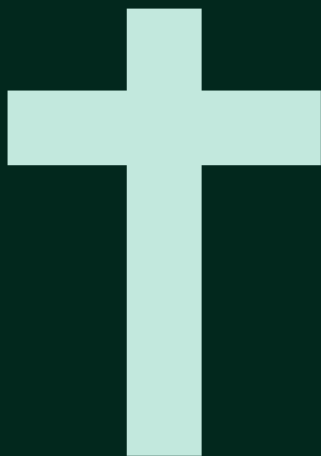


Deus ekawẽntup Kawẽn
iisuat ekawẽn



New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
 82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae

Contents

Mateus	1
Marcos	51
Lucas	80
João	127
Atos	163
Romanos	214
1 Coríntios	236
2 Coríntios	256
Gálatas	269
Efésios	277
Filipenses	284
Colossenses	289
1 Tessalonicenses	294
2 Tessalonicenses	299
1 Timóteo	302
2 Timóteo	308
Tito	312
Filemom	315
Hebreus	316
Tiago	332
1 Pedro	337
2 Pedro	343
1 João	347
2 João	352
3 João	353
Judas	354
Apocalipse	356

JESUS CRISTO MUWĒŃAP EKAWĒNTUP—MATEUS EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Kuyjeayū Jesus Cristo diwatwat. Ixe Jesus tiwat ijop'in ma Davi dak, Abraão dak. Ixe Davi Abraão naxegebit osunuy. Kuyjeayū osodop ip. Tobuyū osodop ip. Ite diwatwat ma. Ibūrū ma osodop ip: ² Isaque ebay Abraão osunuy. Jacó ebay Isaque o'e. Judá ebay Jacó osunuy—Judá kitpiyū ebay dak. ³ Peres ebay Judá osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy. Arão ebay Esrom osunuy. ⁴ Aminadabe ebay Arão osunuy. Nasom ebay Aminadabe osunuy. Salmom ebay Nasom osunuy. ⁵ Boaz ebay Salmom osunuy. Raabe Boaz xi osunuy. Obede ebay Boaz osunuy. Obede xi Rute osunuy. Jessé ebay Obede osunuy.

Imĕn o'e. 14 em osodop—14 gerações osodop.

⁶ Davi ebay Jessé osunuy—kuyibit kukukat ebay. Salomão eba y Davi osunuy. Urias tayxibuk Salomão xi osunuy. ⁷ Roboão ebay Salomão osunuy. Abias ebay Roboão osunuy. Asa ebay Abias osunuy. ⁸ Josafá ebay Asa osunuy. Jorão ebay Josafá osunuy. Uzias ebay Jorão osunuy. ⁹ Jotão ebay Uzias osunuy. Acaz ebay Jotão osunuy. Ezequias ebay Acaz osunuy. ¹⁰ Manassés ebay Ezequias osunuy. Amom ebay Manassés osunuy. Josias ebay Amom osunuy. ¹¹ Jeconias ebay Josias o'e, Jeconias kitpiyū ebay dak.

Imĕn Josias o'e, itakomaayū Israel naxegebitbit tujowatwan pima Babilônia eipi be. Imĕn o'e dak. Wara'at 14 em osodop—14 gerações osodop.

¹² Tujowat puje, Salatiel ebay ixē Jeconias osunuy. Zorobabel ebay Salatiel osunuy. ¹³ Abiúde ebay Zorobabel osunuy. Eliaquim ebay Abiúde osunuy. Azor ebay Eliaquim osunuy. ¹⁴ Sadoque ebay Azor osunuy. Aquim ebay Sadoque osunuy. Eliúde ebay Aquim osunuy. ¹⁵ Eleazar ebay Eliúde osunuy. Matã ebay Eleazar osunuy. Jacó ebay Matã osunuy. ¹⁶⁻¹⁷ José Maria itop osunuy. Jacó Maria itop ebay osunuy. Jesus Maria'it osunuy. Cristo i ibutet, ixē Jesus putet.

Imĕn o'e dak. Warara'at 14 em osodop—14 gerações osodop. Ibūrū ma Jesus tobuyū.

¹⁸ Jesus Cristo kapap. Jesus xi José wadip osunuy. Maria i ibutet osunuy. Yukreg o'e, jewebumūn awap. Deus biōgbuk o'gu'ukreg.

¹⁹ Yukreg puje, José iboam itaybit o'e. Icĕmat osunuy José. Maria musūsūn pin gu osunuy ibaripyū etabun. Imĕnpuye José ibu'u osunuy jewebumūn. Iba'arĕm suiwat ojuy.

²⁰ José bit ijop i'e pin pima, Deus ekawĕn tojtjot'ukat ma oajĕm José kay, jexeyxey bima. — José! — i'o'e. — Davi diwacat ĕn! Epararam gu juy Maria eju jewebumūn ām—ewadip eju. Deus biōgbuk Xipan o'gu'ukreg. ²¹ I'it je'kap—agokatkat'i'it. Ibuten Jesus i esubutetmōg. I'it puten. Judeuyū bewi ikĕrĕat ju'uk je'e ipiat'ajoap puxim — i'o'e—Deus ekawĕn tojtjot'ukat o'e José be.

²² Soat ijop o'jebapuk. Deus o'e jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū be iap tağ o'jebapuk. ²³ Imĕn ixē o'e apĕn Deus o'e iap tağ:

Eya'ōpicūgĕcūg cuy epesop. Ayacat yukreg je'e. Ayacat i'it je'kap. Ağokatkan je'e. Yaypan'isuat je'it gukap. Emanuel i ibuten je'e, i.

(Emanuel o'e Deus omuy wuyweju.)

²⁴ Jewurūg puje, José o'e soat Deus ekawĕn tojtjot'ukato'e cebe. Deus ekawĕn tağ José o'jewebumūn Maria eju. ²⁵ I'it kap awap, o'jepo gu buk ceweju. Maria'it o'subutetmōg Jesus i, ikap puje.

2

¹ O'kap Jesus Belĕm ka be, Judĕia eipi be. Gebuje itaybit cĭcāyū oajĕm Jerusalĕm ka kay. Kasopta jujuap itaybit cĭcā ip. Herodes Judeuyū kukuk'ukat pima, oajĕm ip. Kaxijĕmap eipi bewi oajĕm ip.

² — Poce bekicat omuy? — i'o'e ip. — Xeku Judeuyū kukuk'ukan em—ixē bekicat. Kasopta ocetajoyo oceka be—kaxijĕmap eipi be. Tawaru ma o'jedabapuk. Imĕnpuye ocetaybit bekicat o'kap iam. Ya'ōbaacaat xeku. Ocajĕm ixē mubuyxi am — i'o'e ip. ³ Imĕnpuye Herodes yağuybabi'ūm o'e, Jerusalĕm ka watwat tak.

⁴ Judeuyū epaīyū kukukayū o'tomuwā Herodes. Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak o'tomuwā ixē. O'je'awero ip Herodes kay.

— Poce Deus emunaĕ je'kap? — i'o'e cebe ip.

⁵ — Belĕm ka be, Judĕia eipi be — i'o'e ip Herodes pe. — Imĕn Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat kuy tupmubararağ o'e—Deus ekawĕntup. ⁶ Kuy o'e:

Belém ka bewi eykukukat omuyku—Judá eipi bewi. Imēnpuye iboceayū je'e iboap ika mubogubog. Eykukukat Israel naxegebitbit mujujum je'e. Imēnpuye ikabog je'e iboka, i. Imēn Deu ekawēn muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararag o'e—Deu ekawēntup — io'e ip.

⁷ Gebuje Herodes itaybit cīcāyū o'tomuwā—kaxijēmap eipi bewiayū. Iba'arēm o'tomuwā. Oajēm ip, o'tomuwā buye.

— Pujū ixe kasopta o'jedaebapuk kabi be—eyeipi be? — i big ma o'e—Herodes o'e. Kasopta muwēnuwēn o'e ip Herodes eju.

⁸— Epeju Belém ka kay — Herodes o'e cebe ip. — Bekicat kudadam cīcā epeju. Tobuxik puje, ixe awēg cuy epeyawēgmuwēn owebe, owebe ijo am, ixe mubuyxin am — Herodes o'e itaybit cīcāyū be.

Herodes pit bekicat mubuyxin ojuy gu.

⁹⁻¹⁰ Herodes ekawēn co buje, o'jēm ip. Belém ka kay o'ju ip. Cucum pima, kasopta o'ju cewap ip. Icockok cīcā ip o'e waram, tajojom puye. Cum. Cum. Cum. O'jedaecū. Bekicat tuk'a ase o'jedaecū.

¹¹ Oajēm ip uk'a kay. Oōm ip.

Gebuje bekicat o'jojojo ip. Ixi eju osunuy bekicat—Maria eju. O'jēg'aecōgōg ip bekicat topabe, imubuyxin am. Jebubut mūn'a o'yadomudip'uk ip. Ibubun o'gūm ip Maria be. Ouro o'gūm ip. Darut'a o'yaūm ip. Tade'oatup o'tupūm ip—mirradup. Soat o'gūm ip bekicat peam.

¹² Xet. O'jexeyxey ip, jexet pima.

— Epeyepit gu juy Herodes kay — Deu o'e cexey bi.

Imēnpuye o'jepit ip jeipi kay wara'at e daḡwi ma.

¹³ Itaybit cīcāyū ijēm puje, Deu ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk José kay—Maria itop kay. Ixet pima, jexey bi o'jebapuk. O'jekawēn José eju.

— Ecenapōn cuy Egito eipi kay — io'e José be. — Bekicat etujupa'um, ixi dak. Bomaku epesop cuy — i'e'em cebe. — Ajēm puje, epesop cuy Egito eipi be, Herodes bekicat kudadam puye. Ixe kudadam je'e yaokam — io'e José be. — Emukuyjo buje, epeju juy Egito eipi bewi — io'e Deu ekawēn tojtjot'ukat.

— Hm hm — José o'e.

¹⁴ O'jenapōn. Egito eipi kay o'ju ip. Bekicat o'tujupa'um ixima daḡ, ixi dak.

¹⁵ Oajēm ip. Osodop ip Egito eipi be Herodes itait pima, osodop ip. Ce'ū buje, o'jepit ip jeka be.

Deu ekawēn muwēnuwēn'ukat cuk adi o'jekawēn kuyjeayū be.

Egito eipi bewi okpot otomuwā, i juk o'e Deu, io'e.

Imēn Deu o'e. Ipot muwēnuwēn o'e. Jesus muwēnuwēn o'e. José itait pima, Deu ja'ō mucūḡ am o'gugē.

¹⁶ Wara'at e daḡ itaybit cīcāyū epit puje, Herodes itaybit o'e jemuḡuykuku iam. Cekay ip itakoma jīā o'e. Te'e ma o'e.

Kuy bima kasopta o'jedaebapuk—xepxep koato bima. Iboam osunuy itaybit Herodes. Imēnpuye jebekitkit o'guju xepxep koatoayū yaokam, pūḡ koatoayū dak yaokam. Kap'isuat tak ip o'yaokaka.

O'guju Belém ka be—Belém ka tēḡ ma dak. ¹⁷ Imēn Deu tak o'gugē. Ja'ō mucūḡ am o'gugē. Jeremias kuyje imēn kawēnwēn o'e Deu a'ō daḡ.

¹⁸ Kuyje Jeremias o'e:

Raquel o'ya'ijojo ip—Rama ka beacat. O'tōtōn cīcā Raquel ya'ōberen. Iḡuycūḡ cīcā o'e ixe. Iba'ore iboceayū be Raquel mucok am. Bekitkit'ūm'ūm kay o'tōtōn. O'tōtōn jenaxegebitbit oe'ū'ū buye, o'guy'ūm puye, i juk o'e Jeremias Deu a'ō daḡ.

¹⁹ Herodes e'ū buje, Deu ekawēn tojtjot'ukat waram o'jebapuk José kay. Ixet pima jexey bi o'jebapuk. Egito eipi be o'jebapuk.

²⁰ O'jekawēn José eju.

— Kuy oe'ū ip—bekicat aoka pinayū — io'e cebe. — Bekicat etujowat, ixi dak. Israel eipi kay epeju juy — io'e José be.

— Hm hm — José o'e.

²¹ Aripit. O'jepit Israel eipi kay. Bekicat o'tujupit, ixi dak. O'jepit ip. ²² Imēnpit iparara o'e José Herodes ipot puxim—Arquelau buxim. Judéia eipi kukukan o'e Herodes'ūm tieḡ Arquelau. José iboam itaybit pima, iparara o'e Judéia eipi be jajēm am. Galiléia eipi be o'ju ip José jeparara pibun. O'ju ip, waram ma jexeyxey buye.

— Eḡuy gu juy Judéia eipi be — Deu o'e José be, jexeyxey bima.

²³ Oajēm ip Nazaré ka kay. Osodop ip Nazaré ka be, Judéia eipi be. Imēn Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk o'e ip bekicat muwēnuwēn pima.

Nazaré ka wat je'babuk xeku, i.

Soat ma apên Deus ekawên muwênuwên'ukayû o'e iap tağ o'jebapuk. Imênpit soat etabun xipat'ûm cîcâ osodop ip—Nazaré ka wat.

3

¹ Gebujeat kabia João Batista o'ju. Judéia eipi be o'ju—Jordãodi be—uk'a'ûmat pe. O'ju, Jesus Nazaré ka be bima. Ipi juacat mutaybitbin oeku ixe João.

² — Epeyepere juy ikêrêat muğêğêap. Deus soat kukanap kabia jajêm dao ma. Deus a'ôbi ijoceyû muju am jajêm — io'e ipi juacat pe.

³⁻⁴ Camelodap muğêğê osunuy João doti. Jekpumûnpu dak ixee muğêğê osunuy. Ixat osunuy arobidadek puximat, eit kogûnpi dağ tak.

Kuyje Isaías ixe João muwênuwên o'e Deus a'ôbi Israel naxegebit pe.

Agokatkat jewâwâwâm uk'a'ûmat pe, i. Imên jewâwâm: “Soat e juy epesuemukacüğ wuykukukat ajêm âm,” i. “Te juy epesuemudim ceku am,” i, io'e.

Imên e'em Isaías emudupmubararaktup.

⁵ Gebuje isu ma Jerusalém ka watwat o'ju ip João kay. O'ju João ekawên a'ño am. Soat Jordãodi wâbu korerenayû dak o'ju, Judéia eipi becat tak. ⁶ Soat ip o'jewemubatisasan Jordãodi be. O'jewemubatisasan João be. O'gubatisasan ixe João.

— Deus etabun ikêrêat kuğ oceju. Imênpit ikêrêat epere pin oce'e. Imênpuye ocemubatisasan cuy ece — io'e ip João be.

Ijop ekawên muwênuwênayû o'gubatisasan João. ⁷ Fariseuyû cucum o'e ip jewemubatisasan Jordãodi be. Saduceuyû dak cucum o'e ip.

João o'jekawên cebe ip—Fariseuyû be, Saduceuyû be dak.

— Deus xewi eyenapôn pin, eykay itakoma buye. Eyenapôn pin ikêrêat ipi cîcâat puxixim. Abu jeymukûyjo eyenapôn âm? — io'e. — Puybu'it'it buxim eyju. Wuye'ûap mubapukatpu buxim eyju — io'e. — Apên puybu o'jenapôn wuykat pewi wuykat mupik pima, imên tak eyenapôn pin Deus o'supî'ajoiat pewi — io'e. ⁸ — Cüğ ma juy epeku soat etabun. Ikêrêat cuy epeyepere — io'e.

Imên soat itaybit e'em iguycüğ cîcâ ip ikêrêat e'e buye iam, gasû cüğ ma je'ku ip iam tak.

⁹ — Tûibe Deus ipiat supî'ajoat gu wuywebe, wuyju Abraão naxegebitbit puye iân purut eyju e'em — io'e João cebe ip. — Cedağ gu eyju jewağuydadam. Iba'ore gu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxegebitbiyûm, jekay kûyjobitayûm — io'e. ¹⁰ — Gaxîn ma o'a kukat jajêm ya'a'e'ûmat'ip takat am, yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak gaxîn ma ipiat supî'ajoat kûyjobit'ûmayû be, eywebe — João o'e.

¹¹ — Wara'acat omuyku onomuju. Ixe obodi ma ya'ôbuyxi. Soat podi ma ya'ôbaca. Ōn pit ajo peğap gu cebeam? Cedağ gu kuka oce ixe a'ôbuywatwat'ukan, oboğ gu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biğğbuk guôm eywebe, ya'ô dağ eyeku am. Apên daxa be taixee mupik, imên tak Deus biğğbuk pe ikêrêat guy'û. ¹² Wuyju taixee xixxiğ tumûntata mujêm âm taixee bewi. Tumûntata muxipanpan wuyju tamûn'a be. Taixee mupikpiğ daxa be. Imênpuxim Deus kûyjobicayû muwajejêm kûyjobit'ûmayu xewi. Kûyjobicayû ixe xe jeedop soat em. Kûyjobit'ûmayû bit soat em ipiat supî'ajojo — João o'e cebe ip—Fariseuyû be, Saduceuyû be dak.

¹³ Jesus oajêm Jordãodi be, ixe jemubatisaan João be. João bit ibu'u o'e Jesus mubatisasan.

¹⁴ — Okay du ejut? — João o'e Jesus pe. — Ōn gu bit. Ēn acâ juy ece omubatisan — io'e João Jesus pe.

¹⁵ — Gasû ma — io'e João be. — Omubatisasan cuy ece. Imên cuy ace, cüğ ma wuyeku am Deus etabun.

— Xipat — João o'e.

O'gubatisan.

¹⁶ Idibi bewi o'jeu Jesus. Kabi ma o'jekoce. Pukaso jo'iat o'jojjo pupum—Ibiğğbuk xipacat. Jesus kay oajêm. Oôm Ibiğğbuk xipacat cebe—Jesus pe.

¹⁷ Gebuje Deus o'jekawên kabi bewi.

— Ite okpot—wemukukpinput — io'e. — Soat em ocokcok cîcâ cekay — Deus o'e.

4

¹ Gaxîn ma Ibiğğbuk xipacat Jesus o'tujowat uk'a'ûmat pe. O'tujowat, ibiğğbuk kêrêayû kukukat pe ibuyxijo am. ² Uk'a'ûmat pe osunuy Jesus ade kabia—40 kabia. 40 ixima dak osunuy. Jekônkôn gu osunuy. Repî'ajojom cîcâ osunuy.

³ Ibiğğbuk kêrêayû kukukat oajêm Jesus kay.

— Jesus — io'e. — Deus ipot ên pima, a'ôbi ma wita'a juy eyamuwexat pã'o'am, ere jîjâ buye — io'e.

⁴ — Ap! — io'e. — Imên e'em Deus ekawêntup:

Wuyetabēg wuyxat o'om puye gū—Deus wuymutaicin puye, i. Wuyju jekukum, Deus a'ōbuyxi buye acā, i — io'e Jesus.

⁵ Gebuje ibiōg̃buk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat Jerusalém ka be, Deus a'ōbi ika xipacatka be.

Deus eju kawēnwēnap'a kay oajēm ip—yaboğat'a kay. O'jeu ibo uk'a jeje. Uk'a yaberenat'a o'yadop. O'jomōg̃ ibo uk'abi jeje.

⁶ — Ēn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ekawēn tojtjot'ukayū guju xipan ekuk am, i. Ixeyū jeak ekay wita'a be ei mucacakap puxim, i — io'e.

— Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Satanás. — Deus ekawēntup tomuju ecewemuy'at — io'e.

⁷ — Ap! — io'e Jesus.

“Cēm paxi Deus ja'ō dağ e'em?” i'ūm̃gu juy epe'e, i — io'e Jesus.

— Imēn tak e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus.

⁸⁻⁹ Gebuje ibiōg̃buk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat co'a kay—yaberenat'a kay.

Ibocewi soat o'ğubapuk Jesus pe. Jebacaap, ipi juacat, ipi juacat muju'ukayū; soat ip o'jojojo. Iđip cīcā ma osodop ip. Ixe biōg̃buk kērēat kukukat ja'ōbuyxi ojuy Jesus pe. Imēnpuye ixe o'e Jesus pe:

— Soat kuka ijop o'gūm ewebe, owap ēn a'ecūg̃cūg̃ puje, omubuyxin puje dak — io'e.

¹⁰ — Ap! — io'e Jesus. — Ecenapōn oxewi, Satanás! Deus ekawēntup e'em:

“Xipat ēn” i juy epe'e Deus pe acā, i. Deus a'ō kay acā epesop kūyjobin—eykukukat a'ō kay, i — Jesus o'e.

¹¹ Imēneju o'jenapōn ibiōg̃buk kērēayū kukukat Jesus xewi. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oajēm ip Jesus buywat am gebuje bit.

¹² Itaybicayū Jesus pe o'gūwēn ip João omuy daomūnmūnap'a be iam. Imuwēn puje, o'ju Galiléia eipi be Jesus.

¹³ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Nazaré ka bewi o'ju. Oajēm. Osunuy Cafarnaum ka be iodi xe—Galiléiadi xe. Zebulom eipi be osunuy, Naftali eipi be dak.

¹⁴ Kuyje Isaiás juk o'e Deus a'ōbi:

¹⁵ Judeu'ūmayū kabiaat cīcāat o'jojojo ip—yoboğat. Jeipi be o'jojojo ip—Galiléia watwat, iodi wābu watwat, Jordāodi winabuat ka watwat tak. Zebulom watwat o'jojojo ip, Naftali watwat tak. ¹⁶ Kabiokboğ pe kaxikxik'ıayū kabiaat o'jojojo. Kabiaat cīcāat oajēm kuy je'ū ojuyayū kay, i juk o'e Isaiás.

O'jekawēn kuyjeayū be.

¹⁷ Ibocewi Jesus kawēnwēn o'e adeayū be.

Ikērēat mujurūgrūğap cuy epeyepere! Eyğuycūg̃ cuy epesop, ikērēat kuğ puye. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma—kabi beat soat kukanap — io'e.

Imēn soat em kawēnwēn o'e Jesus.

¹⁸ Pūğ kabia Jesus Pedro o'jojojo, André dak. André Pedro kitpit osunuy. Pedro butet osunuy Simāo Pedro i. Ixeyū o'jojojo Jesus. Xīğxīğ'i bima Galiléiadi wābu be o'jojojo. Axima bubuap xikxiğ ip o'e iodi be, axima bubu'ukayū osodop ip puye.

¹⁹ — Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus cebe ip. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. İğasū kawēn idipat epeğuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ Axima bubuap o'suiwat ip dao ma.

O'ju ip Jesus kay, ceweju jekuku am.

²¹ Jesus wara'acayū o'jojojo—xepxepayū—Tiago, João dak. O'jojojo, ibocewi cucum pima. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Kobe be osodop ip Zebedeu eju. Axima bubuap muwaketken o'e ip.

— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus o'e Zebedeu ipotpoyū be.

²² Kobe o'suiwat ip, jebay dak. O'suiwat ip cekobe be.

O'ju ip Jesus kay. Dao ma o'ju ip, Jesus eju jekuku am.

²³ O'ju Jesus soat tağ—Galiléia eipi dağ. Adeayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat muwēnuwēn o'e adeayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. İwātaxipipiayū o'ğū'ada'ada. İbaca'ūmayū mubacacan o'e Jesus.

²⁴ Imēneju itaybicayū Jesus awēğ o'gūwēnuwēn. Soat Siria eipi beacat o'jekūyjojo. Soat iwātaxipipiayū: ipi kuğayū, ibiōg̃buk kērēat kuğayū, yağuybabi'ūm'ukayū, ijebet e'ūat puximayū; soat ip o'tujowat Jesus kay. Soat ip o'ğū'ada. ²⁵ Adeayū o'ju ip Jesus tomuju—ade jīā. Galiléia eipi bewiayū, Dez Cidades ka bewiayū, Jerusalém ka bewiayū, Judéia eipi bewiayū, Jordāodi winabu wiayū; soat ip o'ju Jesus tomuju.

5

¹ Adeayū joom pima, o'ju Jesus, ade jījā ip puye. Co'a kay o'ju. O'jeu co'a dağ. Oabik iboce. Cebekitkit oajēm Jesus kay—ceweju etaybitbinayū.

² Gebuje o'jekawēn jebekitkit pe. Imutaybitbin o'e Jesus.

³ — Icockok okay itabutpinayū, jetaybicap puye — io'e Jesus. — Itaybit ip Deus oce mubacanucan pima acā, Deus a'ō dağ oceku iam. Icockok ip, soat em Deus xe jeedop puye.

⁴ — Waayū dak icockok ip — Jesus o'e. — “Epetōtōn gu juy epesop,” Deus waayū be e'em. Imēnpuye icockok cīcā je'e ip — io'e Jesus.

⁵ — Icockok ya'ōkadidim warara'cat kukayū. Xipacat je'jat ip Deus xewi—apēn Deus o'e'e iap tağ.

⁶ — Icockok cīcā jeedop ip—Deus xe cūğ cīcāyū. Apēn idibi kay wuyju, wuybipuruk pima, imēn tak Deus bikuyap kay ixeyū dak jajēm. Apēn puybit kay dak wuyrere bima, imēn tak Deus bikuyap tağ jeku pin ip. Imēnpuye Deus ibikuyap je'gūm cebe ip—cūğ cīcāyū be. Icūğ cīcā e'em ip — io'e Jesus.

⁷ — Icockok cīcā jeedop wara'acat kay itabotaidabotbocayū — io'e. — Deus tak itabotaidabotbot jeenuy cekay ip — io'e Jesus.

⁸ — Icockok cīcā jeedop ip—yağuy'isuayū. Deus cocom jeedop ip — io'e Jesus.

⁹ — Icockok itakomaat mudinudin'ukayū. Jekpotpoyū buxim Deus tak jukuk ip — io'e Jesus.

¹⁰ — Icockok cīcā jeedop ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū. Ipiat ajoom ip, Deus bikuyap tağ jekukum puye. Imēnpit soat em Deus xe jeedop ip — io'e.

¹¹ — Okay eyetabut puye, adeayū itakoma jeedop eykay. Imēnpit eycockoğ ma epesop — io'e cebe ip. — Eycoccoğ ma epesop, eymuymuy ip pima, xipat'ūm eykuk ip pima dak, eyawēğ mukērērēm ip pima dak. Eycoccoğ ma epesop itakomaayū imēn jeykuk, okay eyetabut puye — Jesus o'e. ¹² Imēn tak kuyjeayū Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipan gu o'jukuk ip. Eycoccoğ cīcā epesop. Kabi be bit, Deus xe bit, ade kuğ epesop—idipat kuğ — io'e Jesus.

¹³ O'jekawēn jebekitkit pe. Wuymutaybinap muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn.

— Ipi juacat pima eyju, kawta buxim epesop — io'e. — Kawta tayu buye, xipat cīcā. Imēnpit takō'ōm puje, xipat gu kuka. Te'e ma kuka atakuk. Apēğām tak takuğ kuka acesop? Taxik am acā. Taxik puje, tamucakucağ kuka wuyju — io'e Jesus.

Imēnpuximap kawēnuwēn o'e Jesus. Kawta wuyxat mukun. I'o pin wwuyju, wuyxat pe kawta opop puye. Imēnpuxim Jesus kay itabucayū ekukuap cuy ipi juacat mudim. Jekuku ojuy ipi juacat Deus a'ō dağ, Jesus kay itabucayū ekukuap jojo buye.

Tayu'ūm pima bit, xipat gu kuka kawta. Acetaxik kuka, tamucak am. Imēnpuxim tak cebekitkit Jesus kay itabut'ūm'ūm jekukum pima bit, xipat gu kuka, ipi juacat mudim'ūm kuka buye.

¹⁴⁻¹⁶ Ipi juacat etabixe kabiahamat puximayū epesop — io'e Jesus. — Xipan eyekukuap cocom pima ip, Deus awēğ mubuyxin jeedop ip—wuyebay awēğ—kabi beat awēğ — io'e Jesus. — Apēn e dağ wuyjojo but, kabiaham pima; imēnpuxim Deus awēğ buxin put warara'acayū, xipan eyju jekukum pima — io'e Jesus.

— Ipi juacat eyju bima, kabiaat puxim epesop — io'e. — Ağokaxiri co'a be wuysukamuy bima, ika ba'arēm gu o'sukadop. İkamunēm pa'ore. Kuy bi ma ikabapuk soat pe, co'a jeje buye — io'e. — Eyju dak iba'arēm gu epesop, xipan epekuku bima. Soat pe eyekukuap je'hapuk. Imēn ipi juacat pe kabiaat puxim eyju, itaybit ip puye ajo xipat Deus xe iam, eyekukuap cocom ip pima — io'e.

— Lamparina musop puje, ico diotpe gu ajomuy. Uk'a be acejomōğ imūn ceje. Um ma ajomuy kabia i'e am soat uk'a beat kay, soat ijo but am.

¹⁷ O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Epeyewağuy gu juy “Osodot teku Moisés ekawēn mu'ūm ām, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat imutaybitbinap mu'ūm ām tak” i. Imēğām gu ojot. Ojot ma imutaybit am apēn ape iboap ekawēn osodop iam — io'e Jesus. ¹⁸ — Moisés ekawēn i'ūm pa'ore cebe ip. Soat Deus o'e iap tağ je'hapuk — io'e Jesus. — Kabi oi'ūm kuka, ipi dak. Deus ekawēn pit i'ūm gu. Pūğ a'ō dak ka'ūma ma i'ūm. Soat epa'ūmap jajēm. Iboap ekawēn tak jeedop—Moisés ekawēn. Iboap kay gebum cuy epesop — io'e.

¹⁹ — Imēnpit pūğpūğ Moisés ekawēn kay gu. Kūyjobit gu ip Moisés ekawēn kay. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit'ūm ām Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kaysū ā. Xipatput acā teku,” i je'e soat kūyjobit'ūmayū be.

— Pūğpūğ ma Moisés ekawēn kay jījā. Kūyjobit cīcā ip. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kay jījāat. Xipacat teku,” i je'e soat kūyjobicayū be.

20 — Oġuwēn eywebe: Deus bikuyap taġ eyeku bimap acā, eywebe aġem put Deus kay. Fariseuyū bodi ma Deus bikuyap taġ eyeku'um pima, Deus xe ġu epesop soat em—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū bodi ma dak — io'e Jesus.

21 — Eyju juk epeya'ġjojo apēn Moisés o'e iam.

Epeyaoka ġu juy. Pūġ em tak ka'uma. Wara'at o'yaokaiat epetujowat cuy ibimāmāat ekawēn coco'ukat pe, i — Jesus o'e.

22 — Ōn pit e'em eywebe: Soat cuy epetujowat ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay—jewago kay itakomaayū. Iboce ipiat supi'ajoat itakomaat pe. “Ka'umaat ma ēn,” i'e'ukat pe bit itakomaat podi ma ipiat supi'ajoat ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kukukat a'ō daġ. “Akpidadpi,” i'e'ukat pit daxabog kay je'ju—ipiat'ajoat ka kay — io'e.

23-24 — Imēneju eykitpit epeġudin cuy, eykay itakoma bima. Iūmūmap epesuiwat Deus eju kawēnwēnap'a be. Ajo epetojot imōġ am Deus etabixeat'a be, ijop epesuiwat. Epeju juy eykitpit kay, imudin am — io'e Jesus. — Epeju juy, juk epeōm maġu Deus tuk'a be. Epeju juy, eyju ġebum puye “Okitpit itakoma okay,” i — io'e Jesus.

— Eykitpit mudin puje acā, epeyepit iūmūmap um am Deus pe — io'e Jesus.

25 — Eybure eymuymuy bima, eyweroap teida'um pima, dao ma juy epeġudin eybure. Xipan epeyekawēn — io'e Jesus. — Cucum pima ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kay, xipan epeyekawēn cebe — io'e. — Imēn eyekawēn'um pima, imudin'um pima, eymuymuyat eydujowan ibimāmāat ekawēn coco'ukayū xe. Ixeyū eydujowan daomūnmūnap'a kukat kay, eymōġ am daomūnmūnap'a be. Eyenapōn pa'ore kuka epe'e ibocewi bit — io'e. 26 — Icēmān ōn e'em eywebe. Daomūnmūnap'a be epesop soat em. Soat ġu eyweroap teida'um pima, jeymujēm ġu ip daomūnmūnap'a bewi — io'e Jesus cebe ip.

27 — Moisés o'jekawēn kuyjeacat pe — Jesus o'e.

Ecepo ġu juy wara'at ayacat eju—etayxi eju acā. Aoyū dak jepo ġu juy ip wara'at aġokatkat eju—jektop eju acā, i — io'e.

— Eyetaybit iboam — io'e Jesus. 28 — Imēnpit ōn e'em eywebe: Ayacat kay aġ pima eyju, dabi'o pin pima dak, kuy ceweju jepo iap co'i epe'e. Eyaġuy be ma kuy ibapuk ayacat kay — io'e Jesus. 29 — Imēnpuye epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyba'at kadiata'um pima bit purut, kuka ikērēat epeġuġē. Imēn ikērēat epeġuġē ġu ipiat'ajoap puxixim — io'e—Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyta wuybikuyap puxim. Wuybikuyap pewi wuyju ikērēat kay bima, iboap ibikuyap taġ jekukum ġu juy acesop. Puġ em tak ka'uma.

30 — Epeyepere juy ikērēat muġeġēap tak — io'e Jesus. — Eyba'at kadiatpu'um pima bit purut, kuka eybum ikērēat epeġujurūġ. Imēn ikērēat epeġuġē ġu, ipiat'ajoap puxixim — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyba wuye'eap puxim. Wuye'eap pewi wuyju ikērēat mubapuk pima, iboap e'eap taġ jekukum ġu juy acesop. Jepere juy wuyju.

31 — Moisés o'jekawēn waram kuyjeacat pe.

Aġokatkat jetayxi epere pin pima, otayxim ġu ēn ġasū bit iaptup cuy tupum cebe. Imēn cuy etupum cebe, ceper am, i — Jesus o'e.

32 — Ōn pit e'em eywebe: Aġokatkat jetayxi epere buje, jetayxi wara'at eju o'jepo ġun ma'ġu, ixe aġokatkat ikērēat kuġ Deus xe. Ixe ayacat waram jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe, itop ikērēat o'ġuġē buye. Wara'at aġokatkat tak ixe ayacat eju jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe — io'e Jesus.

33 — Moisés o'jekawēn.

Icēmān cuy epe'e. Eybu'um ġu juy eytabucap kay epesop. Eya'ō daġ cuy epeku soat em. Eya'ō kay juy epesop—ajo imuġēap ojuy iap kay. Kuy juk epeyekawēn Deus pe: ‘Wa'ō kay'um pima, ipiat osupi'ajoat owebe,’ i juk epe'e. Imēneju eya'ō kay juy epesop, i — io'e Jesus.

34 — Ōn pit e'em eywebe: Eyetabucap epe'e bima, epeyekawēn ġu juy Deus pe: “Wa'ō kay'um pima, ipiat osupi'ajoat owebe,” i ġu juy epe'e. Pūġ em tak ka'uma — io'e Jesus. — “Etyabit icēmān kabi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i'umġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etyabit icēmān Deus kake,” i bima bit purut ka epe'e, kabi Deus abikbikap puxim puye. Imēn pima pit purut ka epe'e, Deus kabi be omuyiat puye.

35 — “Etyabit icēmān ipi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i'umġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etyabit icēmān ipi o'ġuġēat kake,” i bima bit purut ka epe'e, ipi Deus imūnka buxim puye. Imēn pima bit purut ka epe'e, Deus ipi o'ġuġē buye.

— “Etaybit icēmān Jerusalēm ka kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etaybit icēmān Jerusalēm ka watwat kukukat kake,” i bima bit purut ka epe'e, Deus Jerusalēm ka watwat kukukat cīcāat puye.

— Imēneju epe'e ġu juy soat pe. Pūġ em tak ka'ūma. Soat kake ip, Deus a'ōbiat ebapukpukap puye.

³⁶ — “Etaybit icēmān wa'a kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe,” i dak ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn ġu juy epe'e, eywebe iba'ore buye yaypan'isuat waram ebapuk am, yaypan cīcā buje; eywebe iba'ore buye dak yaypan cīcā ebapuk am, yaypan'isuat pima — io'e Jesus.

³⁷ — I juy epe'e, “Icēmān,” i. I dak epe'e, “Ka'ūma,” i. Imēn acā epeyekawēn cuy, ibiōġbuk kērēayū kukukat pewi beku wara'at ekawēn ajēmġēm puye—dapxi iap ekawēn ajēmġēm puye — io'e.

³⁸ — Moisés cuk o'jekawēn.

Agokatkat ta'ūm pima, eyju dak wara'at epesutamu'ūm, i. Agokatkat tūy'uk puje, wara'at tak epetūy'uk cuy, i — io'e Jesus.

³⁹ — Ōn pit e'em eywebe: Ikērēm eykukayū eyba'at kadi eydopaoka buje ip, wara'at kadi koreren epe'e eydopa, wara'at kadi eydopaoka am — io'e Jesus. — Ikērēm ġu juy ip epejukuk — io'e. ⁴⁰ — Eyekamixa kay ip pima, ibimāmāyū kay eydujowan pima, epeġūm cuy cebe ip. Eyekabek tak epeġūm — io'e Jesus. ⁴¹ — Wara'at ka bewiat sorara a'ōbi pūġ kilometroat taġ jebubut eymudujowan puje, epeyetujowat cuy xepxep kilometroat taġ.

⁴² — Eyxewi iojuy buje, epeġūm cuy cebe. Eyweju o'jekawēn pima: “Eybutut epeġūm cuy owebe darem. Waram iūmūm eywebe ma,” i; darem cuy epeġūm cebe — io'e Jesus.

⁴³ — Kuyje Moisés o'jekawēn.

Eyduk'a xayū xipan epejukuk, i. Eykay itakomaayū bit xipan ġu juy epejukuk, i — io'e Jesus.

⁴⁴ — Gasū oce eywebe: Eykay itakomaayū xipan cuy epejukuk. Xipan ġu eykukayū beam cuy epeyekawēn Deus eju — io'e Jesus. — “On odin ip cekay,” i juy epe'e, kawēnwēn pima Deus pe.

⁴⁵ — Imēn jekukum pima, kabi beat ipotpoyūm epe'e. Soat peam Deus kaxi o'ġuju kabi be—xipacayū beam, xipat'ūmayū beam tak — io'e Jesus. — Soat peam tak Deus muba'at o'ġuju ipi kay—icūġat peam, cūġ'umat peam tak — io'e. ⁴⁶ — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, imēn xipat Deus xe du? Ka'ūma. Apēnpuye Deus a'ōbi xipacat ūmap wiwim eyju? Jeyipi iecugap peam dinheiro bubu'ukayū imēn tak ixeyū xe jekayayū ikukpin jekuku ip—eyxe cekay'ūm cīcāayū imēn jekuku ip. Eykay'ūmayū dak xipan cuy epejukuk — io'e Jesus. ⁴⁷ — Eybureyū eju acā eyekawēn puje, ajo ġu e'em cīcā eyju. Imēn tak Deus kay itabut'ūmayū jekuku ip.

⁴⁸ — Wuyebay xipat cīcāat soat em. Ixe buxim cuy epesop—wuyebay icēmān puxim cuy epesop—kabi beat puxim — io'e Jesus.

6

1 O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Eyday'em'am cuy epesop — io'e Jesus. — Wara'acayū be eyjojoap puxim ġu cūġ ma epekuku — io'e. — Imēn cuy epeġuġē ġu ixeyū be eyjojoap puxim. Imēn epeġuġē bima, Deus xewi ka'ūmġu jeyjat, eye'eap puye. Ixe kabi beat xewi ka'ūmġu epejat — io'e ya'tjojo'ukayū be. ² — Imēnpuye ibubutbet'umat kay eyetabotaidabotbot pima, cebe eyebutbut'in ūmūm pima, eyawēġ epeyawēġmupōġpōġ ġu juy — Jesus o'e. — Eymuġuykuku'ukayū jawēġ mupōġpōġ ojuy ip imēn ma. Deus uk'a be jawēġ mupōġpōġ ip, e daġ tak. Jebureyū ekawēn kay jġā ip, “Xipat cīcāat ēn,” i bima cebe ip. Iboap ekawēn kay jġā ip. Icēmān oce eywebe. Jebikuyap taġ je'jat ip. Imēnpit ka'ūma ma je'jat Deus xewi — io'e Jesus ya'tjojo'ukayū be.

³ — Eyju bit ibubutbet'umat pe iūmūm pimāp, iba'arēm ma juy epeġūm, jebure jġāat cuy itaybit ġu iūm ām je'e — io'e cebe ip. ⁴ — Iba'arēm iūmūm pima eyju, ixe kabi beat o'jojojo—wuyebay. Xipacat je'ġūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” Deus e'em eywebe — io'e Jesus.

⁵ — Eyju bit warara'acat muġuykuku'ukat puxim ġu juy epesop. Soat etabutpe ip kawēn pin Deus eju. Deus eju kawēnwēnāp'a be kawēn pin ip soat etabutpe—uk'a ukpibubu daġ tak. Warara'acat pe jejojoan acā ip kawēnwēn Deus eju. Warara'acat kawēn ām ojuy ip. “Xipat ip. Deus kay jġā ip,” i. Warara'acat o'jewāġuy cebe ip ojuy ip. Warara'acat ijojom ip iap acā je'jat ip. Deus xewi bit ka'ūma ma je'jat ip.

⁶ — Eyju bit eyduk'a be juy epeōm, Deus eju kawēn ām — Jesus o'e cebe ip. — Eyduk'a exīntabi juy epetomudip, warara'acat pe eyjojoap puxim. Epetomudip, kawēn ām kabi beat eju—ijo ba'oreat eju—wuyebay eju. Deus imēn eyjojo. Xipacat je'ġūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i'e'em tak eywebe — io'e Jesus cebe ip. ⁷ — Deus eju kawēnwēn pima, eyejooyup ade

em ɣu juy epeyekawēn — io'e. — Imēn Judeu'ūmayū o'jekawēn ip Deu baroyū be. Tūybe ocekawēn kay ya Tjojo je'e oceju ade ma kawēnwēn puye iān je' e ip.⁸ — Eyju bit ka'ūma. Imēn epeyekawēn ɣu juy Deu eju. Deu eyebay buxim. Kabi beat teku. Eyekawēn awap, itaybit ajo-kuɣ ɣu eyju iam — io'e.

⁹ — Imēn cuy epe'e, Deu eju kawēnwēn pima: “Bay!” i juy epe'e kabi beat pe. “Soat cuy ibuyxin ebutet kuɣ jeenuy,” i.¹⁰ “Gaxīn ma juy soat kukukan eɣuy,” i dak. “Soat kukukan eɣuy bima, ipi juacat cuy jekukum jeedop ip ebikuyap taɣ apēn kabi becat cucum ip ebikuyap taɣ,” i.¹¹ “Gasū ocesan cuy eɣūm ocewebe,” i.¹² “Apēn oceju ɣebum ɣu apēn warara'acayū be juk adi warēmtaɣ ocekuk iap kay; imēn tak ɣebum ɣu juy eɣuy apēn cuk adi ikērēat oceɣujurūɣrūɣ iap kay,” i dak.¹³ “Oca'ō mubacanucan cuy eɣuy ocewebe ikērēat mujurūɣap puxim. Ikērēat tak eju'uk cuy ocewebewi,” i dak cuy epe'e — io'e Jesus.

— Imēn ma juy epe'e Deu eju kawēnwēn pima — io'e.¹⁴ — Eyju ɣebum'ūm pima apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay; ikērēat epeɣujurūɣrūɣ cīcā ma'ɣu, Deu tak jeɣebu ɣu apēn juk adi ikērēat epeɣuɣēɣē iap kay. Kabi beat jeɣebu ɣu—wuyebay — io'e.¹⁵ — Eyju ɣebum pima bit apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay, Deu tak jeɣebu apēn juk adi ikērēat epeɣuɣēɣē iap kay. Wuyebay xeku — io'e Jesus.

¹⁶ — Deu kay ɣebumap kay jekōnkōn'ūm pima eyju, eyɣuycūɣcūɣ ɣu juy epesop. Eymuɣuykuku'ukayū iɣuycūɣcūɣ oekuku ip, Deu kay ɣebumap kay jekōnkōn'ūm pima ip. Iɣuycūɣcūɣ oekuku ip, soat itaybit ojuy. “Teku Deu kay ɣebumap kay jekōnkōn ɣu iam. Jebureyū juk o'jekawēn ip. “Deu kay jījāat teku,” i. Imēnpuye jebikuyap taɣ cuk o'jat ip—soat ma. Iboap kay ɣebum cuy eyju — io'e Jesus.¹⁷ — Eyju bit Deu kay ɣebumap kay jekōnkōn'ūm pima, epeyewedopawuywuy juy. Epeyewedapmusem cuy dak — io'e.¹⁸ — Imēn wara'acayū itaybit ɣu ip teku jekōnkōn ɣu iam. Deu acā je'e itaybit iba'arēm jekōnkōn ɣu teku iam. Ijo ba'oreat acā itaybit. Xipacat je'ɣūm eywebe. “Xipat ēn oxē,” i dak e'em Deu eywebe — io'e Jesus.

¹⁹ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Eywebeam ade bubut epeɣuxipan ɣu juy epesop — Jesus o'e. — Ijoce imuxipan ɣu juy. Ijoce kopi'i eybubut jo'o. Hi'ep eybubut iokok an e'em Ibukurukat eyduk'a be ōm'ōm eybubut tujupa'am am — io'e.²⁰ — Kabi be bit Deu xe epesop soat em. Eycokok cīcā epesop. Kopi'i kake ɣu Deu xe. Hi'ep kake ɣu dak. Ibukurukayū kake ɣu dak — io'e.²¹ — Eybubut ijodi bima soat em ɣebum epesop eybubut kay. Kabi be eyɣuy pin pima bit, ɣebum epesop kabi beat kay. Imēnpuye eycōkcōk cīcā epesop Deu xe soat em — io'e Jesus.

²² — Wuyeta kabiaap puxim. Wuyebit peam ixe kabiaap. Wuyetadip pima soat ijo but wuywebe. Kabia daɣ ajeku. Soat ijobucap wuyekukuap puxim—Deu xe cūɣ ma wuyekukuap puxim.²³ — Wuyetakērē bima bit, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taɣ ajeku. Kabiok taɣ jekukuap ikērēat mujurūɣrūɣap puxim. Imēnpuye kabiaap kabiok e'em pima, kabiok cīcā e'em wuywebeam. Ikērēat mujurūɣrūɣ cīcā wuyuyū.

²⁴ — Pūɣ'a be, uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taɣtaɣtaɣ e'em pima, itakoma kuka o'e pūɣ kay, jekariwa kay, wara'at jekariwa ikuk pin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūɣ a'ō kay, wara'at a'ō kuyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deu kay jījā ɣu epe'e — io'e Jesus.²⁵ — Imēnpuye oɣuwēn eywebe: Eyaɣuy'ūm ɣu juy epesop eybubut kay — Jesus o'e cebe ip. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmɣu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi acetikōn?” i'ūmɣu dak cuy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceɣūm wuydotim?” i'ūmɣu dak cuy epe'e. Xipat eyxat kuɣ pima, eydoti kuɣ pima dak. Imēnpit ibodi ma xipat soat em Deu xe eydop am — io'e.

²⁶ — Ʉebum cuy epesop wasū kay — io'e Jesus. — Pupum ip kabi be. Taidadam ɣu ip. Jeku beat tak pupum ɣu ip, jeku bewiat mūn'a be imōɣ ām. Imēnpit Deu ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deu xe wasū teibog ɣu—wuyebay xe—kabi beat xe. Imēnpit aɣ cekay ip. Imēnpuxim wuykay dak soat em aɣ.²⁷ Ade koato mabuk wetabēɣ oɣuy iap kay ɣebum cīcā bima, eyetabēɣ xe'e? Ka'ūma. Gaxīn ma aco'i epe'ū.

²⁸ — Pām eydoti dak? Apēnpuye eyaɣuybabi'ūm eydoti kay? Eyaɣuybabi'ūm ɣu juy. Ʉebum cuy epesop apēn tūmūntitit aypapan iap kay. Tūmūntitit kapikpiɣ ɣu. Jesay muɣēɣem ɣu dak ip.²⁹ Icēmān ōn'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuɣ osunuy—jesay kuɣ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taɣatip.³⁰ Gasū ma tūmūntitit titetabēɣ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Titip Deu a'ōbi. Imēnpuxim ja'ōbi dak eyemukaypinut je'ɣūm eywebe. Eyetabutsu ma'ɣu cekay — io'e Jesus.³¹ — Imēnpuye eyaɣuybabi'ūm ɣu juy epesop. “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmɣu juy epe'e. “Ajo paxi acetikōn?” i dak. “Ajo paxi aceɣūm?” i dak — io'e.³² — Judeu'ūmayū yaɣuy'ūm iboap kay—soat kay. Eyebayat pit itaybit eyju ikuɣ'ūm pima iam—kabi beat.

³³ — Koap ɣebum cuy epesop Deu soat kukan je'e iap kay—Deu ebikuyap kay dak. Imēn ɣebum pima, Deu soat je'ɣūm eywebe. Eyxan je'ɣūm, eydotim tak — io'e.

³⁴ — Imēneju eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop kuyajeat kabia kay. Kuyaje jajēm pima, eyetaybit epe'e ajo o'jebapuk ixe kabia iam—ajo xipat, ajo xipatpūt tak. Gasū bit eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop kuyajeat kabia kay — io'e Jesus.

7

¹ O'jekawēn jebekitkit pe.

— “Eykērē jīā Deuſ xe,” i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn tak Deuſ “Eykērē oxe,” i'ūmḡu je'e eywebe. ² “Ikērēat kuḡ ēn,” i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'ūm pima, Deuſ “Ikērēat kuḡ eyju,” i'ūmḡu dak je'e eywebe. Apēn warara'acat pe eyekawēnap puxim Deuſ tak je'e eywebe ajo xipat jexe, ajo xipat ḡu jexe. Warara'acat pe epeḡūm pima, Deuſ tak je'ḡūm eywebe. Apēn cuk epeḡūm iap puxim epejat — io'e Jesus.

³ Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn. Jebekitkit pe imuwēnmuwēn o'e, itaybit am ip. Warara'acat ekukuap mukorēm ām, wuyekuku bima, imukorēmap tōm puxim Jesus xe, ip puxim tak cexe. Imēnpuye Jesus o'jekawēn jebekitkit pe.

— Te'e ma eyju jeakaḡ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'ūm pima. ⁴ Te'e ma eyju e'em cebe: “Ma. Otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ūm pima — io'e Jesus. ⁵— Eyju jewemuḡuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk.

— Yop'uk puje, iba'ore ḡu je'e eyewebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi. Yop'uk puje, xipan epe'e ijojom — io'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbin warara'acat kay ḡu juy acejeak iam—wuyekay acā juy acejeak ikērēat muḡē buje iam—yopit ma ikērēat muḡē buje iam yoboḡ ma ikērēat muḡē buje iam tak.

⁶ — Wekawēn icēmān — io'e Jesus. — Soat pe ḡu juy epeḡuwēn wekawēn. Akurice buximayū be ḡu juy epeḡuwēn, wa'ō kay ḡu ip puye. Ya'ōpuruḡjede ip. Warēmtaḡ webekitkit o'jukuk ip — Jesus o'e. — Xipat ma wekawēn. Soat pe ḡu juy wekawēn epeḡuwēn. Dajebaro buximayū be dak ḡu juy epeḡuwēn. Itaybit ḡu ip ya'ōdip ma iam. Ixeyū be wekawēn kawēn te'e maap puxim — Jesus o'e cebe ip.

⁷ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Deuſ xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima, epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ⁸ Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi taḡtaḡtaḡ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

⁹ — Wita'a ḡu epeya'um eyipotpot pe “Pāo'a kay ōn,” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in wita'a o'ya'um kuka cebe pāo'a ya'ūmap tieḡ. ¹⁰ Puybu ḡu epesubu'um cebe, “Axima kay ōn” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in puybu o'subu'um kuka cebe axima'umap tieḡ. ¹¹ Eyju ikērēat kuḡ. Imēnpit eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be. Apēn eyju iūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm jexewi iojuyjuy'ukayū be—kabi beat pit. ¹² Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk. Iju Moisés ekawēn, Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tak.

¹³ Jesus tak o'jekawēn.

— Epeōm cuy xīntabi itok'īt taḡ. Xīntabi itokboḡ pit daxaboḡ kay wuymujujup e ma—ipiat'ajojoap kay. E pa'ore'umat e. Xīntabi itokboḡ. Ade wuyjuyū ie daḡ jekukum. ¹⁴ Xīntabi itok'īt pit e pa'oreat e xīntabi. Wuytai't'icap e. Pūḡpūḡ ma wuyjuyū ie dobuxikxiḡ.

¹⁵ Jesus dak o'jekawēn jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop eymuḡuykuku ojuyayū kay—jewexe Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukayū kay. Omuyku ip. Ovelha jo'i maḡu ip jajēm, badi bit ip ika'uyayū buxim, akurice buxim. Eykay itakomaayū ma ip, xipacat co'iyayū maḡu ip jajēm — io'e. ¹⁶— Eyetaybit widaōhō ya'a'e ḡu e'em—uva'a iam. Eyetaybit tak aru'ip taḡ fiḡo'a'e ḡu e'em iam. Imēn eyetaybit widaōhō, aru'ip tak. Ya'a nomuju eyetaybit iboyūm. Imēnpuxim tak eyetaybit je'e abuyū jewexe Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukayū iam. Xipat'ūm cekukuap tomuju eyetaybit ixeyūm.

¹⁷ — Yopxipacat'ip ya'a xipat e'em. Yopxipat'umat'ip ya'a dak xipat ḡu ma e'em. ¹⁸ Yopxipacat'ip pit yaku'ūm an ḡu aypatpan. Yopxipat'umat'ip tak yaku an ḡu aypatpan. ¹⁹ Yop yaku'umat'ip soat wuyju ixixiḡ, takatkan daxa be ixik am. ²⁰ Apēn yopxipat'umat'ip ya'a dak xipat ḡu ma e'em; imēnpuxim jewexe Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat ḡu jeku.

— Imēneju eyetaybit epe'e pebicayū jewexe Deuſ ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat'ūm cekukuap tomuju — io'e Jesus.

²¹ — Deuſ soat kukanap kabia je'e ip owebe: “Ēn ocekekukat,” i. Soat pit jeōm ḡu Deuſ xe kabi be—webay ibikuyap taḡ cekuibiyū acā—kabi be omuyat a'ō kayayū acā — Jesus o'e.

²² — Gebujeat kabia Deus abuyū ikērēat kuḡ iap ḡuwēn. Adeayū je'e'e ip owebe: “Ocekukukat! A'ōbi ocekuku. Xipacap oceḡuwēnuwēn—Deus soat kukukaniap muwēnuwēn oceju,” i. “A'ōbi ibiōḡbuk kērēayū oceḡujēmujem wuyjuyū xewi,” i dak je'e. “A'ōbi ocewebe i'e ba'oreat oceḡubapukpuk,” i dak je'e.

²³ — Gebuje ḡn je'a'ōbu.

— “Wetaybit ḡu oḡuy eyjum. Pūḡ em tak ka'ūma,” ioce'e — Jesus o'e. — “Wede epe'e oxewi. Ikērēat muḡēḡēm acā epekuku,” ioce'e dak — Jesus o'e.

²⁴ — Wa'ōkayayū itaybicat puxim ip—aḡokatkat puxim ixeyū wekawēn coco'ukayū. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy wita'a jeje. Uk'a'abi'ip o'yopmuy wita'a jeje. ²⁵ Muba'at oajēm wita'a jejeiat'a kay—muba'atxixi. Muba'at idibi o'timuboḡ. O'tiajēm. Kabidoxixi dak o'subidoakaka. Imēnpit o'ya'at ḡu yacem puye, wita'a jeje buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁶ — Wa'ō daḡ ḡu jekuku'ukayū itaybit'umat puxim—waramtaḡ ma uk'a o'yamuyiat puxim ip—wekawēn kay'umayu. Wa'ḡojom ip. Inaka kūyjobit ḡu ip wa'ō kay. Warēmtaḡ uk'a o'yamuyiat puxim—aḡokatkat puxim—yaḡuyba'arēmat puxim. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy ipi ju, ka'oririt pe. Cem ḡu o'yamuy.

²⁷ — Muba'at oajēm ka'oririt peat'a kay. Idibi o'tiajēm—tibogati. Kabido dak o'subidoajēm. O'subido'at bidoboḡ ya be. O'ya'at. Iḡo'a o'ya'um cīcā, o'ya'at puye — io'e Jesus.

²⁸ Soat yaḡuybabi'um ip osodop, Jesus ekawēn epere buje.

— Wara'an wuymutaybitbin Jesus — io'e ip. — Idim cīcā teku wuymutaybitbin — io'e ip.

²⁹ Ja'ōbi imutaybitbin Jesus osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū buxim ḡu imutaybitbin osunuy.

8

¹ Guyjom o'kop Jesus co'a bewi. Ade dak o'kop ip Jesus tomuju. ² Kopkom pima, ierepat oajēm Jesus kay, jemu'ada am. O'jeḡ'aecōḡcōḡ cewap, Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Kariwa — io'e Jesus pe. — Ebu'u'um pima, omu'adam ece — io'e Jesus pe.

³ — Obu'u ḡu. Jemu'ada ḡn — Jesus o'e. O'jebaepucūḡ. O'ḡucay. O'je'ada dao ma. Ierep topibit xipat o'e.

⁴ — E'adaap cuy eḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe emu'adaam itaybit am — io'e. — Xepxem cuy pukaso eḡum paī be Moisés ekawēn taḡ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'ḡu'ada iam. Ēn pit eḡuwēn ḡu e'adaap. Paī ma juy ḡuwēn e'adaap — Jesus o'e ierep tūbit pe.

— Hm hm — io'e.

⁵ Cafarnaum ka be Jesus ajēm puje, sorarayū kukukat oajēm. Jesus kay oajēm.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. ⁶ — Obuywatwat'ukat opop oduk'a be. Ipi jījā opop. Jebit oe'ūat puxim. Iwātaxipi jījā ma. Ikop pa'orean — io'e Jesus pe.

⁷ — Ijom puk ḡn pit, imu'ada am — Jesus o'e.

⁸ — Ka'ūma, Kariwa — io'e. — Eju ḡu juy oduk'a kay, wa'ōbuyxi'um puye, Judeu'umat ḡn puye. A'ōm ma juy eḡu'ada. “Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

⁹ — Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūḡ pe ḡn e'em, “Ejēm,” i bima, je'jēm. Wara'at pe ḡn e'em, “Ejot,” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ḡn e'em, “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e.

— Apēn wesorarayūm wa'ō kay, imēn tak a'ōbi ma obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

¹⁰ Iboap co buje, Jesus itabēḡ o'e.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iḡo sorarayū kukat, Judeu ḡu ma'ḡu — io'e Jesus jenomujuacayū be. ¹¹ — Adeayū jajēm ip Deus dopap pe—Judeu'umayū, mesa koreren jabik ām Abraão eju, Isaque eju dak, Jacó eju dak. Soat eipi bewi jajēm ip. Pūḡ ixeyū'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip. Wara'acayū ixeyū'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip, kabi beat soat kukan pima. Icocok cīcā e'em ip — io'e Jesus. ¹² — Ajēmjēm ip pima, Deus Israel naxeḡebitbit joxik ip wūy ma kabioḡhoḡ pe. Iboce ma tōtōn jeedop. Tūy yēyēy ipi bun jeedop — io'e Jesus jenomujuacayū be.

Ipiat'ajoap ka be iap muwēnuwēn o'e Jesus—kabiokat ka be iap.

¹³ — Eju eduk'a kay — Jesus o'e sorarayū kukukat pe. — Kuy ebuywatwat'ukat o'je'ada, okay etabut puye — io'e Jesus.

O'je'ada ḡebuje bit. Ibuywatwat'ukat o'je'ada.

¹⁴ O'ju. Jesus oajēm Pedro duk'a be. O'ōm. Pedro daxijo o'jojojo. Ipa'i jījā opop xeku.

¹⁵ Jesus o'ḡucay ipa'iat. O'subaixik. Imēnpuye ipa'i'um o'e. Xipat o'e. O'kop cama bewi. Jesus xat o'ḡuḡē cebeam.

¹⁶ Katpuje ma iboceayū ibiōḡbuk kērēat kuḡayū o'tujowat ip Jesus kay. Imu'ada am, o'tujowat ip. Ade osodop ip—iwātaxiplayū. Ibiōḡbuk kērēayū o'ḡujēm Jesus ikukayū bewi.
— Epejēm — io'e cebe.

O'ajēm ip Jesus a'ōbi. Iwātaxiplayū dak o'ḡu'ada'ada.

¹⁷ Isaias juk o'jekawēn kuyjeayū be. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat juk o'jekawēn. Jesus muwēnuwēn o'e.

Iwātaxiplayū o'ḡu'ada xeku, ibaca'ūmayū dak, i juk o'e kuyjeayū be.

Jesus o'ḡujēm xipat'ūmayū jemumukukukayū xewi—ibiōḡbuk kērēayū. Imēn Jesus e'eap puye, soat itaybit o'e icēmān Isaias'ūm ekawēn iam.

¹⁸ Adeayū o'je'awero ip Jesus kay. Timudek pin Jesus, ade buye.

— Ga'a — io'e. — Iodi atimudek cuy.

¹⁹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat tak oajēm.

— Omutaybitbin'ukat — io'e cebe. — Soat ka daḡ ojekuku eweju ejuap tag — io'e.

²⁰ — Tapu — Jesus o'e. — Oweju jekukuayū ya'ūmḡu jedopdopap'a — io'e cebe—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe. — Kak ikūykēy. Wasū dak topipe. Ōn pit ka'Ūma. Ya'ūmḡu odopdopap'a — io'e—Jesus o'e—soat waḡo o'e.

²¹ — Kariwa! — io'e wara'at Jesus pe. — Koap webay'ūm ojokot. Gebuje cum puk ōn eweju — io'e Jesus eju jekukuat.

²² — Kā'ā. Ejot cuy okay — Jesus o'e cebe. — Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot. Ēn pit ka'ūma. Oweju juy ejekuku — io'e.

²³ Kobe be oōm Jesus. O'timukek ip, wīnābu o'timudek ip—Jesusyū.

²⁴ Timudekdeḡ pima ip, kabidoxixi oajēm. Oajēm iodi kay. Topapūn kobe o'e idibim, kabidoxixi ajēm puje. Kobe daḡacat iparara ip o'e kabido buxixim. Jesus pit ixet kobe be.

²⁵ Jesus o'ḡuwurūḡ ip—ceweju etaybitbinayū.

— Kariwa! — io'e ip. — Ocedaxijom ece. Akōm wuyju!

²⁶ O'jewurūḡ Jesus.

— Apēḡām puxim eyparara? — io'e. — Apēnpuye eyetabutbūt okay? — io'e ipararaayū be. — Eypararam ḡu juy epesop. Okay juy eyetabut cīcā.

— Ebidopon! — io'e kabido be. — Edipon! — io'e iodi be. Imēnpuye kabidoxixi o'subido'ūm. Iodi dak tistem cīcā o'e Jesus a'ōbi.

²⁷ — Apen ibo o'jebapuk? — io'e ip. — Abu sute? Kabidoxixi o'subido'ūm ya'ōbi. Iodi dak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip. Jesus muwēnuwēn o'e ip jewewebe.

²⁸ Kabido'ūm puje, o'timudek ip. Gadara eipi daḡ oeku Jesus. Xepxep osodot ip—ibiōḡbuk kērēat kuḡayū. Ika'u jījā o'e ip. Ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pewi osodot ip. Bomaku nuynuy soat em. Ixeyū buxixim, e daḡ kapkap ḡu o'e ip—ibo ka watwat—Gadara ka watwat.

²⁹ — Deus ipot ēn — io'e ip Jesus pe. — Aḡ cuy ocesūy. Jajēm ḡu juy ocekey ipiat'ajoan ocewebe ipi ūm awap ma — io'e ip Jesus pe.

³⁰⁻³¹ — Ite aḡokat kayū xewi ocemujēm puje, ocemujum ece dajebaro be—ibiōḡbuk kērēayū o'e cebe. Imēn ma o'e ip, dajebaro homaku wurūrūrūḡ puye—ade dajebaro.

— Epejēm — Jesus o'e.

O'jēm ip aḡokat kayū xewi.

O'ju dajebaro kay. Oōm. Imēnpuye dajebaroyū daudaum o'jenapōn co'a pēnpēn tag. Iodi be o'kop ip. Oakōmkōm ip. Jeabokabog ip oap.

³³ Dajebaro kukukayū owatwat ip. Soat muwēnuwēn o'e ip aḡoka watwat pe. Dajebaro aokaap awēḡ muwēnuwēn o'e ip aḡoka be. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ topibiyū awēḡ tak yawēḡ muwēnuwēn cīcā o'e ip.

³⁴ Gebuje Jesus o'topabe ip—aḡoka watwat—soat.

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e Jesus pe.

9

¹ O'jēm. O'jepit Jesus. Jeipi be o'jepit—Cafernaum ka be. O'jepit, waram timudek puje.

² Aḡoka watwat ijebit e'ūat o'tujowat Jesus kay. Ixexecap pe ixē ijebit e'ūat o'tujowat ip. Jesus itaybit o'e cekay itabut ip iam. Imēnpuye o'jekawēn ijebit e'ūat pe:

— A'ōcam cuy — io'e cebe. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi, tapu. Iboap ikērēat kay ḡebum ḡu oce, i'uk puje — io'e. — Pūḡ em tak ka'ūma — io'e—Jesus o'e ijebit e'ūat pe.

³ — Ite Jesus “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū napa ma o'e.

Pūḡpūḡ ixeyū'in napa ma o'e jewewebe.

⁴ Jesus itaybit o'e apēn jewaḡuydadam ip iam.

— Apēnpuye ikērēm epewewaḡuy? — io'e Jesus Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be.

⁵ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ḡu ikērēat'uk put

owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexīḡxīḡ,” i dak, eyetabut ḡu kuka epe'e okay — io'e.

⁶— Soat waḡo ḡn — Jesus o'e. — Wa'ōbi teku oḡu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'ḡu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

Gebuje Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Eju eduk'a kay. Exexecap cuy etujowat eweju — io'e.

⁷O'āy. Jexexecap kug o'ju jeduk'a kay.

⁸Adeayū iparara jījā o'e ip, iboap tobuxik puje.

— Ka'ūmḡu xipacat Deus co'iat — io'e ip. — Deus Jesus a'ō mubacaat puye. Imēnpuye ixe Jesus pe ikērēat i'uk put wuyxewi — io'e ip.

⁹Ibocewi Mateus o'jojojo Jesus.

Oajēm Jesus Mateus kay. Ixe Mateus xik'i osunuy jekapikpikap'a be—iecuḡap edinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — io'e Mateus pe.

O'āy. Oeku Jesus eju.

¹⁰Mateus tuk'a be oajēm ip—adeayū, jekōn ām. Oabikbik mesa koreren iecuḡap edinheiro bubu'ukayū, Deus xe ikērēan e'e'ukayū dak, Jesus tak, Jesus eju etaybitbinayū dak. Soat ip oabikbik mesa xe jekōn ām.

¹¹— Apēnpuye ixeyū eju eymutaybitbin'ukat jekōnkōn—iecuḡap edinheiro bubu'ukayū eju? Ikērēat muḡēḡē'ukayū eju dak? — Fariseuyū o'e Jesus etaybitbinayū be. Imēn kawēnwēn o'e ip, Jesus jekōnkōn o'jojojo ip puye.

¹²⁻¹³O'jede ḡu imutaybitbinayū. Jesus pit Fariseuyū o'ya'ījojo. O'jekawēn.

— Iwātaxipi'ūmayū wuyanūḡtata'ukat kay je'ju ḡu—iwātaxipipiayū acā — io'e. — Imēnpuxim ḡn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ḡu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot. Imēnpuye cekōn ikērēat muḡēḡē'ukayū eju — io'e.

— Cum cuy eyju eymutaybitbinayū kay — io'e — eytaybit am apēn Deus ekawēntup e'em iam — io'e Jesus Fariseuyū be. — Imēn opop ibararakat:

Idip ma oxe warara'acayū eyetabotaidabotbot pima. Imēnpit idip ḡu oxe warara'acayū kay ḡu eyetabotaidabotbot pima, obuyxi am carneiroyū mupiḡ ma'ḡu eyju, i — io'e.

— Imēnpuye ijoce jewexe xipacayū nomuwā ām ḡu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā — io'e Jesus.

¹⁴João Batista eju etaybitbinayū oajēm ip Jesus kay.

— Apēnpuye Fariseuyū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām—oceju dak, eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn ip pima? — io'e ip.

¹⁵— Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, ḡn ceweju ip puye. Ḍn pit ceweju ip'ūm pima, jekōnkōn ḡu ip. Jekpiwan ma jewemureren ip Deus eju kawēn ām. Imēn soat itaybit e'em iḡuycūḡ cīcā ip iam. Ḍn iwadip puxim. Iwadip cexe ip pima, abu ixeyū'in iḡuycūḡ e'em—jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū'in? Ka'ūma ma! Imēnpuxim oweju etaybitbinayū jekōnkōn ip. Jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū buxim ip — io'e Jesus.

¹⁶Jesus wuymutaybinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'ḡuwēn. — Pago iisuan ḡu imuwaketken wuyju—toti iorokat muwaketken. Iisuat pit imuwaketken puje, jewa'ī'in biḡ ma idieḡboḡ e'em — io'e Jesus.

¹⁷— Uva'abidi tiisuati dak acetimōḡ yayisuat'a dag — io'e Jesus. — Ya iisuat tag'ūm pima, o'jeaebaḡ kuka — io'e. — Imēnpuye uva'abidi tiisuati acetimōḡ timūn'a be—yayisuat'a be, uva'abidi cediepuat puxixim, tiporoyat puxixim, timun'a'ūmap puxixim — io'e Jesus João Batista eju etaybitbinayū be.

Iboam e'em pima, “Wekawēn pago iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak,” i'e ojuy osunuy. Imēn Jesus o'e. Kawēn iisuat ma Jesus ekawēn o'e ḡasū bit. Fariseuyū ekawēn tag ḡu o'e, Saduceuyū ekawēn tag ḡu o'e dak.

¹⁸Judeuyū kukukat tak oajēm Jesus kay. Ixe osunuy Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus topa be, ibuyxi am.

— Odaxit ḡaxīn ma oe'ū — io'e Jesus pe. — Ejot pima bit, eḡu'ada. Jetait — io'e Jesus pe. — Ebuesubumōḡ ijeje bima, je'ada odaxit — io'e.

¹⁹— Ga'a — io'e.

O'ju ip—Jesusyū. ²⁰⁻²¹Cucum pima, pūḡ ayacat oajēm Jesus tomuju, cesay mucay am—Jesus ekabek ukpu mucay am. 12 koato bun ma ixe ayacat iwātaxipipin o'e, doybucukcuḡ ḡu buye.

— Cesay mucay buje ma, oce'ada — ixe ayacat o'e jewebe ma.

Jesus ekabek o'ḡucay. ²²O'jekorepēn Jesus.

Gebuje Jesus ayacat o'jojojo.

— A'ōcam cuy — io'e ayacat pe. — Etabut okay. Imēnpuye ḡaxīn ma eceje'ada — io'e. Dao ma o'je'ada ixe ayacat.

²³ Oajēm ip Judeuyū kukukat tuk'a kay. Ade wāwām ip osodop. Jebubut'uk muydedeayū dak o'jojojo Jesus. Imuydedem ip Judeu babi dağ. Cebabi dağ tak wāwā ip osodop.

²⁴ — Ce'ū ğu teku. Yaypan'isuat ixet ā — io'e Jesus wāwāyū be. Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm o'e'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye “Ixet ā,” io'e. Wāwābiyū bit jewaywayway ip o'e Jesus kay. Jesus o'e cebe ip:

— Epejēm uk'a bewi — io'e.

O'ğujēm.

²⁵ Ijēm puje, Jesus oōm yaypan'isuat kay. O'subaixik. Dao ma o'je'ada. Itait o'e waram ğuto ce'ū topibit, Jesus o'subaixik puye. Ixe o'kop—ce'ū topibit.

²⁶ Ipi juayū ce'ū topibit awēğ o'yawēğmupōğ ip. Jekawēnwēn o'e ip soat tağ—soat ibo eipi dağ.

²⁷ Jesusyū eipi kukukat ka bewi cēm puje, xepxep o'ju Jesus tomuju—ita'ūmayū.

— Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey — io'e ip. — Ocemu'ada am — io'e ip Jesus pe—Davi'ūm naxegebit pe—Judeuyū ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxegebit pe.

²⁸ Oajēm ip Jesus kay, ixe jeduk'a be ōmōm pima.

— Eyetabut tu okay—eyemu'ada ōn iap kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetabut, kariwa.

²⁹⁻³⁰ O'sutamucay Jesus ita'ūmayū. O'je'ada.

— Eyju eyetabut okay buye, ōn jeymu'ada — io'e Jesus itā'ūm topibiyū be. Itate o'e, Jesus o'sutada buye.

— Eymu'adaap epeğuwēn ğu juy eybureyū be—ka'ūma be ma — io'e Jesus.

³¹ Imēnpit je'adaap o'ğuyōğpōğ ip soat kaka dağ.

³² Jesusyū uk'a be cēmcēm pima, iboceayū ibiōğbuk kērēat kuğat o'tujowat Jesus kay. Cekawēn pa'oreat o'e ixe, ibiōğbuk kērēat kuğ puye. O'tujowat ip Jesus pe, imu'ada am.

³³ O'je'ada Jesus a'ōbi. Ağokatkat pewi ibiōğbuk kērēat cēm puje, xipan o'jekawēn ma, o'je'ada buye.

— Abu yağuyğuy imēn o'jebapuk iam? — adeayū o'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ijo'iat imēn wuyjojojo ğu Israel eipi be—wuyeipi be — io'e ip.

³⁴ Imēnpit Fariseuyū o'jekawēn. Napa ma o'jekawēn ip.

— Jesus ibiōğbuk kērēat mujēmjem cebewi ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi — io'e ip napa ma.

³⁵ O'ju Jesus ikabogaatka dağ, ika'icatka dāğ tak. O'ju ağoka watwat mutaybitbin. Judeuyū Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin o'e. Deus soat kukanap o'ğuwēnuwēn soat pe—kawēn idipat. Imēn ma imutaybitbin ip oeku. Ibomaayū mu'ada'am oeku: iwātaxipipiyū, ibaca'ūmayū dak—soat mu'ada'adam oeku. ³⁶ Itabotaidabotbot ma iboka watwat kay Jesus osunuy, yağuybabi'ūm osodop puye. Ovelha buxim ip, jekukat'ūm pima ip. Imēnpuxim ika beacat ikukuk'ukat'ūmayu osodop ip, ka'ūmğuy ibuywatwat'ukat puye.

³⁷ Imēneju Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū be.

— Kadai ya ade opop—kadai'a—yaopat'a. Pūğpūğ pit omuyku ip yabu am — io'e cebe ip.

³⁸ — Epeyekawēn cuy kapikpik'ukayū kukukat pe. I juy ep'e cebe: “Kapikpik'ukayū eġuju juy kadai'a bu am,” i — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

Imēn Jesus kawēnwēn o'e, Jesus eju adeayū ceku pin ip puye. Apēn kadai ya ade o'yadop—kadai'a yaopat'a; imēn tak adeayū ceku pin ip Deus emunaē eju. Imēnpit pūğpūğ oekuku Jesus kawēn muwēnuwēn ijodiacat pe. Imēnpuye imuwēnuwēn'ukayū kukat eju juy jekawēn ip Deus eju.

— Adeayū juy eġuju ekawēn muwēn ām — i juy e'em ip cebe.

10

¹ Jesus 12 beayū o'tomuwā—jeweju etaybitbin'ukayū. O'tomuwā, ja'ōbi soat mu'ada am—iwātaxipipiyū mu'ada am, ibiōğbuk kērēayū mujēm ām tak—ja'ōbi imujēm ikuğayū bewi—soat ip pewi. Ja'ōbacaap o'ğūm cebe ip—12 beayū be.

²⁻⁴ 12 beayū ibutet 12 butet pe osodop ip. Ibūrū ma ibutet osodop ip—Jesus emumujuyū butet: Koapat Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Tomé i, Mateus i, wara'at Tiago, Tadeu i, wara'at Simão, Judas Iscariotes i. Ibūrū ma ibutet osodop ip.

Wara'at putet Pedro i ibutet osunuy—Simão butet. André Pedro kitpit osunuy. Tiago, João dak, Zebedeu ipotpoyū osodop. João Tiago kitpit osunuy. Mateus iecugağ peam Israel naxegebitbit xewi dinheiro bubu'ukat osunuy. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Wara'at Simão Israel eipi kay cicaat osunuy. Judas Iscariotes ġuyjom Jesus o'ğūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip—12 beayū—Jesus eju jekuku'ukayū.

⁵⁻⁶ 12 beayū o'ğuju Jesus.

— Epeju Israel naxegebitbit kay — io'e cebe ip. — Itabidaoyū buxim ip — io'e. — Ovelhayū buxim ip — io'e Jesus. — Wara'at eipi bewiayū kay epeju ğu — io'e 12 beayū be.

— Israel naxegebitbit kay acã juy epeju. Judeu'umayũ kay gu epeju, Samaria eipi beayũ kay gu dak — io'e. ⁷ — “Ijasun Deus soat kukan je'e,” i juy epe'e Judeuyũ be, Israel naxegebitbit pe cucum pima eyju — Jesus o'e 12 beayũ be.

⁸ — Iwãtaxipiayũ epegu'ada juy ip — io'e cebe ip. — Ce'ũ'ũayũ dak epegutait. Waram jetaip ip — io'e Jesus. — Ierepayũ epegu'ada juy — io'e cebe ip. — Ibiõgbuk kërëayũ dak epegujëm cuy ibiõgbuk ikërëat kugayũ be — io'e Jesus. — Imën epe'e juy wa'õbi—ce'adaap epe'e juy. Epeteida gu juy. Imën âm cuk ogũm wa'õbacaap eywebe teidam gu — io'e Jesus cebe ip.

⁹ — Dinheiro epetujowat gu juy eyweju. Ouro epetujowat gu, prata dak ka'ũma. Cobre dak ka'ũma. Epetujowat gu juy dinheiro mũn'a be. ¹⁰ Cucumap pubut mũn'a dak epeyadujowat gu juy. Xepxem cuy epetujowat gu—eydoti, pũg ma acã. Sandália dak ka'ũma. Eyba'ip tak epeyoptujowat gu juy. Eybuywacayũ ma juy eyxan je'gũm. Imënpuye eybubut epetujowat gu juy — io'e Jesus.

¹¹ — Ajëm pima agoka be jeduk'a be eyguyguy pinat epetobuxik cuy. Ixe duk'a be juy epesopsop, ibo agoka be bima — io'e Jesus. ¹² — Ixeyũ duk'a be õmõm pima, epeyekawën tuk'a beayũ eju. Kato juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹³ — Gebuje eyekawën kay ya'õpïcũgcũg je'e ip. Ya'õpïcũgcũg je'e ip, eyekawën kay buye. Imënpit wara'acayũ eyekawën kay'ũm pima bit, ya'õpïcũgcũg gu je'e ip. Epajëm cexe ip. Imënpit te'e ma epe'e, “Wuykabia,” cebe ip. “Epeõm,” i gu je'e ip, eyekawën kay'ũm puye.

¹⁴ — Eykay'umayũ bewi epejëm cuy, eyekawën kay'umayũ bewi dak. Cëm pima eyesandália epegupoyoy, “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'õ kay'ũm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe. Imën cuy epe'e cebe ip, agoka bewi wan pima, uk'a bewi wan pima — Jesus o'e 12 beayũ be.

¹⁵ — Deus kũyjobit'umayũ be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Gomorra ka watwat pe dak. Ixeyũ be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawën com ip ibu'ũ buye. Iboap kay gebum cuy epesop — io'e.

¹⁶ — Ya'õpïcũg cuy epesop — io'e cebe ip. — Eymujum õn. Ovelha buximayũ eyju. Widayũ parakpe eyju ovelhayũ buxim. Imënpuxim eykay itakomaayũ parakpe eyju. Ovelhayũ be bit i'e baõre akuriceyũ be. Imënpuxim eywebe i'e ba'ore eykay itakomaayũ be.

— Wa'õbi eyju buje, itaybit cãcãayũm epesop. Ag cãcã juy epesop. Dao gu juy eyetakomãm cekay ip — io'e Jesus.

¹⁷ — Ag cuy epesop — io'e. — Eykay itakomaayũ jeydaomũn. Jeydujowat ip wuyekawën coco'ukayũ be. Jeymupokupok ip Deus eju kawënwënap'a be jetakomaap kay. Ixe bum jeymupokupok ip — Jesus o'e. ¹⁸ — Eyju webekitkit puye jeydujowat ip ipi kukayũ be, kariwawayũ be dak. Jeydujowat itaybit am eyetabucap xipat cexe ip iam ma, eyetabucap xipat'ũm cexe ip iam pit. Kawën idipat epeguwën cebe ip, Judeuyũ'umayũ be dak — io'e Jesus. ¹⁹ — Eyağuybabi'ũm gu juy epesop, eyetaybit'ũm puye ajom epeyekawën iam, apën epeyekawën iam tak. Eydujowatwan pima ip, Deus o'ğuwën eywebe ajom epeyekawën iam. Imën jeymutaybin. ²⁰ Wa'õbi juy epeyekawën. Imën epeyekawënwën Deus biõgbuk ma kawënwën je'e eywebewi—Wuyebay biõgbuk — Jesus o'e cebe ip.

²¹ — Adeayũ jebadipyũ kay itakoma je'e, ixeyũ webekitkit puye. Iwağo jekitpit tujowat cekay itakomaayũ be yaoka am. Ikitpit tak jewağo tujowat yaoka am. Ipotpet tak itakoma jĩjã je'e jebay kay. Jebay tujowat cebe ip, yaoka am — io'e. ²² — Soat ixeyũ itakoma jĩjã je'e eykay, eyju webekitkit puye. Ipiat pibun eyetaxi bima, Deus a'õ dag jekukum cuy eyju. Guyjom Deus jeymuyũ, cexe soat em eyedop am — io'e.

²³ — Eywebe ipiat supi'ajojo bima, epeyenapõn cuy. Imën e'e ip pima pũg ka be, epeyenapõn cuy wara'at ka be—agoka be — io'e cebe ip. — Soat wağo õn — Jesus o'e. — Waram wajëm awap, ade agoka dag epeju—Israel naxegebitbit eipi dag — io'e Jesus.

²⁴ — Imutaybitbin'ukat podi gu je'e jeweju etaybitbinayũ itaybit ip. Kariwa dak podi gu dak je'e jekapikpig'ukayũ kapikpig ip. ²⁵ Imënpuye kapikpig'ukayũ icockog cuy jeedop ip, jekariwa buximayũ ip puye. Itaybitbinayũ dak icockog cuy jeedop ip jemutaybitbin'ukat buximayũ ip puye. Ijoceayũ cekariwa a'õ ya'õmuy ip pima, “Belzebu teku,” i bima ip, cebekitkit a'õ dak ijo'i ma ya'õmuy je'e ip. Cekariwa omuyumuy ip pima, cebekitkit tak imuyumuy ip cekariwa muymiyap podi ma — io'e Jesus.

²⁶ — Eypararam gu juy epesop ixeyũ e'eap puxixim — io'e jebekitkit pe. — Yajuyjuyat jewedobuxik guyjom. Iba'arëmat ibapuk je'e soat xe. ²⁷ Imënpuxim ajo oğuwën eywebe, kawënwën wuyeweweu ma, ijop epeguwën soat pe guyjom — io'e. — Ibadadaap kay epeya'ıjojo, ijop soat pe epeguwën guyjom — Jesus o'e.

²⁸ — Eypararam gu juy epesop eyaoka ojuyayũ buxixim — io'e jebekitkit pe. — Wuyejebit aoka but ip. Imënpit wuybiõgbuk aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Deus puxim pit cuy eypararam epesop. Wuyejebit muy'ũm put cebe, wuybiõgbuk tak. Ipiat'ajojoap pe imu'ũm put — Jesus o'e.

²⁹ — Xepxep pe pidiwe dei tei'it ma—pūgpūg centavo ma—wasū yopīcat tei. Imēnpit pūg wasū yopīcat at'an pima, Deus itaybit ixe wasū o'at iam. Deus a'ōbi acā je'at — Jesus o'e. ³⁰⁻³¹ — Deus xe teibōg gu wasūdei. Imēnpit aḡ cekay. Imēnpuxim wuykay dak aḡ soat em. Deus itaybit wuyadap peburūdap iam. Imēneju eyaḡuybabi'ūm'ūm gu juy epesop. Deus soat itaybit wuyekuku iam — io'e.

³² — Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i soat pe e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce webay be—kabi beat pe — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be. ³³ — Eyju bit e'em warara'acayū be, “Jesus bureyū gu oceju,” i bima, ōn tak “Iteyū bure gu ōn,” i oce Webay be—kabi beat pe — io'e Jesus.

³⁴ — Epeyewaḡuy gu juy: “Jesus osodot kaba'ūm wuydop am,” i. Ojot puye, ipi watwat pe wara'at taḡtaḡtaḡ ma jekuku. Itakoma je'e ip jewewekay. Pajam jewaokakam je'e ip — Jesus o'e. ³⁵⁻³⁶ — Ibadipyū itakoma cīcāayū je'e jewewekay, pūgpūg ixeyū'in okay itabut puye — Jesus o'e. — Cebay ma okay je'e. Ipot pit okay gu je'e. Ixi ma okay je'e. I'iyū okay gu je'e—ayacayū. I'it tayxi okay gu je'e. Yuktayxi okay je'e. Imēneju wara'at taḡtaḡtaḡ ma jeku ip — Jesus o'e cebe ip.

³⁷ — Eyebay kayap podi ma okay'ūm pima, oweju jekukuayū gu epesop, eyxi kayap podi ma dak, eyekpotpoyū kayap podi ma dak, eydaxityū kayap podi ma dak. ³⁸ Owebeam je'ū ibu'ūmat puximayū acā webekitkit ma oxe. Korosa jeje je'ū ām, korosa dujuwatwan ōn pima, webekitkit tak cucum onomuju. Cucum ip korosa kuḡ, je'ū ām. Apēn aḡokatkat korosa dujuwatwan cucum, korosa jeje jebamupayam je'ū ām; imēnpuxim cuy epeku soat em owebeam je'ū ibu'ūmat puxim.

³⁹ — Eye'ū bima, ōn ma obuyxi eyxe buye, ibin ma soat em eyetabēḡ epesop Deus xe. Eywebe ma jewaḡuyḡuy: “Ōn ma obuyxiat,” i bima bit, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje — Jesus o'e cebe ip.

⁴⁰ — Gasū epeju Israel naxeḡebitbit kay. Wa'ōbi epeju — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be. — Pūḡ ixeyū'in eyewebe je'e, “Epeōm,” i. Imēnpuxim ma owebe dak je'e ip — io'e Jesus. — Imēnpuxim ma ogujuiat pe dak je'e ip — io'e. ⁴¹ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye. Iōm pin. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'ḡūm cebe, kapikaptei ūmūm pima jekawēn muwēnuwēn'ukat pe.

— Cūḡ cīcāt pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, cūḡ cīcāt puye. Iōm pin je'e. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'ḡūm cebe, kapikaptei ūmūm pima cūḡ cīcāt pe. ⁴² Wara'acat webekit'isuat pe idibi ma tiūm ticukati, ixe webekit puye, Deus tak xīpacat je'ḡūm idibiūmat pe — io'e. — Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus.

11

¹ Ibocewi o'ju Jesus aḡokaxiriyyū be. Wūy gu osodop boyūku. 12 beayū muju bujep, aḡokaxiri beayū mutaybit am o'ju. Deus ekawēn muwēnuwēn oeku Jesus.

² João Batista Cristo awēḡ o'yawēḡcoco daomūnmūnap'a be. Bekitkit o'ḡuju Jesus kay. Jeweju etaybitbinayū o'ḡuju João. O'ḡuju, ja'ō daxijo am.

³ — “Deus emumuju ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn ma du ixe? Wara'at gu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

— Hm hm — io'e ip.

João a'ō daxijo am o'ju ip.

Oajēm ip cekay—Jesus kay.

— Ēn ma du omuykuiat? Wara'at gu xe'e ocejowiwi? — io'e ip Jesus pe.

⁴ — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoioap cuy epeḡuwēn João be, epekūyjoioap tak — io'e. ⁵ — Ita'ūm topibiyū o'e itate ḡasū. Taokērē topibiyū dak xīpan ip o'e jexīḡxīḡ ḡasū. Ierep topibiyū dak xīpan o'e ḡasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itabēḡ o'e ḡasū. Tadaibothocayū dak kawēn idipat cocom ḡasū—Deus ipot awēḡ cocom.

⁶ — Imēneju: “Ecokcog eḡuy okay etabut am ebu'u'ūm pima. ‘Ite gu omuykuiat,’ ie'em pima bit, ecokcog gu eḡuy,” i juy epe'e João be — io'e Jesus.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Cēmcēm ip pima, Jesus João o'ḡuwēn ibo ka beayū be.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Pām ixe João? Ajo-buxim ixe o'e? Ip'ūn'ūn kay kabido ajēm puje, je'ipe'adedem. Yaḡuykorerenayū ite'ip puxim, soat em jeweḡuy muwarururun puye. João bit yaḡuykoreren gu. Ite'ip puxim gu. ⁸ João doti teibog gu. Teibogāt kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayū. ⁹ João bit ibubut adeat gu. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat xeku. Warara'acat podi ma João ya'ōbuyxi—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma.

¹⁰ — Imēn Deus ekawēntup e'em—João muwēḡaptup:

Aḡ cuy epesop, ie'em Deus, i. Wemumuju oḡuju ewap ajēm puje, emuxipan am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—João muwēḡaptup — io'e.

¹¹ — Kuyjeayū bodi ma João ya'ōbuyxi. Ka'ūma ma omuy João Batista jo'i ya'ōbuyxian. Deus xe bit—kabi beat xe bit—yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat wekawēn kayayū'in — Jesus o'e.

¹² — Ixe João Deus awēḡ o'yawēḡtojojot ipi juacat kay—Deus soat kukanap awēḡ. Iboap awēḡcocom pima ipi, cekay jījā ip, Deus xe nuynuy pin cīcā ip puye. Imēn ḡasū dak cekay jījā ip — io'e. — Deus xe ajēm pin ip — io'e.

¹³ — João ajēm awap, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboap awēḡ cuk o'yawēḡtojojot—soat ip. Imēn tak Moisés ekawēn tup e'em — io'e Jesus. ¹⁴ — Iboap awēḡ kay eyetabut pima, eyetabun tak Elias jajēmiap João jo'i ma oajēm. ¹⁵ Epeya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

¹⁶ Jesus waram o'jekawēn adeayū eju.

— Oḡuwēn eywebe, abu-buxim ḡasuacat iap iam eyetaybit am. Bekitkit puxim ixeyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū—bekitkiyū. ¹⁷ “Tēḡtēḡ'a oceyamuyde eywebe ya'jo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'i'in,” ie'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju totōn,” ie'em ip. Ijoyū buxim ḡasūacat — io'e Jesus.

¹⁸ — João Batista oajēm eykay. Ixe vinhodi o'tikōn ḡu. Ire oeku Deus eju jekawēn ām. Soat pit napa ma e'em João muwēnuwēn: “Ibiōḡbuk kērēat kukat teku,” i.

¹⁹ — Soat waḡo ōn. Ojoj eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Soat pit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ika'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pure,” i dak — io'e. — Wuyju Deus emumutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, warara'acayū je'e omuwēnuwēn, João muwēnuwēn tak, “Deus xe cūḡ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

²⁰ Jesus tak o'jekawēn iboceat pe. Ikērēan e'e'ukayū muwēnuwēn o'e Jesus. Ikērēat epere'ūmayū muwēnuwēn o'e. Ikērēat kuḡ o'e ip. Imēnpit iḡuycūḡ ḡu ip ikērēat kay. Jesus a'ōbi iba'oreat cuk o'jebapuk ixeyū etabun. Jesus a'ōbi o'jebapuk. Imēnpit ikērēat mujurūḡrūḡ. Imēn o'e—Corazim ka watwat o'e, Betsaida ka watwat tak, Cafarnaum ka watwat tak.

²¹ — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Corazim ka watwat! — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojoiap cuk adi oḡubapukpak eyetabut pe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip—ibo ka watwat. Itabut kajuk ip Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuōm ip jedotim. Daxa dayibewiaptōm tak kajuk o'tōmōḡ ip jabi jeje. Imēn kajuk o'e ip, “Oceḡuycūḡ cīcā ikērēat kuḡ ocejū buye” iap mubapuk am; “ḡasū bit ikērēat aḡuḡē ḡu” iap tak mubapuk am jebureyū be — io'e.

²² — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiat supi'ajoat iap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Imēnpit Tiro ka be iap podi ma, Sidon ka be iap podi ma dak eywebe ipiat supi'ajoat. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus Corazim ka watwat pe, Betsaida ka watwat pe dak.

²³ — Cafarnaum ka watwat! — io'e. — Deus jeymuyū ḡu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiatpi'ajoap kay bit. Ka'ūma buk epejojoiap cuk adi oḡubapukpak eyetabut pe eyka be bima oce — io'e. — Iboap mubapuk pima Sodoma ka be, ikērēat kajuk o'jepere ip. Deus kajuk aḡoka o'sukamupik ḡu — io'e Jesus.

²⁴ — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiat supi'ajoat iap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Tiro ka watwat tak. Imēnpit Sodoma ka be iap podi ma Deus ipiat supi'ajoat eywebe. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus Cafarnaum ka watwat pe.

²⁵⁻²⁶ — Jesus o'e ḡebuje bit.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beacat kukukat, ipijuacat kukukat tak — io'e. — Apēn ēn e'em iap mubapukpug ēn jewexe itaybit cīcāyū be ḡu—imutaybitbin'ūmayū be acā — io'e. — Ixeyū acā wekawēn imutaybitbin ēn. Imēn xipat oxe. Ocokcok cīcā imēn ebikuy buye. Ocokcok cīcā xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²⁷ — Soat ma juk Webay o'ḡūm owebe — io'e cebe ip. — Warara'acat ḡu itaybit abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat ḡu itaybit abu ipote bay iam—ipote acā. Jebay mubapuk am, ipot ibikuy bima acā warara'acat itaybit je'e abu Deus iam — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — Okay epesot. Ikērēat oju'uk eywebewi — io'e Jesus cebe ip.

Deus a'ō kay kūyjobit ojuy ip. Imēnpit kūyjobit ḡu ip.

²⁹ — Eymutaybitbin oce. Webekitkit e'em. Wa'ōpuruḡ'ūmat ōn. Waḡuybabibi. Yobogāt pin ḡu owexe. Eywebewi ikērēat oju'uk. ³⁰ Wa'ō kayap iba'ore ḡu imuḡē ām. Kūyjobit am okay

dak iba'ore ġu eywebe. Wara'at ikērēat kay eyebu'um epe'e, eywebewi ikērēat oju'uk puye — Jesus o'e soat pe.

12

¹ Gebuje Jesuyū o'ju trigodip tağ. Sábado bima o'ju, Judeuyū jebodoydoyap kabia bima. Trigodadot o'tadot'uk ceweju etaybitbinayū. Trigoda o'tabu ip, jerere buye. O'ta'o'o ip. ² Ta o'om pima, Fariseyū ixeyū o'jojojo. Jesus eju etaybitbinayū o'jojojo ip.

— Ak'i! — Fariseyū o'e Jesus pe. — Eweju etaybitbinayū Moisés ekawēn tağ ġu jekuku ip. Jebodoydoyap kabia be kapikpiğ ip. Cūğ ma ġu e'em ip. Trigodadot uk'uğ ip. Imēnpuye ikērēat kuğ ip, wuywebe jebodoydoyap kabia be kapikpi buye — io'e cebe.

³⁻⁴ — Tā. Ikērēat kuğ ġu ip — io'e Jesus. — Kuyje Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be. Ire bima, oōm Davi, cewejuyū dak. Deus emesa bewi paō'a o'ya'o'o ip—Deus etabixe o'yamōğ ip iat'a—paīyū be acā ya'o pi ġu iat'a. Moisés ekawēn tağ ġu jip'op'a o'ta'o'o ip—Daviyū. Apēn Davi o'e'e iaptup opop Deus ekawēntup pe. Kuy epetupcoco—iboaptup — io'e Fariseuyū ip.

⁵ — Deus eju kawēnwēnap'a be paīyū kapikpiğ ip soat kabia. Jebodoydoyap kabia jekukum ip Moisés ekawēn tağ ġu yaboğat'a be. Wara'at tağ jekukum ip, kapikpiğ puye. Imēnpit ikērēat kuğ ġu ip Deus xe. Iboaptup ekawēn eyetaybit—Deus ekawēntup. Kuy epetupcoco—iboaptup tak — io'e Jesus.

⁶ — Icēmān ocekawēn eywebe. Deus eju kawēnwēnap'a Israel naxeğebitbit o'yamuy—yaboğat'a. O'yamuy ip, wuyju yamubuyxin am. Imēnpuye Deus eju kawēnwēnap'a kukukayū ya'ōbacaayū. Imēnpit ya'ōbaca jījāat omuy ijoce ġasū — io'e Jesus cebe ip.

Jewebe ma o'e Jesus, “ya'ōbaca jījāat” i'e'em pima.

⁷ Warara'acayū kay eyetabotaidabotbocap kay ōn, i Deus juk o'e — io'e Jesus cebe ip. Owebeam carneiro mupikap kay ġu bit ōn—eyetabotaidabotbotap kay acā, i — io'e Jesus.

Ijoptup ekawēn eyetaybit pima, “Ikērēat kuğ ip,” i kajuk epe'e ġu ikērēat kuğ'umayū muwēnuwēn pima — io'e Jesus Fariseyū be. ⁸ — Soat wağo ōn. “Epeyekapik cuy,” i ōn e'em pima jebodoydoyap kabia be dak, cedağ kuka o'e eyekapikap Deus xe — Jesus o'e.

⁹ O'ju Jesus ibocewi. Oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—Judeuyū e'aweroroap'a kay. Oōm.

¹⁰ Gebuje ağokatkat o'tobuxik iğo'a be. Pūğbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē.

Pūğpūğ o'je'aweroiayu'in Jesus muymuy ojuy ip.

— Jesus Moisés ekawēn tağ ġu jekukum — i'e ojuy ip warara'acayū be. Imēnpuye:

— Jebodoydoyap kabia bima, xipat tu exe ibūnū'a kērēat mu'ada am? Imēn tu Moisés ekawēn tağ ma? — io'e ip Jesus pe.

¹¹⁻¹² — Xipat Moisés ekawēn tağ warara'acayū ikukpin wuyxe bima — Jesus o'e Fariseuyū be. — Jebodoydoyap kabia bima eyōhō o'at pima ipikūykūy be i'uk'uğ ip ipikūykūy bewi—ixe ovelha — io'e. — Abū jeđhōyū uğ ġu? Ka'ūma ma. Ovelha ikukpin ip, jeđhōyū buye. Imēnpuye i'uğ ip. Imēn tak wuyju ovelha bodi ma wuykukpin Deus xe. Imēnpuye xipat Moisés ekawēn tağ wuywebe xipacat muğē am jebodoydoyap kabia be — io'e Jesus.

¹³ — Paya'i ece ebu — io'e ibūnū'a kērēat pe. O'jewebūmupaya. O'je'ada ibūnū'a kērē topibit. Wara'atpunu'a jo'i o'e. Ibūnū'adip o'e.

¹⁴ Fariseuyū bit o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'jewawē ip Jesus aoka am, kapikpiğ Sábado kabia be buye. ¹⁵ Imēnpuye Jesus o'ju ibocewi. Fariseuyū ekawēn itaybit puye, o'ju. Adeayū o'ju Jesus tomuju. Iwātaxipiyayū o'ġu'ada'ada—soat ip.

¹⁶ — Wawēğ epeyawēğmuwēn ġu juy. Pūğ em tak ka'ūma — io'e cebe ip.

¹⁷ Ibo o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e iap tağ—apēn Isaías kuyje o'e iap tağ.

¹⁸ Deus o'e: Ija otaēiat—obuywatwat'ukat—ōn cekay jījāiat—omucokcokcok'ukat. Obiōğbuk ojomōğ cebe. Ajo cūğ ma oxeiap ġuwēn soat pe—Judeu'umayū be.

¹⁹ Ya'ōxixiğ ġu je'ku. Jewāwām ġu je'ku. Soat ka dağ tak kawēnwēn ġu je'ku.

²⁰ Ikērēan e'e jījāayū daxijo xeku ikērēat pewi. Okay itabut cīcā'umayū ġutabut cīcā okay. Imēn ma je'kuku soat pewi ikērēat uk'uğ—Deus kayayū bewi. ²¹ Soat ipi juacat Deus emunaē kay je'e, i.

Imēn Isaías o'ğuwēn kuyjeayū be.

²² Gebuje iboceayū ağokatkat o'tujowat. Ita'umat osunuy ixe ağokatkat. Cekawēn pa'oreat tak o'e ixe, ibiōğbuk kērēat imuyde'um'ūmm puye. O'tujowat ip. O'je'ada Jesus a'ōbi. Ijojom o'e, o'je'ada buye. Xipan kawēnwēn o'e—ibiōğbuk kērēat kuğ tūbit o'e, o'je'ada buye. ²³ Iboceayū yağuybabī'um o'e ip—soat ip.

— Davi naxeğebit paxi sute? — io'e ip.

Jesus muwēnuwēn o'e ip.

²⁴ Fariseuyū bit Jesus awēg o'yawēg coco.

— Ixe Jesus ibiōgbuk kērēayū o'gūjēm agokatkayū bewi Belzebu a'ōbi—ibiōgbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi ma — i napa ma o'e ip.

²⁵ Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewağuyğuy iam.

— Pūg eipi watwat jeweweu ma jewaoka buje, jewemu'um ip. Pūg ka kukukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'uma ma. Pūg tiwat kukukat pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'uma ma. Imēn Satanás a'ōbacaap mu'um kuka o'e. Imēneju Satanás ja'ōbacaap umum gu owebe ibiōgbuk kērēayū mujēm am—jebekitkit mujēm am — io'e Jesus. ²⁷ — Belzebu a'ōbi on ibiōgbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuğuykukukum eceju iap mubapukpuğ cica eyebekitkiyū.

²⁸ — Deus biōgbuk a'ōbi ibiōgbuk kērēayū oğujēm. Belzebu a'ōbi gu oğujēm. Ibiōgbuk kērēayū o'jēm ip puye, kuy eyetaybit Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuğ on eywebe iam — io'e cebe ip.

²⁹ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriğ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beap pu am — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e, jebacaap Satanás ebacaap podi ma buye. Ibodi ma buye, Jesus pe ibiōgbuk kērēayū mujēm put ikukayū xewi.

³⁰ — Imēn tak okay'umat itakoma okay — io'e Jesus. — Webekitkit mu'awerom obuy-watwat'umat imuyppōğpōğpōğ—webekitkit muypōğpōğpōğ — io'e. ³¹ — Imēnpuye oğuwēn eywebe. Ipi juacayū be Deus muymuy buje, iboap imuyuyap kay soat em Deus gebum gu je'e. Deus iboap ju'uk cebewi ip. Ixeyū be Deus biōgbuk muymuy buje bit, iboap imuyuyap kay soat em Deus gebum je'e. Cebewi ip iboap i'uk pa'ore Deus pe; apēn eyju napa ma e'em, "Ijop e'eap Satanás a'ōbi o'jebapuk," i. Imēn tak kuy eyetaybit Deus a'ōbi ijop e'eap o'jebapuk iam — Jesus o'e.

³² — Soat wağo on — io'e Jesus. — Omuyuy puje ip, Deus jegebu gu iboap kay soat em. Iboap ju'uk cebewi ip. Deus biōgbuk muymuy ip pima bit, Deus jegebu iboap kay soat em—ğasū, waram tak gebum je'e. Iboap kuğ jeedop ip soat em—ikērēat kuğ—Deus biōgbuk muymuyap kuğ — io'e Jesus.

³³ — Wuyetaybit yopkērēat'im. Yopkērēat'ip puye, ya'a e'em yakērēat'a. Wuyetaybit yoptipat'im tak. Yoptipat'ip puye, ya'a e'em yadipat'a. Yoptipat'ip, ya'a dak soat em jeenuy yaku. Yapkērēat'ip pit, ya'a dak soat em jeenuy yakērēat'a. ³⁴ Imēn puybu tuypiatpu buximayū eyju, ikērēat kuğ cica buye. Iba'ore dak eywebe idipat ekawēn muwēn am. Apēn wuyju jewağuyğuy wuywebe, imēn wuyju e'em. Imēn tak iba'ore gasūacat pe idipat ekawēn muwēn am, yağuykērē buye. ³⁵ Apēn xipacat idipap uk'uğ imuxipanpanap'a bewi, imēn tak wuyyağuydip pima, wuyekawēn tak idip ma e'em, wuy'eap tak. Wuyyağuy nomuju ma wuyju jekawēnwēn. Xipat'umat idi'umap uk'uğ imuxipanpanap'a bewi. Imēn tak wuyyağuydip'um pima, wuyekawēnkērē e'em, wuy'eap tak — io'e Jesus cebe ip.

³⁶⁻³⁷ — Oğuwēn eywebe. Wuyekawēntip pima, "Idip ma eyju oxo," i je'e Deus wuywebe kuyjobit'umayū be ipiat supi'ajoap kabia. Wuyekawēnkērē bima bit, "Ikērēat kuğ eyju oxo," i je'e Deus wuywebe.

— Deus ipiatpi'ajoan kuyjobit'umayū be iap kabia bima te'e ma juk adi acekawēn iap ağuwēn Deus pe — io'e Jesus.

³⁸ — Ocekukukat! — Fariseuyū o'e cebe. — Ka'uma buk ocejojoioiap eğubapuk cuy ocewebeam — io'e ip.

Imēn tak Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū o'e Jesus pe.

³⁹ — Ka'uma — io'e. — Ikērēat kuğ eyju. Deus kay eyetabut gu. Ka'uma buk eyejojoioiap co pin eyju. Imēnpit oğubapuk gu eywebeam. Jonas awēg acā ka'uma buk eyejojoioiap tieğ e'em eywebeam—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat awēg — Jesus o'e.

⁴⁰ — Soat wağo on — io'e Jesus. — Ixe Jonas osunuy ebapūğ kabia axima yoboğat uk pe. Ebapūğ ixima osunuy dak. Apēn Jonas osunuy axima yoboğat uk pe, imēnpuxim ma oğuy ebapūğ kabia ipi be, ebapūğ ixima dak — io'e Jesus. — Deus a'ōbi ixe Jonas o'jēm axima yoboğat uk pewi. Cejemap Nínive ka watwat pe ka'uma buk o'jojoioiap osunuy. On tak imēnpuxim Deus a'ōbi waram oçetait we'up tomukadi — io'e Jesus.

⁴¹ — Kuyje Nínive ka watwat iğuyçūğ o'e ip ikērēat kuğ puye ip — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūğrūğap o'jepere ip—ikērēat e'e'ukayū. O'jepere ip, Jonas pe Deus ekawēn o'tojot puye. Deus ipiatpi'ajoan kuyjobit'umayū be iap kabia Nínive ka watwat je' bapuk soat etabut pe. Ixeyū je'e gasūacat pe: "Eyju ikērēat kuğ Deus xe," i, eyju wekawēn kay'um puye. Jonas kay o'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn pima Jonas. On pit Jonas etaybicap podi ma wetaybit cica Deus ekawēn muwēn am. Imēnpit eyju wekawēn kay gu — Jesus o'e.

42 — Kuyje kaxi etajoregat ka kukat oajēm wūyat ka bewi. Ayacat oajēm Salomão ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am.

— Deus ipiat'ajaoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia ixe ayacat je'hapuk soat etabi xe. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ḡasūacat pe, eyju wekawēn kay'ūm puye. Salomão kay o'e ixe, taybit cīcāp muwēnuwēn pima Salomão. Ōn pit Salomão etaybicap podi ma wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wetaybicap kay ḡu — Jesus o'e.

43 — Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje, ixe ibiōḡbuk jekukum idibi'ūmat tag, jebodoyap kudadam. Jebodoyap pit tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma: 44 “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e. — Jepitpin.

— Yajēm puje, ixe aḡokatkat tobuxikxiḡ. Ka'ūmḡu ibiōḡbuk kērēat opop ixe aḡokatkat pe ḡasū. Ixe aḡokatkat uk'a buxim—yabuk'a buxim—yabi'ōḡ'ōḡat'a buxim—yaxipanat'a buxim. 45 Imēnpuye ixe ibiōḡbuk kērēat cēm cēm maḡuto. 7 beayū dobuxikxiḡ—ibiōḡbuk kērēayū dobuxikxiḡ—ibodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiḡ. Ixe yū dak ōmōm ixe aḡokatkat pe—7 beayū. Ōmōm koapat ibiōḡbuk kērēat eju. Kuy bima ixe aḡokatkat tadaybot osunuy. ḡasū bit ibodi ma tadaybot o'e. Imēnpuxim ma dak ḡasūayū jeedop. Ikērēat ḡubapukpak cīcā ip — io'e Jesus.

46 Ixi oajēm Jesus kay—ikītpitpit tak. Warara'acat pe kawēnwēn pima oajēm ip. Akiju osodop ip.

— Ocekawēn pin Jesus eju — io'e ip iboceayū be.

47 — Exi oajēm, ekītpityū dak — io'e—puḡ aḡokatkat o'e Jesus pe. — Akiju opop ip. Cekawēn pin ip eweju — io'e Jesus pe.

48 — Icēmān iḡo oxiat. Boyūku okītpitpicat — io'e Jesus.

49 Pacuḡ'i o'e jebekītkit kay.

— Webekītkit pit oxi jo'i oxe, okītpitpit co'i dak — io'e. 50 — Kabi beat a'ō kay buye, okītpitpit co'i oxe, wuyīxīt co'i dak ip, oxi jo'i dak ip—Deus bikuyap tag jekuku'ukayū — io'e Jesus.

13

1 Ixe kabiam ma Jesus o'jēm uk'a bewi. Iodi kay oajēm. Oabik iodi wābu be. 2 Ade jījā o'je'awero Jesus xe. Imēnpuye kobe be oōm ixe. Oabik kobe be. Adeayū bit kapurūḡ pe ma osodop ip kacūḡcūḡ'i.

3 Gebuje o'jekawēn adeayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e adeayū be. Adeap muwēnuwēn o'e. Koap imēn o'e:

— Aḡokatkat o'ju — Jesus o'e. — Jekadai damuduudu am o'ju. 4 Tamududum pima, xepxepa o'ta'at. E bitako daḡ o'ta'at — io'e Jesus. — Ixeda wasūyū o'ta'o'o, ajēmjēm pima ip — io'e Jesus.

5 — Wara'ata karatūḡ'a parak taḡ o'ta'at. Ade ḡu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Imēnpuye dao ma kadai o'tanokap — io'e Jesus. 6 — Imēn tak kaxiepiat e ajēm puje, kaxie o'ḡuyū ibo kadai — io'e. — Ikaraw o'e. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e Jesus.

7 — Wara'ata widaohoda picūḡ pe o'ta'at. Widaoho yaypan pima, iḡo kadai o'tipmu'ūm.

8 — Wara'ata ma katō be o'ta'at. Iḡoda o'ta'acoḡ. Katō be o'ta'acoḡ — io'e Jesus. — Ta'ade o'e. Pūḡpūḡ kadai be ta'adesu o'e—30 be o'e ta—katō peata. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. 9 — Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy wa'ō kay — io'e.

10 Gebuje 12 beayū oajēm Jesus kay.

— Apēnpuye ocemutaybitbinap ekawēn acā ecekawēn ijoceayū eju? — io'e ip.

11 — Itaybit ḡu ip puye Deus soat kukan je'e iam. Iba'arēm ijoceayū be. Eyju bit eymutaybitbin ōn, eyetaybit am kabi beat soat kukan je'e iam — io'e Jesus. 12 — Xipan'ūm ya'ījo buje, yopit ma juy eyetaybin. Xipan ya'ījo buje bit, yobḡ cuy eyetaybin—ade jījā. 13 Imēnpit ijoceayū mutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip, wekawēn cocom ma'ḡu ip — io'e Jesus 12 beayū be.

14 — Isaías cuk o'jekawēn apēn ḡasū o'jebapuk ḡasūacat pe iam. ḡasūacat muwēnuwēn o'e kuyje.

Ya'ījojom je'e ip iboceayū. Imēnpit itaybit ḡu ip je'e. Ijojom je'e ip. Imēnpit itaybit ḡu je'e ip ajom sute e'em iam. 15 Jaguymu'ūm ojuy ip: Ja'ōpi o'jewa'ōpinomudip ya'ījoap puxim. Jeta o'sutanomudip ijoap puxim. Imēn'ūm pima bit kadī ijojom ip, ya'ījojom tak. Imēn'ūm pima bit kadī ip itaybit o'e. Okay itabut kuka o'e ip. Ōn kuka adi ip oḡu'ada, ikērēat uk'ūḡ cewebewi, io'e Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

— ḡasūacat muwēnuwēn pit o'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e itaybit ḡasūacat itaybit pin pima, ip kajuk iḡuycūḡ ikērēat kuḡ puye iam—ikērēat kajuk o'jere ip, kajuk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi buye iam.

¹⁶ — Eyju bit eycockok epesop. Eyju ijojo pin. Ya'ijo pin tak. Eyeta itaisuata jo'i — Jesus o'e 12 beayū be. — Wekawēn kayap eyeta itaisuatate iap puxim. Eya'ōpipe iap puxim tak. Imēnpuye soat wekawēn epeya'ijojo. Imēnpuye eyetaybit soat wekawēn. Soat epjojojo, apēn cuk ocece iap.

¹⁷ — Kuyje ajo eyju ijom iap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, Deus xe cūg cīcāyū dak. Imēnpit o'jojojo gu ip. Ajo eyju kūyjom iap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo gu ip. Gebu'i juy epe'e iboap kay — Jesus o'e.

¹⁸ — Epeya'ijojo juy kadaida mududumap ekawēn kay, eyetaybit am apēgape ibo wekawēn iam — io'e 12 beayū be. ¹⁹ — Deus ekawēn a'ijojoayū iğoda buxim—e be ta'at'anata buxim. Deus soat kukan ekawēn ya'ijojo ip. Imēnpit itaybit gu ip apēgape Deus ekawēn iam. Satanás oajēm cekay ip—Deus ekawēn a'ijojoayū kay. Yağuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay—Deus ekawēn kay, Satanás oajēm ip cekay buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Wara'acayū Deus ekawēn o'ya'ijojo ip. Ixeyū iboapta buxim ip—karatūg'a parak tagata buxim ip. Dao ma Deus ekawēn cocom o'e ip. Koap icockok cīcā e'em ip—ijojoayū. ²¹ Imēnpit kadai tabue'ūmat puxim ip. Deus ekawēn badi gu ōmōm cebe ip. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay.

²² — Warara'acayū o'ya'ijojoayū widaoho parak tagata buxim. Ixeyū Deus ekawēn o'ya'ijojo ip. Imēnpit soat em gebum ip jemukaypinput kay. Tuybe ocokkok cīcā oce dīnheiro kuğ pima iān e'em ip. Deus ekawēn kay ip yopit ma itabut. Deus ekawēn muwēnuwēn gu ip warara'acayū be—jebureyū be — io'e.

²³ — Warara'acayū o'ya'ijojoayū iğoda buxim—katō beata buxim. Ixeyū Deus ekawēn kay jījā ip. Apēgape Deus ekawēn iam ip itaybit. Deus ekawēn tag jekukum ip. Ixeyū duk'a xeyū dak Deus ekawēn tag jekukum, Deus ekawēn a'ijojom pima. Ade Deus ekawēn kay itabut jeedop ip. Ade ip e'em soat ka dağ—Deus kay itabucayū. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e Jesus jewewe etaybitbayū be.

²⁴ Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e Jesus. Imēnpuye wara'acat tak imuwēnuwēn o'e iboceayū be—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn.

— Deus soat kukanap muwēnuwēn pimap, kat pe wuyju tiotatam pimap puxim — io'e Jesus. — Wuyju tiotatam pimap tiotataat jekat pe xipacata o'taida.

²⁵ — Ixet. Ixima dağ oajēm ip—itakomaayū. Ixidipta o'tadum ip trigoda parak tag—trigoda jo'iata. O'tadum ip. O'jenapōn itakomaayū — Jesus o'e.

²⁶ — Gebuje ixidip o'jedipuk kadai paraktag, yaypapan pima. ²⁷ Imēnpuye ibuywatwat'ukayū o'jekawēn ip jekariwa be.

— “Kariwa,” io'e ip. “Xipacata du etadum ekat pe?” io'e ip.

— “Hm hm,” io'e.

— “Abu ixidipta o'tadum kadai paraktag?” io'e ip.

²⁸ — “Okay itakomaayū o'tamudu,” io'e.

— “Ixidip tu acetip'uk tu?” io'e ip.

²⁹ — “Iba'ore,” io'e cebe ip. “Trigodip kuka epetip'uk, ixidip uk'uğ pima. Imēnpuye trigodip'upak puxixim tip uğ gu eyju,” io'e.

³⁰ — “Imēneju ixidip tiptop cuy trigodip'upak puxim. Yaypan pima, tip pupu'ukayū be ocekawēn: ‘Koap ixidip puk epetip'uk tipmūnmūn ām, daxa be tip mupik am. Trigodip pit epetipu, ta'uk am tip pewi, oduk'a be tamōğ ām,’ ioce'e tip pupu'ukayū be. Soat tarun pimap, tip pupum ip,” i — io'e Jesus. Imēn Jesus iboceayū mutaybitbin o'e.

³¹ Jesus waram o'jekawēn iboceayū be. Wuymutaybitbinap o'ğuwēn—imēnpuximap ekawēn. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap mostardada buxim — io'e Jesus. ³² — Iboda wuykat pe atadaida. Ta'icata mostardada, taidadam pima. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Imēnpuxim Deus soat kukanap koap ma pūğpūğ ma ikukan. Ade gu cekay itabucayū. Mostardada bit aypapan cīcā, taida buje. Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Wasū ajēmjēm jedopi mōğ ām tāku jeje, yaypan pima. Imēnpuxim Deus soat kukanap guyjom pit ade jījā ikukan. Ade cekay itabucayū — io'e Jesus.

³³ Jesus waram o'jekawēn—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'jekawēn.

— Deus soat kukanap pāo'a muyhuhuptōm puxim — io'e Jesus iboceayū be. — Trigonōm kuğ osunuy ayacat—ebapūğ copo. Ixe ayacat pāo'a muyhuhuptōm o'tōmpu. O'tōmōğ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat tag o'jenōmupōğpōğ—trigonōm tag. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco—kabi beat soat kukan je'e iap awēğ — io'e Jesus.

³⁴ Imēn o'jekawēn Jesus iboceayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn acā o'jekawēn cebe ip. Soat em o'jekawēn Jesus imēn ma.

³⁵ Imēn o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e'e iap. O'jekawēn ixe:

Wuymutaybitbinap ekawēn acā ceweju ip o'guwēnwēn. Ya'ōba'arēm ipi ebapuk ebi kaap ekawēn o'guwēnwēn, i.

Imēn cuk o'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat.

³⁶ Gebuje Jesus o'ju uk'a be. Adeayū xewi o'ju. Imutaybitbin'ibiyū oajēm ip Jesus kay.

— Iba'arēm ocewebe. Ocewebe juy eguwēn apēgape—ixidip muwēnuwēn iape — io'e ip Jesus pe.

³⁷ — Kā — io'e. — Ağokatkat co'iat ōn. Xipacata o'taidaiat co'i ōn. Soat wago ōn. ³⁸ Ikat soat ipi beayū co'i. Xipacata Deus kay itabucayū jo'iat. Ixidip Satanás kay itabucayū jo'iat—ibiōgbuk kērēayū kukukat kay itabucayū jo'i. ³⁹ Itakomat ibiōgbuk kērēat kukukat co'i. Tabubuap co'i ipi jucayū'ūmap. Tip pupu'ukayū Deus ekawēn tojtot'ukayū jo'iyū — io'e Jesus.

⁴⁰ — Imēn e'em ipi'ūmat kabia, ipi juacat'ūmap. Apēn wuyju ixidip pupum pima, tip mupik am; imēnpuxim je'e ipi juacat'ūmap. ⁴¹ Soat wago ōn. Wa'ō dojtot'ukayū oce'gudot, soat xipat'ūmayū uk am xipacap pewi, wara'acat pe xipat'ūmat muğēğē'ukayū dak.

⁴² — Gebuje jomōğ ip daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Iboce ip jeedop jetōtōn. Tūy yeiyei je'e ip ipi bun.

⁴³ — Soat Deus a'ō kay kūyjobit pin pima, Deus ebekitkit jeedop ip isop Deus xe. Kaxi buxim ip isop jeedop, Deus soat kukan pima. Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e Jesus.

⁴⁴ Jesus iboceayū mutaybitbin o'e. Deus soat kukanap kabia muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia teiboğat puxim—xipacap puxim — io'e Jesus. — Ikat pe iba'arēmat puxim — io'e. — Ağokatkat ibo xipacap o'tobuxik wara'at kat pe. Cekay jījā o'e. Imēnpit waram o'gunēm. Icokcok cīcā o'e. Soat ikuğat o'ğūm wara'acat pe dinheiro bu am ma.

— Waram o'jepit. Ibo kat o'jat kat iwat xewi. Imēnpuxim wuywebe ġasū dak ajo wuyju ikuğiat iūm put, Deus xe wuynuy am. Soat iūm put wuywebe, wuynuy pin cīcā cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁵ — Deus soat kukanap kabia wara'acat puxim tak—ağokatkat jekukuap puxim — io'e Jesus. — Pérola'a kudadamat ixe. Teiboğat'a kudadam o'e.

⁴⁶ — Ixe ağokatkat pérola'a o'yadobuxik—yaboğat'a. Ade dinheiro o'ğūm yadeim—perola'a deim. Soat ikuğat o'ğūm wara'acat pe, dinheiro bu am ma — io'e Jesus.

— Ibocewi oajēm perola'a kukukat pe. Yaboğat'a o'yabu yakukat xewi. Imēnpuxim wuyju dak. Wuybikuyap pupum Deus xewi. Wuywebe ajo wuyju ikuğiat iūm put Deus pe, cexe wuynuy am, Deus soat kukan pima wuynuy pin cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁷ — Deus soat kukanap axima bubuap puxim tak — io'e Jesus. — Ağokatkayū ixe axima bubuap o'joxik iodi be. Ade o'jat ip ibubuap pe—axima — io'e Jesus. ⁴⁸ — Ibubuap topapūn pima, ixe ağokatkayū tojojon ka'oririt kay, axima naē ām. Kaxikixik'i o'e ip ibubuap akokoreren. Taēhēm o'e ip ibubuap pewi. Xipacat ico be ip mōğmōğ. Xipat'ūmat ixikixiğ ip — Jesus o'e.

⁴⁹⁻⁵⁰ — Imēn je'e ipi'ūmat kabia — io'e. — Deus ekawēn tojtot'ukayū jajēm ijodi wuyjuyū naēm—xipat'ūmayū naēm xipacayū xewi. Jajēm ip xipat'ūmayū xik am daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Ibocewi jeedop ip tōtōn xipat'ūmayū. Tūy yeiyei ip je'e ipi bun — io'e.

⁵¹ — Ijop ekawēn eyetaybit tu—soat? — io'e jeweju etaybitbinayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Kuy ocetaybit.

— Xipat — io'e Jesus.

⁵² — Deus soat kukan pima, Moisés ekawēn imutaybitbinayū webekitkin je'e—soat ip. Bekicat ebay buxim ip. Ibutut muxipanpanap'a bewi iisuat uk'uğ, kuyat uk'uğ tak xeku. Imēnpuxim ixeyū dak itaybit cīcā Moisés ekawēn. Ijop ekawēn kuyat uk'uğap puxim. Wekawēn pit iisuat uk'uğap puxim — io'e Jesus cebe ip.

⁵³ Imutaybitbinap epere buje, Jesus o'ju jeka kay—Nazaré ka kay. ⁵⁴ Oajēm. Iboceayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. O'yağuybabi'ūm iboceayū.

— Apēn sute soan itaybit imēn? — io'e ip. — Apēn xe'e sute o'ğubapuk wuywebe i'e ba'oreap? — io'e ip jewewebe.

⁵⁵ — José ipot ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

— Karepiğa ipot ġu du sute? — iboceayū o'e. Tūybe Jesus José ipot iān o'e ip.

— Maria i xixi butet ġu du? — io'e ip. — Ikitpityū butet Tiago i, José i, Simón i, Judás i. Soat ip ikitpityū ġu du? — io'e ip jewewebe. ⁵⁶ — Iixityū dak ijoce ma ġu du wuyweju—soat iixityū? — io'e ip. — Apēn cuk sute itaybit cīcā ġasū? — io'e ip.

⁵⁷ Itakoma ip o'e cekay.

— Wuyju bit kūyjobin ġu juy ajop ixe a'ō kay, ixe wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

— Soat ka dağacat ibuyxim ma Deus ekawën muwënuwën'ukat kuğ. Jaypanap ka beayû bit ibuyxim gu ikuğ—ipi beayû bit, uk'a beayû bit tak — io'e Jesus.

⁵⁸ Ade gu o'ğubapuk Jesus—Deus a'õbacaap. İba'ore o'e, ipi beayû itabut'üm cekay buye.

14

¹ Herodes Jesus awëğ o'yawëğcoco. Ipi kukukat osunuy ixë Herodes iğebuheat—Galiléia eipi kukukat.

² — Ixe ağokatkat João Batista i ibutet — Herodes o'e, tÿbe iboap icëmân iân o'e buye. Imën kawënuwën o'e jebuywatwat'ukayû be. Jesus muwënuwën o'e.

— Waram guto o'jetait João je'üap tomukadi — i cedağ gu o'e. — Imënpuye Deus a'õbaca am wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ teku — Herodes o'e.

³ Kuy bima Herodes jebekitkit o'ğuju João kay. João uk puje, o'ğukirikirik. O'ğukirikirik imôğ âm daomümmünap'a be. Ayacat cekayap puye, o'jomôğ—Herodías cekayap puye. Herodes kitpit tayxi osunuy ixë ayacat—Filipe tayxi. Imën daomümmünap'a be Herodes João o'guômat, João ekawën puye.

⁴ — Cüğ gu ewebe ixë ayacat kuk am. Deus xe cedağ gu ekitpit tayxi eju jewewbumün âm—ixë Herodías eju jewebumün âm — i juk o'e João ipi kukukat pe—Herodes pe.

⁵ Imënpuye Herodes João aoka ojuy. Imënpit Judeuyû xe João Deus ekawën muwënuwën'ukat osunuy. Imënpuye Herodes iparara o'e Judeuyû buxixim.

⁶ Peta bima bit Herodías it o'jebapuk da'ın Herodesyû etabut pe. O'jebapuk Herodes kapap epeta buye. Cekay jîjâ o'e Herodes—ayacat yaypan'isuat kay.

⁷ — Da'ı'ıap kay jîjâ õn — io'e yaypan'isuat pe. — Emukaypinut eğuwën owebe — io'e. — Deus etabun õn e'em ewebe emukaypinut oğüm ewebe — Herodes o'e. — Deus cuy ipiat supı'ajoat owebe, wa'õ dağ gu iüm pima — io'e.

⁸ — Ijoce ma João Batista a prato be eyaüm owebe — io'e.

Imën yaypan'isuat o'e.

— Imën ece, o'ıt — i juk o'e cebe ixi.

Imënpuye yaypan'isuat o'e imën ma. ⁹ Yaüm pin gu o'e Herodes. Ibu'u o'e. İğuycüğ o'e, yaypan'isuat imën o'e buye. O'yaüm an pit cebe, jekawën puye, itakoyıayû buye dak—jeweuayû buye. Jekawën tağ o'yaüm.

¹⁰ — Daomümmünap'a kay eju — io'e sorara be. — João a eya'uk — io'e cebe.

¹¹ — Hm hm — sorara o'e.

O'ju. O'ya'uk. O'yadojot prato be. O'yaüm ayacat'isuat pe. Imën Herodes juk itaybit João o'e'ü iam.

O'yadujowat jexi kay ixë.

Imëneju Herodes tÿbe João'üm waram o'jetait iân o'e, Jesus awëğ yawëğcocom pima.

¹² João eju oekuku'ıayû oajëm João'üm kay. İjebit o'tujowat witabıküy be, ikot am.

Jebabım ikot puje, o'ju ip. Oajëm Jesus kay. João'üm awëğ muwënuwën o'e ip.

¹³ Tobuxik puje, o'jëm Jesus adeayû xewi. O'ju kobe dağ ağoka'umat kay. Oajëm. Adeayû dak o'ju ip. E dağ pit o'ju ip, Jesus cucumap awëğ cuk o'yawëğcoco ip puye. Oajëm ip ağoka'umat pe, Jesus ajëm awap.

¹⁴ Kobe bewi cëm puje, Jesus ade jîjâ o'jojjo. İtabotaidabotbot o'e cekay ip.

Gebuje iwãtaxıpiıayû o'ğ'u'ada Jesus.

¹⁵ Jesus eju etaybitbin'ukayû o'jekawën cebe.

— Katpuje ma oexe buye, jexat pupu am ip eğuju ağoka kay — io'e ip. — Ijoceayû eğuju juy. Ka'ümgu iıat ijoce, ağoka'umat puye — io'e ip. — İteyû juy eğuju jexat pupu am dınheiro deım — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Ka'üma — Jesus o'e. — Je'ju gu juy ixeyû, jexat pum. Eyju ma ixan epeğüm cebe ip — io'e.

¹⁷ — Püğpüğ ma iıat kuğ oceju — io'e ip. — Cinco be ma pã'o'a opop. Axıma dak opop—xepxep ma — io'e ip.

¹⁸ — Pã'o'a epeyadojot, axıma dak — io'e jeweu etaybitbinayû be.

¹⁹ — Soat epabıkbıkbı. Kıxıkıxık'ı — io'e warara'acayû be—adeayû be.

Kaxıkıxık'ı osodop ip. Pã'o'a o'yabu Jesus. Axıma dak o'jat. Xepxep ma o'jat.

Gebuje Deus eju o'jekawën. Jeapünpün o'e kabi kay.

— Bay, ên xıpat — io'e. — Pã'o'a eyaüm ocexat'am — io'e. O'yadakat jebum. O'yaümüm jeweu etaybitbinayû be. O'yaümüm ip iboceayû be. Imën Jesus o'yamu'acog. Ya'ade jîjâ o'e. Ceweu etaybitbinayû o'yaüm adeayû be. ²⁰ O'jo'o'o soat ip. İbëğbëğ ip o'e.

Cepoyat puje, Jesus eju etaybitbinayû o'jat ıco be. ¹² be ıco o'ğunopapün ip cepoyan—pã'o'a epoyan, axıma epoyan tak. ²¹ Ağokatıayû 5 mil be osodop ip. Aoyû dak bekıtkıt eju, ade ip osodop. Adeayû osodop ip—jekõnkõnayû.

22 — Owap cuy wĩnābu epeju kobe daḡ — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Eyju cucum pima, ijoceayū mujum puk ōn ika be — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

Ōmōm ip kobe be. O'ju. ²³ Warara'acayū o'ḡuypit Jesus ika be.

Co'a kay jaḡepūḡ ma o'ju, jekawēn ām Deus eju. Oajēm. Kabiok pima co'a jeje osunuy jaḡepūḡ ma.

²⁴ Kobe daḡayū bit iodi bicūḡpe o'e ip. Wūy ma ipi bewi o'e ip. Tipodoy tibog cīcā o'e. Kobe mupokupoḡ o'e kabidoxixi buye. Kopūḡ. Kopūḡ. Kopūḡ. O'subidoajēm topabe.

²⁵ Xaxi jēm awap ma xīḡxīḡ o'e. Idibi adopa daḡ xīḡxīḡ o'e.

Oajēm jeweju etaybitbinayū kay. ²⁶ Iparara jījā o'e ip. Tūybe axik sute iān o'e ip iodi adopa daḡ xīḡxīḡ puye.

— Axik tu sute? — io'e ip.

O'jewāwā ip, iparara jījā buye.

²⁷ — Axik ma ḡu ōn. Eya'ōcam cuy epesop. Eypararam ḡu juy. Ōn ā — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — Kariwa! — Pedro o'e. — Ēn pima, “Ejot idibi jeje,” i ece owebe. “Ejot ijodi,” i juy ece owebe — Pedro o'e cebe.

²⁹ — Ejot — io'e.

O'jēm kobe bewi. Xīḡxīḡ o'e idibi adopa daḡ, ajēm ām Jesus kay. ³⁰ Iparara bit o'e tipodoy buye. Imēnpuye oakōm pin.

— Kariwa! — io'e. — Odaxijom ece iodi bewi — io'e ya'ōberen.

³¹ O'jebumupaya Jesus dao ma. O'subuijik Pedro. O'jat. Jesus Pedro o'jat.

— Etabutbūt ma okay — io'e cebe. — Etabun cīcā juy okay — io'e Jesus.

³² Kobe be oōm—xepxem. Kabido o'subido'ūm ḡebuje bit.

³³ — Icēm. Deus ipot ēn — kobe beayū o'e ip Jesus pe.

Jesus oibuyxin ip.

³⁴⁻³⁵ Iodi mudək puje, Genesaré eipi kay oajēm Jesusyū. Jesus itaybit o'e ip—Genesaré watwat. O'ju ip eipi daḡ—soat taḡ. Iwātaxipīpiayū dakoykoy o'e ip—soat. Iwātaxipīpiayū o'tojtjot ip Jesus kay.

³⁶ — Iwātaxipīpiayū esay ukpi mucay pin cīcā je'ada am — io'e ip Jesus pe. Genesaré watwat o'e ip.

— Ha'a — Jesus o'e.

O'je'ada ip—soat o'ḡucay'iyū—soat iwātaxipi topibiyū.

15

¹ Fariseuyū oajēm Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju. Jerusalém ka bewiyū osodop ip—soat ip.

(Kuyje Fariseuyū oekuku ip aypapayū'ūm'ūm ekawēn taḡ.)

— Jekōn awap jewebuwyuy'uk'ūm pima, xipat ḡu wuyxe — io'e ip kuyje. Imēnpuye Fariseuyū oajēm Jesus kay.)

² — Apēnpuye eweju etaybitbinayū jewebu wuywyuy'uk ḡu ip, jekōn awap? — io'e ip Jesus pe. — Xipat ḡu imēn — io'e ip. — Wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu ip jekukum, jewebuwyuy'uk ḡu ip puye — io'e ip cebe.

³ — Pām eyju? — Jesus o'e. — Apēneju Deus ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum? Apēneju wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ acā eyju jekukum? Deus ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum — io'e Jesus cebe ip.

⁴ — Xīpan cuy ebay ejukuk, exi dak, i.

Imēn Deus ma juk o'e — io'e Jesus.

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka, jexi muymuy'ukat tak, i.

Imēn Deus o'e — io'e Jesus. ⁵ — Eyju warara'acat mukūyjojom pima bit, e'em: “ ‘Dinheiro kuka adī oḡūm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eybay be,” i'e'em eyju bit warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. ⁶ — Eyju dak e'em warara'acat pe: “ḡebuje cūḡ ma e'em ewebe ebay jukukuk xīpan'ūm pima,” i — io'e Jesus. — Imēn ma ajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ip jekukum, Deus a'ō mubuyxi'ūm'ūmay eyju — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁷ — Wuyjuyū muḡuykuku'ukayū eyju — io'e Fariseuyū be. — Kuyje ma juk Isaías emuwēn icēmān. Imēn o'e:

⁸ “ ‘Deus kay oceju,’ i napa ma e'em iteyū wuyjuyū,” i. “Imēnpit okay ḡu ip,” i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁹ “ ‘Ēn xipat,’ i te'e ma e'em ip,” i. “Imēnpit xipat ḡu ōn ip cexe,” io'e Deus, io'e Isaías. “ ‘Deus ekawēn eymutaybitbin oceju bit,’ i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyū ekawēn acā adeayū mutaybitbin ip,” i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

¹⁰ ḡebuje Jesus adeayū o'tomuwā. Oajēm ip.

— Ya'ōpicūgēcūg cuy epesop, eyetaybit am — io'e cebe ip. ¹¹ — Ajo ōmōm eybi be iap ġu eyemukērērērēn ġu — io'e. — Ajo cēmcēm eybi bewi acā eyemukērērērēn — io'e. — Iboap kay juy epegebu — io'e cebe ip.

¹² — Etaybit tu Fariseuyū itakoma ekay iam—ekawēn puye, itakoma iam? — ceweju etaybitbinayū o'e Jesus pe.

¹³ — Wetaybit — Jesus o'e. — Kadaidip webay o'taidaguiaptip ju'uk Deus. Apēn wuyju tipkērēatip ju'uk ku bewi; imēnpuxim Deus fariseuyū emumutaybitbinap ju'uk wuyaġuy bewi — io'e Jesus.

¹⁴ — Eyaġuybabi'ūm ġu juy itakomaayū kay — io'e. — Ikukukat ita'ūmat puxim ip—Fariseuyū. Ikukukat ita'ūmat pima, jekukukat tomuju wara'at ita'ūmat cucum pima, xepxem ma ip at'an je'e ipikūykūy be, ita'ūmayū ma ip puye.

¹⁵ Ibocewi Pedro o'e:

— Wuywebe ōmōmap ġu wuyemukērērērēn—wuybinūn peat acā iat ekawēn iba'arēm ocexe. I juy ece ocowebe apēġape ekawēn, iba'arēm puye — io'e Jesus pe.

¹⁶ — Eyju adeayū buxim: ka'ūmġu eyetaybit — io'e Jesus. ¹⁷ — Ajo ōmōm eybi be, ijop kapkam eydada be. Guyjom cēmcēm eywebewi — io'e. ¹⁸ — Ajo cēmcēm eybi daġwi, ixe eyemukērērērēn, eybinūn pewi cēmcēm puye — io'e. ¹⁹ — Soat em ijodiat jewaġuydadam ikērēat kay: warara'acat aokakam ip, warara'acat tayxi kaykay'uk ip, aoyū kaykay'uk ip, warara'acat pubut tujupa'ūm'ūm'uk ip, warara'acat awēġ mukērērērēn 'uk ip, warara'acat awēġtatam ip. Soat eybinūn pewi jebapukpug, soat em ikērēat kay gebum puye acā — Jesus o'e. ²⁰ — Ijodiatat ikērēat mujurūġrūġ'uk, aypapa'ūm'ūm ekawēn taġ jewebu wuywuy'ūm puye ġu—soat em ikērēat kay gebum puye acā. Iġo aġuykērēat acā eyemukērērērēn. Iboam eytaybit ġu buk? — io'e jewēju etaybitbinayū be.

²¹ Ibocewi o'ju. Jesus Tiro ka tēġ ma o'ju. Sidom ka tēġ ma dak oeku.

²² Ayacat oajēm Jesus kay—Canaā eipī wat—Judeu'ūmat.

²³ — Kariwa! — io'e ya'ōberen. — Etabotaidabotbon cuy okay. Ibiōġbuk kērēat kuġ o'it, ipiat'ajojom cīcā ibiōġbuk kērēat kuġ puye — io'e Jesus pe—Davi diwacat pe. Ayacat ma i'it osunuy. ²³ O'jede ġu Jesus. Imēnpuye Jesus eju etaybitbinayū o'jekawēn ip Jesus pe.

— Soat em ixe ayacat wuynomuju ma ya'ōkarey. Esu'it mu'ada juy. Gebuje juy eġunapōn — io'e ip Jesus pe.

²⁴ — Iba'ore — io'e. — Deus omuju Israel naxeġebitbit kay acā — Jesus o'e. — Itabidaoat puximayū kay—ovelha buximayū kay — io'e.

²⁵ Jesus wap o'jēġ'aecōġcōġ ayacat.

— Kariwa — io'e. — Obuywan ece — io'e.

²⁶ — Ka'ūma. Xipat ġu oxe, bekicat xat'a yaxikxiġ pima, akurice be ya'om — io'e.

²⁷ — Icēmān, Kariwa — io'e. — Imēnpit akuriceyū wuyxat epoyat o'om. Mesa bewi i'at puje, akurice io'om.

²⁸ — Ka — io'e. — Wetaybit ġasū okay etabut cīcā iam — io'e. — Ebikuyap taġ e'it mu'ada oce — io'e.

ġasū ma je'it o'je'ada.

²⁹ Ibocewi o'ju iodi be—Galilēadi be. O'jeu. Oajēm co'a jeje Jesus. Oabik.

³⁰ Jesus kay oajēm ip—ade jījāayū. Taokērēayū dujotjon ajēmjēm o'e ip, ita'ūmayū dak, jekawēn pa'oreayū dak, warara'acayū iwātaxipipiyū dak. Jesus kay imu'ada am ip o'tojot.

Oajēm ip. O'jomōġ Jesus wap. Soat ip o'jomōġ. Soat ip o'je'ada. ³¹ Yaġuybabi'ūm o'e ip—adeayū, xiġxiġ pa'ore topibiyū o'jojo ip puye. Yaġuybabi'ūm o'e ip, kawēn pa'ore tūibiyū dak o'jojo ip puye. Ita'ūm topibiyū tate o'e.

— Ka'ūmġu xipacat Deus co'iat. Israel naxeġebitbit Deus mubuyxi. Ixe a'ōbi o'je'ada ip — io'e yaġuybabi'ūmayū.

³² Gebuje Jesus jewēju etaybitbinayū o'tomuwā.

— Wetabotaidabotbot adeayū kay — io'e Jesus. — Ibacā'ūm ip, ixat'ūm puye. Irere ip. Xepxep xet oweju ip jekukum. ġasū bit ixat'ūmġu ip o'e. E daġ jeku am iba'ore e'em cebe ip, irere jījā buye, ibacā'ūm puye ip. E daġ ma ip kuka o'tao'ūm'ūm repibun puye dak — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Obu'u kawēn ām cebe ip: “Eyduk'a kay juy epeyepit,” i, irere buye — io'e.

³³ — Pomawi pāo'a oceyabu soat muykōn ām? — io'e ip. — Ya'ūmġu uk'a iġo ka be. Iba'ore yabu am — io'e ip.

³⁴ — Pebūrū pāo'a opop? — io'e cebe ip.

— 7 be — io'e ip. — Pūġpūġ ma axima'it'it tak — io'e ip.

³⁵ — Kaxikxik'i epabik — Jesus o'e iboceayū be—adeayū be.

Oabik ip ipi ju.

³⁶ Pāo'a o'yabu Jesus—7 beat'a. Axima dak o'jat. O'jekawēn Jesus Jebay be—Deus pe.

— Bay! — io'e. — Xipat ên, ocewebeam ocexat egûm — io'e.

Soat xat o'takat Jesus—pão'a, axima dak. O'yamu'acog cîcâ. Ya'ade jîjâ o'e. Ade axima dak, imu'acog puye. Iûmûm o'e jewēju etaybitbinayû be. Cexat ûmûm o'e ip iboceayû be. ³⁷ Soat ip o'jo'o'o ip. Ibegbeg iboceayû o'e. Ixat o'jepoyat. 7 beap ico be o'gunopapûn ip cepoyan—axima epoyan, pão'a epoyat'am tak. Jesus ewēju etaybitbinayû o'gunopapûn. O'tujowat ip. ³⁸ 4000 beayû o'jekôn ip—agokatkayû. Bekitkiyû dak o'jekôn ayacayû eju.

³⁹ Gebuje Jesus ixeyû ibegbegayû o'guju. Kobe dag Jesus pit o'ju Magadâ ka kay.

16

¹ Fariseuyû oajêm ip, Saduceuyû dak. Oajêm ip Jesus kay. Pûgpûg ajêmjêm o'e Jesus eju kawên âm.

— Ocewebe i'e ba'oreat egubapuk cuy ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ôbacaap co buje, acetabun ên Deus xewiat iap kay — io'e ip. Iboap muwên o'e ibuyxijo am.

²⁻⁴ — Ogubapuk gû juy — Jesus o'e cebe ip. — Gasûacat ikêrêat kuğayû ip. Deus kay itbut'ûmayû ip. Eywebe i'e ba'oreat ogubapuk gu.

— Kan pima eyju e'em, "Kuyajeat kabia idip ma e'em, kabi ipakpuk puye," i. Kabia isum pima eyju e'em, "Muba'at oajêm gasû, kabi ipakpuk puye, kabikerere buye dak," i. Eyetaybit cîcâ apênape kabi ipakpukat iam, kabi kay ag puye. Imênpit eyetaybit gu apênape oce'e'eap iam. Ajo juk o'jebapuk Jonas pe iap puxim pit gûyjom je'apuk eyetabun — io'e Jesus.

Imên Jesus o'jekawên cebe ip, itaybit puye ip apênape kabi ipakpukat iam, ijojom pima ip. Imênpuxim Jesus e'e'ap cuk o'jojojo ip. Itaybit kuka o'e ip Jesus bacaap Deus xewi osunuy iam.

— Kuyje Jonas o'jêm axima bogat uk pewi. Icêmân kuyjeacat pe i'e ba'oreat o'e. Imênpuxim gasû agokatkat waram guto itait je'e, ce'û'ûayû dopap pewi cêm puje xeku. Gasûacat pe i'e ba'oreat je'e xeku waram itaicap. Wara'at gu eywebe i'e ba'oreat gubapuk eyetabun—xeku waram itaicap acâ Deus gubapuk — io'e Jesus.

Ibocewi Jesusyû o'ju ip wara'at ka be.

⁵ O'timudek ip. Oajêm wara'at ka be.

Pão'a o'yadujowat gu Jesus eju etaybitbinayû, gebum'ûm puye ip.

⁶ — Ag cuy epesop Fariseuyû epão'a muyuhuhuptôm kay, Saduceuyû enôm kay dak — Jesus o'e cebe ip.

⁷ Gebuje o'jekawên ip jewewebe.

— Jesus imên o'jekawên wuywebe, pão'a wuyadojot gu buye — io'e ip.

Cedağ gu o'e ip. ⁸ Jesus pit ixeyû ekawên o'ya'îjojo.

— Yopit ma eyetabut okay — io'e cebe ip. — Apênpuye eyewewebe kawênwên eyju: "Imên xeku o'e, wuyju pão'a kuğ gu buye," i? Imên gu juy epe'e — io'e Jesus. ⁹ — Eyetaybit gu buk? — io'e cebe ip. — Gebum gu du eyju 5 be pão'a oyaûm 5000 beayû xat'am iap kay? Gebum cuy epesop iboap kay — io'e. — Gebum gu du eyju pebûrû ico epegunopapûnpûn yaepoyan? Gebum cuy epesop iboap kay dak — io'e.

¹⁰ — Gebum gu du eyju 7 be pão'a oyaûm 4000 beayû xat'am iap kay? Gebum cuy epesop iboap kay dak. Gebum gu du eyju pebûrû ico epegunopapûnpûn yaepoyan? Gebum cuy epesop iboap kay dak.

¹¹ — Eyetaybit gu buk tu pão'a muwênwên gu òn iam? Eyetaybin cuy. Ag cuy ixeyû be pão'a muyuhuhuptôm kay—Fariseuyû epão'a muyuhuhuptôm kay, Saduceuyû epão'a muyuhuhuptôm kay dak — io'e cebe ip.

¹² Imêneju itaybit ip Jesus pão'a muyuhuhuptôm i'e buje, Fariseuyû emumutaybitbinap i'e oju osunuy, Saduceuyû emumutaybitbinap tak. Imên ip o'gukûyjo. Xipat gu cemu-mutaybitbin ip. Deus xe cedağ gu ip imutaybitbin—Fariseuyû, Saduceuyû dak. Wuyjuyû muğyuku'ukayû ip osodop.

¹³ O'ju ip Cesaréia eipi têğ ma—Filipe eipi têğ ma. Oajêm.

— Abu xe'e òn wuyjuyû xe? — io'e cebe ip—soat wağo o'e.

¹⁴ — "Teku waram guto o'jetait'iat," i'e'em ip—pûgpûg e'em ip — io'e ip. — "Teku João Batista—waram guto o'jetait'iat," pûgpûgpûg e'em — io'e ip. — "Teku Elias—waram guto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayû — io'e ip. — "Teku Jeremias—waram guto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayû — io'e ip. — "Teku kuyjeat—Deus ekawên muwênwên'ukat—waram guto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayû — io'e ip.

¹⁵ — Pâm eyju? — io'e. — Abu òn eyxe bit? — io'e.

¹⁶ — Cristo ên — Simão Pedro o'e Jesus pe. — Deus emunaê ên. Soat em itaicat ipot ên—Deus ipot ên — io'e Jesus pe.

¹⁷ — Icêmân, Simão — Jesus o'e. — Ijoceayû dak iboap ekawên o'guwên gu ip ewebe—Deus acâ—webay acâ—kabi beat acâ. Ecokcok ên, João ipot, — io'e.

¹⁸ — Icēmān oḡuwēn ewebe: Ēn Pedro. “Deus ipot ēn,” exe iap ekawēn kay itabucayū webekitkin e'em ip, itabut puye ip. Okay itabucayū oe'ū ip ma'ḡu, jetait waram, ibaca jījā buye. Satanás ebekitkit bacaap podi ma e'em okay itabucayū bacaap.

¹⁹ — Ajo cūḡ ma exe ijoce, iboap tak cūḡ ma je'e Deus xe kabi be — io'e Pedro be. — Ajo bit cūḡ ḡu exe ijoce, iboap tak cūḡ ḡu je'e Deus xe kabi be. Imēnpuye a'ōbi Deus emunaē kay itabucayū jeedop ip Deus xe—okay itabucayū. Deus soat kukan pima, cexe jeedop ip — Jesus o'e Pedro be.

²⁰ — Gasū dak cuy omuwēnuwēn epekuku ḡu wara'acayū be. “Teku Deus emunaē,” i'ūmḡu juy epeku — io'e jewēju etaybitbinayū be.

²¹ Jesus jewēju etaybitbinayū mukūyjojo o'e apēn kuka o'jebapuk cebe iam.

— Jerusalēm ka be oju — io'e cebe ip. — Ika watwat xipan ḡu okuk soat ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ipiat'ajom ōn, ixeyū buye — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Waoka ip — io'e Jesus. — Imēnpit xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — io'e Jesus.

²² Pedro ibodi ma o'tujowat jewēju, kawēn ām.

— Jaoka ḡu ip. Deus bikuyap tomuju ḡu, Kariwa — io'e Pedro. — Je'hapuk'ūma — io'e. Imēn Pedro o'e Jesus pe. Imukorēm pin, Pedro xe xipat ḡu kuka o'e imēn pima bit.

²³ O'jekorepēn Jesus.

— Mūḡ ece! — io'e Pedro be. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam. Deus aḡuy daḡ ḡu ēn jewaḡuyḡuy—ipi juacat aḡuy daḡ acā ēn. Imēnpuye Deus bikuyap taḡ jekuku am, ēn omubu'un ojuy — io'e Jesus Pedro be.

²⁴ Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaḡuyba'ūm cuy; eybu'um ḡu dak cuy eye'ū ām owebeam; wa'ō daḡ tak cuy epeku — io'e cebe ip.

²⁵ — Imēneju owebeam eye'ū buje, soat em eyetait epesop Deus xe eye'ūap tomukadi. Eybu'u eye'ū ām owebeam pima bit, epajēm ḡu Deus kay — io'e. ²⁶ — Ajo-kuḡ tak epesop soat tarekreḡ kuḡ ipi juat kuḡ, eybiōḡbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuḡ ma! — Jesus o'e cebe ip. Tei'ūmḡu soat em Deus xe wuydopapeim — io'e.

²⁷ — Soat waḡo ōn — Jesus o'e, kawēnwēn pima jewebeap pe ma. — Ocepti ma wekawēn tojotjot'ukayū eju, webay a'ōbacaap eju dak, idip cīcāap eju dak. Yajēm puje, teim je'ḡūm soat pe—apēn oekuku iapteim — io'e. — ²⁸ Pūḡpūḡ pit jeedop wajēmap wiwim itabēḡ—ijodiat. Oxe xe ma jeedop ip, soat kukan ōn pima. Wajēmap co'ūm puje, je'ū ḡu ip — io'e Jesus—soat waḡo o'e.

17

¹ 5 xet kap puje, o'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Jesus ebapūḡ ma o'tujowat—Pedro, Tiago dak, João dak. Tiago kitpit osunuy ixē João. Jaḡepūḡ ma o'tujowat ip.

Oajēm ip. ² Co'a jeje Jesus o'jewemuwarurun ebapūḡayū wap. Kaxi sopsesap puxim topasopsep o'e—Jesus topa. Iisuat puxim jekabek—Jesus ekabek. Irut cīcā o'e.

³ Gebuje Moisés'ūm o'jebapuk, Elias'ūm tak. O'jebapuk ebapūḡayū wap. Jesus eju jekawēn ām o'jebapuk ip. O'jekawēnwēn ip Jesus eju.

⁴ Kawēnwēn epere buje, Pedro o'e Jesus pe:

— Kariwa — io'e. — Xipat ma wuyju ijoce am. Xipat exe bima, xijap ojomōḡ ijoce. Pūḡ edopam ojomōḡ. Wara'at Moisés'ūm dopam ojomōḡ, wara'at Elias'ūm dopam — io'e Jesus pe.

⁵ Kabikererreat tak oajēm cekay ip—Jesusyū kay. Isopsepat osunuy. Ixeyū dak o'yajuy isopsepan. Deus isopsepat pidasewi o'jekawēn—kabikererereat pidasewi.

— Teku okpot. Ikukpin cīcāat oxe. Omucokcokap cīcā okpot. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop ya'ō kay — io'e—Deus o'e. Imēn kawēnwēn o'e Deus. Jesus muwēnuwēn o'e.

⁶ Ijo buje, ebapūḡayū o'jēḡ'aecōḡcōḡ ip. Iparara jījā o'e ip Deus kabikererreat pidasewi o'jekawēn puye. ⁷ Jesus pit o'jēḡ'aecōḡcōḡ'īayū o'ḡucay.

— Epe'āy juy — io'e cebe ip. — Eypararam ḡu juy epesop — io'e.

⁸ Jekaḡ ip pima, Jesus ma o'jojojo ip. Ka'ūmḡu warara'acayū o'jojojo ip. O'āy ip. O'kop ip Jesus eju. O'kop ip co'a jejewi. ⁹ Kopkom pima, Jesus o'jekawēn ebapūḡayū eju.

— Gasū ḡu juy epejojoioiap epeḡuwēn warara'acayū be — io'e cebe ip. — Guyjom pit epeyawēḡmuwēnuwēn put, waram wetait puje — io'e—soat waḡo o'e.

¹⁰ — Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em, “Koap Elias'ūm omuyku,” i? — io'e ebapūḡayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus kawēnuwēn o'e. Elias muwēnuwēn o'e.

¹¹ — Elias'ūm awēḡ itaybit ḡu buye ip — io'e Jesus. — Elias'ūm co'iat kuy oajēm, soat muxipan am—wajēmap peam imuxipan. Adeayū aḡuyemuwarurun itabut am ip Deus kay — io'e Jesus. ¹² — Imēn Elias'ūm co'iat kuy oajēm ma ijoceayū kay. Ixeyū bit ixem itaybit ḡu

o'e—Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk. O'ḡudadaihothon cīcā ip. Imēn ma ḡn tak ipiat osupi'ajojo, xipan ḡu ip okuk puye — io'e Jesus—soat waḡo o'e.

¹³ Imēn Jesus eju etaybitbin'ukayū itaybit o'e Jesus ekawēn—João Batista ajēmap ekawēn.

¹⁴ Jesusyū oajēm adeayū kay. Iboceat o'jēḡ'aecōḡcōḡ—aḡokatkat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap.

¹⁵ — Okpot kay etabotaidabotbon cuy, Kariwa — io'e. — Axik opop cebe. Ipiat'ajojom ibiōḡbuk kērēat pibun — io'e aḡokatkat Jesus pe. — Ade em o'at'at daxa be. Ade em oakōmkōm idibi be — io'e.

¹⁶ — Eweju etaybitbin'ukayū kay otojot. Okpot otojot. Imēnpit itaybit ḡu ip ibiōḡbuk kērēat mujēm ām. Iba'ore cebe ip okpot mu'ada am — io'e Jesus pe.

¹⁷ — Deus kay itabut'ūmayū eyju! — Jesus o'e. — Soat em wara'at taḡ epeyaguyguy buye, eyetabut'ūm Deus kay. Soat em ikērēan e'e buye dak. Puḡūn oḡuy eyxe? Ade koato eyxe oḡuy bima dak, kuka eyebabut'ūm ma epesop okay. Imēnpit ekpot etojot cuy okay ḡasū — io'e cebay be.

O'tojot.

¹⁸ Ibiōḡbuk o'ḡukorēm Jesus.

— Ejēm — io'e Jesus ibiōḡbuk kērēat pe. O'jēm jekukat xewi—aḡokatkat ipot xewi. O'je'ada ḡaxīn ma ibiōḡbuk kērēat kuḡ topibit.

¹⁹ Yaḡepūḡ ma bima, oajēm ip Jesus kay. Jesus eju etaybitbinayū oajēm.

— Apēnpuye ocewebe ibiōḡbuk kērēat mujēm pa'ore? — io'e ip cebe.

²⁰ — Deus kay eyetabutbūt puye — Jesus o'e. — Deus kay eyetabucap yopīt pima, ka'ūmḡu iba'ore kuka eywebe. Eyetabucap yopīt pima, mostardada buxim acā okay eyetabucap pima, kuka epe'e co'a be: “Ecenapōn ijocewi. Wara'at ka be eju juy,” i. Iḡo'a dak o'jenapōn kuka wara'at ka be — io'e cebe ip.

²¹ — Deus a'ōbi'ūm pima bit, o'jēm ḡu kuka ip—ibiōḡbuk kērēayū. O'jēm ḡu kuka ip ikukukayū bewi. Deus kay ḡebum pima, wuyju jekōnkōn ḡu e'em acā o'jēm ip, Deus eju wuyekawēnwēn'uk pima dak — io'e Jesus.

²² Gebuje o'je'aweroro Jesusyū Galiléia eipi be.

— Soat waḡo ḡn — Jesus o'e cebe ip. — Ipi juacayū odujowan ip oaoka pinayū kay. ²³ Okay itakomaayū oaoka ip. Imēnpit ebapūḡ kabia kap puje, ḡn pit waram ocetait Deus a'ōbi—io'e aweroayū be. Imēn Jesus o'e buye, iḡuycūḡcūḡap kuḡ ma acā ip o'e—aweroayū o'e.

²⁴ Cafarnaum ka kay oajēm ip. Israel naxeḡebitbit pewi dinheiro bubu'ukayū osodop ibo ka be. Jesus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam ibubum o'e ip.

— Emutaybitbin'ukat dinheiro je'ḡūm tu ibubu'ukayū be Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam? — io'e ip Pedro be.

²⁵ — Hm hm — Pedro o'e. — Je'ḡūm — io'e.

O'jepit. Dexe. Jesus o'jekawēn Pedro eju.

— Apēn xipat exe, Simão? — io'e. — Abu-bewi ipi kukukayū dinheiro je'jat ip? Jekpotpoyū bewi du? Wara'acayū bewi ḡu xe'e? — io'e Pedro be.

²⁶ — Jekpotpoyū bewi ḡu—wara'acayū bewi acā — io'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Imēnpuye ipi kukukat ipotpoyū dinheiro je'ḡūm ḡu ip dinheiro bubu'ukayū be — io'e Jesus. — Imēnpuxim Deus ipot tak dinheiro je'ḡūm ḡu juy Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū be.

²⁷ — Inaka wuyju dinheiro aḡūm cebe ip — Jesus o'e. — Itakomān ḡu juy ip wuykay. Eju iodi kay — io'e Pedro be. — Piḡa ejoxik cuy idibi be — ie'em. — Axima juy eju'uk piḡa bewi koap ma. Axima bi ixik puje, dinheiro'a eyadobuxik axima bi be. Axima bi bewi eyabu juy — io'e.

— Ibo'a eyadujowat dinheiro bubu'ukayū kay Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam—dinheiro'a. Yamuxipanpanayū dei je'e owebewi, ewebewi dak — io'e Jesus Pedro be.

— Hm hm — io'e Pedro.

O'ju. O'yabu. O'yaūm.

18

¹ Gaxīn ma oajēm ip—imutaybitbinayū. Oajēm Jesus kay, Pedro cēm awap.

— Abu je'e ya'ōbuyxian wuy'in warara'acat podi ma, Deus xe acesop pima? — io'e ip Jesus pe.

² Imēnpuye Jesus bekicat o'tomuwā jekadi am. Jesusyū bidase cūḡ'i osunuy bekicat.

³⁻⁴ — Wara'acat podi ma wuyetabun ibuyxiat pin'ūmat. Bekicat puxim ixē. Iḡasū xipacat xeku Deus xe, soat kukan pima ḡn. Iboap kay juy ḡebum epesop — io'e Jesus cebe ip. — Wara'at taḡ jekukum epesop — io'e cebe ip. — Bekicat puxim cuy epesop. Apēn ite bekicat

ya'ōbaca pin ġu, imēn tak eyju eya'ōbaca pin ġu juy epesop. Eya'ōbaca pin'ūm pima, xipan epyeku Deus xe. Eya'ōbaca pin pima, Deus xe ġu epesop, soat kukan pima ōn — io'e Jesus.

⁵ — Eyju xipan bekitkit kuġ pima, xipan okuġ tak epesop — io'e Jesus. Ijop bekiat Jesus itabun'isuat puxim. Jesus tieġ Jesus kay itabun'isuat ju'kuk xipan pima, Jesus tak ju'kuk xipan ijo'iat.

⁶ — Bekiat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūgrūġ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboġat'a mukirik am eyaġobu eju iodi be eymuakōm — io'e cebe ip. ⁷ — Oġuycūġ cīcā, eyju wara'acat mubu'un pima, okay jetabut am. Okay itabucat ikērēan e'e ip, warara'acat cocom ip pima—ikērēan e'e'ukayū jojom ip pima. Imēnpuye ikērēan e'e'ukayū itabotaidadotbot cīcā jeedop ip, wara'at osubuyxijo buye.

⁸ — Epeyepere juy ikērēat muġuġēap eybōmbicuk pima bit purut ka. Eybu'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġuġē ġu. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat muġeġēm ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

— Epeyepere juy ikērēat mujurūgrūġap. Eyi'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġujurūgrūġ ġu. Imēn kuka eywebe ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat kay ġu epekuku buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay taokērēat pima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajoap pe taokērēat'umat ma—daxa epirēm'ūmap pe.

⁹ — Epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyeta'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġeġē ġu, ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn ikērēat muġēġē'ūm pima, eyajēm Deus xe, ikērēat kay ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġta bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

¹⁰ — Eyday'em'um cuy epesop — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop. Ioce eywebe, Deus ekawēn tojtot'jukayū ixeyū kuġ soat em. Deus ekawēn tojtot'jukayū jebikuyap taġ cepit put ip Deus kay, ceweju kawēn ām—webay eju—kabi beat eju. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Soat wago ōn. Ijodi ojt ikērēat mujurūgrūġ'ukat taxijo am — Jesus o'e. — Imēnpuye okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop — io'e cebe ip.

¹² Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip ġebuje bit.

— Apēn kuka o'e jeōhōyū kukukat, iōhō oitabidao bima? Jeōhō kudadam je'e xeku. 100 be iōhōyū—ovelha. Pūġ ixeyū'in pit oitabidao bima, kudadam je'e. Co'a koreren taġ warara'acat kōnkōn pima, je'ju itabidao kuda am. 99 beayū bewi je'ju — io'e.

¹³ — Icēmān ōn e'em eywebe, itabidao topibit tobuxik puje, icokkok cīcā ma je'e, jeōhō o'tobuxik puje. Icokkok cīcā je'e itabidaoat kuġ oexe buye. Itabidao'ūmayū kay icokkokap podi ma je'e itabidaoat kay icokkokap — Jesus o'e cebe ip. ¹⁴ — Jeōhōyū kukukat ibu'u jeōhō be itabidao am. Imēnpuxim Deus ibu'u pūġ pe ma okay itabun'isuayū be ma wūy ma jedop am jexewi—wuyebay xewi—kabi beat xewi — io'e Jesus.

¹⁵ — Eykitpit ikērēat eywebe e'em pima, epeyekawēn ceweju. Iboap ikērēat muwēnuwēn cuy epesop. Eyaġuyūpūġ ma epeyekawēn eykitpit eju. Eyekawēn kay bima, eyburem epesop—eykitpit, eyju dak — io'e Jesus. ¹⁶ — Eyekawēn kay'ūm pima bit, eyweju epetujowat pūġ, xepxep eyekawēn co am. Waram cuy epeyekawēn eykitpit eju. Eywejuayū juy imēn e'e'eap ya'ġjo.

— Ya'ġjo buje, soat jekawēn put wuyjuyū be: “Aceya'ġjo soat e'e'eap. Imēn o'e,” i. Imēn xepxep ekawēn taġ, ebapūġ ekawēn taġ ġu xe'e'i. Imēn opop ibararak Deus ekawēntup pe — io'e Jesus.

¹⁷ — Ixeyū ekawēn kay'ūm pima dak, okay itabucayū mukūyjom cuy eyju, jeawero puje ip. Ixeyū ekawēn kay'ūm pima bit, Judeu'ūmat puxim epejukuk—eykipit epejukuk. Wuywebewi iecuġap peam dinheiro bubu'ukat puxim epejukuk—cekay'ūmat puxim — io'e cebe ip.

¹⁸ — Icēmān e'em ōn eywebe. Ipi juacat pe, “Deus xe cūġ ma ekukuap,” i ey'e buje, kabi be bima iboap kukuap cūġ ma je'e. Ipi juacat pe, “Deus xe cūġ ġu ekukuap,” i ey'e buje bit, kabi be bima iboap kukuap cūġ ġu je'e Deus xe — Jesus o'e cebe ip.

¹⁹ — Xepxem kawēnwēn pima eyju Deus eju pūġ taġ ma, eybikuyap taġ ma webay je'e eywebeam—kabi beat je'e — io'e cebe ip. ²⁰ — Xepxep xe'e, ebapūġ ma xe'e omubuyxi am jeawerorom pima, ōn tak e'em ixeyū xe — io'e.

²¹ Gebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocxee ibuyxiat — io'e. — Pebūrū em cuy oceġebu ġu ikērēat kay? —owebe okitpit ikērēan e'eap kay? 7 em ma du? — io'e Jesus pe.

²² — Ka'ūma — Jesus o'e. — 7 em ġu ma. Ade em ma—490 em ma — io'e Pedro be.

23 Pedro ekawēn buye, Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. O'jekawēn iboceayū mutaybitbin.

— Webay ipi kukukat puxim — io'e Jesus. — Kabi beat webay. Imēnpit ipi kukukat puxim. Ipi kukukat oajēm jekapikpik'ukayū kay. Kapikpik'ukayū bewi ceweroaptei bu am, oajēm ipi kukukat.

24 — Koap em kapikpik'ukat o'tujot ip jekariwa be. Ade jījā ceaweroap o'e—mil be dinheiro'a—prata muḡēḡēat'a. 25 Imēnpit ixe kapikpik'ukat kaka ḡu dinheiro. Cedinheiro o'e ḡu ceaweroap teida am. Imēnpuyē jekariwa ja'ōbi o'ḡuju soat tuk'a beat ūm ām, teida am—itayxi ūm ām, ipotpoyū ūm ām tak. 26 O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap.

— “Imēnpuk,” io'e jekariwa be. “Oteida ḡuyjom soatei,” io'e kapikpik'ukat.

27 Kapikpik'ukat a'ō buye, cekariwa itabotaidabotbot o'e cekay.

— “Eaweroaptei eḡūm ḡu juy owebe,” cekariwa o'e cebe. “Pūḡ em tak ka'ūma,” io'e kapikpik'ukat pe.

— “Xipat cīcāat ēn,” io'e kapikpik'ukat.

28 — O'ju. Kapikpik'ukat o'ju jebureyū kay—kapikpik'ukayū kay. Dao ma o'topabujuk jekapikap peayū. Pūḡ ma ceaweroap 100 dinheiro osunuy. Yopīt ma dinheiro osunuy. O'jat jebure yaḡobu eju.

— Gebuje o'yaḡobuaha.

— “Eaweroap owebe eteida,” io'e.

29 O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap.

— “Obure!” io'e. “Etabotaidabotbot okay,” io'e. “Ōn soat oteida ḡuyjom—weaweroap,” io'e jebure be.

30 — Ixe imēnpit: “Ap!” io'e. “Gaxi ma ōn cekay,” io'e.

— “Iba'ore. Dinheiro kuḡ ḡu ōn,” io'e.

Imēnpuyē ibure daomūnmūnap'a be o'ḡuju.

— “Eaweroap teida buje acā, ecejēm,” io'e ibure.

31 Warara'acat kapikpik'ukayū itakoma ip o'e jebure awēḡ cocom pima.

— Gebuje ip jeipi kukukat pe o'ju. Soat o'ḡuwēn ip jeipi kukukat pe — io'e Jesus.

32 — Gebuje kapikpik'ukat ekariwa o'tomuwā.

— “Kapikpik'ukat,” io'e. “Xipat'ūmat,” io'e cebe. “Juk ece owebe, 'Imēnpuk. ḡuyjom cuy oteida,' i. Imēnpuyē eteida'ūmap kay kuy ḡebum ḡu oce. 33 Wetabotaidabotbot oḡuy ekay ōn pit. Imēnpuxim ma juy eḡuy ēn tak ebure kay,” io'e — io'e Jesus.

34 — Kariwa itakoma jījā o'e kapikpik'ukat kay. Imēnpuyē o'ḡuju daomūnmūnap'a be ipiat'ajo am.

— “Teida buje acā dak ecejēm,” io'e cebe. 35 Eyju dak eyetabotaidabotbot'ūm pima eywaḡoyū kay, ikērēat kay ḡebum puyē; imēnpuxim webay dak—kabi beat tak itabotaidabotbot ḡu je'e eykay, ikērēat kay ḡebum puyē — io'e Jesus cebe ip.

19

1 Jekawēn epere buje, Jesus Galiléia eipi bewi o'ju. Jepitpin o'e Jesusyū. Judéia eipi kay oajēm. Wara'at kadi be ma oeku. Jordāodi wīnābu ma oeku. 2 Adeayū o'ju Jesus tomuju. Ade jījā. O'ju ibo ka beayū—iwātaxipipiyū Soat o'ḡu'ada. Judéia eipi be o'ḡu'ada Jesus.

3 Fariseuyū oajēm ip cekay waram. Jesus a'ō muwarurunap ojuy ip.

— Wuyawēwēap taḡ tu wuytayxi epereperem, wuyxe cūḡ'ūmap taḡ jekukum pima xeku? — io'e ip cebe.

4 — Epetupco juy Deus ekawēntup — Jesus o'e cebe ip. — Imēn ibodup e'em:

Kuyje soat muḡēḡē'ukat aḡokatkat o'ḡuḡē, ayacat tak. Ixeyū o'ḡuḡē xepxem ma jekuku am, i — io'e Jesus.

5-6 — Imēnpuyē Deus o'jekawēn cebe ip—aḡokatkat pe, ayacat pedak.

Jetayxi bu buje, aḡokatkat cēm cēm jebay duk'a bewi, jetayxi eju cucum. Jektop pu buje, ayacat tak jektop eju cucum, i.

Xepxep ma ip. Imēnpit pūḡat puxim ip o'e jewekuḡ soat em jeweweju ip cucum puyē. Imēnpuyē eytayxi juy epēyepere ḡu. Pūḡat puxim eyju Deus a'ōbi. Deus xe eyju pūḡ ma — io'e Jesus.

7 — Apēneju Moisés o'e: “Eytayxi epere pin pima, 'Otayxim ḡu ece ḡasū bit' iaptup cuy epetupmubararak. Gebuje ibodup epetupūm ayacat pe, epere am,” i?

8 — Moisés imēn o'e, eybu'u jījā buye ya'ō daḡ jeku am. Kuyje bit imēn ḡu o'e. Kuyje Deus soat o'ḡuḡē.

9 — Ibocewi e'em ōn eywebe. Aḡokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am pima, ikērē cīcāat muḡēḡēm. Itayxi koapat jektop eju acā o'jepo. Imēn pima, ixe aḡokatkat ikērēat muḡēḡēm itayxi be. Imēnpuyē ikērēat o'ḡubapukpuk ixe aḡokatkat — Jesus o'e.

¹⁰ — Ibu'u'u ip pima jewewekay, xipat kuka o'jewebumün ġu — io'e ip—Jesus eju etaybitbinayū o'e cebe.

¹¹ Gebuje Jesus o'jede.

— Soat pe ġu òn e'em imēnpit. Pūġpūġ ma iġo ekawēn taġ jekukum. Deus ixeyū mubacan'üm pima, iba'ore cebe ip jaġepūġ ma jeku am.

¹² — Iġo ekawēn taġ jewebumünmün ġu ip Deus a'òbi. Warara'acat pit jewebumünmün ġu ip—aġokatkayū. Jewebumünmün ġu jekapap pibun; iba'ore cebe ip ayacat mu'ukreg am. Warara'at tak jewebumünmün ġu pūġ ma o'subudakacap pibun; iba'ore cebe dak.

— Imēneju soat pe ġu òn e'em. Iġo ekawēn kayayū be acā òn e'em. Cekay butayū iġo ekawēn taġ cuy jekukum ip — io'e.

¹³ Gebuje iboceayū bekitkit o'tojot ip Jesus kay. Bekicat yabi jeje jebumōġ ām, o'tojot Jesus kay. Bekicat peam kawēn ām Deus eju, o'tojot ip.

— Bekicat cuy epetojot ġu juy Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū iboceayū be. Imēn iboceayū o'ġukorēm ip.

¹⁴ — Āġ jeedot ip bekitkit okay — Jesus pit o'e. — Imubu'un ġu juy okay imudot am. Ixe bekitkit oxe yajēm pin ip. Imēnpuxim Deus soat kukanap kabia soat ip yajēm pin oxe—okay itabucayū — io'e. — Imēnpuye epeġudot cuy okay — io'e.

¹⁵ O'jebumōġ bekitkit abi jeje, bekicat peam kawēn ām Deus pe. O'ju.

¹⁶ Pūġ em ibubut adeat oajēm Jesus kay.

— Omutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Soat em Deus xe oġuy pin wetait. Apēn xipacat oce'e juy, soat em cexe oġuy am? — io'e.

¹⁷ — Apēnpuye ecekawēn owebe, “Apēn xipacat oce'e juy?” i. Pūġ acā xipat cīcāat. Deus xeku. Apēn wuye'ajoyū'üm'üm pe Moisés o'e iap taġ cuy jekukum ecesop — io'e. — Imēn jekukum pime, etait eġuy cexe soat em.

¹⁸ — Ajo a'ò daġ cuy oceku Moisés ekawēn'in? — io'e.

— Iġo a'ò daġ — io'e Jesus.

Warara'acat epeyaoka ġu juy, i. Wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak. Eybukuruġ ġu juy eposop, i dak. Warara'at awēġ mukērērēn ġu juy eposop, i dak. ¹⁹ Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Eyxeat ikukpin epejukuk eyewekukap puxim, i dak — io'e Jesus.

²⁰ — Iġop ekawēn taġ ojekukuku—soat taġ — io'e. — Ajo dak ġuto oġūġē? — io'e.

²¹ — Soat taġ oweju jekuku am, ebubut cuy eteida—soat ma. Ibo juy dinheiro tei'ūma eġüm tadaibocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e.

— Gebuje ejot okay, oweju jekuku am soat em — io'e Jesus.

— Iba'ore — io'e.

²² Iġuycūġ cīcā o'e, Jesus ekawēn puye, ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebun. O'jenapōn ixe.

²³ Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat òm ām Deus xe kabi be — io'e cebe ip. — Ibu'u jījā ip Deus a'ò kay ām, itabut cīcā ip jebubut kay buye. ²⁴ Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taġ. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat òm ām Deus xe, kabi be — io'e.

²⁵ Jewaġuy muġēġēm o'e ip, iboap co buje.

— Abu jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁶ Imēnpuye Jesus o'jeak cekay—iboceayū kay.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit soat i'e but — io'e. — Deus pe soat daxijo but — io'e Jesus.

²⁷ — Pām oceju? — Pedro o'e. — Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am. Ajo dak ocejat? — io'e.

²⁸ — Icēmān òn e'em eywebe. Soat wago òn — io'e Jesus. — Ipi be wepit puje, iisu e'em soat ma ipi daġ. Xik'i e'em òn. Israel diwacayū kay ya'ījojo oce'e. Wa'òbuyxi jījāat oce'e. Ajo xipat Deus xe iap oġuwēn cebe ip—ajo xipat'üm Deus xe iap tak. Eyju ma dak Israel diwacayū epeyewede—12 beayū diwacayū. Eyju dak xixkik'i eposop. Epeġuwēn cebe ip ajo xipat Deus xe iap, ajo xipat'üm Deus xe iap tak.

²⁹ — Owebeam soat xewi o'juaiyū ade jījā je'jat ip. 100 beat je'jat ip. Jeduk'a bewi o'juaiyū, jeipi bewi o'juaiyū dak, jebadipyū xewi o'juaiyū dak; jewago xewi o'juaiyū, jekitpit xewi o'juaiyū, jebay xewi o'juaiyū, jexi xewi o'juaiyū, jekpotpoyū xewi o'juaiyū, jedaxityū xewi o'juaiyū—soat ip ade jījā xipacat je'jat ip. Deus xe dak itait jeedop ip soat em — io'e Jesus.

³⁰ — Ade ya'òbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'òbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

20

¹ Deus soat kukan pima, uva'a kuḡ jekat peat puxim ixe. Xeku kapikpikayū kudadam o'e, jewebeam kapik am. Imēn Jesus ekawēn o'e jewējuacat mutaybit am. Wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e—imēnpuximap ekawēn.

— Ixe uva kuḡ jekat peat o'ju jebuywatwacayū kudadam. Kabia isum o'ju, jekat pe tujowat am — io'e. — O'ju — io'e.

² — “Gasū epeju, okat pe obuywat am,” io'e cebe ip—soat pe. “Pūḡ kabia oteida—eyekapikapeim. Okat pe eyepere buje, oteida. Pūḡ isurūḡat'a eyekapikapei e'em—prata'a,” i.

Imēn o'e cebe ip, ihoaptei ibabi daḡ o'e buye—jeka beacat pabi daḡ.

— “Xipat,” io'e ip.

Imēnpuye soat o'ju ip ikat pe, ibuywan.

³ — Kabia isusu ma o'ju waram kapikpikayū kuda am. 9 hora bima o'ju. O'tobuxik warara'acayū—xerem ḡu pēnpēnayū.

— Oajēm ka'ūmḡu pēnpēnayū kay. Ceaweroroap pe oajēm—tarekrek muxipanap'a be.

⁴ — “Epeju okat pe. Oteida eywebe eykapikapei—ajo cūḡ ma iaptei,” io'e cebe ip.

— “Hm hm,” io'e ip. “Ebuywan oceju.”

⁵ Imēnpuye ip o'ju.

— Kariwa waram o'ju. Kaxicuḡ ma waram o'ju. Uvadip kat iwat o'ju. Warara'acayū o'tujowat jekat pe, kapik am.

— Katpujesu warara'acayū o'ḡuju jekat pe, kapik am tak. 3 hora bima o'ḡuju.

⁶ — Katpuje oeku. 5 hora bima, oeku. Warara'acayū o'tobuxik—ka'ūma pēnpēnayū. Ceaweroroap pe ip o'e.

— “Apēnpuye eyju kabia bun kapikpiḡ ḡu?” io'e cebe ip.

⁷ — “O'e ḡu ocewebe buye, oceju ḡu,” io'e ip.

— “Gasū bit eyju dak ōn jeymuju. Oteida eywebe,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

Imēnpuye o'tujowat jekat pe, kapik am.

⁸ — Kaxi cēm pima, ixe uvadip kat iwat jedinheiro kukukat o'tomuwā.

— “Kapikpikibiyū etomuwā juy, cekapikapei ūm ām,” io'e. “Katpuje ajēmibiyū ekapikapei juy eḡūm cebe koam. Gebuje katpujesu ajēmibiyū be juy eḡūm. Gebuje kaxicuḡ ajēmibiyū be. Gebuje kabia isusu ajēmibiyū be. Kabia isu ajēmibiyū ekapikapei eḡūm kanomūm,” io'e cebe.

— “Hm hm,” io'e jekariwa be.

⁹ — Katpuje ajēmibiyū o'tomuwā 5 hora be ajēmibiyū. Cekapikapei o'ḡūm cebe ip, ajēm puje. Pūḡ kabia ekapikapei o'ḡūm cebe ip. O'jat. O'ju ip.

¹⁰ — Kabia isu ajēmibiyū ekapikapei o'ḡūm kanomūm. Tūybe ade ocejat ocekapikapei iān o'e ip. Imēnpit ibitbit ma ip o'jat jedinheiro—jekapikapei—katpuje ma ajēmibiyū ekapikapei, kabia isu ajēmibiyū ekapikapei dak. ¹¹ Imēnpuye uvadip kat iwat kay ip o'e jemāmāmām.

¹² — “Katpuje acā kapikpiḡ o'e ip—wara'acayū. Cūḡ ḡu o'e tei jo'iat kuka ocedei,” io'e ip. Jemāmāmā ip. “Pūḡ hora acā kapikpiḡ o'e ip. Oceju bit kapikpiḡ soat em ma—kabia isum pima, kaxicuḡ pima dak. Kajepi kuḡ cīcā oceju, kapikpiḡ puye,” io'e ip.

¹³ — “Obure,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe. “Xipat ōn. Oḡūm ekapikapei wa'ō daḡ. Cūḡat ōn.

— “Pūḡ kabia ekapikapei oteida—eyekapikapeim,' i'e buje, ēn tak 'Xipat,' iece owebe,” io'e jemāmāmāmāat pe. ¹⁴ “Imēn eywebe oḡūm, katpuje ma ajēmibiyū be dak oḡūm,” io'e. “Teku ekapikapei,” io'e. “Etujujopit eduk'a kay,” io'e.

¹⁵ — “Etakoma ḡu okay eḡuy, odacup ḡu buye,” io'e cebe. “Wedinheiro ma beku,” io'e. “Ōn būrūku poro teida pin,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmāat pe.

¹⁶ — Imēntak — Jesus o'e. — Deus icēmat cīcāat. Ajo xipat cexe iam, ajo xipat ḡu cexe iam kawēnwēn je'e soat pe. Soat ijo'in ma je'e — io'e Jesus. — Imēnpuye ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e.

¹⁷ Jerusalém ka kay cucum pima, Jesus jewēju etaybitbinayū jewekay o'tomuwā adeayū parakpewi. O'jekawēn cebe ip.

¹⁸ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay cum wuyju — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Iboceayū osubamukirik, okay itakomaayū be odujowat am—paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn ocexe,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e.

¹⁹ Judeu'ūmayū be odujowat ip — io'e. — Owaywayway jījā je'e ip. Omupokupok ip. Korosa jeje oba mupaya ip. Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ḡuto ocetai — io'e 12 beayū be.

²⁰ Gebuje Zebedeu tayxi oajēm Jesus kay. Je'iyū eju oajēm—aḡokatkayū eju. Ojēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap. Ibikuyap kay o'e Jesus xewi.

²¹ — Ajo-kay ēn? — io'e Jesus cebe.

— O'iyū dak imēn cekay, pūḡ xik'i eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi. Imēn ōn cekay, ēn soat kukan puje — io'e. — I juy ece owebe: “Ekawēn tag oce'e ewebe,” i — io'e Jesus pe.

²² — Iba'ore — Jesus o'e cebe ip. — Eyetaybit pūn'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn owebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim tu eywebe dak ipiatsupl'ajoat ip? — io'e.

— Hm hm — io'e ip. — Ocewebe dak ipiatsupiajoat ip apēn ewebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim — io'e Zebedeu ipotpoyū.

²³ — Ha'a — io'e Jesus. — Apēn owebe ip ipiat o'supi'ajo iap puxim ma eyju dak ipiat epesupl'ajojo — io'e cebe ip. — Imēnpit wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'at kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Wa'ōbi ḡu jeedop ip oba'ūḡat kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Deus a'ōbi acā ixeyū iboka kaxik'ik'i jeedop—Deus o'taēiyū — io'e Jesus.

²⁴ Warara'acat iboam co buje bit, itakoma o'e ip xepxepayū kay—Zebedeu ipotpoyū kay. 10 beayū itakoma o'e ip.

²⁵ Imēnpuye Jesus:

— Epesot cuy okay — io'e cebe ip—soat pe. — Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpurūḡ jebekitkiyū mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em big ma jebekitkiyū mukapikpiḡ'uk ip iam — io'e. — “Oca'ōbuyxi jījā,” i'e'em ip jebekitkit pe soat em. ²⁶ Eyju bit ka'ūma. Imēn ḡu juy epewekuk. Eyju bit kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop. ²⁷ Ya'ōbuyxian pin pima, eybureyū beam tei'ūma epeyekapikpiḡ cuy — io'e Jesus.

²⁸ — Imēntak soat waḡo ōn — Jesus o'e. — Warara'acat pe obuywat am ḡu ojut ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojut. Adeayū daxijo am ma ojut. Soat em itabēḡ jeedop ip kabi be, cewebeam oje'ū buye — io'e Jesus.

²⁹ Jericó ka bewi o'ju ip—Jesusyū—adeayū. Jesus tomuju o'ju ip. ³⁰ Xepxepayū oabik e bitako daḡ—ita'ūmayū.

— Jesus ijoma kapkam — adeayū o'e ita'ūmayū be.

Gebuje ya'ōberen o'tomuwā ip Jesus kay.

— Davi naxeḡebit ēn. Etabotaidabotbon cuy eḡuy ocekey — ita'ūmayū o'e Jesus pe.

³¹ — Mūḡ'i juy epesop! — io'e adeayū.

O'ḡukorem. Imēnpit big ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Kariwa! — io'e maḡuto. — Davi naxeḡebit ēn. Etabotaidabotbon cuy eḡuy ocekey — io'e ip Jesus pe.

³² O'jecū Jesus.

— Epesot okay — io'e ita'ūmayū be.

O'ju ip cekay—Jesusu kay.

— Ajo-kay eyju oxewi? — io'e cebe ip.

³³ — Ocetadam ece — io'e ip jekariwa be.

— Jetada ōn — io'e Jesus. ³⁴ — Ita'ūmayū kay wetabotaidabotbot — io'e.

Ita o'sutamucay itamudim am.

Iboap e isum ma o'jewetada. O'jecoan ip. Jesus tomuju o'ju ip, o'je'ada buye.

21

¹ Jerusalēm ka tēḡ pima Jesusyū, oajēm ip Betfagē ka kay. Co'a bicūḡpe osunuy—Oliveiradip'a bicūḡpe.

Ibocewi jewēju etaybithinayū o'ḡuju Jesus. Xepxep o'ḡuju. Wara'at aḡoka kay o'ḡuju.

² — Epeju juy aḡoka kay—wuywapat ka kay — io'e. O'ḡukūyjo.

— Bomaku epeju. Dao ma jumenta epetobuxik. I'tit'it eju ma juy epetobuxik — io'e. — Ikirikirik opop ip. Epeḡuwekap cuy.

— Imuwekap puje, epetojot okay jumenta, i'tit tak — io'e Jesus xepxepayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetojot cuy.

³ — “Ajo pēnpēn eyju?” i'e'em iboceayū eywebe bima, “Ikuḡ'ūm puye, ocekarawa jumenta kay, i'tit'it kay dak,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus. — “Ha'a. Epetujowat ḡaxīn ma,” iboceayū je'e eywebe — Jesus o'e. — Okay imujujum je'e — Jesus o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁴⁻¹¹ Jesus a'ōbi o'ju ip. Jumenta o'tobuxik ip. Ikirikirik osunuy. O'ḡuwekap ip. I'tit'it tak o'ḡuwekap ip.

Jesus kay o'tujuaḡēm. Jeekabek jumento ukxabi jeje o'jomōḡ ip. Oabik Jesus iekabek ceje jumento ukxabi jeje. Ade jījā iboceayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus wap e daḡ, ya'ōbuyxi ceze ip puye.

— Xipat cīcāat Jesus — io'e adeayū—Jesus wap cuibiyū, tomujuayū dak. — Davi naxegebit teku. Deus kuy imucokcokog, Deus a'ōbi oajēm teku wuykay buye. Deus ya'ōbuyxi ijīā. Idip cīcā — io'e ip ya'ōberen, icokcok cīcā buye.

Jerusalém ka kay oajēm Jesus. Soat Jerusalém watwat yağuybabi'ūm o'e ip, jetabiba'arēm puye.

— Abu sute? — io'e ip.

— Jesus teku — adeayū o'e cebe ip. Itaybicayū o'e. — Nazaré ka wat teku. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukak teku—Galiléia eipī bewiat — io'e ip.

Imēn soat o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukak o'tupmubararak Deus a'ōbi. Imēn juk adi o'jekawēn:

Jerusalém watwat cuy epeğukūyjo: “Eykukukat omuyku. Jumento ukxabi jeje xik'i omuy—jumenta'it'it ukxabi jeje. Ya'ōdidiat eykukukat je'e,” i juy epe'e — i juk o'e—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukak o'e.

¹² Oajēm Jesus puca deidada'ukayū kay. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip, puca bubu'ukayū dak. Yabogat'a be osodop ip. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Wūn'i! Pukaso deidada'ukayū abikbikap o'ğudu'udu. Batku! Yabikbikap o'ğuy'at Jesus. O'ğujēm soat ip.

¹³— Deus ekawēntup e'em:

Oduk'a soat ka dağwīacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup. Eyju bit Deus tuk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am Jesus o'e cebe ip.

Imēn o'e Jesus, dinheiro bu am, Deus tuk'a be ajēmjēmayū muğuykukum ip puye.

¹⁴ Taokērēayū oajēm Jesus kay. Ita'ūmayū oajēm. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip. Soat o'ğū'ada Jesus—ita'ūm topibiyū, taokērē topibiyū dak.

¹⁵ — Xipat cīcāat teku — bekicat o'e, Jesus muwēnuwēn o'e. — Davi naxegebit teku — i'e'em ip.

Idip ma o'jekawēn ip. Paīyū kukukayū bit itakoma o'e ip Jesus kay, Deus eju kawēnwēnap'a be ma bekicat o'jekawēn puye, ade o'ğū'ada buye dak. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak itakoma o'e.

¹⁶ — Eya'ījojo ğu du bekitkit ekawēn? — io'e ip Jesus pe.

— Hm hm — Jesus o'e. — Oya'ījo ma. Imēn tağ Deus ekawēntup e'em:

Deus bekitkit o'ğutaybit cedağ ma jawēğmudim am—yopīcat tak, i.

Iboaptuk cik epetupcoco ğu du? — io'e Jesus. — Iboam eyetaybit — io'e paiyū kukukayū be.

¹⁷ O'ju Jesus Jerusalém ka bewi. Betânia ka kay oajēm. Jexecap ka kay oajēm.

¹⁸ Kabia bima, o'jepit Jerusalém ka be. Jepitpin pima, ire o'e Jesus. ¹⁹ Figueira'ip o'yopoco, jepitpin pima. E bidase osunuy ibo figueira'ip.

Oajēm yopkay—figueira'ip kay. O'yadobuxik ğu figueira'a. Ya'ūmğū figueira'a. Tup acā o'tuptobuxik. Tōh!

— A'a'e ğu ece'e — io'e Jesus figueira'ip pe. — Waram ma dak ka'ūma — io'e.

Gebuje figueira'ip dao ma o'je'ip'e'ū.

²⁰ Jesus eju etaybitbinayū yopco buje, yağuybabi'ūm o'e ip.

— Apēneju dao ma iğo'ip yoporo ğasū? — io'e ip.

²¹ — Soat em eyetabut okay bima, eyju dak kuka epe'e apēn figueira'ip pe oce iap puxim. Epeyomupuruk kuka — Jesus o'e cebe ip. — Ka'ūma ibo bit. Eywebe dak i'e but ite co'a be: “Wede ece ijocewi. Aakōm cuy idixidi be,” i. Imēn yaakōm, Deus yamuakōm puye, Deus kay eyetabut puye. ²² Deus kay eyetabut pima, epejoojoy epejat, Deus eju kawēnwēn pima dak — io'e Jesus.

²³ Jay. Waram oajēm ip Jerusalém ka be. Deus eju kawēnwēnap'a be oōm ip. Adeayū mutaybitbin o'e Jesus yabogat'a be. Imutaybitbin pima, paīyū kukukayū oajēm, Judeuyū kukukayū dak.

— Abu-a'ōbi ēn jekukum? Deus a'ōbi du? Abu-a'ōbi ijop e'eap tağ jekukum ēn? — paīyū kukukayū o'e cebe.

Imēn tak Judeuyū kukukayū o'e cebe.

²⁴ — Koap cuy eyju ma omukūyjom cuy epe'e apēn oce — Jesus o'e. — Iboap muwēn puje, ōn tak ocēde eywebe eyetaybit am abu-a'ōbi jekukum ōn iam.

²⁵⁻²⁷ — Abu-a'ōbi juk oeku Joāo Batista? Abu-a'ōbi juk ocemubatisasan o'e xeku? Deus a'ōbi ma du eyxe? Ijodiat a'ōbi ğu xe'e eyxe? — io'e Jesus cebe ip.

— Ocetaybit ğu — io'e ip Jesus pe.

Imēn o'jekawēn ip Jesus pe, jeyağuy dağ.

— Cebe wuy'e buje, “Deus a'ōbi,” i, “Apēnpuye dak eyetabut ğu Joāo kay?” i kuka o'e wuywebe — io'e ip jewewebe.

— “Ijodiat a’ōbi,” i wuy’e bima bit, adeayū itakoma kuka o’e ip wuykay, ixeyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn’ukat puye — io’e ip jewewe be.

Imēneju o’jekawēn ip Jesus pe: — Ocetaybit gu — io’e ip.

— Kā — io’e. — Abu-a’ōbi João Batista oeku iap epeguwen gu owebe. Ōn tak oguwēn gu eywebe abu-a’ōbi ōn jekukum iap — io’e Jesus.

²⁸ Jesus o’jekawēn tak.

— Eya’ōpicūgūcūg cuy epesop wekawēn kay — Jesus o’e iboceayū be. Wuymutaybinap ekawēn o’guwēn. Uvadip kat iwat muwēnuwēn o’e.

— Ixe uva’a kukat xepxep ipotpoyū osodop. Koapat pe o’jekawēn: “Okpot,” io’e cebe. “Kapiḡ cuy ēn ḡasū okat pe.”

²⁹ — “Ap!” io’e.

Imēnpit ḡyūjom o’jewaguy: “Kapiḡ cuy ōn webay beam,” i.

Imēnpuye o’ju jebay kat pe kapiḡ.

³⁰ — Wara’at pe o’jekawēn—cebay o’jekawēn: “Okpot,” io’e wara’at pe. “Kapiḡ cuy ḡasū okat pe.”

— “Hm hm,” io’e. “Kapiḡ puk ōn. Cum puk ōn,” io’e jebay be.

Imēnpit o’ju ḡu jebay kat pe.

³¹⁻³² — Pebicat jebay bikuyap taḡ oeku? — Jesus o’e iboceayū be.

— Koapat ma — io’e ip.

— Cūḡ ma epeyekawēn — Jesus o’e. — Yapoayū ixe koapat puxim ip, iecuḡap peam dinheiro bubu’ukayū dak. Ibuxim ip, João kay itabut puye ip. Deus soat kukan pima, ixeyū dak Deus xe jeedop ip. Eyju bit ka’ūma! João oajēm imuwēn ām apēn cūḡ ma Deus etabun iap. Eyju bit eyetabut ḡu cekay. Cekay itabucayū epejojjo. Imēnpit eyetabut ḡu João kay — io’e Jesus. — Ikērēāt kuḡ epesop. Imēnpit eyḡuycūḡ ḡu epesop ikērēāt kay—eyetabut’ūmap kay. Deus a’ō kay jekuku pin ḡu eyju — Jesus o’e paīyū kukukayū be, Judeuyū kukukayū be dak.

³³ Waram tak o’jekawēn Jesus—wuymutaybitbinap ekawēn—imēnpuximap ekawēn. Aḡokatkat jekat o’tiotaap muwēnuwēn o’e.

— Aḡokatkat uva bune o’subunedaída — io’e Jesus. — Pere ḡebujep — Jesus o’e.

— Gebuje korara o’ḡuḡē jekat etako daḡ. Uvadip koreren o’jomuy. Pere. Uva’abidi muwesogsoḡap tak o’ḡuḡē jekat pe.

— Gebuje uvadip wiwimap’a o’yamuy jekat pe—kadaidip wiwiap’a—umat’a. Pere. O’jepere.

— Gebuje uvadip wiwimayū o’jomuy jekat pe, uvadip wiwi am bomaku. Uva’a o’yaūm cuy ip ikat iwat pe. Imēn teim ip iūm cuy uvadip iwat pe.

— Ikat iwat wara’at eipi kay o’ju. Iboma omuy wara’at eipi be.

³⁴ — Yabubuap ekaxi ajēm puje, jebuywatwat’ukayū o’ḡuju jekadai’a bu am—pūḡpūḡ’a jekat peat’a’in.

³⁵ — Oajēm ip uvadip wiwiayū kay.

— “Ijo’a bum ocesot,” io’e ip. “Ikat iwat a’ōbi ocesot,” io’e ip.

— “Ap!” uvadip wiwiayū o’e.

Ibu’u ip o’e yaūm ām. Uvadip wiwiayū oajēmiayū o’jat ip. Pūḡ ixeyū’in o’yaoka ip. Pog. Wara’acayū ixeyū’in o’yabugbug ip wita’am. Warara’acayū ixeyū’in yaokakam ip. O’jenapōnḡon ip—ikat iwat buywatwat’ukayū.

³⁶ — Waram ḡuto wara’acayū o’ḡuju ixe kadaidip iwat. Jebuywatwat’ukayū o’ḡuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Ade o’ḡuju.

— Oajēm ip. Uvadip wiwiayū bit oajēmiayū o’jat ip. Pūḡpūḡ o’yaokaka ip. Wara’acayū o’yaoka ip. Warara’acat o’yabugbug ip. Imēnpuye ibuywatwat’ukayū o’jepit jekariwa kay—ikat iwat kay.

³⁷ — Imēneju ikat iwat jekpot o’ḡuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Tūybe ibuxim ip okpot jukuk iān o’e—ikat iwat o’e. O’ḡuju. Jekpot o’ḡuju.

³⁸ — Oajēm ipot cekay ip. Ajēmjēm pima, o’jojjo ip.

— “Ga’a,” io’e ip jewewebe. “Ayaoka. Ikat iwat ipot teku. Cebay e’ū buje, ite ma uvadip iwan je’e. Ayaoka juy. Imēn tip iwacayūm acesop!” io’e ip — io’e Jesus. ³⁹ — Ipot o’jat ip. O’tujowat ip. Ikat etako be o’yaoka ip. Pog.

⁴⁰ — Ikat iwat waram ajēm puje, apēn je’e jekat peayū be? — Jesus o’e ya’ljojoayū be.

⁴¹ — Uvadip wiwiayū aokam — io’e ip. — Ajēm puje, yaoka. Ipiat supi’ajoat cebe ip, yaoka ip. Wara’acayū jomuy tip wiwi an. Gebuje ixeyū uva’a yaūm ip, yarum puje — io’e ip Jesus pe.

⁴² — Imen e’em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e, "Ite'a xipat gu wita'a," i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e, "Ite'a yadip ma," i, i. Uk'a muycemucemat'am o'e, i. Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco gu du? — io'e Jesus cebe ip.

Igo'a Cristo buxim—yamuycemucemat'a.

⁴³ — Juk epetupcoco — io'e Jesus.

— Imēneju Deus soat kukan pima, ixē xe gu epesop. Ixe bikuyap e'e'ukayū acā ixē xe jeedop ip — io'e Jesus paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

⁴⁴ — Igo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiāt ceje i'go'a at puje, tōm a kuka o'e ip — io'e Jesus.

Iboap ekawēn o'guwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

⁴⁵ Paīyū kukukayū Jesus ekawēn o'ya'ījojo ip, Fariseuyū dak. Ade wuymutaybitbinap ekawēn o'ya'ījojo. Deus ekawēn itaybit o'e ip ixeyū muwēnuwēn o'e iam.

— Jesus ijop ekawēn o'guwēn wuyukorēm ām — io'e ip jewewebe.

⁴⁶ Jesus daomūn ojuy o'e ip. Iparara bit o'e ip adeayū buxim. Adeayū xe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e, ibuye iparara o'e ip Jesus daomūn ām.

22

¹ Waram Jesus o'jekawēn jewejuayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn—imēnpuximap ekawēn. Ipi kukukat muwēnuwēn o'e jewejuayū mutaybit am.

² — Deus wuynomuwa jewekay iap ipi kukukat adeayū o'tomuwa jekpot ewebumūnap epeta kay iap puxim. Ixe ipi kukukat peta o'guḡē, jekpot o'jewebumūn puye — io'e Jesus.

³ — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwaīayū be o'guju tomuwa ām, jekpot epeta beam ip tomuwa ām, puybit o am. O'ju ip. O'tomuwa. Imēnpit o'takoyiayū oajēm gu ip, taobu'u ip puye.

⁴ — Wara'acayū o'guju guto—jebuywatwat'ukayū.

— "I juy epe'e o'tomuwaīayū be: 'Kuy biopak oyaoka—biopak'it'it tak. Soat ma opop, peta be i'o am. Epesot cuy,' i. 'Ade puybit puye,' i," ixē o'e—ipi kukuk'ukat o'e jebuywatwat'ukayū be.

O'ju ip.

⁵ — O'tomuwaīayū bit osodot gu. O'taobu'un ip. Jewaywayway ip o'e. Oajēm gu ip peta kay. O'ju ip wara'at ka be. Pūḡ ixeyū'in kadaidip pe o'ju. Wara'acayū tarekrek mūn'a be o'ju ip. O'ju gu peta be. Peta iwāt ekawēn kay gu o'e ip.

⁶ — Gebuje wararar'acat ixeyū'in ibuywatwat'ukayū o'jat ip. Xipan gu o'jukuk ip. O'yaoka ip. Oe'ū. Poḡ. ⁷ Ipi kukukat itakoma jīā o'e ibuye. Sorarayū o'guju, jemunomuwaīayū aokam, agokaxirixiri kasukamuy'ūm ām.

⁸ — Gebuje jebuywatwat'ukayū be o'jekawēn. "Kuy peta opop, okpot jewebumūn puye. Imēnpit wemunomuwaīayū xipat'ūmayū. Imēnpuye ixeyū ajēmap cūḡ gu oxe," io'e.

⁹ — "Epeju juy e daḡ, uk'a ukpibubu daḡ tak," io'e jebuywatwat'ukayū be. "Wara'acayū epetakoy—e daḡayū. Soat cuy epetakoy—epetobuxikiayū," io'e.

— "Hm hm," io'e ip.

¹⁰ O'ju ip. O'takoy. E daḡayū o'takoy. Soat pupum ip o'e—o'tobuxikiayū—xipacayū, xipat'ūmayū dak.

— O'tujowat ip jekariwa kay. Imēnpuye yanopapūn o'e jewebumūnap'a cemudakoyūm.

¹¹ — Gebuje jemudakoyayū kay oajēm. Ipi kukukat oajēm, ijo am. Jewebumūnap ekabek kuḡ'umat o'tobuxik.

¹² — "Apēnpuye juk eōm, obure?" io'e. "Jewebumūnap ekabek kuḡ gu ēn," io'e cebe. O'jede gu, yaḡuybabi'ūm o'e buye.

¹³ — "Epesubamūnmūn cuy—ceba, sui dak epesumūnmūn," io'e ipi kukukat jebikuyap e'e'ukayū be. "Epejoxik cuy kabiockboḡ pe, wuy Deus wi," io'e ixē ipi kukukat. "Bomaku agokatkayū tōtōn jeedop. Tūy dak ip jenūy yeiyei je'e ip ipi bun," io'e — io'e Jesus, o'ya'ījoioīayū be imutaybitbin pima.

¹⁴ — Ade ma o'takoyiayū e'em ip. Pūḡpūḡ pit o'taēiyū e'em ip—Deus o'taēiyū — io'e Jesus ixeyū be.

Ibūrū ma o'e Jesus ekawēn. Imēn o'jekawēn Jesus ade ma Deus kay o'takoy buye. Imēnpit pūḡpūḡ acā ip Jesus eju jekukum. Pūḡpūḡ acā Deus xe.

¹⁵ Fariseuyū o'jeawero ip, Jesus a'ō muwarurun ojuy ip puye.

— Apēn Jesus ekawēn agukorēm? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Jewewebe imēn kawēn puje, Fariseuyū jeweju etaybitbinayū o'guju ip Jesus kay. Herodes ebekitkit tak o'guju ip. Oajēm soat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip Jesus pe. — Soat em ên icēmān e'em. Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ên ocemutaybitbin. “Igo du xipat exe?” i'umgu ên e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūg kadiat cocoap tomuju gu ên e'em “Teku xipat,” i — io'e ip.

¹⁷ — Cedāg tu exe dinheiro ūmūm oceju bima Roma ka kukukat peam? — César peam? Ixe wuyedinheiro ojuyjuy cebeam teidadam—César beam. Teida buje, wuyawēwēap ekawēn tag gu kuka ajeku? — io'e ip.

¹⁸ Imēnpit Jesus itaybit ikērēm okuk pin ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Omuykukum ojuy eyju — io'e cebe ip.

¹⁹ — Dinheiro isurūgat cuy epetojot owebe—pūg'a'in—dinheiro'a ya ūm Roma ka kukukat peat'a'in — io'e cebe ip.

O'yadojot ip dinheiro isurūgat'a—yopīcat'a—prata muḡēḡēat'a.

²⁰ — Abu-biōgbuk ija'a be—dinheiro'a be? — io'e. — Abu-butet tak ija'a be?

²¹ — César biōgbuk, ibutet tak — io'e ip.

— Imēnpuye iḡo'a César pubut'a—dinheiro'a — io'e. — Cemuojuyjuy epeḡūm César be wuyeiipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeḡūm cemuojuyjuy — io'e.

²² Iboap ekawēn buye, mūḡ ma osodop ip. O'jēm ma ip Jesus xewi. O'yaḡuybabi'ūm ip.

— Ya'ōmuypit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²³ Ixe kabiam Saduceuyū oajēm Jesus kay. Judeuyū osodop ip. Tūybe wuyē'ū buje waram ḡuto acejetait gu iān o'e ip.

²⁴ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e ip Jesus pe. — Moisés juk kuyjeayū mutaybitbin osunuy:

Iwaḡo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaḡo'ūm tayxibuk eju, itayxibuk i't'et'ūm pima, i. I't'et' pima, iwaḡo'ūm tieḡ ipotpot kuka o'e i't, i.

— Imēneju ocetaybit gu abu-tayxim e'em ixe ayacat iam, waram ce'ū'ūayū etait puje — io'e ip cebe. ²⁵ — 6 beayū osodop ip iwaḡo kitpityū. Iwaḡo jewebumūnat o'e. Oe'ū, jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye pūḡ ixe'yū'in o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju—jewaḡo nomujuat. ²⁶ Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye wara'acat o'jewebumūn itayxibuk eju—pūḡ ixe'yū'in. Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēn o'jewebumūn ip—ikitpipiyū—soat ip. Pūḡpūḡpūḡ ma o'jewebumūn ip itayxibuk eju. Soat oe'ū ip—pūḡpūḡpūḡ ma.

²⁷ Ibocewi ixe ayacat i't'et' puxe gu ma ixe dak oe'ū. ²⁸ Imēn pima, ajo cūḡ ma exe? Abutayxim je'e ixe ayacat waram ḡuto wuyetait puje? Soat ip o'jewebumūn ixe eju—7 beayū — io'e ip Jesus pe.

²⁹ — Cedāḡ gu eyju jewaḡuyḡuy — Jesus o'e. — Tūybe waram acetait gu iān eyju. Eyetaybit gu Deus ekawēn iam. Deus bacaam tak eyetaybit gu. Deus warara'acat podi ma jebacaap kuḡ iam — Jesus o'e.

³⁰ — Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn gu ip. Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawēn tojotjot'ukat co'i — Jesus o'e cebe ip.

³¹⁻³² — Imēntak Deus oe'ū'ūayū kukukat gu—itabēḡayū kukukat acā. Imēnpit juk o'jekawēn ixe:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus cuk o'e. “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ḡuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū gu itabut Deus kay—itabēḡayū acā.

— Imēneju wuyetaybit ce'ū'ūayū waram ḡuto itabēḡ jeedop ip iam. Wuyetaybit tak Deus ce'ū'ūayū kukukat gu iam, Deus ekawēntup e'em. Epetupco — io'e Jesus.

³³ Adeayū iboap co buje, yaḡuybabi'ūm o'e ip, imutaybitbinap puye.

³⁴ Fariseuyū bit Saduceuyū o'ḡuymūḡ iap awēḡ co buje, o'jeawero ip Jesus pe. ³⁵ Pūḡ ixe'yū'in o'jekawēn Jesus eju. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat osunuy xeku. Jesus a'ōmuwarurun ojuy xeku.

³⁶ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Pu-gu Moisés ekawēn'in yobog cīcā wuymukūyjobit am? — io'e Jesus pe.

³⁷ — Iḡo ekawēn:

Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap tag cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ḡebum, i.

³⁸ — Imēn imubararakap opop Deus ekawēn tup pe. Iḡodup kay kūyjobin cīcān ma epesop. Iḡodup wara'atup podi ma — io'e cebe ip. ³⁹ — Wara'at tak ixe ekawēn'in yobōḡ cīcā wuymukūyjobit am.

Imēn e'em:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i.

⁴⁰ Iḡodup pewi soat tup o'jebapak—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinaptup, Moisés ekawēntup tak, soat o'jebapak iḡodup pewi.

⁴¹ Fariseuyū eawero buje, Jesus o'jekawēn cebe ip.

⁴² — Abu ipot ixe Cristo? Abu Deus emunaē? — Jesus o'e cebe ip.

— Davi naxegebit xeku — io'e ip.

⁴³⁻⁴⁴ — Apēnpuye ixe Davi kuyje o'jekawēn Deus biōgbuk a'ōbi: “Cristo okukukat,” i? Imēn o'tupmubararak kuyje:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. “Xik'i. “Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oguy'ūm,” io'e, i. “A'ō kay kūyjobin jeedop ip,” io'e, i. “Ēn ixeyū kukan'ūm pima, oxe ma juy eguy,” io'e, i.

⁴⁵ Davi juk o'e Cristo be—Deus emunaē be: “Ēn ma okukukat,” io'e. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxegebit acā gu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

⁴⁶ Ibocewi ka'ūmguat o'jede Jesus pe. Cede ba'ore osodop ip Jesus pe. Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

23

¹ Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be, jewēju etaybitbinayū be dak.

² — Fariseuyū itaybit cīcā ip Moisés ekawēn imutaybit am, Moisés ekawēn itaybitbin'ukayū dak itaybit. Imutaybitbin cuy ip ja'ōbi, itaybit puye Moisés ekawēn muwēn ām — io'e Jesus. ³ — Imēnpuye soat cuy epe'e ya'ō dag kūyjobin cuy epeku soat i'e'e iap tag. Imēnpit cekukuap tag gu juy epeku, Deus kay kūyjobit'ūm ip puye. Deus ekawēn imutaybitbin ip. Deus a'ō kay bit kūyjobit'ūm — io'e Jesus cebe ip.

⁴ — Ixeyū e'em warara'acayū be: “Moisés ekawēn tag cuy epeku—soat tag,” i. Imēnpit soat tag gu ixeyū dak jekukum Moisés ekawēn tag — io'e. — Eybuywatwan gu ip Moisés ekawēn tag eyeku am. Pūg em tak ka'ūma — io'e Jesus.

⁵ — Soan ma e'em ip warara'acat pe jejojoan. Deus ekawēntupat ekawēn mubarararag ip wara'atup pe. Ibo dup mōgmōg ip tupmūn pe—tuperenaptup. Igo mūn pe mōgmōg ip jedopa'a dag, jeba dag tak warara'acat pe tup mūn jojoan. Imēn ojuy ip ixeyū kay warara'acat aguy dag, “Deus kay cīcāat teku,” i warara'acat pe i'e am.

— Jesay iwaruat kuḡ ip jekukum warara'acat muak am jekay. Jesay ukpi mubōgubōg ip warara'acat pe jejojo an.

⁶ — Petatam pima kariwawayū nuyap pe abik ojuy ip. Ya'ōbuyxiat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be, jebureyū be jejojo am. ⁷ Icockok cīcā ip warara'acat “Eya'ōbuyxi jījā” i'e buje cebe ip, adeayū etabixe tarekrek pupuap pe. Icockok warara'acat “Omutaybitbin'ukat” i'e buje cebe ip. Imēn icockok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabut pe.

⁸ — Ikitpitpiyū buximayū eyju bit—soat — io'e Jesus jewējuayū be. — Ōn ma eykukukat. Wara'acat pit ka'ūma. Imēnpuye i'ūmgu juy warara'acayū eywebe, “Ocemutaybitbin'ukat,” i, eyju ikitpitpiyū buxim puye — io'e Jesus. ⁹ — Ipi ju bima, “Warara'acat podi ma ya'ōbuyxiat ēn,” i'ūmgu juy epe'e. Pūg ma soat podi ma ya'ōbuyxiat—kabi beat acā—wuyebay acā — io'e. ¹⁰ — Warara'acayū “Okukukayū eyju,” i'ūmgu juy ip eywebe. Imēn cuy gu ip, ōn acā eykukukat puye. Ōn Deus emunaē — io'e Jesus. ¹¹ — Ya'ōbuyxiat podi ma eyweweye, eybuywatwat'ukat ma e'em — io'e. ¹² — Ya'ōbuyxi pin'umat yobog e'em Deus xe — io'e.

¹³ O'jekawēn Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! Iba'ore warara'acat pe itaybit am ajo xipat Deus xe iam. Xipat Deus xeap ekawēn itaybit gu ip. Deus kay kūyjobit gu ip, iboap ekawēn epeguwēn gu buje. Deus kay eyju kūyjobit gu. Warara'acat mubu'u'un tak eyju Deus xe wuynūyap puxixim—Deus kay wuyjuap puxixim.

(¹⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Itayxibuk muḡuykukukum eyju, ibubut pu am — io'e. — Ibum ma eyju jewexe kawēnwēn Deus eju, “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e ojuy eyju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat eywebe warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.)

¹⁵ — Karem ma ipiat epesupi'ajo, Fariseuyū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak — io'e Jesus. — Soat tag jekukum eyju wara'acat kudadam. Ikudadam cīcā eyju, imutabun am—Deus kay imutabun am—eyetabucap puxim imutabun am.

— Imutabun puje, imuwexaxan eyju ikērēat mujurūgrūg'ukayūm. Ipiat'ajojoap kay cumayūm ip imuwexaxan eyju. Eybodī ma xipat gu ip — io'e.

¹⁶ — Karem ma ipiat epesupi'ajo. Ya'ōpi'umat puximayū eyju. Imēn ma warēntag ma warara'acat mutaybitbin eyju — Jesus o'e cebe ip. — Warara'acat mutaybitbin eyju: “'Etyabit icēmān De us eju kawēnwēnap'a omuy iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō dag gu ma'gu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Wara'at imutaybitbin eyju dak. “‘Eтайbit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a be ouro opop iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān ōn e'em ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ḡu kuka epe'e Deus xe, eya'ō daḡ ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁷ — Eyetaybit ḡu! Ajom xe'e eyetaybit? Ka'ūma ma! Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju. Ajo yobo'ḡ Deus xe—ceweju kawēnwēnap'a du? Yabeat ouro ḡu xe'e? Deus eju kawēnwēnap'a yaboḡ ma. Ouro xipat Deus eju kawēnwēnap'a be buye — io'e.

¹⁸ — Warēmtaḡ ma eyju warara'acat mutaybitbin. Warara'acat pe e'em eyju, “Wara'at pe epe'e bima, ‘Eтайbit icēmān wūnca mupikpikap'a caixa'a opop Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Warara'acat pe e'em eyju dak: “Wara'at pe epe'e bima, ‘Eтайbit icēmān wuyju wūnca ūmūm paī be imupik am iḡo'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cūḡ ma kuka epesop Deus xe, eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁹ — Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju! Abuat ḡasū ma ibaca eyxe? Wūnca mupikpikap'a ma du? Ya'a jeje imōḡap ḡu xe'e? Wūnca mupikpikap'a ma yabaca — io'e. — Ajo-mōḡ'i buje iat Deus pubut ma e'em. Imēnpuyē imōḡap bacaap podi ma wūnca mupikupikap'a ma ibaca — io'e Jesus.

²⁰ — Imēneju wuyekawēn taḡ cuy ace'e, “Oce'e xe'e Deus eju kawēnwēnap'a be, wūnca mupikpikap'a be,” i bima. Imēn ma kawēnwēn pima, wūnca mupikpikap'a muwēnwēn tak wuyju—soat imōḡap tak — io'e Jesus.

²¹ — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a oyamuy iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn Deus eju kawēnwēnap'a muwēnuwēn pima, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy buye ibo'a be.

²² — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān kabi kake iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn kabi muwēnuwēn pima, Deus abikbikap muwēnuwēn tak, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy jabikbikap ceje xik'i buye — io'e.

²³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojol! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! — i dak o'e cebe ip. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be, pūḡat ūm ām eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, erva-doce dak ūmūm, puybit mude'o'onaptup tak ūmūm. Xipat eywebe iboap ūmūm Deus pe. Imēnpit soat Moisés ekawēn kay kūyjobit ḡu eyju, soat Deus a'ō kay'ūm puye. Soat ḡu cūḡ ma epeḡḡe Deus etabun. Deus a'ō kay juy epe'e. Warara'acayū xipan cuy epejukuk. Warara'acayū kay eyetabotaidabotbon cuy. Soan cuy epe'e cūḡ ma Deus etabun. Cūḡ ma jījā epeḡūm puybit mukunukunaptup pewi—yopīcat pewi. Imēnpit soat em epekuku Deus kay kūyjobsū ma — io'e Jesus.

²⁴ — Warara'acayū kukuk'ukayū eyju! — io'e Jesus. — Imēnpit ya'ōpi'ūmat co'iyayū eyju. Tikōnkōnat puxim eyju. Tikōnkōnapti mukapkam teku paḡo daḡ, ikoēro uk am tikōnkōnapti bewi. Imēnpit camelo uk pin ḡu tikōnkōnapti bewi — Jesus o'e.

Imēn o'jekawēn Jesus itaybit am ip. Ikoēro yopīcat ūmūmap puxim. Deus xe yoboḡ pit warara'acayū xipan ajukuk iap. Imēnpuyē camelo Deus xe yoboḡat puxim.

²⁵ — Karem ma ipiat epesupi'ajojol! — Jesus o'e Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbinayū be dak. Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju. Kopo iokokat puxim eyju. Kacūḡ kadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabi okok cīcā. Prato buxim eyju dak. Eyokok. Ade bubut epejat. Iparaḡ epejat warara'acat pubut, ibui bewi ip. Ade eybubut imēn ibu ibit. Eydacup puye, epejat. Imēnpuyē prato iokokat puxim eyju.

²⁶ — Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju! Ikērēān ḡu juy epesop. Epejat ḡu juy wara'acayū bubut. Eydacum ḡu juy epesop. Xipan ma epeku — io'e Jesus fariseuyū be.

²⁷ — Karem ma epesupi'ajojol! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Ce'ūat topap puxim eyju, ce'ū'ūayū dao kuḡ ibima. Yarucat'a ika beat'a—wita'a. Yadip'a o'yajojoiayū xe. Ikūydip ḡu iḡo'a'a bin'ūm pe, witabikūy be. Ikūykērē jījā badi, ce'ūat tao opop puye. Igēmat tak — io'e. ²⁸ — Imēnpuxim badi ma eyju ikērēat kuḡ cīcā, dapxi jījāayū dak eyju. Kacūḡ kadi bit eyju xipacayū jo'i — io'e Jesus cebe ip.

²⁹ — Karem ma ipiat epesupi'ajojol! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Eyju Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a. Ixeyū'ūm'ūm kay ḡebum am epeyamuy—Deus xe xipan e'e'ukayū'ūm'ūm kay. Idip cīcāat epeḡḡe — io'e Jesus.

³⁰ — Epekawēn: “Kuyje ocetait pima, kajuk Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat oceyaoka ḡu,” i'e'em eyju te'e ma. “Ocedobuyū'ūm'ūm ekukuap taḡ ḡu kuka ocejuku,” i dak e'em eyju te'e ma.

³¹ Te'e ma imēn e'em eyju. Ibpuk e'em soat xe eyju eydobyū'ūm'ūm naxegebitbit—o'yaokaiayū naxegebitbit, cekukuap co'i eyju dak jekukum puye.

³² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e cebe ip. — Ikērēat cuy epeguḡē eydobyū'ūm'ūm co'i ixeyū ekapikap. Ikērēat co'i juy epeguḡē. Eydobyū'ūm'ūm ekapikap muḡēḡē juy epe'e. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokaap muḡēḡē juy epe'e — io'e. — Imēn cuy epeḡēḡē kuyjeayū'ūm'ūm ekapikap epere am — io'e.

³³ — Puybu buxim eyju—wuye'ūap puybu tūypiat puxim, ikērē jījāat kuḡayū eyju buye. Puybu it'it puxim tak. Iba'ore eywebe ipiat'ajojoap ka bewi eyenapōn ām — io'e Jesus.

³⁴ — Ōn e'em eywebe: Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū oḡuju eykay, itaybit cīcāyū dak, wekawēn imutaybitbin'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ epeyaoka—ixeyū'in. Wara'acayū epesubamupaya korosa be, ce'ū ām. Wara'acayū epeḡupokupok Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyū epeḡujēm soat ka bewi. Wara'at ka kay, wara'at ka kay epeḡuju ip — io'e Jesus cebe ip.

³⁵ — Imēneju soat ibapuk je'e eywebe. Ipiat'ajojoap pe ibapuk je'e. Eydobyū'ūm'ūm ikērēat kuḡ'ūmayū o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Ikērēat o'ḡuḡē gu Abel'ūm. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip—Baraquias ipot. Deus eju kawēnwēnap'a be bima, o'yaoka ip, wūnca mupikapupikap'a xe bima. Eyju eyukpiwat ma soat ixeyū'ūm'ūm aoka am. Soat ibapuk je'e eywebe ipiat'ajojoap pe — io'e Jesus.

³⁶ — “Eyju ma karem ma ipiat epesupi'ajojo,” i ōn e'em. Gasūayū be ipiat supi'ajojoat Deus—soat supi'ajojoat — io'e Jesus.

³⁷ — Jerusalēm ka watwat! — io'e cebe ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju—Deus emumujuyū. Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi egebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay gu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā aḡu oxe — Jesus o'e. ³⁸ — Jeywat ōn aḡokatkat jeduk'a iwacap puxim — Jesus o'e. ³⁹ — Imēnpuye icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo gu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje: “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

24

¹ Gebuje o'jēm Jesus. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm—yabogat'a bewi. Ijēm puje, imutaybitbin'ukayū oajēm Jesus kay.

— Ak'i — io'e ip Jesus pe. — Uk'a yadipat'a ijoceat'a. Eyajo juy — io'e ip. Imēn ip kawēnwēn o'e ade o'yadop ibo ka be buye—Deus tuk'a'ayū.

² — Soat ma epejojojo ḡu du? — io'e Jesus. — Ya'ade opop ijoce. Imēnpit ya'dop ḡu gujyjom pit — io'e. — Soat' je'aedu. Xepxep'a jewa'atēḡtēḡ ḡu je'e—wita'a — io'e Jesus.

³ O'ju Oliveira'a be—co'a be. Xik'i osunuy iboma. Oajēm ip cekay—Jesus kay. Ceweju etaybitbinayū oajēm. Jaḡepūḡ pima, oajēm ip cekay.

— Puḡūn soat'a je'aedu? — io'e ip Jesus pe. — Puḡūn je'bapuk? Pām ēn? Puḡūn ajēm waram? Puḡūn Deus ipi ḡu'ūm? — io'e ip.

⁴ — Gujyomsūm — io'e Jesus. — Koap ma eymuḡuykuku pinayū jajēm ip eykay. Kawēnwēn jajēm ip. Epeya'ijojo ḡu juy iboap ekawēn. Eyday'em'm epesop ixeyū be eymuḡuykukuap puxixim — io'e. ⁵ — Adeayū omuyku. “Cristo ōn ma—Deus emunaē,” i napa ma je'e ip. Warara'acayū itabun je'e ip. Ixeyū ade ḡuḡuykuku — io'e Jesus. ⁶ — Jenopaḡoḡōmap muwēnuwēn e'em ip. Yaokakaap epeya'ijojo. Eypararam ḡu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'ūm ḡu. ⁷ Pūḡ eipi watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at ka watwat eju. Pūḡ ka daḡ ipi jexixim. Wara'at ka beayū iren je'ku ip — Jesus o'e cebe ip. ⁸ — Yopit ma ipiat supi'ajojo ip koam—ipi juayū. I'tipin'isumapi jo'i ma je'e koam. Gujyjom pit ipiat supi'ajo jījā ma ip — io'e.

⁹ — Gebuje ipiatpi'ajojoap kay jeydujowat ip. Jeydujowat ip eyaokam. Kawēnwēn je'e ip eymuwēnuwēn: “Ocexe yukpiwan teku. Oe'ū juy ocexe,” i. Soat itakoma je'e eykay—wuyjuyū, pariwayū, warara'acayū. Soat ma ipi juacayū. Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e Jesus cebe ip—jeweju etaybitbinayū be.

¹⁰ — Ixe kabia ade ip wuywat. Itabut okayayū oibu'un okay. Eymuwēnuwēn je'e ip eykay itakomayū be, ipiat'ajoan eywebe. Eykay'ūm cīcā je'e ip. ¹¹ Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū jajēm ip—ade. Imēnpuye ade ḡuḡuykuku ip. Imuḡuykuku'ukayū e'em ip. ¹² Imēn ikērēat ade e'em iboce.

— Imēneju xipan ḡu ip jewekuk. Xipan warara'acat kukap suiwat ip. ¹³ Pūḡpūḡ okay itabucayū jeedop ip, wajēm puje. Ipiatpi'ajojom ma'ḡu ip okay ibu'u'ūm pima, ixeyū idaxijo Deus itakomaayū xewi — io'e Jesus. ¹⁴ — Wawēḡ muwēnuwēn je'e ip—Jesus soat kukukat awēḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn je'e ip. Soat eipi daḡ ijop awēḡ muwēnuwēn je'e ip—soat eipi watwat itaybit am. Icēmān itaybit ip — io'e Jesus cebe ip. — Imēn soat mu'ūmap kabia jajēm — io'e Jesus cebe ip.

15 — Imēneju ipararu jījāat epejojo Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be—bodiat'a be—Deus nuynuyap'a be. Daniel'ūm ekawēn taḡ epejojo—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn taḡ. (Eyetaybin cuy epesop ijoptup coco ukayū!).

16 — Ipararu jījāat iḡo'a be bima, jenapōn cuy ip co'a bicūḡ kay—Judéia eipi watwat — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus. Apēn je' bapuk gujyom iap muwēnuwēn o'e Jesus, itaybit puye.

17 — Eyduk'a eakiju bima, epeōm ḡu juy eyduk'a be eybubut pum—yabeat pum — io'e. 18 — Eykat pe bima, epeyepit ḡu juy eyduk'a kay eyeekabek pum — io'e. — Epejat ḡu juy. Dao ma epeyenapōn — io'e Jesus. 19 — Ixeyū kabia daḡ iba'ore jījā je'e yukregayū enapōn ām, je'it mutitinayū enapōn ām tak. 20 “Ihi bima ḡu juy ocenapōnap, tīrem puye, kajuk puye dak,” i juy epe'e Deus pe. “Sábado bima ḡu dak cuy, jebodoydoyap kabia buye,” i — io'e Jesus.

21 — Ixeyū kabia daḡ soat ipi juayū ipiat supi'ajojo jījā. Ibiatpi bit ipiat asupi'ajo ḡu, Deus pe ipiat mubapuk'isum — io'e. — Waram pit ibiatpi ḡu acesupi'ajo—ixeyū kabia daḡ acā — io'e. 22 — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ūm'ūm pima, ka'ūma ma kuka o'jewedaxijo. Imēnpi: “Pūḡpūḡ kabia ipi watwat supi'ajojo,” i'e'em Deus. “Pūḡpūḡ kabia acā,” i'e'em Deus, jemunaēyū daxijo am, ikukpin cicā cexe buye — io'e.

23 — Wara'acat je'e eywebe napa ma: “Ak'! Goku Cristo—wuydaxijojo'ukan—Deus emunaē,” i. “Ak'! Goku ixe,” i dak. Imēn i'e buje, eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. 24 — Jewexe Deus emunaēhēyū je' bapuk, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Wuymucoatcoanap ḡu' bapuk ip Deus ebekitkiyū muḡuykuku ojuy. Eywebe i'e ba'oreat ḡu' bapuk ip imuḡuykuku ojuy. 25 Apēn gujyom jajēm ip adeayū muḡuykuku ojuy iap kuy oguwēn eywebe. Gebu' i epe'e wekawēn kay, ixeyū be eymuḡuykukuap puxim — io'e. 26 — Ixeyū je'e napa ma: “Ak'! Teku uk'a'umat pe,” i. Imēn i'e buje, epeju ḡu juy uk'a'umat pe. Ixeyū je'e dak napa ma: “Ak'! Teku ikaba'arēmatka be,” i. Imēn i'e buje, eyetabun ḡu juy iboap kay — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

27 — Soat waḡo ōn. Xiririkxiririkiat jesopsom kaxijēm kadiwi i'acap kadibe. Iboap co'i ōn oajēm. Imēn wajēm puje, soat itaybit je'e ip. Iba'arēm ḡu wajēmap je'e. 28 Urupuyū je'awerorom iḡēmat kay i'o am. Imēnpxim Deus jajēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be — io'e Jesus.

29 — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje, kabi beacat muycēm cēmap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ḡu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam ḡu je'e. Kabiok je'e. Kasoptayū dak ida'at kabi kadiwi — io'e.

30 — Gebuje okop ipi kay. Soat tōtōn je'e ip—ipi juacayū—soat ip. Soat waḡo ōn. Ojojo ip kabikerereat taḡwi kopkōm. Wa'ōbacaap kuḡ okop, odipap kuḡ tak. 31 Parasuy jo'iat Deus gujde—yobogat. Jekawēn tojtot'ukayū ḡuju soat taḡwi. Cemunaēhēyū ḡu'awero ip. Soat taḡwi ḡu'awero ip—ipi daḡwi — io'e Jesus.

Imēn Jesus waram jeedocap o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be.

32 — Gebum cuy epesop wajēmap kay, figueira'ip kay ḡebum pima. Figueira'a bikit cēm puje, “Koato ijasun ma,” i'e'em eyju, dup cēm pima — io'e. 33 — Imēnpxim ipiat'ajoap kabia ajēm pima, “Gaxīn ma Deus emunaē jajēm,” i juy epe'e. Wekawēn puye, eyetaybit epe'e — io'e Jesus. 34 — Gasūayū'in iboap coco je'ū awap, soat pe wekawēn jebapuḡ—soat ma. Gebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus jewējuacat pe. 35 — Kabi i'ūm, ipi dak; wekawēn pit i'ūm ḡu. Wekawēn kayayū bit soat em jeedop — io'e Jesus.

36-37 — Soat waḡo ōn. Waram oajēm ōn. Abu itaybit wajēm ām? Ka'ūma ma itaybit ip wajēm ām. Deus ekawēn tojtot'ukayū itaybit ḡu—kabi beayū. Ōn tak wetaybit ḡu. Webay acā itaybit. Ka'ūma ma owiwim pima, oajēm. Imēnpxim tak Noé kabia be ka'ūma ma owiwim pima muba'atxiri oajēm kuyje — io'e Jesus. 38 — Muba'atxiri ajēm awap, soat ip tikōnkōn'uk osodop. Jekōnkōn'uk ip osodop. Jewebumūnmūn'uk ip osodop. Imēn ma osodop, kobexixi be Noé ōm awap. 39 Itaybit ḡu osodop ip ajo je'bapuḡ iam. Kobexixi be Noé ōm puje acā, muba'atxiri ajēm puje acā itaybit o'e ip. Itabut ḡu ip Noé kay osodop. Imēnpuye muba'atxiri wiwim ḡu ip. Imēnpuye dak soat ip oakōm. Wajēm puk pima, imēn ma dak. Ka'ūma ma wajēmap wiwim je'e — io'e Jesus.

40 — Wajēmap kabia be xepxep kapikpiḡ e'em jekat pe—aḡokatkayū. Pūḡ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Wara'acat tujowat ḡu. 41 Trigo muḡēḡēap ka be xepxep trigo muḡēḡēm e'em—aoyū. Imuḡēḡēm pima, pūḡ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Warara'acat tujowat ḡu — io'e. 42 — Aḡ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eyetaybit ḡu buye pujuat kabia eykukukat jajēm iam — io'e Jesus.

43-44 — Ixima daḡ uk'a beat owiwim pima, ibukurukat ajēmap puxim, iōmap puxim; ixtet ḡu kajuk ixe uk'a beat — io'e Jesus cebe ip. — Imēnpxim wuyju wuykukukat wiwim'ūm pima, ixe dak imēnpxim jajēm — io'e Jesus.

⁴⁵ — Kariwa jekapik'ukat kay pimaap, itaybit cīcāat kudadam je'e. Xipacat muḡēḡē'ukat kudadam je'e. Iḡo kapik'ukat warara'acayū kukuk'ukat kariwa a'ōbiat. Irere bima ip, soat em ixaṭ je'gūm ip cebe—warara'acayū be—kapik'ukat kayū be. Jexat o am awero am ip cebe, icūḡ ām je'gūm. ⁴⁶ Jekariwa a'ō kay kūyjobin pima, iḡo kapik'ukat icocok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁷ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece—soat ma,” i je'e cekariwa iḡo kapik'ukat pe. ⁴⁸ Imēnpit je'gūm ḡu wara'at pe—kapik'ukat pe, “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e'em puye. Ikērēat kuḡ xeku. ⁴⁹ Ibureyū mupokupog je'e. Tikōnkōn je'e ika'oyū eju. Jekōnkōn tak je'e ceweju ip. ⁵⁰ Jekariwa wiwim ḡu xeku. Itaybit ḡu je'e pu kabia wekariwa jajēm iam, pu ehora iam tak.

⁵¹ — Iwiwim'ūm pima, je'pit cekariwa. Ipiat supi'ajoat jekapik'ukat pe. Jekapik'ukat ipiat supi'ajo wuyjuyū muḡuykuku'ukayū ipiat supi'ajoap co'i. Ixeyū tōtōn cīcā ip je'e ipiat'ajoap ka be. Ipi kuḡ puye, tūy yeiei ip je'e dak — io'e Jesus jeweu etaybitbinayū be.

25

¹ Deus soat kukuanap kabia muwēnuwēn o'e Jesus o'ya'ijoiayū mutaybitbin pima. Imēnpuye wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e itaybit am ip. Imēnpuximap ekawēn muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ayacayū cucumap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe ayacayū yaypan'isuayū osodop ip—10 beayū. Jewebumūnat kay o'ju ip lamparina kuḡ. Jewebumūnat dopabijuk am o'ju ip. ² 5 beayū ixeyū'in yaḡuysacayū osodop ip. Warara'acayū 5 beayū yaḡuyba'arēmāyū osodop — Jesus o'e. ³ — Yaḡuyba'arēmāyū o'tidujowat ḡu ip daxadi—lamparina beapti. O'tidujowat ḡu ip timūn'a be. ⁴ Yaḡuysacayū acā o'tidujowat daxadi timūn'a be.

⁵ — Ixet pin ip. Etapok'i e'em. Ixet osodop ip—10 beayū. Ixet, ibun jewebumūnat puye. Xet.

⁶ — Iximadakpe iboceayū o'tomuwā 10 beayū be.

— “Ak'!” io'e ip. “Jewebumūnat oajēm,” io'e ip. “Epeju cekay, topabijuk am,” io'e ip 10 beayū be.

⁷ — O'ḡuwurūḡ ip. O'kop ip—10 beayū. Lamparina mudipudim osodop ip, imusopusop am.

⁸ — Gebuje yaḡuyba'arēmāyū o'jekawēn yaḡuysacayū be.

— “O'ti'ūm. Imēnpuye iba'ore ocewebe lamparina musop am. Daxadi epetiūm cuy ocewebe,” i ip o'e.

⁹ — “Ap!” yaḡuysacayū o'e. “Iba'ore ocewebe tiūm am eywebe. Pūḡti ma ocedaxadi. Epeju, ti buam. Dinheiro juy epeḡūm warara'acayū be—tideim,” io'e ip. O'ju ip, tibu am.

¹⁰ — Jewebumūnat oajēm peta muḡēḡēat tuk'a kay. Cucum pima ip daxadi bum, oajēm. O'ju jewebumūnat eju yaḡuysacayū. O'ju ceweju, kuy buye ip. Oōm ip ceweju.

— Bik. O'tomuḡip ip xīntabi.

¹¹ — Oajēm ḡuyjom. Yaḡuyba'arēmāyū oajēm. O'tomuwā.

— “Kariwa!” io'e ip. “Xīntabi etomuḡip'uk ocewebeam,” io'e ip.

¹² — “Wetaybit ḡu ma eyjum,” io'e cebe ip — io'e—Jesus o'e.

Pere. Imēn 10 beayū be kawēnwēnap pi o'jepere Jesus. Apēn ixe jewebumūnat kay 10 beayū oekuku, imēnpuxim wuyju be jekukum, Deus soat kukan pima. Pūḡ wuy'in iwiwim je'e Deus soat kukanap kabia bima. Warara'acayū wuy'in iwiwim ḡu je'e.

¹³ — Aḡ cuy epesop ekariwa jajēmap kay — io'e Jesus iboceayū be. — Eyetaybit ḡu buye puju eyekariwa jajēm iam. Ajo hora iam eyetaybit ḡu. Ajo kabia iam eyetaybit ḡu. Aḡ cuy! — io'e cebe ip.

¹⁴ Waram Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap kabia muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia aḡokatkat cuap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe cucum o'e wūy ma. Wara'at eipi be cucum o'e. Cucum awap, kapik'ukat kayū o'tomuwā—jebuywatwat'ukayū. Jebubut o'ḡūm cebe ip. O'ḡūm imuxipanpan am. ¹⁵ Dinheiro'a o'yaūm cebe ip. Ajo-xe imuxipanpan pucat o'yaūm cebe ip. Pūḡ ixeyū be 5 mil iat'a o'yaūm. Wara'acat pe 2 mil iat'a o'yaūm. Warara'at pe pūḡ mil iat'a o'yaūm—dinheiro'a.

— Ibocewi o'ju wara'at eipi be.

¹⁶ — Gebuje 5 mil iat'a juk o'yabuiat wara'at dinheiro'a o'yabu—wara'at 5 mil iat'a. Imēnpuye 10 mil iat'a kuḡ o'e. ¹⁷ Wara'at ibuywatwat'ukat ijo'i ma o'ḡuḡe dinheiro'am—ibo 2 mil iat'am. Imēnpuye 4 mil iat'a kuḡ o'e. ¹⁸ Yabi beat pit ibo pūḡ mil iat'a o'yamōḡ ipikūykyū be. O'jokot. Batku. O'yamōḡ. Pere.

¹⁹ — Ade xet kap puje, oexe. Cekariwa oexe. O'jekawēn jekapikpik'ukayū be. Jedinheiro'a muwēnuwēn o'e. ²⁰ Imēnpuye 5 mil iat'a juk o'jat iat dinheiro'a o'yadojot jekariwa be—10 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa,” io'e. “Ijoce edinheiro'a—5 mil iat'a. Wara'at oyabu—wara'at 5 mil iat'a. Soat ebubut'a. Edinheiro'am gasū—10 mil iat'a. Wara'at 5 mil oyabu ibo 5 mil iap,” io'e jekariwa be — io'e Jesus.

²¹ — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ēn. Wedinheiro'a muxipan cīcā ēn. Yopīt ma o'e. Ēn pit wa'ō dağ imuxipanpan cīcā owebeam.

— “Imēneju ade obubut muxipan ece owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ga'a! Peta ogugē gasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²² — Imēnpuye dak 2 mil iat'a juk o'yabuiat dinheiro'a oyadojot dojot ixē be—jekariwa be. 4 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa!” io'e. “Ijoce edinheiro'a—2 mil iat'a. Wara'at'a oyabu—wara'at 2 mil iat'a. Soat edinheiro'am gasū. 4 mil iat'a oyabu ibo 2 mil iap,” io'e cebe — io'e Jesus.

²³ — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ēn. Wedinheiro'a muxipanpan cīcā ēn. Yopīt ma o'e. Wa'ō dağ imuxipanpan cīcā eguy owebeam.

— “Imēneju ade bubut cuy eguxipan owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ga'a! Peta ogugē gasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²⁴ — Gebuje pūğ mil iat o'yabuiat o'jekawēn ixē be—jekariwa be.

— “Kariwa!” io'e. “Kuy juk wetaybit edacup iam—warara'at ekat pewi ejat iam—etiotata'ūmap kat pewi,” i napa ma o'e cebe. “Kuy juk wetaybit ekapikap'ūmat pewiata etabu iam,” i napa ma o'e dak. ²⁵ “Oparara ebuxim ibuye. Edinheiro'a oyamōğ ipikūykūy be—mil iat'a. Juku,” io'e. “Edinheiro'am—ebubut'am.”

²⁶ — “Tbu'u'uat ēn,” cekariwa o'e. “Ikērēat kuğ ēn. Etaybit tu warara'at ekat pewi ojat iam? Wekapikap'ūmat pewiata otabu iam etaybit tu? ²⁷ Imēn etaybit pima, wedinheiro'a eyaūm cuy dinheiro'a muxipanpan'ukat pe wara'at dinheiro'a bu am owebeam,” io'e. “Wepit puje, eyaūm kuka owebe,” io'e.

²⁸ — “Dinheiro'a juy epeyabu cebewi—pūğ mil iat'a,” cekariwa o'e warara'acayū be. “Epeyaūm cuy wara'at pe—10 mil iat'a kuğat pe,” io'e kapikpikayū be. ²⁹ “Imēn ma. Adeat kukat pe wara'at je'ğūm ip. Imēnpuye ade jījā ikuğ e'em. Imēnpit yopīcat kukat xewi ixē yopīcat je'jat ip,” io'e cekariwa. ³⁰ “Ite ibu'u'uat tak epejoxik cuy kabiokboğat ka be—tōtōnap ka be—tūy yeiyeiat ka be,” io'e cekariwa — io'e Jesus. Imēn Jesus soat o'e iboceayū imutaybit am. Cekariwa dinheiro muxipatpan cīcāyū o'ju ip peta be ceweju. Imēnpuxim Deus a'ō kayayū jeedop ip Deus xe soat em. Ipiikūykūy be cekariwa dinheiro mōğat pit o'joxik ip kabiokboğat ka be. Imēnpuxim Deus ipiat supī'ajoat ja'ō kay'ūmayū be. Imēn Jesus imutaybitbin o'e.

³¹ Jesus o'jekawēn waram iboceacat pe.

— Soat wağo ōn. Odipap kuğ wajēm puje, soat kukan oce'e. Deus ekawēn tojtjot'ukayū jajēm ip oweju. Jay. Ajo xipat Deus xe iap oceğuwēn, ajo xipat gu iap tak.

³²⁻³³ — Ipi juacayū je'awero owap. Apēn ovelha kukuk'ukat ovelhayū o'taē bodeyū bewi, imēnpuxim ōn tak ipi juacayū bewi wa'ō kayayū otaē—kūyjobitbicayū. Kacūğcūğ'i jeedop ip oba'at kadi. Kūyjobitbit'ūmayū bit oba'ūğ kadi kacūğcūğ'i jeedop ip.

³⁴ — Cūğ'i buje, ocekawēn oba'at kadiayū be.

— “Deus kuy eymucokcok cīcā. Webay kay juy epesot! Eyka be juy epeōm—kuy osukamuxipaniap ka be. Deus kuy ipi muğēğēm pima, cuk eyka muğē dak,” iocē'e cebe ip.

³⁵ “Epeōm! Xipan cīcā juk adi eyju okuk. Ore bima, puybit cuk adi epeğūm owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm owebe. Oka be'ūm pima, xipan cuk adi eyju okuk eyduk'a be.

³⁶ Ka'ūmğu wekamixa bima, kamixa juk epeğūm owebe. Owātaxipi bima, epajēm obuywat am. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm okay,” iocē'e cebe ip.

³⁷ — “Kariwa!” Deus xe cūğ cīcāyū e'em. “Ere jekukum ejojo gu oceju. Puybit cuk oceğūm gu ewebe. Ebiपुरuğ jekukum tak ejojo gu oceju. Idibi juk ocetiūm gu ewebe,” i'e'em ip. ³⁸⁻³⁹ “Ewātaxipi gu ejojo oceju. Cuk ocajēm gu ekay ebuywat am, ēn daomūnmūnap'a be bima,” i. “Eduk a'e'ūma jekukum ejojo gu oceju. Oceju gu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Kamixa dak cuk oceğūm gu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁰ — “Owebe epeğūm gu,” iocē'e cebe ip. “Imēnpit webekitkit pe epeğūmiap owebe epeğūmiap puxim. Omubuyxin cīcā webekitkit. Yopīt ma ip ipi juacat etaban. Imēnpit ixeyū be epeğūmiap, owebe epeğūmiap puxim ma,” iocē'e. — Soat kukan oce'e — io'e.

⁴¹ — Gebuje ōn e'em cebe ip—oba'ūğ kadiayū be. “Deus xe ikērēat mujugrūğrūğ'ukayū eyju. Imēnpuye Deus jajēm eykay ipiat'ajoan eywebe. Epeyenapōn cuy oxewi. Ipi-atpi'ajojoap pe soat em epesop—daxaboğ pe—ibiōğbuk kērēayū kukukat ka be. Deus o'guğē ibiōğbuk kērēayū kukukat kam—ixē ekawēn tojtjot'ukayū kam tak,” iocē'e — io'e Jesus.

42 — “Xipan ġu juk adi okuk epesop. Ore bima, puybit cuk adi epeġūm ġu owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm ġu owebe. ⁴³ Oka be'ūm pima, xipat ġu juk adi eyju okuk eyduk'a be. Ka'ūmġu wekamixa bima, kamixa juk adi epeġūm ġu owebe. Owātaxipi bima, kuy obuywatwan ġu epesop. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm ġu okay,” ioe'e cebe ip — Jesus o'e.

44 — “Kariwa!” Deus xe ikērēat mujurūgrū'ukayū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye puybit cuk oceġūm ġu owebe. Ehipuruġ jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye idibi juk osetiūm ġu owebe. Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay ebuywat am. Ēn daomūnmūnap'a be ġu eguy. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Ejojo ġu oceju, ekamixa'ūm pima. Imēnpuye kamixa juk oceġūm ġu owebe,” i'e'em ip.

45 — “Webekitkit pe ġu epeġūm iap, owebe ġu epeġūm iap puxim,” ioe'e cebe ip. “Ipi juacat etabun webekitkit yopit ma. Imēnpit ixeyū be ġu epeġūm iap, owebe ġu epeġūm iap puxim,” ioe'e—soat kukan oce'e — Jesus o'e. ⁴⁶ — Imēntak ixeyū je'ju ipiatpi'ajojoap pe jedop am — io'e Jesus. — Deus xe cūġ cīcāyū acā jeedop ip Deus tēġ ma—itait jeedop ip soat em Deus xe — io'e Jesus jewējuayū be.

26

¹ Wuymutaybinap ekawēn mutaybitbin epere buje, Jesus o'jekawēn jewējuacat pe.

² — Eyetaybit xepxep xet kap puje, Páscoa epeta jajēm iam. Ijop Páscoa bima, ijoceat odujowat okay itakomaayū kay obamupaya am. Korosa be oba mupaya ip. Waoka ip — io'e Jesus—soat waġo o'e.

³ Gebuje paīyū kukukayū o'jeawero ip uka yabog cīcāat'a be—ibuyxi jījāat tuk'a be—Caifās tuk'a be. Judeuyū kukukayū dak o'jeawerowo. ⁴ O'jewaguyda soat ip. Jesus daomūnmūnap muwēnuwēn o'e ip. Apēn oce'e iam kawēnuwēn o'e jewewebe. Yaoka ojuy ip iba'arēm.

⁵ — Páscoa bima bit Jesus ataomūn ġu, adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewe be. Ixe Páscoa epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ijop epeta muġēġēm pima, apēn Deus wuye'ajojoyū'ūm'ūm o'ġujēm Egito eipi bewi iap kay ġebum'uk ip osodop.

⁶⁻⁷ Ierep tūbit tuk'a be ayacat oajēm—Simāo duk'a be. Jesus xik'i o'e jekōnkōn jewēju itaybitbinayū xe. Tide'oati kuġ oajēm Jesus kay. Jesus'a abi be o'timōġ Betānia ka be. O'timōġ timūn'a bewi—wita'a muġēġē'a bewi—alabastro'a muġēġē'a bewi. Tideibog cīcā ixedi tide'oati. ⁸ Imēnpuye itakoma ip o'e ayacat kay Jesus eju etaybitbinayū.

— Te'e ma iġodi tide'oati mu'ūm teku — io'e ip. ⁹ — Tide'oati deida buje, kajuk teibog o'jat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat o'jat prata muġēġē. Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro o'ġūm — io'e ip. ¹⁰ Jesus itaybit apēn kawēnuwēn ip iam. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Ite mukorēmrmēm ġu bit cuy epe'e — io'e cebe ip. — Xipacan ma teku o'e owebe. Apēnpuye eyetakoma ite kay? Eyetakoma ġu juy epesop cekay — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ġu oguy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e. ¹² — Ite ayacat ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'gu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on witabikūy be omōġ awap — io'e. ¹³ — Okay itabucayū ijop ekawēn ġuwēnuwēn soat kaka daġ—kawēn idipat. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixe o'e iap kay. Gebum cuy epsop iboap kay — io'e cebe ip.

¹⁴ Gebuje Judas Iscariotes oajēm paīyū kukukayū kay. Pūġ 12 beayū'in ixe Judas osunuy. ¹⁵ Ixe o'jekawēn paīyū kukukayū be.

— Pebūrū epeteida owebe Jesusūmap teim? — Judas o'e.

— 30 be prata'a — io'e ip.

— Xipat — Judas o'e.

O'yaūm ip. ¹⁶ Imēnpuye Judas oeku:

— Pu kabia Jesus puap kabia? — io'e jewebe ma.

Imēn oekuku kudadam.

Gebuje bit ma aġu Judas oeku Jesus pu ojuy itakomaayū be iūm ām.

¹⁷ Oajēm ip Jesus kay—12 beayū. Páscoa epeta osunuy. Iboap epetam Judeuyū pāo'a o'o'uk—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ovelha dak aokaka'uk osodop ip Páscoa epeta bima—koapat kabia bima.

— Poce ovelha ocejoyoy peta ajēm pima? — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Epeju juy okay itabucat pe—aġokatkat pe — io'e. — Jerusalēm ka be xeku omuy. I juy epe'e cebe: “ ‘Omuyku eduk'a kay,' wuymutaybitbin'ukat o'e owebe. ‘Páscoa be i'o am

omuyku, oweju etaybitbin'ukayū dak,' io'e ewebe," i. " 'On oje'ū ḡasū,' io'e dak ewebe," i dak. Imēn cuy epe'e cebe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

¹⁹ — Hm hm — io'e ip.

O'ju ip Jerusalēm ka be.

Oajēm. Jesus kay itabucat tuk'a oōm. Apēn cuk ixē o'e, Jesus kay itabucat pe o'e ip—soat ma. Iḡo'a be ovelha o'joyoy ip peta ajēm pima. Soat muxipanpan o'e ip peta beam.

²⁰ Katpuje ma Jesus oajēm. Oabik mesa koreren 12 beayū eju. O'jekōnkōn ip iḡo'a be. ²¹ Jekōnkōn pima ip, o'jekawēn 12 beayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe. Pūḡ ey'in jekawēn okay itakomaayū be. Poce oḡuyiap ḡuwēn ixeyū be, odobuxik am. Imēn oūm epe'e okay itakomaayū be waoka am — io'e cebe ip.

²² Iḡuycūḡcūḡ cīcā ip o'e.

— Kariwa! Ōn xe'e? — io'e'e ip pūḡpūḡpūḡ.

²³ — Oweju pāo'a mudirem pūḡ pe ma prato be cekōnkōnat okay itakomaayū be oūm waoka am. ²⁴ Soat waḡo ōn. Apēn oje'ū iap tup taḡ oje'ū—Deus ekawēntup taḡ — io'e Jesus. — Karem ḡu ipiat supī'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi aḡu ixē bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²⁵ — Omutaybitbin'ukat! — Judas o'e—itakomaayū be Jesusūmat o'e. — Ōn tu jeūm itakomaayū be?

— Hm hm. Ēn ma — io'e Jesus jeūmat pe.

²⁶ Jekōnkōn ip pima, Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexat'am eyaūm ocewebe — io'e.

O'yamuweka. O'yaūm jewēju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e Jesus. — Epeya'o. Ijop'a ojebit — io'e cebe ip. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²⁷ Uva'abidi dak o'timōḡ tikōnkōnap pe.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexati etiūm ocewebe — io'e.

O'tiūm cebe ip.

— Juku — io'e. — Ijopti juy epetikōn—soat eyju juy epetikōn — io'e 12 beayū be.

²⁸ — We'ū buje jedoyekereren oce "Adeayū bewi ikērēat oju'uk," io'e Deus puye. Imēnpuye Deus ijop kērēat kay ḡebum ḡu. Adeayū ḡuisun Deus ekawēn iisuat xe. Cūḡ ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁹ — Waram ḡu otikōn uva'abidi soat ipi watwat webay a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kaykūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus.

³⁰ Jekōn puje, jebibododon ip o'e Deus kay. O'ju ip.

Oajēm ip—soat ip. Co'a kay oajēm—Oliveiradip'a kay. Jay. Jesus o'jekawēn cebe ip—jewejuayū be. Xīḡxīḡ pima co'a jeje, Jesus o'jekawēn.

³¹ — Ijop exima eyju operem — io'e. — Epeyenapōn okay itakomaayū buxixim. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelha kukuk'ukat oyaoka, i. Soat ip jepōḡpōḡ iōhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus jewēju etaybitbinayū kukukat puye. Imēnpuxim ovelha kukukat Jesus puxim. Jesus eju etaybitbinayū ovelha buxim kuka ip. Ovelha jepōḡpōḡ ip jekukukat'ūm pima. Jesus etaybitbinayū jepōḡpōḡ kuka ip, Jesus e'ū buje.

³² — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram ḡuto omutait. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e Jesus cebe ip.

³³ — Soat ip jepere—ebureyū. Ekay itakomaayū buxixim iparara buye, ip jepere. Ōn pit jepere ḡu. Pūḡ em tak ka'ūma — Pedro o'e.

³⁴ — Tapu, icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma "Obure ḡu teku," i napa ma ece'e ebapūḡ em — io'e. — Sapokay ede awap "Obure ḡu teku," i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³⁵ — Oce ḡu ma buk, "Obure ḡu teku," i, ewēju waokaap puxim — io'e Pedro. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

³⁶ Gebuje Jesusyū o'ju kadaihiaptip kay—Getsēmani ka kay.

— Jocebuku epabikbik — io'e jewējuayū be. — Bomaku buk ōn cum, Deus eju jekawēn ām — io'e cebe ip.

Oabik ip.

³⁷ Pedro o'tujowat, Zebedeu ipotpoyū dak. Ebapug o'tujowat. Iḡuycūḡ cīcā Jesus o'e.

³⁸ — Oḡuycūḡap pibun je'ūmat co'i ōn — io'e ebapūḡayū be. — Epabik — io'e. — Aḡ cuy epesop — io'e. — Oweju epeyeak cuy.

³⁹ Bosusu o'ju, jebay eju jekawēn ām. O'jepo ipi ju jeguycūḡap pibun.

— Bay! — io'e. — Ewebe iba'ore'ūm pima, omuwedem ece, owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ōbi bit we'ū pin ḡu. Ēn ebikuy bima bit oje'ū — io'e Deus pe.

⁴⁰ Aripit. O'jepit. Oajēm ebapūgayū kay. Ixet ip osodop.

— Pedro — io'e Jesus. — Eywebe iba'ore du eyguy pūg hora ma oweju jeak am? ⁴¹ Aḡ cuy epesop! — io'e cebe ip — ebapūgayū be. — Xen gu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat mujurūgāp puxim—eywebe Satanas a'ō kay kūyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jījā ikērēat muḡē ām. Imēnpit ikērēat epeguḡē eya'ōbaca'ūm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn, ixē a'ōbacaap kuḡ eyeku am — io'e Pedro be.

⁴² O'ju waram.

— Bay! — io'e waram Deus pe. — Ewebe iba'ore'ūm pima, omuwedem ece, ip owebe ipiat'ajoap puxim. Ēn ebikuy bima bit, oje'ū — io'e Deus pe.

⁴³ Aripit. Jesus waram o'jepit ebapūgayū kay. Ixet ma'guto ip osodop. Itaxeebaca o'e ip, xet pibun.

⁴⁴ Waram o'ju jebay kay, jekawēn ām. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju.

⁴⁵ Aripit. O'jepit ebapūgayū kay.

— Eyxet mabuk ḡu du? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk ḡu du eyju? — io'e. — Soat waḡo ōn. We'ūap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Gasū okay itakomaayū oūm ip ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be waoka am. ⁴⁶ Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Itakomaayū be oūmat omuyku. Gā'ā okay itakomaayū atopabijuk — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus kay Judas oajēm. Kawēnwēn pima, oajēm. 12 beayū'in osunuy Judas. Jesus eju jekuku'uk osunuy. Ade oajēm ip—paja kukuḡayū, jeba'ip kukuḡayū dak. Oajēm ip, Jesus kudadam Judeuyū kukukayū a'ōbi, paīyū kukukayū a'ōbi dak.

⁴⁸ — Oyaḡobukōn'ibit cuy epejat. Ixē Jesus — Judas juk o'e cebe ip—Jesusūm cekay itakomaayū beiat.

— Ocejat cuy — i juk o'e ip—Judas ejuayū.

⁴⁹ Isum yajēm:

— Wuykat, omutaybitbin'ukat! — Judas o'e Jesus pe.

O'yagobukōn.

⁵⁰ — Obure — io'e Jesus. — Apēn ēn e'em iap, ḡasū ma juy ece — io'e. Oajēm ip Jesus xe, ibu am. ⁵¹ Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. O'suguybu'uk pajam paīyū kukukat ebekit ḡuybu ikibi.

⁵² — Paja ejomōḡ cuy iyuk pe — Jesus o'e. — Pajam wara'at o'yaokaiat ixē dak pajam yaoka ip — io'e Jesus.

⁵³ — Ōn cekay bima, webay 12 mil beat o'ḡuju kuka—jakawēn tojtjot'ukayū. Gaxīn ma kuka o'ḡuju okay itakomaayū buxim — io'e jewejuacat pe. ⁵⁴ — Deus ekawēn tojtjot'ukayū ajēm puje bit, iba'ore kuka o'e owebe we'ū ām Deus a'ō daḡ pit. Imēn put ma owebe—we'ū but ma — io'e Jesus.

⁵⁵ Ixē ehora bima, Jesus o'jekawēn yajēmibiyū be—adeayū be.

— Ade kabia juk adi oḡuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogāt'a be. Imukūyjojom cuk adi oḡuy. Eyju bit odaomūn iḡo'a be ḡu bit. Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuḡ, eyba'ip kukuḡ tak, ibukurukat taomūḡap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ḡu on pit! — io'e cebe ip.

⁵⁶ — Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūniaptup — io'e. — “Ibukurukat taomūḡap puxim ixē taomūn ip,” i'e'em iḡodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ḡasū dak — io'e Jesus.

Soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitinayū. Soat ip o'watwat.

⁵⁷ O'jacayū o'tujowat ip. Jesus o'tujowat ip Caifās kay—paīyū kukukat kay. Iboceayū juk o'jeawero ip Caifās tuk'a be. Judeuyū kukukayū o'jeawero ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. ⁵⁸ Pedro bit Jesus nomuju o'ju. Wūy ma o'ju. Paīyū kukukat tuk'a naxinōm pe oajēm. Oabik sorarayū parakpe. Oabik, ijo am—apēn je'hapuk Jesus pe iap co am.

⁵⁹ Paīyū kukukayū o'je'awero ip, yawēḡ mukērērērēn'ukayū kudadam, pūḡ taḡ ma Jesus muymuy am, Jesus aokam dapxi a'ō nomuju. Soat o'je'awero ip—paīyū kukukayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—soat o'je'aweroiayū.

⁶⁰ Oajēm ip je'aweroayū kay. Ade oajēm—yawēḡ mukērērērēn'ukayū. Imēnpit iba'ore o'e Jesus awēḡ mukērē ām. ⁶¹ Xepxep oajēm gebuje bit—wuymuḡuykuku'ukayū.

— Ite aḡokatkat o'e: “Deus eju ekawēnwēnap'a oyamuy'ūm put—yabogāt'a. Imēnpit oyamuy put waram ebapūḡ kabiam,” i — io'e xepxepayū—dapxiyū. ⁶² Imēnpuye paīyū kukukat ma o'āy, jekawēn ām.

— Apenpuye ecede ḡu awēḡ mukērērēnayū be? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶³ Jesus mūḡ ma osunuy.

— Deus emunaē ēn pima, eḡuwēn cuy ocewebe — koapat paīyū kukukat o'e Jesus pe. — Deus a'ōbi—soat em itaicat a'ōbi eḡuwēn cuy. Deus emunaē ēn tu? Deus ipot tu ēn? — io'e.

⁶⁴ — Hm hm. Ixe ipot ma òn — io'e. — Soat waço òn. Guyjom ojojom epe'e. Xik'i ogyu Deus xe iba'at kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'òbacaat. Cexe òn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. Guyjom ijodi waram ojut. Kabikerereat taçwi okop — io'e Jesus.

⁶⁵ Imèneju jeekabek o'guxiuxi pañyũ kukukat, jetakoma pibun.

— Deus muymuy teku — i napa ma o'e.

Jesus muwènuwèn o'e.

— Epeya'ijoyo kuy ixe ekawèn. Wara'acayũ gu ajokudada Jesus awèg mukèrèrèn ãm — io'e cebe ip—o'je'aweroweroiyũ be. ⁶⁶ — Ajo cũg ma eyxe? Apèn tak ace'e Jesus pe? — io'e cebe ip.

— Ikèrèat kuç teku Deus xe — i napa ma o'e ip—ibimãmãyũ ekawèn coco'ukayũ. — Imènpuye ayaoka — io'e ip.

⁶⁷ O'je'aweroweroiyũ o'guxiuxi Jesus dopa be—jebidi. Jetakoma pibun o'guxiuxi. O'yaokaka ip.

Pũg ixeyũ'in Jesus dopa o'topaoka.

⁶⁸ — Cristo! — io'e ip cebe. — Abu edopaoka oce'in?

Imen o'jekawèn ip, kuy Jesus o'topamuekabek paçòm puye.

⁶⁹ Pedro dak xik'i osunuy uk'a daxiròg pe. Pañyũ kukukat ebuywatwat oajèm—ayacat'isuat. Oajèm Pedro kay.

— Èn tak mo Jesus eju ejeku—Galiléia eipi bewiat eju — io'e Pedro be.

⁷⁰ — Òn gu. Apèn èn e'em? Ixe bure gu òn — i napa ma o'e Pedro, soat ya'ijojom pima.

⁷¹ O'ju yanaxĩnòm pe. Wara'at ayacat'isuat ixe Pedro o'jojomo.

— Ite Jesus ejuibit — io'e iboceayũ be. — Nazaré wat ejuibit — i.

⁷² — Ixe eju oceku gu — Pedro o'e. — Ixe bure gu òn. Deus itaybit Jesus wetaybit gu iam — i napa ma o'e Pedro.

⁷³ Ibunbun pima, oajèm cekay iboceayũ.

— Icèman — io'e ip. — Apèn èn kawènwèn, imèntak Galiléia watwat kawènwèn ip. Imènpuye ocetaybit Jesusyũ'in èn iam — io'e ip Pedro be.

⁷⁴ — Dapxyiũ eyju! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure gu òn! Ceweju òn pit oceku gu — i napa ma o'e. — Òn icèman e'em'um pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e. Sapokay o'jede gèbuje bit.

⁷⁵ Jesus a'ò kay Pedro o'jegebu.

— Sapokay ede awap, abapũg em ece'e, "Jesus bure gu òn," i — i juk o'e Jesus Pedro be. Iboap kay o'jegebu Pedro. O'ju uk'a naxĩnòm pewi. O'tòn cĩcã Pedro. Iguycũg cĩcã o'e, ikèrèat o'guçè buye.

27

¹ Kabia isum soat o'je'awero ip—Judeuyũ kukukayũ, pañyũ kukukayũ dak. O'je'awero ip, Jesus aokaap muwènuwèn ãm.

² Jesus o'jacayũ o'subamukirik ip jekukukat a'òbi. O'tujowat ip. O'ju ip Jesus eju.

Pilatos kay o'ju ip—ipi kukukat kay.

³ Judas pe itakomaayũ Jesus dujowat aokam iap co buje, o'ju waram Judas pañyũ kukukayũ kay. O'yadujowat dinheiro'a—prata'a—30 beat'a. Iguycũg o'e, o'guçèap puye. Oajèm cekay—pañyũ kay, Judeuyũ kukukayũ kay dak. Itakomaayũ be Jesusumat oajèm.

⁴⁻⁵ O'yaxik prata'a Deus ekawènwèn'ap'a be—yaboçat'a be. Batku!

— Ikèrèat kuç gu Jesus. Òn ma ikèrèat kuç, Jesus omuyap oguwèn eywebe buye. Igasũ bit ip kuy o'tujowat yaoka am. O'tujowat, cekay itakomaayũ be òn ium puye — io'e.

— Èn ma ikèrèat kuç a'òbi ma—oceju gu bit. Ekpiwan ma — io'e ip.

O'jenapòn Judas. Oe'ũ Judas'um. O'jewagobumukirik. O'jewemutoro. Oe'ũ.

⁶ Gebuje: dinheiro'a o'yabu ip.

— Ijop'a yamòg pa'ore wuywebe Deus edinheiro mũn'a be — io'e pañyũ kukukayũ. Jewewebe o'e ip. — Cũg gu kuka o'e Moisés ekawèn taç ijop'a Jesus aokaap ma dei an puye — io'e ip.

⁷ Imèneju o'je'awewero ip. Apèn xe'e ace'e iap muwènuwèn o'e ip. Imènpuye iço'a yaũm ip itĩg'a buximat'a muçègè'ukat pe jekat teim. Imèn iboap kat o'jat ip. O'jat ce'ũ'ũayũ kot am iboce—Jerusalém ka bewi'umayũ kot am. ⁸ Jesus aokaapteim ip o'jat iapka i osunuy ika butet. Gasũ dak imèn ibutet. ⁹ Imèn o'jebapuk Jeremias ekawèn taç—Deus a'ò muwènuwèn'ukat ekawèn taç. Kuyje Jeremias o'e:

Israel naxegebitbit kukukayũ dinheiro'a o'yadujowat ip—prata'a—30 beat'a. Ijop edinheiro juk o'guwèn ip itakomaayũ be Deus emunaè oğum iaptei o'e iap, i. ¹⁰ O'yaũm ip itĩg'a buximat'a muçègè'ukat pe ikat teim. Deus a'òbi o'yaũm ip, i juk o'e Jeremias.

¹¹ Oajèm Pilatos kay Jesus o'jaciayũ—ipi kukukat kay.

— Judeuyū kukukat tu ên? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ên ma iboam e'em — io'e Jesus.

¹² Jesus tak o'jomuymuy ip—Judeuyū kukukayū, pañyū kukukayū dak. Jesus o'jede gu bit ixeyū be.

¹³ — Soat eya'ñojo gu du ixeyū o'e iap? — Pilatos o'e Jesus pe.

¹⁴ O'jede gu bit. Pūg em tak ka'ūma. Jesusu yağuybabi'ūm cīcā o'e, Jesus o'jede gu buye.

¹⁵⁻¹⁷ Gebuje soat o'je'awero ip Pilatos xe. Judeuyū o'je'awero ip.

— Abu oğujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e cebe ip. — Barrabás ma du? — io'e. — Jesus Cristo gu xe'e? — io'e. — Pebicat oğujēm cuy? Cristo butetecat tu? io'e Judeuyū be—adeayū be.

Imēn Pilatos o'e, imēn ibikuy buye. Páscoa epeta bima ipi kukukat Judeuyū emunaē mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Imujēmjēm'uk, jekpiwan ma. Ikērēat kuğ cīcāat osunuy daomūnmūnap'a be iboap Páscoa bima. Barrabás i osunuy ibutet. Soat ma itaybit ip ixem. ¹⁸ Imēnpit Pilatos itaybit pañyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay iam. Itaybit jebutkarey pibun Jesus o'tujowat ip iam.

¹⁹ Pilatos tayxi dak ja'ō dujowacat o'ğuju. Ja'ōdaxjom o'ğuju jektop kay. Ipi kukukat pe ibocecat aweroroap pe o'ğuju. Iboce Pilatos xik'i osunuy Jesus awēg co am. Oajēm ya'ōdujowacat.

— “Ixe Jesus cūgat,” etayxi o'e — ya'ōdujowacat o'e itop pe. — “Jesus oajēm wexeybi,” i. “Ipiat osupi'ajo jījā wexey ixē buye,” i — io'e ya'ōdujowacat. — “Ikērēat cuy eğugē gu cebe—Jesus pe,” i dak — ya'ōdujowacat o'e Pilatos pe.

²⁰⁻²¹ — Pebicat oğujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e waram o'je'aweroiayū be.

— Barrabás — io'e ip.

Imēn o'je'aweroiayū o'e pañyū kukukat ekawēn puye, Judeuyū kukukayū ekawēn puye dak.

— “Barrabás,” i juy epe'e Pilatos pe — pañyū kukukayū juk o'e o'je'aweroiayū be. — “Jesus cuy esubamupaya korosa be,” i juy epe'e Pilatos pe — i juk o'e ip.

Imēnpuye o'je'aweroiayū o'jekawēn ip Pilatos pe.

— Barrabás eğujēm cuy daomūnmūnap'a bewi — io'e o'je'aweroiayū.

²² — Pam Jesus? Ite butet Cristo i. Apēn tak oce cebe? — Pilatos o'e o'je'aweroiayū be.

— Esubamupaya juy korosa jeje, yaoka am — io'e ip.

²³ — Ikērēat o'jukuk gu teku—pūg em tak ka'ūma! — io'e Pilatos. Imēnpit big ma ya'ōberen o'jewāwā ip.

— Esubamupaya juy korosa be, yaoka am.

²⁴ O'je'aweroiayū mukaba'ūm pa'ore o'e Pilatos pe. Jekaba'ūm gu o'je'aweroiayū.

Ibuje, Pilatos idibi o'tibu. O'jewebuwyuyuy o'je'aweroiayū etabun, imutaybit am ip òn gu okpiwat iam.

— Òn gu okpiwat Jesus aoka am. Eyju ma epeyaokaat — io'e Pilatos.

²⁵ — Ipiat acesupi'ajo — io'e ip. — Wuyipotpot tak, yaokaap puye — io'e ip.

²⁶ Gebuje Pilatos Barrabás o'ğujēmat daomūnmūnap'a bewi. Jesus pit imupokupog ip o'e ixee muğēgēbum Pilatos a'ōbi. Ya'ōbi Jesus o'tujowat ip o'je'aweroiayū be, yaoka am, korosa be ibamupaya am.

²⁷ Gebuje sorarayū Jesus o'tujowat iecuğap tuk'a be. Pilatos a'ōbi o'tujowat ip. O'je'awero ip warara'acayū xe—o'tomuwāayū—sorarayū—jewējuacat'in ma. O'je'awero ip iwaywayway am—Jesus waywayway am. Soat ip sorarayū oajēm. ²⁸ Jesus esay o'ju'uk ip. Iekabek o'ğūom ip—ipakpukat—iecuğap eekabek puximat. ²⁹ Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren ma. O'jomōğ ip yakoreren. Imēn o'ğugē ip Jesus pe, Judeuyū kukukat puximan imubapuk am, iwaywayway am. Iba'ip o'yopmōğ ibui be, iba'at kadi. O'jēg'aecōgōğ ip cewap iwaywayway am.

— Ên ma Judeuyū kukukat! — io'e ip, iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ên a'ōbuyxi — io'e ip, iwaywayway am.

³⁰ O'ğuxiuxi ip Jesus ceje. O'yamupāpā ip iba'im. Iwaywayway o'e ip. Pere.

³¹ Gebuje iekabek ipakpukat o'ju'uk ip. Cesay ip waram o'ğūom. O'tujowat ip yaokam—iba mupaya am korosa be.

³²⁻³³ O'ju ip co'a kay—Gólgota'a kay. Gólgota'a “ce'ūat aririt'a” iape. Cucum pima ip, Cirene ka wat o'topabijuk. Simão i ibutet osunuy. Ixe Simão o'ğuju ip ibuywat am—Jesus puywat am, korosa dujowat am. ³⁴ Vinhodi tiūm ojuy ip Jesus pe. Iboecat o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmapti be. O'tikō'ajo Jesus. Tikōn pin gu o'e.

— Ap! — io'e.

³⁵ Gebuje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Cesay bubum o'e ip—sorarayū. Dado xixxiğ o'e ip Jesus tiotpe.

— Abu cesay je'jat? — io'e ip jewewebe.

³⁶⁻³⁸ Tupmubararakaptup kuğ o'e ip sorarayū. Tupmubararara'ğ o'e ip Jesus puten. Tūybe ajo-ikērēan ip o'e iān tak ip o'tupmubarararak: "Ibutet Jesus i. Judeuyū kukukat teku," i. Ibdodup tuparararakatup o'tupmōğ ip korosa be, Jesus abi ase.

Gebuje xepxep o'subamupaya ip wara'at korosa be. Ibukurukayū osodop ip—xepxep. Jesus pa kadi o'subamupaya ip. Pūğ ma Jesus pa'at kadi osunuy; wara'at iba'ūğat kadi.

Oabik ip Jesus kay jeak am. Iwiwim o'e ip. ³⁹ Wara'acayū kapkam o'e ip korosa etako dağ. Yaaruaru. Iwaywayway o'e ip.

⁴⁰ — "Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—yaboğat'a," i juk ece — io'e jewaywaywayayū Jesus pe. — "Ebağūğ kabiam wara'at'a kuka oyamuy," i juk ece — io'e ip. — Ecewe daxijo juy — io'e ip. — Deus ipot ēn pima, ekop korosa ejuwi — io'e ip Jesus pe.

⁴¹ Paıyū kukukayū dak Jesus kay jewaywayway o'e ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak ixe kay jewaywayway ip, Judeuyū kukukayū dak. Soat ip jewaywayway o'e ip.

⁴² — Teku wara'acayū daxijojo'uk osunuy — io'e ip. — Imēnpit jededaxijo ba'ore cebe je'ūap puxim. Israel eipi kukukat ğu du? Gaxīn ma korosa ejuwi kop puje, ocetabut oce'e cekay — io'e ip.

⁴³ — Deus kay itabut teku. Deus cekay bima, Deus o'taxijo juy ğasū — io'e ip. — O'taxijo juy teku o'e buye, "Deus ipot ōn," i — io'e ip.

⁴⁴ Ibukurukayū dak imēn o'e Jesus pe—ceweju ibamupaya'ibiyū.

⁴⁵ Kaxi wuyase bima, kabiok o'e ibo kabia—Jesus e'ūap kabia. Soat tağ o'e kabiok—Judeia eipi dağ. Kaxicuğ pima, katpuje bima dak. Ebağūğ hora bun kabiok oeku.

⁴⁶ Katpuje ya'ōberen o'jewāwā Jesus.

— Eli, Eli, léma sabactani? — io'e.

"Deus, apēnpuye ēn opere?" i boap ekawēn iape. ⁴⁷ Iboceayū Jesus ekawēn o'ya'ŋojo ip.

— Elias nomuwāwām teku — io'e ip, xipan ğu ip o'jekūyjo buye.

⁴⁸ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim—tideibog'ūmatim. Ixe dak idibi bubuap o'jomōğ ip'abi be.

Gebuje o'yopmuyu Jesus pe imutitit am.

⁴⁹ — Mēnpuk — warara'acayū o'e. — Omuyku paxi Elias taxijo am — io'e ip.

⁵⁰ Waram o'jewāwā Jesus ya'ōberen. Oe'ū gebuje. Jekpiwan ma oe'ū. ⁵¹ (Oe'ū bima pağo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy—yaboğat'a be—uk'a exīntabi nomudipap epağo. Jekpiwan ma ixe pağo o'jewek, Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. Ipi o'jexixi ibo ka be. Wita'a o'je'aewekwek. Jesus oe'ū bima, o'je'aewekwek ip.

⁵²⁻⁵³ Jesus waram ğuto itait puje, ce'ū'ūayū dopap o'tomodip'uk ip, ipi jexixixi buye. O'tomodip'uk ğuyjom. Oe'ū'ūayū itait o'e waram—Deus kay itabucayū'ūm'ūm. O'jēm jedopap pawi.

O'ju ip Jerusalém ka kay—Deus xe xipacat ka kay.

Adeayū kay o'jebapuk ip—ce'ū osodopiayū.)

⁵⁴ Sorarayū kukukat o'jojojo, cewejuayū dak. Soat o'jebapukiap o'jojojo ip, Jesus oe'ū bima. Ipi jexixixim o'jojojo ip. Soat o'jojojo ip—Jesus kay jeakayū. Iparara jĵā o'e ip.

— Icēmān — io'e ip. — Ite ağokatkat'ūm Deus ipot osunuy — io'e ip.

⁵⁵ Aoyū dak o'jojojo ip wūy wi—Jesus nomuju tūibiyū—ibuywatwat tūibiyū. Cēmcēm pima Galiléia eipi bewi ibuywatwan ip o'e. Ade osodop ip. ⁵⁶ Ixeyū aoyū parakpe ebağūğ aoyū osodop ip. Ibūrū ma ip osodop: Maria Madalena, wara'at Maria dak, Zebedeu ipotpoyū xi dak. Wara'at Maria Tiago xi osunuy, José xi dak.

⁵⁷⁻⁵⁸ Katpuje ma Arimatéia ka wat oajēm Pilatos kay. José i ibutet osunuy—ade ibubutecat—Jesus kay itabucat.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

— Ha'a — io'e. — Ijebit cuy eğukop — io'e.

⁵⁹ O'ju José korosa ka. Ijebit o'ğukop korosa ejuwi. Jesus'ūm o'ğukabekbek pağōm—irucan—iisuan.

⁶⁰ O'tujowat ce'ū'ūay'ū dopap kay. Ixe'ūm o'jomōğ witabikūy be—jemukūy muğēkūy be. Kuy o'sukūy muğē je'ūap puxim.

Gebuje wita'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. Yaboğat'a o'yamōğ.

Gebuje José o'jenapōn. ⁶¹ Maria Madalena dak xik'i o'e witabikūy xe, wara'at Maria dak.

⁶² Kuyaje paıyū kukukayū o'je'awero Pilatos wap Sábado bima. Fariseuyū dak o'je'awero.

⁶³ — Kariwa! — io'e ip Pilatos pe. — Itait pima, Jesus cuk o'e: "Ebağūğ kabia bima, waram wetait oce. Ojebapuk ğuto," i — io'e ip. — Imēn wuy muğuykukum xeku — i napa ma o'e ip.

Itabut'ūm ip. Tūybe napa ma e'em iān o'e ip.

⁶⁴ — Imēnpuye juy esukūywiwat. Sorarayū eğuju juy ebağūğ kabia topam ip, witabikūy wiwi am — io'e ip. — Imuju'ūm pima, Jesus kay itabucayū jajēm ip ixima dağ ijebit pu am.

Gebuje ip napa ma jĵā je'e: "Jesus o'je'ada," i. Xeku juk o'e: "Deus emunaē oce," i — io'e ip Pilatos pe. — Koapat podi ma je'e ip napa jĵā ma — io'e ip.

⁶⁵ — Ma — io'e. — Sorarayū oġuju eyweju ikūy wiwi am — io'e Fariseuyū be. — Hm hm — io'e ip. — Cum oceju.

⁶⁶ O'ju ip Jesus'ūm topap kay. Wita'a mudek bōrōbu o'subumopaya ip Pilatos a'ōbi—ikūy nomudipap'a pidase. Sorarayū o'jomōġ ip. Ikūy wiwiayū o'jomōġ ip.

Aripit. O'jepit ip jeduk'a be—Fariseuyū, paīyū kukukayū dak.

28

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju, wara'at Maria dak. Jesus'ūm dopap kay oajēm ip. Oajēm kabia isum. ² (Kuy o'jebapuk Deus ekawēn tojtōjtō'ukat kabi bewi. Jesus'ūm dopap pe o'jebapuk. Imēnpuye ipi o'jexixi. Wita'a o'ya'uk Jesus'ūm dopap pewi. Oabik ibo yaboġat'a jeje. ³ Osusuy isopsep ān. Xiririkxiririkiap puxim osunuy. Kabidiġ buximat co'i iekabek. Irut cĳcā osunuy. ⁴ Sorarayū iparara jĵā o'e ip—topap wiwiayū. Ce'ū'ūayū buxim ip o'e iparara. Jexixim ip Deus ekawēn tojtōjtō'ukat puxxim.)

⁵ Oajēm ip. Maria Madalena oajēm, wara'at Maria dak. O'jekawēn cebe ip. Deus ekawēn tojtōjtō'ukat o'jekawēn.

— Eypararam ġu juy epesop. Epeyepere. Wetaybit Jesus'ūm kudadam eyju iam—ibamupaya'ibit kudadam iam.

⁶ — Ijoce ġu bit xeku. Itait waram ġuto xeku apēn cuk o'e iap taġ — io'e. — Epesot. Epejojojo Jesus'ūm topap — io'e.

⁷ — Ijo buje, dao ma epeju juy Jesus eju etaybitbit topibiyū kay — io'e aoyū be. — I juy epe'e cebe ip: "Jesus waram ġuto o'jetait. Cum eywap Galilĳa eipi be. Iboce ixe juy epejojojo," i. Wekawēn kay ġebum cuy eyju — io'e cebe ip—Deus ekawēn tojtōjtō'ukat o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁸ Dao ma o'ju ip witabikūy bewi. O'ju Jesus eju imutaybitbit topibiyū kay. Iparara o'e ip. Imēnpit icokcok cĳcā o'e ip. O'jedau ip, imukūyo am. ⁹ Daudam pima ip, Jesus aoyū o'tobede.

— Wuykabia — io'e.

O'jġē'a'ecōġcōġ ip Jesus wap. O'suibu ip, ibuyxim ikuk am.

¹⁰ — Eypararam ġu juy — io'e cebe ip. — Okitpitpiyū be epeyekawēn cuy: "Epeju juy Galilĳa eipi kay, ijo am," i — io'e aoyū be.

¹¹ Cucum o'e ip imuwēn ām cebe ip.

Sorarayū dak o'ju ip Judeuyū epaiyū kukukayū kay. Pūġ o'ju—iwiwim topibiyū'in. O'ju ip Jerusalēm ka be. Soat o'ġuwēn ip paīyū kukukayū be o'jebapukiap.

¹² Gebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip—Judeuyū kukukayū dak. Jesus awġē o'yawēġmuwēn ip.

Gebuje dinheiro o'ġūm ip sorarayū be—Jesus'ūm topap wiwim topibiyū be.

¹³ — I juy epe'e Jesus awġē tobuxik pinayū be: "Jesus'ūm o'tujowat ip ixima be ma. Jesus eju jekukuk topibiyū o'tujowat ip. Ocexet pima, o'tujowat ip," i juy epe'e — io'e ip sorarayū be.

¹⁴ — Ipi kukukat iboap co buje, ocejekawēn ceweju. "Ocokcok cekapikap kay—sorarayū ekapikap kay," ioce'e cebe. Imēn itakoma ġu je'e eykay — io'e ip—paīyū kukukayū o'e sorarayū be.

¹⁵ — Ha'a — io'e ip. — Oceju dak imēn Jesus awġē oceyawēġmuwēn. Dinheiro o'jat ip paīyū kukukayū xewi, o'ġūm puye. Apēn paīyū kukukayū o'e iap taġ o'e ip. Imēnpit iboap ekawēn napaat acā o'e.

Imēneju ibo awġē te'e ma o'yawēġmuypōġpōġ soat Judeuyū daġ. Gasū dak o'yawēġmuypōġpōġ ip—ibo awġē.

¹⁶ Galilĳa eipi be onze beayū o'ju ip. Jesus o'e iap taġ o'ju ip. Oajēm ip co'a kay, Jesus dobede am.

¹⁷ Iboce Jesus o'jojojo ip. O'jġē'a'ecōġcōġ ip o'e, ibuyxin ikuk am. Pūġpūġ pit o'jetabiebarēm.

¹⁸ Oajēm Jesus ixeyū tġē ma.

— Wa'ōbi soat cucum ip—soat ipi juacayū, soat kabi beayū dak — io'e Jesus cebe ip—jejojayū be.

¹⁹ — Epeju juy soat kay—soat ipi juayū kay — io'e cebe ip. — Imutaybit am ip, epeju juy. Wawġē cuy epeyekūyo imutaybitbin ip. Imubatisasan ip epeju juy wa'ōbi, webay a'ōbi dak, Ibiōġbuk Xipacat a'ōbi dak—Deus biōġbuk a'ōbi — io'e.

²⁰ — Soat cuk adi oce eywebe iap cuy epe'e soat pe—ipi juacayū be — io'e Jesus onze beayū be. — Okay soat ip imukūyjobit am, wawġē epe'e — i dak o'e cebe ip. — Ipi opop

pima, oju ġu eywebewi. Soat em oġuy eyxe. Eyxe oġuy iap kay ġebum cuy epesop — io'e Jesus.

— Xipat — io'e ip Jesus pe. — Ĕn ma ejekuku oceweju soat em — io'e ip.
Ibūrū ma

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP—MARCOS EMUDUPMUBARARAKTUP

João Batista wara'acat awēwēap ekawēn

¹ Ijoptup pe ibararak opop Jesus Cristo ekawēn—kawēn idipat ekawēn—Deus ipot ekawēn. ² Ixe o'jebapuk ijodi apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararakkup ekawēn tag—Isaías emudupmubararakkup ekawēn tag.

Deus o'e: wemumuju oġuju ewap emubapuk am ewebeam, i. ³ Ixe wemumuju jewāwāwām uk'a'umat pe: E juy epesuemudim wuykukukat kap am, i'e'em. Epesue-mucūġcūġ cuy ixe em, i'e'em.

⁴ Ibo ekawēn tag João Batista o'jebapuk uk'a'umat pe. O'jebapuk ijodiat mubatisasan, Deus ekawēn muwēnuwēn tak.

— Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere — io'e ijodiat pe. — Epeyewemubatisasan cuy “Ikērēat o'ġujurluġ ġu ġasū bit” i'e am soat pe. Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e.

⁵ Ade ma o'ju João kay cekawēn co am. Judéia eipi beayū o'ju, Jerusalém ka beayū dak.

— Ikērēat cuk adi oġujurūġrūġ — io'e ip. — ġasū bit cuy oġujurūġ ġu — io'e ip.

Imēnpuye ip o'ġubatisaan Jordāodi be. ⁶ Ixe João doti camelodap muġēġē. Yukpumūnpu kuġ oeku ixee muġēġē. Arobidadek puximat o'o'uk osunuy. Eit kogūfpi daġat o'o'uk tak osunuy João. ⁷ Imēn o'e ijodiadat pe:

— Wara'at omuyku onomukadi. Ixe ġu itaybitbit cīcā obode ma. Owebe bit suiuk'uk pa'ore ka'ūma ma ōn puye — io'e. ⁸ — Idibi be ōn eymubatisasan. Ixe bit Ibiōġbuk xipacat ġuōm eywebe eykukan — io'e.

⁹ Jesus oajēm João kay. Nazaré ka bewi o'jēm—Galiléia eipi beatka bewi, ika'itcatka bewi. Oajēm João kay jemubatisaan am. João Jesus o'ġubatisaan Jordāodi be. ¹⁰ Idibi daġwi jēu isum kabi ikoce o'jojojo. Deus biōġbuk o'jojojo. Pukaso buxim o'kop jekay. ¹¹ Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Okpot ēn—oxe ikukpin cīcāat! — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — io'e Jesus pe.

¹² Gebuje Deus biōġbuk Jesus o'ġuju uk'a'umat kay. ¹³ Quarenta kabia bun oeku iboce. Satanás te'e ma ikērēat o'ġujurūġat cebe. Puca dak oeku iboce—ika'uayū. Deus ekawēn tojtjot'ukayū bit oajēm Jesus buywan. Ibuywatwan ip osodop.

¹⁴ Daomūnmūnap'a be ip João muōm puje, Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn o'e. Galiléia eipi daġ oeku imuwēnuwēn. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku soat kaka daġ.

¹⁵ — ġaxīn ma Deus soat ijodiadat kukukan je'e — io'e. — Ixe be soat kukukat iap ehora oajēm. Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere! Eyetabun cuy kawēn idipat kaywuydaxijojoap ekawēn kay — io'e.

¹⁶ Gebuje Jesus xepxep axima bubu'ukayū o'jojojo. Galiléiadi wābu daġ cūġcūġ pima ip o'jojojo iodi wābu daġ. Simāo o'jojojo, André dak. André Simāo kitpit osunuy. Axima bubum ip osodop ūrūm. ¹⁷ Jesus o'e cebe ip:

— Epesot cuy oweju — io'e. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. ġasū bit kawēn idipat epeġuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e.

¹⁸ Imēnpuye ip dao ma jēġrū o'suiwat axima bubuap. Jesus eju ix o'ju.

¹⁹ Bosusu o'ju gebuje Jesus. Xepxep o'jojojo—Tiago, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Jekobe be ip osodop axima bubuap muwaketken axima bu oju. ²⁰ Ijo isum ma Jesus o'tomuwā ip.

— Epesop cuy oweju — io'e.

Jebay o'suiwat ip. Ceweju ip kapikpik'ukayū dak o'suiwat ip jebay xe kobe be. Jesus eju ip o'ju soat em jeku am ceweju.

²¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay ebadipdipayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

Jebodoyoyap kabia bima oōm ip Judeuyū e'awerorop'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iġo'a beayū o'ġutaybinbin.

²² — Idim cīcā teku wuymutaybitbin! — io'e ip. — Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū buxim ġu ite wuymutaybitbin. Wuyejajoyū'ūm'ūm a'ōbi wuymutaybitbin ixeyū ma. Jesus pit ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip jewewebe.

²³ Gebuje aġokatkat oōm iġo'a be ibiōġbuk kērēat kukat. Ibiōġbuk kērēat cebe osunuy. O'jewāwā ya'ōberen Jesus kay.

²⁴ — Jesus, Nazaréka bewiat, apēn ēn em ocewebe? — io'e. — Ocemuy'ūm tu ejot? — io'e. — Wetaybit abu ēn iam. Ēn Deus emumudot. Ikērēat kuġ ġu ēn—soat taġ eisu — io'e.

²⁵ Imēnpit Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġukorēm.

— Ecemũg cuy! — io'e. — Ejẽm cuy cebewi! — Jesus o'e.

²⁶ Gebuje ibiõgbuk kërëat agokatkat o'gukutukutu jĩã. O'jewãwãwã ya'õberen. O'jẽm cebewi. ²⁷ Imẽnpuye o'jojojo'iaiyũ o'jewetakaka jĩã ip.

— Ajo sute? — io'e ip. — Ya'õbuyxiat teku! — io'e ip. Ibiõgbuk kërëat kũyjobit ixẽ a'õ kay. Ixẽ itaybit ibiõgbuk kërëat mujẽmãm wuyjuyũ jebit pewi! — io'e ip. — Kawẽn iisuan tu ite wuymutaybitbin? — io'e ip jebitebe.

²⁸ Imẽneju soat Galiléia eipi dağayũ Jesus awẽğ o'yawẽğcoco ip.

²⁹ Gebuje Jesus o'jẽm iğo'a bewi. O'ju Simão duk'a kay, André duk'a kay. Pũğ'a uk'a iwat osodop ip—Simão, André dak. O'ju Tiago eju, João eju dak. ³⁰ Simão daxijo ipa'i jĩã opop.

— Simão daxijo ipa'i jĩã — io'e ip Jesus pe.

³¹ Jesus o'ju cekay. O'subaixik. O'gu'agobucẽğ. Ipa'iat oi'ũm gebuje bit. Xipat o'e. Ipa'i topibit ixan o'gũm cebe ip—Jesusyũ be.

³² Katpuje ade iwãtaxipiayũ o'tujowat Jesus kay ibo ka watwat. Axik kukukayũ dak o'tujowat cekay. ³³ Soat ağoka watwat o'je'awero ip uk'a esũntabi be.

³⁴ Gebuje Jesus o'gu'ada'ada ip iwãtaxipiayũ. Kiiih. Ade osodop ip iwãtaxipiayũ. Soat iwarururu osodop iwãtaxipi cexe ip. Ade axik o'gũjẽmjẽm cebewi ip. Itaybit axik osodop ip Jesus Deus emunaẽ iam. Jesus pit ixeyũ be o'gũwẽnat gu.

— Abu õn iam cuy epeğukũyjo gu ip — io'e cebe ip.

³⁵ Gebuje Jesus o'kop kuygu. Kaxi jẽm awap o'kop. O'jẽm uk'a bewi. O'ju uk'a'ũmat kay. Iboce o'jekawẽn Deus eju.

³⁶ Gebuje Simão o'jẽm uk'a bewi. O'ju Jesus kudadam, cewejuayũ dak. O'tobuxik ip.

³⁷ — Soat ijoceayũ ekudadam! — io'e ip cebe.

³⁸ — Ijoce ayũ — io'e Jesus pit. — Ga'a juy wara'at ka watwat kay — io'e. — Kawẽn idipat muwẽn pin õn wara'at ka watwat pe. Ixeyũ be dak ojot imuwẽnãm — Jesus o'e cebe ip.

³⁹ Ibocewi soat kaka dağ oekuku ip Jesusyũ—Galiléia eipi dağ. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn oekuku ip Judeuyũ e'aweroroap'a be—Deus eju kawẽnẽnap'a be. Axik mujẽmjẽm oekuku ip ibo eipi watwat pewi.

⁴⁰ Ağokatkat oajẽm Jesus kay ierepat. O'jẽğ'aecõğcõğ cewap Jesus ya'õbuyxiat puye.

— Omu'ada pin pima, iba'ore gu ewebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ Gebuje Jesus itabotaidabotbot o'e ierepat kay. O'jebaepacũğ cekay. O'ğucay.

— Emu'ada pin õn — io'e. — Kuy õn emu'ada — io'e.

⁴² Ierep tũbit o'je'ada gebuje bit. Xipat o'e.

⁴³ — Eduk'a kay juy eceptit — io'e Jesus ya'õpuruğ cebe. ⁴⁴ — E'adaap cuy eguwẽn gu warara'acat pe — io'e. — Paĩ kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe — io'e. — Xepxem cuy pukaso egũm paĩ be Moisés ekawẽn tağ. Imẽn ece'e soat ijoceayũ itaybit am Jesus ierepat o'gu'ada iam. Ën pit eguwẽn gu e'adaap. Paĩ ma juy guwẽn e'adaap — io'e ierep topibit pe.

⁴⁵ Imẽnpit ierep tũbit kũyjobit'ũm osunuy. Jesus a'õ kay gu osunuy. O'jẽm Jesus xewi. Je'adaap o'gũwẽnuwẽn soat pe jebureyũ be. Imẽnpuje soat kaka dağ o'yawẽğcu ce'adaap awẽğ. Imẽnpuje Jesus pe ibapug ceku ba'ore o'e ikaboğatka be. Uk'a'ũmat tağ acã oeku. Ade ma'gu o'ju ip cekay soat kaka dağwi je'adaap ojuy.

2

¹ Xepxep kabia kap puje, Jesus o'jepit Cafarnaum ka kay.

— Jesus jeduk'a be omuy — io'e ibo ka beayũ jewewebe.

² Imẽnpuje adeayũ o'je'awero ip Jesus duk'a etakobe. Ka'ũmgu topap o'e warara'acat pe iõmãm uk'a be. Ade osodop ip uk'a be, uk'a esũntabi xe dak. Jesus Deus ekawẽn ixeyũ mukũyjojom o'e.

³ Gebuje ebadipdip ağokatkayũ oajẽm Jesus kay. Jebure dujuajẽm ojuy ip—ijebit e'uat.

⁴ Imẽnpit tujuajẽm pa'ore o'e ip Jesus kay ade jĩã Jesus akokoreren ip puye. Imẽnpuje ebadipdipayũ o'jeu uk'a abi jeje. Uk'a ip o'yabimutok Jesus ase. Ijebit e'uat o'gukop ip ixexecap pe. O'gukop ip Jesus wap.

⁵ — Teyũku itabut okay — io'e Jesus jewebe ma.

Gebuje Jesus o'jekawẽn ijebit e'uat pe.

— Tapu, ikërëat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

⁶ Pũğpũğ Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ kaxikxik'i osodop ip i'go'a be. Jewağuydadam osodop ip.

⁷ — Teku napa ma e'em! — io'e ip jewewebe. — “Deus co'i õn,” i napa ma teku e'em — io'e ip. — Abu-be ikërëat uk put wuywebewi—Deus pe acã — io'e ip jewewebe.

⁸ Jesus itaybit o'e apẽn jewağuydadam ip o'e iam.

— Apēnpuye dak eyju imēn jewağuydadam? — io'e. ⁹ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ġu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexiğxīg,” i dak, “Exexecap cuy etujuxe eduk'a be,” i dak, eyetabut ġu kuka epe'e okay — io'e. ¹⁰ — Soat wağo òn — io'e. — Wa'òbi teku oğ'u'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'òbi ma teku o'ğ'u'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

¹¹ Gebuje Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Exexecap cuy eġat — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e Jesus cebe.

¹² Gebuje ijebit e'ū tipibit o'āy. Jexexecap o'jat. O'jēm soat etabun. Imēneju soat itabēğbēğ o'e ip ijojom.

— Ajojojo ġu buk imēğat — io'e ip jewewebe — Ka'ūmğu xipacat Deus co'iat — io'e ip.

¹³ Jesus waram o'jēm. O'ju iodi kay—Galilíadi kay. Adeayū o'ju ikudadam. O'tobuxik ip. Ixeyū mutaybitbin o'e.

¹⁴ Kapkam pima Jesus Levi o'jojojo. Levi Alfeu ipot osunuy. Iecuğap edinheiro bubu'ukat osunuy. Xik'i osunuy dinheiro bubuap'a be.

— Eġot. Oweju eġeku — Jesus o'e cebe.

Levi o'jēm dinheiro bubuap'a bewi. O'ju Jesus eju.

¹⁵ Gebuje Jesus o'ju Levi duk'a kay. O'jekōn ceweju. Ade iecuğap edinheiro bubu'ukayū awerom osodop ip iğo'a be. Jekōnkōn ip o'e Jesus eju, ceweju etaybitbinayū eju dak, ade ikērēat muğēğē'ukayū dak. Ade jījā osodop ip Jesus eju jekuku'ukayū. ¹⁶ Pūğpūğ Fariseuyū'in ixeyū o'jojojo—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ikērēan e'e'ukayū eju Jesus jekōnkōn o'e iap o'jojojo ip—iecuğap edinheiro bubu'ukayū eju iap tak.

— Apēnpuye ekariwa jekōnkōn ikērēat muğēğē'ukayū eju, iecuğap edinheiro bubu'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be. Imēn xipat ġu — io'e ip.

¹⁷ Iboap co buje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'ūmayū bit wuyanūğtata'ukat kay je'ju ġu—iwātaxipipiayū acā — io'e. — Imēnpuxim òn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ġu oġot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi oġot — io'e.

¹⁸ Keap pima João Batista eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren ip osodop Deus eju kawēn ām, Fariseuyū dak. Imēnpuye ade o'ju Jesus kay.

— João eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām, Fariseuyū eju etaybitbinayū dak — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn. Apēnpuye dak? — io'e ip cebe.

¹⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, òn ceweju ip puye — io'e. — Tomuwā'ibiyū cucum pima jewebumūnap epeta kay, jekōnkōn cīcā ip. Iwadip cexe ip pima, jekōnkōn cīcā ip — io'e. ²⁰ — ġuyjom pit iwadip ju'uk ip ceparakpewi — io'e. — I'uk puje, jekōn ġu ip — io'e. — Imēnpuxim, òn ixeyū eju'ūm pima, oweju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemuren ip Deus eju jekawēn ām — io'e. ²¹ — Pağo iisuat ajoinūm ġu toti iorokat eju—iwekwekat eju imuwaket am — io'e Jesus. — Pağo iisuat inūm puje pağo iorokat eju, biğ ma kuka o'jewekwek. Iwekat biğ ma kuka o'e yoboğ — Jesus o'e mağtu. ²² — Uva'abidi tiisuati atimuòm ġu ixee muğēğē'a be—timūn'a be—yaokokat'a be — io'e. — Yaokokat'a be tiisuati muòm puje, kuka o'jaepaw. Uva'abidi kuka o'jediepu. Uva'abidi mūn'a dak kuka o'jaewenòmnmōm. Imēnpuye tiisuati atimuòm timūn'a be yaisuat'a be — io'e Jesus.

Iboam e'em pima, “Wekawēn pağo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak” i'e oġuy osunuy.

²³ Gebuje Jesus kapkam o'e trigodip tağ Sábado kabia be—jebodoydoyap kabia be. Kapkam o'e jeweu etaybitbinayū eju. Kapkam pima ceweju etaybitbinayū o'tadot'uk, jere buye. ²⁴ Imēnpuye Fariseuyū o'jekawēn Jesus eju.

— Ak'i juy ece! — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū kapikpiğ Sábado kabia be! Trigo dadot uk'uğ ip! — io'e ip. — Cūğ ġu e'em ip! — io'e ip. — Imēn e'em Moisés ekawēntup: jebodoydoyap kabia be juy epeyekapik ġu, i — io'e ip.

²⁵ Gebuje Jesus o'jede Fariseuyū be.

— Epetupcoco ġu du apēn Davi o'e'e iaptup—Deus ekawēntup? — io'e cebe ip. — Ire bima, Davi oòm Deus eju kawēnwēnap'a be jebureyū eju. ²⁶ Ixe kabia be Abiatar paīyū kukukat osunuy. Pā'o'a o'ya'o Daviyū—iğo beat'a—Deus etabixe o'yamōğ ipi iat'a. Moisés ekawēntup e'em: Deus etabixeat'a ya'opi, i — io'e. — Paīyū be acā ya'opi ġu — i'e'em Deus ekawēntup — io'e. — Imēnpit Davi o'ya'o, paī ġu mağtu. O'yaūm jebureyū be dak — io'e. — Deus pit “Ekērē oxe,” io'e ġu cebe ya'o buje. Apēnpuye dak eyju e'em owebe “Eweju etaybitbin'ukayū cūğ ġu e'em,” i? — io'e Jesus. ²⁷ — Te'e ġu Deus o'e: Pūğ kabia be juy epeyekapik ġu, i. Imēn ixee o'e ijodiat ebodoy am — io'e. ²⁸ — Soat wağo òn. “Epeyekapik cuy,” i òn e'em pima Sábado kabia be dak, cedağ kuka o'e Deus xe — Jesus o'e.

3

¹ Sábado kabia be Jesus oôm ma'guto Judeuyü e'aweroroap'a be—Deus eju kawênwênap'a be. Igo'a be aġokatkat osunuy. Püġbünü'a o'subünü'anüy ibünü'akêrê. ² Fariseuyü o'jeak cîcâ Jesus kay Jesus ibünü'a kêrêat ġu'ada paxi jebodoydoyap kabia be iap com. Jesus muymuy ojuy ip. “Moisés ekawên taġ ġu ên jekukum” i'e ojuy ip Jesus pe. “Jesus kapikpiġ jebodoydoyap kabia be—Sábado kabia be” i'e ojuy ip Jesus muymuy am.

³ — Ejot cuy ijoce — Jesus o'e ibünü'a kêrêat pe.

⁴ Jesus o'jekawên Fariseuyü eju ġebuje bit.

— Wuyeyapapayü'üm'üm xe cedaġ tu osunuy wuywebe xipacat muġê âm jebodoydoyap kabia be? — io'e cebe ip. — Cüġ ġu xe'e wuywebe ikêrêat muġê âm? Cedaġ tu warara'acat aoka am? Cedaġ ġu xe'e warara'acat daxijo am Sábado kabia be? — io'e.

Müġ. O'jemüġ ip. Cede ba'ore ip o'e.

⁵ ġebuje Jesus o'jeak cekay ip. Itakoma o'e cekay ip, Fariseuyü itabotaidabot'üm ibünü'a kêrêat kay buye. Iġuycüġ tak o'e ibu'u ip jemutaybin jekawên puye.

— Paya'i ece ebu! — io'e ibünü'a kêrêat pe.

ġebuje o'jewebumupaya. Ibünü'adip o'e. ⁶ Imênpuye Fariseuyü o'jêm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'je'awero ip Herodes ebekitkit eju—Judeuyü kukukat ebekitkit eju. O'jewawê ip Jesus aoka am kapikpiġ Sábado kabia be buye.

Jesus o'ju iodi wābu be jeweu etaybitbin'ukayü eju—Galiléiadi wābu be.

⁷ ġebuje ade o'ju ip Jesus kay. Soat ka daġwi o'ju ip: Galiléia eipi daġwi, Judéia eipi daġwi dak, ⁸ Jerusalém ka bewi dak, Iduméia eipi daġwi dak, Jordāodi wīnābu wi dak, Tiro ka tēġatka bewi dak, Sidom ka tēġatka bewi dak. Jesus idipat o'ġuġê lam o'jeküjyo ip. Imênpuye ade jġā ma o'ju ip cekay. Kiiiih. ⁹ Jesus o'jekawên jeweu etaybitbin'ukayü eju.

— Kobe epeġudim owebeam adeayü be omukugaġ puxim — io'e cebe ip.

¹⁰ Kuy bima Jesus ade ma o'ġu'ada'ada. Imênpuye soat iwātaxipiyayü ajêm ojuy ip osodop imucay ojuy.

— Omu'ada paxi ixex — io'e ip jewebe ma.

¹¹ Jesus do buxik puje ip ibiöġbuk kêrêayü kukukayü o'jġê'acêcöġcöġ cewap “Teku ya'ö buxiat,” i'e'em jewebe ma buye. O'jewawā ip ya'öberen:

— Ên Deus ipot — io'e ip.

¹² — Epeġuwên ġu juy warara'acat pe: “Teku Deus ipot” i — Jesus pit o'e ya'öpuruġ cebe ip.

¹³ ġebuje Jesus o'jeu co'a daġ. Jemukaypinayü o'taê jeweu jeku am. Oajêm ip cexe. ¹⁴ 12 beayü o'taê.

— Soat em cuy epeku oweju — io'e cebe ip. — Deus wuydaxijojom iap ekawên cuy epeġuwênuwên soat ka daġ — io'e cebe ip. ¹⁵ — Wa'öbacaap oġum eywebe ibiöġbuk kêrêat mujêm âm ikukukayü bewi — io'e.

¹⁶ Ibürü ma ibutet osodop ip—taê'ibiyü butet: Simão, i, Tiago i, João i ¹⁷⁻¹⁹ André i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, Tadeu i, Simão i, Judas iscarיותes i. Ibürü ma ibutet ip. Jesus wara'at o'subutetmöġ Simão buten. Wara'at ibutet Pedro i osunuy. João Tiago kitpit osunuy. Jesus wara'at o'subutetmöġ João buten—Tiago buten tak. Boanerges i wara'at ibutet ip osunuy. Boanerges ibaca ip xiririkiap puxim iape. Zebudeu ipotpoyü ip osodop xepxep. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Simão jeipi kay jġāat osunuy. Judas Iscarיותes ġuyjom Jesus o'ġum cekay itakomaayü be yaoka am. Ibürü ma osodop ip 12 beayü—Jesus emumujuyü. ²⁰ Ibocewi Jesus o'ju jebure duk'a be.

Ade ma'guto oajêm ip Jesus kay. Cekön pa'ore o'e cebuxim ip, ceweu etaybitbinayü dak. ²¹ Ibadipyü iboam jeküjyo buje, o'ju ip Jesus dujupit ojuy jeduk'a be. Tüybe Jesus yakpidapin iān o'e ip jekönkön'üm puye.

²² Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü oajêm cekay—Jerusalém ka bewiayü. Jesus ip o'jomumuy adeayü be.

— Jesus jekukum ibiöġbuk kêrêayü kukukat a'öbi—Belzebu a'öbi—Satanás a'öbi — i napa ma o'e ip Jesus muymuy. — Ixe ja'öbacaap ümüm Jesus pe ibiöġbuk kêrêat mujêm âm adeayü bewi — io'e ip napa ma.

²³ Imênpuye Jesus jemumuy ojuyayü o'tomuwā jewekay—Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü. O'jekawên ceweu ip. “Napa ma eyju e'em” i'e ojuy. Wuymutaybitbinap ekawên o'ġuwên cebe ip.

— Satanás a'öbi ġu ön imujêmuġêm — io'e. — Satanás owebe ibiöġbuk kêrêat mujêmuġêmān pima, jebekitkit kuka ġuk ixex o'ġuġêm! Imênpit Satanás a'öbi ġu ön imujêmuġêm — io'e. ²⁴ — Püġ ka kukat jebekitkit mujêm puje, abu kuka o'e ya'ö kay? Ka'üma ma! — io'e. ²⁵ — Püġti watwat kukat jebekitkit mujêm puje, abu kuka o'e ya'ö kay? Ka'üma ma! — io'e. ²⁶ — Imênpuxim Satanás jebekitkit mujêm puje, abu kuka o'e ya'ö kay? Ka'üma ma! Imêneju Satanás ja'öbacaap ümüm ġu owebe ibiöġbuk kêrêat mujêm âm—jebekitkit mujêm âm — io'e

Jesus. ²⁷ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukirig acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beat pu am — io'e. — Imēnpuxim Satanás a'ōbacaap mu'ūm'ūm pima, iba'ore kuka o'e wuywebe Satanás ebekitkit a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e Jesus.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Wuywebe ikērēat muḡē buje, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. — Wuywebe Deus muymuy buje dak, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. ²⁹ — Wuywebe Deus biōḡbuk muymuy buje bit, Deus iboap ju'uk ḡu wuywebewi. Iboap i'uk pa'ore Deus pe. Iboap kuḡ acesop soat em—ikērēat kuḡ, ibiōḡbuk muymuyap kuḡ — Jesus o'e.

³⁰ — Ēn ibiōḡbuk kērēat a'ōbi jekukum — i juk o'e ip Jesus pe. Imēnpuye Jesus imēn o'ya'ōbu ip imukūyjojom ip.

³¹ Ixi o'ju Jesus kay, ikitpitpit tak. Akiju osodop ip.

— Jesus etomuwā — io'e ip kakijuayū be. — Ceweju ocekawēn pin — io'e ip.

Kaxikxik'i osodop ip Jesus akokorenen akijuacat.

³² — Exi akiju omuy, ekitpitpit tak — io'e ip Jesus pe. — Eweju cekawēn pin ip — io'e ip cebe.

³³ — Icēmān iḡo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

³⁴ Jesus o'jeak jexeayū kay. O'jekawēn ceweju ip.

— Warara'acayū bit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ³⁵ — Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū okitpitpit co'i oxe, oixit co'i dak ip, oxi jo'i dak ip — io'e.

4

¹ Jesus waram adeayū o'ḡutaybin iodi wābu be. Ade jījā o'je'awero ip cebe. Imēnpuye Jesus oōm kobe be. Oabik kobe bitakobu jeje iwābu tēḡ. Adeayū bit kapurūḡ pe osodop ip ya'ījojom. ² Wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn Jesus. Ade o'ḡutaybin ip.

³ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Agokatkat o'ju jekat pe jekadai damuduudu am. ⁴ Tamududum pima xepxepa o'ta'at ipi ju e bitako daḡ — io'e.

— Wasīyū oajēm. O'ta'o'io ip taduduata—cekadaida—e bitako daḡata — io'e Jesus.

⁵ — Ibocewi wara'ata o'ta'at karatūḡ'a paraktaḡ. Ade ḡu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Dao ma o'tanōkap ka'wi ierūn puye — io'e. ⁶ — Imēnpit kaxiepi bima kaxie kadai o'ḡukaraw. O'ḡuy'ū. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e.

⁷ — Wara'ata o'ta'at widaoho parakpe. Yaypan pima widaoho kadai o'ḡu'ūm. Oe'ū. O'jewa'ada ḡu — io'e.

⁸ — Wara'ata bit o'ta'at katō be. O'tanōkap. Xipan o'yaypan. Ta'ade o'e. Pūḡpūḡ kadai be ta'adesū o'e—30 be o'e ta—katō peat. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

⁹ — Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e.

¹⁰ Adeayū epit puje, pūḡpūḡ o'ya'ījoo'iyayū oajēm Jesus kay. 12 beayū eju oajēm ip.

— Iba'arēm ekawēn ocexe — io'e ip cebe. — Apēn ocemutaybin ojuy eguy kadaida mududuap ekawēn muwēnuwēn? — io'e ip.

¹¹ — Kawēn ibapukan ōn eymutaybitbin — io'e. — Ibapuḡ ma apēn Deus soat ipi daḡayū kukukan je'e iap muwēnuwēn ōn eywebe — io'e. — Kuy bima iboam o'ḡutaybin ḡu. Warara'acayū mutaybitbin pit ōn iba'arēmān, wa'ō kaykūy ip puye — io'e. ¹² — Iba'arēmān ōn ixeyū mutaybitbin. Ya'ījojom ip. Imēnpit itaybit ḡu ip. Jekūyjojom ip. Imēnpit wekawēn pa'arēm cebe ip. Itaybit pima bit kuka juk iḡuycūḡ o'e ip ikērēat kuḡ puye. Ikērēat tak kuka juk o'jepere ip. Ikērēat epere buje ip kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi — io'e. ¹³ — Kadai damuduuduap ekawēn iba'arēm eyxe. Apēntak eyetaybit epe'e owebe wara'at muwēn puje wuymutaybitbinap ekawēn muwēn puje? Wara'at muwēn puje dak, wekawēn pa'arēm je'e eyxe — io'e.

¹⁴ — Apēḡape ibo wekawēn iam ōn jeymutaybin. Kadaida mududuap Deus ekawēn muwēnuwēnap puxim — io'e. ¹⁵ — Deus ekawēn coco'ukayū kadaida buxim — io'e. — Pūḡpūḡ cekawēn coco'ukayū e bitako daḡata buxim — io'e. — Deus ekawēn co isu, Satanás ajēmjēm cekay ip — io'e. — Yaḡuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay—Deus ekawēn kay — io'e.

¹⁶ — Warara'acayū karatūḡ'a paraktaḡata buxim—Deus ekawēn coco'ukayū — io'e Jesus. — Koap icokkok e'em ip Deus ekawēn co am. ¹⁷ Kadai tābube'ūmat puxim Deus ekawēn badi ḡu ōmōm cebe ip. Ibureyū e'em: “Teyūku Deus ekawēn kay,” i, iwaywayway am. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay — io'e.

¹⁸ — Warara'acayū widaoho parak taḡata buxim Deus ekawēn coco'ukayū. Deus ekawēn cocom ip — io'e. ¹⁹ — Imēnpit soat em ḡebum ip jemukaypinput kay. Tūybe ocokkok cīcā oce dinheiro kuḡ pima iān e'em ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Deus ekawēn kay bit ip yopit

ma itabut, soat kay itabikuku jebubun puye. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acat pe jebureyū be — io'e.

²⁰ — Warara'acayū bit katō daġata buxim Deus ekawēn coco'ukayū — io'e. — Cekawēn co buje, cekawēn kay jījā ip. Idipat mujurūgrūġ ip soat peam. Kada'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuġ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuġ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuġ'iat'ip puxim tak — io'e.

²¹ Jesus wara'at kawēn o'ġuwēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be dak—wuymutaybitbinap ekawēn.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy — io'e. — Wuyxexecap tiotpe ġu dak ajomuy. Um ma ajomuy kabia i'e am wuykay—soat ijo but am — io'e. ²² — Soat wuyxe iba'arēmat ibapuk je'e. Gasū ade ma wuyetaybit'ūmat. Guyjom pit wuyetaybin ace'e soan ma — io'e. ²³ — Wekawēn co pin pima, eya'ōpicūġcūġ cuy — io'e.

Imēn o'ġuwēn “Wekawēn eyetaybin puje, warara'acat pe juy epeġuwēn dao ma eyaġuyba'ūmap puxim” i'e ojuy.

²⁴ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Xipan'ūm ya'ījo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'ījo buje bit, yoboġ cuy eyetaybin — io'e. ²⁵ — Wara'an eyetaybit pin pima, wara'an ma eyetaybit epesop. Ya'ījom eybu'u buje bit, kuy juk epeya'ījoiap kay jeyaġuyba'ūm — io'e.

²⁶ Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn.

— Deus soat ipi daġacat kukukan iap kada' aypapanap puxim — io'e. — Aġokatkat o'taida jekat pe — io'e. ²⁷ — Taida buje, soat exima xexen ma. Kabia isum kopkom. Nōjēmjēm. Aypapan. Aġokatkat pit itaybit ġu apēn aypapan iam. ²⁸ Kada' jekpiwan ma jewa'adadam. Koap dupcēmēm. Taipuk cēmēm guyjom. Kanomūm dajēmjēm taipuk taġ—tajakata — io'e. ²⁹ — Tarum'isum kada' bubum kat iwat kada' bubuap kaxi oajēm puye — io'e. — Imēnpuxim eya'ōbi ġu warara'acayū itabut je'e Deus kay—Deus a'ōbi acā — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn.

³⁰ Jesus waram o'jekawēn.

— Deus ade jījāyū kukukan je'e — io'e. — Ajo-buxim xe'e je'e? Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop iboap ekawēn kay — io'e. ³¹ — Deus soat ipi daġacat kukukan iap mostardada buxim—e da jo'iat puxim. Ipi be taida buje, ta'īt ma mostardada. Warara'ata bodi ma ta'īt ma. Aypapan cīcā taida buje bit. ³² Wara'at kada' bodi ma aypapan e'em. Tākuboġ e'em. Wasū jedopi mōġmōġ tāku jeje — io'e. — Imēnpuxim ġasū Deus pūġpūġayū kukukat. Guyjom pit adeayū kukukan je'e — io'e.

³³ Jesus ibo ekawēn puximat o'ġuwēnuwēn adeayū be. Deus soat kukukan je'e iap ekawēn o'ġuwēnuwēn cebe ip. Imēnpuye itaybit put ip. ³⁴ Adeayū mutaybitbin pima wuymutaybitbinap ekawēn acā o'ġuwēn—kawēn iba'arēmat acā. Jewēju etaybitbinayū mutaybitbin pima bit, ibapuġ ma o'ġutaybin ip. Kawēn iba'arēmat ġu o'ġuwēn cebe ip—ibapukat ma.

³⁵ Ixe kabia kabioġkabiog'i bima, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinay'u be.

— Ga'a iodi wīnābu aju — io'e.

³⁶ Ceweju etaybitbinayū o'jewemuwēn ip adeayū be. Jesus kuy kobe be osunuy. Jewēju etaybitbinayū o'tujawat jewēju. Warara'acayū dak o'timudek jekobe daġ ma ip.

³⁷ Gebuje kabidoxixi oajēm cekobe kay. O'subidoajēm cekay ip—Jesus kay, jewējuayū kay dak. Kobe be diōmōm o'e tipodoyat. Kobedi tibog o'e. Kobe munopapūn ojuy o'e idibim.

³⁸ Imēnpit Jesus ixet osodop kobe ukpu be. Ixet jadipi jeje.

Gebuje ceweju etaybitbinayū Jesus o'ġuwurūġ.

— Ocemutaybitbin'ukat! Ak'adit ma du ēn ocekey? — io'e ip. — Je'ūm wuyju! — io'e ip cebe.

³⁹ Jesus o'āy.

Gebuje Jesus kabidoxixi o'ġukorēm.

— Ebidopon! — io'e kabidoxixi be. — Edipon! — io'e iodi be.

Kabido dao ma o'subido'ūm. Tipo o'e iodi. ⁴⁰ Imēneju Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Apēnpuye dak eyparara? Eyetabut ġu du Deus kay? — io'e.

⁴¹ Iparara jījā ip o'e.

— Abu dak sute? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn acā kabido o'subidomu'ūm! Dao ma o'timupon iodi! — io'e ip.

5

¹ Jesus wīnābu oajēm jewēju etaybitbinayū eju. Oajēm ip Gerasa eipi be. ² Kobe bewi Jesus cēm puje, aġokatkat osodot ce'ū'ūayū mōġmōġap pewi. Ibiōġbuk kērēat kukat osunuy. ³ Ixe ukā be ġu osunuy—ce'ū'ūayū mōġmōġap pe acā, ibiōġbuk kērēat kuġ puye.

⁴ Ade em Gerasa eipi watwat cuk adi ibiögbuk kërëat kugat o'taomünmün ip. Correntebum cuk adi o'taomünmün ip, cabobum tak. Gasü bit taomün pa'ore ip osodop. Iba'ore osodop ip correntebum tak. Ade em ma juk adi o'taomünmün ip correntebum, cabobum tak. Imënpit ixe ağokatkat correntebu o'subumuwekapkap. Ixe cabobu o'subudakatkat. Ixe muwagõn pa'ore o'e soat pe. ⁵ Kabia bun, ixima bun tak e'ü'üayü mögmögap tag oekuku ibiögbuk kërëat kugat. Co'a dag tak oekuku. Soat em jewāwāwām oekuku. Jewemuwerikwerig wita'am oekuku. Jewemudadaibothon oekuku.

⁶ Wüywi ma Jesus co buje, ibiögbuk kërëat kugat o'jedau Jesus kay. O'jëg'aecögcög Jesus wap ya'öbuyxi cexe buye.

⁷⁻⁸ — Ibiögbuk kërëat, ejëm cuy ağokatkat pewi — Jesus o'e.

Ibiögbuk kërëat kugat o'jewāwā ya'öberen.

— Jesus, apën ën em owebe? — io'e. — Ën Deus ipot—soat podi ma ya'öbacaat ipot! — io'e.

— Ipiat'ajoan gu juy ën owebe, Deus etabutpe wuyju buye — io'e Jesus pe.

⁹⁻¹⁰ — Apën ebutet? — Jesus o'e.

— Obutet Ade i, ade oceju buye — io'e. — Ijop ka bewi gu juy ibiögbuk kërëat egujëm — io'e ağokatkat Jesus pe.

¹¹ Ade jÿjā dajebaryü wurürürüg osodop ip iboce co'a dag.

¹² — Dajebaryü be juy eguõm — io'e. — Ağ ocemuõm cebe ip — ağokatkat o'e.

¹³ — Ha'a — io'e. — Epeõm cuy cebe ip — Jesus o'e.

Ibocewi ibiögbuk kërëayü o'jëm ağokatkat pewi. Oõm ip dajebaryü be.

Ade jÿjā osodop ip dajebaryü. Kiiih. 2000 be ac'o' osodop ip. Daudaum o'jenapõn ip co'a pënpën tag. O'kop ip iodi be. Oakõm ip. Jeabokaboğ oap ip iodi be. Poğ. Oe'ü'ü ip. ¹⁴ Imëneju dajebaryü kukukayü owatwat ip.

— Jesus ibiögbuk kërëayü o'guõm dajebaryü be — io'e ip warara'acayü be. — Oap ip ade — io'e ip.

O'guwën ip ikabogatka watwat pe, kogünpi watwat pe dak. Ade o'ju ip apën o'jebapuk iap com.

¹⁵ O'ju ip Jesus kay. Ibiögbuk kërëat kuğ tüibit o'jojo ip. Gasü bit tadaibot gu o'e. Xik'i osunuy. Totite o'e gasü bit. Yağusyat o'e gasü bit. Imëneju itabëgbëğ ip o'e ijojom.

¹⁶ Ibocewi o'jojo'iaiyü apën o'jebapuk iap o'guwën oajëm'iaiyü be.

— Jesus ibiögbuk kërëat o'gujëm ağokatkat pewi — io'e ip. — O'guõm dajebaryü be — io'e ip. — Oakõm ip iodi be. O'jeabokabok ip. Oap ip — io'e ip.

¹⁷ Imëneju:

— Ejëm cuy oceka bewi — io'e ip Jesus pe Gerasa eipi watwat.

¹⁸ Imënpuye Jesus oõm kobe be jejëm âm.

Kobe be iõm puje ibiögbuk kërëat kuğ tüibit o'ju Jesus kay.

— Eweju õn tak cum — io'e. — Exe ma onuy pin — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Ap — io'e Jesus pit. — Oweju gu ejot. Eduk'a be juy eju, ebureyü kay — io'e Jesus cebe. — “Kariwa ibiögbuk kërëat o'gujëm owebewi,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e. — “Kariwa juk xipan okuk,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e.

— Ha'a — io'e.

²⁰ Gebuje o'ju jeka kay. 10 beatka dag oekuku: — Jesus ibiögbuk kërëat o'gujëm owebewi — i'e'em soat pe. Iboam jeküyo buje:

— Ajo iba'ore cekay—Jesus kay? — io'e jewewebe.

²¹ Gebujep Jesus iodi o'timudek ma'guto kobe dag. Timudek puje, ade jÿjā ip o'ju topabe ka'oririt pe. Kiiih.

²² Judeuyü e'aweroroap'a kukukat o'ju Jesus kay—Deus eju kawënwënap'a kukukat. Ibutet Jairo i osunuy. Taxitxet osunuy. Taxit 12 koato osunuy. Jesus dopabijuk puje, o'jëg'aecögcög cewap, Jesus ya'öbuyxi cexe buye.

²³ — Tapu, odaxit oe'ü pin — io'e. — Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Ebu juy esubumõğ cebe imu'ada am. Esubumõğ cuy cebe ce'üap puxim — io'e Jesus pe.

²⁴ Imënpuye Jesus o'ju ceweju—Jairo eju.

Ibocewi ade ip o'ju Jesus nomuju. Icëğsüg ip o'e ade jÿjā buye. ²⁵ Iboce ayacat tak osunuy. Ade koato ma toybucukbucug gu osunuy—12 koato ma. ²⁶ Ade wuyanügtata'ukayü ixe ayacat anügtata'uk ip osodop. Imënpit big ma xipat'üm cîcā o'e. Soat jedinheiro o'gu'üm janügtataapteim. O'jexere gu. Big ma xipat'üm cîcā o'e.

²⁷⁻²⁸ Ixe ayacat Jesus iwätaxipipi mu'ada'adaap awëğ o'yawëğcoco.

— Jesus esay mucay buje, oce'ada — ayacat o'e jewebe ma.

Gebuje o'ju Jesus tëğ adeayü parakpe—aweromayü parakpe. ²⁹ Jesus esay o'gucay warara'acat eta'ümpi. Cesay mucay'isum ma o'toybucuk. Xipat o'e gëbujep bit. ³⁰ Wa'öbacaan ac'o' o'gu'ada iam itaybit o'e Jesus pit. O'jekorepën adeayü parakpe gëbujep bit.

— Abu wesay o'gucay? — io'e.
³¹ — Tā! — io'e cewaju etaybitbinayū. — Adeayū wuymukugukug iap cocom gu du ěn? — io'e ip. — Apĕnpuye ěn e'em "Abu wesay o'gucay?" i? — io'e ip.
³² Imĕnpit Jesus o'jeakak soat kay. Abu wesay o'gucay iat kudadam o'jeakak. ³³ Ayacat itaybit o'e Jesus omu'ada iam. Imĕnpit iparara o'e Jesus itakoma je'e okay iap puxixim. Ikarabakbak tak o'e jeparara pibun. O'jĕg'acĕcĕgĕcĕgĕ Jesus wap.
 — Őn ma esay o'gucay — io'e cebe. — Ĕn cuk omu'ada — io'e.
³⁴ Imĕnpuye:
 — Tū'ū, kuy ece'ada etabut okay buye — io'e Jesus. — Eceptit cuy eduk'a be — io'e. — Ecokcog cuy eguy — io'e. — Kuy ece'ada. Xipat ecesūy ġasū bit — io'e.
³⁵ Jesus puk kawĕnwĕn ma ayacat eju bima, Jairo duk'a bewiayū oajĕm cekay—Jairo kay. — Iġuje, edaxit'um kuy oe'ū — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat eġuwa'um ġu ġasū bit — io'e ip.
³⁶ Imĕnpit Jesus ak'adit ma o'e oe'ū iap awĕg kay.
 — Eguycūg ġu juy eguy — Jesus o'e Jairo be. — Etahun pit cuy eguy okay — io'e.
³⁷ Gebuje Jesus ebapūġayū acā o'tujowat jeweju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, Joāo dak, Joāo Tiago kitpit osunuy. Ibūrū ma o'tujowat jeweju.
³⁸ O'ju ip Deus eju kawĕnwĕnap'a kukukat tuk'a kay—Jairo duk'a kay. Ade osodop ip tuk'a be. Wawa ip osodop. Jewāwāwām ya'ōberen ip osodop yaypan'isuat'um cocom. ³⁹ Uk'a be jeōm puje, Jesus o'jekawĕn cewaju ip.
 — Apĕnpuye eyju wawa? Eya'ōkarey jġjā oxe! — io'e cebe ip. — Yaypan'isuat ce'ū ġu—ixet ā! — Jesus o'e wawaayū be.
 Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'um oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imĕnpuye:
 — Ixet ā — io'e.
⁴⁰ Wawaayū itaybit o'e yaypan'isuat'um oe'ū iam. Imĕnpuye Jesus o'jowayway ip. Jesus soat ip o'ġujĕm uk'a bewi.
 Ibocewi Jesus yaypan'isuat'um ebay o'tujowat jeweju, ixi dak, ebapūġayū dak—jeweju etaybitbin'ukayū. O'ju ip ce'ūat kay. Oajĕm. ⁴¹ Ce'ūat o'subaixik.
 — Talitā cumi — Jesus o'e ja'ōm cebe.
 (Talitā cumi "Tu'ū, aġobucĕg ece" i ōn e'em ewebe iape wuya'ōm).
⁴² Ce'ū topibit waram o'jetait. O'je'aġobucĕg gebuje bit. O'kop. O'jexġixġ. Imĕnpuye o'jojjo'iyayū itabĕġbĕg o'e ip ijojom.
⁴³ — Ixan cuy eġum cebe — Jesus o'e ixi be. — "Jesus waram odaxit'um o'ġutait" i'umġu juy epe'e warara'acayū be — io'e cebe ip.

6

¹ Jesus o'ju ibocewi. O'ju jaypanapka kay. Oajĕm Nazaré ka be jeweju etaybitbin'ukayū eju. ² Sábado bima ade o'ġutaybin Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Jebodoydoyap kabia be ip o'ġutaybin.
 Ade ixē ekawĕn o'ya'ġjojo ip. Ya'ōpicūgĕcūg ip o'e cekawĕn kay.
 — Apĕntak iġo aġokatkat itaybit soan kawĕn? — io'e ip jeweweju. — Abu dak ixē o'ġutaybitbin? Wuywebe i'e ba'oreap mubapukpuġ ġoku — io'e ip. ³— Iġo ġu du karepġa? — io'e ip. — Maria it ma ġoku. Tiago waġo ma ġoku. José waġo dak. Judas waġo dak. Simāo waġo dak — io'e ip. Iixġtyū dak ijoce ma wuyweju ma — io'e ip. — Wuyju bit kūyjobin ġu juy ajop ixe a'ō kay, ixē wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.
⁴ Imĕnpuye Jesus o'jekawĕn cewaju ip.
 — Soat ka daġacat ibuyxim ma Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat kuġ — io'e. — Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ġu ikuġ — Jesus o'e cebe ip.
⁵⁻⁶ Nazaré ka be bima ade em ġu Deus a'ōbacaap o'ġubapuk, itabut'um ip puye.
 — Itabut'um cġcā ip okay — Jesus o'e jewebe ma.
 Warara'acayū bit ixē kay jġjā o'e. Imĕnpuye jebu o'jewebumōg cebe ip—iwātaxipipiayū be. O'ġu'ada'ada ip.
 Guyjom wuyjuyūxirixiri daġ oekukuku. Imutaybitbin ip oekukuku.
⁷ Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay. Xepxepxem ip o'ġujuju warara'acat ka daġ.
 Gebuje o'jekawĕn cewaju ip.
 — Wa'ōbi ma ibiōġbuk kĕrĕat epeġujĕmjĕm ikuġayū bewi — io'e cebe ip. ⁸— Eyba'ip acā epeyoptujowat eyjuap taġ — io'e cebe ip. — Eyxan pit epetujowat ġu, sacola dak ka'ūma, dġnheiro isurūġat tak ka'ūma. ⁹Eyesandālia dak epetujowat — io'e. — Eyewebeat acā eydoti epetujowat—xepxem pit ka'ūma — io'e. ¹⁰— Pūġka be eyajĕm puje, pūġ'a be ma epesopsop uk'a be. Pūġ'a be ma epesop iġo ka be bima — io'e. ¹¹— Pūġka be eyajĕm puje, ibo ka watwat pe eykukpin'um pima, wara'atka kay juy epeju — io'e. — Ibo ka watwat eya'ġjo pin'um pima, epeġĕm cuy ibo ka bewi. Cĕm pima eyesandālia epeġupoypoy "Deus pe ipiat

pi'ajoat puje eywebe, ocekipwatpi ġu oce'e," i'e'em cebe ip — io'e. — "Eyju ma eyukpiwat Deus ekawēn kay'ūm puye," i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² Imēneju 12 beayū o'ju. Ade mukūyjojom oekukuku ip kawēn idipan.

— Ikērēat muġēġēap epeyepere juy — io'e ip. — Cūġ ma juy epeku — io'e ip adeayū be.

¹³ Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ip soat pewi. Ixepiti o'timōġmōġ ip iwātaxipipiayū a jeje im'u'ada am.

¹⁴ Gebuje ipi kukukat Herodes Jesus awēġ o'yawēġtobuxik soat kaka daġ o'jeawēġepōġpōġ puye. Tūybe waram ġuto o'jetait'iat teku iān o'e ip adeayū.

— João Batista teku — io'e ip pūġpūġ. — Waram ġuto o'jetait teku je'ūap tomukadi — io'e ip. — Imēnpuye Deus a'ōbacaam wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ teku — io'e pūġpūġpūġ.

¹⁵ — Ka'ūma — io'e warara'acat pit. — Elias'ūm teku — io'e ip. — Waram ġuto o'jetait — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm teku — io'e ip.

— Waram ġuto o'jetait'iat teku — io'e ip. — Kuyje osunuyiat teku — io'e ip.

¹⁶ Imēnpit ipi kukukat Herodes Jesus awēġ co buje, imēn o'jekawēn.

— Oxe bit teku João Batista — io'e. — Kuy bima wemu'a'uk teku. Imēnpit waram ġuto o'jetait — io'e.

¹⁷⁻¹⁹ Kuy bima Herodias Filipe tayxi osunuy. Ikukat Herodes kitpit tayxi osunuy. Herodes pit Herodias o'jat jetayxim. Imēnpuye João Batista o'e Herodes pe:

— Deus xe cedaġ ġu ewebe jewebumūn ām ekitpit tayxi eju — i. Imēnpuye Herodias itakoma jījā o'e João kay. João aoka o'juy o'e. Imēnpuye Herodes João o'ġuōmat daomūnmūnap'a be jetayxi be yaokaap puxim. Herodias pe João aoka ba'ore o'e, Herodes xe João ya'ōbuyxi buye.

²⁰ — João cūġ cīcā — io'e Herodes. — Xipat cīcā ixē—ikērēat kuġ ġu — io'e.

Herodes João muxipanpan osunuy daomūnmūnap'a be yaokaap puxim. Herodes pe João ekawēn co buje, yaġuybabi'ūm'ūm osunuy. Inaka João ekawēn co pin cīcā osunuy.

²¹ Gebuje Herodes peta o'ġuġē jekapap kabia kay ġebum am. Peta boġ cīcā o'ġuġē ip. Herodes ya'ōbuyxiayū o'tomuwā peta kay jebekitkiyū. Sorarayū kukukayū dak o'tomuwā, Galilēia eipi beayū dak—kariwawa ecuġapap. Peta kabia bima Herodias o'e jewebe ma:

— Gasū ma João oyaokaat — i.

²² Ibocewi Herodias it oōm peta muġēġēap'a be. Ayacat osunuy yaypan'isuat. O'jeda'in Herodes etabutpe, ceweju jekōnkōnayū etabutpe dak. Da'i'iap co buje, icokcok o'e ip. Imēnpuye:

— Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Herodes yaypan'isuat pe. — Emukaypin cuy oġūm ewebe — io'e. — Ade obubut weipi be. Ipidaseat ma oġūm ewebe — io'e. ²³ — Deus etabun ōn e'em ewebe — io'e. — Soat emukaypin cuy oġūm ewebe — io'e. — Ipidase juy oġūm ewebe obubut. A'ō kay je'e ip webekitkiyū — Herodes o'e.

²⁴ Ixe yaypan'isuat o'jēm. O'ju jexi kay.

— Mamāi, ajo dak o'joojuy? — io'e jexi be.

— "João Batista a juy eya'ukat. Eyaūm owebe," i juy ece cebe — io'e ixi.

²⁵ Herodes kay yaypan'isuat o'jepit ipi kukukat kay ġebuje bit.

— João Batista a juy eyaūm owebe parato be — io'e ipi kukukat pe. — Gaxīn ma juy eyaūm owebe — io'e jexi a'ōbi.

²⁶ Ipi kukukat Herodes iguycūġ o'e. Ibu'u jījā ya'uk an osunuy.

— Soat emukaypin cuy oġūm ewebe — i juk o'e yaypan'isuat pe jewēju jekōnkōnayū etabutpe. Imēnpuye isūsūn o'e jebureyū buxim. "Oyaūm ġu ewebe" i'eap puxim isūsūn o'e.

²⁷ Gebuje o'jekawēn sorara be.

— João a juy eya'uk — io'e. — Eyadojot cuy owebe — io'e sorara be ipi kukukat.

Sorara o'ju. João a o'ya'uk daomūnmūnap'a be. ²⁸ O'yadujupit parato be. O'yaūm yaypan'isuat pe. Yaypan'isuat o'yadujowat jexi be. O'yaūm cebe.

²⁹ João'ūm e'ū ām jekūyjo buje, ceweju oekuku'iyayū o'ju Herodes kay. João'ūm jebit o'tujowat ip. Jebabim o'jomōġ ip witabikūy be.

³⁰ Ixe be juk o'ġuju'iyayū o'jepit Jesus kay. Soat cuk o'e'e ip iat o'ġuwēn ip cebe, soat cuk o'ġutaybitbitbin iap tak. ³¹ Ade jījā ajēmjēm ip o'e Jesus kay, ceweju etaybitbin'ukayū dak. Cēmēm tak o'e ip cexewi ip. Ixeyū dak cekōn pa'ore o'e ade ip puye.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Eydaobire jījā — io'e. — Ga'aaju uk'a'ūmat kay jebodoy am. Wuyju acā aju — Jesus o'e cebe ip.

— Ga'a — io'e ip.

³² Gebuje o'ju ip uk'a'ūmat kay. Kobe daġ ip o'ju. Ixeyū acā o'ju jebodoy am.

³³ Ijēm puje ip, ade kapurūġ tagayū Jesusyū o'jojojo.

— Jesus o'jēm jeweju etaybitbinayū eju — io'e ip jexewebe. — Ga'a aju kapurūg tagwi ixeyū dopabe — io'e ip.

Imēnpuye o'jedau ip kapurūg tag. O'jedau ip Jesusyū dopabijuk am. Soat kaka dagwi o'ju ip. Jesus ajēm'ūm awap ma oajēm ip.

³⁴ Kobe bewi jejēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

— Teyūku ovelhayū buxim oxe—jekukat'ūmayū buxim — Jesus o'e jewebe ma.

Ade ma ip o'gutaybin.

³⁵ Kaxi ipi tēg pima ceweju etaybitbinayū o'ju Jesus kay.

— Ijocē ya'ūmgu uk'a — io'e ip. — Ka'ūmgu wuyxan. Kuy katpuje jījā — io'e ip. ³⁶ — Adeayū juy eguyipit aḡoka kay — io'e ip. — Eguypit ip ikatēgatka be jexat pu am — io'e ip.

³⁷ — Eyju ma ixan epegūm cebe ip — Jesus o'e cebe ip.

— Apēntak pāo'a oceyabu soat xat'am? — io'e ip. — Pāo'a deim kuka o'e teibog cīcā. 200 dinheiro isurūgat kuka o'e—prata muḡēḡē — io'e ip.

(Pūg dinheiro isurūgat prata muḡēḡē pūg kabia ekapikapeim osunuy).

³⁸ — Pebūrū'a eyju pāo'a kuḡ? Epeju buk eyetaybit am — Jesus o'e.

O'ju ip jetaubit am. Itaybit puje ip o'jepit.

— 5 be pāo'a kuḡ oceju, xepxep axima kuḡ tak — io'e ip Jesus pe.

³⁹ — Epe'e juy adeayū be “Epabik cuy tip kireat ceje,” i — Jesus o'e.

⁴⁰ Soat ip awerom oabikbik. Ade jījā osodop ip. Pūg eawero 50 be wuyjuyū osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Wara'at eawero 50 be osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Ade jījā osodop ip. 5000 aḡokatkat osodop ip—pāo'a omayū. Ixeyū tayxiyū dak ya'om, ipotpoyū dak, taxityū dak.

⁴¹⁻⁴⁴ Gebuje Jesus o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat xepxep. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexat'am — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat.

— Juku pāo'a — io'e jeweju etaybitbinayū be.

Cinco be pāo'a o'yadap. Imēnpit Jesus o'yamu'acog. Ya'ade jījā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. Xepxep axima osodop. Jesus pit axima o'gu'acog. Imēnpuye ade jījā o'e. Axima dak o'ḡūm jeweju etaybitbinayū be. O'ḡūm ip adeayū be. Soat ip o'jo'o'o—5000 beayū—aḡokatkayū. Soat ip ibeḡbeḡ o'e, Jesus o'gu'acog puye.

Ibocewi ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat. Ico be ip o'ḡuōm. 12 be o'ḡunopapūn ip cepoyan—pāo'a epoyat'am, axima epoyan tak.

⁴⁵ Gebujeap tomukadi:

— Epeōm cuy kobe be — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be. — Wīnābu epeju owap. Betsaida ka kay juy epeju — io'e.

Jesus “Eyduk'a be juy epeyepit,” i'e'em pima adeayū be, ceweju etaybitbinayū o'ju wīnābu.

⁴⁶ Tuk'a be adeayū muju buje, Jesus o'ju co'a kay jekawēn ām Deus eju.

⁴⁷ Kabiok pima Jesus jaḡepūg ma o'e kapurūg pe. Imēnpit kobe dagayū iodi bicūg pe o'e ip—ceweju etaybitbinayū. ⁴⁸ Jesus ip o'jojojo—kobe dagayū—tibicūg peayū. Pipim jekoykoy o'e ip kabido o'subidoajēm topabe buye.

O'ju cekay ip kabiakabia'i bima—kaxi jēm awap ma. Kuyḡu o'ju tibicūg peayū kay. O'kop co'a dagwi. Idibi adopa dag xīḡxīḡ o'ju. Cekay ip o'ju. ⁴⁹ Jesus o'jojojo ip idibi adopa dag xīḡxīḡ pima. Tūybe ite axik iān o'e ip. Jesus co buje soat ip o'jewāwā jeparara pibun. ⁵⁰ Iparara jījā ip o'e.

— Eya'ōcam cuy epesop! Eypararam ḡu juy! Ōn ā! — Jesus o'e.

⁵¹ Ibocewi Jesus oōm kobe be ceweju ip. Kabido o'subido'ūm gebuje bit. Dao ma o'tipon. Imēnpuye o'jekuy ip. Yaḡuybabī'ūm o'e ip. O'jojojo ḡu buk ip imēḡat. ⁵² Ixe kabido o'subidomupon iap o'jojojo ip. Inaka teku Deus a'ōbacaap kug jekukum iap kay itabut ḡu ip. Pāo'a o'yamu'acog iap o'jojojo ip. Inaka:

— Ka'ūma ma ite jo'i ya'ōbuyxi — i'ūmgu o'e ip.

Itabut ḡu o'e ip cekay.

⁵³ Iodi mudek puje ip, Jesusyū oajēm Genesaré eipi be. O'jemūg ip ebikopap pe. Kobe ip o'ḡukirik ka'oririt pe.

⁵⁴ Kobe bewi ijēm isum ma ip itaybit o'e teyūku Jesusyū iam ibo ka watwat. ⁵⁵ Daudaum o'ju ip uk'a'a dag iwātaxipiayū dakoykoy. O'tujowat ip Jesus kay. Dobaptup ceje o'tujowat ip. Iwātaxipiayū o'tujowat ip adeayū o'e “Jesus omuyku ijocē” iap pe. ⁵⁶ Aḡoka dag Jesus oeku, ikaboḡatka dag tak, biopak kukukayū ka dag tak. Yajēm puje jebureyū iwātaxipiayū o'jomōḡ je'aweroroap pe.

— Äg esay ukpi oceğucay — io'e ip Jesus pe. Soat ip o'je'ada o'ğucay'iyä. Soat iwätaxipiayü xipat o'e.

7

¹ Fariseuyü o'je'awero ip Jesus kay, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayü dak—Jerusalém ka bewiayü. ²⁻⁴ Aypapayü'üm'üm ekawën tağ jekuku'uk osodop ip Fariseuyü, soat warara'acayü Judeuyü dak. Jebu'isu bima dak ip jebuwuywuy'uk ma osodop. Tüybe ade em wuybuwuy'üm pima wuykêrê Deus xe iän o'e ip. Imênpuye ade em jebuwuy'üm pima, o'jekôn gu ip. Tarekrek pupuap pewi jepit puje, o'jekôn gu ip ade em jebuwuy'üm pima. Ade ma ajojoyü'üm'üm ekawën tağ jekuku'uk osodop ip—kuyjeayü'üm'üm ekawën tağ. Imênpuxim soat em ma kopo'abi wuywuy'uk ip osodop, kamuti'abi wuywuy'uk tak ip osodop, kajarâ'o'abi wuywuy'uk tak ip osodop. Jesus eju etaybitbinayü bit ade em üma o'jebuwuywuy jekôn pima—püg em ä. Fariseuyü iboap o'jojo.

⁵ Gebuje Fariseuyü o'jekawën Jesus eju, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayü dak.

— Eweju etaybitbinayü wuyajojoyü'üm'üm ekawën tağ gu jekukum — io'e ip cebe. — Cedağ gu ip jekukum. Ade em üma jebuwuywuy'uk ip jekôn än — io'e ip imuymuy ip.

⁶ Gebuje Jesus o'jekawën ceweju ip. Ixeyü o'ğukorëm.

— Kuyje ma juk Isaías emuwën icêmän — io'e. — Imên o'e jemudupmubararaktup pe: Deus e'em:

“Deus kay oceju” i napa ma e'em iteyü wuyjuyü, i. Imênpit okay gu ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁷ “Ën xipat,” i te'e ma e'em ip owebe, i. Imênpit xipat gu òn ip cexe, io'e Deus, io'e Isaías. “Deus ekawën eymutaybitbin oceju bit,” i napa ma e'em ip. Imênpit wuyjuyü ekawën acä adeayü mutaybitbin ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

⁸ — Eyju Deus ekawën iwatiwan aypapayü'üm'üm ekawën tağ eyeku am — io'e Jesus Fariseuyü be, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayü be dak. ⁹ — Deus ekawën kay gu eyju—aypapayü'üm'üm ekawën kay acä! Jewexe eyetaybit cica! — io'e. ¹⁰⁻¹³ — Moisés o'e kuyje:

Xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i.

Waram o'e guto:

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka—jexi muymuy'ukat tak, i.

Imên Moisés o'e — io'e. — Imên eyju warara'acayü muwa'üm'üm cebay buywat am, ixi buywat am tak. “Dinheiro kuka adi oğüm eywebe eybuywat am, i juy epe'e eyebay be,” i eyju bit e'em warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. “Imênpit ibo edinheiro oğüm cuy Deus pe, i juy epe'e eyebay be,” i'e'em eyju bit warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. — “Gasü iba'ore owebe eybuywat am, i juy epe'e cebe ip,” i eyju e'em imuküyjojom ip — io'e Jesus. — Imên eyju Deus ekawën kay gu. Deus ekawën gu warara'acayü mutaybitbin eyju—eyekawën acä. Deus ekawën tağ gu eyju jekukum—eyekawën tağ acä. Soan eyju e'em cedağ ümän — Jesus o'e Fariseuyü be.

¹⁴ Gebuje Jesus waram adeayü o'tomuwa jewekay.

— Eya'öpicügçüg cuy apën òn em iap kay — io'e cebe ip. — Eyetaybin cuy epesop! — io'e.

¹⁵ — Wuywebe iömömap gu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acä! — io'e. ¹⁶ — Wekawën eyetaybit pin pima, xipan cuy eya'öpicügçüg! — io'e.

¹⁷ Jesus o'jëm adeayü xewi.

Gebuje oöm uk'a be jeweju etaybitbinayü eju. O'jekawën ip ceweju—Jesus eju.

— “Wuywebe iömömap gu wuymukêrêrêrên—wuybinün peat acä,” i kuy ece adeayü be — io'e ip. — Iba'arëm ekawën ocexe — io'e ip.

¹⁸⁻¹⁹ — Eyju dak eyetaybit gu du wekawën? io'e. — Adeayü-buxim wekawën pa'arëm tu eyxe? — Jesus o'e. — Eya'öpicügçüg cuy epesop wa'ö kay. Eyxat ömöm eybinün pe gu—eydada be acä! Guyjom cëmcëm gu to eywebewi — io'e. — Imêneju eyxat gu eybukêrêrêrên — io'e.

Jesus iboam i'e buje “Soat i'opi gu wuywebe” iam imutaybin ojuy ip o'e.

²⁰ — Ixat gu ijodiakat mukêrêrêrên — io'e. — Ijodiakat ikêrêat mujurügrüg soat em ikêrêat kay gebum puye — io'e. ²¹ — Soat em ijodiakat gebum ikêrêat kay. Imênpuye soat em ikêrêat kay jewağuydadam ip: aoyü kaykay dak ip, warara'acat pubut tujupa'um'm tak ip; warara'acat aokakam tak ip, ²² warara'acat tayxi kaykay dak ip; itabükuku dak ip warara'acat pubut kay; ikêrêat mujurügrüg tak ip; napapa'uk tak ip; warara'acat muğuykuku ojuy dak ip; cekawênkêrê dak ip; itabutkarey dak ip; warara'acat awêtatam tak ip; yoboğan pin tak ip; yağuyba'arëm tak ip — io'e Jesus. ²³ — Ijodiakat ikêrêat mujurügrüg jexat o'om puye gu—soat em ikêrêat kay gebum puye acä — Jesus o'e. Imên Jesus jewejuayü o'ğutaybitbin

²⁴ Ibocewi Jesus o'ju Tiro ka kay, iğo ka tēğatka kay dak. Oöm uk'a be jenuy äm. Ibu'u osunuy warara'acat pe itaybit am Jesus omuy ijoce iam. Imênpit cemunëm pa'ore osunuy.

²⁵ Gebuje Jesus uk'a be omuy iam o'jekūyjo ayacat. Ixe ayacat it axik kuḡ osunuy jewebe—ayacat'it'it. Je'it mu'adaap ojuy o'ju Jesus kay. O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap. ²⁶ Grego a'ōm kawēnwēn'ukat osunuy ayacat. Judeu ḡu osunuy. Sirofenicia eipi bewiat osunuy.

— O'it axik kuḡ — io'e. — Eḡujēm cuy cebewi — io'e Jesus pe.

²⁷ — Ap! — io'e. — Judeu ḡu ēn — io'e. — Koap puk ōn webekitkit puywan—Judeuyū buywan. Guyjom acā Judeu'ūmayū osubuywan — io'e. — Cedaḡ gu wuywebe webekitkit xat pum iūm ām akurice be. Icēm ḡu du? — io'e Jesus ibuyxijojom.

²⁸ — Icēmān ēn e'em, Kariwa — ayacat o'e. — Imēnpit akuriceyū bekitkit pi nōmnōm acap wiwim mesa diotpe — io'e. — Ōn tak ewebe obuywacap wiwim akurice be ibi nōmnōm acap wiwiap puxim — io'e ayacat.

²⁹ — Icēmān ēn e'em — io'e. — Imēnpuye juy ecepit eduk'a kay — io'e. — Axik kuy oḡujēm e'it pewi — io'e.

³⁰ O'jepit je'it kay. Je'it o'tobuxik po'i jexecap pe. Axik kuy o'jēm cebewi. Xipat o'e.

³¹ Gebuje Jesus o'jēm Tiro ka tēḡatka bewi. Jepitpin pima o'kap Sidom ka daḡ, 10 beatka daḡ tak. O'ju iodi kay Galilēia eipi beati kay.

³² Gebuje ibureyū ya'ōpi'ūmat o'tujowat Jesus kay. Ya'ōpi'ūmat ya'ōbbabi'ūm tak osunuy.

— Ebu juy esubumōḡ ya'ōpi'ūmat pe imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

³³ Gebuje Jesus ya'ōpi'ūmat o'tujowat adeayū parakpewi. Jaḡepūḡ ma o'tujowat. O'jewebumuy ya'ōpi'ūmat a'ōpi be. O'jexi. Jebidim ya'ōpi'ūmat kō o'sukōmucay. ³⁴ Kabi kay jeapūnapūn pima, o'jepidowat.

— Efatá! — Jesus ja'ōm o'e cebe.

(Efatá “a'ōpi juy ja'ōpietok” iape). ³⁵ Ya'ōpi'ūmat o'jea'ōpietok gebuje. O'jekōewut tak. Xipan o'e jekūyjojom. Xipan o'e kawēnwēn tak. Jesus o'jepit adeayū kay ya'ōpi'ūm tūibit eju.

³⁶ — Jesus ya'ōpi'ūmat a'ōpi o'ya'ōpimutok iap awēḡ epeguwēn ḡu warara'acayū be — io'e Jesus adeayū be.

Imēnpit biḡ ma ip o'ḡuwēnwēn yawēḡ.

³⁷ Yawēḡ coco'ukayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

— Xipan acā zeku e'em — io'e ip jewewebe. — Ixe a'ōbi ya'ōpi'ūm tūibiyū jekūyjojom o'e ḡasū bit. Ixe a'ōbi ya'ōkērē tūibiyū xipan kawēnwēn o'e ḡasū bit — io'e ip.

8

¹ Guyjom ḡuto adeayū oajēm Jesus kay. Ebaḡḡ kabiabun ixeyū mutaybitbin osunuy Jesus. Ixat ip oi'ūm. Jesus jeweju etaybitbinayū o'tomuwā jewekay.

² — Wetabotaidabotbot iteyū kay — io'e. — Xepxep xet oweju ip jekukum. ḡasū bit ixat'ūmḡu ip o'e — io'e. ³ — Jeduc'a kay ip imuyyit puje, e daḡ ma kuka juk ip o'tao'ūm'ūm repibun — io'e. — Pūḡpūḡ wūywi oajēmjēm — Jesus o'e jeweju etaybitbinayū be.

⁴ — Apēn iteyū xan acejat? Ka'ūmḡu ijoce — io'e ip Jesus pe.

⁵ — Pēbūrū'a eyju pāo'a kuḡ? — Jesus o'e.

— 7 be ma — io'e ip.

⁶ — Epabik cuy ipi ju — Jesus o'e adeayū be—jexat kuḡ'ūmayū be o'e.

Gebuje Jesus ixan o'jat. 7 be o'yabu pāo'a.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Eyaūm ocexat'am pāo'a — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. O'yamu'acōḡ cīcā. Ya'ade jījā o'e.

— Juku. Epeyaūm cuy adeayū be — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

Yaūmūm o'e cebe ip ixeyū be yamu'ē'ē ām adeayū be. O'yamu'ē'ē ip cebe ip. ⁷ Axima kuḡ o'e ip pūḡpūḡ ma.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Axima eḡūm ocewebe — Jesus o'e Deus pe.

— Judaku — io'e. — Epeḡūm cuy adeayū be — io'e jeweju etaybitbinayū be.

O'yamu'ē'ē ip adeayū be.

⁸ Gebuje soat ip o'jo'o'o adeayū. Ibeḡbeḡ o'e ip Jesus pāo'a o'yamu'acōḡ puye. Ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat ip. Axima epoyat o'jat ip, pāo'a epoyat'a dak. 7 be o'yamunopapūn ip cepoyan yoba'a. ⁹ Ade jījā wuyjuyū o'jo'o'o. Ebadipdip mil o'jo'o'o.

Gebuje Jesus adeayū o'ḡuyyit ip tuk'a kay. ¹⁰ Ixe oōm kobe be jeweju etaybitbinayū eju. O'ju ip Dalmanuta eipi be.

¹¹ Fariseuyū o'ju Jesus kay. Jesus buyxijo ojuy ip o'ju.

— Ocewebe i'e ba'oreat cuy eḡubapuk ocewebe — io'e ip. — Iboap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip cebe.

¹² Imēn o'e ip Jesus buyxijoap ojuy. Jesus iḡuycūḡ o'e jekay itabut am ibu'u ip puye.

— Ap! — io'e cebe ip. — Eyju e'em “Ocewebe i'e ba'oreat cuy eḡubapuk ocewebe,” i — io'e. — Imēnpit eybu'u'u eyetabut am okay. Imēnpuye eywebe i'e ba'oreat oḡubapuk ḡu eywebe — io'e.

¹³ Ibocewi Jesus Fariseuyū o'suiwat. Oōm kobe be. O'ju wīnābu jewewu etaybitbinayū eju. ¹⁴ Pūg'a ma pāo'a kuḡ o'e ip kobe be. O'yaḡuyba'ūm ip wara'at'a dujowat am jexat'am. ¹⁵ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay ḡu juy epesop, Herodes ebekitkit epāo'a muyuhuhuptōm kay ḡu dak — Jesus o'e.

¹⁶ — Apēnpuye dak ixe kawēnwēn oceweju pāo'a muyuhuhuptōm? — io'e ip jewewebe. — Imēn kawēnwēn oceweju pāo'a kuḡ'ūm puye wuyju — io'e ip.

¹⁷ Jesus itaybit o'e apēn ip o'jekawēn jewewebe iam. Imēnpit pāo'a muyuhuhuptōm i'e buje, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy.

— “Pāo'a kuḡ ḡu wuyju,” i'ūmḡu juy epe'e! — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? Eyetaybit ḡu du? — io'e. ¹⁸ — Eyetaybit ḡu eyetate ma'ḡu. Jekūyjojom ḡu eyju, eya'ōpiehe ma'ḡu — io'e. — Eyaḡuyba'ūm wa'ōbacaam ma pāo'a oyamu'acog iap kay — io'e. ¹⁹ — Pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay ḡebum ḡu du eyju? Pebūrū'a yoba'a epeyamunopapūnpūn yaepoyan? — io'e cebe ip.

— 12 beat'a yoba'a — io'e ip.

²⁰ — Gebum ḡu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? — io'e. — Pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? — io'e.

— 7 be ico — io'e ip.

²¹ — Eyetaybit ḡu du ka'ūmān ma iba'ore owebe iam? — io'e Jesus.

²² Jesus oajēm Betsaida ka be jewewu etaybitbinayū eju. Iḡo ka watwat aḡokatkat o'tujowat Jesus kay—ita'ūmat.

— Ita'ūmat cuy eḡucay imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

²³ Gebuje Jesus ita'ūmat o'subaixik. O'tujowat aḡoka bewi. Jebidi o'timōḡ ita'ūmat eta be. Jebu o'subumōḡ cebe.

— Ijojom tu ēn? — io'e.

²⁴ Ita'ūmat o'jeak.

— Aḡokatkayū jojom ōn — io'e. — Imēnpit awaydip co'i ip cūḡcūḡ oxe — io'e.

²⁵ Jesus jebu o'subumōḡ ma'ḡuto ita be xipan ḡu ijojom puye. Kabia o'e ijojom gebuje bit. Xipan o'e ijojom.

²⁶ Gebuje Jesus ita'ūm tūibit o'ḡuypit tuk'a kay.

— Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Eju ḡu juy ikaboḡatka kay — io'e.

²⁷ Gebuje Jesus o'ju jewewu etaybitbinayū eju. O'ju ip aḡoka kay ika'icatka kay. Cesarēia eipi daḡ o'kap ip—Filipe eipi daḡ. E daḡ pima ip o'jekawēn ceweju ip.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — “Teku waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em ip soat wuyjuyū — io'e ip. — “Teku João Batista—waram ḡuto o'jetait'iat,” i pūḡpūḡpūḡ e'em — io'e ip. — “Teku Elias—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip.

²⁹ — Abu ōn eyxe bit? — io'e.

— Ēn Cristo—Deus emunaē ēn — Pedro o'e.

³⁰ — Omuwēn ḡu juy epe'e — io'e Jesus. — Adeayū be: “Teku Deus emunaē,” i ḡu juy epe'e cebe ip — io'e.

³¹ Jesus jaokaap o'ḡuwēn jewewu etaybitbinayū be.

— Soat waḡo ōn — io'e. — Ipiatpi'ajom cīcā ōn — io'e. — Judeuyū kukukayū okay'ūm cīcā je'e, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū epaiyū kukukayū dak — io'e. — Oaokaat ip. Xepxep xet kap puye waram ocetait — io'e Jesus.

³² Cekawēnbapak cīcā o'e cebe ip.

Gebuje Pedro Jesus o'tujowat warara'acayū xewi.

— “Oaokaat ip,” i'ūmḡu juy ece! — io'e Jesus pe.

³³ Jesus o'jekorepēn. Warara'acayū jojom pima, jewewu etaybitbinayū jojom pima dak, Pedro o'ḡukorēm.

— Mūḡ ece! — io'e. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam! Deus aḡuy daḡ ḡu ēn jewaḡuyḡuy—Satanás aḡuy daḡ acā — io'e.

³⁴ Gebuje Jesus adeayū o'tomuwā jewekay, jewewu etaybitbinayū dak. O'jekawēn ceweju ip.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaḡuyba'ūm cuy; eybu'um ḡu dak cuy je'ū ām owebeam; wa'ō daḡ tak cuy epeku — io'e. ³⁵ — Eybu'u je'ū ām owebeam pima, epe'ū'ū. Owebeam ey'ū buje bit, soat em eyetait epesop kabi be eye'ūap tomukadi, kawēn idipat muwēn ām eye'ū buje dak — io'e. ³⁶ — Ajo-kuḡ tak epesop soat tarekrek kuḡ ipi daḡat kuḡ, eybiōḡbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuḡ ma! — io'e. ³⁷ — Tei'ūmḡu soat em Deus xe wuydopaptein. ³⁸ Gasūacat ikērēat mujurūḡrūḡ. Deus kay jetabucap o'jepere ip. Okay'ūm cīcā ip. Wa'ō kay ḡu dak. Soat waḡo ōn. “Jesus ebekitkiyū ḡu oceju bit,” i'e'em ip.

Wepit puje òn tak “Webekitkiyũ gu eyju,” i oce'e cebe ip. Oceptit ma. I dip cĩcã je'e wepicap. Deus ekawẽn tojtòjtò'ukayũ eju oceptit—idip cĩcãayũ eju — io'e.

9

1 — Deus soat kukukan pima ka'ũma ma ixe jo'ian je'e ya'òbacaan. Ixe xe ma epesop ixe soat kukukan pima. Ijo'ũm puje epe'ũ'ũ gu pũgpũg ey'in — io'e Jesus.

2 5 xet kap puje Jesus Pedro o'tujowat jewēju, João dak, Tiago dak. O'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Oajẽm ip. O'jeu ip.

Gebuje Jesus o'jewemuwarurun itabun ip. 3 Cesay isopsep cĩcã o'e. Irut cĩcã o'e. Iba'ore wuywebe say murun am cesay rucap co'iam.

4 Gebuje aypapayũ'ũm'ũm o'jebapuk iboce. Kabi kadiwi o'jebapuk ip. Moisés o'jebapuk, Elias dak. 5 Kawẽnwẽn osodop ip Jesus eju. Pedro o'jekawẽn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat, xipat wuyju ijoceam — io'e Pedro. — Ebpũg xijap cuy ocejomõg—pũg edopam, wara'at Moisés dopam, wara'at Elias dopam — io'e.

6 Itaybit gu o'e jede am jeparara pibun. Pedro bureyũ dak iparara ip o'e. 7 Kabikerereat o'jebapuk. O'guba'arẽm ip Jesusyũ.

Gebuje Deus o'jekawẽn kabikerereat pawi.

— Teku okpot — io'e. — Ikukpin cĩcã oxe. Eya'òpicũgũg cuy epesop ya'ò kay — io'e.

8 Ceweju etaybitbinayũ jeakağ pima, xepxepayũ o'jeu ma'guto—kabi kadiwi oajẽm'iyũ. Wara'acat gu o'jojojo ip—Jesus acã.

9 Gebuje Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju. Co'a dağwi kopkom pima o'jekawẽn ceweju ip.

— Gasũ gu juy epejojojoiap epeğuwẽn adeayũ be — io'e. — Soat wağo òn — io'e. — We'ũ buje waram ocetait. Waram wetait puje acã juy epeğuwẽn epejojojoiap — io'e.

10 Imẽneju kũyjobit osodop ip Jesus a'ò kay. O'jojojoiap o'ğuwẽn gu ip warara'acat pe. Imẽnpit jeweweju ma ip o'jekawẽn.

— Apẽnpuye ixe o'e “Waram guto ocetait,” i? — io'e ip jewewebe ma.

11 — Apẽnpuye Moisés ekawẽn ocemutaybitbin'ukayũ e'em “Elias koam omuyku,” i? — io'e ip Jesus pe.

12 — Icẽmãn òn e'em eywebe — Jesus o'e. — Elias co'iat koam omuyku adeayũ muisun ãm. Adeayũ ağuyumuwarurun je'e itabut am ip Deus kay — io'e. — Kuyje omuwẽğaptup ip o'tupmubararak. Imẽn e'em ibodup:

Itẽ ipiat supia'ajo jĩã, i. Warẽmtağ ma ip ixe jukuk, i. Itakoma jĩã je'e ip cekay, i'e'em ibodup — io'e Jesus.

13 — Icẽmãn òn e'em eywebe. Elias co'iat kuy oajẽm. Warẽmtağ ma ip o'jukuk. Ikẽrẽm cĩcã ip o'jukuk — io'e Jesus. — O'ğudadaibothon cĩcã ip. Kuyjeatup ekawẽn tağ ikẽrẽm ip o'jukuk — io'e.

14 Warara'acayũ kay, jewēju etaybitbinayũ kay yajẽm puje, ade jĩã wuyjuyũ o'jojojo yakokoreren ip. Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ Jesus eju etaybitbinayũ a'òxikxiğ o'e ya'òberen.

15 Jesus co buje adeayũ itabẽğbẽğ o'e ip ijojom. O'jedau ip cekay—Jesus kay.

— Ajẽm tu? — io'e ip Jesus pe.

16 — Oajẽm — io'e Jesus. — Apẽnpuye eyju oweju etaybitbinayũ a'òxikxiğ? — io'e.

17 — Ocemutaybitbin'ukat, axik opop okpot pe — io'e pũg. — Ixe axik okpot a'òmu'ũmu'ũm, ya'òpimu'ũmu'ũm tak. 18 Axik pe ixe bu buje, okpot muy'at'an. Ibidopabok cẽmcẽm ibi bewi dak, jenũyekũntũkũnũy dak, ibaca'ũm e'em tak — io'e cebay. — Imẽnpuje okpot otojot ekay. Ajẽm awap “Axik cuy epeğujẽm okpot pawi,” i juk oce eweju etaybitbinayũ be. Imẽnpit iba'ore o'e cebe ip imujẽm ãm — io'e Jesus pe.

19 — Eyetabut gu Deus kay — io'e adeayũ be. — Puğũn oğuy eyxe? Ade koato eyxe oğuy bima dak, kuka eyetabut'ũm ma epesop okay — io'e. — Yaypan'isuat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip.

20 Imẽnpuje yaypan'isuat o'tujowat ip.

Jesus co buje, axik yaypan'isuat o'ğukutukutu jĩã. Ipi ju o'at. O'jejorojoro dak ipi ju. Ibidopabok o'jẽm ibi bewi.

21 — Puju ku ite ekpot o'e imẽn? — io'e Jesus cebay be.

22 — Bekin pin ma — io'e. — Ade em imuy'at'an daxa be. Imu'akõmkõm idibi be imuy'ũap ojuj. Etabotaidabothon cuy eğuy ocekey — io'e. — Ocebuywan cuy ece ewebe i'e but pima — io'e.

23 — “Te but ewebe bima,” i'ũmğũ juy ece! Okay etabut pima etaybit ece'e soat i'e but owebe iam — io'e Jesus.

24 — Wetabut cĩcã gu — io'e cebay. — Wetabutsũ ma. Obuywan cuy ece wetabut cĩcã am — io'e ya'òberen geğube bit.

²⁵ Adeayū o'jedau cekay ijo am. Ixeyū jo buje, Jesus axik o'gukorēm.

— Ejēm cuy cebewi — io'e wuyjuyū a'ōmu'ūmu'ūm'ukat pe, ya'ōpimu'ūmu'ūm'ukat pe. — Waram pit eōm gu juy cebe — io'e.

²⁶ Gebuje axik o'jewāwāwā ya'ōberen. Ixe dak yaypan'isuat o'gukutukutu jījā. O'jēm cebewi. Yaypan'isuat ce'ūat puxim o'e. Imēnpuye:

— Oe'ū teku — io'e adeayū.

Tūybe ce'ū iān o'e ip.

²⁷ Imēnpit Jesus yaypan'isuat o'subaixik. O'gu'agobucēg. Yaypan'isuat o'āy. Xipat o'e.

²⁸ Ukā be Jesus ōm puje, ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju.

— Apēnpuye ocewebe axik mujēm pa'ore o'e? — io'e ip.

²⁹ — Soat em ma Deus eju kawēnwēn'uk'ūm pima, iba'ore wuywebe ite buximat mujēm ām — Jesus o'e.

³⁰⁻³¹ Jesus waram ġuto je'ūap o'guwēn je'ūm awap. Jesus Galiléia eipi daġ oeku jewēju etaybitbinayū eju. Imutaybin ojuy ip oeku. Imēnpuye ibu'u o'e warara'acayū be itaybit am poce omuy iam.

— Soat waġo ōn — io'e. — Oūm ip okay itakomaayū be — io'e Jesus. — Oaokam ip. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetai — io'e Jesus.

³² Imēn imutaybin ojuy o'e. Imēnpit pēgape ite o'e iam itaybit gu o'e ip. Ade em cuk adi o'e e cebe: — Ekawēn pa'arēm ocexe — i. Imēnpuye ibisūsūn o'e ip “Pēgape ēn e'em” i'e am cebe.

³³⁻³⁴ Ibocewi Jesus o'ju Cafarnaum ka be jewēju etaybitbinayū eju.

E daġ pima jewa'ōxixiġ ip.

— Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat! — io'e ip soat.

Oexexe ip Cafarnaum ka be.

Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ukā be bima o'jekawēn ceweju ip.

— Apēn cuk epe'e eyewebe e daġ pima? — io'e.

O'jede ġu ip, e daġ pima “Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat,” i juk o'e ip puye. O'jewemusūsūn ip jede am.

³⁵ Jesus oabik.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy — io'e. — Yoboġan pin pima, yopican cuy epesop. Soat puywatwan tak cuy epesop — io'e Jesus.

³⁶ Ixe dak bekicat o'subuxik. O'tjuajēm cepidase ip. O'yakobot. O'jekawēn ma'ġuto jewēju etaybitbinayū eju.

³⁷ — Bekitkit xipan cuy epejukuk, eyju webekitkit puye — io'e. — Xipan bekitkit kuġ pima, xipan okuġ tak epesop. Xipan okuġ pima, xipan omudocat kuġ tak epesop — io'e Jesus.

³⁸ Gebuje João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Agokatkat cuk ocejojojo — io'e. — Ibiōġbuk kērēat mujēmujēm o'e ijodiacyū bewi “Jesus a'ōbi ōn jemujēm,” i'e'em — io'e. — “Imēnmēn ġu bit,” i juk oce cebe, ixe wuyweju jekuku'ūm'ūm puye — io'e.

³⁹ Imēnpit Jesus o'jede:

— “Imēnmēn ġu bit,” i'ūmġu juy epe'e cebe — io'e. — Wa'ōbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ pima, dao ġu kuka omuy — io'e. ⁴⁰ — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — io'e. ⁴¹ — Icēmān ōn e'em eywebe. Wara'acat idibi tiūm eywebe tikōn ām eyju Cristo ebekitkit puye. Deus tak xipacat je'ġūm cebe — io'e.

⁴² — Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūġrūġ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboġat'a mukirik am eyaġobu eju idibi be eymuakōm. Imubu'un'ūm piam Deus kuka juk ipiat o'supi'ajoat ġu eywebe — io'e. ⁴³ — Eybum ikērēat mujurūġrūġ pima, epeywebudakat cuy — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūġpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe — io'e. ⁴⁴ — (Iboce iohe ġu—soat em ma ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ġu). ⁴⁵ Ikērēat mujurūġrūġ ām soat em eyju buje, epeyweidakat cuy — io'e cebe. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be eyeicug tak. Xipat ġu kuka o'e eywebe eyxik am ipiat'ajoap pe xepxep im ma — io'e. ⁴⁶ — (Iboce iohe ġu—soat em ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ġu). ⁴⁷ Eyetam ikērēat mujurūġrūġ pima, epeyweta'uk cuy! — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūġ etam tak—soat ma Deus a'ō kay iap pe. Xipat ġu kuka o'e eywebe eyxik am daxaboġ pe xepxep eta bima — io'e. ⁴⁸ — (Iboce iohe ġu—soat em ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ġu. Iboceayū soat em ipiatpi'ajojom e'em) — io'e Jesus.

⁴⁹ — Wuyju puybit muyunuyun iġēmap puxim. Imēnpuxim Deus tak ipiat pi'ajoan wuywebe, wuywebe ikērēat mujurūġap puxixim — io'e. ⁵⁰ — Kawta tayu bima, xipat cīcā.

Tayu'üm pima bit, xipat ġu. Apëġām tak takuġ kuka acesop? Taxik am acā. Kawta tayuat pit xipat. Xipan cuy epeyewekuk eyju dak — io'e.

10

¹ Jesus oajēm Judéia eipi kay. Jordāodi wīnābu oajēm.

Gebuje ade jījā wuyjuyū o'je'awero ma'ġuto Jesus kay. Adeayū mutaybitbin'uk osunuy iap puxim imutaybitbin ma'ġuto o'e waram. ² Fariseuyū oajēm. O'jekawēn ip ceweju ya'ōmukorēm ojuy.

— Wuyawēwēap ekawēn taġ tu wuytayxi epereperem? — io'e ip Jesus pe.

³ — Apēn wuy'ajore Moisés o'e kuyje? — io'e.

⁴ — “Eytayxi epere ojuy bima otayxim ġu ece ġasū bit iaptup cuy epetupmubararak cekay,” i juk o'e Moisés — io'e ip. — “Epetupūm cebe eytayxi be. Tup ūm puje, xipat eytayxi epere am,” i juk o'e Moisés — io'e ip Jesus pe. — Itayxi epereap cūġ ma osunuy Moisés xe. Pām exe? — io'e ip cebe ya'ōmuwarurunap ojuy.

⁵ — Moisés imēn o'e eybu'u jījā ya'ō dag jekum puye — io'e Jesus. ⁶ — Kuyje bit imēn ġu o'e. Kuyje Deus soat o'ġuġē — io'e. — Aġokatkat o'ġuġē, ayacat tak. Ixeyū o'ġuġē xepxem ma jekuku am. ⁷⁻⁸ Imēnpuye jetayxi bu buje, aġokatkat cēmcēm jebay duk'a bewi. Jetayxi eju cucum. Jektop pu buje ayacat tak cēmcēm jexi duk'a bewi. Jektop eju cucum. Xepxep ma ip. Imēnpit pūġat puxim ip o'e jewekug soat em jeweweju ip cucum puye. ⁹ Deus xe ip pūġ ma. Imēnpuye eytayxi juy epeyepere ġu — io'e Jesus.

¹⁰ Guyjom uk'a be oōm ma'ġuto Jesus, ceweju etaybitbinayū dak.

— Ekawēnpar'arēm ocexe — io'e ip Jesus pe. — Ocetayxi epeream cuy ocemutaybin — io'e ip cebe.

¹¹ — Aġokatkat jetayxi epere buje wara'at pu am jetayxim, ikērēān e'em koapat pe—jetayxi be — io'e. ¹² — Imēnpuxim ayacat jektop epere buje wara'at pu am jektop, ikērēān e'em koapat pe jektop pe — io'e cebe ip.

¹³ Iboceayū je'iyū o'tujowat ip Jesus kay Deus cuy xipan jeykuk i'e am.

— Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū bit cebe ip.

¹⁴ Jesus itakoma o'e jeweju etaybitbinayū kay bekitkit tujowat ojuyacat o'ġukorēmrem ip puye.

— “Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay,” i'ūmġu juy epe'e — io'e cebe ip. — Āġ jeedot ip okay — io'e. — Ixeyū buximayū jeeōm kabi be soat Deus a'ō kay kūyjobit pima. Jeeōm ip ibu'u'üm puye ip Deus pe jekukan — io'e. ¹⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u'ū ġu Deus pe jekuk an. Deus pe eykuk an eybu'u bima, Deus xe ġu epesop soat Deus a'ō kay kūyjobit pima — io'e.

¹⁶ Bekicat o'yakobot. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy iteyū bekitkiyū ejukuk — io'e.

¹⁷ Ibutut adeat o'ju Jesus kay. Jesus cu ojuy bima aġokatkat daudaum oajēm cekay—yaypan'isuat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cebe buye.

— Kariwa, — io'e. — Ēn xipat cīcā. Soat em Deus xe onuy pin wetait. Apēntak oce soat em cebe onuy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁸ — Apēnpuye ēn e'em owebe “Xipat cīcā ēn,” i? — io'e. — Ka'ūmġu xipacat—Deus acā — io'e. ¹⁹ — Kuy etaybit apēn Moisés o'e wuy'e'ajojoyū'üm'üm pe iam — io'e. — Imēn o'e: warara'acat epeyaoka ġu juy, i; wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak; eybukuruġ ġu juy epesop, i dak; napa ġu juy epe'e, i dak; warara'acat epeġuġuykukuku ġu juy, i dak; xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Imēn Moisés o'e kuyje. Kuy etaybit ijom soan — io'e Jesus.

²⁰ — Kariwa, soat ijop ekawēn taġ ojekukuku bekin pin ma — io'e.

²¹ Jesus xe ibubut adeat ikukpin cīcā o'e.

— Wara'an puk ece ġu — io'e. — Eju — io'e ibubut adeat pe. — Soat ebubut cuy eteida. Ibo juy dinheiro tei'ūma eġūm tadaybocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e. — Imēn e'e buje juy ejot oweju — io'e Jesus.

²² Cekawēn co buje iġuycūġ cīcā o'e. Itakoma dak o'e. Iġuycūġ ma o'jēm Jesus xewi ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'ju ġu Jesus eju.

²³ Imēnpuye Jesus jakokoreren o'jeak adeayū kay. Ixe dak o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e. — Ibu'u jījā ip Deus a'ō kay am, itabut cīcā ip jebubut kay buye — io'e.

²⁴ Ceweju etaybitbinayū itabēġbēġ o'e ip ijjom cekawēn co buje.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ma'ġuto ceweju ip.

— Tapupuyū, iba'ore jījā ijodiacat ōm ām kabi be. Ibu'u ip Deus a'ō kay am — io'e. ²⁵ — Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok tag. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e.

²⁶ Jewaḡuyumugēḡēm o'e ip.

— Abu be dak jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁷ Gebuje Jesus o'jeak cekay ip.

— Wuywedaxijo ha'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit wuydaxijo but. Soat i'e but Deus pe — io'e Jesus.

²⁸ — Kariwa! Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am — io'e Pedro.

²⁹⁻³⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Eyju okay jījā. Eyju kawēn idipat muwēn pin cīcā soat kaka watwat pe. Imuwēḡap ojuy eybubut epere buje, ade epejat wara'at eybubun. Eyduk'a epere buje, ya'ade epeyabu eyduk'am—100 beat'a. Eywaḡo epere buje, “owago” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykitpit epere buje, “okitpit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyxi epere buje “oxi” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyebay epere buje “webay” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eybekitkit epere buje, “webekitkit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykat epere buje ade epejat eykan—100 be. Warara'acayū je'e itakoma eykay. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Guyjom pit Deus xe epesop kabi be. Soat em epesop cexe eyetabēḡ — io'e. ³¹ — Ade ya'ōbuyxiayū'in yopicayūm jeedop ip. Ade yopicayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

³² Waram Jesus je'ūmap o'ḡuwēn. Jeweju etaybitbinayū eju cum o'e e daḡ Jerusalēm ka kay. Jesus o'ju koap. Gasū ixeyū o'ju tomuju. Yaḡuybabi'ūm'ūm ip osodop. Iparara osodop ip warara'acayū ixeyū nomujuayū. Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay.

³³ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay cum wuyju. Soat waḡo ōn. Oūm ip okay itakomaayū be, paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn Deus xe, ocese dak,” i je'e ip owebe — io'e. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e. — Judeu'ūmayū be oūm ip — io'e. ³⁴ — Owaywayway jījā je'e ip. Jetakomaap pibun ip omuxi. Omupokopok ip. Gebuje oaoka ip — io'e. — Xepxep xet kap puje bit, waram ḡuto ocetai — io'e Jesus.

³⁵ Gebuje Tiago oajēm Jesus kay, João dak. Zebedeu ipotpoyū osodop ip.

— Kariwa — io'e ip. — Ocemuojuyjuy eḡūm ocewebe — io'e ip.

³⁶ — Ajo ojuyjuy eyju oxewi? — io'e Jesus.

³⁷ — Soat kūyjobit a'ōkay bima āḡ ocabik exe ixeyū kuk am eweju—pūḡ oce'in eba'at kadi, wara'at eba'ūgat kadi — io'e ip. — Soat kūyjobit a'ō kay iap idip cīcā je'e — io'e ip.

³⁸ — Ap! — io'e. — Eyetaybit pun'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn osupi'ajo iap puxim tu eyju dak epesupi'ajo? — io'e.

³⁹ — Hm hm — io'e ip. — Ocejū dak ipiat ocesupi'ajo ebuxim ma.

— Imēn ma — io'e. — Ipiatpi'ajojom pima bit, “Ipiat esupi'ajoat ḡu juy ocewebe,” i du epe'e? — io'e Jesus.

— Ap! “Ipiatpi'ajoat ḡu juy ocewebe,” i'ūmḡu oce'e! — io'e ip.

⁴⁰ — Ha'a — io'e Jesus. — Obuxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajo — io'e. — Ōn ḡu bit e'em: “Abik cuy oba'at kadi oba'ūgat kadi,” i. Webay imēn i'e but. Ixe ma oweju adeayū kukayū nuy ām o'ḡuxipan. Ixe ma je'e abuyū jabik iboce iap — io'e Jesus.

⁴¹ Xepxepayū ekawēn co buje, warara'acayū ceweju etaybitbinayū itakoma o'e ip cekay ip—Tiago kay, João kay dak. ⁴² Imēnpuye: — Epesot cuy okay — io'e Jesus cebe ip.

— Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpuruḡ jebekitkiyū mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em e'em “Oca'ōbuyxi jījā.” i. Biḡ ma ip jebekitkiyū mukapikpiḡ,” io'e. ⁴³ — Eyju bit—imēn ḡu juy epewewekuk. Kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop! — io'e. ⁴⁴ — Ya'ōbuyxian pin pima, tei'ūma epyekapik cuy warara'acat peam — io'e Jesus. ⁴⁵ — Imēntak soat waḡo ōn. Warara'acat pe obuywat am ḡu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayū daxijo am ma ojot. Soat em itabēḡ jeedop ip kabi be, oje'ū buye — io'e.

⁴⁶ Ibocewi Jesus oajēm Jericó ka be jeweju etaybitbinayū eju. O'jēm ip Jericó ka bewi wuyjuyūxirixiri eju.

Gebuje Jesus oajēm ita'ūmat kay. Ita'ūmat xik'i osunuy e bitakobe. Ibutet Bartimeu i osunuy. Timeu ipot osunuy. Kapkamayū xewi dīnheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'ūm puye.

⁴⁷ — Jesus Nazareno omuyku — io'e ip kapkamayū Bartimeu be.

Iboap co buje, ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay. O'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! Ēn Davi'ūm naxeḡebit — io'e — wuye'ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxeḡebit — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay! — i o'jewāwā ya'ōberen.

⁴⁸ Imēnpuye adeayū ita'ūmat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ! — io'e ip. — Ecewāwā ḡu juy! — io'e adeayū Bartimeu be.

Imēnpit big ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! Davi'ūm naxegebit! Etabotaidabotbon cuy eguy okay — io'e.

⁴⁹ Ibocewi Jesus o'jecū e bidase.

— Ita'ūmat cuy etomuwā — io'e Jesus adeayū be. Ita'ūmat o'tomuwā ip.

— Epararam gu eguy! — io'e ip cebe. — E'āy. Jesus enomuwāwām — io'e ip ita'ūmat pe.

⁵⁰ Bartimeu jeekabek o'joxik gebuje jecokkok pibun. Dao ma o'āy. Jesus kay o'jedau.

⁵¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Jesus ita'ūmat pe.

— Ocemutaybitbin'ukat, wecoat pin oce! — io'e ita'ūmat.

Gebuje Jesus o'jekawēn ita'ūmat eju.

⁵² — Ecepit cuy eduk'a kay — io'e. — Kuy ece'ada okay etabut puye — io'e Jesus.

Ita'ūm tūbit o'jecoan gebuje bit. Dao ma o'e ijojom. Xīpan o'jojojo. Ixe dak o'ju Jesus eju e dağ.

11

¹ Jesusyū oajēm Jerusalén ka be. Jerusalém ka tēğ pima ip oajēm Betfagē ka tēğ Betânia ka tēğ tak, Oliveira dip'a tēğ tak. Jesus xepxep jeweju etaybitbinayū o'guju ikabogatkan be—Jerusalém ka be.

² — Epeju juy agoka kay—wuywapatka kay — io'e cebe ip. — Eyajēm'isu ma jumento epetobuxik—yaypan'isuat, ikirikat, yakpi jeje ibit'ūmat. Epeğuwepak cuy — io'e. — Epetojot cuy okay — io'e cebe ip. ³ — “Apēnpuye eyju jumento dujowan?” i'e buje eywebe ijoceat, “Ocekariwa buk cekay darem ma,” i juy epe'e cebe. “Gaxīn ma waram ocetujupit eykay,” i juy epe'e cebe — io'e Jesus.

⁴ O'ju ip. Oajēm ip jumento kay. Jumento o'tobuxik ip—yaypan'isuat. Uk'a ukpibubu be o'tobuxik ip. Ikirik xintabi be o'tobuxik ip. O'ğuwepak ip.

⁵ — Apēnpuye eyju jumento dujowan? — io'e iboceayū cebe ip.

⁶ — Ocekariwa buk cekay darem ma — io'e ip. — Gaxīn ma waram ocetujupit eykay — io'e xepxepayū cebe ip.

— Ha'a. Epetujowat — io'e iboceayū xepxepayū be.

⁷ Jumento o'tujowat ip Jesus kay. Jeekabek ip o'jomōğ jumento ukxabi jeje. Jesus oabik iekabek ceje jumento ukxabi jeje. ⁸ Adeayū jeekabek o'ğupayapaya ip Jesus ajēmap tağ e dağ. Warara'acayū uktup o'tuptakat kogūnpi dağatup. O'tupmōğmōğ ip e dağ.

— Wuyekabek ajomōğ cuy e dağ — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat omuyku! Uktup atupmōğ ixe dobede am — io'e ip jewewebe.

⁹ Jesus wap iju'ibiyū o'jewāwā ya'ōberen icokkok cīcā buye, tomujuayū dak.

— Deus xīpat cīcā! — io'e ip. — Teku omuyku Deus a'ōbi! — io'e ip ya'ōberen. — Deus a'ōbacap kuğ teku! Teku xīpat cīcā — io'e ip. ¹⁰ — Teku ijodiakat kukukan jeenuy apēn cuk adi Davi wuy'ajoreyū kukukan osunuy iap puxim. Deus ya'ōbuyxi jījā. Idid cīcā! — io'e ip Jesus mucokkokç.

¹¹ Gebuje Jesus oajēm Jerusalém ka be. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogāt'a be. O'jeak soat kay—uk'a beat kay. O'ju jeweju etaybitbinayū eju, Betânia ka be jexet am. O'ju ip katpuje jījā buye. Xet. O'xet ip Betânia ka be.

¹² Kuyaje Jesusyū o'jēm Betânia ka bewi. Cucum pima Jesus ire o'e. ¹³ Wūy wi figueira'ip o'yopçoco—yoptuptepat'ip. Yajom o'ju ya'a'e paxi iam. Yop xe yajēm puje o'yadobuxik gu. Tup acā o'tuptobuxik ya'a'e gu buk puye.

¹⁴ Gasū bit a'a'e gu ecesūy wuyjuyū be ya'oap puxim! — io'e Jesus yop pe.

Ceweju etaybitbinayū iboap o'ya'jjojo ip.

¹⁵ Gebuje Jesusyū oajēm ma'ğuto Jerusalém ka be. Oōm ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogāt'a be. Itakoma o'e wuyjuyū muğyukukuku'ukayū kay—uk'a eaki korerenayū kay. Puca deidada'ukayū o'ğujēm uk'a bewi, puca bubu'ukayū dak. Wūn'i. Jesus dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Wūn'i. Pukaso deidada'ukayū abikbikap tak o'ğuy'at jetakoma pibun.

¹⁶ — Gasū bit cuy eybubut epetujupak gu Deus eju kawēnwēnap'a dağ—yabogāt'a dağ — io'e ya'ōpuruğ cebe ip.

¹⁷ Uk'a beayū mutaybitbin o'e.

— Imēn e'em Deus kawēntup:

Oduk'a soat ka dağwiacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup.

Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus. — Eyju bit oduk'a be ajēmjēmayū muğyukukukum dinheiro bu am. Imēn oduk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am — io'e.

¹⁸ Jesus ekawēn o'ya'jjojo paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Itakoma jījā o'e ip cekay. “Apēntak Jesus aceyaoka?” iap kay ip o'jewağuy. Adeayū bit “Jesus itaybit cīcā Deus ekawēn ocemutaybit am” i'e'e'uk osodop ip. Imēnpuye paīyū kukukayū iparara o'e ip Jesus aokaap puxim.

— Apên tak iba'arêm ma Jesus aceyaoka? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Katpuje Jesusyū o'jêm ikaboğatka bewi. O'jepit ip Betânia ka be jexet am. Xet. O'xet ip.

²⁰ Kabia'isu ma o'kop ip. O'jêm ip ma'guto. O'kap ip figueira'ip tēğ ma. O'yopkaraw ġasū bit tābu dağwi. ²¹ Pedro ġebum o'e "Ġasū bit a'a'e ġu ecesyū" io'e iap kay.

— Ocemutaybitbin'ukat, ak'i ece! — io'e Pedro. — Eyopmukorēmiat'ip o'yopkaraw—figueira'ip — io'e.

²² — Eyetabun cuy epesop Deus kay! — io'e Jesus. ²³ — Deus kay eyetabut pima, "Wede ece ijocewi" i'e but eywebe co'a be, "Idixidi be juy aakōm" i dak — io'e. — Eyetabut pima, Deus co'a yamuakōm idixidi be — io'e. — "Yaakōm paxi?" i ey'e'üm pima, yamuakōm tak — io'e. ²⁴ — Deus xewi iojuy buje, eyetabun cuy epesop "Ite ma Deus je'ğüm owebe" iap kay. Eyetabut pima, epejat ma — io'e. ²⁵ — Deus eju kawēnwēn pima, eyağuyba'üm cuy epesop apên cuk adi wara'acat pe ikērēm eykuk iap kay. Eyağuyba'üm puje, eyebay dak kabi beat yağuyba'üm apên cuk adi ikērēat epeğugē iap kay. Ikērēat ju'uk eywebewi — io'e Jesus. ²⁶ — Apên cuk adi warara'acat pe ikērēm eykuk iap kay eyağuyba'üm'üm pima bit, Deus tak yağuyba'üm ġu apên cuk adi ikērēat epeğugēğē iap kay — io'e Jesus.

²⁷ Oajēm ma'guto ip Jerusalēm ka be. Deus eju kawēnwēn'ap'a ekorara be xīğxīğ pima paıyū kukukayū o'ju Jesusyū kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak.

²⁸⁻³⁰ — Abu-a'ōbi ija'a beacat eğujēm? — io'e ip Jesus pe. — Abu dak "Eğujēm cuy," i juk o'e ewebe? — io'e ip cebe.

— Abu-a'ōbi João Batista'üm ijoceacat mubatisasan'uk osunuy? — io'e Jesus. — Deus a'ōbi du? İjodiat a'ōbi ġu xe'e? — io'e cebe ip. — Eywebe iboap muwēn puje, òn tak abu-a'ōbi òn jekukum iap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje o'jekawēn cīcā ip jeweweju.

— Apên kuka ace cebe? — io'e ip jewewebe. — "Deus a'ōbi" i wuy'e buje, "Apēnpuye dak eyetabut ġu epesop cekay?" i kuka o'e Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. ³² — "İjodiat a'ōbi," i wuy'e buje bit, adeayū kuka itakoma jījā o'e wuykay — io'e ip. — Soat ip itabut João Batista'üm Deus a'ōbi oekuku iap kay — io'e ip jewewebe.

³³ Imēnpuye:

— Ocetaybit ġu — io'e ip Jesus pe.

— Ka — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeğuwēn ġu owebe. Òn tak abu-a'ōbi òn jekukum iap oğuwēn ġu eywebe — io'e.

12

¹ Guyjom Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

— Ağokatkat uvadip o'tiptaida — io'e Jesus. — Tiptaida buje, korara o'ğugē. Uvadip koreren korara o'jomuy. Uva'abidi muwesōğsōğap o'ğugē. Uvadip wiwiap'a o'yamuy—umat'a. Warara'acayū o'jomuy tip wiwi an. Uva'a'in kuka o'yaüm tip-wiwi'ukayū be ya'ade tip wiwiapteim. Wara'at'a'in kuka o'yabu jexat'am. Kadai iwat wara'at ka kay o'ju.

² — Yabubuap ekaxi ajēm puje, kadai iwat jebuywatwat'ukayū o'ğuju tip wiwi'ukayū kay jekadai'a bu am.

— "Oxat'a juy epeyadujupit okay," io'e cebe ip — io'e Jesus.

³ — Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukayū o'jat. O'yaokaka ip. Ibui puğ ma ip o'ğuypit kadai iwat kay. Oajēm ip — io'e Jesus.

⁴ — Waram ġuto wara'at jebuywatwat'ukat o'ğuju. O'yamupāupā ip. Warēmtaksuğ ip o'e cebe. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁵ — Waram ġuto warara'acayū jebuywatwat'ukayū o'ğujuju. Pūğpūğpūğ ma imujum. Imēn ma ikērēm ip o'jukuk. Pūğpūğ o'yamupāupā ip. Warara'acayū o'yaokaka ip. Poğ. Oe'ū'ū ip. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁶ — Pūğ ma o'jepoyat cexe—ipot acā — io'e Jesus. — Cexe ikukpin cīcā osunuy. Amām jekpot ma o'ğuju.

— "İbuxim ip okpot jukuk," kadai iwat o'e jewebe ma — io'e Jesus.

⁷ — Imēnpit uvadip wiwi'ukayū o'jekawēn jeweweju. "Ak'i! Kadai iwat ipot omuyku!" io'e ip jewewebe. "Cebay e'ū buje, ite ma kadai iwan je'e. Ga'a ayaoka. Wuyju ma uva dip iwan ace'e!" io'e ip jewewebe — io'e Jesus.

⁸ — Gebuje ipot o'jat ip. O'yaoka ip. Poğ. Oe'ū. Xik. İjebit o'joxik ip uva dip pewi — io'e Jesus.

Imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

⁹ — “Āg puk jeedop ip,” i du je'e uva dip iwat? — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. — Imēn gu je'e! Ixe je'ju jekadaidip wiwi'ukayū aoka am — io'e. — Warara'acayū jomuy uva dip wiwian — io'e. ¹⁰ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e “Ite'a xipat gu wita'a” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e “Ite'a yadip ma” i, i. Uk'a muycemucemap'am o'e, i. ¹¹ Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco gu du? — io'e Jesus cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

¹² Iboap ekawēn co buje:

— “O'yaxik'iaiyū buxim eyju!” i'e ojuy osunuy Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. — “Tip ipot o'yaoka'iaiyū buxim eyju” i'e ojuy osunuy wuywebe — io'e ip jewewebe.

Jesus daomūn ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip ixe daomūnap puxim adeayū buxim iparara buye. Imēnpuye Jesus o'suiwat ip—taomūn ojuyayū. Ixeyū dak o'jēm.

¹³ Gebuje Judeuyū kukukayū Fariseuyū o'guju ip Jesus kay. Iecuḡap Herodes ebekitkit tak o'guju ip cekay. Ixeyū o'guju ip Jesus a'ōmuwarurun ojuy. “Ēn iecuḡap muymuy” i'e ojuy osodop ip. ¹⁴ Oajēm ip.

— Kariwa — io'e ip. — Soat em ēn icēmān e'em — io'e ip. — Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — “Iḡo du xipat exe?” i'ūmḡu ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūḡ kadiat cocoap tomuju gu ēn e'em “Teku xipat” i — io'e ip. — Roma ka kukat wuyedinheiro ojuyuy cebe teidadam—César be. Teida buje wuyawēwēap ekawēn taḡ gu kuka ajeku? ¹⁵ Aceteida xe'e? Aceteida gu xe'e? — io'e ip.

César ip o'jomuyat pin Jesus pe. Imēnpit Jesus itaybit o'e wa'ōmuwarurun ojuy ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot owebe. Ojojo buk — io'e Jesus.

¹⁶ Dinheiro isurūḡat o'tojot ip cekay.

— Abu-biḡgbuk ija be dinheiro be? — io'e. — Abu-butet tak ija be? — Jesus o'e.

— César biḡgbuk, ibutet tak — io'e ip.

¹⁷ — Cemuojuyuy epeḡūm César be—wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeḡūm cemuojuyuy — io'e Jesus.

— Itaybitbin ma o'jede — io'e ip jewewebe.

Iba'ore o'e ip cebe ya'ōbu am.

¹⁸ Saduceuyū o'ju Jesus kay ḡebuje bit. Tūybe wuyē'ū buje waram acejetait gu iān o'e ip. O'jekawēn ip ceweju.

¹⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Imēn Moisés wuymutaybitbin:

Iwago e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewago'ūm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. I'itkap puje, iwago'ūm ipot tieg kuka o'e i'it, i.

Imēn Moisés o'gutaybin kuyje — io'e ip. — Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e ip. ²⁰ — 7

be ikitpitpiyū osodop ip — io'e ip. — Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'ūm jekpotpet'ūm

puxen ma oe'ū — io'e ip. ²¹ — Gebuje ikitpit o'jewebumūn jewago'ūm tayxibuk eju. Ixe

tomujuat'ūm tak jekpotpet'ūm puxen ma oe'ū. Imēnpuxim ma oe'ū wara'at'ūm ikitpit'ūm

tomujuat'ūm — io'e ip. ²² — Ibocewi 7 beayū soat o'je webumūnmūn ip jewago'ūm tayxibuk

eju—pūḡ eju ma. Soat ip oe'ū'ū jekpotpet'ūm puxen ma. Soat oe'ū ip pima, ayacat'ūm tak

oe'ū — io'e ip. ²³ — Waram ce'ū'ūyū etait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip. — Soat 7

beayū o'jewebumūnmūn ip ceweju — io'e ip Jesus pe ya'ōbuap ojuy.

²⁴ — Ijo'i gu eyju e'em iboam — io'e Jesus. — Cedaḡ gu eyju jewaḡuyguy. Eyetaybit gu

Deus ekawēn. Eyetaybit gu Deus warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuḡ iam — io'e. ²⁵ —

Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn gu ip — io'e. — Kabi beat co'i ip je'e—Deus

ekawēn tojotjot'ukat co'i — io'e Jesus. ²⁶ — Moisés emutpμubaraktup epetupcoco gu

du—wuyē'ū buje waram acejetait iatup? — io'e. — Deus ekawēn ibararak opop kadai

o'jedipesop iaptup pe. Deus o'e Moisés pe:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus o'e Moisés pe. Kuyje ixeyū'ūm'ūm oe'ū—Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak.

Imēnpit: “Itabut mabuk ip okay,” io'e Deus — io'e Jesus. ²⁷ — “Itabut ip okay,” io'e Deus,

waram ḡuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūyayū gu itabut Deus kay—itabēḡayū acā. Cedaḡ gu jījā

eyju e'em. “Wuyē'ū buje waram gu acejetait,” i te'e ma eyju e'em — io'e.

²⁸ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat kuy juk oajēm Jesus kay. Jesus ekawēn

o'ya'ījo—ya'ōbu ojuyayū eju iap ekawēn.

— Aiyuuu! Itaybitbin cīcā o'jede — io'e jexeayū be. — Moisés ade ma wuymutaybitbin

cedaḡ wuyeku am Deus etabutpe iam — io'e Jesus pe. — Pu gu ixe ekawēn'in yobog cīcā

wuymukūyjobit am? — io'e.

²⁹ — Imēn Moisés o'e — io'e Jesus.

Eya'ōpicūgčūg cuy epesop, Israel naxeģebitbit, i. Pūģ ma Deusat, i. Ixe kay wuyetabut, i. Ka'ūmģu wara'at deus, i. ³⁰ Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taģ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ģebum; kapikpiģ tak cuy epesop cebeam, i.

Imēn Moisés wuymutaybitbin — io'e Jesus. ³¹ — Wara'at tak ixē ekawēn'in yoboģ cīcā wuymukūyjobit am. Imēn o'e:

Xīpan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i — io'e Jesus.

— Ade ma Moisés wuymutaybitbin. Ijop ekawēn'in kay bit cuy kūyjobin cīcā ma epesop — io'e Jesus.

³² Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukata o'e:

— Kariwa — io'e Jesus pe — Etaybitbit ma ēn e'em — io'e. — Icēmān ēn e'em — io'e. — Pūģ ma Deusat omuy. Ka'ūmģu wara'at deusat — io'e. ³³ — Ikukpin cuy Deus ajukuk warara'acat kukpinap podin ma — io'e. — Wuyxe ikukpin puye, ibikuyap taģ cuy ajeku soat em; xipacat kay dak cuy ajop ģebum; kapikpiģ tak cuy ajop cebeam — io'e. — Xīpan tak cuy warara'acat ajukuk wuyewekukap puxim — io'e. — Deus icokcok e'em wuywebe wūnca ūm puje paīyū be imupik am cetabixe. Ibodi ma bit icokcok e'em wuywebe xīpan warara'acat kuk puje wuyewekukap puxim — io'e. — Wuyxe ikukpin cīcā bima dak icokcok cīcā e'em — io'e.

³⁴ Ya'ōetaybit o'jede iap co buje, Jesus o'e cebe:

— Wūy ģu ēn Deus ka wi — io'e. — Jekūyjobin ojuy ēn Deus a'ō kay — io'e.

— Abu be jede but Jesus pe? — io'e ip soat ya'ŋjo'ibiyū Jesus edeap co buje.

³⁵ Ibocewi Jesus wuyjuyū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboģat'a be.

— Apēnpuye “Cristo Davi naxeģebit—Deus emunaē,” i'e'em Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū? — io'e Jesus. ³⁶ — Davi o'jekawēn Deus biōģbuk a'ōbi. Imēn ixē e'em ixē emudupmubararaktup pe:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. Xik'i Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oģu'ūm, io'e, i. A'ō kay kūyjobin jeedop ip, io'e, i. Ēn ixeyū kukan'ūm pima oxema juy eģuy, io'e, i.

Imēn Davi kuyje o'tupmubararak Deus biōģbuk a'ōbi — io'e Jesus. ³⁷ — “Ēn ma okukukat,” io'e Davi Cristo be—Deus emunaē be. Imēnpuye ibakup ma wuyxe Davi naxeģebit acā ģu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

Adeayū icokcok cīcā ip o'e Jesus ekawēn co buje.

³⁸⁻³⁹ — Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū ekukuap puxim ģu juy epeku — io'e Jesus adeayū be. — Eymuģuykukukum ip. Jesay iwaruat kuģ ip jekukum warara'acat muyak am jekay. Jewexe ip ya'ōbuyix jījā. Soat etabutpe ce'aweroroap pe warara'acayū ya'ōbuyxim jewēju ip kawēnwēn pima, icokcok e'em ip — io'e. — Kariwawayū abikbikap pe yabik pin ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Petatam pima icokcok e'em ip koap jekōn ām kariwawa ekōn'ūm awap ma — io'e. ⁴⁰ — Itayxibuk muģuykukukum ip ibubut pu am — io'e. — Ibun ma ip jewexe kawēnwēn Deus eju “Teku ya'ōbuyxiat” i'e ojuy warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat ixeyū be warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.

⁴¹ Gebuje Jesus oajēm dinheiro mūn'a kay. Ya tēģ ma oabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboģat'a be. Iboce ajēmjēmayū jojom o'e ya be jedinheiro mōģmōģayū jojom. Ibubut adeayū dinheiro mōģmōģ ip o'e ade.

⁴² Gebuje itop'ūm e'ū'ibit oajēm—ibubut kuģ'umat. Dinheiro isurūģat o'jomōģ ya be xepxep. Ixeyū xepxep isurūģat tei'it ma osodop. ⁴³⁻⁴⁴ Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Ak'i juy epesop ixē ayacat kay—ibubut kuģ'umat kay—itop'ūm e'ū'ibit kay — io'e. — Ixeyū ma ade jexewiat'in o'jomōģ dinheiro ibubut adeayū — io'e. — Deus xe bit ade ģu o'jomōģ ip. Ade kuģ mabuk ip. Ixe ayacat yopīt ma o'jomōģ jedinheiro. Deus xe bit ade jījā o'jomōģ, soat jexewiat o'jomōģ puye—jexat puap ojuy ma o'jomōģ puye — io'e. — Ajo-kuģ gasū ixē ayacat? Ka'ūma kuģ ma! Imēnpuye Deus xe ixē ayacat warara'acat pe o'jomōģiap podi ma o'jomōģ — io'e Jesus.

13

¹ Deus eju kawēnwēnap'a bewi Jesus cēm puje, cewēju etaybitbinat o'jekawēn cewēju uk'a jojom pima.

— Kariwa, ak'i juy ece! — io'e. — Wita'a yaboģ cīcā ģu du? Uk'a yadip cīcā! — io'e.

² — Ite'a yadip cīcā du exe? Xīpat cīcā du ite'a exe? — io'e Jesus. — Xepxep'a jewa'atēģtēģ ģu je'e wita'a. Soat'a je'aedu — io'e Jesus.

³ Guyjom Jesus oabik Oliveira dip'a bicũgpe—co'a bicũgpe. Oabik Deus eju kawẽnwẽnap'a wegũn—yabogat'a wegũn. Ebadipidp ceweju etaybitbinayũ o'jekawẽn ceweju. Jagepũg pima Pedro o'jekawẽn ceweju, Tiago dak, João dak, André dak—ebadipidp.

⁴— Puğũn soat'a je'aedu? Ajo je'bapuk iboap em pima? Ajo gubapuk Deus je'aedu awap? — io'e ip.

⁵⁻⁶ Gebuje Jesus ixeyũ o'gutaybin.

— Adeayũ omuyku “Deus omudot,” i napa ma e'em warara'acayũ be. “Jesus Cristo õn,” i napa ma je'e ip soat pe. Ixeyũ ade guğuykuku. Imẽneju eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuğuykukuap puxim! — io'e. ⁷— “Jenopagõğõm ip ijoxĩn ma,” i warara'acayũ e'em pima, “Jenopagõğõm ip wũyat eipi be,” i'e'em pima dak, eypararam gu juy epesop. Imẽn cuy je'bapuk. Imẽnpit soat puk oi'ũm gu — io'e. ⁸— Pũg eipi watwat nopagõğõm je'e wara'at eipi watwat eju. Pũg ka watwat nopagõğõm je'e wara'at ka watwat eju. Ipi jexixi ijoce, iboce dak soat ka dağ. Reren cĩcã je'e ip soat ka dağ. Yopĩt ma ipiat supi'ajo ip koam ipi dağayũ. I'tpin'isumapi jo'ma je'e koam. Guyjom pit ipiat supi'ajo jĩjã ma ip — io'e. ⁹— Eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Eykay itakomaayũ jeydaomũn. Jeydujowat ip ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukayũ be. Jeymupokupok ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Jeydujowat ip ıecugapyũ etabixe, ipi kukukayũ etabixe dak, eyetabut okay buye. Kawẽn idipat epeğuwẽn cebe ip — io'e. ¹⁰— Kawẽn idipan soat ka dağayũ mukũyjojom'ũm pima, ipi buk i'ũm gu. ¹¹Jeydaomũn ip. Ika kukukayũ etabixe ip eydujowat puje, eyağuybabi'ũm gu juy epesop. “Apẽn paxi oce'e?” i'ũmgu juy epe'e. Ixeyũ etabixe buje, Deus ma jeymutaybin apẽn epe'e iam. Eya bewi gu juy epeğuwẽn. Deus biõğbuk cuy jeymutaybin imuwẽnãm — io'e. ¹²— Ixe kabia bima adeayũ jebadipiyũ kay itakoma je'e, ixeyũ webekitkit puye. Iwağo jekitpit je'ğũm cekay itakomaayũ be yaoka am. Ikitpit tak jewağo je'ğũm yaoka am. Cebayũ dak jekpot je'ğũm cebe ip yaoka am. Ipotpetayũ dak itakoma je'e jebay kay. Jebay je'ğũm ip cebe yaoka am — io'e. ¹³— Soat itabut'ũmayũ itakoma jĩjã je'e eykay, eyetabut okay buye. Ipiatpi'ajojom ma'gu eybu'u gu okay bima, Deus jeydaxijo. Jeydakoy jexeam — io'e.

¹⁴— Ipararu jĩjãat epejojo — io'e. — Imõğpiat pe jeedop—Deus eju kawẽnwẽnap'a be — io'e. — (Eyeytaybin cuy epesop ijudup coco'ukayũ!). Ipararu jĩjãat iğo'a be bima, jenapõn cuy ip co'a bicũg kay Judẽia eipi watwat — io'e. ¹⁵— Eyduk'a eakiju bima, epeõm gu juy eyduk'a be yabeat pum — io'e. ¹⁶— Eykat pe bima, epeyepit gu juy eyduk'a kay eyesay bum — io'e. ¹⁷— Ixeyũ kabia dağ iba'ore jĩjã je'e yukregayũ enapõnãm, je'it mutitinayũ enapõnãm tak. ¹⁸“Ihi bima gu juy ixeyũ eğudot ipiatpi'ajo an ocewebe,” i juy epe'e Deus pe. ¹⁹— Ixeyũ kabia dağ soat ipi dağayũ ipiat supi'ajojo jĩjã. Ibitpi bit ipiat asupi'ajo gu Deus pe ipi mubapuk isum — io'e. — Waram pit ibitpi gu acesupi'ajo—ixeyũ kabia dağ acã — io'e. ²⁰— Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ũm'ũm pima, ka'ũma kuka o'jewedaxijo. Imẽnpit: “Pũğpũğ kabia acã ipi watwat supi'ajojo,” io'e Deus kuy bima. “Pũğpũğ kabia acã,” io'e Deus, taxijio am o'taẽ'ıayũ ikukpin cĩcã cebe buye — io'e.

²¹— Wara'acat je'e eywebe napa ma “Ak'ı! Teku Cristo—wuydaxijojou'ukan Deus emunaẽ,” i. “Ak'ı! Goku Cristo,” i dak je'e. Imẽn i'e buje, eyetabun gu juy epesop ixeyũ ekawẽn kay — io'e. ²²— Jewexe Deus emunaẽhẽyũ jebapuk, jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ dak. Wuymucoatcoanap gubapuk ip Deus emunaẽhẽyũ muğuykuku ojuy. Deus a'õbacaap gubapuk ip imuğuykuku ojuy. ²³Guyjom jajẽm ip adeayũ muğuykuku ojuy iap kuy oğuwẽn eywebe. Gebu'i epe'e wekawẽn kay ixeyũ be eymuğuykukuap puxim — io'e.

²⁴⁻²⁵— Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje kabi beacat muycemcemap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi gu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam gu je'e. Kabiok je'e. Kasopta dak ida'at kabi kadiwi — io'e. ²⁶— Gebuje okop ipi kay. Kabikerereat tagwi okop. Soat wağo õn. Wa'õbacaap kuğ okop, odipap kuğ tak. Soat ipi dağayũ je'e “Jesus warara'acat podi ma ya'õbaca,” i. “Warara'acat podi ma idip,” i je'e ip. “Abu ıxe jo'ıat? Ka'ũma ma,” i je'e ip — io'e. ²⁷— Gebuje Deus jekawẽn tojtot'ukayũ guju soat tağwi. Ixeyũ guju jemunaẽhẽyũ kay. Jemunaẽhẽyũ ip gu'awero soat tağwi. Kabi dağwi ixeyũ gu'awero ip, ipi dağwi dak — io'e.

Jesus waram jedocap o'ğuwẽn jewēju etaybitbinayũ be.

²⁸— Gebum cuy epesop wajẽmap kay figueira'ip kay gebum pima — io'e. — Figueira'a bikit cẽm puje, “Koato ıjasũn ma,” i'e'em eyju, dup cẽm pima dak — io'e. ²⁹— Imẽnpuxim soat ipi dağayũ ipiatpi'ajojom pima, “Gaxĩn ma Jesus jajẽm,” i juy epe'e — io'e. ³⁰— Gasũayũ'in iboap coco ip je'ũ awap. Gebum cuy epesop iboap kay! — io'e. ³¹— Kabi i'ũm, ipi dak. Wekawẽn pit i'ũm gu. Wekawẽn kayayũ bit soat em jeedop — io'e.

Imẽn Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju.

³²— İtaybit gu ip wajẽmap kabiam, ipiatpi'ajoap kabiam tak — io'e. — Deus ekawẽn tojtot'ukayũ itaybit gu ibo kabiam. Õn Deus ipot. Õn tak wetaybit gu ibo kabiam. Webay

acā itaybit — io'e. ³³ — Eyetaybit ġu puje oajēm iam. Imēneju epejowiwi juy aġ. Wajēmap wiwim cīcā juy epesop — io'e. ³⁴ — Wajēmap kariwa epicat puxim — io'e. — Kariwa o'jēm jeduk'a bewi. "Ijoce ma epesop," io'e jebuywatwat'ukayū be — io'e. — "Epeyekapik oka be," io'e cebe ip — io'e. — Jeduk'a exīntabi wiwi'ukat pe "Ijoce ma eġuy warara'acat pe obubut tujupa'umap puxim," io'e kariwa — io'e. — "Wepicap wiwim cuy epesop," io'e cebe ip — io'e Jesus. ³⁵ — Ixe kariwa buxim ōn tak — io'e. — "Puġūn paxi waram wekariwa je'pit?" i eyju e'em. Katpuje paxi ocepit. Iximadakpe paxi ocepit. Kabiakay paxi ocepit. Kabia'isu paxi ocepit. Eyetaybit ġu pūġūn ocepit iam — io'e. ³⁶ — Imēnpuye juy epejowiwi aġ. Ocepicap wiwim cuy epesop. Obu'u jījā eyxen ma eydobuxik am wepit puje! — io'e. ³⁷ — "Epejowiwi juy aġ," i ōn e'em soat pe. "Epejowiwi juy aġ," i ōn e'em eywebe dak — io'e Jesus jeweju etaybitbinay ū be.

14

¹ Xepxep kabia peta e awap cekay itakomaayū Jesus daomūn ojuy ip—Páscoa epeta e awap. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ijop epeta muġēġēm pima apēn Deus wuydobuyū'ūm'ūm o'tujujēm Eġito eipi bewi iap kay gebum'uk ip osodop. Iba'arēm Jesus daomūn ojuy ip. Paīyū kukukayū Jesus oka ojuy osodop ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jesus kay itakoma osodop ip.

² — Petatam pima bit Jesus ataomūn ġu adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewebe.

³ Jesus Betânia ka be osunuy. Simão duk'a be osunuy—ierep tūibit tuk'a be. Jekōnkōn pima ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a kuġ oajēm—wita'a muġēġē'a kuġ. (Wita'a butet alabastro i osunuy). Tide'oati otinuy ya be. (Tide'oati butet nardo i osunuy). Judeuy'u ce'ūat mude'o'o'uk ip osodop nardodim. Tideibog cīcā otinuy. Ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a ū o'su'ūkaka. Tideo'ati o'tidi Jesus a be Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ⁴ Iboceayū bit pūġpūġ itakoma o'e ayacat kay ixe o'tidi buye.

— Ak'! Etidi! — io'e ip. — Etimukereren — io'e ip ayacat pe. ⁵ — Tide'oati deida buje, kajuk teibog ejat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat ejat prata muġēġē — io'e ip. — 300 be kuka juk ejat! Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro eġūm — io'e ip cebe.

Ya'ōpuruġ ip ayacat o'ġukorēm o'timukereren puye.

⁶ — Āġ jeenuy ayacat jekpiwan — Jesus pit o'e. — Epeġukorēm ġu juy — io'e. — Cekaykay ġu! Xipacan ma teku o'e owebe! — io'e. ⁷ — Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ġu oġuy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e. ⁸ — Ite ayacat tide'oati kuġ osunuy. Tiūm put owebe. Ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'ġu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on okot awap — io'e. ⁹ — Okay itabucayū kawēn idipat ġuwēnuwēn soat kaka daġ. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat gebum je'e apēn ixe o'e iap kay. Gebum cuy epesop ihoap kay — io'e Jesus.

¹⁰ Gebuje Judas Iscariotes o'ju paīyū kukukayū kay.

— Jesus cuy oġūm eywebe yaoka am — io'e cebe ip.

Ixe Judas Iscariotes 12 beayū'in osunuy.

¹¹ Ixe ekawēn co buje, icokcok cīcā o'e ip paīyū kukukayū.

— Dinheiro juy oceġūm owebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

Imēnpuye "Ġasū du Jesus ūm put owebe paīyū kukukayū be?" i'e'em jewebe ma oeku. Cekay itakomaayū be Jesus ūmap kudadam oeku.

¹² Jesus o'jekōn jeweju etaybitbinayū eju Páscoa epeta bima. Páscoa epeta bima Judeuyū ovelha aokaka'uk osodop ip—koapat kabia bima. Soat ip pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ixe kabia be ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Poce wuyxan oceġuġē Páscoa epeta be i'o am? — io'e ip.

¹³ Gebuje Jesus xepxepayū o'ġuju Jerusalēm ka kay jeweju etaybitbinayū.

— Epeju juy ikabogatka be — io'e cebe ip. — Aġokatkat epetobuxik—idibi mūn'a kuġat. Ceweju juy epeju — io'e. ¹⁴ — Uk'a be iōm puje, epeōm cuy ceweju — io'e cebe ip. — "Ocekariwa e'em: 'Apu'a be juy oceġōn Páscoa kabia oweju etaybitbinayū eju?' i," i juy epe'e iġo duk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹⁵ — Ixe jeduk'a yabimubapuk eywebe—umat'abi, yabibog'abi — io'e. — Kuy mesa kake iġo'abi be, abikbikap tak. Soat ixipan je'e kuy — io'e. — Iġo'abi be ovelha juy epejoyoy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁶ Gebuje ceweju etaybitbinayū o'ju ikabogatka be. Soat o'tobuxik ip apēn cuk cebe ip Jesus o'e iap taġ. Iġo'a be ovelha ip o'jojuy Páscoa kabia be i'o am.

¹⁷ Kabiog pima Jesus oajēm iġo'a be jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Oabik ip mesa akokoreren. ¹⁸ Jekōnkōn pima Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān òn e'em eywebe — io'e. — Pūg ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am—oweju jekōnkōnat ma — io'e.

¹⁹ Iguycūgčūg o'e ip.

— Ōn xe'e? — io'e'e ip pūgpūgpūg.

²⁰ — Pūg eyju'in — io'e Jesus. — Oweju prato be pāo'a o'yamuerepi'at ma — io'e. ²¹ — Soat wago òn. Apēn oje'ū iaptup tag oje'ū—Deus ekawēntup tag — io'e. — Karem gu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi a'gu ixe bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²² — We'ūap kay gēbum cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

Jekōnkōn o'e jewēju etaybitbinayū eju. Jekōnkōn pima Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocewebe — io'e Jesus Deus pe.

O'yamuweka. O'yaūm cebe ip.

— Juku, epeya'o — io'e cebe ip. — Ite ojebit — Jesus o'e. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²³ Tikōnkōnap o'jat. Uva'abidi o'tinuy tikōnkōnap pe.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Uva'abidi etiūm ocewebe — io'e Deus pe.

Tikōnkōnap o'gūm cebe ip. Soat ip o'tikōn.

²⁴ — Juku. Epetikōn. Ite odoy — io'e Jesus. — We'ū buje odoy jedoyekoreren “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye — io'e. — Imēnpuye Deus adeayū guisun. Cūg ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁵ — Icēmān òn e'em eywebe. Waram gu otikōn uva'abidi soat ipi watwat Deus a'ò kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ò kay kūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e cebe ip: — We'ūap kay gēbum cuy epesop — i.

²⁶ Gebuje soat ip o'jebibododon Deus kay. Umat'a bewi ip o'kop. O'ju ip co'a bicūgpe—Oliveira dip'a bicūgpe.

²⁷ Oajēm ip Oliveira dip'a bicūgpe. Jesus waram o'jekawēn ceweju ip.

Soat eyju operem — io'e. — Epeyenapōn — io'e. — Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn: Ovelhayū kukukat oyaoka, i. Soat ip jepōgōg iòhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e Jesus. ²⁸ — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram guto omutait. Ōn ovelha kukukat puxim. Okay itabucayū ovelhayū buxim. Oju eywap Galilēia eipi be — io'e.

²⁹ — Soat ip jepere obureyū. Ōn pit jepere gu — io'e Pedro.

³⁰ — Tapu, icēmān òn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma: “Obure gu teku,” i napa ma ece'e ebapūg em — io'e. — Xepxep em sapokay ede awap: “Obure gu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³¹ — Oce gu ma buk “Obure gu teku,” i, ewēju waokaap puxim — io'e Pedro. Ya'òpurug o'jede. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

³² Gebuje o'ju ip kadaihiaptip kay. Kadaihiaptip putet Getsēmani i osunuy.

— Jocebuku epabikbik — io'e Jesus. — Deus eju buk òn jekawēn — io'e jewēju etaybitbinayū be.

³³ Ibocewi Jesus o'ju kawēn ām Deus eju. Pedro o'tujowat jewēju, Tiago dak, João dak. Iguycūg cīcā o'e. Yağuy'ūm o'e ipiatpi'ajoap kay.

³⁴ — Je'ūmayū jo'i òn oğuycūgāp pibun — io'e. — Ağ cuy epesop ijoce — io'e.

³⁵ Bosusu Jesus o'ju. Iboce o'jepo ipi ju jeguycūgāp pibun.

Gebuje o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Odaxijom ece we'ūap puxim, ēn odaxijo pin pima — io'e Deus pe. — Ipiat esupi'ajoat gu owebe — io'e. ³⁶ — Bay — io'e. — Webay ēn. Soat iba'ore gu ewebe. Omuwedem ece ip owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'òbi bit we'ū pin gu. ēn ebikuy bima bit, oje'ū — io'e Deus pe.

³⁷ Gebuje ebapūgāyū kay o'jepit—Pedro kay, Tiago kay dak, João kay dak. Ixet ma ip o'tobuxik.

— Simāo Pedro — io'e. — Exet ma du? — io'e. — Pūg hora dak tu ağ pa'ore ewebe? ³⁸ Ağ cuy epesop! — io'e cebe ip ebapūgāyū be. — Xen gu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat muğēap puxim—eywee Satanás a'ò kay kūyjobicāp puxim — io'e. — Eybu'u jījā ikērēat muğē ām. Imēnpit ikērēat epeguğē eya'òbaca'ūm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn ixe a'òbacaan kuğ eyeku am — io'e cebe ip.

³⁹ Gebuje bosusu o'ju waram. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju. ⁴⁰ Jesus waram o'jepit ebapūgāyū kay. Ixet ip o'tobuxik ma'guto. Itaxeebaca o'e ip xet pibun.

— Apēn tak Jesus pe acejede? Wuyxexet teku wuydobuxik — io'e ip jewewebe.

⁴¹ Jesus waram o'jepit bosusu. Waram o'jekawēn Deus eju. Waram guto o'jepit ebapūgāyū kay.

— Eyxet mabuk tu? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk tu eyju? — io'e. — Kuy o'e xexecap! Soat wago òn. We'ūap kabia kay òn ajēm — io'e. — Gasū oūm ip ikērēat

mujurūgrūg'ukayū be waoka am. ⁴² Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Oūmat omuyku! Ga'a atopabijuk ip — io'e.

⁴³⁻⁴⁴ Judas oajēm Jesus kay. Yajēm puje, Jesus kawēnwēn mabuk osunuy jeweju etaybitbinayū eju. Ixe Judas 12 beayū'in osunuy. Jesus eju jekuku'uk osunuy.

— Wuyajēm puje juy owebe yağobukōn'ibit cuy epejat — i juk o'e ixe Judas jewejuayū be—Jesus aoka ojuyayū be. — Cem ma juy epetujowat — i juk o'e cebe ip.

Ixe Judas oajēm Jesus kay. Ceweju adeayū oajēm paja kukuğ, jeba'ip kukuğ tak. Paīyū kukukayū ixeyū o'ğuju Jesus daomūn ām, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. ⁴⁵ Yajēm'isum ma Judas o'ju Jesus kay.

— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe.

⁴⁶ Judas eju oajēmiayu Jesus o'jat. Cem ma o'taomūn ip. ⁴⁷ Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Paīyū kukukayū ebekit guybuikibi o'suguybuikibika. O'suguybu'uk pajam.

⁴⁸ Gebuje Jesus o'jekawēn oajēmiayu eju.

— Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuğ, eyba'ip kukuğ tak ibabikurukat taomūnap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat gu òn pit! — io'e. ⁴⁹ — Ade kabia adi oğuy eyxe. Imukūyjojom'uk cuk adi oğuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogat'a be — io'e. — Igo'a be gu bit eyju odaomūn. Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūn iaptup — io'e. — “Ibabikurukat taomūnap puxim ixe taomūn ip,” i'e'em iğodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ġasū dak — io'e Jesus.

⁵⁰ Gebuje soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitbinayū. Soat ip o'watwat.

⁵¹ Jesus daomūnmūn ip pima ağokatkat o'ju Jesus nomuju—yaypan'isuat. Jeekabek kuğ acā oeku. Iekabek o'jat ip Jesus daomūnayū. Yaypan'isuat taomūn ojuy ip. ⁵² Imēnpit jeekabek o'suiwat jedaoomūnap puxim. Toti'ūm ma o'jenapōn jeparara pibun.

⁵³⁻⁵⁴ Gebuje taomūn'ibiyū Jesus o'tujowat paīyū kukukat kay.

Wūy ma Pedro o'ju Jesus nomuju jeparara pibun. O'ju paīyū kukukat tuk'a kay. Imēnpit tuk'a naxīnōm pe osunuy. Xik'i osunuy sorarayū parakpe. Jewewewem o'e daxa etako be.

Gebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip Judeuyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ma ibimāmāyū coco'ukayū osodop ip. O'je'awero ip ibimāmāyū ekawēn cocop'a be. O'je'awero ip Jesus xipat gu iap mubapukap ojuy yaoka am. ⁵⁵ Ibimāmāyū ekawēn coco'ukayū warara'acayū kudadam o'e ip Jesus muy-muy am. Ibikey o'e ip xepxepayū be pūğ tağ ma Jesus muy am. Jesus aoka ojuy ip. ⁵⁶ Adeayū napa ma ip Jesus o'yawēğmukērērēn. Imēnpit pūğ tağ gu o'yawēğmukērērēn ip—wara'at tagtagtağ ma. Jesus muymuy jījā o'e ip. ⁵⁷ Warara'acayū imēn napa ma Jesus o'yawēğmukērērēn soat etabutpe.

⁵⁸ — “Ijop'a Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—ijodiat emuamuy'a oyamu'ūm,” i kuy juk o'e ite ma — i napa ma o'e ip. — “Xepxep xet kap puje wara'at'a oyamuy,” i kuy juk o'e ite — io'e ip napa ma. — “Ijodiat emuamuy'am gu je'e,” i juk o'e — i napa ma o'e ip. — Imēn ixe ekawēn oceya'ījojo — io'e ip napa ma.

⁵⁹ Imēnpit pūğ tağ gu ip o'yawēğmukērērēn—wara'at tagtagtağ ma.

⁶⁰ Ixeyū ekawēn co buje paīyū kukukat o'āy soat wap jekawēn ām Jesus eju.

— Apēnpuye ecede gu awēğmukērērēnayū kay? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶¹ Imēnpit Jesus mūğ ma osunuy. O'jede gu.

— Ēn tu Deus emunaē? — io'e. — Soat wuyju e'em: “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe. Ixe ipot tu ēn? — io'e Jesus pe.

⁶² — Hm hm — io'e Jesus. — Ixe ipot ma òn — io'e. — Soat wağo òn — io'e. — Ojojom epe'e. Xik'i oğuy Deus xe ibaat kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. Cexe òn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. Guyjom ijodi waram ojut. Kabikerereat tağwi okop — io'e Jesus.

⁶³⁻⁶⁴ Iboap co buje paīyū kukukat jesay o'ğuwek jetakoma pibun.

— Tūybe Deus jo'i òn iān teku e'em — io'e. — Kuy epeya'ījojo ixe ekawēn — io'e. — Warara'acayū gu ajokudada ixe awēğ mukērērēn ām. Deus muymuy teku — io'e. — Apēntak ace'e cebe? — io'e cebe ip.

— Ga'a ayaokaat — io'e ip. — Ikērēat kuğ teku Deus xe — i napa ma o'e ip ibimāmāyū ekawēn coco'ukayū.

⁶⁵ Jesus o'ğuxiuxi ip pūğpūğ ixeyū'in jetakoma pibun ma. Jesus o'topamuekabek ip pağōm. O'yaokaka ip.

— Abu aokakam i ece! — io'e ip iwaywayway am.

Jesus pu buje sorarayū dak jebum o'yaokaka. Soat tağ ma o'yaokaka ip.

⁶⁶ Pedro mabuk uk'a daxirōğ pe bima, paīyū kukukat puywatwat'ukat o'ju Pedro kay. Ayacat o'ju cekay. ⁶⁷ Ixe ayacat Pedro o'jojo jewewewem daxa etako be. O'jeak cīcā cekay.

— Ĕn tak mo Jesus eju ejuke—Nazaré ka bewiat eju — io'e Pedro be ayacat.

⁶⁸ — Ōn ġu! Apĕn ĕn e'em? Ixe bure ġu ōn! — i napa ma o'e Pedro.

Ibocewi Pedro o'ju uk'a ekorara exĭntabi be. Sapokay o'jede ġebuje bit. ⁶⁹ Ixe ibuywat-wat'ukat waram Pedro o'jojjo iboce.

— Jesus bure tedaku! — io'e iboceayū be.

⁷⁰ Imĕnpit Pedro napa ma o'e ġuto:

— Ite bure ġu ōn — i.

Ibūnbūn pima iboceayū o'jekawĕn Pedro eju.

— Ocetaybit ĕn. Ejojo oceju ceweju. “Ite bure ġu ōn,” i'ūmġu juy ece! — io'e. — Ĕn tak Galilĕia eipi bewiat! — io'e.

⁷¹ — Dapxi ĕn! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ġu ōn! Ceweju ōn pit ocekuu ġu — i napa ma o'e. — Ōn icĕmĕn e'em'ūm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

⁷² Sapokay waram o'jede ġebuje bit. Pedro Jesus a'ō kay o'jeġebu.

— Ijop exima ma: “Ite bure ġu ōn,” i napa ma ece'e ebapūġ em — i juk o'e Jesus cebe. — Xepxep em sapokay ede awap: “Ite bure ġu ōn,” i napa ma ece'e — i juk o'e Jesus cebe. Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'jewemuġucūġ cĭcĕ. O 'tōn.

15

¹ Kabia isum paīyū kukukayū o'je'awero ip, Judeuyū kukukayū dak, Moisés ekawĕn imutaybitbin'ukayū dak, ibimĕmĕayū ekawĕn coco'ukayū dak. O'je'awero ip jewawĕ ĕm apĕn Jesus aceyaoka iam. Jesus o'subamukirikat ip.

O'tujowat ip Pilatos kay—Judĕia eipi kukat kay. Pilatos o'jekawĕn Jesus eju.

² — Ĕn tu Judeuyū kukukat? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ĕn imĕn e'em owebe — io'e Jesus.

³ Jesus o'jomuymuy jĭjĕ ip Pilatos pe paīyū kukukayū.

⁴ — A'ōpicūġ cuy ece! Emuymuy jĭjĕ ip — io'e Pilatos Jesus pe. — Apĕnpuye ĕn jedem ġu? — io'e Jesus pe.

⁵ Imĕnpit Jesus mūġ ma osunuy. Imĕnpuye Pilatos yaġuyabi'ūm o'e.

— Apĕnpuye mūġ ma teku e'em? — io'e jewebe ma.

⁶⁻⁷ Aġokatkat daomūnmūnap'a be osunuy—iecuġap ebekitkit eju jenopaġogo'ibiyū xe. Ibutet Barrabás i osunuy. Soat ip cuk wara'acat o'yaoka daomūnmūnap'a beayū iecuġap ebekitkit eju jenopaġogōm pima. Páscoa epeta bima iecuġap pūġ ma taomūnmūnat mujĕmjĕm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Adeayū emuojujuy mujĕmjĕm'uk osunuy.

⁸⁻¹¹ Gebuje adeayū o'je'awero Pilatos xe—iecuġap xe.

— Ijop epeta bima taomūnmūnat mujĕmjĕm'uk eġuy — io'e ip. — Pūġ cuy eġujĕm ġasū dak ocewebe, — io'e ip Pilatos pe.

Paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay adeayū cekay jĭjĕ buye. Imĕnpuye o'tujowat ip Pilatos pe. Pilatos itaybit osunuy paīyū kukukayū itabutkarey Jesus kay iam. Paīyū kukukayū kuy o'e adeayū be: — Barrabás cuy epejooy Pilatos pe imujĕmĕn daomūnmūnap'a bewi — i.

— Judeuyū kukukat mujĕmĕn pin tu eyju owebe? — io'e Pilatos Judeuyū be.

— Ap! — io'e ip paīyū kukukayū.

¹² — Apĕntak oce ite aġokatkat pe—Judeuyū kukukat i eyju e'emat pe? — io'e ma'ġuto Pilatos adeayū be.

¹³ — Esubamupayaat korosa be imuy'ū ĕm — io'e ip.

¹⁴ — Apĕnpuye osubamupayaat? Ikĕrĕat o'jukuk ġu teku—pūġ em tak ka'ūma! — io'e Pilatos.

Imĕnpit biġ ma ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Esubamupayaat korosa be imuy'ū ĕm — i.

¹⁵ Imĕnpuye Pilatos Barrabás o'ġujĕmat daomūnmūnap'a bewi. O'ġujĕmat adeayū mucok-cokap ojuy. Jesus o'tujowacat sorarayū be.

— Jesus cuy epeġupok ixee muġĕġĕbum — io'e sorarayū be. — Epesubamupaya korosa be imuy'ū ĕm — io'e cebe ip.

Imĕn Pilatos o'e adeayū mucokcokap ojuy.

¹⁶ Gebuje sorarayū Jesus o'tujowat iecuġap tuk'a kay. Tuk'a eaki be o'tujowat. Warara'acayū o'takoy ip sorarayū—jewejuacat'in ma.

— Ga'a ite ma ajowaywayway — io'e ip jebureyū be.

¹⁷ Iwaywayway am iekabek ip o'ġuōm cebe—ipakpukġūġūnat. Widaohobune o'subunemuwakĕn ip yakoreren am. O'jomōġ ip yakoreren.

¹⁸ — Ĕn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ĕn a'ōbuyxi — io'e ip iwaywayway am.

¹⁹ O'yamupāupā ip im. O'guxiuxi ip. O'jēg'aecōḡcōḡ ip cewap iwaywayway am: — Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i'e'em cebe. ²⁰ Iwaywaywayap epere buje iekabek o'ju'uk ipakpukḡḡūnat. Cesay ip waram o'ḡuōm cebe. O'tujujēm ip uk'a eaki bewi ibamupaya am korosa be imuy'ū ām.

²¹ Tujujēm pima oajēm ip aḡokatkat kay. Aḡokatkat ajēmjēm o'e kogūnpi bewi. Ibutet Simão i osunuy. Cirene ka bewiat osunuy. Alexandre ebay osunuy. Rufo ebay dak.

— Korosa juy ejukuk Jesus pe ikukap puxim — io'e sorarayū ixe Simão be.

²² Jesus o'tujowat ip co'a kay. Gólgota i co'a butet osunuy. (Gólgota ce'ūat aririt'a iape wuya'ōm). Oajēm ip. ²³ Iboceat mirradup o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmaptim.

— Juku! Etikōn — io'e ip Jesus pe.

— Ap! — io'e bit.

O'tikōn ḡu.

²⁴ Gebuje sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Tapoa o'jomōḡ ip Jesus bu be, sui be dak. Korosa o'jomōḡ ip ipikūykūy be. Imēn ma o'subamupaya ip. Karatūḡ'a buximat'a ip o'yamuju ipi ju—yabararukat'a. O'yamuju ip Jesus esay bu am. Imēn Jesus esay o'ḡu'ē'ē'ē ip jewewedaḡ. ²⁵ Xaxi jeum pima Jesus o'subamupaya ip korosa be—9 hora bima.

²⁶ — “Apēnpuye dak o'subamupaya ip imuy'ū ām?” i je'e ip kapkapayū — io'e Pilatos jewebe ma.

Imēnpuye o'tupmubararakat apēnpuye o'subamupaya ip iaptup. “Judeuyū kukukat teku” iaptup o'tupmubararakat Pilatos. O'tupmōḡ ip korosa be Jesus abi ase. ²⁷ Jesus pa mupayapayam pima xepxep ibukurukayū dak o'subamupaya ip wara'at korosa be. Pūḡ ma Jesus pa'at kadi osunuy. Wara'at iba'ūḡat kadi osunuy. ²⁸ Deus ekawēn tup o'tupmubararakat ip kuyje. Imēn e'em ibodup:

Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat kukap puxim ixe dak o'jukuk ip, i.

Jesus pa o'subamupaya ip ijoptup ekawēn taḡ.

²⁹ Gebuje korosa etako daḡ kapkapayū Jesus muymuy o'e. Jesus o'jowaywayway jījā ip.

— “Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—yaboḡat'a,” i juk ece — io'e ip cebe. — “Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy,” i juk ece — io'e ip Jesus pe iwaywayway am. ³⁰ — Ecewedaxijo juy! Etaybitbit pima juy korosa ejuwi ekop e'ūap puxim — io'e ip cebe iwaywayway am.

³¹ Imēnpuxim paīyū kukukayū dak Jesus o'jowaywayway jeweweju ma ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Teku warara'acayū daxijojo'uk osunuy. Imēnpit jewedaxijo ba'ore je'ūap puxim — io'e ip jewewebe. ³² — Teku juk o'e: “Deus emunaē ōn,” i, “Judeuyū kukukat ōn,” i dak — i napa ma o'e ip. — Teku Deus emunaē bima, juy je'kop korosa ejuwi je'ūap puxim — io'e ip. — Ikop puje, bit kuka wuyetabut ace'e cekay — io'e ip jewewebe.

Ceweju ibamupaya'ibiyū dak Jesus o'jomuymuy jījā ibukurukayū.

³³ Xaxi wuyase bima kabiok o'e soat taḡ Judéia eipi daḡ. Ibun ma kabiok oeku. Ebapūḡ hora bun kabiok oeku.

³⁴ Katpuje Jesus o'jewāwā ya'ōberen.

— Eloí, eloí, lemá sabactani? — io'e ja'ōm.

(Ijop ekawēn, Deus, Deus, apēnpuye ēn opere iape wuya'ōm).

³⁵ Iboap o'ya'ījojo ip iboceayū.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! Elias nomuwāwām teku! — io'e ip, xipan ḡu ip o'jekūyjo buye.

³⁶ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim—tideiboḡ'ūmati. Ixe dak idibi bubuap o'jomōḡ ip'abi be.

Gebuje o'yopmuyu Jesus pe timutitit am.

— Mēnpuk! — io'e. — Omuy paxi Elias imukop am korosa ejuwi — io'e.

³⁷ Jesus o'jewāwā ya'ōberen. Poḡ. Oe'ū. ³⁸ Paḡo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy—yaboḡat'a be—uk'a exīntabi nomudip epa'ḡo. Jekpiwan ma ixe paḡo o'jewek Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. ³⁹ 100 be sorarayū kukat cūḡ'i osunuy Jesus wap. Apēn Jesus oe'ūiap o'jojojo.

— Icemān ite'ūm Deus ipot osunuy — io'e.

⁴⁰ Jesus korosa eju bima, aoyū dak iboce ijojom osodop. Wūy wi ip ijojom osodop—Jesus cocom. Ixeyū aoyū parakpe ebapūḡ aoyū osodop ip. Ibūrū ma ip osodop: Maria Magdalena, Salomé, wara'at Maria dak. Wara'at Maria José xi osunuy—Tiago xi dak—yaypan'isuat xi. ⁴¹ Ixeyū aoyū Jesus eju oekuku Galiléia eipi daḡ pima. Ibuywatwan oekuku ip. Ade warara'acayū aoyū dak osodop ip korosa xe. Jerusalém ka be oajēm ip ceweju kuy bima. Soat ip Jesus kay jeakaḡ osodop.

⁴² Katpuje jījā o'e. Kuyaje Sábado je'e—Judeuyū xe jebodoydoyap kabia. Kabiogkabiog'i bima jexat tata'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima jekapikap puxim. ⁴³ Kabiogkabiog'i

bima José o'ju Pilatos kay. Ixe José Arimatéia ka bewiat osunuy. Ixe ibimāmayū ekawēn coco'ukat osunuy. Ya'ōbuyxi jījā dak osunuy soat xe. Deus pe soat kukukan iap wiwim osunuy. Iparara'ūm o'ju Pilatos kay. Oajēm.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

⁴⁴— Kuy du ixē'ūm oe'ū? — io'e Pilatos. Imēnpuye 100 be sorarayū kukat o'tomuwā.

— Kuy ma du oe'ū Jesus? — io'e sorarayū kukukat pe.

⁴⁵— Hm hm. Kuy ma — io'e sorarayū kukukat.

— Ha'a — io'e José be. — Ijebit cuy egukop — io'e.

⁴⁶ Gebuje José Jesus'ūm jebit o'gukop korosa ejuwi. Kuy juk paḡo o'jat—xipacat—irucat. Ijebit o'gukabekbek ixem paḡōm. O'jomōḡ witabikūy be.

Wita'a yabo'gat'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. ⁴⁷ Xepxep Mariayū osodop iboce. Maria Madalena iboce osunuy. Wara'at Maria José xi osunuy—yaypan'isusu xi. Poce Jesus'ūm jebit o'jomōḡ ip iap o'jojojo ip.

16

¹ Sábado jebodoydoyap kabia Judeuyū xe. Kaxi at puje, waram ip jekapikpiḡ ma'guto.

Kaxi at puje ebapūḡ aoyū tide'oati o'tibu. O'tibu ip Jesus'ūm jebit mude'on am. Ebapūḡ aoyū o'ju: Maria Madalena, Salomé dak, wara'at Maria dak—Tiago xi. Ixeyū ebapūḡayū o'ju.

² Domingo bima o'ju ip witabikūy kay—kabia'isum ma—kaxi jēm'isum ma.

³— Abu wita'a uḡ ocewebe—witabikūy nomudip'a? — io'e ip jewewebe.

⁴ Imēn o'jekawēn ip ikūynomudip'a yaboḡ cīcā buye. O'jeak ip witabikūy kay. Kuy wita'a yawede o'yadobuxik ip. ⁵ Oōm ip witabikūy be. Deus xewiat o'jojojo ip—yaypan isuat. Xik'i osunuy iba'at kadi. Cesay irut cīcā osunuy.

Gebuje o'jewetakaka ip aoyū.

⁶— Epeyekuy ḡu! — io'e cebe ip. — Wetaybit Jesus kudadam eyju iam. Nazaré ka bewiat kudadam eyju—korosa be ibamupaya'ibit kudadam — io'e. — Ijoco ḡu opop. Kuy o'jetait waram — io'e. — Ak epe'e topap kay. Topap acā — io'e. ⁷— Epeju juy ḡasū bit — io'e aoyū be. — Ceweju etaybitbin oekuku'iaiyū juy epeḡukūyjo — io'e. — Pedro dak cuy epeḡukūyjo. “Kuy o'jetait waram,” i juy epe'e cebe ip. “Cum eywap Galiléia eipi kay,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Iboce ma epetobuxik apēn ixē kuy o'e eywebe iap taḡ,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Waram o'jetait'iat cuy epetobuxik,” i juy epe'e cebe ip — io'e—yaypan'isuat o'e.

⁸ Gebuje o'jēm ip. Owatwat ip witabikūy bewi jeparara pibun. Ikarabakbak o'e ip jeparara pibun. Kabi bewiat ekawēn o'ḡuwēn ḡu ip warara'acayū be iparara jījā ip puye.

⁹ Jesus waram o'jetait kabi'isum. Waram o'jetait Domingo bima. Koam o'jebapuk Maria Madalena kay—kuy bima cebewi ⁷ be ibiōḡbuk kērēayū o'ḡujēmiat kay. ¹⁰⁻¹¹ Jesus eju oekukuiaiyū wawa o'e iguykitkit ip Jesus kay buye. Wawa ip pima Maria Madalena o'ju ixeyū muktūjom.

— Wuyekariwa waram o'jetait! — io'e cebe ip. — O'jebapuk okay. Ojojojo — io'e Maria.

Imēnpit itabut'ūm o'e ip Maria ekawēn kay.

— Dapxi ēn — io'e ip Maria be.

¹² Guyjom Jesus o'jebapuk xepxepayū kay. Iwarun ma o'jebapuk cekay ip. O'jebapuk cekay ip cucum pima koḡūnpi be. ¹³ Imēnpuye ixeyū o'jepit warara'acayū kay—jebureyū kay.

— Wuyekariwa itabēḡ ma'guto! Ocejajojo! — io'e ip cebe ip.

— Dapxi eyju — io'e ip xepxepayū be.

Itabut'ūm o'e ip ixeyū ekawēn kay.

¹⁴ Guyjom o'jebapuk 11 beayū kay. Jekōnkōn ip pima, o'jebapuk cekay ip. O'ḡukorēm ip itabut'ūm puye waram o'jetait iap ekawēn kay.

— Apēnpuye eyetabut ḡu okay? — io'e. — Oweju oekukuiaiyū kuy o'e eywebe: “Wuyekariwa waram o'jetait,” i — io'e. — Eyetabut ḡu ixeyū ekawēn kay. Eybu'u jījā eyetabut am waram ocetai iap ekawēn kay — io'e.

Imēn ip o'ḡukorēm.

¹⁵ — Epeju juy soat kaka daḡ — io'e Jesus. — Soat ka daḡayū be juy kawēn idipat epeḡuwēn — io'e. ¹⁶— Okay itabut pima, jemubatisananan pima dak, Deus taxijo — io'e. — “Eykerē oxe,” i je'e Deus okay itabut'ūmayū be bit. “Soat em ipiat epesupi'ajo,” i dak je'e — io'e. ¹⁷— Deus ja'ōbacaap je'ḡūm okay itabucayū be ka'ūma ma ajojojoiap mubapuk am soat etabutpe — io'e. — Iboap a'ōbacaam ibiōḡbuk kērēayū ḡujēmjēm ip ikugayū bewi — io'e. — Warara'acat a'ōm jekawēn ip iisuan — io'e. ¹⁸— Itaybit'ūma puybu tūypiatpu mucay buje, je'ū ḡu ip — io'e. — Itaybit'ūma tipiat kōn puje, je'ū ḡu ip — io'e. — Iwātaxiipiayū jeje jebu mōḡ puje, je'ada ip — io'e Jesus.

¹⁹ Kariwa Jesus imēn o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

Cekawēn epere buje, Deus Jesus o'guyu kabi kay. Oabik Deus xe ixex eju soat kukukan.

²⁰ Ibocewi ceweju etaybitbinayū o'jēm. Soat ka dağ o'ju ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Wuyekariwa Jesus ixeyū buywatwan osunuy. Soat etabutpe ka'ūma buk ajojoiap mubapukpuğ oekuku ip ixex a'ōbi. Imēneju adeayū itabut o'e ip ixeyū ekawēn kay.

JESUS CRISTO MUWĒŃAPTUP LUCAS EMUDUPMUBARARAKTUP

¹⁻² Teofilo, ěn a'õbuyxi soat xe ocexe. Őn ijjudup mubararag ewebeaptum—apěn cuk adi Jesus Cristo o'e e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayũ apěn ixex Jesus Cristo o'e e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawěn ip ixex eju oekuku'iaiyũ eju ixex e'eap o'jojoxiaiyũ eju dak. Ixeyũ a'õbi juk ixex e'eaptup o'tupmubararak ip. ³ Őn pit cuk oce owebe ma:

— Őn tak cuy ocekawěn ceweju ip — i. — Soat eju ixeyũ ejujuy ocekawěn — i juk oce owebe ma. — “Apěn ixex Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Iměnpuyexeyũ eju juk ocekawěn. Soat cuk o'guwěn ip owebe. Őn tak apěn o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum gasũ bit, Teófilo. ⁴ Ijudup co buje, ěn tak ece:

— Ixeyũ juk adi icěměn omutaybitbin apěn Jesus Cristo o'e'e iam — i.

⁵ Teófilo, koam apěn o'jebapuk Zacarias pe iap o'guwěn ewebe, apěn o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Juděia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itaběg osunuy. Judeuyũ epai osunuy ixex Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawěnwěnap'a be. Abias ebekitkit tak paĩyũ osodop ip. Zacarias tayxi Arěo badip osunuy—paĩyũ kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. ⁶ Ixeyũ xepxepayũ cũg ma ip osodop Deus xe. Kũyjobit ip osodop soat Deus a'õ kay. Deus bikuyap tag jekuku'uk ip osodop. ⁷ Bekicat kuğ gu ip osodop, itayxi i'it ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

⁸ Gebuje Zacarias o'ju Deus eju kawěnwěnap'a kay—yabogat'a kay. Ibo'a be kapikpig osunuy Deus etabixex paĩ buye. Kapikpig osunuy Abias ebekitkit eju. ⁹ Jebabi dag ibadipyũ juk Zacarias o'taě iõm ěm badiat'a be. ¹⁰ Oõm tõmte'otõm mupik am Deus etabixex. Adeayũ dak Deus eju kawěnwěnap'a eakiju ip osodop. Akiju kawěnwěn ip osodop Deus eju, Zacarias badi tõmte'otõm mupikupig pima.

¹¹ Gebuje Deus ekawěn tojtõt'ukat oajěm Zacarias kay. Cũg'i osunuy tõmte'otõm mupikupik'a ba'at kadi—caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. ¹² Zacarias yağuyũm o'e ixex Deus ekawěn tojtõt'ukat co buje. Iparara jĩjã o'e.

¹³ Gebuje Deus ekawěn tojtõt'ukat o'jekawěn Zacarias pe.

— Tapu, epararam gu juy eguy — io'e. — Apěn cuk adi ece cebe iap o'ya'õjojoxiaiyũ Deus — io'e. — Gasũ ma emumuoyuy je'gũm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon gukap. Joã o i juy ibuten je'e — io'e. ¹⁴ — Eycockog cĩcã ma epesop bekicat kappuje. Adeayũ dak icockok cĩcã je'e eyweju.

¹⁵ Ekpot ya'õbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikõn gu, wuymuka'õ onapti dak. Ibiõgbuk xĩpacat a'õbi ixex jeku jekap'isum piap — io'e. ¹⁶⁻¹⁷ — Ekpot Judeuyũ ağıymuwarururun je'e ixeyũ be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biõgbuk a'õbacaap kuğ ixex jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ũma buk ocejojoxiaiyũ mubapukpug jeku. Ixex omuyku wuykukukat ajěm awap. Ixex cebayũ ağıymuwarururun je'e ixeyũ be waram guto jebekitkiyũ kay am. Ixex Deus a'õ kay'ũmayũ ağıymuwarururun je'e ixeyũ be waram guto kawěn icěmat tag jeku am. Ixex ijodiadat gũbiyũ wuykukukat ajěmap wiwi am — io'e.

Iměn Deus ekawěn tojtõt'ukat o'jekawěn Zacarias pe.

¹⁸ Gebuje Zacarias o'jekawěn Deus ekawěn tojtõt'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹ — Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixex cũg'i õn nuynuy. Deus ma omudot jekawěn ěm eweju. Ixex omudot iboap awěg muwěn ěm ewebe—yawěg tipatawěg muwěn ěm ewebe.

²⁰ ěn pit etabut gu wa'õ kay — io'e. — Iměnpuyex ekõmbicaca ecesũy. Ede ba'ore ecesũy. Wekawěn tag cebapuk puje bit, waram guto ede but ece'e. Soat ma je'hapuk ixex kabia be apěn õn e'em ewebe iap tag — io'e.

²¹ Adeayũ dak Deus eju kawěnwěnap'a bewi Zacarias jěmap wiwim ip osodop.

— Apěnpuyex dak Zacarias ibun cĩcã Deus eju kawěnwěnap'a be? — io'e ip jewewebe kakijuayũ.

²² Gebuje Zacarias oajěm akijuayũ kay. Cekawěn pa'ore o'e cebe ip. Iměnpuyex itaybit ip o'e Deus eju kawěnwěnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojoxiaiyũ iam. Jekawěn ojuy akijuayũ eju. Cekawěn pa'ore bit o'e. Iměnpuyex jebum acã o'jekawěn ceweju ip.

²³ Deus eju kawěnwěnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴ Guyjon ma itayxi o'yukreg—Isabel. Pũğpõğbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵ — Okukukat xĩpat cĩcã oxex! — io'e Isabel. — Koap cuk adi oğuy osũsũn, o'it'et'ũm puyex — io'e. — Gasũ bit osũsũn gu oce o'ukreg puyex — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷ Gebuje Deus jekawěn tojtõt'ukat o'guju yaypan'isuat kay—agokatkat eju o'jepo gu'iat kay. O'guju cekay Isabel 6 kaxi yukeğ puje. Deus ekawěn tojtõt'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajěm agokatkat eju o'jepo gu'iat kay. Ixex ayacat Galilěia eipi be osunuy. Nazarě

ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸ Oajēm Deus ekawēn tojtot'ukat Maria kay.

— Tū'ū, ecocog cuy eguy — io'e. — Deus xipat cīcāat je'gūm ewebe. Wuykukukat soat em jekukum weju — Gabriel o'e.

²⁹ Maria yağuybabi'ūm o'e cekawēn co buje.

— Apēnpuye dak imēn teku odobedem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰ — Tū'ū, epararam gu juy eguy — io'e. — Deus xe ekukpin cīcā — io'e. ³¹ — Je'ukreg. Ağokatkat eceğukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e. ³² — Ya'ōbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'ōbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixē jomuy Judeuyū kukukan. Kuy bima Davi Judeuyū kukukat osunuy—Jesus eajot. Imēnpuxim Jesus Judeuyū kukukan je'e. ³³ Soat em ma imēn Jacó naxegebitbit kukukan jeenuy. Wara'at gu jomuy ixē dieğ ixeyū kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴ — Apēn xe'e dak osu'itkap? Ocepo gu mabuk a'gu ağokatkat eju — io'e Maria Deus ekawēn tojtot'ukat pe.

³⁵ — Ibiōğbuk xipacat jajēm ekay — io'e. — Je'ukreg soat podi ma ya'ōbacaat a'ōbi—Deus a'ōbi. Imēnpuye bekicat ikērēat kuğ gu je'e. Deus ipon je'e. ³⁶ Gebum cuy eguy ebadip kay—Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreg yabut ma'gu. Kuy ağokatkat opop yuk pe. “I'tit ta ba'ore teku,” io'e'e ip kuy bima. Gasū bit 6 kaxi yukreg. ³⁷ Ka'ūma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸ — Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'ōbi soat je'bapuk owebe apēn ēn e'em owebe iap tag — Maria o'e. Deus ekawēn tojtot'ukat o'jēm cexewi.

³⁹ Gaxīn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapēn pe. Judéia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajēm. ⁴⁰ Oōm Zacarias duk'a be—Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹ Joroh. Isabel ukpeat o'joro yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiōğbuk xipacat a'ōbacaap kuğ osunuy Isabel.

⁴² Gebuje Isabel o'jekawēn ya'ōberen Maria eju.

— Deus xipat cīcā — io'e. — Deus xipacat ūmūm ewebe. Ecocok soat cokcokap podi ma—aoyū cokcokap podi ma. “Ēn xipat cīcā,” i je'e adeayū e'uk peat pe. ⁴³ Deus xipacan e'em owebeam tak! Ēn okukukat xi. Inaka okay ajēm, wa'ōbuyxi gu ma'gu — io'e. ⁴⁴ — Ewebe odobede buje, o'uk peat o'joro jecocok pibun — io'e. ⁴⁵ — “Soat je'bapuk owebe apēn okukukat e'em owebe iap tag,” i ēn e'em. Imēnpuye Deus xipacan e'em owebeam — Isabel o'e.

⁴⁶ Gebuje Maria o'jekawēn Isabel eju.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i ōn e'em — io'e.

⁴⁷ — Ococok cīcā Deus xipan okuğ puye—odaxijojo'ukat xipan okuğ puye — io'e.

⁴⁸ — Ixe acā okukukat. Odadayot ma dak. Imēnpit ixē soat em ağ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixē ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwēnuwēn — io'e. — Gasū imēn je'e ip, gujjom tak — io'e.

⁴⁹ — Ixe ka'ūma buk ocejojojoiap o'ğubapuk owebe. Soat podi ma ixē ya'ōbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰ — Deus itabotaidabotbot cīcā ibuyxim jekukayū kay. Wuydobuyū'ūm'ūm kay itabotaidabotbot cīcā osunuy. Gasūayū kay dak itabotaidabotbot—soat kay. Gujjomayū kay dak itabotaidabotbon jeedop — io'e.

⁵¹ — Deus ja'ōbacaap o'ğubapukpuk. Yobogan pinayū o'ğuypōğpōğ. Ixeyū e'eap o'gu'ūm — io'e.

⁵² — Ika kukukayū o'ğujēm jenuyap pewi. Ya'ōbuyxi'ūmayūm o'e ip. Ya'ōbuyxi'ūmayū o'jomuy ixeyū nuyap pe. Ya'ōbuyxiayūm o'e ip — io'e.

⁵³ — Tadaybotocayū be xipat cīcāat o'ğūmğūm. Soat kuğ ip o'e. Ibutut adeayū bit ibuipek o'ğujēmjēm — io'e.

⁵⁴ — Ixe Israel naxegebitbit o'subuywatwan cīcā—ja'ō kay kūyjobicayū o'subuywatwan cīcā. Xipan wuydobuyū'ūm'ūm o'jukukuk apēn cuk adi o'e'e iap tag — io'e.

⁵⁵ — Xipan wuydobuyū'ūm'ūm o'jukukuk—Abraão'ūm o'jukukuk, cenaxegebitbit'ūm'ūm tak o'jukukuk. Ja'ō dag soat em gebum osunuy ixeyū kay. Soat em ixē gebum osunuy ixeyū kay xipan ikuk am — io'e—Maria o'e.

⁵⁶ Ebapūğ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

⁵⁷ Ija kaxi ajēm puje, Isabel o'su'itkap ağokatkat.

⁵⁸⁻⁵⁹ Bekicat 8 kabia bima ibadipyū oajēm ixē duk'a xeyū dak. Oajēm ip ikap'isuat taypu'agobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat ibadipyū icocok cīcā o'e ip.

— Deus xipan cīcā ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

60 — Ap! — ixi bit o'e. — Ibo ġu je'e ibutet—João i acã — io'e ixi.

61 — Ebadipyū butet João i'ümġu — io'e ip ixi be.

62 Gebuje o'jekawēn ip cebay eju.

— Apēn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acã o'jekawēn cebay, cekawēn pa'ore buye. ⁶³ “Taperadup cuy etupūm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupūm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak. Soat ip itabēġbēġ o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tūybe iān o'e ip.

64 Cebay cekawēn put o'e ġebuje bit. Xipan o'jekawēn ġuto.

— Deus xipat cĭcã — io'e. — Ka'ūma ma ixex jo'iat ya'ōbuyxiat — io'e.

65 Imēneju yaġuybabi'ūm o'e ip tuk'a xeyū. João kapap awēġ o' yawēġmuwēnuwēn ip soat ka dag—Judéia eipi dag, co'a'uat kapēn tag tak. ⁶⁶ O'yawēġtobuxik'iyū jewaġuydadam ip osodop João kapap awēġ kay.

— Apēn xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jewewebe. Imēn o'jekawēn ip, João Deus a'ōbacaap kuġ oeku buye.

67 Gebuje Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn—ikap'isuat ebay. Iboap o'ġuwēn Ibiōġbuk xipacat a'ōbi.

68 — Ga'a ace Deus pe “Ka'ümġu ejo'iat,” i. Ixe Deus kay itabut ip osodop Israel naxeġbitbit. Jebekitkiyū o'subuywan. Jebekitkiyū o'taxijo — io'e.

69 — Deus wuydaxijo'ukat o'ġudot wuykay. Ya'ōbacaat o'ġudot wuykay. Wuydaxijojo'ukat Davi naxeġbit—Deus a'ō kay kūyjobicat naxeġbit — io'e.

70 — Ixe wuydaxijojo'ukat ya'ōbacat jġā. Ka'ūma ma ixex jo'ia ya'ōbaca. Imēnpuxim kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e Deus a'ōbi—soat tag iisuayū o'e'e — io'e.

71 — “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayū be wuyaokaap puxim. Ixe wuykay'ūmayū a'ōbacaap ġū'ūm ixeyū be wuyaokaap puxim,” i'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

72 — Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobuyū'ūm'ūm kay apēn kuy o'e'e iap tag. “Wekawēn tag oce,” io'e Deus. Jekawēn tag o'e'e soat em ma. Cekawēnkērē ġu osunuy—cekawēntip cĭcã — io'e.

73 — Ixe o'jekawēn wuydabu'ūm eju—Abraão'ūm eju. “Jedaxijo ōn ekay itakomaayū bewi; ebekitkiyū dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.

74 — “Jeybuywan ōn eypararam ġu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.

75 — “Cūġ ma epesop oxe,” io'e. “Ikērēat kuġ ġu epesop oxe,” io'e. “Soat em epesop oxe eyetai,” io'e. Ixe o'e apēn cuk adi o'e'e iap tag — io'e Zacarias.

76 — Bekit — Zacarias o'e jekpot pe—ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixex mudot am. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan ece'e—soat podi ma ya'ōbacaat ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e.

77 — Adeayū be ece'e “Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.

78 — Imēn Deus itabotaidabotbot cĭcã wuykay. Yukupiceġē ġu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajēm ixex a'ōbi. Ixe jajēm kabia buxim.

79 — Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayū ġukabia. Je'ūap puxim ipararaayū ġukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jewewekuk am. Kaba'ūm acesop wuyeweweju.

— Imēneju adeayū je'e ewebe: “Ēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat,” — io'e ikap'isuat ebay. Imēn Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn Deus a'ōbi.

⁸⁰ Bekicat o'yaypan. Kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Uk'a'ūmat pe osunuy Judeuyū kay jeju'ūm pima—Judeuyū mutaybitbin'ūm pima.

2

¹ Ixeyū kabia be Augusto cartadup o'tupmubararak—soat ka kukat. O'tupmujū soat pe jebekitkiyū be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmujū. ² Ka'ūma ma iġo eipi watwat o'ġuweġūn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ġuweġēġat Cirênio Síria eipi watwat kukat pima. ³ Imēnpuye soat ixex ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

⁴ Imēnpuye José dak o'jēm Galiléa eipi bewi—Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be—Belém ka be—Davi osunuyiat ka be. Ixe José o'ju Davi diwat osunuy buye. ⁵ O'ju jebutet mubararak am Maria eju—jetayxi eju. Maria yukreġ osunuy. ⁶ Ixeyū Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

⁷ Gebuje Maria o'su'itkap koapat—aġokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek paġōm. O'ġuyxet biopak xat mūn pe—cucaayū nuyap'a be topap'ūm puye.

8-9 Kabi bewi Deus ekawên tojtjot'ukat tak o'kop ovelha kukukayū kay. Koğünpi be osodop ip Belém ka tēg ma. Ovelha kukuğ ip osodop ixima be. Deus o'ğukabia ovelha kukukayū akokoreren. Iparara jīã ip o'e kabia jo buje, idip cīcā ma'gu kabia.

10 Gebuje Deus ekawên tojtjot'ukat o'jekawên ceweju ip.

— Eypararam gu juy epesop — io'e. — Kawên idipat otojot imuwên âm eywebe eymucokcok am. Kawên idipat otojot soat pe imuwên âm ijodiāt pe. 11 Eydaxijojo'ukat o'kap gasū. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ixē—ipi dagat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawên tojtjot'ukat. 12 — Ixe ikap'isuat iekabek pağōm. Po'i biopak xat mūn pe. Imēn ōn eymukūyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

13 Gebuje warara'acayū o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawên tojtjot'ukayū.

— Ka'ūma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ixē ya'ōbuxi — io'e ip.

14 — Ka'ūmgu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadiwiayū. — Kaba'um jeedop ip soat ijodiācat—Deus emumukukpinyū — io'e ip.

15 Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawên tojtjot'ukayū.

Cexewi Deus ekawên tojtjot'ukayū cēm puje, o'jekawên ip jeweweju ovelha kukukayū.

— Ga'aaju — io'e ip. — Belém ka kay juyaju — io'e ip. — Apēn Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

16 Dao ma ip o'ju.

Oajēm ip. Ixeyū dak ikap'isuat o'tobuxik José eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mūn pe.

17 Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awēg muwēnuwēn oekuku ip soat ka dağ. Apēn Deus ekawên tojtjot'ukayū bekicat kapap o'ğuwēn cebe ip iap muwēnuwēn oekuku ip soat ka dağ. 18 Itabēgbēg ip o'e cēm paxi iam o'ya'ijoiayū ma. 19 Maria bit soat em gebum osunuy apēn je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewaguymuğēgēm osunuy. 20 Ovelha kukukayū o'jepit koğünpi be.

— Ēn xipat cīcā — io'e ip Deus pe. — Idip cīcāat ocejojojo — io'e ip. — Idim cuk ēn ocemukūyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apēn Deus ekawên tojtjot'ukat o'e cebe ip iap tağ. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

21 8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'ağobuxee o'suxeedakacat Judeuyū babim. Yukreğ awap Deus ekawên tojtjot'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imēnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

22-23 Gebuje cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat mubapuk am paī be Moisés ekawên tağ. Ibararak opop wuykukukat ekawēntup pe:

Agokatkat kap puje—koapat kap puje, ixē ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imēneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém kay imubapuk am Deus etabixē Deus eju kawēnwēnap'a be. 24-30 Imēn e'em wuykukukat ekawēntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy eğūm paī be ixē be imupik am Deus etabixē, i. Xepxep pukaso juy eğūm, i. Pukaso kuğ'um pima, xepxep coot cuy eğūm, i.

Imēn e'em wuykukukat ekawēntup. Imēneju cebaydaap oajēm Jerusalém ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixē.

Gebuje Ibiōgbuk xipacat Simeão oōmat Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujuajēm Deus eju kawēnwēnap'a be pukaso ūm âm paī be Moisés ekawên tağ. Simeão Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeão Jerusalém ka be osunuy. Cūg cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū daxijojo'ukat ajēmap wiwim osunuy. Ibiōgbuk xipacat ixē mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōgbuk xipacat o'e Simeão be kuy bima:

— Eje'ū gu wuykukukat co'um pima—soat taxiyo am Deus emunaē jo'um pima — i.

Gebuje Simeão Deus o'ğuwēnuwēn xipan.

— Okukukat — io'e. — Gasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxiyo am etaēiat cocom ōn — io'e. 31 — Soat etabixē juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Gasū bit we'ū but ocokcoğ — Simeão o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Gasū ōn iju jojom apēn cuk ece owebe iap tağ — io'e. 32 — Kabiaap puxim je'e ixē. Judeuyūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay gu—ixē a'ō kay acā—Israel naxegebitbiyū — io'e. — Edipap kuğ jeedop ip — io'e Deus pe.

33 Cebaydaap, ixī dak itabēgbēg ip osodop Simeão ekawên cocom—bekicat muwēnuwēnap cocom.

34-38 — Xipan cuy ikap'isuat ebayū ejukuk — Simeão o'e Deus pe.

Gebuje Simeão o'jekawên Maria eju—ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicūg cuy eguy — io'e. — Deus cuk ixe bekicat o'taē — io'e. — Inaka adeayū iju kay gu jĵā je'e Judeuyū'in. Deus pit ixeyū gu'ūm. Ēn tak eguycūg cĭcā ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jĵā paja ewebe ōmap puxim — Simāo o'e Maria be. — Warara'acayū bit iju kay jĵā je'e. Icokkok cĭcā jeedop ip cekay. Deus imēn adeayū aġuyumbapukpuġ je'e soat pe — io'e Simeāo Maria be.

Bekicat ebayū Deus eju kawēnwēnap'a be bima, Ana oajēm cekay ip. O'jekawēn Deus eju. — Bay, ēn xĭpat cĭcā — io'e Deus pe—Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ġuwēn adeayū be Jerusalēm ka watwat pe—Deus jebekitkit taxĭjoap wiwi'ukayū be. Ixe Ana Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy. Yabut cĭcā osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumūn. 7 koato jektop xe osunuy. Kuy ma itop'ūm oe'ū. Ixe Ana 84 koato osunuy ġasū. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm ġu. Soat em ma iġo'a be nuynuy—kabiam, ixima daġ tak. — Ēn xĭpat cĭcā — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemurere'n'uk osunuy ceweju jekawēn ojuy.

³⁹ Deus ekawēn taġ paĭ be bekicat mubapuk epere buje, cebayū Jesus o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit—Galilēia eipi be. ⁴⁰ Bekicat o'yaypan. Ibacaan o'e. Jebadipyū bodi ma itaybican o'e. Deus xĭpacat ūmūm'uk osunuy cebe.

⁴¹ Jesus ebayū waram o'ju ip Jerusalēm ka kay. Soat em Páscoa epeta be cucu'uk ip osodop Jerusalēm ka kay. ⁴² 12 koato bima, Jesus o'ju ġuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³ Peta epere buje, cebayū ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecū Jerusalēm ka be. Itaybit ġu ip osodop cecūam. ⁴⁴ Tūybe Jesus wuybadipyū eju o'jepit iān o'e ip cebayū. Jepitpin o'ju ip e daġ jeka kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jebadipyū daġ, jebureyū daġ tak. ⁴⁵ Ka'ūmġu. O'tobuxik ġu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ġuto ip Jerusalēm ka be. Ebapūġ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶ Gebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyū mutaybitbin'ukayū xe—aypapayū xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip. ⁴⁷ Jesus kay jĵā ip o'e soat cekawēn cocoayū, itaybit cĭcā buye, cūġ cĭcā jededem puye dak.

⁴⁸ Jesus tobuxik puje, cebayū itabēġbēġ ip o'e ijojom.

— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Edaobu'u du eguy jepin? — io'e. — Ocaġuybabi'ūm cĭcā ocesop ekudadam—ōn, ebaydaap tak — io'e—jekpot pe o'e.

⁴⁹ — Aĭ, apēnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ġu du webay duk'a be juy ōn iam—Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e—jexi be o'e.

⁵⁰ Imēnpit Jesus ekawēn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹ Ibocewi o'jepit jebayū eju Jesus. Oajēm jeka be—Nazaré ka be. Jebaydaap a'ō kay kūyjobit osunuy. Ixi dak soat em ġebum osunuy apēn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵² Ixe Jesus tak jebureyū bodi ma itaybican o'e. O'yaypan. Ikukpin cĭcā osunuy Deus xe, jexeayū xe dak.

3

¹⁻² Gebuje Deus o'jekawēn João Batista eju—Zacarias ipot eju. João uk'a'ūmat pe osunuy.

— Wekawēn cuy eguwēnuwēn itaybit'ūmayū be — Deus o'e João be.

O'jekawēn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawēn ceweju Pōncio Pilatos Judēia eipi kukat pima dak, Herodes Galilēia eipi kukat pima dak, Lisānias Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Iturēia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawēn João eju Anās Judeuyū epaiyū kukukat pima. Caifās tak Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. ³ Imēnpuye Jordāodi wābu daġ oeku João.

Guyjom João Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn adeayū be.

— Eyġuycūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye — io'e cebe ip. — Ikērēat mujurūġrūġap cuy epēyepere — io'e. — Epēyewemubatisasanat cuy — io'e. — Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴ — Imēntak e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

Aġokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imēn jewāwāwām:

Soat e juy epesuemukacūġ wuykukukat ajēmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i.

⁵ Kabioreġreġat cuy epeġudim, i. Ipiweġūn je'e, i. Co'a dak epēyamuweġūn, i. Iebixirik taġ cuy epesuemujēm, i. Wakenat e be epesuemujēm, i. Soat iekērēate iedip cĭcā je'e, i.

⁶ Wuydaxĭjo am Deus emunaē coco ip soat ijodiatat, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup — io'e João adeayū be.

⁷ Imēnpuye adeayū o'ju João be jemubatisanan.

Gebuje João adeayū o'ġukūyjo.

— Deus itakoma eykay, ikērēat kuḡ cīcā buye — io'e. — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ puye — io'e. — Eynapōn pa'ore Deus xewi — io'e.⁸ — Cūḡ ma juy epeku kuy ikērēat mujurūrūḡap ocepere iap mubapuk am warara'acayū be — io'e. — Tūybe Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe wuyju Abraão naxeḡebitbit puye iān purut eyju e'em — João o'e. — Imēn ḡu juy epe'e — io'e. — Iba'ore ḡu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeḡebitbiyūm — io'e.⁹ — Gaḡin ma o'a kukat jajēm ya'a'e'ūmat'ip takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak gaḡin ma ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be — João o'e.

¹⁰ — Apēntak oce'e ipiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João be.

¹¹ — Xepxep eyekabek kuḡ pima, pūḡ cuy epeḡūm ikuḡ'ūmat pe — io'e. — Puybit kuḡ pima, epeḡu'ē'ē juy ikuḡ'ūmat pe — io'e.

¹² Iecugap peam dinheiro bubu'ukayū dak oajēm João be jemubatisanan.

— Pām oceju? Apēntak oce'e? — io'e ip João be.

¹³ — Iecugap emumubudei bodi ḡu juy epejat cebekitkit pewi—ixe emumubudei acā — io'e João.

¹⁴ — Pām oceju? — io'e ip sorarayū dak.

— Puyxibun ḡu juy dinheiro epejat warara'acat xewi — io'e. — Napa ḡu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat xewi. Jemāmāmām ḡu juy epesop eyekapikaptei kuḡ—eycokcog acā — io'e.

¹⁵ Soat ḡebum cīcā o'e ip João ekawēn kay.

— Ite du Deus emunaē soat taxijo am? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Gebuje João o'jekawēn soat pe.

— Ōn ma eymubatisanan idibi be — io'e. — Wara'acat pit omuyku. Obodi ma ixe ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo pēḡap ḡu cebeam? Cedaḡ ḡu kuka oce ixe a'ōbuywatwat'ukan, obog ḡu buye. Ōn ma eymubatisanan idibi be. Ixe bit Deus biōḡbuk ḡuōm eywebe ya'ō daḡ eyeku am. Ixe dak ipiat supi'ajoat eywebe cūḡ ma eyeku am.¹⁷ Wuyju taixee xikxiḡ tūmūntata mujēm ām taixee bewi. Tūmūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwajejem kūyjobit'ūmayū xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — io'e João.

¹⁸ Imēn adeayū awēwēm oeku João. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku.

¹⁹⁻²² Adeayū mubatisanan epere buje, João Jesus o'ḡubatisanan.

Gebuje Jesus kay Ibiōḡbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawēnwēn pima, o'kop. Pukaso jo'i o'kop Ibiōḡbuk xipacat.

Gebuje Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Ēn okpocat — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Guyjom Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be. Ixe Herodes Galilēia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedaḡ ḡu ewebe ekitpit tayxi bum etayxim—Herodias bum — i. — Ēn ikērēat kuḡ — io'e Herodes pe.

Herodes ikērēat kukuk'uk osunuy. Waram ikērēat o'jukuk ḡasū dak. João ikērēat o'jukuk ḡu. Inaka Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be.

²³ Jesus 30 koato bima ijodiacat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e'e ip adeayū.

²⁴ José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy. Melqui ebay butet Janai i osunuy.²⁵ Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy.²⁶ Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy.²⁷ Joda ebay butet Joanā i osunuy. Joanā ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy.²⁸ Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosā i osunuy. Cosā ebay butet Elmādāo i osunuy. Elmādāo ebay butet Er i osunuy.²⁹ Er ebay butet Josuē i osunuy. Josuē ebay butet Eliēzer i osunuy. Eliēzer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy.

³⁰ Levi ebay butet Simeão i osunuy. Simeão ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonā i osunuy. Jonā ebay butet Eliaquim i osunuy.³¹ Eliaquim ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natá i osunuy.³² Natá ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy.³³ Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy.

³⁴ Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵ Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet Seruque i osunuy. Seruque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶ Sala ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷ Lameque ebay butet Matusalém i osunuy. Matusalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Enos i osunuy. ³⁸ Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'gugê buye.

4

¹ Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiôgbuk xipacat o'tujowat uk'a'umat pe. Jesus aguydada'uk osunuy Ibiôgbuk xipacat. ² Uk'a'umat tag oeku 40 kabia. Jesus Ibiôgbuk xipacat a'ôbacaap kuğ osunuy. Ibiôgbuk kërēayū kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikërēat mujurūgat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekōnkōn gu osunuy. Ire jījā osunuy.

³ Gebuje ibiôgbuk kërēayū kukukat o'jekawēn Jesus eju.

— Ēn Deus ipot pima, a'ôbi ma wita'a juy eyamuwexat pā'o'am — io'e Jesus pe.

⁴ — Ap! — io'e Jesus. — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Wuyetabēğ wuyxat o'om puye gu—Deus wuymutaicin puye acā,” i — io'e.

⁵ Ibocewi ibiôgbuk kërēayū kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ğubapuk cebe. Dao ma soat eipi dağacat o'ğubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶ — Ōn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'ôbi soat eipi watwat kukukan ecesūy — io'e. — “Ēn acā ocekkukukat,” i je'e ip ewebe — io'e. — Ibutud adeayū kukukan ecesūy wa'ôbi — io'e. — Soat ma iūm put owebe omunaē be, soat podi ma ōn wa'ôbaca buye — io'e napa ma. ⁷ — “Ēn xipāt,” i ěn e'em owebe bima, soat oğūm ewebe — io'e. — A'ôbuyxian ecesūy wa'ôbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸ — Ap! — io'e Jesus. — Imēn e'em Deus ekawēntup: “'Xipāt ěn,' i juy epe'e Deus pe acā,” i. “Deus a'ô kay acā epesop kūyjobin—eykukukat a'ô kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹ Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomōğ Deus eju kawēnwēnap'abi jeje—yaboğat'abi jeje.

— Ēn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás. ¹⁰ — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Deus jekawēn tojotot'ukayū ğuju xipan ekuk am,” i. “Ixe'yū jedaxijo ewebe xipāt'umat ebapukap puxim,” i. ¹¹ “Ixe'yū jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹² — Ap! — io'e Jesus. — “Cēm paxi Deus ja'ô dağ e'em?” i'ūmğū juy epe'e — io'e Jesus.

¹³ Gebuje ibiôgbuk kërēayū kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jēm cexewi Jesus puyxijojoap epepe buje. Te'e ma Jesus pe ikërēat mujurūgat ojuy. O'jēm.

— Waram ğuto osubuyxijo jījā — io'e jewebe ma ibiôgbuk kërēayū kukukat—Satanás.

¹⁴ Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiôgbuk xipacat a'ôbacaap kuğ oeku. Soat ibo eipi watwat yajēmap awēğ o'yawēğtobuxik.

¹⁵ Gebuje Jesus kawēn idipan ip o'ğutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'jijoayū. — Ka'ūmğū ixē jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶ Jesus o'ju jaypanap ka kay—Nazaré ka kay. Jay. Oajēm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyū ōmōm'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a be. Sábado bima ip ōmōm'uk osodop. Jesus oōm jewēju ip iğo'a be. O'āy Deus ekawēntup com iğo'a beacat pe ya'jio am.

¹⁷ Gebuje iğo'a kukukat Deus ekawēntup o'tupūm Jesus pe—Isaias emudupmubararak-tup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Jesus o'tupmupaya. Pūğtup o'tuptobuxik. Imēn e'em itedup:

¹⁸ Deus biôgbuk owebe nuynuy, i. Imēnpuye ixē onaē owebe kawēn idipat muwēn ām tadaybotbocayū be, i. Ixe omuju owebe: “Taomūnmūnayū daomūnmūnap'a bewi ğujēm ip” i'e am taomūnmūnayū be, i. Ixe omuju owebe: “Ita'ūmayū itate je'e ip” i'e am ita'ūmayū be, i. ¹⁹ Ixe omuju owebe tadaybotbocayū mujēm ām imudadaybot-bot'ukayū xewi, i. Ixe omuju owebe: “Gaxīn ma Deus jebekitkit idaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰ Imēn e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'ôberen. Otu pmupirik. Waram o'tupūm yakukukat puywatwat'ukat pe. Oabik.

Soat iğo'a beacat o'jeak cīcā Jesus kay.

— Apēntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹ Gebuje Jesus o'jekawën ceweju ip.

— Gasû bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawën tag—gasû otupcocoiatup ekawën tag — io'e.

²² Soat xe Jesus xipat cîcâ osunuy iğo'a beacat xe.

— Jesus ekawën soat podi ma cekawëntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot gu du? — io'e ip jewewebe.

²³ Jesus o'jekawën ceweju ip.

— “Tapu, ecewanûğta juy,” i wuyju e'em wuyanûğtata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo gu bukiap cuy egubapuk ocewebe ijo am apën cuk adi egubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e. ²⁴ — Icêmân òn e'em eywebe. Deus ekawën muwënuwën'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixe ekawën kay gu — io'e. ²⁵ — Icêmân òn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'ğuju pûğ kay itop e'ü'ibit kay—Sarepta ka beat kay—Judeu'ûmat kay—Sidom eipi beat kay. Ixeyü kabia dag soat kaka beayü irere oekuku. Ka'ümğu muba'at osodop ebapük, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jÿjâ osodop. Imënpuye ade itop e'ü'ibiyü tadaibothot cîcâ osodop ixeyü kabia dag—Judeuyü. ²⁶⁻²⁷ Imënpit Deus Elias o'ğuju Judeuyü kay gu—Sarepta ka beacat kay acâ—Sidom ka tēğatka beacat kay acâ — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'ğuju Naamâ kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawën muwënuwën'ukat osunuy. Naamâ ierepat osunuy. Ade ierepayü Judeuyü eipi dag osodop ip ixeyü kabia dag. Imënpit Eliseu warara'acat gu o'gu'ada. Naamâ acâ o'gu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹ Iboap ekawën co buje oitakomân cîcâ ip Jesus kay Deus eju kawënwënap'a beayü. Jesus o'tujujëm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicüg kay yaoka am. Ağoka ibo'a pënpën tag o'sukadop. Co'a bicüg pewi yabitorom Jesus muy'at ojuy ip. ³⁰ Imënpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap tag o'ju.

³¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay—Galiléia eipi beat ka kay, ikaboğatka kay. Judeuyü o'ğutaybitbin Deus eju kawënwënap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutaybitbin'uk ip osunuy.

³² — Cûğ cîcâ ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'öbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³ Gebuje ağokatkat o'jewâwâ iğo'a beat—ibiöğbuk kërëat kukat. O'jewâwâ ya'öberen ibiöğbuk kërëat cebe buye.

³⁴ — Jesus, apën ên em ocewebe? — io'e Jesus pe—Nazaré ka bewiat pe. — Ocemuy'ü âm tu ejot? — io'e. — Wetaybit ên — io'e. — Ên Deus ipot—ikërëat kug'ûmat ipot — io'e.

³⁵ Gebuje Jesus ibiöğbuk kërëat o'ğukorëm.

— Ecemûğ — io'e Jesus cebe. — Ejëm cuy ağokatkat pewi — io'e ibiöğbuk kërëat pe.

Ağokatkat pewi o'jëm ipi ju imuy'at'an pima. Imënpit warëmtağ gu ağokatkat o'jukuk cëmcëm pima. ³⁶ Imënpuye itabëğbëğ o'e ip ijojom—ibiöğbuk kërëat o'ğujëm iap cocomayü.

— Jesus ibiöğbuk kërëat mujëmjëm ja'öbi — io'e ip. — Ya'öbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiöğbuk kërëat mujëm âm — io'e. — Imënpuye cëmcëm ip ya'öbi — io'e ip.

³⁷ Soat ka dag Jesus awëğ o'yawëğcu—Galiléia eipi korerenat ka dag.

³⁸ Ibocewi Jesus o'jëm Deus eju kawënwënap'a bewi.

O'ju Simão Pedro duk'a kay. Oajëm. Cereg. Oôm. Simão daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jÿjâ osodop.

— Ipa'iat egu'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹ Gebuje Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ğukorëm.

— Ejëm cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imënpuye pa'i o'jëm. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop gëbujë bit. Ixat o'ğugë Jesus peam, cewejuayü beam tak.

⁴⁰ Kaxi at puje ibo ka watwat iwâtaxipiyü o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuğ ip osodop iwâtaxipi. Jesus o'jewëbumöğ cebe ip—soat pe. Soat ip o'gu'ada'ada. Adah. ⁴¹ Ibiöğbuk kërëat o'ğujëmjëm ikukayü bewi. Poxerewun. O'jëm.

— Ên Deus ipot — io'e ip ya'öberen—ibiöğbuk kërëayü o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaë iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyü be iboap muwën âm.

— Òn Deus emunaë iap epeğuwën gu juy — io'e cebe ip.

⁴² Kabia'isum Jesus o'jëm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'ûmat pe. Jay. Oajëm. Adeayü Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajëm ip Jesus kay.

— Ejëm gu juy ocezewi. Ijoce ma juy egüy — io'e ip Jesus pe.

Gebuje o'jekawën ceweju ip.

⁴³ — Warara'acayü be dak kawën idipat oğuwën—wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawën muwën âm — io'e Jesus.

⁴⁴ Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn oeku Deus eju kawēnwēnap'a be. Judéia eipi dag imuwēnuwēn oeku—soat kaka dag.

5

¹ Adeayū o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawēn co pin cīcā buye. Jesus cūg'i osunuy iodi wābu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayū jewemuwunuwun ip Deus ekawēn co pinayū.

² Gebuje Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurūg pe. Axima bubu'ukayū jekobe be gu ip osodop. Kuy o'jēm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurūg pe. ³ Jesus oōm pūg pe ixeyū ekobe be—Simāo ekobe be.

— Kobe eguwun — io'e. — Eguwun cuy kapurūg pewi — io'e Jesus Simāo be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayū o'gutaybin—kapurūg peayū o'gutaybin.

⁴ Imutaybin pu'u bima, o'jekawēn Simāo eju—kobe iwat eju.

— Tibucūg pe aju axima bum — io'e.

Tibucūg pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eguakōm tibucūg pe axima bu am — io'e Simāo be.

⁵ — Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simāo. — Ocejat gu. Imēnpit waram oceguakōm imēn ēn e'em ocewebe buye — io'e.

Sa. Axima bubuap o'guakōm.

⁶ Gebuje axima o'jat ade. Xeresu gu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷ Wēgwēg'i o'e ip jebureyū kay—wara'at kobe beacayū kay. Jebureyū o'takoy yajēm ām jebuywat am. Ibuyeyū oajēm ibuywat am. Xepxep kobe o'gūporan ip aximām. Imēnpuye kobe jepirig ojuy axima poxi pibun.

⁸ Iboap co buje, Simāo Pedro o'jēg'aecōgōg Jesus wap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Ōn ma ikērēat kuḡ. Ēn pit a'ōbuyxi. Oxe gu juy eguy — io'e—Simāo o'e.

⁹ Simāo itabēg o'e ijojom, soat cewejuayū dak. Itabēg bēg ip o'e ijojom ade jījā axima buye.

¹⁰ Warara'acayū dak itabēg bēg ip o'e ijojom—Tiago, João dak. Ixeyū xepxepayū Zebedeu ipotpoyū ip osodop. Simāo eju kapik'uk ip osodop axima bubum.

Gebuje Jesus o'jekawēn Simāo eju.

— A'ō'cam cuy eguy — io'e Simāo be. — Gasū bit axima bubu'ukan gu juy eguy, — io'e. — Kawēn idipat muwēnuwēn'ukan cuy eguy adeayū be imutabut am ip Deus kay — io'e.

— Ha'a — io'e.

¹¹ Gebuje Simāo o'ju Jesus kay, cewejuayū dak. Putwedū'i. Jekobe o'tujuu ip kapurūg pe. Soat o'suiwat ip ibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹² Ikabogatka be bima agokatkat oajēm Jesus kay—ierepat. O'jēg'aecōgōg cewap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³ Pucūg. Jesus o'jebaepucūg cekay.

— Obu'u'gu emu'adam — io'e. — Gaxīn ma ōn jemu'ada — io'e.

Jesus a'ōbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xipat o'e.

¹⁴ — Emu'adaap eguwēn gu juy warara'acayū be — io'e Jesus cebe. — Gasū bit paī kay juy eju — io'e. — Eōhōyū'in cuy egūm paī be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Egūm cuy cebe Moisés ekawēn tag. Eōhōyū'in cuy egūm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵ Imēnpit soat ka watwat Jesus awēg o'yawēgtobuxik ip—ierepat o'gu'ada iap awēg. Imēnpuye adeayū o'je'awero ip ixekawēn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶ Jesus pit o'jēm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cēmcēm'uk osunuy jekawēn ām Deus eju. Uk'a'ūmat pe kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷ Gebuje Jesus adeayū o'gutaybitbin kawēn idipan. Fariseuyū kaxik'ik'i osodop iboce, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū osodop ip. Jesus ekawēn co ojuy osodop ip. Oajēm ip soat kaka dagwi—Galiléia eipi dagwi, Judéia eipi dagwi dak. Jerusalém ka bewi dak. Jesus iwātaxipipiyū mu'ada'adam osunuy Deus a'ōbacaap kuḡ puye.

¹⁸ Gebuje agokatkayū oajēm Jesus kay. Cexīxīg pa'oreat o'tujuajēm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuōm ojuy ip cexīxīg pa'oreat mōg ām Jesus wap. ¹⁹ Imēnpit tujuōm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imēnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexīxīg pa'oreat o'gukop ip yabitokat tagwi. Kop. O'gukop ip ixecaptup pe. O'gukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayū parakpe o'gukop ip. ²⁰ Jesus itaybit o'e teyūku itabut okay iam.

Gebuje Jesus o'jekawēn cexīxīg pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak jewaguydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikêrêat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acã i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²² Jesus itaybit o'e apên ip o'e jewağuydadam iam.

²³ — Apênpuye dak eyju imên jewağuydadam? — io'e. — Iba'ore gu owebe "Ikêrêat kuy oju'uk ewebewi" i'e am cebe — io'e. — Iba'ore gu dak owebe "E'ây" i'e am cebe, "Ece'ada," i dak — io'e. — Ka'ûma ma iba'ore owebe — io'e. ²⁴ — Soat wağo òn. Gasû cexîğxîğ pa'oreat eju ocekawên eymutaybit am owebe ikêrêat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'òbacaap kuğ òn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'ây! Ecexîğxîğ cuy — Jesus o'e cexîğxîğ pa'oreat pe. — Cûğcûğ cuy eju — io'e. — Execaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵ Cexîğxîğ pa'ore topibit o'je'ada. O'ây. Cûğcûğ ma o'e adeayû etabutpe. Jexecaptup o'tupu. Kuruk. "Ka'ûmgu ejo'iat xipacat," i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶ Imêneju ibo ka watwat itabêgbêğ ip o'e ijojom, o'jexîğxîğ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xîğxîğ o'e xeku — io'e ip.

Yaguybabi'um ip o'e.

— Ka'ûma buk cexîğxîğ pa'oreat o'gu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe. — Gasû acã cexîğxîğ pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷ Gebuje Jesus o'jêm. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojomo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuğap peam. Ixe Levi kapikpiğ osunuy iecuğap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸ Imênpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwat ibun Jesus eju jeku am.

²⁹ Gebuje Levi Jesus o'takoy jekôn âm jewēju. O'ju. Oajêm. Jay. Adeayû awerom osodop Levi dukta be—iecuğap peam dinheiro bubu'ukayû, warara'acayû dak. Jesus o'jekôn ceweju ip.

³⁰ Gebuje Fariseuyû Jesus o'jomuyumoy Moisés ekawên imutaybitbin'ukayû dak—Fariseuyû ebekitkit.

— Apênpuye dinheiro bubu'ukayû eju eyju jekônkôn, ikêrêat mujurûgrûğ'ukayû eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayû be.

³¹ Jesus o'jekawên ceweju ip.

— Iwâtaxipi'umat gu cucum wuyanûgtata'ukat kay—iwâtaxipiat acã — io'e. ³² — Imênpuxim cûğ ma jekuku'ukayû nomuwã âm gu ojat—ikêrêat mujurûgrûğ'ukayû nomuwã âm acã — io'e. — Ojat "Eygucûğcûğ cuy epesop ikêrêat kug puye" i'e am cebe — io'e Jesus. — "Ikêrêat mujurûgrûğap cuy epeyepere" i'e am tak ojat — io'e Jesus.

³³ — João eju etaybitbinayû soat em jekpiwan ma jewemurere xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawênwên tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyû eju etaybitbinayû dak ade em ip jekpiwan ma jewemurere jekawên âm Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayû bit repi'ajojom gu. Jekônkôn ip — io'e ip. — Apênpuye ip repi'ajojom gu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴ — Iba'ore oweju etaybitbinayû be jekpiwan ma repi'ajo am òn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Òn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'ûma ma jekpiwan ma repi'ajojom jewebumûnap epeta be tomuwa'ibiyû. Jekônkôn acã ip — io'e Jesus. ³⁵ — Guyjom pit iwadip je'jêm cexewi ip. Ijêm puje bit, jekpiwan ma repi'ajo ip — io'e. — Òn ixeyû xe'um pima, oweju etaybitbinayû dak jekpiwan ma repi'ajo ip — io'e Jesus.

³⁶ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'ğuwên cebe ip. Imên o'ğuwên.

— Iwuywuy'umat gu ajoinum iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'umat inum pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'umat kuka o'jewa'i — io'e. ³⁷ — Uva'abidi atimuom yaokokat'a be gu timun'a be tiisuati—yaisuat'a be acã — io'e. — Yaokokat'a be timuom puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jaebağ. Uva'abidi dak kuka o'jediepu — io'e. — Timun'a dak kuka o'ya'um — io'e. ³⁸ — Imênpit tiisuati atimog yaisuat'a be timun'a be — Jesus o'e. ³⁹ — Uva'abidi kôn puje kuyati kôn puje, tiisuati kay gu ace'e — io'e. — "Kuyati tiku e'em uva'abidi," i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imênpuxim kuyjeat ekawên kay bima, wewawên kay gu kuka epe'e — io'e.

6

¹ Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayû trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku dag Jesus eju. ² O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apênpuye eyju ta'uk'ug? — io'e Fariseuyû cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyû xe. Imênpuye Jesus o'jomuyumoy ip.

³ — Apên cuk o'e Davi, ibureyû dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawêntup epetupco gu du? — io'e Jesus Fariseuyû be. ⁴ Ixe Davi oom Deus eju kawênwênap'a be. Pão'a

o'yabu—Deus etabixe yamōgmōg'ibit'a. O'ya'o. O'yaūm jebureyū be ya'opiat'a. Paīyū be acā ya'o pi ġu o'yadop — io'e. — Iboap ekawēntup epetupco ġu du? ⁵ Soat waġo ōn — Jesus o'e Fariseuyū be. — Ōn pit e'em apēn i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apēn i'epi ġu iap tak — io'e Jesus.

⁶ Gebuje Jesus ibakērēat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. Oōm ma'ġuto Deus eju kawēnwēnap'a be. Ibo'a be o'ġutaybitbin. Ibo'a be aġokatkat osunuy. Pūġpa ibakērē osunuy—ibaatpa. ⁷ Jesus kay aġ cīcā i'o ip Fariseuyū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyū “Jesus Moisés ekawēn taġ ġu jekukum” i'e ojuy napa ma.

⁸ — Omuyuy pin teyūku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Gebuje Jesus o'jekawēn ibakērēat pe.

— E'āy — io'e. — Ejot cuy ijocce soat pe ejo am — io'e.

Ibakērēat o'āy. O'ju ibo'a beayū wap.

⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawēn taġ tu wuywebe xipan i'e am? Ikērēan i'e am ġu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawēn taġ tu? Warara'acat aoka am ġu xe'e? — io'e.

¹⁰ Gebuje Jesus o'jeak soat kay.

— Pacūġ ece eba — Jesus o'e ibakērēat pe.

O'jepacūġ. Ibadip o'e. ¹¹ Imēnpuye Fariseuyū itakoma jīā ip o'e Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawēwē ip pēn paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹² Guyjom Jesus o'ju co'a be jekawēn ām Deus eju. Ixima bun o'jekawēn ceweju.

¹³ Gebuje 12 beayū o'taē jeweju etaybitbinayūm. Kabia'isum ixeyū o'taē.

— Wa'ōbi epeju wekawēn muwēn ām soat pe — io'e ixeyū be—12 beayū be.

¹⁴⁻¹⁶ Ibūrūn ma ip ibutet osodop: Simāo i, André i, Tiago i, Joāo i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simāo i, Judas i, wara'at Judas i. Ibūrūn ma ip ibutet osodop. Ibūrūn ma o'taē jeweju etaybitbinayūm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simāo wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simāo butet. Jeipi kay jīāat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am.

¹⁷ Ibocewi Jesus co'a daġwi o'kop jemunaēyū eju—12 beayū eju.

Gebuje adeayū oajēm Jesus kay. Warara'acayū kuy Jesus xe osodop ip—ceweju etaybitbinayū. Adeayū kawēġūnat pe o'je'awero Jesus xe. Wūywi ip oajēm. Judēia eipi daġwi oajēm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak. ¹⁸ Oajēm ip Jesus ekawēn co am, jemu'ada am tak. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak oajēm cekay imujēm ām. Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ikukayū bewi. Imēnpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹ Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'ōbacaap kuġ puye. Soat o'ġu'ada'ada iwātaxipitayū.

²⁰ Jesus o'jeak jeweju etaybitbinayū kay. O'jekawēn cebe ip. Koap o'jekawēn tadaybot-bocayū be.

Eycokcok cīcā eyju — io'e. — Eybubutbet ġu ġasū. Imēnpit Deus eykukukat — io'e. ²¹ — Eycokcok cīcā eyju. Gasū acā eyrere. Guyjom pit eybeġbeġ epesop — Jesus o'e. — Eycokcok cīcā eyju. Gasū acā eyju wa. Guyjom pit jewaywayway epesop. ²² Eycokcok cīcā juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju ġu juy epeku—eyju soat waġo ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuyuy bima dak, warara'acat eyawēġmukērērērēn pima dak — io'e. ²³ — Eycokcok cīcā juy epesop warara'acat warēmtaġ eykuġ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokcok cuy epesop,” i ōn e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuġ epesop idipat kuġ. Warēmtaġ ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk osodop ip eydobuyū'ūm'ūm kuyje — Jesus o'e.

²⁴ Gebuje Jesus o'jekawēn ibubut adeayū be.

— Karem ġu eydadaybot epesop — io'e. — Gasū eybubut ade — io'e. — Kapikpig'ūm pima dak soat kuġ eyju ġasū ma. ²⁵ Karem ġu eydadaybot epesop. Gasū acā eybeġbeġ. Guyjom pit eyrere epesop. Karem ġu eydadaybot epesop. Gasū acā eyju jewaywayway. Guyjom pit wawa epe'e. Eyġuycūġcūġ epesop — io'e. ²⁶ — Karem ġu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwēnuwēn pima. Imēnpuxim xipan jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk ip osodop eydobuyū'ūm'ūm kuyje — Jesus o'e.

²⁷ Gebuje soat pe o'jekawēn.

— Ōn kawēnwēn soat eju eyweju—soat wa'ġojoayū eju — io'e. — “Eyky itakomaayū burem cuy epesop,” i ōn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyū epejukuk,” i ōn e'em

— io'e. ²⁸ — “Xipan cuy omuymuy'ukayū ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyewawēn warēmtağ eykukayū beam — io'e.

²⁹ — Pūğ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka gu juy. Āğ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, āğ cuy eyekamixa dak ju'uk. ³⁰ Eyxewi iojuy buje, epeğüm cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'ümğu juy epe'e cebe ip. ³¹ Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³² — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğu juy epe'e. Cekayayū ikukpin ikērēat mujurūrğrğ'ukayū xe dak. ³³ Xipan eykayayū kuğ acā bima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğu juy epe'e. Ikērēat mujurūrğrğ'ukayū dak xipan jekayayū kuğ — io'e.

³⁴ — Eyju darem iümüm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imēn iümüm pima, “Deus cuy xipacat je'ğüm ocewebe,” i'ümğu juy epe'e. Ikērēat mujurūrğrğ'ukayū dak darem ma iümüm wara'at ikērēat mujurūrğrğ'ukat pe dinheiro buap ojuy cexewi — io'e. ³⁵ — Ikērēat mujurūrğrğ'ukayū ekukuap puxim gu juy epeku! — io'e. — Warēmtağ gu juy eykay itakomaayū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeğüm cebe ip ibubut puap ojuy gu. Imēn eyeku buje, ade xipacat kuğ epesop kabi be. Deus ebekitkiyüm epesop. Soat podi ma ya'ōbacaat ebekitkiyüm epesop. “Ēn xipat,” i'ümğu e'em adeayū Deus pe. Deus pit soat em xipacat iümüm cebe ip—soat pe—ikērēat mujurūrğrğ'ukayū be dak. ³⁶ Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbot cuy epesop warara'acat kay — io'e.

³⁷ — “Ekērē ijā Deus xe,” i'ümğu juy epe'e warara'acat pe. Iboap e'em'üm pima, Deus tak “Eykērē oxe,” i'ümğu je'e eywebe. “Ikērēat kuğ ěn,” i'ümğu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'üm pima, Deus “Ikērēat kuğ eyju,” i'ümğu dak je'e eywebe. Gebum gu juy epesop apēn cuk adi warara'acat warēmtağ eykuk iap kay. Gebum'üm pima, Deus tak gebum gu je'e apēn cuk adi warēmtağ wara'acat epejukuk iap kay — io'e.

³⁸ — Warara'acat pe epeğüm pima, Deus tak je'ğüm eywebe. Apēn cuk epeğüm iap puxim epejat. Yoboğat epeğüm pima, eyju dak yoboğat epejat. Topapūn epejat—iwajem, ibikbiğ tak, kutukutu'i ma dak, cüğ'i ma dak. Apēn warara'acat pe eyju iümap puxim Deus tak je'ğüm eywebe — io'e.

³⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

— Ita'umat pe emubapak pa'ore wara'at ita'umat pe — io'e. — Ita'umat pe wara'at ita'umat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o'at ipiküküy be. ⁴⁰ Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin'ukat podi gu eyetaybit. Eyewemutaybitan cīcā bima bit, eyemutaybitbin'ukat co'i eyetaybit epe'e — io'e.

⁴¹ — Te'e ma eyju jeakağ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'üm pima. ⁴² Te'e ma eyju e'em cebe: “Tapu, ma, otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'üm pima. Eyju jewewemuğuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk. Yop'uk puje, iba'ore gu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi — io'e.

⁴³ — Yoptipat'ip pe yakērēat'a'e gu—yadipat'a'e acā. Imēnpuxim yopkērēat'ip pe yadipat'a'e gu—yakērēat'a'e acā. ⁴⁴ Yajo buje, wuyetaybit ace'e pubeat'ip poro iam. Asāo'a bubum wuyju widaoho'ip tagwi gu—asāo'ip tagwi acā. Banka'a bubum wuyju arū'ip tagwi gu—banka'ip tagwi acā. ⁴⁵ Imēnpuxim xipacayū ma xipacat mujurūrğrğ. Xipat'ümayū bit ikērēat mujurūrğrğ. Apēn wuyju jewağuyğuy iap puxim wuyju kawēnwēn. Ikērēat kay jewağuyğuy bima, ikērēan wuyju e'em. Idipat kay jewağuyğuy bima bit, xipacan wuyju e'em — io'e.

⁴⁶ — Eyju te'e ma e'em owebe “Ēn ocekat,” i, wa'ō kay küyjobit'üm pima — io'e. ⁴⁷ — Abu-buxim okay ajēmjemayū iap oğuwēn eywebe—abu-buxim wa'ō kayayū iap tak, ajo-buxim wa'ō dağ jekuku'ukayū iap tak. ⁴⁸ Itaybicat puxim ip—ağokatkat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy. Koap ipiküküy o'suküykot. Iküyberen o'suküykot. Wita'a o'yadobuxik badi. Uk'a'abi'ip o'yopmuy iğoküy be badiat'a jeje—wita'a jeje. Cem uk'a o'yamuy. Kabidoxixi oajēm iğo'a kay, muba'atxiri dak. Muba'at idibi o'timubog. O'tiajēm iğo'a kay. Imēnpit o'ya'at gu yacem puye—wita'a jeje buye. Wa'ō kayayū ixe ağokatkat puxim—cem jeduk'a o'yamuy'iat puxim — Jesus o'e.

⁴⁹ — Wa'ō dağ gu jekuku'ukayū bit warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim—wa'ō kay'ümayū. Wa'ijojom ip. Inaka küyjobit gu ip wa'ō kay. Warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim ip—ağokatkat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy ipi ju. Cem gu o'yamuy. Idibi o'tiajēm iğo'a kay—tibogati. Dao ma o'ya'at. O'ya'üm cīcā. Wa'ō dağ gu jekuku'ukayū ixe ağokatkat puxim—wa'ō kay küyjobit'ümayū. Cem'üma jeduk'a o'yamuy'iat puxim ip — Jesus o'e.

7

¹ Adeayū be jekawēn epere buje, Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Oajēm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. ² Ixe ibuywatwat'ukat iwātaxipi o'e—kariwa xe ikukpinat. Oe'ū pin ibuywatwat'ukat.

³ Gebuje sorarayū kukat pūḡpūḡ Judeuyū kukukayū o'ḡuju Jesus kay. O'ḡuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o'jekūyo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epe'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'jēm ip. Poxerewun. Jay. ⁴ Oajēm ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Cemuojuyuy juy eḡūm ixe sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipat cīcā ixe ocexe — io'e ip. ⁵ — Ocebadiyū ikukpin cīcā ixe xe — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayū kukat tuk'a wi wūy'ūm pima, sorarayū kukat jebureyū o'ḡuju Jesus dopabe. O'ḡuju ip ja'ōmuwēn ām cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyū oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'ōmuwēn ām ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “ ‘Kariwa, ecewemuwa'ūm ḡu juy oduk'a kay edot am,' i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘Osūsūn emudon oduk'a be. ⁷ Cedaḡ ḡu emudot am oduk'a be wa'ōbuyxi'ūm puye,' i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘ ‘Ece'ada juy,’ i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸ Ōn tak warara'acat mujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūḡ pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹ Iboap co buje Jesus itabēḡ o'e ixeyū ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayū gu.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabot okay iḡo sorarayū kukat, Judeu ḡu ma'ḡu — io'e.

¹⁰ Gebuje Jesus kay o'ḡuju'iaiyū o'jepit sorarayū kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip—iwātaxipi topibit. Kuy xipat o'e Jesus a'ōbi.

¹¹ O'ju jeweyu etaybitbinayū eju. Ade warara'acayū dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip.

¹² Jesusyū oajēm ikabogatka exīntabi be—Naim ka exīntabi be. Jay.

Ibocewi agokatkayū yaypan'isuat'ūm tujujēmjēm ip o'e ikabogatka bewi ikot am. Ce'ūat xibuk i'it'et ḡu osunuy wara'at. Jaḡepūḡ ma dak osunuy ce'ūat xibuk. Itop'ūm e'ū'ibit osunuy. Adeayū o'ju ce'ūat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³ Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cīcā o'e ce'ūat xibuk kay.

— Wa ḡu, tū'ū — Jesus o'e ce'ūat xibuk pe.

¹⁴ O'ju ce'ūat kay. Ce'ūat tujujēmjēmip o'ḡucay. Ce'ūat tujujēmjēmuyū o'jecū ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Agobucēḡ ece — io'e ce'ūat pe.

¹⁵ Gebuje ce'ū topibit itabēḡ o'e. O'je'agobucēḡ. O'jekawēn.

Gebuje Jesus o'jekawēn ce'ū topibit xi eju.

— E'it waram ḡuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶ Imēnpit soat imu'adaap cocoayū yaḡuybabi'ūm cīcā ip o'e.

— Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat wuykay osodot—ya'ōbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷ Ibocewi Judēia eipi watwat Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iap awēḡ o'yawēḡtobuxik—soat ka watwat.

¹⁸ Ceweju etaybitbinayū be Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iam Joāo mukūyjo buje, Joāo xepxepayū o'tomuwā jewekay—jeweju etaybitbinayū. ¹⁹ Ixeyū o'ḡuju ja'ōmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaē ajēmip wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e Joāo. — “Ēn tu ixe? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e Joāo.

Poxerewun. O'jēm ip.

²⁰ Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— Joāo Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayū Jesus pe. — “Ēn tu omuykiat? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e Joāo ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹ Gasū Jesus tak adeayū o'ḡu'ada'ada Joāo emumudotyū etabutpe. Iwātaxipiyū o'ḡu'ada'ada. Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm ikuḡayū bewi. Ita'ūmayū o'sutada. Ierepayū o'ḡu'ada'ada. Jesus tak o'jekawēn xepxepayū eju—Joāo emumudotyū eju.

²² — Epeyepit cuy Joāo kay — io'e cebe ip. — Epejojoiap cuy epeḡuwēn Joāo be, epeyekūyjoiap tak — io'e. — Ita'ūm topibiyū itate o'e gasū. Taojere topibiyū dak xipan ip o'e xīḡxīḡ gasū. Ierep topibiyū dak xipat o'e gasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e

ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itait o'e gasū. Itadaybotbocayū dak kawēn idipat cocom gasū — io'e. ²³ — Imēneju eycockoḡ epesop okay eyetabut am eybu'u'ūm pima — io'e Jesus. — “Ite ḡu omuykuaiat,” i'e'em pima bit, eycockoḡ ḡu epesop — io'e xepxepayū be—João emumudotyū be.

²⁴ Jesus João o'ḡuwēn adeayū be, cemumudotyū jēm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ūn'ūn kay kabido ajēm puje je'ipe'adededem. Yaḡuykorererenayū ite'ip puxim, soat em jewaḡuyumuwarururun puye. João bit yaḡuykoreren ḡu. Wita'a buxim pit ixē. ²⁵ João doti teiboḡ ḡu. Teiboḡat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayū. ²⁶ João bit ibubut adeat ḡu—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat acā. Wara'at Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma João ya'ōbuyxi. ²⁷ Imēn Deus ekawēntup e'em—João muwēḡaptup:

Aḡ cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oḡuju ewap soat ajēm puje emuxipan am, i. Imēn e'em Deus ekawēntup—João muwēḡaptup — io'e. ²⁸ — Ka'ūma ma omuy João jo'i ya'ōbuyxian. Deus xe bit, yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat cebekitkiyū'in — Jesus o'e.

²⁹ Iboap ekawēn co buje, — Cūḡ cīcā Deus — io'e soat ma, iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū dak. João ixeyū o'ḡubatisasan. ³⁰ Fariseuyū bit ibu'u jīā osodop ip Deus bikuyap taḡ jeku am, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ḡu bit o'ju João kay jemubatisan am—wara'acat acā—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū acā, wara'at ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak.

³¹ Gebuje Jesus waram o'jekawēn adeayū eju.

— Abu-buxim ḡasūacat? Ajoap oḡuwēn eywebe abu-buxim ip iap mubapuk am eywebe?

³² Bekitkit puxim ixeyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū kay bekitkiyū.

— “Tēḡtēḡ'a oceyamuyde eywebe ya'ḡo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju tōn,” i'e'em ip. Ijoyū buxim ḡasūacat — Jesus o'e.

³³ — João Batista oajēm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawēn ām. Eyju bit napa ma e'em ixē muwēnuwēn: “Ibiōḡbuk kērēat kukat teku,” i. ³⁴ Soat waḡo ōn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ka'on'ukat teku,” i. “Teku iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵ — Wuyju Deus emumutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, warara'acayū je'e “Deus cūḡ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶ Gebuje Fariseu Jesus o'tomuwā jewēju jekōn ām. Simāo ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ām ceweju.

³⁷ Gebuje ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timūn'a be. Timūn'a waenōm muḡēḡē jo'i osunuy—alabastro muḡēḡē osunuy. ³⁸ Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōḡpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iḡuycūḡ osunuy juk adi ikērēat o'ḡuḡē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ³⁹ Iboap o'jojjo Fariseu—Jesus emunomuwā.

Gebuje Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Ite ayacat ikērēat mujurūḡrūḡxiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simāo — io'e. — Kawēn puk ōn eweju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹ — Xepxep aḡokatkā cewero ip osodop jekariwa eju. Pūḡ ixeyū'in ceweroap boḡ jīā osunuy. 500 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyū'in ceweroap boḡbuḡ ā osunuy. 50 dinheiro isurūḡat osunuy cewero. ⁴² Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixē kariwa ikukpin cīcā je'e ixeyū'in? — Jesus o'e. — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūbit xe xe'e? 50 dinheiro isurūḡat tūbit xe ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³ — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūbit xe aco'i — Simāo o'e. — Cekariwa o'e ixē be: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixē xe aco'i cekariwa ikukpin cīcā je'e — Simāo o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴ Jesus o'jekorepēn ayacat kay. Waram o'jekawēn Simāo be bit—Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduk'a be oōm puje, ēn ma idibi etiūm ḡu wuiwuyaptim wuybabi daḡ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam

— io'e. ⁴⁵ — Ēn ma wağobu eyağobukōn ġu wuybabi dağ. Ite bit oibu'un ġu wuikōn ām — io'e. ⁴⁶ — Ēn ma wa'a eyamude'on ġu aseptim wuybabi dağ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷ — Icēmān ōn e'em ewebe. Ite ayacat ikērēat kug—ade jījāat kug. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikērēat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cīcā buye. Wuywebewi Deus yopit ma ikērēat uk puje, ikukpin cīcā ġu Deus wuyxe—ikukpinpūn ā — Jesus o'e. — Ade ikērēat uk puje bit, ikukpin cīcā e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁴⁸ Gebuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹ Imēneju ceweju jekōnkōnayū o'jekawēn jeweweju.

— Abu ite ikērēat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰ — Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ūm cuy eğuy ġasū bit — io'e.

8

¹ Ibutūm pima Jesus kawēn idipat o'ğuwēnuwēn. Ikabogatka dağ oeku ika'icatka dağ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn oeku. ²⁻³ 12 beayū Jesus eju oekuku ip, aoyū dak. Jesus cuk ixeyū aoyū o'ğū'ada. Ibiōğbuk kērēat tak cuk o'ğujēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayū dak. Madalena i osunuy wara'at Maria butet. 7 be ibiōğbuk kērēat cuk o'ğujēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy—Galilēia eipi kukat pubut kukukat. Ixeyū aoyū jebubut'in iūmūm'uk osodop ip Jesus pe, 12 beayū be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muğēğēm.

⁴ Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawēn com. Adeayū e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip.

⁵ — Ağokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ġu o'ta'at e bitako dağ. Cūğcūğayū o'tamucakucak e bitako dağ puye — io'e Jesus.

⁶ — Ibocewi wasūyū ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatūğ'a jeje. O'jedae'ū idibi'ūm puye. O'tanokap ġu. ⁷ Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸ — Ibocewi widaoho kadai o'ğū'ūm. Wara'ata bit o'ta'at katō be. Imēnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pūğ pe kadai be ta'ada jījā o'tadop—100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'jjo pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e adeayū be.

⁹ Gebuje ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Apēnape ibo kawēn? — io'e ip.

¹⁰ — Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imēnpuye ibapug ma ōn eymutaybitbin. Warara'acayū be bit imutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn. Jeakağ ip. Inaka ijojom ġu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip wekawēn cocom ma'gu ip — Jesus o'e.

¹¹ — Apēnape ibo kawēn jeymukūyjo ōn. Deus ekawēn kadaida buxim—tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹² — Deus ekawēn cocomayū'in e bitako dağata buxim. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn co'isum pit Satanás ajēmjēm cekay ip ibiōğbuk kērēayū kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawēn kay eyetabun ġu juy epesop,” i napa ma e'em. Imēn Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyū mubu'u'un Deus pe ixeyū daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³ — Warara'acat karatūğ'a jejeata buxim Deus ekawēn cocomayū — io'e Jesus. — Cekawēn co buje, icocok e'em ip. Wekawēn kay jījā ip. Imēnpit darem ma itabut ip tībube'ūmat puxim. Deus kay jetabucap epereperem ip. Warara'acat ixeyū be ikērēat mujurūğat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴ — Warara'acat widaoho dağata buxim Deus ekawēn cocomayū. Wekawēn cocom ip. Guyjom pit soat em ġebum ip jemukaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap tağ ip jeku ojuy, jemucokcokcoğ. Warēmtağ ip jeku ojuy. Imēnpuye ibu'u ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵ — Warara'acat katō beata buxim Deus ekawēn cocomayū. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn kay jījā ip. Oibu'un ġu ip jetabut am Deus kay. Ixeyū xipat Deus xe. Cūğ ma ip cexe ixeyū. Cekawēn muwēnuwēn ip warara'acayū be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim—ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶ Gebuje Jesus wara'at kawēn o'ğuwēn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ġu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ġu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Um kuka ajomuy uk'a be ōmōm'ukayū be kabiok tağ iōmap puxixim. ¹⁷ Imēnpuxim soat imunēm'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'jjoap puxim kawēnwēn ām tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸ — Imēneju juy eya'ōpicūgēcūg epesop wa'ō kay — io'e. — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop wekawēn kay. Xipan eya'ōpicūg pima, waram jeyetaybin wekawēn. Xipan'ūm pima bit, jeyaḡuyba'ūm wekawēn kay — io'e.

¹⁹ Ixi ajēm ojuy oeku Jesus kay jekawēn ām, ikitpitpiyū dak. Cekay yajēm pa'ore o'e ip adeayū buye.

²⁰ — Exi omuy akiju, ekitpitpiyū dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹ Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Deus ekawēn coco'ukayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e. — Kūyjobicayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e.

²² Guyjom Jesus oōm kobe be jeweju etaybitbinayū eju. Xik. Oabik.

— Ga'a wīnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³ Timudekdeḡ pima, Jesus o'xet. Tibicūg pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiōm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepirig ojuy o'e ip. Jakōmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴ Imēnpuye ceweju etaybitbinayū Jesus o'ḡuwurūg.

— Kariwa! — io'e ip. — Akōm wuyju!

Wūrūh. O'jewurūg. Jewurūg puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵ Imēnpuye itabēḡbēḡ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ḡu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kūyjobit ya'ō kay. Tipodoyat tak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip jewewebe.

²⁶ Oajēm ip wīnābu—Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galilēia eipi wegūn opop. Jesusyū oajēm.

²⁷⁻²⁹ Gebuje Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm aḡokatkat kay. Ikabogatka wat osunuy ixē. Ibiōḡbuk kērēat kukat osunuy ixē. Ika'uat puxim osunuy. Toti'ūm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ḡu osunuy. Ce'ū'ūayū mōḡmōḡap taḡ ma oeku.

— Ejēm cuy aḡokatkat pewi — io'e Jesus ibiōḡbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōḡbuk kērēat pe aḡokatkat kuku'uk puye. Ixē aḡokatkat daomonmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixē. Ibiōḡbuk kērēat ixē mujuju'uk osodop uk'a'ūmat pe. Jaḡepūḡ ma oeku uk'a'ūmat taḡ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixē aḡokatkat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ḡu juy owebe — io'e cebe.

³⁰ Ibocewi Jesus o'jekawēn aḡokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōḡbuk kērēat cebe buye.

³¹ Gebuje ixeyū ibiōḡbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ḡu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebaroyū be acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³² Imēn o'e ip ade dajebaroyū co'a pēnpēn taḡ wūrūrūg puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³ O'jēm ip aḡokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oōm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn taḡ. O'kop ip iodi be. Oakōmkōm ip. O'sūm ip. Poḡ. Oap ip.

³⁴ Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡuōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikabogatka watwat pe, kogūpi watwat pe dak.

³⁵ Gebuje o'jekūyjo'iyayū o'ju dajebaroyū'ūm'ūm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yaḡuysat o'e. Yaḡuyba'ūm o'e ip oajēm'iyayū. ³⁶ Imēnpuye o'jojo'iyayū ma Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap o'ḡuwēn soat pe. ³⁷ Ibo eipi watwat pit Jesus o'ḡujēm jeka bewi—Gerasa eipi watwat. Jesus o'ḡujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyū xewi. Porewuh. Oōm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸ Ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit oajēm tak Jesus kay.

— Āḡ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹ — Ap! Obu'u. Oweju ḡu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayū be — io'e cebe.

Gebuje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka daḡ oeku.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e em oeku.

Jesuyū dak waram o'timudek.

⁴⁰ Waram Jesus epit puje, Galiléia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Ağokatkat oajëm Jesus kay. ⁴¹ Jairo i ixé ağokatkat putet osunuy. Deus eju kawënwënnap'a kukuk'ukat osunuy ixé. O'jëg'aecôçcôg Jesus topabe Jesus ya'ôbuxi cexe buye.

⁴² — Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ü pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ümğü. Püğ ma osunuy.

— Ga'a — Jesus o'e.

E dağ cucum pima, adeayü o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ğukugukug ip, ade buye.

⁴³ E dağ cucum pima ayacat oajëm Jesus kay. Jesus tōğpikadiwi oajëm. Ixe ayacat iwätaxipi o'e. Doybucucug gu osunuy 12 koato bun. Imënpuye jedinheiro o'gu'üm januğtataapëim. Dinheiro kuğ gu o'e. Ka'üma ma kuka o'gu'ada ayacat. ⁴⁴ Jesus esay ukpu o'ğucay ixé. O'toybucuk gëbuje bit. O'je'ada.

⁴⁵ Gebuje Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ön gu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayü ekuğukug — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶ — Püğ'in ixeyü'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'ôbacaap o'jëm owebewi — io'e.

⁴⁷ Imëneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunëm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajëm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tübye Jesus omukorëm iän o'e. O'jëg'aecôçcôg Jesus topabe.

Gebuje ixé ayacat je'adaap o'ğuwën soat etabun.

— Esay oğucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

⁴⁸ — Tü'ü — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'üm cuy eguy gasü bit — io'e ayacat pe.

⁴⁹ Ağokatkat oajëm tak Jairo kay—Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajëm. Oajëm ayacat pe Jesus kawënwën pima.

— Edaxit'üm kuy oe'ü — io'e. — Kariwa Jesus eguwa'üm gu juy — io'e.

⁵⁰ Jesus pit iboap co buje, o'jekawën Jairo eju.

— Eguycüğ gu juy eguy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy eguy okay — io'e. — Etabun pima, je'ada, oe'ü ma'gu edaxit — io'e.

⁵¹ Gebuje Jesus oajëm Jairo duk'a kay. Püğpüğ ä o'guömat jeweju. Pedro oöm ceweju, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'üm ebay dak, ixi dak. ⁵² Soat ibo'a beayü dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewāwāwām ip osodop. Imënpuye Jesus o'jekawën ceweju ip.

— “Wawa gu juy epesop,” i öñ e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ü gu—ixet acā — io'e Jesus.

⁵³ Waram guto o'gu'ada iam itaybit puye, “Ixet acā” io'e. Imënpit Jesus o'jowayway ip, ixé'üm oe'ü iam itaybit ip puye uk'a beayü.

⁵⁴ Gebuje Jesus Jairo daxit'üm pa o'subaixik.

— Tü'ü, ağobucëğ ece — io'e cebe.

⁵⁵ O'gu'agobucëğ gebuje bit waram guto o'jetait puye. Itabëğ ma o'e gasü bit.

— Ixat epeğüm cebe i'o am — Jesus o'e.

⁵⁶ — Ak'i — io'e ip cebay. — Waram guto o'jetait — io'e ip.

— Waram guto imutaicap cuy epeğuwën gu warara'acayü be — Jesus tak o'e cebay be. Icokcok cîcā o'e waram o'jetait puye.

9

¹⁻² Waram pima Jesus 12 beayü o'tomuwā jeweju etaybitbinayü. Ja'ôbacaap o'ğüm cebe ip. — Ibiöğbuk kërëat cuy epeğujëm wa'öbi — io'e cebe ip. — Iwätaxipiyayü juy epeğü'ada wa'öbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

³ Ixeyü mujum pima o'jekawën ceweju ip.

— Ade gu juy epetujowat eyjuap tağ — io'e cebe ip. — Eyba'ip gu epeyoptujowat, dinheiro mün tak ka'üma, eyxat tak ka'üma, dinheiro dak ka'üma. Eyekamixa dak püğ ma epetujowat — io'e.

⁴ — Ağoka be eyajëm puje, wara'at'a bebebe gu juy epesop—püğ'a be ma — io'e. ⁵ — Ibo ka watwat ibu'u eykuğ pima, juy epejëm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjëm puje ka'wi epeğudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ö kay'üm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

⁶ Imëneju 12 beayu o'jëm. Soat kaka dağ oekuku ip. Kawën idipat muwënuwën oekuku ip. Iwätaxipiyayü mu'ada'adam oekuku ip.

⁷ Guyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'tjojo—Galiléia eipi kukat. Tübye Jesus waram guto o'jetaitiat iän o'e ip adeayü. Tübye Jesus João Batista iän o'e ip püğpügayü.

— João Batista waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.
⁸Tūybe Elias'ūm waram o'jebapuk ijodi je'ūap tomukadi iān o'e ip warara'acayū. Tūybe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm waram ġuto o'jetait—kuyjeat'ūm iān o'e ip warara'acayū. Imēnpuye Herodes yaġuy'ūm o'e Jesus e'eap co buje.

⁹— Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Ōn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imēneju Herodes Jesus co pin cīcā osunuy.

¹⁰Jesus emumujuyū epit puje, soat o'ġuwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'ġuwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayū xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay. ¹¹Adeayū bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayū.

Gebuje Jesus icokcok o'e jenomuju iju buje ip. Gaxīn ma Deus soat kukukan je'e iap o'ġuwēn cebe ip. Iwātaxipiyayū o'ġu'ada. ¹²Imēnpit katpuje jījā o'e. Imēnpuye 12 beayū o'ju kawēn ām Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ūmġu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eġuyipit cuy ip tomukay ma. Ikatēġatka kay juy ip eġuju ixtat pu am — io'e ip cebe. — Ixeyū juy eġuju ixtat am — io'e ip. — Ijoce bit ya'ūmġu uk'a ixtat am ip — io'e ip.

¹³— Eyju ma ixtat epeġūm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayū be.

— Apēntak suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pāo'a kuġ oceju. Axima kuġ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ġu kuka cebeam ip. Pomawi dak puybit suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe.

¹⁴Imēn o'e ip ade jījā buye. 5000 aġokatkayū osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayū epeġuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁵Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

¹⁶Gebuje Jesus ixtat o'jat. Akoh. Pāo'a o'yabu—cinco beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. Apūn.

— Bay, xipat cīcā ēn — Jesus o'e Deus pe. — Ocezan eġubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixtat o'takatkat jebum. Pāo'a o'yadaktkat. Pan. O'yaūmūm 12 beayū be yaūm ām adeayū be. Iūmūm pima o'ġu'acoġ axima. 12 beayū ixtat o'ġūmġūm adeayū be. Soat ip o'jo'o. Ibeġbeġ ip o'e. ¹⁷12 beayū cepoyat o'ġuxipan. O'jomōġ ip ico be. 12 be ico o'ġunopapūn ip cepoyan. Imēn Jesus yopīcat o'ġu'acoġ adeayū xan.

Gebuje Jesus adeayū o'ġuyipit tuk'a kay. Irerem ġu ip o'ġuyipit—ibeġbeġ acā.

¹⁸Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Jaġepūġ ma kawēnwēn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayū.

Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Abu dak ōn adeayū xe? — io'e Jesus cebe ip.

¹⁹— Ēn João Batista pūġpūġayū xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ġuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

²⁰— Pām eyju? Abu dak ōn eyxe? — io'e.

— Ēn Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am taē'ibit ēn — Pedro o'e.

²¹— Iboap pit cuy epeġuwēn ġu warara'acayū be — Jesus o'e cebe ip. ²²— Soat waġo ōn. Ōn pit ipiat osup'ajo — io'e. — Paīyū kukukayū itakoma jījā je'e okay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. Waoka ojuy je'e ip. Waoka ip ġuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — Jesus o'e.

²³Gebuje Jesus o'jekawēn soat eju—cekawēn cocomayū eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap taġ ġu juy epeku—obikuyap taġ acā — io'e. — Wekawēn taġ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ġu juy epesop eye'ū ām owebeam — io'e. ²⁴— Obikuyap taġ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ū buje — io'e. — Eybikuyap taġ eyeku buje bit, wūy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵— Eye'ū buje soat em wūy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eyhubun. ²⁶Soat waġo ōn. Waram ojat ijodi Deus ekawēn tojtot'ukayū eju—ikērēat kuġ'ūmayū eju. Waram ojat webay a'ōbi. Soat je'e owebe: “Ka'ūmġu ejo'iat ya'ōbuyxiat,” i. “Ka'ūmġu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'ġo am eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eya'ġo am — io'e. ²⁷— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pūġpūġ puk ijodiactat je'ū ġu iboap com'ūm pima — Jesus o'e.

Jesus imēn waram jedocap o'ġuwēn cebe ip.

²⁸8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawēn ām Deus eju.

²⁹ Oajēm ip. Jay. Jesus o'jekawēn Deus eju. Kawēnwēn pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cīcā o'e. Isopsep cīcā o'e. ³⁰ Xepxep aḡokatkayū dak o'jekawēn Jesus eju—kuyayū, kuy oe'ū'iyayū. Moisés o'jekawēn, Elias dak. ³¹ Idip cīcā osunuy cebapukap. O'jekawēn ip jeweweju.

— Jesus je'ū Jerusalēm ka be Deus bikuyap taḡ — io'e ip jewewebe.

³² Imēnpit Pedro o'xet, Tiago dak, João dak. O'xet ip itaxet pinpin ip puye. Jewurūḡ puje, Jesus o'jojo ip. Idip cīcāat o'jojo ip. Ixeyū dak xepxep aḡokatkayū o'jojo—Jesus eju kawēnwēnayū.

³³ Gebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju xepxepayū cēm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cīcā wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomōḡ ebapūḡ — io'e. — Pūḡ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elias peam je'e — io'e. Pedro imēn o'e itaybit'ūm apēn oce iam puye. Yaḡuybabi'ūm o'e.

³⁴ Kabikerereat tak Pedro o'guba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiḡ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiḡ pe jeba'arēm puye.

³⁵ Gebuje kabikerereat pewi Deus ekawēn ip o'ya'ijojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaē xeku — io'e. — Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay — io'e Deus.

³⁶ Ibocewi Jesus acā o'jojo ip. Kuy o'jēm xepxepayū. Warara'acat pe ḡu apēn cuk o'jojo ip iap o'ḡuwēn ip—jewewebe acā. O'jojo ma'ḡu ip. O'ḡuwēn ḡu bit ip.

³⁷ Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapūḡayū eju. ³⁸ Adeayū oajēm Jesus kay. Aḡokatkat o'jekawēn Jesus eju—ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹ Pūḡ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewāwāwām ya'ōberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriḡ — io'e. — Ibu'u o'e cēm cebewi — io'e. ⁴⁰ — “Axik cuy epeḡujēm okpot pewi,” i kuy oce eweju etaybitbinayū be. Imēnpit imujēm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹ — Tāh! — io'e. — Eyetabut'ūm cīcā okay — io'e Jesus iboceayū be. — Xipat ḡu eyju — io'e. — Puḡūn tak oḡuy eyxe? Ibun ma okpiceḡē eyetabut'ūmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpot cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴² Gebuje axik pipim aḡokatkat'it'it o'ḡuy'at Jesus kay ajēmjēm pima. O'ḡuwerik cīcā.

— Ejēm cuy aḡokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Aḡokatkat'it'it pewi o'ḡujēm. Waram ḡuto o'ḡūm cebay be.

⁴³ — Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'jojo'iyayū.

Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju. Adeayū itabēḡbēḡ ip o'e ijojom, axik o'ḡujēm puye. Gebum osodop ip apēn Jesus o'ḡujēm iap kay.

⁴⁴ — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat waḡo ḡn. Warara'acayū oūm okay itakomaayū be — io'e. — Gebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

⁴⁵ Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayū xe.

— Apēḡape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsūn ip o'e “Apēḡape dak ekawēn?” i'e am cebe.

⁴⁶ Ibocewi jewa'ōxixixiḡ o'e ip ceweju etaybitbinayū.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

⁴⁷ Jesus itaybit osunuy yaḡuy ip iam. Imēnpuyē bekicat o'tojot jexe am.

⁴⁸ Gebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okupin puye xipan ite bekicat kuḡ pima, xipan okuḡ tak epe'e — io'e. — Xipan okuḡ pima, omudocat kuḡ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e'em'ūmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

⁴⁹ Gebuje João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aḡokatkat cuk ocejojo. A'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm'Uk osunuy — io'e. — “Imēn ḡu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'ūm puye — io'e João.

⁵⁰ — Imukorēmrmēm ḡu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — Jesus o'e.

⁵¹ Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajēm pin pima: — Jerusalēm ka kay juy oju — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be. Iju pin o'e ibo ka kay. ⁵² Ja'ōdujowacayū o'ḡuju jewap. O'ju ip. E daḡ pima aḡoka be oajēm ip Jesus nuyap'a muxipan am—Samaría eipi watwat ka be.

⁵³ Ibo ka watwat pit Jesus kay ḡu o'e, Jerusalēm ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiḡ jeka be. ⁵⁴ Imēnpuyē Tiago o'jekawēn Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ū ām? — io'e ip.

⁵⁵ — Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepēn puje. — Epeḡuy'ū ḡu juy ip — io'e. O'jēm ip ibo ka bewi.

⁵⁶ Soat kaka daḡ oekuku ip wara'atka daḡ. ⁵⁷ E daḡ cucum pima, aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Soat ka daḡ ojekuku eweju ejuap taḡ — io'e Jesus pe.

⁵⁸ — Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak ikũykẽy — io'e. — Wasũ topipe. Soat waḡo òn. Imẽnpit ya'umḡu odopdopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

⁵⁹ Gebuje Jesus oajēm wara'at aḡokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Gasũ ḡu. Guyjom acã — io'e. — Āḡ webay'ũm ojokot — io'e cebe.

⁶⁰ — Āḡ Deus ekawẽn kay'ũmat jebadipyũ'ũm'ũm jokot — io'e. — Ēn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eḡuy — io'e cebe.

⁶¹ Wara'at aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Kariwa, eweju juy ojeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk òn jekawẽn. “Cum puk òn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

⁶² — Biopak kuḡ ipi kotkon pima cekorepẽn puje, ipi kocap wakẽnwakẽn'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imẽnpuxim etabut am ebu'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawẽn muwẽnuwẽn'ukan — io'e Jesus.

10

¹ Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayũ o'taẽ kawẽn idipat muwẽn ãm adeayũ be. Xepxepxem ma ip o'ḡuju jewap.

— Soat kaka daḡ cuy epeju — io'e cebe ip. — Òn tak oju eynomuju — io'e cebe ip. ² — Jeymuju òn apẽn aḡokatkat jekat peat'a bum jebuywatwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apẽn ya'ade opop kat pe kada'i'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju Deus ekawẽn itaybit'ũmayũ. Ade ḡu bit Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Imẽnpuye imuwẽnuwẽn'ukayũ kukat eju juy epeyekawẽn—Deus eju. “Adeayũ juy eḡuju ekawẽn muwẽn ãm,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³ — Epeju juy ḡasũ — io'e. — Òn ma dak jeymuju. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn pima, ovelha'it'it puxim epesop—widayũ pidaseat puxim, ikẽrẽat kay jĩjãayũ pidase buye — io'e.

⁴ — Sacola ḡu juy epetujowat eyjuap taḡ, dinheiro mũn tak ka'ũma, eyeiuk tak ka'ũma — io'e. — Ibun ḡu juy epesop kawẽnwẽn warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵ — Uk'a be eyõm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ũm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶ — Xipan jewewekuḡ ip pima, kaba'ũm ip jeedop iḡo'a watwat. Jewewekay itakoma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ũm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷ — Iḡo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ḡũm eywebe iap. Soati juy epetikõn ajo ip o'tiũm eywebe iapti. Eysũsũn ḡu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikaptei juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸ — Aḡoka be eyajēm puje juy ajo ip o'ḡũm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuḡ pima. ⁹ Iwãtaxipipiyũ juy epeḡu'ada—ibo ka watwat. “Gaxĩn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰ — Aḡoka be eyajēm puje, “Epeõm cuy oduk'a be,” i'e'em'ũm ip pima uk'a ukpibubu daḡ cuy epeju. ¹¹ “Ka'wi opop ocei eju—eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum ocei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawẽn co pin'ũm puye,” i juy epe'e cebe ip. — Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetaybit ḡu iboam, wekawẽn kay'ũm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² — Icẽmãn òn e'em eywebe. Deus kũyjobit'ũmayũ be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyũ be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawẽn com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³ Gebuje Jesus wara'at kaka watwat o'ḡuwẽn.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jĩjã, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ũma buk epejojoioiap cuk adi ogubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikẽrẽat mujurũḡrũḡap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuõm ip jedotim. Daxadayupi be dak kajuk o'e ip kaxikxik'i. Imẽn kajuk o'e ip oceḡuycũḡ cã ikẽrẽat kuḡ puye iap mubapuk am jebureyũ be, ḡasũ bit ikẽrẽat aḡujurũḡ gu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴ — Deus kũyjobit'ũmayũ be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyũ be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵ — Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ḡu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajojoap kay — io'e.

¹⁶ — Eyekawēn kayayū wekawēn tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Eykay'ūmayū ōn tak ip okay ġu. Okay'ūmayū omudocat tak ip cekay ġu — Jesus o'e. — Epeju juy ġasū — io'e. — Wekawēn cuy epeġuwēnuwēn soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cīcā ip oekuku kawēn idipat muwēnuwēn.

¹⁷ Gebuje icokkok cīcā ip o'jepit Jesus kay — 72 beayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiōġbuk kērēayū kūyjobit oca'ō kay, a'ōbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanās at'anap ojojjo. Dao ma o'at xiriririkiat puxim — Jesus o'e.

¹⁹ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e. — Wa'ōbacaap cuy oġūm eywebe. Wa'ōbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tūyiatpu. Dat tak epeġucak. Ka'ūma bit jeyaoka. Eykay itakomaayū dak o'e ġu eywebe, wa'ōbi eyju jekukum puye. ²⁰ Imēnpit eycokoġ cuy epesop ibiōġbuk kērēat cēmcēm eya'ōbi iap kay ġu—kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acā — Jesus o'e.

²¹ Jesus Ibiōġbuk xipacat a'ōbi icokkok cīcā o'e ġebuje bit.

Gebuje Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beecat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit cīcāyū xewi eġunēmiap eġubapuk itaybit'ūmayū be — io'e. — Ixeyū be acā iboap eġubapuk, imēn ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²² — Soat ma juk webay o'ġūm owebe — io'e. — Warara'acat ġu itaybit cīcā abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat ġu itaybit cīcā abu ipot ebay iam—ipot acā. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acā, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

²³ Gebuje Jesus jebidadam o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju warara'acat pe ya'jjoap puxim.

— Eycokkok wekawēn cocom puye — io'e. ²⁴ — Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, ika kukukayū dak. Imēnpit o'jojjo ġu ip. Eymukūyjojomap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ġu ip — Jesus o'e.

²⁵ Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju cekawēn puyxijo ojuy.

— Kariwa — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onuy ām? — io'e.

²⁶ — Apēn e'em wuyawēwēap ekawēntup? Apēn iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

²⁷ — Imēn e'em wuyawēwēaptup — io'e aġokatkat.

— Deus kay jījā juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taġ jekukum pima, ixe kay jījā epesop; soat em xipacat kay ġebum pima dak; ya'ō kay kūyjobit pima dak; ixe aġuy daġ jewaġuyġuy bima dak, i. Imēn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eywewekukap puxim, i.

Imēn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

²⁸ — Icēmān ēn e'em — Jesus ma o'e. — Imēn eku buje, soat em Deus xe ecesūy etait — io'e.

²⁹ — Abu oxeat pit? — io'e ixe bit jewedayo ojuy.

³⁰ Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn abu wuyxeat iam imutaybit am. — Aġokatkat kopkom o'e Jerusalém ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe aġokatkat co ojuy Jericó ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixe o'topabijuk e daġ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jījā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

³¹ — Paī cucum o'e ixe e daġ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daġ. O'subuywan ġu — Jesus o'e. ³² — Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixe e daġ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daġ—paī buywatwat'ukat. O'subuywan ġu — io'e.

³³ — Gebuje bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixe e daġ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cīcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotbot o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijo ojuy. ³⁴ Posūġti o'timōġ werowero be—uva'abidi, ixepiti dak. Werowero o'jomūnmūn paġōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjēmap'a kay. Jejumlahto akpi jeje o'tujowat. Xipan ixe o'jukuk iġo'a be.

³⁵ — Kuyaje xepxep jedinheiro o'jat isurūġat, teiboġat, prata mugēġē. O'ġūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oġūm ewebe wedinheiro wewit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn.

³⁶ — Ebpūgāyū je'ūje'ūmat o'jojjo—ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

³⁷ — O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap co'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eguy — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸ Waram pima Jesus oōm aḡoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay—Marta kay.

— Oduk'a be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹ Marta duk'a be ip osodop. Marta kubit tak uk'a be osunuy. Ikubit putet Maria i osunuy. Gebuje Maria Jesus ekawēn o'ya'tjojo jījā jewemutaybin o'juy. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom. ⁴⁰ Marta bit kapikpig osunuy ixat tatam, ixat tojtjon tak. Yaḡuybabi'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

Gebuje Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'ḡu du ēn okay? Okubit oibu'un obuywat am. Wāḡepūḡ ma ḡn wuyxat tatam, wuyxat tojtjon — io'e. — “Ewaḡo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ — Ap — io'e Jesus Marta be. — Gebum cīcā ēn wuyxataap kay—ekapikap kay. Aḡuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴² Maria bit wekawēn co pin cīcā. Soat em ḡu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ḡebum wekawēn kay jeenuy — io'e Jesus.

11

¹ Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Perek. O'jepere.

Gebuje ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju—12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — Joāo kuy jewēju etaybitbinayū o'ḡutaybin kawēn ām Deus eju. Imēnpuxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

² — Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebudet kuḡ,” i juy epe'e Deus pe—kabi beat pe — io'e. — “Gaxīn ma juy soat kukukan eguy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

³ — “Soat kabia ocehan cuy eḡūḡūm ocewebe,” i dak.

⁴ — “Oceju ḡebum ḡu apēn wara'acat cuk adi warēntaḡ oceḡukiap kay,” i dak. “Imēnpuye ḡebum ḡu juy eguy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'ōmubacacan cuy eguy ocewebe ikērēat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwen pima — Jesus o'e.

⁵ Gebuje Jesus waram adeayū o'ḡutaybin.

— Apēn kuka epe'e powatwat ajēm puje pāo'a kuḡ'ūm pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay ḡn pūḡ'a ma,” i aco'i epe'e cebe. ⁶ “Wara'at obure oajēm oduk'a be jekuap taḡwī,” i aco'i epe'e cebe. ⁷ “Ya'ūḡūm pāo'a. Ya'a'e bima oyaūm kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ḡu juy,” i. “Kuy oduk'a exīntabi otomudip,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy ḡn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaūm ām ewebe,” i du je'e? Imēn tu je'e eywebe? — Jesus o'e. ⁸ — Ka'ūma! Imēn ḡu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaūm ām eywebe. Eybure buye ḡu yaūm eywebe. Ibun eyju yaoyujuy buye bit kuka o'yaūm — io'e.

⁹ — Icēmān ḡn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokadada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ¹⁰ Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

¹¹ — Puybu ḡu juy epesubuūm eyipotpot pe “Axima kay ḡn” i'e buje. ¹² “Sapokay dopsa kay ḡn” i'e buje, dat epeḡūm ḡu cebe. ¹³ Eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be ikērēat kuḡ mā'ḡu eyju. Eyju xipacat ūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm eywebe—kabi beat. Ibiōḡbuk xipacat je'ḡūm soat pe jexewi iojuyjuy'ukat pe — io'e Jesus. Imēn Jesus ijodiakat o'ḡutaybin.

¹⁴ Gebuje Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi. Ixe ibiōḡbuk kērēat aḡokatkat muyde'ūm'ūm'uk osunuy. Cekawēn pa'ore osunuy aḡokatkat.

Aḡokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje bit, xipan o'jekawēn. Imēnpuye adeayū icocok cīcā ip o'e. ¹⁵ Warara'acayū bit o'jekawēn ip jewewebe.

— Belzebu a'ōbi Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm cebewi—ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi—Satanás a'ōbi — io'e ip napa ma.

¹⁶ — Ka'ūma buk ocejojojoiap cuy eḡubapuk ēn Deus a'ōbi ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm iap mubapuk am ocewebe — io'e ip warara'acat warēntaḡ ceḡuap o'juy.

¹⁷ Imēnpit Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewaḡuyḡuy iam.

Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Pūḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Imēnpuxim pūḡ'a watwat uk'a watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip — io'e. ¹⁸ — Imēnpuxim Satanás ebekitkit jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Jewaoka buje, ikoro ḡu ip je'e. Imēnpuye “Belzebu a'ōbi ēn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm ijodiat pewi,” i eyju e'em napa ma owebe — io'e. ¹⁹ — Belzebu a'ōbi ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuḡuykukukum eyju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū. ²⁰ Belzebu a'ōbi ḡu ōn ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm—Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe imujēmjēm pima — io'e Jesus.

²¹ Gebuje Jesus megapekawēnku boku iap o'ḡubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuḡ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am. ²² Ibacaat podiat ajēm puje bit ixē kuka ibacaat o'ḡuwun pipim jeōm ām. Ibaca jījāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ḡu'ē'ē jebureyū be — io'e.

²³ — Okay'ūmat itakoma okay. Imu'awerom obuywatwat'uk'ūmat imuypōḡpōḡpōḡ — io'e.

²⁴ — Agokatkat pewi ibiōḡbuk kērēat cēm puje, idibi'ūmat taḡ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

²⁵ — Jepitpin. Yajēm puje, ixē aḡokatkat tobuxikxiḡ. Ka'ūmḡu ibiōḡbuk kērēat opop ixē aḡokatkat pe ḡasū. Ixē aḡokatkat uk'a buxim—yabi'ōḡ'ōḡat'a buxim—yaxipanat'a buxim — io'e.

²⁶ — Ibocewi ixē ibiōḡbuk kērēat cēm cēm ma'ḡuto. 7 beayū dobuxikxiḡ—ibiōḡbuk kērēayū dobuxikxiḡ—cebodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiḡ. Ixeyū dak ōmōm ixē aḡokatkat pe 7 beayū. Kuy bima ixē aḡokatkat tadaybot osunuy. ḡasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

²⁷ Iboam i'e buje ayacat o'jewāwā Jesus kay—adeayū parakpe at.

— Icokcok cīcā juy exi—emukapat—emuytitit'ukat! — io'e Jesus pe.

²⁸ — Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxi cokcokap podi ma icokcok—cekawēn taḡ jekuku'ukat tak — io'e.

²⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be—jakokoreren je'aweroromayū be.

— Xipat'ūm cīcā ḡasūacat! — io'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejojoioiap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju e'em owebe — io'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eḡubapuk ocewebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ḡu oḡubapuk eywebe epejojo ḡu buk iap. ³⁰ Pūḡ ma oḡubapuk eywebe. Jonas kay juy ḡebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ḡuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nīnive ka watwat pe. Deus Jonas waram ḡuto o'ḡutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iḡo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ḡasū dak. Ōn soat waḡo — io'e.

³¹ — Kaxi etajoreḡatka kukat je'bapuk soat etabixe—ayacat — io'e. — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat je'bapuk — io'e. — ḡasūacat tak je'bapuk ixē kabia be. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixē ayacat oajēm wūyatka bewi Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am. Ōn eyxe ḡasū. Salomāo etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³² — “Teyūku ikērēat kuḡ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, Nīnive ka watwat je'bapuk soat etabutpe. Ixeyū je'e ḡasūacat pe: “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i. Nīnive ka watwat oibu'un ikērēat mujurūḡ ām. Ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip Jonas pe Deus ekawēn muwēn puje. Ōn eyxe ḡasū. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³³ — Imusop puje, lamparina aḡunēm ḡu ico diotpe. Ipikūykūy be ḡu ajomuy. Um acā ajomuy uk'a be ōmōmayū be soat co am — Jesus o'e. ³⁴ — Imēnpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Wuyetakērē bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim. ³⁵ Aḡ wuy epesop ikērēat mujurūḡap puxim. ³⁶ Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷ Jesus ekawēn epere buje Fariseu o'jekawēn ceweju.

— Ejot cuy oduk'a be jekōn ām — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekōn ām. ³⁸ Jekōn pima Jesus Judeuyū babi daḡ ḡu o'jewe buwuy. Imēnpuye Fariseu itabēḡ o'e ijojom.

³⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū — io'e. — Kacūḡkadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabiokok cīcā. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jījā buye, ikērēat

mujurūgxi buye dak — io'e. ⁴⁰ — Eyağuyba'arēm! Kacūgkadiat o'gūgēiat badiat tak o'gūgē.
⁴¹ Eybubut'in cuy epeğüm tadaybotocayū be. İümüm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyū be. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be. Pūgat ūmüm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmüm Deus pe, arrudadup ūmüm tak, posūg puximatup ūmüm tak, puybit peaptup ūmüm tak. Xipat eywebe iboap ūmüm am Deus pe. Imēnpit cedağ ğu warara'acat kuğ eyju—warēmtağ ma! Deus ikukpin ğu eyxe. Imēn xipat ğu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. İkukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'öbuyxiat tūyap pe Deus eju kawēnwēnap'a be. Eycokcok cīcā warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'ūat etaypi jeje cexīgxiğpi iam. Eyju wuyjuyū'üm'üm etaypi buxim iba'arēmat puxim. Wuyju itaypi dağ kapkam itaypi opop ijoco iam wuyetaybit'üm puye. Imēnpuxim eyju warara'acat pe ikērēat mujurūğan — io'e.

⁴⁵ Gebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ēn oceju dak ocemukorēmrēm imēn e'em Fariseuyū be bima — io'e.

⁴⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mōğmōğat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: "Moisés ekawēn tağ cuy epeku—soat tağ" i. Imēnpit soat tağ ğu eyju dak jekukum ixe ekawēn tağ — io'e.

⁴⁷ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyū'üm'üm ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'üm'üm o'yaoka. İxeyū'üm'üm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a yadipat'a. ⁴⁸ İğō'a muymuy bima, "Ocedobuyū'üm'üm cūğ ma oekuku," i eyju e'em napa ma. İxeyū'üm'üm ekukuap tağ eyju dak warēmtağ ma jekukum. ⁴⁹ Imēnpuye kuyje Deus o'e:

Wekawēn muwēnuwēn'ukayū juy oğuju cekay ip wa'ödujowatwat'ukayū dak, i. Pūğpūğ ip yaoka ixeyū'in, i. İpiat supi'ajoat ip warara'acayū be dak, i — Jesus o'e.

— Imēn Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹ Deus ipiat supi'ajoat ğasūacat pe cekawēn muwēnuwēn'ukayū'üm'üm o'yaoka buye. Kuy jījā ixeyū'üm'üm o'yaoka ip. Deus ipi mujurūğ puje, ixeyū'üm'üm o'yaoka ip. Koap Abel'üm'üm o'yaoka ip. Kanomüm Zacarias'üm o'yaoka ip. Deus eju kawēnwēnap'a be bima o'yaoka ip, iōhō mupikupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat ğasūacat pe ikērēat o'ğujurūğrūğ ip puye — io'e.

⁵² — Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. — Eyju warara'acat muğuykukukum kawēn icēmān itaybicap puxim ip. Eyetabut ğu kawēn icēmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawēn icēmat kayap puxim — io'e.

⁵³ İbocewi Jesus cēm puje itakoma jījā o'e ip Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak. Jesus o'jomumuy ip. Jewa'ömkorēmrēm o'e ip. İxe ekawēn cocom cīcā ip o'e. Yawēğmukērērēn ojuy ip. Cekawēn puyxiço ojuy ip. ⁵⁴ İxe warēmtağ e'em pima, kuka o'jomumuy ip. Warēmtağ e'em pima, kuka o'yawēğmukērērēn ip.

12

¹ Tak ğu ip o'ju Jesus kay—ade jījā. Jewemucakucakan ip o'e, ade buye.

Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be.

— Ağ cuy epesop Fariseuyū be eymuğuykukuap puxim — io'e. — İxeyū emumutaybitbinap pāo'a muyhuhuptōm puxim. İxeyū emumutaybitbinap tağ ğu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat. ² Yajuyjuyat jewedobuxik ğuyjom. İba'arēmat İbapuk je'e soat xe. ³ Kabiok tağ epeyekawēn İap ya'İjojo ip kabiam. Badiat'a be eybidadadam epeyekawēn İap ğuwēn İp soat a'öpiju — io'e. — Imēneju warara'acat muğuykukukum ğu juy epesop xipat oceju İam. Fariseuyū ekukuap puxim ğu juy epeku — io'e.

⁴ — Obureyū — io'e. — Eyaoka ojuyayū buxim ğu juy eypararam epesop. İxeyū be eyaoka but ma. ğuyjom pit eybiōğbuk mu'üm pa'ore cebe ip. ⁵ Deus buxim acā juy eypararam epesop. İxe be bit wuyaoka pi ğu. Wuye'ü buje dak İpiat'ajojoap pe wuybiōğbuk xik put cebe. Imēneju juy İxe buxim eypararam epesop — io'e.

⁶ — 5 be pidiwe dei tei'tt ma—pūğ centavo ma. Deus pit yağuyba'üm ğu wasūyū kay. Pūğ kay dak yağuyba'üm ğu. ⁷ Deus İtaybit wuyadap pebūrüdap İam. Deus xe teİboğ ğu wasūdei. Imēnpit ağ cekay. Imēnpuxim wuykay dak ağ soat em. Imēneju eyağuybabi'üm'üm ğu juy epesop — io'e.

⁸ — İcēmān ön e'em eywebe. Soat wağō ön. Eyju "Jesus ebekitkiyū oceju," i'e'em pima, ön tak "Teyūku webekitkit," i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ⁹ Eyju e'em warara'acayū be "Jesus bure ğu oceju," i bima, ön tak "İteyū bure ğu ön," i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ¹⁰ Soat wağō ön. Omumuy bima, eyju ikērēat kuğ Deus xe. Deus İboap ju'uk eywebewi ikērēat. İbiōğbuk xİpacat muymuy bima bit, Deus İboap ju'uk ğu eywebewi ikērēat — io'e.

11 — Warara'acayū jeydujowat Deus eju kawēnwēnap'a be ipi kukukayū dopabe dak, iecugap dopabe dak. Eydujowat puje, eyaguybabi'ūm gu juy epesop eyewedayo am. “Pēn paxi oce,” i'ūmgu juy epe'e — io'e. 12 — Ixeyū dopabe eydujowat puje Ibiōḡbuk xipacat jeymukūyo jekawēn ām — io'e.

13 Gebuje agokatkat o'jekawēn Jesus eju adeayū parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'ūm pubut cuy egu'ē'ē ekitpit pe,” i juy ece owaḡo be — io'e Jesus pe.

14 — Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemāmap coco am ḡu, ce'ūat pubut mu'ē'ē ām ḡu dak — io'e.

15 — Eyetabikukum ḡu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetai acesop ade wuybubut pupum puye ḡu—cekay wuyetabut puye acā — io'e.

16 Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn aweromayū be.

— Ibutut adeat kat katō be osodop. O'jewa'ada jījā. Ya'ade o'e — io'e. 17 — Imēnpuye ibutut adeat o'jekawēn jewebe ma.

— “Okat pewiat mūn'a yabog ḡu,” io'e. “Apēntak oce? Je'e ḡu, ya'ade jījā buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. 18 — “Imēn ma oce. Okat pewiat mūn'a oyamuy'at—yabogbugat'a. Yabogāt'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oḡuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. 19 “‘Ococog oḡuy, ade obubut puye,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “‘Soat kuḡ oḡuy; i juy oce owebe ma,’ io'e jewebe ma. “‘Kapikipiḡ ḡu oḡuy jebodoydo acā, jekōnkōn acā dak, tikōnkōn acā dak,’ i juy oce owebe ma.” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

20 — Imēnpit Deus o'jekawēn ixē ibutut adeat pe.

— “Aḡuyba'arēm!” io'e. “Ade jījā juk adi eguxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Ijop kabiok ma ece'ū,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ū buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

21 — Pūḡpūḡayū soat em ḡebum apēn xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ḡebum ḡu ma'ḡu ip. Ixe agokatkat puxim ip—yadaodaat puxim — Jesus o'e.

22 — Imēnpuye eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop eybubut kay — io'e jeweju etaybitbinayū be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmgu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceḡuōm wuydotim?” i'ūmgu dak cuy epe'e. 23 Xipat eyxat kuḡ pima, eydoti kuḡ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

24 — Gebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ḡu ip. Jeku beat pupum ḡu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ḡu ip. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe teibog ḡu wasū. Imēnpit ag cekay ip. Wuykay dak ag soat em ma. 25 Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡebum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. Gaxin ma aco'i epe'ū. 26 Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaḡuy'ūm ijodiap kay—eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

27 — Gebum cuy epesop koḡūnpi dagatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikipiḡ ḡu tūmūntitit. Jedoti muḡēḡēm ḡu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kay osunuy jesay kug. Salomāo dipap podi ma bit titip tip tagatip. 28 Gaḡu ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ḡūm eywebe eyetabutsū ma'ḡu cekay — io'e Jesus.

29 — “Ajo paxi acejo'o,” i'ūmgu juy epe'e, “Ajo paxi aceḡuōm,” i dak — io'e. 30 — Deus kay itabut'ūmayū yaguy'ūm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikug'ūm pima iam—kabi beat. 31 Gebum cuy epesop Deus acā wuykukukat iap kay. Iboap kay ḡebum pima, Deus soat je'ḡūm eywebe. Eyxan je'ḡūm, eydotim tak — io'e.

32 — Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

33 — Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeḡūm tadaybohocayū be. Iūmūm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwekwek ḡu je'e kabi beat. I'ūm ḡu dak. Ka'ūmgu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um am. Kopi'i eybubut jo'o ḡu kabi be. 34 Eybubut ijodi bima, soat em ḡebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ḡebum epesop kabi beat kay — io'e.

35-36 — Kariwa ajēmap wiwimap puxim cuy epesop wajēmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumūnap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayū. Lamparina kuḡ ip—isopsepat kuḡ. Jekariwa ajēmap wiwim ip xīntabi nomudip'uk am cebeam yajēm puje, cetaḡtaḡ puje. 37 Aḡ ip tobuxik puje icocok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū jekariwa ajēm puje. Icēmān ōn e'em eywebe. Ixe kariwa jeōm jeduk'a be. Ixat je'ḡūm cebe ip. “Ga'a acekōn,” i je'e jebuywatwat'ukayū be. 38 Iximadak pe, iximadak pepu i aco'i jajēm. Yajēmap wiwim ip tobuxik puje, icocok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū. 39-40 Imēnpuxim cuy aḡ epesop wepicap wiwim—soat waḡo epicap wiwim. Ocepit eyju wepicap wiwim'ūm pima, aḡ'ūm pima dak. Ibukurukat ajēmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk o'yaiwat ḡu uk'a

iwat. O'yaiwat ñu puyxibut'üm iõmap puxim. Imënpuye juy aḡ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹ Gebuje Pedro o'jekawën Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ën ijop ekawën muwënuwën ocewebe ya'ño am acã du? Soat pe ya'ño am ñu xe'e? — io'e.

⁴² — Õn ijop ekawën muwënuwën xipan jekariwa bubut kukayü be ya'ño am—itaybicayü be ya'ño am — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “A'õ kay jeedop ip küyjobin warara'acayü obuywatwat'ukayü,” i'e'em kariwa. “Ixe'yü xan cuy eḡümḡüm,” i'e'em cebe, cedaḡ kapikpiḡ puye — io'e. ⁴³ — Jekariwa a'õ kay küyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icocok je'e jekariwa ajëm puje. ⁴⁴ Icëmãn õn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywatwat'ukat pe. ⁴⁵ — “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje bit, ḡebuje'isum ma jajëm cekariwa. Kapikpiḡ'üm pima jajëm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayü kaykay bima, jajëm. Jekpiwan ma jekõnkõn cãcã bima jajëm. Ika'o bima, jajëm. ⁴⁶ Jebuywatwat'ukat yajëmap wiwim'üm pima jajëm, yajëmam itaybit'üm pima dak. Imënpuye cekariwa ipiat supi'ajoat jebuywatwat'ukat pe. Jebuywatwat'ukat ḡuju küyjobit'umayü dopap pe jenuy am. ⁴⁷ Apën jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybicat yoboḡ ipiat supi'ajojo jewemuxipan'üm pima, küyjobit'üm pima dak. Yoboḡ ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸ Apën jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'umat pit yopit ma ipiat supi'ajojo küyjobit'üm pima. Yopit ma ipiat supi'ajojo itaybit'üm puye. Ade ikugaḡ cuy ade je'ḡum warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejooyu — io'e.

⁴⁹ — Daxa buxim okop ijodiatat pe wara'at taḡtaḡtaḡ ma jewaḡuy ãm — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy õn. ⁵⁰ “Warara'acat ipiat supi'ajoat ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taḡ weku pin cãcã soat em. Soat em ḡebum õn iboap kay. ⁵¹ Tüye teku osodot kaba'üm wuydop am iãn eyju e'em. Imëḡãm ḡu ojot. Ojot ijodiatat pe wara'at taḡtaḡtaḡ ma jeku am. ⁵² Ibadipyü wara'at taḡtaḡtaḡ ma jeku õn ojot puye. Xepxepayü püḡ taḡ ma jeku ip. Ixe'yü badipyü bit wara'at taḡ ma jeku ip ebapüḡayü. ⁵³ Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ḡu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ḡu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat uktaayxi bit okay ḡu je'e. Imëneju wara'at taḡtaḡtaḡ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ḡuwën adeayü be.

— Kaxi'acap pewi kabikerereat ebapuk puje “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icëmãn ajëmjëm. ⁵⁵ Kaxietajoreḡat pido ajëm puje “Kaxiepi jãjã ḡasü,” i eyju e'em. Icëmãn kaxiepi je'e. ⁵⁶ Eyetaybit muba'at ajëm iam kabi kay aḡ puye. Eyetaybit kaxiepi je'e iam kabido jojom puye. Imënpit eyetaybit ḡu ajo ḡuyjom je'bapuk eywebe iam wekawën cocom ma'ḡu eyju. Wekawën pa'arëm eyxe — io'e.

⁵⁷ — Eyju jewawewëm ḡu dak cedaḡ ma eyeku am. ⁵⁸ Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epetelda owebe,” i. “Teida'üm pima, jeydujowan õn ibimãmäayü ekawën coco'ukat kay,” i. Imën i'e buje, ixe juy epeḡudin e daḡ pima. E daḡ pima itakomaat mudin'üm pima, ixe jeydujowat ibimãmäayü ekawën coco'ukat kay. Iximãmäayü ekawën coco'ukat tak jeydujowat sorarayü kay. Sorarayü jeymuõm daomünnunap'a be. ⁵⁹ Soat ḡu eyweroap teida'üm pima, jeymujëm ḡu ip daomünnunap'a bewi — Jesus o'e.

13

¹ Gebuje püḡpüḡayü o'jekawën Jesus eju.

— Iecuḡap Pilatos Galilëia eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawënwënnap'a be bima, wüncã ümüm pima pañ be imupik an Deus etabixe — io'e ip.

² — “O'yaokaat ixeyü aḡokatkayü warara'acat podi ma xipat'üm puye—Galilëia eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³ Imën ḡu juy epe'e'e! Icëmãn õn e'em eywebe. Ikërëat epere'üm pima, Deus kay eyetabut'üm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e. ⁴ — Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayü. Oap ip uk'a o'je'aedu buye—umat'a. O'ḡucak ip. “Oap ip soat podi ma xipat'üm puye—Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imën ḡu juy epe'e'e! ⁵ Ikërëat epere'üm pima, Deus kay eyetabut'üm pima dak, ixeyü buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawën o'ḡuwën adeayü be—figueira'ip ekawën.

— Aḡokatkat figueira'ip o'yoptaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oajëm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷ O'yadobuxik ḡu. Imënpuye o'jekawën uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebapüḡ koato juk adi oajëm ija'ip kay figueira'ip kay,” io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajëm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ümḡu. Oyadobuxik ḡu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸ — Gebuje tipwiwi'ukat o'jekawën tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuyxijo buk,” io'e. “Ijop koato gu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidoğ cuy yokobi koreren. Tūmūtūntūn otūnmōğ yokobi koreren,” io'e. ⁹ “Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipat je'e. Ya'a'e'ūm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹² Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayū o'ğutaybin. Sábado bima ip o'ğutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojojo iğo'a be. Ixe ayacat ikokpiwakun osunuy ade koato—18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiōğbuk kērēat a'ōbi. Ce'agobucēğ pa'ore osunuy ibiōğbuk kērēat a'ōbi. Jesus ixe o'ğudot jekay.

— Tū'ū — io'e. — Ōn jemu'ada — io'e.

¹³ O'jewebumōğ ixe jeje. O'gu'ada gebuje bit. O'sukokpimucūğ. O'sukokpimudim. Ikokpicūğ o'e.

— Bay, xipat cīcā ēn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴ Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'gu'ada buye. Tūybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iān o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cūğ ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e iğo'a beayū be. — Jebodoydoyap kabia be bit epepot gu jemu'adaan—wara'at kabia be acā — io'e cebe ip.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn iğo'a beayā be.

— Tūybe imu'ada pi wuywebe iān eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeğwekap gu du ehōyō—biopak? — io'e. — Jumento dak epeğwekap gu du tujujēm ān korara bewi idibi kōn ām? Soat eyju eyōhō muwekapkam soat kabia bima—jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶ Imēnpuye cedağ ma owebe ixe ayacat mu'ada am gasū. Abraão naxegebit puxim itabut ixe. 18 koato bun Satanás ixe ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy—ibiōğbuk kērēayū kukukat — io'e Jesus.

¹⁷ Cekay itakomaayū ma isūsūn o'e ip Jesus edeap co buje. Warara'acayū bit icokcok o'e ip Jesus kay.

— Ka'ūma buk ocejojoioip mubapukpuğ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — Idip cīcāat mubapukpuğ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸ Gebuje Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

— Apēn je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawēn tak oğuwēn iboam eymukūyjo am? — io'e.

¹⁹ — Ağokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'it ma. O'yaypan cīcā bit. Mostarda'im o'e. Yobog o'e. Wasūyū jedopi o'jomōğmōğ takū dağ. Imēnpuxim koap Deus ade'ūmayū kukukan je'e. Guyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰ — Apu ekawēn tak oğuwēn waram eymukūyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹ — Trigonōm kuğ osunuy ayacat—ebapūğ copo. Ixe ayacat pāo'a muyuhuhauptōm o'tōmpu. O'tōmōğ trigonōm pe. O'tōmpinā. Soat tağ o'jenōmepōğpōğ trigonōm tağ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco — io'e.

²² Gebuje Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Cucum pima soat ka dağ oekuku—ika'icatka dağ, ikabogatka dağ tak. Soat kaka dağ imutaybitbin oekuku.

²³ Gebuje ağokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxiyojo'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e. ²⁴ — Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epepot okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboğ gu—itok'it ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ām! Icēmān ōn e'em eywebe. Adeayū ōm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵ Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epepot. Kacūğkadi epepot. Xīntabi be tağtağtağ'i epepot. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ām,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit gu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶ — “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeku oceka dağ,” i epe'e. ²⁷ Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmān ōn e'em eywebe. Wetaybit gu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijocce eyju ikērēat kuğ oxe buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸ — Gebuje epetōtōn. Eyğuycūğcūğ cīcā ma epepot. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojojo. “Wūy ma juy epepot owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹ Adeayū jajēm soat eipi dağwi—kaxijēmap kadiwi, kaxi'acap kadiwi dak, kaxijēmapcoreğwi dak, kaxiejoreğwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰ — Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹ Gebuje isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes—oceipi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijoccewi ixe be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapōn gu — io'e. — Deus ibikuy bima acā oje'ū. Herodes eymuğuykukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'ō juy epeya'ōmwēn cebe. ³² “Gasū, kuyaje dak ibiōğbuk kērēat oğujēmjēm ijodiat pewi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwātaxipipiayū oğu'ada'ada,” i juy epe'e. — “Kuyajebusu wekapikap oğu'um,” i. ³³ “Oje'ū. Imēnpit wekupinay

tağ ojeku gasū, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be gu oje'ū, Jerusalém ka be acā,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴— Jerusalém ka watwat, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eḡbadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay gu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ḡu oxe — Jesus o'e.

³⁵— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Jeywat ḡn aḡokatkat jedukā iwacap puxim — Jesus o'e. — Icēmān ḡn e'em eywebe. Waram ojo gu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje, “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14

¹ Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aḡokatkat tuk'a kay—Fariseu duk'a kay—ya'ōbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekōn ām ceweju o'ju.

² Iyeuhuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayū o'jeak Jesus kay. Tūye imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iān o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuyuy ip.

³ Gebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak. — Wuyawēwēap ekawēn taḡ tu iwātaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaḡ gu xe'e? — Jesus o'e.

⁴ Ya'ōbu'u osodop ip jedem. Mūḡ ma ip osodop.

Gebuje Jesus iyeuhuhuat o'subaixik. O'ḡu'ada. Iyeuhuhu gu o'e. Xipat o'e. O'ḡuyipit tuk'a be.

⁵ Gebuje waram o'jekawēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikpiḡ jebodoydoyap kabia be — io'e. — Ipiḡtūykūy be eyipot at puje, epeju'uk ḡu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puje dak, epeju'uk ḡu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶ Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa boḡat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁸ — Jewebumūnap epeta be eydakoy buje, kariwa yoboḡat tūyap pe gu juy epabik—ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboḡat aco'i o'takoy ip—eybodiat.

⁹ Kariwa yoboḡat tūyap pe eyabik puje, eydakoyat jajēm eykay. “Wede'i ece. Ēn kariwa ḡu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iḡo bit kariwa. Iḡo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰— Eydakoy buje juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buje, jajēm eykay. “Obure, kariwa yoboḡat tūyap pe juy abik, ēn kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eyweju jekōnkōnayū xe eya'ōbuyxiayūm epe'e — io'e. ¹¹— Eya'ōbuyxian pin pima, Deus xe eya'ōbuyxi ḡu epesop. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, cexe eya'ōbuyxiayūm epesop — io'e Jesus.

¹² Gebuje Jesus o'jekawēn jedakoyat pe.

— Peta muḡḡḡēm pima, ibubut adeayū acā gu juy etomuwā. Ibubut adeayū acā gu juy etomuwā, ebureyū acā gu dak, ewaḡoyū acā gu dak, ebadipyū acā gu dak, eduk'a xeacat kariwaat acā gu dak. Ixeyū waram cuy jenomuwā apēn cuk ixeyū enomuwāap puxim. Apēn cuk eḡūm iap puxim ejat. ¹³ Peta muḡḡḡēm pima tadaybocayū dak etomuwā, taokērēayū dak, taojereayū dak, ita'ūmayū dak. ¹⁴ Ixeyū be waram iūm pa'ore ewebe apēn cuk cebe ip eḡūm iap puxim. Deus pit xipacat je'ḡūm ewebe. Waram ḡuto cūḡ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm etaḡt puje, Deus xipacat je'ḡūm ewebe — io'e.

¹⁵ Ceweju jekōnkōnat o'jekawēn Jesus eju ibo ekawēn co buje.

— Deus soat kukukan pima icokcok cīcā je'e ceweju cekōn'ibit — io'e.

¹⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Abuyū jekōn Deus eju iap oḡuwēn eywebe — io'e. — Aḡokatkat petaboḡ o'ḡuḡḡ. Jebureyū o'tomuwā—ibubut adeayū — io'e.

¹⁷ — Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'ḡuju jemunomuwayū dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwā'ibiyū be — io'e Jesus.

¹⁸ — Imēnpit tomuwā'ibiyū “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mōḡ ām,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk ḡn ipi jom,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. ¹⁹ — “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk ḡn ibuyxijom ip,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be. Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

²⁰ — “Kapsu ma juk ocewbumūn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imēn cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

21 — Imēneju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay—peta iwat kay. Taobu'u'uyā a'ō o'ya'ōmuwēn jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jījā o'e. — “Tadaybocayū juy etojot wepeta kay taobu'u'uyā dieg,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexīgīg pa'oreayū juy etojot, taokērēayū dak, ita'ūmayū dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboḡatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu daḡ cuy eju, e daḡ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

22 — O'ju ikaboḡatka kay. Tadaybocayū o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojojot ip a'ōbi,” io'e. “Imēnpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

23 — “Waram cuy eju tadaybocayū kay,” io'e cebe. “E daḡ cuy eju, kogūnpi daḡ tak. Eḡuōm ip oduk'a be yamuporan am. 'Epesot cuy wekariwa epeta be,' i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. 24 — “Ōn soat kukukan pima koap tomuwā'ibiyū jekōn ḡu oweju—pūḡ tak ka'ūma,” io'e peta iwat — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jeweju jekōnkōnat pe.

25 Waram pima Jesus o'jekawēn adeayū be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawēn ceweju ip.

26 — Oweju eyeku pin pima, okay jījā ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okayūm pima, webekitkin ḡu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi ma dak, eybekitkit kayap podi ma dak, eywaḡo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykipit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okayūm pima dak, webekitkin ḡu epe'e — io'e. 27 — Owebeam je'ū ām eybu'u bima, webekitkin ḡu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

28 — Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyaptepe eḡeḡuwēḡūn — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. 29 Imuweḡūn'ūm pima yamuy epere ba'ore kuka o'e eywebe. Imuweḡūn'ūm pima eyedinheiro kuka oi'ūm ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayū kuka eywaywayway — io'e. 30 — “Ak'i juy epe'e iḡo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ḡu cedinheiro oi'ūm puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em “Je'e paxi wedinheiro?” i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ipiat'ajojom pima paxi kuka ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

31 — Wara'at ka kukat eju jenopaḡōḡo ojuy bima, aḡoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyū eju—itaybit cīcāyū eju. “Wuyesorarayū adesū—10,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “Wuykay itakomaayū esorarayū bit ade jījā—20,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “O'e paxi wuywebe ixeyū mu'ūm ām?” i kuka o'e — io'e. 32 — Itaybit cīcāyū be: “Iba'ore wuywebe” i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'un kuka jenopaḡōḡōm. Jexewi wūy bima, jebekitkit kuka o'ḡuju cekay ip jekay itakomaayū mudin am — io'e. — “Ga'a juy acenopaḡōḡōm ḡu,” i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— “O'e paxi wesorarayū be itakomaayū mu'ūm ām?” i'e'em ipi kukukayū. 33 Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Guyjom paxi ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin ḡu epesop — Jesus o'e.

34 — Kawta xipat. Imēnpit tak'ōm puje, te'e ma kuka atakuk. 35 Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acā xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: “Cristo ebekit ōn,” i. Wekawēn a'ḡo pin pima juy xipan epeya'ḡo.

15

1 Gebuje iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū o'ju Jesus kay, warara'acayū ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

2 Gebuje Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Ite aḡokatkat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

3 Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip jemuymuyayū be.

4 — Eyju 100 be eyōhō kuḡ acō'i—ovelha kuḡ — io'e. — Pūḡ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat kogūnpi daḡ itabidaoat kuda am. Tobuxik'ūm pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje. 5 Tobuxik puje, eycockok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōḡ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. 6 Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwa, eyduk'a xeayū dak. “Oceōhō ocetobuxik! Eycocokḡ cuy oceweju,” i kuka epe'e cebe ip — io'e. — “Ovelha ocetobuxik—itabidao oekuiat,” i kuka epe'e. 7 Icēmān ōn e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere iat—ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icocok e'em ade cūḡayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat etabun puje, ibodi ma icocok e'em Deus, ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

8 Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuḡ—isurūḡat kuḡ—teiboḡat kuḡ—prata muḡēḡē kuḡ. Pūḡ ma o'jepa'um. Imēnpuye ixe ayacat lamparina o'ḡusop jedinhoiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōḡ jedinhoiro kudadam. Tobuxik'um pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹— Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyū dak. “Wuycockoḡ cuy ajop wedinhoiro otobuxik puye—isurūḡat—cepa'um'ibit,” i'e em ixe ayacat cebe ip.

¹⁰— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojotot'ukayū icokkok e'em pūḡ ma itabun Deus kay buje—ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak. Ixe ayacat cokcokap puxim icokkok e'em — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū be.

¹¹ Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

¹²— Aḡokatkat xepxep ipotpot kuḡ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eḡūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wiwim ḡu ōn obubut pu am,” io'e jebay be — io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jebubutei o'ḡu'e'ē jekpotpoyū be—xepxepayū be. Ade ma o'ḡūm cebe ip — Jesus o'e.

¹³— Ibun'um pima ikitpit jebubut o'jat. O'ḡuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ḡu'um. ¹⁴ Ūm. O'ḡu'um. Warēmtaḡ ma o'ḡu'um soat — Jesus o'e. — Muba'at'umḡu oeku. Ibun cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jījā ip o'e. ¹⁵ Ikitpit tak ire jījā o'e ibubut oi'um puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixe aḡokatkat eju. Ixe aḡokatkat ikitpit o'ḡuju jeōhō muykōn ām—dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. ¹⁶— Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ḡūm ḡu cebe — Jesus o'e. ¹⁷— Gebuje ikitpit o'yaḡuysan. O'jewaḡuy. O'jekawēn jewebe ma.

— “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuḡ jexat kuḡ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun!” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸— “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “'Bay,' i juy oce cebe. 'Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak,' i juy oce cebe,” io'e. ¹⁹— “Ōn ekpot. Imēnpit ekpon ḡu juy oce ḡasū bit, a'ōmubuyxi'um'um ojeku buye. Eweju ocekapik acā dinheiro bu am,' i juy oce webay be,” io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

²⁰— Gebuje o'jēm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuḡ'um puye. Itabotaidabotbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Gebuje cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaḡobukōn jecokcokap kuḡ. ²¹ Ipot o'jekawēn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'um'um ojeku buye,” io'e. “Ekpon ḡu oce ḡasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'uma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ēn soat em,” io'e — io'e Jesus. ²²— Cebay o'jekawēn jebuywatwat'ukayū be ḡebuje bit. “Daosu!” io'e. “Xipacat cuy oḡūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot—xipacat,” io'e. “Epeḡūm sui oekpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeḡūm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeḡūm sui be,” io'e cebay. ²³— “Biopak'it'it cuy epejat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ga'a peta aḡuḡē,” io'e. “Ga'a acewemucokcoḡ,” io'e. ²⁴— “Tūybe okpot'um oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Gasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam,” io'e. “Warēmtaḡ ma oeku wūyat ka daḡ,” io'e. “Gasū bit cexe,” io'e cebay. “Ga'a peta aḡuḡē,” io'e. Icokkok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

²⁵— Tuk'a be jewemucokcoḡ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikpiḡ—koopat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'um pima, cedarukrek'at a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iyay a'ō dak. ²⁶ Jebay eju kapikpik'ukat o'tomuwā. “Ajo pēnpēn i'ea'yū?” io'e iwago cebe. ²⁷— “Petatam ip ekitpit oexe buye,” io'e kapikpik'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

²⁸— Imēnpit iwago itakoma o'e. Taobu'u jījā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Gebuje cebay oajēm jekpot kay akiju—koopat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe—koopat pe — io'e Jesus. ²⁹— “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikpik cīcā eweju,” io'e. “Puju oḡuy kūyjobit'um a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oḡuy,” io'e. “Imēnpit cuk bode'it'it eyaokaat ḡu owebe peta muḡē ām obureyū beam,” io'e jebay be iwago — io'e Jesus. ³⁰— “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ḡu'um yapoyū eju jepoapteim,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ēn peta muḡēḡēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ēn,” io'e iwago — Jesus o'e.

³¹— “Tapu,” io'e. “Soat em ēn oweju. Obubut ebun je'e soat,” io'e. ³²— “Tūybe okpot'um oe'ū ekitpit'um iān cuk oce,” io'e. “Gasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam. Warēmtaḡ ma oeku wūyatka daḡ,” io'e. “Gasū bit xipan oexe,” io'e. “Imēneju cedaḡ ma wuywebe peta muḡē ām,

wuyumocokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikêrêat mujurûgrûgâp o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus. Imên Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'gûwên Fariseuyû be, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayû be dak.

16

¹ Gebuje Jesus wara'at ekawên o'gûwên jeweju etaybitbinayû be.

— Ibubut adeat jedinhoiro o'gûm agokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warêmtag ebubut mu'ûmu'ûm edinheiro kukat,” io'e ibureyû ibubut adeat pe — Jesus o'e.

² — Imên puye ibubut adeat jekaxero o'tomuwa. “Warêmtag ebubut mu'ûmu'ûm edinheiro kukat,” i'em obureyû owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cûg gu ên oubut kuç,” io'e. “Imên puye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Gasû bit ên kapiç gu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieg,” io'e. Cekaxero o'jêm.

³ — Gebuje cekaxero o'jekawên jewebe ma.

— “Apêntak oce gasû bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe ‘Gasû bit ên kapiç gu oweju,’ i,” io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'um puye,” io'e. “Osûsûn oce warara'acat xewi dinheiro ojuj am,” io'e jewebe ma. “Wetaybit apên oce iam,” io'e. ⁴ “Wekariwa oguguykuku,” io'e jewebe ma. “Ixe eju ðn kapikpig'um pima, warara'acayû je'e owebe: ‘Eôm cuy oduk'a be eguy am,’ i,” io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

⁵ — Imêneju cekaxero ceweroap kuçayû o'tomuwa. Pûgpûgpûg ma ip o'tomuwa. Pûgpûgpûg ma ip ceweju o'jekawên.

— “Pebûrû eweroap wekariwa eju?” io'e koap oajêmiat pe.

⁶ — “Ade jîjâ omuyku ixepiti weweroap teida am—100 be bahi'uk,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu,” io'e. “Ade gu omuyku bahi'uk ixepitim weweroap teida am—50 ma iam cuy egubararak tup pe,” io'e cekaxero koap oajêmiat pe — Jesus o'e.

⁷ — “Pâm ên? Pebûrû eweroap wekariwa eju?” io'e warara'acat pe.

— “Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda—1000 be trigoda,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu.” Ade gu omuyku weweroap teida am trigoda—800 be iam cuy egubararak,” cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

⁸ — Imên puye kaxero itaybit cîcâat osunuy jekariwa xe, imuguykuku'uk ma'gu — io'e Jesus.

— “Etaybit cîcâ,” io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cîcâ gu Deus ekawên kayayû jebubut kuç. Cekawên kay'umayû bit itaybit cîcâ jebubut kuç — Jesus o'e.

Imên Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'gûwên cebe ip.

⁹ — Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim gu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in cuy epeçum tadaybothocayû be iburem am ip. Cebe ip iûmum pima, ixeyû eybureyû jeydobebe kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰ — Eyju cedaç yopîcat kuç pima, cedaç ma yoboçat tak epejukuk. Warêmtag yopîcat kuç pima bit, warêmtag ma yoboçat tak epejukuk — io'e. ¹¹ — Eyju warêmtag ijodiap kuç pima—dinheiro kuç. Deus kabi beat je'gum gu eywebe—idip cîcâat. ¹² Eyju warêmtag wara'acat pubit kuç pima, ka'uma ma wara'at je'gum eywebe eybubun. ¹³ Pûç'a be uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayû beam kapik am. Kariwayayû wara'at tagtagtag e'em pima, itakoma kuka o'e pûç kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cîcâ bima. Kûyjobit kuka o'e pûç a'ð kay wara'at a'ð kay kûyjobit'um pima. Imên puxim dinheiro kay jîjâ bima, Deus kay jîjâ gu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴ Soat Fariseuyû iboap o'ya'tjojo. Ixeyû Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jîjâ ip puye.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawên Fariseuyû eju.

— “Cûg ma oceju Deus xe,” i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit ajo kay eyju çebum iam. Ijodiat xe xipat cîcâat Deus xe xipat gu — io'e.

¹⁶ — Moisés ekawên tag jekuku'uk osodop ip kuyjeayû. Deus ekawên muwênwên'ukayû dak. Guyjom pit João Batista o'e adeayû be: “Deus soat kukukan je'e,” i. Deus ekawên muwênwên'ukayû imên puxim imuwênwên gasû dak soat ip. Gasû adeayû ibikuy Deus pe jekukan. ¹⁷ Kabi i'um, i'pi dak. Deus pe wuyawewêap ekawên pit i'um gu—pûç em tak ka'uma — io'e. — Soat em cedaç cîcâ wuywebe wuyeku am ixe ekawên tag — io'e Jesus.

¹⁸ — Agokatkat jetayxi epepe buje, wara'at pu am jetayxim, ikêrêat kuç Deus xe. Imên puxim cepere'ibit eju jewebumun puje, ikêrêat kuç Deus xe agokatkat — io'e cebe ip.

¹⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'gûwên cebe ip.

— Agokatkat jexat o'jo'o'o—iku jîjâat o'jo'o'o — io'e. — Ibubut adeat osunuy. Ixat ku jîjâ osunuy. Jesay idip cîcâat kuç osunuy. ²⁰ Tadaybocat tak oabik ixe ibubut adeat tuk'a exîntabi be—agokatkat. Xîntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat putet osunuy.

Ade werowero kuḡ osunuy ixē Lázaro daḡ soat taḡ. ²¹ Oabik iboce ibinõmnõm kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imëntak akuriceyũ oajẽm cewerowero kõnkõn ãm. ²² — Lázaro'ũm e'ũ buje, Deus ekawẽn tojtõt'ukat ixē'ũm o'tujuu Abraão kay—Deus xeat kay. Iku jĩãat o'om osunuy Abraão eju. Ixe ibubut adeat'ũm pit oe'ũ. Aḡokatkayũ ixē'ũm o'jokot.

²³ — Gebuje ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wũy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴ — “Ajot!” io'e ibubut ade tũibit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eguy okay,” io'e ya'õberen. “Lázaro juy egudot okay idibi be ibu'abi muakõm ãm okõ mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cĩcã õn daxa be,” io'e.

²⁵ — “Ka'ũma, oḡuju ḡu,” io'e Abraão bit. “Etabẽḡ pima, ade idip cĩcãat kuḡ cuk adi eguy. Lázaro bit ikẽrẽat kuḡ cuk adi osunuy itabẽḡ pima. Ën ma ecokcok cuk adi eguy. Ixe bit tadaybot osunuy. Gebum cuy eguy iboap kay. Gasũ bit ixē ma icokcok. Ën pit ipiat'ajojom,” io'e.

²⁶ — “Imëntak katek omuy wuypidase. Itediakat pe iju ba'ore iḡodi kay eykay. Ibodiakat pe dak tot pa'ore ijodi ocekey. Iba'ore cebe ip katek puye,” Abraão o'e.

²⁷ — “Ajot,” io'e Abraão be. “Eya'opicũḡ cuy wa'õ kay! Lázaro juy eguju webay duk'a kay, okitpitpiyũ kay,” io'e. ²⁸ Sbe opop ip webay duk'a be. Eguju ixeyu mukũyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim,” io'e.

²⁹ — “Ka'ũma,” io'e. “Oḡuju ḡu,” io'e Abraão. “Ekitpitpiyũ Moisés ekawẽntup kuḡ, Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ emudupmubararaktup kuḡ tak,” io'e. “Kũyjobin cuy ekitpitpiyũ jeedop ibo dup a'õ kay,” io'e.

³⁰ — “Ajot, ebu'um ḡu juy ixē muju am,” io'e. “Ce'ũat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iḡuycũḡ je'e ip ikẽrẽat kuḡ puye,” io'e. “Ikẽrẽat mujurũḡḡap jepere ip,” io'e ibubut ade tũibit.

³¹ — “Ka'ũma. Oḡuju ḡu,” Abraão o'e. “Ekitpitpiyũ kũyjobit'ũm Moisés a'õ kay. Kũyjobit'ũm tak ip Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ a'õ kay. Ce'ũ'ũayũ dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram ḡuto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut ḡu je'e ip. Imẽnpuye oḡuju ḡu cekay ip,” Abraão o'e — Jesus o'e.

Gebum ḡu juy epesop apẽn ixē juk adi ikẽrẽat o'ḡujurũḡḡap iap kay iap ekawẽn

17

¹ Gebuje Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju.

— Adeayũ wuymubu'un wuyetabucap epere am — io'e. — Imẽnpit Deus ixeyũ ḡuju ipiat'ajojoap kay. ² Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikẽrẽat kuḡ ip Deus xe. Imẽnpuye imutabat'ũm awap xipat kuka wuywebe ixeyũ aoka am—yaḡoba eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticog pe imuakõm ãm. Xipat ḡu wuyẽ'ũ ãm. Ibodi ma xipat ḡu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikẽrẽm ḡu juy epesop eyewewebe—idim acã — io'e.

³ — Eybure be ikẽrẽat mujurũḡ puje juy epeḡukũyjo. Ikẽrẽat kay iḡuycũḡ pima, gebum ḡu juy epesop apẽn cuk adi ikẽrẽat o'ḡujurũḡ iap kay. ⁴ Sete em acõ'ĩ ikẽrẽat mubapukpuḡ eywebe pũḡ kabia. ⁷ em tak “Oḡuycũḡ ikẽrẽat oḡubapuk ewebe buye” i'e buje, juy gebum ḡu epesop apẽn cuk adi ikẽrẽat o'ḡujurũḡḡap iap kay — io'e Jesus.

⁵ Gebuje cemumujyũ o'jekawẽn jekukukat eju—Jesus eju.

— Ocebuywan cuy ece biḡ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

⁶ — Deus kay eyetabuthũt pima, eyemuojuy je'ḡũm eywebe — io'e. — “Ixe-ip cuy eyop'uk tãbu daḡwi” i'e buje cebe, Deus yop'uk. “Eyoptaida juy ticõḡ pe” i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

⁷ — Eya'õpurũḡ eybuywatwat'ukat kuḡ—eykat kotkot'ukat kuḡ—eyõhõ kukuk'ukat kuḡ—ovelha kukuk'ukat kuḡ — io'e. — Jekapikap pewi yajẽm puje, “Xik'i buk. Ecebodoy,” i'ũmḡu eyju e'em cebe. ⁸ “Oxan cuy ejoda,” i'e'em eyju cebe. “Dao ma egudot okay,” i dak. “Wekõn epere buje acã ecekõn,” i'e'em eyju cebe. ⁹ Eybuywatwat'ukat eya'õ daḡ kapikpiḡ pima, “Xipat cĩcã eyju,” i'ũmḡu eyju e'em cebe. ¹⁰ Deus a'õ daḡ jekukum pima, “Xipat cĩcã oceju,” i'ũmḡu juy epe'e eyju dak. “Ocekukat a'õ daḡ oceku,” i acã juy epe'e — Jesus o'e. Imẽn Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju.

¹¹ Jesus o'ju Jerusaleẽm ka kay. Kapkam o'e Galilẽa eipi daḡ, Samaria eipi daḡ tak.

¹² Gebuje 10 be ierepayũ Jesus o'topabijuk aḡoka be yajẽm pima. Kacũḡcũḡ'i osodop ip bosusu cewi.

¹³ — Jesus! Kariwa! — io'e ip y'õberen. — Etabotaidabotbon cuy eguy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ Ixeyũ jo buje, o'jekawẽn ceweju ip.

— Epeju juy paĩ kay, ixē be eyjo am — io'e ierepayũ be.

O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyū. Xipat o'e ip.

¹⁵ Gebuje pūg ma o'jepit Jesus kay ixeyū'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e.

¹⁶ O'jēg'aecōgōg Jesus topabe ya'ōbuyxi jexe buye.

— Xipat cīcā ēn, Kariwa — io'e. — Ēn omu'ada — io'e ya'ōberen.

Samaria eipi beat osunuy ixē o'jepitiat.

¹⁷ Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju.

— Dez be gu du o'gu'ada? — io'e. — Pu warara'acayū—9 beayū? — io'e Jesus. ¹⁸ — 9 beayū gu o'jepit “Xipat cīcā ēn omu'ada” i'e am Deus pe. Ite Samaria eipi beat acā o'jepit — io'e jexeyū be. ¹⁹ — E'āy — Jesus o'e cēg'aecōgōg'ibit pe. — Ōn omu'ada, etabut okay buye — io'e.

²⁰ Waram pima Fariseuyū o'jekawēn Jesus pe.

— Pu'gūn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— Ixe soat kukukan pima, ibapuk gu je'e wuyxe — io'e. ²¹ — “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ūmgu ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ūmgu dak — io'e. — Ibapuk gu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

²² Gebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Guyjom ojo pin cīcā epesop—soat wa'go jo pin. “Ocebikuy jījā gaxīn ma soat wa'go jajēm ocekey,” i'epe'e — io'e. — “Ocebikuy pūg kabia ocexe am,” i'epe'e — io'e Jesus. — Imēnpit eyxe gu o'guy — Jesus o'e.

²³ — Warara'acayū napa ma je'e eywebe “Ak'ijuy epe'e,” i, “Soat wa'go o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat wa'go o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju gu juy okudadam ya'ōbi ip. Eyetabun gu juy epesop ixeyū a'ō kay — Jesus o'e.

²⁴ — Wepit puje, eyetaybit epesop—soat wa'go epit puje — io'e. — Xiririkiat soat ta'g kabiam. Jodiwiki kabiam, bodiwidaku. Soat ijodiat xiririkiat cocom. Imēnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. ²⁵ Imēnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade gāsūacat okay gu je'e — io'e.

²⁶ — Wepit puje, ijodiat jeku apēn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim. ²⁷ Jekōnkōn'uk osodop ip Noé itabēg pima, tikōnkōn'uk tak, jewebumūnmūn'uk tak. Ag'ūm pima, dao ma muba'atxiri oajēm — io'e.

— Kobexixi be Noé ōm puje, muba'atxiri oajēm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'gu'ūm. Oe'ū'ū ip — io'e. ²⁸ — Imēnpuxim ip oekuku Ló itabēg pima — io'e. — Jekōnkōn'uk osodop ip, tikōnkōn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak, taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat ag'ūm pima dao ma Deus daxa o'gudot i'go ka kay. ²⁹ Sodoma ka bewi Ló jēm puje, Deus daxa isopat o'gudot kabi kadiwi daxa dakik tak. Soat ibo ka watwat'ūm'ūm o'gu'ūm — io'e. ³⁰ — Soat wa'go ōn. Wepit puje ka'ūma ma wepicapat wiwim je'e. Apēn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

³¹ — Wepit puje, jeduk'a be gu juy jēdm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit gu juy jeduk'a kay jekat peat. ³² Gebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e. ³³ — Oburemap tomuju eybu'u je'ūm pima, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje. Je'ūm eybu'u'ūm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e.

³⁴ — Wepicap exima be xepxepayū ixet ip jeedop pūg pe ma kama be. Deus pūg ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁵ Imēnpuxim xepxep aoyū tadedem ip jeedop. Deus pūg ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁶ Xepxep agokatkat jekat pe kapikipig ip je'e. Deus pūg ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat — io'e.

³⁷ — Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyū je'awerorom igēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūg'ukayū be — io'e Jesus.

18

¹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn jeweju etaybitbinayū be soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju iam ixeyū mutaybit am, eybu'un gu juy epesop Deus eju jekawēn ām iam tak.

² — Ihimāmāmāt ekawēn coco'ukat osunuy ikabogotka be — io'e Jesus. — Tūybe Deus ya'ōbuyxi gu iān o'e. Warara'acat ku'g tak ibuyxim gu osunuy — Jesus o'e.

³ — Itop'ūm e'ūbit ade em ma ajēmjēm ixē ibimāmāmāt ekawēn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un gu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ūm e'ūbit — Jesus o'e.

⁴ — Ade kabia ibimāmāmāt ekawēn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ūm e'ūbit puywan. Guyjom pit o'jekawēn jewebe ma. “Deus ya'ōbuyxi gu oxe,” io'e jewebe ma — io'e. —

“Warara'acat tak ibuyxim gu ojukuk,” io'e jewebe ma — io'e. ⁵— “Imēnpit ixē itop'ūm e'ūibit cuy osubuywan ixē be omu'ukpicegēgāp puxim,” io'e jewebe ma — io'e. — “Ibuywan'ūm pima, soat em kuka oajēmjmēm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

⁶— Ixē ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat itop'ūm e'ūibit o'subuywan jemu'ukcegēgāp puxim cūg gu ma'gu jekukum — io'e. ⁷— Pām Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaēhēyū buywan—soat kabia, soat ixima be dak jekay jewāwāwā'ukayū buywan— “Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayū buywan? ⁸Ibu'u gu ixeyū buywan — io'e. — Soat em ag cekay ip. Gaxīn ma ixeyū buywan — io'e. — Soat waḡo ḡn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayū xe'e otobuxik? Tobuxik pin cīcā oxē. Imēnpuyē juy eybu'un gu epesop Deus eju jekawēn ām — Jesus o'e.

⁹ Gebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn jewexe xipacayū be—warara'acat mubuyxi'ūm'ūmayū be— “Oceju acā xipat Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹⁰— Xepxep aḡokatkat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yabogāt'a kay — io'e. — Oajēm ip Deus eju jekawēn ām. Pūḡ Fariseu osunuy. Wara'at iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

¹¹— Gebuje Fariseu o'jekawēn Deus eju. Jaḡepūḡ ma cūg'i osunuy. Jewexe ya'ḡbuyxi jījā osunuy. Imēn o'jekawēn:

— “Deus,” io'e. “Ococok oce warara'acat puxim gu ḡn etabixē buye,” io'e. “Ixeyū ma itabikuku warara'acat pubut kay. ḡn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma warēmtaḡ ma jekukum. ḡn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma jepopom warara'acat tayxi eju. ḡn pit ka'ūma,” io'e. “Iḡo buxim gu dak ḡn—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat puxim gu,” io'e. ¹²“Pūḡ semana be xepxep kabia okpiwat ma ḡn jewemurēren kawēn ām eweju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in ḡn iūmūm ewebe,” io'e. “10 be ikuḡ pima, pūḡ ma ḡn iūmūm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

¹³— Iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pit cūg'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ḡbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpiokaka jeḡuycūḡap pibun, ikērēat kuḡ puyē — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuḡ ḡn,” io'e — io'e. — “Imēnpuyē etabotaidabotbon cuy eḡuy okay,” io'e — io'e Jesus.

¹⁴— Icēmān ḡn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu gu cūg ma o'e Deus xe—iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ḡbuyxian pin cīcā bima, eya'ḡbuyxian gu epesop Deus xe. Eya'ḡbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ḡbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

¹⁵ Gebuje Jesus eju etaybitbinayū warara'acat o'ḡukorēm. O'ḡukorēm ip Jesus kay mucayan bekkitkit tojtjon puyē. ¹⁶Imēnpit:

— Ebekitkit cuy epetojot okay — io'e Jesus cebayū be ip.

Gebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Bekitkit mubu'un gu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju gu juy Jesus kay,” i'ūmḡu juy epe'e cebe ip. Deus ixeyū buximayū kukukan je'e soat kukukan pima. ¹⁷Icēmān ḡn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u gu Deus pe jekukan. Imēnpuxim Deus pe eykukan eybu'u'ūm pima, cexe epesop ixē soat kukukan pima — io'e.

¹⁸ Gebuje aḡoka kukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ēn xipat, cedaḡ ocemutaybitbin puyē — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onūy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁹— Apēnpuyē dak ēn e'em owebe “Ēn xipat,” i? — Jesus o'e. — Ka'ūmḡu xipacat—Deus acā — io'e. ²⁰— Etaybit Deus pe wuyawēwēap ekawēn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay gu juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat epeyaoka gu juy,” i dak. “Eyetabikum gu juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa gu juy epe'e,” i dak. “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

²¹— Soat tag ibiat ekawēn tag cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

²² Iboap co buje, Jesus waram o'jekawēn cebe.

— Pūḡ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebutuy cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eḡūm ikuḡ'ūmayū be — io'e. — Iūm puje, ebutuy ade ece'e kabi be — io'e. — Gebuje juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

²³ Iḡuycūḡ cīcā o'e iboap co buje, ade jījā ibubut puyē. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ūm tadaybotbocayū be. Xerewun. O'jēm Jesus xewī.

²⁴ Aḡoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju—iḡuycūḡat cēmap co buje.

— Iba'ore jījā ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. ²⁵— Iba'ore camelo be ikap am awī daobi'atog. Imēnpuxim iba'ore jījā ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puyē — io'e.

²⁶— Abu be dak kuka o'e taxiḡo but? — io'e o'ya'ḡjojo'iyayū.

- ²⁷ — Ijodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ġu soat ma — Jesus o'e.
- ²⁸ Gebuje Pedro o'jekawēn Jesus eju.
— Oceu bit soat ocesuiwat eweju am — Pedro o'e Jesus pe.
- ²⁹ — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap taġ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a beayū aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywaġo dak, eyebay dak eyxi dak, eyebekitkit tak. ³⁰Deus bikuyap taġ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetait pima Deus xipacat je'ġūm eywebe. Eye'ū buje dak waram ġuto epeyetait — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.
- ³¹ Adeayū parakpewi Jesus 12 beayū o'tujowat. O'jekawēn ceweju ip.
— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay aju — io'e. — Soat waġo ōn. Kuyjeayū emudupmubararakup ekawēn taġ adeayū warēmtaġ ma ip okuk — io'e. ³² — Ixeyū oūm Judeu'ūmayū be okay itakomaayū be. Owaywayway ip je'e. Warēmtaġ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³ Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ġuto ocetait — io'e Jesus cebe ip—12 beayū be.
- ³⁴ Imēnpit 12 beayū xe cekawēn pa'arēm osunuy Jesus ekawēn.
— Apēnape ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn pa'arēm ocewebe — io'e ip.
- ³⁵ Jericó ka be Jesus ajēm pima, ita'ūmat dinheiro o'joojuy kapkapayū xewi. ³⁶ E bitako daġ xik'i bima kapkapayū daobiwēġ cocom ixē ita'ūmat.
— Apēnpuye eyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayū be.
- ³⁷ — Jesus ijoma kapkam puye—Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.
- ³⁸ Gebuje ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay.
— Jesus! — io'e. — Davi naxeġebit ēn! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e ya'ōberen.
- ³⁹ Imēnpuye kapkapayū ita'ūmat o'ġukorēm.
— Ecemūġ cuy! — io'e ip.
- Imēnpit biġ ma o'jewāwā ya'ōberen.
— Jesus! — io'e ma'ġuto. — Davi naxeġebit ēn! Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e.
- ⁴⁰ Jesus oajēm ita'ūmat kay. O'jecū e bidase.
— Ixe ita'ūmat epetojot okay — io'e jexeacat pe.
- O'tojot. O'jekawēn cebe, yajēm puje.
- ⁴¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e—Jesus o'e.
— Wetadam ece — io'e.
- ⁴² — Jetada ōn — io'e Jesus. — Etate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.
- ⁴³ Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatcoan o'e. Ixe dak o'ju Jesus eju.
— Ka'ūmġu ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.
- Imēneju soat o'jojojo'iaiyū:
— Ka'ūmġu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19

- ¹ Jesus oajēm ikabogatka kay—Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka daġ. ² Ibo ka be aġokatkat osunuy. Ibutet Zaquēu i osunuy. Iecuġap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibutut adeat osunuy.
- ³ Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Imēnpit Jesus co ba'ore osunuy taoapīn puye. Ijo ba'ore osunuy adeayū Jesus akokoreren oekuku buye.
- ⁴ Imēnpuye Zaquēu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēġ ma je'kap iam itaybit puye.
- ⁵ Ibo'ip tiotpe yajēm puje, Jesus o'jeapūn Zaquēu kay.
— Zaquēu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be ōn cum — Jesus o'e.
- ⁶ Zaquēu dao ma o'kop ip ejuwi. Icoġcok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.
— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.
- ⁷ Iboap o'jojojo'iaiyū Jesus o'jomuymuy ip jeweweju.
— Jesus o'ju Zaquēu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaquēu ikērēat mujurūġrūġxi! — io'e ip jewewebe.
- ⁸ Gebuje Zaquēu o'jekawēn Jesus eju jeduk'a be.
— Kariwa — io'e. — A'ōpicūġ cuy eġuy. Ikērēat cuk adi oġujurūġrūġiap cuy ocepere. Obubut'in oġūm ikuġ'ūmayū be. Ipidase oġūm cebe ip — io'e. — Adeayū muġuykukukum cuk adi oġuy dinheiro — io'e. — Ebadipip dinheiro juy oġūm pūġ dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaquēu.
- ⁹ — Zaquēu, Deus edaxijo ġasū bit — io'e Jesus. — Xipat ixē be edaxijo am ēn Abraão naxeġebit puye. ¹⁰ Soat waġo ōn. Ijodi ojot ikērēat mujurūġrūġ'ukat kudada am. Ixeyū daxijo am ojot — io'e Jesus.

¹¹ Adeayū be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip. Jerusalém ka be Jesus oajēm pin. Tūybe ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e iān o'e ip adeayū. Imēnpuye iboap ekawēn o'ḡuwēn Jesus.

¹² — Kariwa yoboḡat cu ojuy wūyatka kay — io'e Jesus. — Wūyatka watwat ixē kariwa yoboḡat muy ojuy jekukan. ¹³ Iju'ūm pima 10 beayū o'ḡudot jewekay jebuywatwat'ukayū. Pūḡpūḡpūḡ ma o'ḡūm soat pe dinheiro isurūḡat. Soat ip pūḡpūḡpūḡ o'e ikuḡ. “Ōn ijoce'ūm pima, epeyekapik ijop kuḡ dinheiro kuḡ wara'at pu am—dinheiro bu am,” io'e ixē kariwa cebe ip. ¹⁴ Imēnpit cebekitkityū'in itakoma osodop ip jekariwa yoboḡat kay. Imēnpuye itakomaayū jebureyū o'ḡuju jekariwa nomuju jekawēn ām ceweju. E daḡ ip o'e cebe: “Ekay ḡu oceju,” i. “Ocekukat pin ḡu ewebe,” io'e ip cebe e daḡ — Jesus o'e.

¹⁵ — Gebuje o'ju wūyat ka kay — io'e. — Wūyatka be bima ibo ka watwat ixē kariwa yoboḡat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip o'jomuy. O'jēm wūyatka bewi. Jay. Oajēm ḡuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwā jewekay. 10 be dinheiro o'ḡūmḡūm cebe iayū o'tomuwā. Itaybit pin o'e peburū paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

¹⁶ — Gebuje ibuywatwat'ukat oajēm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Pūḡ dinheiro eḡūm owebe isurūḡat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

¹⁷ — “Xipāt ēn,” io'e. “Xīpan cīcā juk adi ecekapik,” io'e. “Xīpan cuk adi ecekapik pūḡat kuḡ ewebe oḡūm'iat kuḡ—dinheiro kuḡ—yopīcat kuḡ,” io'e. “Imēnpuye 10 be aḡoka kukan ecesūy,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

¹⁸ — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Ixaat kuḡ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

¹⁹ — “5 be ikaboḡatka kukan ecesūy—wūyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

²⁰ — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Ed-inheirom. Pūḡ ma,” io'e. “Ocekapik ḡu wara'at pu am. Oḡuekabek pit paḡōm,” io'e. ²¹ “Oparara ebuxim, ēn warara'acat mudadaybotbon puye,” io'e. “Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ḡu ma'ḡu,” io'e. “Ēn ibubum cexewi ip taidadam ḡu ma'ḡu,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

²² — “Xipāt'ūm cīcā ēn,” io'e kariwa. “Ajo pēḡap ḡu ēn?” kariwa o'e ya'ōberen jebuywatwat'ukat pe. “‘Ocekapik ḡu wara'at pu am,’ i ēn e'em owebe. ‘Oḡuekabek paḡōm,’ i ēn e'em owebe,” io'e. “Ēn warara'acat mudadaybotbon,” i ēn e'em owebe,” io'e. “Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ḡu ma'ḡu,” i ēn e'em owebe,” io'e. “‘Ēn ibubum cexewi ip taidadam ḡu ma'ḡu,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ²³ “Apēnpuye dak dinheiro eḡūm ḡu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixē be wara'at pu am? Ixē be iūm puje, wara'at kuḡ kajuk ece'e dinheiro kuḡ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁴ — “Pūḡ ma ikuḡat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayū be. 10 be ikuḡat pe juy epeḡūm,” io'e — Jesus o'e.

²⁵ — “Kariwa, imēn ḡu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikuḡ!” io'e ip kariwa be.

²⁶ — “Imēn ma ōn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'ḡūm ip. Ade'umat kukat xewi bit je'jat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁷ — “Okay itakomaayū juy epetojot ijoce,” io'e. “‘Ocekukat pin ḡu ewebe,’ i juk o'e ip owebe,” io'e. “Ixeyū juy epetojot ijoce,” io'e. “Ixeyū ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

²⁸ Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalém ka kay. Jeweju etaybitbinayū wap o'ju Jesus. ²⁹ Oajēm ip Betfagē ka xe, Betânia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajēm pima xepxepayū o'ḡuju wara'atka be jeweju etaybitbinayū.

³⁰ — Epeju juy aḡoka kay—wuywapatka kay — io'e xepxepayū be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik—ikirikat—yakpi jeje'ibit'umat. Ixe jumento'it'it epeḡuwepak — io'e cebe ip.

³¹ — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apēnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikuḡ'ūm puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip.

³² O'ju ip xepxepayū.

Oajēm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apēn cuk Jesus o'e iap taḡ. ³³ Imuwekapkam pima ōhō iwat o'jekawēn cebe ip.

— Apēnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e ōhō iwat.

³⁴ — Ocekariwa cekay, ikuḡ'ūm puye — io'e xepxepayū.

— Ha'a — io'e.

³⁵ O'tujowat ip Jesus kay. Oajēm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōḡ ip. Ceweju etaybitbinayū Jesus o'ḡuju jumento'it'it akpi jeje—iekabek ceje. ³⁶ Jerusalém ka xe Jesus ajēm pima, adeayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus wap e daḡ ya'ōbuyxi cexe ip puye. ³⁷ Jesus o'tobede jīā ip gebuje. Icockok cīcā ip o'e Oliveira dip'a pēnpēn taḡ kopkom pima—soat cebekitkit. O'jewāwā ip Jesus kay.

— Deus xipacat cīcā — io'e ip ya'ōberen. — Teku ka'ūma buk ajojojoiap mubapukpuḡ jekukum — io'e ip. ³⁸— Wuykukukat omuyku Deus a'ōbi — io'e ip jewewebe. — Ka'ūma ma ixe jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'ūm jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'gūm cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

³⁹ Imēneju Fariseuyū o'jewāwā Jesus pe adeayū parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemūḡ cuy,” i juy ece eweju etaybitbinayū be, warēmtaḡ ma ip e'em puye — io'e ip.

⁴⁰ — Iteyū mūḡ'i bima, wita'a ma kuka o'jeawāwā odobede am — io'e.

⁴¹ Jajēm puje, Jerusalēm ka kay o'jeak Jesus. O'tōn ika jojom pima ade ika watwat kūyjobit'ūm puye. O'jekawēn ika jojom pima.

⁴² — Jerusalēm ka watwat, Deus omudot eydaxijoap ojuy kaba'ūm eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jījā ḡasū ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixe be eydaxijo am. Imēnpuye wekawēn ba'arēm eyxe — io'e. ⁴³ — Imēnpuye ḡuyjom eykay itakomaayū korara jo'iat jomuy ip eyka koreren jeōm ām eyaokaka am — io'e. — Ka'wi muḡēḡē ip jomuy. Jeymukoreren ip eyenapōnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e. ⁴⁴ — Jeymu'ūm ip. Soat eyka watwat ḡu'ūm ip. Ka'ūma ma jepoyat. Ikaboḡatka sukamu'ūm cīcā ip. Wita'a yamudu ip—soat'a uk'a muḡēḡēap'a. Pūḡ'a iwat ḡu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ḡu. ḡasū ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ḡu. Imēnpuye soat ip jeymu'ūm. Pūḡ tak epeyepoyat ḡu. Soat ip jeymu'ūm — io'e Jesus.

⁴⁵ Jesus oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay. Ya be oōm. Aḡokatkayū o'ḡujēm uk'a ekorara bewi—ōhō deidada'ukayū.

⁴⁶ — Imēn e'em Deus ekawēntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawēnwēnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwexat ibukurukayū munēmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus adeayū mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be.

Gebuje paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy oeku ip—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, warara'acayū dak—Judeuyū kukukayū. Jesus aoka ojuy osodop ixeyū ma.

⁴⁸ Adeayū bit Jesus ekawēn kay jījā osodop. Imēnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ūmayū be.

20

¹ Jesus imutaybitbin pima paīyū kukukayū oajēm cekay. Oajēm ip Jesus kawēn idipat muwēnuwēn pima Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Oajēm ip Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. ² Soat ip o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi juk ija'a beayū eḡujēm? — io'e ip. — Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukūyjom ece — io'e ip.

³ — Eyju ma omukūyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴ — Abu-a'ōbi ḡu juk Joāo ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ḡu xe'e? Iboam cuy epe'e omukūyjom — io'e cebe ip.

⁵ Gebuje o'jewa'ōxixik ip jeweweju.

— Apēn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'ōbi” i'e buje cebe, “Apēnpuye juk eyetabat ḡu Joāo kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip. ⁶ — “Ijodiat a'ōbi,” i'e buje bit cebe, adeayū wuyabuḡbug je'e wita'am, ixeyū xe Joāo Deus a'ōbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷ Imēnpuye:

— Ocetaybit ḡu abu-a'ōbi juk Joāo ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸ — Ōn tak jeymukūyjo ḡu abu-a'ōbi ōn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū mukūyjo am Deus a'ōbi ōn jekukum iam.

— Aḡokatkat ibune'icatpune o'taīda uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat aḡokatkayū o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyū aḡokatkayū tip wiwim pima. Ibun cīcā osunuy wara'at ka be — io'e. ¹⁰ — Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwā.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ḡuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukat o'yamupāupā tip iwat buywatwat'ukat. O'ḡujēm ip tip pewi. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹ — Ibocewi tip iwat wara'at o'ḡuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ḡujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jījā. Warēmtaḡ ma o'jukuk ip. Ibui puḡ ma o'ḡujēm ip. Pūḡ'a dak ip o'yaūm ḡu cebe. Jebui puḡ ma o'jepit kadai iwat pe — io'e.

12 — Ibocewi wara'at o'guju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip o'yamupāupā. Ixe dak o'gūjēm ip tip pewi. Jebui puḡ ma o'jepit ip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebapūḡayū o'gūjēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'gūjēm ip. Ebapūḡ em ip ibui puḡ ma o'guypit kadaidip iwat kay.

13 — Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēn paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy o'guju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikukpin cīcāat cuy o'guju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

14 — Kadaidip tip iwat jekpot o'guju tip kay. Xerewun. O'jēm. Jay. Oajēm tip pe. Imēnpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawēn jewebe.

— “Ga'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ga'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewebe.

15 — Tip iwat ipot o'tujūjēm ip tip pewi. Kacūḡ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apēn je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'iaiyū be? — io'e Jesus ja'ṭojomayū be. 16 — Oḡuwēn eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieḡ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cēm tu? — io'e Jesus ekawēn cocoyū. — Imēn xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

17 — Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēḡaptup imēn e'em:

“Ite'a wita'a xipat ḡu,” io'e uk'a muymuy'ukayū jewebe, i. Ite'a o'yaxik ip, i. Imēnpit o'yaxikiat'a xipat cīcāat'am o'e, i. Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aeduap puxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēḡaptup — io'e Jesus. 18 — Iḡo'a jejewi je'at puje, o'jeweñomñomñom kuka. Ijodiat ceje iḡo'a at puje, tōm ā kuka o'e ip — io'e.

Iboap ekawēn o'ḡuwēn Deus a'ōbi ðn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuj.

19 O'ya'ṭjojo'iaiyū oitakomān Jesus kay ibo ekawēn cocom puye—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, paīyū kukukayū dak.

— Jesus ijop ekawēn o'ḡuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewebe.

Imēnpuye Jesus pu ojuj o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip adeayū buxim. 20 Ixeyū dak dinheiro o'ḡūm aḡokatkayū be Jesus ekawēn puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawēn kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawēn puyxijom cuy epeku — io'e ip. — Warēmtaḡ ma acō'i jekawēn — io'e ip. — Warēmtaḡ ma cekawēn puje, Iecugap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecugap a'ōbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajēm ip.

21 — Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedaḡ ma ēn kawēnwēn iam. Cedaḡ ma ēn ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocūḡ kadi kay ḡu ēn aḡ—badiat kay acā — io'e ip.

Imēn o'e ip ya'ṭjojoayū muḡuykuku ojuj Jesus kay oceju iam.

22 — Cedaḡ tu exe wuywebe dinheiro ūm ām soat xe ya'ōbuyxiat pe—wuyeipi kukat pe—César be? Aceḡūm ḡu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

23 Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyū wekawēn puyxijo ojuj — i.

24 — Dinheiro isurūḡat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip—jedobatbanayū be—jekawēn puyxijojo ojujacat pe.

— Juku — io'e ip.

O'ḡubapuk cebe.

— Abu-biōḡbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biōḡbuk—soat xe ya'ōbuyxiat biōḡbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

25 — César emukaypin cuy epeḡūm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeḡūm cebe — io'e Jesus.

26 Jesus ekawēn puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Mūḡ ma osodop ip.

— Itaybit cīcā teku jede am — io'e ip. — Ya'ōmuyipit pa'ore wuywebe — io'e ip jewebe.

27 Saduceuyū oajēm Jesus kay. Saduceuyū Judeuyū dak osodop ip. Tūybe wuye'ū buje acejetait'ūma waram iān o'e ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

28 — Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawēwēaptup cuk adi o'tupmubararak ocewebeaptup — io'e ip. — Imēn e'em ibodup:

Agokatkat waḡo'ūm e'ū buje, ikitpit puk cuy jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju itayxibuk i't'et'ūm pima, i. Jewebumūn cuy imu'ukreḡ am, bekicat muaypan am jewaḡo'ūm tieḡ, i.

29 Imēn Moisés o'tupmubararak — io'e ip.

Gebuje 7 beayū o'ḡuwēn ip Jesus pe—ikitpitpiyū.

— Koapat o'jewebumün. Ixe koapat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma — io'e ip. ³⁰ — Gebuje jewago'üm tomjuat o'jewebumün jewago'üm tayxibuk eju. Ixe tomjuat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma'guto — io'e ip. ³¹ — Ibocewi warara'acayü o'jewebumünmün jewago'üm tayxibuk eju 5 beayü—koapat tayxibuk eju—püg eju ma. Soat ip o'jewebumünmün ceweju. Jekpotpet'üm pima ma oe'ü'ü ip soat ma — io'e ip. ³² — Soat ip ce'ü buje, ayacat'üm tak oe'ü. ³³ Soat o'jewebumünmün ceweju 7 beayü. Imëneju waram wuyetai puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵ Gebuje Jesus o'jekawën Saduceuyü be.

— Ijodiat ma jewebumünmün — io'e. — Waram o'jetait'iyü bit jewebumünmün gu. Deus ixeyü o'gutait ce'üap tomukadi. Jewebumünmün gu ip. ³⁶ Waram o'jetait'iyü waram gu je'ü, Deus ekawën tojtjot'ukat puxim ip puye. Deus ipotpoyü ip, Deus ixeyü o'gutait ce'üap tomukadi buye — io'e Jesus. ³⁷ — Napa ma eyju e'em "Waram acejetait gu," i. Waram epeyetai — io'e. — Waram acejetait wuye'ü buje iam cuk adi o'gutaybitbin Moisés — io'e. — Ixe Moisés tipsopat ekawëntup o'tupmubararak. "Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak," i juk o'e Moisés, ce'ü'ü ip puje. ³⁸ Deus ce'üat kukukat gu—itaicat kukukat acã. Imënpuye wuyetaibit ixeyü'üm'üm waram o'jetait ce'üap tomukadi iam. Soat itait Deus xe—itaicayü, waram o'jetait'iyü dak — Jesus o'e.

³⁹ — Etaybit cîcã ma jede am — io'e Moisés ekawën imutaybitbin'ukat.

⁴⁰ Ya'öbabi'üm ip o'e Jesus a'öbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Addeayü e'em "Deus emunaë Davi naxegebit," i — io'e Jesus cebe ip. ⁴² — Imën e'em Davi Salmodup pe:

Deus o'e okukukat pe: "Xik'i abik oba'at kadi," i. ⁴³ "Ekay itakomaat a'öbacaap o'gu'üm," i. Küyjobit jeedop ip a'ö kay, i — io'e.

⁴⁴ — Imën Davi e'em Salmodup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaë be "Okukukat" i. Imënpuye Deus emunaë Davi naxegebit acã gu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Gebuje Jesus o'jekawën jeweu etaybitbinayü eju. 12 beayü eju o'jekawën adeayü a'öpjiu.

⁴⁶ — Eyday'em'um cuy epesop Moisés ekawën eymutaybitbin'ukayü be eymuğuykukuap puxim — io'e. — Tüybe soat podi ma oca'öbuyi iän e'em ip — io'e. — Jesay ukpi wëñëgwëñëgãñ ip jekukum soat pe jejojoan. Icockok cîcã ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yobogat tüyap pe abik ojuy ip Deus eju kawëñwënap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yobogat tüyap kay yabikap ojuy. ⁴⁷ Agokatkat'üm e'ü buje, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawën wa'üm cîcã ip Deus eju warara'acat pe "Eyetaibit cîcã Deus eju kawëñ ãm" i'e am cebe ip. Jewexe Deus eju ip kawëñwën. Deus xe gu ip ya'öbuyi—jewexe acã. Imënpuye soat podi ma ipiat supi'ajo ip — io'e Jesus.

21

¹ Gebuje Jesus o'jeak dinheiro mün'a kay—isurügat mün'a kay. Dinheiro mün'a Deus eju kawëñwënap'a be o'yanuy. Ibubut adeayü dinheiro mögmög ip o'e igo'a be. Xeresu gu o'jomög ip ya be.

² Gebuje Jesus ayacat o'jojo—itop'üm e'uilibit—tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurügat o'jomög igo'a be—xepxep ä o'jomög. Xepxepatei teibog gu osodop—tei't ma.

³⁻⁴ — Icëmãñ òn e'em eywebe — Jesus o'e jexeayü be. — Ibubut adeayü ma ade o'jomög ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomög ip ya be jedinheiro'in. Ixe ayacat pit soat jexewiat o'jomög jedinheiro. Ka'üma ma o'jepoyat cexe. Tei'icat o'jomög. Inaka soat o'jomög jedinheiro. Jexat pu ojuyap tak o'jomög. Imënpuye Deus xe ayacat teibog o'jomög tei't ma'gu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomög — io'e Jesus.

⁵ Gebuje ceweju etaybitbinayü o'jekawën Jesus eju.

— Tapu, ak'i juy ece — io'e ip. — Deus eju kawëñwënap'a yadip cîcã! — io'e ip. — Wita'a muğëgë'a yadip cîcã! — io'e ip. — Adeayü juk adi jedinheiro o'gümgüm yamudipaptem — io'e ip.

⁶ — Icëmãñ — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cîcã gäsü. Gaxin ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'awebotbon gu je'e wita'a — io'e Jesus.

⁷ — Tapu, puğün xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'bapuk gäsü je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

⁸ — Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuğuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayü jajëm. "Cristo òn," i napa ma je'e ip warara'acat pe. "Ijodiat taxiyojo'ukan Deus emunaë òn," i napa ma je'e ip. "Gaxin ma Deus soat kukukan je'e," i napa ma je'e ip. Eyetabun gu juy epesop ixeyü ekawën kay — io'e. ⁹ — Soat kaka dağ nopagögöm je'e

ip—ijoxin ma, wūy dak. Nopağōğōmap awēğ tobuxik puje, eyağuykorereren ġu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ġu buk.

¹⁰— Pūğ eipi watwat nopagağōğōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūğ ka watwat nopagağōğōm je'e wara'at ka watwat eju. ¹¹ Soat kaka dağ ipi jexixi. Soat ka dağ je'e reap. Soat ka dağ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāat je' bapuk. Wuymupararanan tak je' bapuk kabi be — io'e.

¹²— Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeuyū be eymuymuy am. Daomūnmūnap'a be ip jeymuom. Jeydujowat ip iceguap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye. ¹³ Ixeyū dopabe bima juy kawēn idipat epeguwēn cebe ip — io'e. ¹⁴— “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmġu juy epe'e. “Apēn paxi ocededayo?” i'ūmġu dak cuy epe'e. Eyağuybabi'ūm'ūm ġu juy epesop apēn paxi ocededayo iap kay. ¹⁵ Ōn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe bima. Eya'ōmuypit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. ¹⁶— Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka am, eywağoyū dak, eybadipyū dak, eybureyū dak. Ixeyū ma ey'in yaoka pūğpūğ. ¹⁷ Soat eykay ġu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e. ¹⁸— Ōn pit soat em ağ oguy eykay. Soat em ōn xipan ġeykuk. ¹⁹ Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'ġu eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e Jesus.

²⁰— Sorarayū be Jerusalēm ka mukoreren puje, eyetaybit epesop ġaxin ma ip ikamu'ūm iam. ²¹ Jerusalēm ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judēia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'jēm ġu ikaboğatka watwat. Ikaboğatka kay ġu juy ip jenapōn kogūnpi watwat. ²² Jenapōn ġu juy ip ixē kabia be Deus jekay itakomaayū be jeweğ puye. Ixe soat pe jeweik jemudupmubararaktup ekawēn tağ—kuyjeatup ekawēn tağ — io'e.

²³— Yukreğayū ipiat supi'ajojo jījā ixē kabia be, jekūm pe je'it kukayū dak. Judēia eipi watwat ipiat supi'ajojo jījā. Deus ipiat supi'ajoat Judeuyū be itakoma jījā buye. ²⁴ Cekay itakomaayū Judeuyū yaokaka pajam. Warara'acat ip taomūn. Taomūnmūn ip tujowat wara'at ka dağ. Jerusalēm ka sukamu'ūm Judeu'ūmayū. Imēn je' bapuk Judeu'ūmayū soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵— Iwaruat je' bapukpuk kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yağuybabi'ūm'ūm cīcā je'e. Yağuybabi'ūm'ūm je'e ip soati jedixixi jījā buye, tipodoy jījā buye dak. ²⁶ Soat kabi beacat muycemcemap jearere. Soat ya'ōca'ūm je'e jeparara pibun. Ya'ōca'ūm je'e ip iparuarat ebapuk puje — io'e.

²⁷— Gebuje ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajēm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat wago ōn. Ixeyū ojo. “Ka'ūma ma ejo'iat ya'ōbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. ²⁸— Iboap ebapuk puje, ġaxin ma taxijojom epe'e. Imēnpuye eycockoğ cuy epesop. Eya'ōcam cuy epesop — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip.

²⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn jexeyāy be.

— Figueira'ip cuy epeyococo, wara'at'ip tak. ³⁰ Tupkireatup cēm puje, eyetaybit ġaxin ma koato je'e iam. ³¹ Imēnpuxim iparuarat ebapuk puje, eyetaybit epe'e ġaxin ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³²— Icēmān ōn e'em eywebe. Soat ġasūacayū e'ū awap soat je' bapuk wekawēn tağ. ³³ Kabi i'ūm, i'pi dak. Wekawēn pit i'ūm ġu. Soat em wekawēn kay itabut jeedop ip adeayū — io'e.

³⁴— Ağ cuy epesop wajēmap kay — io'e. — Puybitxim ġu juy epesop kawedixim ġu dak, tarekrek pupuxim ġu dak — io'e. — Ağ cuy epesop wēpit puje puca ekuyap puxim ibu buje. ³⁵ Ağ'ūm pima epeyekuy wēpit puje puca ekuyap puxim ibu buje. ³⁶ Imēnpuye soat em ma ağ cuy epesop wēpicap kay. Soat em cuy epeyekawēn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eğuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuywatwan cuy eğuy soat wago kay ocajēm puje ocesūsūnap puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸ Soat kabia Jesus adeayū mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Kabia'isum adeayū je'aweroro'uk ip osodop iğo'a be Jesus ekawēn com. Kabiogkabiog'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicūğpe xexen.

22

¹ Peta ajēm pima paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ² Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'umat'a. Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Apēn ġu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayū eta'ūm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayū buxim iparara ip puye.

³⁻⁴ Gebuje Judas o'ju paīyū kukukayū kay oibu'un Jesus kay buye. Kūyjobit o'e Satanás a'ō kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. ¹² beayū'in osunuy ixē. Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū kay dak o'ju. Jekawēn ām ceweju ip o'ju. Oajēm cekay ip. Jay.

— Õn ma Jesus oğüm eywebe yaoka am — io'e. — Apên xe'e oğüm eywebe? — io'e Judas.
⁵ Icokkok cîcâ ip o'e paîyû kukukayû, Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayû kukukayû dak.
 — Ocewebe Jesus ùm puje, dinheiro oce'güm ewebe iûmapteim — io'e ip Judas pe.

⁶ — Ha'a, dinheiro juy eğüm owebe — io'e cebe ip.

Imênetu soat kabia paîyû be Jesus ùm ojuy oeku Judas. Adeayû eta'ùm pi iùm ojuy oeku.

⁷⁻⁸ Peta ajêm puje, Jesus Pedro o'ğuju ikaboğatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyû pão'a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhauptômtêm'ûmat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imênpuje Jesus Pedroyû o'ğuju soat muxipan am.

— Ikaboğatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip—Pedro be, João be dak.

⁹ — Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

¹⁰ — Eya'ôpicûcûg cuy epesop! — io'e. — Ikaboğatka be eyôm puje, ağokatkat eydopabijuk—idibi mûn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iôm puje, eyju Peta epeôm iğo'a be — io'e. ¹¹ — Uk'a iwat pe juy epeyekawên. “Ocemutaybitbin'ukat o'jewa'ômudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “ 'Pu'abi be ebikuy omujum jekôn âm oweju etaybitbinayû eju Páscoa kabia bima,’ i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹² — Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yaboğat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip.

¹³ O'ju ip ikaboğatka be. Apên cuk adi Jesus o'e cebe ip iap tağ o'tobuxik ip soat tağ. Ovelha o'joyoy ip iğo'abi be.

¹⁴ Jekôn pima Jesus o'jekawên jemumujuyû eju—12 beayû eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

¹⁵ — Páscoa xat o pin cîcâ òn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Gaxîn ma juy òn ipiat'ajom — io'e. ¹⁶ — Deus soat kukukan'ùm pima Páscoa xat ojo'o ğu. Imênpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

¹⁷ Gebuje Jesus uva'abidi o'timuôm tikônkôğap pe.

— Bay, ên xipat cîcâ — io'e Deus pe.

Tikônkôğap o'ğüm jeweu etaybitbinayû be.

— Juku — io'e. — Epetikôn. Epetimu'ê'ê eyewewebe — io'e. ¹⁸ — Ijodi ğu waram uva'abidi otikôn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikôn — io'e Jesus.

¹⁹ Gebuje pão'a o'yabu.

— Bay, ên xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaüm cebe ip.

— Iju'a ojebit — io'e. — Eywebeam oje'û. Ya'o buje we'ûap kay juy ğebum epesop — io'e cebe ip.

²⁰ Jekôn epere buje, uva'abidi o'tiüm cebe ip.

— Ijodi kôn puje, odoymukererenap kay juy ğebum epesop — io'e. — Gasû Deus ikêrêat ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oje'û buye. Ikêrêat ju'uk eywebewi apên kuyje ixe o'e iap tağ — io'e Jesus. ²¹ — Mesa be xik'i owejuat ma oüm okay itakomaayû be — io'e. ²² — Soat wağo òn. Oje'û apên cuk adi webay ibikuy osunuy iap tağ. Imênpit Deus ipiat supi'ajoat oümat pe — io'e.

²³ — Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'ğüm cekay itakomaayû be? — io'e ip jewewebe Jesus eju jekônkônayû.

²⁴ Gebuje Jesus eju etaybitbinayû o'jewa'ôbubu jeweweu.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'ôbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewa'ôxikxik ip. ²⁵ Jesus o'jekawên cebe ip.

— “Küyjobin cuy epesop wa'ô kay,” i'e'em ijodiat kukukayû jebekitkit pe. “Kariwa yoboğat òn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayû xe. ²⁶ Eyju bit imên gu juy epesop. Kariwa yoboğat pin pima, ya'ôbuyxi'ûmat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷ — Abu kariwa yoboğat? — io'e. — Jekôn âm mesa be xik'iat tu? Ixat tojtot'ukat gu xe'e? Jekôn âm mesa be xik'iat ma kariwa yoboğat. Imênpit eyxe bima wuyxat tojtot'ukat puxim cuk adi ojekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi ojekuku — io'e Jesus. ²⁸ Eybu'un gu juk adi epesop okay, warara'acat a'gu ipiat o'supl'ajoat owebe — io'e. ²⁹ — Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesûy,” i. Imênpuxim “Eyju dak soat kukukayûm epesop oweju,” i òn e'em eywebe. ³⁰ Òn soat kukukan pima, wemesa be epeyekôn oweju — io'e. — “Eyju ikêrêat kuğ Deus xe,” i epe'e küyjobit'ûmayû be. “Eyju ikêrêat kuğ gu Deus xe,” i dak cuy epe'e küyjobicayû be. Imên epe'e Israel naxeğebitbit pe—12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jeweu etaybitbinayû be.

³¹ — Simão — io'e Jesus Simão Pedro be. — Eya'ôpicûg cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simão buyxijo pin òn, itabut paxi je'e wa'ô kay iam,” i — io'e Jesus Simão be. — Satanás itabucayû xewi emujêm pim apên wuyju tarekrekata mujêmjêm taixee bewi iap

puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayū,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³² — Imēnpit kuy ocekawēn Deus eju ewebeam. “Simāo juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpitpiyū juy esubuywan itabut cīcā am ip okay — io'e Jesus.

³³ — Kariwa, jeiwat ġu òn — io'e Simāo Jesus pe. — Obu'un ġu ekay — io'e. — Daomūnmūnap'a be dak cuy oju eburem. We'ūap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴ — Pedro — io'e. — Sapokay ede'ūm awap, ebaupūg em “Ixe bure ġu òn,” i ecce'e — io'e Jesus pit.

³⁵ Gebuje o'jekawēn wara'acayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

— Patorōn kuġ'ūm cuk adi òn eymuju, sako kuġ'ūm tak, bolsa kuġ'ūm tak, eyiuk kuġ'ūm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ūma. Xipan cuk adi oceku — io'e ip.

³⁶ — Gasū bit — io'e cebe ip — patorōn kuġ pima juy epetujowat eyekuap taġ — io'e. — Sako kuġ pima juy epetujowat. Payao kuġ'ūm pima juy eyeekabek epeteida ibu am — io'e.

³⁷ — Imēn e'em Deus ekawēntup—omuweġaptup:

“Ikērēat muġēġē'ukat ēn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i.

Ibodup ekawēn taġ je'e ip owebe gasū — io'e Jesus.

³⁸ — Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuġ — io'e ip.

— O'e ma burut — io'e.

³⁹ Ibocewi o'jēm ip jekōnkōnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay—cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayū dak o'ju tomuju. ⁴⁰ O'jekawēn ceweju ip yajēm puje.

— Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴¹ Jesus o'jewerūġ jeweju etaybitbinayū xewi. Bosusu o'ju. Jaġēpūġ ma o'e.

Gebuje Jesus o'jekawēn Deus eju. Jēġ aecōġcōġ o'jekawēn.

⁴² — Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e Deus pe. — Imēnpit obikuyap taġ ġu juy ece—ebikuyap taġ acā — io'e.

⁴³ Ibocewi Deus ekawēn tojtot'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'ōmucan am.

⁴⁴ Biġ ma ja'ōbuyxim o'jekawēn Deus eju. Jēġuycūġat pibun ma oe'ū pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iġuycūġ cīcā buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵ Deus eju jekawēn epere buje o'āy. Kirik'āy. Jeweju etaybitbinayū kay oajēm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jēġuycūġap kuġ ip yoboġ cīcā buye.

⁴⁶ — Apēnpuye eyxexet? — io'e. — Epeywurūġ cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁷ Warara'acayū dak oajēm Judas eju. Ixe Judas warara'acayū wap oajēm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayū'in osunuy.

Oajēm Jesus kay Judas. Oajēm Jesus aġobu kōn ām tobede am.

⁴⁸ — Judas — io'e Jesus. — Soat waġo òn — io'e. — Waġobu kōn tu ēn oūm ām okay itakomaayū be? — io'e.

⁴⁹ Gebuje Jesus eju etaybitbinayū itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰ Pūġ ixeyū'in tak paīyū kukukat puywatwat'ukat o'suġuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ġuybu o'suġuybu'uk.

⁵¹ — Imēn ġu bit epesop! — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

Cay. O'suġuybumucay. O'suġuybumwedap. ġuybudip o'e.

⁵² Gebuje Jesus o'jekawēn Judas ejuayū eju—paīyū kukukayū eju, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū eju dak, Judeuyū kukukayū eju dak.

— Epajēm odaomūn ām ibukurukat taomūnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuġ epajēm — io'e Jesus. ⁵³ — Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be juk adi oġuy. Epesot ġu juk adi odaomūn ām iġo'a be bima — io'e. — Gasū bit okuk put eywebe eybikuyap taġ. Eybikuyap taġ eyeku but gasū. Kabioġboġ taġ jekuku'ukayū kukat ijodiat kukat gasū. Satanás ijodiat kukat gasū. Eyju dak kūyjobit ixe a'ō kay — io'e Jesus.

⁵⁴ Judas ejuayū Jesus o'jat. O'tujowat ip paīyū kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wūy ma oeku Jesus nomuju. Oajēm ip.

⁵⁵ Gebuje daxa o'ġusop ip paīyū kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyū parakpe.

⁵⁶ Gebuje ayacat Pedro o'jojo—yaypan'isuat—paīyū kukukat puywatwat'ukat. O'jojojo Pedro daxa ekabia daġ puye. O'jeak cekay.

— Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixe ayacat.

⁵⁷ — Ka'ūma — Pedro bit o'e napa ma. — Tū'ū, ixe bure ġu òn — io'e napa ma jebuap puxim.

- ⁵⁸ Wara'acat Pedro o'jojjo ibun'üm pima aḡokatkat.
— Ēn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.
— Ka'üma — Pedro o'e. — Jekukum ḡu ðn ceweju. Ojeku ḡu ðn pit ceweju — io'e napa ma.
- ⁵⁹ Püḡ hora kap puje, wara'acat o'jekawën.
— Icēmān ěn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galiléia eipi bewiat ěn — io'e Pedro be.
- ⁶⁰ — Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ḡu apěn ěn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ḡu ðn pit — io'e napa ma.
Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepěn.
- ⁶¹ Gebuje o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jegebu Jesus a'ð kay—kuy bimaap a'ð kay.
— Ebapüḡ em napa ma ece'e "Jesus bure ḡu ðn," i — i juk o'e Jesus Pedro be.
- ⁶² Kacüḡ kay Pedro o'ju. Jesus bure ḡu ðn iap kay o'jegebu. Iměnpuye o'tĕn cĭcā.
- ⁶³ Iwiwi'ukayü Jesus o'jowayway—o'jat'ia'yü. Jesus o'ḡupokupok ip. ⁶⁴ Jesus eta o'sutamuekabek ip pagōm.
— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.
- ⁶⁵ Jesus o'jomuymuy jĭjā ip. Warěmtaḡ ma ip Jesus o'jukuk.
- ⁶⁶ Gebuje Judeuyü kukukayü o'je'awero ip, pa'yü kukukayü dak, Moisés ekawěn imutaybitbin'ukayü dak. Judeuyü awěwě'ukayü yoboḡayü ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyü kay. Waram ḡuto Jesus o'jowaywayway ip.
- ⁶⁷ — Ēn tu Deus emunaě? — io'e ip. "Cemunaě bima bit cuy ece ocewebe," io'e ip Jesus pe.
— Ēn eymuküyjo bima, okay eyetabut ḡu kuka epe'e — io'e Jesus pit. ⁶⁸ — Omuküyjom cuy epe'e i ðn e'em eywebe bima, kuka omuküyjom ḡu epe'e. ⁶⁹ Iměnpit soat waḡo ðn. GaXĭn ma oabik Deus ba'at kadi—soat podi ma ya'ðbacaap ba'at kadi. Ixe jo'i wa'ðbaca oḡuy — io'e Jesus.
— Jewejojo'i ma ocesop oca'ðbacaap kuḡ — io'e.
- ⁷⁰ — Deus ipot tu ěn? — io'e ip Jesus pe.
— Eyju ma iboam e'em — io'e.
- ⁷¹ — Apěḡām kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixē ekawěn oceya'ĭjojo — io'e Judeuyü kukukayü. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.
Oibu'un ip awerom.

23

- ¹ Gebuje Jesus o'tujowat ip Pilatos kay—iecuḡap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.
- ² — Ite aḡokatkat warěmtaḡ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — "Küyjobin ḡu juy epesop wuyeiḡi kukat a'ð kay," i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — "Eyedinheiro juy epeḡüm ḡu César be—wuyeiḡi kukat pe," i'e'em ocewebe — Judeuyü napa ma o'e Pilatos pe. — "Adeayü kukukat ðn," i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyü. — "Deus emunaě ðn," i'e'em teku — io'e ip.
- ³ — Judeuyü kukukat tu ěn? — Pilatos o'e Jesus pe.
— Ēn ma iboam e'em — io'e Jesus.
- ⁴ — Ite aḡokatkat ikěrěat kuḡ ḡu oxe bit — io'e Pilatos soat pe pa'yü kukukat pe, je'awero'ibiyü be dak.
- ⁵ — Warěmtaḡ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warěmtaḡ ma Galiléia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat tag imutaybitbin oekuku—Judéia eipi daḡ. Gasü ijoce oajěm. Teku ebekitkit mubu'un César a'ð kayap puxim — io'e ip napa ma.
- ⁶ — Teku Galiléia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.
— Hm hm — io'e ip.
- ⁷ Iměnpuye Pilatos Jesus o'ḡuju Herodes kay, Herodes Galiléia eipi kukukat puye, Jesus tak Galiléia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalém ka be osunuy ixeyü kabia be.
- ⁸ Oajěm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojjo. Icokcok cĭcā o'e ijojom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awěḡ o'yawěḡtobuxik puye.
— Wuywebe i'e ba'oreat paxi ḡubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.
- ⁹ O'jekawěn Jesus eju.
— Abu-a'ðbi ěn jekukum? — io'e cebe. — Ojojjo ḡu buk iat mubapuḡ tu ebu'un wetabutpe? — io'e cebe.
Müḡ ma osunuy Jesus pit. ¹⁰ Pa'yü kukukayü dak Jesus o'jomuymuy jĭjā, Moisés ekawěn imutaybitbin'ukayü dak.
- ¹¹ Herodes tak Jesus o'jowayway jĭjā. Warěmtaḡ ma Jesus o'jukuk, cesorarayü dak. Cesay idipat o'ḡuðm ip Jesus pe iwaywayway am.
- ¹² Gebujep waram Jesus o'ḡuju Pilatos kay. Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jĭjā osodop ip jewewekay.

¹³ Gebuje Pilatos paīyū kukukayū o'tomuwā, Judeuyū kukukayū dak, warara'acat tak Judeuyū. ¹⁴ O'jekawēn cebe ip.

— Ite agokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite agokatkat warēmtaḡ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawēn ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikērēat o'gujurūḡ ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikērēat kug teku,” i — io'e. ¹⁵ — Herodes tak o'jekawēn ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikērēat kug ḡu — io'e. — Imēnpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekey. Cedaḡ ḡu ocewebe bit yaoka am. ¹⁶ Imēnpuye imupok puje oḡuwekap jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸ — Ap! — io'e adeayū ya'ōberen Pilatos pe — Ite agokatkat eḡujēm ḡu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabās pit eḡujēm daomūnmūnap'a bewi. Ite agokatkat pit eḡujēm ḡu — io'e ip ya'ōberen.

Iḡo epeta bima Pilatos pūḡ ma daomūnmūnap'a beat mujēmjēm'uk osunuy. Ixe Barrabās daomūnmūnap'a be osunuy. ¹⁹ Kuy bima ixe Barrabās iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōm pima wara'acat o'yaoka. Imēnpuye daomūnmūnap'a be osunuy.

²⁰ Gebuje Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oḡuwekap — io'e adeayū be.

²¹ Adeayū bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ū ām.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

²² — Apēnpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikērēat o'gujurūḡ ḡu,” i ōn e'em — io'e. — Cedaḡ ḡu wuywebe yaoka am — io'e. — Oḡupokupokat acā. Imupokupok puje, juy oḡuwekap — io'e.

²³ — Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyū bit o'e. Imēn o'e ip ade em ma. Ya'ōberen o'jewāwā ip. Imēnpuye:

²⁴ — Iteyū bikuyap taḡ oce, biḡ ma cewāwāwāap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyū etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayū be—aweromayū be. — Eybikuyap taḡ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵ Imēnpuye Pilatos Barrabās o'gujēmat daomūnmūnap'a bewi—iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm'iat o'gujēmat—wara'acat o'yaoka'iat o'gujēmat—adeayū o'joojuy imujēm ām'iat o'gujēmat. Jesus pit o'ḡūm adeayū be.

— Eybikuyap taḡ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶ Gebuje sorarayū Simão o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip—koḡūnpi bewi ajēm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa o'jomuy ip Simão a'ōpi'a jeje. O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷ Adeayū dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyū dak o'tōn cīcā Jesus kay. Iḡuycūḡ cīcā ip o'e Jesus kay.

²⁸ Imēnpit Jesus o'jekorepēn cekay ip.

— Tū'ū'iyū — io'e cebe ip—Jerusalēm ka watwat pe—aoyū be. — Eyewewekay acā juy epetōtōn—okay bit ka'ūma — io'e. — Ey'iyū kay dak cuy epetōtōn — io'e. ²⁹ — Ipiat epesupī'ajajo. Ipiat'ajojom pima soat je'e “Icokcok e'em i'it kapkap'ūmayū, i'it'it'ibit'ūmayū dak, i'it muytin'ūm'ibiyū dak,” i — io'e Jesus. ³⁰ — Adeayū ce'ū pin je'e ixe kabia be ipiat'ajojom puye. “Ocejeje juy a'a'at ocemuy'ū ām,” i je'e ip co'a be. “Ocemunēm cuy,” i je'e ip co'a'ūn'a be — io'e. ³¹ — “Imēn yopkicat'ip kukuḡ pima, apēn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?” i'e'em eyju — io'e Jesus waayū be.

Imēn Jesus o'e cebe ip warēmtaḡ ip jekuḡ puye.

³² Xepxepayū dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am—iecuḡap a'ō kay'ūmayū.

³³ Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'ūat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuḡap a'ō kay kūyjobit'ūmayū dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be—xepxepayū. Pūḡ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūḡat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴ — Bay — io'e. — Gebum ḡu juy apēn ip warēmtaḡ okuk iap kay, itaybit ḡu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Gebuje dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iaiyū. Jesus esay mu'ē'ē ām jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatūḡ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵ Adeayū dak osodop Jesus comom. Judeuyū kukukayū bit warēmtaḡ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyū kukukayū. — Teku Deus emunaē bima, juy jewedaxijo — io'e ip iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'taē'ibit pima juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶ Sorarayū dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ūm ojuy ip o'e cebe tikōn ām—tideibog'ūmati.

³⁷ — Ēn Judeuyū kukukat pima juy ecedaxijo — io'e sorarayū.

³⁸ Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi ase—tupararukatur—Judeuyū kukukat teku iap mubapukatup.

³⁹ Gebuje wara'at korosa ejuat Jesus o'jomuymuy—iecuḡap a'ō kay kūyjobit'ūmat.

— Ēn Deus emunaē bima, ocedaxijom cuy ece — io'e ya'ōberen Jesus pe. — Ecewedaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰ Wara'at ejuat pit jebure o'ḡukorēm korosa ejuat.

— Eparara ḡu du Deus puxim? — io'e jebure be. — Wuyeweweju ma wuyju je'ūm korosa eju. ⁴¹ Cedaḡ wuywebe je'ū ām ikērēat cuk adi aḡujurūḡrūḡiap teim — io'e. — Ite bit o'ḡujurūḡrūḡ ḡu ikērēat — io'e.

⁴² — Jesus — io'e ixē wara'at. — Gebum cuy okay eḡuy ēn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³ — Icēmān ōn e'em ewebe, ḡasū ma ēn oweju ecesūy onuyapka be — idip cīcāatka be — io'e Jesus ixē wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵ Paḡo oicuk jekpiwan ma—Deus eju kawēnwēnap'a beat epaḡo—xīntabi nomudip epaḡo. Oicuk ipidase ixē paḡo bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat taḡ i'pi daḡ. Kaxiepiat o'jepirēm. O'jekabia ḡu. Ibum ma kabiok oeku—ebapūḡ ehora.

⁴⁶ Gebuje Jesus o'jekawēn Deus pe.

— Bay — io'e. — Aḡ cuy eḡuy okay. Je'ūm cuy ōn ebikuyap taḡ — io'e ya'ōberen.

Oe'ū. ⁴⁷ 100 be sorarayū kukat o'jeak cekay. Apēn oe'ū iap o'jojojo.

— A'ōbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite aḡokatkat ikērēat kuḡ ḡu osunuy — io'e.

⁴⁸ Korosa be ce'ūap com o'je'awero'iaiyū dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jewekūmpi okakam jeḡuycūḡap pibun. ⁴⁹ Jesus bureyū dak wūywūy ma korosa wī ip osodop, aoyū dak—Galiléia eipi bewi Jesus eju yajēm'ibiyū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip Jesus e'ūap cocom.

⁵⁰ Gebuje José o'ju Pilatos kay—Arimatéia ka bewiat—Judéia eipi bewiat. Ixe Judeuyū awēwē'ukat yobogaḡ osunuy. Xipat cīcā osunuy. Cūḡ cīcā osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy.

⁵¹ Warara'acayū juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyū awēwē'ukayū yobogaḡyū. José bit ka'ūma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵² Oajēm Pilatos kay ixē José.

Gebuje korosa ejuwi Jesus'ūm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ūm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³ O'ju i'ug. Oajēm. Jesus'ūm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ūm jebit o'jomūnmūn paḡōm—idip cīcāan, irucan. Imūnmūn epere buje, o'tujowat witabikūy kay. Jesus'ūm jebit o'jomōḡ witabikūy be ikūykot'isuatkūy be.

⁵⁴ Sexta-feira osunuy. Katpuje jījā o'e. Gaḡin ma jebodoydoyap kabia Judeuyū be.

⁵⁵ Aoyū o'ju José eju—Galiléia eipi bewiaiyū. Witabikūy o'sukūyjojo ip. Apēn Jesus'ūm jebit o'jomōḡ'iap o'jojojo ip.

⁵⁶ Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tōmte'oaḡōm o'tōmuwekoy ip Jesus'ūm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acā ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24

¹ Judeuyū ebodoydoyap kabia bima aoyū o'jebodoy jawēwēap ekawēn taḡ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikūy kay. Domingo bima ip o'ju. Tōmte'oaḡōm tujowan o'ju ip Jesus'ūm mude'on ojuy. Jay. Oajēm ip.

² Yajēm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede—ikūynomudip'a. ³ Oōm ip witabikūy be. Jesus'ūm jebit o'tobuxik ḡu ip. ⁴ Yaḡuyhabi'ūm cīcā ip o'e tobuxik'ūm puye.

— Apēn xe'e ixē o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep aḡokatkayū dak o'jebapak aoyū wap—kabi bewiaiyū. Cesay kuḡ osodop ip isopsupat kuḡ. ⁵ Jeparara pibun ma ip o'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap ip. Aḡokatkayū dak o'jekawēn aoyū be.

— Tū'ū'ūyū — io'e ip. — Apēnpuye eyju itaicat kudadam ce'ūat topapkūy be? — io'e ip.

⁶ — Ixe ijoce ḡu. Deus ixē o'ḡutait waram. O'ḡuyu kabi kay — io'e ip. — Gebum cuy epesop ixē a'ō kay—Galiléia eipi be bima iap a'ō kay. ⁷ “Soat waḡo ōn,” i mo o'e eywebe. “Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be oūm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ū. Imēnpit xepxep xet kap puje waram ocejetait,” i mo o'e eywebe — io'e aoyū be ixeyū aḡokatkayū.

⁸ Gebuje Jesus a'ō kay o'jeḡebu ip. O'jēm ip witabikūy bewi. ⁹ Aripit. O'jepit onze beayū mukūyjo am apēn cuk ip o'jojojo iam. Jay. Oajēm ip. Soat o'ḡuwēn ip onze beayū be—Jesus eju oekuku'iaiyū be, warara'acayū be dak. ¹⁰ Maria Madalena soat o'ḡuwēn Jesus emumujuyū be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayū dak. Tiago xi butet Maria i osunuy.

Soat o'guwen ip Jesus emumujuyū be. ¹¹ Warēmtaḡ ma tūybe aoyū kawēnwēn iān o'e ip. Itabut ḡu ip o'e cekawēn kay.

¹² Pedro bit dao ma o'ju witabikūy kay. Oajēm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburur witabikūy kay. Paḡo acā o'jojo—idip cīcāat—irucat. Wara'at pit o'jojo ḡu.

— Ka'ūmḡu Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yaḡuybabi'ūm cīcā o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'ūm jebit pe? — io'e jewebe ma. — Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³ Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iaiyū o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi. ¹⁴ E daḡ ip kawēnwēn oeku. Apēn Jesus'ūm o'tobuxik ḡu ip witabikūy be iam kawēnwēn ip oeku. ¹⁵ Kawēnwēn pima Jesus oajēm ixeyū kay—xepxepayū kay. Ceweju ip o'ju e daḡ. ¹⁶ Jesus o'jojo ip. O'jetabiebarēm ip Jesus teku iam. Tūybe Jesus ce'ū mabuk opop iān o'e ip.

¹⁷ — Apēn eyju kawēnwēn e daḡ? — io'e Jesus cebe ip.

Topaḡuycūḡcūḡ o'jecūcū ip. ¹⁸ Ixeyū'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet osunuy.

— Soat Jerusalém ka watwat itaybit apēn o'jebapuk ibo ka be gasū iam. Ēn acā etaybit ḡu! — io'e.

¹⁹ — Apēn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apēn Jesus pe o'e ip iap awēḡ eyawēḡtobuxik ḡu du—Nazaré ka bewiat pe iap awēḡ? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Soat xe ya'obuyxi osunuy. Ocejajojo ḡu iap mubapukpug oekuku Deus a'ōbi. Ixe juk cedaḡ ocemutaybitbitbin — io'e. ²⁰ — Paīyū kukukayū wuyka kukukayū dak Jesus o'ḡūm Judeu'ūmayū be yaoka am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹ — Oceju bit tūybe ixe Judeuyū taxijo iān cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapūḡ kabia kuy o'kap ce'ūap kabia. ²² Imēnpit oce'in ip ocaguyumbabi'ūm aoyū — io'e. — Witabikūy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e. ²³ — Jesus'ūm jebit o'tobuxik ḡu ip ikūy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip — io'e. — “Deus ekawēn tojtjot'ukayū ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e. — “Jesus waram o'jetait,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. ²⁴ — Wara'at ocebureyū o'ju witabikūy kay — io'e. — Apēn aoyū o'e iap taḡ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojo ḡu ip — io'e Jesus pe.

²⁵ — Eyetaybin wa'ūm cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ūm cīcā! ²⁶ Cedaḡ osunuy Deus xe Cristo imēn ipiat'ajo am, je'ū am tak—wuydaxijo am Deus emunaē. Cedaḡ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan—Deus co'i ya'ōbacaan—Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jemuwēnuwēḡaptup ekawēn o'ḡukūyjojo ip soatup ekawēn—Deus ekawēntup ekawēn—Moisés emudupmubararaktup ekawēn, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup ekawēn tak. Iboaptup ekawēn o'ḡukūyjojo ip.

²⁸ Imēn oajēm ip jejuapka kay—Emaús ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹ — Ocexe juy eḡuy — ixeyū bit o'e. — Katpuje jījā o'e kuy. Kabiog wuyju — io'e xepxepayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenūy ā. Oōm ip tuk'a be.

³⁰ Gebuje Jesus pāo'a o'yabu jekōn pima ceweju ip.

— Bay, ēn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakatkat. O'yaūm cebe ip. ³¹ Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Imēnpit Jesus o'jepa'ūm.

³² — Oca'ōxabida karabakbakān oce'e e daḡ oceweju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn pima — io'e ip jewewebe.

³³ Gebuje o'jēm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalém ka kay. Jay. Oajēm ip.

Gebuje onze beayū o'tobuxik ip—jebureyū. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴ — Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayū be. — Simāo itaicat o'jojo — io'e ip.

³⁵ Gebuje xepxepayū apēn Jesus o'e cebe ip iap o'ḡuwēn jebureyū be.

— Jesus o'jebapuk ocekey e daḡ — io'e ip. — Pāo'a dakat puje, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayū ip.

³⁶ Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayū kay imēn kawēnwēn pima ip.

— Kaba'ūm cuy epesop — io'e.

³⁷ O'jekuy ip. Iparara jījā ip o'e. Tūybe axik iān o'e ip.

³⁸ — Apēnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju e'em “Cēm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apēnpuye eyetabut ḡu okay? — Jesus o'e. ³⁹ — Ak epe'e obu kay, wui kay dak.

Goku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuḡ cuy epe'e — io'e. — Wui kukuḡ tak cuy epe'e. Asubit'um! Axik tu òn eyxe? Axik taohe ḡu. Òn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰ Imēn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹ Imēnpit itabut ḡu ma buk o'e ip Jesus kay jecokcok pibun, yaḡuybabi'um'um ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴² Axima yoyoy o'ḡum ip cebe i'o am. ⁴³ O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴ Gebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Moisés apēn warēmtaḡ itakomaayū okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um tak — io'e. — Davi dak apēn warēmtaḡ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmodup pe—jehibododonaptup pe — io'e. — Ixeyū'um'um emudup-mubararakatup pe iap tag ma ip okuk ikērēm — io'e. — Eyweju òn pima iboap oḡuwēn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵ Ixeyū mutaybitbin o'e apēnape Deus ekawēn iam.

⁴⁶ — Imēn e'em iḡodup:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Xepxep xet kap puje, waram jetaiḡ guto, i. ⁴⁷ Ixe a'òbi itabucayū juy kawēn idipat ḡuwēn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalém ka watwat pe juy ḡuwēn ip, i. Guyjom wara'atka watwat pe juy ḡuwēn ip, i. "Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere," i juy je'e ip, i. "Ikērēat mujurūḡrūḡap eperē buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi," i juy je'e ip, i.

Imēn e'em iḡodup, — io'e Jesus. ⁴⁸ — Wekawēn epeya'ḡojo. We'ūap tak epejojo ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeḡuwēn — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹ — "Jeya'òmucan òn," io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'òbi òn jeya'òmucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'òmucanap wiiwim cuy epesop ikaboḡatka be—Jerusalém ka be — io'e. — Gaxīn ma juy jeya'òmucan — io'e cebe ip.

⁵⁰ Jesus ixeyū o'tujowat Betânia ka be.

Gebuje o'jekawēn Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyūku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹ Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawēnwēn pima.

Gebuje Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵² — Bay, ēn xipat cīcā — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayū. — Ka'ūma ma ejo'iat ya'òbacaat — io'e ip cebe.

Gebuje o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icokcok cīcā ip osodop. ⁵³ Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip soat em—yaboḡat'a be. — Bay, ka'ūma ma ejo'iat ya'òbuyxiat — i'e'em ip osodop.

JESUS CRISTO MUWĒŃAP EKAWĒNTUP—JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Jesus Cristo oajēm Deus mubapuk am ijodiayū be. Ipi mugē awap Deus mubapukpak'ukat kuy osunuy. Deus xe osunuy. Deus co'i osunuy. ² Ixe Deus xe osunuy ipi mugēm pima. ³ Deus eju ixe soat o'guge—ipi dagat, kabi beat tak. Ka'ūma ma kajuk o'e ipi dag ixe imujurūg'ūm pima. ⁴ Ja'ōbi dak ixe itabēgayū mujurūgrūg'uk osunuy. Ixe icēmān wuymutaybitbin'uk osunuy Deus ekawēn—apēn kaxi wuymukabiahapamap puxim. ⁵ Ixe oajēm ijodi Deus ekawēn wuymutaybin am. Ade jījā ikērēat mujurūgrūg'ukayū osodop ijodi. Imēnpit ixe ekawēn muwēnmu'ūm pa'ore osodop ip.

⁶ Ixe ajēm awap Deus warara'acat o'gudot ijodi aḡokatkat. Ja'ōbi o'gudot. João i ibutet osunuy. ⁷ Oajēm Jesus Cristo muwēn ām—kabiaap puximat muwēn ām ijodiayū be. Ixe o'ḡuwēnuwēn adeayū mutabun am cekay. ⁸ João ma ixe Deus mubapukpak'ukat ḡu osunuy. Oajēm ixe muwēn ām acā.

⁹— Ixe kawēn icēmāt wuymutaybitbin je'e — io'e João. — Ixe jajēm ijodi — io'e João. — Soat mutaybitbin jeku Deus ekawēn — io'e João.

¹⁰ Deus mubapukpak'ukat oajēm ipi kay. Ijodi oekuku. Soat ipi dagacat ixe emumugē osodopdop ip. Inaka ibu'u o'e ip jetabun cekay. ¹¹ Jebadipyū kay oajēm—Judeuyū kay. Inaka itabut ḡu o'e ip cekay. ¹² Warara'acayū bit ixe kay osodop ip. Itabut ip osodop ixe kay. Imēnpuye:

— Deus ebekitkiyū eyju ḡasū, okay eyetabut puye — io'e cebe ip.

¹³ Bekitkit jebapukpuḡ ijodi ayacat'uk pewi kapkam puye; aḡokatkat aoyū dabi'o pin e'em puye dak; aḡokatkat jekpot mujurūg pin puye dak. Imēn ḡu bit wuyju Deus ebekitkin e'em. Ijodiayū Deus ebekitkin e'em Deus ibikuy buye acā. ¹⁴ Deus mubapukpak'ukat ijodian o'e. Jesus Cristo ijodian o'e. Wuyxe osunuy. Pūḡ ma Deus ipot osunuy. Wara'at ka'ūmḡu—ixē acā. Ijodiayū ikērēat mujurūgrūg' oekuku. Inaka ixe xe ikukpin cīcā osodop ip. Icēmān ixe Deus ekawēn wuymutaybitbin'uk osunuy. Imēneju:

— Warara'acat podi ma tekū idip — i juy ace'e'e wuyewewebe.

¹⁵ João Batista abu Deus mubapukpak'ukat iap muwēnuwēn oeku adeayū be. Ixe imēn o'e:

Omuykuiat ma ya'ōbuyxi, i. Ōn pit ka'ūma, i. Okap awap ixe itabēḡ osunuy iwaḡo ma'ḡu ōn, i. Imēnpuye obodi ma ya'ōbuyxi ixe ma, i. Ixe kuy oḡuwēn eywebe, io'e — João o'e.

Imēn abu Deus mubapukpak'ukat iap muwēnuwēn oeku João Batista.

¹⁶ Soat kabia ixe xe wuykukpin cīcā ikērēat mujurūgrūg' ma'ḡu wuyju. Soat podi ma xipan wuykuḡ, ixe xe wuykukpin puye.

¹⁷ — Eyju cūḡ ma Deus xe cekawēn taḡ jekukum pima — i juk adi o'e'e Moisés'ūm wuydobuyū'ūm'ūm pe. — Deus xe eykukpin cīcā ikērēat mujurūgrūg' ma'ḡu eyju — i juk adi o'e'e Jesus Cristo bit.

Ixe kawēn icēmāt muwēnuwēn oekuku. ¹⁸ Ka'ūma ma Deus o'jojō buk. Ixe ipot pūḡ ma. Ipot acā o'jojō. Ipot ikukpin cīcā jebay mubapukpak'uk osunuy wuywebe. Deus mubapukpak'ukat ixe.

¹⁹⁻²⁸ Judeuyū kukukayū jepaīyū o'ḡuju João Batista kay. O'ḡuju ip jekawēn ām ceweju. Jerusalēm ka beayū osodop ip ixeyū Judeuyū kukukayū. Paīyū buywatwat'ukayū dak o'ḡuju ip. Levitayū i ibuywatwat'ukayū butet osunuy. Fariseuyū ixeyū o'ḡuju João kay. Betânia ka xe o'jekawēn ip. Jordāodi wīnābu o'jekawēn ip. João iboceayū mubatisasan osunuy ijudi be. Oajēm ip João kay. Jay. João ibu'u ḡu o'e jekawēn ām ceweju ip.

— Abu ēn? — io'e ip João be.

— Cristo ḡu ōn — io'e João. — Ijodiayū daxijojo'ukan Deus emunaē ḡu ōn.

— Abu ēn? — io'e ma'ḡuto ip. — Elias du ēn? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ēn? Waram ḡuto du ekop ocekay? Kuyjeat tu ēn? — io'e ip cebe.

— Ka'ūma — io'e. — Elias ḡu ōn.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ēn—ocemumuwiwīiat? — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e. — Eyemumuwiwīiat ḡu ōn — io'e.

— Abu ēn? — io'e ma'ḡuto ip. — Abu ēn iap cuy eḡuwēn ocewebe. Abu ēn iap muwēn pin oceuju ocemudocayū be — io'e ip João be.

— Uk'a'ūmat pe wuyjuyū mukūyjojōm pit ōn — io'e João. — “Ikērēat mujurūgrūḡap cuy epeyepere,” i ōn e'em cebe ip. “Wuykukukat jajēm,” i ōn e'em. “Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay,” i ōn e'em cebe ip — io'e. — Imēn ōn e'em cebe ip Isaiās ekawēn taḡ—kuyat ekawēn taḡ—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn taḡ — io'e.

— “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ġu òn,” i juk ece ocewebe, “Eymumuwiwiiat ġu òn,” i dak, “Elias ġu òn,” i dak — io'e ip. — Apēnpuye dak ěn wuyjuyū mubatisasan? — io'e ip.

— Ōn ma ijodiayū mubatisasan idibi be — io'e João. — Wara'at pit omuy wuyparakpe. Eyetaybit ġu ixem. Deus ekawēn eymutaybitbin cuk adi ojekuku. Gasū bit ixē jeymutaybin. Omuykuyat ya'òbuyxiat. Ōn pit ixē jo'ì'umġu. Wa'òbuyxi ġu òn pit ixē buxim — io'e João.

²⁹ Kuyaje João jekay Jesus ajēmap o'jojojo.

— Ak'ì juy epe'e! — io'e João adeayū be. — Teku Deus emunaē. Paĩyū cordeiro aokaka'uk osodop ip ikērēat uk am wuydobuyū'um'um pēwi — io'e. — Imēnpuxim teku je'ū ikērēat uk am wuywebewi — io'e. ³⁰ — Ixē oġuwēn eywebe kapusu — io'e. — “Gasū bit wara'at Deus ekawēn jeymutaybin,” i juk oce eywebe. “Okap awap ixē kuy itabēġ osunuy iwaġo ma'ġu òn,” i juk oce eywebe. “Imēnpuye ixē ya'òbuyxiat. Ōn pit ixē jo'ì'umġu. Wa'òbuyxi ġu òn pit” i juk oce eywebe — io'e. ³¹⁻³³ — Ōn pit wetaybit ġu oġuy abu ixē osunuy iam. Imēnpit Israel naxeġebitbit mutaybin ojuy oġuy abu Deus emunaē iam. Imēnpuye ojot ijodiacat mubatisasan — io'e. — Ōn pit wetaybit ġu oġuy abu ixē iam — io'e João. — Imēnpit Deus cuk o'e owebe: “Obiòġbuk je'kop wemunaē kay,” i. “Ixē be jeedop,” i. “Ixē epejojojo,” i. “Ixē jebiòġbuk ġuòm ijocēayū be,” i. Imēn omudocat cuk o'e owebe — io'e—João o'e. Imēn João Jesus muwēnuwēn oekuku.

— Deus biòġbuk ojojojo — io'e João. — O'kop kabi kadiwi. Pukaso jo'ì osunuy ibiòġbuk. Jesus abi jeje o'jecūġ — io'e João. ³⁴ — Ixē ma ojojojo. Ixē Deus ipot. Iboap oġuwēn eywebe — io'e João ibocēayū be.

³⁵ Kuyaje João Batista waram Jesus o'jojojo. João cūġ'ì osunuy jewēju etaybitbinayū eju—xepxepayū eju. ³⁶ Jesus cūġcūġ o'e cewap ip.

— Ak'ì juy epe'e! — io'e João. — Teku Deus emunaē — io'e. — Cordeiro e'ūap co'ì teku je'ū ikērēat uk am wuywebewi — io'e.

³⁷ Iboap co buje, Jesus kay o'ju ip João eju etaybitbinayū—xepxepayū. João ip o'suiwat Jesus kay jeju am.

³⁸ Jesus o'jekorepēn.

— Ajo-kudadam eyju? — io'e Jesus.

— Ocemutaybitbin'ukat, poce ěn? — io'e ip.

³⁹ — Ga'a onuynuyap'a kay aju — io'e Jesus.

O'ju ip Jesus eju. Oajēm ip Jesus nuynuyap'a be. Katpuje ip oajēm—16 hora bima. Uk'a be ip oòm. Jesus eju ip osodop ixē kabia. ⁴⁰ Pūġ ma ixeyū'in André i osunuy—xepxepayū'in. André kuy João ekawēn itaybit osunuy. Imēneju Jesus eju o'ju. Ixē André Simão kitpit osunuy.

⁴¹ Gebuje André o'ju Simão kay—jewāġo kay.

— Cristo ocetobuxik — io'e Simão be.

(Wuydaxijo am Deus emunaē iape Cristo.)

⁴² O'tujowat Jesus kay. Jesus Simão o'jojojo.

— ěn aco'ì Simão — io'e. — João ipot aco'ì ěn. Wara'at ebuten ġasū — io'e. — Ojomōġ ebuten. Céfo i ebuten je'e — io'e Jesus.

(Céfo Pedro iape Grego a'òm, wita'a iape Mundurukú a'òm).

⁴³ Kuyaje:

— Cum puk òn Galiléia eipi kay — io'e Jesus.

Jesus Filipe o'tobuxik e daġ pima.

— Filipe, oweju juy ejeku — io'e.

⁴⁴ Filipe Betsaida ka bewiat osunuy, André dak, Simão Pedro dak. Pūġka bewiat ip osodop.

⁴⁵ Gebuje Filipe Natanael o'tobuxik.

— Deus emunaē ocetobuxik — io'e Natanael be. — Moisés ixē muwēġaptup o'tupmubararak kuyje — io'e. — Deus a'òbi o'tupmubararak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um tak ixē muwēġaptup o'tupmubararak. Jesus i ibutet. José'um ipot ixē, Nazaré ka bewiat — io'e.

⁴⁶ — Apēn ěn e'em? — io'e Natanael. — Nazaré ka bewi ġu Deus emunaē jajēm — io'e.

— Ejot cuy ijom — io'e Filipe bit.

⁴⁷ Jesus Natanael o'jojojo ajēm pima.

— Ak'ì juy epe'e — Jesus o'e jewējuacat pe. — Teku Israel naxeġebit — io'e. — Wuymuġuykukuku'ukat ġu teku! Icēmān e'e'ukat ma teku! — io'e.

⁴⁸ — ěn pit ojojo ġu buk — io'e. — Apēntak ěn etaybit òn? — io'e Natanael.

— Filipe be enomuwā buje òn ejojo wūy ma'ġu ěn — io'e Jesus. — ěn figueira'ip kabicuk pe bima ejojo òn — io'e. — Wa'òbacaam òn ejojo — io'e.

49 — Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Ên ma Deus ipot — io'e. — Icēmān ên ma Israel naxegebitbiyū kukukat — io'e.

50 — Etabut okay, “Ên figueira'ip kabicuk pe bima ejojo òn,” i juk oce buye. “Jesus itaybit cīcā,” i ên e'em. Guyjom pit obacaap ojomōg ijodiacayū be. Iboap epejojo. “Soat podi ma Jesus ya'òbaca,” i ece gēbuje bit — io'e. 51 — Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus soat pe ijodiacayū be. — Soat waḡo òn — io'e. — Koce'i je'e kabi. Deus ekawēn tojtjt'ukayū je'kop okay. Jeu dak ip oxewi. Soat iboap epejojo — io'e Jesus cebe ip.

2

1 Xepxep xet kap puje Jesus o'ju jwebumūnap epeta kay. O'ju jweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Judeuyū peta muḡēgē'uk osodop ip jwebumūn puje. Caná ka be peta o'ḡuḡē. Ibo ka Galiléia eipi be o'sukadop. 2 Jesusyū juk o'tomuwā ip. Ixi dak o'ju ceweju ip.

3 Gebuje uva'abidi kay o'e ip o'ti'ūm puye.

— Uva'abidi o'ti'ūm — io'e ixi Jesus pe.

4 — Aī — io'e Jesus. — I'e but ḡu iboap owebe. Gasū bit cūḡ ḡu owebe Deus a'òbacaap mōḡ ām.

5 Gebuje ixi o'ju peta iwat a'òbuywatwat'ukayū kay.

— O'it a'ò kay juy epe'e — io'e cebe ip.

6 Idibi mūn'a o'yadop iboce 6 be. Wita'a muḡēgē o'yadop yaboḡat'a. 80 litro opop pūḡ'a be idibi. 100 litro dak. Judeuyū jwebuwuywuy'uk ip osodop jekōn puje, jekōn epepe buje dak. Jevasilía wuywuy'uk osodop ip soat em. Imēnpuye ti'ade o'tidop iḡo'a be.

7 O'jekawēn ibuywatwat'ukayū be ixē Jesus.

— Idibi juy epetibu ite'a munopapūn ām—pote'a munopapūn ām — io'e. — Epeya-munopapūnpūn cuy ip idibim — io'e.

Idibi o'eimuōm ip pote'a be. Yanopapūn o'e.

8 — Ti'in cuy epeti'uk yabewi — Jesus o'e cebe ip. — Eyekariwa kay juy epetidujowat — io'e.

O'ti'uk ip yabewi. O'tidujowat ip jekariwa kay.

9 Idibim ḡu o'e. Uva'abidim o'jediewexat. Peta iwat o'tikōn. Peta iwat ma itaybit ḡu o'e abu o'timuwexat uva'abidim iam. O'ti'uk'iyayū bit itaybit o'e.

Gebuje peta iwat jwebumūniat o'tomuwā.

10 — Soat oceju koam tikujjāti ūmūm ocebureyū be. Ibegbeg ip pima, oceju tikōmati ūmūm cebe ip. Ên pit imēn ḡu e'em. Gasū acā tikujjāati ūmūm ên ocewebe! — io'e.

11 Imēneju ceweju etaybitbinayū oitabun cekay.

— Deus a'òbacaap kuḡ teku — io'e ip.

Jesus idibi o'timuwexat uva'abidim. Jesus koam wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapuk Caná ka beayū etabutpe Galiléia eipi be. Ōn Deus a'òbacaap kuḡ iap o'ḡubapuk adeayū be.

12 Iboap tomukadi Jesus o'ju Cafarnaum ka be. O'ju jexi eju, jekitpityū eju dak, doze beayū eju dak. Ade xet ḡu osodop ip iḡo ka be—pūḡpūḡ ā.

13 Gebuje o'ju Jerusalém ka kay jweju etaybitbinayū eju. O'ju ip Judeuyū epeta kay. Peta mujurūḡrūḡ'uk osodop ip Judeuyū jegebu am Egito eipi bewi Deus wuydobuyū'ūm'ūm o'tujujēm iap kay. Páscoa i iḡo epeta butet osunuy. 14 O'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay. Oajēm. Oōm. Adeayū o'jojojo ya be. Biopak teidada'ukayū o'jojojo uk'a naxirōḡ pe. Carneiro teidada'ukayū dak o'jojojo. Pukaso deidada'ukayū dak o'jojojo. Soat ip o'jojojo yanaxirōḡ pe. Ajēmjmāyū edinheiro mutrokakan ip osodop warara'acayū.

15 Jesus oitakomān uk'a beacat kay. Ixibu o'subumukirik bōrōbum. Iōhōyū o'ḡuwat ya bewi soat. Biōooh. Aki kay o'ḡujēm. Dinheiro mutrokakan'ukayū dak o'ḡujēm. Biopak deidada'ukayū dak o'ḡujēm. Carneiro deidada'ukayū dak o'ḡujēm. Soat ip o'ḡujēm. Buḡ. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ḡuy'at. Duōooh. O'jedu. Soat o'ḡudu dinheiro isurūḡat mesa bewi.

16 — Soat cuy epetujujēm ite'a naxirōḡ pewi! — io'e Jesus pukaso deidada'ukayū be. — Webay duk'a be ḡu juy epeteidada! — io'e.

17 O'jegebu ip Deus ekawēn kay doze beayū. Ibodup pe ibararak opop:

Bay, ijop'a eduk'a! i. Inaka warēmtaḡ e'em ip ite'a be, i. Imēnpuye wetakoma jjā, i.

18 Gebuje Judeuyū kukukayū o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi iteyū egujēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi? — io'e ip Jesus pe. — Deus a'òbacaap cuy ejomōḡ ocewebe — io'e ip. — Iboap mōḡ puje, “Cūḡ ma cebe iteyū mujēm ām,” i kuka oce'e — io'e ip.

19 — Eywebe Deus eju kawēnwēnap'a muy'at puje, wara'at'a juy oyamuy òn ma — io'e Jesus. — Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy uk'a — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Iba'ore ewebe wara'at'a muy ãm xepxep xet — io'e ip. — Ocejú ite'a muymuy ade koato—46 koato — io'e ip Jesus pe.

²¹ Jesus ekawên cekawên pa'arêm o'e cexe ip. “Uk'a” i'e buje, jejebit o'guwên Jesus.

²² Ce'ũ'ũayũ xewi Deus pe Jesus muyu buje, Jesus ekawên kay o'jegebu ip doze beayũ.

— Deus ekawêntup pe ibararak icêmãñ — io'e ip. — Jesus icêmãñ o'e'e ocewebe — io'e ip jewebebe.

²³ Adeayũ oitabun Jesus kay ixé Jerusalém ka be bima—Judeuyũ Páscoa epeta muğëğëm pima. Òñ Deus a'òbacaap kuğ iap o'gubapukpuk Jesus. Iboap co buje itabut o'e ip cekay. Imênpit Pũğpũğayũ yopit ma itabut o'e. ²⁴ Jesus pit itaybit osunuy apên ixeyũ jewağuyğuy iam. Imênpuye ibapuğ ğu o'jewemuwên cebe ip. ²⁵ Abu-be Jesus e'em: — Apên tekú jewağuyğuy — i? Ka'ũma be ma. Jewebebe ma itaybit osunuy.

3

¹⁻² Ixima be Nicodemos oajëm Jesus kay. Nicodemos ya'òbuyxiat osunuy. Judeu osunuy. Fariseu osunuy.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e Jesus pe. — Ocetaybit êñ ocemutaybitbin'ukat iam. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat êñ. Deus a'òbacaap mōğmōğ'ukat êñ. Abu-be Deus a'òbacaap mōğ put? Deus bikuyap tağ jekuku'ukat pe acã! Ocexe êñ Deus xewiat — io'e Nicodemos.

³ — Icêmãñ òñ e'em ewebe — io'e Jesus. — Waram eykap'ũm pima, iba'ore Deus pe eykukan — io'e.

⁴ — Apên kuka dak waram akap aypa bima? Iba'ore! — io'e Nicodemos. — Waram xe'e kuka aãm wuyxi uk pe? Iba'ore! — io'e.

⁵⁻⁶ — Aoyũ uk pewi wuykap puje, wuyebay ipotpoyũm acesop — io'e Jesus. — Deus biōğbuk a'òbi bit Deus ebekitkiyũm acesop. Wuyağuyisum aceku. Icêmãñ òñ e'em ewebe — io'e Jesus. — Idbi be eymubatisasan'ũm pima Deus eykukukan ğu je'e, Deus biōğbuk eywebe'ũm pima dak — io'e. ⁷ — “Deus ebekin cuy eğuy,” i òñ e'em ewebe — Jesus o'e. — “Ağuyisum cuy ejeku,” i òñ e'em ewebe. Ağuybabi'ũm ğu juy eğuy wa'ò kay — io'e Nicodemos pe. ⁸ — Kabido jekpiwan ma pidojulum. Kabido a'ĩjom pit wuyju. Eyetaybit ğu poma pidojulum iam, pomawi o'subidodot iam tak. Imênpuxim eyetaybit ğu dak apên kuka Deus ebekitkiyũm acesop ibiōğbuk a'òbi iam — io'e.

⁹ — Apên paxi kuka o'jebapuk? Ekawên pa'arêm oxe — io'e Nicodemos.

¹⁰ — Êñ Israel naxegebitbit mutaybitbin'ukat—Judeuyũ mutaybitbin'ukat — io'e Jesus. — Êñ pit a'òbuyxi adeayũ xe. Apênpuye dak wekawên pa'arêm exe? — io'e. ¹¹ — Icêmãñ òñ e'em ewebe — io'e Jesus. — Wetarybicap muwênuwên òñ. Kuy ojojoiat muwênuwên òñ. Inaka êñ wekawên kay ğu — io'e. ¹² — Ipi dagayũ e'ap muwênuwên pima, etabut ğu wekawên kay. Kabi beayũ e'ap muwên puje, iboap kay dak etabut ğu kuka epe'e — io'e. ¹³ — Warara'acat ğu o'kop kabi kadiwi o'jojoiat muwên ãm ipi dağacat pe. Òñ acã okop — io'e. — Soat wağo òñ — io'e. ¹⁴ — Moisés puybujo'iatpu o'subumu'ay ip-takũbi dağ—bronzé muğëğëbu. Uk'a'umat pe o'subumu'ay kuyje. Igobu kay ceak'ibiyũ o'e'ũ puybu nuy pibun. O'je'ada ip soat. Imênpuxim itakomaayũ obamupaya korosa be we'ũ ãm. Soat wağo òñ — io'e. ¹⁵ — Okay itabucayũ yağuyisum jeku gasũ—soat ip. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ũ buje dak — io'e Jesus. ¹⁶ — Deus xe wuykukpin cãcã ajop. Imênpuye jekpot o'ğudot wuykay. Pũğ ma ipot. Ixe ipot kay wuyetabut pima, soat em ğu wuye'ũ acesop. Ce'ũ'ũayũm ğu acesop. Waram acejetait. Soat em wuyetait acesop Deus xe — io'e. ¹⁷ — “Ipiat osupi'ajoat eywebe ikêrêat kuğ eyju oxe buye,” i'e ojuy ğu Deus. Imênpuye jekpot o'ğukop ipi kay. O'ğudot ipi dagayũ daxijo am ipiatpi'ajojoap kay cuap puxim — io'e. ¹⁸ — Deus ipot pũğ ma. Deus e'em ğu “Ikêrêat kuğ eyju oxe,” i jekpot kay itabucayũ be. Deus kuy o'e “Ikêrêat kuğ eyju oxe,” i itabut'ũmayũ be bit, jekpot kay itabut'ũm puye. ¹⁹ Deus ipot osodot ipi kay apên ikêrêat Deus xe iap mubapuk am wuywebe, apên cũğ ma iap mubapuk am tak. Ixe kabiaap puxim. Ijodiayũ bit ikêrêat mujurũğrũğ. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ip. Imênpuye ip ibu'u jetabut am Deus ipot kay — io'e. ²⁰ — Ikêrêat mujurũğrũğ'ukayũ ibu'u jĩã jemutaybinan ajo ikêrê Deus xe iam. Imênpuye Jesus ekawên a'ĩjom ğu ip. Ibu'u jĩã ip warara'acat pe itaybit am ikêrêat mujurũğrũğ teyũku iam. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ip — io'e. ²¹ — Idipat mujurũğrũğ'ukayũ bit itabut Deus ipot kay, òñ pit Deus ekawên tağ jekukum iap mubapuk am warara'acat pe. Kabia dağ jekuku'ukat puxim ip — io'e. Imên Jesus o'jekawên Nicodemos eju.

²² Guyjom Jesus o'ju Judéia epi kay. Jeweju etaybitbinayũ eju o'ju—doze beayũ eju. Iboceayũ mubatisasan osodop ip. ²³ João Batista dak Enom ka be osunuy. Imubatisasan ip osunuy iboceayũ mutaybit am teyũku João Batista ebekitkiyũ iam. Salim ka xe osunuy tibog

puye. Adeayū cucum o'e João kay. Imên João imubatisasan ip osunuy, ²⁴ daomünmūnap'a be gu buk puye. ²⁵ João eju etaybitbinayū o'jewa'ōxikxik ip Judeu eju.

— Abu gu cūg ma wuyjuyū mubatisasan teyūku webekitkiyū iap mubapuk am? — io'e ip jewewebe. — Jesus gu xe'e? — io'e ip. — João Batista gu xe'e? — io'e ip jewewebe.

²⁶ Imēnpuye o'jekawēn ip João eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Aḡokatkat iboceayū mubatisasan ḡasū! Kuy bima ixe oceweju oeku Jordão wīnābu bima — io'e ip. — Ixe juk adi eguwēn ocewebe — io'e ip. — Soat iboceayū cum cekay acā oceju ixe ebekitkiyūm ḡasū bit i'e am — io'e ip.

²⁷ — Ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay buye — io'e João bit. — Deus acā wuymōḡmōḡ wuya'ōbuyxian — io'e. ²⁸ — “Ōn pit Cristo ḡu—Deus emunaē ḡu ōn,” i juk adi oce eywebe — io'e João. — “Deus acā omudot tot awap,” i juk adi oce eywebe. Kuy wekawēn epeya'ījojo — io'e João. ²⁹ — Wuyewebumūn puje jewebumūnat jetayxi bum — io'e João. — Jewebumūnat pure bit jewebumūnat xe nuynuy. Ibure icokcok e'em jewebumūnat icokcok puye. Jewebumūnat pure buxim ōn — io'e João. — Ōn tak ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay ya'ōkayayūm — io'e. ³⁰ — Ade jīā je'e ip Jesus a'ō kayayūm. Wa'ōkayayū bit ade ḡu je'e ip—pūḡpūḡ ā. Imēnpit ocokcok cīcā — io'e João.

Imên João o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

³¹ Kabi kadiwi oajēmiat itaybit cīcā. Soat podi ma itaybit. Ipi daḡat pit ka'ūma. Itaybit ipi daḡayū e'e am. Ipi daḡayū e'e am acā kawēnwēn. Kabi bewiat pit itaybit cīcā. ³² O'jojoiap muwēnuwēn ixe. O'ya'ījojoiap muwēnuwēn tak. Inaka pūḡpūḡ acā itabut ya'ō kay. ³³ Ixe a'ō kay itabucat pit e'em: — Deus cūg wuykuḡ — i soat pe jebureyū be.

³⁴ Deus emumudot Deus ekawēn muwēnuwēn. Cebay tacup ḡu. Jebiōḡbuk muōmōm jekpot pe. Imēnpuye soat em jebay biōḡbuk a'ōbi jekukum ipot. ³⁵ Deus xe jekpot kukpin cīcā. Imēnpuye soat ja'ōbacaap o'ḡūm jekpot pe.

— Okpot pit wa'ōbaca jo'ī — io'e Deus.

³⁶ Deus ipot kay itabucat yaḡuyisum jeku ijodi bima. Ce'ū buje itait jeenuy Deus xe. Itabut'ūmat pit Deus xe ḡu ma jeenuy itait. Soat em Deus itakoma jīā cekay—ja'ō kay kūyjobit'ūmat kay.

4

¹⁻³ Ibocewi Jesus o'jēm Judéia eipi bewi, Fariseuyū Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik puye. Adeayū juk Fariseuyū o'ḡukūyjojo.

— Ade ḡu João Batista eju etaybitbinayū — io'e Fariseuyū be. — Jesus eju etaybitbinayū bit ade jīā — io'e ip. — Ade iboceacat mubatisasan Jesus — i napa ma o'e ip.

Imēnpit Jesus ḡu iboceacat mubatisasan osunuy idibi be—ceweju etaybitbinayū acā.

Jesus epit ojuy Galiléia eipi kay jeweju etaybitbinayū eju.

⁴ — Ga'a aju Samaria eipi daḡ — io'e Jesus.

— Ga'a — io'e ip.

⁵ Ibocewi oajem ip aḡoka be—Sicar ka be. Kuyje Jacó jekat o'ḡūm jekpot pe—José be. Sicar ka José katpuk tēḡ ma o'sukadop.

⁶ Jesus o'ju idibikūy kay. Iḡokūy Jacó juk o'sukūykokat kuy bima. Jesus taopipi o'e cūḡcūḡām. Jebodoy am oabik. Oabik idibikūy xe o'sukopibareren puye. Kaxicuḡ o'e. ⁷⁻⁸ Jesus eju etaybitbinayū o'ju aḡoka be jexat pum.

Ijēm ip puje, ayacat oajēm lkūy be—Samaria eipi beat. Idibi bu ojuy oajēm.

Gebuḡe Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Etibu buk wekōnaptim — io'e Jesus.

⁹ — Ap! — io'e. — Ēn Judeu. Ōn pit Samaria eipi beat — io'e ayacat. — Apēnpuye ěn e'em owebe “Etibu buk wekōnaptim,” i? — io'e.

Judeuyū ibu'u jīā osodop Samaria eipi beat ewa'e bewi jekōn ām. Imēnpuye ayacat o'e ibu'u jewa'e beati ūm Jesus pe.

¹⁰ — Deus tei'ūma iūmūm wuywebe. Etaybit ḡu iboam — io'e. — “Etibu buk wekōnaptim,” i oce ewebe. Etaybit ḡu dak abu ōn iam — io'e. — Etaybit ōn ibima, “Etibu buk wekōnaptim,” i kuka ece owebe. Oxewi tiojuyjuy bima, ekōnaptim kuka otīum ewebe. Itedi kōn puje, aḡuyisum eceku. E'ū buje dak soat em etait ecesūy Deus xe — io'e Jesus.

¹¹ — Tapu — io'e. — Tibubuap kuḡ ḡu ěn — io'e. — Ikūyberen cīcā idibikūy. Pomawi kuka iḡodi etibu—wuymutaitcapti? — io'e. ¹² — Ocedobu'ūm ya'ōbuyxi osunuy—Jacó'ūm — io'e ayacat. — Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ixe'ūm itekūy o'sukūykokat ocewebeam kuyje. Ixe Jacó'ūm tikōnkōn'uk osunuy itekūy bewiati. Cebekitkiyū dak tikōnkōn'uk osodop, iōhōyū dak. Ya'ōbuyxi osunuy ixe'ūm Jacó'ūm. Ēn pit ibodi ma'ḡu a'ōbuyxi? — io'e Jesus pe.

¹³ — Itekūybewiati kōn puje, waram tak ebipuruk ece'e — io'e Jesus. ¹⁴ — Wemudiūmti kōn puje bit, waram ebipuruk ḡu ece'e—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wemudiūmti bit tiwaru.

Idi'a buxim je'e ewebe—tiapep'ūmati buxim. Imēnpuxim je'e wemudiūmti. Tiapap ġu je'e. Wemudiūmti kōn puje, waram eybipuruk ġu epe'e. Itedi kōn puje, eyaġuyisum epeku ijodi. Soat em eyetai epesop Deus xe eye'ū buje dak — Jesus o'e cebe.

15 — Tapu — io'e. — Itedi buk etiūm owebe! — io'e. — Etiūm waram obipurukap puxim — io'e. — Etiūm puk waram ijoce tibum wajēmap puxim — io'e Jesus pe.

16 — Ektop cuy eġudot okay — io'e cebe. — Ektop eju juy eceptit — io'e.

17 — Tā — io'e. — Oktoptep ġu — io'e.

— Icēmān ēn e'em "Oktoptep ġu," i — io'e. 18 — Cinco beayū eju juk a'ġu ecewe-bumūn—emumukukukūy eju — io'e. — Gasū ewejuat ektop ġu — io'e. — Imēn ikērē Deus xe — io'e. — Icēmān ēn e'em pit "Oktoptep ġu," i — io'e.

19 — Tapu — io'e. — Gasū bit iba'arēm ġu o'e oxe. Ēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ma — io'e ayacat. 20 — "Cūġ ma wuywebe Deus kay ġebum ma ijoce ma—co'a be—Gerazim'a be," i juk adi o'e ocedobuyū'ūm'ūm. Eyju bit Judeuyū. "Cūġ ma wuywebe Deus kay ġebum am wara'atka be ġu—Jerusalēm ka be acā," i eyju e'em — io'e. — Abuyū icēm ġu e'em exe? — io'e Jesus pe.

21-22 — Tū'ū, eya'ōpicūġcūġ cuy wa'ō kay — io'e Jesus. — Eyju Samaria eipi beayū — io'e. — Eyju e'em Deus pe "Ēn ma ocekkukukat," i. Imēnpit eyetaybit ġu abu ixe iam. Ocejū bit Judeuyū. Ocejū bit ocetaybit abu ixe iam. Deus Judeu o'taē ijodiayū daxijojo'ukan, — io'e. — Guyjom ma " 'Ēn ocekkukukat,' i juy ace'e wuyebay be Gerazim'a be acā," i'ūmġu epe'e; "Jerusalēm ka be acā," i'ūmġu dak. Soat ka dag "Ēn ocekkukukat," i epe'e'e cebe — io'e. 23 — Gaxīn ma Deus pe eykukukan epesop — io'e. — Ixe bikuyap taġ epeku. Ixe ekawēn kay kūyjobin epesop. Imēn eyeku buje, Deus kay ġebum epesop soat em. Eyebay ibikuy imēn ma eyeku am — io'e Jesus. 24 — Deus ijebitbet ġu. Ijo ba'ore eywebe — io'e. — Ixe kay juy ġebum epesop ijojom ġu ma'ġu. Ixe biōġbuk a'ōbi juy epesop ġebum cekay. Cekawēn taġ tak cuy epesop ġebum cekay—kawēn icēmat taġ — io'e Jesus.

25 — Wetaybit Cristo omuyku iam. Wuydaxijo am Deus emunaē omuyku — io'e ayacat. — "Deus emunaē ixe," i wuyju e'em, "Wuydaxijo ixe," i dak — io'e. — Yajēm puje soan ocemutaybin ixe — io'e.

26 — Ōn ma Cristo — Jesus o'e ayacat pe. — Ōn ma kawēnwēn eweju — io'e.

27 Iboam e buje, ceweju etaybitbinayū o'jepit Jesus kay jexat kuġ. Yaġuybabī'ūm o'e ip ibapuġ ma Jesus ayacat eju kawēnwēn puye. Imēnpit:

— Ajo-kay ēn ayacat xewi? — i'ūmġu o'e ip Jesus pe.

— Apēnpuye ēn kawēnwēn ayacat eju? — i'ūmġu dak ip o'e cebe.

28 Gebuje ayacat o'jepit jeka kay. O'ju jeka beacat kay. Timūn'a o'yaiwat idibikūy xe. Jay. Oajēm.

29 — Epesot cuy aġokatkat com — io'e cebe ip—jeka beacayū be. — Idibikūy xe omuy — io'e. — "Ēn cuk adi ikērēat eġujurūġrūġ," i juk o'e owebe — ayacat o'e. — Ixe xe'e Cristo? — io'e. — Ixe xe'e Deus emunaē? — io'e ayacat.

30 O'ju ip Jesus kay. O'jēm ip aġoka bewi.

31 Aġoka bewiayū ajēm awap ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Juku wuyxat — io'e ip. — Ga'a acekōn! — io'e ip.

32 — Oxat ġu omucokcokcoġ—wara'at acā. Eyetaybit ġu iboam — io'e—Jesus o'e.

33 — Warara'acat xe'e ixat o'tojot cebe? — io'e ip jeweweju.

34 — Eyju ma eycokcok eyxat kuġ pima. Ōn pit ocokcok omudocat bikuyap taġ weku am — io'e. — Omudocat kapikap o'ġūm owebe. Ocokcok oce wekapikap mu'ūm ām — Jesus o'e cebe ip. 35 — "Ebadipdip kaxi kap puje, wuyku beat'a yaop je'e," i eyju ma e'em. "Gaxīn ma yaop," i ōn pit e'em eywebe. Imēnpuxim eyxe adeayū ibu'u jemutabun am okay. "Ak'i epe'e iteyū kay—ajēmjayū kay," i ōn pit e'em — Jesus o'e. — "Gaxīn ma ip itabun okay," i — io'e. 36 — Kadaidaidada'ukat jekapikaptei bubum, jeku beat'a bubu'ukat tak. Icokcok e'em ip jeku beat'a kuġ pima. Imēnpuxim omuwēnuwēn'ukat icokcok je'e warara'acat pe itabut puje, warara'acat mutabunbun'ukat tak. Itabuayū soat em itait jeedop ip webay xe kabi be — Jesus o'e. 37-38 — Ōn cuk eymuju omuwēn ām adeayū be. Icēmān wuyju e'em "Wara'at taidadam. Wara'at pit yabubum," i. Imēnpuxim pūġpūġayū omuwēnuwēn. Warara'acayū itabut'ūmayū mutabunbun. Adeayū epeġutabun ġasū cebe ip omuwēn puje. Itabut je'e ip warara'acayū kuy omuwēn puye — Jesus o'e.

39-40 Gebuje aġoka bewiayū oajēm cekay—Jesus kay. Oitabun ip cekay. Ade oitabun Samaria eipi watwat. Itabut ip o'e ayacat o'jewemuwēn puye.

— "Ikērēat eġujurūġrūġrūġ," i juk xeku o'e owebe — i juk ayacat o'e cebe ip.

Itabut ip o'e cekay.

— Ocexe juy eġuy — io'e ip Jesus pe.

— Ha'a. Oġuy — io'e.

Xet. Xet. Xepxep xet osunuy iġo ka be. ⁴¹ Warara'acayū Jesus kay itabut o'e cekawēn co buje. Ade jġā itabut o'e cekay.

⁴² — Koap ma ekawēn oceya'ġojo. Imēnpuye ocetabut cġcā ixe kay — io'e ip ayacat pe. — Ixe ekawēn oceya'ġojo ġasū bit. Ixe ipi daġacat taxijjo'ukat wuyxe — io'e ip.

⁴³ Xepxep xet o'kap. Jesus waram o'ju Galilġia eipi kay. Ixe ka Galilġia eipi be o'sukadop—Nazarġ ka.

⁴⁴ — Warara'acayū xe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ya'ōbuyxi. Jeka beacat xe bit ka'ūma — i juk o'e Jesus.

⁴⁵ Galilġia eipi watwat pit Jesus o'topabijurūġ. Icokcok ip o'e. Jesus osunuy ya'ōbuyxi cexe i Peta muġġēm ip osodop Jerusalġm ka be. Jerusalġm ka be bima Jesus e'eap o'jojo ip. Ja'ōbacaap mōġmōġap o'jojo ip. Imēnpuye icokcok ip o'e Jesus dopabijurūġ puje.

⁴⁶ Jesus o'jepit Canā ka kay—idibi o'timuwexat uva'abidim iat ka kay. Canā ka Galilġia eipi be o'sukadop. Ipi kukat ebekit iġoka be osunuy—Canā ka be. Ixe ipot iwātaxipi jġā osunuy. Po'i osunuy ipot Cafarnaum ka be. Oe'ū pin ipot jewātaxiapi pibun.

⁴⁷ — Jesus oajġm ijoce, adeayū o'e ipi kukat ebekit pe. Oajġm Judġia eipi bewi — io'e ip cebe.

Ipi kukat ebekit o'ju Jesus kay. Jay. Oajġm.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Okpot eġu'ada! — io'e Jesus pe. — Oe'ū pin okpot — io'e.

⁴⁸ — Deus ja'ōbacaap mōġmōġap coco'ūm puje, kuka eyetabut ġu epe'e okay — io'e Jesus — wuywebe i'e ba'oreat mubapukpukap coco'ūm puje dak.

⁴⁹ — Kariwa — io'e. — Ejot cuy okpot e'ū awap — io'e.

⁵⁰ — Ecepit cuy eduk'a be — io'e Jesus. — Ekpot kuy o'je'ada. Oe'ū ġu — io'e.

Iwātaxipi topibit ebay itabut o'e Jesus a'ō kay. Aripit. O'jepit jeduk'a kay. Jesus eju ġu o'jepit—jaġepūġ ma. ⁵¹ Jeduk'a be kapikpik'ukayū ixe o'topabijuk e daġ—jeduk'a be yajġm pima.

— Ekpot oe'ū ġu — io'e ip. — O'je'ada jġā — io'e ip cebay be.

⁵² — Poce kaxi bima o'je'ada? — io'e.

— Wuyase bima o'je'ada kapusu — io'e. — Ipa'iat oi'ūm — io'e ip cebay be.

⁵³ — Wuyase bima ma Jesus o'jekawēn oweju — io'e cebay. — “Ekpot kuy o'je'ada,” io'e owebe — io'e.

Imēneju itabut o'e Jesus kay. Tuk'a beacat tak itabut o'e ip cekay—soat ip.

⁵⁴ Imġn Jesus waram wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapuk adeayū etabutpe—Galilġia eipi beacat etabutpe. O'ġubapuk Judġia eipi bewi ijġm puje.

5

¹ Guyjom Jesus waram o'ju Jerusalġm ka kay. Oajġm. Judeuyū peta muġġēm osodop ibo ka be. ² Jerusalġm ka be idibi'it'iti o'tinuy. Betesda i tibutet osunuy Judeuyū a'om. Ovelha muōmōmap exġntabi xe o'tinuy ixedi—aġoka ekorara exġntabi xe. Pūġpōġbi iwātaxiapi nuyap'a o'yadop idibi'it'iti akokoreren. ³ Ade iwātaxipiayū kapopo'i osodop joyū'abeku. Ita'ūmayū osodop ip, cexġxġġ pa'oreayū dak, ijebit e'ūayū dak. Timukoruyap wiwim ip osodop iwātaxipiayū. ⁴ Deus ekawēn tojtjot'ukat ajġmġm'uk osunuy iġodi be. Idibi mukoruy buje, iwātaxipiayū kopkop'uk ip osodop idibi kay. Koap kopat acā o'je'ada. ⁵ Jesus oajġm iġodi xe.

Gebuje Jesus aġokatkat o'jojo iġodi xe. Ixe aġokatkat ade koato iwātaxipi osunuy. ³⁸ koato iwātaxipi osunuy. ⁶ Ade koato po'i osunuy jewātaxiapi kuġ. Jesus itaybit o'e iboam.

— Tapu, e'ada pin tu? i — io'e Jesus cebe.

⁷ — Hm hm — io'e aġokatkat. — We'ada pin oce. Imēnpit ka'ūmġu obure odujukop am idibi kay timukoruy buje — io'e. — Okop pa'ore. Okop pin pima, warara'acat ma kom. Ixe ma o'je'ada — io'e. — Ōn pit ka'ūma — io'e.

⁸ — E'āy — io'e Jesus. — Exexcaptup cuy etupu — io'e. — Xġxġġ ece — io'e.

⁹ O'je'ada ġebuje bit aġokatkat. Jexexcaptup o'tupu. Xġxġġ o'e. Xipat o'e. Judeuyū xe jebodoydoyap kabia osunuy. Sábado osunuy. ¹⁰ Imēnpuye Judeuyū kukayū o'jekawēn aġokatkat eju—ce'ada'ibit eju.

— Jebodoydoy oceju ijop kabia. Cūġcūġ ġu — io'e ip. — Ka'ūmġu wuyekapikap ġasū. Wuymutaybitbinap taġ ġu ġn e'em — io'e ip. — Cūġ ġu ewebe exexcaptup tujowat am ġasū. Kapikpiġ ġn exexcaptup tujowatwan — io'e ip.

¹¹ — “Exexcaptup cuy etupu,” i juk o'e owebe omu'adaat — io'e. — “Xġxġġ ece,” io'e owebe — io'e ce'ada'ibit.

¹² — Abu o'e ewebe “Exexcaptup cuy etupu,” i; “Xġxġġ ece,” i dak? — io'e ip. — Apġn ibutet? — io'e ip.

¹³ Imēnpit ce'ada'ibit itaybit ġu o'e jemu'adaat puten. Imu'ada buje, Jesus dao ma o'ġm adeayū parakpewi. Imēnpuye ce'ada'ibit itaybit ġu o'e ibuten.

¹⁴ Jesus ce'ada'ibit o'tobuxik ġuyjom. Deus eju kawēnwēnap'a be o'tobuxik—yabo'gat'a be.

— Kuy ece'ada — io'e. — Ikērēat cuy eġujurūġ ġu waram ewātaxipinap puxim — io'e Jesus imu'ada'ibit pe.

— Hm hm. Ikērēat oġujurūġ ġu — io'e.

¹⁵ Ce'ada'ibit o'jēm. O'ju Judeuyū kukukayū kay.

— Kuy bima wetaybit ġu oġuy abu omu'ada iam — io'e. — Gasū bit wetaybit oce ibuten — io'e. — Jesus i ibutet — io'e cebe ip.

¹⁶ Imēnpuye Judeuyū kukukayū Jesus kaykay o'e ip. Yaoka oġuy ip Jesus aġokatkat o'ġu'ada jebodoydoyap kabia be buye.

¹⁷ Imēneju Jesus o'jekawēn cebe ip.

— Webay soat kabia jekapikap kuġ e'em. Imēnpuxim ōn tak wekapikap kuġ e'em — io'e Jesus cebe ip.

¹⁸ Imēnpuye Jesus aoka oġuy ip Judeuyū kukukayū.

— Jesus o'jekapik jebodoydoyap kabia be. Aġokatkat o'ġu'ada — io'e ip. — Imēn cūġ ġu Deus xe — i napa ma ip o'e. — Jesus o'e “Deus webay,” i — io'e ip. — “Deus webay” i'e'em pima, “Deus a'ōbacaap co'i ōn tak wa'ōbaca,” i'e'em tak — io'e ip. — Imēnpuye juy ayaoka — io'e ip.

Imēn o'jekawēn ip jeweweju.

¹⁹ Gebuje Jesus o'jekawēn Judeuyū kukukayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ipot ōn. Wa'ōbi ġu ōn e'em—webay a'ōbi acā. Webay e'eap cocom ōn. Webay e'eap taġ acā ōn e'em, ixe ipot puye — io'e. ²⁰ — Webay xe okukpin cācā. Webay a'ōbi iwātaxipiat mu'ada'ada'uk oġuy. Idip cīcā o'e iwātaxipiat mu'adaap. Iboap podi ma idipat ġubapuk webay — io'e Jesus. — Eyetabēġbēġ epe'e iboap cocom—webay e'eap cocom — io'e. ²¹ — Webay ce'ū'ūayū mutaicin. Waram ip itait. Kabi kay ixe'yū muyuhum. ōn tak waram ce'ū'ūayū mutaicin. Obikuy bima waram imutaicin ōn ixe ipot puye — io'e. ²² — Deus ġu e'em ijodiācat pe “Eykērē oxe,” i. Owebe ma webay e'em “Ēn ma ece 'Ikērēat kuġ eyju Deus xe,” i ijodiācat pe — io'e Jesus. ²³ — Imēnpuye adeayū je'e owebe “Ēn Deus ipot,” i. “A'ōbuyxi jījā ēn,” i. “Deus tak ya'ōbuyxi jījā,” i je'e ip. Warara'acayū xe wa'ōbuyxi'ūm pima, webay dak kuka o'e ya'ōbuyxi ġu. Omudocat tak kuka o'e ya'ōbuyxi ġu cexe ip — io'e Jesus. ²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wa'ō kuy kūyjobicayū yaġuyisum jekukum—omudocat kay itabucayū — io'e. — Soat em Deus xe jeedop ip itait — io'e. — “Ikērēat kuġ eyju oxe,” i'ūmġu je'e Deus okay itabucayū be. “Soat em ipiat'ajoat eywebe,” i'ūmġu dak je'e cebe ip — io'e Jesus. — “Soat em ipiat'ajoat pe juy epesop,” i'ūmġu je'e cebe ip — “Soat em oxe ma juy epesop,” i acā — io'e Jesus. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ipot ōn. Gaẓin ma oġēm eyxewī. Oajēm waram. Wajēm puje, wa'ōberen ocewāwā. Ce'ū'ūayū wa'jjojo. Waram ġuto jetaip ip wa'ōberen wewāwā buje. ²⁶ Warara'acat Deus mutaicin ġu. Ja'ōbi ma itabēġ e'em. Wa'ōbi ma ōn tak wetait — io'e. — ōn tak webay jo'i — io'e. ²⁷ — Soat waġo ōn. Webay a'ōbi acā ōn e'em pūġpūġayū be “Eykērē ġu Deus xe,” i. Ya'ōbi acā “Eykērē Deus xe,” i ōn e'em warara'acayū be — io'e. ²⁸ — Eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop wekawēn kay. ġuyjom ma ce'ū'ūayū wa'jjojo — io'e. ²⁹ — Ce'ū'ūayū xewi jeu ip jedopap pewi. Xipacat mujurūġrūġ'ukayū jeu kabi kay. Soat em Deus xe jeedop ip. Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak jeu. “Eykērē oxe,” i je'e Deus cebe ip. Ixe'yū ġuju ipiat'ajoat pe — io'e.

³⁰ — Wa'ōbi ġu ōn kawēnwēn—pūġ em tak ka'ūma. Obikuyap taġ ġu ōn jekukum—omudocat bikuyap taġ acā. Kuy owebe Deus e'eap taġ acā ōn kawēnwēn. Imēneju cūġ ma owebe “Ikērēat kuġ eyju Deus xe” i'e am pūġpūġayū be; “Xipat eyju Deus xe” i'e am warara'acayū be — io'e. ³¹ — ōn acā omuwēnuwēn pima, “Deus a'ōbi ōn e'em,” i'e'em pima, “Dapxi ēn,” i kuka juk epe'e. Wa'ō kay eyetabut ġu kuka epe'e — io'e Jesus. ³² — Wara'acat tak omuwēnuwēn. Webay dak omuwēnuwēn. Ixe icēmān e'em. Wetaybit icēmān ixe omuwēnuwēn iam — io'e. ³³ — Eybureyū juk epeġuju João Batista kay — io'e Judeuyū kukukayū be. — Ixe João icēmān omuwēnuwēn oeku. ³⁴ “Xipan cuy epe'e omuwēnuwēn,” i'ūmġu ōn pit e'em warara'acayū be. “João icēmān omuwēnuwēn oeku,” i ōn e'em eywebe, eydaxijo oġuy ōn puye — io'e Jesus. ³⁵ — Lamparina kuġ pima wuyetaybit poma aju iam. João Batista lamparina buxim osunuy. João Deus ekawēn muwēnuwēn oeku. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jeku am Deus xe iam. Darem ma eycokcoġ epesop ixe ekawēn com — io'e. ³⁶ — João omuwēnuwēn oeku. Adeayū okay itabut o'e. Webay a'ōbi wa'ōbacaap mōġmōġ ojeku eyetabutpe. Iboap tobuxik puje adeayū e'em owebe “Ebay juk omudot ocekey,” i. ³⁷ Webay omuwēnuwēn. Omudocat omuwēnuwēn. Eyju bit kūyjobit ġu webay a'ō kay. Webay kay eyetabut ġu dak — io'e Jesus. ³⁸ — Webay juk omudot ijodi. Webay a'ōmupubutbun eyju bit, eybu'ū jījā eyetabut am okay buye — io'e. ³⁹ — Eyju Deus

ekawëntup cocom cîcã. “Deus ekawên tağ jekukum pima, cebekitkiyũm acesop,” i eyju e'em. “Soat em Deus xe acesop wuyetait,” i dak eyju e'em. Imênpit Deus ekawëntup tak omuwênuwên — io'e. ⁴⁰ — Inaka eybu'u jîjã eyetabut am okay. Okay eyetabun pima, soat em epesop eyetait Deus xe — io'e. ⁴¹⁻⁴² — Wetaybit apên eyju jewaguygyu iam. Wetaybit cîcã eyju Deus kay gu jîjã iam — io'e Jesus.

— Imênpuye eywebe îbuyxim okukap kudadam gu òn — io'e Jesus. ⁴³ — Webay a'òbi ojet. Imênpit eyju eyetabut gu jîjã okay. Ja'òbi warara'acat tot puje bit, ixe kay kuka eyetabut epe'e — io'e. ⁴⁴ — Pûğ ma Deusat. Kaũmgu wara'at. Eyju bit Deus pe xipan eymuwênuwênap kudadam gu—wuyjuyũ be xipan eymuwênuwênap kudadam acã. Imêneju eybu'u jîjã eyetabut am okay — io'e. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Eyju te'e ma e'em “Moisés emudupmubararaktup tag oceju jekukum,” i. “Imênpuye oceju cũğ cîcã Deus xe,” i eyju te'e ma e'em — io'e. — Moisés cuk adi omuwênuwên Deus ekawëntup pe. Imênpuye Moisés a'ò kay eyju kũyjobit pima, wa'ò kay dak kuka juk kũyjobit epe'e. “Teyũku ikêrê,” i'ũmgu òn pit e'em webay be. Deus acã je'e eywebe “Eykêrê oxe, Moisés a'ò kay kũyjobit'ũm puye,” i. ⁴⁷ Moisés emudupmubararaktup kay eyetabut gu. Imênpuye wa'ò kay dak iba'ore eymutabut am — io'e Jesus Judeuyũ kukukayũ be.

6

¹ Ibocewi Jesus iodi o'timudek—Galiléia eipi beati. Tiberíades tibutet osunuy.

² Gebuje adeayũ o'ju Jesus kay.

— Jesus juk adi iwãtaxipiyũ o'gu'ada'ada. Wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpuk — io'e ip. — Waram tak paxi iwãtaxipiat gu'ada? — io'e ip jewewebe.

Imênpuye o'ju ip tomuju. ³ O'jeu Jesus co'apên pe. Jeweju etaybitbinayũ eju oabik—doze beayũ eju. ⁴ Judeuyũ epeta wap osodop ip—Páscoa epeta wap.

⁵⁻⁶ Gebuje Jesus adeayũ o'jojojo.

— Teyũku oğubegbeg ixan — io'e jewebe ma. — Filipe du itabut adeayũ mubegbeg put Jesus pe iap kay? — io'e Jesus jewebe ma.

Imênpuye:

— Apên xe'e juy pão'a aceyabu iteyũ xat'am—soat xat'am? — io'e Jesus Filipe be.

⁷ — 6 kaxi be wuyekapikap teim pão'a bu buje, kuka o'e gu adeayũ xat'am — io'e Filipe.

⁸ Wara'acat o'jekawên Jesus eju jeweju etaybin'ibiyũ'in. André o'jekawên ceweju. Simão Pedro wağo osunuy André.

⁹ — Ak'î! — io'e André. — Yaypan'isuat otobuxik. Cinco be pão'a kuğ. Axima kuğ tak xepxep — io'e. — Imênpit apêğãm kuka ajat cexewi? O'e gu kuka adeayũ xat'am — io'e.

¹⁰ — “Epbik cuy,” i juy epe'e adeayũ be — Jesus o'e jeweju etaybitbinayũ be.

O'jekawên ip adeayũ be. Oabikbik ip adeayũ kap'idip ceje, tip'ade o'tiptop puye. Ade jîjã ip osodop. Cinco mil ağokatkayũ osodop aoyũ parakpe, bekitkiyũ parakpe dak.

¹¹ Gebuje Jesus pão'a o'yabu. O'jekawên Deus eju.

— Bay, ên xipat — io'e cebe. — Ocexat'am eyamudot ocewebe — io'e.

O'yaũm doze beayũ be pão'a. Yaũmũm pima o'yamu'aren cîcã. Ya'ada jîjã o'e. Doze beayũ pão'a o'yaũmũm kaxikxik'iyayũ be. Axima dak o'gũm doze beayũ be. Iũmũm pima o'gu'aren cîcã. Doze beayũ o'gũmũm cebe ip—kaxikxik'iyayũ be. Kuy jemu'opinut o'jat ip. Ibegbeg ip o'jekõn. ¹² Soat ip ibegbeg o'e Jesus ixat o'gu'aren cîcã buye.

— Ceapeoyat'a juy epeyabu — io'e Jesus doze beayũ be. — Epeyamuxipan — io'e. — Axima epoyat tak cuy epejat. Epeğuxipan cuy — io'e. — Epejat cuy ierepap puxim — io'e cebe ip.

¹³ Soat cepayat ip o'jat. Pağeiro'a jo'iat'a be o'guõm ip. O'yamuporan ip cepoyan. Doze be o'yamunopapũn pağeiro'a jo'iat'a.

¹⁴ Imên Jesus wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk soat etabutpe. Ixat o'gu'aren cîcã. Imênpuye:

— Îte ma Deus ekawên muwênuwên'ukat! — io'e ip jewewebe o'jojojo'iyayũ. — Ade koato ma ixe ajêmap wiwim ocesop — io'e ip jewewewbe ma.

¹⁵ Jesus dakoy ojuy ip o'e. “En ma juy ocejukan ece” i'e ojuy ip cebe.

— Odakoy ojuy ip jekukukan — io'e. — Gasũ bit obu'u ixeyũ kukukan — io'e Jesus jewebe ma.

Imêneju o'jepit jenomukay ma. Jağepũğ ma o'ju co'a dağ.

¹⁶ Kabiogkabiog'i bima ceweju etaybitbinayũ o'kop iodi kay—doze beayũ. ¹⁷ Iodi mudek ojuy ip.

— Ga'a acepit Cafarnaum ka be — io'e ip jewewebe.

Kobe be ip oãm. Kabiok o'e. Jesus oajêm gu buk. ¹⁸ Tipodoyboğ cîcã o'e kabidobog puye. Daum cîcã kobe tipodoy dağ. ¹⁹ Wũy jîjã o'jekoykoy ip. 5 kilometro o'jekoykoy ip. Jesus o'jojojo ip. Xiğxiğ oeku idibi adopa dağ Jesus. Yakõmkêm gu tipodoy dağ. Xiğxiğiiiĩh.

Ti'adopa dağ cūğcūğ ma oajēm. Oajēm pin kobe kay. Iparara jījā ip o'e ti'adopa dağat tobuxik puje—xīğxīğat tobuxik puje.

— Ajo xe'e teku ti'adopa dağat? — io'e ip jewewebe.

20 — Eypararam gu juy epesop — io'e. — Wara'at gu òn. Òn ma — io'e Jesus.

21 Iparara gu ip o'e doze beayū Jesus ekawēn co buje. Icockok cīcā ip o'e. Imēnpuye:

— Eòm kobe be — io'e ip cebe.

Kobe dak o'jemūğ wīnābu. Jejuap ojuy ka be o'jemūğ. Muğ.

22 Kuyaje tomukudadaayū Jesus o'tobuxik gu.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe. — Pūğ ma juk kobe ijoce osodop kapusu — io'e ip. — Jesus pit oòm gu ibo be kobe be — io'e ip. — Ceweju etaybitbinayū acā juk oòm kobe be. Ixe bit ka'ūma — io'e ip. — Apoma o'ju? — io'e ip jewewebe.

23 Kawēnwēn pima wīnābuayū oajēm jekobe dağ. Tiberiades ka bewi ip oajēm. O'jemūğ ip. Muğ. Wuyjuyū be pāo'a o'oap pe o'jemūğ ip. Jebay eju kapusu wuykukukat Jesus o'jekawēn iap pe o'jemūğ ip.

24 — Jesus pit ijoce gu omuy — io'e ip—tomukudadaayū o'e yajēm'ibiyū be. — Ceweju etaybitbinayū dak ijoce gu omuy — io'e ip. — Ga'a atimudek eyekobe dağ — io'e ip.

— Ga'a — io'e ip.

Imēnpuye ip oòm kobe be—Tiberiades ka bewiayū ekobe be. Porog. Oòm ip soat. Toktek. O'timudek ip wīnābu. Cafarnaum ka ebikopap pe ip o'jemūğ Jesus kudadam.

— Ga'a Jesus ajokudada!

— Ga'a! — io'e ip.

25 O'tobuxik ip. Wīnābu ip o'tobuxik.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Puje ajēm ijoce? — io'e ip. — Ekudadam oceku — io'e ip Jesus pe.

26 Gebuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Kapusu pāo'a epeyabu oxewi. Eybegbeg epesop oxewiat'am. Gasū epesot okudadam “Èn xipat cīcā” i'e am gu—pāo'a o pin puye acā — io'e Jesus cebe ip. 27 — Eyxat kay acā gu juy epeyegebū. Eybegbeg eyxan ijodi bima acā — io'e. — Wara'at tak opop eyxat eyağuymuissusunap xat — io'e. — Ixe xat o buje, eyağuyisun epeku ijodi bima. Soat em epesop eyetai't Deus xe eye'ū buje dak — io'e. — Soat wago òn. Deus webay. “Obikuyap tağ èn jekukum soat em,” i juk o'e Deus owebe — io'e. — “Imēnpuye èn ma ibiat xat ùm'ū'uk eguy wuyjuyū be,” i juk o'e owebe — io'e. — Eyju dak Deus bikuyap tağ cuy epekuku soat em ma — io'e.

28 — Apēn xe'e oceku soat em Deus bikuyap tağ? — io'e ip Jesus pe.

29-31 — Deus e'em “Wemumudot kay eyetabun cuy epesop,” i — io'e. — Òn ma Deus emudot — io'e. — Okay eyetabun puje, Deus bikuyap tağ eyju jekukum — io'e Jesus.

— Ocedobuyū'ùm'ùm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop uk'a'ūmat tağ pima — io'e ip Jesus pe. — Imēn e'em Deus ekawētup:

Moisés pāo'a mudodot'uk osunuy cekay ip—kabi bewiat'a, i — io'e ip.

— Deus a'òbi Moisés ja'òbacaap mōğmōğ'uk osunuy pāo'a jo'iat'a mudodon — io'e ip. — Pām èn? A'òbacaap cuy ejomōğ ocetabutpe — io'e ip. — Imōğ puje ocetabut oce'e ekay — io'e ip.

32 — Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Ja'òbi gu Moisés pāo'a jo'iat'a mudodot'uk osunuy eydobuyū'ùm'ùm pe—Deus a'òbi acā. Moisés Deus xewiatxat gu imudodot'uk osunuy cekay ip. Deus pit jexewiatxat mudodon eywebe—eyağuymuissusunap xat — io'e Jesus. 33 — Deus cuk omudot jexewi kuyje pāo'a jo'iat'a mudocap co'i — io'e. — Òn kabi kadi wiatxat co'i ojet ijodiat ağıymuisun am — io'e. — Okay itabucayū yağuyisun jeku — io'e. — Òn ijodiat ağıymuisun'ukat — io'e.

34 — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ibiatxat cuy eğūm ocecan. Soat em cuy eğūmğūm ocewebe.

35 — Òn Deus xewiatxat — Jesus o'e. — Òn ma ijodiat ağıymuisusun — io'e. — Okay eyetabun puje, soat em eycockog epesop ibegbegat co'i. Okay eyetabun puje soat em eycockog epesop ibipuruk'ūmat co'i — io'e Jesus. 36 — “Eybu'u eyetabun am okay,” i juk adi ocece eywebe — io'e Jesus. 37 — Webay pūğpūğayū mutabunbun okay. Imēnpuye itabut ip okay. “Eyetabun gu juy epesop okay,” i'ūmğū òn pit e'em cebe ip—itabun ojuyayū be—pūğ pe dak ka'ūma — io'e. 38 — Kabi kadiwi juk oajēm obikuyap tağ weku am gu. Omudocat bikuyap tağ weku am oajēm — io'e. 39 — Soat em ağ òn okay itabucayū kay. Imēnpuye jetabucap epererem gu ip—pūğ tak ka'ūma. Waram ixeyū oguyu kabi kay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Oguyū ip omudocat bikuyap tağ — io'e Jesus. 40 — Okay itabucayū oguyū ce'ū'ūayū xewi, webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Soat ip jeedop itait Deus xe soat em—abu òn iam itaybicayū. Imēn webay ibikuy — io'e Jesus.

41 Imēneju Jesus ekawēn kay gu ip o'e Judeuyū kukayū. Jawa'òxikxiğ o'e ip jeweweju.

— “Ôn Deus xewiat,” i teku e'em — io'e ip. — “Kabi kadiwiat xat co'i òn,” i teku e'em — io'e ip. ⁴²— Jesus ma teku! — io'e ip jewewebe. — José'ùm ipot teku — io'e ip te'e ma. — Wuyetaybit ixim, cebay'ùm tak. Apêntak “Deus xewi ojut,” i teku e'em? Dapxi teku — io'e ip te'e ma.

⁴³ — Wa'òxixkiğ gu juy epesop — io'e Jesus. ⁴⁴ — Webay wuyjuyū mutabunbun okay—omudocat — io'e. — Imutabun'ùm pima, kuka itabut gu ip o'e okay. Okay itabucayū acā oğuyu kabi kay. Webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be ip oğuyu. Soat em jeedop ip webay xe — io'e. ⁴⁵ — Kuyje Deus ekawên muwênuwên'ukayū o'tupmubararak. Imên ibararak opop tup pe:

Deus soat wuyjuyū gutaybin, i.

Imên e'em igodup pe — io'e. — Webay ekawên co buje, itabut ip okay ijodiacaat, webay be imutaybin puje dak — io'e. ⁴⁶— Pūğ ma webay o'jojojo. Warara'acat pit ka'ūma — io'e. — Ôn acā webay o'jojojo — io'e. ⁴⁷— Icêmân òn e'em eywebe — io'e—Jesus o'e. — Okay eyetabut pima, soat em epesop eyetaid Deus xe eye'ū buje — io'e. ⁴⁸— Ôn ma Deus xewiatxat — io'e. — Ijodiat ağıymuisusun òn — io'e. ⁴⁹— Wuydobuyū'ùm'ùm mana'a o'o'uk osodop uk'a'umat pe bima. Inaka oe'ū'ū ip. ⁵⁰ Kabi bewiat kay eyetabut puje, Deus wi wūy gu epesop — io'e. ⁵¹— Ôn ma kabi bewiat — io'e. — Kabi bewi ojut ijodiat ağıymuisun am. Okay itabucayū yağuyisum jeku ijodi bima. Soat em jeedop ip itait Deus xe ce'ū buje. We'ū buje, oên osuênūm ijodiat xatên — io'e.

⁵² Iboap co buje jewa'òxixkiğ ip o'e Judeuyū kukukayū.

— Apêntak sute jeên iênūm wuywebe iên'o am? — io'e ip jewewebe.

Jesus ekawên cekawên pa'arêm osunuy ixeyū xe—Judeuyū kukayū xe. (Oên'oat okay itabucacat iape. Imênpit itaybit gu ip osodop iboam.)

⁵³ — Icêmân òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Soat wağo òn. Oên'o'ùm pima Deus ebekitkin gu epe'e. Odoy kôn'ùm pima dak cebekitkin gu epe'e — io'e. ⁵⁴— Oên'o buje bit, Deus ebekitkin epesop. Odoy kôn puje dak, cebekitkin epesop. Soat em epesop Deus xe eyetaid — io'e. — Oên'oat oğuyu kabi kay webay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Odoy kônacat oğuyu ibo kabia be — io'e. ⁵⁵— Wuyjuyū mutaicinatên oên. Odoy wuyjuyū mutaicinatoy — io'e Jesus. ⁵⁶— Obiğbuk omuy oên'oat pe—odoykônacat pe — io'e. — Obiğbuk a'òbacaap kuğ jekukum ip. Ôn tak pūğ tağ ma jekukum ceweju ip — io'e Jesus. ⁵⁷— Webay ja'òbi ma itabêğ soat em ma. Ixe ma omudot. Ôn tak wetabêğ ijodi webay a'òbi — io'e. — Imênpuxim òn ma okay itabucayū ağıymuisusun. Yağuyisum jekukum ip wa'òbi—oên'oayū — io'e—Jesus o'e. ⁵⁸— Imên ma kabi kadi wiatxat — io'e. — Pāo'a jo'iat'a buxim gu—wuydobuyū'ùm'ùm xat puxim gu. Wuydobuyū'ùm'ùm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop — io'e. — Oe'ū'ū ip—ya'o'o'ukayū'ùm'ùm ma. Kabi bewiat xat òn. Soat em jeedop ip itait Deus xe oên'o'ayū — io'e—Jesus o'e.

⁵⁹ Jesus iboam o'e Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawênwênap'a be. Iğo'a beacat mutaybinbin osunuy Cafarnaum ka be. Oên'oat okay itabucacat iape. Odoykônacat tak okay itabucacat iape. Imênpit cekawên pa'arêm osunuy ixeyū xe. ⁶⁰ Imêneju:

— Cekawên pa'arêm cîcā wuyxe — io'e ip jewewebe cekawên o'jojojo'iyayū. — Cekawên kay gu wuyju — io'e ip.

⁶¹ Warara'acayū be jemukūyjo'ùm pima, Jesus itaybit o'e ixeyū ekawên. Imênpuye o'jekawên ceweju ip.

— Wekawên pa'arêm tu eyxe? — io'e. — Eybu'u du eyetabut am okay wekawên kay'ùm puje? — io'e Jesus. ⁶²— Soat wağo òn. Wekawên pa'arêm eyxe bima, eyetabut gu okay — io'e. — Kabi kay waram omuyuap tobuxik puje dak eyetabut gu kuka epe'e okay — io'e. — Oka kay wepicam co buje dak kuka eyetabut gu epe'e okay — io'e Jesus. ⁶³— Ijodiat ağıymuisusun oên o'o am gu — io'e. — Deus biğbuk acā ijodiat ağıymuisusun — io'e. — “Oên cuy epesuên'o,” i juk oce eywebe — io'e. — Imênpit okay eyetabun cuy epesop iam eymutaybin ojuy oğuy — io'e. — Wekawên kay eyetabut pima, obikuyap tağ epeku—eyağuyisum epeku — io'e Jesus. ⁶⁴— Imênpit pūğpūğ ey'in itabut gu okay — io'e Jesus.

(Jesus kuy itaybit o'e abuyū ibu'u osodop itabut am okay iam. Itaybit o'e abu oūm okay itakomaayū be iam tak. Kuy bima itaybit o'e iboam doze beayū naē buje.)

⁶⁵ — Soat gu eyetabut okay — io'e. — Webay emumutabunbunū acā itabut je'e okay. Kuy iboap oğuwên eywebe — io'e.

⁶⁶ Kuy bima ceweju oekuku'iyayū Jesus kay ip ibu'u o'e, cekawên kay'ùm puje.

Gebuje oibu'un ip Jesus eju jeku am. ⁶⁷ Jesus o'jekawên doze beayū eju—jewēju etaybitbinayū eju.

— Pām eyju? — io'e. — Eyju dak tu eybu'un oweju? — io'e.

⁶⁸ — Kariwa — io'e Simão Pedro. — Abu-eju kuka oceku? — io'e Jesus pe. — Ên acã apên itabucayū yağuyisum jekukum iap ekawên muwênuwên ocewebe — io'e. — Ên acã Deus xe epesop iap ekawên muwênuwên ocewebe — io'e. ⁶⁹ — Ekay acã ocetabut — io'e. — Ocexe ên acã Deus emumudot — io'e. — Ocexe ên acã xipacat — io'e. — Ên acã ikêrêat ejukuk ġu — io'e—Simão Pedro o'e.

⁷⁰ — Õn cuk eynaë — io'e Jesus. — Doze beayū juk otaë — io'e. — Imên pit pūğ ey'in Satanás a'õkayan o'e — io'e.

⁷¹ Jesus Judas o'ğuwên—Simão Iscariotes ipot o'ğuwên. Ixe Judas doze beayū'in osunuy. Inaka Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be yaoka am.

7

¹ Ibocewi Jesus Galiléia eipi dağ oeku. Judeuyū kukukayū Judéia eipi be osodop ip. Ixeyū Jesus aoka ojuy. Imên puyé Judéia eipi dağ o'ju ġu Jesus. ² Judeuyū epeta wap osunuy. Cepetabog cîcã osunuy. Xijap mōğmōğ'uk ip osodop. Xijap pe dopdom osodop ip iğo epeta bima.

³ Gebuje ikitpiyū o'jekawên Jesus eju.

— Ejêm cuy ijocewi — io'e ip Jesus pe. — Judéia eipi kay juy eju — io'e ip. — A'õbacaap cuy ejomōğ a'õ kayayū etabutpe ixeyū be “Teku ya'õbaca jîjã” i'e am — io'e ip. ⁴ — Iba'arêm ġu wuyju e'em xipan jewemuwên pin pima. Eju juy — io'e ip. — Ka'ūma buk ocejojoioiap cuy egubapuk — io'e ip. — Xipan jewemuwênat cuy soat pe — io'e ip.

⁵ Jesus kitpityū imên o'e itabut'um cekay buye.

⁶ — Cūğ ġu mabuk oju am peta kay — io'e Jesus. — Cūğ ma bit eyju am. Soat em cūğ ma eyju am. ⁷ Deus kay'ūmayū eykay ġu itakoma ip. Okay bit itakoma jîjã ip “Ikêrêat mujurūğrūğ eyju,” i'õn e'em cebe ip puyé — io'e. ⁸ — Eyju ma peta kay epeju — io'e jekitpiyū be. — Õn pit oju ġu iğo epeta kay. Cūğ ġu mabuk oju am — io'e Jesus.

⁹ Jesus imên o'e jekitpitpiyū be. O'jêm ip ikitpitpiyū. Jesus pit Galiléia eipi be osunuy pūğpūğ xet.

¹⁰ Ebapūğ xet kap puje, Jesus o'ju peta kay. Soat eta'ūmpi ma o'ju. Iba'arêm ma o'ju.

¹¹⁻¹³ Gebuje Jesus o'jokudada ip Judeuyū kukukayū. Petatam pima o'jokudada ip. — Apu Jesus? — io'e ip jewewebe.

Adeayū ibidadada ma jekawênwên osodop Judeuyū kukukayū be ja'õdobuxikap puxim. Jesus peam jewa'õxixixiğ ip osodop.

— Xipat cîcã teku — io'e pūğpūğ ixeyū'in.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Wuymuğuykukuku'ukat teku — io'e ip napa ma.

Adeayū imên ibidadada ma jekawênwên ip o'e.

¹⁴ Jesus o'ju Deus eju kawênwênap'a kay—yabogat'a kay. Peta muğëğëm pima o'ju. Iğo'a beacat mutaybitbin osunuy.

¹⁵ Judeuyū kukukayū Jesus ekawên kay ġu ip o'e.

— Apên puyé dak sute itaybit? — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat xe ġu osunuy jemutaybinan. Cūğ ġu cexe wuyjuyū mutaybin am — io'e ip soat pe iğo'a beacat pe.

¹⁶ — Wa'õbi ġu õn adeayū mutaybitbin—omudocat a'õbi acã — io'e Jesus. ¹⁷ — Wa'õbi du eyxe õn eymutaybitbin? Pâm ġuto Deus a'õbi? — io'e. — Deus bikuyap tağ jeku ojuyat itaybit je'e Deus a'õbi õn eymutaybitbin iam — io'e cebe ip. ¹⁸ — Pūğpūğayū Deus a'õbi ġu ijodiat mutaybitbin—ja'õbi acã. Cūğ ġu imutaybitbin ip. “Xipan omuwênuwên cuy epe'e,” i'e'em ip ya'jjojo'ibiyū be. Warara'acayū bit Deus a'õbi ijodiat mutaybitbin—jemudocat a'õbi. “Xipan Deus muwênuwên cuy epe'e,” i'e'em ip. Icêmân e'em ip. Napa ġu ip e'em. ¹⁹ Moisés Deus ekawên cuk adi o'ğuwênuwên eydobuyū'um'um pe kuyje. Imên pit soat eyju kūyjobit ġu iboap ekawên kay. Abu ey'in iboap ekawên kay kūyjobit? Ka'ūma ma! Eyju dak waoka ojuy. Apên puyé? — io'e Jesus.

²⁰ Adeayū Jesus ekawên o'ya'jjojo Deus eju kawênwênap'a beacayū.

— Akpιδapi ên — io'e ip napa ma adeayū Jesus pe. — Ka'ūma ma aoka ojuy — io'e ip Jesus pe.

Itaybit ġu ip osodop adeayū Jesus aoka ojuy iam Jerusalém ka be powatwat.

²¹ — Jebodoydoyap kabia be wa'õbacaap ojomōğ pūğ em ma — io'e Jesus. — “Cūğ ġu teku e'em,” i' juk adi epe'e iboap co buje. “Sábado be kapikpig teku,” i' juk adi epe'e — io'e. ²² — “Wuydobuyū'um'um ekawên tağ ağokatkat'it'it epetaypu'agobixedakat,” io'e Moisés kuyje. “Ikap'isuat epetaypu'agobixedakat teku Deus ebekit iap mubapuk am,” io'e Moisés kuyje. Jebodoydoyap kabia bima dak eyju ixeedakatkan Moisés ekawên mupubutbunap puxim — io'e. ²³ — Sábado bima eyju ixeedakatkan Moisés ekawên mupubutbunap puxim. Sábado bima owebe iwâtaxipiat mu'ada buje bit, eyetakoma juk adi epe'e okay! “Ên jebodoydoy ġu! Kapikpig ên,” i' eyju e'em owebe. “Ên Moisés ekawên mupubutbun,” i' eyju

e'em owebe. “Ikêrêat mujurûgrûg ên,” i eyju e'em owebe — io'e Jesus. ²⁴ — Dao gu “Ën ikêrêat mujurûgrûg,” i juy epe'e warara'acat pe — io'e. — Tÿube teku ikêrêat mujurûgrûg iân eyju e'em. Cekuku am eyetaybit'um pima, “Ën ikêrêat mujurûgrûg,” i'umgu juy epe'e'e — io'e Jesus.

²⁵ — Ite aoka ojuy gu du wuyka kukayû? — io'e ip Jerusalém ka watwat jewewebe. ²⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e ip. — Ijoco ma omuy — io'e ip. — Soat etabutpe teku kawênwên — io'e ip. — Imênpit ka'ûma ma ibubum — io'e ip. — Wuyka kukayû dak itabut xe'e Jesus Deus emunaê iap kay? — io'e ip jewewebe. ²⁷ — Teku Deus emunaê gu wuyxe — io'e ip Jerusalém ka watwat'in. — Deus emunaê ajêm puje, abu xe'e itaybit je'e pomawi osodot iam? Ka'ûma ma! Imênpit wuyetaybit pomawi teku osodot iam — io'e ip.

²⁸ Jesus adeayû mutaybitbin mabuk osunuy Deus eju kawênwênap'a be—yabogat'a be. — Eyetaybit gu abu òn iam — io'e Jesus. — Eyetaybit gu pomawi ojut iam. Wa'òbi gu ojut—omudocat a'òbi acâ. Ixe icêmân e'em soat em. Eyetaybit gu abu ixe iam — io'e. ²⁹ — Òn pit wetaybit ixem — io'e. — Ojut cexewi. Ixe ma omudot ijoce — io'e Jesus.

³⁰ Imêneju itakomaayû Jesus daomûn ojuy ip. Deus pit jewebe ma o'e: — Jesus daomûn gu buk ip — i. Imênpuye ka'ûma ma o'jat.

³¹ Tak gu o'ya'ïjojo'ïayû bit itabut o'e ip Jesus kay. Ade jÿjâ itabut o'e.

— “Deus emunaê ja'òbacaap jomôg,” i wuyju e'em — io'e ip. — Ite agokatkat ja'òbacaap môgmôg cîcâ. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ ite ma. Imêneju ite ma Deus emunaê ocexe — io'e ip.

³² Imênpuye Jesus daomûn ojuy o'e ip Fariseuyû. Adeayû Jesus muwênwên iam o'jekÿyjo ip Fariseuyû. Fariseuyû eju paÿyû kukukayû Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayû o'guju Jesus daomûn âm.

³³ — Darem ma buk òn eyxe — io'e Jesus adeayû be. — Gaxîn ma ocepit omudocat kay — io'e. ³⁴ — Okudadam epeku. Odobuxik gu eyju. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e.

³⁵ — Apoma sute je'ju? — io'e Judeuyû kukukayû. — Poce iba'ore kuka wuywebe tobuxik am? — io'e ip. — Je'ju du sute Judeuyû xe jenuy âm Grécia eipi watwat xe jenuy âm? — io'e ip. — Ipôgpôgayû kay du sute je'ju Judeu'umayû mutaybit am? — io'e ip. ³⁶ — “Okudadam epeku,” i juk o'e ocewebe — io'e ip. — “Imênpit eyju odobuxik gu,” i juk o'e — io'e ip. — “Ojuap kay eyju ba'ore,” i juk o'e — io'e ip. — Cekawên pa'arêm ocexe — io'e ip Fariseuyû, paÿyû kukukayû dak.

³⁷ Waram Jesus o'jekawên peta muğêğeyây be. Peta epere buje o'jekawên cebe ip. Ibo kabia yoboğ cîcâ osunuy Judeuyû xe.

— Wuybipuruk pima, idibi kay jÿjâ wuyju — io'e. — Abu yağuyisum ceku pin cîcâ? — io'e Jesus ya'òberen. — Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Okay eyetabun pima, eyağuyisum epeku — io'e Jesus. ³⁸ — Okay itabucayû be idibi buxim jenuy badi — io'e. — Imênpuye yağuyisum ip jeku — io'e. — Imên e'em Deus ekawêntup — io'e—Jesus o'e.

³⁹ Imên e buje Deus biôğbuk o'ğuwên Jesus. Deus biôğbuk ômôm Jesus kay itabucayû be. Jesus iboam o'e ipi kay Deus biôğbuk ajêm awap. Ixe oajêm gu buk, Jesus jebay xe jenuy âm o'jeu gu buk puye.

⁴⁰ Jesus ekawên co buje pÿğ tag gu o'jekawên ip adeayû—wara'at tagtagtag ma.

— Teku Deus ekawên muwênwên'ukat—ocemumuwiwiiat ma — io'e pÿğpÿğ ixeyû'in.

⁴¹ — Deus emunaê teku — io'e warara'acayû.

— Ka'ûma — io'e warara'acayû bit. — Deus emunaê gu teku. Teku Galiléia eipi bewiat! — io'e ip. — Deus emunaê Galiléia eipi bewi gu jajêm — io'e ip.

⁴² — Imên e'em Deus ekawêntup:

Davi naxeğebit Deus emunaê, i. Belém ka be je'kap—Judéia eipi be, i. Davi osunuyiat ka be je'kap, i — io'e ip.

— Imên e'em Deus ekawêntup — io'e ip.

⁴³ Pÿğ tag gu ip o'jekawên adeayû Jesus muwênwên. Jawa'òdawunuwun ip osodop. ⁴⁴ Jesus daomûn ojuy ip yawiwi'ukayû. Imênpit o'taomûn gu buk ip.

⁴⁵ Jesus kuğ gu yawiwi'ukayû o'jepit. Oajêm ip kuy o'guju'ïayû kay—paÿyû kukukayû kay, Fariseuyû kay.

— Apênpuye Jesus epetojot gu? — io'e ip yawiwi'ukayû be.

⁴⁶ — Ixe ekawên kawêntip cîcâ ocexe! Abu-buxim ixe kawênwên? Ka'ûma buxim â! — io'e ip.

⁴⁷ — Eyju dak eymuğuykuku du ixe? — io'e ip Fariseuyû. ⁴⁸ — Ya'òbuyxiayû itabut gu ip cekay—pÿğ tak ka'ûma — io'e ip. — Oceju dak ocetabut gu cekay—pÿğ tak ocetabut gu ma — io'e ip. ⁴⁹ — Adeayû bit itaybit gu Moisés ekawên. Imênpuye Deus e'em cebe ip “Eykêrê

oxe,” i, “Ipiat osupi'ajoat eywebe,” i — io'e ip. — Iteyũ acã itabut cekay—Moisés ekawên itaybit'ũmayũ acã — io'e ip Fariseuyũ yawiwi'ukayũ be.

⁵⁰ Nicodemos pit o'jede Fariseuyũ be—jebureyũ be. Ixe Nicodemos ibimãmãmãayũ ekawên coco'ukat osunuy. Kuy bima o'ju Jesus kay jekawên ãm ceweju.

⁵¹ — Jesus puk atujuajẽm ẽu wuykay cekawên co am, imuymuy'ukayũ ekawên co am tak — io'e Nicodemos. — Cekawên co'ũm pima, “Ite juy ayaokaat, ikẽrẽat kuẽ puye,” i'ũmgu juy ace'e. Imẽn Moisés cuk adi wuymutaybitbin — io'e Nicodemos.

⁵² — Galiléia eipi bewiat co'i ẽn kawênwên. Deus ekawên itaybit'umat co'i ẽn kawênwên — io'e ip Nicodemos wayway. — Ite agokatkat napa ma e'em “Deus ekawên muwẽnuwên'ukat õn,” i. Deus ekawêntup cuy etupco! — io'e ip Nicodemos pe. — “Ka'ũmgu Deus ekawên muwẽnuwên'ukat Galiléia eipi beat,” i'e'em ibiatup — io'e ip Nicodemos pe.

⁵³ Soat ip o'jepit jeduk'a be.

8

¹ Jesus pit o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay.

² Kabia isum Jesus waram o'jepit Deus eju kawênwênap'a be—yabogãt'a be. Adeayũ o'je'awero Jesus ekawên co pin puye. Ixe oabik. Adeayũ mutaybitbin o'e.

³ Gebuje Fariseuyũ eju Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ ayacat o'tojot Jesus kay. Ayacat itoptep ma'õsu osunuy. Inaka warara'acat itop kay itabiku osunuy. Warara'acat itop eju o'tobuxik ip Fariseuyũ. O'tojot ip Jesus kay. Adeayũ etabutpe ip o'tojot.

⁴ — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ite ayacat ocetobuxik wara'acat itop eju. Imẽnpuye ocetojot ekay — io'e ip. ⁵ — Moisés o'e wuydobuyũ'ũm'ũm pe: “Wara'acat itop eju jepopomat cuy epoyabugbug wita'am,” i. Imẽn Moisés ocomataybitbin. Pãm ẽn? Apẽn ẽn ece'e? — io'e ip Jesus pe.

⁶ Imẽn o'e ip Jesus pe. Tũybe cũg'ũma jede iãn o'e ip. “Cũg gu ẽn e'em,” i'e ojuy ip Jesus pe. “Moisés ekawên taẽ gu ẽn e'em,” i'e ojuy ip cebe.

Jesus o'je'aetoro. Ipi mukorepkorem o'e jebum. Koreh. Yãtoroh ipi mukorepkorem o'e.

⁷ — Apẽn ẽn ece'e? — io'e ip waram.

Kirik'ãy. O'ãy.

— Ey'inat ikẽrẽat kuẽ'ũm pima, ixe juy koam wita'a yamuju cekay ayacat abug am — io'e Jesus cebe ip.

⁸ Waram o'je'aetoro. Waram jebum ipi mukorepkorem. Koreh.

⁹ O'jẽm ip cekawên co buje. Koap aypapayũ o'jẽm õn tak ikẽrẽat kuẽ iam itaybit puye. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Guyjom warara'acayũ o'jẽm yaypan'isuayũ. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Soat ip o'jẽm. Jesus acã o'jepoyat. Ayacat Jesus xe o'e cũg'i.

¹⁰ Kirik'ãy. Jesus o'ãy. O'jeak ayacat kay.

— Tũ'ũ — io'e. — Apõma o'ju ip “Ën ma ikẽrẽat kuẽ cĩcã Deus xe,” i'e ojuyayũ? “Ga'a ayaoka wita'am,” i'e ojuyayũ? — io'e—Jesus o'e.

¹¹ — Kariwa — io'e. — Ka'ũmgu ip — io'e. — O'jẽm ip — io'e. — Weiwat xeyũku.

— “Ikẽrẽat kuẽ cĩcã ẽn,” i'ũmgu õn tak e'em ewebe — io'e Jesus. — Eju juy — io'e. — Waram pit eẽjurũg gu ikẽrẽat — io'e Jesus.

¹² Waram pima Jesus o'jekawên adeayũ eju.

— Kabia buxim õn — io'e. — Deus ekawên eymutaybitbin õn cũg ma eyeku am. Okay itabucayũ kabiok taẽ jekuku'ukayũ buxim ẽu. Ikẽrẽat mujurũgrũg'uk gu ip. Cũg ma ip jekukum kabia daẽ jekuku'ukat puxim. Yaguyisum jekukum ip — io'e.

¹³ — Ën acã xipan jewemuwẽnuwên — io'e Fariseuyũ. — Cũg gu ẽn kawênwên — io'e ip napa ma.

¹⁴ — Cũg ma õn kawênwên — io'e Jesus. — Eyetaybit ẽu pomawi ojot iam, poma õn cum iam tak — io'e. — Õn pit wetaybit pomawi ojot iam, poma õn cum iam tak — io'e. — Cũg ma õn kawênwên wetaybit puye — io'e. ¹⁵ — Eyju e'em “Cũg ma ẽn kawênwên,” i, eyxe warara'acat e'ep ibapuk'ũm ma'gu. Imẽn ẽu õn pit e'em — io'e. ¹⁶ — “Cũg gu ẽn kawênwên,” i õn e'em pima bit, cũg ma kuka oce. Cũg ma kuka oce, omudocat tak imẽn e'em puye. Webay omudot. Pũg taẽ ma oceju e'em — io'e. ¹⁷ — Imẽn e'em Moisés ekawêntup:

Xepxepayũ pũg taẽ ma kawênwên pima, “Teyũku icẽmãn e'em,” i kuka o'e ip ya'õjo'o'ibiyũ, i — io'e Jesus.

¹⁸ — Õn ma xipan jewemuwẽnuwên. Webay dak xipan omuwẽnuwên—omudocat. Pũg taẽ ma omuwẽnuwên oceju—õn, webay dak — io'e.

¹⁹ — Poce omuy ebay? — io'e ip Jesus pe.

— Etetaybit ẽu abu õn iam, abu webay iam tak — io'e. — Abu õn iam eyetaybit pima, abu webay iam tak kuka eyetaybit epe'e — io'e.

²⁰ Imên Jesus o'e Deus eju kawênwênap'a be—yaboğat'a be. Adeayû mutaybitbin osunuy. Dinheiro muômômap'a xe imutaybitbin osunuy. Cekay itakomaayû Jesus daomûn ojuy. Imênpit o'taomûn ğu ip taomûnap kabia ğu buk puye.

²¹⁻²⁴ Waram Jesus o'jekawên Judeuyû kukukayû eju.

— Gaxîn ma ojem ijocewi — io'e Jesus. — Te'e ma epeku okudadam eydaxijoap ojuy. Epe'û Deus pe eywebewi ikêrêat uk'ûm pima. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e. — “Epe'û Deus pe ikêrêat uk'ûm pima,” i kuy oce eywebe. Ōn Deus xewiat iap kay eyetabut'ûm pima, epe'û Deus pe eywebewi ikêrêat uk'ûm pima — io'e Jesus.

— “Ojuap kay eyju ba'ore,” i teku e'em — io'e ip Judeuyû kukayû. — Jewaoka du sute? — io'e ip jewewebe.

— Eyju ma ipi dağacat. Ōn pit kabi bewiat — io'e Jesus. — Eyju ma jewağuyğuy ijodiat ağıy dag. Ōn pit ka'ûma.

²⁵ — Abu ên? — io'e ip.

— Iebikam piman ma juk ocevemuwên abu ōn iam — io'e. ²⁶ — Adeat muwên pin mabuk ōn eywebe. “Cûğ ğu eyju kawênwên” i'e pin mabuk oce eywebe. Omudocat ekawên muwênuwên acâ ōn. Ixe icêmân e'em — io'e Jesus.

²⁷ Jesus jemudocat muwên puje, jebay o'ğuwên. Iboap ekawên pit Judeuyû kukayû itaybit ğu.

²⁸ — Soat wağo ōn — io'e Jesus. — Obamaupay epe'e we'û am korosa be. Obamaupaya buje, “Icêmân xeku kabi bewiat,” i epe'e. “Ja'ôbi ğu xeku oeku—jebay a'ôbi acâ,” i epe'e — io'e. — “Wuyebay e'eap muwênuwên xeku oeku,” i epe'e — io'e Jesus. ²⁹ — Soat em omudocat bikuyap tağ ōn jekukum. Imênpuye soat em ağ okay. Ixe opere ğu — io'e Jesus.

³⁰ Imêneju ade oitabun Jesus kay—ya'ŧjojo'ukayû'in.

³¹ Jesus waram o'jekawên Judeuyû kukukayû eju. Pûğpûğ ixeyû'in o'e: — Teku icêmân e'em — i.

— Wekawên kay kûyjobit pima, oweju etaybitbinayûm epesop — io'e Jesus. ³² — Kawên icêmat muwênuwên ōn eywebe — io'e. — Kawên icêmân eyetaybit pima cekariwa be imudadaybotbot'ibiyû buximayûm ğu epesop — io'e cebe ip.

³³ — Abu ocemudadaybotbot'uk osunuy? Ka'ûma ma! — io'e ip. — Abraão naxeğebitbit oceju! — io'e ip. — Apênpuye ên e'em ocewebe “Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyû buximayûm ğu epesop,” i? — io'e ip.

³⁴ — Icêmân ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyû be iba'ore jekariwa epere am. Imênpuxim ikêrêat mujurûğrûğ'ukat pe iba'ore ikêrêat mujurûğrûğ'ap epere am, Satanás ixe ekariwa buye — io'e. ³⁵ — Cekariwa be imudadaybotbot'ibit ma soat em ğu cekariwa duk'a be dopdom. Kariwa imujêm pin pima, ğujêm. Kariwa ipot pit, soat em jebay duk'a be dopdom. Cebay ixe ğujêm ğu — io'e. ³⁶ — Ōn ma Deus ipot. Owebe eydaxijo buje, Satanás ğu eykukukan jeenuy — io'e. — Imênpuye ikêrêat mujurûğrûğ'ap epere but epesop — io'e. ³⁷ — Icêmân eyju Abraão naxeğebitbit — io'e. — İnaka eyju oaoka ojuy wa'ô kay kûyjobit'ûm puye — io'e—Jesus o'e. ³⁸ — Webay be omutaybitbinap muwênuwên ōn eywebe. Satanás ebekitkit eyju. Ixe ekukuap tağ eyju dak jekukum — io'e Jesus.

³⁹⁻⁴⁰ — Ka'ûma! Ocedobu'ûm ekukuap co'i oceju jekukum—Abraão'ûm ekukuap co'i — io'e ip te'e ma.

— Deus kawên icêmat o'ğuwên owebe — Jesus o'e. — Iboap ekawên acâ oğuwên eywebe. İnaka eyju ma oaoka ojuy kawên icêmat kay'ûm puye — io'e. — Abraão bit kawên icêmat kay kûyjobit cîcâ osunuy. Abraão naxeğebitbit eyju. Ixe'ûm ekukuap co'i ğu bit eyju jekukum — Jesus o'e. — Apênpuye dak? — io'e. ⁴¹ — Satanás ekukuap co'i eyju jekukum — io'e.

— Satanás ekukuap co'i ğu oceju jekukum—Deus ekawên tağ ma — io'e ip. — Deus acâ ocebay — io'e ip.

⁴² — Deus xewi ojot. Wa'ôbi ğu ojot. Ixe ma omudot — io'e Jesus. — Deus eyebay bima, kajuk okupin eyxe oğuy — io'e. ⁴³ — Wekawên kay jekûyjobin pin ğu eyju. Imênpuye wekawên pa'arêm eyxe — io'e. ⁴⁴ — Ibiôğbuk kêrêayû kukat ebekitkiyû eyju—Satanás ebekitkiyû — io'e—Jesus o'e. — Apên ixe ikêrêat mujurûğrûğ'ap iap co'i eyju dak ikêrêat mujurûğrûğ — io'e. — Ixe warara'acat aokaka'uk osunuy ipi mujurûğ isum. Gasû dak wuyjuyû muy'û'û'uk ixe — io'e. — Kawên icêmat kay kûyjobit'ûm osunuy ixe — io'e. — Iba'ore ixe be kawên icêmat kay kûyjobit am. Icêm ğu teku e'em. Napa ma e'em. Napa ma e'em pima, je'e pinap tağ e'em cexe. Dapxi teku — io'e. — Icêm'ûmân e'em ip ixe ebekitkiyû.

⁴⁵ Icêmat ōn pit e'em eywebe — io'e. — İnaka eyetabut ğu wekawên kay — io'e. ⁴⁶ — Ka'ûma ma icêmân e'em owebe “Ikêrêat mujurûğrûğ ên” i — io'e. — Icêmân wekawên. Apênpuye eyetabut ğu wekawên kay? — io'e. ⁴⁷ — Kûyjobit ip cekawên kay Deus ebekitkit. Eyju bit Deus ebekitkit ğu. Imênpuye Deus ekawên kay ğu eyju — io'e Jesus Judeuyû kukukayû be.

48 — Icēmān oceju e'em ewebe “Ibiōgbuk kērēat a'ōbi ēn e'em” i, “Akpidapi ēn,” i dak — io'e ip. — “Cūg'ūma ēn jekukum Samaria eipi wat puxim,” i oceju e'em ewebe. Icēmān oceju e'em — io'e ip.

49 — Icēm ġu eyju e'em — Jesus o'e. — Ibiōgbuk kērēat a'ōbi ġu ōn e'em. Webay kuġ ōn ibuyxim. Eyju bit obuyxim ġu okuġ — io'e. 50 — Ōn ma obuyxim okuġap kudadam ġu — io'e. — Webay bit obuyxim okuġ. Ixe obuyxim ġu okukat ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e. 51 — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe — io'e Jesus.

52 — Ibiōgbuk kērēayū kukat a'ōbi ēn kawēnwēn — i napa ma o'e ip Judeuyū kukukayū. — Abraão'ūm oe'ū. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. “Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe,” i ēn pit e'em — io'e ip. 53 — Ocedobu'ūm oe'ū—Abraão'ūm. Abraão bit toto osunuy ya'ōbuyxiat. Ixe'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. Ixeyū'ūm'ūm pit toto osodop ya'ōbuyxiayū. Ixeyū'ūm'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Abu dak ēn? — io'e ip Jesus pe.

54 — Ōn ma xipan jewemuwēnuwēn pima, abu kuka wa'ō kay o'e? Ka'ūma ma! — io'e. — Webay bit xipan omuwēnuwēn. “Ka'ūmġu okpot co'iat ya'ōbuyxiat,” i'e'em ixe. “Ēn acā ocekkukat,” i te'e ma eyju e'em webay be — io'e Jesus. 55 — Eyju ma eyetaybit ġu abu ixe iam. Ōn pit wetaybit ixem. “Wetaybit ġu ixem,” i ōn e buje, napa ma kajuk oce. Eybuxim kajuk oce dapxi. Imēnpit wetaybit cīcā ixem. Kūyjobit ōn cekawēn kay — io'e. 56 — Wuydodu'ūm Abraão'ūm itaybit o'e ipi kay teku jajēm wuydaxi'ajo'ukan iam. Imēnpuyce icokkok o'e — io'e Jesus.

57 — Aypa ġu ēn — io'e ip. — Cinquenta koato ġu buk ēn — io'e ip. — Abraão ejojojo ġu! — io'e ip. — Icēm ġu ēn e'em — io'e ip Jesus pe.

58 — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Abraão kap awap ma kuy wetabēġ oguy — io'e.

59 Gebuje wita'a o'yabu ip Jesus kay yamuju am Judeuyū kukukayū. Yaoka ojuy ip napa ma tūybe e'em iān. Jesus pit o'jemunēm adeayū parakpe. Xerewun. O'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—yaboġat'a bewi. Akiju o'jēm.

9

1 Gebuje Jesus ita'ūmat o'jojojo doze beayū eju cūġcūġ pima. Ikap puje ma ita'ūm osunuy. Dinheiro ojuyju'y'uk osunuy ita'ūm puye.

2 — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ceweju etaybitbinayū. — Apēnpuyce ite ita'ūm o'kap? Ita'ūm o'kap ite ma ikērēat mujurūġrūġ puye du? — io'e ip. — Pām ġuto cebay ikērēat mujurūġrūġ puye du? Pām ġuto ixi ikērēat mujurūġrūġ puye du? — io'e ip.

3 — Ita'ūm ma o'kap ikērēat mujurūġrūġ puye ġu, cebay ikērēat mujurūġrūġ puye ġu dak, ixi ikērēat mujurūġrūġ puye ġu dak — io'e Jesus. — Deus ja'ōbacaap jomōġ wuyetabutpe jabeku. Imēnpuyce ita'ūm o'kap — io'e. 4-5 — Apēn kaxi wuyemukabiahām iap puxim ōn tak Deus ekawēn ijodiat mutaybitbin ijodi bima cūġ ma ceku am ip. We'ū buje kabiok je'e — io'e. — Deus omudot kapik am jewebeam ja'ōbacaap mubapukpak am. Deus peam cuy acejekapik wuyekapik put pima. Guyjom iba'ore je'e wuywebe wuyekapik am cebeam.

6 O'jexi ipi ju. Xiħ. A'a'a. Ka'wi o'ġu'a'a jebidim. Wūnxik. Porog. Ka'wi'a'a o'yamuy ita'ūmat eta be imu'ada am. (14) Judeuyū ebodoydoyap kabia be o'yamuy ita be imu'ada am.

7 — Eju juy idibi'ti'ti be—Siloédi be — io'e Jesus. — Ecededopawuy juy idibim — io'e. (Siloé timudot'ibiti iape wuya'ōm).

Xīġxīġ. O'ju jewedopawuy.

Jay. Oajēm idibi'ti'ti kay. O'jewedopawuywuy. Boroboro'i. Itate o'e. O'jeu. Jecoatcoan o'e.

8 Imēnpuyce ita'ūm tūibit tuk'a etakobeayū o'jekawēn ip jeweweju, ita'ūm tūibit o'jojojo'iyayū dak.

— Ijocce dinheiro ojuyju'y'uk osunuyiat ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

9 — Ijocce osunuyiat teku — io'e ip pūġpūġpūġ.

— Ka'ūma. Ijocce osunuyiat ġu teku — io'e warara'acayū. — Ixe-buximat acā teku — io'e ip.

— Ōn ma ijocce dinheiro ojuyju'y'uk oguy — io'e ita'ūm tūibit. 10 — Apēn etate ġasū? — io'e ip cebe.

11 — Agokatkat oajēm okay — io'e ita'ūm tūibit. — Ibutet Jesus i — io'e. — Ka'wi o'ġu'a'a. O'yamuy weta be weta mu'ada am. “Eju juy Siloédi be,” i juk o'e owebe — io'e. — “Ecededopawuy juy,” i dak — io'e. — Imēnpuyce oju. Ocededopawuy. Wetate oceu — io'e ita'ūm tūibit. — Wecoan put oce — io'e.

12 — Poce omuy ixe Jesus? — io'e ip.

— Iye. Wetaybit gu — io'e.

13 Gebuje Fariseuyū kay tuk'a etakobeayū ita'ūm tūbit o'tujowat.

14-16 — Apēn ecewetada gasū? — io'e ip Fariseuyū ita'ūm tūbit pe.

— Ka'wi'a'a o'yamuy weta be — io'e. — Ocedwedopawuy. Wetate gasū oce — io'e.

— Itadaat o'jekapik jebodoyoyap kabia be—Sábado bima — io'e ip Fariseuyū. — Moisés ekawēn tag gu ite jekukum. Deus a'ōbi gu ite e'em — i napa ma o'e ixeyū Fariseuyū.

— Ikērēat mujurūgrūg'ukat gu itadaat! Apēn kuka ikērēat mujurūgrūg'ukat pe wuywebe i'e ba'oreat mubapuk put? — io'e warara'acayū.

Imēneju pūg tag gu ip Jesus muwēnuwēn o'e Fariseuyū. Wara'at tagtagtag ma kawēnwēn ip o'e.

17 — Pām ēn? — io'e ip ita'ūm tūbit pe. — Ixe etadaat. Abu ixe exe? — io'e ip.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat zeku — io'e ita'ūm tūbit.

18 Judeuyū kukuk'ukayū ibu'u ip o'e jetabut am ita'ūm tūbit a'ō kay. — Ita'ūm gu teku osunuy — io'e ip itabut'ūm puye.

Imēnpuye ita'ūm tūbit ebay o'gudot ip, ixi dak. O'jekawēn ip ceweju ip yajēm puje.

19-20 — Ekpot tu iḡo? — io'e ip cebay be.

— Hm hm. Okpot iḡo — io'e cebay.

— Ita'ūm tu o'kap? — io'e ip.

— Hm hm, ita'ūm ḡoku o'kap.

— Apēn tak o'jewetada gasū? — io'e ip cebayū be.

21 — Wetaybit gu bit apēn xe'e o'jewetada iam — cebay o'e. — Wetaybit gu abu ixe o'ḡu'ada iam — io'e. — Iḡo eju ma juy epeyekawēn — io'e ip Judeuyū kukukayū be. — Ite ma jewetadaap ḡuwēn eywebe. Bekit ḡu ḡoku — io'e ip.

22 Imēn o'jede ip, Judeuyū kukukayū buxim iparara buye. Judeuyū kukukayū juk o'e jebekitkit pe:

— “Jesus Deus emunaē,” i eyju e'em pima, eymuōmat ḡu kuka oce'e Deus eju kawēnwēnap'a be — i.

23 Imēnpuye iparara o'e ip Judeuyū kukukayū buxim. Imēnpuye ixeyū o'e:

— Bekit ḡu ḡoku — i. — Je'adaap ḡuwēn eywebe — i. — “Apēn ece'ada?,” i juy epe'e cebe — io'e ip.

24 Fariseuyū waram ita'ūm tūbit o'tojocat jewekay.

— Deus etabutpe wuyju nuynuy — io'e ip. — Imēnpuye icēmān ma juy ece — io'e ip Fariseuyū. — Etadaat ikērēat mujurūgrūg'ukat — io'e ip napa ma. — Ocetaybit iboam — io'e ip.

25 — Wetaybit gu ikērēat kuḡ xe'e ixe iam — io'e ita'ūm tūbit. — Wetaybit wetate ḡu ojop iam. Gasū bit wetate ma oce — io'e.

26 — Apēn sute o'e ewebe? — io'e ip. — Apēn etada? — i waram o'e ip.

27 — Kuy juk iboap oḡuwēnuwēn eywebe — io'e. — Eyju bit eyetabut gu wa'ō kay. Apēn eyju dak waram wa'ḡo pin eyxe? — io'e ita'ūm tūbit. — Ixe ebekitkiyūm pin paxi eyju dak? — io'e cebe ip.

28 — Ap! Ixe ebekitkiyūm pin ḡu oceju! — io'e ip. — Ekawēnkērē jījā ocexe! — io'e ip.

Oitakomān ip ita'ūm tūbit kay. O'ḡukorēm cīcā ip.

— Ēn ma ite ebekit — io'e ip. — Oceju bit Moisés ebekitkit — io'e ip. 29 — Ocetaybit Deus a'ōbi Moisés e'e'uk osunuy iam. Ocetaybit gu abu a'ōbi sute e'em iam — io'e ip.

30 — “Abu-a'ōbi sute e'em?” i eyju e'em — io'e. — “Deus a'ōbi ite wetada,” i ōn pit e'em — io'e. — Iboap iwaru jījā oxe — io'e. 31 — Wuyetaybit Deus ikērēat mujurūgrūg'ukat ekawēn a'ḡojom ḡu ibuywat am iam. Jebikuyap tag jekuku'ukat ekawēn a'ḡojom pit ibuywat am. Jebuyxim jekukat ekawēn a'ḡojom Deus. 32 Ka'ūma ma teku ita'ūm o'kap'iat o'sutada iap awēḡ o'yawēḡtobuxik. Kuyje dak iboap awēḡ o'yawēḡtobuxik ḡu — io'e. — Gasū bit Jesus wetada — io'e. 33 — Deus a'ōbi'ūm pima, iba'ore kajuk o'e cebe wetada am. Deus a'ōbi ma ite wetada — io'e ita'ūm tūbit.

34 — Warara'acat podi ma ikērēat kuḡ ēn! Eta'ūm ekap ikērēat kuḡ cīcā buye! — io'e ip napa ma. — Ēn tu ocemutaybin pin? Ejēm cuy ocexewi! — io'e ip. — Ejēm cuy Deus eju kawēnwēnap'a bewi! — io'e ip. — Waram cuy eōm ḡu ijop'a be — io'e ip.

O'ḡujēm ip itakoma ita'ūm tūbit kay buye.

35 Gebuje Jesus ita'ūm tūbit o'tobuxik. O'tobuxik Fariseuyū be ixe mujēm iap awēḡ tobuxik puje. O'jekawēn ceweju.

— Tapu, ēn pit tu etabut Deus ipot kay? — io'e Jesus.

36 — Abu sute, Kariwa? — io'e ita'ūm tūbit. — Ixe juy eḡubapuk omutabut am — io'e.

37 — Ixe jōjom ēn gasū—eweju kawēnwēnat cocom — io'e. — Ōn ma ixe — io'e Jesus.

³⁸ O'jêg'aecôçcôg Jesus wap Jesus ya'ôbuyxi cexe buye.

— Kariwa, wetabut oce ekay gasû bit — io'e.

³⁹ — Pûgpiûg ipi dağayû'in cûg ma Deus xe wedot puye. Okay itabucayû cûg ma cexe. Itateayû buxim ip — io'e Jesus. — Warara'acayû bit ikêrê cexe. Itabut'ûmayû ikêrê cexe — io'e. — "Wetaybitsû mabuk Deus ekawên. Imênpit wetaybin pin cîcâ," i'e em warara'acayû. Guyjom ixeyû itabut je'e okay — io'e Jesus. — Warara'acayû bit te'e ma e'em "Wetaybit Deus ekawên," i. Itabut gu je'e ip okay. Ita'ûmayû buxim ip — io'e.

⁴⁰ — Te'e ma du oceju e'em "Ocetaybit Deus ekawên," i? — io'e ip Jesus pe, pûgpiûg Fariseuyû'in.

⁴¹ — "Ocetaybitsû ma Deus ekawên. Imênpit ocetaybin pin cîcâ," i ey'e buje, ikêrêat kuğ gu kajuk epe'e Deus xe. Imênpit te'e ma eyju e'em "Ocetaybit cîcâ Deus ekawên," i. Imênpuye ikêrêat kuğ eyju cexe — io'e Jesus.

10

¹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'ğuwên adeayû be. Ovelha ekawên o'ğuwên cebe ip.

— Icêmân òn e'em eywebe — io'e. — Ovelha ekorara be iòm pinat, xîntabi be gu òmòm pima. "Teku ovelha bu pin," i wuyju e'em. "Teku ovelha dujupa'um'um'ukat," i wuyju e'em — io'e Jesus. ² — Ovelha kukuk'ukat pit korara exîntabi be òmòm — io'e. ³ — Korara exîntabi wiwi'ukat xîntabi muywekweg ovelha kukat òm âm. Ovelha jekukat a'ÿojom. Ikukat jeðhõ nomuwâwâm ibuten e'em. Jeðhõ mujêmjê m akiju korara exîntabi be jekorara bewi — io'e. ⁴ — Imujê m puje cucum jeðhõyû wap. Ovelha jekukat nomuju cucum jekukat a'òm itaybit ip puye. ⁵ Wara'acat nomuju bit taobu'u ip cum. Itaybit gu ip wara'acat a'òm. Jekukat a'òm acâ itaybit ip. Wara'acat puxim pit jenapônnpôn ip itaybit'ûm ya'òm puye — io'e Jesus.

⁶ Ovelha ekawên o'ğuwên Jesus. Xepxep pe o'jekawên. Ovelha muwênuwên pima, jekay itabucayû dak o'ğuwên. Imênpit cekawên pa'arêm o'e cexe ip—adeayû xe.

⁷ Waram Jesus o'jekawên cebe ip.

— Icêmân òn e'em eywebe — io'e. — Xîntabi dağ ovelha òmòm korara be. Korara be bima abu-be ixeyû muy'û but? Ka'ûma be ma. Imênpuxim soat em ağ òn okay itabucayû kay — io'e Jesus. ⁸ — Ovelha itaybit gu dujupa'um'um'ukat a'òm. Imênpuxim okay itabucayû itabut gu icêm'ûma wuymutaybitbin'ukayû ekawên kay. Wajê m awap osodot'ïayû icêm gu wuyjuyû o'ğutaybitbin — Jesus o'e. ⁹ — Xîntabi dağ ovelha òmòm korara be. Cêmcêm ip jexat kudadam. Korara be bima abu-be ixeyû muy'û but? Ka'ûma be ma! Imênpuxim wuyjuyû okay itabun puje soat em ağ òn ixeyû kay. Abu-be ixeyû muy'û but? Ka'ûma be ma! — io'e Jesus. ¹⁰ — Tujupa'um'um'ukat ma ajêmjê m ovelha dujupa'um âm, ixeyû aoka am tak. Òn pit ojot ijodiati ağuy muisun am. Okay itabucayû yağuyisum jekukum. Ojot ixeyû mucokcok am — io'e. — Okay itabucayû icokcok cîcâ — io'e. ¹¹ — Okay itabucayû kuğ òn xipan ikukat jeðhõ kuğ xipan iap puxim — io'e. — Ovelha kukat puxim òn. Obu'u gu we'û âm warara'acat pe okay itabucayû aokaap puxim — io'e. ¹² — Ovelha kukukat a'ôbuywatwat'ukat ikukukat gu. Dinheiro bu am acâ kapikipiğ. Ovelha iwat gu—ibuywatwat'ukat acâ. Ovelha iwatiwan kak ajê m puje. Jenapônnpôn kak puxim iparara buye. Kak ovelha bubum. Ovelha muwatwan soat tağ. ¹³ — Ibuywatwat'ukat jenapônnpôn dinheiro bum acâ kapikipiğ puye. Ibu'u ovelha kuğ, cexe ikukpin'ûm puye. ¹⁴⁻¹⁵ Ovelha kukukat puxim òn—xipacat puxim — Jesus o'e. — Wetaybit webay. Webay dak itaybit òn. Imênpuxim òn tak wetaybit okay itabucayûm. Ixeyû dak itaybit òn — io'e. — Obu'u gu we'û âm okay itabucayû e'ûap puxim — io'e Jesus. ¹⁶ — Soat gu ovelha pûğ ekorara be. Imênpuxim soat ka dağacat itabut je'e okay — io'e Jesus. — Wa'ô kay je'e ip kÿyjobit. Pûg tağ ma ip jeku — io'e. — Soat ixeyû kukan oğuy — io'e Jesus. ¹⁷ — Oje'û okay itabucayû e'ûap puxim. Waram guto òn pit ocetaiti we'û buje. Imêneju webay xe okukpin cîcâ obu'u'ûm puye we'û âm — io'e. ¹⁸ — Obu'u we'û âm pima, iba'ore kajuk o'e warara'acat pe bit ooka am. "Ece'û" i juk o'e webay owebe. "Waram guto etait ece'e," i dak. Wukpiwatpi ma oje'û, webay ukpiwatpi dak. Wukpiwatpi ma waram guto wetait oce'e, webay ukpiwatpi dak — io'e Jesus.

¹⁹ Imêneju pûğ tağ gu ip Jesus ekawên o'ğuwên—wara'at tağtağtağ ma Judeuyû kukukayû.

²⁰ — Ibiôğbuk kêrêat kuğ teku — io'e ip napa ma ade ixeyû'in. — Imênpuye yukpidapi — io'e ip napa ma. — Apênpuye dak eyju ixê a'ÿojom? — io'e ip.

²¹ — Ibiôğbuk kêrêat kukat pit imên cekawên pa'ore! — io'e warara'acayû bit. — Apên kuka ibiôğbuk kêrêat kukat ita'ûmat o'sutada? — io'e ip Jesus pe jededem. — Iba'ore itada am ibiôğbuk kêrêat kukat pe — io'e ip.

²²⁻²⁴ Waram pima Judeuyû kukukayû o'ju Jesus kay. Jerusalém ka beayû peta muğêğê m ip osodop Judeuyû. Peta muğêğê m ip osodop apên kuyjeayû Deus eju kawênwênâp'a o'yamudim iap kay gebum am. Ihi bima peta mujurûğrûğ'uk osodop ip. Jesus Deus eju

kawēnwēnap'a etaybu daḡ cūḡcūḡ o'e—Salomāo emuamuy'a etaybu daḡ. Oajēm ip Jesus kay Judeuyū kukukayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ēn tu Cristo—Deus emunaē? — io'e ip. — Iba puḡ cuy eguwēn ocewebe — io'e ip. — Ade kabia emuwēnap wiwim ocesop — io'e ip. — Iba'arēm acā ēn kawēnwēn ocewebe. Ēn Deus emunaē bima, Cristo bima, Iba puḡ cuy eguwēn ocewebe — io'e ip.

²⁵ — Kuy juk adi ocevemuwēnuwēn eywebe—ade em ma — io'e Jesus. — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay — io'e. — Webay a'ōbi wa'ōbacaap ojomōḡmōḡ eyetabutpe — io'e. — Teku Deus emunaē iap mubapukpuḡ oḡuy eywebe — io'e. ²⁶ — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay, okay eyetabut'ūm puye — io'e. ²⁷ — Okay itabucayū kūyjobit wa'ō kay ovelha jekukat a'ō kayap puxim — io'e Jesus. — Wetaybit ixeyū e'eam. Wekawēn taḡ jekukum ip ovelha jekukukat a'ōm itaybicap puxim — io'e. ²⁸ — Ixeyū aḡuymuisusun ōn. Warara'acayū bit ixeyū ju'uk ḡu obuwi bewi—pūḡ tak ka'ūma. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje — io'e. ²⁹ — Webay ixeyū o'ḡutabun okay weōhōyū buximayūm. Warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuḡ webay. Abu-be ixeyū uk put webay bui bewi—weōhōyū uk put? Ka'ūma be ma! — io'e. ³⁰ — Jawa'ōca jojo'i oceju webay eju — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje, waram wita'a o'yabu ip Jesus abuḡ ojuy am Judeuyū kukukayū.

³² — Webay a'ōbi juk adi wa'ōbacaap ojomōḡmōḡ eyetabutpe—ade ma — io'e Jesus. — Apēnpuye dak eyju wabuḡ ojuy wita'am? — io'e Jesus.

³³ — “Ekērē Deus xe, juk adi a'ōbacaap ejomōḡmōḡ puye,” i'ūmḡu oceju e'em ewebe — io'e ip. — “Ekawēnkērē Deus xe,” i acā oceju e'em ewebe — io'e ip. — Ēn ijodiat acā. Imēnpit “Oceju jewa'ōca jojo'i ma webay eju,” i napa ma ēn e'em — io'e ip jetakoma piḡun. — Imēneju abuḡ ojuy oceju — io'e ip Jesus pe.

³⁴ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Eyju dak Deus a'ōbiayū — io'e Deus kuyje, i. Deus kuyje o'e “Deus a'ōbiayū eyju” i jekawēn muwēn ām taēhē'ibiyū be — io'e. ³⁵ — Deus ekawēntup napa ḡu e'em—pūḡ em tak ka'ūma. Icēmān e'em. Wuyetaybit iboam — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. ³⁶ — Ōn na Deus cuk onaē ijodiat taxijo am. Ōn na ixē omudot — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju napa ma e'em “Ekawēnkērē Deus xe,” i, “Jewa'ōca jojo'i oceju webay eju,” i ōn e'em puye? — io'e Jesus. ³⁷ — Webay a'ōbi'ūm pima, eyetabun ḡu juy epesop okay — io'e. ³⁸ — Wekawēn coco am eyetabut'ūm pima, eyetabun cuy epesop wa'ōbacaap mōḡmōḡap coco am — io'e. — Eyetabun puje “Jesus ya'ōbaca cebay a'ōbacaap co'i,” i epe'e — io'e.

³⁹ Imēneju Jesus daomūn ojuy ma'ḡuto ip Judeuyū kukukayū. Jesus pit o'jenapōn jenaomūnap puxim.

⁴⁰ Wara'at ka kay o'ju Jesus. Toktek. Jordāodi waram o'timudek. Jay. Oajēm João Batista be adeayū mubatisasan osunuy iatka kay. Wīnābu osunuy.

⁴¹⁻⁴² Gebuje ade ibo ka watwat o'tabun Jesus kay—Jordāodi wīnābuayū.

— João Batista ma wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk ḡu — io'e ip adeayū jewewebe. — Imēnpit ixē aḡokatkat muwēnuwēn'uk osunuy ocewebe. Icēmān João ixē o'ḡuwēnuwēn — io'e ip.

Imēnpuye Jesus kay itabut o'e ip adeayū.

11

¹ Lázaro iwātaxipi o'e. Maria kipit iwātaxipi o'e—Betânia ka beat. Imēnpuye iixiyū Lázaro wātaxipiaw awēḡ o'yawēḡmuju Jesus kay. Betânia ka watwat osodop ip—Maria, Marta dak, Lázaro dak.

² Guyjom ixē Maria wuykukukat i o'suimude'on tide'oatim. Ixē o'suimupuruk jadam. Imēn o'e jexe Jesus ikukpin cīcā buye.

Yawēḡtujowacat oajēm Jesus kay. Jay.

³⁻⁴ — Kariwa — io'e Jesus pe. — Lázaro iwātaxipi jījā — io'e. — Exe ikukpinat iwātaxipi o'e — io'e.

— Kuy wetaybit — io'e Jesus. — Iwātaxipi jījā opop — io'e. — Ce'ū buje dak jeedop ḡu ce'ū'ūayū xe. Guyjom adeayū je'e “Deus soat podi ma ya'ōbaca; soat podi ma idip,” i — io'e. — “Deus ipot tak ya'ōbaca—soat podi ma ya'ōbaca,” i je'e ip — io'e Jesus.

⁵ Jesus xe Marta ikukpin cīcā osunuy. Maria dak ikukpin cīcā osunuy, Lázaro dak. ⁶ Inaka Jesus xepxep xet osunuy jenuyap ka be iwātaxipiat awēḡ tobuxik puje. O'ju ḡu buk Lázaro kay. Xet. Xet.

⁷ Gebuje Jesus o'jekawēn 12 beayū eju—jeweju etaybitbinayū eju.

— Ga'a bukto acepit Judéia eipi kay waram — io'e.

⁸ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Iboceat abuḡ ojuy ḡaxīn ma wita'am—Judeuyū kukukayū. Waram tak tu iboce eju pin? — io'e ip Jesus pe.

9-10 — Hm hm — io'e. — Wekapik put mabuk owebe. Püg kabia be doze hora kabiaham wuyju — io'e. — Ixima be cügçügat kuka o'at kabiok puye. Kabia dag cügçügat pit kuka o'at gu kaxi imukabiahham puye. Imēnpuxim Deus bikuyap tag jekuku'ukat je'ü gu jekapikap mu'üm'üm pima. Ga'a aju. Oaokam gu buk ip, we'üap kabia oajēm gu buk puye — io'e.

11 Waram Jesus o'jekawēn ceweju ip—doze beayü eju.

— Wuybure, Lázaro opop ixet — io'e—Jesus o'e. — Ōn pit cum ixē muwurüğ ām — io'e.

12 — Kariwa — io'e ip. — Ixet pima, kuka o'je'ada — io'e ip.

13 Jesus itaybit o'e Lázaro'üm oe'ü iam. Imēnpit — Lázaro ixet — io'e cebe ip.

Imenpuye tüybe Lázaro ixet iān o'e ip 12 beayü. 14 Imēnpuye Jesus ibapuğ o'jekawēn cebe ip. — Lázaro'üm oe'ü — io'e.

Imēn o'e ixeyü mutaybit am.

15 — Oju gu cekay ce'ü awap — io'e. — Gasü bit wa'öbacaap oğubapuk eywebe eymutabun am okay. Wa'öbacaap kay eyetabut cīcā bima, ocokcok oğuy. Ga'a aju ixē'üm kay gasü bit — io'e doze beayü be.

16 — Ga'a wuyju dak aju ceweju. Āğ itakomaayü wuyju dak wuyaoka Jesus aoka buje — io'e Tomé—jebureyü be o'e, xepxem ikap'ibit.

O'ju ip Lázaro'üm com.

17-18 Jesusyü oajēm Betânia ka xe. Betânia ka Jerusalém ka etako o'sukadop. Ebpüg kilometro o'sukadop Jerusalém ka bewi. Lázaro'üm kay yajēm awap oe'üiap awēğ o'yawēğtobuxik Jesus.

— Lázaro'üm o'guōm ip witabiküy be — io'e ip Jesus pe. — Ebadipdip xet omuy iküy be — io'e.

19 Lázaro'üm ixityü mudiu ip o'e—Marta, Maria dak. Ade ibureyü ixeyü muğuyçügap mu'üm ojuy ip o'e. 20 Jesus omuyku iap awēğ Marta o'yawēğtobuxik.

Gebuje Marta o'ju Jesus dopabe. Jesus e dag mabuk oeku. Maria bit jeduk'a be osunuy. 21 Jay. Oajēm Jesus kay.

— Kariwa — io'e Marta. — Ēn ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ü gu — io'e. 22 — Imēnpit Deus emujoojujuy je'ğüm ewebe. Wetaybit iboam. Deus eju okipit'üm peam ekawēn puje, Deus jekawēn a'İjojo — io'e.

23 — Ekipit'üm waram jeu ce'ü'üayü xewi — io'e Jesus Marta be.

24 — Wetaybit ixē'üm waram jeu iam — io'e Marta. — Waram wuyeu buje, ixē'üm tak jeu—wuyebay soat ce'ü'üayü muyuap kabia be — io'e Marta.

25 — Ōn ma ce'ü'üayü mutaicit'ukat — io'e Jesus. — Wa'öbi ce'ü'üayü waram guto jetaıt — io'e. — Okay itabucat e'ü buje, waram guto jetaıt. Soat em jeedop ip itait Deus xe — io'e Jesus. 26 — Okay itabucat ce'ü'üayü xe gu jeenuy—Deus xe acā. Etabut tu iboap kay? — io'e Jesus Marta be.

27 — Hm hm, wetabut, Kariwa — io'e. — Ēn Deus emunaē oxe — io'e. — Deus ipot ēn — io'e. — Ocemuwāwiwi ēn. Wetabut iboap kay — io'e Marta.

28 Jesus eju jekawēn epere buje, Marta o'jepit jekibit tomuwā ām. Ya'öapın ma Maria o'tomuwā uk'a beacat pe ja'İjojoap puxim.

— Tü'ü — io'e. — Ejot puk — io'e. — Wuyekariwa omuyku jexem — io'e. — E dag omuyku — io'e. — Enomuwāwām — io'e jekibit pe, Maria be. — Ejot puk — io'e.

29 Maria o'ju Jesus dopabe e dagat topabe. 30 Jesus agoka be oexe gu mabuk. Wüy mabuk oeku. E dag mabuk oeku. Marta be jedopabijukap pe mabuk osunuy. 31 Judeuyü o'ju Maria nomuju—Lázaro'üm duk'a beacat—ixit muğuyçügap mu'üm ojuyayü. Ixeyü etabixewi Maria o'jēm jeduk'a bewi. Imēnpuye o'jēm ip ixē nomuju. Tüybe ite witabiküy be cum wa am iān o'e ip. 32 Jay. Maria oajēm Jesus kay. O'jēğ'aecöğcöğ cewap.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ü gu — io'e Maria.

33 Maria o'tön. Maria eju yajēm'ibiyü dak wawa osodop ip Lázaro'üm cocom. Jesus iğuyçüg cīcā o'e wawaayü jojom. Tadaybotbot cīcā ip cexe o'e wawaayü.

34 — Poce ixē'üm epeğüōm? — io'e Jesus.

— Kariwa, ejot puk — io'e ip. — Ejojo buk — io'e ip.

35 Jesus o'tön gebuje bit. Ah. Wa. Imēnpuye:

36 — Ak'i cekay — io'e ip Judeuyü. — Lázaro'üm ikukpin cīcā osunuy cexe — io'e ip.

37 — Ita'üm tübit o'sutadada teku — io'e warara'acayü ixeyü'ın. — Iba'ore gu du juk o'e cebe Lázaro mu'ada am ce'üap puxim? — io'e ip jewewebe.

38 Gebuje Jesus o'ju witabiküy kay—Lázaro'üm muōmapküy kay. Iğuyçüg cīcā o'e. O'ju Marta eju, Maria eju, Lázaro'üm cocoayü eju dak. Yaboğat'a o'yanuy wita'a iküy nomudip'am. Iküynomudip cem osunuy.

39 — Iküynomudip'a juy epeyamuwede — io'e Jesus.

— Kariwa, eyamuwedeat gu juy — io'e Marta. — Igēm xeku opop. Ebadipdip xet opop witabikūy be — io'e.

⁴⁰ — “Okay etabut pima, Deus ja'ōbacaap kuka o'jomōg etabutpe,” i kuy oce ewebe — Jesus o'e. — Etabun cuy eguy — io'e.

⁴¹ Ikūynomudip'a o'yamuwede ip ikūy etako bewi. Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Soat em ēn wa'ĵojom — io'e. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i ōn e'em ewebe — io'e Jesus jebay be. ⁴² — Bay, soat em wekawēn cocom ēn — io'e. — Eweju ōn kawēnwēn ijoceayū be wa'ĵo am—ixeyū mutabut am teku Deus emumudot iap kay — io'e Jesus Deus pe, jebay be.

⁴³ Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus ya'ōberen o'jewāwā Lázaro'ūm kay.

— Lázaro, ejēm cuy! — io'e.

⁴⁴ Ce'ū topibit o'jetait waram. O'jēm witabikūy bewi. Soat tağ ijebit tağ imūnmūn mabuk oeku pagōm. Yamūnmūn mabuk oeku.

— Eju'uk cuy pağo cebewi — io'e Jesus.

O'ju'uk ip pago.

⁴⁵ Imēneju oitabun ip Jesus kay Judeuyū ma—Maria ejuacayū ma—adeayū—Jesus Lázaro'ūm o'gutait iap o'jojojo'iyū ma. ⁴⁶ Warara'acayū bit o'ju Fariseuyū kay.

— Jesus Lázaro'ūm o'gutait waram — io'e ip Fariseuyū be.

⁴⁷ Gebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip Fariseuyū eju, jewāwēwē'ukayū eju dak. O'jewāwē ip jeweweju.

— Apēn kuka dak ace Jesus pe? — io'e ip jewewebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ adeayū etabutpe. Imēnpuye ade itabut cekay — io'e ip. ⁴⁸ — Apēn kuka dak ace cebe ja'ōbacaap mōğap puxim? — io'e ip jewewebe. — Apēn kuka dak ace adeayū be jetabucap puxim? — io'e ip. — Itabut puje ip Jesus pe jekukukan je'e ip. Jesus pe jekukukan pima, Roma ka kukat jebekitkit kuka o'ğudot wuykay — io'e ip. — Wuyka kuka ip o'sukamu'ūm. Deus eju kawēnwēnap'a dak kuka ip o'yamu'ūm. Soat ka dağ kuka ip wuymyypōğōğōğōğ. Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ gu kuka ajeku — io'e ip jewewebe.

⁴⁹ Caifās o'jekawēn warara'acat eju—jawēwē'ukayū eju. Ixe Caifās paīyū kukukat osunuy ixe koato be.

— Eyetaybit'ūmān! — io'e Caifās jewewu jewāwēwē'ukayū be. ⁵⁰ — Cūğ ma ixe ağokatkat e'ū ām. Xīpat kuka o'e pūğ pe ağokatkat pe je'ū ām soat e'ūap tieğ—wuye'ūap tieğ — io'e—Caifās o'e.

⁵¹ Deus ibikuy osunuy Jesus e'ū ām soat e'ū'ūap puxim. Caifās pit itaybit gu osunuy imēn Deus ibikuy iam.

— Xīpat kuka o'e pūğ pe ağokatkat pe je'ū ām soat e'ūap puxim—wuye'ūap tieğ — i juk o'e itaybit gu ma'gu.

Caifās jağuy dağ gu imēn o'e—Deus aguy dağ acā. ⁵² Ixe je'ū Judeuyū e'ū'ūap tieğ. Warara'acayū e'ū'ūap tieğ tak je'ū. Je'ū Deus ebekitkiyū be pūğ tağ ma jeku am. ⁵³ Imēneju apēn paxi Jesus aceyaoka iam jekawēnwēn oekuku ip jeweweju Judeuyū kukukayū.

⁵⁴ Imēnpuye Jesus ibapug gu oeku Judeuyū kukukayū etabun Judéia eipi dağ. O'jēm ibocewi. Wara'atka be o'ju—Efrain ka be. Ibo ka uk'a'ūmat xe o'sukadop. Iboka be osunuy doze beayū eju—jewewu etaybitbinayū eju.

⁵⁵ Ade Judeuyū o'ju Jerusalém ka kay. Peta muğēm ip o'ju. Igo epeta bima apēn Deus wuydobuyū'ūm'ūm o'tujjēm Egito eipi bewi iap kay gēbūm ip osodop. Soat ka dağwi o'ju ip Jerusalém ka kay. Peta muğē awap o'ju ip jewemuismun am jebabi dağ.

— Jewemuismun puje, xipat acesop Deus xe — io'e ip jewewebe.

⁵⁶⁻⁵⁷ Paīyū kukukayū o'jekawēn peta muğēğēayū eju—Fariseuyū dak.

— Poce Jesus nuyām eyetaybit pima, epeğuwēn cuy ocewebe — io'e ip. Iboam o'e ip Jesus daomūn ojuy buye. Imēnpuye Jesus ajēmap wiwim cīcā osodop ip adeayū.

— Jesus omuyku du peta kay? — io'e ip jewewebe. — Omuyku gu xe'e? — io'e ip. Deus eju kawēnwēnap'a be o'jekawēn ip jewewebe adeayū—yaboğat'a be.

12

¹ Jesus waram o'ju Lázaro kay—waram guto o'jetait'iat kay. Betânia ka be osunuy Lázaro. O'ju peta muğē awap. Seis kabia kuka Páscoa epeta ip o'guy'at. Oajēm doze beayū eju. ² Marta puybit mōgmōg o'e Jesus pe i'o am, doze beayū be dak. Lázaro jekōnkōn o'e Jesusyū eju.

³ Gebuje Maria tide'oati o'tibu. Ti'ade o'tibu. Nardo i tibutet osunuy. Tiwekoykeyati gu o'tinuy—nardodi acā. Tideiboğ cīcāati o'tinuy. Puy. O'suiabi Jesus i. O'suisup jadam. Tide'okuati o'tinuy. Soat tağ o'e uk'a yabi de'o. De'oooh. Imēn o'e Maria ma. ⁴ Judas Iscariotes pit Maria o'ğukorēm—Simão ipot. Ixe Judas doze beayū'in osunuy. Ixe Judas Jesus o'ğūm cekay itakomaayū be guyjom Jesus aoka am cebe ip. Ixe bit Maria o'ğukorēm.

⁵ — Apēnpuye iğodi o'tideida ġu dinheiro bu am? — io'e—Judas o'e jebureyū be. — 300 dinheiro isurūġat kuka tidei o'e! — io'e. — Tidei kajuk aġūm ibubut'ūmayū be — io'e Judas Iscariotes. (Pūġ dinheiro isurūġat pūġ kabia be wuyekapikaptei osodop).

⁶ Judas Iscariotes doze beayū edinheiro mūn kuġ oeku. Imūn pewi i'uk'uk'uk osunuy jewebe ma.

— Apēnpuye dak o'tideida ġu? — io'e dinheiro kay pin puye. Itabotaidabotbot ġu osunuy ibubut'ūmat kay.

⁷ — Āġ cuy Maria jeenuy kaba'ūm — io'e Jesus Judas pe. — Ijudi o'timuxipan we'ū awap ojebit mude'onaptim — io'e. ⁸ — Soat em eybubut'īn iūm put epesop ibubut'ūmayū be — io'e. — Owebe bit ka'ūma. Darem ma eyxe oġuy — io'e.

⁹ Gebuje ade Judeuyū o'ju Jesus kay. Jesus Betānia ka be omuy iap awēġ o'yawēġcoco ip. Imēnpuye ip o'ju Jesus com. O'ju ip Lázaro jom tak—Jesus o'ġutait'iat com—waram o'ġetai'iat com.

¹⁰⁻¹¹ Ade Judeuyū oibu'un paīyū kukukayū a'ō kay kūyjobit am. Jesus a'ō kay acā kūyjobit o'e ip Lázaro'ūm waram o'ġutait puye. Imēnpuye o'jewawē ip paīyū kukukayū.

— Ga'a Lázaro ayaoka! — io'e ip.

¹²⁻¹⁹ O'jojojo'ibiyū Jesus e'eap o'ġuwēnuwēn warara'acayū be—Jerusalém ka beayū be.

— Icēmān Jesus Lázaro'ūm o'tomuwā witabikūy bewi — io'e'e ip adeayū be. — Icēmān Jesus waram Lázaro'ūm o'ġutait — io'e'e ip. — Jesus ma ja'ōbacaap mōġmōġ — io'e'e ip.

Jerusalém ka be ōm pasuġ pima Jesus jumento'it'it o'tobuxik. Deus ekawēn taġ e o'juy—kuyjeatup ekawēn taġ. Xik. Oabik jumento'it'it akpi jeje. Imēn e'em Deus ekawēntup—kuyjeatup:

Jerusalém ka watwat, eyġucūġcūġ ġu juy epesop, i. Eykukukat omuyku jexem eykay, i. Jumento'it'it akpi jeje omuyku jexem, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Imēnpuye Jerusalém ka be Jesus oajēm jumento'it'it akpi jeje Deus ekawēn taġ.

Gebuje Jesus kay o'ju Jerusalém ka beayū. Ade ma ip o'ju, Jesus omuyku iap awēġ o'yawēġtobuxik puye. Kuy ip oajēm Páscoa epeta muġē ām. O'ju ip Jesus dopabijuġ. Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpug iap awēġ o'yawēġtobuxik puye. Namusudup o'tupupu ip. Jesus kay o'ju ip tup kukuġ. Imēn Judeuyū ya'ōbuyxiat tobedede'uk ip osodop kuyje.

— Deus xipat cīcāl — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma omuyku ya'ōbi! — io'e ip. — Ēn ma ocekukukat—Israel naxeġebitbit kukukat! Deus cuy xipacat je'ġūm ewebe! — io'e ip Jesus pe.

Jumento'it'it akpi jeje Jesus oajēm Jerusalém ka be Deus ekawēntup pe ibararak iap puxim—kuyjeatup puxim. Iboap iba'arēm osunuy doze beayū xe Jesus ōm puje. Waram kabi be Jesus eu buje bit o'jegebu ip iġodup peap ekawēn kay.

— Iġodup peap ekawēn puxim Jesus jumento'it'it akpi jeje oajēm Jerusalém ka be — io'e ip jewebebe. — Ixe jak ocemuju jumento'it'it tobuxik — io'e ip jewebebe.

Fariseuyū bit o'e jewebebe:

— Ak'i juy epe'e! — io'e ip. — Soat ma cekay itabut — io'e ip. — Te'e ma wuyju e'em adeayū be “Ixe kay eyetabun ġu juy epesop,” i — io'e ip jewebebe.

²⁰ Gebuje Gregoyū Jesus co pin o'e—Grécia eipi watwat. Adeayū eju kuy oajēm ip Jerusalém ka be peta muġē ām. ²¹ O'ju ip Filipe eju kawēn ām. Ixe Filipe Betsaida ka bewiat osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. O'ju ip Filipe be.

— Tapu — io'e ip Filipe be. — Jesus co pin oceju — io'e ip.

²² Filipe o'ju André mukūyjo am.

— Gregoyū Jesus co pin — io'e Filipe André be.

Xepxem ip o'ju Jesus mukūyjo am. Oajēm ip cekay.

— Gregoyū ejo pin — io'e ip Jesus pe.

²³ Gebuje Jesus o'jekawēn xepxepayū be. Adeayū etabutpe o'jekawēn ceweju ip.

— Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Gaxīn ma oje'ū. Guyjom pit waram ġuto ocetai. “Soat podi ma a'ōbuyxī!” i je'e adeayū we'ūap puye, waram ġuto wetaicap puye dak — io'e Jesus.

²⁴ — Kadaida taida buje, ipi be atamōġ — io'e. — Tamōġ puje, tae'ūata jo'i tadop ipi be ma. Pūġta ma tadop ipi be. Kādai ayyan puje bit, ta'ade tadop kadai dag — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn je'ūām, waram jetaicam tak, ġuyjom ade tiwatwat itabut je'e okay iam tak.

²⁵ — “Ocebu'u jījā ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima, “Ocebu'u jījā oce'ū ām,” i dak, “Imēnpuye ocekupinap taġ acā oceju,” i dak, ace'ū. “Ocebu'u ġu ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima bit, “Ocebu'u ġu oce'ū ām,” i dak, “Deus bikuyap taġ acā oceku,” i dak, wuyaġuyisum aceku ijodi. Soat em Deus xe acesop wuye'ū buje dak — io'e Jesus. ²⁶ — Obikuyap taġ jeku

ojuyat kūyjobin cuy wa'ō kay. Obikuyap tag jekuku'ukat oxe ma jeenuy. Webay dak je'e cebe "Ēn xipat oxe," i — io'e Jesus.

²⁷ — Waguybabi'ūm cīcā oce — Jesus o'e jewebe ma. — "Bay, obuywan ece we'ūap puxim," i du oce webay be? — io'e jewebe ma. — Ka'ūma! Imēn ġu juy oce cebe. We'ū ām ma ojut ijodi — io'e jewebe ma. ²⁸ — Bay — io'e Deus pe. — Edipap cuy egubapuk soat pe ijodiat pe "Deus idip cīcā" i'e am ip — io'e jebay be.

Deus o'jekawēn kabi kadiwi ġe buje bit.

— Odipap kuy oġubapuk cebe ip — io'e jekpot pe—Jesus pe. — Gasū adeayū e'em owebe "Soat podi ma edip," i. Waram tak oġubapuk warara'acayū be "Soat podi ma edip" i'e am owebe — io'e Deus.

²⁹ Adeayū kacūġcūġ'i osodop iboce. Tūybe o'jexirikxirik iān o'e ip pūġpūġ ixeyū'in. Tūybe Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn cebe iān o'e ip warara'acat ixeyū'in.

³⁰ Gebuje Jesus o'jekawēn ijoceat eju.

— Ixe o'jekawēn kabi kadiwi omukūyjo am ġu—eymukūyjo am acā — io'e Jesus. ³¹ — Gaxīn ma Deus je'e soat pe okay itabut'ūmayū be: "Eyju ikērēat kuġ oxe," i. Gaxīn ma itabut'ūmayū kukukat a'ōbacaap o'ġu'ūm. Abu-kukukan je'e? Ka'ūma ma! — io'e. ³² — Okay itakomaayū omuyu korosa eju oaoka am — io'e. — Omuyu buje adeayū itabut je'e okay — io'e Jesus ijoceat pe.

³³ Jesus iboam o'e imutaybin am ip osubamupaya ip korosa eju we'ū ām iam.

³⁴ — Moisés ekawēntup e'em:

Cristo je'ū ġu—Deus emunaē, i.

Soat em itabēġ e'em, i.

Imēn Moisés ekawēntup e'em — io'e ip ya'ījojo'ibiyū. — Ēn pit e'em "Soat wago ōn," i, "Soat wago subamuyu ip ce'ū ām," i dak. Deus emunaē du soat wago? — io'e ip Jesus pe.

³⁵ — Ōn kabiaap puxim — io'e. — Ojut ijodiat mutaybin am Deus ekawēn — io'e. — Darem ma ijodi oġuy eymutaybinbin. Okay eyetabun cuy epesop eyetabun put pima. Eyetabun cuy epesop ipiatpi'ajojoap pe eyjuap puxim. Kabiok tag jekuku'ukayū itaybit ġu poma oceju iam. Imēnpuxim itabut'ūmayū itaybit ġu ipiatpi'ajojoap kay oceju iam — Jesus o'e. ³⁶ — Ōn eyxe bima, eyetabun cuy epesop okay — io'e. — Eyetabun puje webekitkiyūm epesop. Kabia daġ jekuku'ukayū buximayūm epesop. Ikērēat mujurūġrūġ'ug ġu epesop. Eyaġuyisum epeku — io'e.

Jesus o'jem adeayū xewi iboam e buje.

³⁷ Soat em ma Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'uk osunuy adeayū etabun. Inaka ibu'u jījā ip osodop jetabut am cekay. ³⁸ Imēn cuk adi o'tupmubararak Isaiās'ūm kuyje—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm:

Kariwa, kawēn icēmat muwēnuwēn ocekkukuku adeayū be, i. Imēnpit itabut ġu ip o'e ocekkawēn kay, i. Soat podi ma a'ōbaca ēn iap iba'arēm o'e cexe ip, i.

Imēn ibararak opop tup pe. Itabut ġu ip o'e Jesus kay apēn kuyjeayū Isaiās'ūm ekawēn kay itabut'ūmap puxim.

³⁹ Judeuyū kukukayū ibu'u o'e jetabut am Jesus kay, Isaiās'ūm emudupmubararakkup e'eap puxim o'jebapuk cebe ip puye. ⁴⁰ Imēn Isaiās'ūm ekawēn:

Deus iteyū adeayū o'yaġuymubabi'ūm, i. Imēnpuye itabut ġu osodop ip, Deus a'ōbacaap co ma'ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus ekawēn co ma'ġu ip, i. Ikērēat mujurūġrūġap o'jepere ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus kay ixe be ikērēat uk am cebewi ip, i.

Imēn Isaiās'ūm ekawēn. ⁴¹ Isaiās'ūm iboam o'e kuyje Jesus soat podi ma idip iam itaybit puye. Imēnpuye Jesus o'ġuwēnuwēn.

⁴² Ade Judeuyū kukukayū oitabun ip Jesus kay. "Jesus kay ocetabat," i'ūmġu bit e'em oekuku ip Fariseuyū buxim jeparara pibun. Jetabucap muwēnuwēn ġu ip oekuku Fariseuyū be ixeyū mujēmap puxim Deus eju kawēnwēnap'a bewi. ⁴³ Deus mucokcok pin ġu ip osodop—ijodiat mucokcok pin acā. Fariseuyū mucokcok pin ip osodop.

⁴⁴ Gebuje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Okay itabucayū omudocat kay dak itabut ip — io'e. ⁴⁵ — "Deus ipot teku" i'e'e'ukat "Deus o'ġudot ijodi," i'e'em tak. ⁴⁶ Ijodi juk ojut Deus ekawēn eymutaybin am. Okay itabucayū ikērēat mujurūġrūġ ġu. Yaġuyisum jeku ip — io'e. — Kabiok tag jekuku'ukayū buxim ġu ip—kabia daġ jekuku'ukayū buxim acā — io'e. ⁴⁷ — Wa'ījo buje, kūyjobit'ūm wa'ō kay bima, "Ikērēat kuġ eyju Deus xe" i'ūmġu ōn pit e'em eywebe. Ijodi ojut "Ikērēat kuġ eyju Deus xe" i'e am ġu adeayū be. Adeayū daxijo am acā ojut — io'e. ⁴⁸ — "Ikērēat kuġ eyju Deus xe," i ōn ġu e'em okay'ūmayū be, wa'ō kay'ūmayū be dak. Warara'acat pit imēn je'e ixeyū be webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Deus acā "Ikērēat kuġ eyju oxe," i je'e ixeyū be. Imēn Deus je'e cebe ip wekawēn tag ġu ip puye — io'e Jesus. ⁴⁹ — Wa'ōbi ġu juk adi ojekukuku — io'e. — Owebe webay e'eap acā juk adi oġuwēnuwēn eywebe. Wara'acat

gu oġuwēnuwēn eywebe. Iboap acā oġuwēnuwēn — io'e. ⁵⁰ — Deus ekawēn taġ eyeku buje, eyaġuyisum epeku ijodi. Deus xe epesop eye'ū buje dak. Wetaybit iboam — io'e. — Owebe webay o'e'e iap acā ōn e'em — io'e Jesus.

13

¹ Jesus jebekitkiyū kay jġā osunuy soat kabia ipi daġ pima. Jesus itaybit o'e ġaxġn ma oje'ū iam, ġaxġn ma oceu webay kay iam tak. Eykukpin cġcā oxe iap o'ġubapuk cġcā jebekitkit pe je'ū awap.

Pāscoa epeta ajēm pima, ² Jesus jekōnkōn o'e doze beayū eju. Judas Iscariotes Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be. Ixe Judas Simāo Iscariotes ipot osunuy. Ibiōġbuk kērēayū kukukat a'ōbi Jesus ūm ojuy yaoka am. ³ Soat em Jesus itaybit osunuy webay soat ja'ōbacaap o'jomōġ owebe iam. Deus xewi ojut iam tak itaybit osunuy. Ġaxġn ma ocepit Deus kay iam tak itaybit osunuy.

⁴ Je'ūap muwēnuwēn pima, kirik'āy, o'āy. Jesus o'āy mesa xewi. Jeekabek o'ju'uk. Kuruk. Toaya o'jat. Mūn. O'jomūn jekpu daġ. ⁵ Jeweju etaybitbinayū i wuy am o'ju. Wa'e co'iat'a be idibi o'timōġ. O'suiwuy koapat i. O'suisup toayam. Pereh. Wara'acat o'suiwuy. O'suisup. Pereh.

⁶ Oajēm Simāo Pedro kay. Simāo ibu'u o'e Jesus pe juiwuy an.

— Kariwa — io'e Simāo. — Ēn tu wuiwuy? — io'e.

⁷ — Hm hm. Etaybit gu buk apēnpuyē paxi ite wuiwuywuy iam — io'e Jesus Simāo be. — Guyjom pit etaybit ece'e — io'e.

⁸ — Ap! Wuiwuy gu juy ece—pūġ em tak ka'ūma! — io'e Simāo bit.

— Eiwuy'ūm pima, obuerm gu eġuy — io'e Jesus.

⁹ — Kariwa — io'e. — Wuiat gu esuiwuy — io'e. — Wa'a dak eyawuy — io'e. — Oba dak — io'e Simāo Pedro Jesus pe.

¹⁰ — Oajok'iat iokok ġu—iisu ma! — io'e. — Dao ġu jajok waram. Juiwuy acā — io'e. — Wuyjuyū bewi Deus pe ikērēat'uk puje, iisuat puxim ip. Deus kuy ikērēat o'ju'uk eywebewi. Pūġ pēwi bit ka'ūma. Ite ikērēat kuġ mabuk jewebe. Ixe iokokat puxim — io'e.

¹¹ Jesus kuy itaybit o'e abu oūm ixeyū'in okay itakomaayū be iam. Imēnpuyē:

— Pūġ pit ey'in ikērēat kuġ mabuk jewebe — io'e.

¹² Ixeyū i wuy buje, Jesus jeekabek o'ġuōm waram. O'jepit ip mesa kay. Oabik ma'ġuto jeweju etaybitbinayū eju.

— Eyetaybit gu du apēnpuyē ōn eyeiwuywuy iam? — io'e Jesus. ¹³ — “Ēn ocekkukat,” i eyju e'em owebe, “Ēn ocemutaybitbin'ukat,” i dak. Cūġ ma eywebe iboam e'em — io'e.

¹⁴ — Ōn eykukukat. Eymutaybitbin'ukat tak ōn — Jesus o'e. — Inaka eyeiwuywuy oce warara'acat puywatwat'ukat co'i — io'e. ¹⁵ — Ōn eyeiwuywuy, eykukukat ma'ġu ōn. Eyju dak obuxim eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am. ¹⁶ Eykukukat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am. Eymujat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am — io'e. ¹⁷ — Ōn eykukukat. Inaka juk eyeiwuywuy oce. Jewebuywatwan cuy epesop obuxim. Jewebuywatwan pima, eycockoġ epesop. ¹⁸ Soat pe ġu eywebe iboap muwēnuwēn ōn. Wetaybit cġcā wemunaēyū ekukuam. Pūġ ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Obiwaġodada'ukat ma ikērēm cġcā okuk, i.

Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe. Ġaxġn ma je'bapuk owebe iġodup ekawēn puxim — io'e.

¹⁹ — Iboap muwēnuwēn ōn eywebe waoka awap — io'e. — Imēġap ebapuk puje ibodi ma eyetabun epesop soat em wa'ō daġ ōn e'em iap kay — io'e. ²⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wemumujuyū kay itabucat okay dak itabut. Okay itabucat omudocat kay dak itabut — io'e Jesus doze beayū be.

²¹ Iboam buje, Jesus iġuycūġ cġcā o'e.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Ey'inat oūm okay itakomaayū be — io'e ibapug ma.

²² O'jeakakak ip jewewekay.

— Abu paxi kuka o'ġūm cekay itakomaayū be? — i'e'em ip jewewebe ma.

²³ Doze beayū'inat xik'i osunuy Jesus tēġ ma—Jesus emumukukpinput. ²⁴ Simāo Pedro jebum o'jewēġwēġ Jesus tēġat pe.

— “Abu eūm ekay itakomaayū be?” i juy ece cebe — io'e.

²⁵ Jesus tēġat wurūġ'i o'ju Jesus kay iboap muwēn ām cebe.

— Kariwa, abu sute? — io'e Jesus pe.

²⁶ — Minka'o be pã'o'a oyamuakôm — io'e Jesus. — Pũg pe oyaũm. Ixe ma oũm okay itakomaayũ be — io'e.

Kuruko. O'yabu. O'yamuakôm. Wũntok. Yadirem pima, o'yaũm Judas pe—Simão Iscariotes ipot pe.

²⁷ Pã'o'a bu buje, Judas Jesus kay oibu'un. Satanás a'õkayan o'e.

— Dao ma juy ece e'e pinap tag̃ — Jesus o'e Judas pe.

²⁸⁻²⁹ Tũybe Judas o'ju Jesus a'õbi wuyxat pum peta be wuyemumu'om iãn o'e ip pũgpũg mesa watwatũ'in. Tũybe Judas o'ju wuyedinheiro'in iũm ãm ibubut'ũmayũ be iãn o'e ip warara'acayũ ixeyũ'in. Jesus ekawẽn pa'arẽm o'e mesa watwat pe.

³⁰ Pã'o'a o'yabu Judas. Kurukoh. O'jẽm gẽbuje bit. Warara'acat xewi o'jẽm. Xerewun. Cũh. Kabiok tag̃ o'jẽm.

³¹ Judas cẽm puje, Jesus o'jekawẽn onze beayũ eju.

— Soat waço õn — io'e. — Gaxĩn ma oje'ũ. Odipap gasũ webay gubapuk. Soat je'e "Jesus idip cĩcã," i. "Deus idip cĩcã," i we'ũap puye — io'e. ³² — Owebe "Deus idip cĩcã" i'e buje, Deus tak e'em "Okpot idip cĩcã," i. Gaxĩn ma imẽn je'e — io'e. ³³ — Bekitkit — io'e. — Ibutũ gu ogyuy eyxe. Okudadam epeku. "Ojuap kay eyju ba'ore epesop," i kuy oce Judeuyũ kukukayũ be — io'e. — Imẽn eywebe dak õn e'em — io'e. ³⁴ — Wara'an ma õn jeymutaybin gasũ bit — io'e Jesus. — Eykukpin cĩcã juk adi epesop oxẽ. Imẽnpuxim cuy eyju dak eykukpin ma epeyewekuk — io'e Jesus. ³⁵ — Eykukpin jewewekug pima, "Teyũku Jesus ebekitkiyũ," i je'e soat ijodiayũ — io'e.

³⁶ — Kariwa — io'e Simão Pedro. — Poma ãn cum? — io'e.

— Gasũ eyju ba'ore ojuap kay — io'e Jesus. — Guyjom pit epesot okay — io'e.

³⁷ — Kariwa — io'e ma'guto Simão. — Apẽnpuye oju ba'ore ejuap kay gasũ? Ekay jĩjã õn. Obu'u gu we'ũ ãm owebe epereap puxim. Warara'acayũ "Jesus eju ejeku bima, jaokam oce'e," i e'em pima dak, jeiwat gu õn — io'e.

³⁸ — Ebu'u gu du e'ũ ãn ewebe opereap puxim? — io'e Jesus. — Icẽmãn õn e'em ewebe. Ebapũg em "Jesus ejuat gu õn pit," i napa ma ece'e. Sapokay ede awap imẽn ece'e — io'e. — Gaxĩn ma napa ma imẽn ece'e — io'e.

14

¹ — Eyaguykorereren gu juy epesop — Jesus o'e onze beayũ be. — Eyguycũgũgũ gu juy epesop — io'e. — Kuy eyetabut Deus kay. Okay dak cuy eyetabun epesop — io'e. ² — Ya'ade opop webay ka be uk'a—ijodiacat dopdop'am — io'e. — Cum õn eydopdopap'a muxipan am. Icẽmãn õn e'em eywebe. Icẽm'ũm pima, iboam kajuk oce gu eywebe — io'e. ³ — Cum õn. Eydopdopap'a oyamuxipan eyajẽmjẽmap'am — io'e. — Eydakoy ocept eydopdopap'a muxipan puje — io'e. — Onuyapka kay õn jeydujuxe. Onuyapka be epesop soat em — io'e. ⁴ — Eyetaybit poma õn cum iam — io'e Jesus. — Eyetaybit tak apẽn iboce epeju iam — io'e.

⁵ — Kariwa — io'e Tomé. — Poma eju? Ocetaybit gu. Apẽn tak ocetaybit oce'e enuyap ka kay oceju am? — io'e Tomé.

⁶ — Okay itabucat mujujum õn webay nuyap ka be — io'e. — Okay itabucat mutaybitbin õn kawẽn icẽmãn—Deus ekawẽn. Okay itabucat yaguyisum jekukum wa'õbi — io'e. — Abuyũ je'ju webay kay? Okay itabucayũ acã! Õn ma okay itabucat ogyuy webay kay—warara'acat pit ka'ũma — io'e. ⁷ — Eyetaybit abu õn iam pima, eyetaybit kuka juk epesop abu webay iam — io'e. — Gasũ bit kuy eyetaybit webay e'eam, apẽn cuk adi ocece iap epejojo buye — io'e Jesus.

⁸ — Kariwa — io'e Filipe. — Ebay juy egubapuk ocewebe. Wuyebay juy ejojoat ocewebe. O'e kuka ocewebe ixẽ jo am — io'e Filipe.

⁹ — Pũg xet gu ogyuy eyxe — io'e Jesus. — Eyetaybit gu buk tu abu õn iam, Filipe? — io'e. — Abu õn iam itaybicat itaybit abu webay iam tak — io'e. — Apẽnpuye ãn pit e'em "Ebay juy ejojoat ocewebe," i? — io'e. ¹⁰ — Pũg tag̃ ma oceju jekukum—õn, webay dak — io'e. — Filipe, eyetabut gu du iboap kay? — io'e Jesus. — Wekawẽn muwẽnuwẽn'uk gu ogyuy eywebe—webay ekawẽn muwẽnuwẽn acã — io'e. — Pũg tag̃ ma kawẽnwẽn oceju—õn, webay dak. Wa'õbi gu õn jekukum—webay a'õbi acã — io'e. ¹¹ — "Pũg tag̃ ma oceju jekukum—õn, webay dak," i õn e'em eywebe. Eyetabun cuy epesop wekawẽn kay. Wekawẽn kay eyetabut'ũm pima, eyetabun cuy epesop okay wa'õbacaap coco am — io'e. ¹² — Icẽmãn õn e'em eywebe. Okay itabucayũ wekukuap puxim jeku. Owebe Ja'õbacaap mõgmõgãp podi ma wa'õbacaap jomõg ip, webay kay oju buje — io'e. ¹³ — Eyju e'em owebe "Ebikuyap tag̃ cuy ece owebe," i bima, eyemuoyuyuy oğũm eywebe—soat oğũm eywebe — io'e. — Imẽnpuye "Ka'ũmgu Deus co'iat xipacat," i je'e soat ijodiacat. ¹⁴ Eyju e'em owebe "Ebikuyap tag̃ cuy ece owebe," i bima, soat eyemuoyuyuy oğũm eywebe — io'e Jesus.

15 — Eyxe okukpin pima, kūyjobin cuy epesop wa'ō kay — io'e. 16 — Ōn kawēnwēn webay eju. "Ibuywatwat'ukan cuy eguju okay itabucayū kay," i oce webay be — io'e. — Ixe jebiōgbuk gudot eykay eybuywatwat'ukan. Soat em ixe jeenuy eyxe. Icēmān eymutaybitbin jeenuy. 17 Itabut'ūmayū be iba'ore ixe ekawēn kay kūyjobit am. Ixe e'eap iba'arēm cexe ip. Itaybit ip ixe e'eam. Eywebe bit ixe nuynuy. Imēnpuye eyxe ixe e'eap ibapuk — io'e. 18 — Jeypere gu ōn. Ocepit eykay — io'e. — Eyağuyagepūğ gu epesop — io'e. 19 — Gaxīn ma Deus kay'ūmayū ojo gu. Eyju bit waram ojo. Eyağuyisum epeku, waram guto wetait puye — io'e. 20 — Pūğ tag ma ōn jekukum webay eju. Eyju dak pūğ tag ma jekukum oceweju. Ocejū dak pūğ tag ma jekukum eyweju. Eykay eybuywatwat'ukat ajēm puje, iboap iba'arēm gu je'e eyxe — io'e. 21 — Wa'ō kay jījāyū xe okukpin—wa'ō kay kūyjobicayū xe. Webay xe dak ixeyū ikukpin je'e. Oxe dak ikukpin cīcā oce'e. Abu ōn iam ixeyū oğutaybin. Itaybit cīcā je'e ip abu ōn iam — io'e Jesus.

22 — Kariwa — io'e Judas — Apēn tak ēn iboam ocetaybin itabut'ūmayū mutaybin'ūm pima? — io'e.

(Iscariotes gu osunuy ixe Judas—wara'at Judas acā).

23 — Wa'ō kay jeedop ip kūyjobin okayayū — io'e. — Webay xe ixeyū ikukpin je'e. Ojot ixeyū kay webay eju. Soat em ixeyū xe ocesop—ōn, webay dak — io'e. 24 — Okay'ūmayū bit kūyjobit gu wa'ō kay. Wa'ōbi gu ōn iboap muwēnuwēn eywebe—webay a'ōbi acā. Ixe juk omudot ijodi — io'e. 25 — Iboap muwēnuwēn ōn eywebe eyxe bima. 26 Webay jebiōgbuk gudot eykay. Obikuyap tag gudot. Ixe eybuywatwat'ukat. Ixe xipāt cīcāt. Soan ma eymutaybin jeenuy. Ade ma ōn cuk adi eymutaybinbin oğuy. Ixe eybuywatwan jeenuy wekawēn kay eyağuyba'ūmap puxim — io'e. 27 — Itabut'ūmayū be eyağuykorerenap'ūm pa'ore. Ōn pit wağuykorerenap gu. Imēnpuye eyağuykorerenap oğū'ūm. Eyağuykorerenap gu juy epesop ojuap kay. Eyağuycūğcūğ gu juy epesop — io'e. — Eypararam gu juy epesop — io'e. 28 "Cum ōn," i juk oce eywebe — io'e. — "Waram tak eykay ocepit," i juk oce. Iboap kuy epeya'ījojo. Webay kay ōn cum. Wa'ōbuyxi. Webay bit obodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuye eycockoğ cuy epesop cekay ojuap kay. Eyxe okukpin pima, eycockoğ kuka epesop ojuap kay — io'e. 29 — Oju awap iboap muwēnuwēn ōn eywebe. "Icēmān adi xeku o'e ocewebe," i epe'e oju buje — io'e. 30 — Gaxīn ma Deus kay'ūmayū kukukat omuyku — io'e. — Imēneju buk eyweju ōn kawēnwēn darem. Ixe wa'ōbacaap mu'ūm pin. Imēnpit itaybit gu — io'e. 31 — Ga'a aja. Apēn webay o'e owebe iap tag ōn jekukum, oxe ikukpin cīcā buye. Itabut'ūmayū oğutaybin webay a'ō dag ōn jekukum iam — io'e.

15

1 — Ōn uvabune buxim — io'e Jesus. — Webay uvadip puxim. 2 Okay itabucayū ibune'īcat puxim. Webay bikuyap tag jekum ibu'u'uyayū ya'ūmatpune buxim. Ya'a'e'ūm pima ibune'īcat uk'uğ tip kukat. Imēnpuxim webay jebikuyap tag jekum ibu'u'uyayū mējmēm itabucayū xewi. Kadaidip iokokatpune xikxīg ya'ade i'e am. Imēnpuxim webay itabucayū mukūyjojom ixeyū be ikērēat mujurūğap puxim. Ixeyū mukūyjojom big ma jebikuyap tag jeku am — io'e. 3 — Webay kuy ikērēat o'ju'uk eybewi, wekawēn kay kūyjobit puye — io'e. 4 — Mūğ'i juy epeku oweju — io'e. — Oweju jekukum pima, ōn tak eyweju mūğ'i ojeuku. Ibune'īcatpune uvabune be'ūm pima, kuka o'yajēm gu uva'a. Imēnpuxim mūğ'i oweju eyeku'ūm pima, webay bikuyap tag gu epeku — io'e. 5 — Uvabune buxim ōn — i waram o'e Jesus. — Eyju ibune'īcatpune buxim. Obikuyap tag jekukum pima, xipan ma epeku Deus xe. Mūğ'i eyweju ōn tak jekukum. Obikuyap tag jekukum'ūm pima bit, ajo eye'e'eap xipāt je'e Deus xe? Ka'ūma ma! — io'e. 6 — Mūğ'i oweju jekum eybu'u bima, apēn uvadip iwat ya'ūmatpune kukap puxim Deus tak jeykuk—ya'ūmatpune xikap puxim. Wūn. Ibune xik puje ibunekaraw e'em. Ibune e'ūatpune mu'awerorom ujadip kukat. Aweroh. Ibonemupikipūğ daxa be. Wūn. Pik. Hog. 7 Mūğ'i juy epeku oweju! Wa'ō dak kūyjobin epesop! Oweju eyeku buje, Deus soat epejooyiat je'gūm eywebe — io'e. 8 — Deus bikuyap tag eyju jekukum pima, soat ijodiat je'e webay be: "Ka'ūmğū ejo'iat xipacat," i — io'e. — Itaybit je'e ip eyju webekitkiyū iam — io'e. 9 — Eyju eykukpin cīcā oxe webay xe okukpinap co'i. Eycokcoğ cuy epesop Jesus xe oceukukpin iap kay ġebum. 10 Webay a'ō kay ōn kūyjobit. Imēnpuye ocokcoğ soat em webay xe okukpin iap kay ġebum. Imēnpuxim wa'ō kay kūyjobit pima, eycockoğ epesop Jesus xe oceukukpin iap kay ġebum — io'e.

11 — Iboap oğuwēn eywebe eymucokcok am. Wa'ōcokcok cīcā. Obu'u eywebe eycockoksū ām. Obikuy eywebe eycockok cīcā ām wa'ōcokcokap puxim — io'e. 12 — "Oxe xipan eykukap puxim cuy xipan epeyewekuk," i ōn e'em eywebe — io'e. 13 — Wuybureyū e'ūap puxim wuye'ū ām wuybu'u'ūm pima, soat ijodiat je'e "Ak'i juy epe'e! Teyūxeku ibureyū ikukpin cīcā," i. "Warara'acat podi ma ikukpin cexe ip," i je'e ip — io'e. 14 — Wa'ō kay kūyjobit pima, obureyūm epesop — io'e. 15 — "Eyju oweju kapikpik'ukayū ā," i'ūmğū ōn e'em ġasū eywebe. Kapikpik'ukat itaybit gu jekariwa e'eam. Webay owebe ie'eap pit oğuwēn eywebe soat.

Iboap oġuwēn eywebe eyju obureyū buye — io'e. ¹⁶ — Eyju ma onaē ġu eykukan. Ōn pit eynaē obureyūm. Ōn cuk eymuju omuwēn ām warara'acayū be imutabun am ip okay. Okay jetaabucap jepere ġu ip. Ibu'u ġu ip je'e itabut am okay. Obikuyap taġ webay eju kawēnwēn pima, soat epejoojuyiat je'ġūm eywebe — io'e. ¹⁷ — Imēnpuye “Xipan cuy epeyewekuk,” i ōn e'em eywebe — io'e.

¹⁸ — Deus kay'ūmayū itakoma eykay. Koap pit okay itakoma ip osodop. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e. ¹⁹ — Eyju Deus kay'ūmayū kadi bima, eykay kuka ip o'e. “Teyūdaku wuykadiacat,” i kuka ip o'e. Imēnpit ōn eymuwe'uk Deus kay'ūmayū xewi. Deus kay'ūmayū kadi ġu eyju. Imēnpuye itakoma jījā ip eykay — io'e. ²⁰ — Kuy juk ocece eywebe iap kay ġebum cuy epesop. “Ikērēm cīcā ip wuyekariwa o'jukuk. Wuyju bit ikērēm ġu wuykuk ip,” i'ūmġu juy epe'e eyewewebe. Deus kay'ūmayū ipiat o'supī'ajojoat owebe. Imēnpuye eywebe dak ip jopi'ajoat. Yopīt ma wa'ō kay ip osodop. Imēnpuye dak eya'ō kay je'e ip yopīt ma — io'e. ²¹ — Eywebe ipiat supī'ajoat ip, eyju webekitkit puye. Eywebe ipiat supī'ajoat ip, omudocat kay itabut'ūm puye — io'e. ²² — Ijodi oajēm. Deus ekawēn cuk adi oġuwēnwēn ixeyū be. Wekawēn kay ġu bit ip o'e. Odot'ūm pima, “Ikērēat kuġ eyju oxe, wekawēn kay'ūm puye ya'ījoom ma'ġu,” i'ūmġu kajuk o'e Deus ixeyū be. Gasū bit “Ikērēat kuġ ġu oceju” i'e ba'ore cebe ip Deus pe. ²³ Okay itakomaat webay kay dak itakoma — io'e. ²⁴ — Wa'ōbacaap mōġmōġ cuk adi ojekuku soat etabutpe. Soat a'ōbacaap podi ma wa'ōbacaap mōġmōġ ojekuku. Okay ġu bit ip o'e. Imōġmōġ'ūm pima, “Ikērēat kuġ eyju oxe, okay eyetabut'ūm puye, wa'ōbacaap mōġap cocom ma'ġu eyju,” i'ūmġu kajuk o'e Deus ixeyū be. Gasū bit ikērēat kuġ ip cexe. Inaka itakoma jījā ip okay, webay kay dak — io'e. ²⁵ — Ixeyū muwēnuwēn Deus jekawēntup pe—kuyatup pe:

Ikērēm'ūm a'ġu ip ojukuk, i.

Inaka ip oitakomān okay, i.

Itakoma ip okay iġodup ekawēn puxim — Jesus o'e.

²⁶ — “Ebiōġbuk cuy eġuju okay itabucayū kay,” i oce'e cebe—webay be — io'e Jesus. — Ixe ġudot eybuywatwat'ukan. Ixe icēmān e'e'ukat. Ixe ma omuwēn eywebe — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epesop omuwēnuwēn ijodiayū be. Ōn ijodiat mutaybitbin pima, oweju juk adi epekuku. Imēnpuye juy epesop omuwēnuwēn ġasū bit — io'e.

16

¹ — Imēn ōn e'em eywebe okay eyetabucap epereap puxim — io'e. ² — Eykay itakomaayū jeymuōmat ġu Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeyaoka ip. Eyaoka buje, tūybe Deus bikuyap taġ wuyju jekukum iān je'e ip — io'e. ³ — Ikērēm jeykuk ip abu ōn iam itaybit'ūm puye, abu webay iam tak. ⁴ Gasū iboap muwēnuwēn ōn ġuyjom eyeġebu am apēn ōn eymukūyjojo iap kay — io'e. — Warēmtaġ eykuk puje, “Imēn kuka ip wuykuk,” i juy epe'e eyewewebe — io'e Jesus jewewu etaybitbinayū be.

— Kuy bima a'ġu eyxe ma oġuy — io'e. — Imēnpuye juk iboam ġu ōn eymukūyjo. ⁵ Gasū bit ocepit omudocat kay. Ka'ūma ma ey'in pit e'em owebe “Poma ēn cum?” i. ⁶ Eyġuycūġcūġ cīcā imēn ōn e'em puye. ⁷ Wepit'ūm pima, xipat ġu kuka o'e eywebe. Wepit pima bit, xipat je'e eywebe. Wepit'ūm pima kuka eybuywatwat'ukat osodot ġu. Oju buje bit ixē oġudot eykay. Imēnpuye eycokcoġ cuy epesop ojuap kay — io'e. ⁸ — Ixe dot puje, “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e soat pe ipi daġayū be. “Deus acā itaybit eymucūġ ām,” i dak je'e. “Ipiat supī'ajoat Deus ikērēat mujurūgrūġ'ukayū be,” i dak je'e — io'e. ⁹ — “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e, okay itabut'ūm ip puye — io'e Jesus. ¹⁰ — Eyju ojo ġu waram, Deus jewekay odujuu buye — io'e. — Imēnpuye “Deus acā itaybit eymucūġ ām,” i je'e Deus biōġbuk — io'e. ¹¹ — Deus kuy o'e “Deus kay'ūmayū kukukat soat em jeenuy ipiatpi'ajojoap pe—Satanás,” i. Imēnpuye “Ipiat supī'ajoat ikērēat mujurūgrūġ'ukayū be Deus,” i je'e Deus biōġbuk — io'e Jesus.

¹² — Ade mabuk ōn imuwēn pin eywebe. Gasū bit iba'ore eywebe eyetaybin am wekawēn, eyġuycūġcūġ cīcā buye — io'e. ¹³ — Ibiōġbuk xipacat icēmān e'e'ukat. Ixe ajēm puje soan kawēn icēmān eymutaybin jeenuy. Ja'ōbi ġu ixē ġuwēn. Kuy o'ya'ījoiap acā ġuwēn. ġuyjom acejebapukiap tak ġuwēn eywebe — io'e. ¹⁴ — Ixe obuyxim okuk. Itaybit wekawēn je'e. Icēmān soat wekawēn ġuwēn eywebe — io'e. ¹⁵ — Webay e'eap taġ ōn tak e'em. Imēnpuye cuk adi ocece eywebe “Deus biōġbuk wekawēn ġuwēn eywebe,” i — io'e.

¹⁶ — Gaxīn ma eyju ojo ġu. ġuyjom pitapit waram eyju ojo — io'e Jesus.

¹⁷ — Apēn ite e'em wuywebe? — io'e ip jewewebe jewewu etaybitbinayū. — Ite e'em “Gaxīn ma eyju ojo ġu,” i. “ġuyjom pitapit eyju waram ojo,” i — io'e ip. — “Imēn je'apuk webay kay oju buye,” i teku e'em wuywebe — io'e ip jewewebe. ¹⁸ — Apēnpuye ite e'em “ġuyjom pitapit waram eyju ojo,” i? — io'e ip. — Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Jesus itaybit o'e teyūku "Apēn tak ēn e'em ocewebe?" i'e ojuy owebe iam. Imēnpuye waram o'jekawēn ceweju ip.

— "Apēn ēn ocemutaybin pin?" i du eyju e pin owebe? — io'e Jesus. — "Gaxīn ma eyju ojo gu," i juk oce eywebe — io'e. — "Guyjom pitapit waram eyju ojo," i dak cuk oce — io'e. — "Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e Jesus. ²⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe. Wawa jījā juy epesop we'ū buje — io'e. — Itabut'ūmayū bit wa gu je'e. Darem ma eyguycūgūcūg epesop. Guyjom pit eyguycūgūcūg gu epesop—eycokcok ā — io'e. — Eyguycūgāp i'ūm — io'e. ²¹ — I't kam pima, ayacat iguycūg e'em je'it pibun. Je'it kap puje bit, ipiat kay gebum gu e'em. I'cokcok e'em je'it kuḡ puye. ²² Imēnpuxim eyju dak. Gasū eyguycūgūcūg oju buye. Guyjom pit waram eyjom oce. Eycokcok cīcā ma epe'e gebuje bit. Abu-be eycokcokap mu'ūm put ixe kabia be? Ka'ūma be ma! — io'e. ²³ — Eybuywatwat'ukat ajēm puje bit, ixe ma jeymutaybin — io'e. — Imēnpuye "Ocemutaybin cuy ece," i'ūmgu epe'e owebe ma — io'e. — "Ekawēn pa'arēm ocexe," i'ūmgu dak epe'e owebe — io'e Jesus. — Icēmān ōn e'em eywebe. Obikuyap tag cexewi iojuyju bima, webay soat eyemuojuyju je'gūm eywebe — io'e. ²⁴ — Obikuyap tag epejooju gu buk. Pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Gasū bit cuy epejooju cexewi! — io'e. — Eyemuojuyju epejat. Ihu buje, eycokcoksū gu epesop—eycokcok cīcā ma — io'e.

²⁵ — Koap puk cuk adi ibapuḡ gu ocekawēn eywebe — io'e. — Ijodiat mutaybitbinap ekawēn acā oḡuwēnuwēn eywebe. Guyjom pit ibapuḡ ma webay ekawēn oḡuwēn eywebe — io'e. ²⁶ — Ibpapuḡ owebe imuwēn puje, obikuyap tag cuy epejooju webay xewi. Ōn acā gu webay xewi ojojuy eywebeam — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epejooju. Webay eyekawēn ya'ijo, ixe xe eykukpin cīcā buye. Webay xe eykukpin cīcā, eyxe okukpin puye; "Icēmān Jesus osodot Deus xewi," i eyju e'em puye dak — io'e. ²⁸ — Icēmān webay xewi juk ojoj. Ipi kay juk ojoj—ijodi. Oje'ū. Ipi daḡwi ojem gasū. Webay kay juy ocepti — io'e Jesus.

²⁹ — Gasū bit ēn iba'arēm gu kawēnwēn ocewebe — io'e onze beayū Jesus pe. — Ibpapuḡ ma ēn kawēnwēn gasū bit — io'e ip. ³⁰ — Etaybit soan ma. Etaybit apēn oceju jewaguygyu iam. Ēn ocemukūyjojom, "Apēn ēn e'em ocewebe," i'ūmgu maḡu oceju e'em — io'e ip. — Imēnpuye "Deus xewi teku osodot," i oceju e'em gasū — io'e ip.

³¹ — Eyetabut tu epe'e okay? — io'e Jesus. ³² — Gaxīn ma bit epewatwatwat eydukā daḡ. Opere eyju eyaokaap puxim. Waḡepūḡ ma oḡuy opere buje. Imēnipit odadaybot gu oḡuy, webay soat em oxe buye — io'e. ³³ — Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajoat eywebe. Ōn pit kuy Deus kay'ūmayū kukat a'ōbacaap oḡu'ūm. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop! Imēn ōn e'em eywebe eypararaap puxim. Eyaḡuykororeren gu, mūḡ'i oweju buye — io'e.

17

¹ Iboam e buje, Jesus o'je'apūn kabi beat kay—jebay kay. O'jekawēn jebay eju.

— Bay — io'e. — Gaxīn ma oje'ū. Ōn ma ekpot. Odipap cuy egubapuk adeayū be. Ōn tak edipap cuy oḡubapuk cebe ip — io'e. ² — Pūḡpūḡpūḡayū juk egutabun okay ipi daḡayū'in. A'ōbacaap cuk eḡūm owebe. Imēnpuye okay itabucayū yaḡuyisum jekukum wa'ōbi — io'e jebay be. ³ — Ēn acā Deusat. Ka'ūmgu wara'at. Ōn ma emumudot—Jesus Cristo. Ijodiat yaḡuyisum jeku okay itabun puje, okay itabun puje dak — io'e. — Soat em exe ma jedod ip ce'ū buje — io'e. ⁴ — Wekapikap cuk adi eḡūm owebe. Ipi daḡ pima abu ēn iap cuk adi oḡuwēnuwēn edipap mubapukpuḡ. Gasū wekapikap oḡu'ūm — io'e Jesus.

⁵ — Bay — io'e Jesus. — Exe bima soat kabi beacat odipap mubapukpuk'uk ip osodop—ekawēn tojtjot'ukayū. Ipi mujurūḡ awap odipap mubapukpuk'uk ip osodop. Waram cuy odipap mubapukpuḡ ip jeenuy, exe wajēm puje — io'e.

⁶ Jesus jekay itabucayū o'ḡuwēn jebay be gebuje bit.

— Pūḡpūḡayū juk egutabun okay ipi daḡayū'in — io'e. — Ebekitkiyūm osodop ip. Ixeyū egutabun okay. Ixeyū itabucayū be emuwēnuwēn ojekuku. Kūyjobit o'e ip a'ō kay — io'e Jesus jebay be. ⁷ — Itaybit ip gasū a'ōbi acā ōn emuwēnuwēn iam — io'e. ⁸ — Apēn cuk adi ecece iap ma oḡuwēnuwēn soat pe okay itabucayū be. Wa'ō kay ip osodop. Itaybit o'e ip icēmān Deus xewi Jesus osodot iam. Itabut o'e ip Deus ma Jesus o'ḡudot iap kay — io'e Jesus.

⁹ — Bay, ixeyū beam ma ōn kawēnwēn eweju—onze beayū beam — io'e. — Itabut'ūmayū beam gu ōn kawēnwēn—okay emumutabunyū beam acā — io'e. — Ebekitkiyū ixeyū. ¹⁰ Soat okay itabucayū ebekitkiyū. Imēnpuye webekitkiyū dak ip. Adeayū odipap cocom webekitkiyū cūḡ ma jekukum puye — io'e.

¹¹ — Bay, soat podi ma a'ōbaca. A'ōbacaap cuk adi eḡūm owebe. A'ōbacaap co'i wa'ōbaca. Gaxīn ma oajēm ma'guto okay. Ōn ma ipi daḡ gu ojeku. Okay itabucayū bit ipi daḡ ip jeku.

— Bay — io'e. — Pūḡ em ikērēat ejukuk gu. Imēnpuxim aḡ cuy eḡuy ixeyū kay cūḡ ma ip ceku am wekuap co'i, ekuap co'i dak — io'e. ¹² — A'ōbacaap cuk adi eḡūm owebe. Ōn ixeyū xe bima, a'ōbi ma juk adi aḡ oḡuy cekay ip itabucap epereap puxim. Ka'ūma ma ixeyū'in

oibu'un okay. Püg acã oibu'un—jetabucap epereperemxi acã. Apên ixé jetabucap o'jepere iap ibararak opop Deus ekawên tup pe. Igodup ekawên tag jetabucap jepere gasû — io'e.

¹³ — Bay, gaxin ma'guto oceptip ekay — io'e Jesus. — Ijocce bima bit òn kawênwên ewebe onze beayü beam ixeyü mucokcok am ocokcokap co'i. Obu'u icokcoksü am ip. Obikuy icokcok cîcã am ip ocokcokap co'i — io'e. ¹⁴ — Ekawên cuk adi oguwênuwên cebe ip. Ekay'umat ekukuap puxim gu òn jekukum. Ixeyü dak ekay'umat ekukuap puxim gu jekukum. Imênpuye ixeyü kay itakoma o'e ip itabut'umayü, ekay'umayü — io'e. ¹⁵ — Bay, “Okay itabucayü juy etujujëm ipi dagwi,” i'ümgu òn pit e'em ewebe. “Ixeyü juy eguxipan ikêreat mujurügrüg'ukayü kukukat xewi,” i òn pit e'em ewebe — io'e. ¹⁶ — Itabut'umat ekukuap puxim gu òn jekukum. Imênpuxim itabut'umat ekukuap puxim gu jekukum ip okay itabucayü — io'e. ¹⁷ — Bay, ixeyü juy eguwexat soat em ebikuyap tag jekuku'ukayüm. Ekawên cocoam cuy ip eguwexat. Ekawên acã kawên icémat — io'e. ¹⁸ — Ên cuk omudot ijodiat mutaybin am kawên icémân. Imênpuxim ixeyü oguju ijodiat mutaybin am kawên icémân — io'e. ¹⁹ — Oge'ün'ün gasû, oxé ixeyü ikukpin puye. Ebikuyap tag oje'ü ixeyü dak ebikuyap tag ceku am — io'e. ²⁰ — Onze beayü beam acã gu òn kawênwên eweju, Bay. Warara'acayü itabut je'e okay, ixeyü omuwênuwên puye. Ixeyü beam tak òn kawênwên eweju—guyjom itabunayü beam — io'e. ²¹ — Bay, “Ixeyü juy esubuywan püg tag ma ip ceku am,” i òn e'em ewebe. Bay, püg tag ma ên jekukum oweju. Òn tak püg tag ma eweju jekukum.

— Bay — io'e. — Obikuy wuyekukuap co'i ceku am ip. Wuyekukuap tag jekukum pima, itabut'umayü je'e “Deus Jesus emumudot,” i — io'e. ²² — Bay, a'öbacaap cuk adi ejomög owebe. “Ojo'i ên tak a'öbaca,” i juk adi ece owebe, Bay. Imênpuxim “Ojo'i eyju dak eya'öbaca,” i òn e'em okay itabucayü be. Imên òn e'em cebe ip püg tag ma ceku am ip wuyekukuap co'i — io'e Jesus. ²³ — Püg tag ma òn jekukum ixeyü eju. Ên tak oweju püg tag ma jekukum. Imêneju püg tag ma jekukum ip wuyekukuap co'i. Wuyekukuap co'i jekukum pima, itabut'umayü itabut je'e ên ma omudocat iap kay. Deus xe wuykukpin apên jekpot ikukpin cexe iap co'i iap kay dak itabut je'e ip — io'e. ²⁴ — Exe okukpin cuk adi oguy ipi mujurüg puje. “Wa'öbacaap co'i ên tak a'öbaca,” i juk adi ecece owebe.

— Bay — io'e. — Onze beayü juk adi egutabun okay. Obikuy wuydopap pe ixeyü dop am okpot wa'öbacaap co'i ya'öbaca iap co am — io'e. ²⁵ — Bay — io'e. — Soat em ên cüg ma e'em. Ikêreat ejukuk gu—püg em tak ka'üma. Itabut'umayü itaybit gu abu ên iam. Òn pit wetaybit cîcã abu ên iam. Onze beayü itabut cebay teku o'gudot ijodi iap kay — io'e. ²⁶ — “Webay xe eykukpin cîcã,” i juk adi ocece cebe ip. Iboap oguwên cebe ip cewemukukpin am ip exe okukpinap co'i. Iboap oguwên cebe ip püg tag ma weku am ceweju ip — io'e Jesus. Imên Jesus o'jekawên cîcã jebay eju.

18

¹ Jebay eju jekawên epere buje, Jesus o'jem Jerusalém ka bewi. Jeweju etaybitbinayü eju o'jem. Kadidi dagwi o'ju ip—Cedromti dagwi. Kadaidip o'tiptop kadidi winäbu. Jesus o'ju ibodip pe onze beayü eju. Oajëm ip kadaidip kay. ² Ade em Jesus cuk adi oekukuku ibodip tag doze beayü eju. Imênpuye Judas itaybit osunuy ibodim Cedromtim. Judas Jesus um ojuy cekay itakomaayü be.

³ Judas o'ju Jesus kay. O'ju kadaidip pe. O'ju sorarayü eju, Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayü eju dak. O'ju ip paüyü kukukayü a'öbi, Fariseuyü a'öbi dak. O'ju ip lamparina'a kukug jebui be, jeba'ip kukug tak, wexiktak kukug tak. Oajëm ip cekay—Jesus kay. ⁴ Jesus kuy itaybit o'e soan—apên owebe je'bapuk iam. O'ju ajëmayü dopabe—Judasyü dopabe. O'jekawên ceweju ip.

— Abu-kudadam epesot? — io'e—Jesus o'e.

⁵ — Jesus kudadam oceju — io'e ip. — Nazaré ka bewiat kudadam oceju — io'e ip.

— Gebujeat ma'gu òn — io'e Jesus.

⁶ “Gebujeat ma'gu òn” i'e buje, soat ip o'jewede cexewi ajëm ojuyayü. O'at ip ipi ju Jesus ekawên co buje. Waram Jesus o'e:

— Abu-kudadam eyju? — i cebe ip.

⁷ Waram ip o'e:

— Jesus kudadam oceju — i. — Nazaré ka bewiat kudadam — i.

⁸ — “Gebujeat ma'gu òn,” i kuy oce eywebe — Jesus o'e. — Òn ma eyju okudadam. Owejuayü bit cuy epejat gu. Äg cuy je'jem ip — io'e.

(⁹ — Bay, juk egutabun'iyayü jetabucap jepere gu—püg tak ka'üma — i juk Jesus o'e. Imênpuye — Äg cuy je'jem ip — io'e Judasyü be jeweju etaybitbinayü daomünap puxim, ixeyü be ipiat supi'ajoacap puxim).

¹⁰ Iboap co buje, Simão Pedro jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Kiririk. Païyū kukukat puywatwat'ukat gūybu o'suḡuybu'uk iḡuybuikibi daḡ pajam. Tēḡwūn. Iba'at kadiat ḡuybu o'suḡuybu'uk. Ibuywatwat'ukat putet Malco i osunuy.

¹¹ — Odaxijom ḡu juy paja kuḡ! Ipiat osupi'ajo webay bikuyap taḡ—kuyjeat ekawēn taḡ — io'e Simão Pedro be.

¹² Jesus o'jat ip Judasyū, sorarayū dak, sorarayū kukukayūdak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū dak. O'subamukirik ip.

¹³ Koam Jesus o'tujowat ip Anás kay. Ixe Anás Caifás tadop osunuy. Caifás païyū kukukat osunuy ixe koato.

¹⁴ — Xipat wuywebe ite aḡokatkat aoka am wuymuy'ū'ūap puxim — i juk o'e ixe Caifás Judeuyū kukukayū be.

(24) Anás Jesus o'ḡujuat Caifás kay—païyū kukukat kay. Ibōḡbikiriḡ o'ḡujuat.

¹⁵ Simão Pedro o'ju Jesus nomuju. Warara'acat tak o'ju ceweju. Ixe dak onze beayū'in osunuy. Ixe wara'acat ma Jesus eju oōm païyū kukukat tuk'a ekorara be. Oōm païyū kukukat itaybit cīcā ixem puye. ¹⁶ Pedro bit uk'a ekorara exīntabi xe osunuy. Oōm ḡu buk uk'a ekorara be. Warara'acat o'jepit korara exīntabi be. O'jekawēn xīntabi wiwi'ukat pe—ayacat pe.

— Āḡ jeōm obure — io'e ayacat pe.

— Xipat — io'e cebe.

— Eōm cuy — iwiwi'ukat o'e Pedro be.

Oōm uk'a ekorara be.

¹⁷ — Jesus eju etaybitbinat ḡu du ēn? — ayacat o'e Simão Pedro be—xīntabi wiwi'ukat o'e.

— Ka'ūma — i napa ma o'e Simão Pedro. — Ceweju etaybitbinat ḡu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

¹⁸ Kajuk kuḡ osunuy. Païyū kukukat puywatwat'ukayū daxonabōē o'tabōēmusop jeweweam. Daxa etako be kacūḡcūḡ'i ip osodop daxae o'om jewewewem ibuywatwat'ukayū, sorarayū dak. Pedro dak o'ju daxa etako be. Jewewewem ip osodop.

¹⁹ Gebuje païyū kukukat o'jekawēn Jesus eju.

— Eweju etaybitbinat e'eap cuy eḡuwēn owebe — io'e Jesus pe. — Apēḡap ekawēn ixeyū eḡutaybitbitbin? — io'e cebe.

²⁰⁻²¹ — Apēnpuye ēn e'em owebe ma “Apēḡap ekawēn ixeyū eḡutaybitbitbin?” i? Soat em ibapuḡ ma ijoceat oḡutaybitbitbin — io'e Jesus. — Adeayū etabutpe oḡutaybitbitbin Deus eju kawēnwēnap'a be, yaboḡat'a be dak — io'e. — Iba'arēm ḡu oḡutaybitbitbin—pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wemumutaybitbinyū be juy ecekawēn. “Apēn eymutaybin Jesus?” i juy epe'e cebe ip — io'e. — Itaybit ip — io'e Jesus.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukat Jesus dopa o'topaokaka jebum cekawēn co buje.

— Imēn tu ēn kawēnwēn païyū kukukat eju? — io'e. — Cedaḡ ḡu ēn kawēnwēn! — io'e.

²³⁻²⁴ — Wekawēn cūḡ'ūm pima, iboap cuy eḡuwēn soat pe, ijocecat pe — io'e Jesus. — Wekawēn cūḡ ma bima bit, apēnpuye dak ēn odopaokaka? — io'e.

Mūḡ ma o'e. Jededem ḡu.

²⁵ Pedro jewewewem mabuk o'e daxa etakobe. Cūḡ'i osunuy warara'acayū parakpe.

— Ibakirikat eju etaybitbinat ḡu du ēn? — io'e ip Pedro be.

— Ōn ḡu — io'e Pedro napa ma. — Iḡo ejuat ḡu ōn — i napa ma o'e.

²⁶ Warara'acat o'jekawēn Pedro be gebuje bit. Ixe wara'acat païyū kukukat puywatwat'ukat osunuy. Pedro emuḡuybu'uk badip osunuy.

— Ōn ma ejojo iḡo eju kadaidip pe! — io'e wara'acat.

²⁷ — Ōn ḡu—warara'acat acā — io'e Pedro napa ma.

Gebuje isum ma sapokay o'jede.

²⁸ Jesus o'tujujēm ip Caifás tuk'a bewi ceweju jekawēn epere buje.

Gebuje Caifás Jesus o'tujowacat iecugaḡ tuk'a kay—Pilatos tuk'a kay. O'tujowat ip kabia isum. Judeuyū oōm ḡu iecugaḡ tuk'a be Pilatos Judeu'ūm puye. Tuk'a akiju ma ip osodop. Cedaḡ ḡu kuka o'e ōm ām Judeu'ūmat tuk'a be Páscoa epeta muy'an pima. Ōm pima:

— Wuyisu ḡu Deus xe — i kajuk o'e ip. — Peta xat o'ba'ore wuywebe — i kajuk o'e ip.

Imēneju oōm ḡu ip iecugaḡ tuk'a be—Pilatos tuk'a be.

²⁹ Imēnpuye Pilatos o'jem jeduk'a bewi. O'ju Judeuyū kukukayū eju jekawēn ām.

— Jesus ikērēat kuḡ tu eyxe? — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

³⁰ — Hm hm — io'e ip. — Ocexe ma ite ikērēat cuk adi o'jukuk. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu teku jekukum. Ēn cuy ite eyaokaat — io'e ip.

³¹ — Eyju ma juy epetujujēm oxewi — io'e Pilatos. — Eyju ma juy ipiat epesupi'ajoat cebe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ — io'e.

— Ap! — io'e ip. — Oca'ōbi ġu oceju ibamupaya ojuy ce'ū ām—a'ōbi acā — io'e ip Pilatos pe—iecuġap pe. ³² Jesus cuk adi o'e — Obamupaya ip we'ū ām — i. Itaybit'ūm pima Judeuyū kukukayū o'jekawēn Pilatos pe kuy o'e'e iap co'i—Jesus pe o'e'e iap co'i).

³³ Pilatos oōm ma'ġuto jeduk'a be. Jesus o'ġudocat jewekay.

— Judeuyū kukukat tu ħn? — io'e Jesus pe.

³⁴ — Aġuy daġ tu iboam ħn e'em owebe? — io'e. — Warara'acat aġuy daġ ġu xe'e? — io'e Jesus.

³⁵ — Waġuy daġ ġu! — io'e—Pilatos o'e. — Judeu ġu ħn pit — io'e Pilatos. — Judeuyū ma edojot okay. Apħn ħn tak ece ikĕrĕan? — io'e Jesus pe. — “Judeuyū kukukat ħn,” i du ħn eĕm? — io'e Jesus pe.

³⁶ — Eybuxim ġu ħn ijodiatat kukukat — io'e. — Ōn ijodiat puximan pima kuka adi webekitkit o'jewaoakaka okay itakomaayū eju. O'jewaoakaka kuka adi ip Judeuyū be obuap puxim. Imĕnpuye ijodiat a'ōbi ġu ħn warara'acayū kukukat — io'e Jesus.

³⁷ — Ijodiat kukukat tu ħn? — io'e Pilatos.

— Hm hm. Ikukukat ħn — io'e. — Kawĕn icĕmat muwĕn ām okop ijodi. Kawĕn icĕmat muwĕn ām okap. Kawĕn icĕmat kay kūyjobicayū wekawĕn kay dak kūyjobit — io'e Jesus.

³⁸ — Ka'ūmġu kawĕn icĕmat! — io'e Pilatos.

Gebuġe Pilatos Jesus eju jekawēn o'jepere. O'jĕm ma'ġuto jeduk'a bewi. O'jĕm jekawēn ām ma'ġuto Judeuyū kukukayū eju. Akiju ip osodop.

— Oxe ma ite aġokatkat ikĕrĕat o'jukuk ġu. Pūġ em tak o'jukuk ġu ma — Pilatos o'e cebe ip. — Cūġ ġu kuka o'e wuywebe yaoka am — io'e. ³⁹ — Pāscoa epeta bima pūġ ma ħn imujĕmjĕm'uk daomūnmūnap'a bewi jekpiwan ma ceku am. Eybikuy du owebe eykukukat mujĕm ām jekpiwan ma ceku am—Jesus mujĕm ām? — io'e Pilatos.

⁴⁰ — Ap! — io'e ip. — Ixe ġu juy eġujĕmat — io'e ip ya'ōberen. — Barrabás pit eġujĕmat — io'e ip. — Barrabás kay oceju! — io'e ip ya'ōberen. (Ixe Barrabás jebureyū aokakaxi osunuy).

19

1 — Jesus cuy epeyukxabimupokupok wuyukxabimupokupokapxeem — io'e Pilatos sorarayū be.

O'yukxabimupokupok ip sorarayū. ² Jesus waywayway pin ip osodop. Jesus ijodiat kukat iap waywayway pin osodop ip. Imĕnpuye widaohobune o'subunemuwakĕn ip yabeam. O'jomōġ ip ya be ijodiat kukat a beat mōġap co'i. Tekabek o'ġuōm ip Jesus pe ijodiat kukat ekabek co'iat. O'ġuōm ip iberenat—iremrumġuġūnat. O'ġuōm ip iwaywayway am.

³ — Ak'i! Teku Judeuyū kukukat! — io'e ip Jesus waywayway am. Warara'acat ma ip o'topaokaka jebum.

⁴ Pilatos waram o'ju jeduk'a ekorara be. Judeuyū kukukayū kay o'ju.

— Ak'i! — io'e. — Waram ixe otojocat eyetabixe am — io'e. — “Oxe bit ite ikĕrĕat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma,” i ħn e'em eywebe — io'e Pilatos.

⁵ Imĕnpuye ixe Jesus o'jĕm uk'a bewi. Xerwun. O'ju Pilatos xe. Oajĕm adeayū wap. Yabeat kuġ mabuk osunuy—widaohobune kuġ. Iekabek kuġ mabuk osunuy—iremrumġuġūnat kuġ.

— Ak'i juy epe'e — io'e Pilatos adeayū be. — Ijoce ma aġokatkat — io'e cebe ip.

⁶ — Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen paīyū kukukayū, Deus eju kawĕnwĕnap'a wiwī'ukayū dak.

O'jewāwā ip. Imĕn o'e ip Jesus co buġe.

— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

— Eyju ma juy epejat — io'e Pilatos cebe ip. — Eyju ma juy epesubamupaya korosa be — io'e. — Oxe bit cūġ ġu wuywebe yaoka am. Oxe ikĕrĕat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e.

⁷ — Cūġ ma ocexe bit yaoka am cekawĕnkĕrĕ buye — io'e Judeuyū kukukayū. — “Deus ipot ħn,” i juk adi o'e teku — io'e ip. — Imĕnpuye ocedobuyū'ūm'ūm ekawĕn taġ oceju yaokam — io'e ip.

⁸ Pilatos iparara jījā ma o'e “Deus ipot ħn,” i teku e'em iap tobuxik puġe. ⁹ Waram oōm jeduk'a be Jesus eju kawĕn ām.

— Apomawi ejot? — io'e Pilatos Jesus pe.

Imĕnpit Jesus jededem ġu.

¹⁰ — Ede pin ġu du owebe? — io'e Pilatos. — Wa'ōbuyxi ħn. “Iteba juy epesubamuwekap,” i ħn e'em pima, jebamuwekap ip. Ekupinap taġ eceku — io'e Pilatos. — “Epesubamupaya korosa be ce'ū ām,” i ħn e'em pima bit, jebamupaya ip e'ū ām — io'e—Jesus pe o'e.

11 — A'õbuyxi ên Deus cuk a'õbuyxian emuy buye — io'e Jesus. — Emuy'üm pima, apên kuka ece owebe? Ka'üma ma! — io'e—Jesus o'e. — Ewebe oaokaan puje, ikêrêat kuğ ece'e Deus xe. Ebodi ma bit ekay odojocat pit ikêrêat kuğ je'e cexe — io'e.

12 Iboap co buje, Pilatos Jesus pa muwekap ojuy jÿjã o'e.

— Jesus pa muwekap ojuy oce — io'e Pilatos jewebe ma.

— Roma ka kukat itakoma soat kay— “Õn ma ijodiat kukat,” i'e'e'ukayü kay — io'e Judeuyü kukukayü Pilatos pe. — César itakoma cekay ip — io'e ip. — Ewebe ibamuwekap puje, César kuka itakoma o'e ekay dak — io'e ip Pilatos pe.

13 Pilatos waram Jesus o'tujowat jeduk'a eakiju. O'tujowat adeayü wap iboap co buje. Pilatos oabik ibimãmãmãat ekawên coco'ukap pe. Gabatá i uk'a eakijuat putet osunuy. Gabatá wita'a muğêgê iape wuya'ôm. 14 Sexta-feira kaxicug osunuy. Sábado emap kabia Judeuyü jekaxipanpan ip o'e peta muy'an—Páscoa epeta muy'an.

— Ak'i juy epe'e — io'e. — Teku eykukukat — io'e Pilatos Judeuyü kukukayü be.

15 — Ite gu ocekuakat! i o'jede pañyü kukukayü. — Ite juy eyaokaat! — io'e ip ya'õberen. — Ite juy eyaokaat — io'e ip. — Esubamupayaat korosa be ce'ü ãm — io'e ip jetakoma pibun.

— Eykukukatpa du osubamupayaat korosa be? — io'e Pilatos.

— Püğ ma wuykukukat — io'e ip. — César acã wuykukukat — io'e ip pañyü kukukayü.

16 Imêneju Pilatos jesorarayü o'tomuwã.

— Ite juy epejat — io'e cebe ip. — Epesubamupaya korosa be — io'e cebe ip.

17 Jesus o'jat ip. Ibocewi o'jêm ip Pilatos duk'a bewi.

Gebuje Jesus o'tujowat ip co'a kay. Wuyjuyü'aririt'a i co'a butet osunuy. (Gólgota i co'a butet osunuy Judeuyü a'ôm). Korosa kuğ o'ju Jesus. Jay. Oajêm ip. 18 Igo'a be sorarayü Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje ipiju. Tagtagtag'i tapoam o'e ip. Ibulida be tapoa o'jomuy ip. Cêh. Korosa o'gu'agobucêg ip ipiküyküy be. Bêg. Warara'acayü be dak o'subamupaya ip korosa eju xepxepayüba. Wara'acat ceje o'subamupaya ip korosa jeje. Püğ korosa o'jomuy ip ipiküyküy be Jesus ba'at kadí. Wara'at o'jomuy ip iba'ügat kadí. Jesus ixeyü parakpe osunuy korosa eju. Toro'ih.

19 Pilatos tak taperadup o'tupmubararakat. O'tupmõgat korosa eju. Tupararakatup o'tupcoco ip kapkamayü “Jesus teku,” io'e taperadup pe. “Nazaré ka bewiat—Judeuyü kukukat” io'e taperadup pe. 20 Iboaptup o'tupmubararakat ip Judeuyü a'ôm, Romanoyü a'ôm tak, Gregoyü a'ôm tak. Jesus o'subamupayaiaat ka Jerusalém ka têg ma o'sukadop. Imêneju ihoaptup o'tupcoco Jerusalém ka be powatwatyü. 21 Imêneju pañyü kukukayü o'jekawên Pilatos eju.

— “Teku Judeuyü kukukat osunuy” iaptup gu juy etupmubararak, “ Õn Judeuyü kukukat,” i juk adi o'e teku” iaptup acã — io'e ip pañyü kukukayü.

22 — Ap! — io'e Pilatos. — Otuipmumarun gu juy wemudupmubararakatup — io'e.

23 Korosa eju Jesus pa mupaya buje sorarayü cesay mu'ê'ê ojuy ip jewewebe. Cesay osodop ebadipdip. Sorarayü dak ebadipdip osodop. Ibinünpeat pit püğ ma imuğêgê osunuy pağôm. Iinünmüm gu ikuğ osunuy. Soat iinünmüm'umat kay o'e ip sorarayü.

24 — Ibinünpeat aguwek gu juy — io'e ip jewewebe. — Ga'a karatüg'a jo'iat'a ayaxik ipi ju. Ya'at puje püğ ma je'jat. Ya'at puje wuyetaybit ace'e abu je'jat iam — io'e ip jewewebe.

O'yaxik ip ipi ju. Deus ekawëntup e'em—kuyjeatup:

Wesay o'gu'ê'ê ip jewewebe, i. Karatüg'a jo'iat'a o'yaxik ip obinünpeat pu am, i.

Imên e'em Deus ekawëntup. Sorarayü be yaxik puje Jesus ekabek pu am, ihoaptup ekawên tag ip o'e.

25 Gebuje Jesus jexi o'jojjo. Jesus xi korosa xe osunuy. Ixi kibit tak iboce osunuy. Maria Madalena dak iboce osunuy korosa xe. Wara'at Maria dak iboce osunuy—Clopas tayxi.

26 Jesus jexi o'jojjo. Doze beayü'inat ixi xe osunuy. Ixe Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus cocom o'e.

— Tü'ü — io'e. — Teku jekuk gasü jexi kukap co'i — io'e. 27 — Tapu — io'e jemumukukpinput pe. — Oxi juy ejukuk gasü exi kukap co'i — io'e Jesus.

Ixe ağokatkat Jesus xi o'guôm jeduk'a be gebuje bit. Jesus e'ü buje jexi kukap co'i ma xipan o'jukuk.

28 Jesus itaybit o'e soat wekapikap o'gu'üm iam.

— Obipuruk — io'e Jesus.

Iboam o'e Deus ekawëntup ekawên tag.

29 Uva'abidi o'tinuy iboce wa'e jo'iat'a be—tideibog'umati. Iboceat tibubuap o'guakôm igodi be. O'jomuy ip ip'abi be hissopo'ip abi be. Bêg'i. O'yopmuyu Jesus pe tikôn ãm.

30 O'tikôn tibubuap pewi. Korotkorot'i.

— Soat wekapikap o'gu'üm — io'e Jesus.

O'je'aetore. Jekpiwan ma oe'ü.

³¹ Gebuje Judeuyū kukukayū ibamupaya'ibit mukop ojuy korosa ejuwi. O'ju ip kawēn ām Pilatos eju—iecuḡap eju.

— Ocebu'u jījā jebodoydoyap kabia be korosa eju ce'ū'ūayū nuy ām — io'e ip. — Ibamupaya'ibit tao juy etaodakacat dao ma ce'ū ām — io'e ip Pilatos pe. — Ixeyū'ūm'ūm cuy egukopat Sábado ajēm awap — io'e ip Pilatos pe.

Imēn o'e ip sexta-feira buye. Kuyaje Sábado—jebodoydoyap kabia. Judeuyū xe petaboḡ cīcā osunuy. Imēneju ibu'u jījā ip osodop ixeyū'ūm'ūm nuy ām korosa eju Sábado bima—jebodoydoyap kabia bima.

³² Imēneju sorarayū o'ju korosa ejuayū kay. Wēḡ. Pa. Koapatao o'taodakat ip korosa ejuatao. Wēḡ. Pa. Wara'acatao dak o'taodakat ip—Jesus eju ibamupaya'ibitao. ³³ Sorarayū oajēm Jesus'ūm kay.

— Kuy oe'ū — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus'ūmtao o'taodakat ḡu ip. ³⁴⁻³⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe dao taodakat ḡu ip—pūḡtao dak ka'ūma, i.

Tik. O'ya'ōxamutik. Sorara Jesus'ūm o'ya'ōxamutik obukaka'ukren. Wara'atup imēn e'em—Deus ekawēntup:

Ya'ōxamutik'ibit kay jeakak ip wuyjuyū, i.

Kuyjeatup ekawēn taḡ o'jebapuk Jesus e'ū buje—Deus ekawēntup ekawēn taḡ. Jesus'ūm oe'ūiap o'jojoiat ce'ūap o'ḡuwēn ocewebe. Ocetaybit ixe icēmān e'em iam. Ocejū dak Jesus'ūm e'ūap muwēnuwēn eywebe dak eyetabun cekay am.

³⁸ José o'ju Pilatos kay Jesus'ūm jebit mukopap ojuy korosa ejuwi. Arimatéia ka bewiat osunuy ixe. Jesus kay itabut osunuy. Ibaḡuḡ ḡu bit Jesus kay wetabut i'e'e'uk osunuy warara'acayū be—iba'arēm mabuk. Ibaḡuḡ ḡu i'e'e'uk osunuy Judeuyū kukukayū buxim jeparara buye.

— Jesus'ūm jebit mukop ojuy ōn pit korosa ejuwi — io'e José Pilatos pe.

— Ha'a — io'e Pilatos. — Esujebitmukop — io'e.

José o'ju Jesus'ūm kay—korosa ejuat'ūm kay. Ijebit o'ḡukop korosa ejuwi.

³⁹ Utujowat witabikūy kay. ³⁹ Nicodemos o'ju José eju. Imude'o'onap kuḡ o'ju. Ade ikuḡ o'ju—45 kilo ikuḡ. Iwekoykeyap osunuy imude'o'onap. Mirra'ip peati tiwekoykey o'e aloé'ip peati eju. Jesus'ūm jebit mude'o'on ojuy iḡēmap puxim. Ixe Nicodemos kuy bima Jesus eju o'jekawēn ixima be. ⁴⁰ Xepxepayū Jesus'ūm jebit o'jat—José, Nicodemos tak. Imude'o'onap o'ḡuwedi ip paḡo daḡ—xipacat taḡ. Ijebit o'jomūnmūn ip ixem paḡōm. Perek. Imēn ma Judeuyū wuyjuyū'ūm'ūm muxipanpan'uk ip osodop witabikūy be imuōm ām. ⁴¹ Kadaidip o'tiptop Jesus pamupayaap pe. Iḡodip pe witabikūy o'sukūynuy—wuyjuyū'ūm'ūm muōmuōmapkūy. Ikūyisuatkūy o'sukūynuy. Ikūyisuatkūy be ce'ūat o'jomōḡ ḡu buk ip. ⁴² Sexta-feira osunuy. Sexta-feira bima jexat muxipanpan'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima i'o'ibin. Sábado bima jebodoydoy'uk ip osodop. Witabikūy ibamupayaap tēḡ ma o'sukūynuy. Imēneju Jesus'ūm o'jomōḡ ip iḡokūy be.

20

¹ Domingo bima Maria Madalena o'ju witabikūy kay. Kabiakabia'i bima o'ju. Kabiok ma bima buk o'ju. Ikūynomudip'a o'yajojo wita'a. Yaboḡat'a o'yajojo. Tūybe wuyjuyū o'tujupa'um ijebit iān o'e Maria. Yawede o'yadobuxik tomudip'a. ² O'jedau Pedroyū kay. Oajēm cekay ip. Pūḡ ixeyū'in Simāo Pedro osunuy. Wara'acat Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus eju etaybitbinat osunuy.

— Wuykukukat'ūm o'tujupa'um ip witabikūy bewi — io'e Maria xepxepayū be. — Poce xe'e ip ixe'ūm o'jomōḡ? Ocetaybit ḡu — io'e.

³ O'jēm Pedroyū jeduk'a bewi. O'ju ip witabikūy kay. ⁴ Xepxem ma o'ju ip daudam. Warara'acat pit dao ma o'jedau. Koap oajēm witabikūy be. Jay. ⁵ Atoroh. O'je'atoro ikūy kay. Etaburut. O'jetaburut. Paḡo o'jojoo irucat. Ijebit mūnmūn o'jojoo. Imēnpit oōm ḡu ikūy be. ⁶ Kanomūm Simāo Pedro oajēm. Jay. Oōm witabikūy be Simāo Pedro. Cereg. Bodiku paḡo osodop irucat xipacat. Ibo o'jojoo. ⁷ Wara'at paḡo o'tobuxik—Jesus'ūm a daḡ osodopiat. Yadaḡ osodopiat ijebit mūnmūnap epaḡo xe ḡu osodop. Wara'at pe ma osodop. Iekabek acā osodop ya'a o'yadopiat pe. Ka'ūmḡu ijebit pit. ⁸ Wara'acat tak oōm ḡasū—Jesus eju etaybitbinat—Jesus emumukukpinput. Badi o'jeak.

— Ak'i ece! Ka'ūmḡu ijebit! — io'e jewebe ma. — Waram Jesus o'jetait! — io'e jewebe ma.

⁹ Deus ekawēntup imēn e'em:

Deus ixe ḡuyu ce'ū'ūayū xewi, i.

Kuy bima ibodup ekawēn cekawēn pa'arēm osodop cexe ip. ḡasū bit ibapuk o'e Jesus eju etaybitbinayū xe.

¹⁰ Xepxepayū ma o'jepit jeduk'a be.

¹¹ Maria Magdalena bit waram o'ju witaḅikūy jom. Jay. Oajēm. Ikūy jojom osunuy itabēg ikūy etakobe. Wa osunuy. O'je'atoro. Atoroh. Axih. Wa o'e. O'jetaburut ikūy be.

¹² Deus ekawēn tojtot'ot'ukayū o'jojojo xepxepayū—kabi kadiwiayū. Cesay irucak kug ip osodop. Kaxikxik'i osodop ip Jesus'ūm osodopiap pe. Pūg ixeyū'in ya'a o'yadopiap pe osunuy. Wara'acat ixeyū'in sui o'suidopiap pe osunuy.

¹³ — Tū'ū — io'e ip Maria be. — Abu-kay ēn wa? — io'e ip.
— Okukukat'ūm kay — io'e. — Okukukat'ūm o'tujupa'um ip — io'e. — Imēnpuye ōn wa. Wetaybit gu poce ip o'jomōg iam — io'e.

¹⁴ O'jekorepēn imēgāp e buje. Jesus cūg'i osunuy tōgpijadi. Jesus o'jojojo. Imēnpit itaybit gu o'e ixem. O'jetabieba'arēm ixem. Tūybe ija gu iān o'e.

¹⁵ — Tū'ū — io'e Jesus. — Abu-kay ēn wa? — io'e cebe. — Abu-kudadam ēn? — io'e.
Tūybe sute kadaidip wiwi'ukat iān o'e Maria cebe.
— Okukukat'ūm kudadam ōn — io'e. — Ēn tu ixē'ūm etujujēm? Poce ejomōgiap cuy eguwēn owebe! — io'e. — Ōn ma oju ixē'ūm tujupit am — io'e.

¹⁶ — Maria! — io'e.
O'jekorepēn Jesus kay.
— Raboni — io'e ja'ōm—Judeuyū a'ōm.
(Raboni wekariwa iape).

¹⁷ — Obaixig gu ece — io'e. — Webay kay buk oceu gu — io'e Jesus. — Eju juy okitpiyū kay—oweju etaybitbinayū kay — io'e. — “Webay kay waram oceu—eyebay kay,” i juy ece cebe ip — io'e. — “Wuyebay Deus oxe, eyxe dak,” i juy ece cebe ip — io'e Jesus Maria be.
— Hm hm — io'e—Maria o'e.

¹⁸ Maria Magdalena o'ju Jesus eju etaybitbinayū kay.
— Wuykukukat o'jojo! — io'e cebe ip. — Waram o'jetait! — io'e.
Jewebe Jesus o'e'e iap o'guwēn cebe ip.

¹⁹ Kabiog pima Jesus o'jebapuk jeweju etaybitbinayū kay. Ixe Domingo bima o'jebapuk cekay ip. Awerom ip osodop uk'a be. Cem ma'gu tomudipidip osunuy xīntabi, Judeuyū kukukayū buxim iparara buye. Inaka Jesus o'jebapuk cekay ip.
— Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e cebe ip.

²⁰ O'jewebumupaya cekay ip. O'jewa'ōxamubapak cekay ip. Icocok cīcā ma ip o'e jekukukat tobuxik puje.

²¹ — Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e waram Jesus. — Webay juk omudot ijodi. Imēnpuxim ōn tak jeymuju omuwēn ām ijodiat pe — io'e.

²² Jebido o'subidomuju cekay ip. Puw io'e.
— Obiōgbuk o'guōm eywebe — io'e. — Xipacat o'guōm eywebe — io'e cebe ip. ²³ — “Deus ikērēat ju'uk eywebewi” i ey'e buje, ikērēat ju'uk ixeyū bewi — io'e. — “Deus ikērēat ju'uk gu eywebewi” i ey'e buje bit, ju'uk gu ikērēat ixeyū bewi — io'e Jesus.

²⁴ Gebuje Jesus o'ju Tomé kay—jeweju etaybitbinat kay. Ixe Tomé doze beayū'in osunuy. Xepxem ikap'ibit i ixē butet osunuy wara'at ibutet. Warara'acayū eju gu ixē Tomé osunuy ixeyū kay Jesus ebapuk puje. Jesus o'jojojo gu buk waram cetait puje. ²⁵ Imēnpuye warara'acayū o'jekawēn Tomé eju—ceweju etaybitbinayū.

— Tapu, wuykukukat ma ocejojojo! — io'e ip. — Waram guto o'jetait! — io'e ip.
— Dapxi eyju! — io'e. — Wetabut gu oce waram ixē'ūm o'jetait iap kay — io'e. — Tapoa kūybut cocom'ūm pima, wetabut gu oce — io'e. — Tapoa kūybut pe osubumōg'ūm pima dak, wetabut gu oce — io'e. — Ya'ōxatikak pe osubumōg'ūm pima, wetabut gu oce — io'e Tomé.

²⁶ 7 xet kap puje Jesus eju etaybitbinayū waram awerom osodop ip uk'a be. Tomé dak cexe ip o'e. Uk'a exīntabi tomudipcēm cīcā osunuy. Jesus pit oōm i'go'a be. Onze beayū kay waram o'jebapuk.

— Kaba'ūm cuy epeyewekuk — io'e Jesus cebe ip.
²⁷ Jesus dao ma o'jeak Tomé kay. Ak'i o'e. O'jekawēn ceweju—Tomé eju.
— Ak ece obubida kay — io'e Tomé be. — Tapoa kūybut cuy ejojojo obubida be — io'e. — Tapoa kūybut pe juy ebu esubumuōm — io'e. — Wa'ōxatikak pe juy ebu esubumuōm itikat'kūybut pe icēmām poro iam — io'e Jesus. — “Ixe'ūm waram o'jetait gu,” i'ūmgu juy ece — io'e. — Etabun cuy eguy! — io'e.

²⁸ — Kariwa, wetabut ekay — io'e Tomé. — “Ēn ma Deusat,” i ōn e'em — io'e—Tomé o'e.
²⁹ — Etabut o'jom ēn puye — io'e Jesus. — Warara'acayū bit o'jojo gu. Inaka itabut je'e ip okay. Icocok cīcā ma ip je'e — io'e.

³⁰ Jesus ja'ōbacaap o'jomōgmōg jeweju etaybitbinayū etabixē. Soat gu ya'ōbacaap mōgmōgāp mubarararag ōn ijudup pe. ³¹ Pūgpūg ā ōn imubarararag ijudup pe Jesus pe o'gubapukpukiap. Iboap o'gubararak eymutabut am Jesus Deus emunaē iap kay, Jesus

Deus ipot iap kay dak. Iboap kay eyetabun pima, ixé a'ôbi eyağuyisum epeku ijodi; eyetait epepox cexe eye'ũ buje dak.

21

¹ Guyjom Jesus waram o'jebapuk jeweju etaybitbinayũ kay. Iodi xe o'jebapuk cekay ip. Iodi butet Tiberiades i osunuy. O'je'awero ip 7 beayũ ceweju etaybitbinayũ. Iodi xe o'je'awero ip. Pũğ em ğu o'jebapuk ce'ũ'ũ'ibiyũ xewi jeu buje. ² Ibũrũ ma ibutet osodop ip: Simão Pedro i, Tomé i, Natanael i, Zebedeu ipotpoyũ xepxep, warara'acayũ dak xepxep. Xepxem ikap'ibit i Tomé butet osunuy wara'at ibutet. Natanael Caná ka bewiat osunuy—Galiléia eipi bewiat. Ibũrũ ma o'je'awero ip.

³— Cum puk ðn axima bum — io'e Simão Pedro jebureyũ be.

— Ha'a — io'e ip. — Oceju dak cum eweju ocepat pum — io'e ip.

Ixima dağ axima bubum ojuy ip. Kobe be ip oðm axima bu pinayũ. Haham oeku ip. Imēnpit o'jat ğu ip. Te'e ma ip oeku.

⁴ Jesus o'jebapuk iodi wãbu be kabia buje. Imēnpit teku wuyekariwa iap iba'arēm o'e 7 beayũ xe. Itaybit ğu o'e ip teku wuyekariwa iam. Wĩnãbu wi o'jewãwã cebe ip.

⁵— Tapupuyũ — io'e Jesus cebe ip. — Peburũ axima epejat?

— Ka'ũma ma — io'e ip. — Ocejat ğu! Te'e ma oceku — io'e ip.

— Eyba'at kadi ma ũrũ epeğuağkõm — io'e Jesus. — Gebuje bit ade ma epejat — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁶ Tok. ũrũ o'ğuağkõm ip jeba'at kadi. Ade o'jat ip axima. ũrũ mupuxik pa'ore o'e cebe ip axima poxi pibun.

⁷— Ak'i juy gokayku! Wuykukukat ma ğoku! — io'e Jesus emumukukpinput Simão Pedro be.

Simão Pedro jeekabek o'ğũm jekukukat topabe jejuam. Jeekabek kuğ ğu kapikpik'uk osodop ip. Tip. O'jetip iodi be dao ma Jesus kay jajēm ãm. ⁸ Warara'acayũ Jesus kay oajēm kobe dağwi. Oajēm ip ũrũ mupuxikpuxiğ kobe ukpu bewi. Ade jĩã osodop axima ũrũ be. Wũy ğu ip osodop kapurũğ pewi—100 metros açã. ⁹ Jay. Muğ. Jesus o'jojojo ip. Axima yoyoy o'e daxa be. Pã'o'a kuğ tak osunuy.

¹⁰— Axima'in epetojot—ğasũ epejat'iat'in — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — Pedro o'e.

¹¹ Oðm kobe be axima bum. ũrũ o'ğuwekap. O'tujuu kapurũğ kay. Jay. Axima o'tojot. Ade osodop ũrũ be axima yoboğat. 153 osodop ip. Inaka ũrũ o'jewek ğu.

¹²— Ga'a acekõn — io'e jeweju etaybitbinayũ be.

— Ga'a — io'e ip.

— Abu ēn? — io'e ğu ma cebe.

Itaybit o'e ip wuykukukat teku iam—waram o'jetaitiat teku iam.

¹³⁻¹⁴ Jesus pã'o'a o'yabu. Axima dak o'jat. O'ğũm cebe ip ixan.

¹⁵ Gebuje Jesus o'jekawēn Simão Pedro eju—João ipot eju. O'jekawēn ceweju jekõn epepe buje.

— Simão — io'e Jesus. — Warara'acat kukpinap podi ma du okukpin exe? — io'e.

— Hm hm, Kariwa — io'e Simão. — Etaybit ebure ðn iam — io'e.

— Wekawēn cuy eğutaybin itabun'isuayũ — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyũ ejukuk apēn ovelha kukat xipan jeðhõ'it'it'it kukap puxim — io'e.

¹⁶— Simão — io'e Jesus waram. — Okukpin tu exe?

— Hm hm, wekariwa — io'e. — Etaybit ebure ðn iam.

— Wekawēn cuy okay itabucayũ eğutaybin — io'e. — Xipan cuy ixeyũ ejukuk apēn ovelha kukat jeðhõyũ kukap puxim — io'e.

¹⁷— Simão — io'e Jesus waram. — Ebure du ðn? — io'e.

Ebapũğ em imēn o'jekawēn Simão eju. Imēnpuye Simão iğuyçũğ o'e Jesus e'eap kay.

— Kariwa — io'e. — Etaybit soan. Etaybit ðn ebure iam.

— Wekawēn cuy itabucayũ eğutaybin — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyũ ejukuk apēn ovelha kukat jeðhõyũ kukap puxim — io'e. ¹⁸— Simão, icēmãn ðn e'em ewebe. Jaypan'isum ekpiwat ma jekuku'uk eğuy. Esay muðm puje, ekupinap tağ açã jekuku'uk eğuy. Aypa bima bit ecejebaepaçũğ warara'acat pe ebamũn ãm correntebum. Warara'acat jedujowat eadabu'unap tağ — io'e Jesus.

¹⁹⁻²⁴ Imēn Jesus apēn Pedro je'ũ iam o'ğukũyjo. Apēn Pedro Deus dipap ğubapukpak iam tak o'ğukũyjo.

— Obikuyap tağ cuy ejeku — io'e Jesus Pedro be.

Jekorepēn puje Pedro Jesus emumukukpinput o'jojojo. Cemumukukpinput doze beayũ'in osunuy. Pedro nomuju o'e.

— Kariwa — io'e. — Apĕn je'bpuk g̃uyjom g̃obeku? — io'e Simão Pedro Jesus emumukupinat co buje.

— “Apĕn je'bpuk g̃obeku g̃uyjom,” i'ũm̃gu juy ece owebe — io'e. — “Õn tu wekariwa bikuyap tağ jekukum?” i acã ece ewebe ma — io'e Jesus. — Obikuy bima bit kuka adi teku oe'ũ gu — io'e. — Obikuy bima, ijoce mabuk teku kuka adi osunuy waram wajĕmap com — io'e. — Imĕn obikuy bima, ak'adit ma'gu kuka eguy iboap kay — io'e Jesus.

Imĕneju itabucayũ o'Jekawĕn cĩcã jeweweju. Tũybe je'ũ gu iãn o'e ip. Imĕnpit:

— Teku je'ũ gu — i'ũm̃gu o'e Jesus. — Obikuy bima kuka adi teku ijoce mabuk jeenuy waram wajĕmap com — i juk o'e Jesus.

Jesus eju oekukuiat ma apĕn Jesus cuk adi o'e'e iap o'g̃uwĕn ocewebe—Jesus xe ikukpinat. Jesus tĕğ ma osunuy doze beayũ eju jekõnkõn pima Jesus e'ũ awap.

— Kariwa, abu oce'in je'ũm ekay itakomaayũ be? — i juk o'e ce'ũ awap. Ixe ma Jesus o'e'eiap o'g̃uwĕn ocewebe. Wuyetaybit ixe icĕmãn e'em iam. Ixe ekawĕn mubarararağ õn ijudup pe—cartadup pe.

²⁵ Ade jĩjã ma osunuy Jesus e'eap. Soat gu ixe e'eap o'g̃ubararak cemudupmubararaktup pe—ijudup pe. Soat pit ixe o'e'e iap mubarararağ pima, apoce dak kuka atupmõğ? Tup ade jĩjã ma kuka o'e ibiatup. O'e gu kuka ipi dag wuywebe ibiatup mõğ ãm. Imĕn kuka o'e wuyxe.

Ibũrũ ma.

JESUS CRISTO EMUMUJUYŨ E'EAP EKAWĒN

¹ Teófilo, kuy bima livrodup otupmubararak ewebeaptum. Apĕn ijodi bima Jesus cuk adi o'gutaybitiniaptup otupmubararak, apĕn ixē juk adi o'e'eiaptup tak. Soat iboap ogubararak kuyatup pe ewebeaptup pe.

² Kabi kay jeu awap Jesus doze be o'taē aḡokatkayū. O'taē jeweju itaybin'ibiyūm. Taē'ibiyū o'gutaybin Deus biōḡbuk a'ōbi jeu awap. ³ 40 kabia ijodi oeku waram jetait puje. Ade em o'jebapukpuk jeweju etaybitbinayū kay. Itaybit cīcā ip o'e Jesus waram o'jetait iam, ade em ixē o'jojojo buye.

— Deus soat kukukan je'e — io'e ixē cebe ip.

⁴ Awerom pima Jesus o'jekawĕn ḡuto ceweju ip.

— Epewatwat ḡu juy Jerusalēm ka bewi — Jesus o'e. — Ijop ka ma epesop. Ibiōḡbuk xipacat ajĕmap pit cuy epejowiwi. Webay ixē ḡudot eykay apĕn eywebe juk adi ocece iap taḡ — io'e. ⁵ — Kuy bima João ijodiat mubatisasan osunuy idibi be — io'e cebe ip.

— Gaxīn ma bit Deus biōḡbuk jajĕm eykay. Ibiōḡbuk xipacat jeōm eywebe — io'e Jesus. Jesus imĕn o'jekawĕn jeweju etaybitbinayū eju.

⁶ Waram Jesus emumujuyū o'je'awero ip. O'jekawĕn ip Jesus eju.

— Kariwa — io'e ip. — Gasū du ocebadipyū'in ecejomuy ocekekukan—Judeuyū kukukan? — io'e ip.

⁷ — Eyetaybicap ḡu iboam — io'e Jesus. — Webay acā itaybit. Ixē ja'ōbi ixeyū'in eykukukan iap kabia o'ḡuwēḡn. ⁸ Imĕnpit eywebe Ibiōḡbuk xipacat ōm puje, Deus a'ōbacaap kuḡ epekuku. Eya'ōcam omuwĕnuwĕn epekuku soat kaka daḡ. Omuwĕnuwĕn epekuku Jerusalēm ka watwat pe, Judéia eipi watwat pe dak, Samaria eipi watwat pe dak, wūyatka watwat pe dak — io'e.

⁹ Iboap muwĕn puje, Deus Jesus o'tujowat jewekay. Ceweju etaybitbinayū etabutpe o'tujowat. Aḡ ip o'e cekay. Ceuap o'jojojo ip. Pa'ūm. O'jepa'ūm kabikerereat pe Jesus. Iba'arĕm o'e.

¹⁰ Kabi kay apūn pima aḡokatkayū oajĕm Jesus eju oekuku'iaiyū kay—xepxepayū—cesayrucayū.

¹¹ — Tapupuyū — io'e ip. — Apĕnpuye dak eyju jeapūnapūn kabi kay? — io'e ip Jesus emumujuyū be—Galiléia eipi bewiyū be. — Deus Jesus o'tujowat eyxewi. O'ḡuyu kabi kay. Ceuap epejojojo. Jeuap puxim waram je'pit — io'e aḡokatkayū.

¹² Jesus emumujuyū o'jepit Jerusalēm ka kay. O'jĕm ip co'a bewi—Oliveira dip'a bewi. Oliveira dip'a Jerusalēm ka tĕḡ ma o'yanuy—pūḡ kilometro ma. ¹³ O'jeawero ip uk'a be—umat'abi be—Jerusalēm ka be—kuy bima osodop ip iat'a ma. Ibūrū ma ibutet osodop ip; Pedro i, João i, Tiago i, André i, Filipe i, Tomé i, Bartolomeu i, Mateus i, wara'at Tiago i, Simão i, Judas i. Tiago Alfeu ipot osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Simão jeipi kay jĳĳāat osunuy. Ibūrū ma awerom ip osodop umat'abi be. ¹⁴ Pūḡ taḡ ma ip jewaḡuyḡuy osodop. Soat em je'aweroro'uk osodop ip Deus eju kawĕn ām. Ao'yū taḡ je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip. Maria cexe ip osunuy—Jesus xi. Jesus kitpitpiyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip.

¹⁵ Awerom pima, Pedro o'āy itabucayū xewi. Ade jĳĳā ip osodop Jesus kay itabucayū. 120 osodop ip. Pedro o'jekawĕn ceweju ip.

¹⁶ — Okitpitpiyū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Kuyje Davi apĕn Judas kuka o'e iap o'ḡuwĕn Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixē Davi ekawĕn ibararak opop Deus ekawĕn tup pe. Ixē Judas Jesus pu ojuyayū o'tujowat cekay. Gasū o'jebapuk ibiat tup ekawĕn taḡ—kuyatup ekawĕn taḡ — Pedro o'e. ¹⁷ — Jesus ixē Judas o'taē kapik am oceweju — io'e. — Oceweju juk adi oekuku. ¹⁸ Imĕnpit ixē Judas Jesus o'ḡūm itakomaayū be. Dinheiro o'jat Jesus ūmap teim — io'e Pedro. — Ipi o'jat ixem dinheiro. Iḡo eipi be o'jewaḡobua. Yaborom o'at. O'je'ukedeḡ. O'tūnpujĕm ijebit pewi. Oe'ū — io'e Pedro cebe ip. ¹⁹ — Soat Jerusalēm ka watwat ce'ūap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip. Imĕnpuye ibo eipi butet Aceldama i o'subuteta ip ja'ōm. (Aceldama aḡokatkat toy o'toyjĕmiap ka iape wuya'ōm). ²⁰ Imĕn e'em Salmo dup:

Tuk'a juy yabibuḡ, i. Ka'ūma ma juy je'e ya be, i.
Wara'at tup imĕn e'em:

Wara'at cuy jeenuy tūyap pe kapik am ixē dieḡ, i — io'e Pedro.

²¹⁻²² Imĕnpuye wara'at'in cuy ataē oceweju ceku am ixē'ūm tieḡ. Wara'at'in cuy ataē wuykukukat Jesus waram o'jetait iap muwĕn ām soat pe — io'e. — Jesus ocece bima oceweju juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataē — io'e. — João'ūm imubatisasan pima oceweju

juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataē—Deus Jesus muyu buje kabi kay oceweju oekuku'iaiyū'in — io'e.

— Ibiat cuy ataē — io'e ip.

²³ — José juy ataē — io'e pūḡpūḡayū.

— Barsabás cuy ataē—cūḡ cīcāat — io'e warara'acayū Pedro be.

— Matias cuy ataē — io'e ip warara'acayū bit.

²⁴ Gebuje o'jekawēn ip Deus eju.

— Bay — io'e ip. — Etaybit apēn oceju jewaḡuyḡuy iam. ²⁵ Judas'ūm oibu'un oceweju jeku am — io'e ip. — Oibu'un ekpot eju am. Jekapikap o'suiwat jejuap ka kay jeju am — io'e ip. — Abu ḡu xe'e ocetaē oceweju jeku am Judas'ūm tieḡ? Barsabás tu ocetaē? Matias ḡu xe'e? — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju.

²⁶ Gebuje yabarakat'a o'yaxik ip pūḡ'in ip taē ām. Imēn itaybit ip o'e abu Deus o'taē iam. Imēn Matias o'taē ip jeweju ip jeku am Judas'ūm tieḡ. Ixe Matias onze beayū eju oekuku gebuje bit.

2

¹ Deus biōḡbuk o'kop Jesus eju etaybitbinayū kay. Pentecostes bima o'kop. Pentecostes i kabia butet osodop. Pentecostes ajēm puje pūḡ pe ma ip osodop awerom itabucayū—Jesus eju etaybitbinayū dak—doze beayū. Judeuyū petata'uk osodop ip Pentecostes kabia be. ² Deus biōḡbuk imēn o'kop cekay ip. Kabi bewiata'ō o'ya'ḡjojo ip. Kabidoxixi a'ō buxim o'e kabi bewiat'a'ō. Kaxikxik'i osodop ip uk'a be. Soat ip o'ya'ḡjojo. ³ Daxae jo'iat o'jebapuk cekay ip. Daxae jo'iat o'kop ceparakpe ip—soat parakpe. Soat pe o'sueabik cebe ip. ⁴ Deus biōḡbuk imēn o'om soat pe cebe ip.

Gebuje itabucayū warara'acat'a'ōm ma o'jekawēn. Deus biōḡbuk a'ōbi o'jekawēn ip warara'acat a'ōm. ⁵ Ade powatwat Jerusalém ka be osodop ip—soat kaka daḡwiayū. Judeuyū etabucap puxim itabut ip osodop Deus kay.

⁶ Ixeyū a'ōm ekawēn co buje, soat ip o'ju cekay ip ya'ḡjom powatwat. Yaḡuy'ūm ip o'e itabucayū soat a'ōm kawēnwēn puye. Soat ip ja'ō ma o'ya'ḡjojo. ⁷ Imēnpuye yaḡuy'ūm ip o'e.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e ip. — Soat ijoyū Gallíeia eipi watwat ma — io'e ip. — Imēnpit ja'ōm ḡu kawēnwēn ip—wuya'ōm acā — io'e ip jeweube. ⁸ — Apēntak soat wuyju wuya'ḡjom—bekin pima wuyju kawēnwēnap a'ḡjom? — io'e ip. — Wuya'ōm ma ip kawēnwēn! — io'e ip jeweube. ⁹ — Pártia eipi bewi ajot peta be, Média eipi bewi dak, Elāo eipi bewi dak — io'e ip. — Mesopotámia eipi bewi dak ajot, Judéia eipi bewi dak, Capadócia eipi bewi dak, Ponto eipi bewi dak, Ásia eipi bewi dak, ¹⁰ Frígia eipi bewi dak, Panfília eipi bewi dak, Egito eipi bewi dak, Líbia eipi bewi dak, Cirene ka bewi dak, Roma ka bewi dak — io'e ip. ¹¹ — Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū ma. Warara'acayū ka'ūma. Ixeyū etabucap co'i wuyju dak wuyetabut Deus kay — io'e ip. — Creta eipi bewi dak ajot, Arábia eipi bewi dak. “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i'e'em ip itabucayū wuyube. “Soat podi ma xipat ixe,” i'e'em ip wuyube. Wuya'ōm ma kawēnwēn ip — io'e ip jeweube.

¹² Imēn o'e ip yaḡuy'ūm puye. Yaḡuybabi'ūm'ūm o'e ip.

— Apēnpuye wuya'ōm ip kawēnwēn? Ajom Deus wuymukūyjo ojuy? — io'e pūḡpūḡ ce'in ip.

¹³ — Ika'o'o ip — io'e ip napa ma warara'acayū bit Jesus eju etaybitbinayū waywayway am.

¹⁴ Kirik'āy. Pedro o'āy jekawen am je'awero'ibiyū be. O'āy onze beayū eju. O'jekawēn ya'ōberen adeayū be.

— Tapupuyū Judeuyū, Jerusalém ka wat, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e Pedro.

¹⁵ — Oceka'o'o ḡu. Tūybe ip ika'o'o iān eyju e'em. Kaxicūḡ mabuk 9 horas acā. Kabiam pit oceju uva'abidi kōnkōn ḡu. Ōn jeymukūyjo apēnpuye oceju eya'ōm ma kawēnwēn iam — io'e.

¹⁶ — Apēn Joel juk adi o'e'e iap taḡ oceju eya'ōm kawēnwēn ḡasū. Soat a'ōm kawēnwēn. Imēn e'em Joel emudupmubararakatup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararakatup:

¹⁷ “Ipi'ūm awap obiōḡbuk oḡuju eykay,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Soat pe oḡuōm,” i'e'em, io'e. “Enaxeḡebitbit wekawēn ḡuwēn,” i'e'em, io'e. “Aḡokatkayū oḡuyxeyxey wekawēn,” i'e'em, io'e. “Aypapayū dak oḡuyxeyxey,” i'e'em, io'e. ¹⁸ “Obiōḡbuk oḡuju obuywatwat'ukayū kay—aḡokatkayū kay, aoyū kay dak,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Imēnpuye wekawēn ḡuwēn ip,” i'e'em, io'e. ¹⁹ “I'e ba'oreat oḡubapuk kabi be. Oḡubapuk ipi juayū aḡuy mubabi'ūm ām,” i'e'em, io'e. “Soat podi ma wa'ōbaca iap oḡubapuk adeayū be,” i'e'em, io'e. “Doy jedoyebapuk. Daxa dak je'apuk. Daxidiḡ tak jediḡebapuk,” i'e'em, io'e. ²⁰ Kaxiepiat kabiok je'e. Kaxi ipakpak je'e doy-buxim.

Imên je' bapuk wuykukukat ajêm awap, io'e Joel. Ixe ajêmap kabia idip cîcâ je'e. Yajêm puje ixe soat kukukan je'e—ipi juacayû kukukan, io'e Joel. ²¹ “Kariwa, odaxijom cuy ece” i'e'e'ukata ma Deus idaxijo, io'e Joel — io'e Pedro.

— Imên Joel o'e Deus a'ôbi — Pedro o'e.

²² — Israel naxegebitbit — io'e. — Eya'ôpicûgçûg cuy wekawên kay — io'e. — Jesus cuy oguwên eywebe—Nazaré ka bewiat. Ixe Jesus Deus a'ôbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ oeku. Wuymucoatoanap mubapukpuḡ oeku. Deus a'ôbacaap mubapukpuḡ oeku. Eyetaybit iboam eyetabutpe ixe oeku buye — io'e Pedro adeayû be.

²³ — Ikêrêat mujurûgrûḡ'ukayû Jesus o'jat. O'jat ip apên Deus ibikuy osunuy iap tag. Eyju ma ikêrêat mujurûgrûḡ'ukayû be Jesus epesubamupayaat korosa be ce'û âm—Judeyû kukukayû be. ²⁴ Deus pit Jesus o'gutait waram. Ce'û buje Jesus o'gyuy ce'ûap pewi ibun topap puxim — io'e.

²⁵ — Deus a'ôbi Davi Jesus o'guwên wuydobuyû'ûm'ûm pe kuyje — io'e.

— Imên Davi o'e:

Okukukat, oparara ḡu, soat em ên aḡ okay ibuye, soat em ên obuywatwan ibuye dak, i. ²⁶ Cokkok cîcâ ma òn e'em, io'e. Soat em “Deus, ên xîpat cîcâ oxé” i òn e'em, i. Wetaybit soat em exe oguy iam, i. We'û buje dak a'ḡu oguy ewiwim, i. ²⁷ Okukukat, obiôḡbuk esuiwat ḡu ce'û'ûayû dopap pe, i. Wetabut cîcâ iboap kay, i. Ên ojebit iwan ḡu ierepap puxim, òn xîpat exe buye—òn ekpot puye dak, i. ²⁸ Okukukat, waram adi ên omutait, i. Ên ma'ḡu omukûyjo soat em wetabêḡ oguy exe iam, i. Omucokkokcoḡ ece'e soat em exe oguy buye, io'e—o'e Davi Deus a'ôbi — io'e Pedro.

²⁹ — Tapupuyû, ibapuḡ ma juy Davi oguwên eywebe — io'e Pedro jebadipyû be. — Kuyje ma wuy'ajore'um oe'û—ya'ôbuyxiat'um oe'û. O'jomôḡ ip wîtabikûy be. Gasû dak puk ixe'ûm môḡapkûy omuy ma. ³⁰ Ixe Deus ekawên muwênuwên'ukat osunuy. “Enaxegebit wemunaêm je'e,” io'e Deus cebe. “Wemunaê soat kukukan je'e—Israel eipi watwat kukukan,” io'e Deus cebe. Soat em Davi iboap ekawên kay ḡebum osunuy. ³¹ Itaybit osunuy Deus jemunaê gutait ce'ûap tomukadi iam. Imên Cristo mutaicap o'guwên imutait awap. Imên o'e:

Deus jemunaê biôḡbuk o'suiwat ḡu ce'û'ûayû dopap pe, i. Ijebit oierep ḡu, i — io'e Pedro.

³² — Deus ixe Jesus waram o'gutait ce'ûap tomukadi — io'e Pedro. — Waram cetait puje ocejojojo. Imênpuje oceju iboap muwênuwên eywebe — io'e Pedro. ³³ — Deus Jesus o'gyuy kabi kay—jenuyap kay. Deus xe Jesus omuy gasû. Soat kukukan Deus eju. Deus co'i ya'ôbaca. “Obiôḡbuk oḡuôm itabucayû be,” io'e Deus Jesus pe. Gasû Jesus Ibiôḡbuk xîpacat o'ḡudot ijodi apên Deus cuk adi o'e'e iap tag — io'e Pedro. — Ixe a'ôbi oceju eya'ôm ma kawênuwên. Imênpuje eyju eya'jjojom gasû — io'e Pedro.

³⁴ — Davi'ûm jebit ḡu o'jeu kabi kay ce'û buje. Imênpuje Davi o'e:

“Oxe juy eguy,” io'e Deus wuykukukat pe, i. ³⁵ “Gasû bit ekay itakomaayû a'ôbacaap oḡu'ûm,” io'e, i. “Kûyjobin jedop ip a'ô kay,” io'e Deus, io'e Davi ajore wuydobuyû'ûm'ûm pe — io'e Pedro.

— Davi o'jewemuwên ḡu—Jesus acâ o'guwênuwên — io'e Pedro.

³⁶ — Wa'ô kay bit cuy eya'ôpicûgçûḡ epesop — io'e. — Eyju ma ocekkukukat Jesus epesubamupayaat korosa be ce'û âm, Israel naxegebitbit ma'ḡu eyju. Deus pit ixe o'jomuy wuykukukan. Deus ixe o'taê soat taxijo am—wuydaxijo am. Icêmân òn e'em eywebe — io'e Pedro.

³⁷ Iboap co buje iḡuyçûgçûḡ cîcâ ip o'e.

— Tapupuyû, apên oce'e gasû? — io'e ip Pedroyû be—Jesus emumujuyû be.

³⁸ — Eḡuyçûgçûḡ cuy epe'e ikêrêat kuḡ puye — io'e. — Ikêrêat mujurûgrûḡap cuy epeyepere — io'e Pedro. — Jewemubatisasaan cuy epesop “Gasû bit Jesus Cristo ebekitkiyû oceju” i'e am soat pe — io'e. — Imên cuy epe'e Deus pe ikêrêat'uk am eywebewi. Imên ey'e buje Ibiôḡbuk xîpacat jeôm eywebe—Deus emumudot — io'e. ³⁹ — “Obiôḡbuk muôm pin òn eywebe,” io'e wuykukukat Deus kuy hima — io'e. — “Obiôḡbuk oḡuôm eywebe, eybekitkiyû be dak, eybadip'ûmayû be dak—soat wemunomuwâyû be,” io'e Deus — io'e Pedro.

⁴⁰ Pedro imên ip o'yawêwê.

— Gasûacat ikêrêat mujurûgrûḡ cîcâ — io'e. — Imênpuje Deus xe ḡu ip jeedop ce'û buje. Eyju bit ixe'yû ekukuap puxim ḡu juy epeku — io'e. — Wûy ḡu juy epesop Deus wi eye'û buje — io'e Pedro. Imên Pedro ip o'yawêwê.

⁴¹ Imêneju adeayû itabut o'e Jesus kay, Pedro Jesus o'guwên puye. Tak ḡu ip oitaban—3000 beayû. O'jewemubatisaan ip. Jesus a'ôkayayû eju ip oekuku ḡebuje bit. ⁴² Itabun'isuayû mutaybitbin'uk ip osodop Jesus a'ôkayayû. Jewemukûyjojok uk ip osodop.

Jeburerexi osodop ip itabucayū. Jewewēju ip jekōnkōn'uk osodop. Jekawēnwēn'uk ip osodop Deus eju. Pāo'a o'o'uk osodop ip Jesus e'ūap kay gebum am.

⁴³ Jesus emumujuyū Deus a'ōbacaap mubapukpuḡ oekukuku soat etabut pe. Wuymucoat-coanap mubapukpuḡ ip oekukuku. Imēnpuye adeayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom — Deus acā ya'ōbaca — i'e'em.

⁴⁴ Soat jeburerexi ip osodop Jesus kay itabucayū. Jebubut mu'ē'ē'uk osodop ip jewewebe. ⁴⁵ Ka'ūma ma tacup o'e jebure be. Jebubut taidada'uk ip osodop dinheiro bu am, jeipi dak. Ixe dinheiro ūmūm'uk ip osodop tadaybocayū be—ibubut'ūmayū be. ⁴⁶ Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be je'aweroro'uk ip osodop—yabogat'a be. Jewewēju ip jekōnkōn'uk osodop jeduk'a be. Awerom jekōnkōn'uk ip osodop jebureyū eju. Imēneju icokkok cīcā ip osodop. Ka'ūma ma jewexe ya'ōca osunuy. Jewekay ḡu gebum osodop ip—jebure kay acā.

⁴⁷ — Ēn xipat cīcā ocewebe — i'e'e'uk ip osodop Deus pe. Soat itabut'ūmayū xe cūḡ ma ip oekukuku.

Soat kabia Deus warara'acayū o'ḡutabun Jesus kay. Ixeyū dak wara'acayū itabucayū burem o'e.

3

¹ Pedro o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be—yabogat'a be. João eju o'ju. Katpuesu ip o'ju. Ixe ehora bima Judeuyū kawēnwēn'uk ip osodop Deus eju iḡo'a be. ² Aḡokatkat iboce osunuy—taojereat. Jekap'isum piap ma taojere osunuy. Soat kabia ibureyū tujowatwat'uk ip osodop iḡo'a exīntabi be. Xīntabi butet Idipat i osunuy. Xīntabi be taojereat dinheiro ojuyjuy'uk osunuy iḡo'a be ōmōmayū be. ³ Ixe taojereat Pedroyū o'jojojo. Iḡo'a be ōm pima o'jojojo ip.

— Dinheiro'in — io'e cebe ip.

⁴ Pedroyū o'jeak cīcā cekay.

— Ak'i juy ece ocekey — Pedro o'e.

⁵ Taojereat o'jeak cīcā cekay ip. Tūybe dinheiro ūm ip owebe iān o'e.

⁶ Pedro o'jekawēn cebe.

— Dinheiro kuḡ ḡu ōn — io'e. — Okukukat pit ja'ōbacaap ūmūm owebe. Ixe a'ōbi jemu'ada ōn. Edaadip ece'e Jesus a'ōbi—Nazaré ka bewiat a'ōbi. E'āy — io'e Pedro.

⁷ Gebuje Pedro taojereat pu o'subuiḡik iba'at kadi. O'ḡu'āy. Dao ma ikaḡobidip o'e. Sui dak suidip o'e. ⁸ Ixe taojere osunuy'ibit o'jejoro. Icokkok o'e jedaodip puye. O'jexīḡxīḡ. Ōm Deus eju kawēnwēnap'a be Pedroyū eju. O'jecūḡcūḡ iḡo'a be. Jejorojorom o'e jecokcokap pibun.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em Deus pe o'jejore. — Odaomudim ēn — i'e'em.

⁹ Soat iḡo'a beayū taojere tūbit o'jojojo ip cūḡcūḡ pima. Deus pe “Ēn xipat cīcā” i'e'em pima, o'jojojo ip. O'jekawēn ip jewewebe.

¹⁰ — Ixe bit mo a'ḡu taojere osunuy — io'e ip. — Ixe bit xik'i mo a'ḡu nuynuy ijop'a exīntabi be—Idipat pe. Ixe bit mo a'ḡu dinheiro ojuyjuy'uk osunuy — io'e ip. — Apēnpuye dak ixe xipat o'jexīḡxīḡ? — io'e ip.

Taojere tūbit mu'adaap tobuxik puje itabēḡbēḡ o'e ip ijojom. Taojere tūbit ibu'u jījā o'e Pedroyū nomu eperem.

¹¹ Soat iḡo'a beayū dak o'jedau ebapūḡayū kay—Pedroyū kay, taojere tūbit kay dak.

— Ak'! — io'e ip. — Pedroyū taojereat o'taomudim — io'e ip jewewebe.

Pedroyū Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be osodop ip—yabogat'a ekorara be. Ixe korara butet Salomāo ekorara i osunuy.

¹² Adeayū jo buje, Pedro o'jekawēn cebe ip, Israel naxeḡebithiyū be.

— Tapupuyū, wewawēn kay eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e. — Apēnpuye eyju dak eyetabēḡbēḡ ocejojom? “Ite aḡokatkat taojereat o'taomudim ya'ōbaca jījā buye, cūḡ ma Deus xe buye,” i te'e ma eyju e'em. Oca'ōbi ḡu o'je'ada—Jesus a'ōbi acā — io'e. ¹³ — Ixe Jesus soat em ma kūyjobit Deus a'ō kay. “Ka'ūmḡu ixe jo'iat xipacat” i'e'em Deus Jesus muwēnwēn. Wuyetabut ixe Deus kay. Wuy'ajoyoyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip cekay—Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Eyju ma a'ḡu ixe Jesus epeḡum cekay itakomaayū be yaoka am. Pilatos ma o'e “Jesus oyaoka ḡu ōn pit,” i. “Imujēm ōn eywebe yaokaap puxim,” io'e. Eyju bit “Ixe juy eḡujēm ḡu,” i mo a'ḡu epe'e iecugaḡ pe—Pilatos pe. “Xipat ḡu teku,” i mo a'ḡu epe'e cebe. Jesus mo a'ḡu epejomuymuy jījā. ¹⁴ Ixe Jesus Deus bikuyap taḡ acā oekukuku. Ikērēat kuḡ ḡu osunuy Deus xe. Eyxe bit ikērēat kuḡ. “Ixe juy eyaokaat,” i mo a'ḡu epe'e Pilatos pe. Wara'acat o'yaoka'iat mujēm ojuy epesop daomūnmūnap'a bewi. ¹⁵ Wuymutaicit'ukat pit mo a'ḡu epeyaokaat—wuymuisuusun'ukat. Deus pit ixe o'ḡutait waram. Jesus ocejojomo waram cetaiḡ puje. Imēnpuye oceju waram cetaicap muwēnwēn eywebe. ¹⁶ Ite taojere osunuyiat cocom eyju. Eyetaybit cīcā ixem.

Jesus a'ōbi oceju ocetaomudim. Soat etabutpe ocetaomudim Jesus kay ocetabut puye — io'e.

¹⁷ — Obadipyū, wa'ō kay eya'ōpicūgūcūg cuy epesop — io'e. — Eyju mo a'gu Jesus epeyaokaat eyetaybit'um puye. Wuyeipi kukukayū dak itaybit gu osodop ip. Eyju mo a'gu eyetaybit gu ikērē jījā Jesus aokaam iam. Weytaybit iboam. ¹⁸ Imēnpit kuyje “Deus emunaē juy ipiat supi'ajo,” io'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn cuk adi o'e ip Deus a'ōbi itaybit gu ma'gu ip — io'e. — Gasu bit kuy Jesus ipiat o'supi'ajo apēn cuk adi o'e'e ip iap tag. ¹⁹ Gasū bit eyguyūcūgūcūg cuy epesop ikērēat kuḡ puye. Ikērēat mujurūgrūḡap cuy epeyepere Deus pe ikērēat uk am eywebewi — Pedro o'e. — Eywebe ikērēat mujurūgrūḡap eperē buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi. Ixe jeydaxijo. ²⁰ Wuybipuruk'ūmap puxim eycockoḡ epesop Deus pe eydaxijo buje. Guyjom Deus waram Jesus ḡudot ijodi—jemunaē ḡudot—wuydaxijojō'ukat ḡudot. ²¹ “Deus soat ḡuisan,” i juk adi o'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyje—ikērēat kuḡ'ūmayū. Deus soat ḡuisan. Imuisun'ūm pima Jesus kabi be mabuk jeenuy — io'e. ²² — Kuyje Moisés imēn o'e:

Deus wuybadipyū'in ḡuju eykay, i. Ixe Deus ekawēn ḡuwēn eywebe, i. Omudocap puxim ixe aḡokatkat ḡudot, i. Eya'ōpicūgūcūg cuy epesop soat cekawēn kay, i. Ixe a'ō daḡ cuy epeku, i. ²³ Deus ipiat'supi'ajoat ixe a'ōkay'ūmayū be, i. Deus ebekitkiyū wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje, i.

Imēn Moisés o'jekawēn kuyje — Pedro o'e. ²⁴ — “Deus emunaē omuyku—ocebodi ma ya'ōbuyxiat,” i juk adi o'e'e ip soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Samuel imēn o'e'e tomujuayū dak. ²⁵ Deus o'e Abraão be “Xipacat oḡūm soat ipi juacat pe, enaxeḡebitbit cūḡ ma oxe buye,” i. Deus imēn jekawēn o'ḡuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe ā ḡu—eywebe dak. Deus je'e eywebe apēn cuk adi o'e'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap tag — io'e. ²⁶ — Gebuje Deus jekpot o'ḡudot eykay—ja'ō kay kūyjobicat o'ḡudot. Ibikuy osunuy eywebe ikērēat mujurūgrūḡap eperē am. Ibikuy osunuy xipacat ūm ām eywebe. Imēneju jekpot o'ḡudot eykay — io'e.

Pedro imēn Israel naxeḡebitbit o'ḡukūyjo.

4

¹ Deus eju kawēnwēnap'a beayū mukūyjojōm pima, Judeuyū epaiyū oajēm Pedroyū kay. Iḡo'a wiwi'ukayū kukat tak oajēm cekay ip, Saduceuyū dak. ² Pedroyū kawēnwēn mabuk o'e iḡo'a beayū be.

— Wuye'ū buje waram acejetait Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi buye — io'e ip cebe ip.

Itakoma ip o'e Pedroyū kay iboam iḡo'a beayū mukūyjojōm puye. ³ Imēnpuye o'jat ip. Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōm. Ixe exima be jeperem ojuy ip daomūnmūnap'a be, kuy katpuje jījā buye. ⁴ Cekawēn cocoayū dak itabut o'e ip Jesus kay. Ade jījā ip itabut o'e. 5000 be aḡokatkayū oitaban.

⁵ Kuyaje o'je'awero ip Jerusalém ka be ya'ōbuyxiayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jewawēwē'ukayū yobogayū ip osodop. ⁶ Ana tak oajēm. Ixe Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. Caifás tak oajēm, Alexandre dak, Joāo dak. Warara'acayū dak oajēm paīyū kukukat badipyū. Soat ip o'je'awero. ⁷ Pedroyū o'tojocat ip jewekay.

— Abu-a'ōbi taojere tūibit epeḡu'ada? — io'e ip Pedroyū be. — Abu-a'ōbacam epeḡu'ada? — io'e ip cebe ip.

⁸ Gebuje Pedro o'jede jewawēwē'ukayū yobogayū be. Deus biōḡbuk cebe jījā osunuy. Imēnpuye ya'ōbacam o'jede cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

⁹ — Tapupuyū — io'e. — “Abu-a'ōbi taojere tūibit epeḡu'ada?” i eyju e'em ocewebe, “Apēntak ixe epeḡu'ada?” i dak — io'e. ¹⁰ — Eyetaybin cuy epesop Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada iam—Nazaré ka bewiat o'je'ada iam. Ixe xipat omuy eyetabutpe ḡasū, Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada buye. Eyju ma juk ixe Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām. Deus pit ixe o'ḡutait waram. O'ḡuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Jesus a'ōbi ma ite taojere tūibit xipat cūḡ'i ijoce ḡasū. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēntup pe:

Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay ḡu osodop ip—wita'a kay ḡu, i. Ite'a bit uk'a muycemap'am o'e, i.

Jesus muwēnuwēn iḡodup — io'e Pedro. — Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay'ūmap puxim eyju dak Jesus kay ḡu — io'e. ¹² — Deus Jesus acā o'ḡudot wuydaxijō am. Ka'ūmḡu wara'at wuydaxijojō'ukat soat kaka daḡ—Jesus acā — Pedro o'e.

Pedro imēn Judeuyū kukukayū o'ḡukūyjojō—jewawēwē'ukayū yobogayū. ¹³ Ja'ōca o'jede ip Pedroyū. Iparara ḡu ip o'e Judeuyū kukukayū buxim. Ya'ōca o'e ip. Imēnpuye Judeuyū kukayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojōm.

— Apēn tak iteyū oitaybitbin? — io'e ip. — Itaybit ḡu ip apēn Deus ekawēntup e'em iam. Ya'ōbuyxi ḡu ip. Apēnpuye dak iteyū xepxepayū iparara ḡu wuybuxim? — io'e ip.

Itaybit o'e ip Jesus eju oekuku ip iam.

¹⁴ Imëntak taojere tübit ceparakpe ip cüg'i osunuy. Imënpuye Pedroyü imuymuy ba'ore o'e ip cebe. ¹⁵ Pedroyü o'güjëm ip jexewi.

— Epejëm cuy ijocewi gasü bit — io'e ip Pedroyü be. Imujëm puje ip o'jewawë ip jeweweju.

¹⁶ — Apëntak ace'e iteyü agokatkayü be? — io'e ip jewewebe. — Icëmân wuywebe i'e ba'oreat o'gubapuk ip — io'e ip. — Soat Jerusalém ka watwat itaybit taojere tübit o'gu'ada ip iam. “O'gu'ada gu ip” i'e ba'ore wuywebe. ¹⁷ Jesus awëg jawëgëpögpögpöğ je'e soat ka dağ — io'e ip. — Apëntak ace'e yawëgmupögpöğ'üm âm? — io'e ip jewewebe. — “Jesus cuy epeguwën gu warara'acat pe,” i juy ace cebe ip wuyaybitbiruğ — io'e ip. — “Waram warara'acayü be Jesus muwën puje, ipiat cuy ocesupi'ajoaat eywebe,” i juy ace cebe ip — io'e ip jewewebe.

¹⁸ Gebuje waram Pedroyü o'tojocat ip jewekay. Ya'öpuruğ o'jekawën ip ceweju ip.

— Jesus cuy epeguwën gu warara'acat pe — io'e ip. — Waram cuy epeguwën gu cekawën — io'e ip Pedroyü be.

¹⁹ — Apëntak cedağ eyxe? — io'e Pedroyü bit cebe ip. — Eya'ö kay du oce'e? Deus a'ö kay gu xe'e? Apën gu cedağ eyxe? — io'e ip. ²⁰ — Müğ gu juy ocesop. Jesus cuy oceguwën. Jesus oceguwojo ce'üap tomukadi — io'e. — Jesus emumutaybitbinam cuk adi ocejeküyojo — io'e. — Imënpuye cedağ gu ocewebe imuwën'üm âm warara'acat pe. Müğ gu ocesop. Ixe juy aguwën — io'e Pedroyü.

²¹⁻²² Taojere tübit ade koato osunuy—40 koato. Imënpuye jewawëwë'ukayü yobogayü ipiat o'supi'ajoaat gu Pedroyü be.

— Ên xipat cîcâ — i'e'em o'e ip Deus pe adeayü, taojere tübit o'je'ada buye. Imënpuye:

— Pedroyü be ipiat'ajoaan pima, kuka oitakomân ocekey adeayü — io'e ip jewewebe jewawëwë'ukayü yobogayü.

Pedroyü bit waram o'güjëm jexewi ip.

— Jesus cuy epeguwën gu warara'acat pe — io'e ip Pedroyü be. — Jesus muwën puje, ipiat cuy ocesupi'ajoaat eywebe — io'e ip waram Pedroyü be.

²³ Pedroyü o'ju jebureyü kay—itabucayü kay. Apën cuk ya'öpuruğ païyü kukukayü o'jekawën cebe ip iap o'guwën cebe ip, apën Judeuyü kukukayü o'jekawën cebe ip iap tak.

²⁴ Iboap co buje soat Jesus a'ökayayü o'jekawën ip Deus eju.

— Ocekukukat — io'e ip. — Soat muğëat ên. Kabi eğugë, ipi dak, idibi dak, tibog cîcâati dak — io'e ip. — Soat kaka dağat tak eğugë — io'e ip. ²⁵ — A'ökay osunuy kuyje Davi ajore — io'e ip Deus pe. — A'ömuwënuwën'uk osunuy. Jekawënwën'uk osunuy Ibiögbuk xipacat a'öbi. Ixe imën o'e kuyje:

Apënpuye dak Judeu'ümayü itakoma jîjâ o'e ip? i. Apënpuye dak te'e ma ixe aoka ojuy ip osodop? i. ²⁶ Ipi kukukayü o'je'awero ip soat ka kukukayü eju—ya'öbuxiyayü eju, i.

O'je'awero ip wuykukukat Cristo aoka am—emunaë aoka am, i.

Imën Davi o'e kuyje — io'e ip Deus pe. ²⁷ — Ibo dup ekawën tağ gasü dak o'je'awero ip ijopka be — io'e ip. — Herodes o'je'awero Pöncio Pilatos eju, Judeu'ümayü dak, Judeuyü dak — io'e ip Deus pe. — O'je'awero ip ekpot aoka am—Jesus aoka am—soat tağ iisuat aoka am—a'ö kay küyjobat aoka am—wuydaxjo am emunaë aoka am — io'e ip. ²⁸ — Ixeyü Judeu'ümayü itaybit gu Moisés ekawën. Imënpit apën kuyje juk adi ecece iap tağ e'em ip — io'e ip Deus pe.

²⁹ — Bay, ağ cuy eguy ocekey — io'e ip Deus pe. — Jewawëwë'ukayü yobogayü itakoma jîjâ ocekey — io'e ip. — Ipiatpi'ajoaat pin ip ocewebe — io'e ip. — Ocejü ebekitkiyü. Imënpuye ocebuywan cuy eguy — io'e ip. — Oca'ömuçanucan cuy eguy oceparara'üm ma kawën idipat muwën âm soat ka dağ — io'e ip Deus pe. ³⁰ — A'öbacaap cuy eğüm ocewebe a'öbi iwataxipiayü mu'ada am — io'e ip. — A'öbacaap cuy eğüm ocewebe i'e ba'oreat mubapuk am soat etabutpe Jesus a'öbi—ekpot a'öbi—soat tağ iisuat a'öbi—a'ö kay küyjobat a'öbi — io'e ip Deus pe.

Imën o'jekawën ip Deus eju. ³¹ Je'awerorop'a o'jeaexixi ceweju cekawën eperre buje. Ibiögbuk xipacat osodot soat kay ip. Ixe Ibiögbuk xipacat oöm soat pe ixeyü be. Imënpuye ip iparara'üm cîcâ oekuku Deus ekawën muwënuwën soat itaybit'ümayü be.

³² Soat Jesus kay itabucayü xipan ip o'e jewewekuğ. Ade jîjâ ip osodop. Püğ tağ ma ip jewağuyğuy osodop.

— Ijop owebeam acâ — i'ümğü o'e ip. Tacup gu ip osodop jewewebe. Soat ip jebubut mu'ë'ë'uk osodop. ³³ Soat Jesus emumujuyü “Ocekukukat Jesus waram o'jetait je'üap tomukadi,” i'e'e'uk osodop soat pe. Deus xipacat o'gümğüm soat pe ixeyü be. ³⁴ Ka'ümğü tadaybocat o'e ceparakpe ip ka'ümân ma tacup puye. Ipi kukayü jeipi o'teida dinheiro bu am. Jeduk'a dak o'teida ip dinheiro bu am. Teiüm'um'uk ip osodop Jesus emumujuyü be—doze beayü be. ³⁵ Ixe dinheiro mu'ë'ë'uk ip osodop tadaybotbocayü be.

³⁶ Gebuje José dinheiro o'gūm Jesus emumujuyū be. José jeipi kuḡ osunuy. Jesus emumujuyū wara'at o'jomōḡ ibuten. Wara'at ibutet Barnabé i osunuy. Barnabé wuya'ōmucanucan'ukat iape. Ixe Levi badip osunuy. Tip'aroro bewiat osunuy—Chipre eipi bewiat. Ixe jeipi kuḡ osunuy. ³⁷ Jeipi o'teida dinheiro bu am. José ma soat ixe edinheiro o'gūm Jesus emumujuyū be—Pedroyū be.

5

¹ Ananias pit te'e ma Deus muḡuykuku ojuy o'e. Ixe Jesus kay itabut osunuy. Itayxi butet Safira i osunuy. Dinheiro o'jat. Ananias jeipi o'teida ixe dinheiro bu am. ² I'in o'guxipan jewebeam. Itayxi itaybit o'e i'in o'guxipan jewebeam iam. Soat ḡu jedinheiro o'tujowat Pedroyū be iūm ām. I'in ā o'tujowat.

— Juku — io'e Pedroyū be. — Weipi dei. Soat tei — i napa ma o'e cebe ip.

³ Gebuje Pedro ya'ōpuruḡ o'jede cebe.

— Ananias — io'e. Satanás a'ō kay ēn ḡasū — io'e. — Apēnpuye Deus biōḡbuk muḡuykuku ojuy ēn? — io'e. — Apēnpuye eipi dei'in eguxipan ewebeam? — io'e. ⁴ — Koap pit a'ḡu eipin ma osodop. Eipi dei ūmūm pima, xipat kuka o'e. Iūmūm'ūm pima dak xipat kuka o'e — io'e. — Ka'ūma ma o'e ewebe “Eipi juy eteida dinheiro bu am,” i — io'e. — Apēnpuye dak ikērēat eḡujurūḡ? Ocemuḡuykuku ojuy ḡu ēn. Deus muḡuykuku ojuy acā ēn — io'e Pedro. — Ocewebe ḡu ēn napa e'em—Deus pe acā — io'e Pedro.

⁵ Ananias dao ma oe'ū iboap co buje. Poḡ. Imēnpuye ce'ūap awēḡ tobuxikayū iparara jījā ip o'e Deus muḡuykukuap puxim.

⁶ Aḡokatkayū oajēm yaypan'isuayū. Ananias'ūm o'ḡuekabek ip paḡōm. O'tujowat ip ibocewi. O'jomōḡ ip witabikūy be jebabim.

⁷ Ananias'ūm kot isum Safira oajēm Pedro kay—ebapūḡ ehora kap puje—Ananias'ūm tayxibuk. Itaybit ḡu mabuk osunuy jektop'ūm oe'ū iam.

⁸ — Būrūnmaku du eipi dei osodop? — Pedro o'e Safira be. — Ektop o'e iat tei jo'i ma du ijop? — io'e.

— Hm hm. Ibo jo'in ma ipi dei — io'e napa ma Safira.

⁹ — Apēnpuye dak mo a'ḡu ikērēat epeḡujurūḡ? — Pedro o'e. — Apēnpuye dak eyju te'e ma mo a'ḡu Deus biōḡbuk muḡuykuku ojuy? Imēn mo a'ḡu epeyewawē eyewewēju. Ak'i juy ece — io'e. — Witabikūy be ektop'ūm o'jomōḡ'iyayū omuyku ijocē — io'e. — Omuyku ip uk'a exīntabi be — io'e. — Gasū ip jedujowat tak — io'e.

¹⁰ Gebuje'isum ma Safira dak oe'ū. Poḡ. Ce'ū o'at Pedro i xe.

Gebuje yaypan'isuayū oajēm waram. Ce'ūat o'jojoko ip. O'tujujēm ip. O'jomōḡ ip witabikūy be itop'ūm xe. ¹¹ Soat Jesus kay itabucayū o'jekūyjo Ananias'ūm e'ūām, Safira'ūm e'ūām tak. Warara'acayū dak ixeyū'ūm'ūm e'ūām o'jekūyjo ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e Deus xe ikērēat mujurūḡap puxim. Ibu'u o'e ip ikērēat mujurūḡ ām.

¹²⁻¹⁴ Soat Jesus emumujuyū je'aweroro'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be—yaboḡat'a ekorara be. Ijop ekorara butet Salomāo ekorara i osunuy. Jesus ebekitkit cūḡ ma oekuku ip soat xe. Ade jījā itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay—aḡokatkayū, aoyū dak. Warara'acayū iparara o'e ip Jesus kay jetabut am. Imēnpuye o'je'awero ḡu ip Jesus ebekitkit eju. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ ip oekuku Jesus emumujuyū. Ajojojo ḡu buk iap mubapukpuḡ oekuku ip Deus a'ōbi. Adeayū etabutpe Deus a'ōbacaap mubapukpuḡ ip oekuku.

¹⁵ Gebuje ade iwātaxipipiayū o'tujowat ip uk'a ukpibubu daḡ. Iboce iwātaxipipiayū o'jomōḡ ip jexexecap pe, jedipidup ceje dak. Jebureyū iwātaxipipiayū o'jomōḡ ip Pedro kapap pe. Iwātaxipipiayū o'jomōḡ ip Pedro ekabicuk pe imu'ada am. ¹⁶ Ade o'jēm ip Jerusalém ka tēḡatka bewi. Iwātaxipipiayū o'tujowat ip Pedro kapap pe. Soat ip o'ḡu'ada'ada. Ibiōḡbuk kērēat kukayū dak o'tujowat ip. Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm. Xipat o'e ip—soat.

¹⁷ Judeuyū epaiyū kukukat pit itabutkarey o'e Jesus emumujuyū kay. Paīyū kukukat ejuayū dak itabutkarey o'e ip cekay ip—Saduceuyū. Jesus emumujuyū o'taomūnat ip. ¹⁸ Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōmat. O'ḡuōmat ip ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū eju ikērēat mujurūḡrūḡ ḡu ma'ḡu ip.

¹⁹ Ibocewi Deus ekawēn tojtot'ukat oajēm daomūnmūnap'a be Jesus emumujuyū kay. Ixima be oajēm. Xīntabi o'tomūdi'up—yaboḡat—ipoxiat. Jesus emumujuyū o'tujujēm iḡo'a bewi.

Tujujēm puje o'jekawēn ceweju ip.

²⁰ — Deus eju kawēnwēnap'a be juy epeju—yaboḡat'a be — io'e Jesus emumujuyū be. — Jesus kayayū yaḡuyisum jekukum iam cuy iḡo'a beayū epeḡukūyjo. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje iam cuy ip epeḡukūyjo. Soan cuy ip epeḡukūyjo — io'e cebe ip.

— Imēn cuy oce'e — io'e ip.

²¹ Deus tojtot'ukat ekawēn co buje Jesus emumujuyū kawēn idipat o'guwēn yaboğat'a beayū be.

— Jesus kayayū yağuyisum jekukum — io'e ip imukūyjojom.

O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Kabia'isum ip o'ju. Kawēn idipan ip iğo'a beayū o'gukūyjojo.

Iboam e'em pima jewawēwē'ukayū yoboğayū te'e ma Jesus emumujuyū o'ğudocat jewekay daomūnmūnap'a bewi. Tūybe daomūnmūnap'a be ma ip opop iān o'e ip. Paīyū kukukat o'je'awero jebureyū eju. Judeuyū kukukayū o'tomuwā je'awero am—Israel naxeğebitbit kukukayū, aypapayū dak. Ixe'yū agokatkayū jewawēwē'ukayū yoboğayū ip osodop.

— Jesus emumujuyū juy epeğujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip te'e ma Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū be. — Epetojot ip ocekey — io'e ip te'e ma.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū o'ju daomūnmūnap'a be. Jesus emumujuyū o'tobuxik gu ip. O'jepit ip paīyū kukukat pe. Te'e ma o'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū.

²³ — Daomūnmūnap'a be gu ip Jesus emumujuyū — io'e ip. — Daomūnmūnap'a exīntabi cem cīcā ocetobuxik — io'e ip. — Yawiwim mabuk ip osodop yawiwi'ukayū. Kacūğcūğ'i osodop ip xīntabixixi wegūn. Ocetomudip'uk. Ka'ūma ma ocetobuxik badi. Jesus emumujuyū ocetobuxik gu — io'e ip ika kukukayū be—jewawēwē'ukayū yoboğayū be.

²⁴ Iboap co buje yağuy'um o'e ip jewawēwē'ukayū yoboğayū, paīyū kukukayū dak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat tak, warara'acayū dak paīyū yoboğayū.

— Apēn o'jebapuk cebe ip? — io'e ip jewewebe. — Apēntak ace'e ġasū? — io'e ip. — O'jēm ip iap awēğ jewēğepōğpōğ soat ka dağ — io'e ip.

²⁵ Agokatkat tak oajēm.

— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Epetaomūnmūn'iyū Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be opop ip. Iğo'a beayū mutaybitbin ip — io'e jewawēwē'ukayū yoboğayū be.

²⁶ Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be Jesus emumujuyū kay. O'ju jebekitkit eju—yawiwim'ukayū eju. Waram guto Jesus emumujuyū o'taomūn ip. Imēnpit iparara ip o'e adeayū be jaokaap puxim.

— Ocejū warēmtağ iteyū kuğ pima, adeayū kuka ocabuğbuğ iteyū kay jījā ip puye — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye xipan ip o'jukuk taomūnmūn pima. ²⁷ Waram Jesus emumujuyū o'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboğayū be.

Gebuje paīyū kukukat o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

²⁸ — Kuy mo a'gu oca'ōpuruğ oce'e eywebe “Jesus cuy epeğuwēn gu warara'acat pe,” i — io'e. — Eyju bit kūyjobit gu oca'ō kay — io'e. — Soat Jerusalēm ka watwat mutaybitbin eyju. “Jewawēwē'ukayū yoboğayū Jesus o'yaokaat,” i'e'em eyju napa ma — io'e.

²⁹ Gebuje Pedroyū o'jede cebe ip.

— Deus a'ō kay juy oceju kūyjobit — io'e. — Ocewebe iwarum ey'e buje eya'ō kay gu oce'e Deus a'ō kay acā — io'e. ³⁰ — Eyju ma Jesus epesubamupayaat korosa be. Eyju ma epeyaokaat — io'e. — Deus pit waram guto ixē o'gutait ce'ūap tomukadi. Wuydobuyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip Deus kay — io'e. ³¹ — Deus a'ōbi ixē ya'ōbuyxian o'e ġasū. Imēnpuye Deus xe omuy ġasū. Wuykukukan o'e Deus a'ōbi. Wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Deus ibikuy osunuy Israel naxeğebitbit pe iğuycūğ i'e am ikēřat kuğ puye. Ibikey osunuy ikēřat mujurūğrūğap epere am cebe ip. Ibikey osunuy ikēřat uk am cebewi ip. Imēnpuye Jesus wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Ocejū dak ocetaybit apēn Deus cuk adi o'e'e iam — io'e. ³² — Imēnpuye oceju ixē e'eap muwēnuwēn eywebe. Ibiōğbuk xipacat tak iaboap muwēnuwēn. Deus jebiōğbuk muōmōm ja'ōkayayū be — Pedro o'e.

³³ Iboap co buje jewawēwē'ukayū yoboğayū itakoma jījā o'e ip Jesus emumujuyū kay. Yaokaat ojuy ip.

³⁴ Gebuje agokatkat o'āy—jewawēwē'ukat yoboğat. O'jekawēn jebureyū eju. Ixe Fariseu osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'uk ip osodop Fariseuyū. Ixe butet Gamaliel i osunuy. Ya'ōbuyxi jījā osunuy soat xe jeka watwat xe. Imēn o'jekawēn jebureyū be.

— Taupuyū — io'e. — Koam puk ip ağujēm — io'e. — Ga'a acewawē — io'e.

Jesus emumujuyū o'ğujēm ip jewewāwā ap'a bewi. ³⁵ Gamaliel jebureyū o'yawē.

— Israel naxeğebitbiyū — io'e. — Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Eyday'em'um cuy epesop! Xipan cuy iteyū agokatkayū epejukuk. Eyağaysan cuy epesop — io'e. ³⁶ — Kuy'ūm'ūm ma wara'at agokatkat osunuy. Ibutet Teudas i osunuy. “Soat podi ma wa'ōbuyxi,” i napa ma o'e'e warara'acat pe. Adeayū ceweju oekuku ip—400 beayū. Imēnpit wara'acat ixē Teudas o'yaoka. O'jepōğpōğpōğ ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁷ — Gebuje wara'at agokatkat tak osunuy. Ibutet Judas i osunuy. Galilëia eipi bewiat osunuy. Wuyeipi kukayü jebekitkiyü o'guwegün ixeyü kabia dag. Ade oeku ip ixë Judas eju. Ixe Judas'üm tak oe'ü. O'jepögpögpög ip ixë a'ö kayayü. Soat oi'üm ixë ekapikap — io'e.

³⁸ — Gasü dak imên ma. Ka'ümã ma juy ace'e iteyü agokatkayü be. Ijodiat a'öbi jekukum pima, soat iteyü e'eap tak i'üm. ³⁹ Deus a'öbi jekukum pima bit, iteyü e'eap mu'üm pa'ore wuywebe — io'e. — Iteyü e'eap mu'üm pin pima, Deus eju kuka jewaokakam ace — io'e Gamaliel. Gamaliel ekawên kay o'e ip jewewãwã'ukayü yoboğayü. ⁴⁰ Waram Jesus emumujuyü o'gudocat ip. Sorarayü be ip o'yukxabiokakaat ixee muğëğëm.

— Jesus cuy epeğuwên gu warara'acat pe — io'e ip cebe ip.

Waram o'ğujëm ip jexewi.

⁴¹ Ibocewi Jesus emumujuyü o'jëm jewewãwã'ukayü yoboğayü xewi. Icokcok cîcã o'jëm ip.

— Deus xe ocekekpin cîcã — io'e ip jewewebe. — Cedağ Deus xe ixeyü agokatkayü be oce'ukxabiokakaan. Ipiat ocesupi'ajo Jesus kay oacetabut puye — io'e ip.

⁴² Jesus o'ğuwënuwën ip adeayü be. “Jesus wuydaxijo am Deus emunaë,” i'e'e'uk osodop ip. Soat kabia Deus eju kawënwën'ap'a be imutaybitbin'uk osodop ip, jeduk'a be dak.

6

¹ Pügpüg itabucayü'in o'jemãmãmã ip jebureyü kay. Jesus kayayü big ma oiacoğ. Soat ip Judeuyü osodop. Grego a'öm kawënwën'uk osodop ip pügpüg ixeyü'in. Hebraico a'öm kawënwën'uk osodop ip warara'acayü. Ixeyü parakpe osodop ip itop'üm e'ü'ibiyü tadaybotbcayü. Imënpuye pügpüg itabucayü'in o'jemãmãmã ip jebureyü kay.

— Ocxat ümüm gu ip ocewebe — io'e ip aoyü itop'üm e'ü'ibiyü. — Jewewebe acã ip imu'ë'ë'em — io'e ip.

— Daxpi eyju! Eywebe dak oceju iümüm! — io'e ip warara'acayü bit.

² Imënpuye Jesus emumujuyü soat itabucayü o'tomuwã je'awero am. O'je'awero ip. Doze beayü o'jekawën warara'acayü eju—Jesus kay itabucayü eju.

— Ocejü Deus ekawën muwënuwën — io'e ip. — Ibo ma ocekapikap — io'e ip. — Xipat gu ocewebe Deus ekawën muwën'ap epere am itop'üm e'ü'ibiyü xat mu'ë'ë am — io'e ip. ³ — Imënpuye, tapupuyü, 7 be agokatkayü'in ataë ixat mu'ë'ë am itop e'ü'ibiyü be — io'e ip. — Wuybadipyü'in cuy ataë—itabut cîcãayü—itaybit cîcãayü—Deus biöğbuk a'ö'ay jÿjãayü — io'e. — Ibiayü ma ataë — io'e. — Ijop ocekapikap oceğüm taë'ibiyü be. Ixeyü ma itop e'ü'ibiyü xat gu'ë'ë — io'e ip. ⁴ — Ocejü bit soat em Deus eju kawënwën'uk ocesop — io'e. — Soat em ixë ekawën imutaybitbin oceku — io'e ip.

⁵ Doze beayü ekawën kay o'e ip soat itabucayü. Cekawën tağ e ojuy ip.

Gebuje Jesus kay itabucayü 7 beayü o'taë. Ibürü ma ibutet osodop ip—taë'ibiyü butet: Estêvão i, Filipe i, Prócoro i, Nicanor i, Timom i, Pármenas i, Nicolau i. Estêvão Deus kay itabut cîcãat osunuy. Deus biöğbuk a'ö dag jekuku'uk osunuy. Nicolau Antioquia ka bewiat osunuy. Judeu gu osunuy. Deus kay Judeuyü etabucap puxim pit itabut osunuy. Ibürü ma ip osodop taë'ibiyü.

⁶ Jesus kay itabucayü ixeyü 7 beayü o'tujowat Jesus emumujuyü kay—doze beayü kay. Jesus emumujuyü o'jekawën Deus eju ixeyü beam—7 beayü beam. O'jewebumög ip yabi jeje.

— Iteyü juy ixat gu'ë'ë'ë itop e'ü'ibiyü be — io'e ip soat a'öpju.

⁷ Imëneju adeayü oitaban ip Jesus kay. Deus a'ö kay oitaban ip. Deus ekawën tağ oceku ip. Ade jÿjã Jerusalém ka beayü itabut o'e ip Jesus kay, ade Judeuyü epayü dak.

⁸ Estêvão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ oeku Deus a'öbi. Adeayü o'gucoatcoan Deus a'öbacaap kuğ puye. Deus Estêvão buywatwan osunuy. ⁹ Pügpügayü bit Estêvão o'jomuyumuy jÿjã Judeuyü'in. Ixeyü Judeuyü je'aweroro'uk ip osodop je'aweroroap'a be—Deus eju kawënwën'ap'a be. Ce'aweroroap'a butet jekupinap tağ jekuku'ukayü e'aweroroap'a i osunuy. Cirene ka bewi osodop ip ixeyü Judeuyü, Alexandria ka bewi dak. Cilicia eipi bewi ip osodop, Ásia eipi bewi dak. Estêvão a'ö'ik o'e ip iğ'o'a be. ¹⁰ Deus biöğbuk pit Estêvão muküyjojom osunuy. Imënpuye ya'ö'ik pa'ore ip osodop. ¹¹ Imënpuye ya'ö'ik ojuyayü dinheiro o'ğüm warara'acat pe napaap muwëğapteim—Estêvão awëğ mukë'rë'napeim.

— “Estêvão cüğ'üma wuybadipyü mutaybitbin,” i juy epe'e napa ma — io'e. — “Estêvão Deus muymuy,” i juy epe'e napa ma — io'e ip cebe ip.

¹² Imënpuye ixeyü napapa'ukayü Estêvão awëğ o'yawëğ mukë'rë'n soat a'öpju. Ya'ö'ik ojuyayü adeayü o'ğutakomãn Estêvão kay. Judeuyü kukukayü o'ğutakomãn ip, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayü dak.

Soat ixeyü o'ju Estêvão kay. Estêvão o'jat ip. O'tujowat ip jewewëwë'ukayü yoboğayü etabutpe. ¹³ Napapa'ukayü dak o'tujowat ip. Estêvão a'ö o'ya'ö'dada jÿjã ip.

— Soat em teku Deus eju kawēnwēnap'a muymuy—ikērēat kuḡ ḡu iat'a muymuy — io'e ip napa ma. — Soat em teku Moisés ekawēn mupubutbun — io'e ip napa ma. ¹⁴ — Cekawēn cuk adi oceya'ḡojo! “Jesus Deus eju kawēnwēnap'a ḡu'ūm yaboḡat'a. Nazaré ka bewiat iḡo'a ḡu'ūm,” io'e ite napa ma — io'e ip napa ma. — “Moisés wuyawēwēap ekawēn guwarurun,” i juk adi o'e'e — io'e ip napa ma.

Estêvão a'ō o'ya'ōdada jījā ip.

¹⁵ Jewawēwē'ukayū yobogayū o'jeak Estêvão kay ḡejuje bit. Estêvão dopa Deus ekawēn tojtōt'ukat topa jō'i o'e. Imēn o'ḡojojo ip jewawēwēap'a beayū.

7

¹ — Icēm tu ixeyū e'em? — io'e paīyū kukukat Estêvão be.

² Estêvão o'jekawēn iboceayū be. Apēn Deus xipan je'ajōyōyū'ūm'ūm kukuḡ osunuy iap o'ḡuwēn cebe ip.

— Okototyū, owaḡoḡoyū, baybayū, wa'ō kay juy epesop — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbuyi — io'e. — Soat podi ma idip — io'e. — Ixe o'jebapuk wuydobu'ūm kay—Abraão'ūm kay kuyje. O'jebapuk cekay Mesopotâmia eipi be bima. O'jebapuk cekay Hará ka be ajēm awap. ³ “Ejēm cuy eka bewi, ebadipyū xewi,” i mo a'ḡu o'e Abraão be Deus. “Ekam osukamubapuk'iat ka be juy eju,” i mo a'ḡu o'e. ⁴ Imēnpuye Abraão o'jēm jeipi bewi—Mesopotâmia eipi bewi—Caldéia eipi bewi. Hará ka kay o'ju jenuy ām — Estêvão o'e.

— Guyjom Abraão ebay'ūm oe'ū. Ce'ū buje Deus Abraão o'ḡudot ijop ipi kay—wuyeipi kay. ⁵ Deus ipi o'ḡūm ḡu Abraão be. Yopit tak o'ḡūm ḡu ipi. Imēnpit “Soat ijop ipi eipim je'e,” i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be. “E'ū buje enaxeḡebitbit eipim je'e,” io'e. Deus iboam o'e Abraão be ipotpet'ūm pima — io'e.

⁶ — Deus imēn o'jekawēn Abraão eju. Deus o'e cebe:

Iboce, warara'acat eipi be jeedop ip enaxeḡebitbit, i. 400 koato jeedop ip iboce, i. Iboceayū warēmtaḡ cīcā enaxeḡebitbit jukuk, i. Enaxeḡebitbit ḡudadaybotbon ip, i. ⁷ Enaxeḡebitbit ḡupokupok ip yaoka am, i. Imēnpit ipiat osupī'ajoat warēmtaḡ ixeyū kukayū be, i. Guyjom ibo eipi bewi je'jēm ip enaxeḡebitbit, i. ḡejuje ijoce ma “Ēn xipat cīcā,” i je'e ip owebe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

⁸ — Deus waram o'jekawēn Abraão eju.

— Agokatkat'it'it epetaypu'agobixeedakacat ikap'isum, i. Epetaypu'agobixeedakacat “Oceju Deus ebekitkit” i'e am soat pe warara'acat pe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

— Guyjom Isaque o'kap—Abraão ipot. ⁸ kabia bima ikap'isuat o'taypu'agobixeedakat Deus a'ōbi. Isaque yaypan puje o'jewebumūn. Guyjom ixe ipot o'kap. Ibutet Jacó i osunuy — io'e Estêvão adeayū be.

— Jacó ipotpoyū ade osunuy. Doze be osodop ip ipotpoyū. Ixeyū doze beayū Judeuyū dobyū'ūm'ūm osodop ip. Wuyeipi kukukayū osodop ip — io'e Estêvão.

⁹ — José Jacó ipotpoyū'in osunuy. Iwaḡoyū itabutkarey jījā o'e ip jekitpit kay—José kay. José o'teida ip Egito eipi kay cuayū be dinheiro bu am — io'e.

— Ibocewi José o'tujowat ip Egito eipi be teihem ḡu kapik am — io'e. — Teihem ḡu kapik'uk osunuy Egito eipi kukukat peam—Faraó beam.

— Soat em Deus osunuy aḡ José kay. ¹⁰ Deus José buywatwat'uk osunuy ipiatpi'ajōjom ma a'ḡu. José itaybit cīcāan o'e Faraó xe, Deus ixe o'ḡutaybitbin puye. Imēnpuye Faraó José kay jījā o'e. “Gasū ēn tak Egito eipi kukukan ecesūy oweju,” io'e Faraó José be. “Oduk'a kukukan tak ecesūy,” io'e cebe — io'e Estêvão.

¹¹ — Guyjom Egito eipi daḡayū jexat o'jokudada jījā, Canaā eipi daḡayū dak. Ka'ūmḡu ixat osodop Egito eipi daḡ, Canaā eipi daḡ tak. Soat kaka daḡ ire oekuku ip. Ixat tobuxik pa'ore o'e ip wuydobuyū'ūm'ūm, oi'ūm puye — io'e.

¹² — Jacó o'jekūyjo tūmūntata kake Egito eipi be iam. Iboam jekūyjo buje jekpotpoyū o'ḡuju iboce—wuydobuyū'ūm'ūm o'ḡuju. Trigoda bu am ip o'ḡuju Egito eipi kay. Xepxep ekum o'ju ip trigoda bum. ¹³ José o'jebapuk jewaḡoyū kay xepxep em oeku ibima. “Ōn eykitpit José,” io'e cebe ip. Faraó itaybit o'e ixeyūm—José waḡoyūm — Estêvão o'e.

¹⁴ — Imēneju José o'jewa'ōmuju jebay be soat jewaḡoyū badipyū be dak. Ade osodop ip José badipyū—⁷⁵ be osodop ip. “Epesot cuy Egito eipi be soat eyju,” io'e José cebe ip — io'e Estêvão.

¹⁵ — Soat ip o'ju Egito eipi kay. José ebay o'ju, soat iwaḡoyū dak. O'ju ip jebadipyū eju. Iboce osodop ip. Jacó'ūm oe'ū iboce. Soat Jacó'ūm ipotpoyū'ūm'ūm tak oe'ū'ū iboce. Oe'ū'ū ip wuydobuyū'ūm'ūm. ¹⁶ Ibocewi jebayū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip jeka be taokot am ade koato kap puje. Wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip Jacó ka be—Siquém ka be Canaā

eipi be. Kuy bima Abraão ibo eipi o'jat. Emor ipotpoyū xewi. Dinheiro o'gūm isurūgat cebe ip ipi deim. Ibo ka be wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taomōg ip witabikūy be — io'e Estêvão.

¹⁷ — Egito eipi be bima wuydobubuyū'ūm'ūm ade jīā ip osodop—Judeuyū. Pūg koato gu ip osodop Egito eipi be—ade koato. Gaxīn ma je'jēm ip Egito eipi bewi apēn Deus o'e Abraão be iap tag. ¹⁸ Wara'acat Egito eipi kukukan o'e. Ixe ipi kukukat itaybit gu o'e José'ūm, kuy ma ixe'ūm oe'ū buye. Kuyjeayū mudadaybothon cīcā o'e ip. ¹⁹ Kuyjeayū o'gūguykukuku ip. Ipiat o'supl'ajojoat cīcā cebe ip. “Soat ikap'isusayū epejomōg akiju ce'ū am eyipotpoyū,” io'e kuyjeayū be Egito eipi kukukat. Imēn o'e wuydobuyū acoḡap puxim — io'e Estêvão.

²⁰ Moisés o'kap ḡebye. I dip cīcā osunuy. Ebpūg kaxi acā Moisés jexi xe osunuy. ²¹ Bekicat o'gūjēm ip jeduk'a bewi. Imēnpit oe'ū gu — io'e.

— Imujēm puje Faraó daxit Moisés o'tobuxik—Egito eipi kukukat taxit. O'tujoōm jeduk'a be. Moisés o'ḡuaypan je'it muaypanap puxim. ²² Imēnpuyē Moisés itaybit o'e soan. Egito eipi watwat o'ḡutaybitbitbin. Ya'ōbacaan o'e. Itaybit cīcāan o'e kawēn ām, soat muḡē ām tak — io'e Estêvão.

²³ — Moisés oajēm jebadipyū kay. Oajēm jebadipyū jo pin cīcā buye—Israel eipi watwat co pin cīcā buye. 40 koato osunuy.

²⁴ — Egito eipi wat warēmtaksuḡ Israel eipi bewiat o'jukuk yukpiwat ḡu ma'ḡu. Moisés o'jojojo ip. Jebadip kay itabotaidabotbot o'e. Egito eipi wat'ūm o'yaoka jebadip kay jeweik pin puyē. ²⁵ “Obadipyū itaybit Deus omudot tujujēm ām ip Egito eipi bewi iam,” io'e Moisés jewebe ma. Imēnpit ibadipyū itaybit ḡu o'e iboam — Estêvão o'e.

²⁶ — Kuyaje Moisés o'ju waram jebadipyū jom. Xepxepayū o'tobuxik jebadipyū. Jawaokakam o'e ip. O'ju jewaokakaayū mubu'un am. “Tapupuyū, apēnpuyē dak eyju jewaokakam—ibadipyū eyju!” io'e cebe ip. ²⁷ Jebadip aokakaat pit Moisés o'ḡuwun. Ixe dak o'e Moisés pe: “Abu dak emudot ocekukukan?” i. “Abu dak emudot 'Cūḡ gu eyju jekukum' i'e am ocewebe?” io'e Moisés pe. ²⁸ “Kapusu Egito eipi wat eyaoka iat puxim tu ēn oaoka oju?” io'e Moisés pe. ²⁹ Imēnpuyē Moisés o'jenapōn Egito eipi bewi jaokaap puxim — io'e.

— Midīā eipi kay o'ju. Osunuy. O'jewebumūn iboceat eju. Koapat o'kap ipot. Guyjom wara'at o'kap ipot. Moisés 40 koato osunuy Midīā eipi be — Estêvão o'e.

³⁰ — ḡebye Deus ekawēn tojtōt'ukat o'jebapak Moisés kay. Uk'a'ūmat pe osunuy co'a xe. Co'a butet Sinai'a i osunuy. Moisés tip'aroro'it'it o'jojojo. Tipsop o'e. O'tipik ḡu bit. ³¹ Imēnpuyē Moisés itabēḡ o'e ijōjom. “Ajo xe'e ijōp?” io'e jewebe ma. O'ju cetēḡ ma xipan tip co am. Deus o'jekawēn ceweju tip'aroro'it'it pewi. ³² “Ōn Deus,” io'e Moisés pe. “Edobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip okay—Abraão, Isaque dak, Jacó dak,” io'e Deus cebe. Moisés ikarabakbak o'e jeparara pibun. Ibu'u o'e ijōm iparara buye. ³³ Deus waram o'jekawēn ceweju. “Eyuk eju'uk ei bewi wa'ōbuyix exe iap mubapak am,” io'e Deus cebe. “Xipat cīcāatka mucakucaḡ ēn, ōn ijoce buye,” io'e. ³⁴ “Egito eipi watwat ikērēm cīcā webekitkit kuḡ,” io'e. “Ipiatpi'ajojom cīcā ip. Imēnpuyē je'uhū'ūm cīcā ip. Wetaybit iboam,” io'e Deus. “Ōn ma okop Egito eipi watwat xewi ixeyū dujujēm ām,” io'e. “Ga'a aju,” io'e. “Ōn jemuju webekitkit tujujēm ām Egito eipi watwat xewi,” io'e Deus Moisés pe. Imēn Deus o'jekawēn Moisés eju — Estêvão o'e.

³⁵ — Deus Moisés o'ḡuypit Egito eipi be. Moisés o'ḡuypit ixe be jebekitkit tujujēm ām Egito eipi bewi—Judeuyū dujujēm ām. Deus ixe o'ḡuypit jekawēn tojtōt'ukat ebapak puje cekay tip'aroro'it'it pewi. Deus ma ixe o'ḡuypit. Judeuyū bit ixe a'ō kay ḡu ip osodop. Judeuyū ma o'e Moisés pe: “Abu-dak emudot ocekukukan?” i. “Abu-dak emudot 'Cūḡ gu eyju jekukum' i'e am ocewebe?” io'e ip Moisés pe. Deus pit ixe o'jomuy Judeuyū kukukan, Egito eipi bewi Judeuyū dujujēmjēm'ukan tak — io'e Estêvão.

³⁶ — Guyjom ixe Moisés wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk Egito eipi be bima, tibog cīcāati mudeḡ pima dak. Tibog cīcāati butet Tipakpekati i osunuy. Ixe Moisés Judeuyū o'tujujēm Egito eipi bewi. Ade koato uk'a'ūmat tag oekuku ip—40 koato. Wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk iboce dak.

³⁷ — Ixe Moisés o'e Israel naxeḡebithiyū be:

“Deus jekawēn muwēnuwēn'ukat ḡudot eykay,” i. “Omudocap puxim ixe ḡudot,” i. “Eybadipyū'in ḡudot,” i.

³⁸ — Ixe Moisés Israel naxeḡebithiyū xe osunuy uk'a'ūmat pe. Israel naxeḡebithiyū o'je'awero ip Sinai'a etakobe. Deus ekawēn tojtōt'ukat o'jekawēn Moisés eju iḡo'a jeje — io'e.

— Iḡo'a be Moisés o'jekawēn wuydobuyū'ūm'ūm eju—Israel naxeḡebithiyū'ūm'ūm eju. Deus ekawēn o'ḡuwēn cebe ip—wuyawēwēap ekawēn. Moisés iboap ekawēn o'ḡubararak witadopa be topa'erūnat topa be guyjom ocetaybit am iboam — Estêvão o'e.

³⁹ — Guyjom wuydobuyū'ūm'ūm oibu'un Moisés a'ō kay. Moisés kay'ūm cīcā ip o'e. Egito eipi kay jepit ojuy o'e ip. ⁴⁰ Imēnpuye o'jekawēn ip Arāo eju. O'jekawēn ip Moisés co'a jeje ibun pima.

— “Wuyedeusyūm cuy egugē,” io'e ip Arāo be. “Ixe'yū je'ju wuywap Egito eipi kayate mubapuk am wuywebe,” io'e ip. “Poce paxi omuy Moisés—Egito eipi bewi wuydujujēmat?” io'e ip. “Ocetaybit gu poma paxi o'ju iam,” io'e ip Arāo be napa ma.

⁴¹ — Imēnpuye biopak'it'it co'iat o'gugē ip ourom. Ovelha o'yaoka ip imōg ām biopak'it'it co'iat wap “Teku Deus” i'e am. Petatam o'e ip jedeusbaro kuḡ puye, jemumugē kuḡ puye. Icockok ip o'e. ⁴² Imēnpuye Deus ibu'u o'e cekay ip itabut ip biopak'it'it co'iat kay buye. Tūybe biopak'it'it co'iat Deus iān o'e ip. Tūybe kaxiepiat Deus iān o'e ip, kaxiamat tak, kasoptayū dak iān o'e ip. Deus kay wuyetabucap puxim itabut o'e ip ixeyū kay. Imēn cedaḡ'ūm cīcā o'e Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup:

“Bekitkit, owebe gu ovelha ūmūm'uk epesop uk'a'ūmat pe bima—40 koato bima,” i'e'em Deus Israel naxegebitbit pe, i. “Eyedeusbaroyū be acā iūmūm'uk epesop—eyemumugē be acā,” i'e'em, i. ⁴³ “Ibiōḡbuk epegugēgē,” i'e'em, i. “Ocxex eyju acā deus, i epe'e napa ma cebe ip,” i'e'em Deus, i. “O'cetabut eykay, i epe'e'e,” i'e'em Deus, i. “Tūybe Moloque eyedeus iān epesop, Renfā dak,” i'e'em, i. “Moloque duk'a dujowatwan epekuku—torojo'a dujowatwan—ya'īcat'a dujowatwan,” i'e'em, i. “Moloque biōḡbuk iḡo'a be osunuy,” i. “Tūybe kasopta jo'iat tak deus iān epesop,” i'e'em, i. “Renfā i kasopta jo'iat putet osunuy,” i'e'em, i. “Imēnpuye ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'e'em, i. “Wūyat eipi kay jeymuju ḡn,” i. “Ōn jeymuju Babilōnia eipi weḡūnat ka kay,” i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup — Estêvão o'e.

⁴⁴ — Uk'a'ūmat taḡ jekukum pima wuydobuyū'ūm'ūm Deus eju kawēnwēnap'a dujowatwan oekuku ip—ixee'a'a dujowatwan. Witadopa o'topadop iḡo'a be—xepxepotopa—topaerūnatapa. Deus ekawēn ibararak osodop ixex dopa be. Iḡo'a o'yamugē ip apēn Deus o'e Moisés pe iap taḡ — Estêvão o'e.

⁴⁵ — Moisés'ūm e'ū buje Josué wuydobuyū'ūm'ūm kukukan o'e. Josuéyū Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujujēm uk'a'ūmat pewi torojo'a—ixee mugēgē'a. O'yadujujēm ip Canaā eipi be. Judeu'ūmayū osodop ip iboce yajēm puje ip. Deus ixeyū Judeu'ūmayū o'gūjēm ibo ipi bewi wuydobuyū'ūm'ūm top am. Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujujēm ip jeweju Canaā eipi be — io'e adeayū be.

⁴⁶ — Guyjom Davi o'e Deus pe: “Uk'a muy ojuy a'ḡu ḡn eweju kawēnwēnap'am,” i — io'e. — Canaā eipi be bima Davi wuydobuyū'ūm'ūm kukukan o'e. Davi ikukpin cīcā osunuy Deus xe. Deus soat em idipat o'gudotdot cekay. Davi o'e: “Deus, uk'a muy ojuy a'ḡu ḡn eweju kawēnwēnap'am,” i. “Jacō itabut osunuy ekay,” i. “Ōn tak wetabat ekay,” i. “Imēnpuye uk'a muy ojuy a'ḡu ḡn—ewebeap'am,” i. Imēn Davi o'e Deus pe. ⁴⁷ Imēnpit Deus o'yamuyat Davi be gu. Davi gu Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuy—ipot acā. Salomāo o'yamuy. ⁴⁸ Deus pit uk'a be gu nuynuy—ijodiat emuamuy'a be gu. Ixe Deusat. Soat podi ma ya'ōbacaat. Kabi be bit nuynuy. Deus imēn o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn tag:

⁴⁹ Kabi wabikbikap puxim, i'e'em Deus. Ipi wuimōḡmōḡap puxim, i'e'em. Soat kuḡ ḡn kabi beacat kuḡ—ipi daḡacat kuḡ tak, io'e. Apēntak ijodiat emuamuy'a be oguy? i. ⁵⁰ Ōn ma soat ogugē. Ipi ogugē, ipi daḡacat tak, kabi dak, kabi beacat tak, i.

Imēn Deus o'e ixeyū ekawēn tag — Estêvão o'e.

⁵¹ — Tapupuyū, eya'ōpicūcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Estêvão o'e jeadipyū be. — Kūyjobit'ūm cīcā eyju! — io'e. — Eybu'u jījā Deus ekawēn com. Deus kay itabut'ūm co'i eyju. Eybu'u jījā Deus a'ō daḡ eyeku am. Eyebayū ekukuap puxim eyju dak jekukum. ⁵² Warēmtaḡ cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jukukuk ip eyebayū. Ka'ūma ma ixeyū'in xipan ip o'jukuk! Pūḡ tak ka'ūma. “Cūḡ cīcāat omuyku,” io'e'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn o'e'e ip yajēm awap. Imēn e'e'ukayū o'yaoka ip eyebayū — io'e Estêvão.

— Gasū ma ixex cūḡ cīcāat epegūm cekay itakomaayū be. Jesus i ixex butet. Ixe epesub-amupaya korosa eju. ⁵³ Kuy juk Deus ekawēn epeya'ījojo Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pi bewi. Imēnpit ya'ōkay'ūm cīcā eyju — Estêvão o'e adeayū be, jeadipyū be.

⁵⁴ Ya'ījo'ibiyū oitakomān Estêvão kay. Cekawēn co buje ip oitakomān. Yaoka pin o'e ip jetakoma pibun. ⁵⁵ Estêvão bit Deus biōḡbuk kuḡ cīcā osunuy. O'jeapūn kabi kay. Deus dipap o'jojojo. Jesus tak o'jojojo. Cūḡ'i osunuy kabi be Deus xe soat kukukan. Estêvão o'jekawēn ixex jojom pima.

⁵⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e. — Kabi ikoce ḡn ijojom — io'e. — Soat waḡo jojom ḡn. Cūḡ'i Deus xe soat kukukan — io'e.

⁵⁷ Iboap co buje, ya'ījo'ibiyū biḡ ma oitakomān cekay. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Ga'a ayaoka — io'e ip ya'öberen.

O'jewa'opinomudipdip ip waram ya'ïjoap puxim. Adedem ip o'jedau cekay. ⁵⁸ Kururug o'tujowat ip ikaboŋatka eakiju. Jeekabek ip o'ju'uk'uk. O'jomöŋ ip Saulo be imuxipan am. Ixe Saulo yaypan'isuat osunuy. Estêvão o'yabuŋ ip wita'am.

⁵⁹ Yabuŋbuŋ pima Estêvão o'jekawên Jesus eju.

— Okukukat Jesus, oje'ü — io'e. — Ekay ojut — io'e.

⁶⁰ O'jêŋ'aecöŋcöŋ. Waram o'jewāwā ya'öberen.

— Okukukat Jesus — io'e. — Ipiat cuy ecesupi'ajoat gu teyübeku wabuŋbuŋaptem — io'e Deus pe.

8

¹ Oe'ü. Saulo dak Estêvão aokaap ojuy.

² Xipat cîcāyü Estêvão'üm jebit o'jomöŋ witabiküy be—Jesus kay itabucayü. I'ümcocom cîcā o'e ip.

O'jepöŋpöŋpöŋ ip soat ka daŋ Jesus kay itabucayü. Püŋpüŋ ixeyü'in o'jepöŋpöŋpöŋ ip Judéia eipi daŋ. Warara'acayü ixeyü'in o'jepöŋpöŋpöŋ ip Samaria eipi daŋ. Jesus emumujuyü bit o'jepöŋpöŋpöŋ gu—doze beayü. Jerusalém ka be ip osodop.

³ Saulo dak Jesus kay itabucayü mu'üm ojuy oekuku. Taomün âm ömöm'uk osunuy ixeyü duk'a be. Ağokatkayü o'taomünmün, aoyü dak. Daomünmünap'a be ip o'guödmöm. Saulo ipiat o'supi'ajoat cîcā cebe ip. ⁴ Imēnpit Deus ekawên muwēnuwēn oekuku ip o'jepöŋpöŋ'iyü—Jerusalém ka bewiyü. Soat ka daŋ ip oekuku Deus ekawên muwēnuwēn.

⁵ Jesus kay itabucayü Deus ekawên o'guwēnuwēn Samaria eipi watwat pe. Filipe o'ju ikaboŋatka be Samaria eipi beatka be. Ixe o'jepöŋpöŋpöŋ'iyü'in osunuy. Ibo ka be Deus ekawên o'guwēnuwēn.

— Deus Jesus o'taē soat taxijo am — io'e ibo ka watwat pe.

⁶ Ibo ka watwat itabut cîcā o'e ip Filipe a'ö kay—Deus a'öbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'gubapukpuk puye.

⁷ Ibiöŋbuk kērēat o'güjemjēm adeayü bewi. Ya'öberen jewāwāwām o'jēm ip cebewi. Ade ijebit e'ü topibiyü dak o'gu'ada'ada. Ade taojere topibiyü dak o'gu'ada'ada. ⁸ Imēneju icokok cîcā ip o'e ibo ka watwat. Itabut o'e ip Jesus kay.

⁹ Kuy bima Simão kay itabut cîcā ip osodop ibo ka watwat. Ixe Simão ya'öbuyxiat osunuy adeayü xe, wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuŋ wamoat puxim puye.

— Soat podi ma wa'öbacaap kuŋ öñ — io'e soat pe napa ma.

¹⁰ Imēnpuye tüybe teku ya'öbaca jîjā iän o'e ip. Soat Samaria eipi watwat itabut cîcā o'e Simão kay—ya'öbuyxiayü, tadaybotbocayü dak.

— Teku ya'öbaca jîjā, Deus ja'öbacaap o'güm cebe buye — io'e ip napa ma. — Teku Deus a'öbi jekukum — io'e ip napa ma.

¹¹ Ade koato Simão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuŋ oekukuku ibo ka beayü etabutpe. Imēnpuye adeayü itabut o'e ip cekay.

¹² Gebuje Filipe Deus ekawên o'guwēnuwēn ibo ka watwat pe—Simão nuyapka watwat pe.

— Deus soat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Jesus Cristo o'guwēnuwēn cebe ip. Kawên idipat o'guwēnuwēn. Imēnpuye itabut o'e ip Jesus kay. O'jewemubatisanat ip—agokatkayü, aoyü dak. ¹³ Simão dak itabut o'e Jesus kay—wamo tüibit. O'jewemubatisanat. Filipe eju oeku. Filipe Deus a'öbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'gubapukpuk adeayü etabutpe. Deus a'öbacaap o'gubapukpuk cebe ip. Simão iboap o'jojojo. Itabêŋ cîcā o'e Filipe jojom.

¹⁴ Jesus emumujuyü Jerusalém ka be osodop ip. Samaria eipi watwat awêŋ o'yawêŋtobuxik ip.

— Samaria eipi watwat itabut o'e Deus ekawên kay — io'e ip.

Imēnpuye ixeyü Pedro o'guju Samaria eipi kay. João dak ip o'guju.

¹⁵ Pedroyü oajēm Samaria eipi watwat kay—Jesus kay itabucayü kay. O'jekawên ip Deus eju.

— Ebiöŋbuk cuy eŋüm cebe ip — io'e Deus pe, ¹⁶ ibiöŋbuk oöm gu buk cebe ip puye.

“Wuykukukat Jesus ebekit öñ ŋasü” i'e am o'jewemubatisanaan ip. Imēnpit Deus biöŋbuk oöm gu buk cebe ip.

¹⁷ Gebuje jebu o'subumöŋ ip itabucayü abi jeje. Deus biöŋbuk oöm cebe ip gebuje bit.

¹⁸ Pedroyü ixeyü abi jeje jebu möŋ puje Deus biöŋbuk oöm cebe ip iap o'jojojo Simão. Imēnpuye ixe Simão dinheiro üm ojuy o'e Pedro be ibubabi bu ojuy.

¹⁹ — Ehubabi bu pin öñ — Simão o'e Pedro be. — Juku. Edinheirom — io'e cebe ip. — A'öbacaap cuy eŋüm owebe dak imēn e'e am — io'e. — Wetaybit pin Deus biöŋbuk muöm âm wara'acat pe — io'e Pedro be.

²⁰ Pedro itakoma o'e Simão kay. Ya'ōpuruḡ o'jede cebe.

— Tūybe Deus emumuūm ojat wedinheirom iān ēn e'em — io'e Simão be. — Deus cuy jemuju ipiat'ajojoap kay edinheirom kuḡ! — io'e ya'ōpuruḡ. ²¹ — Iba'ore ewebe kapik am Deus beam oceweju. Ikērēat kuḡ ēn Deus xe. ²² Eguycūḡ cuy eḡuy, ikērēat kuḡ puye — io'e cebe. — Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy ecepere — io'e cebe. — “Ikērēat mujurūḡ ojuy ōn,” i juy ece Deus pe. “Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece cebe. Imēn e'e buje Deus ḡebum ḡu je'e apēn cuk adi ikērēat eḡujurūḡrūḡ iap kay. ²³ Ēn pit etabutkarey jījā warara'acat kay. Ikērēat kay acā ēn — io'e Pedro ya'ōpuruḡ Simão be.

²⁴ Simão iparara o'e Pedro ekawēn co buje.

— Owebeam cuy ecekawēn Deus eju — Simão o'e. — Ecekawēn cuy ceweju owebe apēn cuk ece iap ebapukap puxim — io'e Pedroyū be.

— Ha'a. Ocekawēn cuy — io'e.

²⁵ Pedroyū o'jepit Jerusalém ka kay. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Samaria eipi watwat pe jaka kay jexexem pima—Jerusalém ka kay. Wuykukukat o'e'e iap muwēnuwēn oekuku ip, apēn cuk adi o'jebapuk cebe ip iap muwēnuwēn tak. Ade ka daḡ ip oekuku Samaria eipi daḡ. Ade ka watwat pe Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip jexexem pima.

²⁶ Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn Filipe eju—kabi kadi wiat.

— Ecewemuxipan cuy — io'e. — Kaxietajoreḡat ka kayat e daḡ cuy eju—Jerusalém ka bewiat e daḡ, Gaza ka kayat e daḡ. Ixe e uk'a'ūmat taḡ opop — io'e Filipe be.

— Hm hm — io'e. — Cum puk ōn — io'e.

²⁷ Dao ma o'ju. Ixe e daḡ o'ju.

Etiópiā eipi bewiat Deus ekawēntup cocom oeku ixe e daḡ. Jepitpin o'e jeipi kay—Etiópiā eipi kay. Ya'ōbuyi jījāat osunuy. Etiópiā eipi kukukat buywatwat'ukat osunuy. Etiópiā eipi kukukat ayacat osunuy. Ipi kukukat putet Candace i osunuy. Etiópiā eipi kukukat edinheiro kukukat osunuy. Kuy bima o'ju Jerusalém ka be “Ēn xipat cīcā oxe” i'e am Deus pe. ²⁸ Jepitpin o'e Jerusalém ka bewi. Jeipi kay jepitpin o'e—Etiópiā eipi kay. Cavalō emumupuxikpuxik taḡ oeku. Xik'i osunuy jabikbikap pe Deus ekawēntup cocom ya'ōberen. Kuyjeatup cocom oeku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup cocom—Isaías emudupmubararaktup cocom.

²⁹ — Ixe ecarro juy etomuixik — Deus biōḡbuk o'e Filipe be.

³⁰ Filipe o'jedau carro nomuju. Aḡokatkat a'ō o'ya'ījojo ya'ōberen tupcocom puye. Isaías emudupmubararaktup cocom oeku.

— Ibpuk tu exe iḡodup ekawēn? — io'e Filipe Etiópiā eipi bewiat pe.

³¹ — Ka'ūma. Cekawēn pa'arēm oxe — io'e. — Apēntak kuka cekawēn pabuk o'e oxe? — io'e. — Kaka ḡu omutaybinat ijoce — io'e. — Ejot cuy ijoma — io'e. — Eōm cuy wecarro be — io'e. — Xik'i abik oxe — io'e Filipe be.

³² Jesus muwēḡaptup cocom oeku. Imēn e'em iḡo dup:

Yaoka am tujowan pima, ovelha wa ḡu, i. Imēnpuxim ixe dak o'tōn ḡu, i. Mūḡ ma e'em cordeiro jexeedap'uk'uḡ pima, i. Imēnpuxim ixe dak mūḡ ma osunuy ikērēm cīcā ip o'jukuk pima, i. ³³ Warēmtaḡ cīcā ip o'jukuk, i. “Ikērēat kuḡ teku” io'e ip napa ma, i. Ka'ūma ma o'e “Ikērēat kuḡ ḡu” i. O'jomuyuy jījā ip, i. Ipotpet ḡu jeenuy, o'yaoka ip puye, i.

Imēn e'em iḡo dup. Iḡo dup cocom oeku ixe Etiópiā eipi bewiat.

³⁴ — Apēḡape ijop ibararakat ijudup pe? — io'e. — Abu-muwēnuwēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ijudup pe? — io'e. — Jewemuwēnuwēn tu? Wara'acat muwēnuwēn ḡu xe'e? — io'e Filipe be.

³⁵ Filipe o'ḡukūyjo mēḡapeku tedupeku ibararak opop iam. Kawēn idipat o'ḡuwēn cebe. Jesus o'ḡuwēn cebe.

³⁶ Gebuje idibi o'tidobuxik ip e daḡ cucum pima.

— Ak'i juy ece — io'e Etiópiā eipi bewiat Filipe be. — Jodiku idibi! — io'e. — Cedaḡ tu ewebe omubatisaan? — io'e.

³⁷ — Jesus kay etabut pima, cedaḡ kuka o'e — io'e.

— Wetabut Jesus Cristo Deus ipot iap kay — io'e.

³⁸ Etiópiā eipi bewiat jecarro o'ḡucū. O'kop Filipe eju. O'kop ip idibi be. Filipe Etiópiā eipi bewiat o'ḡubatisaan.

³⁹ Idibi bewi ceu buje ip Deus biōḡbuk Filipe o'tujujēm ibocewi. Imēnpuye Etiópiā eipi bewiat waram ḡu Filipe o'jojojo. Inaka o'ju maḡuto e daḡ jaka kay. Icacok cīcā osunuy.

⁴⁰ Filipe o'jebapuk Azoto ka be. Ibocewi puḡ ka daḡ ḡu oeku—ade ka daḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku soat kaka daḡ. Cesaréia ka be o'ju ibocewi.

9

¹ Saulo o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay, itakoma jĳā wuykukukat Jesus a'ōkayayū kay buye. Warēmtaĳ suykukukat Jesus a'ōkayayū kuĳ oekukuku. Taomūn ojuy ip oekukuku. Soat aokaka ojuy oekukuku. Imēnpuye o'ju Judeuyū epaiyū kukukat kay. O'jekawēn ceweju.

²— Cum ōn Damasco ka kay — io'e cebe. — Cartadup cuy etupūm owebe — io'e. — Damasco ka be bime otupujowat Judeuyū e'aweroroap'a kukayū be—Deus eju kawēnwēnap'a kukayū be. Ixeyū aco'i Jesus a'ōkayayū ĳubapuk owebe carta dup ūm puje — io'e. — Tobuxik puje otujupit ip ijoce Jerusalēm ka be — io'e. — Ekay ip otujupit. Taomūnmūn ip otujupit—aĳokatkayū, aoyū dak — Saulo o'e.

— Ha'a — io'e. — Eyju juy — io'e. — Imēn cuy ece — io'e.

³Damasco ka kay Saulo o'ju. E daĳ pima Damasco ka tēĳ pima, dao ma kabi bewiat ekabia oikabia. Yakokoreren kabia jĳā o'e. ⁴Akoh! O'jeako. O'at ipi ju jeakoat pibun.

Gebuje wuykukukat o'jekawēn Saulo eju. Saulo kabi kadiwiat a'ō o'ya'ĳojo.

— Saulo — io'e. — Apēnpuye ēn warēmtaĳ okuĳ? — io'e—kabi beat o'e.

⁵— Abu ēn tak, Kariwa? — io'e.

— Ekukukat Jesus ōn — io'e. — Warēmtaĳ ma ēn okuĳ — io'e. — Ēn ma juk adi ipiat esupi'ajojoat owebe — io'e. ⁶— E'āy — io'e Saulo be. — Īkabogaatka be juy eōm. Iboka be bima, aĳokatkat oĳudot ekay. Apēn ēn em iam cuy jemukūyo — io'e wuykukukat. Imēn kabi beat o'jekawēn Saulo eju. ⁷Imēnpuye cewejuayū o'jecūcū jĳā ip. O'jekōbidaekug ip jeparara pibun. Mūĳ ma ip o'e. Kabi kadiwiat a'ō o'ya'ĳojo ip. Imēnpit o'jojojo ĳu ma ip.

⁸Saulo o'āy ipi juwi. Wedak. O'jetaewedakwedak. Imēnpit ijojom ĳu. Imēnpuye cewejuayū iba com ma o'tujowat Damasco ka be. ⁹Ebapūĳ kabia ibo ka be osunuy ijojom ĳu. Jekōnkōn ĳu osunuy, tikōnkōn ĳu dak.

¹⁰Wuykukukat o'jebapuk Ananias kay cexeybi. Ananias Damasco ka be osunuy. Jesus kay itabut osunuy. Wuykukukat o'jekawēn cebe cexeybi.

— Ananias — io'e.

— Ajo, okukukat? — io'e.

¹¹— Uk'a ukpibubu daĳ cuy eju—cūĳat ka ukpibubu daĳ — io'e. — Aĳokatkat cuy ejokudada iboce—Tarso ka bewiat — io'e. — Ibutet Saulo i — io'e. — Judas duk'a kay juy eju — io'e. — Saulo omuy ixē duk'a be. Kawēnwēn oweju. ¹²Ixe juk aĳokatkat o'jojojo jexeybi. Ixe aĳokatkat putet Ananias i osunuy cexeybi — io'e. — Ananias o'jewebumōĳ yajeje itada am iap o'jojojo jexeybi — io'e. — Soat iboap o'jojojo jexeybi — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹³— Okukukat, odaobu'u — io'e. — Oparara oce. Obureyū kuy omukūyo apēn ixē aĳokatkat e'em iam — io'e. — “Saulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat Jesus a'ōkayayū be—aĳokatkat ka watwat pe,” i juk o'e ip owebe — io'e. ¹⁴— “Ixe Paulo oajēm ijoce paiyū kukukayū a'ōbi,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias. — “Ixe oajēm wuydaomūn ām—Jesus eju kawēnwēn'ukayū daomūn ām,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias.

¹⁵— Epararam ĳu juy eĳuy — io'e. — Eju juy cekay — wuykukukat o'e. — Ōn ma ixē Saulo otaē kapik am owebeam. Gaxin ma ixē omuwēn adeayū be—Judeu'ūmayū be, ipi kukukayū be dak, Judeuyū be dak — io'e. ¹⁶— “Ēn cuy ipiat ecesupi'ajo jĳā ēn wekawēn muwēnuwēn puye,” i oce kuy cebe — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹⁷Ananias o'ju Saulo kay. Judas duk'a be o'ju. Jay. Oajēm. Cereĳ. Oōm. Jebu o'jebumōĳ Saulo abi jeje.

— Tapu — io'e. — Ēn okitpit — io'e. — Wuykukukat a'ōbi ojat ekay — io'e. — Jesus o'jebapuk ekay ijop ka kay aĳēm pima — io'e. — Ixe ma omudot ekay — io'e. — Waram etada am omudot. Deus biōĳbuk muōm ām ewebe omudot — io'e Saulo be.

¹⁸Axima xee jo'iat dao ma o'jedu Saulo eta bewi. Cecoat put o'e. O'āy Saulo. O'jewemubatisaat “Jesus ebekit ōn ĳasū” i'e am soat pe. ¹⁹Jexat o'om o'e waram. Oibacan waram.

Saulo Jesus o'ĳuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Ade kabia osunuy Damasco ka be. Warara'acayū xe osunuy Jesus a'ōkayayū xe. ²⁰Itabun'isum Jesus o'ĳuwēnuwēn soat pe ibo ka watwat pe. Jesus o'ĳuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be.

²¹— Jesus Deus ipot — io'e'e'e soat pe.

O'ya'ĳojo'iyayū yaĳuy'ūm o'e.

— Ite aĳokatkat ĳu xe'e juk adi Jesus a'ōkayayū taomūnmūn oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Ite aĳokatkat ĳu xe'e juk adi ixeyū aoka ojuy oekukuku? — io'e ip jewewebe.

— Itabucayū daomūn ām ĳu xe'e osodot ijoce? Paiyū kukukayū kay wuydaomūnmūn wuydujupit am ĳu xe'e osodot? — io'e ip.

— Ite ma burut — io'e ip.

²²Imēnpit Saulo Jesus o'ĳuwēnuwēn cīcā Judeuyū be—Damasco ka watwat pe Deus biōĳbuk a'ōbacaap kuĳ puye.

— Icēmān Deus Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'cebe ip. Iباطوڭ ip o'gutaybitbin. Imēnpuye cede ba'ore o'e ip Judeuyū.

²³ Ade xet kap puje Judeuyū Saulo aoka ojuy o'e ip. O'je'awero ip.

— Apēn xe'e Saulo ayaoka? — io'e ip jewewebe. ²⁴ Saulo bit jaoka ojuy ip iap awēḡ o'yawēḡtobuxik. Judeuyū soat em aḡ ma osodop ip ikaboḡatka eXintabi be Saulo aokaap wiwim. Kabiam ip aḡ ma osodop. Ixima be dak ip aḡ ma. ²⁵ Imēnpuye Jesus a'ōkayayū Saulo o'ḡukop aḡoka ekorara bodi yaokaap puxim. Ixima be o'ḡukop ip. Paḡeiro'a boḡ pe o'ḡukop ip. Saulo imēn o'jenapōn Damasco ka bewi.

²⁶ Saulo o'ju Jerusalēm ka be warara'acayū kay—Jesus a'ōkayayū kay. Jay. Oajēm. Jesus a'ōkayayū eju ceku pin o'e. Inaka soat ip iparara o'e Saulo buxim. Tūybe warēmtaḡ gasū dak wuykuk iān o'e ip. Tūybe Saulo itabut ḡu Jesus kay iān o'e ip. ²⁷ Barnabé bit Saulo o'tujowat Jesus emumujuyū jom—doze beayū jom. Barnabé o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

— Saulo wuykukukat o'jojojo Damasco ka kayate daḡ — io'e cebe ip. — Wuykukukat o'jekawēn ceweju. Saulo ya'ōcam Jesus o'ḡuwēnuwēn Damasco ka watwat pe — io'e.

²⁸ Imēneju Jesus a'ōkayayū iparara ḡu o'e ip Saulo buxim.

Gebuje Saulo ya'ōcam wuykukukat o'ḡuwēnuwēn Jerusalēm ka watwat pe. Jesus a'ōkayayū eju oekukuku. ²⁹ O'ḡuwēnuwēn Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be. Ixeyū Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū Saulo a'ō o'ya'ōdada. Te'e ma ip Saulo aoka ojuy o'e. ³⁰ Jesus a'ōkayayū bit itaybit o'e Saulo aoka ojuy ip iam. Imēnpuye ip Saulo o'tujowat Cesaréia ka kay yaokaap puxim.

— Xipat eju am Tarso ka kay—aypanap ka kay — io'e ip Saulo be.

³¹ O'ju. Imēneju itabucayū kaykay am ip oibu'un itabut'ūmayū. Ipiat o'supi'ajoat ḡu cebe ip. Kaba'ūm ip osodop Judéia eipi watwat, Galiléia eipi watwat tak. Samaria eipi watwat tak. Warēmtaḡ itabucayū kukap o'jepere ip. Imēnpuye ip biḡ ma oitabun Jesus kay. Deus a'ō daḡ ip o'e jekukum. Deus biōḡbuk ixeyū buywatwan osunuy. Imēnpuye tak ḡu ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Ade jījā ip oitabun.

³² Pedro oajēm Enéias kay. Soat ka daḡ oekukuku. Jesus a'ōkayayū jom oekukuku. Lida ka be dak o'ju Jesus a'ōkayayū jom. ³³ Enéias o'tobuxik iḡo ka be. Enéias ibun po'i osodop jexexecap pe—oito koato bun, ijebit e'ū buye. Pedro o'ju cekay.

³⁴ — Enéias — io'e. — Jesus Cristo jemu'ada — io'e. — E'āy — io'e. — Exexecap cuy eḡuxipan eduk'a be eju am — Pedro o'e cebe.

O'je'ada gebuje bit Enéias. Xipat o'e. ³⁵ O'āy. Adeayū ijebit e'ū topibit o'jojojo—iboceayū—Saronā ka watwat, Lida ka watwat tak. Imēnpuye kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay acā oitabun ip.

³⁶ Jope ka be osunuy Jesus kay itabucat—ayacat. Ibutet Tabita i osunuy. Tabita Dorcas iape Grego a'ōm. Ixe soat em xipan warara'acat kukuk'uk osunuy. Xipat cīcā osunuy. Tadaybocayū buywatwat'uk osunuy soat em. ³⁷ Ixe ayacat oiwātaxipin. Oi'ū. Imēnpuye itabucayū ixe'ūm jebit o'jowuy jebabin. Dorcas'ūm o'tujowat ip umat'abi be.

³⁸ Gebuje o'jekūyjo ip Pedro omuy Lida ka be iam. Lida ka Jope ka tēḡ ma o'sukadop. Xepxep aḡokatkat o'ḡuju ip Lida ka be Pedro dakoy am. O'ju ip. Jay. Itabucayū oajēm Pedro kay.

— Ejot cuy oceweju — io'e ip Pedro be. — Oceka be juy aju—Jope ka be — io'e ip.

— Ga'a — io'e.

³⁹ Pedro o'ju ceweju ip. Oajēm Dorcas'ūm kay. Jesus kay itabucayū Pedro o'tujuu umat'abi be ce'ūat kay. Itop'ūm e'ū'ibiyū osodop ip iḡo'abi be ade—Dorcas'ūm pureyū. Wawa ip osodop i'ūmcom. Jesay ip o'ḡubapuk Pedro be.

— Dorcas'ūm ijop o'joinūm owebe — io'e ip Pedro be.

⁴⁰ Pedro soat ip o'ḡujuy umat'abi bewi. O'jēm ip. O'jēḡ'aecōḡcōḡ kawēn ām Deus eju. O'jekoreren ce'ūat kay.

— Tabita — io'e. — Aḡobucēḡ ece — io'e ce'ūat pe.

Ce'ū topibit o'jetaeweak. Ak. O'jeak Pedro kay. O'je'aḡobucēḡ. Oabik. Xik'i o'e. ⁴¹ Pedro ce'ū topibit o'subaixik.

— Kirik'āy'i — io'e.

O'ḡu'āy.

Gebuje Pedro warara'acayū o'tomuwā—Jesus kay itabucayū, itop'ūm e'ū'ibiyū dak.

— Epesot cuy ce'ū topibit com — io'e. — Waram o'jetait — io'e cebe ip.

⁴² Waram o'jetait iap awēḡ o'jeawēḡepōḡpōḡ soat taḡ Jope ka watwat taḡ. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay. ⁴³ Pedro Jope ka be osunuy ade kabia. Simāo duk'a be osunuy. Simāo ixeemugēḡ'ukat osunuy.

10

¹ Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk Cornélio kay. Cornélio Cesaréia ka be osunuy. 100 be sorarayū kukukat osunuy. Itália eipi bewiyāy osodop ip cesorarayū. ² Cornélio xipat cīcā osunuy Deus xe. Itabut osunuy Deus kay Judeu ḡin ma'ḡu. Ibadipyū dak itabut osodop ip Deus kay, soat tuk'a beayū. Ade dinheiro ūmūm'uk osunuy tadaybotbcayū be. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. ³ Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk Cornélio kay.

Katpuje o'jekawēn Cornélio eju—15 hora bima. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jojjo. Cetēḡ ma oajēm.

— Cornélio — io'e.

⁴— Ajo, Kariwa? — io'e.

Ipararam o'jeak cekay.

— Ekawēn cocom Deus jekawēnwēn ēn ceweju bima — io'e Cornélio be. — Deus itaybit ebubit'in iūmūm'uk eḡuy tadabotbcayū be iam — io'e. — Imēnpuye Deus ḡebum ekay — io'e.

⁵— Gasū juy ebuywatwat'ukayū'in eḡuju Jope ka be — io'e. — Ibo ka wat cuy etomuwā — io'e. — Pedro i ibutet. Ixe juy etomuwā — io'e. ⁶— Simāo duk'a be omuy—ixee muḡeḡe'ukat tuk'a be—tibog cīcāti wābu beat'a be — io'e. — Ixe juy etomuwā eduk'a be tot am — io'e.

⁷ Kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukat epit puje, Cornélio ebapūḡayū o'tomuwā jebuywatwat'ukayū. Xepxep ixeyū'in jeduk'a be kapikpik'ukayū osodop. Wara'at ixeyū'in sorara osunuy. Sorara Deus kay itabucat osunuy. ⁸ Cornélio Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk cebe iap o'ḡuwēn cebe ip.

Iboap muwēn puje ip o'ḡuju Jope ka be Pedro dakoy am. Xerewun. Ebapūḡayū o'ju—Cornélio emumujuyū. E bidase o'xet ip. Kuyaje o'ju ip. ⁹ Jope ka tēḡ o'e ip. Ijasūn ip pima Pedro jexey jo'iat o'jojjo kaxicug.

Pedro o'jekawēn Deus eju. O'jeu uk'a abi jeje kawēn ām ceweju. Uk'a abi yabicug ḡu o'yanuy—yapo ma. ¹⁰ Ire jījā o'e iboce. Cekōn pin o'e. Uk'a beayū Pedro xat tatam pima, Pedro jexey jo'iat o'jojjo. ¹¹ Paḡo bog kopkom o'e kabi kadiwi. Paḡo bog o'jojjo Pedro jexey jo'iat pe. Paḡo kabi kadiwi kopkom cekay iap o'jojjo jexey jo'iat pe. Paḡo ierunbog cīcā o'e. Ebadipidip abi eju yabikirikirik o'e. Ixe paḡo o'kop cexe. ¹² Warēmtaksug osodop paḡo be—cūḡcūḡayū, wurūrūḡayū dak, pupumayū dak.

¹³ Gebuje Deus o'jekawen Pedro eju jexeybi.

— Pedro — io'e. — Ixeyū juy eyaoka exan — io'e. — Yaoka buje juy ejo'o — io'e.

¹⁴— Ap! — io'e. — Ojo'o ḡu, Kariwa — io'e. — Oxat ḡu bit teku! — io'e. — I'o pi beku ocexe—Judeuyū xe — io'e. — Ōn pit beku ojo'o ḡu—pūḡ em tak ka'ūma! — io'e. — Gasū dak ojo'o ḡu — Pedro o'e.

¹⁵ Deus waram o'jekawēn ceweju.

— Exan ma teyūku! — io'e. — Ōn ma exan oḡūm. Imēnpuye “Oxat ḡu bit teku,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e. — “I'o pi beku ocexe,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e Pedro be. — Ōn ma exan oḡūm — io'e. — Imēnpuye i'o pi ḡu exe — Deus o'e.

¹⁶ Ebapūḡ em Deus imēn o'jekawēn Pedro eju. Paḡo o'jepa'ūm ibocewi. Waram o'jeu kabi kay.

¹⁷ Pedro o'jewaguyda jexey jo'iat kay.

— Apēn omutaybin ojuy o'e Deus? — io'e jewebe ma. — Apēḡām iboap o'ḡubapuk owebe? — io'e jewebe ma.

Ebapūḡayū oajēm Pedro nuyap'a kay Pedro ḡebum pima jexey jo'iat kay. Cornélio emumujuyū oajēm.

¹⁸— Pu'a be Simāo Pedro omuy? — io'e ip.

Oajēm ip Simāo nuyap'a exīntabi be.

— Ijoce du Simāo Pedro omuy? — io'e ip uk'a beayū be.

¹⁹ Pedro uk'a abi jeje mabuk osunuy. Gebum mabuk osunuy jexey jo'iat kay.

Gebuje Deus biōḡbuk o'jekawēn Pedro be.

— Ebapūḡ aḡokatkayū ekudadam—Judeu'ūmayū — io'e. — Oajēm ip enuyap'a be. ²⁰ Ekop cuy ixeyū dopabe — io'e Pedro be. — Ceweju juy ip eju — io'e. — “Oju gu xe'e ceweju ip?” i'ūmḡu juy ece owebe ma — io'e. — Ōn ma ip oḡuju edakoy am — io'e Pedro be.

²¹ O'kop. Ebapūḡayū dobedem o'ju.

— Okudadam eyju — io'e. — Apēḡām epesot ijoce? — io'e cebe ip.

²²— Cornélio ocemudot — io'e ip. — 100 be sorarayū kukukat ixe. Ixe cūḡ cīcā Deus xe — io'e ip. — Itabut cīcā Deus kay. Ya'ōbuyxi soat xe Judeuyū xe. Deus ekawēn tojtjt'ukat mo a'ḡu o'jekawēn Cornélio be—oce kukukat pe — io'e ip. — “Pedro juy etomuwā,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip. “Pedro juy jeedot eduk'a be,” i mo a'ḡu oe cebe — io'e ip. “Cekawēn kay juy eya'ōpicūḡ eḡuy,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip Pedro be.

²³ — Ha'a — io'e. — Epeðm cuy oceduk'a be — io'e. — Ijoce juy epexet — io'e.
— Ma — io'e ip.
O'xet ip iğo'a be.

²⁴ Kuyaje Pedro o'kop. O'jewemuxipan. O'ju Cornélio emumujuyū eju. Cornélio kay ip o'ju Cesaréia ka be. Wara'acayū itabucayū dak o'ju Pedro eju—Jopé ka watwat. Xet. E bidase ip o'xet. Kuyaje o'ju ip. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Cornélio kuy jebadipyū o'tomuwā jeduk'a be, jebureyū dak. Pedro ajēmap wiwim ip osodop. Pedroyū oajēm tuk'a be. Cornélio kay oajēm.

²⁵ Pedro ðm pima, Cornélio o'ju cekay tobodeam. O'jēg'aecðgçðg Pedro wap. Tūybe Pedro Deus iān o'e. ²⁶ Dao ma Pedro Cornélio o'gu'āy.

— Owap gu juy ecēg'aecðgçðg — io'e. — E'āy — io'e. — Deus gu ðn—agokatkat acā — io'e.

²⁷ Gebuje oðm ip tuk'a be kawēnwēn. Tuk'a beayū adeayū o'je'aweroro'iaiyū Pedro o'jojjo. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

²⁸ — Ocejū Judeuyū — io'e. — Eyetaybit ocexe oce'aweropi Judeu'umat eju iam. Imēnpit kapusu Deus mo a'gu wara'an ma omukūyjojo. “Cedağ gu ewebe 'Judeu'umat xipat gu' i'e am,” i mo a'gu Deus o'e owebe — io'e. ²⁹ — Imēnpuye ojot eykay, Judeuyū gu ma'gu eyju. Eywebe onomuwā buje dao ma ojot — io'e. — Odaobu'u gu wedot am eykay — io'e. — Apēğām eyju onomuwā? — Pedro o'e.

³⁰ Cornélio o'jekawēn Pedro eju.

— Tapu, kapusukuruy ijoce ma mo a'gu oguy ija'a be — io'e. — Katpujesū mo adi kawēnwēn oguy Deus eju. Dao ma Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk okay—doti isopsepap kukat — io'e. ³¹ — O'jekawēn oweju. “Cornélio,” i mo a'gu o'e owebe. “Ekawēn cocom Deus, jekawēnwēn ēn ceweju bima,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. — “Deus itaybit ehubut'in'in iūmūm'uk eguy tadaybothocayū be iam,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. ³² — “Ebuywatwat'ukayū'in cuy eguju Jope ka be,” i mo a'gu o'e owebe — io'e. — “Agokatkat cuy etomuwā. Pedro i ibutet. Simão duk'a be ixē omuy—ixēe muğēğ'e'ukat tuk'a be—tibog cīcāti wābu beat'a be,” i mo a'gu owebe — io'e. ³³ — Imēneju dao ma obuywatwat'ukat oguju edakoy am — io'e. — Xipat cīcā ajēm okay — io'e. — Gasū soat wuyju ijoce Deus etabixe. Apēn Deus o'e ewebe iap cuy eğuwēn ocewebe. Soat cuy eğuwēn ocewebe — io'e Pedro be.

³⁴ Pedro o'jekawēn ceweju ip—Judeu'umayū eju.

— “Judeuyū kay acā ðn,” i'e'em gu Deus. “Judeu'umayū kay gu ðn,” i'e'em gu Deus. Gasū bit wetaybit iboam — io'e. — Deus xipan soat kuğ ijodiat kuğ. Pūg tağ ma ip ikuğ — io'e. ³⁵ — Soat Deus a'ð dağ jekuku'ukayū cūg ma cexe—Judeuyū, Judeu'umayū dak. Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū cūg ma cexe—soat ip — io'e.

³⁶ Gasu Deus kawēn idipat o'ğudot ocewebe—Judeuyū be — io'e. — “Jesus Cristo kay eyetabut puje wetakoma gu oce eykay,” i'e'em Deus wuywebe. Ixe Jesus soat kukukat. ³⁷ “Gasū bit epeyewemubatisasaan cuy 'Waram gu ikērēat oceğujurūğ' i'e am eybureyū be,” io'e'e João Batista. Imēn o'e'e soat pe Judéia eipi watwat pe. Eyetaybit iboam — io'e.

³⁸ — Deus Jesus o'taē. Nazaré ka be osunuyiat o'taē. Deus jebiðgbuk o'ğūðm cebe—Jesus pe. Ja'ðbacaap o'ğūðm cebe. Jesus soat ka dağ oekukuku xipacat muğēğēm wara'acat peam. Ibiðgbuk kērēat o'ğujēmjēm Satanás a'ð kayayū bewi. Jesus imēn oekukuku soat em Deus a'ðbi jekukum puye — io'e. ³⁹ — Apēn cuk adi Jesus o'e'e iap ocejojo Judéia eipi dağ jekukum pima, Jerusalém ka be bima dak — Pedro o'e.

— Judeuyū kukukayū ma Jesus o'subamupaya korosa be yaoka am. ⁴⁰ Deus pit waram Jesus o'ğutait — io'e. — Ehapūğ kabia ce'ūap. Xepxep xet kap puje, Deus Jesus o'ğutait waram — io'e.

— Jesus waram o'jebapuk jewekay itabucayū kay. Deus a'ðbi o'jebapuk. ⁴¹ Waram itait puje Jesus o'jebapuk soat kay gu—ocekay acā. Ocekay o'jebapuk kuy bima Deus ocenaē buye — io'e. — Deus cuk ocenaē ocewebe Jesus muwēn ām itaybit'umayū be — io'e.

— Deus pe waram imutait puje, oceweju Jesus o'jekðn, o'tikðn tak. ⁴² “Kawēn idipat cuy epeğuwēnuwēn soat pe,” i mo a'gu o'e Jesus ocewebe — io'e Pedro. — “Deus Jesus o'taē ixē be “Teyūku ikērēat kuğ Deus xe,” i'e am kūyjobit'umayū be. “Teyūku xipat Deus xe” i'e am kūyjobicayū be,” i juy epe'e soat pe,” i mo a'gu o'e Deus ocewebe. “Imēn ixē je'e soat pe—itaðēğayū be, ce'ū'ūayū be dak,” i juy epe'e soat pe,” i mo a'gu o'e ocewebe — io'e Pedro.

⁴³ — Kuyje dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Jesus o'ğuwēnuwēn. “Agokatkat omuyku,” io'e ip kuyje. “Cekay eyetabut pima, ja'ðbi Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” io'e'e'e ip. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēn o'e'e'e Jesus muwēnuwēn — Pedro o'e.

⁴⁴ Pedro kawēnwēn pima Deus biðgbuk o'kop Judeu'umayū kay.

Soat pe oðm—o'ya'İjojo'iaiyū be—Judeu'umayū be. ⁴⁵ Yağuy'um cīcā ip o'e Judeuyū—Jesus kay itabucayū—Pedro ejuayū. Yağuy'um ip o'e Deus jebiðgbuk o'ğūðm Judeu'umayū be

buye. Tübe wuywebe acã Deus jebiõgbuk guõm iãn o'e ip. ⁴⁶ Ya'õba'arëmat'a'õm kawënwën ip o'e Judeu'umayü.

— Deus, ën xipat cïcã — io'e ip ya'õba'arëmat'a'õm.

Judeuyü iboap o'ya'ïjojo. Imëneju Pedro o'jekawën jebureyü eju—Judeuyü eju.

⁴⁷— Deus jebiõgbuk o'guõm cebe ip — io'e. — O'guõm cebe ip apën cuk o'guõm wuywebe iap co'i — io'e. — Imënpuye cedağ gu du ocewebe ixeyü mubatisaan? — io'e. — Abu dak kuka o'e ocewebe “Cedağ gu,” i? — Pedro o'e.

⁴⁸ O'jekawën Judeu'umayü eju dak.

— Epeyewemubatisasaan cuy “Wuykukukat Jesus ebekitkit oceju gasü bit” i'e am soat pe eybureyü be — io'e cebe ip.

O'jewemubatisaan ip.

— Ibun ma juy eğuy ocexe — io'e ip Pedroyü be.

Imënpuye Pedroyü ibun osodop ip cexe ip.

11

¹ Judéia eipi watwat o'yawëgcoco ip—Jesus emumujuyü. Warara'acayü dak o'yawëgcoco ip Jesus kay itabucayü. Judeu'umayü dak Deus ekawën kay o'e iap awëğ o'yawëgcoco ip. ² Püğpüğ Jesus a'õkayayü'in iboap awëğ kay gu o'e ip—Judeuyü. Tübe soat Jesus kay itabucayü juy jedaypu'ağobixeedakatkan iãn o'e ip.

Jerusalém ka be Pedro ajëm puje ixeyü Judeuyü Pedro o'ğukorëm.

³— Pedro, apën mo ën tak ece? — io'e ip. — Apënpuye mo ën tak eõm Judeu'umat tuk'a be? — io'e ip. — Apënpuye ën tak mo ecekõn taypu'ağobixeedakat'umayü eju? — io'e ip Pedro be.

⁴ Gebuje Pedro apën o'jebapuk cebe ip iap o'ğuwën cebe ip.

— Mënpuk, obureyü! — io'e. — Eya'õpicüçgüçgü puk! — io'e. ⁵— Jope ka be bima kawënwën mo oce Deus eju. Wexey jo'iat ojojjo. Kabi kadi wi pağo boğ kopkom iap mo ojojjo wexey jo'iat pe — io'e. — Okay kopkom o'e. Yabikirikirik o'e ebadipdip abi eju. ⁶ Xipan mo oceak cekay. Puca mo ojojjo—cüçgüçgayü, wurürüçgayü dak, pupumayü dak, widayü dak. Soat ip i'opi wuyxe — Pedro o'e.

⁷— Deus mo o'jekawën oweju. “Pedro,” i mo o'e owebe. “Ixeyü juy eyaoka exan,” i mo o'e — io'e. ⁸— “Ka'üma, okukukat,” i mo oce cebe. “T'opi beku ocexe Judeuyü xe. Ojo'o gu buk,” i mo oce cebe — io'e Pedro. ⁹— Imënpuye Deus waram o'jekawën oweju. “Exat ma ijop,” i mo o'e. “T'opiat beku' i'ümğu juy owebe,” i mo o'e owebe. “Õn ma exan oğüm. Imënpuye i'opi gu ewebe,” i mo o'e owebe. ¹⁰ Ehapüğ em Deus imën o'jekawën oweju. Pağo boğ waram o'jepa'üm kabi kay — io'e.

¹¹— Gebuje ebapüğ ağokatkayü oajëm ocesopiat'a kay. Cesaréia ka wat cuk ip o'ğujuat odakoy am. Cornélio i ibutet — io'e.

¹²— Gebuje Deus biõgbuk o'jekawën oweju — io'e. — “Oju xe'e Judeu'umat eju?” i'ümğu juy ece owebe,” i mo o'e owebe — io'e. — Imënpuye oju ceweju ip — io'e.

— Cornélio duk'a kay oju—Judeu'umat tuk'a kay — io'e. — Iboceayü dak o'ju ip oweju—6 beayü—Jope ka watwat — io'e. — Soat mo ocajëm Judeu'umat tuk'a be—Cornélio duk'a be—omudocat tuk'a be — io'e.

¹³— Cornélio mo apën Deus ekawën tojtjot'ukat o'jebapuk jekay iap o'ğuwën ocewebe: “Deus ekawën tojtjot'ukat mo ojojjo,” i. “Cüç'i mo oğuy oduk'a be,” i. “Ixe mo o'e owebe: 'Ebuywatwat'ukayü'in cuy eğuju Jope ka be,' i,” i. “Simão Pedro juy etomuwa,' i,” i. ¹⁴ “Ixe kawën idipat guwën eywebe,' i,” i. “Kawën idipat co buje, Deus jedaxijo—ebadipyü dak taxijo' i,” i. Imën Cornélio mo o'e ocewebe — Pedro o'e.

¹⁵— Iboam Cornélio e buje, Jesus mo o'ğuwën cebe ip—Judeu'umayü be — io'e.

— Õn kawënwën pima Deus biõgbuk o'kop cekay ip—Judeu'umayü kay. Cebe ip oõm. Apën wuywebe oõm koap iap puxim oõm cebe ip. ¹⁶ Imëneju wuykukukat ekawën kay mo ocegebu. Wuykukukat mo o'e wuywebe: “João idibi be imubatisaan oeku,” i. “Eywebe bit Deus biõgbuk jeõm,” i mo o'e wuywebe — io'e Pedro. ¹⁷— Deus ma jebiõgbuk o'guõm wuywebe wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Apën kuy bima mo o'guõm wuywebe iap co'i jebiõgbuk o'guõm cebe ip gasü. Cedağ osunuy Deus pe jebiõgbuk muõm âm cebe ip. Imënpuye “Cedağ gu Deus pe jebiõgbuk muõm âm cebe,” i'ümğu oce õn pit — Pedro o'e cebe ip.

¹⁸ Pedro a'ïjo buje Jerusalém ka watwat o'jede gu Judeuyü. Pedro mukorëmap o'jepere ip.

— Ka'ümğu Deus co'iat xipacat! — io'e ip cebe. — Judeu'umayü dak ikërëat mujurügrüğap epereap ojuy aco'i Deus — io'e ip. — Ibikuy aco'i ikërëat uk am cebewi ip. Soat em Deus xe jeedop ip je'ü buje — io'e ip. — Deus xipat cïcã! — io'e ip.

¹⁹ Estêvão e'ũ buje o'jepõgõpõgõ ip itabucayũ. O'jepõgõpõgõ ip warara'acayũ ixeyũ be ipiat o'supĩ'ajoat cĩcã buje. Pũgõpũgõ ixeyũ'in wũy ma o'ju. Fenícia eipi be o'ju ip. Chipre eipi be dak, Antioquia ka be dak. Ade kaka dag jekukum pĩma Jesus o'gũwẽnuwẽn ip jajẽmapka watwat pe. Jesus o'gũwẽnuwẽn ip Judeu'ũmayũ be gũ—Judeuyũ be acã.

²⁰ Pũgõpũgõ ixeyũ'in o'ju Antioquia ka kay. Chipre eipi be osodopiayũ o'ju ip Antioquia ka kay, Cirene eipi be osodopiayũ dak.

Gebuje kawẽn idipat o'gũwẽnuwẽn ip Judeu'ũmayũ be—Grego a'õm kawẽnwẽn'ukayũ be.

— Jesus acã ocekekukat — io'e ip cebe ip.

²¹ Deus ip o'subuywatwan cĩcã wuykukukat Jesus muwẽnuwẽnayũ. Imẽneju adeayũ oĩbu'un ip jetabut am jedobuyũ'ũm'ũm ekawẽn kay. Kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay ip oĩtabun.

²² Gebuje Jesus kay itabucayũ apẽn Antioquia ka watwat itabut o'e iap awẽgõ o'yawẽgtobuxik ip—Jerusalẽm ka watwat.

— Ade Judeu'ũmayũ itabut o'e Jesus kay—Antioquia ka watwat — io'e itaybicayũ.

Imẽnpuye itabucayũ kukukayũ Barnabẽ o'gũju Antioquia ka be. ²³⁻²⁴ Xipat cĩcãat osunuy Barnabẽ. Soat em Deus biõgõbuk a'õ dag oekukuku. Wuykukukat Jesus kay itabut cĩcã osunuy.

Barnabẽ oajẽm Antioquia ka be itabucayũ kay—Jesus kayayũ kay. Apẽn cuk adi Deus xipacat o'gũm iboceayũ be iap awẽgõ tobuxik puje icokcok cĩcã o'e. Soat ip o'gutaybitbin Deus ekawẽn.

— Eyetabun cĩcã juy epesop wuykukukat Jesus kay! — io'e cebe ip. — Ya'õ dag cuy epeku! Kũyjobin cuy epesop cekawẽn kay — io'e cebe ip. Imẽnpuye ade jĩjã oĩtabun wuykukukat Jesus kay.

²⁵ Gebuje Barnabẽ Saulo o'takoy. Tarso ka be o'ju Saulo dakoy am. O'takoy. O'tobuxik. O'jekawẽn ceweju.

— Ga'a acepit Antioquia ka be — io'e.

— Ga'a — io'e.

²⁶ O'jepit ip—Barnabẽ, Saulo dak. Pũgõ koato ibo ka be osodop ip. Je'aweroro'uk ip osodop itabucayũ eju. Ade itabucayũ mutaybitbin'uk ip osodop. Antioquia ka be bima soat em warara'acayũ o'e: — Cristo ebekitkĩt — i Jesus kay itabucayũ be.

²⁷ Pũgõpũgõ Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ oajẽm itabucayũ kay—Antioquia ka beayũ kay. Oajẽm ip Barnabẽ Antioquia ka be bima, Saulo dak. Jerusalẽm ka bewi ip oajẽm. O'je'awero ip itabucayũ eju. ²⁸ Pũgõ ixeyũ'in o'jekawẽn itabucayũ eju. Ibutet Ágabo i osunuy. Deus biõgõbuk ixẽ Ágabo o'gũkũyjo apẽn guyjom je'apuk iam. Imẽnpuye o'jekawẽn ceweju ip.

— Wuyrere jĩjã acesop! Wuyxat i'ũm soat ka dag — io'e cebe ip.

Cláudio ipi kukukan pĩma oĩreren ip apẽn kuy bima Ágabo o'e iap tag. ²⁹ O'je'awero ip Jesus kay itabucayũ.

— Ga'a dinheiro agũju warara'acayũ be— itabucayũ be—Judéia eipi watwat pe — io'e ip jewewebe. — Irere ip jekukum — io'e ip.

³⁰ Imẽn soat ip jedinhoiro muxipanpan'uk osodop ikuõ pĩma. Imẽnpuye Barnabẽ o'gũju ip Saulo dak. O'gũju ip dinheiro ũm ãm itabucayũ kukukayũ be—ĩrereayũ kukukayũ be.

12

¹ Ixeyũ ekabia be Herodes Judeuyũ kukukat osunuy. Ixe ipiat o'supĩ'ajoat Jesus kay itabucayũ be. ² Koap Tiago o'yaokaat pajam. Tiago'ũm oe'ũ—João wago'ũm. ³ Icocok oe' ip Judeuyũ o'yaokaat puye—ĩtabut'ũmayũ. Imẽnpuye Herodes Pedro o'taomũnat. O'taomũnat Judeuyũ petatam pĩma. Ixe epeta bima pã'o o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuptõmtẽm'ũmat'a.

⁴ Taomũn puje Pedro o'gũõmat daomũnmũnap'a be.

— Peta kap puje Pedro o'gũjẽm guto daomũnmũnap'a bewi — Herodes o'e jewebe ma. — Ixe ekawẽn cuy oya'ĩjo soat etabut pe — io'e jewebe ma.

Sorarayũ o'gũju Pedro wiwi am. 16 be sorarayũ o'gũju. Ebadĩpĩpayũ iwiwim o'e kabia buje. Ebadĩpĩpayũ guto iwiwim o'e ip kaxicuõ. Ebadĩpĩpayũ guto iwiwim o'e ip katpuje. Ebadĩpĩpayũ guto iwiwim o'e ip ixima be. ⁵ Sorarayũ ma xipan cĩcã Pedro wiwim ip o'e cenapõnap puxim. Itabucayũ bit kawẽnwẽn cĩcã o'e ip Deus eju Pedro mujẽm ãm.

⁶ Herodes ma kajuk Pedro o'gũjẽm daomũnmũnap'a bewi kabia buje. Deus ekawẽn tojotjot'ukat pit o'gũjẽm ixima be. Deus ekawẽn tojotjot'ukat oajẽm Pedro kay ixẽ exima be. Pedro ixet osunuy daomũnmũnap'a be. Ixet osunuy xepxep sorarayũ pidase. Cem ibakirik osunuy correntebum. Sorara agõ osunuy daomũnmũnap'a exĩntabi be—badiat exĩntabi be.

Wara'at tak kacūg kadiat exīntabi be osunuy aḡ. ⁷ Deu ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk daomūnmūnap'a be. Dao ma oikabia. Jok. Pedro o'ḡujok jebum. O'ḡuwurūḡ.

⁸ — Daosuw! E'āy! — io'e cebe. — Ekop cuy okay! — io'e. O'jebuedu ipi ju Pedro bakirikpu—correntebu. Waram o'jekawēn Pedro eju Deu ekawēn tojtjt'ukat.

— Ekamixa juy eḡuōm — io'e. — Eyuk cuy eḡuōm — io'e cebe. Pedro o'ḡuōm.

— Eekabek cuy eḡuōm — io'e. — Ejot cuy onomuju — io'e cebe.

⁹ Gebuje o'jēm ip—Pedro, Deu ekawēn tojtjt'ukat tak. O'jēm ip ya bewi. Pedro o'jēm Deu ekawēn tojtjt'ukat nomuju. Kacūg kay ip o'ju. Pedro itaybit ḡu o'e apēn o'jebapuk okay iam. Tūybe wexeybi Deu ekawēn tojtjt'ukat cocom ōn iān o'e. ¹⁰ O'kap ip koapayū deg sorarayū deg. Waram o'ju ip. Āmap sorarayū deg ip o'kap. Oajēm ip kacūg kadiat exīntabi be. Yoboḡ cīcā osunuy. Cem cīcā osunuy. Icaat muḡēḡē osunuy. Ixe exīntabi kacūg kay wuyjēmjēmap exīntabi osunuy. Ixe exīntabi jekpiwa ma o'jewenomudip'uk. O'kap ip cedaḡ. Kacūg pe ip o'jēm. Uk'a ukpibubu daḡ ip o'kap. Deu ekawēn tojtjt'ukat Pedro o'suiwat. ¹¹ Pedro apēn o'jebapuk cekay iam o'yaguysan gebuje bit.

— Wetaybit ḡasū apēn o'jebapuk okay iam — io'e jewebe ma. — Deu jekawēn tojtjt'ukat o'ḡudot omujēm ām daomūnmūnap'a bewi — io'e jewebe ma. — Ixe omujēm Herodes pe waokaap puxim — io'e. — Judeuyū ma waoka oju. Deu pit odaxijo ixeyū be waokaap puxim — io'e jewebe ma.

¹² Pedro o'ju Maria duk'a kay. Ixe Maria João Marcos xi osunuy. Ade Jesus kay itabucayū awerom osodop ip ixē duk'a be. Deu eju kawēnwēn o'e ip.

— Daomūnmūnap'a bewi Pedro juy eḡujēm — io'e ip Deu pe.

¹³ Pedro o'ju xīntabi be. Taḡtagtaḡ io'e xīntabi be. O'tomuwā tomudip'ukan. Ayacat oajēm xīntabi be—yaypan'isuat. Rode i ibutet osunuy. Oajēm abu taḡtagtaḡ io'e iap co am. ¹⁴ Ixe yaypan'isuat itaybit o'e Pedro a'ōm. Icokcok cīcā o'e. Xīntabi o'tomudip'uk ḡu. Badi oōm jebureyū mukūyjom—itabucayū mukūyjom.

— Pedro omuy xīntabi be — io'e cebe ip.

¹⁵ — Gujeat ḡu eku! — io'e ip. — Pedro ḡu eku. Adaodao ma ece — io'e ip.

— Pedro ma eku — io'e. — Wadaodao ḡu. Pedro ma.

— Pedro ḡu eku — io'e ip. — Pedro eju jekuku'ukat acā eku—Deu ekawēn tojtjt'ukat acā — io'e ip.

¹⁶ Pedro taḡtagtaḡ'i mabuk osunuy. Iōm pin o'e. Ibut pima acā xīntabi o'tomudip'uk ip. Pedro o'jojojo ip. Itabēḡbēḡ ip ijojom o'e.

— Pedro ma! — io'e ip.

Yaḡuybabi'ūm ip o'e. ¹⁷ Imēnpit Pedro jebum o'e wēḡwēḡ'i ya'ōkareyap puxim.

Apēn Deu o'ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi iap o'ḡuwēn cebe ip Pedro.

— Deu omujēmap cuy epeḡuwēn Tiago be, warara'acayū be dak wuykitpitpiyū be—itabucayū be — io'e.

O'jēm ibocewi. Wara'at ka kay o'ju.

¹⁸ Kabia buje Pedro o'tobuxik ḡu taomūnmūnyū wiwi'ukayū. Yaḡuybabi'ūm'ūm ip o'e Pedro ip o'tobuxik ḡu ya be buye.

— Poma xe'e o'ju Pedro? — io'e ip. — O'jenapōn xe'e? — io'e ip jewebebe.

¹⁹ Herodes Pedro o'ḡudocat jewekay. Te'e ma jebuywatwat'ukayū o'ḡuju Pedro kudadam. Tobuxik pa'ore o'e ip.

Ibocewi Herodes o'jekawēn Pedro wiwim osodop'iaiyū be.

— Apēn Pedro o'jēm daomūnmūnap'a bewi? — io'e. Cede ba'ore o'e ip. Imēnpuyē Herodes jebuywatwat'ukayū o'ḡuju Pedro wiwim osodop'iaiyū aokaan.

Herodes o'jēm Judéia eipi bewi. Cesaréia ka kay o'ju. Ibo ka be osunuy.

²⁰ Herodes itakoma o'e Tiro ka watwat kay, Sidom ka watwat kay dak. Kuy bima Herodes ebekitkiyū ixaḡ tujowatwat'uk ip osodop Tiro ka watwat xan, Sidom ka watwat xan tak, ixaḡ'ūm ip ika be buye. ḡasū bit oibu'un ip ixaḡ tujowat am Herodes itakoma buye. Imēneju Tiro ka watwat o'je'awero ip Sidom ka watwat eju. Ixeyū Herodes buywatwat'ukat purem o'e. Ibuywatwat'ukat putet Blasto i osunuy. Ya'ōbuyxiat osunuy. O'ju ip Blasto kay. O'jekawēn ip Blasto eju.

— Ocebuywan cuy ece — io'e ip cebe. — Ecekawēn cuy Herodes eju ocewebeam — io'e ip. — Ocebikuy ixē be waram oceburem i'e am — io'e ip. O'jekawēn ceweju Herodes mudinap oju. Herodes tak kabia o'ḡuweḡūn jekawēn ām jebekitkiyū eju.

²¹ Ixe ekabia bima ade jīā iboceayū o'je'awero ip cekay. O'je'awero ip Herodes a'jo am. Herodes jesay o'ḡuōm—idip cīcāat. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Idip cīcāat pe oabik. O'jekawēn cīcā aweromayū be. Kawēnwēn pima aweromayū o'jēwāw ip ya'ōberen.

²² — Aḡokatkat ḡu teku—oceweju kawēnwēnat—Deu acā! — i napa ma o'e ip.

Ixe Herodes jewexe ya'ōbuyxi jīā.

— Deus gu ðn. Deus kukap puxim gu juy epe'e okug — i'ümgu o'e. — Deus acã ya'ðbuyxi—ðn pit ka'üma — i'ümgu o'e cebe ip.

²³ Imënpuye Deus ekawën tojt'ot'ukat Herodes o'guwãtaxipin. Nasëgpu o'tünpu'o'o. Oe'ü.

²⁴ Imëneju adeayü Deus ekawën o'ya'ïjojo ip. Soat kaka dağayü o'ya'ïjojo ip.

²⁵ Barnabé, Saulo dak dinheiro o'tujowat Jesus ebekitkiyü be—Jerusalém ka beayü be.

13

¹ Dinheiro üm puje ip o'jepit Antioquia ka kay. João Marcos o'ju ceweju ip. Deus ekawën muwënuwën'ukayü osodop ip Antioquia ka be, Deus ekawën imutaybitbin'ukayü dak. Ibürü ma ibutet osodop ip: Barnabé, i. Simão i, Lúcio i, Manaém i, Saulo i. Ibürü ma ibutet osodop ip. Simão xepxep putet osunuy. Wara'at ibutet Topayðn i osunuy. Lúcio Cirene ka bewiat osunuy. Manaém o'aypan Herodes eju, Galiléia eipi kukukat eju.

² Deus biögbug o'jekawën ixeyü ağokatkiyü eju. Awerom ip osodop. Deus eju kawënwën pima, jekpiwan ma jewemurenuren pima dak, Deus biögbug o'jekawën ceweju ip.

— ðn ma kuy Barnabé otaë kapik am owebeam, Saulo dak — io'e. — Imënpuye ixeyü juy epegujëm kapik am owebeam — io'e cebe ip.

³ Deus eju kawënwën pima, jewemurenuren pima dak, Deus ekawën muwënuwën'ukayü Barnabé o'gujëm ibocewi, Saulo dak. O'jewebumög ip Saulo abi jeje, Barnabé abi jeje dak. Imën o'gujëm ip Deus a'ðbi.

⁴⁻⁵ Imuju'ibiyü o'ju Chipre eipi kay—tip'awerorobog kay. Tip'awerorobog putet Chipre i osunuy. Saulo o'ju Barnabé eju. João Marcos o'ju ixeyü buywatwat'ukan. O'ju ip apën Deus biögbug o'e cebe ip iap tağ. O'ju ip Selúcia ka dağ Chipre eipi kay cum pima. Selúcia ka tibogcicaati wäbü osunuy. Oajëm ip. Jay. Oöm ip kobexixi be Selúcia ka be bima. O'timudek ip kobexixi dağ. Oajëm ip Salamina ka be—tip'awerorobog pe.

Iboce yajëm puje Deus ekawën o'guwënuwën ip. Oöm ip Judeuyü e'aweroroap'a be Deus eju kawënwën'ap'a be. Deus ekawën muwën ãm ip oöm. ⁶⁻⁸ Soat tip'aweroro dağ oekuku ip Deus ekawën muwënuwën. Pafos ka be ip oajëm. Wamoat o'tobuxik ip ibo ka be. Wamoat putet Barjesus i osunuy. Barjesus xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Elimas i osunuy. Judeu osunuy wamoat. Ibukaypat osunuy. Ixe Barjesus tip'awerorobog watwat muğuykuku'uk osunuy.

— Deus ekawën muwënuwën'ukat ðn — io'e'e cebe ip napa ma.

Ixe wamoat Sérgio Paulo eju osunuy—iecuğap eju. Sérgio Paulo itaybit cĩcaat osunuy.

Gebuje Sérgio Paulo Barnabéyü o'tomuwã. Deus ekawën co am o'tomuwã ip.

— Deus ekawën cuy eguwën owebe — Sérgio Paulo o'e cebe ip.

Sérgio Paulo ma Deus ekawën co pin cĩcã osunuy. Barjesus pit ibu'u o'e Sérgio Paulo be Deus ekawën coan. Imënpuye Barjesus Barnabéyü awëğ o'yawëgmukërërën. O'yawëgmukërërën ibu'u jĩjã buye Sérgio Paulo be Jesus kay itabut am. Barjesus Sérgio Paulo mubu'un ojuy osunuy Jesus kay itabucap puxim.

⁹⁻¹² Gebuje Saulo o'jeak cĩcã wamoat kay—Barjesus kay. Küyjobit cĩcã o'e Deus biögbug a'ð kay. Ya'ðpuruğ o'jekawën Barjesus pe—wamoat pe.

— Satanás ebekit ën — io'e. — Xipacat kay gu ën—püğ em tak ka'üma — io'e. — Wuymuğuykukukum ën — io'e. — Soat em ën ikërëat mujurügrüğ — io'e. — Deus e ie cüğ. Ën pit wara'acayü mubu'u'un Deus e dağ cequap puxim ip. Ën ikërëat mujurügrüğap epereperem gu. Imënpuye Deus ipiat supi'ajoat ewebe ğasü — io'e. — Deus jetamu'üm cuk adi ikërëat egujurügrüğ iap teim. Ade kabia gu eta'üm ecesüy püğpüğ ä — io'e wamoat pe—Barjesus pe.

Wamoat dao ma o'suta'üm. Wuyjojom gu o'e. Warara'acat kudadam o'e jeba co am—jedujowat am. Imëneju iecuğap Sérgio Paulo oitabun Deus ekawën kay.

Deus ekawën imutaybitbin osodop ip Barnabéyü. Paulo xepxep ibutet osunuy—Saulo i, Paulo i dak. Paulo i ibutet osunuy Grego a'ðm. Saulo i ibutet osunuy Hebreu a'ðm. Sérgio Paulo wuykukukat ekawën kay jĩjã osunuy.

¹³ Gebuje Paulo o'jëm Pafos ka bewi, cewejuayü dak. O'ju ip Perge ka kay Panfília eipi beatka kay. Kobexixi dağ ip o'ju.

Gebuje João Marcos o'jepit Jerusalém ka kay. Oibu'un Paulo eju, Barnabé eju dak. O'jeok cewejuwi ip.

¹⁴ Gebuje Paulo oajëm Antioquia ka kay, Barnabé dak. Ijop Antioquia ka Síria eipi be gu osunuy—Pisídia eipi be osunuy.

Sábado bima o'ju ip Judeuyü e'aweroroap'a kay—Deus eju kawënwën'ap'a kay. Oabik ip. ¹⁵ Moisés ekawëntup o'tupcoco ip, Deus ekawën muwënuwën'ukayü ekawëntup tak. Uk'a kukukayü o'jekawën Pauloyü eju.

— Ocebureyū — io'e. — Wuymucokcok am Deus ekawēn muwēn pin pima juy epeyekawēn — io'e ip.

¹⁶ Gebuje Paulo o'āy jekawēn ām. Wēḡwēḡ'i o'e jebum iḡo'a beayū muymūḡ ām. O'jekawēn cebe ip.

— Tapupuyū — io'e. — Pūḡpūḡ ey'in Israel naxeḡebitbit—Judeuyū. Warara'acayū Deus kay eyetabut Judeuyū etabucap puxim — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy wa'ō kay — io'e. ¹⁷ — Deus kuyjeayū o'taē wuy'in. Judeuyū ma o'taē jebekitkiyūm. Wuyetabut ixe Deus kay — io'e. — Deus ip o'ḡu'acōḡ cīcā Egito eipi be bima — io'e. — Xipan cīcā ip o'jukuk. Egito eipi bewi ip o'tujujēm, ya'ōbaca jījā buye. ¹⁸ Uk'a'ūmat tag oekuku ip pūḡ koato ḡu—40 koato bun. Deus yukpiceḡe ḡu bit ikuḡ ip osunuy kūyjobit ḡu ma'ḡu ip. ¹⁹ Deus 7 be ipi watwat o'ḡu'ūmu'ūm Canaā eipi watwat. Imu'ūm puje cebekitkit Canaā eipi o'jat jeipim — io'e.

²⁰ — Gebuje Deus ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukayū o'jomuy kuyayū kukukan. Canaā eipi be osodop ip ade jījā koato—450 koato. Jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jomuy ḡūyjom ixeyū mukūyjojo'ukayūm. ²¹ Samuel koap osunuy Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan. Guyjom kuyjeayū o'e Deus pe: “Agokatkat kay ejomuy oekukukan,” i — io'e Paulo.

— Imēnpuye Deus Saulo o'jomuy Canaā eipi watwat kukukan kuyayū kukukan. Saulo Quis ipot osunuy. Ixe Benjamim diwat osunuy. Ixe Canaā eipi watwat kukukat osunuy 40 koato. ²² Deus oibu'un Saulo be jebekitkiyū kukukan. Ixe o'ju'uk jebekitkit kukap puxim — io'e.

— Gebuje Deus Davi o'jomuy jebekitkit kukukan Saulo dieḡ. Davi Deus ebekitkit kukukat osunuy Deus bikuyap taḡ. Deus imēn Davi o'ḡuwēn:

Wetaybit Davi soat em obikuyap taḡ jekukum iam, i. Ixe Jessé ipot wa'ō kay jekukum soat em ma, i.

²³ Deus imēn Davi o'ḡuwēn. Deus o'e kuyje:

Davi naxeḡebitbit oḡuju eydaxijo am, i — io'e Paulo.

— Gebuje Deus Jesus o'ḡuju Judeuyū daxijo am apēn cuk adi o'e'e'e iap taḡ — io'e. — Jesus Davi naxeḡebit osunuy. ²⁴ João Batista oajēm Jesus adeayū mutaybitbin awap. Imubatisasan oeku. Ixe João Batista o'e Judeuyū be: “Eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye,” i. “Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,” i. “Epeyewemubatisasaan cuy,” i.

²⁵ — João jekapikap eperem pima, imēn o'e Judeuyū be: “Tūybe ēn Deus emunaē iān eyju e'em owebe,” i. “Eyxe ōn Deus emunaē,” i. “Eyemuwiwi ḡu ōn pit,” i. “Ya'ōbuyi jījāat omuyku onomuju,” i. “Ōn pit wa'ōbuyi ḡu,” i. “Cedaḡ ḡu owebe we'atoro am suiuk muwekap am wa'ōbuyi'ūm puye,” i.

João imēn o'e — io'e Paulo.

²⁶ — Obureyū — io'e. — Pūḡpūḡ ey'in Abraão naxeḡebitbit. Warara'acat ey'in Judeuyū ḡu. Inaka eyetabut Deus kay Judeuyū etabucap co'i — io'e. — Deus wuydaxijojop awēḡ o'yawēḡmuwēn wuywebe — io'e. ²⁷ — Imēnpit Jerusalém ka watwat itaybit ḡu o'e Jesus wuydaxijojoukat iam. Ika kukukayū dak itaybit ḡu o'e ip iboam. Soat jebodoydoyap kabia be Judeuyū ya'ōberen tupcoco'uk ip osodop je'aweroroap'a—Deus ekawēnmuwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Soat Sábado bima ip tupcoco'uk osodop. Imēnpit itaybit ḡu ip apēḡape xe'e ijoptup ekawēn iam. “Jesus cuy je'ū ikērēat kuḡ puye,” io'e ip napa ma. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e'e iap taḡ Jesus o'yaoka ip — io'e Paulo.

²⁸ — Ixeyū mo o'jekawēn Pilatos eju—iecugap eju. Jesus ikērēat o'jukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Inaka “Jesus cuy eyaokaat,” i mo o'e ip Pilatos pe. ²⁹ Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Soan o'e'e'e ip Jesus pe apēn Deus emunaē jukuk ip iaptup ekawēn taḡ. Apēn ip o'tupmubarararak iap ekawēn taḡ o'jebapuk ḡasū — io'e.

— Iḡodup ekawēn taḡ soat ebapuk puje warara'acayū ma Jesus'ūm jebit mo o'ḡukop korosa ejuwi. Witabikūy be adi o'jomōḡ ip. ³⁰ Deus pit waram Jesus o'gutait. O'ḡuyū ce'ū'ūayū dopap pewi — io'e.

³¹ — Gebuje waram o'jetait'iat o'jojajo ip Jesus eju oekukuiayū. Ibun oeku ip ceweju—Galiléia eipi bewi ceweju o'jēm'iyayū—Jerusalém ka kay ceweju o'ju'iyayū. Ade kabia ceweju oeku ip waram o'jetait'iat eju — io'e.

— ḡasū ixeyū ma icēmān Jesus muwēnuwēn Judeuyū be. O'jojajo ip iap muwēnuwēn ip ḡasū. ³²⁻³³ Ocejū dak kawēn idipat muwēnuwēn eywebe. “Waram wemunaē oḡutait waram ce'ūap puxim,” io'e Deus kuyje wuydobuyū'ūm'ūm pe. ḡasū Jesus o'gutait apēn cuk adi o'e'e'e iap taḡ. Imēn e'em Deus ekawēntup—Salmodup—jebidododonaptup—xepxeptupatup:

“Ēn okpot,” i'e'em Deus, i. “ḡasū ōn ebay oce,” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Salmodup.

³⁴ — Kuyje Deus o'e: “Waram wemunaē oḡutait waram ce'ūap puxim,” i. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Xipacat ogūm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. “Obu'u gu xipacat ūm ām ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. Xipacat ogūm ewebe apēn cuk adi ocecece Davi be iap puxim, i.

³⁵ — Imēn e'em wara'atup pe jebibododonaptup—Salmidup:

Wetaybit ekpot'um iwan gu ēn ierepap puxim iam, i. A'ō kay kūyjobit cīcāat iwan gu ēn, i. Ixe imēn Jesus o'guwēn. Imēn e'em Salmidup — io'e. ³⁶ — Icēmān Davi'um oe'ū. Itabēg puje Deu ekawēn tağ oekukuku — io'e. — Icēmān Davi'um o'jomōğ ip witabikūy be jedobuyū'um'um etaypi tēğ. Davi'um ma oierep. ³⁷ Jesus'um pit oierep gu Deus waram o'gutait puye — io'e.

³⁸ — Obureyū — io'e. — Eyetaybin cuy epesop Deus ikērēat uk'uğ wuywebewi Jesus oe'ū buye iam. Ixe Jesus muwēnuwēn ōn eywebe. ³⁹ Moisés ekawēn tağ jekukum pima wuya'ōbaca gu juk adi ajop waram ikērēat kukap puxim. Jesus kay wuyetabut pima bit Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe waram ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁰⁻⁴¹ Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup—kuyayū emudupmubararaktup:

Eyetabut'um cīcā eyju! i. Eybu'u jīā eyetabut am okay, i. Eyetabēgbēğ cuy epesop! Epeap eyetabut'um puye, i. Ōn Deus. Eywebe i'e ba'oreap oğubapuk eyetabutpe, i. Imēnpit eyetabut'um okay epe'e, i. Warara'acat pe eymukūyjo buje dak, eyetabut'um okay epe'e, i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup — Paulo o'e.

— Eyday'em'um cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e iap tağ je'bapukap puxim eywebe — io'e cebe ip—Judeuyū be.

⁴² Je'aweroroap'a bewi Pauloyū jēm puje, Judeuyū o'jekawēn ceweju ip.

— Waram cuy epe'e ocemukūyjom iboam — io'e ip. — Wara'at Sábado juy ejot ġuto — io'e ip Judeuyū.

⁴³ Ce'awero eperē buje tak gu ip o'ju Pauloyū kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—Judeuyū etabucap co'i Deus kayayū. Pauloyū o'jekawēn ceweju ip.

— Soat em ma Deus xipan wuykuğ — io'e ip. — Soat em cuy ġebum epesop iboap kay — io'e ip Pauloyū.

⁴⁴ Waram pimaat esábado tak gu o'je'awero Deus ekawēn com iğo ka beayū.

⁴⁵ Adeayū e'aweroap tobuxik puje Judeuyū oitabutkarey Pauloyū kay. Paulo ip o'ya'ōmuwarururun—Jesus kay itabut'ūmayū. O'jomuymuy jīā ip.

⁴⁶ Gebuje Pauloyū iparara'um cīcā o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū eju.

— Cedağ osunuy ocewebe koam Deus ekawēn muwēn ām eywebe, eyju Judeuyū buye — io'e. — Cekawēn kay gu eyju bit — io'e. — Eybu'u Jesus pe eydaxijoan, eywebe ipiat'ajoap puxim — io'e. — Eybu'u eyağuyisum eyekuam — io'e. — Imēnpuye warara'acat pe juy oceğuwēn Deus ekawēn—Judeu'ūmayū be — io'e. ⁴⁷ — Imēğām Deus cuk ocemuju. Kuyje Isaisat Cristo o'guwēn. Imēn o'e:

Ōn cuk enaē wekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be, i. Kabia buje wuyetaybit wuyeku am, i. Imēnpuxim wekawēn co buje Judeu'ūmayū itaybit je'e apēn Deus soat taxijojom iam, i. Soat wekawēn kayayū otaxijo, i.

Imēn Deus o'e kuyje — io'e Paulo. — Imēnpuye Judeu'ūmayū be juy oceğuwēn Deus ekawēn — Paulo o'e.

⁴⁸ Judeu'ūmayū icokkok cīcā ip o'e iboap co buje.

— Ka'ūmğu Deus ekawēn co'i xipat — io'e ip. Soat itabut o'e Jesus kay, jexe jenuy am Deus emunaēyū.

⁴⁹ Gebuje Jesus kay itabucayū wuykukukat ekawēn o'guwēnuwēn soat pe itaybit'ūmayū be. Soat ibo eipi dağ oekuku ip wuykukukat ekawēn muwēnuwēn.

⁵⁰ Judeuyū oitakomān Pauloyū kay. O'jewawē ip ağokatkayū eju—ibo ka kukukayū eju. Aoyū eju dak o'jewawē ip—ya'ōbyuxiayū eju. Ixeyū aoyū Deus a'ō kay ip osodop. Imēnpit itakoma ip o'e Pauloyū kay.

Pauloyū ip o'yawēgmukērērēn. Imēnpuye soat ip itakoma jīā o'e Pauloyū kay. Jeipi bewi ip o'ğujēm. ⁵¹ O'jēm Pauloyū. Jesandālia ip o'ğupoypoy ibo ka bewi jejēm puje “Eyukpiwat Deus xe ocekawēn co pin'um puye” i'e am ibo ka watwat pe. ⁵² Itabucayū bit icokkok cīcā o'e—Antioquia ka beayū. Ibiğbuk xipacat cebe ip osunuy.

14

¹ Icônio ka kay ip o'ju Pauloyū. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat o'guwēn ip iğo'a be. Imēnpuye tak gu ip oitabun Jesus kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ² Judeuyū kukukayū bit Pauloyū o'yawēgmukērērēn—itabut'ūmayū. O'yawēgmukērērēn ip Judeu'ūmayū be cekayap puxim. Imēnpuye itakoma o'e ip Pauloyū kay Judeu'ūmayū.

³ Gebuje Pauloyū wuykukukat o'ḡuwēnuwēn soat pe—Icônio ka watwat pe. Ibut cīcā ip osodop ibo ka be. Pūḡ kabia ḡu ip osodop Icônio ka be, ade oitabun Jesus kay buye. Iparara ūma wuykukukat o'ḡuwēnuwēn ip.

— Deus xipan soat kuḡ wuykuḡ — io'e'e ip. Wuywebe i'e ba'oreap o'ḡubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus a'ōbaap o'ḡubapukpuk ip soat etabutpe. Deus ibo ka watwat o'ḡutabun Pauloyū ekajwēn kay.

— Paulo icēmān e'em — io'e ip.

⁴ Imēneju pūḡ taḡ ḡu o'e ip Icônio ka watwat—wara'at taḡtaḡtaḡ ma. Pūḡpūḡ ixeyū'in Judeuyū kay ip o'e. Warara'acayū bit Jesus emumujuyū kay o'e.

⁵ Gebuje pūḡpūḡ Icônio ka watwat o'jekawēn jeka kukukayū eju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

— Ikērēm cuy ip ajukuk. Ayabuḡbuḡ cuy ip wita'am — io'e ip.

⁶ Pauloyū jaoka ojuyap o'yawēḡtobuxik. Imēnpuye dao ma o'jēm ip Icônio ka bewi. Wara'at ka kay ip o'ju. Listra ka kay ip o'ju Derbe ka kay dak, iḡo ka korerenatka kay dak. Ixeyū ka Licônia eipi be opop. ⁷ Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip soat kaka daḡ soat pe ya'ḡo am.

⁸ Taokērēat kay Pauloyū oajēm. Taokērēat Listra ka be osunuy. Ikap'isum pin ma taokērē osunuy. Cexīḡxīḡ pa'ore osunuy. ⁹ Soat Paulo o'e'eiap o'ya'ḡojo. Paulo o'jeak cīcā cekay.

— Deus kay teku itabut jemu'adaam — Paulo o'e jewebe ma.

¹⁰ O'jekawēn taokērēat pe.

— E'āy — io'e. — Cūḡ'i ece — io'e ya'ōberen cebe.

Taokērē tūbit o'āy. Xipan o'jexīḡxīḡ. ¹¹ Paulo be imu'ada buje, o'jewāwā ip ya'ōberen Listra ka watwat.

— Deusyū o'kop wuykay! — io'e ip ja'ōm. — Aḡokatkayū jojo'i ip! — io'e ip jewebebe.

Tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip. O'jewāwā ip Paulo a'ōm ḡu—ja'ōm ma.

¹² — Wuyedeus teku! — io'e ip napa ma. — Júpiter teku! — io'e ip Barnabé muwēnuwēn.

— Wuyedeus tedaku! — io'e ip napa ma. — Mercúrio teku! — io'e ip Paulo muwēnuwēn.

Imēn o'e ip Paulo cekawēnxi buye. Listra ka watwat edeusbaro butet Júpiter i osunuy, Mercúrio i dak.

¹³ Ixeyū edeusbaro duk'a kukukat oajēm Pauloyū kay—Júpiter tuk'a kukukat. Biopak o'tujuajēm. Yaoka ojuy ip imupik am Pauloyū wap. Tūybe deus iān o'e ip. Tumūntitit o'titujuajēm biopak akārāsū eju titmukirik am Pauloyū ya'ōbuyxi cekay ip puye. O'tujuajēm ip aḡoka ekorara exīntabi be. Júpiter tuk'a iboce o'yanuy. Tūybe teyūku wuyedeusyū iān o'e ip. ¹⁴ Apēn e ojuy ip ocewebe iam jetaybin puje, yaḡuybabi'ūm cīcā Pauloyū o'e.

— Tūybe oceju deusyū iān o'e ip — io'e Paulo jebure be—Barnabé be.

Jesay o'ḡuwek ip jaḡuybabi'ūmap mubapuk am ibo ka watwat pe.

Pauloyū o'jedau ajēmāyū kay. O'jekawēn ceweju ip.

¹⁵ — Tapupuyū — io'e. — Imēn ḡu juy epe'e ocewebe! — io'e. — Deus ḡu oceju—aḡokatkayū acā! — io'e. — Oceju dak eyjo'i ma — io'e. — Ocajēm ijoce kawēn idipat muwēn ām eywebe. Eymubu'un am eyedeusbaroyū kay ocajēm ijoce. Te'e ma eyetabun ixeyū kay — io'e ip Listra ka watwat pe. — Deusbaroyū kay eyetabucap cuy epeyepere! — io'e. — Deusat kay juy eyetabun epesop. Deusat soat em itait omuy. Ixe kay acā eyetabun cuy epesop — io'e. — Ixe kabi o'ḡuḡē, ipi dak. Tibog cīcāati dak o'timugē. Ixe soat o'ḡuḡē—kabi daḡat, ipi daḡat tak, tibog cīcāat daḡat tak — i'e'em ip. ¹⁶ — Deus kuyjeayū o'jepere jekpiwan ma ip jeku am—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak — io'e. ¹⁷ — Imēnpit Deus xipacan e'e'uk osunuy soat peam ijodiat peam. Imēn ōn soat podi ma xipat iam wuymutaybitbin. Ixe muba'at muajēmjēm kabi bewi wuywebe. Ixe kadai mu'aypapan wuywebe i'o am. Deus soat em wuyemukaypinput ūmum wuywebe wuyucokcok am. Deus imēn xipan wuykuḡ ibikuy wuywebe wuyetabun am cekay buye — io'e ip. Imēn Paulo Listra ka watwat o'ḡutaybin Deus ekawēn.

¹⁸ Listra ka watwat biopak aoka ojuy jījā tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip puye. Pauloyū bit o'ḡubu'un ip biopak aoka am.

¹⁹ Judeuyū oajēm Pauloyū kay—itabut'ūmayū. Oajēm ip Antioquia ka bewi, Icônio ka bewi dak. Listra ka be ip oajēm. Ade o'ḡubu'un ip Pauloyū kay. O'ḡutakomān ip cekay ip.

Imēnpuye Paulo o'yabuḡbuḡ ip yaokaap ojuy. Kururuḡ Paulo o'tujujēm ip jeka bewi—Listra ka bewi. Kacūḡpe o'jepere ip. Tūybe oe'ū iān o'e ip. ²⁰ Paulo bit o'āy Jesus kay itabucayū cekay ce'awero buje. Waram oōm Listra ka be.

Kuyaje Paulo o'kop Derbe ka be Barnabé eju. ²¹ Kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn ip Derbe ka watwat pe. Imēnpuye tak ḡu oitabun ip Jesus kay.

Gebuje o'jepit ip jedocap e daḡ ma. Listra ka daḡ ip o'jepit Icônio ka daḡ tak, Antioquia ka daḡ tak. ²² Jesus a'ōkayayū jojom ip o'jepit. Ixeyū a'ōmucanucan oekuku ip. Yawēwēm ip oekuku. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Jesus kay eyetabucap cuy epeyepere ġu — io'e. — Jesus kay wuyetabut pima, warara'acat ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e.

— Guyjom pit Deus xe acesop. Ixe soat kukukan pima, cexe ma acesop soat ya'ō kay kūyjobit pima — io'e cebe ip.

Paulo soat kaka dag oeku Barnabé eju.

²³ Ixeyū dak agokatkayū o'taē Jesus day itabucayū kukukayūm. Soat kaka dagwi o'taē ip. Jekpiwa ma o'jewemurun ip jekawēn ām Deus eju. Deus eju o'jekawēn ip o'taē'ibiyū beam. Imēn o'jekawēn ip Deus eju:

— Ocekukukat — io'e ip Jesus pe. — Iteyū agokatkayū juy ejukuk xipan, ekay itabut ip puye — io'e ip Deus pe.

²⁴ O'kop ip Panfilia eipi dag, Pisidia eipi dag tak.

²⁵ Gebuje waram Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip Perge ka be. Atália ka dag ip o'kop.

²⁶ Antioquia ka kay ip o'ju waram. Kobexixi dag ip o'ju. Koap jejēmap ka be ip oajēm—Antioquia ka be.

— Xipan cuy ixeyū ejukuk kapikpiġ pima—ekawēnmuwēnuwēn pima — i mo o'e itabucayū Deus pe ibo ka be koap cēm pima.

²⁷ Oajēm ip ma'ġuto Antioquia ka be jekapikap o'jepere ip puye. Paulo ekawēn co am o'je'awero ip soat Jesus a'ōkayayū.

Gebuje Paulo apēn Deus ixeyū buywatwanap o'ġuwēn cebe ip. Apēn soat kaka dag oekuku ip iap o'ġuwēn.

— Deus juk adi oca'ōmucanucan osunuy Jesus muwēnuwēn pima — io'e. — Judeu'ūmayū be ocemuju jekawēn muwēn ām — io'e. — Tak ġu ip oitabun Jesus kay — io'e cebe ip.

²⁸ Ibo ka be osodop ip ūm kaxi. Jesus a'ōkayayū xe osodop ip ibun ma.

15

¹ Judeuyū o'ju Antioquia ka kay—Judéia eipi bewiayū. Oajēm ip.

Gebuje cedaġ ġu Jesus kay itabucayū o'ġutaybin ip—Judeu'ūmayū o'ġutaybin ip.

— Moisés ekawēn tag eyedaypu'agobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ġu — io'e ip napa ma itabucayū be.

² Imēneju Pauloyū o'jewa'ōxixkik cīcā ceweju ip Judéia eipi bewiacat eju. Imēnpuye Jesus a'ōkayayū itaybin pin o'e ip apēn ġu paxi cūġ ma wuyxe iam.

— Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn tag? Acesuxeedakat ġu xe'e? — io'e ip jewewebe. Imēnpuye ip Paulo o'ġuju Jerusalém ka be, Barnabé dak, jebureyū dak.

— Jerusalém ka be juy epeju — io'e ip. — Epeju juy jekawēn ām Jesus emumujuyū eju—itabucayū kukukayū eju dak — io'e ip. — Epeyewawē juy ceweju ip. “Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn tag? Acesuxeedakat ġu xe'e?” i juy epe'e cebe ip — io'e ip.

³ Pauloyū o'jewemuwēn cebe ip. O'jēm ip Antioquia ka bewi.

O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Cucum pima Fenícia eipi dag o'kop ip, Samaria eipi dag tak. Soat ka dag o'je'awero ip itabucayū eju cucum pima.

— Ade jījā Judeu'ūmayū kuyap jetabucap o'jepere ip — io'e ip. — Jesus kay ip oitabun — Pauloyū o'e cebe ip.

Icokkok cīcā ip o'e itabucayū iboap awēġ tobuxik puje—Fenícia eipi watwat, Samaria eipi watwat tak.

⁴ Oajēm ip Jerusalém ka be. O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Itabucayū kukukayū ip o'tobede, Jesus emumujuyū dak, wara'acayū itabucayū dak. Itabucayū kukukayū o'je'awero ip cexe.

Gebuje Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Deus cuk adi ocebuywatwatn kawēn idipat muwēn ām — io'e. — Pūġ ġu Judeu'ūmat oitabun Jesus kay—ade jījā ma! — io'e Paulo.

⁵ Pūġpūġ pit Fariseuyū o'āy Paulo mukorēm ām—Jesus kay itabucayū.

— Ixeyū dak cuy Moisés ekawēn tag jeku, itabut ma'ġu ip Jesus kay — io'e ip. — Jedaypu'agobixeedakat cuy ip cekawēn tag — io'e ip te'e ma. Imēnpuye Pauloyū o'jewa'ōxixkik cīcā Fariseuyū eju.

⁶ Gebuje Jesus emumujuyū o'je'awero ip Jesus kay itabucayū kukukayū eju. O'jewawēwē jījā ip.

— Apēntak cedaġ wuywebe Judeu'ūmayū mutaybit am Jesus kay itabun ip puje? — io'e ip jewewebe. — “Moisés ekawēn tag cuy epeku,” i du ace'e cebe ip? Imēn ġu xe'e ace'e cebe ip? — io'e ip jewewebe.

⁷ O'jekawēn cīcā ip jeweweju jewemudin ām. Ibun cīcā ip o'jewa'ōxixkik wara'at tagtagtag i'eap puxim.

Pedro o'jekawēn soat pe aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay — io'e. — Kuy bima Deus onaē kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be. Eyetaybit iboam — io'e. — Ixe mo omuju ibikuy osunuy ixe'yū mutabut am jekay buye. ⁸Deus itaybit apēn wuyju jewaḡuyḡuy iam — io'e.

— Ixe mo jebiōḡbuk o'ḡudot Judeu'ūmayū kay apēn wuykay o'ḡudot iap co'i. Imēn Judeu'ūmayū kay dak ōn iam wuymutaybitbin o'e Deus. ⁹Soat ipi daḡayū ibit ma Deus xe. Soat jewejo'o'i ma ip cexe. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk Judeu'ūmayū bewi Jesus kay ip itabut puye. O'ju'uk apēn wuywebewi ikērēat o'ju'uk iap co'i — io'e. ¹⁰— “Cedaḡ ḡu Deus pe jebiōḡbuk muōm ām cebe ip, Moisés ekawēn taḡ ḡu ip puye,” i du eyju e'em? — Pedro o'e. — Iba'ore osunuy wuydobuyū'ūm'ūm pe ixe ekawēn taḡ jeku am. Wuywebe dak iba'ore. Iba'ore kuka o'e Judeu'ūmayū be dak. Imēnpuye “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku,” i'ūmḡu juy ace cebe ip—Jesus kay itabun'isuayū be. ¹¹Wuykukukat Jesus wuydaxijom cekay wuyetabut puye. Wuydaxijom xipan wuykuḡ puye. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak idaxijo itabun puje ip — Pedro o'e.

¹²Guyjom Pauloyū o'jekawēn aweromayū be.

— Deus mo ocemuju kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be — io'e. — Deus a'ōbi juk adi wuywebe i'e ba'oreat oceḡubapukpuk soat etabutpe — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbaca iap juk adi oceḡubapukpuk itabutpe ip — io'e ip aweromayū be. Soat ip mūḡ osodop ya'ḡojom.

¹³Guyjom Tiago o'jekawēn aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay. ¹⁴Simāo Pedro ekawēn epeya'ḡojo kuy — io'e. — Deus xipan Judeu'ūmayū kuḡ iam wuydukūyjojo — io'e. — Deus Judeu'ūmayū o'taē itabut am jekay. Ixe'yū dak o'taē jebekitkiyūm — io'e. ¹⁵— Iboap o'jebapuk kuyayū ekawēn taḡ—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakup ekawēn taḡ — io'e. — Imēn e'em iboaptup:

¹⁶“Ōn Deus,” i. “Waram ocepit ya'at'ibit'a mudim am—Davi duk'a mudim am,” i. “Yadipat'am je'e ma'ḡuto,” i. “Soat xe ijodiat xe wa'ōbuyxian oḡuy apēn Davi ya'ōbuyxi osunuy iap co'i,” i. “Obikuyap taḡ jeku ip waram,” i. ¹⁷“Soat kaka daḡacat itabut je'e okay Judeu'ūmayū,” i. “Webekitkiyūm je'e ip,” i. ¹⁸Imēn wuykukat e'em, i. Kuyje ma iboap o'ḡuwēn, i.

Imēn e'em iboaptup — io'e Tiago. — Imēn cuk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e Deus a'ōbi — Tiago o'e.

¹⁹— “Imēnpuye Judeu'ūmayū kaykay ḡu juy ajop,” i ōn e'em — io'e Tiago. — “Jesus kay itabun'isuayū kaykay ḡu juy ajop,” i ōn e'em — Tiago o'e. — Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—tabun'isuayū be:

²⁰Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Wara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop, wara'at itop kaykay ḡu dak, i. Iēntoyeatēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ḡu, i.

Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—tabun'isuayū be — Tiago o'e.

²¹— Kuy bin ma opop Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū soat kaka daḡ — io'e. — Gasū dak soat kaka daḡ opop ip. Soat Sábado cekawēntup cocom ip wuy'eaweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iboam acā juy ace cebe ip — Tiago o'e.

— Imēn cuy ace! — io'e ip aweromayū.

²²⁻²³Soat ce'awero'ibiyū Tiago be jawēwēap kay ip o'e—soat Jesus emumujuyū, soat itabucayū kukukayū dak, soat itabucayū dak.

Gebuje Jesus emumujuyū cartadup o'tupmubararak itabucayū kukukayū. O'tupmubararak ip tup muju am warara'acayū awēwēaptum—tabucayū awēwēaptum—Antioquia ka watwat awēwēaptum. Xepxep aḡokat kayū o'ḡuju ip cartadup tujowat am Antioquia ka watwat pe. Judas o'ḡuju ip, Silas tak. Judas xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Barsabás i osunuy. Ixe'yū xepxepayū ya'ōbuyxi ip osodop soat xe. Ixe'yū xepxepayū cartadup o'tuptujowat Antioquia ka watwat pe. O'ju ip Paulo eju, Barnabé eju dak.

Cartadup imēn o'e:

Oceju Jesus emumujuyū, itabucayū kukukayū dak, wara'acat itabucayū dak, i. Eykit-pitpityū oceju, i. Kato mujujum oceju soat pe eywebe Judeu'ūmayū be, i. Kato mujujum ocejū soat kaka daḡacat pe—Antioquia ka watwat pe, Síria eipi watwat pe dak, i. ²⁴Kuy bima aḡokat kayū mo a'ḡu eyaḡuymubabi'ūm'ūm oce'in, i. Gasū eyetaybit ḡu apēn oceku cedaḡ iam, i. “Moisés ekawēn taḡ eyedaypu'agobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ḡu,” io'e ip napa ma eywebe, i. Oceju ḡu mo a'ḡu ixe'yū oceḡuju eykay, i. Ja'ōbi ma mo a'ḡu ip o'ju eykay, i. ²⁵Imēnpuye juk a'ḡu oceje'awero pūḡ taḡ ma eyawē ām, i. Gasū xepxep aḡokat kayū ocetaē imuju am eyjom, i. Ixe'yū cum Barnabé eju, Paulo eju dak, i. ²⁶Pauloyū o'yaoka pin kuy bima, i. Inaka iparara'ūm ma wuykukat Jesus Cristo muwēnuwēn oekuku ip, i.

Imēnpuye ikukpin cīcā ip ocexe, i. ²⁷ Xepxepayū oceḡuju eykay—Judas, Silas tak, i. Ixeyū soat ḡuwēn eywebe ḡasū ocekawēn, i. ²⁸⁻²⁹ Iboam acā oceju e'em eywebe: Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ḡu, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ḡu, i. Wara'at tayxi kaykay ḡu juy epesop, wara'at itop kaykay ḡu dak, i. Iboam acā juy oceju e'em eywebe, i. Iboap tag jekukum pima, cedaḡ epeku. Eywātaxipem ḡu juy epesop. Ibūrū ma oceju e'em eywebe eyawēwēm, Deus biōḡbuk tak eyawēwēm, i. Imēn o'tupmubarak ip Judeu'ūmayū awēwēaptup itabucayū kukukayū Jerusalém ka be awerom pima.

³⁰ Gebuje taē'ibiyū cartadup o'tuptujowat ip Antioquia ka watwat kay—itabucayū kay. Judas o'tuptujowat, Silas eju. O'ju ip Barnabé eju, Paulo eju dak.

Yajēm puje soat itabucayū o'tomuwā ip je'awero am.

³¹ Gebuje ip o'tupūm cebe ip. Itabucayū kukukayū ya'ōberen o'tupcoco soat pe ya'ḡjo am. Soat ip icokcok o'e ibodup ekawēn co buje.

³² Judas Silas tak itabucayū o'yawēwē ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Deus ekawēn ip o'ḡutaybitbin. Imēnpuye biḡ ma ip itabut o'e Jesus kay. Icockok ip o'e jetabucap kuḡ. Pūḡ kabia ḡu osodop ip Antioquia ka be.

³³ Ibocewi o'jewemuwēn ip itabucayū be.

— Deus cuy xipan jeydujupit — itabucayū o'e cebe ip.

O'jepit ip Jerusalém ka be. Kuy bima o'ḡuju'iyayū kay ip o'jepit. ³⁴ Imēnpit Silas o'jepit ḡu.

— Ijoce ma oḡuy — io'e. — Ocepit ḡu juy — io'e.

³⁵ Paulo dak Antioquia ka be osunuy, Barnabé dak. Wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip adeayū be. Jebureyū eju wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip.

³⁶ Ibun'ūm pima Paulo o'jekawēn Barnabé eju.

— Ga'a juy acepit — io'e. — Soat kaka daḡ cuy aju—kuy bima Deus ekawēn aḡuwēnuwēn iap kaka daḡ — io'e. — Wuynomukay juy acepit waram Jesus a'ōkayayū jom — io'e. — Ga'a acepit xipat paxi opop ip iam — io'e Barnabé be.

— Ga'a — io'e Barnabé.

³⁷ Barnabé ma João Marcos dujowat ojuy ceweju ip. ³⁸ Paulo bit ibu'u o'e tujowan.

— Oxe ma xipat ḡu João Marcos ju am wuyweju — Paulo o'e. — Koap pima mo wuyiwat — io'e. — Panfilia eipi be bima, o'jepit — io'e. — Wuyweju bit mo oibu'un Deus ekawēn muwēn ām — io'e. — Obu'u oce ikuḡ — Paulo o'e.

³⁹ O'jewa'ōixkik cīcā ip. Imēnpuye o'jeok ip jewewejuwi oibu'un ikuḡ puye.

Gebuje Barnabé João Marcos o'tujowat jeweju. Kobexixi be ip oōm. Tiboḡ cīcāati o'timudek ip. Chipre eipi be ip o'ju—tip'awerorobog pe.

⁴⁰ Gebuje Paulo wara'at ma o'taē jeweju am. Silas o'taē jeweju am. Soat ikitpitpiyū o'jekawēn Deus eju cebeam ip—Antioquia ka watwat.

— Bay, xipan soat kuḡ ēn — io'e ip. — Iteyū xepxepayū juy ejukuk xipan — io'e ip Deus pe.

⁴¹ Paulo o'ju Silas eju. Síria eipi daḡ oekuku ip, Cilícia eipi daḡ tak. Deus ekawēn itabucayū mutaybitbin oekuku ip.

16

¹ Pauloyū o'ju Derbe ka be, Lистра ka be dak. Lистра ka be aḡokatkat osunuy. Jesus a'ōkayat osunuy. Ibutet Timóteo i osunuy. Paulo o'ju Timóteo kay. Timóteo xi Judeu osunuy. Ixe ayacat Deus ekawēn kay itabut osunuy. Cebay Judeu ḡu osunuy—Grego acā. ² Jesus a'ōkayayū Timóteo o'ḡuwēn Paulo be—Lистра ka watwat, Icónio ka watwat tak.

— Timóteo xipat cīcā — io'e ip Paulo be.

³ Timóteo dujowat ojuy o'e jeweju jebuywatwat'ukan Paulo. Koap Paulo Timóteo o'taypu'aḡobixeedakat Judeuyū babi daḡ, ade Judeuyū osodop ika kay ip cumiat ka be buye. Itaybit cīcā osodop ip Timóteo Judeu'ūmat ipot iam, taypu'aḡobixeedakat'ūm iam tak ixeyū Judeuyū.

⁴ Gebuje Paulo o'ju Silas eju, Timóteo eju dak. Soat kaka daḡ ip oekuku Jesus kay itabucayū jojom. Jerusalém ka watwat pe jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip. Jesus emumu-juyū be jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip—itabucayū kukukayū be jawēwēap muwēnuwēn. Mēnku Judeu'ūmayū jekuku iap muwēnuwēn oekuku ip.

— Kūyjobin cuy epesop eyawēwēap ekawēn kay — io'e ip itabucayū be soat kaka watwat pe.

Soat kaka daḡ oekuku ip imukūyjojom.

⁵ Imēneju biḡ ma itabut o'e Jesus kay. Soat kabia warara'acayū oitabun Jesus kay.

⁶ Deus biōḡbuk Pauloyū o'ḡujuat ḡu Ásia eipi be. O'ḡujuat ḡu ip iboce Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpuye Frígia eipi daḡ ip oekuku Galácia eipi daḡ tak. Kapurūḡ tag ip oekuku.

⁷ Ibocewi oajēm ip Mísia eipi tēg ma. Bitúnia eipi be cu ojuy ip. Deus biōgbuk pit o'gujuat gu ip. ⁸ Imēnpuye Mísia eipi dağ o'timudek ip. Trōade ebikopap pe oajēm ip. Ibo ka tibog cīcāati xe osunuy.

⁹ Gebuje Paulo jexey jo'iat o'jojojo ixē exima. Trōade ka be bima o'jojojo. Agokatkat o'jojojo jexey jo'iat pe. Macedônia eipi bewiat o'jojojo. Cūg'i osunuy.

— Macedônia eipi kay juy ejot — io'e Paulo be jexey jo'iat pe. — Ocebuywan cuy ece — io'e Paulo be.

¹⁰ Paulo imēn jexey jo'iat o'jojojo. Ōn tak cuk Paulo xe oğuy Trōade ka be bima. Ōn Lucas—judup mubarararagat. Macedônia eipi kay a'gu cu ojuy ocejewaguy Paulo exey jo'iat puye. Ocetaybit cīcā Deus cuk ocemuju Macedônia eipi kay kawēn idipat muwēn ām iam.

¹¹ Gebuje kobexixi be oceōm. Ocejēm Trōade ka bewi. Tibog cīcāati ocetimudek. Cūg ma oceju tip'aweroro kay Samotrácia eipi kay. Kuyaje oceju Neápolis ebikopap kay.

¹² — Gebuje Filipos ka kay oceju. Filipos ka Macedônia eipi be opop. Ikabog cīcā ma o'sukadop. Wara'atka bodi ma ikabog o'sukadop—Macedônia eipi beatka bodi ma. César ebekitkit ibo ka o'sukada Roma ka kukat ebekitkit. ¹³ Ağoka bewi ocejēm Sábado kabia.

Idibi wābū kay oceju.

— Judeuyū aco'i kawēnwēn Deus eju ijoce — i juk a'gu oce'e.

Aoyū awerom osodop ip iboce. Ocabik ma a'gu ceparakpe ip—aweroayū parakpe.

¹⁴ Gebuje Deus ekawēn oceguwēn cebe ip. Ayacat iboce osunuy. Ibutet Lídia i osunuy. Tiatira ka bewiat osunuy. Pago idipat teidada'ukat osunuy. Deus kay itabucat osunuy. Deus Paulo ekawēn o'ğubapuk Lídia be itabut cīcā i'e am. Imēnpuye itabut cīcā o'e Jesus kay. ¹⁵ O'jewemubatisanat “Jesus ebekit ōn ġasū bit” i'e am soat pe. Lídia duk'a watwat tak o'jewemubatisanat ip, itabut puye. Lídia o'jekawēn ocewebe.

— Eyxe wuykukukat Jesus kay wetabut pima, oduk'a be juy epesop ġasū bit — io'e ocewebe.

Imēnpuye Lídia duk'a be ocesop Filipos ka be bima.

¹⁶ Gebuje ayacat ocedopabijuk—yaypan'isuat—cekariwa be imudadaybotbot'ibit. Deus eju Judeuyū kawēnwēn'uk osodop iap kay cum pima, ocedopabijuk. Ibiōgbuk kērēat kuğ osunuy jewebe. Ibiōgbuk kērēat a'ōbi yaypan'isuat apēn ġuyjom je'bapuk iap muwēnuwēn'uk osunuy adeayū be. Ağokatkayū yaypan'isuat kukayū osodop ip. Ade dinheiro bubum ip osodop apēn ġuyjom je'bapuk eykay iap muwēğap teim. Ixe yaypan'isuat ocedopabijuk. ¹⁷ Jewāwāwām oekuku ocenomuju soat kabia. O'jekawēn ocekawēn coco'ukayū be.

— Teyūku Deus a'ō kay kŷyjobicayū — io'e'e'e. — Ixe Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat — io'e'e'e'e. — Apēn wuyewedaxijo but iap muwēnuwēn wuywebe — io'e'e'e ya'ōberen ocekawēn coco'ukayū be.

¹⁸ Iboap muwēnuwēn oekuku ocedobatban yaypan'isuat. Wara'at kabia dak. Wara'at kabia dak. Ade kabia iboap muwēnuwēn oekuku ocenomuju. Imēnpuye Paulo yukpiceğēn o'e cekay. O'jekorepēn yaypan'isuat kay.

Gebuje Paulo o'jekawēn ibiōgbuk kērēat pe—yaypan'isuat peat pe.

— Ejēm cuy yaypan'isuat pewi — io'e. — “Ejēm cuy,” i ōn e'em ewebe Jesus a'ōbi — Paulo o'e.

Gebuje'isum ma o'jēm cebewi. Xipat o'e.

¹⁹ Cebewi ibiōgbuk kērēat cēmap co buje, yaypan'isuat kukayū oitakomān ip Paulo kay.

— ġasū bit ixē ibiōgbuk kērēat a'ōbi ġuwēn ġu — io'e ip. — Abu dinheiro je'ğūm ocewebe ġasū bit? — io'e ip.

Pauloyū o'jat ip. Akiju ip o'tujowat. Jeka kukukat topabe o'tujowat ip imuymuy am.

²⁰ Gebuje o'jekawēn ip jeka kukukayū eju.

— Teyūku Judeuyū — io'e ip. — Wuyka watwat kaykay ip — io'e ip napa ma. — Iwaru ma ocemutaybitbin ip. Jebabim ip ocemutaybitbin — io'e ip. ²¹ — Cedağ ġu iteyū e'eap tağ wuyeku am, wuyju Roma ka kukukat ebekitkit puye — io'e ip napa ma.

²² Gebuje ibo ka watwat oitakomān ip Pauloyū kay, imuymuy buje. Ika kukukayū Pauloyū eekabek o'ğuwekuwek ip.

— Epeyukxabimupokupoğ cuy daxadaypam — io'e ip.

²³ O'yukxabimupokupok cīcā ip. Daomūnmūnap'a be o'ğūōm.

— Ağ cuy epesop cekay — io'e ip daomūnmūnap'a kukukat pe. — Epejowiwi juy ip ijēmap puxim — io'e ip.

²⁴ Iboap co buje āmap'abi be Pauloyū o'ğūōm iğo'a kukukat. Badiat'abi be ip o'ğūōm, “Xipan cīcā juy iteyū epejowiwi,” i juk o'e buye. Sui o'suimuōm ip iptok pe. O'jekağobiece ip parakpe. Cem cīcā o'e ip. Ceok pa'ore ip o'e.

²⁵ Iximadakpe Pauloyū o'jebibododon Deus kay. O'jekawēn ip Deus eju. Ibi-bodo a'ļojom o'e ip soat daomūnmūnap'a beayū. ²⁶ Ipi o'jexixi gebuje bit. Imēnpuye

daomūnmūnap'abi'ip o'je'abi'ipekutu. Soat xīntabi dak jekpiwa ma o'jeorek. O'tomodip'uk. Ikağobimuparakap'ip tak o'jeipeorek jekpiwan ma.

²⁷ Imēn cebapuk puje daomūnmūnap'a kukukat o'jewūrūğ. Xīntabi tomudip'uk'uk o'jojojo. Tūybe taomūnmūnayū kuy o'jēm iān o'e. Imēnpuye jepaja o'ju'uk iyuk pewi jewaoka ojuy.

²⁸ Imēnpuye Paulo ya'ōberen o'jewāwā.

— Ecewaoka ɣu juy — io'e ya'ōberen. — Ocejēm ɣu buk — io'e. — Soat oceju ijoce mabuk — io'e yakukukat pe.

²⁹ — Wexiktak cuy eğūm owebe — io'e jebure be ya kukukat. — Etojet cuy kabia iam. O'ğūm cebe. Badi o'ju.

Pauloyū kay o'ju. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. O'jēğ'aecōğcōğ Pauloyū dopabe.

³⁰ O'tujujēm ip yabewi.

— Obureyū — io'e. — Apēntak wewedaxijo but? — io'e.

³¹ — Etabun cuy eɣuy Jesus kay—wuykukukat kay — io'e. — Etabut pima Deus jedaxijo. Eduk'a watwat tak idaxijo — io'e ip.

³² Gebuje Paulo Deus ekawēn o'ğuwēn yakukukat pe, soat tuk'a watwat pe dak. ³³ Soat ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Daomūnmūnap'a kukukat Pauloyū o'yukxabiwuy iximadakpe ma.

Gebuje daomūnmūnap'a kukukat o'jewemubatisanat “Gasū bit Jesus ebekitkit oceju” i'e am jebureyū be. Soat tuk'a watwat tak o'jewemubatisanat. ³⁴ Pauloyū o'tujowat ip jeduk'a be. Puybit o'ğūm cebe ip.

— Juku eyxan — io'e. — Epejo'o — io'e.

Soat ip icokkok cīcā o'e Jesus kay itabut puye.

³⁵ Kabia buje Filipos ka kukukayū te'e ma sorarayū o'ğuju daomūnmūnap'a beayū dakoy am—Pauloyū dakoy am.

— Pauloyū juy epeğujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip sorarayū be.

³⁶ O'ju ip daomūnmūnap'a be. Ika kukukayū ekawēn o'ğuwēn ip iğo'a kukukat pe.

Ixe o'ju Pauloyū kay.

— “Pauloyū juy epeğujēm daomūnmūnap'a bewi,” i juk o'e ip oceka kukukayū — io'e yakukukat Pauloyū be. — Epejēm cuy — io'e ip. — Eyekupinap tağ cuy epeju — io'e Pauloyū be.

³⁷ Imēnpit Paulo ika kukukayū a'ō kay ɣu o'e.

O'jekawēn sorarayū be Paulo.

— Oceju soat eipi kukukat ebekitkit—César ebekitkit Roma ka kukat ebekitkit — io'e. — Soat etabutpe ip ocukxabiaokaka — io'e. — Ocedujowat ɣu ip ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukat kay ocekawēn co am — io'e. — Itaybit ɣu mo a'ɣu ip Pauloyū ikērēat o'ğujurūğ iam, o'ğujurūğ ɣu iam tak, ocekawēn co'ūm puye. Jetaybitpun'ūma ip ocemuōm daomūnmūnap'a be — io'e. — Iba'arēm ma ip ocemujēm ojuy! — io'e. — Iba'arēm ɣu juy ip ocemujēm — io'e. — Soat etabutpe juy ip ocemujēm — Paulo o'e.

³⁸ Imēneju sorarayū o'jepit ika kukukayū kay. Paulo ekawēn o'ğuwēn ip cebe ip.

— César ebekitkit teyūbitku — io'e ip. Imēnpuye ika kukukayū iparara jījā ip o'e César ebekitkit ukxabi mupok pi osodop buye.

³⁹ O'ju ip Pauloyū kay. Daomūnmūnap'a be ip o'ju.

— Oceju juk a'ɣu xipan ɣu eykuk kapusu — io'e ip. — Imēnpit eyaɣuyba'ūm cuy iboap kay — io'e. — “Filipos ka kukukayū juk a'ɣu ikērēm cīcā ocekek,” i'ūmɣu juy epe'e — io'e ip. — Epejēm oceka bewi — io'e ip Pauloyū be.

⁴⁰ O'jēm ip daomūnmūnap'a bewi. O'ju ip Lída duk'a be. Ixe duk'a be osodop ip kawēnwēn Jesus a'ōkayayū eju. O'yawēwē ip. O'jēm ip ibocewi.

17

¹ Pauloyū o'ju Tessalōnica ka kay. Cucum pima o'kap ip Anfīpolis ka dağ, Apolōnia ka dağ tak. O'ajēm ip Tessalōnica ka be. Ebağūğ esemana ibo ka be ip osodop. Judeuyū e'aweroroap'a ibo ka be o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a. ² Ebağūğ Sábado bima iğo'a be o'jujuju ip. Oōm ip iğo'a be.

Gebuje Paulo Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn iğo'a beacat pe. Imutaybitbin o'e ip.

³ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk adi Jesus Cristo o'ğuwēnuwēn — io'e. — Imēn e'em ip:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Waram imēnpit jetai, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup — io'e. — Ibodup ekawēn tağ o'jebapuk Jesus pe — io'e. — Ōn ixe Jesus muwēnuwēn eywebe. Deus ixe Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — Paulo o'e.

⁴ Iboap co buje ade Judeuyū oitabun Jesus kay. Pauloyū eju oekuku ip. Ade Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū dak oitabun Jesus kay—Deus kay itabut osodop'iyayū. Ade aoyū dak oitabun Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ibuyxiayū.

⁵ Warara'acayū bit oitabutkarey Pauloyū kay Judeuyū—itabut'ūmayū. Itabutkarey o'e ip ibadipipyū oitabun Jesus kay buye. Itabutkareyayū ikērēat mujurūgrūg'ukayū o'tomuwā je'awero am. Ibukapik'ūmayū o'tomuwā ip—kaycōm'ūmayū. O'je'awero ip itabutkareyayū Pauloyū o'jomuymuy buye. Itabutkareyayū warara'acayū o'gutakomān ip Pauloyū kay. Puyxibut'ūm ip oōm Jasão duk'a be Pauloyū bu ojuy. Pauloyū dujowat ojuy ip aweromayū kay. ⁶ Pauloyū bit o'tobuxik gu ip Jasão duk'a be. Imēnpuye Jasão o'jat ip Pauloyū nuypa pe, Pauloyū ka'ūm puye. Wara'acat itabucayū dak o'jat ip.

Ibocewi o'tujowat ip ika kukukayū kay. Pauloyū o'jomuymuy ip ika kukukayū be.

— Soat kaykay teyūku osodop! — io'e ip napa ma. — Soat kaka dağ ip oekuku wuybadipyū kaykay — io'e ip napa ma. — Wuyka be gasū ip oajēm — io'e ip. ⁷ — Jasão ixeyū o'tujuōm jeduk'a be tūy ām — io'e ip jeka kukukayū be. — Wuyeipi kukukat a'ōdadam ip—César a'ōdadam — io'e ip napa ma. — “César gu soat kukukat—Jesus acā,” i napa ma e'em ip ocewebe — io'e ip napa ma.

⁸ Iboap co buje ika kukukayū oitakomān Pauloyū kay Pauloyū wuyeipi kukukat a'ōdadam tūybe iān o'e buye. Adeayū dak oitakomān cekay ip. ⁹ Imēnpuye ika kukukayū dinheiro o'jat Jasãoyū xewi Pauloyū mujēmap teida am.

— Pauloyū juy epeğuyēm wuyka bewi — io'e ip Jasãoyū be. — Ixeyū jēm puje waram eyedinheiro oceğūm eywebe — io'e ip.

Jasãoyū o'ğuypicat ip waram tuk'a be. ¹⁰ Imēnpuye Jasãoyū Pauloyū o'ğujēm jeka bewi. O'ğujēm ip ixima be. O'ğuju ip Beréia ka kay.

Pauloyū o'ju Beréia ka kay. Oajēm. Judeuyū e'aweroroap'a be ip oōm Deus eju kawēnwēnap'a be.

¹¹ Gebuje Pauloyū Deus ekawēn Beréia ka watwat o'gutaybitbin. Beréia ka watwat Tessalōnica ka watwat puxim gu ip osodop. Itabut pin ip osodop icēmat a'ō kay. Paulo ekawēn coco'uk ip osodop. Soat kabia Deus ekawēn tup coco'uk ip osodop jetaybit am Paulo icēmān paxi e'em iam, icēmān gu paxi iam tak. ¹² Imēneju ade ma oitabun Jesus kay. Ade Judeuyū itabut o'e ip cekay. Ade aoyū dak itabut o'e ip Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ya'ōbuxiyayū. Ade ağokatkayū dak itabut o'e Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū.

¹³ Gebuje Judeuyū o'yawēgtobuxik Paulo Deus ekawēn muwēnuwēn Beréia ka be iap awēğ—Tessalōnica ka watwat. Imēnpuye Paulo kay ip o'ju. Oajēm ip. Paulo awēğ o'yawēgmukērērēn ip Beréia ka watwat pe. O'jomuymuy jīā ip. O'gubu'un ip Paulo a'jo am.

¹⁴ Gebuje itabucayū Paulo o'tujowat tibog cīcāati be. Silas pit Beréia ka be o'jecū, Timóteo dak. ¹⁵ Ibocewi Paulo o'tujowat ip Atenas ka be. Paulo dujowacayū o'jepit jeka be—Beréia ka be. Jepitpin pima, Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— “Gaxīn ma juy epesot okay,” i juy epe'e Silasyū — io'e cebe ip. — “Ibun gu juy epesop Beréia ka be,” i juy epe'e cebe ip—Silas pe, Timóteo be dak — io'e Paulo cebe ip.

¹⁶ Paulo yağuybabi'ūm'ūm o'e Atenas ka watwat kuğ. Silasyū ajēmap wiwim osunuy ibo ka be. Ade deusbaroyū kay itabut cīcā ip osodop Atenas ka watwat. Tūybe ade deusyū iān o'e ip Atenas ka watwat. Paulo o'yukpiceğēn deusbaroyū biōğbuk cocom puye. Atenas ka watwat kuğ yağuybabi'ūm'ūm o'e.

¹⁷ Gebuje Paulo o'jekawēn Atenas ka watwat eju. O'jekawēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Judeuyū eju o'jekawēn Judeuyū'ūmayū eju dak—Deus kayayū eju. Wuyjuyū e'aweroroap pe dak o'jekawēnwēn soat kabia aweromayū eju. ¹⁸ Itaybit cīcāyū dak o'jekawēnwēn Paulo eju—Estóicoyū, Epicureuyū dak. Ixeyū ağokatkayū itaybit cīcā osodop ip. Paulo o'ğuwēnuwēn ip jeweweju.

— Apēntak sute e ojuy itaybit'ūmat? — io'e ip.

— Deus muwēnuwēn teku oxe bit — io'e warara'acayū. — Wuyju bit wuyetaybit gu i'em — io'e ip.

Imēn o'e ip, Paulo soat em Jesus muwēnuwēn oekukuku buye, wuye'ū buje waram acejetait iap muwēnuwēn oekukuku buye dak. Jesus buten itaybit gu ip osodop.

¹⁹ Gebuje itaybit cīcāyū Paulo o'tujowat je'aweroroap pe jeweweju kawēn ām. Je'aweroroap putet Areópago i osunuy.

²⁰⁻²¹ — Ekawēn iisuat cuy epeğuwēn ocewebe — i'e'e'uk osodop ip jewewebe Atenas ka watwat soat em.

Soat em iisuat muwēnuwēn oekuku ip iisuat cocom tak. Paulo o'ju je'aweroroap pe Atenas ka beayū eju.

— Ejot cuy oceweju ekawēn iisuat muwēn — io'e ip Paulo be. — Apēn etaybit iap cuy eğuwēn ocewebe — io'e ip. — Ekawēn iisuat cuy ocemutaybin ece. Wara'an ma ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — Oceya'jojo gu buk iboap. Ocetaybin pin iboam — io'e ip Paulo be.

²² Gebuje Paulo o'jekawēn cīcā ceweju ip iboce Areópago be.

— Atenas ka watwat — io'e Paulo. — Eyetabut cīcā deusbaroyū kay. ²³ Deusbaroyū biōgbuk cocom ocekekuku ijoce. Pūg'a oyajojo wit'a mugēgē—eyedeusbaroyū kay eyegebubuap'a. Ibararak opop iġo'a eju. Imēn e'em: "Wara'at paxi omuy deus, i. Ocetaybit ġu buk ixem," i. Ijop'a oceyamugē cekay ocegebubuap'am," i. Imēn ibararak opop iġo'a eju — Paulo o'e. — Ōn pit wetabut ixē kay. Ixe Deusat. Ka'ūma kay ixē. Ixe wuywemutaicin, wuyumu'ada'adam tak. Ixe wuyxat ūmūm wuywebe. Wuydoti dak iūmūm. ²⁶ Soat ka daġacat o'ġu'acog pūg aġokatkat pēwi. Jebikyup taġ ip o'ġujuju soat kaka daġ. Poce ixeyū jeedop iap o'ġuwēnuwēn, poce ixeyū cum iap tak — io'e Paulo. ²⁷ — Deus imēn o'ġuwēn ixeyū etaybit am ixem, jekay jetabut am tak. Wūy ġu wuywi nuynuy—wuytēg ma. Deus dobuxik pin pima, iba'ore ġu wuywebe tobuxik am. ²⁸ Wuyetait ixē itait puye. Soat taġ wuyju cūgūg cucum ixē aġ wuykay buye. Wuyju kake ixē kake buye — Paulo o'e. — Eybadipyū dak imēn o'e—tupmubararak'ukayū: "Deus ebekitkit wuyju dak," i mo o'e ip. ²⁹ Deus ebekitkit wuyju. Imēnpit xipat ġu wuywebe i'e am: "Deus wita'a mugēgē buxim" i, "Deus ouro mugēgē buxim" i dak, "Deus prata mugēgē buxim" i dak, "Wuyemu'amugēgē'a buxim" i dak — Paulo o'e.

³⁰ — Kuyje ma Deus ġebum ġu osunuy apēn ipi daġacat ikērēat o'ġujurūgrūg iap kay, kawēn icēmān itaybit'ūm ip puye. Gasū bit "Ikērēat mujurūgrūg ap cuy epeyepere," i'e em Deus soat pe wuywebe — Paulo o'e.

³¹ — Deus aġokatkat o'taē—Jesus o'taē — io'e. — Kabia o'ġuwēgūn. Soat ijodiat je'apuk Deus wap ixē kabia be. Abuyū ikērēat kuġ Deus xe iap Jesus ġuwēn. Abuyū ikērēat kuġ gu iap tak ġuwēn. Cūg ma ġuwēn itaybit puye. Deus pe waram Jesus mutaīt puje soat iboap o'ġubapuk soat pe wuywebe — Paulo o'e Atenas ka watwat be.

³² "Deus ce'ūat o'ġutait waram" i'e buje Paulo ekawēn o'jowaywayway ip Atenas ka watwat'in. Warara'acat pit Paulo ekawēn kay o'e ixeyū'in.

— Waram pima juy ġuto ejot iboam ocemutaybin am — io'e ip Paulo be.

³³ Paulo o'ġēm cexewi ip.

³⁴ Pūg pūg aġokatkayū oitabun ip Jesus kay. Paulo eju oekuku ip oitabun'iaiyū. Pūg ma itabucat putet Dionisio i osunuy. Ixe Areópago be je'aweroro'ukat osunuy. Ayacat tak itabut o'e Jesus kay. Damáris i ibutet osunuy. Pūg pūg ā oitabun Jesus kay.

18

¹ Guyjom Paulo o'ġēm Atenas ka bewi. Wara'at ka kay o'ju—Corinto ka kay.

² Paulo oajēm aġokatkat kay—Áquila kay. Áquila Roma ka bewiat osunuy. Kuy mo o'ġēm Roma ka bewi jetayxi eju. Itayxi butet Priscila i osunuy. Áquila Judeu osunuy. Bekin pi ma Ponto eipi be osunuy. Kuy ma mo o'ġēm ip Roma ka bewi Itália eipi bewi. Soat kukukat putet Cláudio i osunuy. O'ġēm ip ixē Cláudio jeipi bewi Judeuyū o'ġujēmat puye. Oajēm Áquila kay Paulo. ³ Áquila torojo'a mugēgē'ukat osunuy—ixee'a'a mugēgē'ukat. Paulo dak ixee'a'a mugēgē'ukat osunuy. Ixee'a'a deidada'uk ip osodop—Paulo, Áquila dak. Xepxem ip o'jekapikpik. Imēnpuye Paulo Áquila duk'a be osunuy Corinto ka be bima.

⁴ Gebuje soat Sábado cucu'uk osunuy Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixe dak Jesus o'ġuwēnuwēn iġo'a be Judeuyū aġuyumuwarururun ojuy, Judeu'ūmayū aġuyumuwarururun ojuy dak.

— Icēmān Jesus acā Deus emunaē — i'e'e'uk osunuy cebe ip.

⁵ Silas tak oajēm Paulo kay, Timóteo dak. Macedônia eipi bewi ip oajēm. Jesus o'ġuwēnuwēn cīcā ip Judeuyū e'aweroroap'a be.

— Deus Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip.

⁶ Pūg pūg Judeuyū'in Paulo ekawēn kay'ūm cīcā o'e. Paulo o'jomuymuy jūjā ip. O'ya'ōdada jūjā ip. Imēneju Paulo oibu'un ceweju ip je'awero am.

— Jesus ekawēn oġuwēn eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ġu wekawēn kay — io'e. — Ipiat'ajojoap pe eyju buje, ōn ma okpiwat ġu Deus xe. Eyju bit eyukpiwat, cekay eyetabut'ūm puye — io'e Paulo. Paulo jesay o'ġuxikxik ixeyū xewi ijēm puje okpiwat ġu iap mubapuk am cebe ip.

⁷ Ibocewi o'ġēm, Judeuyū cekawēn kay'ūm puye.

Tício Justo duk'a kay o'ju. Ixe duk'a Judeuyū e'aweroroap'a tēg ma o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a tēg ma. Itabut osunuy Deus kay. Ixe duk'a be o'ju Paulo. Judeu'ūmayū be o'ju Jesus ekawēn muwēn ām.

Gebuje Paulo Jesus o'ġuwēnuwēn Tício Justo duk'a be. ⁸ Crispo itabut o'e wuykukukat Jesus kay—ixe duk'a watwat tak. Ixe Crispo Judeuyū e'aweroroap'a kukukat osunuy. Itabut o'e Jesus kay ġasū bit. Warara'acayū dak oitabun Jesus kay. Tak ġu Corinto ka wat oitabun. Deus ekawēn co buje ip oitabun. O'jemubatisasanat ip “Jesus ebekitkiyū oceju ġasū bit” i'e am jebureyū be.

⁹ Gebuje jexey j'o'jojo Paulo. Wuykukukat o'jebapuk Paulo kay jexey j'o'iat pe. Ixima be o'jekawēn Paulo eju.

— Epararam ġu juy eġuy — io'e Paulo be. — Mūġ ġu juy eġuy — io'e. — Ebibu'um ġu juy eġuy wekawēn muwēn ām — io'e. ¹⁰ — Ōn ma exe oġuy — io'e. — Imēnpuye aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Ade mabuk itabut je'e okay ijop ka watwat — wuykukukat o'e Paulo be jexey j'o'iat pe.

¹¹ Imēnpuye Paulo ibun cīcā osunuy Corinto ka be. Pūġ koato osunuy ibo ka be, koato ipidase dak. Soat em Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

¹² Gebuje Judeuyū Paulo kay ġu o'e ip. Paulo o'jat ip taomūn ojuy. O'tujowat ip Gálio be ya'tjo am. Gálio Grécia eipi kukukat osunuy. Tecuġap osunuy. Oōm ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a be. Paulo o'jomuymuy ip.

¹³ — Teku ocemubu'u'un kuyat ekawēn taġ wuyeku am — io'e ip Gálio be. — “Xipat ma epesop Deus xe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ jekukum ġu ma'ġu eyju,” i napa ma teku e'em wuywebe — io'e ip. — Eġukorēm cuy! — io'e ip.

¹⁴ Paulo jede ojuy o'e jemuymuyayū be. Gálio bit:

— Ecede ġu juy — io'e Paulo be.

Gálio bit o'jede Judeuyū be.

— Judeuyū — io'e. — Ōn pit ite aġokatkat oġukorēm ġu — io'e. — Wuykukukat mupubutbun puje, ōn kajuk oġukorēm, ikērēat kuġ wuykukukat xe buje dak — io'e. ¹⁵ — Jawa'ōxikxikxi eyju. “Teku wuybadip ekawēn mukērērērēn,” i'e'em eyju — io'e. — “Teku wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu jekukum,” i'e'em eyju. Imēnpuye ōn pit oġukorēm ġu. Eyju ma juy epeġukorēm — io'e Judeuyū be. — Eyxe ma ikērēat kuġ. Oxe bit ikērēat kuġ ġu — io'e.

¹⁶ O'ġujēm ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a bewi. ¹⁷ Imēneju Judeu'ūmayū itakoma o'e ip Judeuyū kay, Paulo o'tujujēm puye. Imēnpuye Sóstenes o'jat ip Judeu'ūmayū. O'jat ip ixe Judeuyū e'aweroroap'a kukukat puye. O'ġupokupok cīcā ip ibimāmāyū ekawēn cocoap'a exīntabi weġūn. Gálio bit ak'adit'ūma osunuy ixeyū kay.

— Āġ ġupokupok ip — io'e jewebe ma. — Ōn ġu wukpiwat. Wa'ōbi ġu ip imupokupog — io'e.

¹⁸ Pūġ kabia ġu Paulo Corinto ka be osunuy. Ibun ma osunuy Jesus a'ōkayayū eju. Guyjom o'jewemuwēn cebe ip. Corinto ka bewi o'jēm. Síria eipi daġ cu ojuy.

¹⁹ Éfeso ka kay o'ju. Priscila o'ju ceweju, Áquila dak. Cencreía ka daġ ip o'kap. Cencreía ka be bima Paulo o'jakoeat apēn kuy bima Deus pe o'e iap taġ. Waram ip o'ju kobexixi daġ. O'timudek ip. Oajēm ip Éfeso ka be. Paulo oibu'un cewejuwi ip—Áquila ejuwi, Priscila ejuwi dak.

Gebuje Paulo Judeuyū o'tobuxik. Oōm je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus o'ġuwēnuwēn cebe ip. O'jewa'ōxikxik Judeuyū eju.

²⁰ — Ibunbun ma juy eġuy ocexe — Judeuyū o'e cebe.

Paulo bit ibu'u o'e cexe ip.

²¹ — Ka'ūma — io'e. — Deus ibikuy bima bit ocepit eykay — io'e cebe ip.

O'jewemuwēn cebe ip. Éfeso ka bewi o'jēm. Kobexixi daġ o'ju.

²² Cesaréia ka ebikopap pe cemūġ puje o'ju Jerusalém ka be. Itabucayū kay o'ju. O'tobede ip.

Gebuje kapurūġ taġ o'ju Antioquia ka kay Síria eipi beat ka kay. ²³ Jay. Oajēm. Ibun ma osunuy ibo ka be.

Gebuje itabucayū o'ġutaybinbin. Soat kaka daġ imutaybitbin ip oekukuku. O'jēm Antioquia ka bewi. Kapurūġ taġ o'ju. Galácia eipi daġ oekukuku, Frígia eipi daġ tak. Jesus a'ōkayayū mutaybinbin oekukuku. Itabut cīcā ip o'e cūġ ma o'ġutaybinbin puye.

²⁴ Apolo oajēm Éfeso ka be. Apolo aġokatkat osunuy. Judeu osunuy. Alexandria ka bewiat osunuy. Idim cīcā o'jekawēnwēn. Itaybit cīcā Deus ekawēn. ²⁵ Kuy bima wara'acat ixe o'ġutaybitbin wuykukukat e daġ wuyeku am iam. Jedokdokap kuġ o'ġutaybitbin ip. Cūġ ma o'ġutaybitbin apēn wuykukukat cuk adi oekuku iam. Itaybit osunuy apēn João Batista adeayū o'ġubatisasan ikērēat mujurūġrūġap o'jepere ip iap mubapuk am iam. Itaybit ġu bit osunuy apēn ġasū wuyju jewemubatisasan “Jesus ebekitkit oceju” i'e am wuybureyū be iam. ²⁶ Jecocokap kuġ osunuy imutaybitbin Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju

kawēnwēnap'a be. Áquila, Priscila dak Apolo o'tujawat jeduk'a be cekawēn co epere buje. Apēn wuykukukat e dağ ajeku iam o'gutaybin ip. Itaybit'umapi o'gutaybin ip—ixe o'ya'ŕjojo ğu buk iam. Cūğ cīcā ma o'gutaybin ip.

²⁷ Ibocewi Jesus kay itabucayū Apolo o'tomuwā ixe cu ojuy Grécia eipi kay buye.

— Cum puk ōn Grécia eipi kay — Apolo o'e.

— Ha'a — io'e ip.

Cartadup o'tupmubarak ip tupmuju am Apolo eju. O'tupmubarak ip Grécia eipi watwat peaptum—itabucayū beaptum. O'tupmubarak ip xipan cuy Apolo epejukuk iaptum.

Gebuje Apolo itabucayū o'gutaybitbin cīcā Deus ekawēn Grécia eipi be jajēm puje. Oitabun ip Jesus kay, Deus xe ikukpin ip puye. ²⁸ Apolo Judeuyū a'ōxikxiğ o'e soat etabutpe.

— Jesus acā Deus emunaē. Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e cebe ip. — Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe — io'e cebe ip.

Mūğ ma ip osodop. Ya'ōmuyip pa'ore cebe ip.

19

¹ Apolo Corinto ka be bima Paulo o'kap soat kaka dağ. Éfeso ka kay o'ju. Jay. Oajēm Éfeso ka be.

Gebuje Jesus a'ōkayayū o'tobuxik. Doze be ip osodop. João Batista imubatisasan oeku ikērēat mujurūğrūğap epereap mubapuk am warara'acayū be. Itaybit o'e ip João emumutaybinbinam. ² Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Ibiōğbuk xipacat oōm tu eywebe, Jesus kay eyetabun puje? — io'e.

— Ka'ūma. Oōm ğu — io'e ip. — Ajo xe'e Ibiōğbuk xipacat? Ocejekūyo ğu buk ixem — io'e ip.

³ — Abu-a'ōbi juk eymubatisasaan? — Paulo o'e.

— João Batista a'ōbi juk ocemubatisasaan — io'e ip.

⁴ — João ikērēat mujurūğrūğ o'jepere'iyū mubatisasan oeku — io'e. — Imubatisasan pima, "Wara'acat omuyku kanomūm. Ibutet Jesus i. Ixe kay juy eyetabun epesop," i'e'e'uk osunuy João — io'e Paulo.

⁵ Iboap co buje o'jewemubatisasaan ip "Oceju Jesus ebekitkiyū ğasū bit—ixe acā ocekukukat" i'e am jebureyū be. ⁶ Paulo jebu o'subumōğ yabi jeje ip. Ibiōğbuk xipacat oōm cebe ip. Ya'ōba'arēmat a'ōm o'jekawēnwēn ip. Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn ip. ⁷ Doze be osodop ip—Jesus kay itabucayū.

⁸ Gebuje Paulo Deus ekawēn o'ğuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be—Éfeso ka beat'a be. Ja'ōcam Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

— Gağın ma Deus soat kukukan je'e — io'e ibo ka watwat pe.

Ibun osunuy ibo ka be imutaybitbin—ebapūğ kaxi. ⁹ Pūğpūğayū bit Paulo be jemutaybitbinap kay ğu o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus kay. Jesus o'jomuyum ip adeayū be. Imēnpuye Paulo o'jeok cexewi ip—Jesus kay jetabut am ibu'u'uyayū xewi.

Wara'at'a kay o'ju Jesus a'ōkayayū eju. Iğo'a wuymutaybitbinap'a o'yanuy. Soat kabia Paulo imutaybitbin osunuy iğo'a be. Iğo'a be Tirano imutaybitbin'uk osunuy pūğpūğ ehora dağ. Ixe imutaybitbin'um pima Paulo Jesus ekawēn imutaybitbin'uk osunuy. ¹⁰ Imēn imutaybitbin'uk osunuy xepxep koato bun. Imēneju ade jīā wuykukukat Jesus ekawēn o'ya'ŕjojo—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Soat Ásia eipi watwat o'ya'ŕjojo.

¹¹ Gebuje Deus ja'ōbacaap o'ğūm Paulo be wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am adeayū etabutpe—o'jojojo ğu buk ip iap mubapuk am. ¹² Imēnpuye adeayū Paulo epağo o'jat cexewi—pağonōmnōm, ikūmpi ekabek tak. Ixe pağo o'jomōğ ip iwātaxiapiyayū be. O'je'ada'ada ip ixe pağo mōğ puje. Xipat o'e ip. Ibiōğbuk kērēat tak o'jēmjem adeayū bewi ixe pağo mōğ puje.

¹³ Gebuje pūğpūğ Judeuyū ibiōğbuk kērēat o'ğujēmjem warara'acat pewi. Pūğ ka be ğu ip osodop. Soat kaka dağ oekukuku ip. Ibiōğbuk kērēat mujēmjem'uk oekukuku ip.

Paulo babim imujēm ojuy ip.

— Ocekukukat Jesus a'ōbi oceju e'em ewebe "Ejem cuy cebewi," i — io'e ip ibiōğbuk kērēat pe.

¹⁴ Imēn imujēmjem ip osodop 7 be ağokatayū. Ikitpitpityū osodop ip. Cebay butet Ceva i osunuy. Ceva Judeu osunuy. Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. Jesus a'ōbi ibiōğbuk kērēat mujēmjem'uk osodop ip adeayū bewi ikitpitpityū.

¹⁵ Jesus a'ōbi imujēm ojuy bima bit, ibiōğbuk kērēat o'jede cebe ip.

— Wetaybit Jesus — io'e. — Wetaybit Paulom tak — io'e. — Pām eyju? Abuyū eyju? Jesus a'ōkayayū ğu eyju oxe bit — ibiōğbuk kērēat o'e cebe ip.

¹⁶ Ibiðgbuk kērēat kukat o'jedorjoro cekay ip—7 beayū kay. Toti ip o'guwekuwek. O'watwat ip iğo'a bewi 17 beayū. O'jenapōn ip soat iwekwek. Soat ip yaokaka o'jēm. Ibo o'jebapuk Éfeso ka be.

¹⁷ Iboap awēğ o'yawēğtobuxik ip—Éfeso ka watwat, Judeuyū, Judeuyū'ūmayū dak. Iparara o'e ip te'e ma "Jesus a'ōbi òn" i'eap puxim.

— Wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi jĵā — io'e'e ip. Ade ixeyū'in oitabun wuykukukat Jesus kay.

¹⁸ Ade wamomoyū dak oitabun Jesus kay. Apēn cuk adi ikērēat o'ğujurūğrūğ ip iap o'ğuwēn ip Paulo be. Itabut cĳcā o'e ip Jesus kay. Jebukaypacap o'jepere ip.

¹⁹ Gebuje ibukaypacap ibararak osodop taperadup pe ibibodo. Oibu'un ip jebibododon. Warara'acat muy'ū ām ip oibu'un. Jebukaypacaptup o'tupmu'awero ip tupmupik am soatup. O'tupmupik ip soat etabutpe. Teiboğ cĳcā osodop tuptei. Tuptei 50,000 dĳnheiro osodop isurūğat prata muğēğē.

²⁰ Imēneju warara'acayū oitabun Jesus kay. Tak ġu ip oitabun. Deus ekawēn kay jĵā ip o'e, cūğ cĳcā cexe ip puye.

²¹ Gebuje Paulo co ojuy Jerusalém ka kay. Deus a'ōbi cu ojuy o'e Macedōnia eipi dağ cu ojuy, Acaia eipi dağ tak.

— Jerusalém ka kay oju pin — io'e jewebe ma. — Ibo ka be oju buje Roma ka kay dak oju pin — io'e jewebe ma.

²² Xepxep jewejuayū'in o'ğuju jewap Macedōnia eipi be. Timóteo o'ğuju, Erasto dak. Ixe bit Ásia eipi be ibunbun mabuk osunuy.

²³ Gebuje Demétrio adeayū o'gutakomān Jesus a'ōkayayū kay. O'gutakomān ip, soat kaka dağayū oitabun Jesus kay buye. ²⁴⁻²⁵ Demétrio pratam yamuğēğē'ukat osunuy. Diana kay je'e'eap'a'it't'a muğēğē'ukat osunuy. Ade Éfeso ka watwat kapikpik'uk ip osodop Demétrio eju ibiat'a muğēğēm. Ade dĳnheiro bubu'uk ip osodop ibiat'a muğēğēeapetim. Tūybe Diana Deus iān o'e ip Éfeso ka watwat. Imēnpuye te'e ma Diana kay jĵā ip osodop. Demétrio ibiat'a muğēğē'ukayū o'tomuwā je'awero am soat jeweju kapikpik'ukayū dak.

Ibocewi o'jekawēn cebe ip.

— Oburereyū — io'e. — Eyetaybit ade dĳnheiro bubun wuyju wuyekapikapeim iam.

²⁶ Paulo bit adeayū mubu'u'un jetabut am Diana kay. "Ijodiat emumuğē Deus ġu," i'e'em ixe soat pe. Imēnpuye adeayū pu'u'un ip jetabut am Diana kay. Jetabucap epereperem ip — io'e.

— Itabut o'e ip Paulo ekawēn kay—Éfeso ka watwat, soat Ásia eipi watwat tak — io'e. — Imēn xipat ġu jĵā wuywebe! ²⁷ Imēn ibun pima, ajo be acejekapik? Wuyekapikap ka'ūmğū o'e. "Ibuyxim ġu oce'e Diana duk'a!" i je'e ip adeayū—Ásia eipi watwat, soat ka dağayū dak — io'e. — "Diana Deus ġu," i je'e ip — io'e.

²⁸ Imēneju Demétrio ekawēn cocoayū isapka'ore o'e Paulo kay.

Gebuje o'jewāwā ip ya'ōberen—Diana kay je'e'eap'a'it't'a muğēğē'ukayū.

— Diana ya'ōbuyxi jĵā! — io'e ip ya'ōberen. — Soat ka watwat itabut cekay! — io'e ip. — Diana kay acā wuyetabut! Diana acā Deus! — i te'e ma o'e ip ya'ōberen.

²⁹ Tūybe Diana Deus iān o'e ip. Imēnpuye soat'a'a dağ ip ya'ōberen o'jewāwā.

Ade ip dao ma o'ju je'aweroroap'a kay—yaboğat'a kay. Cum pima ip xepxepayū o'jat Paulo eju jekuku'ukayū—Macedōnia eipi bewiayū. Gaio o'jat ip, Aristarco dak. O'tujowat ip je'aweroroap'a be—yaboğat'a be. Tak ġu ip o'je'awero iğo'a be. ³⁰ Paulo òm ojuy o'e iğo'a be. Imēnpit itabucayū o'ğumat ġu. ³¹ Warara'acayū dak o'jewa'òmju Paulo be—Ásia eipi kukukayū—ibureyū.

— Eòm ġu juy je'aweroroap'a be — io'e ip. — Aokam cuy ip — io'e ip Paulo be.

— Oòm ġu — io'e.

³² Gebuje aweromayū warēmtağ ma o'jewāwā. Wara'at tagtağtag ma ip jewāwāwām. Apēğām ijoce awerom wuyju iam itaybit ġu o'e ip. Inaka ya'ōberen ma jewāwāwām ip. Itakoma jĵā ip o'e Paulo ejuayū kay, Judeuyū kay dak.

³³ Gebuje Judeuyū itakomaayū mudin ojuy o'e. Imēnpuye Alexandre o'ğuju ip jewāwāyū dopabe. Alexandre itakomaayū mudin ojuy o'e. O'jebaeuru mūğ ma epesop i'e am aweromayū be.

³⁴ Teku Judeu iam itaybit puje, biğ ma ip o'jewāwā.

— Diana ya'ōbuyxi jĵā! — io'e ip ya'ōberen. — Ixe Diana deus wuyxe soat xe, Éfeso ka watwat xe! — io'e ip ya'ōberen.

Ibun cĳcā ip o'jewāwā. Xepxep hora ya'ōberen o'jewāwā ip. O'jewāwā ip tūybe Diana Deus iān o'e ip puye.

³⁵ Gebuje agokatkat jewāwāwāyū o'guymūg. Ixe agokatkat Éfeso ka kukukayū'in sunuy. Pa'orem cīcā jewāwāwāyū o'guymūg. O'jekawēn cebe ip.

— Éfeso ka watwat, eya'ōpicūgūg cuy epesop wekawēn kay! — io'e. — Soat kaka dağayū itaybit ip Éfeso ka watwat Diana kay je'e'eap'a kukan iam—deus tuk'a kukan iam—kuy bima kabi bewi o'kopiat'a kukan iam. ³⁶ Abu kuka o'e: “Éfeso ka watwat itabut gu Diana kay.” i? Ka'ūma ma! — io'e. — Imēnpuye juy epeyewāwā gu — io'e. — Mūg ma epesop! — io'e. — Warēmtağ gu juy epe'e'e! — io'e cebe ip. ³⁷ — Te'e ma juk iteyū agokatkayū epetojot ijoce — io'e. — Diana kay je'e'eap'a beat o'tujupa'um gu ip — io'e. — Diana nuyap'a o'jomuymuy gu ip — io'e.

³⁸ — Demétrio, ceweju kapikpik'ukayū dak warara'acat muy pin pima, cum ip ibimāmāt ekawēn coco'ukat topabe — io'e. — Ade ip wuyka be. Ijoce gu bit ip warara'acat jomuymuy—ibimāmāt ekawēn coco'ukat topabe acā — io'e. — Soat em ip je'awerorom. ³⁹ Ce'awero buje ip ceweju juy ip epeyekawēn — io'e. — Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ cuy ajeku — io'e. — Cedağ'ūm cīcā wuyju e'em gasū bit — io'e. — Warēmtağ wuyju e'em gasū bit — io'e.

⁴⁰ — César ebekitkit kuka o'e wuywebe: “Cedağ gu juk adi epe'e'e,” i. “César a'ō dağ gu juk epeye'awero,” i kuka o'e ip wuywebe — io'e. — Ipiat kuka o'sup'i'ajoat ip wuywebe — io'e. — “Cedağ ma mo a'gu oceju e'em” i'e ba'ore wuywebe — io'e cebe ip.

⁴¹ Soat aweromayū o'guypit iboap epere buje. O'jepit ip jeduk'a be.

20

¹ Ce'aweroap epere buje Paulo Jesus kay itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'jekawēn ceweju ip ya'ōmucan am. Guyjom:

— Cum puk ōn — io'e cebe ip. — Macedōnia eipi kay ōn cum. Eybu'um gu juy epesop Jesus kay — io'e cebe ip.

O'jēm Éfeso ka bewi. O'ju.

² Gebuje Macedōnia eipi dağ oeku. Soat kaka dağ oekuku itabucayū jojom. O'gubikuy ip big ma itabut am Jesus kay.

³ Grécia eipi kay oajēm. Ebapūg kaxi ibo eipi be osunuy. Paulo ma tibog cīcāat mudex ojuy o'e Síria eipi kay jeju am. Judeuyū bit Paulo aoka ojuy ip. O'jewawē ip Paulo aoka am.

— Ga'a juy ayaoka — io'e ip. — Kobexixi be iōm puje juy ayaoka — io'e ip.

Paulo o'jekūyjo jaoka ojuy ip iam. Imēnpuye oibu'un tibog cīcāati mudex am.

Fílipos ka kay Paulo o'ju. Kapurūg tağ o'ju. Macedōnia eipi dağwi o'ju. Warara'acayū o'ju ceweju itabucayū. ⁴ Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju: Sópatro, Aristarco, Segundo, Gaio, Tímóteo, Tíquico, Trófimo. Sópatro Beréia ka bewiat osunuy. Pirro ipot osunuy. Aristarco Tessalōnica ka bewiat osunuy, Segundo dak. Gaio Derbe ka bewiat osunuy. Tíquico Ásia eipi bewiat osunuy, Trófimo dak. Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju—7 beayū. ⁵ Jay. Oajēm ip. Ōn tak cuk adi oguy Filipos ka be. Ōn Lucas. Ijudup mubarararağ ōn.

Ibocewi 7 beayū o'ju ocewap Trōade ka be ocewiwi am. Paulo odopabijuk Filipos ka be. ⁶ Judeuyū peta muğēğēm osodop ixeyū kabia dağ. Imuğēğēm pima pāo'a o'o'uk osodop ip—yamuyuhuhuptōmtēm'umat'a.

Ixe epeta kap puje Trōade ka kay oceju. Ocejēm Filipos ka bewi. Kobexixi be oceōm. Xet. Xet. Xet. Xet. Pūğpōğbi xet tibog cīcāati dağ oeku. Warara'acayū ocenomuixik pūğpōğbi xet kap puje—itabucayū—7 beayū. Ocenomuixik ip Trōade ka be. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. 7 xet ibo ka be ocesop.

⁷ Katpuje oceje'awero soat itabucayū eju Sábado bima. Pāo'a o am oceje'awero Jesus e'ūap kay ocegebu am. Yaboga't'abi be oceje'awero—umat'abi be. Paulo ocemutaybitbin o'e umat'abi be, kuyaje wara'at ka kay cum puye. Ibun osunuy ocemutaybitbin. Iximadakpe mabuk ocemutaybitbin osunuy. ⁸ Torotoro'i oeku lamparina'a umat'abi dağ yabimukabia am.

⁹ Agokatkat tak Paulo ekawēn o'jekūyjo iboce—yaypan'isuat. Ibutet Êutico i osunuy. Xik'i osunuy uk'aba'etatok pe. Xiih. Oixet pin cīcā ibun osunuy kawēnwēn puye. Xet. O'xet. Wūn. Békū. Umwi o'at. O'gu'ay ip. Kuy ce'ū. ¹⁰ Paulo o'kop umat'abi bewi.

O'kop ce'ūat kay. Erot io'e. O'jeerot. Ce'ūat o'yakobut. O'jekawēn itabucayū eju.

— Epeyekuy gu juy — io'e. — Ce'ū gu teku! Itait ma — io'e.

¹¹ Gebuje umat'abi be guto ocejeu. Pāo'a oceyadakat iğo'abi be Jesus e'ūap kay ocegebu am. Ocejekōn. Paulo kabiam oibu'un kawēnwēnapi. Oikabia kawēnwēn. O'jēm kabia buje.

¹² Yaypan'isuat o'tujowat ip tuk'a be. Soat ip icokcok o'e i'at'ibit o'jetait puye.

¹³ — Cum ōn Assōs ka kay — Paulo juk o'e ocewebe. — Kapurūg tağwi ma ōn cum — io'e. — Iboce ōn jeydopabijuk. Kobexixi dağwi juy eyju bit epeju — io'e ocewebe.

¹⁴ Oceju Paulo wap. Kobexixi be oceōm. Oceju Assōs ka be. Paulo dak o'ju kapurūg tagwi Assōs ka be. Ibo ka bewi ixe dak oōm kobexixi be oceweju.

Gebuje oceju Mileto ka kay. Mitilene ka dağ oceku. ¹⁵ Ocejēm Mitilene ka bewi. Kuyaje ocajēm tip'aweroro wegūn. Tip'aweroro butet Quios i osunuy. Kuyaje ocejemūg wara'at tip'aweroro be. Ixe tip'aweroro butet Samos i osunuy. Kuyaje ocajēm Mileto ka be. ¹⁶ Paulo ibu'u osunuy ibun jenuy am Ásia eipi be. Imēnpuye ocejestē ḡu Éfeso ka be. Ocekap ma. Jerusalēm ka be yajēm pin o'e peta muḡē awap—Pentecostes ekabia awap.

¹⁷ Gebuje Paulo Éfeso ka watwat o'tomuwā Mileto ka be bima—Jesus kay itabucayū kukukayū. Mileto ka Efeso ka tēg ma o'sukadop. O'tomuwā ip tot am jekay.

¹⁸ Yajēm puje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Ibun cuk oḡuy eyxe. Wuykukukat peam kapikpiḡ pima cedag ma juk adi ojekukuku. Ásia eipi bewi wajēm pujeap ojekukuku cedag. Eyetaybit wewukuam. ¹⁹ "Soat podi ma wa'ōbuyxi ōn," i'ūmḡu juk adi ocece eywebe. Oḡuycūg cuk adi ojekukuku warara'acayū ikērēat muḡēḡēm pima. Ipiat cuk adi osupiājojojo. Judeuyū oaoka ojuy bima. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe. ²⁰ Obu'un ḡu adi kawēn idipat muwēn ām eywebe. Soan ōn eymukūyjojo. Eymutaybitbinbin cuk adi je'aweroroap'a be, eyduk'a be dak.

²¹ — Jesus muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe eywebe—Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak. "Eyḡuycūgūcūg cuy epesop ikērēat kuḡ puye," i juk adi ocece eywebe. "Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere," i juk adi ocece eywebe. "Deus ekawēn tag cuy epekuku," i juk adi ocece eywebe. "Jesus Cristo kay eyetabun cuy epesop—wuykukukat kay," i juk adi ocece eywebe. Imēn cuk adi eymutaybitbinbin ojekukuku. Eyetaybit soat iboam — io'e.

²² — Gasū bit Jerusalēm ka kay ōn cum. Deus biōḡbuk a'ōbi ōn cum. Wetaybit ḡu apēn je'bapuk owebe Jerusalēm ka be iam. ²³ Ipiat cuy osupi'ajo ibo ka be. Obu ip ibo ka be. Omuōm ip daomūnmūnap'a be. Wetaybit iboam. Soat ka daḡ ōn cucum pima, Deus biōḡbuk juk kuy omukūyjojo iboam. ²⁴ Imēnpit omupararanan ḡu iboap. Waokapi ḡu. Obikuy jījā bit soat wekapikap mu'ūm ām—Jesus Cristo o'ḡūm owebe iap mu'ūm ām. Ixe juk o'e owebe " 'Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,' i juy ece soat pe," i. " 'Epeyepere buje Deus ikērēat ju'uk eywebewi,' i juy ece soat pe," io'e owebe. " 'Wuykukukat Jesus kay eyetabun puje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,' i juy ece cebe ip," io'e. "Deus soat em xipan jeykuk," i juy ece cebe ip," io'e. "Obikuy jījā wekapikap mu'ūm ām," io'e.

²⁵ — "Soat ipi daḡacat je'e 'Deus acā wuykukukat,' " i juk adi ocece eywebe kuy bima. ²⁶⁻²⁷ Gasū bit wetaybit waram eyju ojo ḡu ijodi iam. Imēnpit Deus ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Deus pe eymukūyjojoap ekawēn tak oḡuwēnuwēn soat pe eywebe. Abu be oḡuwēn'ūm? Soat pe ma oḡuwēn. Imēnpuye pūḡ ey'in Jesus kay itabut'ūm pima, ōn ḡu okpiwat. ²⁸ Deus ekawēn tag cuy epeku — io'e cebe ip. — Deus biōḡbuk cuk eynaē Jesus kay itabucayū kukukayūm. Jesus ebekitiyū ip, ixe o'jedoyekereren cebeam ip puye — io'e. — Xipan cuy ip epejukuk ovelha ebekit'ukat puxim — io'e.

²⁹ — Wetaybit ōn ijoce'ūm pima aḡokatayū jajēm eykay iam—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū—ika'uat puximayū. Napaap ip ḡuwēn eywebe Jesus kay eyetabucap epereap ojuy. Ovelha kay wida ajēmap puxim jajēm eykay. Adeayū ḡuḡuykukuku ip. Icēmān ḡu ip ḡutaybin—napaam acā. ³⁰⁻³¹ Warara'acayū ḡuḡuykukuku ip jetabucap epereap ojuy. Imēneju aḡ cuy epesop ixeyū be eymuḡuykukuap puxim. Pūḡpūḡ ey'in tak warara'acayū ḡuḡuykukuku jetabucap epereap ojuy — io'e cebe ip.

— Ebapūḡ koato ma juk adi eymutaybinbin oḡuyḡuyḡuy. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oḡuyḡuyḡuy eywebe kabiam, ixima daḡ tak — io'e. — Ekay wetabotaidabotbon kapikpiḡ cuk adi oḡuyḡuyḡuy. Gebum cuy epesop iboap kay — io'e cebe ip.

³² — Deus pit xipan cīcā jeykuk — io'e cebe ip. — Deus ekawēn kay juy epesop — io'e. — Ixe ekawēn kay bima, eypararam ḡu epesop. Deus ekawēn kay bima, jeybu'un ḡu Jesus kay eyetabun am. Deus xipacat ūmūm jebekitkiyū be. Eywebe dak xipacat je'ḡūmḡūm — io'e. ³³ — Eyxe bima wetabikuku ḡu juk oḡuy eybubut kay eyxe bima, eyeprata kay dak, eyeouro kay dak, eydoti kay dak. ³⁴ Ōn ma kapikpi'uk oḡuy obubut pu am, odoti bu am tak, owejuayū bubut pu am tak, owejuayū doti bu am tak. Eyju dak eyetaybit iboam. Imēn cuk adi ojekuku eyxe bima. ³⁵ Eyju dak wekukuap puxim cuy epeku ḡasū — io'e. — Acejekapik cīcā juy tadaybotocayū buywat am. Kuy imēn adi eymutaybitbin oḡuy — io'e. — Wuykukukat Jesus imēn o'e:

Ibubu'ukat cokcokap podi ma iūmūm'ukat pit e'em, i.

Imēn o'e wuykukukat Jesus Cristo — io'e. — Cekawēn kay gebum cuy epesop — io'e cebe ip.

³⁶ Paulo imēn o'jekawēn Jesus a'ōkayayū kukukayū eju—Éfeso ka bewiayū eju.

Iboap e buje Paulo o'jæg'aecögcög. O'jekawën Deus eju. Soat Éfeso ka bewiyäü dak o'jekawën Deus eju. ³⁷ Soat ip wawa o'e Paulo cëm puye.

Gebuje Paulo ip o'yakobutbut. O'yağobukönkön ip cëm puye. ³⁸ Iguycügçüg ip o'e Paulo ekawën kay, "Waram eyju ojo gu ijodi," io'e buye.

21

¹ O'ju ip Paulo eju kobexixi kay. Ocejewemuwën cebe ip. Ocejëm cexewi ip. Oceöm kobexixi be.

Tiro ka kay oceju. Cucum pima oceju tip'aweroro be. Ocajëm tip'aweroro be. Tip'aweroro butet Cós i osunuy. Kuyaje ocajëm Rodes ka ebikopap pe. Ibocewi ocajëm Pátara ka be.

² Wara'at kobexixi ocetobuxik. Oceöm cebe—Fenícia eipi kay cu ojuyat pe. Ocejok ebikopap pewi. ³ Wara'at tip'aweroro ocetipcoco gebuje. Ibutet Chipre i osunuy. Ocekap wuyba'ügat kadi. Oceju Síria eipi be. Ocejemüç Tiro ka ebikopap pe. Tiro ka Síria eipi be opop. Kobexixi be kapikpik'ukayü tarekrek tujjëm ojuy kobexixi bewi iboce. Imën ocajëm Tiro ka kay.

⁴ Jesus kay itabucayü ocetobuxik ibo ka be. Ibun ma ocesop cexe ip. 7 xet ocesop cexe ip. Ixeyü o'jekawën Paulo eju Deus biögbuk a'öbi.

— Eju gu juy Jerusalém ka be — io'e ip Paulo be. — Jaoka ip itakomaayü — io'e ip.

⁵ Ocejëm puje, itabucayü o'je'awero ocewebe jewemuwën äm—ağokatkayü, aoyü dak, bekikit tak. Ocejewu o'ju ip ebikopap pe. Ocejëg'aecögcög ka'oririt pe. Deus eju ocejekawën.

— Cum puk oceju — i oce Tiro ka bewiyäü be.

— Ha'a — io'e ip. — Deus cuy je'ju eyweju — io'e ip ocewebe.

⁶ Oceöm kobexixi be. Ixeyü bit o'jepit jeduk'a be. Imën ocejëm Tiro ka bewi. ⁷ Kobexixi dağ oceju.

Ocejëm Ptolemaida ka kay. Itabucayü ocetobuxik. Püg kabia ocesop cexe ip.

⁸ Kuyaje ocajëm Cesaría ka be. Filipe ocetobuxik. Filipe kawën idipat muwënuwën'ukat osunuy. Kuy bima Jerusalém ka watwat Filipe o'jomuy itabucayü buyawatwat'ukan 6 beayü eju. Ixe duk'a be ocesop. ⁹ Ixe ebadipdip taxit osunuy. Itoptep gü ixeyü bit osodop. Deus ekawën muwënuwën'ukayü osodop ip. Puğ kabia gü ixe duk'a be ocesop.

¹⁰ Ağokatkat tak oajëm ocekey. Oajëm Judéia eipi bewi. Deus ekawën muwënuwën'ukat osunuy. Ağabo i ibutet osunuy. Apën gujyom je'hapuk iam Deus ocemutaybitbin'uk osunuy. ¹¹ Ixe Paulo ukpumünpu o'subu'uk. Jeböçbi o'jomünmün Paulo ukpumünpum. Jekağobi dak o'jomünmün yukupmünpum.

Imünmün eper buje, o'jekawën Paulo eju.

— Deus biögbuk omuküyjyom — io'e. — Jerusalém ka watwat jedaomün — io'e. — Jedaomün ip apën oböçbi münmün iap puxim — io'e. — Jeüm ip Judeu'ümayü be—itakomaayü be — io'e.

Áğabo imën o'e Paulo be. ¹² Gebuje oceju ocejekawën Paulo eju.

— "Eju gu juy Jerusalém ka kay," — i juk ocece ewebe — ioce cebe. — Jedaomün ip — ioce.

— Eju gu juy — io'e warara'acayü dak yaokaap puxim.

Itabucayü o'tötön Paulo iju pin puye—Cesaría ka watwat.

¹³ — Apënpuye eyju wawa? — io'e Paulo. — Cum cuy ön Jerusalém ka kay — io'e. — Omuguyçügçüg eyju? Apënpuye eyju omudaobu'un ojuy? Wuykukukat Jesus ibikuy bima, obu'u gu oce ixeyü be odaomün äm. Obu'u gu dak we'ü äm. Wuykukukat Jesus a'öbi açä ojeku — io'e.

¹⁴ Paulo ağımuwarurun pa'ore o'e ocewebe. Imënpuye ocebu'un yağımuwarurun.

— Wuykukukat bikuyap tağ cuy ejeku — i oce cebe.

¹⁵ Imëneju ocejewemuxipan Jerusalém ka kay oceju am. Oceju.

¹⁶ Jay. Ocajëm Jerusalém ka kay. Jesus kay itabucayü o'ju oceweju. Ocedujowat ip Menasom kay Cesaría ka watwat. Menason Chipre eipi bewiat osunuy. Kuyje ma itabucat osunuy Jesus kay. Ixe duk'a be ocesop.

¹⁷ Jerusalém ka be ocajëm puje itabucyü jom oceku. Icokcok o'e ip ocajëm puje.

¹⁸ Kuyaje Paulo o'ju Tiago kay oceweju. Tiago xe awerom osodop ip itabucayü kukukayü—Jerusalém ka watwat. ¹⁹ Paulo ixeyü o'tobede.

Gebuje:

— Deus ja'öbaacaap o'ğubapukpukpuk Judeu'ümayü be ön ixeyü xe bima — io'e Paulo. — Tak gu ip oitabun Jesus kay Judeu'ümayü. Ade jïjã ip oitabun — io'e Paulo cebe ip.

²⁰ — Ka'ümğu Deus co'iat xipacat! — io'e ip, iboap co buje.

Gebuje itabucayū kukukayū o'jekawēn Paulo eju.

— Xipit ma, ocekitpit — io'e ip. — Imēnpit etaybit ade Judeuyū itabut o'e Jesus kay iam — io'e ip. — “Jesus kay wuyetabut puje dak Moisés ekawēn tag cuy ajeku,” i'e'em pit ip — io'e ip. ²¹ — “Paulo bit warēmtaḡ ma Judeuyū mutaybitbin Judeuyū'ūmayū ka be bima,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — “‘Moisés ekawēn tag gu juy epeku,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “‘Eyipotpoyū juy epetaypu'agobixeedakat gu,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “‘Aypapayū'ūm'ūm ekawēn tag gu juy epeku gasū bit,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — Imēn emuymuy Judeuyū, itabut ma'gu ip Jesus kay — io'e ip. ²² — Kuy ip o'jekūyjo ijoce ajēmap awēḡ — io'e ip Paulo be.

²³ — Oce'e'eap tag cuy ece — io'e ip Paulo be. — Ebadipdip agokatkayū jewemuisusun Deus xe, itabucayū — io'e ip. — “Ocewemuisun cuy,” i juk o'e ip Deus pe. ²⁴ Ixeyū ebadipdipayū juy etujowat eweju. Wuybabi daḡ cuy ecewemuisun ceweju ip — io'e ip Paulo be. — Dinheiro juy eḡūm ebadipdipayū be yakoeapteim, iōhō buap teim tak. Iōhō juy ip je'gūm paīyū be imupik am Deus etabixe. Imēn e'e buje, soat itaybit je'e icēm ḡu e'em ip Paulo muymuy iam — io'e ip. — Itaybit je'e ip ēn tak Moisés ekawēn tag jekukum iam — io'e ip Paulo be.

²⁵ — Kuy oceje'awero Judeu'ūmayū awē ām — io'e ip. — Cartadup ocetupmuju cebe ip — itabucayū be. Imēn e'em iḡodup: “Deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn cuy epesuēn'o ḡu,” i. “Puca doy juy epetoykōn ḡu,” i. “Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ḡu,” i. “Wara'at tayxi eju ḡu juy epeyepo, wara'at itop eju ḡu daḡ,” i. Ibiatup ocetupmubararak ixeyū awēaptum — io'e ip. — Ocewebe yawēwēap tag cuy jeku ip — io'e ip Paulo be.

— Ma — Paulo o'e. — Eyekawēn tag cuy oce — io'e.

²⁶ Paulo ixeyū be jawēap tag o'e. Ebadipdipayū o'tujowat jeweju. Kuyaje o'ju jewemuisun am Deus xe ceweju ip. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be — yaboḡat'a be.

— Gaḡin ma oceisu oce'e — io'e ip paīyū be. — Oceisu bima, iōhō oceḡūm eywebe imupik am Deus etabixe — io'e ip paīyū be.

Paulo iōhō kuka o'gūm ebadipdipayū muisunapteim 7 xet kap puje. Iboap tak o'ḡuwēn paīyū be.

²⁷ 7 xet kapap wi ijawūn pima Judeuyū Paulo o'jojojo Deus eju kawēnwēnap'a be — Āsia eipi bewiayū. Ixeyū Judeuyū adeayū o'ḡutakomān Pauloyū kay. Ixeyū Paulo o'jat. ²⁸ O'jewāwā ip ya'ōberen adeayū be.

— Israel naxegebitbit! — io'e ip. — Ocebuywan cuy epe'e! — io'e ip. — Daosuw! — io'e ip. — Aḡokatkat cuy ajat — io'e ip. — Ixe warēmtaḡ wuymutaybitbin jekukum soat kaka daḡ — io'e ip napa ma.

— Ixe e'em adeayū be: “Judeuyū ikērēat kuḡ Deus xe,” i; “Moisés ekawēn tag gu juy epeku,” i dak — io'e ip napa ma. — Ixe Deus eju kawēnwēnap'a muymuy — io'e ip napa ma. — Judeu'ūmayū o'tujuōm ija'a be — io'e ip. — Ija'a mubuyxi'ūm'ūm cīcā ip — Judeuyū napa ma o'e — Āsia eipi bewiayū.

²⁹ Tūybe Paulo Judeu'ūmat o'tujuōm Deus eju kawēnwēnap'a be iān o'e ip. Imēnpuye oitakomān ip Paulo kay. Ixe Judeu'ūmat putet Tróximo i osunuy. Éfeso ka bewiat osunuy. Koap pima Judeuyū Paulo o'jojojo Tróximo eju. Xepxem oekuku ip Jerusalém ka be — Paulo Tróximo eju. ³⁰ Imēneju ade Jerusalém ka watwat o'jedau Paulo kay. Soat taḡwi o'jedau ip. Paulo o'jat ip. Kururug o'tujujēm ip ija'a bewi. Akikay o'tujowat ip. Dao ma ija'a exīntabi o'tomudip ip. ³¹ Paulo aoka ojuy ip.

Adeayū dak o'jedau 1000 be sorarayū kukukat kay imukūyjom — Jerusalém ka wiwi'ukayū kukukat kay.

— Soat Jerusalém ka watwat jewaokakam! — io'e ip cebe. — Kawēn ikērē jījā — io'e ip. — Jewaoka ojuy ip — io'e ip cebe.

³² Imēnpuye sorarayū kukukat dao ma o'jedau iḡo'a be. Ade jījā jesorarayū o'tujowat jeweju. 100 be sorarayū kukukayū dak o'tujowat jeweju.

O'jedau ip Paulo kay. Itakomaayū Paulo mupokupoḡ o'e. Oibu'un ip yaoka am sorarayū dobuxik buje. 1000 be sorarayū kukukat oajēm. Jesorarayū o'ḡuju Paulo bum iḡo'a beayū be yaokaap puxim.

³³ — Epesubumukirik cuy correntebum — xepxepum — io'e sorarayū be.

— Abu ite aḡokatkan? — io'e yaoka ojuyayū be. — Apēn ite o'e eywebe? — io'e.

³⁴ Gebuje yaoka ojuyayū o'jewāwā ya'ōberen. Wara'at taḡtaḡtaḡ ma ip o'jewāwā. Imēnpuye 1000 be sorarayū kukukat pe itaybit pa'ore o'e apēnpuye Paulo aoka ojuy ip iam.

— Epetujowat cuy wuydopdopap'a be — io'e jesorarayū be.

³⁵ Sorarayū Paulo o'tujowat jedopdopap'a kay. Toptopap'a ewadagḡūn xe bima sorarayū ja'ōpi'a jeje Paulo o'tujuu itakomaayū be yaokaap puxim. ³⁶ Itakomaayū nomuju o'jedau ip Paulo bu ojuy.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ōberen.

³⁷ Gebuje Paulo o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat pe.

— Wekawēn put tu eweju? — io'e Grego a'ōm 1000 be sorarayū kukukat pe.

³⁸ — Etaybit tu Grego a'ōm? — io'e. — Egito eipi bewiat gu du ēn? — io'e. — Kuy bima ixe Egito eipi bewiat adeayu o'gu'awero jenopagogo am Roma ka kukukat esorarayū eju. 4000 agokatkayū oekuku ip ceweju. 4000 beayū o'tujowat uk'a'umat pe. Warara'acat aoka ojuj ip o'e. Ēn ixe agokatkat gu du? 1000 be sorarayū kukukat o'e Paulo be.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Gujuat gu ōn — io'e. — Wara'at ma ōn pit. Judeu ōn. Tarso ka be okap—Cilicia eipi be — io'e. — Tarso ka waypanap ka—ikabogatika — io'e. — Wekawēn pin cīcā waoka ojuyayū be. Āg puk ocekawēn ceweju ip — Paulo o'e.

⁴⁰ — Ha'a. Ecekawēn puk — io'e.

Paulo cūg'i osunuy sorarayū dopdopap'a ewadaggūn ceje. Wēgwēg'i o'e jebum itakomaayū muymūg am.

Gebuje Paulo o'jekawēn itakomaayū be. Ya'ōm ma ip o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm.

22

¹ — Tapupuyū okitpitpiyū, baybayū — io'e. — Eya'ōpicūg'cūg cuy epesop wa'ō kay. Ocedewayo juy eywebe wa'ŷoam — io'e.

² — Wuya'ōm ma teku kawēnwēn! — io'e ip Judeuyū.

Mūg o'e ip ya'ŷo am. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

³ — Ocedewayo juy — io'e. — Judeu ōn. Tarso ka be okap Cilicia eipi be — io'e. — Ijop ka be ma bit owaypan—Jerusalēm ka be Gamaliel be omutaybit am. Moisés ekawēn omutaybitbin osunuy. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn omutaybitbin osunuy — io'e. — Kaypatpan gu ōn pit wetaybin. Soat eyju Deus bikuyap tağ jeku ojuy. Ōn tak eybuxim cuk adi ibikuyap tağ jeku ojuy oguy — io'e.

⁴ — Wetakoma jījā juk adi oguy Jesus a'ōkayayū kay—ieisuate dağ jekuku'ukayū kay. Ixeyū kaysay jījā ma juk adi oguy. Ade ip otaomūnmūn. Daomūnmūnap'a be ip oguōmōm—agokatkayū, aoyū dak. Ade ip oyaokaat ixeyū'in. ⁵ Paīyū kukukayū itaybit imēn cuk adi ojekuku iam, Judeuyū kukukayū dak — io'e. — Ixeyū juk cartadup o'tupūm owebe—Judeuyū beaptum—Damasco ka watwat beaptum — io'e.

— Damasco ka kay juk oju. Jesus kay itabucayū daomūn am oju. Ijocē taomūnmūn ip tujupit ojuy oju Jerusalēm ka be. Ipiat pi'ajoat ojuy cebe ip oju.

⁶ E dağ cucum pima juk oajēm Damasco ka tēg ma. Kaxicug oajēm. Dao ma oikabia jījā ma wakokoreren. ⁷ O'at ipiju wekuyap pibun.

— Gebuje kabi beat oya'ŷojo. O'jekawēn oweju.

— “Saulo,” io'e. “Apēnpuye warēmtağ ma ēn okuğ?” io'e owebe.

⁸ — “Abu ēn tak, Kariwa?” i oce cebe.

— “Jesus ōn,” io'e. “Nazaré ka be tūibit ōn. Ēn ma ipiat esupi'ajoat owebe,” io'e.

⁹ Oweju oekukuiaiyū o'jekuy jījā. Kabiaat o'jojo ip. Oweju kawēnwēnat a'ō bit o'jojo gu ip.

¹⁰ — “Apēntak oce, Kariwa?” i oce.

— “E'āy,” io'e. “Damasco ka be juy eju,” io'e. “Ibo ka be agokatkat apēn Deus ibikuy owebe eku am iap guwēn owebe,” io'e — Paulo o'e.

¹¹ — Gebuje wekabiokok ojekuku ixe kabiaat iepokat wetabimu'ūm'ūm puye. Owejuayū obacom okuğ. Imēn ocajēm Damasco ka be — io'e.

¹² Ibo ka be bima, agokatkat oajēm okay. Ibutet Ananias i osunuy. Moisés ekawēn tağ jekuku'ukat osunuy. Xipat cīcā osunuy soat Damasco ka watwat xe—Judeuyū xe. ¹³ O'jekawēn oweju.

— “Obure Saulo, ececoan waram,” i adi o'e owebe.

— Gebuje'isum ma ocecoan. Oceak cekay — io'e Paulo. — Waram wetate buje Ananias o'jekawēn oweju.

¹⁴ — “Saulo,” io'e. “Kuyje Deus enaē,” i adi o'e Ananias. “Ocedobuyū'ūm'ūm itabat osodop ip ixe kay. Ixe juk enaē ixe bikuyam etaybit am. Ixe juk enaē owebe ixe buywatwat'ukat co am—cūg cīcāat co am. Ixe juk enaē ibuywatwat'ukat pe emukūyjo am,” i adi o'e owebe.

¹⁵ “Ixe ekawēn muwēnuwēn'ukan cuy eguy,” i adi o'e. “Apēn ejojojoiap cuy eguwēnuwēn, apēn eya'ŷojoiap tak,” i adi o'e Ananias owebe — io'e Paulo.

¹⁶ — “Ajo wiwim tak ēn? E'āy!” i adi o'e owebe. “Ecewemubatisaan cuy!” i adi o'e. “'Ikērēat cuy eju'uk owebewi,’ i juy ece wuykukukat pe,” i adi o'e. “Imēn e'e buje, Deus ikērēat ju'uk owebewi,” i adi o'e owebe.

Imēn Ananias o'jekawēn owebe — Paulo o'e.

¹⁷ — Jerusalém ka kay juk ocepit — io'e. — Deus eju kawēnwēnap'a be oju jekawēn ām Deus eju. ¹⁸ Deus ekawēn kay gebum pima wuykukukat ojojoo wexey jo'iat pe — Paulo o'e.

— Gebuje wuykukukat o'jekawēn oweju.

— “Daosuw!” i adi o'e owebe. “Ejēm cuy Jerusalém ka bewi. Ijopka beayū itabut gu je'e ip ekawēn kay cedaḡ ma'ḡu ēn omuwēnuwēn,” i adi o'e owebe wexey jo'iat pe.

¹⁹ — “Ka'ūma, Kariwa,” i adi oce. “Wekawēn kay itabut je'e ip,” i adi oce. “Soat ip itaybit apēn cuk adi ojekuku iam,” i adi oce cebe. “Itaybit ip apēn soat kaka daḡ ojekuku iam, apēn Judeuyū e'aweroroap'a be juk adi oōmōm itabucayū bu ojuy iam tak, apēn taomūnmūn ip cuk adi otujupitpit ijop ka be iam tak, apēn cuk adi ip oyaokaka iam tak, apēn cuk adi daomūnmūnap'a be ip oguōmōm iam tak,” i adi oce cebe. ²⁰ “Estēvão aokam pima, ōn tak cuk ojojoo ip—ekawēn muwēnuwēn'ukat aokam pima,” i adi oce cebe. “Tūybe xipat yaoka am iān mo oce. Estēvão'um o'yaoka'iaiy eekabek kug oguy,” i adi oce. “Gasū bit waguyisun ma ōn jekukum. Soat ijoceayū itaybit iboam. Imēnpuye wekawēn kay je'e ip,” i adi oce wuykukukat pe.

²¹ — “Ka'ūma,” i adi o'e. “Ejēm cuy ijocewi,” io'e. “Ewebe omuwēn puje, itabut gu je'e ip ekawēn kay,” i adi o'e. “Ōn ma wūy ma jemuju. Judeu'ūmayū kay ōn jemuju,” i adi wuykukukat o'e owebe — Paulo o'e adeayū be.

²² Paulo ekawēn cocom cīcā ip osodop. “Judeu'ūmayū kay ōn jemuju” i'e buje bit, oibu'un ip ya'ijo am. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ōberen. — Epeyaoka juy! — io'e ip. — Epejoxik akikay — io'e ip.

²³ Ya'ōberen jewāwāwā ip o'e. Jesay wēḡwēḡān ip jetakoma jījā buye. Ka'wi o'joxikxik ip jetakomaap pibun. ²⁴ 1000 be sorarayū kukukat tak Paulo o'ḡuōmat sorarayū dopdopap'a be—yaboḡat'a be. Itaybin pin o'e apēnpuye adeayū ya'ōberen o'jewāwā iam. Imēnpuye o'jekawēn sorarayū be.

— Epeḡupokupok cuy ixee muḡēḡēbum — io'e. — Guwēn paxi jekpiwacap jemupikupikap? Apēnpuye o'jewāwā ip ya'ōberen cekay iap ḡuwēn paxi? — io'e sorarayū be.

²⁵ Sorarayū Paulo o'subōḡbimukirik imupokupok am.

Gebuje Paulo o'jekawēn 100 be sorarayū kukukat eju.

— César ebekit ōn—Roma ka kukukat ebekit ōn — io'e. — Cedaḡ tu eywebe César ebekit mupokupok am? — io'e. — Eyju odujowat ḡu buk ibimāmāmā'ukat ekawēn coco'ukayū dopabe — io'e. — Eyetaybit ḡu ma buk ōn ma xe'e okpiwat iam, pām ḡuto ka'ūma iam — io'e.

²⁶ Imēneju 100 be sorarayū kukukat o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat eju. Apēn Paulo o'e cebe iap ekawēn o'ḡuwēn cebe.

— Apēntak ēn em cebe? — io'e. — Ixe aḡokatkat César ebekit — io'e.

²⁷ 1000 be sorarayū kukukat oajēm Paulo kay.

— Cēm tu ēn César ebekit? — io'e Paulo be.

— Hm hm — io'e.

²⁸ — Ōn tak cebekit ma — io'e. — Ade wedinheiro oḡu'um cebekin em pima — io'e.

— Ōn pit cebekit okapap ma — Paulo o'e.

²⁹ Dao ma o'jewede ip cexewi sorarayū—Paulo mupokupok ojuyayū. 1000 be sorarayū kukukat tak yaḡuybabi'ūm o'e. Yaḡuybabi'ūm o'e Paulo César ebekit iam itaybit puye, o'subōḡbimukirikat puye dak. Soat ip oibu'un Paulo kaykay am.

³⁰ 1000 be sorarayū kukukat itaybin pin o'e apēnpuye Judeuyū Paulo o'jomuymuy iam. Paulo bōḡbikirikpu o'subumuwekap kuyaje. Judeuyū ya'ōbuyxiayū o'tomuwā je'awero am. Paīyū kukukayū dak o'tomuwā ibimāmāmāat ekawēn coco'ukayū dak. Soat ip o'je'awero. 1000 be sorarayū kukat Paulo o'tujowat aweromayū dopabe—jewawēwē'ukayū yoboḡayū dopabe.

23

¹ Paulo o'jeak jewawēwē'ukayū yoboḡayū kay. — Oburereyū — io'e. — Apēn cedaḡ ma oxe iap taḡ cuk adi ojekuku. Cedaḡ ma gasū dak ōn jekukum Deus etabutpe — io'e.

² Iboap co buje paīyū kukukat oitakomān Paulo kay. Paīyū kukukat putet Ananias i osunuy. Tūybe Paulo Deus muymuy iān o'e.

— Esubioka juy — io'e Paulo xeyū be. ³ — Deus cuy ipiat supi'ajoat ewebe ma — Paulo o'e paīyū kukukat pe. — Ocemuḡuykukuku'ukat ēn! — Paulo o'e. — Ēn xik'i ijoce wa'ijo am etaybit am wuydobuyū'um'um ekawēn taḡ ocece iam pām ḡuto ka'ūma iam. Imēn pit wuydobuyū'um'um ekawēn taḡ gu juk ēn tak obiokaat! — io'e Paulo.

4 — Ēn Deus epaiyū kukukat muymuy — cexeat o'e Paulo be.

5 — Obadipdiyū — io'e. — Wetarybit gu juk ixē paīyū kukukat iam. Wetarybit pima bit imēn gu kajuk oce cebe. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Eybadipyū kukukat cuy epejomuymuy gu, i.

Imēn Deus ekawēn tup e'em — Paulo o'e.

6 Paulo o'jeak Fariseuyū kay. O'jewāwā ya'ōberēn.

— Obadipdiyū — io'e. — Fariseu ōn! Webay dak Fariseu osunuy. Wetabut wuye'ū buje waram guto acejetait iap kay. Imēnpuye eyju wa'ŷojom gasū eyetaybit am okpiwat paxi iam — io'e cebe ip.

Pūgpūg jewawēwē'ukayū yoboḡayū'in Fariseuyū ip osodop. Warara'acayū ixeyū'in Saduceuyū ip osodop. Paulo itaybit o'e iboam. 7 Imēneju o'jewāwā ya'ōberēn — Fariseu ōn — i. Ade osodop ip jewawēwē'ukayū yoboḡayū. 8 Fariseuyū ma e'em — Wuye'ū buje waram guto acejetait — i. Itabut ip wuybiōḡbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtōt'ukayū kake iap kay dak. Saduceuyū bit napa ma e'em: — Wuye'ū buje waram acejetait gu — i. Itabut gu ip wuybiōḡbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtōt'ukayū kake iap kay dak. Paulo itaybit o'e pūḡ tag gu ip itabut ip iam. Imēnpuye — Fariseu ōn — io'e cebe ip.

9 Iboap co buje o'jewa'ōxikxik cīcā ip jeweweju jewawēwē'ukayū yoboḡayū. Wara'at tagtagtag ma o'e ip. Biḡ ma ip o'jewāwā ya'ōberēn. Fariseuyū Paulo dayoyom o'e—Moisés ekawēn imutaybit'ukayū.

— Ite aḡokatkat ikērēat mujurūgrūḡ gu ocexe — io'e ip. — Warēmtag gu juy ajukuk! Ibiōḡbuk xipacat aco'i o'jekawēn ceweju. Deus ekawēn tojtōt'ukat aco'i o'jekawēn ceweju — io'e ip.

10 Jewawēwē'ukayū yoboḡayū o'jewa'ōxikxik cīcā. Imēnpuye jewaokaka ojuy ip.

— Paulo guwekap aco'i teyūku — io'e 1000 be sorarayū kukukat jewa'ōxikxikayū jojom.

— Paulo juy epejat — io'e jesorarayū be. — Epetojot cuy wuydopdopap'a be jewa'ōxikxik'ukayū be yaokaap puxim — io'e cebe ip.

Ya'ō daḡ o'e ip sorarayū. O'tujowat ip jedopdopap'a be. Iḡo'a be osunuy Paulo.

11 Waram pimaat exima be wuykukukat o'jebapuk Paulo kay ya'ōmucan am. O'jekawēn ceweju.

— Paulo, a'ōcam cuy eḡuy — wuykukukat o'e cebe—Paulo be. — Apēn cuk adi Jerusalém ka watwat pe ēn omuwēnuwēn iap puxim Roma ka watwat pe dak omuwēnuwēn cuy eḡuy — Jesus o'e Paulo be.

12 Kabia buje Judeuyū'in o'je'awero jewawē ām apēn Paulo aceyaoka iam.

— Ga'a Paulo ayaoka — io'e ip. — Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn gu, acetikōn gu dak — io'e ip. — Yaoka'ūm pima juy Deus ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e ip jewewebe.

— Ga'a — io'e ip.

13 Imēn o'jekawēn ip jewewebe Deus etabutpe. 40 be osodop ip imēn o'e'e'iaiyū aḡokatkayū—Paulo aoka ojuyayū.

14 Imēn jewawē buje ip o'ju paīyū kukukayū kay, Judeuyū kukukayū kay dak.

— Deus etabutpe juk ocejekawēn — io'e ip. — Pūḡ tag ma ocaḡuy — io'e ip. — “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn gu, acetikōn gu dak,” i juk oce — io'e ip. — Imēnpuye Paulo juy epetomuwā ocewebe jekawēn ām ceweju — io'e ip. 15 — “Paulo juy eḡudot ocekey—jewawēwē'ukayū yoboḡayū kay,” i juy epe'e 1000 be sorarayū kukukat pe — io'e ip. — “Iwiwim oceju waram cekawēn co am,” i juy epe'e cebe — io'e ip. — “Cedaḡ ocewebe waram cekawēn co am,” juy epe'e cebe — io'e ip. — Imēnpit Paulo jajēm gu jījā. E daḡ iwiwim oce'e yaoka am — io'e ip Paulo aoka ojuyayū paīyū kukukayū be—40 beayū o'e.

16 Imēnpit aḡokatkat iboce osunuy—yaypan'isuat—Paulo ixīt'it. Apēn Paulo aoka ojuy ip iam o'jekūyjo.

Gebuje ixē yaypan'isuat o'ju Paulo kay imukūyjo am. Oōm sorarayū dopdopap'a be. Apēn cuk o'ya'ŷojoiap o'ḡuwēn Paulo be. 17 Paulo 100 be sorarayū kukukat o'tomuwā.

— Ite yaypan'isuat cuy etujowat 1000 be sorarayū kukukat kay, yawēḡ muwēn pin cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

18 Yaypan'isuat o'tujowat.

— Taomūnmūnat Paulo juk onomuwā ite yaypan'isuat tojon ekay — io'e. — Yawēḡ muwēn pin ewebe — io'e 1000 be sorarayū kukukat pe—Cláudio Lísias pe.

19 Cláudio Lísias yaypan'isuat pu o'subuijik. Iba com o'tujowat jewēju. O'tujowat wara'acat xewi ixeyū be ya'ŷoap puxim.

— Ajo-muwēn pin ēn owebe? — io'e.

20 — Judeuyū o'jewawē — io'e. — Kuyaje je'e ewebe ip: “Paulo juy eḡudot ocekey,” i — io'e. — “Kuyaje juy eḡudot ocewebe waram cekawēn co am,” i je'e ip ewebe — io'e. 21 — Imēnpit emuḡyukuku ojuy ip. Etabun gu juy eḡuy apēn je'e ip ewebe iap kay — io'e. — 40 aḡokatkayū ebitako be Paulo kapap wiwim. “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn gu, acetikōn

gu dak,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — “Paulo aoka'üm pima wuyekõn puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat wuywebe,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — Gasü ma eheap wiwim ip — yaypan'isuat o'e Cláudio Lísias pe.

²² — Owebe eġuwën iap cuy eġuwën gu wara'acat pe — io'e yaypan'isuat pe.

Yaypan'isuat o'ġuypit tuk'a be.

²³ Gebuje Cláudio Lísias xepxep 100 be sorarayü kukukayü o'tomuwã.

— 200 sorarayü juy epeġuxipamat iju am Cesaréia ka kay — io'e cebe. — Iximadakpe juy epeju — io'e. — 70 cavalo akpi jejeayü juy je'ju. 200 warara'acayü dak je'ju sorarayü—obukaka'uk co'iat kukayü. ²⁴ Cavalo dak epeġuxipan Paulo beam. Xipan cuy Paulo epetujowat Félix dopabe—wuyecuġap dopabe — io'e 100 be sorarayü kukukayü be.

²⁵ Gebuje cartadup o'tupmubararak tupmuju am Félix muktüjjoaptum. Imën e'em ibo dup:

²⁶ Félix, ocecuġap ên, i. Obutet Cláudio Lísias, i. A'õbuyxiat oxe, i. Kato mujujum õn ewebe ijudup pe, i. ²⁷ Taomünmün aġokatkat mujujum õn ewebe, i. Judeuyü ixe o'jat, i. Yaoka ojuj ip, i. Ixe César ebekit iam omutaybin puje wesorarayü eju oju cekay, i. Otujupa'um yaoka ojuj'iyü xewi, i. ²⁸ Wetaybin pin oġuy apëntak ite ikërêan o'e cebe ip iam, i. Imënpuye ixe otujowat Judeuyü kukukayü dopabe—jewawëwë'ukayü yobogayü dopabe, i. ²⁹ “Ite aġokatkat wuydobuyü'üm'üm ekawën taġ gu jekukum,” i juk o'e ip owebe, i. Imënpit wuyeipi kukukat o'jomuymuy gu. Cedaġ gu wuywebe imuõm am daomünmünap'a be, yaoka am tak, i. ³⁰ Ibocewi ip omuküjyo Judeuyü Paulo aoka ojuj iam, i. Imënpuye ekay õn Paulo mujujum, i. “Félix kay juy epeju Paulo awëġ mukërêrên am,” i juk oce yawëġ mukërêrên ojujayü be, i. Bay'a, ewätaxipem gu juy eġuy, i. Imën o'tupmubararak. O'tupüm sorarayü be tup tujowat am Félix pe.

³¹ Gebuje sorarayü Paulo o'tujowat Cesaréia ka be. O'tujowat ip apën 1000 be sorarayü kukukat o'e cebe ip iap taġ. O'ju ip cavalo akpi jeje. Ixima be ip o'ju. Ixima bun oeku ip cüġcüġ. Kuyaje dak cüġcüġ ma. Jay. Oajëm ip Antipátride ka be. ³² Ibocewi sorarayü o'jepit Jerusalém ka kay—cavalo akpi jeje'ümayü.

Ibocewi cavalo akpi jejeayü Paulo o'tujowat kabia buje. ³³ Jay. Oajëm ip Cesaréia ka be. Iecuġap tuk'a kay o'ju ip—Félix duk'a kay. O'tupüm ip Félix pe—Cláudio Lísias emudupmubararakup. Paulo dak o'ġüm cebe. ³⁴ Félix o'tupcoco.

Tupco buje Félix o'jekawën Paulo eju.

— Ajo-eipi wat ên? — io'e.

— Cilícia eipi wat õn — io'e.

³⁵ — Awëġmukërêrênayü ajëm puje jenomuwã õn a'ġjo am — io'e Paulo be.

— Paulo epeġuõm Herodes tüyap'a be—ika kukukat tüyap'a be—yabogat'a be — Félix o'e jesorarayü be. O'tujuõm ip.

24

¹ Judeuyü Paulo awëġ o'yawëġmukërêrên Félix pe. 5 xet kap puje paüyü kukukat oajëm iecuġap kay—Félix kay. Cesaréia ka be oajëm. Ibutet Ananias i osunuy. Xepxep Judeuyü kukukayü dak oajëm ceweju. Iximãmãat a'õbuywatwat'ukat tak oajëm ceweju ip. Ibutet Tértulo i osunuy. Oajëm ip cekay. Paulo awëġmukërêrên am ip oajëm. ² Félix Paulo o'tojocat.

Paulo ajëm puje Tértulo Paulo awëġ o'yawëġmukërêrên Félix pe.

— Félix — io'e. — Ocecuġap ên. A'õbuyxi jġã ên — io'e. — Soat em ên xipacan e'em ocewebeam. Etaybit cġã wuyeipi kukan. Imënpuye ocecoġcok cġã ekay. Ade kabia ka'ümgu nopago soat wuyeipi daġ ên xipan ocekuġ puye. Ên idipan e'em ocewebeam. ³ A'õbuyxi jġã ên ocece. Ocecoġcok ên soan e'em ocewebeam puye. ⁴ Imënpit ibun gu ocekawën eweju. Imënpuye eya'õpicüġ cġã buk — io'e.

⁵ — Ocetaybit soat em ite aġokatkat ocebadipyü kaykayxi iam. Ite aġokatkat soat kaka daġ jekukum—jewaoka ojuyap mubapukpuġ. Iwarum ma Judeuyü mutaybitbin. Ite Nazaré ka be tüibit kay itabucayü kukukat—Jesus kay itabucayü kukukat — io'e.

⁶ — Deus eju kawënwënap'a mubuyxi'üm ojuj—yabogat'a mubuyxi'üm ojuj — io'e napa ma. — Judeu'umat tujowat ojuj iġo'a be — io'e napa ma. — Imënpuye ocejat — io'e. — Oceya'ġjo kajuk ocetaybit am ocedobuyü'üm'üm ekawën taġ yukpiwat paxi iam, pãm ġuto ka'üma ma iam — io'e.

⁷ — 1000 be sorarayü kukukat pit oajëm Paulo kay. Cláudio Lísias oajëm — io'e. — Puyxibut gu o'tujupa'um ocexewi — io'e. — “Félix kay juy epeju yawëġ mukërêrên am,” io'e Cláudio Lísias ocewebe. Imënpuye ocajëm ekay — io'e Tértulo.

⁸ — Ên tak cuy ecekawën Paulo eju — io'e Félix pe. — Etaybit ece'e cedaġ ma oceju Paulo awëġ mukërêrên iam — Tértulo o'e Félix pe.

⁹ — Tértulo icëmãn e'em ewebe — soat warara'acayü Judeuyü dak o'e napa ma Félix pe.

Soat ma ip imĕn o'e.

¹⁰ Félix o'jepacũ Paulo kay ĕn pukto ecede iape. Paulo o'jewedayo Félix pe.

— Ococok cĩcã wewedayo am ewebe, ade koato ĕn ocekawĕn coco'ukat puye—Judeuyũ ekawĕn coco'ukat puye ibimãmãat ekawĕn coco'ukat puye — io'e.

¹¹ — Kuy jĩã ġu oajĕm Jerusalĕm ka kay—doze kabia bima ma — io'e. — Wajĕm “Ĕn xipat cĩcã oxo” i'e am Deus pe. Ĕn tak etaybit icĕmãn ĕn e'em iam. ¹² Abu-a'õixixig a'ġu oġuy? Ka'ũma ma! Ka'ũma kaykay ma'ġu oġuy Deus eju kawĕnwĕnap'a be, Judeuyũ e'aweroroap'a be — io'e. — Aġoka daġ tak ka'ũma kaykay ma'ġu oġuy — io'e. ¹³ — Imĕneju wa'õmukorĕnrĕnap mubapuk pa'ore cebe ip wukpiwat ġu buye — io'e.

¹⁴ — Icĕmãn ĕn e'em ewebe — io'e. — Wetabut Deus kay. Ixe kay dak ocedobuyũ'ũm'ũm itabut osodop. Wetabut cekay apĕn ġasũ o'e'e wuywebe iap taġ. Judeuyũ ġaxiat ekawĕn kay ġu ip gebum. Kuyjeap ekawĕn kay ma ip gebum. ġaxiat ekawĕn cedaġ ġu cexe ip. Wetabut Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ emudupmubararaktup peat ekawĕn kay. Wetabut soat Moĩsıs pe wuyawĕwĕap ekawĕn kay dak. ¹⁵ Wetabut wuye'ũ buje waram ġuto acejetaĩt—xipacat mujurũġrũġ'ukayũ, ikĕrĕat mujurũġrũġ'ukayũ dak iap kay. Obuxim iteyũ Judeuyũ dak itabut iboap kay — io'e.

¹⁶ — Apĕn cedaġ oxo iap taġ ĕn jekukum. Soan ĕn e'em ikĕrĕat kukap puxim Deus xe, ijodiakat xe dak. Deus itaybit wekuam, ijodiakat tak — io'e.

¹⁷ — Ade koato wũyat eipi daġ ojekukuku. Gebuje ocepit oka kay. Kuy'ũm'ũm ma ocepit. Dinheiro ũm ãm tadaybotocayũ be ocepit—Jerusalĕm ka watwat pe. Kuy bima Jesus kay itabucayũ ixe dinheiro o'ġũm owebe iũm ãm cebe ip. Obubut'in kuka ĕn tak oġũm Deus pe — io'e.

¹⁸ — Gebuje xepxep Judeuyũ odobuxik Deus eju kawĕnwĕnap'a be—yaboġat'a be. Ásia eipi bewiyũ odobuxik. Ocebabi daġ jewemuisusun oġuy Deus xe. Adeayũ eju ġu ip odobuxik. Iġo'a beayũ kaykay ġu ip odobuxik. Deus eju kawĕnwĕnap'a be ip odobuxik Deus pe wedinheiro ũmũm pima. ¹⁹⁻²⁰ Odobuxikayũ oajĕm ġu ijoce. Wawĕġ mukĕrĕrĕn pin pima juy jajĕm ip ijoce wawĕġ mukĕrĕrĕ ãm ewebe — io'e. — Ajo oġuġĕ ikĕrĕãn cexe ip jewawĕwĕ'ukayũ iyobogayũ dopabe bima? — io'e Félix pe.

— Jajĕm cuy ip ijoce iboap muwĕn ãm ewebe. ²¹ “ġasũ eyju wa'ĩjom wuye'ũ buje waram ġuto acejetaĩt iap kay wetabut puye,” i ĕn pit mo oce cebe ip ya'õberen. Iboap xe'e cedaġ ġu exe? — io'e Félix pe. — Wuye'ũ buje waram acejetaĩt iap kay wetabut. Imĕnpuye Judeuyũ wawĕġ mukĕrĕrĕm ojuy — Paulo o'e. Imĕn Paulo o'jewedayo Félix pe.

²² Félix itaybit cĩcã kuy apĕn Jesus a'õkayayũ itabut iam. Waram Paulo jo ojuy o'e. Wara'at kabia o'ġuweġũn waram Paulo a'ĩjo am.

— 1000 be sorarayũ kukukat ajĕm puje juy waram a'ĩjom oce—Cláudio Lĩsias ajĕm puje — io'e Paulo be.

²³ — Xipan teku ejukuk — io'e 100 be sorarayũ kukukat pe. — Xipan cuy ejowiwi uk'a be — io'e. — Ibureyũ juy tot pi ġu ijo am. Cemukaypinput cuy tojot pi ġu cebe — io'e 100 be sorarayũ kukukat pe.

²⁴ Pũġpũġ xet kap puje Félix oajĕm jetayxi eju. Itayxi bũtet Drusila i osunuy. Itayxi Judeu osunuy. Ixe dak Paulo o'tojocat. Jekũyo pin o'e apĕn wuyetabut Jesus Cristo kay iam. Paulo o'jekawĕn ceweju ip.

²⁵ — “Xipan cuy epeku wetabutpe,” i'e'em Deus wuywebe — io'e Paulo. — “Jewawĕwĕm cuy epesop ikĕrĕat mujurũġap puxim,” i'e'em — io'e. — Soat acejebapuk Deus xe — io'e. — Ixe kabia be abuyũ ikĕrĕat kug jexe iap ġuwĕn, abuyũ ikĕrĕat kug ġu iap tak — Paulo o'e cebe ip.

Félix tak iparara o'e ikĕrĕat mujurũġrũġ'uk osunuy buye.

— ġasũ bit cuy ejĕm oxewi — io'e Paulo be. — Oba'orere'ũm pima waram ĕn jedojocat — io'e.

Ibocewi Félix Paulo o'ġujuat ġu jeju pinap taġ iju am. Ade kaxi sorarayũ Paulo wiwim osodop. ²⁶ Tũybe Paulo dinheiro je'ġũm owebe jemujĕmapteim iãn o'e Félix. Imĕnpuye ade em Paulo o'tojotjocat jekay. Ade em o'jekawĕnwĕn ceweju. ²⁷ Imĕn osunuy xepxep koato. Pórcio Félix jebureyũm Judeuyũ muwexat ojuy. Imĕnpuye Paulo o'jepere daomũnmũnap'a be jeġĕm puje.

Wara'at aġokatkat oajĕm Cesarĕia ka kay Félix dieġ. Ibutet Pórcio Festo i osunuy. Judĕia eipi kukukan o'e Félix dieġ.

25

¹ Ebapũġ xet kap puje Festo o'ġĕm Cesarĕia ka bewi. Jerusalĕm ka be o'ju Judeuyũ kay. ² O'jekawĕn paĩyũ kukukayũ eju, Judeuyũ kukukayũ eju dak. Ixeyũ waram Paulo o'jomuyumy cebe—Festo be.

3 — Paulo juy egudot ijoce Jerusalém ka be — io'e ip cebe. — Egudot cuy ocewebe waram ya'tjo am — io'e ip. Paulo aoka am ip o'jewawê. E dag iju buje yaoka ojujy ip. Imênpit Festo o'jede cebe ip.

4 — Paulo taomünmün Cesaréia ka be — io'e. — Gaxin ma ocepit iboce — io'e. ⁵ — Ey'in pit cuy je'ju oweju—iju pinayū—eykukukayū'in — io'e. — Paulo ikêrêat o'gjururūg pima, iboam cuy ip omukūyo Cesaréia ka be — io'e.

6 Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Dez kabia Jerusalém ka be osunuy.

Gebuje Festo o'jepit Cesaréia ka kay. Pūgpūg Judeuyū kukukayū o'ju ceweju. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be.

Kuyaje Festo Paulo o'tojocat. O'ju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Judeuyū kukukayū o'je'awero cece—Jerusalém ka bewi oajēm'iaiyū.

⁷ Yajēm puje Paulo awêg o'yawêgmukêrêrên ip Jerusalém ka bewiaiyū.

— Paulo ikêrê jjiān o'e — io'e ip napa ma. — Soat em ikêrêat mujurūgrūg'uk osunuy — io'e ip napa ma. Imênpit icēmān oceju e'em iap mubapuk pa'ore o'e cebe ip.

⁸ Gebuje Paulo o'jewedayo.

— Ikêrêān oce gu — io'e. — Deus pe Judeuyū awêwêap ekawēn tağ acā òn jekukum. Deus eju kawēnwēnap'a ojomuymuy gu. Wuyeipi kukukat César dak ojomuymuy gu — io'e Paulo.

⁹ Festo bit Judeuyū mucokcoğ ojujy. Imênpuje:

— Jerusalém ka be du eju pin? — io'e. — Jerusalém ka be du ixeyū be awêg mukêrêrēnap co pin oxe? — io'e Paulo be.

¹⁰ — Ap! — io'e. — Odaobu'u. Cūg'i oce gasū eyxe—César beam kapikpik'ukayū xe—Roma ka kukat ebekitkiyū xe — io'e. — Jerusalém ka be gu juy wawêg mukêrêrēnayū epeya'tjo—ijoce acā — io'e. — Ajom gu ikêrêān oce Judeuyū be? Ka'ūma ma! Eyetaybit iboam. ¹¹ Pūg em ma ikêrêat oğugê ibima acā kuka epe'e waokam. Eyxe cedağ waokam ip ibima, “Omujēm cuy ece,” i'ūmgu kuka oce. Iteyū be wawêg mukêrêrēnap icēm'um pima bit, cedağ gu waram oūm ām cebe ip. César kay bit oju pin ixē be wawêg mukêrêrēnayū a'tjo am. Soat eipi kukukat kay bit oju pin — Paulo o'e Festo be.

¹² O'jekawēn jeweweju jewawêwê'ukayū eju Festo. O'jekawēn Paulo eju.

— “César kay bit oju pin ixē be wawêg mukêrêrēnayū a'tjo am,” i'ēn e'em owebe. Imênpuje César kay òn jemuju — io'e Festo.

¹³⁻¹⁴ Ibun'um pima wara'at eipi kukukat oajēm Cesaréia ka be. Ibutet Agripa i osunuy. Jetayxi eju oajēm. Itayxi butet Berenice i osunuy. Oajēm ip Festo jom. Ade kabia osodop ip iboce.

Gebuje Festo Paulo o'guwēn Agripa be.

— Félix ağokatkat taomünmün o'jepere ijoce—Paulo i ibutet — io'e. — O'jepere iecuğam oōm puje — io'e.

¹⁵ — Ōn Jerusalém ka be bima paīyū kukukayū Paulo o'guwēn owebe Judeuyū kukukayū dak. Paulo kay gu jjiā ip. “Teku ikêrê jjiāat o'gjururūgrūg ocewebe,” i adi o'e ip owebe napa ma. “Paulo cuy eyaokaat,” i adi o'e ip owebe — io'e. ¹⁶ — Ōn cuk oce cebe ip “Cedağ gu wuywebe imēn e am Roma ka be,” i, “Wara'acat awêg mukêrêrēn puje, ikêrêat o'gjururūg'iat ekawēn cocom wuyju,” i. “Cekawēn cocom wuyju ixē ağokatkat etabutpe, yawêgmukêrêrēnayū etabutpe dak,” i adi oce cebe ip. “Soat ip jekawēnwēn jeweweju bima, cekawēn cocom wuyju,” i adi oce cebe ip. “Yawêgmukêrêrēn'ibit jewedayo but,” i adi oce cebe ip — io'e Festo.

¹⁷ Gebuje Judeuyū oajēm ijoce okay. Obu'u gu oğuy ya'tjo am ip — io'e. — Kuyaje oju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Paulo otojocat — io'e.

¹⁸ Gebuje Paulo awêg o'yawêgmukêrêrēn ip. Tūybe “Paulo ikêrêat o'gjururūg César be,” i je'e ip owebe iān oce. ¹⁹ Imênpit “Ocedobuyū'um'um ekawēn tağ gu Paulo jekukum,” adi o'e ip owebe — io'e.

— Gebuje Jesus o'guwēn ip owebe — io'e. — “Jesus'um oe'ū,” i adi o'e ip owebe — io'e Festo. — “Inaka waram o'jetait,” i adi o'e ip — io'e. — Judeuyū Paulo o'yawêgmukêrêrēn iboap o'guwēnwēn puje. ²⁰ Imēneju “Apēn xe'e kuka oce icēmān omukūyo am,” i adi oce owebe ma. Paulo eju adi ocekawēn. “Jerusalém ka be du eju pin?” i adi oce cebe. “Ibo ka be du awêgmukêrêrēnayū oya'tjo?” i adi oce cebe — io'e. — “Ibo ka be du ocejekawēn eweju icēmān wetaybit am?” i adi oce cebe. ²¹ — Imênpit Paulo adi o'e owebe: “Odaobu'u. César kay bit oju pin ixē be wawêg mukêrêrēnayū a'tjo am,” i. Imênpuje òn adi oce sorarayū be: “Taomünmūnat cuy epejowiwi uk'a be,” i. “Guyjom oğuju César kay ya'tjo am,” i adi oce — Festo o'e Agripa be.

²² Agripa o'jede Festo be.

— Ōn tak ixē ağokatkat ekawēn co pin — Agripa o'e.

— Ha'a. Kuyaje juy eya'tjo — Festo o'e.

²³ Kuyaje Agripa oajēm ibimāmāat ekawēn cocoap'a kay Berenice eju. Oajēm ip jedoti dip cīcāat kuḡ—ipi kukukat toti kuḡ. Oajēm ip 1000 be sorarayū kukukayū eju. Warara'acayū eju dak ip oajēm—ya'ōbuyxiayū eju—Cesaréia ka watwat eju. Festo Paulo o'tojocat.

²⁴ Gebuje Festo o'jekawēn Agripa eju aweromayū etabutpe.

— Agripa — io'e. — Soat ocewejuayū dak — io'e. — Ak epe'e ite aḡokatkat kay — io'e. — Ōn Jerusalém ka be bima ade Judeuyū oajēm okay ite aḡokatkat muymuy am — io'e. — Oajēm ip ijoce dak imuymuy am. Soat em e'em ip: "Ite aḡokatkat cuy eyaokaat," i. ²⁵ Oxe bit ka'ūma ma ikērēān o'e yaoka am — io'e.

— Gebuje Paulo adi o'e owebe: "César juy wawēḡ mukērērēnayū ya'ḷjo—wuyeipi kukukat," i. Imēnpuye ijuju pin ōn César kay. ²⁶ Imēnpit apēn otupmubararak iam wetaybit ḡu César mukūyjoaptum. Wetaybit ḡu apēn ite o'e ikērēān iam tak — io'e.

— Paulo otojocat ewebe, Agripa — io'e. — Cūḡ'i ijoce exe. Ēn tak a'ōpicūḡ cuy eḡuy ya'ō kay. Ewebe cekawēn co buje, wetaybit oce tupmubararak am César mukūyjoaptum — io'e. ²⁷— Apēnpuye Judeuyū ixe o'jomuymuy iap muwēn pa'ore owebe. Imēnpuye cedag ḡu taomūnmūn imuju am César kay. Cedag'ūm cīcā oxe — Festo o'e cebe ip.

26

¹ Gebuje Paulo o'jewedayo Agripa dopabe. Agripa koam o'jekawēn Paulo be.

— Ecededayo juy — io'e Paulo be.

Paulo o'jebueuru. O'jewedayo.

² — Agripa — io'e. — Ocededayo edopabe — io'e. — Wuyeipi kukukat ēn — io'e. — Judeuyū omuymuy jījā. Napa ma e'em ip. "Ikērēān cīcā o'e'e teku," i. Ocokcok cīcā wawēḡmukērērēnayū a'ōmuypit am edopabe ³ etaybit cīcā Judeuyū babim puye, Judeuyū be jewa'ōxikxikap ekawēn tak. Imēnpuye ekspiceḡēm ḡu juy wa'ḷjo am — io'e.

^{4,5} Bekin pi ma ōn adi ojekuku Fariseuyū etabucap kuḡ — io'e. — Fariseuyū jekukum Moisés pe wuyawēwēap ekawēn taḡ cīcā ma. Soat Judeuyū itaybit apēn ojekuku bekin pi ma iam, okapap ka be bima iam tak, Jerusalém ka be bima iam tak. Imuwēn pin pima iboap muwēn put ip ewebe, ade koato itaybit ip iboam puye — io'e.

⁶ — Gasū ēn wa'ḷjojom ijoce Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay wetabut puye — io'e. — "Waram ce'ū'ūayū oḡutait," io'e Deus kuyjeayū be. ⁷ Soat Judeuyū itabut Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay—doze be tiwatwat — io'e. — Imēnpuye "Ka'ūma ma ejo'iat xipacat," i'e'em ip Deus pe. Imēn e'em ip kabiam, ixima be dak. Agripa, Judeuyū ma wawēḡmukērērēn Deus waram ce'ū'ūayū ḡutiat iap kay wetabut puye — io'e. ⁸— Apēnpuye eyetabut ḡu Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay? — io'e ja'ḷjojomayū be.

⁹ — Kuy bima ikērēm cīcā Jesus kay itabucayū ojukukuk. Tūybe xipat cīcā owebe imēn ikuk am ip iān oce—Nazaré ka be tūibit ebekitkit kuk am. ¹⁰ Xīpan'ūm cīcā ip ojukukuk Jerusalém ka be bima. Ade itabucayū oḡuōmōm daomūnmūnap'a be. Paīyū kukukayū a'ōbi ocece iboam. "Ayaoka juy ip," i'e'em pima ip, ōn tak "Epeyaoka juy," i oce. Ade em ipiat opupi'ajojoat cebe ip itabucap eperēap ojuy. "Jesus Deus emunaē ḡu," i'e'an ip cebe oḡuy. ¹¹ Imēn cuk adi ojekuku soat kaka daḡ, soat Judeuyū e'aweroroap'a daḡ tak—Deus eju kawēnwēnap'a daḡ. Wetakoma jījā juk adi oḡuy cekay ip. Imēnpuye tobatban ip oju wara'at ka kay. Ipiatpi'ajoan cebe ip oju taomūn ām tak — io'e.

¹² — Imēnpuye Damasco ka kay oju. Paīyū kukukayū a'ōbi oju. Ade itabucayū daomūnap ojuy oju. Apēn o'jebapuk owebe iap cuy oḡuwēn ewebe, Agripa — Paulo o'e.

¹³ — Kabia yobogat ojojoko kaxicuḡ. Kabi kadiwi ojojoko. Kabiam cīcā o'e. Kaxie bodi ma isopsep o'e. Wakokoreren o'e kabia, owejuayū akokoreren tak. ¹⁴ O'at ipi ju. Owejuayū dak o'at ipi ju — io'e.

— Gebuje kabi kadiwiat o'jekawēn oweju wa'ōm—Judeuyū a'ōm. "Saulo," io'e. "Apēnpuye ēn ipiatpi'ajojoan owebe?" io'e. "Imēn e'em pima jumento-buxim ēn. Jumento jejorojorom jeiwat jemuju am jekpiokakam pima," kabi kadiwiat adi o'e owebe.

¹⁵ — "Abu ēn, Kariwa?" i adi oce cebe.

— "Jesus ōn," i adi o'e owebe. "Ēn ipiatpi'ajojoan owebe," i adi o'e owebe. ¹⁶ "E'āy," i adi o'e owebe. "Cūḡ'i eḡuy edaocam," io'e. "Ōn ma ocebapuk ekay enaē ām wekawēn muwēnuwēn'ukan," i adi o'e owebe. "Ōn enaē ewebe apēn gasū ejojoko iap muwēn ām wara'acat pe. Wara'at tak oḡubapuk ewebe ḡuyjom. Iboap tak cuy eḡuwēnuwēn wara'acat pe," i adi o'e owebe. "Omuwēnuwēn'ukan eḡuy adeayū be. ¹⁷ Ōn jekuk Judeuyū be aokaap puxim, Judeu'ūmayū be aokaap puxim tak," i adi o'e owebe. "Gasū ōn jemuju Judeu'ūmayū be. Ōn jemuju ewebe cūḡ ma ixeyū mutaybit am. ¹⁸ Ōn jemuju cebe ip kabiok taḡ cekuap puxixim ip—kabia daḡ ceku am acā ip—Deus bikuyap taḡ acā. Ōn jemuju Satanás a'ō daḡ cekuap puxixim—Deus kay itabut am acā ip. Imēn e'e buje Deus ikērēat ju'uk cebewi ip. Deus pe o'taxi'ajo'īayū eju jeedop ip okay itabut ip puye," Jesus adi o'e owebe — Paulo o'e.

¹⁹ — Imēnpuye, Agripa — io'e. — Apēn kabi kadiwiat o'jekawēn owebe wexey jo'iat pe iap tağ ojekuku — io'e.

²⁰ — Gebuje kawēn idipat oğuwēnuwēn. Koam oğuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Jerusalém ka watwat pe dak oğuwēnuwēn, Judéia eipi watwat pe dak—soat pe. Judeuyū be oğuwēnuwēn, Judeu'ūmayū be dak. “Eyğuyçüçğüç cuy epesop ikērēat kuğ puye,” i adi ocece cebe ip. “Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere,” i. “Eyetabun cuy epesop Deus kay,” i. “Cedag cuy epekuku warara'acat pe itaybit am kuy ikērēat mujurūğrūğap o'jepere ip iam,” i adi ocece cebe ip. ²¹ Imēnpuye Judeuyū obu Deus eju kawēnwēnap'a be. Waoka ojuy ip o'e. Deus pit obuywatwan osunuy — io'e.

²² — Jesus muwēnuwēn òn ġasū soat pe ijodiacat pe—ya'òbuyxiayū be, ka'ūmaayū be dak. Imuwēnuwēn òn cebe ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakatup ekawēn tağ. Imuwēnuwēn òn Moisés ekawēntup ekawēn tağ tak. Iwarum ġu imuwēnuwēn òn. Cūğ ma imuwēnuwēn òn. ²³ Imēn e'em kuyatup:

Cristo juy ipiat supi'ajo wuydaxijojo'ukan Deus emunaē, i. Je'ū juy, i. Ce'ū buje juy waram itait je'e, i. Ixe koapat je'e wuy'in waram itait, i. Wuyju waram acejetait Cristo o'jetait waram puye, i. Iboap icēmān, i. Cristo iboap o'ğuwēn Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak, i. Imēn e'em kuyatup — Paulo o'e Festo be.

²⁴ Paulo imēn jewedayo buje, Festo o'jewāwā:

— Paulo, adaodao! — io'e napa ma. — Adaodao ēn tupcocom cīcā buye — io'e napa ma.

²⁵ — Ka'ūma! Wadaodao ġu, Festo — io'e. — WağuySAT ma òn. Icēmān òn e'em ewebe — io'e.

²⁶ Gebuje Paulo o'jekawēn ipi kukukat eju—Agripa eju.

— Agripa, wa'òcam òn jewejom exe — io'e. — Etaybit icēmān òn e'em iam. Soat oğuwēn Festo be iam kuy etaybit. Soat iboap o'jebapuk adeybutpe — io'e. — Iba'arēm ġu o'jebapuk — io'e. ²⁷ — Agripa — io'e. — Etabut tu Deus a'òbi cekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn kay? Wetaybit kuy etabut iam — io'e.

²⁸ — Tūybe dao ma Cristo kay oğutabun iān purut ēn — Agripa o'e Paulo be.

²⁹ — Xipat kuka o'e dao ma etabut am, dao'ūm pima dak — io'e. — Xipat cīcā kuka o'e soat eyju Cristo kay eyetabut am—ēn, soat wekawēn cocomayū dak — io'e. — Xipat kuka o'e eyju obuxim an. Xipat kuka o'e obuxim eyetabut pima. Obamūnmūnap puxim eybamūnmūn pima bit xipat ġu kuka o'e — Paulo o'e.

³⁰ Iecūğap Agripa o'jēm ibocewi. Festo dak o'jēm, Berenice dak, soat cewejuayū dak. ³¹ Kawēnwēn ma o'jēm ip.

— Ite ağokatkat xipat — io'e ip jewewebe. — Wuyxe bit ka'ūma ma o'e ikērēān. Cūğ ġu wuyxe taomūn ām, yaoka am tak — io'e ip.

³² — “César juy wawēğmukērērēnayū ya'jo,” i juk o'e'ūm pima, kajuk oğujēmat daomūnmūnap'a bewi — Agripa o'e Festo be.

27

¹ Paulo muju ap ojuy ip Roma ka kay Festo, Agripa dak. Kobexixi dağ ip o'ğuju Roma ka kay—Itália eipi beatka kay.

Gebuje Paulo o'ğūm ip 100 be sorarayū kukukat pe, wara'acayū taomūnmūnayū dak. 100 be sorarayū kukukat putet Júlio i osunuy. Cesorarayū ijop eipi kukukat esorarayū osodop—César esorarayū. Òn tak oju Paulo eju.

Imēn oceju Roma ka kay. Aristarco eju oceju—Macedônia eipi bewiat eju—Tessalônica ka bewiat eju. ² Kobexixi be oceòm. Ixe kobexixi Adramátio ka ebikopap pewiat osunuy. Soat Ásia eipi ebikopap tağ cum. Purewuh. Ocejēm Cesarátio ka bewi. Tiboğ cīcāati očetimudek.

³ Kuyaje ocajēm Sidom ka be. Jay. Júlio xipan cīcā Paulo o'jukuk. Paulo iju pi ġu o'e jebureyū jom. Paulo bureyū iju pi ġu o'e Paulo buywat am.

⁴ Ibocewi waram oceju. Purewuh. Tiboğ cīcāati mudekdeğ oceku. Kabido o'subidoajēm ocedopa bewi. Imēnpuye tip'aweroroboğ kay oceju wuyba'ūğat kadi. Tip'aweroro butet Chipre i osunuy. ⁵ ToteK. Tiboğ cīcāati očetimudek. Cilicia eipi weğūn ocekap, Panfilia eipi weğūn tak. Jay. Mirra ka be ocajēm Lícia eipi beatka be. Ibo ka be bima ocekap koapat pewi kobexixi bewi. ⁶ 100 be sorarayū kukukat wara'at o'tobuxik kobexixi. Ixe kobexixi Alexandria ka ebikopap pewiat osunuy. Cum Itália eipi kay. Poroğ. Oceòm ixe kobexixi be waram oceju am. ⁷ Pūğ kabia ġu daodaodao ġu oceju. Pa'orem cīcā Cnido ebikopap pe ocejemūğ. Mūğ.

Oooh. Kabidoxixi o'subido'at ocedopa bewi. Iba'ore o'e ocewebe oceju pinap tağ kabidoxixi ocewap puye. Imēnpuye oceju tip'aweroro tēğ ma. Tip'aweroro butet Creta i osunuy.

Iboce kabidoxixi'ümğu o'e—kabido'it ma o'e. Purewuh. Salmona eipi tēg ma oceju.
⁸ Pa'orem cīcā oceju Creta eipi tēg ma.

Ibocewi ocejemūg ebikopap pe—Creta eipi be. Jay. Ebikopap putet Bons Portos i osunuy. Ikabogatika tēg ma osunuy—Laséia ka tēg ma. ⁹ Ibun cīcā ocesop ibo ka be. Judeuyū epeta kuy o'kap Deus xe jemuisusunap epeta. Imēnpuye oceku pi oce'e kobexixi dağ. Kabidoxixi oeku kabiam, muba'atxiri dak.

Gebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

¹⁰ — Obureyū — io'e. — Tibog cīcāti dağ wuyju buje iba'ore jījā kuka o'e wuywebe. Wuyju buje bit soat wuybubut kuka oakōm, soat kobexixi beat tak — io'e. — Kobexixi dak kuka o'jepirig. Wuyju dak kuka aje'ū — io'e.

¹¹ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat Paulo a'ō kay ğu o'e—kobexixi iwat a'ō kay acā, kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak.

Kobexixi iwat a'ō kay o'e kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak. ¹² Ocesopiat ebikopap xipat ğu osunuy ihi bun ocedop am kabidoxixi buye, muba'atxiri buye dak. Soat warara'acayū iju pin ibocewi. Wara'at ebikopap pe ajēm ojuy warara'acayū—Fenice ka ebikopap pe. Ibo ka dak Creta eipi be osunuy. Kabidoxixi ğu ajēmjem'uk Fenice ebikopap pe—kaxie tajoregatpido acā. Imēneju iboce ihi mukap ojuy ip.

— Fenice ebikopap pe juy aju — io'e ip. — Kabido'üm puje juy aju — io'e ip.

¹³ Kaxietajoregatpido o'subidoajēm—ibidodipat. Kabido ibidobog ğu o'e—ibido'it ma. O'subidoajēm ocenomujuwi. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Kabido ibidodip ğasū — io'e ip. — Ga'a aju — io'e ip. — Kabido juy wuydujowat wuyjupinap tağ — io'e ip.

Kobexixi muycūcūap o'ğuyu ip—ipoxiat, icaat muğēğē. Kabido xipan ocedujowatwan o'e. Oceju tiwābū etako dağ—Creta eipi etako dağ.

¹⁴ Guyjomsūm kabidoxixi o'subidoajēm ocekey. Oooooxxxi. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. O'subidoajēm kapurūğ kadiwi—Creta eipi kadiwi. ¹⁵ O'subidoajēm kobexixi kay. Ixe kabido butet Nordeste i osunuy. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. Iba'ore o'e kobexixi mukorērēn ām kabidoxixi dopabe. Imēnpuye ocebu'un kobexixi mukorērēn ām. Kabido kobexixi o'tujowat. ¹⁶ Oceju wara'at tip'aweroro biōğ kay. Tip'aweroro butet Cauda i osunuy. Kabidoxixi'ümğu o'e iboce—kabido'it ma. ¹⁷ Kobe yopīcat kuğ tak ocesop. Kururūğ oeku kobexixi nomuju. Pa'orem kobe yopīcat oceğuyu idibi bewi. Oceğuyu kobexixi be.

Ibocewi kobexixi be kapikpik'ukayū correntebu o'subumukirik kobexixi koreren—ibubogatpu. O'subumukirik ip kobexixi ewekaap puxim.

— Ka'oririt ijoce ma opop Líbia eipi — io'e ip. — Pipim kobexixi kakam iboce! — io'e ip. Iparara o'e ip ka'oririt pe kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye kobexixi mujujuap epağo o'ğukop ip kapurūğ kay, kabidoxixi be kobexixi mujuap puxim. Kabidoxixi kobexixi o'ğuju ijuap tağ. Ocekat. Xet. Ocxet iboce.

¹⁸ Kuyaje tarekrek o'joxikxik ip idibi be—kobexixi be tujowat ojuyap. O'joxikxik ip kobexixi poxi mu'üm ām. O'joxikxik ip tipodoyat ocemudekudekun cīcā buye. Ocekat. Xet. Ocxet iboce.

¹⁹ Kuyajebusu kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi beat o'joxik ipoxiat. Jebum ip o'joxik. Xet. Xet. Xet.

²⁰ Ade kabia oceju kaxi jojom ğu, kasopta dak, kabidoxixi buye. Ocededaxijo ba'ore.

²¹ Ade kabia ocejekōnkōn ğu.

Gebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Oburereyū — io'e. — Eyju juk adi wa'ō kay ğu epesop. Creta ka be bima juk wa'ō kay ğu epesop. Creta ka bewi wuyjuap ğu.

— Wuyjēm'üm pima kajuk te'e ma soat tarekrek ağupa'üm ğu, xipat kajuk wuywebe dak — io'e.

²² — Ğasū bit eya'ōcam cuy epesop — io'e. — Kobexixi juy jepirig. Ka'uma ma wuy'in pit jeap — io'e.

²³ — Koapat exima Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk okay — io'e. — Deus ixē o'ğudot okay. Ixe Deus okukukat. Ixe Deus ebekit ōn. Cekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn oweju.

²⁴ — "Paulo, epararam ğu juy eguy," io'e owebe — io'e Paulo. "Ajēm cuy César kay—Roma ka kukukat kay," io'e. "Ōn ağ ekay, ewejuacat kay dak eye'ūap puxim, ēn cuk imēn ejooyuy oxewi buye," io'e. "Deus je'e ewebeam apēn cuk ejooyuy cexewi iap tağ," Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e owebe — io'e Paulo.

²⁵ — Imēnpuye, eya'ōcam cuy epesop, oburereyū — io'e. — Deus kay wetabut. Apēn je'bapuk wuywebe iap o'ğuwēn owebe Deus imēn ebapuk awap. Imēn je'bapuk. ²⁶ Imēnpit pipim cuy acejemūg tip'aweroro be — Paulo o'e kobexixi beayū be.

²⁷ Xepxep semana kap puje:

— Kapurūğ kay aco'i ajēmjem oceju — io'e kobexixi be kapikpik'ukayū.

Uhum oceju jekukum iximadakpe tibog cīcāati daḡ. Tibog cīcāati butet Mediterrāneodi i osunuy. ²⁸ Imēnpuye o'tibimuweḡūn ip tibimuweḡūnām. Tibiraat 36 metros o'e. Bosusu oceju. Waram o'tibimuweḡūn ip. Tibiraat 27 metros o'e—tibira ḡūn ma.

²⁹ Iparara o'e ip wita'a be kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye ebadipdip kobexixi muycūcūap o'ḡuakōm ip. O'ḡuakōm ip kobexixi ukpu bewi kobexixi muycū ām. O'jecū. Cucum ḡu o'e ḡasū—iwiwim acā. Kabia pin cīcā o'e ip.

³⁰ Gebuje kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi bewi jenapōn ojuy. Kobe'it'it o'ḡukop ip tibog cīcāati be jewexe kobexixi muycūcūap muakōmkōm pima.

— Kobexixi muycūcūap muakōmkōm oceju — io'e ip napa ma ocewebe.

³¹ Imēnpit kobexixi bewi jenapōn ojuy ip. Paulo o'jekawēn 100 be sorarayū kukukat pe—wara'acat sorarayū be dak.

— Ixeyū kobexixi be kapikpik'ukayū watwat puje wuyewedaxijo ba'ore ace'e — io'e.

³² Imēnpuye sorarayū kobe'it'it ekabobu o'subudakat. Kobe'it'it o'at idibi be. Uhum o'jewede kobexixi xewi.

³³ Kabia'isum Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Epeyekōn ḡasū bit — io'e. — 14 kabia eyaḡuybabi'ūm'ūm epeku. Jekōnkōn ḡu epeku — io'e. ³⁴ Epeyekōn cuy eybaca am — io'e. — Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epsop — io'e. — Ka'ūma ma wuy'in je'ū — io'e.

³⁵ Paulo pāo'a o'yabu. O'jekawēn Deus eju pāo'a kuḡ puye. Soat etabun o'jekawēn ceweju. — Bay xipat cīcā ēn — io'e cebe.

O'yadakat. O'ya'o. ³⁶ Imēneju soat ip waram o'ya'ōcan—kobexixi beayū. ³⁷ Soat ip o'jekōn. Ade jījā ocesop kobexixi be. 276 be ocesop.

³⁸ Ibegbeḡ puje kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrektata o'taxikxik ip idibi be—badi o'tadop'iata—trigoda. O'taxikxik ip kobexixi poxi mu'ūm ām. Jepirigap puxim ip o'taxikxik.

³⁹ Kabia buje tinebabaat o'tobuxik ip kobexixi be kapikpik'ukayū. Tinebabaat kay oceju. Itaybit ḡu o'e ip apoecat ip iam. Ka'oririt ixē tinebabaat pe osodop. Adeḡu wita'a o'yadop iboce. Kobexixi muymūḡ ojuy ip iboce. ⁴⁰ Imēnpuye kobexixi muycūcūapu o'subudakat ip. O'subudakat ip tinebabaat xe bima. Pilatokukatpu o'subumurore ip. Kobexixi mujujuap epaḡo o'ḡupaya ip kabido at am. Kobexixi o'ju ka'oririt kay.

⁴¹ Imēnpit kabido kobexixi o'ḡuyjayjay tibacaat ewebotbocap kay. Iboce kobexixi'a o'jēaece. O'jecuḡ. Iju ba'ore o'e. Kobexixi ukpu o'jekpuewekap. Tipodoyat paca ma o'yukpumuweka. Imēn kobexixi o'jepirig.

⁴² Sorarayū taomūnmūnayū aoka ojuy dokdoḡ jenapōnap puxim kapurūḡ kay. ⁴³ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat ibu'u o'e Paulo e'ū ām. Taomūnmūnayū oyaokaat ḡu sorarayū be. — Kapurūḡ kay epeyedok! — io'e taomūnmūnāyū be. — Epakōm! — io'e 100 be sorarayū kukukat itaybit jedoḡayū be.

⁴⁴ — Kobexixi baḡbaḡ epejat! — io'e. — Kapurūḡ kay juy epeju ip com! — io'e itaybit'ūm jedoḡayū be.

Imēneju soat oceju kapurūḡ pe.

28

¹ Tip'aweroro kay ocajēm. Iboce bima ocetaybit ocesop tip puten. Tip putet Malta i osunuy.

² Tip'aweroro watwat oajēm ocekap. Ocedobede ip. Xipan cīcā ip ocekap. Daxa o'ḡusop ip ocewewe am kakuk kukuḡ puye, muba'at oeku buye dak. ³ Paulo daxadaypa o'taypabu. O'jomōḡ daxa be.

Gebuje puybu o'jēm daxadaypa diotpewi. Paulo o'subua. Tore iān oeku Paulo bu eju. ⁴ Iboceayū puybu o'subujojo tore iān Paulo bu eju. Imēnpuye o'jekawēn ip jewewēju.

— Wuyjuyū aokaka'ukat acō'i teku — io'e ip te'e ma. — Tibog cīcāati be oe'ū ḡu. Puybu nuy pibun pit je'ū ikērēat o'ḡujurūḡ puye — io'e ip te'e ma jewewebe.

⁵ Imēnpit buḡ'i o'subuxik. Paulo o'subumuy'at daxa be. Iboceayū itabēḡbēḡ o'e ip Paulo jojom. ⁶ Ibu euhuap wiwim o'e ip, ce'ūap wiwim tak. Ibun ma iwiwim osodop ip Paulo jojom. Imēnpit Paulo bu o'jebuehu ḡu. Oe'ū ḡu dak. Xipat ma osunuy. Imēnpuye o'jeaḡuymuwarurun ip Paulo kay.

— Wuyjuyū ḡu teku—deus ma! — io'e ip napa ma jewewebe.

⁷ Gebuje Públio ocenomuwā jeduk'a kay. Públio Malta eipi kukukat osunuy. Ixe ka oceweweweap tēḡ o'sukadop. Oceju cekay. Iboce ocesop ebaḡūḡ kabia. Xipan cīcā ocekap. Ocxan o'ḡūm ocewebe, soat ocemukuypinput tak.

⁸ Paulo o'ju Públio ebay kay. Iwātaxipi osunuy. Ipa'osunuy, yukpidi dak. Paulo o'jekawēn Deus eju Públio ebay beam. Jebu o'subumōḡ cebe. O'ḡu'ada. Xipat o'e.

⁹ Ce'adaap awēḡ tobuxik puje, ade iwātaxipipiayū o'ju ip Paulo kay. Jay. Oajēm ip. Ixeyū dak o'ḡu'ada'ada Paulo. Xipat ip o'e. ¹⁰ Imēnpuye ade ip jebubut o'ḡūm ocewebe “Eyju xipat

ocexe" i'e am ocewebe. Kobexixi be ðm ojuy bima ocemukaypinput o'jomðg ip kobexixi be. Purewuh. Ocejem tip'aweroro bewi.

¹¹ Ehapug kaxi kap puje oceju Roma ka kay. Ocejem Malta eipi bewi. Wara'at tag ocejem kobexixi dag. Ixe kobexixi Malta ebikopap pe osodop ihi bun. Ixe kobexixi Alexandria ebikopap pewiat osunuy. Kobexixi butet deusyü xepxem ikap'ibiyü i osunuy. ¹² Müg. Ocejemug Siracusa ebikopap pe. Iboce ocesop ehapug kabia.

¹³ Ibocewi tiwabu dag oceju. Müg. Ocejemug Régio ebikopap pe. Kabido o'subidoajem kaxietajoregat kadiwi kuyaje. Purewuh. Waram ocejem ibocewi. Pozuoli ebikopap pe ocejemug xepxep kabia kap puje. Jay. Kapurug pe oceju ibocewi. ¹⁴ Jesus ebikitkit ocetobuxik. 7 xet ocesop ixeyü xe.

Purewuh. Ibocewi kapurug tag oceju. Roma ka kay oceju e dag. ¹⁵ Jesus ebikitkit Pauloyü e dag ajemap aweg o'yawegtoobuxik Roma ka watwat. Imenpuye ojem ip ebidase ocedopabijuk am. Ocedopabijuk ip oceju Roma ka wuy'um'um pima. Ocedopabijuk ip Praça de Apio ka be, Trés Tavernas ka be dak. Paulo icokcok cicã o'e ixeyü jo buje.

— Bay, xipan cicã en ocejug — io'e Deus pe. ¹⁶ Imen ocajem Roma ka be.

Gebuje 100 be sorarayü kukukat Paulo o'gum 1000 be sorarayü kukukat pe. Ixe Paulo o'guju daomumnap'a be gu—uk'a be acã. Jagepug ma osunuy uk'a be. Imenpit pug sorara ceweju osunuy soat em. Xet. Xet. Xet. Ehapug xet o'kap.

¹⁷ Gebuje Paulo Judeuyü kukukayü o'tojocat jewekay Roma ka beayü.

Ce'awero buje Paulo o'jekawen ceweju ip.

— Oburereyü — io'e. — Cedaq cuk adi ojekukuku. Deus pe ocemuküyojoap ekawen tag cuk adi ojekukuku, aypapayü'um'um ekawen tag tak. Ixeyü ekawen ojomuyumyü gu—pug em tak ka'uma — io'e. — Imenpit Judeuyü obu Jerusalém ka be. Oum ip César ebekitkit pe. César ebekitkit o'jekawen oweju. Ixeyü xe ikereat ogujurug gu—pug em tak ka'uma. Cug gu ixeyü xe odaomun am, waoka am tak — io'e cebe ip.

¹⁸ — César ebekitkit ma omujem ojuy daomumnap'a bewi. ¹⁹ Judeuyü bit ibu'u jija osodop omujem am yabewi. Imenpit "Judeuyü yukpiwat," i'umgu adi oce. "César wawegmukererenayü ya'jo," i acã adi oce. ²⁰ Imenpuye on eymudocat ijoce owebe eyjo am, eyweju jekawen am tak — io'e.

— Kuy bi ma wuydaxijo am Deus emunaë ajemap wiwim Judeuyü. Ixe kay wetabut—Jesus kay. Imenpuye obamunmun oce correntebum — Paulo o'e Judeuyü kukukayü be.

²¹ — Judéia eipi watwat cartadup o'tupmudot gu ocekey—apen Paulo e'em iaptup — io'e ip Paulo be. ²² — Ijoce oajemjem'iyü dak "Paulo ikereat o'gujurug," i juk o'e gu ip ocewebe—Judeuyü — io'e ip. — Imenpit ekawen co pin cicã oceju. Soat ka dagayü Jesus kay itabucayü muymuy. Imenpuye etabucam cuy ocemuküyo — io'e ip Paulo be.

²³ Imenpuye kabia o'guwegun ip waram Paulo ekawen co am.

Gebuje ade Judeuyü o'je'awero ip Paulo nuyap'a be ixe kabia. Kabia'isum Paulo apen Deus soat kukukan o'e iap o'guwenwen cebe ip. Kabi'isum piap imuwenwen osunuy. Oikat imuwenwen.

— Jesus ma Deus emunaë — io'e cebe ip. — Deus Jesus ma o'taë soat ipi dagat taxijo am — io'e. — Ixe muwegaptup Moisés emudupmubararaktup, soat Deus ekawen muwenwen'ukat emudupmubararaktup tak — io'e. — Jesus ma Deus emunaë — io'e.

²⁴ Xepxep ixeyü'in Paulo a'ð kay o'e. Itabut ip o'e Jesus kay. Warara'acayü bit itabut gu o'e. ²⁵ Wara'at tagtagta ma jewaugu o'e ip.

Ade ixeyü'in Paulo a'ð kay gu ip o'e. O'ay ip jeduk'a be jepit ojuy. Paulo o'jekawen cebe ip.

— Kuyje Isaías icemän o'e wuydabayü'umum pe — io'e. — Iboam Isaías o'e Deus biðgubk a'ðbi. Imen e'em ixe emudupmubararaktup:

²⁶ "Eju juy ixeyü wuyjuyü kay," io'e Deus owebe, i. Imen ece cebe ip: "Deus e'em: 'Jeküyojom cicã eyju. Imenpit eyetaybit gu. Jeakag cicã eyju. Ijojom eyju. Imenpit iba'arém cicã eyxe,' i." ²⁷ "Imen ece cebe ip," io'e Deus owebe, i. "Ixeyü wuyjuyü itabut gu, ibu'u ip jetaabut am puye. Ya'ðpicügügü gu ip wa'ð kay jeküyojin'um puye," io'e. "Ibu'u ip kawen icemät co am ibu'u ip jetaabut am puye," io'e. "Ibu'u ip ikereat mujurügrugap eper e am Deus pe ikereat uk am cebewi," io'e, i.

Imen e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawentup — Paulo o'e.

²⁸ — Oburereyü — io'e Paulo Judeuyü be. — Eyetaybin cuy epe'e iboap ekawen! Gasü bit Judeu'umayü be juy kawen idipat oceguwen. "Deus jeydaxijo," i oce'e cebe ip. Ixeyü bit xipan ya'jo. Deus ixeyü acã idaxijo — io'e Judeuyü be.

²⁹ Imeneju Judeuyü o'jem Paulo xewi. Jawa'ðixixig cicã jeweweju ip o'jem.

³⁰ Paulo kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn Roma ka watwat pe. Xepxep koato Roma ka be osunuy. Ixe ma jedinhoiro o'ḡūmḡūm uk'a be jenuyaptem. Icockok o'e warara'acayū ajēm puje jejo am.

³¹ — Deus soat tiwatwat kukukan je'e — io'e cebe ip. Cūḡ ma ip o'ḡutaybitbin. Wuykukukat Jesus Cristo o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Ka'ūma ma ixe o'ḡuymūḡ kawēn idipat muwēnap puxim. Soat pe wuykukukat Jesus Cristo ekawēn o'ḡuwēnuwēn.

PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP ROMA KA WATWAT BEAPTUP

¹ Cartadup mubarararag òn eywebeaptum—Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikpik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaë.

— Wa'òbi omuwënuwën cuy eguy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawën idipat acã juy eguwënuwën — i juk o'e owebe.

² — Kawën idipat oguwëgat soat pe ipi dagacat pe — io'e Deus kuyje. Kawën idipat muwënuwën osodop ip cekawën muwënuwën'ukayû. Iboap ekawën tak ibararak opop Deus ekawëntup pe. Wara'at ekawën podi ma iboap ekawën kawën idip. Ka'umgu xipat'umat iboap ekawën'in. ³ Iboap ekawën co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat—Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxegebit osunuy—Judeuyû kukukat naxegebit. ⁴ Ixe Jesus Deus co'ï osunuy. Imën ikërëat o'jukuk gu ipi ju bima—püg em tak ka'üma. Deus ja'òbacaan jekpot o'gutait ce'üap tomukadi. O'gutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵ Ixe xipan okug. Ixe dak cuk onaë kawën idipat muwën âm soat kaka dag. Ixe emumuju òn. Imënpuye soat ka dagayû'in itabut je'e Cristo kay—pügüpüg. Cristo ekawën kay küyjobit je'e ip. Ibuyxin ip Cristo jukuk. ⁶ Eyju dak Deus cuk eynaë, Roma ka watwat. Jesus Cristo kadiayûm cuk eynaë. Gasû bit ixe kadiayûm epesop.

⁷ Imëneju cartadup mubarararag òn soat peaptum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cîcã. Ixe juk eynaë jebekitkiyûm.

— Bay, xipan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyû aguymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

⁸ Roma ka watwat itabut cîcã Jesus Cristo kay iap awëg o'yawëgtobuxik ip soat ka watwat. Imënpuye ocokkok cîcã eykay. Imënpuye:

— Bay, ën xipat cîcã — i òn e'em Deus pe.

⁹ Deus itaybit soat kabia òn gebum eykay iam. Kapikpig cîcã òn Deus peam ocokkok cekay buye. Kawën idipat muwënuwën òn soat kaka dag. Ixe ipot ekawën muwënuwën òn. ¹⁰⁻¹¹ Eyjo pin cîcã oce. Deus biògbuk omutaybitbin iam eymukûyjo pin cîcã òn. Ibiògbuk a'òbi eya'òmucan ojuy òn big ma eyetabut am Jesus kay. Imëneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imën òn e'em Deus eju kawënwën pima. ¹² Òn acã gu jeya'òmucan eywebe big ma eyetabut am. Jewewa'òmucanun pit acesop big ma wuyetabut am cekay. Big ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak big ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³ Okitpitpiyû, soat em cuk adi co ojuy oguy eykay. Iboam eymukûyjo pin òn. Imënpit soat em omuju'üm'üm osunuy. Eywebe Deus ekawën muwën pin cuk adi oguy big ma eyetabut am Jesus kay apën eybadipiyû oitabun iap co'ï—Judeu'ümayû oitabun iap co'ï.

¹⁴ — Omuwënuwën cuy eguy soat kaka dagayû be — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

Imënpuye Cristo juy oguwënuwën soat pe—cewagônayû be dak. Deus ekawën cuy oguwënuwën itaybicayû be, itaybit'ümayû be dak. ¹⁵ Imënpuye obicokkok cîcã kawën idipat muwën âm eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶ Deus ja'òbacaan kawën idipat kay itabucayû daxijojom. Koap Judeuyû daxijojom itabut puje ip. Judeu'ümayû dak taxijojom itabut puje ip. Imëneju obisûsün gu kawën idipat muwën âm soat ka watwat pe—obicokkok cîcã ma. ¹⁷ Kawën idipat co buje, wuyetaybit apën Deus wuy mucûgucûg iam.

— Jesus Cristo kay itabucayû acã cûg ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Big ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imën e'em Deus ekawëntup: — Deus emumucûgyû soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸ Deus kabi be omuy. Ixe itakoma jîjã jekay'ümayû kay, ikërëat mujurûgrûg'ukayû kay. Ibu'u jîjã ip Deus ekawën co am—kawën icëmat co am, ikërëat mujurûgrûg'ojuy jîjã ip puye. Ikërëat mujurûgrûg'ukayû kawën idipat muwënap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayû dak itabut am ibuye. ¹⁹ Deus kuy apën ixe e'em iam o'gutaybin ijodiacat. Imën apën Deus e'em iam itaybit put cebe ip. Inaka cekay gu jîjã ip. Imënpuye Deus ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰ Deus ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'gugë ipi dagacat. Ixe emumugë jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deus ya'òbaca iam—ya'òbacaap i'üm gu iam. Wuyetaybit tak ixe acã Deusat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi dagacayû. Imënpuye "Deus kake iap iba'arëm wuyxe" i'e ba'ore cebe ip. ²¹ Itaybit ma'gu ip Deus kake iam. Imënpit ibuyxim gu ip ikug.

— Ën acã Deusat — i'e'em gu ip. — Ën xipat cîcã — i'e'em gu ip Deus pe.

Cūg'ūma jewaḡuyḡuy ip. Kabiok taḡ jekuku'ukat itaybit ḡu poma oju iam. Imēnpuxim itaybit'ūma jewaḡuyḡuy ip. Yaḡuy'ūm ip.

²² — Ocetaybit cīcā ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deus xe bit itaybit ḡu jījā ip. ²³ Imēnpit Deus acā je'ū ḡu. Soat em itait nuynuy. Ixeyū bit ibu'u jījā ibuyxim Deus kuk am, ijo ba'ore buye. Imēneju ijodiāt co'iat muḡēḡēm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiāt pit je'ū. Soat em ḡu itait nuynuy ip. Wasū jo'iat tak imuḡēḡēm ip, puca jo'iat tak, jewururuḡat co'iat tak. Jemumuḡē wap jēḡ'acēōḡcōḡ ip “Eyju acā Deusyū ocexe” i'e am cebe.

²⁴ Ikērēat mujurūḡ pin acā ip. Imēnpuye jekupinap taḡ ceku am ip Deus o'jepere. Imēnpuye yukpiwatpi ma ip jekukum ikērēat mujurūḡrūḡ. Isūsūn'ūma ip jekukum jeweweju ikērēat muḡēḡēm. ²⁵ Imēnpuye kawēn icēmāt ip ibu'u napaap ekawēn kay am.

— Ēn acā a'ōbuyi — i'e'em ip soat muḡēḡē'ukat pe ḡu—cemumuḡē be acā.

Deus pe acā wuye'e but:

— Soat podi ma ēn a'ōbaca — i.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

²⁶ Soat muḡēḡē'ukat kuḡ ḡu ip ibuyxim—jemumuḡē kuḡ acā. Imēnpuye Deus o'jepere ip ikērēat muḡē ān. Imēnpuye aḡokatkat kay oibu'un ip aoyū. Jewenuy'ūnakēkēm ā ip o'e jeweweju. ²⁷ Imēnpuxim aḡokatkayū aoyū aoyū kay oibu'un. Aḡokatkayū acā o'e ip cekay jījā. Jewenūn'o'om ā o'e ip. Imēḡap pit ikērē jījā Deus xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipāt'ūm cīcā ip puye.

²⁸ Deus ekawēn kay pin ḡu ip. Itaybin pin ḡu ip kawēn icēmān. Imēnpuye Deus ip o'jepere ikērēat kay ḡebum am, warēmtaḡ ceku am tak. ²⁹ Imēnpuye ka'ūma ma ixeyū'in cūḡ ma jekukum. Soat kabia warēmtaḡ cīcā ip jekukum Deus etabutpe, jebueyū etabutpe dak. Ikērēat mujurūḡrūḡxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuḡ ip. Itabutkarey ip warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapxixi'uk cīcā ip. Warara'acat muḡuykukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērērēnxi ip. ³⁰ Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jījā ip Deus kay. Ibuyxim ḡu warara'acat kuḡ ip. Jewexe ip ya'ōbuyi.

— Oceju acā oca'ōbaca — i napa ma e'em ip jewawēḡmubog am jewexe. Soat em: — Apēn ḡuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe.

Kūyjobit'ūm cīcā ip jebay a'ō kay. ³¹ Itaybit'ūm cīcā ip apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak. Ja'ō daḡ ḡu ip jekukum. Ka'ūma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ḡu ip warara'acat kay.

³² — Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū je'ju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deus. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em.

Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biḡ ma buk ikērēat kay. Icockok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurūḡ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2

¹ Eyju bit acō'i e'em eyewebe: — Ocebuxim'ūma ixeyū ikērēat kuḡ Deus xe — i.

Imēnpit ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuḡ cexe. “Ikērēat kuḡ ḡu oceju bit” i'e ba'ore eywebe.

² — Ipiāt osupī'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be.

Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cūḡ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be iam. ³ Oburereyū, tūbye Deus ocebebe ḡu ipiat supī'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supī'ajoat eywebe ixeyū beap co'i. Tūbye ocenapōn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

⁴ — Gaxīn ma acō'i ikērēat muḡēḡēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em xipan eykuḡ. Yukupiceḡe ḡu eykuḡ.

— Ipiāt osupī'ajoat ḡu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuḡ ibikuy eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am puye. Eyju bit e'em:

— Ga'a ikērēat aḡujurūḡrūḡ — i. — Deus ipiat supī'ajoat ḡu wuyewebe — i napa ma eyju e'em.

⁵ Guyjom Deus jetakomaap ḡubapuk ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supī'ajoat ixeyū be. Cūḡ ma ipiat supī'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supī'ajoat. ⁶ Guyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iapteī ideida soat pe ijodiāt pe. ⁷ Pūḡpūḡ ijodiacyū'in xipacat mujurūḡrūḡxi. Deus bikuyap taḡ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipāt oxe” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'ū buje ixeyū ma. ⁸ Warara'acayū bit jewekay acā ḡebum jewemucokcokap ojuy. Cūḡat o'jepere ip xipāt'ūmat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy

ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip. ⁹Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūgrūg'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtag ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. ¹⁰Deus xipacat mujurūgrūg'ukayū guwarurun. Jesus Cristo jo'iayūm jeedop ip jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. Yaḡuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū aḡuymubabibin jeenuy. Imēn Deus apēn cūḡ ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida. Inanomūm Judeu'ūmayū be ideida. ¹¹Imēn Deus cūḡ ma soat kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak.

¹²⁻¹⁵ Judeu'ūmayū ma Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip, Deus Moisés pe o'guwēn iap ekawēn tup kuḡ ḡu. Imēnpuye itaybit ḡu ip ixē ekawēn. Ikērēat mujurūgrūg ip. Inaka Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay ikērēat mujurūgrūg'apteim. Imēnpit:

— Wekawēn tag ḡu juk adi epekuku — i'ūmḡu je'e cebe ip, ixē ekawēn tup kuḡ'ūm puye. — Cūḡ ma eyju oxe — i je'e Deus jekawēn coco'ukayū be ḡu—jekawēn tag jekuku'ukayū be acā. Imēn je'e. Judeu'ūmayū Moisés ekawēn tup kuḡ ḡu. Jekpiwatpin ma acō'i cekawēn tag jekukum ip itaybit ḡu ma'ḡu ip cekawēn. Cekawēn tag jekuku'ukat co'i ip ḡejuje bit. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū e'em:

— Jebinūn pewi ma teyūku Deus pe wuyawēwēap ekawēn tag jekukum cekawēn tup kuḡ ḡu ma'ḡu — i.

Jebinūn pewi ma ip itaybit apēn cedaḡ iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat mujurūḡ puye, "Ikērēat ogujurūḡ," i'eēm ip jewebe ma. Cūḡ ma jeku buje dak, "Cūḡ ma ḡn jekukum," i'e'em ip jewebe ma. Judeuyū bit Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ. Itaybit ip ixē ekawēn. Inaka ikērēat mujurūgrūg ip. Imēnpuye Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay.

— Wekawēn tag ḡu juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶ Guyjom Deus Jesus Cristo jomuy apēn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat muḡḡḡḡ'apteim. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap kay kūyjobit'ūmapteim.

¹⁷ Pām eyju? Ajo-kay eyju jeḡebubum?

— Oceju bit Judeuyū — i eyju e'em. — Oceju acā cūḡ ma Deus xe ixē be wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i eyju e'em.

Jewexe eya'ōbuyxi.

— Oceju acā Deus ocenaē jebekitkiyūm — i'e'em eyju te'e ma. ¹⁸ — Oceju acā ocetaybit apēn Deus ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Oceju acā ocetaybit apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak, Deus pe wuyawēwēap ekawēn coco'uk puye — i te'e ma eyju e'em. ¹⁹ — Warara'acayū itaybit ḡu apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak — i eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Warara'acayū itaybit ḡu Deus ekawēn — i dak eyju e'em. — Soat podi ma oceju bit ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā warara'acayū oceḡutaybitbin — i te'e ma eyju e'em. ²⁰ — Oceju acā itaybit'ūmayū mutaybitbin kawēn icēmān — i te'e ma eyju e'em. — Kawēn icēmān yaypan'isuayū mutaybitbin tak oceju bit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit kawēn icēmān, kawēn cūḡan, Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i te'e ma eyju e'em.

²¹ Warara'acayū mutaybitbin acā eyju jekukum. Jewemutaybitbin'ūma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tujupa'um'um ma.

²² — Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyū kay ḡu juy epeku — i eyju e'em warara'acayū be.

Eyju bit ijodiat kay jījā Jesus Cristo kayap podi ma.

²³ — Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ oceju bit — i eyju e'em soat pe te'e ma. Cekawēn tag ḡu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'ūmayū cekawēn tup kuḡ'ūmayū Deus mubuyxi'ūm'ūm cūḡ'ūma eyju jekukum puye. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyū, Judeu'ūmayū Deus muyumy eyju cūḡ'ūma jekukum puye, i.

²⁵ Imēntak Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūḡ ma eywebe ikap'isuat taypu'aḡobixeedakat am teku Deus ebekit iap mubapuk am soat pe—Judeu'ūmayū be. Eyju ixeedakatkan oceju Deus ebekitkiyū iap mubapukpug soat pe. Deus ekawēn kay kūyjobit'ūm pima bit, te'e ma ixeedakatkan eyju, Deus ebekit'ūmat co'i eyju jekukum puye. ²⁶ Judeu'ūmayū bit jedaypu'aḡobixeedakatkan ḡu. Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima bit, Judeuyū jo'i e'em ip Deus xe—jebekitkiyū jo'i—kūyjobicayū jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ḡu ma'ḡu ip.

²⁷ Eyju ma eyxeadakatkanat. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ eyju. Imēnpuye eyetaybit cūḡ ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kūyjobit'ūm cekawēn kay. Judeu'ūmayū bit ixeedakacap ḡu ip. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip. Inaka cekawēn kay kūyjobit pima, ikērēat kuḡ ḡu ip Deus xe—Kūyjobicayū—Judeu'ūmayū. Eyju bit ikērēat kuḡ

cexe kūyjobit'ūm puye, Judeuyū. ²⁸ Wuyju Deus ebekitkit wuyxeedakacap tomuju ġu—ixe ekawēn kay kūyjobicap tomuju acā. Pūġpūġayū te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedakatkacan.

Te'e ma ip Deus ekawēn tup kuġ, kūyjobit'ūm ip puye.

— Webekitkiyū ġu eyju — i'e'em Deus ixeyū be, kūyjobit'ūm puye.

²⁹ Warara'acayū cūġ ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyū oceju — i dak.

Jebikuyap taġ ġu ip jekukum—Deus bikuyap taġ acā. Deus biōġbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyū — i'e'em Deus ixeyū be, jexeedakatkanat ġu ma'ġu ip. — Xipat cīcā eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxe” i'eap kudadam ġu ip ijodiat pe. Deus pe acā “Eyju xipat oxe” i'eap wiwim ip. Soat Deus ekawēn kay kūyjobicayū cebekitkiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

3

1 — Jewewejo'i kūyjobicayū Deus ebekitkiyū bima, apeġām paxi wuyju judeuyū? — i du eyju e'em owebe? — Apēġām paxi wuyju wuydaypu' aġobixeedakatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ġu acō'i wuyju Judeuyū iap — i du eyju e'em owebe?

2 — Xipat cīcā ma wuyju Judeuyū iap — i ōn pit e'em eywebe. Deus jekawēn o'ġuwēn Judeu'ūmayū be ġu—wuy'ajojoyū'ūm'ūm pe acā. Imēnpuye wuyju Judeuyū iap xipat cīcā. Jekawēn o'ġuwēn cebe ip ixeyū be imuwēn ām warara'acayū be.

3 — Imēnpit pūġpūġ wuy'ajojoyū'ūm'ūm'in oibu'un ip ixe ekawēn taġ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Gasū acō'i Deus je'e ġu wuywebeam apēn cuk adi o'e'e iap taġ, cekawēn taġ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

4 — Ja'ō daġ ma Deus je'e wuywebeam tak — i ōn pit e'em eywebe.

Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ġu. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus, ēn acā icēmān e'em, i. “Cūġ'ūma ēn ocekuġ” i napa ma e'em emuymuy'ukayū, i.

Inaka ēn acā cūġ ma soat kuġ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

5 — Cūġ'ūma wuyeku buje bit, Deus acā cūġ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayū xe — i acō'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cūġ'ūma jeku am warara'acayū mutaybit am Deus acā cūġ ma iam. Imēnpuye:

— Cūġ ġu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warēmtaġ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiat puxim ōn kawēnwēn ġasū, adeayū icēm ġu e'em puye.

6 — Deus soat em cūġ ma wuykuġ — i ōn pit e'em. — Deus cūġ'ūma ibima, iba'ore kuka o'e ixe be cūġ ma apēn cuk adi ajekuku iap teida am soat pe wuywebe. Imēnpit ixe cūġ ma iboap ideida — i ōn pit e'em.

7 — Cūġ'ūma weku buje, “Deus acā cūġ ma jekukum,” i je'e ip ocekuakuap cocoayū — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cūġ ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imēnpuye warēmtaġ cuy ajeku warara'acayū be “Deus acā cūġ ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imēnpuye cūġ ġu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warēmtaġ ocekuakuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe. ⁸ Imēneju:

— Ga'a ikērēat aġujurūġ — i'ūmġu juy ace. — Wuywebe ikērēat mujurūġ puje, adeayū itabut je'e Deus acā xipat iap kay — i'ūmġu juy ace. — Ga'a ikērēat aġujurūġ Deus acā xipat iam itabut'ūmayū mutaybit am — i'ūmġu juy ace.

— Imēn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayū dak.

Deus cūġ ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayū be.

9 Deus xe Judeu'ūmayū podi ma xipat tu wuyju Judeuyū buye? Ka'ūma! Jewewejo'i ma wuyju ikērēat kuġ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Wuywebe dak ikērēat mujurūġrūġap eperē ba'ore. Kuy iboap oġuwēn eywebe. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūmġu cedaġ ma jekuku'ukat—pūġ tak ka'ūma ma, i. ¹¹ Soat ip itaybit ġu apēn cūġ ma Deus xe iam, apēn cūġ ġu iam tak, i. Ka'ūmġu Deus a'ō daġ cekupinat, i. ¹² Wūy ma o'e ip Deus wi oitabidaoat puxim, i. Ka'ūmġu xipacat mujurūġrūġ'ukat—pūġ tak ka'ūma, i. ¹³ Cekawēnkērē jījā ip itaypi koceat puxim, i. Napapa'uk cīcā ip, i. Warara'acat muymuyap cēmēcēm ikōmbie daġwi ip puybu tūypiat puxim, i. ¹⁴ Warēmtaksuġ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵ Itadaodao ip warara'acat ekawēn mukērēnāp kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶ Soat em jexeat cokcokap mu'ūm ojuj ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷ Itaybit ġu ip kaba'ūm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸ Itaybit ġu ip Deus kuk am ibuyxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Ibo dup ekawën icēmān! Imēn Deus Judeuyū awēwēm jekawën. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Oceju acā ekawën tag jekukum — i. Judeu'ūmayū dak ixe ekawën tag gu jekukum. Imēneju mūg ma ip Deus etabutpe soat ip ikērēat kuḡ puye—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ²⁰ Ka'ūma ma soat ekawën tag jekukum—Deus ekawën tag. Imēnpuye abu be Deus e'em “Cūg ma juy epesop oxe wekawën tag eyekuap tomuju” i? Ka'ūma be ma! Deus ekawën wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikērēat kuḡ Deus xe iam.

²¹ Gasū bit apēn ōn ipi watwat mucūg cūg iap Deus o'guwën wuywebe.

— Eyju cūg ma e'em oxe eyawēwēap ekawën tag eyekukuap tomuju gu — io'e Deus wuywebe.

Imēn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawën muwēnuwēn'ukayū dak iboam wuymutaybitbin.

²² — Eyju bit cūg ma oxe — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acā.

Soat pe itabut pe: — Ēn cūg ma oxe — i'e'em Deus—Judeu'ūmat pe dak.

²³ Soat ipi watwat ikērēat o'gugē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ gu. Wūy ma o'e ip Deus wi—warara'acat podi ma idipat wi, ikērēat kuḡ puye. ²⁴ Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡeaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūg ma Deus xe ixe oe'ū buye. Deus tei'ūma wuymucūg cūg, ixe soat em xipan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuymucūg cūg. ²⁵ Deus Jesus Cristo o'ḡudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixe oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡapteida am. Ixe kay wuyetabun puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'ḡudot ce'ū ām ōn cūg ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'ḡuju gu ipiat'ajojoap kay. Yukpiceḡe gu osunuyunuy ixe'y kuḡ.

— Guyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixe kay itabucayū oḡuju gu ipiatpi'ajojoap kay — io'e jewebe ma. ²⁶ Gasū bit: — Gebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'ḡujurūḡrūḡ iapteim — i'e'em ixe. — Gasū bit cūg ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ū buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayū be. — Eyju cūg ma oxe Jesus oe'ū buye — i'e'em itabucayū be.

²⁷ Imēneju “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ūma. I'e but gu wuywebe. Ka'ūma ma cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju. Cūg ma wuyju cexe Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit” i'e ba'ore wuywebe. ²⁸ Wuyju cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju gu—Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹ Deus Judeuyū mucūg ojuy acā du? Ibu'u du Judeu'ūmayū mucūg ām? Ka'ūma! Ibhikuy ma. Soat itabucayū mucūg cūg ixe—Judeuyū mucūg cūg, Judeu'ūmayū mucūg cūg tak. ³⁰ Imēnpuye pūḡ tag ma Deus soat kuḡ ipi watwat kuḡ. Jesus Cristo kay itabun puje acā Judeuyū mucūg cūg. Cekay itabun puje acā Judeu'ūmayū mucūg cūg tak. ³¹ Imēneju:

— Moisés ekawën tag gu ajeku—Deus o'guwën cebe iap ekawën tag gu—Jesus Cristo kay wuyetabun puje — i'ūmḡu juy ace.

Cekay wuyetabun pima dak, kuyjeat ekawën cuy ibuyxim ajukuk.

4

1— Ajoap tomuju Abraão cūg ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe?

Wuydobu'ūm Abraão'ūm Judeuyū dobu'ūm. Apēnpuye “Ēn cūg ma oxe” io'e Deus cebe iam ōn jeymutaybin.

2— Ēn cūg ma oxe — io'e Deus Abraão be.

Imēn Deus e'em xipacat muḡēḡeap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma ōn cūg ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muḡēḡeap tomuju gu “Cūg ma ēn oxe” io'e Deus cebe.

³ Imēn e'em Deus ekawën tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cūg ma ēn oxe” i, cekay itabut puye, i.

Imēn e'em Deus ekawën tup. ⁴ Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ūm iūm'ibit pupum gu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acā wuyju. ⁵ Imēn gu bit Deus wuykuḡ. Deus e'em:

— Ēn cūg ma oxe — i xipacat muḡēḡe'ukat pe gu—jekpot kay itabucat pe acā.

Itabun puje acā:

— Ēn cūg ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat pe.

Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat cūg ma Deus xe xipacat muḡēḡeap tomuju gu—Jesus kay itabucat tomuju acā.

6 — Ĕn cūg ma oxe, xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu, etabucap tomuju acā — i'e'em Deus.

Imēnpuye cūgat icokcok cīcā e'em. Davi dak iboap cuk adi o'ḡuwēnuwēn. Imēn Davi o'e:

7 Kuy bīma kūyjobit'ūm osunuy iat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje, i. 8 Cūgat kay ibu'u tūbit icokcok e'em, i. Deus apēn ixe juk adi ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ iap kay ḡebum'ūm pīma, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

9 — Icocok ip e'em — i mo adi a'ḡu o'e Davi. Abuyū icocok soat em? Taypu'agobixeedakat'ibiyū acā du? Judeuyū acā du? Ka'ūma! Ixeedakat'ūm'ibiyū dak icocok ma—Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ĕn cūg ma oxe” i, cekay itabut puye, i.

10 Puje “Cūg ma ēn oxe” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'agobixeedakacat puje du? Ka'ūma!

— Cūg ma ēn oxe — io'e ixeedakat'ūm pīma.

11 Guyjom acā o'jedaypu'agobixeedakacat Abraão.

— Ĕn cūg ma oxe — io'e Deus Abraão be ixeedakacat awap ma. — Ĕn cūg ma oxe — io'e Abraão be, jekay itabut puye.

Guyjom o'jedaypu'agobixeedakacat “Ōn cūg ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am soat pe warara'acat pe. Abraão cūg ma osunuy Deus xe itabut puye. Cūg ma osunuy ixeedakacat'ūm awap ma. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak cūg ma Deus xe itabun puje. Cūg ma ip cexe ixeedakacat ḡu ma'ḡu ip. Imēneju Abraão ixeyū ebay jo'i Abraão etabucap co'i ip itabut Deus kay buye. 12 Judeuyū etabun puje, cūg ma ip Deus xe. Cūg ma cexe jexeecukap tomuju ḡu, jetabucap tomuju acā. Abraão etabucap co'i ma ip itabut. Imēneju Abraão ixeyū ebay buxim Deus xe ixe buxim ixeedakacat tomuju ḡu—ixē buxim itabucap tomuju acā.

13 — Wa'ōbi soat ka daḡacat kukan ecesūy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeḡebitbit tak soat ka daḡacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oḡūm eywebe — i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taḡ jeku am—wuyawēwēap ekawēn taḡ. Imēnpuye Deus o'e: “Xipacat oḡūm ewebe,” i Abraão be wuyawēwēap ekawēn taḡ cekuap tomuju ḡu—itabucap tomuju acā; cūg ma Deus xe iap tomuju dak. 14 Imēnpuye Deus xipacat ūmūm wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā ḡu. Ixeyū be acā iūmūm pīma, te'e ma kuka juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay; te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oḡūm eywebe” i. 15 Imēn Deus ipiatpi'ajojoan jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be.

— Kūyjobit ḡu eyju wekawēn kay — i ḡu bit e'em cekawēn co'ūmayū be, itaybit ḡu ip cekawēn puye.

16 Imēneju Deus tacup ḡu.

— Xipacat oḡūm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ūm pe—Abraão'ūm pe. Deus soat em ja'ō daḡ e'em wuywebe. Imēnpuye soat itabucayū xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawēn kay kūyjobicayū be acā xipacat oḡūm — i'ūmḡu o'e Deus. — Soat pe okay itabucayū be xipacat oḡūm — i acā o'e.

Imēneju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye. 17 Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Wa'ōbi ade ka watwat je'e “Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye,” i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixe Deus waram ce'ū'ūay'u mutaicin. Ka'ūmḡu osodop iat mubapukpuḡ ixe. Ixe Deus ja'ō daḡ ma juk adi Abraão kuḡ osunuy.

18 — Enaxeḡebitbit ma jeedop ade jījā — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'ōbi ade ka watwat kukan ecesūy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'ō daḡ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma.

Itabut cīcā osunuy imujurūḡ pa'oren ma'ḡu ipot aypa buye. Owebe jekpot ūmap wiwim osunuy Deus cebe. 19 Ixe aypa jījā osunuy. Ijasūn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put ḡu ma oca aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otaxī Sara dak i'it'et put ḡu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbūt ḡu osunuy Deus ekawēn kay—itabut cīcā ma.

20 — Deus okpon je'ḡūm ḡu — i'ūmḡu o'e Abraão. — Je'ḡūm paxi? — i'ūmḡu dak o'e.

Ixe bit itabut cīcā osunuy Deus okpon je'ḡūm iap kay aypa ma'ḡu. Jewa'ōmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imēnpuye:

— Ĕn soat podi ma xipan okuḡ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. 21 — Soat iba'ore ḡu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'ō daḡ em owebe — i'e'e'uk osunuy. — Okpon je'ḡūm ja'ōbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. 22 Imēne ju:

— Ēn cūg ma oxe — i juk o'e Deus cebe.

Imēn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye. ²³ Ixe cūg ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Abraão cūg ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayū. Kuyjeayū mutaybit am acā ġu ibodup o'tupmubararak ip. ²⁴ Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cūg ma oxe — i je'e Deus wuywebe, ixe kay wuyetabun puje. Ixe Deus Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Wuykukukat o'ġutait waram. ²⁵ Deus Jesus o'ġudot ijodi ce'ū ām. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi Deus pe “Cūg ma eyju oxe” i'e am wuywebe—o'ġutait'iat kay itabucayū be.

5

¹ Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cūg ma eyju oxe — i, Jesus Cristo kay wuyetabun puye. Kuy bima kaba'ūm ajop Deus eju wuyetabut'ūm pima. Gasū bit kaba'ūm ace Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puye. ² Jesus Cristo kay juk o'e jebay be:

— Teyūku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuġ. Wuycockok cīcā ixe xipat wuykay buye. Guyjom Deus dipap co'i acesop. Wuycockok cīcā iboap wiwim. ³ Iboap wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetaybit wuyetaxi acesop ipiatpi'ajojom puye iam. Imēnpuye ipiatpi'ajojom pima dak wuycockok wuyju e'em. ⁴ Ipiat'ajojom wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cīcā eyju oxe — i.

Deus “Eyju xipat cīcā oxe” i'e'em pima, wuycockoġ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵ Jewemuġuykukukum ġu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe—xipacat o'ġuōm. O'ġuōm wuymukūyjo am eykukpin cīcā oxe iam.

⁶ Wuywebe xipacat muġē ba'ore bima Cristo oe'ū wuydaxijo am. Wuywebeam ixe oe'ū xipat'ūmayū beam. Deus “Eje'ū juy” i'e buje, oe'ū. ⁷⁻⁸ Deus xe wuykukpin cīcā. Imēnpuye ixe jekpot o'ġudot ce'ū ām wuywebeam. Wuyju ma wuybu'je'ū ām warara'acat e'ūap puxim, cūg ma'ġu ip jekukum, xipacat muġēġēm ma'ġu ip. Cristo bit ibu'u ġu osunuy je'ū ām wuywebeam ikērēat mujurūġrūġ ma'ġu wuyju. ⁹ Gasū wuyju cūg ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ū buye—o'jedoyekereren puye. Cristo bureyū ma wuyju bit gasū. Imēnpuye Deus wuyumuju ġu ipiat'ajojoap kay. ¹⁰ Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyūm wuywebeam ipot oe'ū buye. Gasū bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyū buye dak. ¹¹ Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyūm, ixe xe wuykukpin puye, wuywebeam oe'ū buye dak. Imēnpuye:

— Obureyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imēnpuye soat podi ma wuycockok, wuyju Deus bureyū buye.

¹²⁻¹⁹ Imēnpit ipi watwat ikērēat mujurūġrūġ'uk osodop ip Deus jekawēn muwēn awap Moisés pe. Deus pit ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip jekawēn taġ ġu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawēwēap ekawēn muwēn awap. Adāo koap ikērēat o'ġujurūġ. Soat ipi watwat o'jebapuk ixe Adāo bewi. Soat ixe ebekitkiyū ikērēat mujurūġrūġ'ukayūm o'e Deus xe ixe ikērēat o'ġujurūġ puye.

— Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū je'ū — i juk o'e Deus Adāo be.

Imēnpuye soat ipi watwat je'ū'ūm gasū dak. Soat wuye'ū'ē ace Adāo buxim wuyju dak ikērēat mujurūġrūġ puye. Soat cebekitkiyū ikērēat o'ġurūġrūġ Adāo juk ikērēat o'ġujurūġ iap co'i'ūmġu. Inaka oe'ū'ū ip soat—Adāo badipyū, Moisés badipyū dak. Oe'ū'ū ip Adāo koap ikērēat o'ġujurūġ puye. Soat Adāo ebekitkiyū ikērēat mujurūġrūġ'ukayūm o'e Deus a'ō kay kūyjobit'ūm ip puye. Adāo kūyjobit'ūm pima, soat ixe ebekitkiyū dak kūyjobit'ūmayūm o'e Deus xe. Imēneju soat ipi watwat ikērēat kuġ o'e Deus xe pūġ aġokatkat ikērēat o'ġujurūġ puye.

Soat Adāo ebekitkiyū ixe buxim o'e—ikērēat kuġ. Imēnpuxim Jesus Cristo kay itabucayū ixe buxim e'em—ikērēat kuġ ġu. Ixe Jesus Cristo oe'ū ikērēat uk am ipi watwat pewi—soat uk am. Imēnpuye soat em itait jeedop ip Deus xe cekay itabucayū. Adāo kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Imēnpuye soat ixe naxeġbitbit je'ū'ūm. Jesus Cristo bit kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye soat em Deus xe itait jeedop ip cekay itabucayū. Pūġ aġokatkat kūyjobit'ūm osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye adeayū ikērēat mujurūġrūġ'ukayūm o'e Deus xe. Kūyjobit'ūm cīcā ip osodop Adāo buxim. Wara'at pit kūyjobit cīcā osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye Deus je'e adeayū be:

— Eyju cūg ma oxe — i.

Ixe'yū adeayū kūyjobit Jesus Cristo buxim. Jewejojoi' ġu bit osodop ip Adāo Cristo eju. Jesus xipan wuykuġ warara'acat podi ma. Ade Adāo ebekitkiyū bit o'ju ipiat'ajojoap pe ixe pūġ em ma ikērēat o'ġujurūġ puye. Deus pit soat podi ma xipan wuykuġ. Imēnpuye Cristo o'ġudot ikērēat uk am soat pewi—ijodiadat pewi. Deus tei'ūma adeayū daxijojom ijodiacyū

daxijojom, pūg em ma Cristo oe'ū buye. Adāo pūg ma osunuy. Soat ixē ebekitkiyū ikērēat mujurūgrūg'ukayūm o'e Deus xe, Adāo ikērēat o'gujurūg puye.

— Ikērēat kuḡ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe Adāo ebekitkiyū be Adāo pūg em ikērēat o'gujurūg puye. Deus e'em taxijo'ibiyū be bit:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxe — i, ade em ma'ḡu ip ikērēat o'gujurūgrūg. — Webekitkiyū eyju — i'e'em cebe ip, ixē xipāt wuykay buye.

Pūg agokatkat imēn ikērēat o'gujurūg—Adāo. Imēnpuye soat wuye'ū'ē ace. Wara'acat pit ikērēat kuḡ ḡu oe'ū—Jesus Cristo. Imēnpuye soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cūḡ ma eyju oxe — i'e'em wuywebe—Jesus Cristo kay itabucayū be. Imēneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adāo e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imēntak Deus jekawēn o'ḡuwēn Adāo ebekitkiyū mukūyjo am eyju ikērēat mujurūgrūg cīcā iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikērēat o'gujurūgrūg. Soat ipi watwat je'ū'ūm ikērēat mujurūgrūg puye. Je'ū buje ip wūy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixe Cristo o'ḡudot ce'ū ām ikērēat uk am wuywebewi. Imēnpuye wuye'ū buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6

¹ — Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikērēat mujurūgrūg — i ḡn e'em eywebe.

Imēnpuye:

— Biḡ ma juy ikērēat aḡujurūgrūg, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

² Imēn ḡu juy e'em! Ce'ūat jepidowatwan ḡu o'e. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūg pin ḡu ace'e Cristo kay wuyetabut puye. ³ Wuyumbatisan puje, ḡasū bit Jesus Cristo eju mūḡ'i ojeku iap mubapukpuḡ wuyju soat pe wuyjojoayū be. Ikērēat muḡēḡēap acepere kuy apēn ce'ūat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam. ⁴ Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikērēat muḡē pin ḡu ace'e, ceweju kuy aje'ū iap puxim tak. Iboap mubapukpuḡ wuyju wuyumbatisan puje. Cristo oe'ū jebay bikuyap taḡ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ ajeku ḡasū bit. Ja'ōbacaan Deus ixē waram o'ḡutait. Soat podi ma Deus ya'ōbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imēneju ḡasū dak wuyaguy'isum ajeku.

⁵ Imēntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ū korosa be. Imēnpuxim wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēat aḡujurūg ḡu. Deus ja'ōbacaap o'jomōḡ Cristo be waram imutait puje. Imēnpuxim wuyju dak Cristo a'ōbacaap kuḡ ḡasū. Ikērēm cuk adi ajekuku iap kuy juk acepere. Wuyaguy'isum wuyju jekukum ḡasū bit ixē a'ōbacaap kuḡ puye. ⁶ Kuy bima juk adi ikērēat aḡujurūgrūg. Soat em ikērēat mujurūgrūg'uk cuk adi ajop. Imēn jewemudadaybothon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotho'ibit enapōn pa'oreap puxim ikērēat mujurūgrūg'ap eperereap pa'ore osunuy wuywebe. ḡasū bit ikērēm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ōbacaap kuḡ puye. Korosa be Jesus oe'ū ja'ōbacaap muōm ām wuywebe ikērēat mujurūg'ap puxim. Imēnpuye ikērēat aḡujurūg ḡu ḡasū bit. ⁷ Ikērēat mujurūgrūg'ap eperere but wuywebe. Ce'ūat jepidowatwanap epererem. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūgrūg'ap acepere kuy. Cekariwa be imudadaybotho'ibiyū buximayū ḡu wuyju ḡasū bit. ⁸ Cristo jekpiwatpin ma oe'ū. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetait acesop Cristo xe iap kay. ⁹ Deus Cristo waram o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram pit je'ū ḡu. Abu-be ixē imuy'ū but? Ka'ūma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pūg em ma ixē oe'ū. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ḡu. ḡasū bit itabēḡ omuy soat em Deus bikuyap taḡ jeku am.

¹¹ — Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat aḡujurūg ḡu ḡasū bit — i juy epe'e'e. — Ce'ūat ḡebum ḡu o'e ikērēat muḡēap kay — i. — Wuyju dak cuy ḡebum ḡu ace ikērēat muḡēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap taḡ acā ajeku ḡasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mūḡ'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku ḡasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹² Imēneju ḡebum ḡu juy epesop ikērēat mujurūgrūg'ap kay. Ikērēat epeḡuḡē ḡu eyjebit taḡ. Ikērēat epeḡuḡē ḡu eybinūpe. Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku—Deus bikuyap taḡ acā. ¹³ Ikērēat mujurūgrūg'ukayū cucum ipiat'ajojoap kay. Yaguy'isum jekuku'ukayū bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurūgrūg'uk cuk adi epesop. ḡasū bit eyaguy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ēn ocejukan — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe. — Ikērēat oceḡujurūg a'ōbi — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ēn acā ocekekukan soat em — i juy epe'e. — A'ōbacaap cuy eḡuōm ocewebe cūḡ ma oceku am — i juy epe'e cebe.

¹⁴ Gasū bit cūḡ ma wuyju Deus xe kuyat ekawēn taḡ wuyju jekukum puye ḡu—Deus xipan wuykuḡ puye acā. Imēnpuye ikērēat aḡujurūḡ ḡu.

— Ēn ma ocekekukan — i'ūmḡu ace'e Satanás pe.

¹⁵ Gasū bit cūḡ ma wuyju Deus xe kawēn kuyat taḡ wuyju jekukum puye ḡu—wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum puye ḡu dak. Deus xipan wuykuḡ puye acā wuyju cūḡ ma Deus xe. Imēnpuye:

— Aḡuḡē juy waram ikērēat! — i du eyju e'em? Imēn ḡu juy e'em! ¹⁶ “Ocekariwam cuy ece” i ey'e buje aḡokatkat pe, eyekariwam je'e. Kūyjobin epesop ya'ō kay. Eyekariwam epeyepere ḡu ikukpin cīcā eyxe buye. Imēnpuxim ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū ikērēat muḡēap epereperem ḡu, ikērēat kay jīā ip puye. Imēnpuye soat em Deus wi wūy jeedop ip je'ū buje. Deus a'ō kay kūyjobicayū bit cūḡat ekawēn epereperem ḡu Deus a'ō kay jīā ip puye. Imēnpuye cūḡ ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje. Kuy eyetaybit cīcā iboam. ¹⁷ Kuy bima juk adi Satanás a'ō kay kūyjobit epesop. Kawēn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawēn kay. Iboap ekawēn icēmān. Eycokcoḡ epesop iboap ekawēn kay am. Eybikuy jīā iboap ekawēn taḡ jeku am. Imēneju:

— Bay, ēn xipāt cīcā — i oceju e'em Deus pe.

¹⁸ Deus kuy ja'ōbacaap o'ḡuōm eywebe waram Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim. Gasū bit Deus a'ō kayayūm epesop. Eybikuy epesop ikērēat muḡē ām ḡu—xipacat muḡē ām acā.

¹⁹ Kawēn ibapukan ōn kawēnwēn eywebe, apēn ikērēat acepere wuyaguy'isum wuyeku am iap iba'arēm eyxe buye. Kuy bima juk adi ikērēat kay ḡebum epesop. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk adi epekuku. Xipat'ūmayū kukukat a'ō kay kūyjobin epesop. Gasū bit cūḡ ma juy epeku. Xipacat kay juy ḡebum epesop. Deus a'ō kay juy kūyjobin epesop.

²⁰ Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk pima, Deus bikuyap taḡ ḡu epeku. ²¹ Xipacat tu epejat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukaptem? Ka'ūma! Eyetaybit ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū soat em Deus wi wūy ma jeedop ip iam. Gasū bit eysūsūn epe'e ikērēat mujurūḡrūḡ'uk puye. ²² Deus a'ō kay kūyjobicayūm epesop ḡasū bit. Deus kuy ja'ōbacaap o'ḡuōm eywebe waram ikērēat muḡēap puxim. Soat em eyju ixe mucokcokcoḡ ḡasū bit. Eye'ū buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³ Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imēnpuxim ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat Deus wi wūy ma jeenuy je'ū buje. Ixe wi wūy ma jeenuy ikērēat o'ḡujurūḡrūḡiap teim.

— Soat em oxe eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Jesus Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum puye.

Soat em ixe xe wuydopap tei'umat co'i. Kapikpiḡ ḡu wuyju iboap pu am. Tei'ūma Deus iūmūm wuywebe.

7

¹ Okitpitpiyū, eyetaybin put apēn ōn em iam eyetaybit wuyawēwēap ekawēn puye. Wuyetabēḡ pima acā wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. Wuye'ū buje bit iba'ore e'em. ² Imēnpuxim “Ayacat itoptep pima, jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawēn. “Ektop epereḡ ḡu juy wara'at pu am” i'e'em iboap ekawēn. Itop e'ū buje bit, ite ayacat itoptep'ūmat co'i e'em. Wuyawēwēap ekawēn mupubutbn ḡu wara'at pu buje itop'ūm kuy oe'ū buye. ³ Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikērēat muḡēḡēm koapat pe jektop pe. Itop'ūm e'ū buje bit, ayacat ikērēat muḡēḡēm ḡu wara'at pu buje. Wuyawēwēap ekawēn kuka o'ḡupubun ḡu wara'at pu buje. ⁴ Okitpitpiyū, ixe ayacat puxim eyju. Wuyawēwēap ekawēn koapat'ūm itop'ūm puxim—kawēn kuyat. Jektop'ūm e'ū buje jektop eju ḡu e'em ayacat. Imēnpuxim wuyju dak kawēn kuyat taḡ ḡu wuyju jekukum ḡasū bit. Jesus Cristo ekawēn taḡ acā. Ixe ekawēn taḡ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puye. Ixe ebekitkiyūm acesop ḡasū. Deus waram ixe o'ḡutait. ⁵ Kuy bima wuyekpiwatpin ma juk adi ajekuku. Imēnpit wuyawēwēap ekawēn co buje, wuybikuy juk adi ajop—ikērēat mujurūḡ ām acā. Wuybu'u juk adi ajop kūyjobit am iboap ekawēn kay. Ikērēm wuyekuap epere'ūm pima, wūy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶ Kuy bima wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomūnmūnat puxim. Gasū bit Jesus oe'ū wuywebeam. Imēnpuye ḡasū bit Deus bikuyap taḡ wuyeku but. Ixe bikuyap taḡ wuyju jekukum ḡasū, “Obikuyap taḡ cuy epeku” iap ibararak opop kawēn kuyatup pe buye ḡu—ixē biḡḡbuk wuymuisusun puye acā.

⁷— Kawēn kuyat pit ikērē — i du ace'e? — Wuyawēwēap ekawēn pit ikērē — i du ace'e? Imēn ḡu juy ace—pūḡ em tak ka'ūma. Wuyawēwēap ekawēn cuk adi omutaybitbin apēn ikērē Deus xe iam. Wuyawēwēap ekawēn wuymutaybitbin eyetabikukum ḡu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawēn co'ūm pima, kuka juk wuyetaybit ḡu ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸ Iboap ekawēn co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. Imēnpit biḡ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay

iboap ekawēn cocom ma'gu wuyju. Iboap ekawēn wuyetaybit'ūm pima, wuyetaybit gu kuka ace apēn ikērē Deu se iam. ⁹ Kuy bima ōn tak wetaybit gu juk adi ogyu wuyawēwēap ekawēn. Tūybe xipat cīcā ōn Deu se iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, ikērēat kuḡ ōn Deu se iam tak wetaybit oce. ¹⁰ Deu se ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imēnpuyē jekawēn o'guwēn wuyawē ām. Imēnpit ikērēat kuḡ ōn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deu se onuy ām ikērēat kuḡ puyē — i juk oce owebe ma. — Wūy ma ogyu Deu se wi soat em, ikērēat kuḡ puyē — i juk oce owebe ma.

¹¹ Tūybe xipat ōn Deu se iān cuk adi oce kuy bima. Imēnpit ikērēat mujurūḡrūḡ'uk cuk adi ogyu. Imēn cuk adi ocevemuḡyukuku, ikērēat mujurūḡ ojuy buye. Wuyawēwēap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuḡ ōn Deu se” i juk oce owebe ma.

— Wūy ma ogyu cewi — i juk oce owebe ma.

¹² Inaka iboap ekawēn xipat—wuyawēwēap ekawēn. Ikērēat kuḡ gu. Soat ekawēn taḡ xipat. Cūḡ cīcā iboap ekawēn. Cekawēntip cīcā dak. ¹³ Wuyawēwēap ekawēn wetaybicap tomuju gu Deu se wi wūy ma ogyu. Soat em ōn ikērēat kuḡ iap tomuju acā cewi wūy ma ogyu. Iboap ekawēn xipat cīcā. Imēnpit iboap ekawēn wuymutaybitbin soat ipi dagacat ikērēat mujurūḡrūḡ iam. Iboap ekawēn wetaybit'ūm pima, tūybe xipat ōn Deu se iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuḡ ōn Deu se,” i juk oce owebe ma.

¹⁴ Wuyetaybit Deu se jebiḡbuk a'ōbi wuyawēwēap ekawēn o'guwēn wuywebe iam. Ōn pit ijodiat ma. Obuyxi gu ōn pit. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat ōn pit. ¹⁵ Xipacat mujurūḡ pin ma'gu oxe. Ōn pit xipacat mujurūḡrūḡ gu. Ikērēat mujurūḡ pin gu ma'gu oxe. Ōn pit ikērēat mujurūḡrūḡ. Wetaybit gu apēnpuyē imēn ōn jekukum iam. ¹⁶ E bu'up taḡ ōn jekukum obu'u ma'gu jekum. Imēnpuyē wetaybit wuyawēwēap ekawēn cūḡ ma iam. Cūḡ gu ma'gu ōn pit iam tak wetaybit. ¹⁷ Imēneju okpiwatpi gu ōn ikērēat mujurūḡrūḡ. Imēnpit ikērēat opop obinūpe. Imēnpuyē obinūn pewi ma ōn ikērēat mujurūḡrūḡ. ¹⁸ Wetaybit ka'ūmḡu xipacat opop owebe iam. Obikuy jījā xipacat mujurūḡ ām. Inaka xipacat mujurūḡ pa'ore owebe. ¹⁹ Imēn obikuy jījā xipacat mujurūḡ ām. Inaka imujurūḡrūḡ gu ōn. Obu'u jījā ikērēat mujurūḡ ām. Inaka soat em ma imujurūḡrūḡ ōn. ²⁰ E bu'up taḡ acā ōn jekukum. Okpiwatpi gu ōn ikērēat mujurūḡrūḡ. Ikērēat mujurūḡrūḡ ōn ikērēat opop obinūpe buye.

²¹ Xipacat mujurūḡ ojuy bima, imujurūḡ pa'ore owebe xipat'umat opop obinūn pe buye. Imēḡap ibapuk cīcā oxe. ²² Deu se ekawēn kay jījā ōn—soat ekawēn kay jījā—wuyawēwēap ekawēn kay jījā. ²³ Obikuy jījā ma xipacat mujurūḡ ām. Imēnpit:

— Ikērēat oḡujurūḡ ojebin — i ōn e'em owebe ma, ikērēat opop obinūnpe buye. Taomūnmūnat puxim ōn. Taomūnmūnat pe iba'ore ijēm ām daomūnmūnap'a bewi taomūnmūn puyē. Imēnpuxim xipacat mujurūḡrūḡ pa'ore owebe obaca'um puyē. ²⁴ Imēnpuyē oḡuycūḡ cīcā. Abu kuka omubacan owebe ikērēat mujurūḡap puxim—soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵ Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'obacaat. Ixe ma juy omubacan. Imēnpuyē:

— Ēn xipat cīcā — i ōn e'em Deu se pe.

Kūyjobit cīcā ōn e ojuy Deu se a'ō kay. Ōn acā bima bit, kuka juk ikērēat acā oḡujurūḡ—Jesus Cristo a'ōbacaap kuḡ'ūm pima.

8

¹ Imēneju Deu se Jesus Cristo eju mūḡ'i jekuku'ukayū guju gu ipiat'ajojoap kay. ² Deu se cuk ja'obacaap o'guōm wuywebe waram ikērēat muḡēap puxim. Imēn Ibiḡḡbuk xipacat wuymaisusun, wuyju Jesus Cristo eju mūḡ'i jekukum pima. Imēneju aceju gu ipiat'ajojoap kay. ³ Iba'ore wuyeku am wuyawēwēap ekawēn taḡ, wuya'obaca'um puyē. Imēnpuyē ka'uma ma cūḡ ma Deu se iboap ekawēn taḡ jekuap tomuju. Deu se pit jekpot o'ḡudot ijodi. Ijodian o'e. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat co'ian o'e, ikērēat kuḡ gu ma'gu. Imēn ixe wuywebewi ikērēat ukaptei o'teida je'ū buje. O'teida ja'obacaap ūm ām wuywebe ikērēat muḡēap puxim. ⁴ Imēn o'teida wuywebe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku am. Gasū wuya'obacaap kuḡ gu wuyju jekukum—Deu se a'obacaap kuḡ acā. Ibiḡḡbuk xipacat a'ō dag tak wuyju jekukum. Imēnpuyē wuyeku but wuyawēwēap ekawēn taḡ. ⁵ Jebikuyap taḡ jekuku'ukayū ma soat em ḡebum jemukaypinput kay acā. Deu se biḡḡbuk bikuyap taḡ jekuku'ukayū bit Ibiḡḡbuk yaḡuydadam ip. ⁶ Imēn soat em jemukaypinput kay ḡebumayū soat em ipiat supi'ajojo. Wūy jeedop ip Deu se wi je'ū buje. Ibiḡḡbuk yaḡuydada'ukayū bit yaḡuy'isum jeku ijodi. Yaḡuybabi ip jeku ijodi—yaḡuykorereren gu. Soat em Deu se xē jeedop ip je'ū buje. ⁷ Jemukaypinput kay ḡebumayū bit itakoma e'em Deu se kay. Kūyjobit gu ip Deu se ekawēn kay—wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixeyū be kūyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸ Iba'ore jebikuyap taḡ jekuku'ukayū be Deu se mucokkok am.

⁹ Eyju bit eybikuyap tag̃ gu jekukum. Deus biōgbuk bikuyap tag̃ eyju bit jekukum gasū ixe biōgbuk eywebe bima. Cristo biōgbuk kug̃ ūmayū cebekitkiyū gu. ¹⁰ Cristo biōgbuk kug̃ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je' ū ūm cuk adi ikērēat epegujurūgrūg̃ puye. Deus biōgbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetait eydop am eyjebit e' ū ma' gu. Ixe waram jeymutait “Eyju cūg̃ ma oxe,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹ Deus ma waram Jesus Cristo o'gutait. Eyju dak Deus biōgbuk kug̃ pima, Cristo mutaica puxim waram jeymutait eye' ūap tomukadi. Eyjebit guyu ce' ū ūayū dopdopap pewi. Iisuat je' gūm eyjebin. Deus jebiōgbuk a'ōbacaan iboap je' gūm eywebe—xipacat a'ōbacaan.

¹² Okitpitpiyū, imēn Deus xipan wuykug̃. Imēnpuye wuybikuyap tag̃ gu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay gu juy gebum ajop. ¹³ Wuybikuyap tag̃ jekukum pima, wuyemukaypinput kay gebum pima dak, wū ma acesop Deus wi. Ipiat' ajojoap kay aceju. Deus biōgbuk a'ōbacaan ikērēat mujurūgrūg̃ ūm pima bit soat em cexe acesop wuyetait. ¹⁴ Soat Deus biōgbuk a'ō kay kūyjobicayū Deus ebekitkiyū. ¹⁵ Deus jebiōgbuk o'guōm wuywebe. Ixe biōgbuk wuy mudadaybotbon gu, wuy muparararan gu dak. Ixe wuy muy Deus ipotpoyūm. Imēnpuye:

— Bay — i wuycockog̃ wuyju e'em Deus pe, ixe biōgbuk a'ōbi. ¹⁶ — Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyū wuyju iam.

Ixe biōgbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyū — i'e'em wuywebe.

¹⁷ Imēn Deus ebekitkiyū wuyju. Imēnpuye wuyju dak jebekitkiyū be o'guxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'guxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay ūmayū bit ipiat supi' ajojoap wuywebe Cristo a'ō kay wuyju buye. Guyjom pit Cristo dipap kug̃ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayūm acesop ixe eju, ipiatpi' ajojom ma' gu wuyju ijodi.

¹⁸ Ipiat' ajojom ma' gu wuyju ijodi bima. Guyjom pit xipacat cīcā acesop. Ka' ūma ma ibo jo'iat xipacat. Imēnpuye wuyaguykorereren gu juy ajop ipiat' ajojoap puxim. ¹⁹ “Teyūku webekitkiyū” i Deus eap wiwim cīcā soat cemumug̃eyū. “Okpot co' i ip gasū bit” i'eap wiwim cīcā ip. ²⁰⁻²¹ Soat Deus emumug̃ē soat ūm. Imēn ixe emumug̃eyū te'eam ma o'e. Jekpiwatpi gu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adāo ikērēat o'guyjurūg̃ puye.

— Te'eam jeedop ip gasū wemumug̃eyū — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat guisun iap wiwim cīcā ip. Ixe ebekitkiyū Jesus Cristo jo' i bima, Deus soat jemumug̃eyū guisun. Imuisun puje, je' ū gu ip. ²² Gasū mabuk soat ma ipi dagayū ipiat' ajojom omuisun ūm puye. Ipiat' ajojom ip ayacat je' it piap o'supi' ajo'iat co' i. ²³ Wuyrem. Wuybipuruḡ. Wuyewātaxipim. Xipacat ūmat jebapukpuḡ wuywebe. Imēneju je' ūh ūm wuyju dak. Imēnpit Deus jebiōgbuk o'guōm wuywebe wuy mutaybit am Jesus Cristo jo' iayūm epesop iam. “Teyūku okpot co' iayū” i Deus eap wiwim cīcā wuyju. Wuyjebit guisun iap wiwim cīcā dak wuyju. ²⁴ Wuy muisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus guyjom wuy muisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiwi gu. Abu kuy o'jatiat wiwim? Ka' ūma ma! ²⁵ Imēnpit ijo' i'ibit ūmat wiwim wuyju. Imēnpuye wuyukpiceḡēm gu wuy muisunap wiwim.

²⁶ Imēnpuxim Deus biōgbuk kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwēnuwēn cebe.

— Apēn xe'e acejekawēn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apēn xe'e acejoojuy cexewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawēn am wuyetaybit ūm pima, je' ūhu ūm acā wuyju. Deus biōgbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawēn am ceweju. Ixe wuy a'ōmucanucan wuy a'ōbaca ūm puye. ²⁷ Deus bikuyap tag̃ ixe biōgbuk kawēnwēn Deus eju cebekitkiyū beam. Deus itaybit wuyaguuda am. Itaybit ajo-kug̃ gu wuyju iam. Itaybit tak ajo ūm oju jebiōgbuk wuywebe iam. ²⁸ Deus xe wuyukpin cīcā. Jebikuyap tag̃ cuk wuy naē jebekitkiyūm. Imēnpuye soat wuywebe je' bapukiap xipacat je'e wuywebe ixe a'ōbi. ²⁹ Deus itaybit osunuy abuyū webekitkiyūm je' e iam ipi mujurūḡ awap.

— Okpot ixeyū wag̃ōm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyūm je'e — io'e.

Ixyū ma o'tomuwā jekpot co' iayūm. ³⁰ Imēn tomuwā' ibiyū o' taē jebekitkiyūm.

— Eyju cūg̃ ma oxe — i'e'em taē' ibiyū be. — Okpot co' iayūm epesop — io'e imucūḡ' ibiyū be.

Deus dipap kug̃ acesop. Imēneju soat wuywebe jebapukiap xipacat je'e wuywebe Deus a'ōbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹ Soat xipacat je'e wuywebe iap kay gebum pima apēn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'ōbacaap ūm puje, te'e ma je'e wuykaykay kūyjobit ūmayū. ³² Deus jekpot o'taxijo gu yaokaap puxim. O'gudot ma ijodi ce' ū am soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e gasū soat ūm am wuywebe—xipacat ūm am? Tacup gu je'e! ³³ Deus ma e'em wuywebe:

— Ikērēat kug̃ gu eyju oxe — i.

Imēnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i—Deus emunaēyū be? Ka'ūma ma! ³⁴ Jesus Cristo kuy oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡap teida am. Imēnpuye ka'ūma be ma "Ikērēat cuk adi epeḡujurūḡrūḡiaptei juy epeteida," i'e but wuywebe. Ixe dak waram ḡuto o'jetait. Deus xe ḡasū omuy. Deus a'ōbacaap co'i ixe ya'ōbaca. Ixe dak kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ³⁵ Jodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'ūmayū aco'i ikērēm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapōn aco'i ip wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebekitkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuḡ—yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'ūmat jebapukpuḡ wuywebe. ³⁷ Inaka wuya'ōbacaap mu'ūm pa'ore ip. Soat em wuycockoḡ acesop ipiat'ajojom ma'ḡu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸ Imēn wuyetaybit cīcā ka'ūma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin acesop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtot'ukayū be ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū be. Iecugcugapap pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—ijodiacyū—kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū. Ka'ūma ma ixe mubu'un ḡasū. Guyjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹ Ixe ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'ūma be ma, Deus emumuḡē be ma ixe mubu'un put xipan wuykuk am.

9

1-2 — Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i ōn e'em.

Imu'ūm pa'ore ma oḡuycūḡap. Icēmān ōn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ḡu ōn. Ibiōḡbuk xipacat omuy owebe waḡuymucūḡucūḡ. Imēnpuye napa ḡu ōn e'em:

— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i.

³ Obikuy jīā Deus pe okitpitpiyū mutabun am Jesus kay. Obadipyū ip. Pūḡ ma ocedobu bit. — Bay, wūy ma oḡuy Cristo wi soat em ipiat'ajojom ewebe obadipyū daxijoap teim — i ōn e ojuy aco'i Deus pe.

⁴ Obadipyū Israel naxeḡebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyū — io'e Deus cebe ip.

Deus ixeyū o'jomuy jebekitkiyūm. Deus jedipap o'ḡūm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan ōn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jīā je'e ip enaxeḡebitbiyū — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oḡūm eyipim — i juk adi o'e'e. Jekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixeyū awē ām. Icēmān ip Deus mubuyxin.

— Eynaxeḡebit ma otaē ipi daḡayū daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵ Israel ipotpot naxeḡebitbiyū ip—doze beayū naxeḡebitbiyū. Jjodi ikap puje Cristo dak ixeyū badim o'e. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbacaat.

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Soat em ma juy imēn acece.

⁶ Deus ja'ō daḡ ḡu e'em, xepxep ā Judeuyū itabut ḡasū Deus kay buye — i'umḡu juy ace. Soat ḡu Israel naxeḡebitbit Deus emunaēyū—pūḡpūḡ ā. ⁷ Soat ḡu Abraão naxeḡebitbit tak taxeḡebitbicat Deus xe—pūḡpūḡ ā.

— Pūḡat taxeḡebitbit acā enaxeḡebitbicat oxe—Isaque naxeḡebitbit acā — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸ Imēneju wuyetaybit soat ḡu Abraão naxeḡebitbit Deus o'taē jebekitkiyūm iam. Deus a'ō daḡ o'kapiat taxeḡebitbit acā Deus ebekitkiyū. Wara'at taxeḡebitbit pit ka'ūma.

⁹— Wara'at koato dak oajēm ekay ija ekaxi ma — i mo a'ḡu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i't'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be.

Imēn Deus o'jekawēn Abraão be.

¹⁰ Wara'at ekawēn tak oḡuwēn eymutaybit am soat ḡu Deus o'taē—pūḡpūḡ ā iam. Deus o'jekawēn Rebeca eju xepxepayū yuk pe bima—wuydobu Isaque ipotpoyū yuk pe bima.

¹¹⁻¹² — Iwaḡo kūyjobit jeenuy jekitpit a'ō kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayū yuk pe bima.

Xipat'ūmat o'ḡuḡē ḡu buk ip—xipacat tak ka'ūma. Deus pūḡ ma jebekin o'taē. Wara'at pit ka'ūma. Apēn kuy bima jewaḡuyḡuy osunuy iap taḡ o'taē. Apēn ixeyū juk adi oekuku iap tomuju ḡu o'taē. Jebikuyap taḡ acā o'taē. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaū bit ikukpin ḡu oxe o'e, i.

Imēn o'tupmubararak ip Rebeca iyū muwēnuwēn.

¹⁴ Pūg ma o'taē, wara'at pit ka'ūma. Imēnpuye:

— Deus cūg ġu — i du ace'e?

Imēn ġu juy ace! ¹⁵ Imēnpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ġu oce — io'e cebe. Imēnpuye:

— Wemukaypinpucayū kay acā wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

¹⁶ Imēn Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbon cuy eġuy oce kay,” i wuyju e'eap tomuju ġu, wuyju xipacat mujurūrūgāp tomuju ġu dak. Ixe itabotaidabotbon wuykay, itabotaidabotbot pin puye acā. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Faraó be kuyje o'jekawēn iaptup—Egito eipi kukukat pe o'jekawēn iaptup:

“Ōn ma juk emuy adeayū kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'ōbacaap oġubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imēnpuye soat kaka watwat itaybit je'e obuten. Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ¹⁸ Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayū kay. Kūyjobit'ūmayū mukūyjobit'ūm'ūm tak biġ ma.

¹⁹ — Deus ma “Āġ jeenuy itabut'ūmān” i'e'em Judeuyū be bima, cūg ġu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ūm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

²⁰ — Tapu, imēn ġu juy ece — i ōn pit e'em.

Ecede ġu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuġē? — i'ūmġu e'em itūg'a bit jamuġēat pe.

²¹ Wuynōm muġēgē'ukat jebikuyap taġ yamuġēgēm. Pūgtōm pewi ma xepxep'a yamuġēgēm. Pūg'a yadeiboga'ta yamuġēgēm. Wara'at'a bit yadei'icat'a yamuġēgēm. Jebikuyap taġ ma yamuġēgēm.

²²⁻²⁴ Wuynōm muġēgē'ukat puxim Deus Judeuyū kuġ. Jebikuyap taġ ma ip ikuġ. Jetakomaap mubapak ojuy osunuy kūyjobit'ūmayū be. Ja'ōbacaap mubapak ojuy dak osunuy. Guyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ūm puye. Inaka toġa osunuy jetakomaap kuġ—ade koato. Ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip. Warara'acayū nomuwāwām jebekitkiyūm pima, ipiat o'supi'ajoat ġu Judeuyū be—kūyjobit'ūmayū be. Imēn Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Pūgpūg wuy'in Judeuyū. Warara'acayū Judeu'ūmayū. Deus pit soat wuynaē jebekitkiyūm.

— Gasū bit okpot kay itabucayū acā webekitkiyūm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma. Imēnpuye ixe juk wuynaē wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayū be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuġ okpot kay itabucayū — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēgāp soat podi ma odip iam jekayayū mutaybitbin. ²⁵ Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe:

“Webekitkin'ūm topibiyū webekitkiyūm je'e,” io'e Deus, i. “Ikukpin ġu ip osodop oxe iayū ikukpin je'e oxe,” io'e, i.

²⁶ “Eyju dak webekitkit ġu,” i mo a'ġu o'e Deus cebe ip pūg ka be ma, i. Guyjom pit: “Webekitkit eyju—soat em itaicat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe, apēn Judeu'ūmayū dak Deus ebekitkin je'e iap tup pe.

²⁷ Isaías tak Israel naxeġebitbit muġēaptup o'tupmubararak:

Israel naxeġebitbit ade jīā—ka'oririt puxim, i. Xepxep ā bit Deus idaxijo, i. ²⁸ Deus ipiat supi'ajoat soat kūyjobit'ūmayū be, i. Apēn kuy o'e'e iap taġ ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Gaxīn ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pūg em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Imēn Isaías e'em jemudupmubararaktup pe. ²⁹ Wara'atup pe imēn ibararak—Isaías emudupmubararaktup pe—kuy bima o'tupmubararakiatup pe:

Wuykukukat soat podi ma ya'ōbacaat, i. Ixe pūg wuy'inat taxijo'ūm pima, soat kuka juk oap—apēn Sodoma ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim—apēn Gomorra ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim, i.

Imēn ibararak opop Isaías emudupmubararaktup pe—apēn Deus pūgpūg ā Judeuyū idaxijo iap tup pe.

³⁰ — Apēnpuye ade Judeu'ūmayū itabut Jesus kay xepxep ā Judeuyū itabut pima? — i du eyju e'em owebe?

Apēn cūg ma ajeku Deus xe iap o'jokudada ġu Judeu'ūmayū. Inaka:

— Eyju cūg ma oxe — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

³¹ Tūybe cūg ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ wuyekuap tomuju iān o'e ip Judeuyū bit—Deus emunaēyū.

— Cūg ma eyju oxē — i'ūmgu o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawēn tag ceku ba'ore cebe ip puye.

³²⁻³³ Itabut gu ip osodop cūg ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imēnpuye:

— Cūg ma eyju oxē — i'ūmgu o'e Deus cebe ip. Tūybe cūg ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn tag wuyekuap tomuju iān o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Pūg'a oyamuy Siāo ka be wita'a, i. Igo'a be Siāo ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i.

Cekay itabucayū bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuḡ, i.

Iboap tup ekawēn pe Cristo wita'a buxim e'em—Judeuyū jeweikaka'ibiyū buxim.

10

¹ Okitpitpiyū, obikuy jījā Deus pe obadipyū daxijo am.

— Bay, obadipyū juy etaxijo — i ōn e'em Deus pe. — Israel naxeḡebitbit cuy etaxijo — i ōn e'em cebe.

² Ixeyū dak ibikuy jījā Deus bikuyap tag jeku am. Kawēn icēmān pit itaybit gu ip. Apēn cūg ma aceku Deus xe iam itaybit gu ip. ³ Imēn itaybit gu ip osodop Deus acā wuymucūḡucūḡ iam. Imēnpuye jaḡuy daḡ ma ip jewemucūḡ ojuy osodop. Deus wuymucūḡucūḡ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imēnpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴ Cristo oajēm ijodi wuymucūḡ ām. Wuymucūḡaptei o'teida je'ūām. Cekay wuyetabut pima acā, cūg ma acesop Deus xe. Imēnpit:

— Wuyawēwēap ekawēn tag wuyeku buje cūg ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵ Imēntak: “Cūg ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn tag wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayū o'yawē Moisés kuyje.

— Soat tag cekawēn tag ceku buje, kuka juk cūg ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶ — Cristo kay eyetabut puje acā cūg ma eyju oxē — i'e'em Deus pit. — Ixe ey-mucūḡucūḡaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pūḡpūḡayū bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida gu buk — i.

Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuymucūḡ ām?” i.

Imēn ip te'e ma e'em itabut'ūm puye ixe kuy o'kop ijodi wuymucūḡ ām iap kay.

⁷ — Abu paxi je'kop ce'ū'ūayū dopdopap pe Cristo muyu am wuymucūḡ ām? — i te'e ma e'em ip.

Imēn te'e ma e'em ip itabut'ūm puye Cristo waram ḡuto o'jetait wuymucūḡ ām iap kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup pit:

Eyetaybin put cūg ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i. Iboap ekawēn kuy epejojo, i. Kuy iboap ekawēn epeḡuwēn, i. Kuy ḡebum epesop iboap ekawēn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i ōn e'em pima, iboap ekawēn imuwēnuwēn ōn.

⁹ Imēneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekukukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixe jeydaxijo. ¹⁰ Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cūg ma eyju oxē — i. “Jesus ocekukukat,” i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucat soat em icokcok jeenuy jetabucap kuḡ,” i. ¹² Imēn Judeu Judeu'ūmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat—Judeu kukukat, Judeu'ūmat kukukat tak. Imēntak ixe soat em xipan soat kuḡ— “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e'em cebe iayū kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eḡuy, ocekukukat,” i'e'e'ukayū idaxijo—soat ip idaxijo, i.

¹⁴ Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acat ixe ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ījo ba'ore je'e cebe ip. ¹⁵ Deus pe warara'acat muju'ūm soat ka be bima, ixe ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipat cīcā ocexe, i.

Imēn e'em kuyatup.

¹⁶ Soat gu bit kawēn idipat kay o'e—xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje:

— Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

¹⁷ Imēneju wuyetabut Cristo kay ixe awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acat yawēḡ muwēn puje acā.

¹⁸ — Judeuyū bit kawēn idipat o'ya'ījojo — i ōn e'em eywebe.

O'ya'ījojo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Isaías emudupmubararakup:

Ixeyū ekawēn o'ya'ījojo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm gu. Imēn e'em Moisés emudupmubararakup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū gu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū gu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eyetabtkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixe'yū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixe'yū naē buje, i.

Imēn e'em kuyatup.

²⁰ Isaías iparara gu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararakup:

Ikudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'ūmayū kay o'jebapuk, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararakup.

²¹ Imēntak Judeuyū o'guwēn Isaías. “Kabia bun ‘Eyetabun cuy epesop okay,’ i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'ūmayū be—jekawēn kay'ūmayū be,” io'e Isaías.

11

1 — Deus jebekitkit o'jepere—Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe?

— Ka'ūma! O'jepere gu — i ōn pit e'em.

Ōn tak Israel naxegebit. Abraão naxegebit ōn. Benjamin diwat ōn. ² Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma—ipi mujurūg puje. Gasū dak ixe'yū o'jepere gu. Elias Israel naxegebitbit o'guwēnuwēn Deus pe. Eyetaybit gu du iboap ekawēntum? Imēn e'em ijjudup:

³ “Kariwa, ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tōmte'okuatōm mupikupikap'a o'yamukērērēn ip,” i. “Ōn acā ocepoyat ekay itabucayū'in,” i. “Gasū okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴ Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ēn ā gu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixe'yū be okay jetabucap epereap puxim—7,000 beayū,” io'e ixe bit, i. “Imēnpuye o'jēg'aecōgōgō gu ip Baal wap—deusbaro wap ‘Ēn acā deus,’ i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵ Elias itabēg osunuy bimaayū etabucap puxim gasū dak pūgūg ā itabut Judeuyū. Kuyje 7000 be osodop iayū buxim, gasū dak Deus pūgūg o'taē Israel naxegebitbiyū'in. Ixe'yū o'taē, xipan ip ikug puye. ⁶ Idipat o'gūjurūgrūg ip ibuye gu o'taē—jexe ikukpin ip puye acā. Idipat mujurūgrūg ap tomuju wuynaē bima, jexe ikukpinap tomuju gu kuka juk wuynaē.

⁷ Eya'ōpicūg cūg cuy epesop wa'ō kay! Israel naxegebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucūg ām. Imēnpit cūg gu o'e ip cexe. Xepxep ā ixe'yū'in cūg ma o'e cexe—kuy o'taē'iyū acā. Apēn cūg ma acesop Deus xe iap iba'arēm osodop warara'acayū xe. Ya'ōpi'ūmayū buxim ip osodop Deus a'ō kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus ixe'yū oo'gubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawēn iba'arēm cexe ip cekawēn cocom ma'gu ip, i. Ixe'yū dak itabut gu cekay kawēn icēmat a'īojom ma'gu ip, i.

Ibodup ekawēn puxim gasū dak itabut gu ip Israel naxegebitbiyū. ⁹ Imēn Davi dak o'e:

Jewemu'guykukukum ip jekukum, i. Ceda'g'ūm cīcā ip jewa'guyguy, i. Imēnpuye cūg ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixe'yū juy jewemu'guykuku wuyju wasū muguykukukum ibu am iap puxim, wuyju puca mu'guykukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰ Ita'ūmat puxim cuy jeku ip, i. Ipoxiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i.

Imēn Davi o'e kūyjobit'ūmayū be.

¹¹ Soat em gu bit jeedop ip cedag'ūma je wa'guyguy Judeuyū—darem ma. Soat kabia gu Deus ipiat supi'ajoat ixe'yū be—darem ma. Judeuyū ma kūyjobit'ūm osodop. Deus pit Judeu'ūmayū daxijojom Judeuyū etabtkarey am. Deus ibikuy Judeuyū etabtkarey am Judeu'ūmayū kay taxijo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetabun Deus kay ixe be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyū io'e Deus jewebe ma.

¹² Judeuyū kūyjobit'ūm osodop. Imēnpuye Deus Judeu'ūmayū daxijojom o'e gasū. Itabut gu ip osodop Judeuyū. Imēnpuye Judeu'ūmayū itabut e'em gasū. Gasū Deus xipacat ūmūm Judeu'ūmayū be Judeuyū kūyjobit'ūm puye. Guyjom pit būrūmaku ip je'e itabut Judeuyū. Deus itaybit būrūku iam. Ixe'yū itabun puje, ibodi ma xipacat je'gūm cebe ip.

¹³ Judeu'ūmayū, eywebe ma ōn kawēnuwēn gasū. Deus cuk omuju ja'ōbi jekawēn muwēn ām eywebe. Ocokcok cīcā cekawēn muwēnuwēn. ¹⁴ Obadipyū itabtkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ūmayū itabun puje. Obadipyū dak xe'e itabut je'e Jesus kay—Judeuyū. Imēn Jesus ixe'yū'in idaxijo. ¹⁵ Deus Judeuyū kay'ūm pima, xipat o'e Judeu'ūmayū be. Deus bureyūm o'e ip. Deus pe waram Judeuyū kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijodiat peam. Waram ce'ūat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶ Pāo'a ya'in ma xipat pima, soat'a da'g' xipat. Imēnpuxim tūmūn'ip'ip tābu xipat pima, soat'ip ta'g' xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayū kay bima, gasūayū kay dak je'e itabucayū kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixe

naxegebithiyū dak Deus ebekitkiyū. ¹⁷ Wuyju oliveira'ip takū dakatkan tiptağat takū may am ixē nakū dieğ. Idibi mujujum wuyju iğo dakū kay takū nojēm ām. Imēnpuxim pūğpūğ Judeuyū'in kuy o'takūdakat'iatakū buxim. Ixeyū oibu'un Deus ebekitkiyūm itabut'ūm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyūm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ūmayū. Imēnpuye eyju o'takūmuyiatakū buxim—tiptağatakū buxim. ¹⁸ Tābu tābuetait takūkē buye ğu. Takū bit takūetait tābube buye. Imēnpuye:

— Deus Judeuyū kay ğu—ocekay acā — i'ūmğū juy epe'e. — Ocejū acā ixē juk ocenaē jebekitkiyūm — i'ūmğū juy epe'e.

¹⁹— Tiptağatakū muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyūm Judeuyū dieğ — i eyju aco'i e'em. ²⁰ Icēmān eyju e'em. Imēnpit takū dakacap puxim darem Deus Judeuyū kay ğu osunuy Cristo kay itabut'ūm puye. Jebekitkiyūm cuk eymuy ixeyū dieğ Cristo kay eyetabut puye. Imēneju:

— Ocejū acā Deus ebekitkiyū — i'ūmğū juy epe'e.

Eyday'em'um ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹ Takūdakacap co'i Deus ipiat o'sup'i'ajoat Judeuyū be itabut'ūm puye. Ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip takūat puxim ma'ğū ip. Eyetabut'ūm pima, eywebe dak ipiat sup'i'ajoat. ²² Cristo kay itabut'ūm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūğ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū kay jīā ibima dak, “Xipat cīcā Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'um cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epere buje, eyju dak takūdakacatakū buxim epesop. ²³ Judeuyū oibu'un Deus ebekitkiyūm. Itabut ğu o'e ip cekay. Imēnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takū dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyūm jeedop ip waram o'takūdakat'iatakū muyap co'i. Iba'ore ğu Deus pe imēğap. ²⁴ Eyju Judeu'ūmayū. Tiptağatakū buxim eyju. Tiptağatakū imēn atakūmuy oliveira'ip pe. Imēnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyūm ğu epesop. Gasū bit ixē ebekitkiyūm epe'e. Imēnpit Deus pe iba'ore ğu waram Judeuyū muy am jebekitkiyūm o'takūdakat'iatakū muyap puxim oliveira'ip pe. Itabun puje, waram ixeyū jomuy jebekitkiyūm.

²⁵ Soat em ğu Judeuyū ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ūmayū mutabut-bun pima acā, ibu'u ip jeedop—Deus jemunaē'ibiyū mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Būrūmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arēm osodop iboap. Gasū acā òn iboap muwēnuwēn eywebe ibapuk o'e owebe ğasū bit puye. Okitpitpiyū, ğebum cuy epesop iboap kay “Deus ocejū acā juk ocenaē jebekitkiyūm” i ey'eap puxim. ²⁶ Deus soat Judeuyū idaxijo. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ipi watwat taxijojō'ukat jajēm Siāo ka watwat xewi, i. Soat ikērēat ju'uk Jacó naxegebithit pewi—Judeuyū bewi, i. ²⁷ Ixeyū bewi ikērēat uk puje, apēn kuyje juk adi ocece cebe ip iap tağ oce, i.

²⁸ Pūğpūğ Judeuyū Jesus ekawēn kay ğu o'e ip. Imēnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. Iboap puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyū ğu ma'ğū eyju. Kuyje bit Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm. Kuyje:

— Webekitkiyū eyju — io'e ixeyū ebika be—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak.

Imēnpuye ikukpin cīcā ip cexe. ²⁹ Deus pit jewağuyumuwarururun ğu—pūğ tağ ma yağuy. “Xipan ixeyū ojukuk” i'e buje, xipan ma ixeyū jukuk. “Xeyūku otaē webekitkiyūm” i'e buje, ixeyū inaē jebekitkiyūm. ³⁰ Imēneju Deus itabotaidabotbot ğasū eykay, Judeuyū kūyjobit'ūm pima. Kuy bima juk adi epesop kūyjobit'ūm ixē a'ō kay. Gasū bit itabotaidabotbot eykay. ³¹ Judeuyū kūyjobit ğu Deus a'ō kay gasū, Deus itabotaidabotbot eykay buye. Guyjom pit itabotaidabotboton je'e ixeyū kay eykay itabotaidabotbocap co'i. ³² Jewejojō'i ma ip kūyjobit'ūmap kuğ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Imēnpuxim ma jewejojō'i ma itabotaidabotboton je'e cekay ip.

³³ Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ūma ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak. Iba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn ixē jewağuyğuy iam. Iba'arēm wuyxe bit ixē jewağuymuğēğēmap. ³⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūma ma itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam, i. Ka'ūma ma ixē awēwēm, i. ³⁵ Ka'ūma xe ma ixē eweroap opōp, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶ Soat Deus emumugē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocexe” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak.

Soat em ma juy imēn acece.

12

¹— Okitpitpiyū, epeweweūm Deus pe soat em kūyjobit am ya'ō kay — i òn e'em eywebe. Apēn kuyje wūnca ūmap puxim cuy epeweweūm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cīcā wuyxe. Imēneju kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eycokcoğ cuy epyekapik

cebeam. Ibikuyap tağ cuy epeku imucokcok am. Ixe a'õ kay küyjobit pima, te'e gu kuka epe'e cebe "Ën xipat ocexe" i. Icēmān imēn kuka epe'e. ² Deus kay'umat ekukuap puxim gu juy epeku. Deus pe juy epeyewaguymuisunat. Ixe be eyaguymuisun puje, eyetaybit epe'e apēn Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikērēat kuğ gu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcog epeku.

³ Deus kuy ja'õbacaap o'ğūom owebe jekawēn muwēn ām soat pe. Imēnpuye òn jeymkūyjo Deus bikuyap tağ eyeku am. Eyaguytoğ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik—wara'at pe bit ka'ūma. Deus ma o'ğūm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuğē ām iat Deus ma o'ğūm eywebe. ⁴ Ade opop wuyjebit pe—wuyeta, wuyba dak, wuyi dak. Imēnpit pūğpūğpūğ soat muğēğēm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujujan ma. Soat wuyju ikuğiat wara'at puxim gu—jexeat puxim gu. Wara'at tak imēnpuxim ma ikuğ. ⁵ Imēnpuxim tak wuyju—Jesus Cristo kay itabucayū. Ade wuyju. Pūğat puxim pit wuyju Cristo eju muğ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuğ wuyjebit puxim. ⁶ Deus xipan wuykuğ. Imēnpuye ixe ja'õbacaap ūmūm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik am jebeam. Pūğpūğayū wuy'in ya'õbacaap kuğ ixe ekawēn muwēn ām. Ixeyū juy jeedop imuwēnuwēn. ⁷ Warara'acayū wuy'in pit ya'õbacaap kuğ warara'acat peam kapik am. Ixeyū juy jeedop warara'acat puywatwan. Warara'acayū wuy'in pit ya'õbacaap kuğ warara'acat mutaybit am. Ixeyū juy jeedop warara'acat mutaybitin. ⁸ Warara'acayū wuy'in ya'õbacaap kuğ warara'acat a'õmucan am. Ixeyū juy jeedop warara'acat a'õmucanucan. Warara'acayū bit ade kuğ jebubut kuğ. Tacum gu juy jeedop ip. Ade ma juy jegūmğūm ip ikuğ'umat pe. Warara'acayū bit ya'õbacaap kuğ warara'acat kukan. Ya'õpuruğ gu juy jeedop ip ikuğ—ya'õdidin ma. Warara'acayū bit ya'õbacaap kuğ tadaybocayū buywat am. Icockog cuy jeedop ip ixeyū buywatwan.

⁹ Jewexe gu ikukpin eyxeat epejukuk—icēmān. Ikērēat kay gu juy epesop. Xipacat acā epeğujurūğ. ¹⁰ Ikitpitpiyū eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap co'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹ Eybu'u'um gu juy epesop kapik am. Kapikpik'ukayūm cuy epesop. Wuykuukat peam cuy epesop kapikpiğ. Eycokcokap kuğ cuy epesop kapikpiğ cebeam. ¹² Soat em Deus xe wuyetait acesop iap wiwim wuyju. Imēnpuye eycokcog cuy epesop. Eyuکpiceğēm gu juy epesop xipat'umat jebapukpuğ eykay bima dak. Deus eju kawēnwēğap cuy epeyepeğu. ¹³ Eybubut'in cuy epeğūm ikuğ'umat pe—itabucayū be. Xipan cuy powatwat epeğūom eyduk'a be.

¹⁴ Itabut'umayū eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'umğu juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acā.

¹⁵ Icockokayū xe bima, eyju dak eycokcog epesop. Waayū xe bima, eyju dak epetõtön. ¹⁶ Pūğ tağ ma juy epeyewaguğy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'umğu juy epe'e. Ibuyxi'umat ekapikap cuy epejoixik gu.

— Soat podi ma ocetaybit cīcā — i'umğu juy epe'e.

¹⁷ Warara'acat pe ikērēm eykuk puje, ikērēm gu juy epejukuk ikērēm eykukapteim. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuymuyap puxim. ¹⁸ Eywebe iba'ore'um pima, kaba'um cuy epesop soat eju eyxeat eju. ¹⁹ Okitpitpiyū, Deus acā juy ipiat supi'ajoat ikērēat ukayū be. Imēnpuye epeyeweik gu juy—pūğ em tak ka'ūma. Imēn e'em Deus ekawēn tup: "Ōn ma oceweik," i'e'em wuykukukat, i. "Ōn ma ipiat osupi'ajoat cebe ip ikērēm eykukapteim," i.

²⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ekay itakomaat ire bima, eğuykōn cuy, i. Puybit cuy eğūm cebe, i. Ibiipuruk pima, idibi juy etiūm cebe, i. Imēn isūsūn cīcā je'e, i. Iğuycūğ je'e xipan'um ekuğ pima, i.

²¹ Ikērēat muğēğē'ukayū be juy ikērēat muğēan gu eywebe. Xipacat'in cuy epeğūğē ixeyū beam imubu'un am ip ikērēat kay.

13

¹ Kūyjobin cuy ajop iecuğap ebekitkit a'õ kay. Deus ma ixeyū o'jomuyat ipi watwan kukan. Imēnpuye soat ixeyū opop Deus a'õbi. ² Imēnpuye iecuğap ebekitkit a'õ kay'umat Deus o'jomuyat a'õ kay gu. Ipiat supi'ajoat ip jewēju ma. ³ Xipacat mujurūğrūğ'ukayū gu iparara iecuğap ebekitkit puxim—ikērēat mujurūğrūğ'ukayū acā. Ya'õbuyxiayū buxim eparara pin'um pima, xipacat cuy epeğujurūğ. Xipacat mujurūğ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴ Deus ma ixeyū o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikērēat mujurūğ puje bit, epararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyū o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be. Imēnpuye cūğ ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵ Imēneju kūyjobin

cuy epesop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. “Deus aco'i ipiat supi'ajoat ocewebe kūyjobit'ūm pima,” i wuyju e'em puye ḡu kūyjobin cuy ajop ixeyū a'ō kay. Cedaḡ ma wuywebe kūyjobit am ixeyū a'ō kay buye juy kūyjobin ajop ya'ō kay ip.

⁶ Xipan kapikpiḡ pima, Deus a'ōbi ip kapikpiḡ eykukayū. Deus ma dinheiro bubu'ukayū dak o'jomuyat wuykukan. Imēneju wuyedinheirom wuyju dak imposto deidadam cebe ip. ⁷ Eyeweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuḡap ebekitkit epejukuk. Ixeyū a'ō mupubutbun ḡu juy epesop.

⁸ Eyeweroap kuḡ ḡu juy epesop. Eyeweroap cuy epeḡū'ūm. Ikukpin warara'acat kuḡ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuḡ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. ⁹ Imēn Deus wuyawēwēm:

— Warara'acat tayxi eju epeyepo ḡu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ḡu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'am ḡu juy — i. — Eyetabikukum ḡu juy warara'acat pubut kay — i.

Kanomūm tak imēn wuyawēwēm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apēn xipan eyju jewekuḡ iap puxim — i. Kanomūm eyawēwēap taḡ eyeku buje, koap eyawēwēap taḡ tak epeku. ¹⁰ Ikukpin wuyxeat kuḡ pima, ikērēm ḡu ixē ajukuk. Imēnpuye ikukpin wuyxeat kuḡ pima, soat ekawēn taḡ wuyju jekukum—Deus ekawēn taḡ—wuyawēwēap ekawēn taḡ.

¹¹ Waram Jesus ajēmap kabia wūy ma osunuy wuyetabun puje. Gasū bit wūy ḡu o'e. Gaxīn ma wuydaxijojoap kabia jajēm. Imēnpuye xetxiat puxim ḡu juy ajop. Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuy ajeku. ¹² Wuykukukat ajēmap kabia kabiam wuyju bimān co'i. Kabiok ajēm pasuḡ pimān co'i. Kuy kabia ijasūn, ḡaxīn ma ixē jajēm puye. Imēnpuye acepera juy ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kabiok taḡ jekuku'ukayū buxim. Ga'a ajeku Deus bikuyap taḡ acā! Sorara icaat kuḡ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'ōbacaap kuḡ cuy ajeku waram wuywebe ikērēat kukap puxim. ¹³ Cūḡ ma juy ajeku wuysūšūnap puxim. Cūḡ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybatoroḡ ḡu juy ajeku. Wuyka'okērēm ḡu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Wuysūšūḡap ḡu juy ajeku. Warara'acat a'ōdawutwun ḡu juy ajeku. Wuyetabutkarey ḡu juy ajop. ¹⁴ Wuyaguy daḡ jekukum pima, ikērēat mujurūḡrūḡ wuyju. Eyaḡuy daḡ ḡu juy epeku! Wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm wuywebe sorarayū kukat jesorarayū be icaat ūmap co'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14

¹ Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop “Apēn ḡu xe'e kuka cūḡ Deus xe?” i'e'e'ukayū kay—itabucayū kay. Jewa'ōxixiḡ ḡu juy epesop ceweju ip yaḡuymuwarurun am. ² Pūḡpūḡ itabucayū'in e'em:

— Cūḡ ma wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am — i.

Imēnpuye soat ēn o'om ip. Warara'acayū bit e'em:

— Cūḡ ḡu wuywebe ibiat ēn o am — i.

Imēnpuye iēn o'om ḡu ip—kadai o'om acā ip. ³ Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e ḡu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedaḡ ḡu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e ḡu iēn o'o'ukat pe, Deus ixē kay buye. ⁴ Cūḡ ḡu wuywebe “Cedaḡ ḡu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixē. Cūḡ pima, Deus acā je'e cebe “Cūḡ ma ēn jekukum” i. Cūḡ'ūm pima dak, “Cūḡ ḡu ēn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jeḡūm cebe cūḡ ma jeku am. Imēnpuye cūḡ ma jeku.

⁵ Pūḡpūḡ xe ma pūḡpūḡ kabia kabia'ipi. Warara'acayū xe bit ka'ūmḡu kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi ḡu. Jewejojoi ma soat kabia ma cexe ip. ⁶ Pūḡpūḡayū xe pūḡpūḡ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iēn o'o'ukat tak soat ēn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Iēn ūmūm ocesatēn — i'e'em Deus pe.

Iēn om ibu'uat tak iēn o'om ḡu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Soat em kadai ūmūm ocewebe ocesan — i'e'em Deus pe.

⁷ Deus wuyekukuap cocom wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak, wuyju Cristo a'ō kayayū buye. ⁸ Wuyetabēḡ pima wuykukukat bikuyap taḡ wuyju jekukum. Wuye'ū buje dak cexe acesop—wuykukukat xe. Imēneju wuykukukat a'ōkayayū wuyju wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak. ⁹ Imēneju Cristo oe'ū. Waram guto o'jetait je'ūap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayū kukukan—itabēḡayū kukukan, ce'ū'ūayū kukukan tak. ¹⁰ Pām eyju? Apēnpuye dak eyju eykitpitpiyū muymuy? cūḡ ḡu eywebe imuymuy am. Guyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apēn ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat mujurūḡrūḡapteim. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju

ipiat'ajojoap pe kūyjobit'ūmapteim. Imēnpuye cūg ǵu eywebe dak “Ikērēat kuǵ eyju Deus xe” i'e am eykitpitpiyū be. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Soat ipi watwat jēg'aecōǵcōǵ owap kūyjobit wa'ō kay am, soat em wetait puye,” i'e em Deus, i. “Soat ip ‘Ēn acā Deusat,’ i je'e owebe,” i'e em, i.

¹² Imēneju soat wuyju apēn ijodi bima juk adi ajekuku iap aǵuwēn Deus pe.

¹³ Imēnpuye wuykitpitpiyū muymuyap cuy acepere. Cūg ma juy ajeku wuykitpitpiyū etabutpe ixeyū be “Teku cedaǵ'ūma jekukum” i'eap puxim. Cedaǵ'ūm ixeyū xe bima juy ayaǵuymuwarurun ǵu. Āǵ ip jeedop. ¹⁴ Wuykukukat Jesus eju mūǵ'i ōn jekukum. Imēnpuye wetaybit soat i'opi ǵu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedaǵ ǵu jekukum, cedaǵ ǵu cexe buye. ¹⁵ Eykitpitpiyū juy epeǵuycūǵ ǵu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyū muǵuycūǵ pima, ikukpin ǵu ip eyxe. Cristo oe'ū eykitpitpiyū beam. Epeǵubu'un ǵu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wi wūy ma jeedop ip, ixeyū etabutpe ikukpin ǵu ip epejukuk puye. ¹⁶ Imēnpuye eykitpitpiyū xe xipat'ūm pima:

— Eyetaybit ǵu eyju bit — i'ūmǵu juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iēn o am ocewebe bit — i'ūmǵu juy epe'e cebe ip.

Ikukpin ǵu ip ikuǵ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ēn xipat i'o am,” i te'e ma teyūku e'em — i je'e ip.

¹⁷ Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyūm acesop wuyxat o'omap tomuju ǵu, wuyxati kōnkōnap tomuju ǵu ma dak. Cūg ma wuyju jekukum pima bit, ixe ebekitkiyūm acesop, kaba'ūm warara'acat kuǵ pima dak, wuycokcoǵ jekukum pima dak. Deus biōǵbuk wuy-mucokcokcogāt. ¹⁸ Imēn Cristo a'ō daǵ jekukum pima, Deus mucokcokcog acesop. Ijodiadat tak e'em: — Teyūku cūg ma jekukum — i.

¹⁹ Imēneju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ūm wuydop am. Jewewa'ōmucanucan cuy ajop biǵ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰ Deus kuy juk eykitpitpiyū mutaban Jesus kay. Epeǵubu'un ǵu juy ip soat ēn o'oam. Soat i'opi ǵu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurūǵat puje, wuyju dak ikērēat mujurūǵrūǵ soat o'om pima. ²¹ Wuykitpit pe ikērēat aǵujurūǵat ǵu juy! Wuyxe ma xipat soat ēn o'op, uva'abidi kōnkōǵap tak. Wuykitpit xe cedaǵ'ūm pima bit asuēn'o ǵu, atikōn ǵu dak. ²² Soat o'oap eyxe xipat pima:

— Soat i'opi ǵu ocewebe — i juy epe'e warara'acayū be ǵu—Deus pe acā.

Cūg ma juy ajeku wuyaǵuy daǵ. Apēn xipat wuyxe iap taǵ wuyju jekukum pima, wuycok-cok ace'e. ²³ Itabutbūt xipat ǵu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iǵuycūǵ je'e i'o buje.

— Ikērēat ǵu xe'e o'ǵujurūǵ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma.

Itabutbūt pima o'jo'o. Imēnpuye xipat ǵu tūybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabut'ūm pima, wuyju dak ikērēat mujurūǵrūǵ, iboap mujurūǵ puje.

15

¹ Pūǵpūǵ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedaǵ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceǵēm ǵu juy ajop “Apēn ǵu xe'e kuka cedaǵ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayū kay. Itaybitbūcayū buywatwan cuy ajop. Jewekay acā ǵu juy ajop ǵebum. ² Wuykitpitpiyū kay dak cuy ajop ǵebum. Wuykitpitpiyū kay ǵebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cīcā ip jedop am tak. ³ Cristo dak jewekay ǵu ǵebum osunuy—warara'acayū kay acā. Cristo juk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i.

Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴ Kuyjeayū Deus ekawēntup o'tupmubararak wuymutaybit am—soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ūmap puxim ipiat kay. Wuya'ōmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabut pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jījā. ⁵ Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'ōmucanucan tak. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'ōmucanucan cuy eǵuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyū be warara'acat kay ǵebum am Jesus Cristo warara'acat kay ǵebum osunuy iap co'i — i ōn e'em cebe.

⁶ Imēn ōn kawēnwēn eywebeam Deus eju, pūǵ taǵ ma eyeku am. Ceweju ōn kawēnwēn “Ka'ūmǵu ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

⁷ Imēneju xipan cuy epeyewekuk apēn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekūǵ pima:

— Deus xipat cīcā acō'i, ebekitkiyū xipan jewekūǵ puye — i je'e eyjojoayū.

⁸ Imēn Cristo oajēm ijodi. Judeuyū daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'ō daǵ e'em iam ixeyū mutaybit am oajēm. Oajēm ijodi apēn Deus o'e kuyjeayū be iap taǵ—Judeuyū

dobuyū'ūm'ūm pe iap tağ. ⁹ Judeuyū daxijojo'ukan o'e, Judeu'ūmayū be “Ēn xipan cīcā ocekuğ, ocekey etabotaidabotbot puye” i'e am Deus pe. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Davi emudupmubararakup:

Imēneju “Soat podi ma ēn xipat cīcā,” i oce Deus pe Judeu'ūmayū a'ōpjiu, i. Jebibododon oce ēn xipat cīcā i'e'em ewebe ya'ōpjiu ip, i.

¹⁰ Wara'atup tak imēn e'em—Moisés emudupmubararakup:

Judeuyū gu eyju, i. Inaka eycokcoğ cuy epesop soat Deus emunaēyū eju, i.

Imēn e'em iğodup. ¹¹ Wara'atup tak imēn e'em—Davi emudupmubararakup:

— “Ēn acā a'ōbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i ōn e'em Judeu'ūmayū be, i. — Soat eyju “Ēn soat podi ma xipan ocekuğ,” i juy epe'e cebe — i ōn e'em soat tağacat pe, i.

¹² Wara'atup tak imēn e'em—Isaias emudupmubararakup:

Bekicat je'kap—Jessé naxegebit, i. Ixe bekicat Judeu'ūmayū kukukan je'e, i. Judeu'ūmayū dak ixe jowiwi jedaxijo am, i.

Imēn Isaias o'tupmubararakat Cristo ekawēntup—Jessé naxegebit ekawēntup.

¹³ Imēn Deus soat em jexe wuyetait acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i ōn e'em cebe. — Imucokcokcoğ cuy ip eğuy — i ōn e'em cebe. — Yağuyumababin cuy ip eğuy — i ōn e'em cebe.

Imēn ōn kawēnwēn Deus eju eywebe biğ ma iboap wiwian jebiðğbuk a'ōbacaan—Xipacat piðğbuk a'ōbacaan.

¹⁴ Okitpitpiyū, ōn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuğ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawēn. Jewawēwē but eyewewēju. ¹⁵ Inaka ijudup pe osūsūn gu wa'ōbapuğ eyawē ām eyağuyba'ūmap puxim icēmat ekawēn kay. Osūsūn gu Deus a'ōbiat ōn puye. ¹⁶ Ixe Deus cuk onaē Jesus Cristo ekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be. Paī buxim Deus ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip—kawēn idipat muwēnuwēn. “Ēn soat podi ma a'ōbuyxī” i ixeyū e buje, Deus icokcok e'em. Xipacayūm ip je'e Deus xe, Ibiðğbuk xipacat ixeyū muisun puje. ¹⁷ Imēn kapikpiğ ōn Deus peam Jesus Cristo eju mūğ i ōn jekukum puye. Imēnpuye:

— Ocokcok wekapikap kuğ — i ōn e'em Deus pe.

¹⁸ Cristo ma wa'ōmucanucan osunuy owebe Judeu'ūmayū mutabun am jekay. Cūğ ma juk adi ocekawēnuwēn ceweju ip. Cūğ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imēnpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'ō kay ip o'jekūyjobin, Cristo bikuyap tağ ōn jekukum puye. Obisūsūn gu “Obuye adeayū itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹ Deus biðğbuk cuk adi ja'ōbacaap o'jomðğmðğ owebe. Imēnpuye wuywebe i'e ba'oreat oğubapukpuk Judeu'ūmayū be. Itabēğbēğ o'e ip Deus a'ōbacaap cocom. Imēnpuye soat ka dag cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxijo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalém ka watwat oğukūyjojo. Ibo ka bewi juk ojem. Soat kaka dag cuk adi ojekukuku adeayū mukūyjom, kawēn idipat muwēnuwēn. Wūyat eipi be oajēm ġebuje—Iliria eipi be. ²⁰ Kawēn idipat muwēn ojuy oğuy Jesus Cristo awēğ tobuxikayū be gu—yawēğ tobuxik'ūmayū be acā, itaybit'ūm ip puye. ²¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēğ tobuxik'ūmayū yawēğtobuxik, i. Yawēğpa'arēm gu je'e cexe ip, i.

Imēnpuye ibo dup ekawēn tağ ōn kawēn idipat muwēnuwēn yawēğtobuxik'ūmayū be acā.

²² Eyjo am omuju'ūm'ūm osunuy soat em ma'gu oju pin, yawēğtobuxik'ūmayū be ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye. ²³ Ade koato eyjo pin cuk adi oğuy. Imēnpit gasū acā ijop kaka dag kawēn idipat muwēğap oğū'ūm. ²⁴ Imēnpuye ġaxīn ma aco' i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dakibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶ Gasū bit ōn cum Jerusalém ka kay. Judeu'ūmayū jedinhoiro mu'awero ojuy ip osodop—Macedônia eipi beayū—Grécia eipi beayū dak. Iboap edinheiro ūm ojuy ip Jerusalém ka beayū be—Judeuyū be—itabucayū be—tadaybotbocayū be. Imēneju iboap edinheiro dujowan ōn iūm ām cebe ip. ²⁷ Ixeyū Macedônia eipi beayū Judeuyū gu—Grécia eipi beayū dak. Imēnpit itabut ip o'e Jesus kay, Judeuyū kawēn idipat o'ğuwēn cebe ip puye—Jerusalém ka beayū. Imēnpuye ip jedinhoiro ūm ojuy cebe ip. Xipat imēn Judeu'ūmayū be Judeuyū buywat am—jekitpitpiyū buywat am—tadaybotbocayū buywat am. ²⁸ Imēneju ibiat dinhoiro oğūm cebe ip. Soat o'ğuxipan'iat oğūm cebe ip. Iūm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹ Eyxe wajēm puje, apēn Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eymucokcok am.

³⁰ Okitpitpiyū, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekuğ Deus biðğbuk a'ō kay kūyjobit puye. Imēnpuye epeyekawēn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawēnap ojuyjuy jjā ōn.

³¹ — Paulo kay juy ağ eguy Judéia eipi watwat pe yaokaap puxim—itabut'ümâyü be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalém ka watwat cuy egubikuy—itabucayü juy egubikuy Paulo xewi ibo edinheiro bu am — i juy epe'e Deus pe.

³² Imên cuy epeyekawên owebeam Deus eju. Imên kawênwên pima, ocokcok cîcâ oajêm eykay. Deus ibikuy bima ocokcok cîcâ oajêm eykay. Eyju dak omucocokcoğ epesop.

³³ Okitpitpiyü, Deus wuyaguy mubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy ağ eguy — i ðn e'em cebe.

Imên ma ağ jeenuy eykay.

16

¹ Wuyixîg Febe oğuju eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayü buywatwat'ukat—Cencréia ka watwat buywatwat'ukat. ² Imênpuye ixe juy epeğüöm eyduk'a be tÿy âm. Wuykukukat kay itabucayü juy ağıüöm wuyduk'a be pÿğ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayü buywatwat'uk osunuy. Õn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imênpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³ “Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyü juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam. ⁴ Oe'ü pin ip Áquilaiyü we'üap puxim.

— Xipat cîcâ eyju — i ðn e'em cebe ip.

Imên tak e'em soat Judeu'ümâyü—Jesus kay itabucayü. ⁵ “Kato,” i juy epe'e Áquilaiyü duk'a be je'aweroro'ukayü be dak—Jesus kay itabucayü be.

Obure Epêneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixe oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in. ⁶ Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cîcâ eywebeam. ⁷ Obadipyü be dak, “Kato,” i juy epe'e—Andrônico be, Júnias pe dak. Daomünmünap'a be osodop ip oweju. Doze beayü Jesus emumujuyü itaybit cîcâ ixeyüm xepxepayüm. Ixeyü oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸ Ampliáto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cîcâ oxo wuykukukat kay ixe dak itabut puye. ⁹ Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwênuwên oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cîcâ oxo. ¹⁰ Apelles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuğ jekukum ixe soat etabutpe. Aristóbolo badipyü be dak, “Kato,” i juy epe'e—soat pe. ¹¹ Obadip Herodião be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayü be dak, “Kato,” i juy epe'e—Narcisco badipyü be.

¹² Wuyixit Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixit Trifosa be dak. Kapikpig cîcâ ip wuykukukat peam. Wuyixit Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixe ikukpin cîcâ. Ixe juk adi o'jekapikpik cîcâ wuykukukat peam. ¹³ Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikpig cîcâ wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kukap co'i. ¹⁴ Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyü xeyü be dak—wuykitpitpiyü be. ¹⁵ “Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixe ixit pe dak, Olimpas pe dak, ixeyü xeyü be dak—Deus ebekitkiyü be.

¹⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyü kato mujujum eywebe—soat ka watwat.

¹⁷ Okitpitpiyü, jeyawê ðn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'üm jewewekayayü kay—eymutaybitbinap muwarururun ojuyayü kay—Cristo ekawên muwarururun ojuyayü kay. Ixeyü burem gu juy epesop. ¹⁸ Wuykukukat Cristo mucocokcoğ gu ip jekukukum—jemucocokcoğ acâ. Idim cîcâ ip kawênwên. “Eyju xipat cîcâ” i'e'em ip warara'acat pe jekay am. Imên ip itaybit'üm'ümâyü muğuykukukum. ¹⁹ Soat kaka dağayü kuy itaybit eyetabut cîcâ Jesus kay iam. Imênpuye ocokcok eykay. Obikuy jîjâ eyetaybit cîcâ âm xipacat mujurüg âm. Ikêrêrêat mujurüg âm pit cuy ðn eykay gu. ²⁰ Deus ma Satanás a'ôbacaap gu'üm gaxîn ma ixe be waram wuymuğuykukuap puxim. Ixe Deus wuyaguy mubabibin'ukat. Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹ Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixe kapikpig oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosipatro dak. Obadipyü ip.

²²⁻²³ Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixe duk'a be ðn gäsü. Ixe duk'a be Jesus kay itabucayü je'awerorom. Erasto dak kato mujujum eywebe. Ixe Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Õn tak—Tércio ðn. Õn tak kato mujujum eywebe, pÿğ kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Õn ijudup mubarararag eywebeaptum Paulo a'ôbi. ²⁴ Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk—soat jukuk. Imên cuy jeykuk.

²⁵ — Ên soat podi ma a'ôbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixe be wuya'ômubacan put wuybu'uap puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawên muwênuwên cuk adi oğuy—kawên idipat muwênuwên. Kuyje Deus iboap ekawên o'ğuwên gu ipi watwat

pe. Kawēn iba'arēm osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arēm osunuy. ²⁶ Iba'arēm ma juk adi iboap ekawēn muwēnuwēn'uk ip osodop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyjeayū be. Gasū bit ibapuḡ ma Deus a'ōbiayū iboap ekawēn muwēnuwēn soat ka watwat pe. Ixe Deus soat em itait. Ibaḡ ma o'ḡuwēnat adeayū be itabut am Cristo kay, kūyjobit am tak ip ya'ō kay.

²⁷ — Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'ōbuyxi — i dak. Imēn cuy ace cebe itaybit soan puye; ixe Jesus Cristo o'ḡudot wuykay buye dak. Imēn cuy acece cebe. Ixe acā Deusat.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMÜDUPMUBARARAKTUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tupmubararağ òn wuykitpit Sóstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. ² Tupmubararağ oceju soat pe Deus ebekitkiyü be—wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayü be. Deus cuk eynaë jebekitkiyüm Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Soat ixë ebekitkiyü e'em:

— Ocebuywatwan cuy eguy — i soat ka watwat. Ixë Jesus Cristo wuykukukat—ixeyü kukukat tak.

³ — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyü ağuy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Deus soat em xipan eykuğ, Jesus Cristo eju müğ'i eyju buye. Imēnpuye:

— Bay, èn xipat cîcâ — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶ Cristo juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye ixë a'ò dağ eyju jekukum ġasü. Soat kuğ eyju, Cristo eju müğ'i eyju jekukum puye. Imēnpuye eyetaybit kawēn icēmat muwēn âm. Ka'üma ma iba'arēm eyxe, eyetaybit cîcâ buye. ⁷ Imēnpuye soat kuğ eyju—Deus biðğbuk emumuüm kuğ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo ġubapuk soat ijodiacat etabutpe. Ixë mubapukap wiwim eyju. Iwiwim pima soat kuğ eyju. Deus biðğbuk emumuüm kuğ.

⁸ Soat em Deus eya'ò mucanucan jeenuy eywebe eyetabucap eperap puxim. Imēnpuye ikērēat kuğ ġu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajēmap kabia be. Ixë kabia be abuyü xipat iap ġuwēn. Abuyü xipat ġu iap tak ġuwēn. ⁹ Deus soat em e'em ja'ò dağ. Ixë juk eynaë eywebe jekpot eju jeburere am—Jesus Cristo eju jeburere am. Ixë Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹ Okitpitpiyü, Cloe badipyü bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'ò dawutwun cîcâ jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'ğü ip — i.

Imēnpuye jeymuküyo òn, okitpitpiyü. Wuykukukat a'òbi òn jeymuküyo Jesus Cristo a'òbi. Jewa'ò xixkiğ ġu juy epesop. Wara'at tağtağtağ ġu dak cuy epewewağuy—püğ tağ ma. Püğ tağ ma dak cuy epyekawēn soat em. Püğ tağ ma dak cuy eybikuy eyeku am. ¹² Püğpüğ ey'in e'em: — Paulo kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Apolo kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Pedro kadiayü oceju bit — i. Warara'acayü e'em: — Cristo kadiayü oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³ Wara'at tağtağtağ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn ġu obamupaya ip korosa be we'ü âm eywebeam—Cristo acâ. “Paulo ebekin òn ġasü bit” i'e am ġu jewemubatisasan epesop—“Cristo ebekin òn ġasü bit” i'e am acâ. Imēnpuye jewa'ò dawutwun ġu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵ Imēnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Òn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam ġu—püğ em tak ka'üma. Imēnpuye ocokcok oce ade ġu ey'in oğubatisasan puye—püğpüğ â. Crispo oğubatisasan, Gaio dak. Warara'acayü bit aco'i ka'üma. ¹⁶ Icēmān. Wara'at kay ocegebu ġasü bit. Estéfanas tak cuk oğubatisasan. Ibadipyü dak cuk oğubatisasan. Wağuyba'üm warara'acat tak paxi juk oğubatisasan iap kay. ¹⁷ Ijodiat mubatisasan am ġu Cristo juk omuju—kawēn idipat muwēn âm acâ.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cîcâat ekawēn ġu juy eğuwēn—Jesus Cristo juk oe'üiap ekawēn acâ — i juk o'e owebe.

Itaybit cîcâat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cîcâ — i kuka o'e ip wa'ïjojoayü.

— Jesus oe'ü korosa be wuywebeam — i'ümğü bit kuka o'e ip.

¹⁸ Korosa be Jesus oe'ü wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe taxijo'ibiyü ma e'em:

— Deus ja'ò bacaam wuydaxijjom jekpot oce'ü buye — i.

Ipiat'ajojoap kay cumayü bit e'em:

— Apēnpuye dak oe'ü? — i. — Te'e ma oe'ü — i napa ma e'em ip.

¹⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Itaybit cîcâyü jewexe ip itaybit iap oğubapuk soat pe, i. Itaybit cîcâ ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰ Ya'ò buyxi ġu ip Deus xe itaybit cîcâat, ibabi jïjāat tak, xipan cekawēnat tak.

— Ipi juayü xe teyüku itaybit cîcâ, itabut'ümayü xe—oxe bit ka'üma — i'e'em Deus.

— Oceju cüğ ma Deus xe ocetaybit cîcâ buye — i te'e ma ip e'em.

²¹ — Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ümayü. Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap tağ ğu eyetaybit ðn—eyetabucap tağ acâ — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ũ wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ũmayũ wuywebe.

Deus pit wuydaxijjom wuyetaybit soan puye ğu—jekpot oe'ũ iap kay wuyetabut puye acâ.

²² — Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyũ wuywebe. —

Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acâ kuka ocetabun oe — i'e'em Judeuyũ ma. —

Eywebe itaybit cîcâat ekawên imuwên puje acâ kuka ocetabun oce'e — i'e'em Judeu'ũmayũ.

²³ Wuyju bit imên ğu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ũ âm soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imên e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ũmayũ wuywebe. — Eyekawênkêrê jîjâ ocexe — i'e'em Judeuyũ wuywebe.

²⁴ Deus emunaëyũ xe bit Cristo oe'ũ korosa be soat peam wuywebeam iap awêğ yawêğtip cîcâ—Judeuyũ xe, Judeu'ũmayũ xe dak. Deus ja'ðbacaap mubapukpuğ wuydaxijo am Cristo oe'ũ buye. Jetaybicap mubapukpuğ tak wuydaxijo am.

²⁵ — Deus pit itaybit ğu — i te'e ma e'em itabut'ũmayũ.

Ixe'yũ xe itaybit'umat pit, soat ijodiacat etaybitbicap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'ðbaca ğu — i te'e ma e'em ip.

Ixe'yũ xe ya'ðbaca'umat pit soat ijodiacat a'ðbacaap podi ma ya'ðbaca.

²⁶ Okitpitpiyũ, ğebum cuy epesop apên kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaë awap iap kay. Ade ğu epesop itaybit cîcâyũm ipi watwat xe. Ya'ðbuyxiayũm tak ka'ũma.

Kariwayũm tak ka'ũma. ²⁷ Deus pit abuyũ ipi watwat xe itaybit'ũmayũ o'taë jebek-itkiyũm itaybit cîcâyũ musũsũn âm. Abuyũ ijodiacat xe ya'ðbuyxi'ũmayũ o'taë jebekitkiyũm

ya'ðbuyxiayũ musũsũn âm. ²⁸ Deus ijodiat emumuyumuyũ o'taë jebekitkiyũm. Ijodiat emumupubutbunyũ o'taë. Ijodiat xe ka'ũm cîcâyũ o'taë. Ixe'yũ ma o'taë ipi watwat xe

yobogat a'ðbacaap mu'ũm âm. ²⁹ Imêneju abu be xipan jewewên put? Ka'ũma be ma! Xipan wuyewemuwên pa'ore ğasũ dak Deus pe. ³⁰ Deus pit cuk eymuwedayo Jesus Cristo kay.

Imênpuye jetaybicap mōğmōğ wuywebe. Imênpuye Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum ğasũ. Imênpuye:

— Cūğ ma eyju oxe — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyũm acesop. Ixe dak wuydaxijjom. Wuya'ðmucanucan wuywebe ikêrêat kukap puxim. ³¹ Imênpuye xipan ğu

acewemuwên. Imên e'em Deus ekawêntup:

“Xipat cîcâ oceju bit,” i'ũmğũ juy ace, i. “Wuykukukat soat em xipat cîcâ e'em wuykay,” i acâ juy ace, i.

2

1-2 — Wara'at ğu oğuwênuwên cebe ip—Jesus Cristo acâ — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. — Korosa be oe'ũiat acâ oğuwênuwên cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit

cîcâat puxim ğu juy iboap ekawên oğuwênuwên cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem ğu oğuwên cebe ip — i juk adi oce owebe ma.

Imêneju ðn adi oajêm eykay, okitpitpiyũ. Oajêm Deus ekawên muwên âm eywebe—kawên icêmat muwên âm. Iboap ekawên iba'arêm osodop kuy bima soat xe wuyxe. Gasũ bit ibapuk

o'e. ³ Eyxe bima ðn pit wağuy'ũm cuk adi oğuy. ðn cuk adi oparara oğuy Deus bikuyap tağ ğu paxi a'ğũ oğuwên iap puxim. ⁴ Kawên icêmat cuk adi oğuwênuwên eywebe. Itaybit cîcâat

emumutaybitbinap tağ ğu juk adi oğuwênuwên—Deus a'ðbacaam acâ.

— Wetarybit cîcâap tomuju ğu ixe'yũ oğutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma.

Owebe imuwên puje, Deus biōğbuk Deus a'ðbacaap o'ğubapukpak eywebe. Imênpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵ Jesus Cristo kay juk eyetabut epesop itaybit cîcâat ekawên co buje ğu—Deus a'ðbacaap co buje acâ.

⁶ Deus biōğbuk a'ð kay kuyjobicayũ be bit itaybit cîcâat ekawên muwênuwên ðn. Itabut'ũmayũ ekawên muwênuwên ğu bit ðn cebe ip. Ya'ðcam warara'acat kukukayũ ekawên

muwênuwên ğu dak ðn. Gasũ acâ ya'ðbuyxi jîjâ ip. Guyjom pit ya'ðbuyxian ğu ip je'e. Abuyũ kukukan je'e ip guyjom? Ka'ũma kukukan ma ip je'e. Deus ixe'yũ a'ðbacaap ğu'ũm. ⁷ Soat

podì ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawên muwênuwên acâ ðn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayũ otaxijo korosa be okpot oe'ũ buye. Okpot co'iyũm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurũğ'ũm awap.

Kuy bima iba'arêm osodop iboap ekawên. Gasũ bit ibapuk o'e wuyxe. ⁸ Ijodiat kukukayũ itaybit ğu osodop iboap kawên. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya ğu

korosa be ce'ũ âm. Ixe Jesus soat podì ma jedipap kuğ, ja'ðbuyxiap kuğ tak. ⁹ Imên e'em Deus ekawêntup:

Deus idip cîcâat o'ğuxipan i'ũm âm jekayayũ be, i. Ajojojoiat podì ma idip, aya'ĩjojoiat podì ma dak, i. Wuyaguy bodi ma dak idip, i.

¹⁰ Ibiat pit Deus o'gubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit o'gubapuk wuywebe. Jebiōgbuk o'guōm wuywebe iboap mubapuk am wuywebe. Ibiōgbuk xipacat soat coco'ukat. Imēnpuyē itaybit soan. Itaybit apēn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arēm ma'gu wuyxe. ¹¹ Warara'acat gu itaybit apēn wuyju jewaḡuyḡuy iam—wuyju acā. Imēnpuxim warara'acat gu itaybit apēn Deus jewaḡuyḡuy iam—ixe biōgbuk acā. ¹² Wuyju itabut'ūmayū gu—itabucayū ma. Itabut'ūmat biōgbuk gu juk ajat—Deus biōgbuk acā. Deus ma jebiōgbuk muōmōm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'guxipan iūm ām wuywebe iam.

¹³ Ijodiat gu juk wuymutaybitbin osunuy—Deus biōgbuk acā. Imēnpuyē ijodiat ekawēn muwēnuwēn gu wuyju warara'acayū be—Deus ekawēn acā. Deus biōgbuk pe wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn wuyju ixe biōgbuk kukayū be. ¹⁴ Ibiōgbuk kuḡ'ūmat pe bit Deus biōgbuk ūmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apēnpuyē iūmūm wuywebe iam. Iba'arēm cebe ip.

— Apēḡām tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biōgbuk kuḡ'ūm puyē.

Wuyetaybit Deus biōgbuk emumuūm xipat cīcā iam ibiōgbuk wuywebe bima acā. ¹⁵ Ibiōgbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipat cīcā iam, ajo xipatpūt iam tak, ajo xipat gu iam tak. Ibiōgbuk kuḡ'ūmat pe bit iboap iba'arēm. Imēnpuyē ibiōgbuk kuḡ'ūmayū te'e ma ibiōgbuk kukat a'ō waywayway ip. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Abu xe'e itaybit apēn Deus jewaḡuyḡuy iam? Ka'ūma ma, i. Abu be ixe awē but? Ka'ūma be ma, i.

Cristo aḡuy daḡ wuyju bit jewaḡuyḡuy, ixe biōgbuk omuy wuywebe buye. Imēneju te'e ma ibiōgbuk kuḡ'ūmat wuya'ōxikxiḡ.

3

¹ Okitpitpiyū, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biōgbuk a'ō kay kūyjobitbūt puyē. Imēnpuyē Deus biōgbuk kukat eju wekawēnap puxim gu juk adi ocekawēn eyweju—kūyjobit'ūmat eju wekawēnap puxim acā. ² Apēn wuyju kūmti ūmūm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmān gu oḡuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acā Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmān pit eyetaybit pa'ore epesop. Gasū dak eyetaybit pa'ore ma, ³ itabut'ūmayū buxim eyju jekukum puyē.

Eyetabutkarey eyewewekay. Jawa'ōxikxiḡ eyju eyeweweyu. Imēn eyeku buje, itabut'ūmayū jo'i eyju jekukum, Deus biōgbuk a'ō kay'ūmayū jo'i—ibiōgbuk kuḡ'ūmayū jo'i. Imēneju iba'ore owebe eymutaybit am yaypanat mukūyjoap puxim.

⁴— Paulo kadiayū oceju bit — i'e'em ey'in.

Warara'acayū bit e'em:

— Apolo kadiayū oceju bit — i.

Imēnpuyē eyju itabut'ūmayū jo'i jekukum.

⁵ Apolo bit yoboḡat gu. Ōn tak yoboḡat gu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acā. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayū acā oceju. Eyetabut cekay gasū, juk adi ixe oceḡuwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmūm soat pe wuywebe. Imēḡap pe acā kapikpiḡ wuyju. ⁶⁻⁹ Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuḡ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayū buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iḡo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oḡuwēnuwēn eywebe. Imēnpuyē eyetabut cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Guyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiōgbuk a'ō kay am. Deus pe acā kadai muaypan put. Imēnpuxim Deus acā wuymubikuy jebiōgbuk a'ō kay am. Imēnpuyē yoboḡ gu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acā yoboḡ, ixe wuymubikuy jebiōgbuk a'ō kay am puyē. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojo'i ma ip. Deus kapikapei jebiōgbuk a'ō kay am. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap taḡ ideida ip cebe. Ade xipacat je'ḡūm ceḡaḡ ma o'jekapikpik'iat pe. Warēmtaḡ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'ḡūm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuḡ xipan. ¹⁰ Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōḡmōḡ uk'a'abi daḡ ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oḡuwēnuwēn eywebe eyetabut am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'ōbacaap o'jomōḡ owebe Cristo muwēn ām itabut'ūmayū be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōḡmōḡap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin gasū odieḡ. Ixe uk'a muymuy'ukat puxim. Ixe cūḡ ma juy jeymutaybin. ¹¹ Deus kuy Jesus Cristo o'ḡudot ijodi.

— Warara'acat kay gu juy epesop eyetabun—okpot kay acā — i'e'em Deus ijodiat pe. Wuyju uk'a muycemucemap mōḡmōḡ yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ḡudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹² Eymutaybitbin'ukayū

uk'a muymuy'ukayū buxim. Pūḡpūḡ uk'a muymuy'ukayū yakoroat'a muymuy. Ourom yamuyuy ixe'yū, pratam tak, wita'am tak—yasopsepata'm—yadeiboḡat'am. Cūḡ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ixe'yū ma. Warara'acayū bit yakoro'umat'a muymuy. Im yamuyuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cūḡ'uma eymutaybitbin'ukayū buxim ip.¹³ Daxam yamupik puje abuyū yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyū yacem'umat'a o'yamuy iap tak, yakoro'umat'a yamupik puye. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kūyjobit'umayū be ipiatpi'ajoan iap kabia. Iapuk je'e abuyū juk adi cūḡ ma eymutaybitbin iap, abuyū cūḡ'uma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cūḡ ma eymutaybitbin pima, eyetabut cīcā epesop yajēm puje. Cūḡ'uma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyepere yajēm puje.¹⁴ Yapikpek'umat'a duk'a iwata tuk'a'e mabuk daxa epirēm puje. Imēnpuxim cūḡ ma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat Deus xewi jekapikapteim.¹⁵ Yapikpekata duk'a iwata pit tuk'a'e ḡu e'em, soat o'yapik puye. Imēnpuxim cūḡ'uma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat ḡu jekapikapteim. Imēnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapōniat puxim.¹⁶ Eyju ḡebum ḡu aco'i Deus biōḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixe nuynuy ma. Imēnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju.¹⁷ Deus nuynuyap ikērēat kuḡ ḡu. Idip cīcā soat taḡ. Wuyju ma ixe nuynuyap co'i. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat cūḡ'uma eymutaybitbin'ukayū be jenuynuyap mukērērēn'iyayū buxim ip puye.

¹⁸ Jewemuḡuykukum ḡu bit cuy epesop.

— Itabut'umayū xe ocetaybit cīcā — i te'e ma pūḡpūḡ ey'in e'em.

Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icēmān eyetaybit am Deus xe.¹⁹ Itabut'umayū xe itaybit cīcāyū ibidaodao ip Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus a'ōbi jewexe itaybicat jewemuḡuykuku jecacokcokap kuḡ, i.

²⁰ Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewaḡuyḡuy iam, i.

²¹ Imēneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ūmḡu juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puye.

²² Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak, Pedro dak. Deus soat ipi dagacat o'ḡuḡē xipan eykuk am. Eyetabēḡ pima, xipan eykuḡ. Eye'ū buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuḡ ḡasū. Guyjom tak xipan jeykuk.²³ Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imēneju soat kukat puxim eyju.

4

¹ Cristo buywatwat'ukayū kukap puxim cuy ocekuḡ epesop, oceju Deus ekawēn muwēnuwēn puye—kuyje iba'arēm osunuy iap ekawēn muwēnuwēn puye—ḡasū ibapuk o'e iap ekawēn muwēnuwēn puye.² Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'ō kay ḡu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ḡu e'em cebe ip—jebekitkit pe. Imēnpuxim Deus e'em jebuywatwat'ukat pe:

— Wara'acat a'ō kay ḡu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ḡu e'em cebe.³ Ak'arit'uma oce eyekawēn kay “Paulo jekariwa a'ō daḡ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'ō daḡ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'uma oce cekawēn kay.⁴ Oweweju bit a'ḡu wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum. Imēnpit wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum iap ibapuk ḡu soat xe ijodiat xe, “Wekariwa a'ō daḡ ōn jekukum” i ma'ḡu ōn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'ō daḡ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'ō daḡ ōn jekukum iap.⁵ Imēnpuye waram wuykukukat ajēm'um pima:

— Ikērēat kuḡ ēn Deus xe — i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apēn cuk adi iba'arēm ma'ḡu aḡujurūḡrūḡ iap ḡubapuk soat pe. Jajēm puje iboap ḡubapuk. Apēn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ḡubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xipat eyju oxe — i wuywebe, cedaḡ ma ajekuku bima.

⁶ — Eybureyū ejomuymuy ḡu juy wara'at muwēnuwēn xipan pima — i'e'em Deus ekawēntup.

Imēnpuye:

— “Paulo ya'ōbuyxi ḡu ocexe—Apolo acā” i'ūmḡu juy epe'e — i ōn e'em eywebe, okitpit-piyū.

Eyju pūḡ taḡ ma ocekuḡ pima, kuka ibo dup ekawēn taḡ epeku.

— Pūḡ taḡ ma juy soat epejukuk i ōn e'em waram eywebe.

⁷ Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaūmḡu iwaruat cexe. Imēnpuye pūḡ taḡ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuḡ eyju Deus o'ḡūm ḡu eywebe iat? Ka'uma kuḡ ma! Apēnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ḡu o'ḡūm ocewebe — i?

⁸ Tūybe oceju soat kuḡ iān eyju e'em. Tūybe oceju ibubut adeayū iān eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayū oceju, Paulo bit ka'uma, Apolo dak ka'uma — i eyju e'em te'e ma.

Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ococok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyü kukukan acesop eyweju. ⁹ Deus acó'i juk ocemuy ka'ümaayüm ma soat xe, ixé emumujuyü ma'gu oceju. "Ixeyü juy ayaoka soat etabutpe xipat'üm cîcâ ip puye" i'e'em ip iat puxim acó'i oceju. Soat acó'i ocejojom—kabi beacat, ipi juacat tak. ¹⁰ Itabut'umat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cîcâ ceweju müg'i eyju jekukum puye. Itabut'umat xe oca'öca gu. Eyju bit eya'öca cexe ip. Ocemuybuyxi'üm'üm ip. Eybuyxim pit ip eykuğ. ¹¹ Ocereren ma juk adi ocekuu, ocebipurukruk tak. Iokokat kuğ ma dak cuk adi ocekuu ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Püg ka be gu dak cuk adi ocekuu—soat kaka dağ. Imên ma oceju jekukum gasü dak. ¹² Kapikpiğ cîcâ cexat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuy mu buje, ocejede gu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'güm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajojom pima dak ocetaxi jîã. ¹³ Warara'acat pe ocemuy mu buje, ikêrêm gu bit ocejede—xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'umat xe.

¹⁴ Imêgaptup mubararag òn eymusüsün âm gu—eymuküyo am acâ. Eykukpin cîcâ oxe. Webekitkiyü jo'i eyju oxe. Imên puye òn eymuküyo ojuy. ¹⁵ Adeayü kuka eymutaybin Cristo ekawên—10,000 beayü ma. Püg ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epesop Jesus Cristo kay kawên idipat oguwên eywebe buye. Ceweju müg'i eyju jekukum gasü. Imên puye òn eyebay jo'i. Imên puye òn eymuküyo ojuy. ¹⁶ Imên puye:

— Obuxim cuy epesop yoboğan pin gu — i òn e'em eywebe.

¹⁷ Imên puye Timóteo juy oğuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cüg ma kapikpiğ wuykukukat peam. Ikuupin cîcâ oxe.

— Paulo yağuyisu jekukum Jesus Cristo a'ò dağ jekukum puye — i je'e eywebe ixé Timóteo ma. — Imên Paulo itabun'isuayü mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyağuyba'ümap puxim.

¹⁸ Püg püg ey'in pit jewexe itaybicayüm o'e. Tübye Paulo omuyku gu ocejo am iân o'e ip. ¹⁹ Deus ibikuy bima bit, gaxin ma oju eyjo am. Wetaybit ma'gu gasü jewexe itaybicayü ekawên. Eyjo buje bit, wetaybit oce Deus a'òbacaap kuğ ip iam, ikuğ gu ip iam tak. ²⁰ Deus wuykukukat e'em "Èn ma ocekuu" i wuyju e'em pima gu—ya'òbacaap kuğ wuyju jekukum pima acâ. ²¹ Eybu'u du omudon wa'òpuruğ eymukorêm âm? Eybu'u gu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikêreat mügêgêap cuy epeyepere.

5

¹— Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'gu Jesus kay — i'e'em owebe yajêm'isuat. Imêgap ikêrê jîã Deus xe. Itabut'umayü bit isüsün kuka o'e imên i'e am. ² Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat cîcâ oceju — i.

Imên gu juy epe'e! Eyğuycügçüg cuy epesop ixé ağokatkat ikêreat mujurügrüg puye. Ixe ağokatkat ikêreat kay iğuycüg'üm pima, epeğödm gu juy Deus eju kawênwênap'a be je'awero am eyweju. ³ Wüy ma òn pit eywi. Inaka gëbum cîcâ ma òn eykay soat em.

— Ixe ağokatkat ikêrê jîã, Deus xe ikêreat mujurügrüg puye — i òn e'em eywebe Jesus Cristo a'öbi.

Eyxe bima dak imên ma kuka oce eywebe. Imêneju awerom gu juy epesop ixé eju. ⁴ Eye'awero wuje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'òmucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Òn tak eyxe bimaap co'i ma oğuy, soat em òn gëbum eykay buye. ⁵ Eye'awero buje juy epe'e ixé ağokatkat pe:

— Satanás acâ juy ekukan — i.

Imên cuy epe'e ixé mubu'un am ikêreat mujurügap puxim. Je'ü acó'i zeku. Ikêreat mujurügap o'jepere bima bit Deus ixé ağokatkat biöğbuk idaxijo. Ibiöğbuk idaxijo wuykukukat ajêm puje, küyjobit'umayü be ipiatpi'ajaoan iap kabia be.

⁶ Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cüg gu eyju jekukum puye. Pão'a muyuhaptöm ikêreat mujurügrügap puxim.

— Töm'icatöm pão'a muyuhum—yabogat'a muyuhum — i wuyju e'em.

Imên puxim püg ma wuy'inat ikêreat kuğ pima, warara'acayü dak ikêreat mujurüg ojuy ma e'em ixé buxim. ⁷ Ikêreat mujurügrügap cuy epeyepere—soat eyju! Ikêreat mujurüg'üm pima, ikêreat kuğ gu epesop. Pão'a buxim epesop—yamuyuhuhaptömtêm'umat'a buxim. Kuyje Judeuyü ovelha o'yaoka ip Egito eipi bewi cêm pima. Ovelha oe'ü uk'a beat e'üap puxim. Imên puxim Cristo oe'ü wuye'ü'üap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyü gëbum wuydobuyü'üm'üm e'üap puxim ovelha'üm oe'üiap kay. Wuyju dak cuy acegebu wuye'ü'üap puxim Cristo oe'üiap kay. ⁸ Jesus oe'ü wuye'ü'üap puxim. Imên puye ikêreat mujurügrügap cuy acepere. Ikêreat ağıjurüg gu auy gasü bit. Cüg ma juy aceku. Icêmân

cuy acekawên. Imên jekukum pima, Jesus e'üap kay juy aceğebu apên Judeuyü ovelha e'üap kay gebum iap puxim.

⁹ Wara'atup kuy otupmubarak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyü kaykayat purem gu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem gu dak, jewekpidaodao'ukat purem gu dak, jenuy'ünakêkê'ukat purem gu dak — i.

¹⁰ Itabut'ümayü warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jîjâ dak ip warara'acat pubut kay. Küyjobit gu dak ip jeka kukat a'ö kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyü kay—wita'a muğêğê kay. Itabut'ümayü xe eydop pin'üm pima bit, kuka epejê ipi dağwi. “Ixe yü xe epesop gu” i'ümgu juk oce eywebe, “Ixe yü burem gu juy epeku” acâ. ¹¹ Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekpitpit” i ixeyü be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyü kay—wita'a muğêğê kay. Jebureyü muymuy'uk tak ip. Ika'o'om tak ip jekukum. Ka'üma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayü burem gu juy epesop — i òn e'em eywebe.

Epeyêkôn gu dak cuy epeju ip—püg em tak ka'üma.

¹²⁻¹³ — Ikêrêat kuğ eyju Deus xe — i'ümgu òn pit e'em itabut'ümayü be.

Deus pit imên je'e cebe ip. Òn pit, ka'üma. Cüg ma eywebe bit “Ikêrêat kuğ ên Deus xe” i'e am eyxeat pe—Jesus kay itabucat pe—eyweju je'aweroro'ukat pe. Imên e'em Deus ekawêntup:

Ikêrêat mujurügrüğ'ukat cuy epejujê eyxewi, i.

6

¹ Eyju ikitpitpiyü Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyeweweju jewa'ômukorêmrêm pima, itabut'ümat kay bit cuy epeju gu ibimâmâat ekawên coco'ukat kay ixex be ey mudin am. Eykitpit kay acâ juy epeju—itabucat kay acâ. Ixe kay juy epeju ixex be ey mudin am. ² Wuyju Deus ebekitkin. Ipi'üm puje abuyü ipi dağayü'in ikêrê Deus xe iap aceğuwên. Abuyü ikêrê gu cexex iap tak aceğuwên. Eyetaybit gu du iboam? Iba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyü mudin am? ³ Abuyü Deus ekawên tojtjot'ukayü'in ikêrê Deus xe iap aceğuwên. Abuyü ixeyü'in ikêrê gu cexex iap tak aceğuwên. Eyetaybit gu du iboam? Imênpuye eybu'um gu juy epesop eykitpitpiyü mudin am. ⁴ Imênpuye eyju jewa'öxixixig pima, itabut'ümat kay gu juy epeju ixex be ey mudin am—ya'öbuxi gu ip Jesus kay itabucayü xe buye. ⁵ Eysüsün cuy epesop itabut'ümat kay eyju cucum pima. Ka'ümgu du eyparakpeat itaybicat? Kake ma! Iba'ore du eywebe jewemudin am? Iba'ore gu ma! ⁶ Inaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ümat kay imuymuy am. Imêğap pit cüg gu!

⁷ Eykitpit tujowatwan itabut'ümat kay imuymuy am pima, itabut'ümat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawên tag'üma. Epetujowat gu juy. Äğ jeenuy ikêrê eykuğ. Ak'arit' ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸ Eyju ma warêmtağ warara'acat kuğ jeweyk am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jeweyk am. Warêmtağ eykitpit kuğ tak eyju jeweyk am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jeweyk am. Imênpuye cüg gu eyju jekukum. ⁹ Deus soat kukukan pima, cüg'üma jekuku'ukayü gu bit jeedop cexex. Gebum cuy epesop iboap kay. Jewemuğuykukukum gu juy epesop iboap kay. Ikêrêat mujurügrüğ'ukayü gu bit jeedop cexex Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayü gu dak; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayü gu dak, jewexe deus'iat kayayü gu dak; jewekpidaodao'ukayü gu dak; jenuy'ünakêkê'ukayü gu dak; ¹⁰ warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayü gu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayü gu dak; ika'o'on'ukayü gu dak; jebureyü muymuy'ukayü gu dak; jeka kukat a'ö kay'ümayü gu dak. Ixe yü gu bit jeedop Deus xe ixex soat kukukan pima. ¹¹ Püg püg ey'in tak imên cuk adi epekuku kuy bima—eyetabut'üm pima. Gasü bit Deus ikêrêat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaê jebekitkin soat em ja'ö dağ eykue am. Ixe e'em eywebe:

— Cüg ma eyju oxex — i.

Imên Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imên ixex e'em wuywebe, Deus biğbuk omuy wuywebe buye dak.

¹² Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Òn pit Cristo ebekit. Imênpuye soat i'epi gu owebe — i. Icêmân ixex e'em. Soat i'epi gu wuywebe. Imênpit soat gu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi gu owebe” i'e but wuywebe. Inaka soat gu ojoixik cepere ba'oreap puxim. ¹³ Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye—wuydadade wuyxaxet puye dak — i.

Icêmân ixex e'em. Guyjom pit Deus xepxem ma gu'üm—wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuğê warara'acat tayxi eju wuyepo am gu, warara'acat itop eju wuyepo am gu dak; wuyekpidaodao am gu dak; wuyenuy'ünakêkê am gu dak. Deus cuk wuymuğê ja'ö kay am acâ. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuğê. Ya'ö kay'üm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴ Deus

pit wuykukukat o'gutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuye'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan ma wuymutak.

¹⁵ Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuywedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo gu juy—pūg em tak ka'ūma. ¹⁶ Yapoat eju jewedaodao bima pūgat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetaybit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntei: Xepxepayū pūgat puxim e'em, i. ¹⁷ Wuykukukat eju mūg'i jekukum pima bit, pūgat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiōgbuk a'ōbi.

¹⁸ Tapupuyū, warara'acat tayxi eju juy epeyepo gu. Tū'ū'ūyū, warara'acat itop eju juy epeyepo gu. Wara'at mujurūgrūg pima ikērēat kuka wuyjebit aḡukērērēn gu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aḡukērērēn. ¹⁹ Eyaḡuyba'ūm gu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biōgbuk tūytūyap—Ibiōgbuk xipacat tūytūyap. Ixe biōgbuk omuy wuyjebit pe—Deus wuywebe o'ḡuōmiat. Wuyju gu jewekukat. Deus acā wuykukat. ²⁰ Deus ma juk ikērēat o'uk eywebewi. Cristo e'ūap eywebe ikērēat muḡēḡeaptei o'teida. Imēnpuye idipat acā juy aḡuḡē ijodi. Idipat muḡēḡēm pima bit, “Ka'ūmḡu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ūmayū eyekukuap co buje.

7

¹ Kuy juk eyemudupmubararaktup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumūn am? Xipat gu xe'e?” i. Iboam ḡn jeymukūyjo ḡasū. Aḡokatkat ewebumūn'ūm pima, xipat ma jeku. ² Imēnpit adeayū ikērēat mujurūgrūg cewebumūn'ūm pima. Cewebumūn'ūm pima warara'acat tayxi eju jepopom aḡokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imēnpuye juy epeyewebumūn. Xipat soat pe aḡokatkat pe cewetayxida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³ Tapupuyū, etayxi eju juy ecepo, cepo pin pima. Aoyū, ektop eju juy ecepo, cepo pin pima. Eybu'um gu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴ Aoyū, eybikuy bima acā gu juy epeyepo eyitop eju, ixe ibikuy bima dak. Tapupuyū, eybikuy bima acā gu juy epeyepo eytayxi eju—ixe ibikuy bima dak. ⁵ Pūg em gu aco'i epe'e eyewewebe:

— ḡasū bit acejewedaodao gu dak — i. — Deus eju acā acejekawēn ḡasū bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia gu bit epe'e:

— ḡasū bit ocepo gu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak.

Deus eju eyekawēnap kabia kap puje juy waram ḡuto epeyepo eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepo gu ḡasū bit” i eyju e'em pima, Satanás “Warara'acat eju juy epeyepo” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'ūm pima, kuka Satanás a'ō kayan epeku.

⁶ — Imēn cuy epeku — i'ūmḡu ḡn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imēn eyeku am — i acā ḡn e'em.

⁷ Otayxixe gu ḡn pit. Soat eytayxixe'ūm pima, xipat kuka o'e. Deus pūḡpūḡayū buywatwan ixeyū be ikērēat kukap puxim itayxixe gu ma'gu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cūḡ ma jeku am itayxixe'ūm pima. Ikērēat mujurūgrūg ip itayxixe'ūm pima. Imēnpuye Deus ibikuy ixeyū ewebumūn am ikērēat kukap puxim.

⁸ — Epeyewebumūn gu juy — i ḡn e'em tak o'jewebumūn gu buk ip iayū be. — Obuxim cuy epesop — i ḡn e'em cebe ip. — Waram gu juy epeyewebumūn — i ḡn e'em itop'ūm e'ū'ibiyū be, itayxi e'ū'ibiyū be dak.

⁹ Soat em ḡebum ayacat kay bima juy epeyewebumūn. Aoyū kay eyetabikukuap xipat gu. Jewebumūn am acā kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹ Cewebumūn'ibiyū oḡukūyjo ḡasū bit. Wa'ōbi gu ḡn jeymukūyjo—wuykukukat a'ōbi acā. Tapupuyū, eytayxi juy epeyepere gu. Aoyū, eyitop cuy epeyepere gu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta gu. Eyepit put koap epesop ikuḡ iat kay eyitop kay.

¹² Warara'acayū oḡukūyjo ḡasū bit. Itabut'ūmat eju cewebumūn'ibiyū oḡukūyjo ḡasū—itabucayū oḡukūyjo. Deus a'ōbi gu ḡn jeymukūyjo. Okpiwatpi ma ḡn e'em eywebe. Okpitpitpiyū, pūḡpūḡ ey'in cuk epeyewebumūn itabut'ūmat eju. Eytayxi itabut gu Jesus kay. Eyxe tūy pin cīcā bima bit cuy epeyepere gu. ¹³ Wuyīxīyū, pūḡpūḡ ey'in cuk epeyewebumūn itabut'ūmat eju. Eyitop itabut gu Jesus kay. Eyxe tūy pin pima bit cuy epeyepere gu. ¹⁴ Ixeyū epere'ūm pima, Deus xipacat je'ḡūm eyitop pe, itabut gu ma'gu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye—jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imēnpuxim Deus xipacat je'ḡūm eytayxi be, itabut gu ma'gu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye—jektop xe nuynuy'uk puye. Imēn'ūm pima, itabut'ūmayū ebekitkiyū jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyū. Deus pit xipacat ūmūm eywebe, eyebekitkiyū be dak itabucat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵ Deus cuk wuynaē kaba'ūma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imēnpuye itabut'ūmat jetayxi epere pin pima, itabucat epere pin pima, xipat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem gu juy ece — i'ūmḡu juy je'e itabucat itabut'ūmat pe.

Āg je'ju ip. ¹⁶ Imēnpuye eyitop xe juy epesop, wuyīxīt! Ixeyū xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imēnpuye, eytayxi xe juy epesop, okítipiyū. Ixeyū xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

¹⁷ Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe soat taḡ wuyekapik am cebeam. Imēnpuye ibikuyap taḡ cuy epekuku. Deus pe eynaē buje eyekapikap kuḡ cuk adi epesop. Ibeat kuḡ cuy epeyekapik ḡasū dak. Imēn soat ka watwat mukūyjojom ōn—itabucayū mukūyjojom. ¹⁸ Deus e'em taypu'agobixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ḡasū” i'e'em pima, waram pit suxeemōḡ ḡu juy. Imēnpuxim Deus e'em taypu'agobixeedak'ūmat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ḡasū” i'e'em pima, jedaypu'agobidacakat ḡu juy.

¹⁹ — Ecewedaypu'agobixeedakat tu? — i'ūmḡu Deus e'em wuywebe. — Ecewedaypu'agobixeedakat ḡu du? — i'ūmḡu dak. — Wekawēn taḡ tu eyju jekukum? — i acā Deus e'em wuywebe.

²⁰ Deus pe eynaē buje eyekapikap kuḡ epesop. Ibeat kuḡ cuy epeyekapik ḡasū dak. ²¹ Pūḡpūḡ ey'in tei'ūma kapikpik'ukayūm cuk adi epesop Deus pe eynaē buje. Eyaḡuybabi'ūm ḡu bit cuy iboap kay. Kapikpiḡ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjēm put pima bit, epejēm cuy teihem kapik am warara'acat peam. ²² Inaka tei'ūma kapikpik'ukayūm jekpiwatpin ḡu jekukum—jekariwa ukpiwatpi acā. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, jekpiwatpin ḡu jeku ip—wuykukukat ukpiwatpi acā. ²³ Deus cuk teihem wuydaxijo. Imēnpuye ijodiat ukpiwatpin ḡu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acā epeku. ²⁴ Okítipiyū, Deus pe eynaē buje, eyekapikap kuḡ epesop. Ibeat kuḡ cuy epeyekapik ḡasū dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵ Kuyatup pe owebeaptup pe “Apēn xe'e kuka cwebumūn'ūmayū oceḡukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omukūyjo ḡu iboam. Jeymukūyjo ōn wuykukukat a'ōbi ḡu—waḡuybin ma. Imēnpit wuykukukat Jesus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Imēnpuye ya'ō daḡ ōn jekukum. Imēnpuye eyetabun cuy epesop wekawēn kay.

²⁶ Wuykay itakomaayū ipiat'ajojoan cīcā wuywebe—itabut'ūmayū. Imēnpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuywebumūn'ūm ām — i ōn e'em.

²⁷ Eytayxixe bima bit cuy epeyepere ḡu. Eytayxixe'ūm pima bit cuy epeyewetayxida ḡu.

²⁸ Eyewebumūn puje bit, ikērēat epeḡuḡē ḡu. Imēnpit eyewebumūn puje, ḡebum cīcā epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Ōn pit obu'u eywebe eyeḡebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹ Okítipiyū, ḡaxīn ma aco'i Cristo jajēm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apēn ḡasū dopdom iap i'ūm. Imēnpuye itayxixeat cuy itayxixe'ūmat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iḡuycūḡat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ḡu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ūmat puxim jeku.

³² Ōn pit obu'u eywebe soat em ḡebum am ijodiap kay—eybutut puap kay. Itayxixe'ūmat soat em ḡebum Deus kay. Soat em Deus mucokcok pin.

— Apēn xe'e oce Deus mucokcok am? — i'e'em soat em jewebe ma.

³³ Itayxixeat pit soat em ḡebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucokcok pin puye. Soat em ixe e'em jewebe ma:

— Apēn xe'e oce otayxi mucokcok am? — i.

³⁴ Xepxep a'ō kay pin ma—Deus a'ō kay—jetayxi a'ō kay dak. Itoptep'ūmat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixe soat em jekukukat mucokcok pin. Soat em jekukukat kay ḡebum. Itoptep pit soat em ḡebum jebubut puap kay. Jektup mucokcok pin soat em.

³⁵ Imēḡap pit imuwēnuwēn ōn eywebe eybuywat pin puye. Eyewebumūnap muba'oren pin ḡu bit ōn.

— Epeyewebumūn ḡu juy iba'ore jījā ma'ḡu eywebe — i'ūmḡu ōn e'em eywebe. — Cūḡ ma epeku Deus xe — i acā ōn e'em eywebe. — Ixe ekawēn taḡ cuy epeku — i dak ōn e'em eywebe. — Soat em ḡebum cuy epesop wara'at kay ḡu—wuykukukat kay acā — i dak ōn e'em eywebe.

³⁶ ḡasū iwadipyū oḡukūyjo. “ḡasū bit puk wewebumūn pin ḡu oce” i kuy juk o'e'iaiyū oḡukūyjo.

— Wewebumūn'ūm pima bit cedaḡ ḡu kuka owadip kuḡ oce — i'e'em aḡokatkat jewebe bima, juy jewebumūn ip.

Ceweju jewedaodao pin cīcā bima dak, cuy jewebumūn ip. “Ocewebumūn cuy ḡasū bit” i'e buje dak cuy jewebumūn ip. Cewebumūn puje ikērēat o'ḡuḡē ḡu ip. ³⁷ Imēnpit aḡokatkat jekpiwatpin ma “ḡasū bit wewebumūn pin ḡu oce” i'e buje, xipat kuka o'e cewebumūn'ūmat

ãm. Ibu'u jwebumün ãm pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm ãm. Jewedaodao pin cîcã'üm pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm ãm. ³⁸ Imêneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumün puje. Jewebumün'üm pima bit, ibodi ma xipacan e'em ip.

³⁹ Itop e'ü'ibiyü oguküyo gasü. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cüg gu jektop epere am. Itop e'ü buje bit, cüg ma warara'acat eju jwebumün ãm—jemukaypinput eju. Imênpit cüg gu itabut'umat eju jwebumün ãm—itabucat eju acã. ⁴⁰ Imênpit itop e'ü'ibit ibodi ma icokcok kuka o'e waram jwebumün'üm pima. Waram pit cewebumünap gu oxe ma ibodi ma kuka o'e icokcok. Deus biðgbuk omuy owebe. Imênpuye eya'ðpicügcüg cuy epesop wa'ð kay.

8

¹ Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iënmöğ'ibitën o am? Ocesuën'o gu xe'e?” i. Iboam ðn jeymuküyo gasü.

— Icëmãn ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat gu kuka o'e. Warara'acat kuğ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam. ² Soan gu wuyetaybit—pügüpüg ã. Imênpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cîcã — i.

³ Wuyxe Deus ikukpin cîcã bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴ Deusbaroyü wap iënmöğ'ibitën jeymuküyo ðn gasü. Deusbaro ka'ümaap ma ibiðgbuk. Ade gu Deus—püg ma. Wuyetaybit iboam. ⁵ Ade ipi watwat xe bit ade ma desuyü. Tübye ade deusyü iãn e'em ip. Tübye ade wuykukuk'ukayü iãn e'em ip. Tübye ipi dag, kabi be dak omuy ip iãn e'em ip. ⁶ Wuyxe bit püg ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixe emumuğë. Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Püg ma wuykukukat—Jesus Cristo acã. Ixe a'ðbi Deus soat o'guğë kuyje—Jesus Cristo a'ðbi. Ixe a'ðbi ma wuyju dak dopdom.

⁷ Soat gu bit itabucayü iboam itaybit. Ikapap cîcã ip deusbaroyü kuğ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyü kay—deusbaroyü kay. Imênpuye tübye ijopën deusbaroyü xatën iãn e'em ip. Gasü dak imën e'em ip. Itaybit gu ip deusbaroyü ka'üma am ma ibiðgbuk ip iam. Tübye iğo ën o buje, ikêrëat kuğ kuka oce Deus xe iãn e'em ip. ⁸ Wuyju bit cüg ma Deus xe iën o'ap tomuju gu. Iwaru gu Deus xe. Ibit wedep ma—iën o'ap, iën o'o'ümap tak.

⁹ Xipat eyxe iğo ën o buje, iën o'üm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcücat xe, cüg gu iğo ën o am. Eykitpit pe ikêrëat epegujurügat gu juy—itabutbücat pe. Ixe xe cüg'üm pima, iğo ën o am, epesuën'o gu juy. ¹⁰ Eyetaybit deusbaroyü kake gu iam. Imênpuye:

— Cüg ma wuywebe iğo ën o am — i'e'em eyju.

Imênpuye deusbaroyü duk'a be eyju ðmðm, ixe xatën o am. Itabutbücat eyjojom iğo ën o'om pima bit:

— Cüg ma owebe dak iğo ën o am — i ac'o'i je'e jewebe ma.

Imênpit cüg gu buk ixe xe bit iğo ën o am, tübye deusbaroyü kake iãn e'em puye. ¹¹ Ixe dak ac'o'i iën o eyjojom iën o'om puye. Iën o buje bit iğuycüg cîcã je'e itabutbücat.

— Oje'ü ac'o'i ikêrëat ogujurüğü puye — i te'e ma je'e jewebe ma.

Cristo oe'ü ixe e'üap puxim. Ixe ekpitpit. Imênpit iğuycüg ma jeku, ën ma ikêrëat epegujurügat cebe buye. ¹² Cüg gu cexe i'o am pima:

— Ên tak esuën'o — i'ümgu juy epe'e cebe.

Imën i'e buje, warëmtağ ma eykitpit kuğ tak eyju. Warëmtağ eykitpit kuğ pima, eyju dak ikêrëat kuğ epesop Cristo xe. ¹³ Imêneju okitpit pe ikêrëat ogujurügat gu. Okitpit xe iğo ën o'ap cüg gu bima, ðn tak kuka osuën'o gu—püg em tak ka'üma. Osuën'o gu okitpit pe ikêrëat mujurügap puxim. Imênpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyü be ikêrëat epegujurügat gu.

9

¹ Cüg ma owebe wekupinap tağ weku am. Cristo emumuju ðn. Wuykukukat Jesus cuk ojojojo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay ðn ma juk ixe ekawën oguwën eywebe buye. ² Warara'acayü xe ma Cristo emumuju gu ðn. Eyxe bit cemumuju ðn.

— Corinto ka watwat Cristo eju müğ'i jekukum o'e gasü bit, Paulo cekawën o'ğuwën cebe ip puye. Imênpuye ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'em adeayü.

³ Wara'acat omuyumuy bima, jewedayoyom ðn.

— Őn tak Cristo emumuju ma — i ðn e'em cebe ip.

⁴ Cüg ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawën idipat muwënuwënapteim.

⁵ Warara'acayü Cristo emumujuyü jetayxi eju jekukum—itabucat eju. Imën cüg ma Deus xe. Wuykukukat kitpitpiyü dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cüg ma kuka o'e owebe dak. ⁶ Warara'acayü Cristo emumujuyü wara'at pe gu kapikpiğ ip—kawën idipat muwënuwën acã. Cüg tu eyxe owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cüg gu — i ðn pit e'em.

⁷ Sorarayū teihem jenopağōğōm. Jenopağōğōaptei bubum ip. Wara'at pe gu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiğ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe gu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuğ. Jeđhō kūmti kōnkōn ip ikukapteim.

⁸ Ixeyū buxim wuyju dak cūğ ma wuyekapikaptei bu am—Deus ekawēn muwēnuwēnapteim. Moisés tak imēn cuk adi wuymutaybitbin osunuy. ⁹ Moisés ekawēntup imēn e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi esubimukirik gu, i. Āğ cuy jekōn kapikpiğ puye, i.

Iboaptup mubarararağ pima biopak kay acā du gebum osunuy Deus? ¹⁰ Ka'ūma! Wuykay dak gebum ma osunuy. Ōn tak oxat'am cuy oyabu iap kay gebum taidada'ukat, ku beat'a bubu'ukat tak. ¹¹ Kawēn idipat muwēnuwēn eywebe juk adi ocekuu apēn ayacat ku beat taidadam iap puxim. Cūğ ma gasū ocewebe dak ocekapikaptei bu am eyxewi. ¹² Cedag ma warara'acat pe dinheiro ojuyjuy am eyxewi, kawēn idipat o'guwēn ip eywebe buye. Ixeyū bodi ma oceju bit cuy lojuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejoojuy gu eyxewi. Teihem kawēn idipat muwēnuwēn pima:

— Kawēn idipat a'ĵo pin gu ōn pit, Paulo dinheiro kay jĵā imuwēnuwēnapteim puye — i kuka o'e itabut'ūmayū.

Imēnpuye tei'ūma juk adi kawēn idipat oceguwēnuwēn. Wara'at pe ocesop kapikpiğ'uk ocemukaypinput pu am. ¹³ Deus eju kawēnwēnap'a be kapikpiğ'ukayū jexat pupum tuk'a be ōmōm'ukayū xewi. Deus etabixe wūnca mupikpiğ'ukayū ipik'ūmat pupum ip jexan. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁴ Imēnpuxim:

— Kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū dak cuy imuwēnuwēnaptei je'jat ip jemukaypinput pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵ Ōn pit obu'u dinheiro bu am wa'ĵojo'ukayū xewi kawēn idipat muwēnuwēnapteim. Ijudup mubarararağ ōn imuwēnuwēnaptei juy epeğūm owebe iaptum gu bit. We'ū ām obu'up podi ma obu'u imuwēnuwēnaptei bum. Ka'ūma ma juy je'e:

— Paulo kawēn idipat muwēnuwēnaptei kay jĵā — i.

¹⁶ — Ēn pit cuy kawēn idipat eguwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Imēnpuye “Wa'ōbuyxi jĵāat ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye” i'e ba'ore owebe. Ōn kawēn idipat muwēn'ūm pima bit kuka Deus ipiat o'supi'ajoat owebe. ¹⁷ Okpiwatpin ma kawēn idipat muwēnuwēn pima, cūğ ma kuka o'e owebe wekapikaptei bu am. Okpiwatpi gu bit ōn imuwēnuwēn.

— Ēn pit cuy kawēn idipat eguwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Deus ma juk o'gūm wekapikam iboap. ¹⁸ Apēğām kuka wekapikaptei ojat? Dinheiro kay gu ōn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epeğūm owebe imuwēnuwēnapteim — i'ūmgu dak ōn pit e'em wa'ĵojomayū be.

Ocokcok cĳcā tei'ūma kawēn idipat muwēn ām. Ocokcokap tak wekapikaptei jo'i ma.

¹⁹ Imēneju ijodiat gu bit omujujum kapik am. Wukpiwatpin ma ōn kapikpiğ. Imēnpit wukpiwat pin ma dak ōn soat peam kapikpiğ kawēn idipat muwēnuwēn adeayū mutabut am Jesus Cristo kay. ²⁰ Imēnpuye Moisés ekawēn tağ acā gu ōn jekukum Jesus Cristo ekawēn tağ tak ōn jekukum. Judeuyū parakpe kawēn idipat muwēnuwēn pima bit, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn tağ jekukum ixeyū mubu'unap puxim Jesus ekawēn kay. Judeuyū parakpe ōn imuwēnuwēn pima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. ²¹ Imēnpuxim ōn Judeu'ūmayū parakpe bima, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn tağ gu jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawēn tağ ōn jekukum. Imēnpuye Deus ekawēn kay dak kūyjobit ōn. ²² Itabutbūcayū parakpe bima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū buywat am big ma itabut am Jesus kay. Soat em oxeacat ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Soan ōn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³ Imēn ma ōn jekukum kawēn idipat muwēn ām soat pe ijodiat pe. Ōn kawēn idipat muwēnuwēn pima, Deus xipacan e'em wa'ĵojomayū beam, owebeam tak. ²⁴ Adeayū jedaudauap tağ daudaum cĳcā. Pūğ ma bit jabeatup pupum—koam yajēm'ibit acā—jeburewūn podi ma iwūncaat acā. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawēn tağ jekukum pima. Cekawēn tağ cuy epeku ixe be “Cūğ ma juk adi epekuku” i'e am eywebe. Ixe be eywebe imēn i'e buje, jabeatup o'tupu'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop. ²⁵ Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwūncacan iwūnca jedau am i'e am. Soat em jewemuwūncacan ip jabeatup pu pin cĳcā buye. Iğodup ade kabia gu tuptip e'em—pūğ kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo ekawēn tağ jekukum pima bit, pūğ kabia gu acesop Deus xe—soat kabia ma. ²⁶ Cūğ ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat.

Cūg ma jedaudaum warēmtaḡ ma jedauap puxim. Ixe buxim ōn tak cūg ma weku pin. Jesus Cristo ekawēn taḡ weku pin warēmtaḡ ma wekuap puxim. Warara'acat mureure'ukat puxim tak ōn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e ḡu ip jewemureurem ip—pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e ḡu Jesus Cristo ekawēn taḡ wekuap.

²⁷ — Jesus Cristo ekawēn taḡ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe. Imēnpuye owebe ikērēat muḡē buje, kuka osūsūn oce soat xe, wekawēn o'jojoo'iaiyū xe. Imēnpuye ōn ikērēat muḡē pin pima, waḡuydaḡ ḡu oce. Waḡuymubu'u'un cīcā ōn ikērēat muḡēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxe” i'eap puxim.

10

¹ Imēnpuye ḡebum cuy epesop wuydobuyū'ūm'ūm kay, okitpitpiyū—Moisés ebekitkiyū'ūm'ūm kay. Uk'a'umat taḡ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyū be e mubapkuḡ oeku. Soat ixeyū iodi o'timudek tibogaṭi. Tipakpukati i iḡodi butet osunuy. ² Kabikerereat cocom pima, timudekdeḡ pima dak, soat ip kūyjobit osodop Moisés a'ō kay.

— Kūyjobin acesop a'ō kay — io'e ip Moisés pe. Imēnpuxim:

— Kūyjobin acesop a'ō kay — i wuyju e'em Jesus pe wuymubatisasan pima. ³ Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'umat pe. Maná o'om osodopdop ip. ⁴ Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'ōbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyū eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyū eju oeku buye. ⁵ Deus mucocog ḡu ip osodop ade ixeyū'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'ōbi ip oe'ū'ū uk'a'umat taḡ. O'jokotkot ip uk'a'umat pe.

⁶ Deus pit imēn ixeyū o'jukukuk wuymukūyjo am wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim. Ixeyū ma itabikuku osodop ikērēat kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum ḡu ajop. ⁷ Oibu'un ip Deus kay. Deubaroyū kay o'e ip—jemumuḡē kay. O'jekōnkōn ip deubaroyū wap peta muḡēḡēm “Ocetabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekōnkōn ip deubaroyū wap, o'tikōnkōn tak ip, i. O'jeda'i'i'in tak ip cewap, i. Wuyju bit cuy wuyetabun ḡu ajop jewexe deus'iaiyū kay. ⁸ Ixeyū ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pūḡ kabia be ade oap ip ixeyū'in, 23,000 ma oap ip pūḡ kabia be. Wuyju bit cuy acepo ḡu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak—pūḡ em tak ka'ūma. ⁹ Ixeyū ma jemamama'uk cīcā oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ḡu aco'i wuywebe ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu wuyju — io'e ip te'e ma.

Ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip. Imēnpuye Deus puybu o'submudot ixeyū kay tūypiatpu. Ade o'joa ixeyū'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ḡu. ¹⁰ O'jemāmā ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawēn tojotot'ukat o'ḡudot adeayū aoka am ixeyū'in. Deus xewiat ixeyū o'yaoka. Oe'ū'ū ip. Wuyju bit cuy acemāmā ḡu Deus pe.

¹¹ Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyū'ūm'ūm pe wuymukūyjo am. Apēn Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm pima iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iboaptup co buje, ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ḡu juy ajeku. Gaxīn ma soat i'ūm. Imēnpuye ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim ḡu juy ajeku.

¹² Imēnpuye: — Ocejū bit ikērēat oceḡujurūḡ ḡu ocebaca buye — i'ūmḡu juy ace. — Ocebuyan cuy eḡuy ocewebe ikērēat mujurūḡap puxim — i acā juy ace Deus pe.

¹³ Warara'acat ikērēat muḡēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muḡēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'ō daḡ e'em. Wuybaca'ūm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim.

¹⁴ Imēneju, okitpitpiyū, deubaroyū buxixim cuy epewatwat. ¹⁵ Eyaḡuysat kuy oxe. Wekawēn puyxijom cuy epe'e cedaḡ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶ Gebum cuy epesop Jesus Cristo e'ūap kay wuyēḡebuapti kōn puje. Cristo e'ūap kay wuyēḡebuapti kōn puje: — Bay, ēn xīpat cīcā — i juy ace.

Wuyju ḡebum Cristo'ūm toy kay, apēn Cristo wuymuisusunap kay dak. Pāo'a o buje, Cristo'ūm jebit kay wuyju ḡebum, apēn Cristo wuymuisusun oe'ū wuywebeam puye iap kay dak. ¹⁷ Pūḡ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ūap kay ḡebum am, ade ma'ḡu wuyju. Pūḡat jebit puxim wuyju, pūḡat kay wuyju ḡebum puye.

¹⁸ Gebum cuy epesop Judeuyū kay. Ixeyū epaiyū Deus wap o'ḡupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ḡebum ip wuyju Deus ebekitkiyū iap kay. ¹⁹ Deubaroyū bit kake ḡu. Eyetaybit iboam. Ōn tak wetaybit iboam. Ka'ūmaap ma deubaroyū bit.

— Ixeyū wap ocejū puybit ēn mōḡmōḡ ixeyū xatēn — i'e'em te'e ma deubaroyū kayayū bit.

²⁰ Deusbaroyū wap iēn mōg puje Deus pe ġu ma ip iūmūm—ibiōġbuk kērēat pe acā, ibiōġbuk kērēayū kukat ebekitkiyū ip puye. Obu'u jġā eywebe ibiōġbuk kērēayū babim eyeku am. ²¹ Jesus e'ūap kay wuyeġebuapti kōn puje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap timōġ'ibiti kōn ām ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi. Wuykukukat Jesus e'ūap kay wuyeġebuap'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn o am ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi. ²² Wuybu'u wuykukukat mutaek am. Cēm gu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayūm ace'e. Ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayū bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ġu kuka o'e wuywebeam.

²³ — Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pūġpūġayū.

— Soat ġu bit xipat wuywebeam — i ōn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pūġpūġ pit ajukuk — i ōn pit e'em.

²⁴ Cūġ ġu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ūm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daġakat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ūma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Itē ēn tu deusbaroyū wap i'ēnmōġ'ibit'en? — i'ūmġu juy epe'e iēn pum pima.

²⁷ Jeweju jekōn ām Jesus kay itabut'ūmat pe eynomuwā buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'ġūm ip iat ēn cuy epeuēn'o.

— Itē ēn tu deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn? — i'ūmġu juy epe'e eynomuwāat pe.

²⁸⁻²⁹ Itabutbūcat pe “ite ēn deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn” i'e buje bit cuy epeuēn'o ġu ixe muġuycūġap puxim. Xipat eywebe ma itē ēn o am. Itabutbūcat xe bit xipat ġu itē ēn o am. Itē ēn o'ūm pima bit, xipat je'e ixe xe, exe dak. Ka'ūma ma i'guycūġ je'e. Soat eycokkok werep ma epe'e.

Warara'acat pit aco'i je'e:

— Apēnpuye dak itē ēn osuēn'o ġu warara'acat xe cūġ'ūm puye? Cūġ ma oxe bit iboap — i. ³⁰ — Iēn om pima ōn e'em Deus pe “Bay, ēn xipat,” i — i aco'i je'e owebe. — Apēnpuye dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cūġ ġu ewebe itē ēn o am,” i? — i aco'i je'e owebe.

³¹ Cūġ ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cīcā, ya'ōbaca jġā” i'e am. Cūġ ma juy epeku jekōnkōn pima, tikōnkōn pima dak, soan e'em pima dak. ³² Cūġ ma juy epeku Judeuyū etabutpe, Judeu'ūmayū etabutpe dak, Deus kay itabucayū etabutpe dak. Cūġ ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³ Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokkok pinap kuġ ōn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay ġu ōn ġebum—ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acā. Imēn ōn jekukum Deus pe warara'acat taxiġoap ojuy.

11

¹ Cristo ekukuap puxim ōn tak jekukum. Imēnpuye wekukuap puxim cuy epeku.

² Soat kabia eyju ġebum okay. Apēn cuk adi ōn eymutaybitbinap taġ tak eyju jekukum—soat taġ.

— Xipat cīcā eyju oxe — i ōn e'em eywebe.

³ Imēnpit waram jeymukūyjo ōn. Aġokatkat jetayxi kukat. Cristo soat aġokatkayū kukat. Deus Cristo kukat. ⁴ Imēneju aġokatkat cuy jewajuy ġu paġōm jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit ibuyxim ġu kuka Cristo kuġ o'e. ⁵ Ayacat pit cuy jewajuy jeenuy jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy'ūm pima bit, ibuyxim ġu kuka jektop kuġ o'e. Ayacat jajuy'ūmat pit yakoekocat puxim yasūsūn.

⁶ Imēnpuye ayacat jewajuy'ūm pima, epeyadaptakat uy. Wuywebe ayacat isūsūn jakoean, jadaptakacan tak. Imēnpuye juy jajuyjuy jeedop ip paġōm jesūsūnap puxim. ⁷ Imēntak aġokatkat pit cuy jewajuyjuy ġu, Deus jejo'ian o'ġuġē buye jedipap kuġ o'ġuġē buye. Deus aġokatkat o'ġuġē ja'ō daġ ceku am. Ayacat pit o'ġuġē jektop a'ō daġ ceku am. ⁸ Deus aġokatkat muġēm pima ayacat pewi ġu o'ju'uk. Ayacat muġēm pima bit, aġokatkat pewi o'ju'uk. ⁹ Aġokatkat o'ġuġē ayacat puye ġu. Ayacat pit o'ġuġē aġokatkat puye. ¹⁰ Imēneju itabucayū awerom, pima aoyū juy jaekabek kuġ jeedop ip Deus ekawēn tojtjot'ukayū wuyjojom puye. Jaekabek kuġ cuy jeedop ip jektop a'ō kay kūyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹ Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyagepūġ ġu wuyju jekukum—ayacat, aġokatkat tak. Jewemukūyjojom tak wuyju, jewebuywatwan tak. ¹² Aġokatkat a'ōxa bewi Deus ayacat o'ju'uk. Ayacat uk pewi ġasū bit aġokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

¹³ Cedaġ tu eyxe ayacat pe jaekabek kuġ'ūma kawēn ām Deus eju warara'acat parakpe? Cedaġ ġu! ¹⁴ Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat ġu aġokatkat pe yadaperean am iam.

Aḡokatkat yadaperen pima bit, jewemubuyxi'üm'üm. ¹⁵ Ayacat pit idip cīcā wuyxe soat xe yadaperen pima. Yadaperenat yaekabekat co'i.

¹⁶ — Cedaḡ ḡu ayacat peam pit kawēn ām Deus eju yajuy'üm pima — i ðn e'em. Imēn e'em soat itabucayū dak—soat kaka daḡayū. Imēn tak cuy oce'e soat pe oca'ðxik pinat pe.

¹⁷ — Cūḡ ma eyju je'awerorom — i'ümḡu ðn pit e'em eywebe. Awerom pima eyju jewebuywatwan ḡu big ma eyetabut am Jesus kay—jewemubu'u'un acā. Imēḡap xipat ḡu! Jeymukūyjo ðn cūḡ ma eye'awero am.

¹⁸ — Awerom pima jewa'ðxixiḡ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayū, pūḡ kadi ḡu ip puye — i'e'em owebe pūḡpūḡayū. Icēm xe'e ixeyū e'em?

¹⁹ — Wuyju pūḡpūḡ kadiayū bima, ibapuk e'em soat xe abuyū wuy'in cūḡ ma jekukum iap, abuyū cūḡ ḡu iap tak — i te'e ma eyju e'em.

Xipat ḡu wuyju Deus xe pūḡpūḡ kadiayū bima. ²⁰ Eyju je'awerorom wuykukukat e'ūap kay jeḡebu am ḡu—jekōn ām acā. ²¹ Jekōn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekōnkōn cīcā. Imēnpuye koap ajēm'ibit jekōnkōn cīcā jebureyū wiwim'ūma. Kanomūm yajēm'ibit pit jekōnkōn ḡu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibeḡbeḡ pima, wara'acat ika'o bima dak. ²² Apēntak oce eywebe imēn eyju je'awerorom pima?

— Cūḡ ma eyju je'awerorom — i du oce eywebe? Ka'ūma! — Cūḡ'ūma — i acā oce. Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekōn. Deus eju kawēnwēnap'a be bit warēmtaḡ ḡu juy epeyekōn. Ibubut'umat musūsūm ḡu juy epesop iḡo'a be. Cūḡ ḡu oxe eyju je'awerorom.

²³ — We'ūap kay eyeḡebu am cuy epeyekōn eyeweweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe.

Apēn ixē o'e owebe iam cuk ðn eymutaybitbin. Jekay itakomaayū be jeūm pimaap exima be pāo'a o'yabu.

²⁴ — Bay, ēn xipat cīcā — io'e Deus pe. Pāo'a o'yadakat. Gebuje:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epeḡebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyū be. — Oje'ū eywebeam — io'e cebe ip. — Pāo'a juy epeya'o we'ūap kay eyeḡebu am — io'e.

²⁵ Imēnpuxim kopo dak o'jat jekōn epere buje ip. — Deus kawēn iisuat ḡuwēn ipi juayū be oje'ū buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukerererap kay juy epeyeḡebu uva'abidi kōn puje — io'e. — Tikōn puje, we'ūap kay juy epeyeḡebu — io'e.

Imēn wuykukukat o'e owebe kuy bima. ²⁶ Imēneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ū wuywebeam iap muwēnuwēn wuyju soat pe, ibeati kōn puje dak. Imēn cuy epeyekōnkōn waram wuykukukat ajēmap wiwim pima.

²⁷ Imēneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warēmtaḡ ma i'o buje. Warēmtaḡ ma wuykukukat e'ūap kay wuyeḡebuap'a o buje kuka ce'ūap ajomuymuy, warēmtaḡ ma ce'ūap kay wuyeḡebuapiti kōn puje dak. ²⁸ Imēnpuye:

— Cedaḡ tu ðn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe ma pāo'a o awap, uva'abidi kōn awap tak.

Cedaḡ ma jekukum pima acā kuka aya'o. Atikōn tak kuka. Warēmtaḡ jekukum pima bit, kuka aya'o ḡu, atikōn ḡu dak kuka. ²⁹ Apēḡām korosa be wuykukukat oe'ū iam eyetaybit'üm pima juy epeya'o ḡu wuyeḡebuap'a. Epetikōn ḡu dak cuy wuyeḡebuapiti. Eyetaybit'ūma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰ Ade ey'in warēmtaḡ ma o'ya'o'o. Imēnpuye ip iwātaxipipe o'e. Ibaca ḡu ip o'e. Pūḡpūḡ oe'ū'ū kuy. ³¹ Ya'om pima:

— Ikērēat kuḡ tu ðn exe? — i juy ace Deus pe. Ikērēat kuḡ pima, iboap cuy aḡuwēn ixē be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikērēat kuḡ eyju oxe" i'ümḡu je'e wuywebe. Ipiat tak supi'ajoat ḡu wuywebe.

³² — Ikērēat kuḡ eyju oxe — i'e'em Deus wuywebe ikērēat epereap ojuy. Ipiatpi'ajoan tak wuywebe wuymukūyjo am waram wuywebe ikērēat kukap puxim. Ixe imēn wuymukūyjojom ipiat'ajoap kay wuymujuap puxim kūyjobit'ūmayū eju.

³³ Imēneju, okitpitpiyū, eybureyū ajēmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'ūap kay wuyeḡebuap'a o am awerom pima, soat ajēm puje juy epeya'o. ³⁴ Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekōn. Imēn'üm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyekawēn owebeaptup pe—kuyatup pe. Eykay oajēm puje bit iboam ðn jeymukūyjo.

12

¹ Okitpitpiyū, "Ajo ūmūm wuywebe Deus biðḡbuk?" i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam ðn jeymutaybin. ² Jesus kay eyetabut'üm pima wara'at

kaykaykay ma eyetabut epesop—jewexe deusyū kay—adeayū kay. Pūg tak ixeyū'in cede ba'ore ma deusparoyū. Soat em eyumuḡuykukuku'uk ip osodop. ³ Gasū bit 'Deus a'ōbi oceju e'em" i'e'e'ukayū jojom eyju. Deus biōḡbuk a'ōbi e'e'ukat e'em ḡu:

— Jesus wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.

Iba'ore cebe Jesus muymuy am. Deus biōḡbuk kukat acā icēmān e'em:

— Jesus acā ocekukukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imēn i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyū Deus a'ōbi e'em iam, abuyū napa ma e'em iam tak.

⁴ Ade ma Deus biōḡbuk emumuūm omuy. Pūg pit iūmūm wuywebe—Deus biōḡbuk acā. ⁵ Deus peam kapik put wuywebe wara'at taḡtaḡtaḡ ma'ḡu wuyju kapikpiḡ. Pūg peam pit wuyju kapikpiḡ—wuykukukat peam acā. ⁶ Soat wuyju wuyetaybit kapik am warēmtaksuḡ taḡ ma Deus peam. Pūg pit wuymutaybitbin wuyekapik am—Deus acā. Ixe be wuymutaybin'ūm pima bit kuka wuyetaybit ḡu. ⁷ Deus ma ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiōḡbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyū buywat am iūmūm wuywebe—warara'acat itabucat puywat am. ⁸ Imēn Deus biōḡbuk ja'ōbacaap ūmūm pūḡpūḡayū be kawēn icēmat muwēn ām. Deus ekawēn warara'acat mutaybit am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ⁹ Jesus kay itabut cīcām ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Iwātaxipipiyū mu'ada'ada am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ¹⁰ Wuywebe i'e ba'oret mubapukpuk am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Deus ekawēn muwēnuwēn ām ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be itaybit am abuyū jekukum Deus biōḡbuk a'ōbi iam, abuyū ja'ōbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ām. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat ekawēn muwēn ām wuya'ōm ma. ¹¹ Ade ma ibiōḡbuk xipacat emumuūm. Pūḡ ma bit ibiōḡbuk xipacat iūmūmat. Jekpiwatpin ma ja'ōbacaap ūmūm wuywebe.

¹² Pūḡ ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayū dak ade. Pūḡat puxim pit wuyju. ¹³ Adeayū itabut Jesus Cristo kay. Judeuyū itabut cekay, Judeu'ūmayū dak. Tei'ūm kapikpi'ukayū itabut cekay, teihem kapikpi'ukayū dak. Soat ip itabut cekay. Deus biōḡbuk kuy juk wuyuwexat Cristo jebit puximayūm pūḡan. Deus a'ōbacaap kuḡ wuyju ibiōḡbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴ Soat wuyjebit taḡat pit jekapikap kuḡ. Pūḡ ḡu opop wuyjebit pe—ade ma—wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūḡ ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuḡ. Pūḡat a'ōbi bit wuyju kapikpiḡ. ¹⁵ Wuyjebit taḡat pit jemāmāmām ḡu Deus pe. "Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn ibu ḡu buye" i'e but ma'ḡu wuyei be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. ¹⁶ "Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn, ita ḡu buye" i'e but ma'ḡu wuyḡuybu be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. Jemāmāmām ḡu Deus pe wuyjebit taḡat. Icacok jekapikap kuḡ. ¹⁷ Wuyjebit wuyeta acā bima, kuka acekūyjo ḡu. Wuyjebit wuyḡuybu acā bima, kuka ajoyōn ḡu. ¹⁸ Imēnpit Deus pūḡ ḡu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taomuy. Jekpiwatpi ma o'jomuy soat. ¹⁹ Pūḡ ma o'jomuy bima bit, wuyjebitbet ḡu kuka adi ace. ²⁰ Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pūḡ ma wuyjebit pit. Wuyjebit taḡat pūḡ taḡ ma e'em, ade ma'ḡu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pūḡ taḡ cuy ajeku pūḡat kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Pūḡ taḡ cuy ajeku Deus biōḡbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹ Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ūma ma. Soat jekapikap kuḡ wuyjebit taḡat. Jecoat-coan wuyju wuyetam. Cūḡcūḡ wuyju wuyeim. Kapikpiḡ wuyju wuybum. Jewebuywatwan soat wuyjebit taḡat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²² Imēn ma Deus wuyjebit o'ḡuḡē. Pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ibaca ḡu wuyxe. Imēnpit ixeyū dak ka'ūmḡu bima bit, kuka adi aje'ū. ²³ Imēntak pūḡpūḡ wuyjebit taḡat idip ḡu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. Wuyūsūsūn pūḡpūḡ wuyjebit taḡat ajuy'ūmām. Imēnpit xipan wuyju ikuḡ. ²⁴ Xipan'ūm'ūm ma wuyju idipat kuḡ—wuyjebit taḡat kuḡ. Wuyūsūsūn wuyju e'em pūḡpūḡ wuyjebit taḡat kuḡ. Deus pit isūsūn ḡu wuykuḡ. Soat ma o'ḡuḡē wuyjebit taḡan. Imēnpuye juy soat ajukuk xipan wuyjebit taḡat wuyūsūsūn ma'ḡu ikuḡ. ²⁵ Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu wuyjebit e'em—pūḡ taḡ ma. Soat wuyjebit taḡat pūḡ taḡ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu juy ajeku—pūḡ taḡ ma. ²⁶ Pūḡ pe ma'ḡu ipiat'ajojom, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku ipi iam. Pūḡ ma wuyjebit taḡat xipat pima dak, soat wuyjebit taḡat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayū wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyḡuycūḡ ace cekay. Warara'acat wuybure awēḡmudim pima dak, soat kuka wuycacok ace cekay, wuybure kay.

²⁷ Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju jebit taḡat puxim. ²⁸ Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayū o'jomuy jekpitpitpiyū buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyūm epesop — i juk adi o'e pūḡpūḡayū be.

Gebuje:

— Soat kaka dağ cuy epeju wekawën muwënuwën ãm — i juk adi o'e warara'acayü be.

Gebuje:

— Jesus kay itabucayü juy epeğutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayü be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapukpukpuk wa'öbi — i'e'em warara'acayü be. — Eykitpitpiyü buywatwan cuy epesop Jesus kay ibu'up puxim — i'e'em warara'acayü be. — Eybureyü kukukayüm cuy epesop — i'e'em warara'acayü be. — Ya'öba'arëmat'a'öm cuy epeyekawënwën — i'e'em warara'acayü be.

²⁹ Soat gu ip Deus emumujuyü—pügpüg ä. Soat gu ip Deus ekawën muwënuwën'ukayü—pügpüg ä. Soat gu ip itabucat mutaybitbin'ukayü—pügpüg ä. Soat pe gu Deus ja'öbacaap ümüm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am—pügpüg pe acä. ³⁰ Soat pe gu ja'öbacaap o'güm iwätaxipiayü mu'ada am—pügpüg pe ma. Soat pe gu ja'öbacaap o'güm ya'öba'arëmat'a'öm kawën ãm—pügpüg pe ma. Soat pe gu ja'öbacaap o'güm ya'öba'arëmat'a'öm kawënuwën'ukat ekawën muwën ãm wuya'öm—pügpüg pe ma. ³¹ Eyju bit eyetabikukum cuy epesop Deus emumuüm kay—xipat cîcâat kay.

Ajo soat podi ma xipat iam pit ðn jeymutaybin.

13

¹ Wuyetaybit kuka ajop kawën ãm warara'acat'a'öm, Deus ekawën tojtöjtö'ukat a'öm tak. Wuyxe warara'acat ikukpin'üm pima bit, te'e ma kuka wuyetaybit ajop warara'acat a'öm, Deus ekawën tojtöjtö'ukat a'öm tak. Wuyxe ikukpin'üm pima, wuya'ökarey acä kuka ace Deus xe—tamaraka'a muydedeap puxim. ² Ixe a'öbi Deus ekawën kuka ağuwën. Wuyetaybit kuka ajop ajom soat ijodiat itaybit iam. Wuyetaybit kuka ajop ajo iba'arëm warara'acat xe iam tak. Co'a yamuwede but kuka o'e wuywebe wuyetabut cîcä buye. Imënpit wuyxe warara'acat ikukpin'üm pima, ka'üma ma kuka ace Deus xe. ³ Soat kuka ace itabut'ümayü be wuympikan wuyetabucap mubapuk am soat pe. Imënpit wuyxe warara'acat ikukpin'üm pima, te'e ma kuka acemupikat, te'e ma dak kuka ağüm wuybubut ikug'ümayü be.

⁴ Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, wuyukpiceğëm gu kuka ajop cekay ip; xipacat tak kuka ağümğüm cebe ip; wuyetabutkarey gu dak kuka ajop cekay ip; yoboğan pin gu dak kuka ajop; — Warara'acat podi ma oca'öbuyxi — i'ümğu dak kuka ace; ⁵⁻⁶ warëmtağ gu dak kuka ajeku—cedağ ma; jewekay acä gu dak kuka ajop gebum—warara'acat kay dak; dao gu dak kuka wuyetakomãm ajop; warëmtağ gu dak kuka warara'acat ajukuk—cedağ ma; gebum gu dak kuka ajop apën warara'acat cuk adi ikërëm wuykukiap kay; wuyguycügçüg tak kuka ajop ikërëat mujurüğüğü ip iap kay; wuycockoğ tak kuka ajop cüg ma jekukum ip iap kay.

⁷ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuybu'um gu dak kuka ajop warara'acat kay; — Soat ma i'e but Deus xe — i dak kuka acece soat em; warara'acat idipan e'eap wiwim tak kuka ajop; wuyukpiceğëm gu dak kuka warara'acat ajukuk. ⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin ijodi bima, soat em ma dak ikukpin jeedop ip wuyxe. Wuyxe ikukpin ip iap i'üm'ëm gu. Darem ma bit ip kawënwën Deus a'öbi kawënwën'ukayü. Ijodi bima acä. Darem ma dak ip kawënwën ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën'ukayü. Ijodi bima acä. Itaybitbücayü dak omuy ijodi bima acä. ⁹ Soan gu wuyetaybit gasü—yopit ma. Soat gu dak wuyju imuwënuwën Deus biöğbuk a'öbi—yopit ma. ¹⁰ Deus xe bima bit, ka'ümğu je'e itaybitbücayü. Soan ma wuyetaybit acesop. Yopit ma imuwënuwën'ukayü dak ka'ümğu je'e. Soat ma aceğuwënuwën.

¹¹ Bekin pima bekitkit ekawënap puxim cuk adi oğuy; bekitkit ağıy buxim tak; bekitkit ekukuap puxim tak. Ağokatkan gasü bit oce. Bekitkit puxim wekuuap pit cuk ocepere. ¹² Gasü wuyetaybitbüt ma Deus e'am. Waroa itabidiğ peat cocolap puxim wuyetaybitbüt ä ixem. Ixe xe bima bit, jewejjom ace'e. Gasü wuyetaybitbüt ma ixem. Ixe bit itaybit cîcä wuyjum. Guyjom pit wuyetaybit ace'e ixem apën ixe itaybit wuyjum iap co'i.

¹³ Wuyetabut Deus kay. Ixe xe wuydopap wiwim tak wuyju. Warara'acat tak ikukpin cîcä wuyxe. Deus xe xipat cîcä wuyetabut pima, ixe xe wuydopap wiwim pima dak. Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, ibodi ma xipat cexe.

14

¹ Xipan warara'acat kukam cuy epejokuda. Soan cuy epe'e Deus biöğbuk emumuüm pu am. Cekawën muwënap pit warara'acat podi ma xipat. Imënpuye:

— A'öbacaap cuy eğüm owebe ekawën muwën ãm — i juy epe'e cebe—Deus pe.

² Ya'öba'arëmat a'öm kawënuwën'ukat ma wuywebe gu kawënwën—Deus pe acä, cekawën pa'arëm wuyxe buye. Ibiöğbuk xipacat a'öbi ixe ya'öba'arëmat a'öm kawënwën. Icëmãn ixe e'em. Warara'acat xe bit cekawën pa'arëm. ³ Deus ekawën muwënuwën'ukat pit kawënwën

soat peam wuywebeam. Ixe wuybuywatwan big ma wuyetabut am. Wuypararaap mu'ümü'üm tak ixe. Wuyguycügap mukapkam tak ixe. ⁴ Ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën'ukat ma jewebuywatwan acä big ma jetabut am Jesus kay. Deus ekawën muwënuwën'ukat pit soat itabycayü buywatwan big ma itabut am ip.

⁵ Ocockoksü ma kuka oce Deus pe ja'öbacaap üm puje eywebe ya'öba'arëmat'a'öm kawën äm. Ocockok cîcä ma bit kuka oce ixe be ja'öbacaap üm puje eywebe Deus ekawën muwën äm. Ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën'ukat xipan kapikpig Deus peam. Deus ekawën muwënuwën'ukat pit ixe bodi ma xipan kapikpig cebeam. Te'e ma kuka o'jekawën ya'öba'arëmat'a'öm wara'acat ceweju'üm pima wuya'öm cekawën muwën äm ce'awero'ibiyü be. Te'e ma kuka o'jekawën ya'öba'arëmat'a'öm Jesus kay itabucat buywatwan'üm puye. ⁶ Okitpitpiyü, eykay juy oajëm. Ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën pima bit, eybuywan gu kuka öñ, wekawën pa'arëm eyxe buye. Apën Deus cuk adi o'güwënuwën owebe iap muwën puje bit, kuka öñ eybuywan, apën cuk adi ixe omuatybitbiniap muwën puje dak. Deus biögbuk a'öbi imuwën puje dak, kuka öñ eybuywan, Deus ekawën muwën puje dak.

⁷ Wuya'ö'ë. Yamuydedeap tak ya'ö'ë ma. Tarekre'uk'uk tak ya'ö'ë ma—flauta'uk tak ya'ö'ë ma, harpa'uk tak. Itaybit'ümat cedag'üm yamuydedem pima bit, ajom i'eyü imuydedem i kuka o'e ip, warëmtag ma yamuydedem puye. ⁸ Kedede'g'uk kukat warëmtag ma yukumuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan gu ip sorarayü jeju am nopagö'ö äm. ⁹ Imënpuxim ën ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën pima, ekawën cocoyü dak itaybit gu kuka o'e ip ekawën, ya'ïjojom ma'gu ip. Kawënwën'üma ën ceweju ip iat puxim kuka o'e ip. ¹⁰ Püg'ä'ö gu wuyju. Warëmtaksug ma wuya'ö. Wuya'öwarururu. Ibeat'a'öm kawënwën'ukat xe bit ya'öbapuk. ¹¹ Ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën'ukat pit wüyatka bewiat puxim ox; öñ tak cexe wüyatka bewiat puxim ma. ¹² Deus biögbuk emumuüm kay jïjä eyju kuy. Imënpuye soat podi ma xipat cîcäat cuy epejoojuy cexewi. Ya'öbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am—Jesus kay itabucayü buywat am.

¹³ Imënpuye ya'öba'arëmat'a'öm kawënuwën'ukat cuy jekawën Deus eju.

— A'öbacaap cuy egüm owebe apën cuk adi oceciap muwën äm wa'ïjojo'ukat a'öm tak — i juy je'e ip Deus pe.

¹⁴ Öñ ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën Deus eju bima, wa'guybi gu öñ kawënwën. Obiögbuk pe acä öñ kawënwën. ¹⁵ Imënpuye apën paxi oce? Obiögbuk pe juy ocekawën Deus eju, wa'guybi dak. Obiögbuk pe juy ocebibododon tak, wa'guybi dak. ¹⁶ “Bay, ën xipat cîcä” i'e em eyju eybiögbuk pe acä bima, “Xipat cîcä ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweroromayü be, eyekawën cekawënpa'arëm cexe ip puye.

— Apën xe'e ite e'em? — i acä kuka o'e ip.

¹⁷ Eya'ödip cîcä ma ac'o'i eybiögbuk pe eyju kawënwën Deus eju. Imënpit eyweju je'aweroromayü buywatwan gu eyju. ¹⁸ Eyekawënap podi ma öñ pit kawënwën ya'öba'arëmat'a'öm. Imënpuye:

— Ën xipat cîcä ox — i öñ e'em Deus pe.

¹⁹ Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'öba'arëmat'a'öm gu ocekawën. Soat ip wa'ïjojom iat'a'öm acä ocekawën ixeyü mutaybit am. 10.000 palavra ya'öba'arëmat'a'öm wekawën puje, ka'üma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyü a'öm wekawën puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imën kuka ip osubuywan.

²⁰ Okitpitpiyü, yopit ma juy eyetaybin ikërëat mugë äm bekkitkit puxim. Bekkitkit aguy buxim gu bit cuy epeyewaguyguy—yaypanayü aguy buxim acä. ²¹ Imën e'em Deus wuyawëwëap ekawëntup pe:

“Ocekawën puk ijodiat eju,” i'e em wuykukukat, i. “Ya'öba'arëmat'a'öm puk ocekawën ceweju ip—wüyatka watwat a'öm,” i. “Imënpit wa'ïjo pin gu juy je'e ip,” i.

Imën e'em igodup.

²² Imën wuyju ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën Deus soat podi ma ya'öbaca i'e am itabucayü be gu—itatub'ümayü be acä. Deus ekawën muwënuwën pit wuyju Deus soat podi ma ya'öbaca i'e am itabut'ümayü be gu—itatubucayü be acä. ²³ Jesus kay itabucayü e'awero buje, soat eyju ac'o'i ya'öba'arëmat'a'öm kawënwën. Gebuje itabut'ümat ac'o'i jajëm eykay—o'ya'ïjojo gu bukiat tak.

— Teyüku yadaodaoayü — i ac'o'i je'e ip eyekawën cekawën pa'arëm cexe ip puye.

²⁴ Deus ekawën muwënuwën pima bit, itaybit je'e ip ikërëat ku'g oceju iam—eyekawën co buje. Ya'öba'arëmat'ö o'ya'ïjojo gu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikërëat ku'g öñ cexe buye — i je'e eyekawën co buje.

²⁵ — Ikërëat kay öñ gëbum soat em — i dak je'e ixe soat pe eywebe—awerom'ayü be.

Jëg'aecögcög Deus wap:

— Bay, ën xipat cîcä — i dak je'e Deus pe. — Icëmän Deus omuy eyxe — i dak je'e eywebe.

²⁶ Imêneju, okitpitpiyü, jeymuküyo ðn cedağ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eyewebuywat am biğ ma eyetabut am. Eye'awero buje, püğ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyü ma ğutaybin; wara'at cuy apên Deus o'e cebe iap ğuwên; wara'at cuy jekawên ya'ôba'arêmat'a'ôm; wara'at cuy wuya'ôm ma ğuwên apên ya'ôba'arêmat'a'ôm kawênwên'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eyewebuywat am biğ ma eyetabut am Jesus kay. ²⁷ Püğ ğu ey'in kawênwên ya'ôba'arêmat'a'ôm. Adedem ğu bit cuy jekawên püğ e'awero buje—xepxep â. Ebapüğ tak xipat ma. Xepxem ğu dak cuy jekawên ip. Püğ ma koap jede. Ixe emüğ puje wara'at jede kanomüm. Wara'at tak cuy wuya'ôm ma apên ite o'e iap ğuwên. ²⁸ Ka'üma ma aco'i itaybit apên ite o'e iap muwên âm wuya'ôm. Itaybit'üm pima, müğ ma juy ip jeedop. Ya'ôberen ğu juy jede ip—jewebe acâ—Deus pe dak. ²⁹ Xepxep â juy apên Deus o'ğuwên cebe ip iap ğuwên püğ e'awero buje. Ebapüğ tak xipat ma. Ixeyü ekawên cocom cîcâ juy jeedop ip warara'acat.

— Cedağ xe'e ixeyü e'em? — i juy je'e ip jewewebe.

³⁰ Wara'acat pe Deus jekawên mubapuk puje bit, kawênwênat cuy jemüğ wara'acat ekawên âm. ³¹ Deus jekawên ğubapuk püğ pe ğu—soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Püğ ma juy ğuwên. Ixe emüğ puje juy wara'at ğuwên. Imên bodinmaku ğuwên ip. Imên eêm pima, soat cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jewebuywatwan tak cuy epesop. ³² Jekpiwatpin ma jede Deus ekawên muwênwên'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemüğ. ³³ Deus icokcok ğu warêmtağ wuye'aweroap kay bit. Cedağ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴ Itabucayü e'awero buje juy müğ ma jeedop ip aoyü. Imên je'awerorom soat ka dağ itabucayü. Abu ayacat o'ğuydeat ce'awero buje ip? Ka'üma ma. Ağokatkayü kukukan ğu juy jeedop ip aoyü. Judeuyü awêwêap ekawên tak imên wuymutaybitbin. ³⁵ Wuysüsün kuka ace ayacat ekawên puje aweromayü be. “Apên ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy jekawên jeduk'a be ma—awerom pima bit ka'üma.

³⁶ Eyxewi ğu Deus ekawên o'jebapuk—cexewi ma—Deus xewi. Eywebe â ğu Deus jekawên o'ğuwên—soat pe ma. Imêneju:

— Oceju acâ cedağ ma je'awerorom Deus eju kawênwênap'a be — i'ümğü juy epe'e.

³⁷ Püğpüğ ey'in Deus ekawên muwênwên'ukayü. Warara'acat ey'in Deus biğğbuk emumüm kuğayü—ya'ôbacaap kuğayü.

— Muykukukat a'ôbi Paulo ijudup mubarararağ wuytuküyoaptum — i juy je'e ixeyü ma.

³⁸ Püğat pit wemudupmubararaktup peat ekawên kay'üm pima, ixe e'eap kay ğu juy epesop.

³⁹ Imêneju, okitpitpiyü: — A'ôbacaap cuy eğüm owebe ekawên muwên âm — i juy epe'e Deus pe. — Ya'ôba'arêmat'a'ôm ğu juy ecekawên — i'ümğü bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰ Awerom pima bit, warêmtağsug ğu juy epesop. Cedağ ma juy epeye'awero.

15

¹ Okitpitpiyü, ğebum cuy epesop kawên idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawên oğuwênwên eywebe. Iboap ekawên kay eyetabut epesop. Iboap ekawên tağ eyju jekukum ğasü dak. ² Iboap ekawên cekawêntip. Iboap ekawên cuk adi oğuwênwên eywebe. Deus eydaxijjom iboap ekawên kay eyetabut puye. Eybu'u'üm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima bit, te'e ma juk eyetabut epesop.

³ Apên cuk adi oya'ïjojiap cuk oğuwên eywebe. Iboap ekawên podi ma xipat. Cristo oe'ü ikêrêat uk am wuywebe. Oe'ü apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap tağ. ⁴ Ixe'üm o'jomôğ ip witabiküy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixe o'ğuyü ce'ü'üayü dopap pewi. Waram ğuto o'jetait apên ibararak opop Deus ekawêntup pe iap tağ. ⁵ Pedro kay o'jebapuk je'üap tomukadi. Ğasü 12 beayü kay o'jebapuk—jemumujuyü kay. ⁶ Ğasü jewēju juk adi oekuku'iaiyü kay o'jebapuk adeayü kay—500 beayü kay. Ade ma buk ixeyü'in pit itabêğ ma. Warara'acat kuy oe'ü'ü ixeyü'in. ⁷ Tiago kay o'jebapuk ğuyjom. Soat jemumujuyü kay o'jebapuk ğuyjom.

⁸ Ixeyü kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'ümat puxim ðn, kanomüm okay o'jebapuk puye. ⁹ Imênpuye obodi ma ip ya'ôbuyxi warara'acayü Jesus emumujuyü. Kuy bima Jesus kay itabucayü be ipiatpi'ajojoan cuk adi ojekukuku. Imênpuye osüsün “Jesus emumuju ðn” i'e am. ¹⁰ Deus pit soat podi ma xipan okug, xipat ğu ma'ğü ðn. Imênpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ğu juk omuy. Warara'acat ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyü ekapikap podi ma. Wa'ôbacaam ğu bit cuk adi ocekapikpik—Deus a'ôbacaam acâ. Ixe wa'ômucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹ Kawên idipat acâ oğuwên eywebe. Warara'acayü dak ibeat acâ o'ğuwên eywebe—Jesus emumujuyü. Abu imuwênwên iat pit yoboğ ğu. Cekawên pit yoboğ. Iboap ekawên kay juk eyetabut epesop.

¹² — Deus waram ğuto Cristo o'ğutait ce'üap tomukadi — i wuyju e'em. Imênpuye:

— Deus waram pit ce'ũ'ũ'ibiyũ gutait gu — i'e'em te'e ma pũgpũg ey'in.

¹³ Ixeyũ e'eap icẽm pima bit: — Deus waram guto Cristo o'gutait gu — i dak e'em ip. 1

¹⁴ Deus pe waram guto Cristo mutait'ũm pima bit, te'e ma kuka kawẽn idipat wara'acat pe—te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawẽn kay.

¹⁵ — Deus waram Cristo o'gutait — i wuyju e'em.

Ixeyũ e'eap icẽm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'gutait — i.

Deus waram guto ce'ũ'ũ'ayũ mutaicin gu iap ekawẽn icẽm pima, Cristo dak waram guto o'gutait gu. ¹⁶ Waram guto ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, Cristo dak waram guto o'gutait gu. ¹⁷ Ixe be waram guto Cristo mutait'ũm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikẽrẽat kug mabuk eyju. Ixe be imutait'ũm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ũ buje. ¹⁸ Ixe be imutait'ũm pima, Cristo kay itabucayũ'ũm'ũm wũy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹ Ijodi bima acã du Cristo xipan wuykug? Wuye'ũ buje bit wuykay gu xe'e? Imẽn pima, warara'acat podi ma kuka wuyguycũg ace.

²⁰ Imẽnpit ixeyũ e'eap icẽm gu. Deus waram guto Cristo o'gutait. O'gutait waram guto soat webekitkiyũ'ũm'ũm o'gutait iam wuymutaybit am. ²¹ Soat je'ũ'ũm ace'e pũg ma agokatkat ikẽrẽat o'gugẽ buye. Imẽnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'gugẽ buye. ²² Soat je'ũ'ũm ace'e wuyju Adão naxegebitbit puye. Imẽnpuxim waram acejetait Cristo eju mũg'i wuyju buye. ²³ Cristo koap o'jetait waram. Guyjom pit Cristo a'õkayayũ waram guto jetait. Waram acejetait ixe ajẽm puje. ²⁴ Cristo Deus kay'ũmayũ a'õbacaap gu'ũm. Soat gu'ũm. Soat xipat'ũmayũ kukukat a'õbacaap gu'ũm. Soat ya'õbuyxiat a'õbacaap tak gu'ũm. Soat ya'õcaat a'õbacaap tak gu'ũm. Ka'ũma ma kũyjobit jeenuy ixeyũ a'õ kay. Deus a'õ kay acã jeedop ip kũyjobit.

— Ën acã soat kukukat. Soat kũyjobit a'õ kay acã — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵ Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayũ a'õbacaap mu'ũm puje. Soat jeedop ip kũyjobit Cristo a'õ kay. ²⁶ Wuye'ũap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'ũm. Deus soat kukukan pima bit ace'ũ gu. ²⁷ Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus soat a'õbacaap o'gu'ũm, i. Soat jeedop ip kũyjobit ixe a'õ kay, i.

Deus soat a'õbacaap gu'ũm. Soat jeedop ip kũyjobit Cristo a'õ kay. Ja'õbacaap pit gu'ũm gu. ²⁸ Cristo a'õ kay am Deus pe soat mukũyjo buje, Cristo jeenuy kũyjobit Deus a'õ kay—jebay a'õ kay. Koap cebay soat gũkũyjo ja'õ kay am. Gasũ:

— Õn tak kũyjobin oce a'õ kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi dağacat kukukan jeenuy kabi beecat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyũ kukukan. Ixeyũ kukukap i'ũm'ẽm gu.

²⁹ Deus pe ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, te'e ma pũgpũg ey'in jemubatisasanan ce'ũ'ibit tieg.

— Deus waram guto ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicin gu — i napa ma e'em ixeyũ.

Ixeyũ e'eap icẽm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ũ'ibit tieg. ³⁰ Ixe be ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, te'e ma soat kabia oaoka ojuyap cocom õn. Imẽnpit waram guto ip imutait'uk. Imẽnpuye te'e gu wuyaoka ojuyap cocom wuyju. ³¹ Ococok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Imẽnpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom õn, okitpitpiyũ — i õn e'em eywebe.

³² Ijopka be dak cuk adi we'ũpinpinap ojojjo wida ika'uat eju ocebacacanap puxim. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn pima, we'ũpinpinap ojojjo ijopka be—Éfeso ka be. Omucocok am imuwẽn puje, te'e ma kajuk we'ũpinpinap ojojjo.

— Kuyaje ace'ũ. Imẽnpuye juy jekõnkõn acã ajop, tikõnkõn tak — i te'e ma e'em itabut'ũmayũ.

Deus pe ce'ũ'ũ'ayũ mutaicit'uk'ũm pima, ixeyũ e'eap tag cuy ajeku.

³³ Eyday'em'um cuy epesop wara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Ikẽrẽat mujurũgũxiat purem pima, wuyju dak kuka cũg ma wuyekukuap acepere ma ixeyũ buxim ikẽrẽat mujurũgũ ãm. ³⁴ Pũgpũg ey'in pit eyetaybit gu Deus e'e am. Imẽgãm õn e'em eymusũsũn ãm. Waram pit cuy eyağuyusan epesop. Ikẽrẽat mujurũgũğap cuy epeyepere!

³⁵ Imẽnpit:

— Apẽntak Deus waram ce'ũ'ũ'ibiyũ gutait? — i je'e aco'i pũg ey'in owebe. — Apebitak ixeyũ jebin je'e iisuat? — i je'e aco'i owebe.

³⁶ Eyetaybit gu eyju. Kadaida dadadam wuyju ipi be. Tamuwexat puje acã kadaim e'em. ³⁷ Kadai gu wuyju taidadam—warẽmtaksuğta ma. Trigoda aco'i taidadam wuyju—warẽmtaksuğta ma. ³⁸ Deus jekpiwatpin ma tamuwexaxan kadaim. Kadaida taida'ibita buxim ma jedaewexaxan yaypan puje—wara'atam gu.

³⁹ Soat itabêgayū ēn pūgēn ġu. Wuyēn pūgēn. Pucaēn pit wara'atēn ma. Wasūēn tak wara'atēn ma. Aximaēn tak wara'atēn ma.

⁴⁰ Imēn ma opop kabi be dak warēmtaksuġat ma. Ipi daġ tak imēn ma—warēmtaksuġat ma. Kabi beacat idip. Ipi daġacat tak idip. Jewejojo'i ġu bit ip idip. ⁴¹ Imēntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ġuto iesop warun ma. Kasopta bit ġuto taesop warun ma. Jewejojo'i ġu ip iesop. Imēntak pūġpūġta bit ġuto kasopta wara'atasop co'i ġu—tasop warun ma.

⁴² Imēnpuxim Deus waram ġuto wuymutaicin. Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ġuto imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³ Wuykot puje ikērē e'em wuyjebit ibaca ġu dak. Waram ġuto imutait puje bit, idip cīcā je'e. Ibaca jījā dak je'e. ⁴⁴ Wuykot puje, ijodiat'ūm jebit ma wuyjebit. Waram ġuto wuymutait puje bit, wara'an je'e. Deus biōġbuk emumuġē jebit je'e wuyjebit. Ijodi bima wuyjebit ijodiat jebit ma. Waram wuymutait puje bit Deus biōġbuk emumuġē jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus koapat aġokatkat o'ġuġē—Adāo o'ġuġē, i. Ijebin o'ġuġē cebeam ijodiat jebin ma, i. Kanomūmat Adāo bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biōġbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomūmat Adāo i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶ Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. Guyjom pit Deus wara'at jebit je'ġūm wuyjebin. Jebiōġbuk muġēġē je'ġūm—kabi beat jebit. ⁴⁷ Koapat Adāo ka'wi muġēġē osunuy. Kanomūmat pit o'kop kabi bewi—wuykukukat Jesus. ⁴⁸ Ijodiat jebit ka'wi muġēġē Adāo jebit puxim. Kabi kay cumayū bit wara'at je'jat jejebin je'ū buje—Cristo jebit puxim—kabi beat jebit puxim. ⁴⁹ Gasū ka'wi muġēġē buxim wuyju. Guyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰ Okitpitpiyū, imēn ōn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ūma ma je'ū. Imēnpuye ijodiat jebit kuġ pima aceōm ġu cexe ixe soat kukukan pima—ierep em iat kuġ pima. Ierep em iat ġu jeenuy cexe.

⁵¹ Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Soat ġu ace'ū. Dao ma bit Deus soat wuyju wuymuwexat. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit ibapuk o'e. ⁵² Dao ma wuymuwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuymuwexat amām parasuy jo'iat muyde buje. Parasuy jo'iat guye kabi be. Imuyde buje, Deus waram ġuto itabucayū'ūm'ūm jebit guyu ipi bewi. Iisuat je'ġūm ijebin. Waram ġuto itait je'e ip. Waram pit je'ū ġu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetait pima parasuy jo'iat muyde buje, iisuat je'ġūm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³ Ijodiat jebit je'ū'ūm. Ierep e'em. Deus pit ibeat jebit ġuwexat kabi beat jebin—ierep ġuian, je'ū ġuian. ⁵⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ka'ūmġu je'e je'ūap Deus soat kukukan pima, i. Soat kūyjobit jeedop ip Deus a'ō kay, i. Deus je'ūiat ġuwexat je'ū ġuian, i.

Imuwexat puje ibodup peat ekawēn co'i je'e.

⁵⁵ Wuye'ūap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'ūat mutaicin dat tōġta'ukap puxim. Je'ūaptip'ūm pima, ka'ūma buxim ace'e wuyparara. Acesupi'ajo ġu dak ipiat. Pūġ em tak ka'ūma.

⁵⁶ Soat ace'ū ikērēat kuġ puye. Ikērēat murjūrūġrūġap dat tōġta buxim. Wuyetaybit wuyju ikērēat kuġ iam Deus ekawēn cocom puye. ⁵⁷ Deus pit wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat murjūrūġap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'ō daġ wuyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat podi ma ēn xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

⁵⁸ Imēneju, okitpitpiyū, oxe ikukpinayū, eyaġuywarururun ġu juy epesop! Eybu'um ġu dak cuy epesop eyetabut am Cristo kay. Soat em cuy kapikpiġ epesop wuykukukat peam. Ixe a'ōbacaam kapikpiġ pima, te'e ġu kuka acekapik.

16

¹— Ocedinheiro juy oceġuxipan imuju am Deus ebekitkit pe—Judéia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubararaktup pe kuyatup pe.

Epeġuxipanpan cuy! Apēn cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap taġ cuy eyju dak epeġuxipan—apēn cuk itabucayū be oceceiap taġ. ² Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeġuxipan. Ade ma ikugayū adem ma juy ġuxipan. Ade'ūm ikugat pit adem ġu juy ġuxipan. Imēn eyju ġasū imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ġu kuka oce eywebe eykay oajēm puje.

Oajēm puje at ġu juy epeġuxipanpan. ġasū dak cuy epeġuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajēm puje. ³ Oajēm puje aġokatkayū oġuju Jerusalém ka kay—eyemunaēyū. Cartadup tak otupmubararak eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tujowat ip cartadup tak. ⁴ Oju ba'ore'ūm pima bit ōn tak oju ceweju ip.

⁵ Macedônia eipi daġ cuy ojeku. Macedônia eipi daġ weku epere buje bit, eykay juy oajēm. ⁶ Ibun ma aco'i oġuy eyxe. Ihi bun aco'i oġuy. Guyjom cuy obuywan epe'e ojuap taġ weku am. ⁷ Darem ġu onuy pin eyxe—ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima, ibun ma oġuy eyxe.

⁸ Ijocce bit oꝓuy Pentecostes epeta ajēmap wiwim—Éfeso ka be. ⁹ Adeayū mutaybin put owebe ijocce. Jesus ekawēn muwēnuwēn ōn adeayū be. Warara'acayū bit itakoma okay, Jesus muwēnuwēn ōn puye.

¹⁰ Obuxim Timóteo dak kapikipig wuykukukat peam kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye eykay yajēm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe. ¹¹ Ixe juy epeꝓubun ꝓu yaypan'isu ma'ꝓu. Ixe epicap wiwim ōn wuykitpitpiyū eju. Imēnpuye juy ixce epesubuywan icockcoꝓ cepit am okay.

¹² — Ēn tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyū eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imēn cuk adi ocece cebe.

— Gasū ꝓu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'ūm pima bit, je'ju eykay.

¹³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eyetabun cīcā juy epesop cekay. Eya'ōcam cuy epesop. Wara'at kaykaykay ꝓu juy etetabucap epejukuk. ¹⁴ Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikipik.

¹⁵ Kuy eyetaybit Estéfanas—ibadipyūm tak. Ixeyū koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasū. Okitpitpiyū, ¹⁶ ixeyū a'ō dag cuy epekuku—ixeyū eju kapikipik'ukayū a'ō dak.

¹⁷ Ocokcok cīcā Estéfanas ajēmap kay, Fortunato ajēmap kay dak, Acaíco ajēmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore bima, ixeyū ma obuywatwan. ¹⁸ Ixeyū omucokcokcoꝓ cīcā. Eymucokcokcoꝓ tak cuk adi ip osodop. Xipat cīcā ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

¹⁹ Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe—itabucayū. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyū duk'a be je'aweroro'ukayū dak, wuykukukat kay itabucayū. ²⁰ Soat wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—oxeayū.

Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. ²¹ Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiatpup mubarararaꝓ ōn.

²² — Wūy ma jeedop ip Deus wí ipiat'ajojom wuykukukat kay'ūmayū — i ōn e'em. — Ocekukukat, ajēm cuy! — i dak ōn e'em.

²³ — Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk—ekayayū ejukuk — i ōn e'em Jesus Cristo be.

²⁴ Eykukpin cīcā oxe—soat wuyju Jesus Cristo eju mūꝓ'i jekukum puye.

Ibūrū ma.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Deus ebekitkiyū adeayū beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tag. Tupmubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju—wuyxe ikukpinat eju.

² — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū ağuy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

³ — Soat podi ma èn xipat — i juy acece Deus pe.

Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuğ. Soat em wuybuywatwan. ⁴ Xipat'umat jebapukpuğ ocewebe bima, ixe ma oxebuywatwan. Imènpuye warara'acayū be xipat'umat ebapukpuje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyū buywat am, Deus soat em kuy oxebuywatwan puye. ⁵ Apèn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojom iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imènpit biğ ma oceju ipiatpi'ajojom pima, biğ ma ixe dak oxebuywatwan oca'òmucanucan.

⁶⁻⁷ — Deus oxebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojom kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce eywebe. Imènpuye Deus kay'umayū ocekeykay jījā. Ipiatpi'ajojom ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cīcā. Kuy eyetaybit iboam. Imènpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewebe a'òmucan am. — Wuykay'umayū wuykaykay bima dak, ixe wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewebe.

Ixe ma eya'òmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸ Okitpitpiyū, ade jījā xipat'umat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oğuwèn eywebe eyetaybit'umap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jījā. Ipoxi jījāat kuğ oceweju iap co'i ma juk adi ocekukuku. Tūybe aceap iān cuk adi oce'e. ⁹ Tūybe warara'acat wuyaoka iān cuk adi oce'e. Imènpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxijoam iam, Deus pe acā iba'ore gu ocedaxijoam iam tak. Ixe be acā imutait put ce'ūat tak. ¹⁰ Ixe juk adi ocedaxijojo warara'acat pe ocaokaap puxim. Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'umat ebapukpuğ ma'gu ocewebe. Imènpuye ocetabut cīcā cekay. ¹¹ Eyju dak cuy oxebuywatwan epesop kawènwèn pima Deus eju ocewebeam. Deus tak oxebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawènwèn puye. Xipat cīcāat je'ğüm ocewebe. Xipan jeenuy ocekuğ. Imènpuye adeayū je'e cebe:

— Bay, soat podi ma èn xipat, xipan Pauloyū ejukuk puye — i. — Èn xipat cīcāat ùmūm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹² Abu buk oceğuykuku? Ka'uma ma. Cedağ ma juk adi ocekukuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuğ. Eykuğ pit ibodi ma ocesop xipan eykuğ. Icēmān oceju iboam e'em. Apèn cedağ ocexe iap tag oceju jekukum, ocetaybit cīcā buye gu—Deus oxebuywatwan puye acā; ixe soat em xipat cīcāat ùmūm ocewebe buye dak. Imènpuye ocecekoc ocekukuap kay cedağ ma ocekuku buye. ¹³ Kawèn iba'arēmatup mubarararağ gu òn eywebe—kawèn ibapukatup acā. Obu'u ma juk adi oğuy eymuğuykuku cartadup pe. Eyetaybitbūt ā òn. Imènpuye juy omuymuy gu bit epesop! ¹⁴ Guyjom pit aco'i eyetaybit cīcā epe'e òn. Eycokcoğ epesop okay gebuje bit. Òn tak ocokcoğ oce eykay waram wuykukukat Jesus ajēmap kabia be.

¹⁵⁻¹⁶ Koap pima bit cuk adi a'gu wa'ò kay jījā epesop. Imènpuye eyjo pin cuk adi oğuy Macedônia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imèn eyjojo buje kuka juk xepxep em oğuy eymucokcoğ Deus ekawèn eymutaybitbin. Eyju dak kuka juk obuywan epe'e Judéia eipi kay oju am. ¹⁷ Wetaybit'um tu oğuy eyxe eykay iju pin pima?

— Ewekay acā èn èbum — i du eyju e'em owebe? — “Cum òn eykay,” i èn e'em ocewebe cum'um pima — i du eyju e'em owebe?

Imèn gu òn e'em! ¹⁸ Deus pit napa gu e'em. Soat em ja'ò dağ e'em. Òn tak inapa bit oce gu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum òn eykay — i'umğu òn e'em, cum'um pima bit.

¹⁹ Òn ma Jesus Cristo juk adi oğuwènuwèn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixe ma o'ğuwènuwèn eywebe, Silas dak. Ixe Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em òn — i'umğu ixe e'em em'um pima.

Ja'ò dağ pit soat em ma e'em.

²⁰ — Xipacat oğum eywebe — i'e'em Deus wuywebe.

Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'ō dağ iūmūm wuywebe buye. Imēnpuye:

— Imēn cuy je'e, soat em Deus ja'ō dağ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayū dak.

²¹ Deus ma ja'ōbacaap ūmūm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixe ma juk wuyñaē jebekitkin. ²² Wuybutet mubarararağ wuybutet pe teku juy obubut iap mubapuk am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōğbuk o'ğūōm wuywebe teyūku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixe biōğbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iūm piniat acejat iam.

²³ Deus itaybit icēmān ōn e'em eywebe iam. Eykay oju buje bit, kuka mo ōn eymukorēm. Imēnpuye oju ğu eykay eymukorēmap puxim. Obu'u eymuğuycūğ. ²⁴ Jeymukūyjo ğu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cīcā buye. Imēnpit eycokcok cīcā ğu buk—eycokcoksū ma. Imēnpuye ocexe eymucokcok pin.

2

¹ Imēnpuye:

— Odaobu'u'u Corinto ka beayū kay imukorēmap puxim ip—imuğuycūğap puxim tak ip — i juk oce owebe ma.

Omucokcokçoğ cuk adi epesop kuy bima. ² Owebe eymuğuycūğ puje bit, abu kuka omucokcokç? Ka'ūma ma! Soat kuka eyğuycūğ epesop. Imēnpuye oju ğu eykay obu'u eymukorēm puye. ³ Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmapup. Ikērēat muğēğēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuğuycūğap kay ğu juy ōn oajēm puje. Eywebe omucokcokçağ kay acā juy ōn. Ōn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epe-sop. ⁴ Oğuycūğ cīcā eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup—waguybabi'ūm eykuğ pima. Wetadidetog ma juk adi otupmubararak. Eymuğuycūğap ojuy ğu bit cuk otupmubararak—eymukūyjoap ojuy acā. Eymukūyjo pin cuk adi oğuy eykukpin cīcā oxe iam.

⁵ Igo bit cuk adi omuğuycūğ cīcā ağokatkat, eyxeat, ikērēat muğēğē'ukat. Igo juy epeğukorēm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuğuycūğap podi ma bit iğo juk adi eymuğuycūğcūğ osunuy pūğpūğpūğ ey'in. Eya'ōpuruğ ğu bit cuy epeğukorēm—eya'ōdidim ma. ⁶ Ade ey'in cuk kuy iğo o'ğukorēmrēm waram guto cedağ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epeğukorēm ğu. ⁷ Gebum ğu juy epesop ğasū bit apēn ixe ikērēat o'ğugē iap kay. Epesubuywan ğasū bit. Iburem cuy epesop ğis ma iğuycūğap puxim—Deus ikērēat ju'uk ğu owebewi i'eap puxim. ⁸ Xipan cuy ixe epejukuk ğasū bit imutaybin am ocexe ekukpin cīcā iam. ⁹ Kūyjobit paxi adi ip wa'ō kay iam cuk adi oğuy wetaybin pin. Imēnpuye juk ibodup otupmubararak eywebeaptup koapatup. ¹⁰ Igo ağokatkat cuk adi omuğuycūğ ikērēat muğēğē'ukat. Imēnpit eyju ğebum'ūm pima apēn ikērēat o'ğugē iap kay, ōn tak gebum ğu oce iboap kay. Waguyba'ūm iboap kay Cristo etabutpe. Waguyba'ūm puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹ Gebum ğu oce iboap kay Satanás pe wuyaguyba'arēmap puxim. Wuyetaybit apēn Satanás jewaguymuğēğēm. Ibikuy jījā wuywebe ikērēat muğēğēan.

¹² Kuy ma juk oju Trōade ka be kawēn idipat muwēn ām iboka watwat pe—Cristo muwēn ām cebe ip. Iba'ore jījā osunuy iju am. Emukacūğap puxim wuykukukat pit omuju kawēn idipat muwēn ām cebe ip. ¹³ Waguybabi'ūm cīcā juk a'ō oğuy, wuykitpit Tito dobuxik'ūm puye. Imēnpuye ocewemuwēn ibo ka watwat pe. Macedōnia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴ Kuyje ya'ōcaat oexe nopagaōğōap tagwi taomūnmūn'ibiyū kuğ. Soat etabutpe oexe—jebekitkit etabutpe. Imēnpuxim Deus tak soat em wuya'ōmucanucan Cristo eju mūğ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apēn soat tağ te'okuat jepōğpōğpōğ iap puxim Deus tak wuymujum soat kaka dağ. Wuymujum Cristo ekawēn muwēn ām soat ka watwat itaybit am ixem. Imēneju:

— Warara'acat podi ma ēn xipat! — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ Kuyje paīyū te'okuatōm mupikupik'uk osodop ip tiğmuju am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatīğ puxim, wuyju Cristo bikuyap tağ jekukum puye. Cristo ijoptīğ tiğmujuhūm Deus kay. Te'okuatīğ jediğepōğpōğpōğ Deus taxijom'iaiyū be te'oyōn ām, ipiat'ajojoap kay cumayū be dak te'oyōn ām. ¹⁶ Ipiat'ajojoap kay cumayū xe wuyju Cristo bikuyap tağ jekukum iap te'okōōmat puxim e'em—wuye'ū'ēmate'o buxim. Deus taxijom'iaiyū be bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap—wuymu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwēn put wara'at ka watwat pe? ¹⁷ Deus a'ōbiat pe acā! Deus pe wuyumuju buje, cedağ ma Cristo ağuwēnuwēn. Warara'acat muğuykukuku'uk'ūmayū wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwēnuwēn. Warara'acat pit warēmtağ ma Cristo muwēnuwēn. Imuwēnuwēnapei kay jījā dak e'em ip. Tūybe Cristo muwēnuwēn pima wuybuyxi jījāan ace'e iān e'em ip. Ixeyū buxim ğu oceju bit.

3

¹ Warëmtağ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ġu oceju bit.
— Xipāt cīcā oceju — i'ūmġu oceju bit e'em warara'acayū be.
Ijoptup kukat xipāt iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ūma. Kuy ocetaybit eyju xipāt iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ūma. Kuy eyetaybit oceju xipāt iam.
² Oceju bit cartadup kay ġu eyxewi Pauloyū xipāt iaptup. Eyju ma ocemudupmubararak-tup puxim cartadup puxim. Apēn eyju cedağ ma jekukum iap co buje soat je'e:
— Paulo xipāt. Cedağ ma Corinto ka watwat o'ġutaybitbin — i.
Imēn je'e ip apēn cuk ikērēat muġēġēap epeyepere iap co buje dak. ³ Eyju cartadup puxim—Cristo emudupmubararak-tup puxim. Tintadim ġu o'tupmubararak. Wita'a erūn'a be ġu dak opop ibararak. Deus biōġbuk pit cuk eyaġuydadam o'e—soat em itabēġat biōġbuk ma. Eyaġuydadam o'e ocewebe kawēn idipāt muwēn puje eywebe. Imēnpuye eyekukuap cartadup puxim.

⁴— Oceju xipāt — i oceju e'em eywebe, ocetabut cīcā Deus kay buye, Cristo kay dak.
⁵ Deus ocebuywan'ūm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn put ocewebe ixe ocebuywatwan pima acā. ⁶ Ixe ma ocebuywatwan kawēn iisuat muwēn ām soat ka watwat pe—apēn ixe soat ijodiācat taxijo pin iap ekawēn muwēn ām.
— Soat ekawēn tağ eyku'ūm pima Deus pe wuyawēwēap ekawēn tağ, ixe wi wūy ma epesop eye'ū buje — i'ūmġu oceju e'em warara'acayū be. — Ibiōġbuk xipacat eyaġuydadam pima, Deus xe ma epesop eye'ū buje — i acā oceju e'em.
Wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy e'em ip adeayū. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imēnpit cewedaxijo am ip. Imēnpuye wūy ma ip dopdom Deus wi. Ibiōġbuk xipacat wuyayuydadam pima bit, Deus xe acesop soat em.

⁷ Kawēn kuyat pit ibararak osodop witadopa be—topaerūnatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawēn muwēn puje Moisés pe. Idip cīcāat o'jebapuk. Imēnpuye Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit pe—Israel naxeġebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puje Deus dipap kuġ. Guyjom pit topasopsup ġūġūn ā o'e. Imēnpit iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuyat wūy ma jeenuy Deus wi je'ū buje. ⁸ Gasū bit Deus jebiōġbuk moōmōm wuywebe soat em wuyunuy ām jexe. Iboap idip cīcā wuyxe. Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap idip cīcā. Deus jebiōġbuk muōmōm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹ Iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn tağ jeku am kawēn kuyat tağ. Imēnpuye:

— Ikērēat kuġ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe wuywebe.
Wuyawēwēap ekawēn pit cekawēntip. Ibodi ma kawēn iisuat pit cekawēntip. Kawēn iisuat tağ jekukum pima, cūġ ma acesop Deus xe. ¹⁰ Moisés Deus dipap o'jojojo kawēn kuyat muwēn puje. Cekawēntip osunuy. Gasū bit cūġ ma acesop Deus xe kawēn iisuat tağ jekukum pima. Kawēn kuyat podi ma cekawēntip osunuy kawēn iisuat. ¹¹ Kawēn kuyat cekawēntip osodop. Ibun am ġu bit Deus o'e “Iboap ekawēn tağ cuy epeku.” i. Daream ma. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma cekawēntip. Soat em ma juj iboap ekawēn tağ ajeku.

¹² Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuybisūsūn ġu kawēn iisuat muwēn ām soat pe. ¹³ Moisés buxim ġu wuyju. Ixe Moisés pago ierūnat kuġ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyū be jedopasopsep ġūsūnap coan. ¹⁴ Topa jomom ip osodop iġūġūn ā Moisés ebekitkit—Israel naxeġebitbit. Itaybit ġūġūn ma dak osodop ip Deus ekawēn jedopa eju pago kuġap co'i ma. Gasū dak iba'ore jījā ixeyū etaybin am apēnape Deus e'em iam cekawēntup cocom ma'ġu ip. Cekawēn pa'arēm cexe ip kawēn kuyat. Cristo eju jemūġ puje acā itaybit je'e ip cekawēn. ¹⁵ Wuyawēwēap ekawēntup co buje, gasū dak itaybit ġūġūn ma ip—Moisés pe o'ġuwēn iap ekawēntup co buje. Itaybit ip yopīta ma. Jedopa eju pago kuġat co'ma ip itaybit. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus pago o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i.
Imēnpuxim gasū dak wuywebe ikērēat muġēġēap epere buje Deus ikērēat ju'uk wuywebewi pago o'ju'ukiap puxim. Ikērēat ju'uk wuywebewi wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷ Ibodup pe wuykukukat Deus biōġbuk iape. Ixe wuymuwisusun soat em Deus xe wuyntūy ām wuye'ū buje. Ixe biōġbuk wuywebe bima, wuyetaybit wuyju cūġ ma Deus xe Jesus kay wuyetabun pima acā iam, wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum pima ġu iam. ¹⁸ Wuyju bit kuy wuyetabun wuykukukat Jesus kay. Jedopa eju pago kukat puxim ġu wuyju. Wuykukukat biōġbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojojo wuyjojo'ukayū waroa jo'i buye. Imēnpuye biġ ma wuykukukat co'iyūm acesop. Imēn ace'e biġ ma wuydip.

4

¹ Deus ma ocekapikam o'ġūm ocewebe, itabotaidabotbot oceakay buye.
— Kawēn idipāt cuy epeġuwēnuwēn soat kaka dağ — i juk ady o'e ocewebe.

Imēnpuye ocebu'u ǵu ocesop ocekapikap kuǵ. ² Iba'arēm ikērēat muǵēǵēap pit kuy ocepere. Warēmtaǵ ma ocekuuap tak kuy ocepere. Warara'acat muǵuykuku'uk ǵu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawēn muwarururun'uk ǵu dak oceju. Soat em ma kawēn icēmat taǵ oceju jekukum Deus etabutpe. Imēnpuye:

— Pauloyū cedaǵ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekuuap cocoayū.

³ Oceju kawēn idipat muwēnuwēn. Ixe ekawēn pit iba'arēm ipiat'ajojoap kay cumayū xe.

⁴ Kawēn idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cīcā iam kawēn idipat cocom puye. Icēmān Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanás pit ipiat kay cumayū mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixeyū aǵuymubarēm'rēm kabiok pe imunēmunēmap puxim. Imēnpuye itabut ǵu ip kawēn idipat kay. Ita'umat puxim ip e'em.

⁵ — Ocekey juy eyetabun epesop — i'ūmǵu oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun epesop — i acā oceju e'em. — Āǵ cuy ixē eykukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cīcā ocekey. Imēnpuye oceju eybuywatwan. ⁶ Kuyje:

— Kabiokat taǵwi juy kabiaat je'hapuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuymukabiahāma iap co'i ixē wuymukūyjojom. Ixe wuymutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixē jo'i ma jedipap kuǵ—Deus co'i ma.

⁷ Deus a'ōbacaap kuǵ oceju cekawēn muwēn ām. Imuwēnuwēn oceju ocebaca ǵu ma'ǵu. Ka'wi muǵēǵē'a buxim oceju—yaca'umat'a buxim. Deus acā ya'ōbaca. Ixe bit oca'ōmucanucan jekawēn muwēn ā. Imēnpuye ocekawēn coco'ukayū itaybit ja'ōbi ǵu teyūku imuwēnuwēn—Deus a'ōbi acā ip imuwēnuwēn iam. ⁸ Soat em xipat'umat jebapukpuǵ ocewebe. Ocebu'u ǵu ma'ǵu ocetabut am Jesus kay. Soat em ocaǵuybabi'um'um oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere ǵu imēnpit. ⁹ Ade ocekey itakomaayū. Ocebureyū dak ade ma. Soat em ocekey itakomaayū ocemupokupog. Ocemuy'ū ǵu bit ip imēnpit. ¹⁰ Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'ōbacaap kuǵ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayū be. ¹¹ Soat em ip ocaoka ojuyjekukum itabut'umayū Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'ūm. Oceju bit soat em ma Jesus a'ōbacaap kuǵ ocesop. Iboap ibapuk cīcā e'em soat xe ocejojo'ukayū xe. ¹² Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwēnuwēn puye. Eyju bit soat em eyetabēǵ epesop Deus xe eye'ū buje, ocekawēn kay eyetabut puye.

¹³ Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imēnpuye juk ocekawēn, i'e'em Deus ekawēntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayū bit a'ǵu ocaoka pin ma. ¹⁴ Deus cuk wuykukukat Jesus o'gutait ce'ūap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ūap tomukadi Jesus o'gutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma acesop soat em. ¹⁵ Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawēn muwēn ām eywebe. Imēnpuye biǵ ma Deus xipat cīcāat ūmūm soat pe eywebe. Imēnpuye biǵ ma eyju e'em cebe:

— Xipat cīcā ēn ocekey — i.

Imēnpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayū xe.

¹⁶ Apēnpuye kuka wuyǵucūǵ ace'e? Iba'acā'um e'em wuyjebit. Wuybinūn pit iisu e'em, Deus wuya'ōmucanucan puye. Wuya'ōmucanucan biǵ ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷ Wuykay'umayū wuykaykay jǵjā. Ipiatpi'ajojoan cīcā dak ip wuywebe. Imēnpit ibun ǵu iboap acejukū—darem ma. Guyjom pit Deus jedipap je'ǵūm wuywebe. Idipap kuǵ acesop. Darem ǵu iboap kuǵ acesop—soat em ma. Acejerepe ǵu. ¹⁸ Imēneju wuyju soat em gebum wuywebe ijo bucat kay ǵu—wuywebe ijo ba'oreat kay acā. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5

¹ Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ūap xijap'a'a muy'acap puxim. Wuye'ū buje wuyjebit acejerepe ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumuǵē ǵu—Deus emumuǵē acā. Ibiat kuǵ acesop soat em ma. ² Wuyetabikuku jǵjā wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cīcā buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³ Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴ Ijodi bima, xijap'a'a be iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuǵ e'em. Soat em wuywātaxipi wuyju e'em. Imēnpit wuybu'u je'ū ām. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuǵ pima wuyjebit kuǵ, soat em ma wuyetabēǵ acesop. Ace'ū ǵu. ⁵ Deus ma iisuat o'ǵuǵe wuyjebin. Ixe juk jebiōǵbuk o'ǵuōm wuywebe wuymutaybit am wara'at oǵūm eyjebit iisuat iam.

⁶ Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wūy ma wuyju nuynuy—wuyjebit kuyat kuǵ pima. Imēnpuye wuycokcok cīcā soat em ixē xe acesop iap wiwi am. ⁷ Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju ǵu—wuyetabucap tomuju acā. ⁸ Wuycokcok cīcā wuyetabut am ixē xe acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju—wuyjebit iwat pin—wuyju am wuykukukat kay.

⁹ Wuykukukat mucokok pin cîcâ wuyju warara'acat mucokokap podi ma. Imucokok pin cîcâ wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuğ pima, iboma cexe bima dak. ¹⁰ Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixe be “Xipat eyju oxo” i'e am xipacayû be, “Ikêrêat kuğ eyju oxo” i'e am ikêrêat kukayû be dak. Cedağ ma ixe ideida soat pe wuywebe apên cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptêi. Xipacat je'gûm xipacat muğêğê'ukayû be xipan cekukuaptei. Ipiat pit supî'ajojoat ikêrêat muğêğê'ukayû be ikêrêm cekukuaptei.

¹¹ Wuyparara wuykukukat puxim ixe soat podi ma ya'ôbaca buye. Imênpuye oceju kapikpiğ cîcâ warara'acayû mutabut am cekay. Imuğuykukukum gu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedağ ma oceju imutaybitbin â ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak xe'e eyetaybit iboam?

¹² — Eyetabun cuy epesop okay, xipat òn eykay buye — waram pit i'e pin gu oxo. Eyju eycokok ocekey iap kay oceju. Warara'acayû bit ocemuymuy acâ eywebe. Jewexe ip yobogân kacûtag idip puye. Badi bit a'gu idip'ûma ip. Oceju bit cedağ ma jekukum ixe'yû a'ômuy pit am eymucokok am tak ocekey. ¹³ Ocadaodao du eyxe “Cedağ ma oceju jekukum” i'e'em puye? Ocadaodao bima, imên ma buk oce'e warara'acayû be “Deus soat podi ma xipat” i'e am. Ocağuyat tu eyxe iboam e'em puye? Ocağuyat pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴ Soan oceju e'em Cristo xe oceku pin cîcâ buye. Kuy juk ocetaybit ocesop pûğ ağokatkat oe'û soat peam ijodiaceat peam iam. Imênpuye soat ipi juacat yukipwat ce'û âm. ¹⁵ Ixe oe'û soat peam wuywebeam. Oe'û wuywebeam wuybikayap tag wuyeku am gu. Jebikayap tag jeku am acâ oe'û. Waram gu to o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶ Kacûğ kay acâ wuyju ağ. Imênpuye wuy'a bewi wuyju e'em:

— Teku xipat i. — Goku xipat gu — i dak.

Guyjom pit imên gu ace'e. Wuy'a bewi dak cuk adi gebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imênpuye ijodiat co'i osunuy wuyxe. Gasû bit imên gu wuyju gebum cekay. ¹⁷ Cristo ejo müğ'i bima wuyisun ma acesop. Apên cuk adi warêmtağ ma ajekukuku iap kuy oi'ûm. Iisuat acâ o'jepoyat. Kuyat pit ka'ûmğu o'e. ¹⁸ Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe wuymuisusun soat tag Cristo oe'û wuywebeam puye. Kuy bima bit cuk adi a'gu wuyetakoma ajop Deus kay. Gasû bit ixe wuymuwexaxan o'e jebureyûm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyûm,” i juy epe'e'e warara'acayû be — i'e'em Deus wuywebe gasû bit.

¹⁹ — Deus pit o'jegebu gu apên cuk adi ikêrêat epeguğêğê iap kay. Cristo oe'û ikêrêat muğêğêap teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyûm Cristo oe'û wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiaceat pe. Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰ Imêneju oceju kawênwên eyweju Cristo a'ôbi. Deus ma juk ocemuju jekawên muwên âm eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ûmâm — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyûm — i oceju e'em eywebe. — Ağ cuy jeymuwexat jebureyûm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imên ma kuka o'e eywebe. Ixe a'ôbi ma iboam oceju e'em eywebe. ²¹ Cristo bit ikêrêat o'jukuk gu. Pûğ em tak ka'ûma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikêrêat ağugêğêğê iap o'jomôğ Cristo be. O'jomôğ cebe. Imênpuye kuğ gu wuydop am. Imênpuye wuyju Cristo eju müğ'i jekukum pima, ikêrêat kuğ gu acesop Deus xe. Soat tag wuyisu acesop cexe. Imên ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6

¹ Ocebuxim ma eyju dak kapikpiğ Deus peam. Imênpuye oceju jeyawê. Kuy juk adi a'gu xipat cîcâat epejajat Deus xewî. Waram pit cuy epeyepere gu xipacap. ² Eya'ôpicûğcûğ cuy epesop Deus ekawên kay. Imên Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'îjojo ey'eap, i. Eydaxijojooap kabia be ma juk òn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'ôpicûğcûğ cuy epesop. Gasû juy Deus eydaxijo pin. Ağ cuy ixe gasû bit jeydaxijo.

³ Cûğ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jîjâ warara'acayû be “Ocetabut gu juy Jesus kay, ixe a'ôkayayû warêmtağ ma jekukum puye” i'e am ocekuuap cocom puye. ⁴ Cedağ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyûku Deus buy-watwat'ukayû iam. Ocekpiceğe gu oceju jekukum, itabut'ûmayû bit adi a'gu ocekeykay jîjâ ma, ipiatpi'ajojoan ma dak adi a'gu ip ocewebe, ka'ûma kuğ ma dak adi a'gu oceju. ⁵ Kuy juk adi a'gu ip ocemupokupok itabut'ûmayû. Te'e ma ip cuk adi a'gu ocemuôm daomûnmûnap'a be. Ikêrêm cîcâ juk adi ip oceku adeayû e'awero buje ocekyjoap mubarêmrêm ma ip. Kuy juk adi a'gu ocejekapikpikpik cîcâ ma. Ocxexexet'ûma juk adi a'gu, ocejekônkôn'ûma dak. ⁶ Warara'acayû itaybit osodop teyûku Deus peam kapikpik'ukayû iam, cedağ ma oceju jekukum puye. Soat tag oceisu. Ocekawênkêrê gu—ocekawêntip ma. Ocetaybit cîcâ dak

kawên idipat muwên âm. Ocekpicege gu dak warara'acat kuğ. Warara'acat kuğ tak xipan oceju. Imên oceju bit jekukum xipat cîcâat biôğbuk ocejukat puye. Warara'acat kuğ tak oceju ikukpin. ⁷ Kawên icêmat muwênuwên acâ oceju warara'acat pe. Deus a'ôbacaap kuğ oceju jekukum. Cedağ ma oceju jekukum. Imênpuye:

— Cûğ ma juy epeku, Deus cûğ ma wuykuğ puye — i oceju e'em itaybit'ûmayû be. — Ocemuymuy gu juy epesop, Deus cûğ ma wuykuğ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayû be dak.

⁸ Pûğpûğ ocebuyxim ocekuğ. Warara'acat ocebuyxim gu ocekuğ. Pûğpûğ ocemuymuy. Warara'acat xipan ocekuğ. Pûğpûğ te'e ma e'em:

— Pauloyû napa ma e'em — i.

Icemân pit oceju e'em. ⁹ Pûğpûğ itaybit gu ocejum. Adeayû bit itaybit cîcâ ocejum. Ocetabêğ mabuk a'gu eyju ocejojom.

— Pauloyû o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe pûğpûğ.

Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka gu ma bit ip. ¹⁰ Pûğ em ocemuğycûğcûğ warara'acat. Soat em pit ocecokkok oceju e'em. Pûğpûğayû xe ocedadaibot. Adeayû muwexaxan pit oceju ibubut adeat puximayûm kawên idipat kay itabut ip puye. Adeayû xe oceju ka'ûma kuğ. Deus xe bit soat kuğ oceju.

¹¹ Oceburereyû, Corinto ka beayû, eykukpin cîcâ ocexe. Iba'arêm gu juk adi ocejekawên eyweju—ocekawên ojuy iap tag acâ. Eykukpin cîcâ ocexe iap kuy oceğuwên eywebe. Eykay jîjâ oceju. ¹² Ocebu'u gu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk adi eybu'u epesop ocekey. ¹³ Okpot eju kawênwên pimân puxim òn kawênwên eyweju. Eybu'um gu juy epesop ocekey. Apên oceju eykay jîjâ iap puxim cuy eyju dak ocekey epesop.

¹⁴ Jesus kay'ûmayû eju cîcâ gu juy epeku. Iba'ore cûğ ma jekuku'ukat pe jeburere am warêmtağ ma jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia dağ jekuku'ukat pe jeburere am kabiok tag jekuku'ukat eju. ¹⁵ Iba'ore Cristo ebekit pe pûğ tag ma jewağuy am Satanás ebekit eju. Iba'ore itabucap pe itabut'ûmat ağuy dağ jewağuy am. ¹⁶ Iba'ore Deus tuk'a be cucu'ukat pe jeburedam deusbaro duk'a be cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju, ibiôğbuk omuy wuywebe buye. Itabêğat omuy wuywebe. Imên Deus cuk adi o'e:

Ixejû eju juy oğuy, i. Ixejû binûnpe juy oğuy, i. “Ên acâ Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyû eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷ Imênpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixejû juy epeyepere, i. Ixejû xewi juy epeyewede, i. Ikêrêat mujurûğrûğ'ukat ekukuap puxim gu juy epeku, i. Ixejû buxim gu jekukum pima bit, òn jeymudot okay, i. ¹⁸ Òn oce eyebay, i. Okpotpoyûm epesop. Odaxiyûm tak epesop, i.

Imên cuk adi wuykukukat o'e kuyje—soat podi ma ya'ôbacaat o'e.

7

¹ Imên Deus e'em wuywebe, oburereyû, oxe ikukpinayû. Xipat cîcâat ûm pin wuywebe. Imênpuye ikêrêat mujurûğrûğap cuy acepere! Ikêrêat kay gu juy ğebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemuşinat soat em ikêrêat kukap puxim.

² Ocekupin cuy epesop ocekuğ! Ikêrêm gu bit oceju soat knğ—xipan acâ. Warara'acat muymuy gu oceju. Warara'acat muğyukukukum gu dak oceju xipacat puap ojuy ocewe-beam. ³ Iboam òn e'em “Xipat gu eyju ocexe” i'e am gu. Imên ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cîcâ ocexe. Eyxe bimaap co'in ma òn wetabêğ pima, we'û buje dak, soat em ma òn ğebum eykay buye. ⁴ Wetabut cîcâ eykay. Xipan òn eyawêğmuwênuwên soat em warara'acat pe. Ogyukuku jîjâ ade xipat'ûmat jebapukpuğ ma'gu ocewebe. Yobog cîcâ òn ocokcokap kuğ.

⁵ Macedônia eipi be ocajêm puje, ocejebodoy'ûma. Xipat'ûmat o'jebapukpukpuk ocewebe soat kaka dağ pima. Oca'òkixiğ cîcâ juk adi osodop ip ocekat'ûmayû. Ocepararan ma juk adi a'gu ocejukuku. ⁶ Deus pit iguyçûğat mucokcokok'uk. Ixe juk adi oca'òmucan Tito ajêm puje. ⁷ Oca'ôca juk adi oce'e yajêm puje. Yajêm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Gebum cîcâ ip eykay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iguyçûğ cîcâ o'e ip jebure kay—ikêrêat o'ğugê'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — “Paulo cedağ ma juk adi ocawêwêm” i'e'em ip — i dak cuk o'e ocewebe. Iboap awêğ co buje biğ ma ococokkok cîcâ oce'e.

⁸ Darem ma juk adi eyğuyçûğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, eymukorêmaptap co buje.

— Xipat gu o'e owebe iboaptup mubararak am imukorêmaptap — i'ûmgu òn pit e'em owebe ma.

Tupco buje juk eyğuyçûğ epesop iam wetaybit pima kuka juk òn tak oğuyçûğ oce. ⁹ Oğuyçûğ ğû òn pit. Eyğuyçûğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay gu bit ocokkok. Imênpit eybu'u juk adi a'gu epesop ikêrêat muğê âm òn eymuğuyçûğ puye. Ibo

buye ocokcok. Deus ma juk eymuğuyçüçüg eymubu'unap ojuy ikêrêat kay. Imênpuye cûğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰ Deus wuymuğuyçüçüg wuyubu'unap ojuy ikêrêat kay wuy'eap puxim. Ikêrêat kuk am wuybu'un puje ixè wuydaxijojom. Ixè be wuydaxijo buje wuyğuyçüçüg acepere. Wuyocokcok ma acesop. Deus kay'umat iğuyçüçüg puje bit, ibu'u ğu ikêrêat kuk am. Jepereap kay ğu. Biğ ma cekay. Deus tak ixè idaxijo ğu ma. Soat em Deus wi wüy ma jeenuy je'ü buje. ¹¹ Deus pit eyğuyçüçüg o'ğuwexat xipacap eywebeam. Gebum cuy epesop iboap kay. Itapuruğayüm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekiwatpi ğu iam. Eyetakoma jîjâ juk adi epesop ixè kay—ikêrêat muğëğ'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikêrêat muğëap puxixim. Gebum cîcâ juk epesop wa'ö kay.

— İpiat cuy asupi'ajoat ikêrêat o'ğugëiat pe — i juk epe'e eyewewebe. Imêneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpi ğu iap.

¹² İbodup cuk otupmubararak ixè ağokatkat awëaptup ojuy ixè be ikêrêat muğëap epereap ojuy. Tupmubarararağ pima cebay kay dak ğebum oğuy, jebay mubuyxi'üm'üm o'e buye. Cebay kay ğebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuğëbuap ojuy Pauloyü ikukpin cîcâ ocexe iap kay. ¹³ Ococokcok cîcâ juk adi ocekukpin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cîcâ osunuy xipan cîcâ juk adi ixè epejukuk puye. İcokcok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocokay yajëm puje, ocemucokcokcoğ cuk adi osunuy eyawëğmuwënuwën ocewebe. Imênpuye juk adi biğ ma ococokcok oce'e. ¹⁴ Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cîcâ ip puye — i juk oce cebe.

Wa'ö dağ ma xipan cuk adi ixè epejukuk. Omudapxin ğu eyju. Soat em icëmân òn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cîcâ — i juk adi ocece cebe.

Wa'ö dağ ma juk adi xipan ixè epejukuk.

¹⁵ — Wa'ö kay küyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cîcâ juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboğan pin ğu osodop ip—obuywan pin acâ ip osodop — i dak o'e ocewebe.

Ixè Tito ğebum cîcâ xipan cîcâ juk adi okuk ip iap kay. Imênpuye biğ ma eykukpin cexe. ¹⁶ Ocokcok cîcâ eykay, soat em eya'ö dağ eyju e'em puye.

8

¹ Okitpitpiyü, Deus cuk adi xipacat o'ğümğüm Jesus kay itabucayü be—Macedônia eipi watwat pe. Ocejü a'ğü eymutaybin ojuy iboam. ² İpiat o'supi'ajojo jîjâ ip jetabucap puyxijom. İcokcok ip yobog cîcâ ip o'e imênpit. Ade jîjâ o'ğümğüm ip tadaybotbocayü be, tadaybot cîcâ ğu ma'ğü ixeyü dak. ³ İüm pucat ip o'ğüm. İbodi ma dak ip o'ğüm. Oca'öbi ğu ip o'ğüm—jekpiwatpin ma.

⁴ — Ocejü dak cuy oceğüm ocedinheiro eywebe tujowat am Judéia eipi watwat peam—ıtabucayü beam—ıadabotbocayü beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biğ ma — Ocejü dak cuy oceğüm — io'e ip.

⁵ Tüybe yopit ma je'ğüm ip iân oce'e. Yoboğ ma ip o'ğüm. Koap ip o'jewëüm wuykukukat pe. Wuykukukat a'ö kay küyjobit pin cîcâ osodop ip. Oca'ö kay dak küyjobit pin cîcâ ip osodop.

⁶ Dinheiro üm pin cîcâ ip osodop ocewebe iap awëğ cocom pima, eykay juk ocenop ğebum. Imênpuye juk ocejekawën Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeğuxipan imuju am tadaybotbocayü be — i juk adi o'e ixè Tito eywebe. Imênpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeğuxipan apën cuk adi epe'e iap tağ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayü be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷ Warara'acat podi ma eyju ade ikuğ. Warara'acat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acat podi ma dak eyetaybit Deus ekawën muwën âm. Ade ey'in tak itaybit cîcâyü. Warara'acat podi ma dak eyju warara'acat puywatwan. Warara'acat podi ma dak ocekukpin eyxe. Imêneju:

— Warara'acat podi ma dak eycokcog cuy epesop eyedinheiro üm âm tadaybotbocayü be — i oceju e'em eywebe.

⁸ — Eyedinheiro juy epeğüm tadaybotbocayü be — i'ümğü òn pit e'em eywebe. Wa'öbi ğu juy epeğüm. Warara'acat pit icokcok cîcâ iüm âm cebe ip. Eywebe iüm puje, itaybit je'e ip icëmân Corinto ka beayü xe ocetek pin cîcâ iam tadaybotbocayü. ⁹ Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuğ iam. Kuyje soat kuğ osunuy, kabi be bima. İjodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcog eydop am teibogat kuğiat puxim.

¹⁰ Gasü òn jeyawë eyedinheiro epeğuxipan iam. Koapat koato bima:

— Ocedinheiro juy oceğuxipan imuju am tadaybotbocayū be — i juk adi epe'e'e eyewebe.

Eybu'um ğu juy epesop ğasū bit imuxipan am. Warara'acayū iūm ojuy awap, eyju bit cuk adi iūm ojuy epesop. Tadaybotbocayū buywan ojuy juk adi epesop.

¹¹ — Ga'a aguxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewebe.

Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro ūm ām. Gasū bit eybu'um ğu juy epesop imuju am. Eycokcog cuy epesop imuxipan am. Ade ikug iap wiwim ğu juy epesop. Epeguxipan cuy ajo eyju ikug iat. ¹² Eycokcokap tomuju iūm puje xipat Deus xe—yoboğ pima, yopit pima dak xipat ma. Ajo wuyju ikug ğu iat ojuyju ğu Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴ Obu'u ey mudadaybotbocan warara'acayū ibubut ade i'e am. Gasū eyju ade ikug. Ixeyū bit ikug ğu. Imēnpuye cedag ma eywebe eyedinheiro'in iūm ām cebe ip—eybubut mu'ē'ē ām cebe ip. Eyju ğu kuka yopit ikug pima, ixeyū ğu kuka o'ğu'ē'ē eywebe. Imēn imu'ē'ē'm pima, jewejojo'in ma kuka epe'e ikug. Ka'ūma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'ūma ma dak kuka ade ikugiāt o'e. ¹⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ade o'jatiat cepoyat kug ğu dak o'e, i. Yopit ma o'jatiat tak ikug ma o'e, i. Imēn e'em tup imu'ē'ē'ukayū muwēğuwēn.

¹⁶ Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cīcā. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat — i ōn e'em Deus pe. ¹⁷ “Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” io'e buje, — Hm hm. Oju juy ğaxin ma — io'e. Iju pin o'e. — Ixeyū juy oyawē cedinheiro ūm ām — i juk o'e. Taobikuy jījā osunuy eyjom. ¹⁸ Wara'at tak wuykitpit oceğuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayū xe, itaybit cīcā kawēn idipat muwēn ām puye. ¹⁹ Jesus kay itabucayū ixe o'taē oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusalém ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cīcā ocece iap mubapuk am tadaybotbocayū be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cīcā ip wuykukukat kay itabucayū iap mubapuk am soat pe. Imēnpuye:

— Ka'ūmğu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'iaiyū.

²⁰ Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'ğu warara'acat pe “Pauloyū dinheiro'in ma o'ju'uk jewebeam” i'e an. Imēnpuye warara'acayū ocetujowat oceweju ocemuyap puxim. ²¹ Cūğ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acā ğu. Soat etabutpe ma oceku pin cūğ ma.

²² Imēnpuye wara'at wuykitpit cuy oceğuju eykay. Kuy juk adi ixe ocesubuyxijojo ade em. Imēnpuye ocetaybit cīcā ixe soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cīcā eykay. Imēnpuye:

— Corinto ka watwat tak jedinheiro jeeğūm ma tadaybotbocayū be — i'e em ixe.

Imēnpuye ixe eyjo pin cīcā eybuywat am imuju am. Ibūrū ma oceğuju eykay wuykitpitpiyū. ²³ Tito obure jījā. Ixe kapikpiğ oweju eybuywatwan. Ixeyū wuykitpitpiyū cum ceweju eykay. Itabucayū a'ōbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kug. ²⁴ Eykay yağem puje juy ikukpin epejukuk ip. Imēnpuye soat itabucayū itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyū ikukpin cīcā iam.

— Corinto ka watwat xipat cīcā iap ocetobuxik apēn soat em Pauloyū e'em iap tağ — i je'e ip.

9

¹ Obu'u oce warara'acayū bit jedinheiro mujum itabucayū be Judēia eipi beayū be iaptup mubararak am eywebe, ² kuy eyju dak ixeyū buywan pin puye.

— Tadaybotbocayū buywan pin ip wuykitpitpiyū Grécia eipi beayū — i kuy juk oce Macedōnia eipi beayū be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin—koopat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip.

Ade ixeyū'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³ — Corinto ka beayū kuy juk jedinheiro o'ğuxipanpan ocewebe tujowat am iūm ām tadaybotbocayū be — i juk adi ocece cebe ip.

Eyedinheiro muxipan'ūm pima bit, kuka juk eyju wawēğmukērērēn. Imuxipan'ūm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayū eğuwēn ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawēn mukērērēn ān eywebe. Imēnpuye wuykitpitpiyū juy oğuju eykay eywebe imuxipan'ūmap puxim. ⁴ Oweju Macedōnia eipi beayū ajēm puje, ocesūsūn kuka oce'e eykay, eyedinheiro muxipan'ūm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysūsūn ma epe'e te'e ma ocetabut eykay buye. Ōn tak kuka osūsūn ma oce “Corinto ka beayū jedinheiro muxipanpan je'ğūm” i, te'e ma ocece buye. ⁵ Imēnpuye ixeyū wuykitpitpiyū oğuju eykay. Oajēm awap ma oğuju ip eybuywat am soat muxipan am. Epeguxipan cuy apēn cuk adi epe'e'e iap tağ. Oajēm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayū jedinheiro o'ğūm iūm pin puye iam. Warara'acat a'ōbi ğu o'ğūm ip iam itaybit je'e ip—jekpiwatpin ma ip o'ğūm iam.

⁶ Ade ġu taidada'ukat yopīt ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. Gebum cuy epesop iboap kay. ⁷ Eybu'u iūm pima bit cuy epeġūm ġu. "Eġūm cuy" i'e'em pima dak, epeġūm ġu. Eyukpiwatpin ma juy epeġūm. Būru poro iūm pin cuy epeġūm. Jecokcoġ iūmūm'ukat kay jġā Deus. ⁸ Deus pe bit iūm put eywebe eyemukaypinput. Soat je'ġūm eywebe. Soat em epesop eyemukaypinput kuġ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'ġūm eywebe. Cepoyat kuġ tak epesop iūm ām warara'acat pe—xipan i'e am ip cebe. ⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus yopīt ġu iūmūm tadaybothocayū be yoboġ ma, i. Soat em xipan ip ikug, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁰ Deus tarekrekata iūmūm wuywebe taida am. Kadai muaypapan tak wuywebe i'o am. Imēnpuxim eywebe dak ade ma je'ġūm eyemukaypinput. Soat em epesop cepoyat kuġ tak. Ixe buxim eyju dak yopīt ġu epeġūm tadaybothocayū be—yoboġ ma. ¹¹ Cepoyat kuġ ma epesop soat em ixe xipan eykuġ puye. Ibubut adeayū buxim epesop warara'acat pe iūm ām. Imēnpuye:

— Bay, xipāt cġā ēn! Corinto ka beayū ade juk o'ġūm Pauloyū be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybothocayū—Judéia eipi beayū.

¹² Eywebe iūm puje, tadaybothocayū buywatwan epeseop—Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ēn xipāt — i je'e ip Deus pe, epeġūm puye.

¹³ Iccokkok cġā je'e ip.

— Bay, ka'ūmġu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ġu iūmūm ip Corinto ka beayū — i je'e ip cebe. — Soat em tadaybothocayū buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay jetabucap mubapukpuġ cġā ip ocebuywatwan pima, warara'acat puywatwan pima dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawēn taġ cġā ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴ Imēneju soat em jekawēnwēn jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puye.

— Bay, ēn xipan cġā ocekuġ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ġu juk ocekuġ ip Corinto ka beayū dak. Ocekuġpin cġā juk ip ocekuġ, kuy bima ēn ixeyū ikukpin ejukuk puye — i je'e ip Deus pe.

¹⁵ Icēmān Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuġ. Teimuweġūn pa'oreatei iūmat puxim jekpot o'ġudot wuykay. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma ēn xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

10

¹ Ōn Paulo. Deus omudot eymutaybin am. Deus a'ōbi ōn jeyawē. Apēn Cristo wuyawēwēm iap puxim ma ōn tak wa'ōkadidim ma jeyawē. Ixe Cristo ya'ōkadidim ma wuykuġ. Xipan ma wuykuġ. Eyju bit:

— Paulo ya'ōpuruġ ocemukorēmreēm wūy ocewi bima. Ijasūn ocece bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

² Obu'u wa'ōpuruġ eytukorēm ām. Warēmtaġ mabuk eyju jekukum pima bit, wa'ōpuruġ ma ōn jeymukorēm.

— Paulo Deus a'ōbi ġu jekukum—ja'ōbi acā—jewekay acā ġebum itabut ūmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe pūġpūġ ey'in.

Wa'ōpuruġ ma omuymuy'ukayū oġukorēm eykay wajēm puje. ³ Ijodi wuyju dopdom itabut'ūmayū parakpe. Wuya'ōbacaam ġu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. ⁴ Ijodiat a'ōbacaap kuġ ġu wuyju bit jekukum, Deus a'ōbacaap kuġ acā. Ixe a'ōbacaam acā Satanās a'ōkayayū a'ōbacaap aceġūm. Wuyju ya'ōbacaap kuġ pima, wuya'ōmuyipit pa'ore cebe ip Deus kay'ūmayū be. ⁵ Yobogan pin ip. Wuymubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jaġuybi ma jewa'ōxikxiġ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'ōbacaap kuġ pima bit, ixeyū a'ōxikap aceġūm. Aceġuymūġ ip. Mūġ ma jeedop ip. Imuymūġ puje adeayū itabut je'e Deus kay. Cristo a'ō kay dak kūyjobin jeedop ip. ⁶ Koap ixe a'ōbacaam ōn jeymubikuy kūyjobit am Cristo a'ō kay. Eyekūyjobin puje, ipiat acesupi'ajoat soat pe kūyjobit'ūmayū be.

⁷ Kacūġ taġ acā eyju pūġpūġpūġ aġ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Ōn acā Cristo a'ōbi jekukum—Pauloyū bit ka'ūma — i. Ixe juy jeenuy jewaġuyġuy Cristo a'ō dak paxi ōn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'ōbi jekukum.

⁸ — Wuykukukat cuk onaē eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe.

Obisūsūn ġu oce iboap muwēn ām guto eywebe. Icēmān ōn cemunaē. Ya'ōbbiat ōn. Ixe juk onaē eytukorēmreēm'ukan ġu—eybuywatwat'ukan acā. Eybuywat am cuk onaē biġ ma eyju kūyjobit am Deus biōġbuk a'ō kay. ⁹ Eymupararan pin ġu ōn wemudupmubararaktum cartadum. ¹⁰ Okay'ūmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'ōpuruġ ocemukorēmreēm jemudupmubararaktum — i. — Ocece bima bit, ya'ōkadidim ocekuġ — i dak aco'i je'e. — Ya'ġjo pin'ūma dak ocece warēmtaġ kawēnwēn puye — i dak aco'i je'e napa ma.

11 Wūy òn eywi bima wemudupmubarararaktup eyweju òn kawēnwēn iap co'i ma je'e. Itaybit je'e ip iboam okay'umayū—ocemuymuy'ukayū.

¹² Pūḡpūḡ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuḡ — i. — Ixeyū bodi ma oceju bit xipacap kuḡ — i'umḡu òn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'ūma ma. Jaḡuybin ma ip e'em: — Cedaḡ cīcā oceju jekukum — i.

Deus aguy daḡ ḡu ip jewaḡuyḡuy—jaḡuy daḡ acā. ¹³ Deus ocemujum'um pima:

— Deus a'òbi oceju jekukum — i'umḡu bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujum iap taḡ acā oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju—eymutaybit am Deus ekawēn. ¹⁴ Deus cuk ocemuju eyka kay. Imēnpuye juk adi Deus a'ò kay kūyjobin ocesop, eykay ocajēm puje. Eykay juk ocajēm kawēn idipat muwēn ām eywebe—Cristo muwēn ām eywebe. ¹⁵ Warara'acayū dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawēn. Imēnpuye:

— Oceju acā juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'umḡu oceju e'em.

Biḡ ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Gasū ma oceju kapiḡ eyweju biḡ ma Cristo ekawēn muwēn ām soat pe. Gasū ma oceju eymutaybin ojuy. Imēnpit poma Deus ocemujummatka kay acā oceju. ¹⁶ Eyka be imuwēn epere buje, eyka bodiatka kay oceju imuwēn ām. Ka'ūma ma buk kawēn idipat o'ḡuwēn iatka be oceju. Imēnpuye “Paulo bit kawēn idipat muwēnuwēn kuy o'ya'ijoyo'iyāyū be acā” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipat cīcā oceju bit” i'umḡu juy ace, i. “Ocekukukat acā xipat cīcā” i acā juy ace, i.

¹⁸ “Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'ūma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11

¹ Yadaodaot puxim òn kawēnwēn eyweju. Imēnpit cuy eyukpiceḡēm ḡu epesop okay. Āḡ puk cuy ocekawēn eyweju. ² Apēn Deus yaḡuybabi'um eykuḡ iap puxim òn tak waḡuybabi'um eykuḡ. Eybay buxim òn tak waḡuybabi'um eykuḡ. Aḡokatkat eju o'jepo ḡu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumūḡām o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumūnmēn'umat soat kay ḡu—jewadip kay acā. Imēnpuxim obikuy eywebe Cristo kay jījā ām warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat taḡ eyisu eydop am. ³ Waḡuybabi'um eykuḡ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay ḡasū. Jewexe ḡu eyju cekay. Warara'acayū bit eyaḡuymuwarururunap ojuy. Eymuḡuykuku ojuy ip. Cristo kay ey'eap epereap ojuy ip. Imēnpuxim Satanás Eva o'ḡuḡuykuku kuyje. ⁴ Oceju juk adi Jesusat oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayū bit Jesus iwaruat muwēnuwēn eywebe. Te'e ma eycockok ixeyū ekawēn kay. Oceju juk adi Deus biḡbuk oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayū bit ibiḡbuk iwaruat muwēnuwēn eywebe. Inaka te'e ma eycockok ixeyū ekawēn kay. Oceju juk adi kawēn idipat acā oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayū bit kawēn iwaruat muwēnuwēn eywebe.

— Ijop ma kawēn idipat — i napa ma e'em ip eywebe.

Inaka te'e ma eyetabut ixeyū ekawēn kay.

⁵ Eyxe bit ixeyū warara'acat podi ma ya'òbuyxi jewexe ma'ḡu ip Deus emumujuyū. Òn pit ixeyū jo'i ma wa'òbuyxiap kuḡ. ⁶ Òn pit wetaybit cīcā ḡu imēnpit kawēn ām. Wetaybit cīcā bit apēn òn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷ Òn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima ka'ūma ma ojat eyxewi imuwēnuwēnaptem. Imēnpit:

— Paulo ya'òbuyxiat ḡu aco'i teihem'ūma kapikipḡ puye — i'umḡu juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ḡu imuwēn ām eywebe. ⁸ Òn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beay'itabucayū. Jewexe ma òn cuk adi tujupa'am'um oḡuy ixeyū xewi teihem'ūma imuwēn ām eywebe. ⁹ Wuykitpitpiyū juk adi oajēm Macedônia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukaypinput. Imēnpuye ka'ūma ma juk adi ojojuy eyxewi. Ikuḡ'um pima dak “Dinheiro'in puk” i ḡu oce eywebe. Pūḡ em tak ka'ūma ma. Kuy bima dak juk adi ojojuy ḡu ma dinheiro eyxewi. Gujjom tak ojojuy ḡu ma. Pujū dinheiro ojojuy eyxewi? Ka'ūma em ma. ¹⁰ Abu ideidaat owebe? Ka'ūma ma. Teihem ḡu òn pit kawēn idipat muwēnuwēn soat pe Grécia eipi watwat pe. Icēmān òn e'em. Napapa'ukat ḡu òn, Cristo a'òkayat puye.

¹¹ — Ēn iojuyjuyū ḡu ocexewi oceukupin ḡu exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe. Eykukupin cīcā oxe. Deus itaybit iboam.

¹² — Pauloyū jo'i oceju dak kapikipḡ — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Òn pit teihem ḡu kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye ibo i'e ba'ore cebe ip,

imuwēnuwēnaptei bubum ip puje. Guyjom tak teihem ġu oġuwēnuwēn. ¹³ Ixeyū bit icēmān ġu Deus emumujuyū. Jewexe ip Deus emumujuyū.

— Ya'ōbi oceju dak Deus ekawēn muwēnuwēn — i e'em ip napa ma. Warara'acayū muġuykukukum ip oceju dak Cristo emumujuyū iam.

¹⁴ — Apēn kuka itabut o'e ip imuġuykuku'ukayū a'ō kay Corinto kay beayū? — i'Ūmġu ōn pit e'em owebe ma.

Satanās pit cewemuwexat put Deus ekawēn tojtjot'ukat co'ian. Deus ekabia daġwiat co'ian cewemuwexat put wuyumuġuykuku ojuy. ¹⁵ Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muġēġē'ukat co'iaiyūm wuyumuġuykuku ojuy. Ipi'ūm puje bit, xipat'ūm cīcāat je'jat ip wuyumuġuykukuapteim. Cedaġ ma Deus ideida cebe ip.

¹⁶ — “Paulo yadaodao,” i'ūmġu juy epe'e — i ōn e'em waram eywebe. Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'ġjom ma epe'e. Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū buxim ōn tak e'em eywebe “Xipat cīcā ōn” i. ¹⁷ Wuykukukat a'ōbi ġu ōn kawēnwēn eywebe ġasū bit—wukpiwatpi ma. “Xipat cīcā ōn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma ōn tak kawēnwēn. ¹⁸ Warara'acayū e'em — Xipat cīcā ōn — i eywebe, ya'ōbuxian pin ip eyxe buye. Imēnpuxim ōn tak: — Xipat cīcā ōn — i oce eywebe. ¹⁹ Jewexe ma eyetaybit cīcā. Yadaodaoayū jo'iaiyū kay jġā bit eyju! ²⁰ Eyaġuy'ūm cīcā. Ixeyū kay jġā eyju, ya'ōpuruġ cīcā ma'ġu eytujum ip; eymudadaybotbon ma a'ġu ip; eymuġuykukukum ma a'ġu ip; warēmtaġ ma a'ġu ip eykuġ; eyukpiokakakam ma a'ġu ip eykuġ. ²¹ Oceju bit cuk a'ġu ocesūsūn ocesop eykuk am imēn.

Warara'acayū e'em: — Xipat cīcā ōn — i eywebe. Ixeyū buxim ōn tak jeymukūyjo ōn ġasu ōn xipat cīcā iam. Eyetaybit ōn yadaodaoat puxim kawēnwēn iam.

²² — Hebreuyū bit oceju icēmān — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyū.

Ōn tak ibiat ma.

— Israel naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

— Abraão naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

²³ — Cristo buywatwat'ukayū bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyū bodi ma ōn pit Cristo buywatwat'ukat xipacat. Ixeyū bodi ma juk adi ocekapikpik cīcā Cristo beam, yadaodaoat puxim ma'ġu ōn kawēnwēn ġasū eywebe. Ixeyū muđmđmap podi ma juk adi omuđmđmđm ip daomūnmūnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muġēġēbum. Ade em ma oje'ū pinpin. ²⁴ Cinco em Judeuyū kukuk'ukayū wukxabiokaka ixee muġēġēbum—icaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip—39 em ma. Soat em ip ibūri em ma wukxabiokaka. ²⁵ Ebpūġ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pūġ em cuk adi wabuġbuġ ip wita'am okay itakomaayū. Ebpūġ em cuk adi oakōmkōm tibogati be kobexixi epiriġ puje—odujowat ojuyat epiriġ puje. Pūġ em pit tibi'adopa daġ ojeku—kabiabun, iximabun tak. ²⁶ Soat kaka daġ cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiōm ukā be bima adi oje'ū pin tibog puje. Ibukurukayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadipyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop—Judeuyū kukuk'ukayū. Judeu'ūmayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ū pinap cocom cuk adi ojekukuku ikaboġatka dag, uk'a'ūmat taġ tak, tibogcīcāati dag tak. Jewexe obureyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷ Soat em cuk adi ocekapikpik cīcā. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap taġ. Xexen'ūma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ūmġu, odotiūm tak, oxexecap'a'ūmġu dak. ²⁸ Imēn ma ōn jekukum ipiatpi'ajojom. Waġuybabi'ūm tak itabucayū kuġ—soat ka beacat kuġ—Jesus ekawēn kayayū kuġ cedaġ ma paxi a'ġu ip jekukum iam. ²⁹ Itabucat warēmtaġ ma oeku bima, ōn tak ixē buxim ma oġuyctġ kuka oce. Ikērēat muġē buje dak, ōn tak waġuybabi'ūm cīcā oce ip ikuġ.

³⁰ Ade em wa'ōbaca'ūmap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cīcā ōn” i'e ojuy bima, wa'ōbaca'ūmap kuka oġuwēn. ³¹ Deus itaybit ōn napa ġu e'em eywebe iam. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ēn xipat — i wuyju e'em cebe—Deus pe.

³²⁻³³ Ōn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imēnpuje jeka wiwi'ukayū o'ġuju jeka ekorara exīntbi wiwi ma odaomūnap ojuy. Obureyū bit cuk adi odaxijo. Paġeiro'abog pe ip omukop ika ekorara tok taġwi. Imēn ocanapōn waoka ojuyacat xewi—Aretas a'ōbi ika kukukat xewi.

— Xipat cĭcā ōn — i warara'acat pe. Imēnpit puk jeymukūyjo ōn xipat cĭcā ōn iam. Ade ma juk adi ojojo wexey jo'iat pe idip cĭcāat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'gubapukpuk owebe omutaybit am. Iboap cuy oġuwēn xipat cĭcā ōn iam eymukūyjo am. ² Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay—bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Ōn xe'e odujuu? Wexeybi ġu xe'e odujuu? Wetaybit ġu toto. Deus acā itaybit. ³ Dao ma juk adi odujuu ikadip cĭcāatkay kay Deus tūytūyapka kay.

Ōn xe'e odujuu? Wexeybi ġu xe'e odujuu? Wetaybit ġu toto. Deus acā itaybit — i ōn e'em waram.

⁴ Kawēn idip cĭcāat cuk adi oya'ġojo ibodi. Imuwēn pa'ore eywebe iboap. Ka'ūmġu wuya'ō kawēn iboam eymukūyjo am.

⁵ — Xipat cĭcā ōn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojo buye. Imēnpit obu'u imēn i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'ōbaca ġu iap.

— Xipat cĭcā ōn — i'ūmġu oce warara'acat pe. — Wa'ōbuyxi ġu ōn — i acā oce cebe ip.

⁶ “Xipat cĭcā ōn” i'e pin pima bit wadaodao ġu kuka oce. Napa ġu kuka oce eywebe. Icēmān kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojo. Wekawēn tak cuk kuy epeye'ġojojo. Ōn xipat ġu ma'ġu eyxe bima bit, “Xipat cĭcā ōn” i ġu oce eyaġuymuwarurun am okay i'e am.

⁷ I dip cĭcāat cuk adi ojojojo wexey jo'iat pe. Imēnpuy:

— Jeweweju yobogan pin cĭcā aco'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imēnpuy soat em ōn jekukum owātaxipi jewexe obogan o'eap puxim. Ipiatpi'ajojom ōn jekukum. Deus a'ōbi acā Satanás cuk omuwātaxipin. Deus a'ōbi ma owātaxipi ōn jekukum jewexe obogan o'eap puxim.

⁸ — Owātaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe. Ebpūġ em cuk a'ġu oce cebe imēn.

⁹ — Oju'uk ġu ewātaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit ōn xipan jekuk — io'e. — Wa'ōbacaap oġūm ewebe — io'e. — Wara'at kay ġu bit eguy — io'e. — A'ōbaca'ūm pima, biġ ma wa'ōbacaap ejat — i juk o'e owebe.

Imēnpuy wa'ōbaca'ūmap kuġ ma ocokcok.

— Wa'ōbaca ōn pit — i'ūmġu ōn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'ōbacaap ūmūm owebe wa'ōbaca'ūm puy. Imēnpuy ocokcok cĭcā wa'ōbaca ġu ma'ġu. ¹⁰ Soat em ocokcok ōn e'em wa'ōbaca ġu ma'ġu; okay'ūmayū dak a'ġu omuymuy ma; yopit ma dak a'ġu ōn jekukum ikuġ; itabut'ūmayū dak a'ġu ipiatpi'ajojom owebe; xipat'ūmat tak a'ġu jebapukpuġ owebe. Imēn ma ipiatpi'ajojom ōn jekukum Cristo a'ō dag ōn jekukum puy. Inaka soat em ocokcok ōn e'em. Wa'ōbaca'ūm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm owebe buye.

¹¹ Xipan kuka a'ġu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan ġu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuy yadaodaoat puxim ōn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ūma jo'i ma ōn eyxe. Jewexe Deus emumujuyū bit ijo'i ip eyxe. Ajo muġēġēm ip imuġē ba'ore owebe iat? Ka'ūma ma. ¹² Ōn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oġubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oġubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēġbēġ epesop ijojom idip cĭcā eyxe buye. Wukpiceġe ġu juk adi oġuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop ōn Deus emumujuy iam Deus emumujuy acā iboap mubapukpuġ puy. ¹³ Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ūmūm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat—itabucayū. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk ġu oġuy eyxewi. Apēnpuy “Paulo jemumukaypinput ojujuy'uk ġu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay ġu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.

Imēn ġu bit cuy epe'e. Eykay ma'ġu ōn.

¹⁴ Xepxep em cuk ojeku eyjom. Gasū dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuaptei epeteida ġu. Eydinheiro kay ġu ōn. Eykay acā ōn okay am. Webekitkit puxim eyju. Bekitkiyū ma jedinheiro muxipanpan ġu jebay beam, jexi beam tak. Aġokatkayū bit jedinheiro muxipanpan jekpotpoyū beam, jedaxiyū beam tak. ¹⁵ Ocokcok cĭcā soat obubut ūm ām eywebe eybuywat am. Obu'u ġu we'ū ām tak eybuywacap ojujuy. Biġ ma ōn eykay e'em. Eyju ġu xe'e biġ ma okay ġu e'em?

¹⁶ Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmān wuyedinheiro aġu'ūm ġu Paulo beam — i.

Pūġ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuġuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

¹⁷ Eymuġuykukuap ojujuy ġu dak obureyū juk oġuju eykay. ¹⁸ Tito juk oġuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oġuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebun? Ka'ūma ma! Ōn,

Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedağ ma oceju jekukum. Warara'acat muğuykukuku'uk gu oceju.

¹⁹ — Pauloyū jewedayoyom ocewebe, yobogan pin puye — i te'e ma eyju e'em. Jewedayoyom gu oceju bit. Cristo a'ōbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyū, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acā. ²⁰ Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i ōn jeydobuxik. Apēn ōn cekay iap co'i gu aco'i ōn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma odobuxik. Apēn eyju cekay iap co'i gu aco'i eyju odobuxik. Jawa'ōxikxiğ aco'i ōn jeydobuxik, eyetabtkarey dak eyewewekay, eyetakomāmā dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju gebum gu—eyewewekay acā. Jewemuymuy aco'i ōn jeydobuxik, eyekawēnkērē dak, yobogan pin tak. Pūğ tağ gu dak aco'i eyju jekukum—wara'at tağtağtağ ma. Imēn ōn eydobuxik puje oğuycūğ cīcā oce eykay. Jeymukorēm tak ōn. Owebe eymukorēm puje eyju dak eyğuycūğcūğ epe'e. ²¹ Waram eykay wajēm puje oğuycūğ cīcā oce eykay. Pūğ gu ey'in cuk adi ikērēat o'ğugē kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'ok osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikērēat muğēğēap kug. Ceperē ba'ore ma cebe ip. Imēnpit iğuycūğ'ūma e'em ip ikērēat muğēğēap kay. Ibu'u gu o'e ip ikērēat muğē ām. Imēnpuye oğuycūğ cīcā oce Deus etabutpe ikērēat kay acā eyju gebum puye, ade em ma'gu ōn eyawēwēm. Deus omugebu ajo gu ōn iap kay.

13

¹ Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram guto ōn eyjo ojuy. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Pūğ pe warara'acat muwara buje wuyetabut gu cekay, i. Xepxepayū be, ebapūğayū be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i.

Imēnpuye koap cuy bit ōn jeymukorēm. Xepxepayū, ebapūğayū a'ŷo'um pima bit, ōn jeymukorēm gu. ² Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajēm puje wa'ōdim gu ōn jeymukorēm—wa'ōpuruğ ma. Abu itabotaidabotbon je'e eykay? Ka'ūma ma. Kuy bima ade em cuk adi ocece eywebe imēn. Gasū dak guto imēn ma oce. Imēn ma ōn e'em soat kuy bima ikērēat o'ğugē'iyayū be. Soat pe dak ey'in imēn ma ōn e'em ikērēat muğēğē'ukayū be. ³ Eyetaybit epe'e ōn Cristo a'ōbi e'em iam. Eyetaybit guğūn gu epe'e iboam. Eyetaybit cīcā ma. Cristo ya'ōbaca'um gu eykug—ya'ōbacam ma. Soat em ja'ōbacaap mubapukpuğ eywebe. ⁴ Korosa be je'ū buje ya'ōbaca'um osunuy. Gasū bit itait ma'guto o'e. Deus ixē'um o'gutait ja'ōbacaam soat podi ma ixē ya'ōbaca buye. Ipi dag pima oceju dak ixē buxim oca'ōbaca gu. Ceweju mūğ'i bima bit, ya'ōbacaap kug oceju e'em. Eybuywat am tak ya'ōbacaap kug oceju.

⁵ Eyekukuap kay juy gebum epesop Cristo ekawēn tağ paxi oceju jekukum iap kay. — Wuyetabucap tağ paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe.

Cristo a'ōbacaap kug tu eyju jekukum? Jewexe du eyju Cristo ebekitkiyū? Eyetabucap epere'um pima, eyetaybit cīcā Jesus Cristo wuywebe nuyunuy iam. ⁶ Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ju iam. Icēmān Cristo ekawēn tağ oceju jekukum.

⁷ — Bay, soat em cuy Corinto ka beayū buywatwan eğuy ixeyū be ikērēat muğēap puxim — i ōn e'em Deus pe.

Imēn ōn e'em cebe warara'acayū be “Pauloyū cedağ ma Corinto ka beayū o'gutaybitbin” i'e'eap ojuy gu—eywebe cedağ ma jekukuap ojuy acā. “Pauloyū warēmtağ ma Corinto ka beayū o'gutaybitbin” i warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸ Abu kuka kawēn icēmat tak o'gu'um? Ka'ūma ma. Imu'um pa'ore. Iba'ore gu bit ocewebe kawēn icēmat tağ oceku am. ⁹ Eyju eyetabut cīcā bima, oceccok oce'e oca'ōbaca gu ma'gu warara'acayū xe. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eğūm Corinto ka watwat pe ikērēat kay'umayūm je'e am — i oceju e'em Deus pe.

¹⁰ Wajēm awap eymukorēmmap mubarararağ ōn wajēm puje dak eymukorēmap puxim. Obu'u wa'ōpuruğ eymukorēm ām wuykukukat a'ōbi. Ixe juk ja'ōbacaap o'ğūm owebe eymukorēm ām gu—eybuywat am acā. Owebe o'ğūm eybuywat am biğ ma kūyjobit am jebiōgbuk a'ō kay am.

¹¹ Ibūrū ma buk, okitpitpiyū. Soat em cuy epesop gebum ikērēat muğēap puxixim. Eya'ōpicūğcūğ wa'ō kay. Jawağuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'um cuy epesop eyewekūğ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kug xipan am. Ixe dak wuyağuy mubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹² Epewewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat oxeayū itabucayū.

¹³⁻¹⁴ — Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū burerem cuy eğuy soat em — i ōn e'em Deus biōgbuk pe. Ibūrū ma.

GALÁCIA EIPI WATWAT PEAPTUP PAULO EMUMUDUPMUBARARAKTUP

1-2 Galácia eipi watwat, cartadup mubararag òn eywebeaptum—Jesus Cristo kayayù beaptum. Òn Paulo. Ijodiat gu juk onomuwā Jesus Cristo emumujum. Deus warara'acat pe gu onomuwāat Jesus Cristo emumujum.

Jesus Cristo ma juk o'e owebe: — Wekawēn muwēnuwēn'ukan cuy ece — i. Ixe eбай dak imēn o'e owebe—Deus ma. Ixe Deus waram Jesus Cristo o'gutait ce'ūap tomukadi. Kato mujujum òn eywebe ijudup pe. Soat e'em kato' i eywebe oxeacat tak—Jesus kayacat—wuykitpitpiyù.

³— Bay, xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyù aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁴Cristo oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Oe'ū wuywebe Deus kay'umat ekukuap tag wuyekuap puxim. Jeweweju ma oe'ū. Oe'ū Deus bikuyap tag—wuyebay bikuyap tag.

⁵Imēneju:

— Bay, soat podi ma ēn edipap kuḡ — i juy ace Deus pe. — Bay, soat podi ma a'òbaca — i dak cuy ace cebe.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

⁶ Waḡuybabi'um'um cīcā eykuḡ! Ibun gu eyetabut Deus kay. Gaḡin ma jeyaḡuyba'um cekay. Kuy gu juk eyetabut epesop cekay. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm. Jekpot kukap co'i xipan eykuḡ—Cristo kukap co'i. Eyju bit eybu'u ḡuto epesop cekay. Warara'acat ekawēn kay dak eyju gasū bit.

— Ijop ekawēn kawēn idipat ocexe — i eyju e'em te'e ma.

⁷ Warara'acat ekawēn pit kawēn idipat gu—Jesus ekawēn acā. Warara'acayù bit eymu'ukpiceḡēn oju. Eymubu'un oju ip Jesus ekawēn kay. Cristo ekawēn muwarururun oju ip. Imēnpuye waḡuybabi'um'um cīcā eykuḡ. ⁸ Kuy juk adi kawēn idipat oceḡuwēn eywebe—Jesus ekawēn. Gasū bit kuka wara'at ekawēn ma oceḡuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka oce'e eywebe napa ma.

Imēn oce'e buje, Deus kuka ocemuju ipiat'ajojoap kay. Gasū bit kabi bewiat kuka wara'at ekawēn o'ḡuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka o'e eywebe napa ma. Imēn i'e buje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ⁹ Kuy juk iboap oceḡuwēn eywebe. Imēnpit ḡuto waram oceḡuwēn eywebe. Kuy bima juk adi eyetabut epesop kawēn idipat kay. “Ijop ekawēn ma kawēn idipat” i'e'em napa ma wara'at ekawēn ma imuwēn puje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ¹⁰ Òn pit ijodiat mucokcok pin gu oce. Deus mucokcok pin acā òn pit. Warara'acayù be “Paulo xipat cīcā” i'e'eap kudadam gu òn. Ijodiat mucokcok pin pima, kuka Cristo a'ò kay kūyjobican gu oce!

¹¹ Okitpitpiyù, ijodiat ekawēn muwēnuwēn gu bit òn. Ijodiat ekawēn gu ma i ḡuto òn e'em eywebe. ¹² Ijodiat gu juk kawēn idipat o'ḡuwēn owebe. Ka'ūma ma juk omutaybitbin ijodiat pit. Jesus Cristo acā juk adi omutybitbin.

¹³ Judeuyù etabucap co'i wetabun puje, juk adi ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayù be. Kuy eyetaybit apēn cuk adi ojekukuku iam. Wetakoma jījā juk adi oḡuy ixeyù kay. Yaoka ojujuy ip cuk adi oḡuy. Imēn cuk adi ojekukuku Jesus Cristo odopabijuk'um pima.

¹⁴ Waḡuywaḡoyù bodi ma juk adi wetabut oḡuy Deus kay. Judeuyù babim cuk adi wetabut oḡuy. Cebodi ma ip we'ajojoyù'um'um ekawēn tag cuk adi jeku ojujuy oḡuy.

¹⁵ Deus pit cuk onaē jekawēn muwēn ām, warara'acat podi ma ixē xipan okuḡ puye. Okap awap ma juk onaē. ¹⁶ Ixe juk jekpot o'ḡubapuk owebe.

— Okpot cuy eḡuwēnuwēn Judeu'ūmayù be — i juk adi o'e owebe. — Kawēn idipat cuy eḡuwēnuwēn cebe ip — i juk adi o'e o webe.

Imēn i'e buje, ka'ūma kay ma juk oju wawē ām. ¹⁷ Jerusalém ka be dak cuk oju gu Jesus emumujuyù eju kawēn ām—kuy bima Deus o'taē'iyayù eju kawēn ām. Ixeyù be wawē ām gu juk oju. Arábia eipi kay bit cuk oju. Guyjom acā juk ocepit Damasco ka kay. ¹⁸ Ebaḡūḡ koato kap puje juk oju Jerusalém ka kay Pedro jom. Xepxep esemana ma juk adi oḡuy cexe. ¹⁹ Warara'acayù bit cuk ojojojo gu Jesus emumujuyù. Tiaḡo acā ḡuto ojojojo—wuykukukat Jesus kitpit acā.

²⁰ Napa gu òn e'em eywebe. Deus ojojom ijudup mubarararaḡ pima.

²¹ Pedro eju wekawēn epere buje, Síria eipi daḡ cuk adi ojekukuku, Cilícia eipi daḡ tak. ²² Imēnpuye Cristo kay itabucayù ojojojo gu ip—Judéia eipi watwat—wara'at ka daḡ òn jekukum puye. ²³ Warara'acat ekawēn pit cuk ip o'jojojo kuy.

— Paulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat wuywebe — i'e'em warara'acayū itabucayū jewewebe. — Jesus kay wuyetabucap mu'um ojuy osunuy — i'e'em ip. — Gasū bit ixē dak Jesus muwēnuwēn o'e! — i'e'em ip. — “Jesus kay juy eyetabun epesop!” i'e'em ixē ma — i'e'em ip.

²⁴ Wawēg co buje:

— Bay, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip Deus pe. — A'ōbacaam cuk Paulo egutabun ekpot kay — io'e ip cebe.

2

¹ Catorze koato kap puje, ocepit Jerusalém ka kay. Barnabé eju oju. Tito dak otujowat oweju. ² Ibo ka kay oju “Jerusalém ka kay juy eju” i juk adi Deus o'e owebe buye. Jesus kayayū kukuk'ukayū o'je'awero wa'ijo am. Warara'acayū eju gu juk ocekawēn—ixeyū eju acā. Apēn cuk adi kawēn idipat oguwēnuwēn Judeu'ūmayū be iap oguwēn cebe ip. Apēn cuk adi ixeyū ogutaybitbin iap tak oguwēn ma. Obu'u juk adi oguy ixeyū be “Te'e ma juk adi egutaybitbin ip cedag'ūma ēn imutaybitbin puye” i'e am owebe. ³ Wuykitpit Tito juk otujowat owebe. Judeu gu ixē.

— Teku juy ataypu'agobixeedakacat wuydobuyū'um'um pabi dag—Deus ekawēn tag — i'umgu o'e ip itabucayū kukuk'ukayū ma—Judeuyū ma.

⁴ Warara'acayū bit oom oce'aweroroap'a be, o'gukūyo gu ma'gu ip. “Oceju dak ocetabun Jesus kay” i napa ma e'e'ukayū oom ip ocekawēn co am oca'ōxikap ojuy. Jewemukorēm ojuy ip.

— Teku juy ataypu'agobixeedakacat wuydobuyū'um'um ekawēn tag — io'e ixeyū ma. — Apēnpuye dak eybu'u wuydobuyū'um'um pabi dag jekum Jesus eju mūg'i eyeku buje? — io'e ip ocewebe. — Imēn cūg gu Deus xe — io'e ip ocewebe. — Wuydobuyū'um'um pabi dag cuy epeku, Jesus kay a'gu eyetabun ma — io'e ip ocewebe.

⁵ Ixeyū ekawēn kay gu bit oceju—pūg em tak ka'ūma.

— Ha'a wuydobuyū'um'um pabi dag cuy ajeku cūg ma wuy'e am Deus xe — i'umgu juk adi oce'e oceju bit.

Imēn oce'e buje, kuka juk kawēn idipat oceguwarurun. Ijo'i gu kuka juk o'e. Imēn oce'e buje, eymuguykuku kuka juk oceju.

⁶ Igo'a be o'je'awero ip itabucayū kukuk'ukayū. Soat xe ya'ōbuyxi ip osodop. Yobog gu ip oxe bit ijodiat pit. Deus kacūg kay gu ag—badi acā. Iisuan gu ixeyū bit omutaybin.

— Wara'an pit cuy egutaybin Judeu'ūmayū — i'umgu o'e ip owebe. ⁷ — Deus cuk Paulo o'jomuy kawēn idipat muwēn am Judeu'ūmayū be. Judeuyū be bit Pedro o'jomuy kawēn idipat muwēn am — io'e ip jewewebe.

⁸ Deus ja'ōbacaap o'gum owebe jekawēn muwēn am Judeu'ūmayū be. Ixe emumuju ōn. Judeuyū be bit jekawēn muwēn am ja'ōbacaap o'gum Pedro be.

⁹ — Deus Paulo mujujum jekawēn muwēn am Judeu'ūmayū be — io'e ip itabucayū kukuk'ukayū—Tiago, Pedro dak, João dak.

Imēnpuye juk ip obumukug. Barnabé bumukug tak ip jeburerexi ip puye.

— Judeu'ūmayū be eyju ma juy Jesus ekawēn epeguwēnuwēn. Oceju bit cuy Judeuyū be oceguwēnuwēn — io'e ip. ¹⁰ Pūg ma ip ocemuģebu. — Gebum cuy epesop tadaybotbocayū kay—tabucayū kay—ocexeyū kay — i juk o'e ip ocewebe. — Dinheiro'in cuy epeģudot cekay ip, ka'ūma kuģ puye — i juk o'e ip ocewebe.

Ōn tak ocokcok cācā oce imudot am.

¹¹ Guyjom ma Pedro oajēm ocekey, oceju Antioquia ka be bima. Ōn pit xeku ogukorēm warara'acayū etabun ma, warēmtaģ ma jekukum puye. ¹² Tiago jebureyū o'ģudot ocekey. Antioquia ka be ip oajēm. Ixeyū ajēm'um pima, Pedro jekōnkōn'uk osunuy itabucayū eju—Judeu'ūmayū eju—Judeuyū babi dag jekuku'uk'ūmayū eju—tayıpu'agobixeedakatkat'ūmayū eju. Tiago bureyū ajēm puje bit, ibu'u o'e jekōn am ceweju ip—Judeu'ūmayū eju. Iparara osunuy Judeuyū buxim—“Judeu'umat jedaypu'agobixeedakacan cuy cūg ma i'e am Deus xe, itabut ma'gu ip Jesus kay” i'e'e'ukayū buxim. ¹³ Imēnpuye Pedro buxim o'e ip warara'acayū Judeuyū. Pūg tag ma oeku ip jeweweju Judeuyū. Jeparara pibun ibu'u o'e ip Judeu'ūmayū eju jekum. Barnabé dak ixeyū buxim iparara o'e. Pūg tag ma oeku Judeuyū eju. Judeu'ūmayū eju bti ibu'u o'e jekum jeparara pibun. ¹⁴ Cūg gu o'e ip jekukum. Kawēn idipat tag gu ip jekukum o'e. Iboap co buje juk ocekawēn Pedro eju warara'acayū etabutpe.

— Ēn Judeu — i juk oce cebe. — Inaka Judeu'umat co'i ēn jekukum — i juk oce cebe. — Judeu ekukuap puxim gu ēn jekukum — i juk oce cebe. — Apēnpuye dak ēn e'em Judeu'ūmayū be “Judeuyū babi dag cuy epeku!” i? — i juk oce cebe.

¹⁵ Oceju bit Judeuyū ocekapap pin ma.

— Ikêrêat mujurûgrûg'ukayû Judeu'ûmayû — i oceju e'em, ocedobuyû'ûm'ûm ekawên tag gu ip jekukum puye.

¹⁶ Wuyju bit kuy wuyetabut Jesus Cristo kay. Deus xe wuyju cûg ma wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag wuyekuap tomuju gu—wuyetabucap tomuju acâ. Deus xe wuyju cûg ma wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag jekukum puye gu—wuyetabut puye acâ. Ka'ûma ma cûg ma Deus xe jedobuyû'ûm'ûm ekawên tag jekuap tomuju.

¹⁷ — Cristo kay wuyetabun puje acâ cûg ma acesop Deus xe, wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag jekukum gu ma'gu wuyju — i wuyju e'em.

Imên i'e buje, ibapuk e'em soat pe Judeu'ûmayû jo'i ma wuyju dak ikêrêat muğëğë'ukayû iap. Ibu'u gu paxi Cristo je'e wuywebe ikêrêat muğë am? Ibu'u ma! Cedağ gu cexe. Ijo'i gu cexe.

¹⁸ — Wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag wuyekuap tomuju gu wuyju cûg ma Deus xe—wuyetabucap tomuju acâ — i'e'e'uk cuk adi oğuy. Imênpuje “Wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag cuy ajeku cûg ma wuy'e am Deus xe” o'e buje, kuyat wekawên kuka ocepere, wuydobuyû'ûm'ûm pabi dak kuka oğupubutbun. ¹⁹ Iba'ore owebe cûg ma i'e am Deus xe wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag wekuap tomuju. Deus ekawên tup cocom cuk wetaybin iboam. Iba'ore soat pe wuywebe soat iboap ekawên tag jeku am. Wuydobuyû'ûm'ûm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cûg ma Deus xe ibima apëğâm Cristo oe'û korosa be? Ka'ûma am ma! ²⁰ Jekpiwan ma Jesus oe'û korosa be owebeam iap kay wetabut pima, obikuyap tag gu on jekukum. Cristo biðğbuk omuy owebe. Kuyje wekukukuap kuy ocepere. Deus ipot kay wetabucap eju on jekukum ġasû bit. Ixe ipot jekpiwan ma oe'û we'ûap puxim, okukpin cîcâ cexe buye. ²¹ Deus ibikuy soat kuk am xipan.

— Okuğ gu juy! — i'ûmgu on pit e'em cebe. On pit imên gu e'em. Wuydobuyû'ûm'ûm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cûg ma Deus xe ibima, apëğâm Cristo oe'û korosa be? Ka'ûma am ma!

3

¹ Galácia eipi watwat, eyağuyba'arêm cîcâ! Abu dak cuk eymuğuykuku? Abu dak cuk eymubu'un kawên icemat tag eyekuap puxim? Apên Jesus Cristo oe'û korosa be iap cuk adi oceğuwên eywebe. Ibaпуğ ma juk adi oceğuwên eywebe. Imênpuje juk adi eyetabut cîcâ epesop cekay. ² Püğ gu buk oğuwên eywebe. Deus jebiðğbuk o'ğum eywebe wuydobuyû'ûm'ûm ekawên tag eyekuap puye gu! Ibiðğbuk oôm eywebe apên Cristo oe'û iap ekawên eyetaybit puye; iboap ekawên kay eyetabut puye dak. ³ Eya'ôbacaam gu juk epesop Deus ebekitkiyûm—Deus biðğbuk a'ôbacaam acâ. Gasû bit:

— Wuya'ôbacaam ma ixe a'ô dağ ajeku — i eyju e'em te'e ma.

Eyağuyba'arêm cîcâ dak epesop. ⁴ Kuy bima juk adi eyetabut cîcâ epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'gu ip eywebe itabut'ûmayû. Gasû bit xe'e jeybu'un cekay? Te'e ma du juk adi ipiat epesupi'ajojo? Iba'ore! ⁵ Deus cuk adi jebiðğbuk a'ôbacaap o'ğum eywebe. Ixe a'ôbacaam wuywebe i'e ba'oreat cuk adi epeğubapukpukpuk soat etabutpe. Ja'ôbacaap o'ğum eywebe wuyawewêap ekawên tag eyju jekukum puye gu. O'ğum eywebe eyju Deus ekawên kay jîjâ buye, cekawên kay eyetabut puye dak.

⁶ Abraão etabucap puxim eyju dak cuk adi eyetabut epesop Deus kay. Imên Deus Abraão o'ğuwên: — Ixe juk adi itabut cîcâ osunuy okay — i. — Imênpuje cûg ma osunuy oxo i.

⁷ Ixe-buxim itabucayû Abraão naxeğebitbicayû Deus xe, Judeuyû gu ma'gu ip. Iboam cuy eyetaybin. ⁸ Deus cuk adi o'e jewebe ma:

— Gujyom cûg ma jeedop ip oxo warara'acayû dak—Judeu'ûmayû — i. — Itabun puje ip cûg ma jeedop ip oxo Judeuyû jo'i ma — i juk adi o'e jewebe ma.

Imênpuje imên e'em Deus ekawên tup:

“On ma xipacat oğum soat ka watwat pe, ên etabut okay buye,” i'e'em Deus Abraão be, i. Imên Deus kawên idipat o'ğuwên Abraão be xipacat um awap soat ka watwat pe. ⁹ Abraão itabut cîcâ osunuy Deus kay. Imênpuje Deus xipacat o'ğum cebe. Ixe-buxim soat itabucayû dak xipacat jeejat Deus xewi.

¹⁰ Imên e'em Deus ekawên tup:

Wÿ ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuyawewêap ekawên tag jekukum'um pima, soat ekawên tag jekukum'um pima, i.

Imênpit iba'ore soat pe wuywebe soat ekawên tag wuyeku am wuyawewêap ekawên tag. Imênpuje:

— Xipat gu eyju oxo — i'e'em Deus soat pe— “Wuyawewêap ekawên tag wuyeku buje acâ cûg ma acesop Deus xe” i'e'e'ukayû be.

¹¹ Deus cuk adi o'e:

— Eyetabut okay bima acâ, cûg ma epesop oxo — i.

Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye ġu cūğ ma acesop Deus xe. Imēntak e'em Habakuque ekawēn tup—kuyjeat ekawēn tup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn tup:

Tabucat ma cūğ ma Deus xe, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹² Imēnpit itabut'umat tak wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy. Imēntak e'em Deus ekawēn tup:

Wuyawēwēap ekawēn tağ jekuku'ukat acā cūğ ma jeenuy Deus xe—soat ekawēn tağ jekuku'ukat, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹³ — Xipacat ġu ēn oxe — i'e'em Deus soat pe—ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be.

Cristo bit oe'ū apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap teida am. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Korosa eju ibamupayaat wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom ikērēat kuğ puye, i.

Korosa eju bima: — Wūy ma juy eğuy owi ipiat'ajojom ikērēat kuğ ēn puye — io'e Deus Jesus pe.

Wuywebe ġu imēn o'e. Jesus pe acā imēn o'e, apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap kuğ puye.

¹⁴ Deus o'e Abraão be: — Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i.

Jesus Cristo kay Judeu'umayū itabun puje, Deus xipacat je'ğūm cebe ip. Xipacat je'ğūm cebe ip korosa eju Cristo apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap o'tujowat jewebe buye. Imēnpuye Deus jebioğbuk muðmòm wuywebe wuyetabut puye. Imuðmòm wuywebe apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ.

¹⁵ Okitpitpiyū, apēn jebapukpuğ soat kabia wuywebe iap tağ ðn jeymutaybin. Abu wuybubut je'jat wuye'ū buje iaptup mubararak pin pima, wuyju wuybutet mubarararağ ixedup pe. Wuybure dak jebutet mubarararağ ixedup pe. Xepxep putet mubararak puje, iba'ore warara'acat pe iboaptup ekawēn mupubut am. Iboaptup ekawēn muwarurun am tak iba'ore ma cebe ip.

¹⁶ — Xipacat oğūm ewebe, enaxegebit pe dak — i juk adi o'e Deus Abraão be.

“Enaxegebitiyū be” i'ümğū e'em ibodup. “Enaxegebit pe” i acā e'em. Adeayū be ġu kuka xipacat o'ğūm. Pūğ pe ma kuka o'ğūm—Cristo be ma. ¹⁷ Imēn ðn e ojuy eywebe. Deus cuk kuy o'e Abraão be:

— Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i. — Soat em wa'ð dağ ðn e'em — i juk o'e.

Ğūyjom acā wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn Moisés pe ixē be imuwēn ām jebekitkit pe—430 koato kap puje ma. Wuyawēwēap ekawēn muwēn puje bit:

— Obu'u oce xipacat ūm ām Abraão be ġasū bit — i'ümğū o'e Deus. — Apēn cuk oce cebe iap tağ ġu oce ġasū bit — i'ümğū o'e.

¹⁸ Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye Deus xipacat ūmūm wuywebe bima, apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ ġu kuka o'ğūm wuywebe. Imēnpit Deus xipacat o'ğūm Abraão be “Xipacat oğūm ewebe ēn etabut okay buye” io'e buye. Deus ja'ð dağ e'em soat em.

¹⁹ — Apēnpuye dak Deus wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn Moisés pe? — i du eyju e'em owebe?

Ōn jeymutaybin. Wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn wuyumtaybit am ajo Deus bikuyap tağ ġu iam. Ğuyjom kuka Abraão naxegebit o'kap—Jesus Cristo. Deus xipacat kuka o'ğūm cebe ja'ð dağ. Ikap'um pima bit, kuy juk adi wuyetaybit ajop soat ipi juacat kuyjobit'um ip Deus a'ð kay iam. Deus ma o'jekawēn Abraão be.

— Xipacat oğūm ewebe — i juk o'e cebe.

Wuyawēwēap ekawēn muwēn pin pima bit, ijodiatat eju ġu o'jekawēn. Koap jekawēn tojotot'ukayū be o'ğuwēn. Ixeyū o'ğudot jekawēn muwēn ām ijodiatat pe. Ijodiat ma ġuwēn iboap wuywebe. ²⁰ Wuyju warara'acat mujujum wuybure kay imukūyjo pin pima. Imēnpuxim Deus ixeyū o'ğudot ijodiatat mukūyjo am, ixeyū be “Ha'a, ijop ekawēn tağ cuy ajeku” i'e am. Deus pit pūğ ma. Wuyju imujuap wiwim ġu Deus, ja'ðbi ma e'em puye. Wuywebe bit iba'ore imuju am. Iba'ore wuywebe “Ēn imēn ece'e. Ōn tak wara'at tağ oce” i'e am Deus pe, ixē mujujum ġu wuyju buye. Ja'ðbi ma: — Xipacat oğūm ewebe — i juk o'e Abraão be.

²¹ — Eyetabun puje acā cūğ ma epesop oxe — i'e'em Deus.

— Cūğ ma epesop oxe eyawēwēap ekawēn tağ eyeku buje acā — i dak tu e'em wuywebe? Xepxep ekawēn tağ tu Deus e'em wuywebe? Ka'uma! Deus pe wuy mucūğ put wuyawēwēap ekawēn muwēn ām ibima, “Eyawēwēap ekawēn tağ eyeku buje acā cūğ ma epesop oxe” i kuka juk o'e Deus wuywebe. ²² Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Soat ipi watwat ikērēat kuğ, i.

Iba'ore soat pe wuywebe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku am—soat ekawēn tağ. Imēnpuye pūğat kay wuyetabun puje acā cūğ ma acesop Deus xe—Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Soat ixē kay itabucayū xipacat jeejat Deus xewi “Xipacat oğūm soat pe itabucacat pe” io'e Deus puye.

²³ Kuy bima juk adi wuyetaybit gu ajop wuyetabut am. Warara'acat pe wuymutay-bicat wiwim cuk adi ajop wuyetabut am Jesus kay. Taomümmünat puxim cuk adi ajop wuyawewēap ekawēn tağ jeku ojuy. ²⁴ Bekitkit puxim cuk adi ajop. Bekicat kukat puxim wuyawewēap ekawēn wuykuğ osunuy. Ikukat bekicat muküyjojom ixe be warēmtağ ma jekuap puxim. Imēnpuxim wuyju dak wuyawewēap ekawēn tağ cuk adi ajekuku warēmtağ ma wuyekuap puxim. Cristo ajēmap wiwim cuk adi ajop. Yajēm'isum cüğ ma acesop Deus xe Cristo kay wuyetabucam acā.

²⁵⁻²⁶ Gasū bit wuyetabut Cristo kay. Mūğ'i wuyju ceweju. Ixe kay wuyetabun puje bekitkit puxim gu ajop. Deus ipotpoyū ma ajop yaypanayū buxim. Imēnpuye wuyawewēap ekawēn tağ gu ajeku gasū bit. Bekicat ikukacecat puxim gu wuyju. ²⁷ Eyetabun puje, kuy juk eymubatisasanat "Jesus eju mūğ'i ojeku gasū bit" i'e am soat pe. Gasū bit Cristo eju mūğ'i eyju jekukum. Cristo buxim epeku. ²⁸ Cristo eju mūğ'i jekukum pima, Judeu, Judeu'umat tak weğūğün ma ip jekukum. Tei'üma kapikpik'ukat, teibubum kapikpik'ukat tak weğūğün ma ip jekukum. Ayacat, ağokatkat tak weğūğün ma ip jekukum, Jesus Cristo eju mūğ'i jekukum pima.

²⁹ — Xipacat oğüm enaxegebit pe — i juk adi o'e Deus Abraão be. Cristo eykukat. Imēnpuye Abraão naxegebitbicat eyju Deus xe. Imēnpuye xipacat epejat Deus xewi apēn ixe juk adi o'e cebe iap tağ.

4

¹ Gebum cuy ajop apēn ipotpoyū jebay bubut pum iap kay.

— Yaypan pima acā okpot soat obubut je'jat jebubun — i'e'em cebay.

Yaypan'üm pima bit, jebay eju kapikpik'ukat co'i ma ipot. Yaypan pima acā soat kuğ jeenuy—jebay bubut kuğ. ² Yaypan'üm pima, warara'acayū bekicat kuğ imuküyjojom. Warara'acayū cebay bubut kuğ, cebay ekawēn tağ ma. ³ Bekicat yağuy'üm bekin pima. Bekitkit puxim wuyju dak ajop wuyetabun'isum Jesus kay. Tübye wuyawewēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cüğ ma acesop Deus xe iän cuk adi ajop. ⁴ Imudocap kabia ajēm puje, Deus jekpot o'ğudot ijodi. Wuyjo'i o'kap ayacat'uk pewi. Wuyawewēap ekawēn tağ cuk adi oekukuku Judeu buye.

⁵ — Iba'ore ocewebe soat ekawēn tağ jeku am ocawewēap ekawēn tağ — i'e'e'uk ajop Deus pe. — Apēntak cüğ ma acesop cexe? — i'e'e'uk ajop wuyewewebe. Jesus pit e'em wuywebe:

— Wa'öbacaap oğüm eywebe—eyawewēap ekawēn tağ eyku am gu—Deus ebekitkiyüm eye'e am acā! — i.

⁶ Ixe Deus cuk jekpot biöğbuk o'ğüöm wuywebe "Eyju dak okpotpoyū" i'e am wuywebe. Imēnpuye:

— Bay! — i wuyju dak e'em cebe Jesus a'ö nomuju. — Bay — i'e'em wuyju ibiöğbuk a'öbi.

⁷ Deus eju kapikpik'ukayū gu a'gu eyju. Ipotpoyū ma eyju. Imēnpuye soat je'ğüm eywebe jekpotpoyū be iümümäp.

⁸ Kuy bima juk adi eyetaybit gu epesop Deusan. Warara'acayū kay juk adi eyetabut epesop. Tübye iteyū ma deusyū iän cuk adi epesop. ⁹ Gasū bit eyetaybit Deusan. Ixe dak o'e itaybit eyjum. Apēnpuye dak waram eyetabut pin ma'ğuto deusbaroyū kay? Te'e ma kuka eyetabut epesop cekay ip. Wuybuywan pa'ore ip cebe itaybit'üm puye. Te'e ma du ixeyū a'ö kay epe'e'ğuto? Eyağuyba'arēm! ¹⁰ Tübye cüğ ma acesop Deus xe kabia muxipanpan pima iän eyju e'em, kaxi muxipanpan pima dak iän, koato muxipanpan pima dak i'an eyju e'em. ¹¹ Wağuybabi'üm'üm cica eykuğ. Te'e ma du juk adi ocekapik kawēn idipat muwēnuwēn eywebe? Wağuybabi'üm'üm cica eykuğ.

¹² Oklitpitpiyū, Cristo a'ö kay küyjobin cuy epesop obuxim. Ön tak eybuxim ya'ö kay. Ön cuk adi eyburem oğuy. Eyju dak cuk adi warēmtağ gu epesop okuğ. ¹³ Koap weku buje, kawēn idipat epeya'jjojo gu buk. Ön pit cuk oju imuwēn am eywebe owātaxipi buye. Oju gu wara'at ka kay. ¹⁴ Eyağuybabi'üm'üm cuk adi epesop okuğ owātaxipi buye. Owātaxipiäp waywayway gu juk adi epesop.

— Paulo kay gu oceju soat em iwātaxipi buye — i'ümğu juk adi epe'e'e. Eyduk'a be juk adi eyju okuk. Xipan cuk adi eyju okuk kabi bewiat kukap puxim—Deus ekawēn tojtjot'ukat kukap puxim—Jesus Cristo kukap puxim. ¹⁵ Eycokcoğ cuk adi epesop okuğ. Okay jjiā juk adi epesop. Apēnpuye dak epe'e okay gu gasū bit? Iba'ore'üm pima eyeta kuka juk epesutaüm owebe wetam. ¹⁶ İcēmän acā juk adi ocekawēnwēn eywebe. Apēnpuye eyju gasū okay gu?

¹⁷ Jewexe ma ip eykay ixeyū warēmtağ ma eymutaybitbin'ukayū. Eymu'ağuyba'arēm ojuy ip okay'üm am. Ibu'u ip eywebe okay am. Ibikuy ip jewekay i'e am apēn kuy bima okay jjiā epesop iap puxim. ¹⁸ Xipat wuywebe warara'acat kay am xipat i'e ojuy bima.

Ixeýü mu'aguyba'arém ojuy bima bit, xipat ñu kuka o'e cekay am. Iboap icēmān soat em. Eykukpin cīcā oxe, eyxe ñu'ma'ñu òn. ¹⁹ Bekitkit, eykukpin cīcā oxe. Ayacat i'itpiat puxim òn. Waguybabi'üm'üm cīcā eykuğ. Cristo ekukuap puxim eyju dak jekukum iap wiwim òn ayacat je'it kapap wiwim iap puxim. ²⁰ Waguybabi'üm'üm cīcā eykuğ. Eyxe pin cīcā oxe. Apēntak òn jeyawē?

²¹ — Moisés ekawēn tağ cuy ajeku—wuyawēwēap ekawēn tağ — i te'e ma eyju e'em. Eyetaybit tu apēn wuyawēwēap ekawēn e'em iam? ²² Gebum cuy epesop Abraão ipotpoyū kay—xepxepayū kay. Xepxep osodop ip Abraão ipotpoyū. Pūğ ma ixi tei'ūma kapikpik'ukat osunuy Abraão duk'a be. Wara'at xi bit Abraão tayxiat osunuy. ²³ Kapikpik'ukat it o'kap wuykapap puxim. Itayxiat it pit Deus a'ōbi o'kap. O'kap “Ekpon oğüm ewebe” io'e buye. ²⁴ Xepxep aoyū xepxep em Deus jekawēn o'ğuwēn jebekitkit pe iap puxim. Jekawēn o'ğuwēn jebekitkit awēwē ām. Co'a bicūğpe bima o'ğuwēn Moisés pe, Sinai'a bicūğpe bima. Wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuyayū tei'ūma kapikpik'ukat it puxim—Agar it puxim. ²⁵ Agar co'a buxim—Sinai'a buxim—Arábia eipi beat'a buxim.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju acā cūğ ma acesop Deus xe — i te'e ma e'em pūğpūğayū. Agar it puxim ixeyū—Ismael buxim—tei'ūma kapikpik'ukat it puxim. Jerusalém ka ixeyū Judeuyū ka. Ixeýü a'ō kayayū dak wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy cūğ ma i'e am Deus xe. ²⁶ Wara'at ka bit opop. Jerusalém ka buxim ibo ka. Kabi bewiatka bit ibo ka. Wuyju ma ibo ka watwat. Itayxiat it puxim wuyju—Isaque buxim.

— Cūğ ma wuyju Deus xe wuyetabut puye — i wuyju e'em.

²⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Tū'ü, ecokcoğ cuy eguy e'it'et ñu ma'ñu ēn, i. Ecokcoğ cuy eguy e'it esupi'ajo ñu ma'ñu ēn, i. Ayacat o'jepere iat iyū ade je'e—jektop eju nuyat iyū bodi ma, i. Imēn e'em Isaías emudupmubaraktup.

²⁸ Okitpitpiyū, Deus a'ōbi Isaque o'kap. Ixe buxim eyju dak ya'ōbi Deus ipotpoyūm epesop. ²⁹ Wuykapap puxim o'kapiat Deus biōğbuk a'ōbi o'kapiat kaykay jīā osunuyunuy. Ibabiwarere osunuyunuy cekay. Iwaywayway acā osunuyunuy. Gasū dak imēn ma jebapukpuğ iboap. Wuykapap puxim o'kap'iyū Deus biōğbuk a'ōbiayū kaykay jīā. Iwaywayway jīā ip. Warēmtağ ip ikuğ. ³⁰ Imēnpit, imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Tei'ūma kapikpik'ukat cuy egujēm eduk'a bewi,” i juk o'e Deus Abraão be, i. “Egujēm cuy i'it eju ma,” i. “Etayxiat it puxim ñu ixē it,” i. “Jebay bubut je'jat ñu,” i. “Etayxiat it acā je'jat,” i.

³¹ Imēneju, okitpitpiyū, gebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Tei'ūma kapikpik'ukat it puxim ñu wuyju—itayxiat it puxim acā.

5

¹ Cristo juk ja'ōbacaap o'ğüm wuywebe wuyjupinap tağ wuyeku am. Ixe a'ōbacaap kuğ cuy epesop soat em.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ cuy ajeku cūğ ma wuydop am Deus xe — i waram pit cuy epe'e ñu.

Tei'ūma kapikpik'ukat puxim ñu juy epesop waram.

² Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wekawēn kay! Òn Paulo. Judeu òn. Jesus kay bit wetabut. Òn ma jeymukūyjo. Warara'acat pe eydaypu'agobixeedakacan pima, te'e ma kuka juk Cristo oe'ü eywebeam. ³ Imēn ma òn eymukūyjojom.

— Soat ekawēn tağ cuy epeku wuyawēwēap ekawēn tağ—Moisés ekawēn tağ — i òn e'em soat pe o'jewedaypu'agobixeedakacat'iyū be.

⁴ “Cūğ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyju jekukum puye” i'e'e'ukayū wūy ma ip Cristo wi. Jetabucap kuy o'jepere ip. Ibu'u ip Deus pe xipan jekukan.

⁵ Wuyju bit wuyetaybit cūğ ma acesop Deus xe wuyetabut Jesus Cristo kay buye iam. Cūğ ma acesop cexe iap wiwim cīcā wuyju. Iboap wiwim cīcā wuyju soat em Deus biōğbuk wuya'ōmucanucan puye. ⁶ Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum pima, yobog ñu Deus xe wuydaypu'agobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'üm pima dak. Yobog pit cexe wuyetabucap acā. Wuyetabut pima xipan tak acejewekuk.

⁷ Kuy juk adi eyetabut cīcā epesop Jesus Cristo kay. Abu juk kawēn icēmat kay eymubu'un? Apēn cuk eymubu'un? ⁸ Apēn xe'e ixē eyağuyмуwarurun? Deus ñu eyağuyмуwarurun. Deus ñu eymubu'un. Ixe juk eynaē cūğ ma eyeku am jexe.

⁹ — Tōm'it ma soat'a muyuhuhum—pāo'a muyuhuhuptōm. Yabog e'em — i wuyju e'em. Imēnpuxim pūğ ma warēmtağ ma eymutaybitbin pima, soat kuka warēmtağ ma epeku.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cūğ ma acesop Deus xe — i kuka o'e soat te'e ma.

¹⁰ Õn pit wetabut mabuk eykay. Wetarybit waram ġuto eyaġuysat epe'e iam. Waram ġuto kawēn icēmat kay epesop. Wetarybit iboam mūġ'i wuyju wuykukukat eju buye. Warēmtaġ ma eymutaybitbīn'ukat pe bit Deus ipiat supi'ajoat—ya'ōbuyxi'ūmat pe, ya'ōbuyxiat pe dak.

¹¹ Okitpitpiyū, okay'ūmayū te'e ma wawēġmukērērērēn.

— Paulo e'em wuywebe “Jewedaypu'agobixeedakatkan cuy epesop”, i — i napa ma e'em ip soat pe.

Kuy bima juk adi ocece iboam soat pe. Gasū bit oce ġu imēn. Imēn òn e'em pima, itakoma ġu kuka adi Judeuyū okay. Ixeyū ma e'em imēn soat pe. Õn pit e'em:

— Cūġ ma epesop Deus xe eyetabut pima Jesus oe'ū korosa be wuywebeam iap kay — i. Imēnpuye buk ip itakoma ma okay. ¹² “Jewedaypu'agobixeedakatkan cuy epesop Moisés ekawēn taġ” i'e'e'ukayū be bit:

— Epeyewedaxibada'uk cuy pūġ em ma — i òn e'em.

¹³ Okitpitpiyū, Deus cuk wuynaē wuyjupinap taġ wuyeku am. Imēnpit:

— Obikuyap taġ cuy ojeku jewemucokcokġ, Deus onaē ojupinap taġ weku am puye — i'ūmġu juy epe'e.

Eybikuyap taġ ġu juy epeku jewemucokcokġ. Xipan cuy epeyewekuk. Jewebuywatwan tak cuy epesop! ¹⁴ Imēn e'em wuyawēwēap ekawēn tup: Xipan cuy warara'acat ejukuk ewekukap puxim, i. Eywebe xipan warara'acat kuġ pima, wuyawēwēap ekawēn taġ eyju jekukum soat ekawēn taġ. ¹⁵ Ika'uat puxim jewewekuġ pima bit, kuka xipan jewewekuap epeyepere, jewemuyuy bima dak, jewawēġmukērērērēn pima dak.

¹⁶ Õn mabuk jeyawē. Eybikuyap taġ ġu juy epeku jewemucokcokġ. Āġ cuy Deus biōġbuk jeyaġuydada. Ixe eyaġuydadam pima warēmtaġ ġu kuka epekuku ikērēat muġēġēm. ¹⁷ Ajo Deus biōġbuk cekay iap ajo wuyju cekay iap ġu. Apēn Deus biōġbuk ibikuy iap puxim ġu wuyju bit wuybikuy. Apēn wuybikuy iap puxim ġu dak Deus biōġbuk pit ibikuy. Deus biōġbuk bikuyap taġ jekuku'ukat jebikuyap taġ ġu jekukum jewemucokcokġ. Imēnpuye ixe biōġbuk bikuyap taġ jeku pin pima, wuybikuyap taġ ġu kuka ajekuku—ixe bikuyap taġ acā. ¹⁸ Deus biōġbuk wuyaġuydadam pima, wuyawēwēap ekawēn taġ ġu kuka ajeku cūġ ma wuydop am Deus xe—kawēn kuyat taġ ġu.

¹⁹ Wuybikuyap taġ jekukum pima, ikērēat acā kuka aġuġē. Soat wuyetaybit iboam. Wuybikuyap taġ jekukum pima, warara'acat itop kaykay kuka ajop, warara'acat tayxi dak; ikērēat kay acā dak kuka ajop ġebum; wuyekawēnkērēm tak kuka ajop; ²⁰ deusbaroyū kay dak kuka ajop wuyetabun; wuybukaypan tak kuka ajop; warara'acat aoka pin tak kuka ajop; jewa'ōxixiġ tak kuka ajop; wuyetakomāmām tak kuka ajop warara'acat kay; wuyetabikukum tak kuka ajop soat kay; wuya'ōbuyxian pin tak kuka ajop; wuyewejak'ūm tak kuka ajop wuybureyū kay; ²¹ wuyetabutkarey dak kuka ajop; wuyka'o'om tak kuka ajop; jewetabutpe ma kuka ajop aoyū dabi'o'om peta muġēġēm pima. Wuybikuyap taġ jekukum pima, warēmtaġ ma kuka ajop. Deus soat kukukan pima, jeōm ġu ip kabi be imēn jekuku'ukayū. Imēn cuk oce eywebe. Gasū dak imēn ma òn e'em eywebe.

²² Deus biōġbuk wuyaġuydadam pima bit, ikukpin kuka warara'acat ajukukuk; wuy-cokcok tak kuka ajop soat em; wuyaġuybabibim tak kuka ajop; wuykupiceġēm ġu dak kuka ajop; wuya'ōdidim tak kuka warara'acat ajukukuk; xipan tak kuka warara'acat ajukukuk; wuya'ō daġ tak kuka ajekuku soat em; ²³ wuya'ōbuyxian pin ġu dak kuka ajop; jewawēwēm tak kuka ajop ikērēat muġēap puxim. Imēn wuyju jekukum pima, wuyawēwēap ekawēn taġ kuka ajeku—kawēn kuyat taġ. ²⁴ Jesus Cristo ebekitkiyū wuyju. Imēn wuyju jewawēwēm.

— Cristo oe'ū korosa be owebeam — i'e'em wuyju jewebe ma. — Ixe buxim oe'ūiat puxim cuy ojeku. Jewemucokcokġ obikuyap taġ ġu juy ojeku — i'e'em wuyju jewebe ma.

Imēn wuyju jewawēwēm. ²⁵ Kuy bima Deus biōġbuk wuymutaban Jesus Cristo kay. Āġ cuy ġasū bit ixe wuyaġuydada. ²⁶ Wuya'ōbuyxian pin ġu juy ajop. Warara'acat aġutakomān ġu dak cuy. Wuyetabutkarey ġu dak cuy ajop warara'acat kay.

6

¹ Okitpitpiyū, wuybure be ikērēat muġē buje, ixe juy epeyawē. Deus biōġbuk a'ō kay kūyjobicat cuy ixe yawē. Eywebe dak xipāt'ūmat imuġē ġūġūn ixe buxim. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop eywebe ikērēat kukap puxim. ² Jewebuywatwan cuy epesop. Jewebuywatwan pima, kūyjobit epesop Cristo a'ō kay. ³ Ya'ōbuyxi'ūmat “Õn pit wa'ōbuyxi. Osubuywan ġu warara'acat” i'e'em pima, jeweguykukukum. Te'e ma e'em — Cristo ebekit òn — i. ⁴ Ġebum cuy ajop wuyekukuap kay wuyetaybit am cūġ ma oceju jekukum iam, cūġ ġu iam tak. Cūġ ma jekukum pima, wuycokcok ace'e wuyekukuap kay.

— Ibo ekukuap co'i du wekukuap xipāt Deus xe? — i ġu kuka ace'e.

⁵ Soat ma juy wuyekapikap ajukuk.

⁶ Warara'acat pe Cristo ekawēn wuymutaybitbin pima, wuybubut'in cuy aḡu'ē'ē cebe wuymutaybitbinapteim. ⁷ Jewemuḡuykukukum ḡu juy epesop. Deus ya'ōmupubutpun pa'ore soat pe wuywebe. Ajo ataida iat tak kuka ajat ma. ⁸ Imēnpuxim jewemucokcokcoḡ wuybikuyap taḡ jekukum pima, ikērēat kuka aḡujurūḡ. Wuyē'ū buje Deus wi wūy ma acesop. Deus biōḡbuk mucokcokcoḡ ixē bikuyap taḡ jekukum pima bit, idipat kuka aḡujurūḡ ixē a'ōbacaan, ibiōḡbuk wuyaguydadam pima dak. Wuyē'ū buje, waram acejetait. Deus xe acesop soat em. ⁹ Wuybu'u'um ḡu juy ajop xipacat muḡē ām. Xipacat puap kabia be xipacat acejat wuybu'u'u'ūm pima. ¹⁰ Imēnpuyē xipan warara'acat kukap cuy acejepere ḡu. Warara'acat podi ma itabucayū ajukuk xipan.

¹¹ Obum ma ijudup mubarararaḡ ōn. Yoboḡ cīcā wemumubararak. ¹² Xipan jewemuwēnuwēnayū ma e'em eywebe:

— Jewedaypu'aḡobixeedakatkan cuy epesop cūḡ ma Deus xe eydop am — i. Yoboḡan pin ip. Jesus Cristo oe'ū korosa be iap muwēn pu'u jījā ip. Iparara ip Jesus Cristo kay'ūmayū ipiat supī'ajoat cebe ip iap puxim. ¹³ Jedaypu'aḡobixeedakatkan ip. Soat taḡ ḡu bit ip jekukum wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu. Eywebe jewedaypu'aḡobixeedakatkan ojuy ip, "Ade ma oca'ō kay kūyjobit" i'e ojuy ip puyē.

¹⁴ — Mēnku xipat wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe, ḡoku ḡuto — i'ūmḡu ōn pit e'em. — Wuykukukat Jesus Cristo oe'ū korosa be wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe — i acā ōn e'em.

Jesus kay'ūmat ekukuap puxim ḡu weku pin ḡasū bit. Idip ḡu o'e oxe iboap pit. Jesus kay'ūmayū dak jeku pin ḡu wekukuap puxim. Idip ḡu cexe ip iboap. ¹⁵ Wuyaguy'isu bima, yoboḡ ḡu Deus xe wuydaypu'aḡobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'ūm pima dak. Ibitbit ma. Yoboḡ pit cexe wuy'isum wuyeku am. ¹⁶ Ōn kawēnwēn Deus eju yaḡuy'isum jekuku'ukayū beam—Deus ebekitkit peam.

— Bay, ebekitkit aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy cekay ip — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Okaykay ḡu juy ip jeedop. Wa'ōmukorēm ḡu juy jeedop ip jewedaypu'aḡobixeedakatkan iam. Kuy werowero opop wukxabi daḡ ade. Iboap coco buje, itaybit je'e ip Paulo kapikpiḡ cīcā wuykukukat Jesus peam iam.

¹⁸ Okitpitpiyū, "Xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk" i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Xipan cuy jeykuk. Ibūrūn ma.

ÉFESO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Éfeso ka watwat, cartadup mubararag òn eywebeaptum. Deus ebekitkiyū eyju. Soat em eyju kŷyjobit Jesus Cristo a'ò kay, ceweju eyju mŷg'i buye. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi.

² Deus wuyebay. Jesus Cristo wuykukukat.

— Bay, Éfeso ka watwat cuy ejukuk xipan — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū aguymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³ Kabi beacat pe xipacat ūmūmap co'i ma soat em Deus xipacat ūmūm wuywebe dak. Kabi beayū buxim wuyju, Cristo eju mŷg'i wuyju buye. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā — i juy ace Deus pe soat em ma—wuykukukat Jesus Cristo ebay be.

⁴ Ipi muġē'ūm pima ma, Deus kuy wuynaē jebekitkiyūm. Cebekitkiyū wuyju Cristo eju mŷg'i wuyju buye.

— Soat taġ iisu jeedop ip oxe webekitkiyū — i juk o'e jewebe ma Deus. — Ikērēat kuġ ġu ip jeedop oxe — i juk o'e jewebe ma.

Imēn cuk wuynaē ixē xe wuykukpin puye.

⁵ — Jesus Cristo kay itabun puje, webekitkiyūm ip je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēn Deus o'e, jexe wuykukpin puye. Ibikuy osunuy wuynaē ām. Jemucokkok am cuk wuynaē. ⁶ Ipot ikukpin cīcā osunuy cexe. Imēnpit jekpot o'ġudot wuykay wuydaxijo am tei'ūmat ūmūmap puxim. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe soat em. — Soat podi ma ēn xipacat ūmūm ocewebe — i dak cuy ace cebe.

⁷ Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi Cristo oe'ū wuywebeam puye. Gasū bit ixē ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat aġuġēġē iap kay. Soat podi ma ixē xipan wuykuġ. ⁸ Ibu'u ġu xipan wuykuk am. Soat em wuykuġ xipan. Soat podi ma itaybitbit ixē. Soan ma itaybit. ⁹⁻¹⁰ — Imu'awero pin pima, soat webekitkiyū oġu'awero—soat ipi juacat, soat kabi beacat tak — i juk o'e Deus jewebe ma. — Cristo soat kukan je'e ġebuġe bit — i juk o'e jewebe ma. — Kŷyjobit jeedop ip ya'ò kay — io'e.

Kuy bima apēn imu'awero ojuy ip osunuy iap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Gasū bit iġoap o'ġuwēn wuywebe.

— Cristo soat kukan je'e — i juk o'e wuywebe. — Soat ma kŷyjobin jeedop ip ya'ò kay — i juk o'e wuywebe.

¹¹ Soat ma jebapukpuġ wuywebe Deus bikuyap taġ—apēn ixē juk adi o'e eiap taġ. Ixē juk wuynaē jebekitkiyūm Cristo eju wuyju mŷg'i buye. Jebikuyap taġ wuynaē.

— Teyūku otaē webekitkiyūm — io'e ipi muġē awap.

Imēnpuye juk wuynaē. ¹² Ocejū juk koam ocetabut oce'e Cristo kay. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat ya'òbaacaat — i ocejū e'em Deus pe.

¹³ Eyju dak cuk eyetabut Cristo kay. Kawēn icēmat co buje Cristo kay juk eyetabut epesop—kawēn idipat co buje, Deus wuydaxijojomap ekawēn co buje. Wuyju ma wuybutet mubarararag wuybubut pe ijop cuy obubut i'e am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōġbuk muōmōm wuywebe “Teyūku webekitkiyū” i'e am soat pe. Jebiōġbuk muōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e'e iap taġ. ¹⁴ Wuyetaybit ajo Deus je'ġūm jebekitkiyū be iap acejat iam ibiōġbuk kuġ puye. Ixē ja'òbaacaap ūmūm wuywebe ikērēat muġēap puxim. Imēnpuye wuyetaybit ixē xe acesop ikērēat kuġ ġu iam. Imēneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ — Éfeso ka watwat itabut cīcā wuykukukat kay—Jesus kay — i juk o'e warara'acayū ocewebe. — Ikukpin warara'acayū kuġ ip—itabucayū kuġ — i juk o'e ip ocewebe.

¹⁶ Iġoap awēġ tobuxik puje:

— Bay, ēn xipat cīcā. Éfeso ka watwat buywatwan ēn ixeyū be warara'acayū kuk am xipan — i òn e'em Deus pe.

Obu'un pa'ore ma imēn i'e'e am cebe. Soat em eywebeam òn kawēnwēn Deus eju. ¹⁷ Kawēnwēn òn Deus eju—wuykukukat Jesus Cristo ebay eju. Ka'ūma ma ixē jo'iat idipat.

— Ebiōġbuk cuy eġuōm Éfeso ka watwat pe — i òn e'em cebe.

Ibiōġbuk jeymutaybin cūġ ma eyeku am Deus etabutpe iam. Deus tak ġubapuk eywebe ibiōġbuk. Eyetaybit epesop ixem apēn ixē ibikuy eywebe eyetaybit am ixem.

¹⁸ — Bay, ixeyū juy eġutaybin soat em exe jeedop ip iam — i òn e'em Deus pe. Ixē juk eynaē soat em jexe eydop am. Cexe eydopap wiwim eyju ġasū dak.

— Ixeyū juy egutaybin xipat cīcāat eguxipan iūm ām ebekitkiyū be iam — i ōn e'em Deus pe. ¹⁹— Soat podi ma a'ōbaca iam cuy dak ixeyū egutaybin — i ōn e'em. — A'ōbacaap ūmūm soat pe ebekitkiyū be— itabucayū be iam tak cuy ixeyū egutaybin — i ōn e'em.

²⁰ Iboap a'ōbacaan ma Deus Cristo o'gutait ce'ūap tomukadi. Waram o'gutait. O'guyū kabi kay.

— Soat kukan cuy eguy oweju — io'e cebe—Cristo be. — Wağuywağōm cuy eguy — io'e cebe.

²¹ Kabi be omuy gasū Cristo. Soat podi ma ya'ōbaca ixē. Soat kabi beayū kukayū kūyjobit ixē a'ō kay acā—ya'ōbuyxiayū, ya'ōcaayū dak, kariwaayū dak. Soat ip kūyjobit Cristo a'ō kay. Gasū ka'ūma ma ixē jo'iat ya'ōbuyxi. Guyjom tak ka'ūma ma je'e ixē jo'ian. ²² Deus soat a'ōbacaap o'gu'ūm ixeyū be kūyjobit am Cristo a'ō kay.

— Soat kukat okpot — i juk o'e Jesus kay itabucayū be. — Ka'ūma ma ixē jo'iat — i juk o'e cebe ip.

²³ Wuya'a wuyjebit kukat. Wuya'a buxim Cristo dak itabucayū kukat. Imēnpuye itabucayū Cristo jebit puxim. Ixē Cristo soat em jebekitkiyū kuğ xipan—jekay itabucayū kuğ. Ixē-buxim wuyju dak soat kuğ xipan itabucayū kuğ soat kaka beayū kuğ, ixē wuykukat puye.

2

¹ Kuy bima bit juk adi eybu'u epesop Deus bikuyap tağ jeku am Deus a'ō kay kūyjobit'ūm puye, ikērēat mujurūgrūğ puye dak. ² Itabut'umat ekukuap puxim cuk adi epkekukuku ikērēat muğēğēm acā. Deus a'ō kay kūyjobit'ūmayū kukat a'ō kay epesop kūyjobit kabido dağayū kukat a'ō kay, ya'ōbacaayū kukat a'ō kay. ³ Soat wuyju dak itabut'ūmayū ekukuap co'i ma juk adi ajekukuku. Wuyukpiwatpin ma juk adi ajekukuku ikērēat mujurūgrūğ. Ajo-muğē pin wuyxe iat muğēğēm cuk adi ajekukuku. Ajo-kay wuyju jewağuy pin iap kay dak cuk adi aceğebububu. Wuykap isu ma wuycokcok ikērēat mujurūgrūğ ām ijodiat puye. Imēneju Deus itakoma osunuy wuykay ikērēat mujurūgrūğ puye. Ipiat kuka o'supi'ajoat soat pe wuywebe. ⁴ Deus pit soat podi ma itabotaidabotbot wuykay. Imēnpuye ipiat o'supi'ajoat gu wuywebe. Soat podi ma wuykukpin cexe. ⁵ Imēnpuye ixē juk adi wuymuisun. Ce'ūat puxim cuk adi acesop. Ikērēat mujurūgrūğ cuk adi ajekukuku. Ixē bit cuk wuymuisun. Kuy bima Deus waram guito Jesus o'gutait ce'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan o'gutait. Iboap a'ōbacaan wuymuisusun tak Cristo eju wuyju mūğ'i buje. Deus kuy juk wuydaxijo warara'acat podi ma xipan wuykuğ puye. ⁶ Ixē juk wuymuisun ce'ūat mutaicap puxim. Wuymuyu jexe wuydop am Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum puye.

— Kabi be soat kukayūm je'e ip webekitkiyū Cristo eju — i juk o'e Deus jewebe ma.

⁷ Ixē juk wuymuyu jexe wuydop am. Imēnpuye guyjomayū je'e:

— Deus soat podi ma xipan wuykuğ, ikērēat ağıjurūgrūğ ma'gu wuyju — i. — Ixeyū o'guyū jexe jedop am Jesus Cristo oe'ū cebeam ip puye — i je'e ip.

⁸ Deus wuydaxijojom xipan wuykuğ puye. Ixē wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Tei'ūma wuydaxijojoap. Deus emumuūm puxim wuydaxijojoap teihe gu buye. ⁹ Deus wuydaxijojom cūğ ma wuyekukuap tomuju gu. Imēnpuye:

— Deus cuk ocedaxijo cūğ ma oceju jekukum puye — i'e ba'ore wuywebe. ¹⁰ Deus cuk wuymuğē. Gasū bit cuk wuymuwexat xipacat mujurūgrūğ'ukayūm Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju buye.

— Xipacat mujurūgrūğ'ukayūm ip jeedop Cristo eju mūğ'iyayū — i juk o'e Deus jewebe ma kuyje.

¹¹ Gebum cuy epesop apēn cuk adi warēmtağ ma epkekukuku iap kay. Judeuyū gu eyju.

— Eyju jewedaypu'ağobixeedakatkacan gu—oceju acā — i'e'em ip Judeuyū eywebe.

Jejebit pe ip takatkacap kuğ oceju Judeuyū iap mubapuk am soat pe. Judeuyū xe eyokok epesop. ¹² Wūy ma juk adi epkekukuku Cristo wi kuy bima. Powatwat puxim cuk adi epesop, Judeuyū'ūm puye—Deus emunaē'ūm puye dak.

— Ōn xipan jeykuk — i juk o'e Deus jebekitkiyū be—Judeuyū be.

Eywebe bit imēn gu o'e. Deus xe soat em wuyetait acesop iap wiwim gu juk adi epesop. Eyetabut gu juk adi epesop Deus kay. ¹³ Kuy bima Deus wi wūy jījā juk adi epesop eyetay-bit'ūm ixem puye. Gasū bit cuk eydojot jetēğ Cristo oe'ū korosa be eywebeam puye. Ixē xe ma eyju dopdom gasū Jesus Cristo eju mūğ'i eyju buye. ¹⁴ Cristo wuyudinudin. Judeuyū itakoma osodop Judeu'ūmayū kay. Wuyparakpe korara opop iap puxim cewağōn'ūm ip osodop jewewekay. Cristo bit itakomaap o'gu'ūm korara muduap puxim. O'gu'ūm je'ū buje. Gasū bit pūğ kadian ma o'e ip Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Pūğ pe ma ip jewewekuğ o'e itakomaap oi'ūm puye. ¹⁵ Judeuyū itakoma osodop ip Judeu'ūmayū kay Moisés ekawēn tağ gu ip oekuku buye—wuyawēwēap ekawēn tağ gu.

— Moisés ekawēn tağ eyekukuap tomuju gu eyju cūğ ma oxe — i juk o'e Cristo bit soat pe wuywebe.

Imên cuk o'e je'ũ buje. Kuy bima Judeuyũ pũg kadi gu osodop ip Judeu'ũmayũ eju—xepxep kadi. Cristo eju mũg'i jeku buje bit, pũg kadian ma ip o'e. Yaguyisu ip o'e Cristo ip o'gudin puye. Itakoma ip jewewekay iap o'gu'ũm. ¹⁶ Wuyewewekay wuyetakomaap o'gu'ũm, korosa be oe'ũ buye. Pũg kadian ma ixex juk wuyuwexat korosa be je'ũap tomuju—Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. Ixex juk wuyuwexat Deus a'õ kay kũyjobit am. ¹⁷ Ipi ju jekop puje:

— Deus itakoma gu eykay! Eykukpin cĩcã cexe — i juk o'e Cristo.

Imên ixex juk o'e eywebe—Judeu'ũmayũ be—Deus wi wũyayũ be. Ocewebe dak imên cuk o'e Judeuyũ be—Deus xeayũ be. ¹⁸ Soat wuyajẽm put wuyebay xe—Deus xe—Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak, Cristo kay wuyetabun puje. Wuyajẽm put cexe pũgat a'õbi—Deus biõgbuk a'õbi, Deus biõgbuk wuywebe buye.

¹⁹ Eyju Judeu'ũmayũ. Gasũ bit eyju wũyatka watwat puxim gu—powatwat puxim gu dak. Ocebuxim eyju dak Deus ebekitkiyũm epesop gasũ—Deus badipyũm, Deus ka watwan. ²⁰ Deus nuynuyap'a buxim wuyju. Uk'a muy pin pima, tuk'a diotpeat muymuy wuyju koap. Imênpuxim Jesus Cristo emumujuyũ cekawẽn o'guwẽnũwẽn koap, Deus ekawẽn muwẽnũwẽn'ukayũ dak. Uk'a muy bima, wita'a muymuy wuyju wara'at'a muycemucemap'a. Jesus Cristo i'go'a buxim. ²¹ I'go'a wara'at'a muycemucem uk'a yacem i'e am. Imênpuxim wuykukukat Jesus itabucayũ a'õmucanucan. Imênpuye bi'g ma wuyetabun cekay. Bi'g ma wuyju xipan jewewekug. Bi'g ma wuyju kũyjobit ya'õ kay. Uk'a buxim wuyju yadipat'a buxim. ²² Eyju dak Cristo eju mũg'i jekukum, Judeuyũ gu ma'gu eyju. Imênpuye ocebuxim eyju dak Deus nuynuyap'a buxim epesop. Deus nuynuy eywebe, ibiõgbuk nuynuy eywebe buye.

3

¹ Paulo õn—Jesus Cristo emunaẽ.

— Deus Judeuyũ daxijojom acã gu. Judeu'ũmayũ daxijojom tak — i õn e'em.

Iboap puye õn daomũnmũnap'a be. ² Deus soat podi ma xipan okug. Imênpuye juk omuju jekawẽn muwẽn ãm eywebe—Deus xe soat ikukpin cĩcã iap ekawẽn muwẽn ãm eywebe. Kuy eyetaybit apẽn cuk ixex omuju eykay iam. ³⁻⁶ Kuyje Deus o'jekawẽn jewebe ma.

— Kawẽn idipat o'guju Judeu'ũmayũ be dak — i juk o'e jewebe ma. — Jesus Cristo kay ixeyũ etabun puje, ajo-ũmũm õn webekitkiyũ be iap je'jat ip — i juk o'e jewebe ma. — Pũg pe ma ip jewebot. Judeuyũ eju jewebot ip — i juk o'e. — Wa'õ dag oce Judeu'ũmayũ be dak apẽn cuk adi ocece Judeuyũ be iap tag — i juk o'e jewebe ma.

Kuyje apẽn pũg kadian je'e ip iap ekawẽn o'guwẽn gu warara'acat pe. Iba'arẽm osodop soat xe iboap ekawẽn. Gasũ bit jemumujuyũ o'gutaybin iboap ekawẽn—soat tag iisuayũ. Jemunaeyũ o'gutaybin jekawẽn muwẽnũwẽn'ukayũ dak. Jebiõgbug ip o'gutaybin. Owebe dak Deus kuy bima iba'arẽm osodop iap ekawẽn o'guwẽn. Kuy iboap ekawẽnup o'tupmubararak yopi'pĩt. Wemudupmubararakutop co buje, eyetaybit epe'e Paulo itaybit kuy bima iba'arẽm osodop iap ekawẽn Cristo ekawẽn iam.

⁷— Kawẽn idipat cuy eguwẽnũwẽn itaybit'ũmayũ be — i juk o'e Deus owebe.

Tei'umat puxim ja'õbacaap o'gũm owebe kawẽn idipat muwẽn ãm. Ja'õbacaap o'gũm owebe imuwẽn ãm. O'gũm owebe yobogat gu ma'gu õn. Ixex xipan okug puye acã o'gũm owebe. ⁸ Soat podi ma õn yopi'pĩt ma Deus kayayũ bodi ma. Owebe bit Deus o'e:

— Kawẽn idipat cuy eguwẽnũwẽn Judeu'ũmayũ be — i. Imênpuye:

— Soat podi ma Cristo xipan wuykug — i õn e'em cebe ip. — Soat podi ma xipacat ãmũm wuywebe — i dak. ⁹ — “Kuyje Deus ibikuy osunuy soat kay jebekitkin—Judeuyũ kay, Judeu'ũmayũ kay dak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe, soat mu'gẽgẽ'ukat cuk o'e. — “Jebikuyap tag Judeuyũ daxijojom gasũ, Judeu'ũmayũ daxijojom tak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe. Apẽn Deus ibikuy osunuy iap iba'arẽm osodop soat xe kuy bima. Gasũ acã ibapuk o'e. ¹⁰ Iba'arẽm osodop kuy bima. Gasũ bit ade taxijojõ'ibiyũ—Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak—soat kaka dagayũ. Ixeyũ jojom pima, kabi beayũ itaybit je'e soat podi ma Deus itaybit iam.

— Deus acã itaybit soat kaka dagayũ daxijo am — i je'e ip kabi beayũ—ya'õbuixiyũ, Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ kukukayũ dak.

¹¹ Ipi mu'gẽ awap Deus gẽbum osunuy jebekitkiyũ kay. Soat ka watwat mutabun ojuy osunuy. Deus ebekitkiyũm o'e ip wuykukukat Jesus Cristo kay itabut ip o'e buye. ¹² Ixex Jesus Cristo eju mũg'i wuyju, cekay wuyetabun puye. Imênpuye wuyekawẽnpi gu Deus eju. Wuybisũsũn gu kawẽn ãm ceweju. ¹³ Imênpuye eygucũg gu epesop ipiat'ajojom ma'gu õn daomũnmũnap'a be. Õn ipiat'ajojom cuk adi kawẽn idipat o'guwẽnũwẽn eywebe buye. Õn kawẽn idipat muwẽnũwẽnap xipat osodop eywebeam. Õn daomũnmũnap'a be iap tak xipat eywebeam.

¹⁴ Apên Deus soat kaka watwat o'taxijo jebekitkiyûm iap kay ðn ðebum pima, ocêg'aecôcôg wuyebay wap "Ën soat podi ma xipat ocekey" i'e am cebe. ¹⁵ Deus xipan wuykug iap puxim soat wuyebayû jebekitkiyû kug xipan—kabi beayû, ipi dagayû dak. ¹⁶ Eywebeam ðn kawênwên Deus eju. Ixe soat podi ma idip, ya'ðbaca dak. Imênpuye:

— Bay, a'ðbacaap cuy eğûm Êfeso ka watwat pe — i ðn e'em cebe. — Ebiðgbuk cuy ip eya'ðmucan küyjobit am ip a'ð kay — i ðn e'em cebe. ¹⁷ — Cristo juy jeeku ceweju ip itabut puye ip cekay — i ðn e'em cebe.

Kanabû badi nabû ðmômat puxim cuy epesop. Darem ğu warara'acat kug epesop xipan—soat em ma.

— Bay, ibuywatwan cuy ip eğuy xipan ip jewekuk am, ya'ðbacaam tak ip — i ðn e'em Deus pe. ¹⁸ — Ixeyû juy eğutaybin apên Cristo xe oceukupin iam — i ðn e'em cebe. — Soat ebekitkit cuy eğutaybin iboam — i ðn e'em cebe. — Soat podi ma oceukupin exe — i ðn e'em.

Apên Cristo xe oceukupin iap imuweğûn pa'ore ocewebe, yoboğ cîcâ buye.

— Apên oceukupin cexe iam cuy eğutaybin ip — i ðn e'em Deus pe. ¹⁹ — Itaybit ğu ip ikukpin cîcâ ip exe iam — i ðn e'em cebe. — Apên oceukupin exe iam ocetaybitbût â — i ðn e'em cebe. — Iboam cuy ip eğutaybin — i ðn e'em cebe. — Iboam ip itaybin puje, ka'ûma kay je'e ip. Icokcok cîcâ je'e ip soat kukat puxim — i ðn e'em Deus pe.

²⁰ Deus pe soat i'e but. Wuyemuojuy bodi ma ixe iûmûm wuywebe. Wuyağuygebuap podi ma dak iûmûm wuywebe. Ixe a'ðbacaap kuğ wuyju. Ixe ja'ðbacaam soan e'em wuywebeam. Imênpuye:

— Ka'ûma ma ejo'iat xipacat, idipat tak — i juy ace cebe.

²¹ Soat em ma: — Ka'ûma ma ejo'iat xipacat — i'e'em jeedop ip Deus pe Jesus kay itabucayû. Imên i'e'em jeedop ip, soat em Jesus Cristo a'ð kay ip jekuku'ukayû. Ibu'u gu ma ip je'e imên je'e am.

4

¹ Deus warara'acat podi ma xipan wuykug. Imênpuye ðn jeyawê. Daomûnmûnap'a be ðn wuykukukat Jesus Cristo beam kapikpiğ puye. Deus kuy juk eynaê jebekitkiyûm cedağ ma eyeku am. Ixe bikuyap tag cuy epeku. ² Yobogan pin ğu juy epesop warara'acat muğuykukuap ojuy. Eya'ðtareğ ğu juy warara'acat epejukuk. Eyukpiceğêm ğu juy epesop warara'acat kug. Jewebuywatwan cuy epesop. Ikukpin cuy warara'acat epejukuk. ³ Deus biðgbuk bikuyap tağ jekukum pima, pûğ tağ ma kuka acewağuyğuy. Kaba'ûm cuy epeyewekuk pûğ tağ ma eyewağuy am. ⁴ Jesus kay itabucayû pûğ tiwatwat ma. Pûğ ma omuy wuywebe ibiðgbuk—Deus biðgbuk. Pûğat wiwim soat wuyju—Deus xe acesop iap wiwim. Deus kuy juk wuynaê iboap wiwi am. ⁵ Pûğ ma wuykukukat. Pûğat kay wuyetabut. Pûğat ebekitkiyû o'ceju iap mubapuk am wuymubatisasanan. ⁶ Pûğ ma Deus. Pûğ ma soat ebay. Ixe soat kukat. Soat kake ixe a'ðbi. Soat tag ixe kake.

⁷ Jekpiwatpin ma Cristo ja'ðbacaap ûmûm soat pe wuywebe. Iûmûm wuywebe wara'at tagtagtag ma kapik am cebeam. ⁸ Imên e'em Deus ekawêntup:

Jekay itakomaayû o'ğû'ûmiat puxim o'jeu kabi kay, i. Ya'ðbaca topibiyû o'tujuu jeweju taomûnmûnayû buxim, i. Ja'ðbacaap o'ğûm ijodiatat pe, i.

⁹⁻¹⁰ Koap ixe o'kop. Ijodi ma o'kop. Ipi tēğat pe o'kop. O'kop'iat ma waram ğuto o'jeu. O'jeu kabi kay soat kukan—ipi watwat kukan, kabi beacat kukan tak. Deus iboam wuymutaybin pin osunuy "Ixe o'jeu" i'e buje. ¹¹ Ixe ma ja'ðbacaap o'ğûm soat ijodiat pe. Pûğpûğ o'taê jemumujuyûm. Warara'acayû o'taê jekawên muwênwên'ukayûm. Warara'acayû o'taê itabut'umayû mutabun am. Warara'acayû o'taê itabucayû kukayûm. Warara'acayû o'taê itabucayû mutaybit'ukayûm. ¹² Deus ja'ðbacaap ûmûm soat pe jebekitkiyû be jewebeam ip kapik am. Ja'ðbacaap ûmûm cebe ip warara'acayû mutabut am Cristo kay. ¹³ Ixe a'ðbacaap kuğ pima; wara'at kaykaykay ğu acesop wuyetabun—Cristo kay acâ. Jewewejo'i ma acesop wuyetabut cekay. Jewewejo'i ma acesop wuyetaybit Deus ipon. Itabun'isuat ekuakup puxim ğu ajeku—Cristo ekuakup puxim acâ. ¹⁴ Bekitkit dao ma yağuyumuwarururun. Wara'at kaykaykay ma ip itabut. Kabidoxixi bima kobe soat tag jedekudekum tipodoyat tag puye. Bekitkit puxim ğu juy ajop—kobe edekudekuap puxim ğu dak. Jawağuyumuwarururun ğu juy ajop. Wuyetabun ğu juy ajop wuyumuğuykuku'ukayû a'ð kay. Cedağ ğu wuymutaybin ojuy ip. Wuymutabun ojuy ip napaap kay. Wuymuğuykuku ojuy ip kawên cûğ'umat kay. ¹⁵ Icêmân cuy ace. Wuyewekukpin cuy acewewekuk. Cristo bikuyap tag tak cuy ajeku soat em. Ixe wuya'a buxim. ¹⁶ Wuya'a wuyağuyumucûğucûğ. Wuywedap wuyjebit mucanucan. Wuyjebit tag soat xipat pima, xipat ma acesop. Xipan tak wuyju aypapan. Imênpuxim Cristo wuykukukat. Wuyju ixe

jebit tagat puxim. Cristo a'ôbacaap kuḡ pima, ikukpin jewewekuḡ pima dak, biḡ ma acesop wuyetabun Jesus kay; biḡ ma ixe ekukuap puxim tak ajeku.

¹⁷ Imēnpuye ôñ jeyawē wuykukukat a'ôbi. Deus itaybit'umat ekukuap puxim ḡu juy epeku ḡasū bit. Te'e ma ip jewaḡuyḡuy itabut'umayū. ¹⁸ Itaybit ḡu ip Deus ekawēn. Kabiok tagtag'ukayū buxim ip. Itaybit'um cīcā ip. Kūyjobit'um cīcā dak ip. Imēnpuye ibu'u ip Deus pe jaḡuymuisunan. ¹⁹ Isūsūn ḡu ip e'em. Icockok cīcā ip ikērēat mujurūḡrūḡap kay. Ibikuy jījā ip ikērēat mujurūḡ ḡm. Wuysūsūnap mujurūḡrūḡxi jījā ip.

²⁰ Eyju bit imēn ḡu jekukum, Cristo ekukuam eyetaybit puye. ²¹ Cedaḡ ma ixe juk adi oekuku iam kuy epeyekūyjo. Ixe eju mūḡ'1 wuyju jekukum. Soat em Jesus icēmāñ e'em iam kuy eyetaybit. ²² Kuy bima eymucokkok am acā soat pupum cuk adi epekukuku eyemu-mukaypinput pupum. Jememuguykukukum cuk adi epekukuku ikērēat mujurūḡrūḡ. Imēn jekuku'ukayū ikērē jījā Deus xe. Iisuat pu buje wuyju iokokat xixxiḡ. Imēnpuxim ikērēm eyekukuap cuy epeyepere. ²³ Eyaḡuyisum cuy epeku ḡasū bit. Ḃḡ cuy Deus jeyaḡuymuisun. Ḃḡ cuy ixe jeyaḡuyda.

²⁴ — Ocaḡuymuisun cuy ece — i juy epe'e Deus pe.

Eyaḡuyisum jekukum pima Deus ekukuap puxim epeku. Kawēn icēmat tag epeku. Cūḡ ma dak epeku. Ikērēat tak epeḡuḡē ḡu.

²⁵ Imēnpuye napa ḡu juy epe'e'e. Soat wuyju ikitpitpiyū Cristo jebit'in wuyju buye. Imēnpuye icēm acā epe'e'e eyewewebe. ²⁶ Ikērēat epeḡujurūḡ ḡu juy eyetakomaap pibun. Kabiabun ḡu juy eyetakomaap epejukuk. Dao ma juy epedidin. ²⁷ Ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe juy jeymuḡuykukuan ḡu ikērēat mujurūḡ ḡm. ²⁸ Ibukuruk tūbit ibukurūḡ ḡu juy jeenuy ḡasū bit. Jekapik cuy ḡasū bit jebubut pu am, cedaḡ ma jeku am. Ibukapig juy jeenuy ikuḡ'ūmat puwat am tak. ²⁹ Eyekawēnkērēm ḡu juy epesop—eyekawēntim acā. Eyekawēntim pima xipat je'e eyekawēn coco'ukayū be. Biḡ ma ip jeedop itabut Cristo kay. Jemumukaypinput ip jeejat Deus xewi. ³⁰ Deus biōḡbuk ikērēat kuḡ ḡu. Soat tag iisu. Ixe juy epeḡuḡcūḡ ḡu. Soat eyju eyetaybit oceju Deus ebekitkiyū iam, Deus biōḡbuk omuy eywebe buye. Ixe wuywebe buye, wuyetaybit ḡuyjom ikērēat kuḡ ḡu acesop iam, Deus co'iyūm acesop iam. ³¹ Eya'ôpurūḡ warara'acat kuḡap cuy epeyepere. Eysapka'orem ḡu dak cuy epesop. Eyetakomām ḡu dak cuy epesop. Eya'ôberen ḡu dak cuy epeyekawēnwēn warara'acat kay. Warara'acat epejomuyumuy ḡu dak cuy. Ikērēm ḡu dak cuy warara'acat epejukuk. ³² Xipan cuy warara'acat epejukuk. Eya'ôdidin cuy warara'acat epejukuk. Deus ḡebum ḡu apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡiap kay, Cristo wuywebewi ikērēat uk am oe'ū buye. Ixe buxim cuy epeyeḡebu ḡu apēn wara'acat cuk adi ikērēm eykuk iap kay.

5

¹ Deus ebekitkiyū eyju. Eykukpin cīcā cexe. Imēnpuye ixe ekukuap co'i juy epeku. Xipan cuy epeyewekuk. ² Wūnca ūmūm'uk osodop ip kuyjeayū paī be Deus mucokkok am; Deus pe ikērēat uk'ukapteim tak. Imēnpuxim Cristo jekpiwatpin ma oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Deus icockok osunuy ixe e'ūap kay. Ixe e'ūap te'okuap puxim osunuy Deus xe. Apēn ixe wuykuḡ iap puxim cuy epeyewekuk xipan.

³ Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye warara'acat tayxi kaykay ḡuu juy epesop—pūḡ em tak ka'ūma, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Wuysūsūnap cuy epeḡuḡē ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Eyetabikukum ḡu juy epesop warara'acat pubut kay. Iboam tak cuy epeyekawēn ḡu. ⁴ Eyekawēnkērēm ḡu juy epesop. Te'em ḡu dak cuy epeyekawēnwēn. Eyekawēnxim ḡu dak cuy epesop.

— Bay, soat podi ma ēñ xipat — i bit cuy epe'e Deus pe soat em.

⁵ Cristo ebekitkiyūm ḡu bit je'e ip aoyū xiayū, aḡokatkayū xiayū dak; wuysūsūnap muḡḡē'ukayū dak; itabikukuayū dak. Deus ka be ip jeōm ḡu. Wuyetabikukuap deusbaroyū kay wuyetabucaap co'i ikērē Deus xe.

⁶ Deus jetakomaap ḡubapuk ja'ô kay kūyjobit'umayū be. Ipiat supi'ajoat cebe ip kūyjobit'um puye. Imēneju eyday'em'um cuy epesop te'e ma kawēnwēn'ukayū be ey-muguykukuap puxim.

— Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe ikērēat muḡḡēm ma'ḡu wuyju — i te'e ma e'em ip.

⁷ Ixeyū kay ḡu juy eybureyūm. ⁸ Ikērēat mujurūḡrūḡ cuk adi epekuku kuy bima kabiok tagtag'ukat puxim. ḡasū bit wuykukukat ebekitkiyūm epesop. Kabia daḡ jekuku'ukat puxim eyju ḡasū bit. Kabia daḡ jekuku'ukat ekukuap tag cuy epeku. ⁹ Kabia daḡ jekuku'ukat xipacat mujurūḡrūḡ. Cūḡ ma ip jekukum. Icēmāñ ip kawēnwēn. ¹⁰ Eyetaybin cuy epesop wuykukukat mucokkok am. ¹¹ Warēmtag jekuku'ukayū burem ḡu juy epesop—kabiok tagtagxiayū burem ḡu. Ixeyū juy epeyawē cedaḡ ma jeku am kabia daḡ jekuku'ukat puxim. ¹² Wuybisūsūn cīcā apēn ip iba'arēm ikērēat mujurūḡrūḡ iap muwēn ḡm. ¹³ Kabia kay warēmtaguḡat tojat puje wuyetaybit ajo ijop iam. Imēnpuxim Cristo kay

ixeyū dojot puje wuyetaybit ikērēat kuḡ joyūku iam. ¹⁴ Cristo kay wuyetabut pima kabia daḡ jekuku'ukayū puximayūm acesop. Imēnpuye kuyjeayū e'em:

Ixecat, ecewurūḡ cuy, i. Ce'ū'ūayū dopdopap pewi juy eceu, i. Cristo jeymukabia, i. Cristo wuymukabiahāma Cristo wuymuisusun iape.

¹⁵ Imēneju ḡebum cuy epesop eyekukuap kay warēmtaḡ eyekuap puxim. Eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop. Eyaḡuybabim ma juy epesop. ¹⁶ Kabia mupa'ūm'ūm ḡu juy epesop, ḡasūacat ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā buye. ¹⁷ Eybidaodao ḡu juy epesop. Eyetaybin pit cuy epesop apēn wuykukukat ibikuy eyekuam iam.

¹⁸ Jewemuka'o'on ḡu juy epesop. Eyka'o'o bima itabidaoyū buxim eyju. Āḡ cuy Deus biōḡbuk pit jeyaḡuydada. ¹⁹ Davi pibodo juy jebibododon epesop awerom pima. Jebibododon tak cuy epesop "Cristo soat podi ma xipat" i'e pin pima wuykukukat pe; "Ocekokok cīcā oceju ebekitkit puye" i'e pin pima dak cebe; "Cristo acā ocekokukat" i'e pin pima dak; eycokkok pima dak Cristo kay eyetabut puye; "Ēn xipat cīcā" i'e pin pima dak cebe. Jebibododon cuy epesop eycokkokap mubapuk am wuykukat pe.

²⁰ — Soat em ēn xipan ocekuḡ, ocekokukat Jesus Cristo xe ocekuḡpin puye — i juy epe'e Deus pe—wuyebay be.

Imēn cuy epe'e cebe, xipapat jebapukpuḡ eywebe bima, xipat'ūmat jebapukpuḡ pima dak. ²¹ Soat eyju ibuyxim Cristo kuḡ. Imēnpuye kūyjobin cuy epesop eyewa'ō kay.

²² Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay wuykukukat a'ō kayap puxim. ²³ Apēn Cristo itabucayū kukat iap puxim aḡokatkat tak jetayxi kuḡ. Cristo itabucayū daxijojo'ukat. Itabucayū ixe jebit puxim. ²⁴ Imēneju juy itabucayū kūyjobit Cristo a'ō kay. Imēnpuxim aoyū dak cuy jeedop jektop a'ō kay.

²⁵ Tapupuyū, xipan cuy eytayxiyū epejukuk apēn Cristo xipan itabucayū kuḡ iap puxim. Jekpiwatpin ma oe'ū cebeam ip. ²⁶ Oe'ū itabucayū be Deus bikuyap taḡ jeku am. Itabucayū o'ḡuisun jekawēn kay kūyjobit am. O'ḡuisun ip apēn wuyju idibim jwebuwuywuy iap puxim. ²⁷ O'ḡuisun ip "Eyju eydip cīcā oxe" i'e am cebe ip. Cristo imēn je'e cebe ip jexe yajēm puje. Soat taḡ iisu je'e ip ixe xe yajēm puje. Ikērēat kuḡ ḡu ip je'e. Iokokat kuḡ ḡu dak je'e ip—idipat kuḡ acā. Soat taḡ xipat je'e ip. Xipat'ūmat kuḡ ḡu dak je'e ip—pūḡ tak ka'ūma. ²⁸ Aḡokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jekewekap puxim. Xipan jetayxi kuḡat xipan tak jekewuḡ. ²⁹ Ka'ūma ma xipan'ūm jebit kuḡ. Jewemuykōnkōn wuyju. Xipan wuyju wuyjebit kuḡ. Imēnpuxim Cristo xipan itabucayū kuḡ. ³⁰ Wuyju Cristo jebit puxim. Apēn xipan wuyjebit kuḡ iap puxim xipan cuy acewewekuk. ³¹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Imēneju aḡokatkat jebay iwaciwan, jexi iwaciwan tak jetayxi xe jeenuy am, i. Pūḡ taḡ ma ip o'e xepxepayū, i.

³² Iboaptup ekawēn icēmān wuymutaybitbin. Wuymutaybitbin apēn Cristo xipan itabucayū kuḡ iam. Iboap iba'arēm osodop wuyxe kuyje. Gasū bit ibapuk o'e wuywebe. Imēnpuye juy iboap ekawēn taḡ cuy aceku. ³³ Iboaptup ekawēn wuymutaybitbin apēn cuy ajeku iam tak. Aḡokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jekewekap puxim. Ayacat tak cuy ibuyxim jektop jukuk.

6

¹ Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay, eyxi a'ō kay dak. Cedaḡ ma eywebe ixeyū a'ō kay am, wuykukukat Jesus ikukpin eyxe buye. ² "Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak" i'e buje, "Xipan ōn tak jeykuk apēn cuk adi oceceiap taḡ" i dak o'e Deus. Wara'an yawēwēm pima:

— Xipan ōn tak jeykuk — i'ūmḡu o'e. ³ — Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak xipan eydop am, ibun eydop am ipi ju — io'e Deus wuyawēwēm.

⁴ Cebayū, eya'ōpuruḡ ḡu juy eyekpotpoyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim eya'ō kay. Ixeyū bit cuy epeḡutaybitbin wuykukukat Jesus bikuyap taḡ ceku am iam. Warēmtaḡ ip ceku buje juy epeḡukōrēm.

⁵ Tei'ūm kapikpik'ukayū, kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay—ijodiat a'ō kay. Eypararam cuy epesop "Ap" i'e am cebe ip. Eyekariwa a'ōmupubutbun ḡu juy epesop. Jewexe ḡu juy kūyjobin epesop ya'ō kay ip—icēmān. Ixeyū a'ō kay kūyjobin pima, Cristo a'ō kay dak eyju kūyjobit. ⁶ Eyekariwa eyjojom pima acā ḡu juy xipan epeyekapik—eyjojom'ūm pima dak. Eyekariwa be "Ēn xipat" i'eap kudadam ḡu juy xipan epeyekapik. Eycokkokap kuḡ cuy epeyekapik cebeam ip. Deus bikuyap taḡ cuy epeku wuykukukat Jesus peam kapikpik'ukat puxim. ⁷ Eycokkog cuy epeyekapik.

— Ijodiat peam acā ḡu ōn kapikpiḡ—okukukat peam tak—kabi beat peam tak — i juy epe'e'e eywebe ma.

⁸ Wuykukukat xipacat je'gūm soat pe xipan kapikpik'ukayū be xipan kapikpikapteim—kariwayū be, tei'ūm kapikpik'ukayū be dak. Warēmtağ kapikpik'ukayū bit warēmtağ ma je'jat. Gebum cuy epesop iboap kay.

⁹ Kariwayayū, xipan cuy eywebeam kapikpik'ukayū epejukuk. Imuparararan gu juy ip epejukuk. Eyju, eywebeam kapikpik'ukayū dak wuykukukat ebekitkiyū—kabi beat ebekitkiyū. Wuykukukat pūğ be ma soat kuğ xipan. Eyağuyba'ūm gu juy iboap kay.

¹⁰ Wuykukukat soat podi ma ya'ōbaca. Ka'ūma ma ixē jo'iat ya'ōbacaat. Ixē a'ōbacaap cuy epejat. Ikuğ pima ceweju mūğ'i epeku. ¹¹ Sorarayū kukat icaat ūmūm jebekitkiyū be yaokaap puxim. Cesay icaat ūmūm cebe ip. Payao buximat ūmūm tak. Imēnpuxim Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe xipan wuyeku am. Imēnpuyē: — A'ōbacaap cuy eğūm owebe — i juy epe'e Deus pe.

Ixē a'ōbacaap kuğ cuy epeku ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ō kayap puxim. ¹² Sorarayū ma jenopağōğm ijodiat eju ya'ōbacaap mu'ūm ojuy. Wuyju bit Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm ojuy jekukum. Kabiokboğ tağ jekukum'ukayū a'ōbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum. Ipi dağ gu ip jekukum—kabi be ma. Ade jījā ip. Itakoma jījā ip wuykay. Wuymuy'ū pin ip. Ixeyū a'ōbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum. ¹³ Imēneju, Deus a'ōbacaap cuy epejat sorarayū be icaat puap puxim. Deus a'ōbacaap kuğ pima, ikērēat muğēğ'e'ukayū je'e gu wuywebe. Wuykay itakomaayū dak kuka wuyaoka gu. Wuypararam gu dak kuka ace cebuxim ip. Wuyetabucap kuka acepere gu dak.

¹⁴ Sorara buxim cuy epeku soat icaat kukat puxim. Icaat muōm pin pima, sorara jesay mukirikirig jekpumūnpum. Imukirik'ūm pima, iba'ore kuka o'e icaat muōm am. Icēmān cuy epeyakawēn. Icēmān kawēnwēn pima, jekpumūnpu kukat puxim kuka ajop. Icēmān cuy acekawēn warara'acat pe wuymuymuyap puxim. Cedağ ma juy epeku. Cedağ ma jekukum pima, jekūm'a eju icaat kukat puxim kuka ajop. Cedağ ma juy ajeku warara'acat pe wuykukukat Jesus muymuyap puxim. ¹⁵ Eycokcoğ cuy epesop kawēn idipat muwēn am warara'acat pe. Imuwēn pu'u'ūm pima, jei be icaat kukat puxim kuka ajop. ¹⁶ Eyetabun cuy epesop Jesus kay. Cekay wuyetabut pima, jewap icaat kukat puxim kuka ajop. Sorarayū isopat kuğ osodop jedop'abi be wara'at kadiacat wūywūy am. Imēnpuxim ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kukukat wuykaykay jījā wuymubu'unap ojuy Jesus kay. Jesus kay wuyetabut pima bit, wuymubu'un pa'ore kuka o'e cebe. ¹⁷ Guyjom Jesus co'iyayūm acesop Deus wuydaxijojom puyē. Iboap cuy epejowiwi jījā. Iboap wiwim pima, jabe icaat kukat puxim kuka ajop. Sorara jepayao kuğ osunuy jaokaap puxim. Deus ekawēn payao buxim. Deus biōğbuk jekawēn ūmūm wuywebe ikērēat kukap puxim. Cekawēn kay ġebum pima, payao kukat puxim kuka ajop. ¹⁸ Kawēnwēn'uğ cuy epesop Deus eju. Wuybuywatwacap cuy epejoojuy cexewi. Soat em cuy epeyakawēnwēn ceweju. Kawēnwēn pima, ağ cuy Deus biōğbuk jeyaguydada. Ceweju kawēnwēn pima, xexen gu juy epesop, eyetabēğ ma. Eybu'um gu juy epesop kawēn am ceweju. Soat em cuy epeyakawēnwēn Deus eju. Soat peam cuy epeyakawēn ebekitkiyū beam. ¹⁹ Owebeam tak cuy epeyakawēn ceweju.

— Bay, Paulo juy eğutaybin kawēn muwēn am — i juy epe'e'e Deus pe. — Ixē juy eya'ōmucanucan iparara'ūma kawēn idipat muwēn am — i dak cuy epe'e'e cebe.

Iboap ekawēn iba'arēm osodop juy bima. Gasū bit ibapuk o'e. ²⁰ Wuykukukat Jesus a'ōbuywatwat'ukat on. Gasū bit on daomūnmūnap'a be, kawēn idipat muwēnuwēn ojekuku buye. Imēnpuyē owebeam cuy epeyakawēnwēn Deus eju.

— Bay, a'ōbacaap cuy eğūm Paulo be ya'ōcam ekawēn muwēn am — i juy epe'e cebe.

²¹ Wuykītpit Tícico wawēğ ġuwēn eywebe. Eyetaybin cuy epesop apēn on e'em iam. Ixē Tícico ikukpin cicā wuyxe. Soat em kapikpīg wuykukukat peam. Wara'at kaykaykay gu itabut—wuykukukat kay acā. ²² Imēnpuyē ixē oğuju eykay. Ixē apēn oceju iap ġuwēn eywebe. Ocawēğ tobuxik puje eycokcok epesop.

²³ Deus eju on kawēnwēn eywebeam—wuyebayat eju.

— Éfeso ka watwat ağuywabibin cuy eğuy — i on e'em cebe. — Esubuywan cuy ip xipan jewekuk am — i on e'em cebe. — Esubuywan cuy ip biğ ma itabut am Jesus kay — i on e'em cebe.

Imēn on e'em Deus pe, wuykukukat Jesus Cristo be dak.

²⁴ — Bay, xipan cuy soat epejukuk wuykukukat kayayū, Jesus Cristo kayayū—soat em Jesus kay ġebumayū — i on e'em Deus pe. Ibūru ma.

FILIPOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Filipos ka watwat, cartadup mubarararag ðn eywebeaptum—Jesus kayayü beaptum. Òn Paulo. Tupmubarararag ðn Timóteo eju. Jesus peam kapikpik'ukayü oceju. Eyju Deus ebekitkiyü, Jesus Cristo eju müg'i eyju jekukum puye. Cartadup mubarararag ðn eywebeaptum, eykukuk'ukayü beaptum tak, eybuywatwat'ukayü beaptum tak, eybuywatwat'ukayü beaptum tak.

² — Bay, xipan cuy Filipos ka watwat ejukuk — i ðn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyü aɣuymubabibin cuy eɣuy — i ðn e'em cebe ip.

³ Òn ɣebum eykay bima soat em:

— Bay, ên xipat cîcâ, soat em ên xipan Filipos ka watwat kuɣ puye — i ðn e'em Deus pe.

^{4,5} Òn kawênwên Deus eju eywebeam—soat peam. Òn eyka be bima juk adi obuywatwan cîcâ epesop owebe kawên idipat muwên âm. Imênpuye ocokcok cîcâ kawên âm Deus eju eywebeam. Koap pima juk adi obuywatwan epesop—ðn kawên idipan eymuküjjojom pima. Soat em cuk adi obuywatwan epesop owebe kawên idipat muwên âm. ⁶ Jesus kay eyetabut pima Deus adi eydaxijojom o'e. Gasü dak soat kabia ma eydaxijojom. Waram Jesus Cristo ajêmap kabia be bit eydaxijojop jepere. Wetaybit cîcâ iboam. ⁷ Apên ixexipan okuɣ iap co'i ma eyju dak Deus xipan eykuɣ. Eyju juk adi obuywatwan epesop “Kawên idipat icêmân” i ðn e'em pima itabut pin'umayü be, “Kawên idipat kay eyetabun cuy epesop” i ðn e'em pima dak itaybit'umayü be. Gasü dak eyju obuywatwat daomünmünap'a be ma'ɣu ðn. Imêneju soat em ðn ɣebum eykay. Eykukpin cîcâ dak oxe. ⁸ Apên Jesus Cristo xe eykukpin iap co'i oxe dak eykukpin cîcâ. Eykukpin cîcâ oxe Jesus Cristo juk omutaybitbitbin owebe eykukpin am puye. Deus itaybit icêmân ðn e'em iam.

⁹ Òn kawênwên Deus eyju eywebeam biɣ ma xipan eyewekuk am, biɣ ma eyetaybit am tak apên Deus e'em wuywebe iam, biɣ ma eyetaybit am tak apên xipat Deus xe iam, apên xipat ɣu cexe iam tak. ¹⁰ Deus pe imên eymuküjjo buje, soat podi ma xipacap ibapuk je'e eyxe. Iboap acâ epejukuk. Imênpuye waram Cristo ajêm puje ikêreät kuɣ ɣu epesop. Soat taɣ eyisu epesop. Eysüsün ɣu epe'e Deus kay eyebapuk am. ¹¹ Idipat acâ epejukuk eyweju, Jesus Cristo ja'ôbacaap ümüm eywebe buye. Ixe a'ôbi acâ eyju xipapat mujurügrüɣ. Imên eyeku buje:

— Ên xipat cîcâ ocexe, ebekitkit cüɣ ma jekukum puye — i je'e ip Deus pe eyjojo'ukayü.

— Ka'üma ma ejo'iat xipapat — i je'e ip cebe.

¹² Okitpitpiyü, warêmtaɣ ma juk adi ip okuk itabut'umayü. Inaka oparara ɣu ma juk adi oce kawên idipat muwên âm. Biɣ ma ðn imuwênwên soat pe. Imênpuye warara'acayü itabucayü dak biɣ ma imuwênwên o'e. Imênpuye adeayü dak oitaybitbitbin kawên idipan. Gasü ðn iboam jeymuküjjo. ¹³ Te'e ma juk ip omuôm daomünmünap'a be Cristo eju kapikpik'ukat ðn puye. Soat ma juk a'ɣu ip itaybit osodop iboam iecucap tuk'a wiwi'ukayü. Warara'acayü dak cuk a'ɣu itaybit osodop iboam ijopka beayü. ¹⁴ Obisüsün ɣu kawên idipat muwênwên daomünmünap'a be ma'ɣu ðn. Imênpuye ade wuykitpitpiyü biɣ ma itabut o'e wuykukukat kay. Iparara ɣu o'e ip kawên idipat muwên âm. Ibisüsün ɣu o'e ip Jesus ekawên muwên âm. Biɣ ma ip imuwênwên o'e. ¹⁵⁻¹⁸ Püɣpüɣ ixeyü'in Cristo muwênwên itabutkarey ip okay buye; wa'ôxik ojuy ip puye dak. Cristo muwênwên ip xipacap kayap tomuju ɣu. Warara'acat kay ɣu ip ɣebum. Jewekay acâ ip ɣebum. Imuwênwên ip wa'ôbacaap podi ma e ojuy.

— Cristo muwênwên pima, kuka Paulo bodi ma oca'ôbacaap kuɣ oce'e — i te'e ma e'em ip.

Tübye Paulo iɣuycüɣ je'e daomünmünap'a be ocawêɣ cocom pima iân o'e ip. Imênpit omuɣuycüɣ pa'ore cebe ip imên e'em pima.

Warara'acayü bit Cristo muwênwên xipacap tomuju. Ixeyü xe okukpin. Itaybit ip Deus a'ôbi ðn kawên idipat muwênwên iam. Òn pit ocokcok soat ip Cristo muwênwên puye—xipat'umap kayap tomuju ma, xipacap kayap tomuju dak. Biɣ ma je'e ocokcokap tak. ¹⁹ Jesus Cristo biôɣbuk nuynuy owebe obuywatwan. Eyju dak kawênwên Deus eju eywebeam. Imêneju wetaybit daomünmünap'a bewi omujêm ip iam. Imênpuye ocokcokap i'üm ɣu. Bodinmaku ocokcokap jeku yobog ma. ²⁰ Obikuy jîjâ Cristo bikuyap taɣ weku am. Weku pin ixexipap taɣ acâ soat em. Gasü bit a'ɣu oce wa'ôca pin ixexekawên taɣ weku am soat em. Soat taɣ i'e pin ðn ibuyxim Cristo kuk am wetabêɣ pima, we'ü buje dak. ²¹ Ajo xipat ijodi bima oxe? Cristo acâ xipat oxe. We'ü buje dak soat podi ma xipacap ojukuk ixexacâ soat em ma oɣuy buye. ²² Wetabêɣ pima bit kuka wekapik put oce Cristo beam.

Wetaiit pima kuka o'e itabut warara'acayū Cristo kay wekawēn co buje. Apēgap xe'e xipat oxe? Wetabēgap? Pām guto we'ūap i xe'e? Wetaiit bit gu oweweju bit. ²³ Wetaiit bit gu buk apēgap gu paxi xipat iam. We'ū buje dak xipat ma owebe soat em Cristo xe oguy buye. Ixe xe bima soat podi ma idipat kuḡ oguy. ²⁴ Wetaiit pima bit xipat kuka o'e eywebeam. Wetaiit pima eybuywan mabuk kuka ōn. ²⁵ Wetaiit bit eyxe oguy eybuywat am biḡ ma eyetabut am Jesus kay iam. Ōn eyxe bima, biḡ ma eycockok epe'e kūyjobit am ixe a'ō kay. ²⁶ Waram eykay oajēm puje, eycockok epe'e okay xipat cīcā ōn eywebeam puye. Eycokkok cīcā epe'e okay, Jesus Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. ²⁷ Cristo ekawēn taḡ cuy epeku—kawēn idipat taḡ. Ixe ekawēn taḡ eyeku buje, wetaiit bit oce eyetabut cīcā pūgat kay—Jesus kay iam. Wetaiit bit oce iboam waram eyjom oajēm puje, oajēm'ūm pima dak. Wetaiit bit oce soat eyju pūḡ taḡ ma soat kay jewaguyap muwebotbon iam, soat eyju jewebuywatwan kawēn idipat muwēn pin cīcā buye itaybit'ūmayū be iam tak. Kawēn idipat co buje acā kuka wuyetabut ajop Jesus kay. ²⁸ Eypararam gu juy epesop eykay itakomaayū buxim. Deus ixeyū bodi ma ya'ōbaca. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop soat em. Eyparara'ūm pima bit itaybit je'e ip itabut'ūmayū Deus ocemuju ipiat'ajojoap kay iam. Ya'ōkayayū bit taxijo iam tak itaybit je'e ip. Deus acā eydaxijom soat em tūy ām cexe. ²⁹ Deus cuk eynaē Cristo be kapikpik'ukayūm. Ixe beam kapikpik' eyju ixe kay eyetabut puye. Inaka ixe beam kapikpik' pima dak ipiat cuy epesopi'ajo ma Deus a'ōbi. ³⁰ Kuy bima itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, ōn Cristo muwēnuwēn puye. Kuy eyetaybit iboam. Gasū dak ipiatpi'ajojoan ip owebe. Apēn owebe juk adi ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim eywebe dak ipiat supi'ajoat ip eyju Cristo muwēnuwēn pima.

2

¹ Eyju eya'ōca Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Eycokkok eyju e'em ixe xe eykukpin puye. Deus biōḡbuk nuynuy soat pe eywebe eymukūyjojom. Xipan ma eyju e'em eyewewekūḡ. Eyetabotaidabotbot eyewewekay. ² Imēneju jewaguyocom cuy epesop eyewewekay. Ikupin tak cuy epewekuk. Pūḡ kay dak cuy epesop ḡebum. Imēn ma juy ōn eyawēwēm. Imēn eyeku buje ocokkok cīcā oce eykay. ³ Jewewekay at gu juy epesop ḡebum—warara'acat kay dak. Warara'acayū be “Xipat cīcā eyju” i'e'eap epejokudada gu dak cuy. Yobogan pin gu dak cuy epesop.

— Warara'acat obodi ma xipat — i dak cuy epe'e'e eywebe ma.

⁴ Ajo kuka o'e xipat ocewebeam iap kay at gu juy epesop ḡebum. Ajo kuka o'e xipat warara'acat peam iap kay dak cuy epesop ḡebum.

⁵ Jesus Cristo ekukuap puxim cuy epekuku.

⁶ Ixe Jesus Cristo soat em Deus co'ian osunuynuynuy. Inaka “Soat em cuy ejo'ian oguy. Ipi juaḡ gu juy oce,” i'ūmḡo o'e jebay be.

⁷ Jekpiwatpin ma bit ixe soat o'suiwat ikuḡ osunuyiat ipi juaḡ am. Warara'acat puywat-wat'ukan o'jewexat. Aḡokatkat puximan o'jewexat. Ipi juaḡ o'jewexat.

⁸ Ya'ōca pin gu oekukuku. Soat em Deus a'ō kay kūyjobit osunuynuynuy. Kūyjobit osunuy je'ū ām tak. Korosa be ma oe'ū ikērēat muḡēḡē'ukat puxim.

⁹ Imēneju Deus ixe o'guyuwewekay. O'guyuwewekay jaḡuywaḡōm soat kukuk'ukan. Ixe o'jomuy warara'acat podi ma ya'ōbacaan.

¹⁰ Imēnpuye soat ma jēḡ'aecōḡcōḡ ip Jesus wap—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ce'ū'ū'ibiyū dak. Jēḡ'aecōḡcōḡ ip kūyjobit am ya'ō kay.

¹¹ “Jesus Cristo acā ocekekukuk” i je'e ip soat pe. Imēnpuye Deus soat podi ma ya'ōbaca iap ibapuk cīcā je'e soat xe—wuyebayat soat podi ma ya'ōbaca iap.

¹²⁻¹³ Ōburereyū, eykukpin cīcā oxe. Ōn eyxe bima soat em cuk adi kūyjobit epesop wa'ō kay. Wūy ōn pima dak cuy wa'ō kay epesop kūyjobin. Deus soat em ja'ōbacaap ūmūm wuywebe wuywubikuy am ixe bikuyap taḡ wuyeku am. Ja'ōbacaap ūmūm wuywebe ixe aguy daḡ wuyaguy am. Imēnpuye ya'ōbacaap cuy epejooyuwewekay ixe be eydaxijojop epeere am. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe.

¹⁴ Māmāmām gu juy epesop Deus kay. Jawa'ōixikiḡ gu dak cuy epesop. ¹⁵ Ikērēat muḡēḡē'ukayū parakpe eyju nuynuy—warēmtaḡ ma jekuku'ukayū parakpe—Deus a'ōmpubutbun'ukayū parakpe. Eyju bit Deus ebekitkit. Ikērēat kuḡ gu eyju. Imēnpuye Deus ebekitkit ekukuap puxim cuy epekuku. Soat etabutpe cedaḡ cuy epekuku ixeyū be eymuyuyap puxim. Kasopta tabapuk cīcā kabiok pima. Imēnpuxim eyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ jekukum pima, cūḡ ma eyju jekukumap ibapuk cīcā je'e itabut'ūmayū xe. ¹⁶ Wuywutaicinap ekawēn cuy epeḡuwēnuwēn ixeyū be. Cedaḡ eyju jekukum pima, ocokkok cīcā oce eykay waram Cristo ajēmap kabia be. Wetaiit bit tak oce te'e gu juk adi ōn oguy eymutaybitbitin iam.

¹⁷ Gaxīn ma aco'i itabut'ūmayū oaoka. Odoymukereren ip. Deus pit icokcok je'e we'ūap kay apēn kuyjeayū wūnca o'gūmḡūm cebe iap kay icokcok osunuy iap puxim. We'ū buje ōn tak ocokcok oce.

— Ōn tak ocokcok oce — i ōn waram e'em eywebe.

¹⁸ We'ū buje eyju dak eycokcoḡ cuy epesop we'ū ma'ḡu. Eyaḡuy'ūm ḡu juy epesop we'ūap kay. Eycokcoḡ tak cuy epe'e we'ū buje.

¹⁹ Wuykukukat Jesus ibikuy bima, Timóteo oḡuju eykay. Ixe muju ojuy ōn ixe be eyawēḡ tojot am okay. Eyawēḡ tobuxik puje, ocokcok oce. ²⁰ Ixe Timóteo acā obuxim soat em ma gebum eykay. Eykukpin cīcā ocexe. ²¹ Soat warara'acayū bit gebum Jesus Cristo kay ḡu—jewekay acā. Ibu'u ip jekapik am Jesus Cristo beam. Jewebeam acā ip kapikpiḡ. ²² Ixe Timóteo bit soat em ja'ō daḡ e'em. Xipat cīcā ixe. Jebay eju kapikpi'ukak puxim oweju ixe juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Eyju dak kuy eyetaybit iboam. ²³ Gaxīn ma ōn ixe muju ojuy eykay. Wetaybit apēn je'e ip owebe iam pima, ixe oḡuju eyka. ²⁴ Wetabat wuykukukat kay. Gaxīn ma aco'i ixe omuju eykay.

²⁵ Wuykitpit Epafrodito muypit ojuy dak ōn eykay. Ixe juk epegudot kuy okay obuywatwat'ukan. Oweju juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Oburem cuk adi osunuy. ²⁶ Ixe eyjo pin cīcā. Yaḡuybabi'ūm o'e iwātaxipi opop iap awēḡ epejojo buye. ²⁷ Iwātaxipi jījā osunuy. Oe'ū pin. Deus pit itabotaidabotbot osunuy cekay. Okay dak itabotaidabotbot ma osunuy. Ce'ū buje bit kuka adi oḡuycūḡ cīcā oce. ²⁸ Imēnpuye ixe muypit pin cīcā ōn eykay waram eywebe ijo am eycokcok ey'e am. Oḡuycūḡap tak kuka o'jepa'ūm ma. ²⁹ Eycokcoḡ cuy ixe epeḡuōm eyduk'a be wuykitpit muōmap puxim, pūḡ ma wuykukukat puye. Ibuyxim cuy epejukuk. ³⁰ Ixe Epafrodito iparara ḡu osunuy je'ū ām. Eywebe obuywat pa'ore bima ixe juk adi obuywatwan osunuy. Ce'ū ḡūḡūn cīcā osodop Cristo beam kapikpiḡ oweju buye.

3

¹ Obureyū, būrūdupaku o'e tupmubararak am eywebeaptum. Wuykukukat cuy jeymucokcoḡ. Obu'u ḡu waram apēn kuy bima otupmubararakiatup peap ekawēn muwēn ām eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim. Owebe eyawēap taḡ eyeku buje, soat em ma xipat je'e eywebeam. ² Eyday'em'um cuy epesop ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be eymuḡuykukuap puxim—akurice buximayū be—“Epedaypu'agobixeedakacat cuy” i'e'e'ukayū be.

³ — Oceju acā Deus ebekitkit ocedaypu'agobixeedakatkay puye — i napa ma e'em ixeyū ma.

Wuyju bit icēmān Deus ebekitkit. Soat em wuyju ḡebum cekay ixe biōḡbuk pe wuymutaybitbinap taḡ. Wuyju ma wuycokcok cīcā Jesus Cristo aḡuy daḡ wuyju jewaḡuyḡuy buye. Kacūḡkadiwi jewewuywuy bima bit wuymucūḡ pa'ore Deus xe. Wuyetaybit cīcā iboam. ⁴ Te'e ma wuyetabat put kacūḡkadiwi jewewuywuy bima, cūḡ ma acesop Deus xe iap kay. Adeayū ma te'e ma e'em:

— Wuymucūḡ put Deus xe kacūḡkadiwi jewewuywuy bima — i.

Ōn tak i'e but imēn owebe, bekin pin ma kacūḡkadiwi oisu buye. ⁵ Oito kabia bima wuybabim ma odaypu'agobixeedakacat ip “Deus ebekit teku” iap mubapuk am soat pe. Judeu dak ōn. Israel naxegebit puye. Benjamim diwat tak ōn. Hebreu a'ōm kawēnwēn'uk tak oḡuy bekin pima. Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ cīcā dak cuk adi ojekukuku Fariseu adi ōn gebuje. ⁶ Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ cīcā juk adi ojekukuku—soat ekawēn taḡ ma. Iboap ekawēn oḡupubutbun ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Tūybe cūḡ ma ōn Deus xe Judeuyū awēwēap taḡ jekukum puye iān cuk adi oce. Jesus kay itabucayū be juk adi ipiat osupi'ajojoat, Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ ḡu ip jekukum puye. Tūybe xipat ḡu ip iān cuk adi oce. ⁷ Gasū bit Cristo ikukpin cīcā oxe o'e. Imēnpuye ajo kuy bima juk adi xipat oxe iap xipat ḡu oxe o'e gasū bit. ⁸ Gasū bit wara'at ma otobuxik. Oceweūm Jesus Cristo be. Okukukan o'e. Ixe a'ō daḡ weku pin cīcā oce. Soat podi ma xipacap kuḡ ōn ixe obure buye. Wara'at pit kaokokap co'i o'e oxe. Soat ma ocepere ixe a'ō daḡ weku am. Ka'ūma kuḡ tak weku but ma. ⁹ Cristo eju ōn mūḡ'i. Kuy bima tūybe ōn cūḡ ma Deus xe wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum puye iān cuk adi oce. Gasū bit wetaybit oce cūḡ ma ōn cexe Cristo kay wetabat puye iam.

— Ēn cūḡ ma oxe okpot kay etabat puye — i'e'em Deus owebe.

¹⁰ Obikuy jījā soat em weku am Cristo a'ō daḡ acā. Ixe ya'ōbaca jījā, waram ḡuto o'jetait je'ūap tomukadi buye. Obikuy jījā iḡo a'ōbacaap kuk am. Obu'u ḡu ōn tak ipiat'ajo am apēn ixe juk adi o'supi'ajojo iap puxim. Ixe oe'ū jebay a'ō kay kūyjobit puye. Ōn tak cebuxim ya'ō kay we'ū ma'ḡu. ¹¹ Ōn tak Deus waram omu'ada we'ūap tomukadi. Soat em ma wetabēḡ oḡuy ixe xe. Iboap wiwim cīcā ōn.

¹² — Soat em ma ōn pit ixe a'ō kay kūyjobit — i'ūmḡu ōn pit e'em warara'acat pe. — Ikēat kuḡ ḡu ōn pit—pūḡ em tak ka'ūma — i'ūmḡu dak ōn pit e'em.

Imēnpit Cristo kuy juk omuwedayo jewekay. Imēnpuye kūyjobit pin cīcā ōn soat em ya'ō kay. ¹³ Obureyū, “Soat em ma ōn pit ixe a'ō dag jekukum, ixe ebekit puye” i'ūmgu ōn pit e'em eywebe. Gebum gu ōn pit e'em kuyap kay ikērēat kukukap kay. Wağuyba'um ōn pit iboap kay. Gebuje bit idipat ojukup. Idipat kukap kay acā ōn gebum. Imēnpuye soan ma ōn e'em soat em weku am ixe bikuyap tağ. ¹⁴ Jedaudau'ukat cūg ma jedaudaum tupteibogatup pu am—jadagatup pu am. Ixe-buxim ōn tak soan ma e'em Deus emumuūm pu am. Deus kuy juk onaē soat em jexe onuy am, Jesus Cristo kay wetabut puye.

— Soat em cuy eğuy oxe kabi be — i mo adi a'gu o'e owebe.

¹⁵ Kuy wuyetaybit Cristo bikuyap tağ wuyeku am. Imēnpuye juy soat em ixe bikuyap tağ ajeku! Pūğpūğ ey'in ibu'u bima bit, Deus cuy ixe gutaybin xipat cīcā ewebe wa'ō dag eku am iam. ¹⁶ Ixe a'ō dag cuy ajeku! Apēn kuy bima ya'ō dag ajekukuku iap co'i ma juy ajeku gasū dak. ¹⁷ Obureyū, kuy bima cūg ma juk adi ojekukuku eyetabutpe. Gasū bit eyju dak wekukuap puxim cuy epeku. Ağ cuy epesop obuxim jekuku'ukayū kay ixeyū ekukuap puxim eyeku am. ¹⁸ Cristo korosa be oe'ū iap kay'um cīcā adeayū. Kuy soat em iboap o'ğuwēnuwēn eywebe. Gasū dak iboap muwēn ōn eywebe wetadidim. ¹⁹ Wuyju ma soat em gebum Deus kay. Ixeyū bit soat em gebum apēn ace'e iap kay acā. Soat em ip gebum jecokokap kay acā. Isūsūn kuka a'gu o'e ip warēmtağ jekukuap kay. Inaka isūsūn gu ip. Xipat'umat muğēğēm ip warara'acayū etabun ma. Jeweweye bit ip xipat. Gebum gu ip kabi kay. Soat em gebum ip ijodiap kay acā. Imēneju wūy ma jeedop ip Deus wi je'ū buje. Soat em ipiat supi'ajojo ixeyū ma. ²⁰ Wuyju bit kabi watwan acesop. Wuydaxijojo'ukat kabi kadiwi jeekop—wuykukukat Jesus Cristo. Waram jajēm ijodi. Ixe ajēmap wiwim cīcā wuyju. ²¹ Ixe Jesus Cristo warara'acat a'ōbacaap gu'um ixe soat podi ma ya'ōbaca buye. Soat ip jeedop kūyjobin ixe a'ō kay. Ixe ja'ōbacaan wuyjebit guwexat. Ijodi bima wuybaca gu wuyju e'em. Ixe bit wuyjebit guwexat jejebit co'ian idipan. Imēneju waram ace'ū gu gebuje bit.

4

¹ Okitpitpiyū, eykukpin cīcā oxe. Oğuykit eykay. Omucokcoğ cīcā eyju. Xipat eyju oxe. Imēneju eybu'um gu juy epesop wuykukukat bikuyap tağ eyeku am, okitpitpiyū.

² Evódia, jemukūyo ōn gasū. Sintique, ēn tak jemukūyo ōn. Tū'ū'üyū, eyju ikibiyū, xepxem ma wuykukukat kay eyetabut puye. Imēnpuye eyetakomām gu juy epesop eyewewekay. Eyetakomaap cuy epeyepere. ³ Ēn pit, obure, ixeyū aoyū juy eğudin—xepxepayū. Xipan cīcā kapikpik'uk eğuy oweju, obure. Ixeyū aoyū dak cuk adi obuywatwan oekuku ip ōn soat kaka dag kawēn idipat muwēnuwēn pima. Clemente dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Warara'acayū dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Iboyū butet ibararak opop Deus pubutup pe—obuywatwat'ukayū butet. Ibararak opop abuyū soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe.

⁴ Wuykukukat kuy wuymuwedayo jewekay. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop.

— Soat em cuy eycokcoğ epesop — i waram ōn e'em eywebe.

⁵ Gaxīn ma xeku omuyku wuykukukat! Imēnpuye soat cuy xipan epejukuk ijodiayū.

⁶ Ka'uma kay ma juy epeyağuygebu. Soat pit cuy epeğuwēnuwēn Deus pe. Ajo ka'ūmgu eyxe iat cuy epejoojuyjuy cexewi. Iojuy buje, ajo Deus kuy juk o'ğūmğūm eywebe iap kay juy gebum epesop. ⁷ Wuyetaybit gu apēn Deus wuyyağuy mubabibin iam. Inaka ixe itaybit cīcā wuyyağuy mubabin am. Jesus Cristo eju mūğ'i bima, ixe wuyyağuy mubabibin jeenuy. Imēnpuye warara'acat a'ō kay gu ace'e—ixe a'ō kay acā. Warara'acat kay gu dak acesop gebum—ixe kay acā.

⁸ Oburereyū, gasū mabuk ōn jeyawē. Soat em ma juy epesop gebum ajo xipat iap kay, ajo ibuyxi iap kay dak, ajo icēmāt iap kay dak, ajo warēmtağ gu iap kay dak, ajo cedağ iap kay dak, ajo iisu iap kay dak, ajo Deus xe ikukpin iap kay dak, ajo inapa gu iap kay dak. Iboap kay juy epesop gebum soat em. ⁹ Apēn cuk adi ōn eymutaybitbitbin iap tağ cuy epekuku, apēn cuk adi ōn ey mukūyojojo iap tağ tak. Wekukuap puxim cuy epekuku. Wekawēn puxim tak cuy epeyekawēnwēn. Obuxim eyju jekukum pima, Deus soat em eybuywatwan jeenuy. Ixe ma wuyyağuy mubabibin'ukat.

¹⁰ Ocokkokap yobog cīcā wuykukukat eju mūğ'i ōn puye. Ade kaxi kap puje waram guto iba'ore gu o'e eywebe obuywat am oceju gebum cīcā ekay iap mubapuk am owebe.

— Kuy juk adi eybu'u epesop xipan oiuk am i'ūmgu ōn pit e'em eywebe.

Imēnpit iba'ore osunuy eywebe obuywat am, ēn ekukpin cīcā ocexe iap mabapuk am owebe. ¹¹ Imēn ōn e'em eywebe. Inaka:

— Eyju juk opere — i'ūmgu ōn pit e'em eywebe.

Kuy wetaybit oce ocokkok am ajo-kug ōn iap kay. ¹² Kuy juk adi ojeku yopit ma ikug. Ade dak ikug kuy juk adi ojeku. Ocokkok ma ōn e'em obegbeğ pima, ore bima dak; odadaybot pima, soat-kuğ pima dak. Warara'acayū be iba'ore jewemucokkok am soat tağ. Ōn pit cuk

wetaybit oce jewemukok am soat em. Soat kaka daḡ ma ojekukuku ocokkok. ¹³ Soat em Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ixe a'ōbacaap kuḡ ḡn xipacat jebapukpuḡ owebe bima, xipat'ūmat ebapuk puje dak.

¹⁴ Filipos ka watwat, eyju ma juk adi obuywatwan epesop ḡn ipiatpi'ajojom pima. Iboap xipat cīcā osodop. ¹⁵ Macedōnia eipi bewi oḡem puje, eyju acā juk adi obuywatwan epesop. Obuywatwan cuk adi epesop koapat kabia ḡn kawēn idipat muwēnuwēn pima. Eyju ma juk adi eyemumuūm epeḡudot okay. Eyju ma juk adi ḡebum epesop okay ḡn ade ikuḡ pima, yopīt ma ikuḡ pima dak. Warara'acayū bit ḡebum ḡu osodop ip okay Jesus kay itabucayū. ¹⁶ Pūḡ em ḡu juk adi eyemumuūm epeḡudodot okay ḡn Tesalōnica ka be bima, yopīt ma ikuḡ pima. ¹⁷ Waram paxi ip je'ḡūm owebe iap wiwim ḡu cuk oḡuy. Deus xipacat je'ḡūm eywebe eydacup ḡu epesop okuḡ iapteim. ¹⁸ Kuy Epafrodito eyemumuūm o'tojot okay. Soat ma o'tojot. Cartadup mubarararaḡ ḡn eywebeaptum—kuy soat ojat eyemumudodot iaptum—eyju xipan cīcā okuḡ iaptum. O'e jījā ma kuy. Kuy ḡn ade ikuḡ. Kuyjeayū be wūnca mupik puje, Deus icokkok osunuy cekay ip. Te'oku osunuy cekay. O'ḡupik ip iap xipat osodop cexe. Imēnpuxim ma okay eyemumudodot tak te'okuat puxim okay. Deus tak icokkok eyemumudodot cocom pima, eydacup ḡu epeḡūm owebe buye. ¹⁹ Wetabut cīcā ixe kay—Deus kay. Soat kuḡ ma Deus—idipat kuḡ. Soat je'ḡūm eywebe dak, eyju Jesus Cristo a'ō daḡ jekukum puye. Tacup ḡu Deus. Imūmūm pin cīcā cexe wuywebe. Ajo ka'ūmḡu eyxe iat je'ḡūm eywebe. Soat je'ḡūm eywebe. ²⁰ Ixe Deus wuyetayat. Soat kabia ma:

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.
Imēn cuy acece cebe soat em ma. Imēn cuy je'e'e.

²¹ Ocejū kato mujujum cebe ip soat pe—Deus ebekitkit pe—Jesus Cristo kayayū be. Wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—ocexeayū—ijoceayū. ²² Soat Deus ebekitkit kato mujujum eywebe. Wuyeipi kukat peam kapikpik'ukayū dak kato mujujum eywebe.

²³ — Soat cuy ip xipan ejukuk Filipos ka watwat — i ḡn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Būrūdupku otupmujū eywebe. Kuy cartadup mubararakapi ocepere.

COLOSSOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹⁻² Colossos ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju. Eyju wuykitpitpiyù Colossos ka be. Cristo a'ò dağ eyju jekukum soat em. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyù aguymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe ip.

³⁻⁴ — Itabut cîcâ ip Jesus Cristo kay Colossos ka watwat — i juk o'e Epaftro ocewebe. — Xipan Deus ebekitkiyù kuğ ip — i juk o'e. — Xipan soat kuğ ip, Deus xe acesop iap wiwim puye — i juk o'e ocewebe. Imênpuye:

— Bay, ên xipat cîcâ — i oceju e'em soat em Deus eju eywebeam kawênwên pima—Jesus Cristo ebay eju.

⁵ Soat em Deus xe acesop iap ekawên kuy epejojojo kawên icêmat co buje—kawên idipat co buje. Iboap wiwim eyju gasù. Icêmân epesop ixex, “Oxe ma epesop” io'e Deus puye—kabi beat o'e buye. Imênpuye Jesus kay eyetabut cîcâ. Xipan soat kuğ tak eyju. ⁶ Deus xipan wuykuğ—soat kuğ iap ekawên kuy epeya'ijojo. Eyetaybit epesop iboap ekawên icêmân iam koap em cekawên co'isum. Soat eipi dağacat kawên idipat cocom gasù. Ixeyù dak itabut Jesus kay. Xipan soat kuğ tak ip itabucayù kuğ. Wuyeyù buje soat em Deus xe acesop iap wiwim tak ip. ⁷ Epaftas kawên idipat o'ğuwên eywebe. Ixe Epaftas wuybure ikukpin cîcâat wuyxe. Cûğ me ixex kapikpig Cristo muwênwên warara'acat pe. Ixe eybuywatwan ocedieğ gasù bit.

⁸ — Colossos ka watwat jewewekuğ ip cewekukpin cîcâ, Deus jebiðğbuk o'ğudm cebe ip puye — i juk o'e ixex Epaftas ocewebe.

⁹ Imêneju soat em oceju kawên Deus eju eywebeam. Eyawêğ tobuxik puje ocebu'u gu ocesop jekawên âm eywebeam. Imên oceju e'em Deus pe:

— Bay, ocekitpitpiyù juy egutaybin apên ebikuy ixeyù be jeku am iam — i. — Ixeyù juy egutaybin apên xipat exex iam, apên ikêrê exex iam tak — i oceju e'em. — Iboam itaybit cîcâ je'e ip ebiðğbuk ixeyù mutaybitin puye — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Iboam eyetaybit pima, cûğ ma epeku; soat em wuykukukat bikuyap tağ epeku; soat em ixex mucokcokcoğ epesop; xipacat epeğujurğrğğ soat em; biğ ma eyetaybit epesop Deus e'e iam.

¹¹ — Bay, ên soat podi ma a'òbaca — i òn e'em Deus pe. — Soat podi ma ên edipap kuğ — i òn e'em. — A'òbacaap cuy egum Colossos ka watwat pe Jesus kay ip jebu'uap puxim ipiatpi'ajojom ma'gu ip — i òn e'em Deus pe.

¹² Deus kabiaat kukat. Ixe ebekitkit xipacat mujurğrğğ'ukayù. Ixe xipacat muxipanpan ium âm jebekitkit pe.

— Cûğ ma eyju oxex webekitkiyùm — i juk o'e Deus wuywebe. Imênpuye wuyju dak xipacat acejat. Iboap wiwim cîcâ wuyju. Imênpuye eyju dak eycokcoğ cuy epesop.

— Xipat cîcâ ên — i juy epe'e'e wuyebay be.

¹³ Satanás kabiokat kukat. Ixe ebekitkit ikêrêat mujurğrğğ'ukayù. Deus pit wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Imênpuye Satanás gu wuykukukat gasù—Deus ipot acâ. Deus ipot ikukpin cîcâ cexex. ¹⁴ Ixe ipot wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Ikêrêat muğêaptei o'teida, oe'ù buye. Imênpuye ikêrêat kuğ gu wuyju ixex xe.

¹⁵ Deus ijo ba'oreat wuywebe. Wuyetaybit bitku poro omuyku Cristo jojom, Cristo dak ijo'i buye. Ixe Cristo Deus ipot koapat. Soat Deus emumuğê bodi ma ya'òbuyxi ixex. Deus pe ipi mujurğğ'um pima ipot itait osunuy. ¹⁶ Deus soat o'ğubapukpukpuk Cristo eju. Kabi beacat o'ğubapukpukpuk soat ceweju, ipi dağacat tak. Wuywebe ijobucat o'ğubapuk soat, wuywebe ijo ba'oreat tak. Ya'òbuyxiyù kabi watwat o'ğubapuk Cristo eju, ya'òbacaayù dak, warara'acayù mujurğğ'ukayù dak, warara'acat kukukayù dak. Deus ixex eju soat o'ğubapuk. Soat o'ğubapuk cebeam. Soat o'ğubapuk ijodiacat pe Cristo kuk am ibuyxi am. ¹⁷ Kabi, ipi ka'um pima, Cristo kuy osunuy itabêğ. Ipi dağacat jedopap pe ma dopdom Cristo a'òbi. Kabi beacat tak dopdom jedopap pe ixex a'òbi. ¹⁸ Wuya'a wuyjebit kukat iap puxim Cristo jekay itabucayù kukat. Apên wuya'a wuyaguydadam iap puxim Cristo dak itabut jekayayù aguydadam. Ixe Deus ipot koapat. Ce'up tomukadi Deus ixex Cristo waram o'gutait. Soat podi ma ya'òbuyxian o'gutait. Wuyju dak waram acejetait wuyeyù buje Deus ixex o'gutait puye. ¹⁹ Deus o'e jewebe ma:

— Okpot ojo'ian je'e — i.

Imēnpuye jewa'ōbaca jojo'i ma ip. ²⁰ Ipi watwat itakoma osodop Deus kay, kabi beacat tak. Deus o'e jewebe ma:

— Soat ip o'gudin obureyūm—ipi daḡacat, kabi beacat tak — i. — Kūyjobin jeedop ip wa'ō kay korosa be okpot e'ū buje — io'e jewebe ma.

Imēn Deus ip o'gudin jekeway. Itakomaap ip o'ḡu'ūm korosa be jekpot oe'ū ibuye.

²¹ Eyju dak Deus bureyūm ḡu epesop kuy bima. Cekay'ūm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye ikērēat kay acā juk adi ḡebum epesop. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk tak adi epesop. ²² Gasū bit Deus eymuwexat jebureyūm ipot oe'ū buye. Kuy eymuwexat eymudot am jekeway. Imēnpuye cūḡ ma epesop ixe wap eyajēm puje. Ikērēat kuḡ ḡu epesop. Abu je'e eywebe:

— Xipat ḡu eyju! — i?

Ka'ūma ma! ²³ Imēneju eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay. Eybu'um ḡu juy epesop cekay! Koap em kawēn idipat co ebikam Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim cuk epesop. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim iboap wiwi am. Ibo muwēnuwēn'ukat ōn—kawēn idipat muwēnuwēn'ukat. Kawēn idipat muwēnuwēn ōn soat kaka daḡ.

²⁴ Ocokcok cīcā, ōn ipiat osupi'ajo eywebeam puye. Cristo ipiatpi'ajojom mabuk jekay itabucayū beam—jejebit puximayū beam. Imēnpuxim ōn tak ipiatpi'ajojom Cristo be o'supi'ajojo iap mu'ūm am. ²⁵ Deus o'e owebe:

— Itabucayū buywatwan cuy eḡuy — i. — Imēn ma kapikpiḡ cuy eḡuy wa'ōbi — io'e owebe.

Ijop ekapikap o'ḡūm owebe eybuywat am.

— Wekawēn muwēnuwēn cuy eḡuy soat ka watwat pe — io'e owebe.

²⁶ Kuyje Deus soat ka watwat pe ḡu jekawēn o'ḡuwēnuwēn. Gasū bit o'ḡuwēn jekay itabucayū be. Ibo ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn. ²⁷ Cristo omuy eywebe Judeuyū ḡu ma'ḡu eyju. Imēnpuye Deus jedipap mubapuk puje, eyju dak idipap kuḡ epesop. Iboap wiwim cīcā eyju. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe ijodiacat xe. Gasū bit Deus soat jebekitkit mutaybit pin iboam. Iboap idip cīcā. Xipat cīcā dak. ²⁸ Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat ka watwat pe.

— Teyūku soat em Jesus kay e'em — i oceju e ojuy Deus pe ixe dopabe ixeyū dojot puje. — Soat em teyūku Cristo eju mūḡ'i jekukum — i oceju e ojuy cebe.

Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat pe ijodiacat pe. Soat awēwēm oceju. Soat jetaybitb-icap eju oceju ip imutaybitbin. ²⁹ Imēneju kapikpiḡ cīcā ōn. Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe cebe wekapik am. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbaca. Ixe Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ijodiacat mutaybin put owebe.

2

¹ Kapikpiḡ cīcā juk adi oḡuy eywebeam—ojojo'uk'ūmayū beam, Laodicēia ka watwat peam tak. Ōn jeymukūyjo iboam. ² Cebeam ip cuk adi kapikpiḡ cīcā oḡuy ixeyū be biḡ ma jewewa'ōmucan am Jesus ekawēn taḡ jeku am; biḡ ma jewewekupin am tak; warara'acat podi ma itaybit am tak kawēn icēmān. Iboam itaybit pima, soat em Cristo kay jeedop ip. Jawaḡuyumarururun ḡu jeedop ip Jesus ekawēn taḡ xe'e oceku iam. Kuy bima itaybit ḡu ip osodop Cristom. Gasū bit ip oitaybit ixem. ³ Soat ḡu wuyetaybit Deus emumutaybitbin iam. Wuyetaybit ḡūḡūn ā. Cristo bit xīntabi o'tomodip'uk iap puxim. Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum pima, wuyetaybit put Deus emumutaybitbin iam, apēn cūḡ ma Deus xe iam tak, apēn cūḡ ḡu cebe iam tak.

⁴ Imēneju jeymukūyjo ōn. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim. Adeayū xe cekawēntip ip. Imēnpit cūḡ ḡu ip. Napa ma ip kawēnwēn eyweju eymutabucap ojuy napaap kay. ⁵ Imēneju soat em ḡebum ōn eykay, eyxe ḡu ma'ḡu ōn. Pūḡ taḡ ma eyju e'em. Soat em eyetabut Jesus kay. Ocokcok cīcā ma iboap cocom puye.

⁶— Ocekukukan cuy ece — i juk adi epe'e Jesus Cristo be, eyetabut puye cekay. Gasū bit mūḡ'i juy epeku ixe eju. ⁷ Kadai nābu muycemap puxim Cristo wuya'ōmucanucan wuyetabucap epereap puxim. Imēnpuye biḡ ma juy eyetabun epesop cekay. Gebum cekayap tomuju juy soan e'em epesop. Kuy juk adi ocewebe eymutaybitbinap taḡ cuy epeku. Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xipat cīcā — i. — Soat em ēn xipan ocekuḡ — i juy epe'e'e cebe.

⁸ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Jesus kay apēn wuyju taomūn am ibubum iap puxim. Ixeyū Cristo ekawēn ḡu eymutaybitbin. Ijodiacat ekawēn acā eymutaybitbin ip—Deus kay'ūmayū ekawēn—ipi juacat aḡuymubarēm'rēm'ukayū ekawēn. Eymuḡuykuku ojuy ip. Te'e ma eymutaybitbin ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū a'ō kay. ⁹ Cristo jewa'ōbaca jojo'i ma ip Deus eju. Cristo ijodiat co'ian o'jewexat wuymutaybit am Deus e'e am. Wuyetaybit Deus e'e am Cristo e'eap co buje. Imēneju eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim eyetabut am Jesus kay.

¹⁰ Cristo eju mǔg'i jekukum pima, wuyju dak Deus a'ōbacaap kuḡ acesop. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbuyxiat—Deus ekawēn tojtjot'ukayū kukukayū bodi ma, ibiōḡbuk itabidaoiayū kukukayū bodi ma dak.

¹¹ Imēntak Cristo ja'ōbacaap o'ḡūm eywebe ikērēat kukap puxim ixe eju eyju mǔg'i buye. Agokatkat'it'it taypu'agobixeedakatkat'uk osodop ip kuyjeayū teku iisu Deus xe i'eap ojuy. Deus pit soat taḡ wuymuususun wuyxeedakatkat puye ḡu—Cristo eju wuyju mǔg'i buye acā. ¹² Wuymubatisasan puje Cristo a'ōbi wuyaguyokokat oi'ūm wuye'ūap puxim. Ixe a'ōbi oi'ūm wuykocap puxim. Kuy bima Deus waram ḡuto Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim ijodi bima dak wuyaguy'isum wuyju jekukum waram ḡuto wuyetaicap puxim wuye'ūap tomukadi. Wuyaguy'isum wuyju jekukum ḡasū Deus soat podi ma ya'ōbaca iap kay wuyetabut puye. ¹³ Imēnpuxim eyju ma ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā juk adi epekukuku eyaḡuyokok puye. Ce'ūat puxim cuk adi epesop Deus xe ikērēat kay acā ḡebum puye. Judeu'ūmat puxim tak cuk adi epesop—Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum'ūmat puxim. Deus pit kuy eyaḡuymuusun eywebe Cristo aḡuy daḡ jewaḡuy am. Wuyaguymuusun puje, ixe ikērēat o'ju'uk wuywebewi. Soat o'ju'uk. ¹⁴ Iba'ore wuywebe Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku am—soat ekawēn taḡ. Deus itaybit soat em teyūku wekawēn mupubutbun iam. Korosa be ixe e'ū buje bit, Cristo apēn cuk adi iboap ekawēn aḡupubutbuniaptei o'teida. O'teida wuyekariwa be wuyeweroap teidaap puxim. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi. ¹⁵ Imēnpit Cristo Satanás a'ōbacaap o'ḡu'um korosa be je'ū buje. Deus kay'ūmayū kukukayū a'ōbacaap o'ḡu'um. Soat etabun ya'ōbacaap o'ḡu'ūmiayū mubapukpuḡ oeku imusūsin ām. Imubapukpuḡ oeku kuyjeayū be o'yaokaiat aririt'a mubapukap puxim.

¹⁶ Imēneju warara'acat a'ō kay ḡu juy epesop eywebe te'e ma ixeyū e'em pima “Beku i'opi eywebe” i, “Ibiati tikōnpi eywebe” i dak, “Ibeat kabia be epeyekapikpik ḡu juy” i dak, “Kaxiaat ijēm'isu bima, peta juy epeḡuḡē” i dak, “Sábado bima epeyekapikpik ḡu juy” i dak. Ya'ō kay ḡu juy epesop. ¹⁷ Ixeyū ekawēn taḡ cuk adi jekuko'uk ajop Cristo ajēm'um pima. Kabicuk jewurūḡwurūḡ iap puxim jekawēn muwarururun ip soat em. ḡasū bit Cristo oajēm. Ixe ekawēn soat em ma ibit. Imēnpuye ixeyū ekawēn taḡ ḡu wuyju jekukum ḡasū—Cristo ekawēn taḡ acā. ¹⁸ Warēmtaḡ eymutaybitbin'ukayū:

— Deus ipiat supi'ajoat eywebe, cūḡ ḡu eyju cexe buye — i napa ma e'em ip eywebe. Ixeyū ekawēn kay bit eyetabun ḡu juy epesop. Jewexe ya'ōbuyxi ip.

— Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe, soat em Deus ocemuyxeyxey buye — i'e'em ip te'e ma. — Ka'ūma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acayū be, “Warara'acat podi ma xipat oceju” i'e'em pima jewebe ma. — Deus kukap co'i juy cekawēn tojtjot'ukayū ajukuk — i'e'em ip ocewebe te'e ma. — Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe — i'e'em ip te'e ma. Warēmtaḡ ma ip jewaḡuydadam. Deus aḡuy daḡ ḡu ip jewaḡuyḡuy—jaḡuy daḡ acā. ¹⁹ Cristo eju mǔg'i ḡu ip warēmtaḡ jewaḡuyḡuy buye. Cristo wuya'a buxim. Cekay itabucayū ijebit puxim. Deus bikuyap taḡ wuyju aypapan. Wuyekururukpu ibubogatpu wuykukatpu wuywedap taḡatpu wuywedap mucūḡucūḡatpu. Ibobu buxim Deus wuya'ōmucanucan Cristo eju mǔg'i wuyeku am. Jewexe ya'ōbuyxiayū bit mǔg'i ḡu ceweju.

²⁰ Cristo a'ōbi eyaḡuyokokat oi'ūm eye'ūap puxim. Deus ja'ōbacaap o'ḡūm eywebe ibiōḡbuk kērēat kukukayū a'ō kayap puxim—Deus kay'ūmayū kukukayū a'ō kayap puxim. Imēneju Deus kay'ūmat ekukuap cuy epeyepere. Warēmtaḡ eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ḡu juy epesop.

²¹ — Boku juy epejukuk ḡu — i'e'em ip te'e ma. — Beku juy epejo'o ḡu — i dak. — Imēnmēn ḡu bit epeku — i dak e'em ip te'e ma.

²² Soat ixeyū xe ikukpiat, i'opiat, tikōnpiati darem ma kuy kapkam. Ijodiacat ekawēn acā imuwēnuwēn ip—Deus ekawēn ḡu bit. Ijodiacat aḡuy daḡ acā ip kawēnwēn—Deus aḡuy daḡ ḡu bit. ²³ Jewexe ip itaybitbit.

— Deus kukap co'a juy cekawēn tojtjot'ukayū ajukuk — i'e'e ip te'e ma. — Ka'ūma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acat pe, “Warara'acat podi ma xipat oceju Deus xe” i'e'em pima jewebe ma. Ade cexe ip ikukpiat, i'opiat tak, tikōnpiati dak. Xipan ḡu ip jejebit kuḡ. Tūybe ikērēat acejukuk'ūma iān e'em ip. Ibo bit ka'ūma jo'i ma. Wuybuywat pa'ore ikērēat kukap puxim.

3

¹ Waram o'jetaitat puxim eyju Cristo eju mǔg'i jekukum puye. Imēnpuye eyetabikum cuy epesop kabi beat kay. Iboce Cristo omuy Deus xe xik'i ya'ōbuyxiat tūyap pe, Deus co'i ya'ōbuyxi buye. ²⁻³ Ijodiacat eju ḡu mǔg'i eyju jekukum—Cristo eju acā mǔg'i eyju jekukum. Imēnpuye ijocap kay ḡu juy epeyewaḡuyḡuy—kabi beat kay acā. Pūḡ taḡ ma jewaḡuyḡuy ip Deus, Cristo dak. Ixeyū aḡuy daḡ eyju dak jewaḡuyḡuy ḡasū bit, Cristo eju mǔg'i eyju jekukum puye. Iboap ibapuk ḡu itabut'ūmayū xe. Iba'arēm iboap cexe ip. ⁴ Eyaḡuy'isum

eyju jekukum Cristo eju mūg'i buye. Waram yajēm puje, wuyju dak acejewemubapuk ceweju. Ixe dipap acejat. Wuydip ace'e ixe jo'i.

⁵ Imēneju ikērēat epeğugē ğu juy. Ikērēat muğēğē pin eyju Deus kay'umat puxim. Epeğugē ğu bit. Warara'acat tayxi eju epeyepo ğu juy. Warara'acat itop eju epeyepo ğu juy. Ikērēan cuy epeyekaypatpan ğu. Ikērēat epeğujurūğ ğu juy eyemumukaypin pu am. Aoyū kaykay ğu juy epesop. Eyetabikukum ğu juy epesop warara'acat pubut kay. Wuyetabikukuap ikērēat Deus xe deusbaroyū kay wuyetabucap puxim. ⁶ Deus ipiat supi'ajoat imēn jekuku'ukayū be—kūyjobit'ūmayū be—ja'ō kay'ūmayū be. ⁷ Eyju dak cuk adi kuy bima warēmtağ ma epekukuku. Eycokcok epesop ikērēat muğēğē'ukap kuğ.

⁸ Gasū bit ijop epeyepere. Eyetakomām ğu juy epesop warara'acat kay. Aoyū kaykay ğu juy. Eysapka'orerem ğu juy epesop. Warara'acat epejomuymuy ğu juy. Eyekawēnkērēm ğu juy epesop—pūğ em tak ka'ūma. ⁹⁻¹⁰ Cristo kay eyetabut puje, yağuy'suayūm epesop. Kuy bima eyağuyokok cuk adi epekuku. Eyağuyokok ğu juy epekuku ğasū bit. Deus soat em wuyağuymuissun wuywebe jejo'i i'e am. Guyjom Deus ağuy dağ acā ğebum acesop. Big ma wuyetaybit ace'e Deus e'e am. Napa ğu juy epe'e'e eyewewebe. ¹¹ Wuyağuy'isu bima, ğebum ğu acesop teku Judeu iap kay, teku Judeu ğu iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku taypu'agobixeecekut iap kay dak, teku taypu'agobixeecek'umat iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku pariwat iap kay, teku wuyjuyū iap kay dak. Ğebum ğu acesop teku tei'ūma kapikpik'ukat iap kay, teku teibubum kapikpik'ukat iap kay dak. Cristo kay acā ğebum acesop. Iteyū be soat pe Cristo muymuy iap kay ğebum acesop.

¹² Deus ebekitkit eyju. Deus xe eykukpin cīcā epesop. Ixe juk eynaē jewekay am. Imēneju eyetabotaidabotbon cuy epesop eyewewekay. Xipan cuy eyewewekuk. Yoboğan pin ğu juy epesop Eyekawēnkērēm ğu juy epesop—eyekawēntim ma. Eyukpiceğēm ğu juy epesop eyewewekay. ¹³ Epeyewebuywatwan cuy soat em. Eyxeat warēmtağ eykuğ pima, ixe epejomuymuy ğu juy. Ğebum ğu juy epesop apēn cuk adi warēmtağ eykuk iap kay. Wuykukukat Jesus ğebum ğu apēn cuk adi ikērēat ağıjurūğrūğ iap kay. Ixe buxim cuy eyju dak ğebum ğu epesop apēn cuk adi warēmtağ eykuk iap kay. ¹⁴ Xipan eyekukuap xipat Deus xe. Ibodi ma bit xipat eywebe xipan eyewewekuk am. Xipan jewewekuk pima, wara'at tagtagtağ ğu epekuku—pūğ tag ma. ¹⁵ Cristo juk wuyumwexat jebekitkiyūm pūğ tag ma wuyeku am. Ixe wuyağuyumababin wuyağuybabi'ūmap puxim. Āğ cuy ixe jeyağuyumababin. Ixe be eyağuyumababin puje xipan epeyewekuk. Pūğ tak ma dak epeyewağuy. Soat em:

— Bay, ēn xipan cīcā ocekuğ — i juy epe'e'e Deus pe.

¹⁶ Soat em Cristo ekawēn tag cuy epekuku. Xipat cekawēn tag wuyeku am wuyju idip cīcāt kuğat puxim. Soan cuy jewemutaybitbin epesop. Soan cuy jewemukūtyjobitbin tak epesop. Soat em cuy pibododon epesop Deus kay. “Cristo soat podi ma ya'ōbuyxi” i'e pin pima, epeyehibododon cuy, “Cristo acā wuykukukat” i'e pin pima dak, eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye, “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak Deus pe. Deus biōğbuk a'ōbi juy pibododon epesop. ¹⁷ Imēneju soat em cuy epekuku wuykukukat Jesus a'ō dağ. Soat em cuy epeyewewewēn ixe a'ō dağ. Soat em:

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e wuyebay be—Deus pe, wuykukukat Jesus oe'ū buye.

¹⁸ Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay ip wuykukukat Jesus kay eyetabut puye.

¹⁹ Tapupuyū, ikukpin cuy eytayxiyū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk.

²⁰ Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay soat em, eyxi a'ō kay dak. Wuykukukat icokcok e'em eyebay a'ō kay bima.

²¹ Cebayū, imuparararan ğu juy eyebekitkiyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim kūyjobit am eya'ō kay.

²² Tei'ūma kapikpik'ukayū, soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay ixeyū eyjom pima, eyjom'ūm pima dak. Ixeyū a'ō kay kūyjobin cuy epesop ixeyū be “Ēn xipat” i'eap ojuj ğu. Kūyjobin cuy epesop kūyjobit pin puye. Kūyjobin cuy epesop wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi eyxe buye. ²³ Eycokcoğ cuy eyekapikap epejukuk. Ğebum cuy epesop ijodiadat peam acā ğu ōn kapikpiğ iap kay. Wuykukukat peam tak ōn kapikpiğ iap kay ğebum cuy epesop. ²⁴ Cristo ma wuykukukat. Ixe beam ma wuyju kapikpiğ. Wuykukukat jebekitkit peam xipadat o'ğuxipan. Ibo juy epejat. Ğebum cuy epesop iboap kay. Cūğ ma wuyeku buje, cūğ ma jekuaptei je'ğūm wuywebe. ²⁵ Warēmtağ wuyeku buje bit, warēmtağ jekuaptei dak je'ğūm wuywebe. Ipiat supi'ajoat wuywebe. Ixe Deus cūğ ma wuykuğ. Cedağ ma wuyekapikaptei je'ğūm wuywebe. Wegūğūn ma wuykuğ.

4

¹ Kariwayayū, cūg ma juy eywebeam tei'ūma kapikpik'ukayū epejukuk. Imuḡuykukukum ḡu ip epejukuk. Eyju dak kapikpiḡ eyekariwa beam—kabi beat peam. Gebum cuy epesop iboap kay.

² Eybu'um ḡu juy epesop Deus eju kawēn ām. Xexen ḡu juy epesop kawēnwēn pima ceweju—eyetabēḡbēḡ ma.

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e cebe.

³ Ocewebeam tak cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū buywatwan cuy eḡuy ixeyū be ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e'e cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eḡuy Cristo muwēn ām soat pe—kuy bima o'ḡuwēn ḡu iat ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe.

Daomūnmūnap'a be ōn ḡasū iboap ekawēn muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ⁴ Ibaḡuḡ ma juy iboap ekawēn oḡuwēn. Imēnpuye:

— Pauloyū juy esubuywatwan ixeyū be ibapuḡ ma kawēn idipat muwēn ām adeayū be — i juy epe'e'e cebe.

⁵ Eysūsūn ḡu juy epesop Jesus muwēn ām itabut'ūmayū be imuwēn put pima. Eyaḡuysan cuy epeku ixeyū mu'ukpiceḡḡēnap puxim Cristo kay. ⁶ Te'e ḡu juy epeyekawēn itabut'ūmayū eju. Eyekawēnkum cuy epeyekawēn ceweju ip eyekawēn kay ip ibu'unap puxim. Eyetaybin cuy epesop cedaḡ ma ya'ōbu am ip.

⁷ Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe—soat awēḡ ḡuwēn. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Ixe cūḡ ma kapikpiḡ warara'acayū beam—itabucayū beam. Wuyweju ixe dak kapikpiḡ wuykukukat peam. ⁸ Ixe oḡuju eykay eymucokcok am, oceju xipat iap awēḡ kuy eyewawēḡtobuxik. Ixe ajēm puje xipan cuy epeḡuajēm eyduk'a be. ¹¹ Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju—ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Iḡurū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokḡ.

¹⁰ Aristarco kato mujujum eywebe. Oweju ixe dak omuy daomūnmūnmūnap'a be. Marcos tak kato mujujum eywebe—Barnabé kipitaap. Ixe Marcos eykay jajēm iap awēḡ kuy epeyawēḡtobuxik. Ixe ajēm puje xipan cuy epeḡuajēm eyduk'a be. ¹¹ Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju—ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Iḡurū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokḡ.

¹² Epafras tak kato mujujum eywebe—eyka bewiat—Jesus Cristo beam kapikpik'ukat. Soat em ixe kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Colossos ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be jetabucap epereap puxim — i'e'em ixe Deus pe eymuwēnuwēn. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be Jesus eju mūḡ'i jeku am — i'e'em ixe cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be soat em ma ebikuyap taḡ jeku am — i'e'em ixe Deus pe eymuwēnuwēn.

¹³ Kapikap iba'ore jījāat kukap puxim ixe Epafro kawēnwēn cīcā Deus eju eywebeam, Laodicéia ka watwat peam tak, Hieriópolis ka watwat peam tak. Ōn ma iboap muwēnuwēn eymukūyjojom. ¹⁴ Lucas kato mujujum eywebe—ocexe ikukpin cīcāat—wuyanūḡtata'ukat. Demas tak kato mujujum eywebe.

¹⁵ Oceju kato mujujum warara'acayū be Jesus kay itabucayū be—Laodicéia ka watwat pe. Ninfa be dak kato mujujum oceju, ixe duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—itabucayū be. ¹⁶ Eywebe ijudup co buje juy epetupmuju Laodicéia ka watwat pe ixeyū be tup co am. Kuy juk wara'atup otupmuju ixeyū beaptum. Ixedup ixeyū tupmuju eywebe tupco buje. Ixedup tak epetupcoat.

¹⁷ — Wuykukukat ewebe o'ḡūmiap ekapikap kuḡ cuy ejeku — i juy epe'e Arquivo be. — Ekapikap cuy eḡu'ūm — i juy epe'e cebe.

¹⁸ Ōn ma obubin ma Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ. Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop kawēn ām Deus eju owebeam, ōn daomūnmūnap'a be bima.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Wemudupmubararaktup pe bit kuy oi'ūm.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ Tessalônica ka watwat, cartadup mubarararag ðn soat peaptum eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. ðn Paulo. Ijudup mubarararag ðn Timóteo eju, Silas eju dak. Eyju Deus ebekitkiyū—wuyebay ebekitkiyū. Wuykukukat ebekitkiyū eyju—Jesus Cristo ebekitkiyū.

— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i ðn e'em Deus pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ðn e'em cebe.

² Eywebeam oceju kawēnwēn Deus eju soat em ma.

— Bay, ēn xipat — i oceju e'em cebe, eyetabut cekay buye.

³ Deus wuyebayat. Ocetabut ixē kay. Eyju dak eyetabut ixē kay. Imēnpuyē soat em eyju warara'acat puywatwan ixē a'ðbi. Deus ikukpin eyxe. Ijodiacat tak ikukpin. Imēnpuyē eyju kapikpiḡ cīcā ixē ekawēn muwēnuwēn itabut ūmayū be. Eyetaybit wuykukukat Jesus Cristo jajēm waram iam. Imēnpuyē eybu'u gu ixē ajēmap wiwi am. Imēn eyju jekukum, eyju wuykukukat a'ð kay buye—Jesus Cristo a'ð kay. Cūḡ ma eyekukuap kay oceju gebum Deus eju kawēnwēn pima. ⁴ Ocekpitpiyū, Deus xe eykukpin cīcā. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm. Ocetaybit iboam. ⁵ Kawēn idipat cuk adi oceḡuwēnuwēn eywebe—ijodiat ekawēn ḡu—Deus ekawēn acā. Deus a'ðbaacan ma juk adi oceḡuwēnuwēn eywebe. Ibiðḡbuk xipacat a'ðbi oceḡuwēnuwēn. Wuyetaybit kawēn idipat icēmān iam. Eyetabupe cūḡ ma juk adi oceḡuwēnuwēn eywebe dak cūḡ ma eyeku am. Eyetaybit iboam. ⁶ Imēneju oceḡuwēnuwēn co'i juk adi epekuku. Wuykukukat ekukuap co'i dak epekuku. Kawēn idipat kay juk adi eyetabun cīcā epesop. Eyetabut pima, ipiatpi'ajojom cuk adi epesop. Inaka Deus biðḡbuk cuk adi eymucokcokḡ osunuy—Ibiðḡbuk xipacat. ⁷ Cūḡ ma Tessalônica ka watwat jekukum iap awēḡ o'yawēḡcoco ip soat itabucayū—Macedônia eipi watwat, Grécia eipi watwat tak. Imēnpuyē eyekukuap co'i juk ip oekuku. ⁸ Wuykukukat ekawēn cuk adi epeḡuwēnuwēn Macedônia eipi watwat pe, Grécia eipi watwat pe dak. Tessalônica ka watwat itabut cīcā Deus kay iap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip soat kaka daḡayū. Oceju bit eyetabucap muwēnuwēn ḡu gasū bit kuy ip itaybit puyē. ⁹ Soat em eyetabucap muwēnuwēn ip jewewebe.

— Tessalônica ka watwat te'e ma itabut osodop ip deusbaroyū kay — i'e'em ip jewewebe. — Pauloyū bit cuk Deus ekawēn o'ḡuwēn cebe ip — i'e'em ip. — Imēnpuyē oibu'un ip deusbaroyū kay — i'e'em ip. — Deusat a'ð kay acā gasū ip—soat em itacat a'ð kay — i'e'em ip jewewebe. — Deus peam ip kapikpiḡ gasū bit — i'e'em ip jewewebe. ¹⁰ — Kabi kadiwi waram Deus ipot jekop iap wiwim ip — i'e'em ip. — Jesus jajēm iap wiwim ip — i. Deus jekop o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Ixe Jesus wuydaxijojom Deus pe wuykay itakomaap puxim. Imēnpuyē Deus wuyumuju ḡu ipiat'ajojoap kay.

2

¹ Ocekpitpiyū, eyetaybit te'e ḡu juk adi eyjom oceku iam. ² Eykay ocajēm awap Filipos ka be juk adi oceḡuwēnuwēn. Ibo ka watwat cuk adi xipan ḡu oceḡuwēnuwēn. Warēmtaḡ cuk adi ip oceḡuwēnuwēn. Oceḡuwēnuwēn cīcā ip osodop. Oceḡuwēnuwēn kay ūm cīcā dak ip osodop. Eyetaybit iboam. Inaka Deus cuk adi oca'ðmucanacan osunuy. Imēnpuyē ocebu'u ḡu ocesop kawēn idipat muwēn ām eywebe. ³ Kawēn cūḡat cuk adi oceḡuwēnuwēn. Ikērēt kayap tomuju ḡu juk adi oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuy ḡu dak juk adi ocesop.

⁴ — Oxe cūḡ ma eywebe kawēn idipat muwēn ām itabut ūmayū be — i juk adi o'e'e Deus ocewebe.

Imēnpuyē kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oceḡuwēnuwēn. Imuwēnuwēn oceju ijodiat mucokcokap ojuy ḡu—Deus mucokcokap ojuy acā. Deus wuybuyxijojom wa'ð daḡ paxi je'e ip iam.

⁵ — Eyju xipat cīcā — i ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eybikuy oceḡuwēnuwēn am. — Oceju eykay jījā — i ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eyedinheiro ūmap ojuy.

Deus itaybit iboam. ⁶ Eywebe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ḡu oceju—warara'acat pe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ḡu dak. ⁷ Cūḡ ma kuka o'e ocewebe “Kūyjobin cuy epesop oca'ð kay, oceju Cristo emumuḡuyū buye” i'e am eywebe. Imēn ḡu bit oceju e'em warara'acayū be. Eywebe dak ka'ūma. Imēnpit eyxe bima oca'ðtareḡ ḡu juk adi eykuk. Xipan cuk adi oceju eykuk ayacat xipan je'it kuḡat puxim. ⁸ Eykukpin cīcā ocexe. Imēnpuyē kawēn idipat cuk adi oceḡuwēnuwēn eywebe Deus ekawēn. Oceparara ḡu juk adi ocesop warara'acat pe ocaokaap puxim, Jesus kay eyetabucap ojuy jījā buye, eykukpin cīcā ocexe buye dak. ⁹ Ocekpitpiyū, gebum cuy epesop apēn cedaḡ ma juk adi oceḡuwēnuwēn iap kay. Apēn

cuk adi ocejekapikpik eywebeam iap kay dak cuy gebum epesop. Kabiam cuk adi kapikpig cĭcā ocesop. Ixima be dak kapikpig ma ocesop. Eyxewi ocemukaypinpup ojuyap puxim cuk adi kapikpig cĭcā ocesop. Kapikpig cĭcā juk adi ocesop eywebe Deus ekawēn muwēnuwēn pima—kawēn idipat muwēnuwēn pima.

¹⁰ Eyxe bima warēmtağ gu juk adi ocekukuku. Cūğ ma juk adi ocekukuku eyetabutpe. Ocekawēnkērē gu juk adi ocesop eyweju. Eyetaybit cūğ ma juk adi ocekukuku iam. Deus tak itaybit iboam. ¹¹ Xipan cuk adi oceju eykuk ağıokatkat xipan jekpot kukap puxim. Eyetaybit iboam. ¹² Ocejū juk adi eymucokcokçoğ Jesus kay eye'e am. Eyğuyçūğap mu'ūmu'ūm cuk adi ocesop. Eyawēwēm cuk adi ocesop eywebe Deus mucokcok am. Deus cuk eynaē soat em ja'ō dağ eyeku am. Ixe soat kukukan je'e. Soat kukukan i'e buje, eyju dak warara'acat kukuk'ukayūm epesop ceweju. Ixe soat podi ma jedipap kuğ. Eyju dak ixe dipap kuğ epesop.

¹³ Ocewebe Deus ekawēn muwēn puje, cuk adi kūyjobit epesop cekawēn kay.

— Iboap ekawēn ijodiat ekawēn gu—Deus ekawēn acā — i juk adi epe'e'e.

Imēneju soat em oceju e'em:

— Ēn xipat cĭcā — i Deus pe.

Kawēn idipat Deus ekawēn ma. Ixe dak ja'ōbacaap ūmūm soat pe ja'ō kay itabucayū be. ¹⁴ Ocekitpitpiyū, eybadipyū ma juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe—eyka watwat ma. Apēn Judēia eipi watwat ipiat'ajojom iap puxim eyju dak ipiat'ajojom. Deus kayayū ixeyū Judēia eipi watwat. Jesus Cristo ebekitkiyū ixeyū. Judeuyū kukuk'ukayū ixeyū be juk adi ipiat o'supi'ajojoat. ¹⁵ Judeuyū kukukayū wuykukukat Jesus o'yaokaat. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm aokaka'uk tak ip osodop ibadipyū ma'gu ip. Ocekaykay dak cuk adi ip osodop. Xipat gu ip Deus xe. Ijodiat kay dak ip itakoma. ¹⁶ Ibu'u'u jĭjā ip Deus pe Judeu'ūmayū daxijo am. Deus wuydaxijo pinap ekawēn muwēn pin oceju Judeu'ūmayū be. Imuwēğap muba'orerem pit ip. Kuy bima ikērēat mugēğ'uk ip osodop. Biğ ma ikērēat mugēğem ip gasū dak. Imēnpit Deus itakoma jĭjā o'e cekay ip.

— Ikērēat kuğ cĭcā oxe — io'e Deus cebe ip.

Ipiat o'supi'ajojoat cebe ip—ikērēat mugēğexiayū be.

¹⁷ Ocekitpitpiyū, eyxewi ocejēm'isum ma ocepit pin cĭcā ocesop waram eyjom. Soat em oceğuykitkit cuk adi ocesop eykay. Eykay ocepicap kudadam cuk adi ocesop gebum cĭcā eykay buye. ¹⁸ Waram eyjo pin ma'gu ocesop. Pūğ em gu wepit pin ma'gu oğuy eykay—soat em. Soat em ma:

— Ga'a acepit — i juk adi ocece obureyū be.

Satanás pit ocemuypit'ūm'ūm cuk adi osunuy. Imēnpuye ocepit pa'ore juk adi ocesop. ¹⁹ Waram wuykukukat Jesus ajēm puje soat wuyju acejewemubapuk cewap. Wuykokçoğ acesop cewap pima. Warara'acat kayap podi ma ocekocok oce'e eykay cewap pima. Xipan oceju jeymuwēn Jesus pe.

— Teyūku juk adi ipiat o'supi'ajojo jĭjā. Inaka oibu'un gu ip ekay — i oce'e cebe eymuwēnuwēn.

Ocekawēn coco buje, Jesus je'e ocewebe: — Eyju xipat cĭcā oxe — i.

Iboap wiwim cĭcā oceju. ²⁰ Xipan oceju eymuwēnuwēn warara'acayū be. Eyju ocemucokcokçoğ eyetabut cĭcā buye.

3

¹ Imēneju oceğuykitkit cĭcā juk adi ocesop eyawēğ tobuxik'ūm puye.

— Xipat ma wağepūğ ma onuy am ijopka be—Atenas ka be — i juk oce obureyū be.

— Ha'a — i juk o'e ip owebe. — Ijopka be ma eğuy — i.

² Wuykitpit Timóteo bit cuk oğuju eykay. Deus cuk ixe o'taē kawēn idipat muwēn ām oceweju. Ixe Cristo ekawēn muwēnuwēn soat ka dağ. Ixe juk oceğuju eykay eymucokcok am. Eya'ōmucan am tak oceğuju biğ ma Cristo kay eyetabut am. ³ Ixe juk oceğuju eykay eywebe eyetabucap eperap puxim ipiat'ajojomap tomuju. Deus kay'ūmayū ipiatpi'ajojoan wuywebe. Inaka iboap cūğ ma Deus xe. Deus ibikuy jebekitkit pe ipiat'ajo am ixeyū etabucap puyxijo am. Eyju dak eyetaybit iboam. ⁴ Eyxe bima:

— Itabut'ūmayū ipiat supi'ajojoat wuywebe Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i juk adi oce'e eywebe.

Gasū dak ipiat o'supi'ajojoat ip soat pe ocewebe apēn cuk adi ocece eywebe iap tağ.

⁵ Oceğuykitkit cuk adi ocesop eyawēğ tobuxik'ūm pima.

— Ibiōğbuk kērēayū kukukat paxi ikērēat o'ğūğēat cebe ip? — i juk adi oce owebe ma. — Wuymuğuykukuku'ukat ekawēn kay paxi ip o'e? — i juk adi oce owebe ma. — Te'e ma paxi juk kawēn idipat oğuwēn cebe ip? — i juk adi oce. — Oibu'un paxi ip Jesus Cristo kay jebekitkit am? — i juk adi oce owebe ma.

Imēneju Timóteo juk oġuju eykay ġasū dak paxi Jesus Cristo kay itabut ip iam wetaiybit am.

⁶ Ġasū bit Timóteo oajēm eyxewi. Eyawēġ o'yawēġtojoj ocekay—yawēġtipatawēġ.

— Deus kay itabut cīcā ip — i juk o'e ocewebe. — Soat ikukpin cīcā cexe ip — i juk o'e ocewebe. — Soat em ġebum ip wuykay, wuykukpin cexe ip puye — i juk o'e ocewebe. — Ixeyū wuyjo pin cīcā wuywebe ixeyū jo pinap co'ī — i juk o'e ocewebe.

⁷ Ocekpitpiyū, ocaġuybabi'um cīcā juk adi ocesop eykuġ. Jesus Cristo kay eyetabut cīcā mabuk iap awēġ tobuxik puje bit, ocaġuykuku oce'e eykay, ipiat'ajojom ma'ġu oceju.

⁸ Wuykukukat Jesus kay eyetabut cīcā bima, ocecokcok cīcā oce'e—ixe kay eybu'u'um pima.

⁹ Deus eju kawēnwēn pima, ocecokcok cīcā Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye soat em oceju e'em Deus pe: — Bay, ēn xipat cīcā — i. — Tessalōnia ka watwat itabut cīcā ekay — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Kabia bun oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam, ixima bun tak.

— Bay, āġ ocejepit Tessalōnica ka watwat com — i oceju e'em cebe. — Āġ ocejepit ixeyū mutaybit am ajom itaybit ġu ip iam, biġ ma itabut am ip ekay — i oceju e'em cebe.

¹¹ — Bay, ocedujupin cuy ece ixeyū jom — i oceju e'em Deus pe.

Imēn oceju e'em Deus pe wuyebayat pe, wuykukukat Jesus pe dak.

¹² — Bay, kuy xipan jewewekug ip soat — i oceju e'em. — Xipan tak ip warara'acat kuġ — i oceju e'em. — Ixeyū juy esubuywan biġ ma ip xipan jewewekuk am, biġ ma warara'acat kuk am tak ocese ikukpin ip iap puxim — i oceju e'em Deus pe.

¹³ Imēn Deus pe eybuywan pima, ka'ūma ma kuka o'e eywebe:

— Ikērēat kuġ eyju Deus xe — i.

Ikērēat kuġ ġu epesop cexe wuykukukat Jesus ajēm puje. Ixe jajēm soat jebekitkit eju—ja'ōkayayū eju.

4

¹ Ocekpitpiyū, eymukūyjojom cuk adi ocekukuku.

— Kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay — i juk adi oce'e'e eywebe.

Eyju kūyjobit ġasū ya'ō kay. Imēnpit:

— Biġ ma juy kūyjobin epesop ya'ō kay ixē mucokcok am — i ōn e'em eywebe wuykukukat Jesus a'ōbi.

² Deus pe ocawēwē ām eymutaybitbin cuk adi ocekukukat Jesus a'ōbi. Eyetaybit iboam. ³ Deus ibikuy wuyekawēntim wuyeku am soat em. Ibu'u jījā wuywebe ikērēat kukan. Imēneju eytayxi'umat eju ġu juy epeyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'umat eju ġu juy epeyepo—eyektop eju acā. ⁴⁻⁵ Itabut'ūmayū ma jewebumūnmūn ayacat tabi o pin cīcā buye—Deus itaybit'ūmayū. Eyju bit epeyewebumūn cuy ayacat ikukpin cīcā buye acā. Ibuyxim cuy eytayxi epejukuk cūġ ma jeku am Deus etabutpe, ijodiat etabutpe dak. ⁶⁻⁷ Deus duk wuynaē ikērēm wuyeku am ġu—cūġ ma wuyeku am acā. Soat taġ wuyisim wuydop am cuk wuynaē. Eyetabut Jesus kay. Imēneju warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, warara'acat itop kaykay ġu dak. Ixeyū kaykay bima bit, wuykukukat ipiat supi'ajoat eywebe. Kuy bima oca'ōpuruġ cuk adi iboap oceġuwēnuwēn eywebe. ⁸ Deus jebiōġbuk muōmōm wuywebe—xipacat muōmōm. Ijudup mubarararaġ ōn ijodiat a'ōbi ġu—Deus a'ōbi acā. Imēnpuye wekawēn kay'umat Deus ekawēn kay ġu dak.

⁹ Deus ma juk adi eymutaybitbin osunuy xipan cuy epeyewekuk eyju ikitpitpiyū buye iam. Ōn pit iboam ġu jeymutaybin ijudup pe. ¹⁰ Macedōnia eipi watwat kuġ cuk adi epesop xipan. Ocekpitpiyū:

— Biġ ma juy xipan ip epejukuk — i oceju e'em eywebe.

¹¹ — Kaba'um cuy epesop eyeweweju — i oceju e'em eywebe.

Warara'acat ekapikap kay ġu juy epesop aġ—eyekapikap kay acā. Eyekapikap kuġ ma juy epesop eyemukaypinput pu am. Imēn ma juk adi eyawēwēm ocesop kuy bima dak.

¹² Imēn eyju kapikpiġ pima, ibuyxim jeykuk itabut'ūmayū. Warara'acat xewi epejoojuy ġu dak eyemukaypinput.

¹³ Ocekpitpiyū, oceju jeymukūyo apēn je'hapuk Jesus kay itabucat pe ce'ū buje iam. Iboam eyetaybit pima, eyġucyūġsū ma epesop itabucat e'ū buje. Itabut'umat e'ū buje bit ibureyū iġyucyū cīcā e'em, soat em Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim'um puye.

¹⁴ Wuyetabut Jesus oe'ū iap kay, waram ġuto o'jetait iap kay dak. Imēnpuye icēmān Deus itabucayū'um'um ġutait ġuto. Jesus o'ġutait'iaiyū idojot ceweju jedot puje. Wuyetabut iboap kay dak.

¹⁵ Ijodi wuyetait pima, acejeu wuykukukat topabe waram ixē ajēm puje. Acejeu itabucayū'um'um eu awap ġu. Ixeyū eju ma acejeu—waram cemumutaityū eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe wuykukukat a'ōbi. ¹⁶ Wuykukukat Jesus je'kop kabi kadiwi.

Deus ekawēn tojtjot'ukayū kukukat ewāwā buje je'kop—ya'ōbuyxiat ewāwā buje. Deus eparasuy jo'iat ede buje je'kop. Deus koam Cristo kay itabucayū'ūm'ūm jebit'guyu. Soat em itait jeedop ip cexe. ¹⁷ Wuymuyu gebuje. Itabēgāyū'guyu. Ijodiat'guyu. Wuymuyu koam o'guyu'layū nomuxik am kabikerereat pe. Ixeyū eju acejeu wuykukukat topabe. Imēn soat em acesop cexe—wuykukukat Jesus xe. ¹⁸ Imēneju jewemucokcokcoḡ cuy epesop gebum ibo ekawēn kay—apēn je'bpuk itabucayū'ūm'ūm pe iap ekawēn kay.

5

¹ Kuy eyetaybit wuykukukat jajēm iam. Apēn je'bpuk ixē ajēm awap iam tak eyetaybit. Imēnpuyē iboaptup otupmubararak gu eywebeaptum. ² Eyetaybit apēn wuykukukat waram jajēm iam. Ixima be ibukurukat ajēmjēmap puxim jajēm uk'a iwat ag'ūma pima iap puxim. Adeayū ag'ūm pima jajēm. ³ Yukreḡat te'e ma e'em:

— Obu'u o'it pi'ajom — i.

Je'itpi bima, cenapōn pa'ore e'em je'it pibun. Jopi'ajo ma. Imēnpuxim adeayū te'e ma e'em:

— Kaba'ūm wuyju wuyeweweju — i. — Ka'ūma ma ipiat supi'ajoat wuywebe — i'e'em ip te'e ma.

Jesus ajēm puje bit, Deus dao ma ipiat supi'ajoat cebe ip—kūyjobit'ūmayū be. Cenapōn pa'ore je'e ip ipiat puxim. ⁴ Kabiok taḡ ibukurukat ajēmjēm wuymukuy am. Ocekpitpiyū, kabiok taḡ jekuku'ukat puxim gu wuyju bit. Imēneju wuykukukat ajēm map cuy ajowiwi yajēm puje wuyekuyap puxim. Ibukurukat pe wuymukuyap puxim gu juy ace.

⁵ — Kabiaat ebekitkit oceju — i wuyju e'em, Jesus ekawēn taḡ wuyju jekukum puyē. — Kabiok at ebekitkit gu oceju — i wuyju e'em, Ikērēat mugēḡēm gu wuyju e'em puyē.

Imēnpuyē wuykukukat ajēm puje acejekuy gu. ⁶ Jesus kay itabut'umat ixecat puxim—ag'ūmat puxim. Ixecat puxim gu juy ajekuku. Ag'cuy ajekuku. Wuykukukat ajēm map cuy ajowiwi. ⁷ Kabiokat ebekitkiyū yaḡuyba'arēm jekukum soat em ika'oat puxim. Ikērēat mugēḡēm ip soat em. ⁸ Wuyju bit kabiaat ebekitkiyū. Ikērēat mugēḡēm gu wuyju e'em. Imēnpuyē wuyḡuyba'arēm gu juy ajeku—wuyḡuḡusan acā. Jesus Cristo kay wuyetabun cīcā juy ajop wuyjuap puxim ipiat'ajojoap kay. Xipan cuy soat ajukuk.

Imēn jekukum pima sorara buxim acesop, xipan warara'acat kuḡ pima dak. Sorara ja'ōxa daḡ icaat kuḡ jaokaap puxim. Soat em Deus xe acesop iap wiwim cuy acesop. Iboap wiwim pima ja be icaat kukat puxim ace'e. ⁹ Ipiat'ajojoap kay wuyumu am gu Deus cuk wuynaē—wuydaxijo am acā. Ixe wuydaxijojom wuykukukat Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puyē. ¹⁰ Ixe Cristo oe'ū wuywebeam. Oe'ū wuywebe soat em jexe wuydop am. Ixe ajēm puje aceju cekay wuyetait pima, wuyē'ū bima dak. ¹¹ Imēneju juy epewemucokcoḡ. Jewebuywatwan tak cuy epesop biḡ ma eyetabut am Jesus kay. Gasū dak eyju jewemucokcokcoḡ, jewebuywatwan tak. Imēnpit biḡ ma juy: — Imēn epesop — i ōn e'em eywebe.

¹² Ocekpitpiyū: — Ibuyxim cuy eymutaybitbin'ukayū epejukuk — i oceju e'em eywebe. Wuykukukat cuk ixeyū o'taē jekawēn eymutaybitbin am, eymukū'yojo am tak. ¹³ Kapikḡpiḡ ip eywebeam. Imēnpuyē xipan cuy ixeyū epejukuk. Ibuyxim cuy epejukuk ip.

¹⁴ Imēn cuy jeyawē oceju. Eya'ōpuruḡ cuy ibukapik'umat epewawē. Iḡuycūḡcūḡayū juy epeḡucokcoḡ. Itabutūcayū juy epesubuywan biḡ ma itabut am ip Jesus kay. Eyukpiceḡēm gu juy epejukuk warara'acat—eya'ōdim ma. ¹⁵ Ikērēm gu juy warara'acat epejukuk, ikērēm ma'gu ip eykuḡ. Soat em xipan cuy epewewekuk. Warara'acayū dak cuy epejukuk xipan.

¹⁶ Soat em cuy eycokcoḡ epesop. ¹⁷ Soat em cuy kawēnwēn epesop Deus eju. ¹⁸ Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xipat cīcā — i.

Imēn cuy epe'e'e cebe xipacat jebapukpuḡ eywebe bima, xipat'umat jebapukpuḡ pima dak. Deus ibikuy eywebe imēn eyeku am Jesus Cristo ejo mūḡ'i jekukum pima. ¹⁹ Ibiōḡbuk xipacat e ojuyaap muba'arēm rēm gu juy epesop. ²⁰ Deus biōḡbuk a'ōbi warara'acat ekawēn puje juy epejowayway gu. ²¹ Ijodiat ekawēn co buje juy epe'e'e eyewewebe:

— Icēm tu ite e'em? — i.

Warara'acat ekawēn kay gu juy epesop eyetabun—xipacat ekawēn kay ā. ²² Ade opop iwarururuat xipat'umat. Epejukuk gu—pūḡ tak ka'ūma.

²³ Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam. Ixe Deus wuyḡuymubabibin'ukat.

— Bay, Tessalōnica ka watwat cuy eḡuisun soat taḡ ikērēat kukap puxim ip — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū juy eya'ōmucanucan ikērēat mugēap puxim — i ōn e'em cebe. — Ixeyū jebit cuy eḡuisun — i ōn e'em cebe. — Eyaḡuymuisun tak cuy ip — i dak. — Esubiōḡbukmuisun tak cuy ip — i dak ōn e'em cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan pima, ikērēat kuḡ gu je'e ip exe, ocekukukat Jesus Cristo ajēm puje — i ōn e'em Deus pe. — Soat taḡ idip je'e ip exe — i ōn e'em cebe.

²⁴ Deus wuynaēhēm ikērēat kuḡ'ūmayūm. Ixe ma wuymuisun soat taḡ, soat em ja'ō daḡ e'em puye.

²⁵ Ocekitpitpiyū, ocewebeam tak cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

²⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²⁷ — Ijudup cuy epetupcoat soat pe—wuykitpitpiyū be — i ðn e'em eywebe.
Imēn ðn e'em wuykukukat a'ōbi.

²⁸ — Xipan cuy Tessalōnica ka watwat ejukuk — i ðn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.
Ibūrū ma.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Tessalônica ka watwat, cartadup mubararag òn Silas eju. Timóteo eju dak. Ijudup mubarararag òn eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Eyju Deus ebekitkit—wuyebay ebekitkit. Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus Cristo ebekitkit.

² — Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, wuykukukat Jesus Cristo be dak. — Ixeyū aɣuymubabibin cuy eɣuy — i òn e'em cebe.

³ Ocekpitpiyū, oceju e'em Deus pe:

— Bay, ên xipat cîcā — i.

Soat em big ma eyetabut Jesus Cristo kay. Soat em eyju big ma xipan jewewekug. Imēnpuye cedaɣ ocewebe “Ên xipat cîcā” i'e am Deus pe. ⁴ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supî'ajoat eywebe. Inaka eybu'u ɣu epesop eyetabut am Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ɣu eyju. Eyetabut cîcā Jesus kay. Eyetaxi jîjā ipiatpi'ajo am. Imēnpuye:

— Tessalônica ka watwat xipat cîcā. Ibu'u ɣu ip jetabut am Jesus kay ipiat'ajojom ma'ɣu ip — i oceju e'em wara'at ka watwat pe—Jesus kay itabucayū be. — Itaxi jîjā ip ipiatpi'ajo am — i oceju e'em cebe ip.

⁵ Ipiatpi'ajojom eyju Deus ebekitkit puye. Imēnpuye Deus je'e eywebe:

— Cedaɣ ma eywebe soat em oxe eydop am — i. — On soat kukukan pima, oxe ma epesop, cuk adi eyetaxi epesop ipiatpi'ajo am puye — i je'e Deus eywebe.

Ixe cūɣ ma e'em soat em ma. ⁶ Deus soat em cūɣ ma e'em. Imēnpuye ixe ipiat supî'ajoat eykay'ūmayū be—ipiatpi'ajojom eywebe'iaiyū be. ⁷ Deus jeybuywan ipiat'ajojom pima. Ocebuywan tak ipiatpi'ajojom pima. Imēn ixe wuybuywan waram ɣuto wuykukukat Jesus ajēm puje dak. Kabi kadiwi ixe jajēm. Jekawēn tojotjot'ukayū eju jajēm—ya'òbacaayū eju. ⁸ Daxa kug jajēm. Ixe jajēm ipiatpi'ajojom Deus itaybit'ūmayū be. Ipiat supî'ajoat wuykukukat Jesus a'ò kay'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be.

⁹⁻¹⁰ — Jesus soat podi ma ya'òbaca — i je'e ip ixe ebekitkit wuykukukat ajēm puje. Eyju dak imēn ma epe'e.

— Soat podi ma a'òbuyxi ên — i je'e ip soat itabucayū.

Eyju dak ixeyū eju epesop ocewebe eymukūyjoap kay juk eyetabut puye. Cekay itabut'ūmayū bit ipiat'ajojom jeedop ip soat em. Soat em wūy ma jeedop ip wuykukukat wi.

— Soat podi ma Jesus idip—ya'òbaca dak — i je'e ip adeayū.

Itabut'ūmayū bit ixe a'òbacaap jojo ɣu ip wūy buye. Idipap coco ɣu ip wūy buye.

¹¹ Imēneju soat em oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Bay, Tessalônica ka watwat puywatwan cuy eɣuy cūɣ ma ceku am ip — i oceju e'em cebe. — Bay, ên cuk ixeyū etaē cūɣ ma ceku am ip — i oceju e'em. — Bay, kūyjobit pin ip a'ò kay — i oceju e'em. — A'òbacaap cuy eɣūm cebe ip warara'acat kuk am ip xipan — i oceju e'em. — Bay, Jesus kay itabut ip — i oceju e'em. — Imēnpuye ixeyū buywatwan cuy eɣuy ebikuyap taɣ ceku am ip — i oceju e'em Deus pe.

¹² Imēn oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Soat podi ma Jesus Cristo xipat — i je'e ip adeayū, wuyju Deus bikuyap taɣ jekukum puye.

— Tessalônica ka watwat xipat cîcā oxe — i je'e Deus.

Ixe imēn je'e soat em xipacat ūmūm wuywebe buye. Wuykukukat Jesus Cristo dak soat em xipacat ūmūm wuywebe.

2

¹ — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi oce'e'e eywebe, ocekpitpiyū. — Ixe dopabe juy aceje'awero — i dak cuk adi oce'e'e eywebe. — Ixe xe acesop soat em — i dak cuk adi oce'e'e.

Iboam eymukūyjojom cuk adi oceku. ² Pūɣpūɣayū bit napa ma e'em eywebe:

— Wuykukukat Jesus Cristo kuy oajēm waram — i. — Paulo iboap cuk adi o'ɣuwēnuwēn wuywebe Deus biōɣbuk a'òbi — i napa ma e'em ip. — Paulo wuykukukat kuy oajēm waram iaptup cuk o'tupmubararak wuywebeaptum — i napa ma e'em ip eywebe.

Ocekpitpiyū, wekawēn co'isum ma eyaɣuybabi'ūma epesop! Eyaɣuybabi'ūm ɣu juy epesop ixeyū ekawēn kay—napaap ekawēn kay. ³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuɣuykukuap puxim. Wara'at cuy koap je'bapuk wuykukukat ajēm awap. Koap cuy Deus kay'ūmayū je'bapuk wuyparakpe. Deus a'ò kay kūyjobit'ūm cîcā jeku ip. Ikērēat mujurūɣrūɣxiat tak cuy je'bapuk. Kuyje:

— Ōn ma ikērēat mujurūgrūgxiat cuy oguju ipiat'ajojoap kay — io'e Deus. — Wūy ma jeenuy oxewi soat em ipiat'ajojom — io'e Deus.

Imēnpuye iba'ore warara'acat pe ixē muju'ūm ām. Je'ju ma Deus a'ōbi ipiat'ajojoap kay. ⁴Ixe ikērēat mujurūgrūgxiat itakoma jījā je'e jewexe deusyū kay—deusbaroyū kay. Ijodiāt ibuyxim ikug' iayū kay itakoma jījā je'e.

— Iteyū bodi ma wa'ōbuyxi — i napa ma je'e ixē. — Ixeyū a'ō kay gu juy epesop—wa'ō kay acā — i je'e ixē soat pe ijodiāt pe.

Ixe jabik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Deus jomuymuy soat pe ijodiāt pe.

— Ōn acā Deus — i napa ma je'e.

Imēġap ebapuk puje, Jesus Cristo jajēm.

⁵Ade em iġoap cuk adi oġuwēnuwēn eywebe eyxe bima. Gebum gu du eyju wekawēn kay? ⁶Gasū ma warara'acat ikērēat mujurūgrūgxiat ajēmap muba'oreren. Eyetaybit iġoam. Ixe ajēmap ekabia be bit jajēm. ⁷Iba'arēm ma ikērēat mujurūgrūg' gasū ikērēat mujurūgrūgxiat. Guyjom pit Deus ixē ajēmap muba'oreren'ukat ju'uk. I'uk puje, iba-pug ma ikērēat ġujurūgrūg' soat etabutpe. ⁸I'uk puje, ikērēat mujurūgrūgxiat je'ġapuk. Wuykukukat Jesus ajēm puje bit, ixē ġu'ūm. Puw! Jebidom ixē ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm jajēm ām idipan. ⁹Ikērēat mujurūgrūgxiat jajēm. Satanās a'ōbacaap kuġ. Napa ma ja'ōbacaap ġubapuk adeayū etabutpe. Wuywebe i'e ba'oreat ġubapuk adeayū muġuykuku ojuy. Itabēġbēġ jeedop ip ixē a'ōbacaap cocom, jewemuġuykukukum ip puye. ¹⁰Ipiat'ajojoap kay cumayū ġuġuykuku. Ipiat'ajojoap kay je'ju ip kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye. Ibu'u jījā ip osodop jetabut am kawēn icēmat kay. Deus pe jedaxijo an ibu'u ip osodop. ¹¹Imēneju Deus wuymuġuykukuku'ukat ġuju ixeyū kay ixeyū mutabut am napaap kay. ¹²Imēnpuye soat ip yukpiwat jeedop Deus xe. Wūy ma jeedop ip Deus wi kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye—napa ma i'e am icokcok puye dak.

¹³Ocekitpitpiyū, eykukpin cīcā wuykukukat xe. Ipi mujurūġ'isum Deus cuk eynaē eydaxijo am. Ibiōġbuk xipacat ja'ōbacaap ūmūm eywebe xipacat mujurūgrūg'ukayūm. Kawēn icēmat kay eyetabut. Imēneju Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye soat em:

— Bay, ēn xipat cīcā, Tesselōnica ka watwat etaxijo buye — i oceju e'em Deus pe.

¹⁴Ixe juk eynaē wuykukukat Jesus Cristo dipap co'i ey'e am. Ixe ekawēn kay eyetabut, kawēn idipat oceġuwēn eywebe buye.

— Ka'ūma ma wuykukukat Jesus Cristo jo'iat idipat — i je'e adeayū.

Deus cuk wuyynaē Jesus Cristo jo'iyūm wuy'e am. ¹⁵Imēneju, ocekitpitpiyū, kawēn icēmat kay jījā juy epesop. Eybu'um gu juy epesop kawēn icēmat tag eyeku am—pūġ em tak ka'ūma. Kawēn icēmat cuk adi oceġuwēnuwēn eywebe ocekawēn tag, ocemudupmubararaktup pe dak—eywebeaptup pe.

¹⁶Jesus Cristo wuykukukat. Deus wuyebay. Ixeyū xe juk adi wuykukpin cīcā ajop. Wuya'ōmucanucan'uk ip osodop. Wuybuywatwat'uk ip osodop wuywebe soat em Jesus xe acesop iap wiwi am. Warara'acat podi ma xipan wuykuġ ip, xipat ġu ma'ġu wuyju. ¹⁷Imēneju Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Tesselōnica ka watwat a'ōmucanucan cuy eġuy — i ōn e'em cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eġuy ixeyū be soat em xipacat mujurūgrūg' ām; soat em cekawēntip i'e am tak — i ōn e'em Deus pe.

3

¹Ocekitpitpiyū, ġasū ōn wara'at ekawēn jeymukūyjo. Ocewebeam cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū juy esubuywan ixeyū be dao ma ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e cebe. — Ya'ījojo'ibiyū juy eġutabun ekawēn kay apēn cuk adi ēn ocemutabun iap puxim — i juy epe'e cebe.

²Soat ġu itabut Jesus ekawēn kay. Ixeyū itabut'ūmayū ikērēat mujurūgrūg' soat ka daġ. Warēmtag ip jekukum. Imēnpuye:

— Pauloyū juy etaxijo ikērēat mujurūgrūg'ukayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe.

³Imēnpit soat em wuykukukat e'em apēn cuk adi o'e'e iap tag. Ixe jeya'ōmucan. Ixe jeydaxijo ikērēat mujurūgrūg'ukayū kukukat pui bewi—Satanās pui bewi. ⁴Apēn cuk adi oce eywebe iap tag eyju jekukum. Guyjom tak iġoap tag epeku soat em. Ocetaybit iġoam. Imēnpuye wuykukukat ocemucokcokcoġ eykay.

⁵Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, exe oceukukpin cīcā juk adi ocesop — i ōn e'em cebe. — Tesselōnica ka watwat cuy esubuywan ixeyū be xipan warara'acat kuk am — i ōn e'em. — Bay, Cristo juk adi itaxi

jĵĵā osunuy ipiat'ajo am — i ōn e'em. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan itaxi am ip ipiat'ajo am — i ōn e'em.

⁶ Ocekitpitpiyū, pūḡpūḡ wuykitpitpiyū'in ibu'u jĵĵā kapiḡ. Apēn cuk adi oceju eymutay-bitbinap taḡ ḡu ip jekukum. Ixeyū burem cĭcā ḡu juy epeku. Iboam oceju e'em eywebe wuykukukat Jesus Cristo a'ōbi. ⁷ Eyju eyetaybit apēn cuk adi ocekukuku iam. Imēnpuye ocekukuap puxim cuy epekuku. Eyxe bima juk adi ocebu'u'u ḡu ocesop kapiḡ. ⁸ Tei'ūm ḡu juk adi ocejajat ocexan eyxewi—teihem acā. Kabiam cuk adi ocejekapikpik, ixima daḡ tak eyxewi ocexat ojuyap puxim, ocemukaypinpuyap ojuyap puxim tak. ⁹ Cedaḡ kuka o'e ocewebe ocexat ojuyap eyxewi, Deus ekawēn eymutaybitbin puye. Imēnpit eyxewi juk adi ocejoojuyjuy ḡu. Ocebu'u'u ḡu juk adi ocesop kapiḡ eyju dak eybu'up puxim.

¹⁰ — Ibukapik'ūmat jekōn ḡu juy — i juk adi oce'e'e eywebe eyxe bima.

¹¹ Ijudup mubarararaḡ oceju kuy juk eyawēḡ oceyawēḡtobuxik puye.

— Ibu'u'u ip kapiḡ pūḡpūḡ Tessalōnica ka watwat — i juk adi o'e'e ip ocewebe. — Jebureyū muymuy acā ip e'em — i juk adi o'e'e ip ocewebe.

¹² — Eybu'um ḡu juy epesop kapiḡ eyxat pu am, eydoti bu am tak — i oceju e'em ibukapik'ūmayū be. — Eybureyū epejomuymuy ḡu juy — i oceju e'em cebe ip. — Eyekawēntim cuy epesop — i oceju e'em cebe ip wuykukukat a'ōbi—Jesus Cristo a'ōbi.

¹³ Ocekitpitpiyū, eyju bit xipacat mujurūḡrūḡap epeyepere ḡu juy. ¹⁴ Ijudup ekawēn kay kūyjobit'ūmat eju ḡu juy epekuku ixē musūsūn ām. Waram aco'i kūyjobin je'e isūsūn puye.

¹⁵ Eykay itakomaat kukap puxim cuy ixē epejukuk. Ixe bit cuy epeyawē eykitpit puye.

¹⁶ Wuykukukat wuyaḡuymucūḡucūḡ.

— Okukukat, Tessalōnica ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy soat em—xipacat cebe ip jebapukpuḡ pima, xipat'ūmat jebapukpuḡ pima dak — i ōn e'em cebe. — Soat em cuy aḡ eḡuy ixeyū kay — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ ōn obubin ma. Imēn cuk adi otupmubararak soatup—wemudupmubararaktup. Imēn ma ijudup tak otupmuju eykay.

¹⁸ — Xipan cuy Tessalōnica ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat pe—Jesus Cristo be.

Ibūrūdup ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ Timóteo, ijidup mubarararag òn ewebeaptum kato muju am ewebeaptup. Paulo òn. Deus wuydaxijojo'ukat. Soat em Deus xe acesop wuyetaít Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Iboap wiwim cĭcā wuyju. Ixe Jesus Cristo emumuju òn. Ixe a'òbi òn jekukum kawĕn idipat muwĕnuwĕn, Deus a'òbi dak. ² Ēn okpot co'i jewaguyjojo'i ma wuyetabut Jesus Cristo kay buye.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be. — Etabotaidabotbon cuy eguy Timóteo kay — i òn e'em Deus pe, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Yağuy mubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³ — Ēfeso ka be juy eguy ibo ka watwat mutaybit am — i juk oce ewebe Macedônia eipi kay oju pin pima.

Gasū dak obikuy ewebe Ēfeso ka be enuy am. Pūğpūğayū warĕmtağ ibo ka watwat mutaybitbin. Deus ekawĕn ġu ip imutaybitbin—jekawĕn acā.

— Warĕmtağ ġu juy epeğutaybin — i juy ece ixeyū ağokatkayū be. — Epeyepere juy warĕmtağ ma imutaybitbinap — i. ⁴ — Epeyekawĕnwĕn ġu juy apĕn wuydobuyū'üm'üm cuk adi o'e'e iam — i juy ece cebe ip. — Epeğuwĕnuwĕn ġu juy wuydobuyū'üm'üm putet — i juy ece cebe ip. — Jewa'òxikiğ acā epesop iboap muwĕnuwĕn pima — i juy ece cebe ip. — Iboam eyju kawĕnwĕn pima, warara'acat epeğubikuy ġu Deus ekawĕn tağ jeku am — i juy ece.

Wuyetabut pima acā wuyetaybit Deusan.

⁵ — “Wuydobuyū'üm'üm ekawĕn ġu juy epeyekawĕn—Deus ekawĕn acā,” i juy ece cebe ip — i òn e'em ewebe.

Imĕn òn eyawĕwĕm eywebe biğ ma xipan eyewewekuk am. Apĕn cedağ wuyxe iap tağ jekukum pima xipan wuyju jewewekug, wuyaguyisu bima dak; icĕmān wuyetabut Jesus Cristo kay bima dak. ⁶ Pūğpūğayū bit cūğ ma jekukuap o'jepere. Cūğat e dağwi oitabidao'iyū buxim ip. Warĕmtağ ma ip jemāmāmām o'e. ⁷ Deus ekawĕn imutaybitbin'ukayūm pin ip—Moisés pe o'ğuwĕn'iat ekawĕn imutaybitbin'ukayūm pin. Imĕnpit itaybitbūt ā ip ixe ekawĕn. Iboap ekawĕn iba'arĕm cexe ip. Imĕnpuye te'e ma e'em ip:

— Oceu ma juy Deus ekawĕn jeymutaybin — i.

⁸ Wuyetaybit Deus ekawĕn kawĕntip cĭcā iam—Moisés pe o'ğuwĕn iap ekawĕn—wuyawĕwĕap ekawĕn. Ixe ekawĕn tağ jekukum pima xipat cĭcā kuka o'e wuyxe. ⁹ Deus jekawĕn o'ğuwĕn cūğ ma jekuku'ukayū awĕ ām ġu—warĕmtağ jekuku'ukayū awĕ ām acā. Wuyetaybit iboam. Ibūrū ma juk jekawĕn o'ğuwĕn: ika'ūmayū be, iecuğap a'ò kay kŭyjobit'ūmayū be dak, jekay itabut'ūmayū be dak, ikĕrĕat mujurūğrūğ'ukayū be dak, jekay'ūmayū be dak, jebiōgbuk a'ò kay'ūmayū be dak, cebay o'yaoka'iyū be dak, warara'acat o'yaoka'iyū be dak, ¹⁰ warara'acat tayxi kaykay'ukayū be dak, warara'acat itop kaykay'ukayū be dak, jewekpidaodao'ukayū be dak, jenuy'ūnaake'ukayū be dak, dĭnheiro bu am warara'acayū dujupa'um'um'ukayū be dak, napapa'ukayū be dak, warara'acat awĕğ mukĕrĕrĕrĕn'ukayū be dak, jemumutaybitbinap muwarururun'ukayū be dak. Ibūrū be ma jekawĕn o'ğuwĕn. Ixeyū awĕ ām Deus jekawĕn o'ğuwĕn.

¹¹ — Wekawĕn acā juy eğuwĕnuwĕn soat kaka watwat pe — i juk o'e owebe Deus.

Ibiat ekawĕn acā òn imuwĕnuwĕn. Iboap acā icĕmat. Ixe Deus soat podi ma xipat. Ka'ūma ma omuy ixe jo'iat ya'òbuyxiat, idipat tak.

¹² — Ēn xipat cĭcā oxe — i juk o'e owebe wuykukukat Jesus Cristo. — Owebeam cuy kapikpiğ eguy kawĕn idipat muwĕn ām soat ka dağacat pe — i juk o'e owebe.

Ixe soat em wa'òmucanucan owebe kawĕn idipat muwĕn ām soat ka dağacat pe. Imĕnpuye soat em òn e'em cebe:

Ēn xipan cĭcā okuğ — i.

¹³ Jesus cuk adi ojomuymuy. Ixe butet cuk osubutetmukĕrĕrĕrĕn kuy bima. Warĕmtağ ma juk adi Jesus kayayū ojukukuk. Imĕnpit Deus itabotaidabotbot cĭcā osunuy okay, Jesus kay wetabut ġu oguy buye. Wetaybit'ūma ojekukuku wetabut'ūm puye. ¹⁴ Wuykukukat warara'acayū bodi ma xipan cuk adi okuk. Ixe juk omutabun jewekay. Ixe juk omutaybin ikukpin warara'acayū kuk am. Imĕn wuyju jekukum Jesus Cristo eju mūğ'i bima.

¹⁵ — Jesus Cristo osodot ipi kay ikĕrĕat mujurūğrūğ'ukayū daxijo am — i wuyju e'em. Icĕmān wuyju iboam e'em. Cedağ cĭcā wuywebe wuyetabut am iboap ekawĕn kay. Warara'acat ikĕrĕat mujurūğrūğ'ukat podi ma òn ikĕrĕat mujurūğrūğ'ukat. ¹⁶ Imĕnpit Deus

itabotaidabotbot cĩcã osunuy okay. Jesus Cristo yukpicegẽm ẽu o'e okay. Gasũ ixẽ e'em warara'acayũ be:

— Eya'õpicũgũgũ cuy epesop — i. — Paulo ma ikẽrẽat mujurũgrũgi osunuy. Õn pit ikẽrẽm ẽu ixẽ ojukuk—xipan acã ixẽ ojukuk — i'e'em Deus warara'acayũ be.

Itabut je'e ip cekay itabut'ũmayũ, xipan okuẽ puyẽ, yukpicegẽm ẽu o'e okay buye dak. Soat em Deus xe jeedop ip itait.

¹⁷ — Õn pit soat podi ma xipat — i juy ace ixẽ Deus pe. Ibuyxim cuy ixẽ ajukuk. Kuyje ixẽ Deus soat kukukat osunuy. Gasũ dak e'em ijodiacaat kukukat. Guyjom tak soat kukukan jeenuy. Ixe acã je'ũ ẽu. Soat em itait jeenuy. Ixe ijo ba'ore wuywebe. Ixe acã Deusat. Ka'ũmũu wara'at—ixẽ acã. Imẽneju:

— Soat podi ma ãn edip — i juy ace cebe soat em. Imẽn cuy ace!

¹⁸ Timóteo, ãn okpot co'i. Imẽnpuyẽ jawẽwẽ juy õn. Kuy bima Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ o'e ewebe:

— Deus cuk enaẽ jekawẽn muwẽn ãm soat ka watwat pe — i. Gebum cuy eguy ixeyũ ekawẽn kay! Sorarayũ icaat kuẽ jaokaap puxim. Imẽnpuxim gebum cuy eguy apẽn cuk o'e'e ip ewebe iap kay a'õbaca'ũmap puxim. ¹⁹ Jesus Cristo kay etabucap ecepere gu juy. Apẽn cũg ma exe iap taẽ cuy ejeku, Timóteo. Pũgũpũgayũ bit apẽn cũg ma jexe iap taẽ gu ip jekukum. Jesus Cristo kay jetabucap o'jepere ip ixeyũ aõgokatkayũ. Itabucap ip oi'ũm apẽn kobexixi epirig puyẽ soat i'ũmap puxim. ²⁰ Himeneu ixeyũ'in, Alexandre dak. Imẽnpuyẽ ixeyũ xepxepayũ oõgukorẽm.

— Satanás eykukan cuy je'e — i juk oce cebe ip ixeyũ mukũyjo am. Ixeyũ oõgukorẽm itaybit am Deus muymuy'ũm ãm.

2

¹ Koap õn jawẽ Deus eju kawẽn ãm. Acekawẽn cuy Deus eju soat peam ijodiat peam.

— Bay, xipan cuy ixeyũ ejukuk — i dak cuy ace cebe. — Ixeyũ juy esubuywan — i juy ace cebe.

Ajoojuy Deus xewi soat peam. Wuyetaybit ixẽ soat em xipan wuykuẽ iam. Imẽnpuyẽ soat em:

— Bay, ãn xipat cĩcã — i juy ace cebe.

² Deus eju juy acekawẽn soat eipi kukukayũ beam, soat ka watwat kukukayũ beam tak. Deus eju juy acekawẽn ixeyũ be xipan wuykuk am, wuywebe kaba'ũm wuydop am tak, wuywebe Deus bikuyap taẽ wuyeku am tak, cedaẽ ma wuyeku am tak. ³ Xipan wuyekukuap xipat Deus xe—wuydaxijo'ukat xe. Xipan wuyju jekukum pima, Deus mucokcokcoõ acesop. ⁴ Ixe Deus ibikuy soat taxijo am ipiat'ajojoap kay ijuap puxim. Ibikey ijodiacaayũ be itaybit am kawẽn icẽmãn. ⁵⁻⁶ Pũg ma Deusat omuy. Ixe itakoma jũã ikẽrẽat mujurũgrũgap kay. Ijodi bima Jesus Cristo aõgokatkan o'e. Jekpiwan ma oe'ũ soat pewi ikẽrẽat uk am. Imẽneju Jesus Deus etakomaap o'gu'ũm. Ixe Jesus jebay o'gudin ijodiat kay. Yawẽg muwẽn pin pima, Deus Jesus e'ũap awẽg o'yawẽgmuwẽn ijodiacaayũ be. Yawẽgtohubuxik puyẽ itaybit ip o'e Deus ibikuy soat taxijo am wuydaxijo am iam. ⁷ Imẽneju Deus cuk onaẽ jekawẽn muwẽnuwẽn'ukan. Ixe juk onaẽ Judeu'ũmayũ mutaybitbin'ukan. Napa gu õn e'em. Icẽmãn õn e'em ewebe.

— “Eyetabun cuy epesop Jesus Cristo kay” i juy ece cebe ip — io'e owebe.

⁸ Jawẽ õn gasũ apẽn cũg ma wuyeku am Deus eju kawẽnwẽnap'a be iam. Soat ka be bima juy acejekawẽn Deus eju. Deus ekawẽn taẽ wuyeku pin pima juy acejekawẽn ceweju, warara'acat kay wuyetakoma'ũm pima dak, jewa'õxixig'ũm pima dak.

⁹ Cũg ma juy jeedop ip aoyũ Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Cũg ma juy jeedop ip jesay kuẽ. Warara'acat pe jejojoan gu juy ip jeedop. Yaõysan cuy ip jeedop. Iwarum ẽu jadapmuõgẽgẽm cuy jeedop ip warara'acat pe jejojoan. Ouro muõgẽgẽbu kuẽ ẽu juy jeedop ip, pérola'a muõgẽgẽ'a kuẽ ẽu dak. Ibusopsupatpu kuẽ ẽu dak jeedop ip, teibogat kuẽ ẽu dak jesay kuẽ. Warara'acat pe jejojoan ẽu juy jeedop ip aoyũ. ¹⁰ Xipacat mujurũgrũg cuy ip jeedop aoyũ— “Jesus ebekitkit oceju” i'e'e'ukayũ. ¹¹ Deus eju kawẽnwẽnap'a be jemutaybitbin pima, muõg cuy jeedop ip aoyũ.

— Kuy wetaybit soan iboam — i'ũmũu juy je'e ip jewebe ma.

¹² Obu'u ayacat pe aõgokatkat mutaybit am. Cũg ẽu ayacat pe warara'acat kukan—aõgokatkat pe acã. Muõg cuy jeedop ip aoyũ. ¹³ Koap Adão o'õgũgẽ Deus—aõgokatkat o'õgũgẽ. Kanomũm Eva o'õgũgẽ—ayacat o'õgũgẽ. ¹⁴ Adão ẽu o'õgũguykuku Satanás—Eva acã. Eva koap Deus ekawẽn mubuyxi'ũm'ũm o'e. ¹⁵ Imẽneju aoyũ je'itpi'ajojom o'e. Imẽnpit Jesus kay ip itabut pima Deus ixeyũ idaxijo, xipan warara'acat kuẽ pima dak, warara'acat pe jejojoan'ũm jekukum pima dak, ikẽrẽat mujurũgrũg'ũm pima dak.

3

¹ Timóteo, gasū ōn jawē itabucayū kukukayū naē ām.

— Ağokatkat itabucayū kukukat ojuy bima, xipacan e ojuy — i wuyju e'em. Iboap e'eap icēmān. ² Imēn cuy ip jeku Jesus kay itabucayū kukukayū. Cūg ma juy jeku ip. Pūg ma dak cuy jetayxim jukuk ip. Yağuyusan tak cuy jeedop ip. Jewawē juy ip ikērēat kukap puxim. Warēmtağ ğu ma dak cuy jeku ip. Powatwat tujuōmōm'ug tak cuy jeku ip jeduk'a be. Deus ekawēn warara'acat mutaybitbin'ug tak cuy jeedop ip. ³ Ika'om ğu dak cuy jeedop ip. Warara'acat aokakam ğu dak cuy jeedop ip. Ya'ōtareğ ğu dak cuy jeedop ip. Itabotaidabotbon tak cuy jeedop ip warara'acat kay. Itabikukum ğu dak cuy jeedop ip warara'acat edinheiro kay. ⁴ Jeduk'a beayū kuğ tak cuy jeedop ip xipan. Jebekitkiyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip. Jebekitkiyū be jemubuyxinam tak cuy jeedop ip. ⁵ Itaybit'ūm xipan jeduk'a beacat kuğ iam pima, kuka Deus kay itabucayū ikuk pa'ore o'e cebe ip. ⁶ Jesus kay itabun'isuat ğu juy epejomuy warara'acayū kukukan— itabucayū kukukan. Itabun'isuat muy buje:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — i kuka o'e te'e ma.

Kuyje Satanás:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — io'e te'e ma— ibiōğbuk kērēayū kukukat.

Tūybe Deus podi ma wa'ōbuyxi iān kuka o'e. Imēnpuyede tak Deus ipiat o'supi'ajoat cebe—Satanás pe kuyje. Imēnpuxim itabun'isuat jewexe ya'ōbuyxi bima, Deus ipiat kuka o'supi'ajoat cebe. ⁷ Itabut'ūmayū emumubuyxin cuy epejomuy itabucayū kukukan ikukukat pe jemuğuycūğap puxim. Ixeyū xe ya'ōbuyxi'ūm pima, kuka o'jewemuğuycūğ ikukukat ip.

— Warēmtağ ma cuk ip emuy itabucayū kukukan — i kuka o'e ip cebe.

Satanás enobano'abibubu be kuka o'at. Satanás kuka o'ğuguykuku ikērēat mujurūğ ām.

⁸ Gasū ōn jawē itabucayū buywatwat'ukayū naē ām. Imēn cuy jeku ip ibuywatwat'ukayū. Ya'ōbuyxim cuy jeedop ip. Wara'at tagtagtağ ğu dak cuy jekawēn ip—pūğ tag ma. Kawēdi kōnkōnxi ğu dak cuy jeedop ip. Itabikukum ğu dak cuy jeedop ip soat kay jebubun. ⁹ Kawēn icēmān osodop ip itaybit ğu kuyje—pūğpūğ ā. Gasū bit ade itaybicayū o'e. Itabut cīcā jeedop ip kawēn icēmat kay. Apēn cedağ ma jexe ip iap tag tak cuy jeku ip. ¹⁰ Koam puk itabucayū buywatwat'ukak ojuyat cuy esubuyxijo. Epeye'awero juy teku xe'e xipat kuka o'e iam. Ibuyxijoap tomukadi soat xe xipat pima juy epejomuy ibuywatwat'ukan. ¹¹ Ixeyū tayxi dak cuy xipat ipjeedop. Cekawēnxim ğu juy jeedop ip. Warara'acat muymuy ğu dak cuy jeku ip. Yağuyusan tak cuy ip jeedop. Soat em ip jeedop icēmat e'em. Imēn cuy jeedop ip itayxiyū. ¹² Itabucayū buywatwat'ukayū jetayxim pūğ ma ip jukuk. Jekpotpoyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip, jedaxiyū dak, jeduk'a beayū dak soat. ¹³ Xipan itabucayū buywatwan pima, soat ip ibuyxim jukuk. Ya'ōcam ip jetabucap ğuwēn warara'acat pe.

— Jesus Cristo kay wuyetabut pima, mūğ'i aceku ceweju — i je'e ip soat pe.

¹⁴ Timóteo, ijudup mubararağ ōn eywebeaptum. Gaxīn ma'ğū ōn cu ojuy ejom. ¹⁵ Ojuap ibun pima bit, etaybit ece cūğ ma jeku am warara'acayū eju—Deus ebekitkit eju iam ijudup cocom pima. Wuyju Deus kay itabucayū—soat em itaīcat kay itabucayū. Wuyetaybit kawēn icēmān.

— Uk'a mucemucemap'ip puxim wuyju — i'e'em itabut'ūmayū cūğ ma wuyekukuap cocom pima, kawēn icēmat tag wuyju jekukum puye.

¹⁶ Iba'arēm itabut'ūmayū xe apēn wuyetabut Deus kay iap, itaybit'ūm ip puye. Gasū bit iba'arēm ğu o'e cebe ip, Jesus Cristo ixeyū mukūyjojom puye.

Ixe Jesus Cristo ijodian o'jebapuk. Deus biōğbuk cuk adi o'e ixe be: “Ēn cūğ cīcā oxe,” i. Ixe o'jojjo Deus ekawēn tojtjot'ukayū. Itabucayū ixe o'ğuwēnuwēn ijodi. Ade ijodiat itabut o'e ixe kay. Deus waram ixe o'ğuyyu kabi kay.

4

¹ Gasū ōn jawē ibiōğbuk kērēat a'ō kay kūyjobicayū be eymuğuykukuap puxim. Amap kabia be Jesus kay jetabucap jepere ip pūğpūğpūğ. Ibiōğbuk kērēat ekawēn kay ma itabut jeedop ip—wuymuğuykukuku'ukayū a'ō kay dak. ² Soat em napa ma e'em ip. Wuymuğuykukukuxi ip. Itaybit ğu ip ajo xipat iam ajo xipat ğu iam tak. Cewawē ba'ore ip. Ipiak puxim ip xidiğ mupikupikap puxim.

³ — Cūğ ğu wuywebe jewebumūn ām — i'e'em ip wuywebe napa ma. — Ibiat i'opi wuywebe — i dak e'em ip napa ma.

Deus pit soat xat o'ğubapuk itabucayū xan—kawēn icēmān itaybicayū xan. ⁴ Soat Deus emumuğē xipat.

Imēnpuye ka'ūmğū i'opiat wuywebe.

Imēnpuye jekōn pima:

— Bay, xipat cīcā ēn, soat em ēn ocexan iūmūm ocewebe — i wuyju e'em Deus pe.

⁵— Soat wemumuḡē xipat ipi watwat xan — i juk o'e Deus.

Jekōn pima wuyju dak kawēnwēn Deus eju.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em wuyju cebe.

Imēneju ka'ūmḡu i'opiat wuywebe.

⁶ Timóteo, owebe awēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be itabucayū be. Iboam ixeyū mukūyjom pima, xipacan ecesūy Jesus Cristo be kapikpik'ukan. Kuy bima etabun cuy eḡuy Jesus Cristo kay iap ekawēn icēmān. Kūyjobin cuy eḡuy iboap ekawēn kay bekicat jetitinap puxim. Iboap ekawēn taḡ cuk adi ejekuku.

— Gasū dak imēn cuy ejeku — i ōn e'em ewebe.

⁷ Itabut'ūmayū dobuyū'ūm'ūm ekawēn kay ḡu juy eḡuy. Te'e ma kuka eḡuy ixeyū ekawēn kay etabut. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay bima, wuybu'u kuka ace wuyetabut am Jesus kay. Ēn pit soat em kūyjobin cuy eḡuy Deus biōḡbuk a'ō kay big ma etabut cīcā am Cristo kay. ⁸ Xipat wuywebe wuyjebit mubacacan am. Iboḡi ma bit xipat wuywebe soat em kūyjobit am Deus biōḡbuk a'ō kay. Ixe a'ō daḡ jekukum pima, wuyaguy'isum kuka ajeku ijodi bima. Wuyē'ū buje dak soat em Deus xe acesop waram wuyetaiḡ puje. ⁹ Icēmān ōn emutaybitbin iboam. Wuyetabun cuy ajop iboap ekawēn kay. ¹⁰ Wuyetabut cīcā Deus kay—soat em itaicat kay. Imēnpuye wuyju kapikpīg cīcā warara'acat mutabut am cekay. Ixe soat taxijo ojuy. Ixe soat jekay itabucayū daxijojom.

¹¹ Timóteo, wawēwēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be.

— Paulo ekawēn taḡ cuy epekuku — i juy ece cebe ip.

¹²— Aypa ḡu buk ēn. Ocetabut ḡu ekawēn kay — i'ūmḡu juy je'e ewebe warara'acayū.

Cūḡ cīcā juy ejeku. Ekawēntim cuy eḡuy. Xipan tak yu itabucayū ejukuk, itabut'ūmayū dak. Etabun cīcā dak cuy eḡuy Deus kay. Aḡuy'isum tak cuy eḡuy. Cūḡ ma juy ejeku warara'acayū be ekuap co'i jeku am. ¹³ Wajēmap wīwim pima Deus ekawēntup cocom cuy eḡuy je'awerom'ukayū be ya'tjo am. Deus ekawēn muwēnwēn cuy eḡuy cebe ip. Ixeyū mutaybitbin cuy eḡuy Cristo ekawēn. ¹⁴ Deus cuk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe kapik am cebeam. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe jekawēn muwēnwēn'ukayū eweju kawēn puje—itabucayū kukukayū eweju kawēn puje. O'jewebumōḡ ip abi jeje Deus ekapikap pe emuy ām. Imēn cuk o'e ip Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixe a'ōbacaap taḡ cuy epeku. ¹⁵ Gebum cuy eḡuy owebe awēwēap kay. Iboap taḡ cuy ejeku. Imēn eku buje, “Big ma Jesus Cristo ekawēn taḡ ēn jekukum” i je'e ip ewebe ejojoayū. ¹⁶ Eday'em'um cuy eḡuy warēmtaḡ ekuap puxim, warēmtaḡ ma warara'acat mutaybinap puxim tak. Cūḡ ma eku buje, aḡuy'isum ejeku ijodi. Deus xe eḡuy e'ū buje dak. Ekawēn cocoayū dak ixē xe jeedop ip soat em.

5

¹ Ikērēat mujurūḡ puje, aypaat eḡukorēm ḡu juy. Eyawē acā juy. Ixe juy eyawē ebure awēap puxim. Aypapat eyawē juy ekitpit awēap puxim. ² Yabubut cuy eyawē eixit awēap puxim. Warara'acayū aoyū dak cuy eyawē eixit awēap puxim. Aoyū eju kawēnwēn pima jaejubuku ocep iap kay juy ḡebum ḡu eḡuy.

³ Gasū ōn jemukūyjo apēn itop'e'ū'ibiyū buywan—ibadip'ūmayū iam. ⁴ Itop'e'ū'ibit i'it'et pima, i'iyū juy xipan jexi jukuk. Yuktaxitxet pima, yuktaxit cuy xipan jeawa jukuk. Deus xe cūḡ ma warara'acayū be ḡu ixeyū xi kuk am, ixeyū eawa kuk am tak—ibadipyū be acā. Ixeyū itaybit cuy cūḡ ma Deus xe wuybadip kuk am iam kuy bima xipan ip jekukap teim. Irem ḡu juy jexi jukuk ip. Ixeyū juy ixat je'ḡūmḡūm cebe ip, cesay dak. Imēn xipat Deus xe. ⁵ Pūḡpūḡ itop'e'ū'ibiyū tadaybot ma. I'it'et ḡu ip. Yuktaxitxet ḡu dak. Ixeyū itabut warara'acat kay ḡu—Deus kay acā. Kabiam, ixima daḡ tak ka'ūmat ojuyjuy ip Deus xewi acā—warara'acat xewi ḡu—ixeyū itop'e'ū'ibiyū. Deus eju kawēnwēn ip warara'acat peam, warara'acat kay ḡebum puye. Ixeyū be acā itabucayū juy ixat je'ḡūm, cesay dak, ibadipyū'ūm puye. ⁶ Warara'acayū bit imēn ḡu jekukum itop'e'ū'ibiyū. Jewemucokcokcoḡ ā jekukum ip. Itabēḡ ip. Inaka Deus xe ce'ūat co'i ip warēmtaḡ ma jekukum puye. Ixeyū juy esubuywan ḡu. ⁷ Owebe awēwēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be warara'acayū be ixeyū ekukuap muymuyap puxim. ⁸ Xipan wuybadip kug'ūm pima, wuyetabucap eperēap co'i aceku. Itabut'ūmat ekukuap podi ma ikērēm aceku.

⁹ Soat ḡu juy esubutetmōḡ ip itop'e'ū'ibiyū butet itabucayū e'awerorop'a beatup pe. Itop'e'ū'ibit yabut pima—60 koato kuḡ pima; ceweitopta ebikamat itom pima dak; ¹⁰ warara'acayū “Teku xipacan e'em soat em” i'e'em pima dak; xipan je'iyū o'ḡuaypan pima dak; jeduk'a be powatwat tujuōmōm pima dak, soat em Deus ebekitkiyū buywatwan pima dak; iba'oreat kukayū buywatwan pima dak; warara'acat pe idipat mujurūḡrūḡ pima dak—ixeyū butet acā esubutetmubararak taperadup pe—teyūku kapikpīg Deus peam iaptup pe.

¹¹ Yaypan'isuat putet pit esubutetmōg gu juy igodup pe—itop'e'ü'ibit putetup pe. Waram jewebumün pin je'e ip. Ibu'u je'e ip kapik am Cristo beam. ¹² Koap pima:

— Waram pit ocewebumün gu. Cristo beam acã kapig òn — i juk o'e ip. Ibu'u ip pima bit:
— Te'e ma “Cristo beam acã kapig òn,” i juk ece — i je'e warara'acayü cebe ip.

¹³ Ixeyü itop'e'ü'ibiyü te'e ma ip kabiabun kapkam uk'a kapkam. Ibukapik'umayü ip. Cekawēxi ip. Kawēn mukērēn tak ip. Imuwēnpiat muwēnuwēn ip. ¹⁴ Imēneju:

— Waram jewebumün cuy ip itop'e'ü'ibiyü yaypan'isuayü — i òn e'em. — Waram jewe'ita juy ip — i òn e'em. — Xipan cuy ip jeedop je'iyü kuğ — i òn e'em.

Waram ip jewebumün puje, wuymyu ba'ore je'e wuykay'umayü be. ¹⁵ Pūğpūğ itop'e'ü'ibiyü'in o'jēm Deus e dağwi. Satanás a'ò kay küyjobit am ip o'jēm. ¹⁶ Itabucat padip itop'e'ü buje, ibadipyü juy ixe subuywan.

— Ocebadip cuy epesubuywan — i'ümgu juy je'e warara'acayü be, itabucayü be.

Ibadip'umayü buywatwan pit ip jeedop itabucayü.

¹⁷ Xipan cuy itabucayü kukukayü ajukuk. Eykukayü xipan itabucayü kuğ pima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip. Kapikpig cĩcã bima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip Jesus ekawēn muwēnuwēn'ukayü be—Deus ekawēn eymutaybitbin'ukayü be dak.

¹⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Moisés emudupmubararakup: Imukapikpig pima, eòhòbi epesubimukirik gu juy jexat'òap puxim—ãğ jekòn, i. Imēn e'em Lucas emudupmubararakup: Cekapikaptei juy epeğüm kapikpik'ukat pe, i. Imēneju cekapikaptei juy epeteida itabucayü kukukayü be. ¹⁹ Pūğ pe itabucayü kukukat muymuy buje, eyetabun gu juy epesop ixe ekawēn kay. Xepxepayü bit, ebapūğayü dak pūğ tağ ma ixe muymuy buje, eyetabun cuy epesop ixeyü ekawēn kay. Wara'at tağtağtağ pima bit, eyetabun gu juy epesop ixeyü ekawēn kay. ²⁰ Itabucayü kukukat ikērēat mujurūğrūğap epere am ibu'u bima juy epeğukorēm soat etabutpe. Epeğukorēm cuy warara'acat pe iparara am ikērēat mujurūğap puxim.

²¹ Timóteo, owebe awēwēap tag cuy ejeku. Pūğ tağ ma juy ejukuk soat itabucayü. Ebu'um gu juy eguy imukorēm am ip ebureyü ma'gu ip. Iboap muwēnuwēn òn ewebe Deus a'òpiju, Jesus Cristo a'òpiju dak, Deus ekawēn tojotjot'ukayü a'òpiju dak—ikērēat kuğ'umayü a'òpiju.

²² Dao gu juy ecwewebumōğ ağokatkat abi jeje imuy am itabucayü kukukan. Warara'acayü ikērēat mujurūğrūğ pima, eju gu juy ceweju ip. Ağuy'isum cuy eguy. Ikērēat cuy eguğē gu—pūğ em tak ka'uma.

²³ Idibi at gu juy etikònkòn. Uva'abidi dak etikònkòn, edada muxere am.

²⁴ Pūğpūğayü soat etabutpe ikērēat mujurūğrūğ. Soat itaybit ikērēat mujurūğrūğ ip iam. Itaybit ip gağın ma Deus ipati supi'ajoat cebe ip iam. Warara'acayü bit iba'arēm ma ikērēat mujurūğrūğ. Guyjom pit soat itaybit je'e ikērēat o'gujurūğrūğ ip iam. ²⁵ Imēnpxim pūğpūğayü ma soat etabutpe ma xipacat mujurūğrūğ. Soat itaybit xipacat mujurūğrūğ ip iam. Warara'acayü bit iba'arēm ma xipacat mujurūğrūğ. Gasü ka'uma ma itaybit apēn ixeyü e'em iam. Guyjom pit itaybit je'e ip.

6

¹ Tei'üm kapikpik'ukayü be ecekawēn cuy—Jesus kay itabucayü be.

— Ibuyxim cuy eyekariwa epejukuk — i juy ece cebe ip. — Ibuyxim ip ikuğ pima kuka Deus o'jomuymyu gu ip itabut'umayü — i juy ece cebe ip. — “Pauloyü warēmtağ ma itabucayü mutaybitbin,” i'ümgu kuka dak o'e ip — i juy ece cebe ip.

² Pūğpūğ ixeyü'in kapikpig itabucayü beam, jekitpitpiyü beam.

— “Küyjobin gu oce wekariwa a'ò kay, ixe dak itabut Jesus kay buye,” i'ümgu juy epe'e — i juy ece cebe ip. — Xipan cĩcã juy epeyekapik cebeam ixeyü dak itabut puye, Jesus xe ikukpin ip puye dak — i juy ece cebe ip.

Timóteo, iboam cuy itabucayü egutaybin

— Xipan cuy epeku — i juy ece cebe ip—tei'üm kapikpik'ukayü be.

³ Wuykukukat ekawēn icēmān—Jesus Cristo ekawēn. Ixe ekawēn tağ jekuku'ukat Deus bikuyap tağ tak jekukum. Ade'umayü bit cekawēn kay gu. Cekawēn gu imutaybitbin ip. Warēmtağ ma imutaybitbin ip.

⁴ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip te'e ma.

Imēnpit itaybit gu ma ip. Soat em jewa'òxikxiğ ip. Jawa'òdawutwutxi ip. Itabikuku e'em ip jewewekay, imēn jekukum puye. Wara'at tağtağtağ ma ip kawēnwēn. Itabutkarey ip jewewekay. ⁵ Soat em ip jewa'òxikxiğ jewewekay. Yağuyba'arēm ip o'e. Oibu'un ip kawēn icēmat kay. Tüybe Deus kay wuyetabut pima acejekariwan ian e'em ip. ⁶ Deus kay itabucat ibubut adeat puxim e'em icokcok, Deus kay wuyetabucap wuybubut kuğ iap podi ma xipat puye. ⁷ Ajo-kuğ wuybui be wuykap'isum? Ka'uma kuğ! Imēnpxim ajo'in acetujowat ijodiwi wuye'ü buje? Ka'uma ma! ⁸ Wara'at kuğ'üm pima, wuycokcoğ mabuk acesop wuydotite bima, wuyxaxet pima dak. ⁹ Ibubut ade pinayü ikērēat mujurūğrūğ dinheiro buap ojuy.

Warēmtağ e'em ip itabikuku soat kay jebubun puye. Xipat ġu ip soat xe ijodiat xe. Soat em ipiat supi'ajojo ip. Deus wi wūy ma jeedop ip. ¹⁰ Ikērēat mujurūğrūğ ip soan dinheiro kay itabikukuap tomuju. Pūğpūğayū oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip dinheiro kay jġjā buye. Ade o'jat ip dinheiro. Inaka iğuyçūğ cġcā ip jekukum jetabucap o'jepere buye.

¹¹ Ēn pit, Timóteo, Deus a'ōbuyawatwat'ukat ěn. Imēnpuye ikērēat pewi juy ecenapōn. Cūğ ma juy ejeku. Ikukpin cġcā juy Deus ejukuk. Etabun cġcā juy eguy cekay. Ikukpin cuy warara'acat tak ejukuk. Etaxim cuy ipiat esupi'ajo. Yobogan pin ġu juy eguy. ¹² Jedaudau'ukat soan jewūncaan jedaudaum koap jedauap epere am jabeatup pu ojuy adeayū etabutpe. Ixe buxim ěn tak soan a'ōbacaan cuy etabut eguy Jesus kay. Ebu'u'um pima, soat em Deus xe eguy e'ū buje. Adeayū etabutpe:

— Wetabun oguy Jesus kay gebuje bit — i juk ece kuy bima.

Imēn i'e buje, Deus cuk enaē soat em enuy am jexe. ¹³⁻¹⁴ Jesus ekawēn tağ cuy ejeku ewebe ikērēat muğēap puxim; Jesus pe “Ikērēat kug ěn” i'eap puxim ewebe. Wara'at tağ ġu juy ejeku—Jesus ekawēn tağ acā—soat ekawēnwēnap tağ acā. Ixe ekawēn tağ cuy ejeku wuykukukat ajēmap wiwim pima—Jesus Cristo ajēmap wiwim pima. Iboam ōn awēwēm Deus etabutpe, Jesus Cristo etabutpe dak. Ixe Deus soat mutaicin. Ixe Jesus Cristo iparara'ūma kawēn icēmat o'ğuwēn iecuğap pe—Pōncio Pilatos pe. ¹⁵ Imudot pin pima, Deus waram ixe Jesus Cristo ġudot wuykay. Ixe Deus xipat cġcā. Wara'at ġu omuy ijodiat kukukat—Deus acā. Ixe ijodiat kukukayū kukukat. Ixe ijodiat ekariwawayū ekariwa. ¹⁶ Soat pit ace'ū. Ixe bit je'ū ġu. Ka'ūmġu xipat'umat cebe. Daxadiea beat co'i. Wuyajēm pa'ore cetēğ. Abu ixe o'jojojo? Ka'ūma ma. Iba'ore wuywebe ijo am.

— Kūyjobin ocesop a'ō kay acā — i juy ace cebe. — Soat podi ma ěn a'ōbaca — i juy ace cebe.

Imēn cuy ace.

¹⁷ Timóteo, ibubut adeayū juy eyawēwē.

— Eya'ōbuyxian pin ġu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Dao ma kuka eybubut oi'um — i juy ece cebe ip. — Imēnpuye eyetabun ġu juy epesop eybubut kay—Deus kay acā eyetabun — i juy ece cebe ip. — Deus ade iūmūm wuywebe wuy mucokkok am — i juy ece cebe ip. — Soat wuyemumukaypinput ūmūm wuywebe — i juy ece cebe ip. ¹⁸ — Xipan cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Xipacat cuy epeğujurūğrūğ — i juy ece cebe ip. — Eydacum ġu juy epesop warara'acat pe — i juy ece cebe ip. — Ibubut'umat pe juy eybubut'in epeğūm — i juy ece cebe ip. ¹⁹ — Eybubut'in iūmūm pima ade epejukuk eybubun kabi be — i juy ece cebe ip. — I'um ġu eybubut — i juy ece cebe ip. — Icēmān Deus xe epesop eyetait — i juy ece cebe ip.

²⁰ Timóteo, apēn Deus o'e ewebe iap tağ cuy ejeku. Ade'ūmayū warēmtağ ma kawēnwēn ip. Jewa'ōxixi'g ip. Deus muymuy ip. Cekawēnxiayū ip.

— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Ecekawēn ġu juy ceweju ip.

²¹ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Jetabucap ip o'jepere e bewi oitabidao'ibit puxim.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i ōn e'em Deus pe. — Xipan cuy soat Jesus kay itabucayū ejukuk — i ōn e'em cebe. Ibrū ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Timóteo, cartadup mubarararag òn ewebe kato mujuaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi. — “Jesus Cristo eju mūg'i eyju jekukum pima, soat em Deus xe epesop eyetai,” i juy ece ijodiadat pe — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

² Timóteo, ên okpot co'i. Ekukpin cîcâ oxe. Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Deus eju òn kawênwên ewebeam.

— Xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eguy cekay — i òn e'em cebe. — Ixe aḡuymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

³ — Bay, ên xipat cîcâ — i òn e'em Deus pe. Warara'acat a'ò dag gu òn jekukum—ixe a'ò dag acâ. Wedobuyū'ūm'ūm tak ixe a'ò dag jekuku'uk ip osodop. Ocockok ixe kay soat apên cedaḡ oxe iap taḡ òn jekukum puye. Ixe eju òn kawênwên ewebeam soat em. Kabiam òn kawênwên ceweju, ixima dag tak. ⁴ Gebum cîcâ òn ekay. Exewi ojem puje etòn iap kay gebum òn. Ejo pin cîcâ òn waram ocockok am. ⁵ Gebum òn apên etabut Jesus Cristo kay iap kay. Jewexe gu etabut cekay—icêmân. Koap pima eawa Lóide itabut osunuy cekay. Exi Eunice dak itabut osunuy cekay. Ixeyū buxim ên tak etabut cekay. Wetarybit cîcâ iboam. ⁶ Imênpuye òn jeāwê. Itbucayū kukukan emuy buje, juk ocewebumōḡ abi jeje. Deus cuk ja'òbacaap o'jomōḡ ewebe. Gebum cuy eguy iboap kay. Ixe a'òbacaam cuy ejeku. ⁷ Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe. Ixe biōḡbuk wuymuparararan gu—wuya'ōmucanucan acâ. Deus ja'òbacaap ūmūm wuywebe. Ya'òbacaap kuḡ pima xipan kuka warara'acayū ajukuk. Jewāwêwēm tak ajop ikêrêat muḡeap puxim.

⁸ Itabut'ūmayū odaomūn wuykukukat ekawên oḡuwênuwên puye. Inaka esūsūn gu juy eguy obuxim, daomūnmūnap'a be ma'ḡu òn. Ebisūsūn gu dak cuy eguy wuykukukat ekawên muwên âm warara'acayū be. Owebe ipiat'ajojoap puxim ipiat supi'ajo an ip ewebe ên ixe ekawên muwênuwên puye. Ebu'um gu juy eguy imuwên âm ipiatpi'ajojom ma'ḡu. Deus ja'òbacaap je'ḡūm ewebe. ⁹ Ixe Deus kuy wuydaxijo. Ixe kuy wuynaē jebekitkiyūm. Ixe kuy wuynaē xipacat aḡuḡēḡe bue gu—ixe wuynaē pin puye acâ, ixe xe wuykukpin puye dak.

— Xipacat oḡūm soat pe Jesus Cristo kay itabucayū be — i juk o'e Deus jewebe ma. Imên cuk o'e jewebe ma ka'ūmḡu ipi bimân ma. ¹⁰ Ixe xipacat ūm pin osunuy soat pe iam wuyetarybit gu juk adi ajop. Gasū bit wuyetarybit ace. Wuyetarybit ace wuydaxijo'ukat oajēm puye. Jesus Cristo kuy oajēm. Ixe Jesus Cristo xipacat ūmūm wuywebe. Ixe ce'ū osunuy. Inaka waram guto o'jetait. Ixe wuye'ū'ūap a'òbacaap o'gu'ūm. Kawên idipat muwênuwên cuk adi oekuku.

— Soat em eyetai epesop Deus xe eye'ūap tomukadi — i juk adi o'e'e wuywebe. Imênpuye Jesus Cristo kay wuyetabut pima, wuypararam gu wuye'ūap puxim.

¹¹ Deus cuk onaē jemumujum.

— Wa'òbi juy kawên idipat muwênuwên eguy — i juk o'e owebe. — Itabucayū mutaybitbin cuy eguy — i juk o'e owebe.

¹² Itabut'ūmayū ipiatpi'ajojoan owebe, òn kawên idipat muwênuwên puye. Obu'u gu ma'ḡu oḡuy wetabut ma Jesus kay. Wetabut cuk adi oḡuy cekay. Gasū dak wetabut ma cekay, wetarybit cîcâ ixem puye. Wetarybit soat podi ma ixe ya'òbaca iam. Soat oḡūm cebe iap muxipanpan jeenuy jajēmap kabia wiwim pima. ¹³ Kawên icêmân cuk adi òn emutaybitbin. Iboap ekawên taḡ cuy ejeku. Wekukuap puxim cuy ejeku. Etibun cîcâ juy eguy Jesus Cristo kay. Xipan cuy warara'acayū ejukuk. Imên cuy ajeku Jesus Cristo eju mūg'i wuyju jekukum pima. ¹⁴ Kawên idipat o'ḡuwên ip ewebe kuy bima. Gebum cuy eguy iboap ekawên kay. Ibiōḡbuk xipacat omuy wuywebe—Deus biōḡbuk. Ixe biōḡbuk wuybuywatwan ixe ekawên kay gebum am.

¹⁵ Ade Ásia eipi watwat'in cuk opere iap awēḡ kuy eyawēḡtobuxik. Fígelo ma ixeyū'in osunuy, Hermógenes tak. ¹⁶ Onesíforo bit obuywatwat'uk osunuy.

— Xipan cîcâ juy Onesíforo ejukuk, ibadipyū dak — i òn e'em wuykukukat pe. Ixe isūsūn gu osunuy jajēm âm daomūnmūnap'a be ojo am. Pūḡ em gu ixe Onesíforo omucocckocog—ade em ma. ¹⁷ Roma ka be jajēm'isum okudadam oeku. Odobuxik puje acâ oibu'un okudadam. ¹⁸ Etaybit Éfeso ka be bima soat em ixe obuywatwat'uk osunuy iam. Imēneju:

— Wetabotaidabotbon cuy oḡuy ekay kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be iam cuy Onesíforo egutaybin — i òn e'em wuykukukat pe.

2

¹ Timóteo, ên okpot co'i. Deus soat em xipan wuykuḡ Jesus Cristo eju mūḡi wuyju jekukum puye. Imênnpuye a'ôbacaam cuy eguy! ² Adeayū mutaybitbin cuk adi oguy—emutaybitbin tak. Ên pukto iboam cuy cūḡ ma jekuku'ukayū mutaybitbin eguy ixeyū be warara'acayū mutaybin am.

³ Ade itabucayū ipiatpi'ajojom. Ên tak sorara buxim ebu'um ḡu juy eguy ipiatpi'ajo am. Jesus Cristo esoraram cuy eguy. Sorara buxim ixē a'ô kay acā juy kūyjobin eguy. ⁴ Nopaḡōḡōm pima jeduk'a beat co'i'umḡu jekukum sorarayū. Ja'ôbi ḡu ip jekukum—jekukukat a'ôbi acā. Imênnpuxim Jesus Cristo a'ôbi acā ejeku. ⁵ Cedaḡ ma o'jedau bima acā kuka o'jat jedauaptei warara'acat podi ma iwūncaat. Cedaḡ'um o'jedau bima bit, kuka o'jat ḡu. Imênnpuxim ên tak cuy cedaḡ ma ejeku. ⁶ Ku be ibukapik cīcāat cuy koam jexat'am yabu. Imênnpuxim ên tak cuy ecekapik cīcā Jesus Cristo beam. ⁷ Timóteo, ḡebum cuy eguy wekawên kay. Wuykukukat cuy jemutaybin apēḡape wekawên iam.

⁸ Gebum cuy eguy Jesus Cristo kay. Deus ixē Jesus Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi. O'ḡuyi kabi kay. Davi naxeḡebit o'ḡuyi. Iboap cuk adi oḡuwēnuwēn kawēn idipat muwēnuwēn pima. ⁹ Itabut'umayū juk adi ipiat o'supi'ajoat owebe, kawēn idipat oḡuwēnuwēn puye. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat puxim ip odaomūn owebe kawēn idipat muwēḡap puxim. Imênpit iba'ore cebe ip kawēn idipat muwēḡap mu'um ām. Kawēn idipat muwēnuwēn ap'um ḡu. ¹⁰ Imēneju wetaxi jījā ipiatpi'ajo am Deus emunaēhēyū be kawēn idipat a'ḡo am. Wetaxi jījā ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Deus ixeyū dak idaxijo wuydaxijoap co'i. Deus dipap kuḡ jeedop ip. Ixeyū dak Deus xe jeedop wuyweju. Soat em wuyetait acēsop cexe. ¹¹ Apēn cuk adi oḡuwēnuwēn ewebe iap waram ḡuto oḡuwēn ewebe ḡasū dak. Iboap ekawēn icēmān.

Wuybu'u'um pima wuye'ū ām Cristo bikuyap taḡ wuyekuap ojuy, ixē xe acēsop wuyetait, i.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima, ijodiacaat kukukayūm acēsop Cristo eju, i.

“Ōn pit Cristo ebekit ḡu,” i wuyju e'em pima, “Eyju dak webekitkiyū ḡu,” i je'e wuywebe ixē dak, i.

¹³ Wuyju ixē ekawēn epereperem. Cristo bit ja'ômuwarururun ḡu. Ixē soat em e'em apēn cuk adi o'e'e iap taḡ, i.

¹⁴ Owebe awēwēap cuy eguwēn ebekitkiyū be ḡebum ip top am. Egutaybitbin cuy ip.

— “Epeyewa'ôxikxiḡ ḡu juy,” i ōn e'em eywebe Deus topabe — i juy ece cebe ip.

Jewa'ôxikxiḡ pima ip ya'ḡojomayū buywatwan ḡu ip—ixeyū mubu'u'un acā jetabut am Jesus Cristo kay. ¹⁵ Soan ma ece Deus pe “Cūḡ ma ên jekukum oxe” i'e am ewebe. Cūḡ ma juy kapikpiḡ eguy esūsūnap puxim Deus pe ekapikap coan. Kawēn icēmat cuy egutaybitbin—Deus ekawēn. ¹⁶ Te'e ma jewa'ôxikxiḡ ip adeayū. Deus pit cēkawēn kay ḡu ip. Ixeyū ekawēn coco'ukayū biḡ ma Deus kay ḡu e'em. Jawa'ôxikxiḡ ḡu juy eguy ixeyū eju. ¹⁷ Ot'ū'tū wuyēn mu'umu'um. Imênnpuxim ixeyū wuymutaybitbin pima wuyetabucap kuka o'ḡu'um ip. Wuymubu'un kuka ip Cristo kay wuyetabut am. Himeneu ixeyū'in Fileto dak. ¹⁸ Pūḡpūḡ itabucayū'in ixeyū ekawēn kay itabut o'e. Imênnpuye oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip e bewi itabidaoat puxim.

— Deus kuy itabucayū'um'um o'ḡuyi kabi kay — i napa ma e'em ip itabucayū be. — Wuyiwat zeku — i napa ma e'em ip.

Imēn ip itabucayū mu'ukpiceḡḡēn Jesus kay. ¹⁹ Wuyju bit acejepere ḡu wuyetabucap, kawēn cūḡat kay wuyetabut puye. Cem ma uk'a muy buje, ya'at'et ḡu. Imênnpuxim kawēn cūḡat kay wuyetabun puje, acejere ḡu dak. Deus ebekitkiyū wuyju. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuykukukat itaybit abuyū webekitkiyū iam, i.

Wara'atup e'em:

“Deus ebekit ōn” i'e'e'ukat ikērēat mujurūḡrūḡap cuy jepere, i dak e'em Deus ekawēntup.

²⁰ Ya'ade opop ibubut mūn'a'a yabo'gat'a be—ibubut adeat tuk'a be. Ouro muḡḡḡē'a opop, prata muḡḡḡē'a dak, ip muḡḡḡē'a dak, wuyḡōm muḡḡḡē'a dak. Pūḡpūḡ'a kuḡ ip soat kabia. Wara'at'a kuḡ pit ip xipacat ebapuk puje acā, ya'ôbuyxiat ajēm puje acā. ²¹ Ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje wuyju dak xipat acēsop wuykukukat Jesus xe.

— Obuywatwan cuy eguy, xipat ên oxe buye — i je'e wuywebe. — Ocokcok cīcā ekay — i je'e wuywebe, wuyaguyisu buye, ikērēat mujurūḡrūḡap kuy acepere buye dak.

²² Yaypan'isuayū etabikukuap kay ḡu juy eguy. Cūḡ ma juy ejeku Deus etabutpe. Etabun cuy eguy Jesus Cristo kay. Ikukpin cuy soat ejukuk. Kaba'um cuy eguy warara'acat eju. Imēn ma jekukum ip—“Ocekukukat, ocebuywatwan cuy eguy” i'e'e'ukayū—Deus emu-muisunyū. ²³ Ecekawēn ḡu juy jewa'ôdawutwut'ukayū eju, warēmtaḡ ma kawēnwēn'ukayū eju dak. Jawa'ôxikxiḡ acā ip. ²⁴ Wuykukukat buywatwat'ukat pit jewa'ôxikxiḡ ḡu juy. Xipan

cuy soat jukuk. Xipan ma juy soat mutaybitbin jeenuy. Yukupicegēm gu juy warara'acat jukuk. ²⁵ Wuyumuy'ukayū mukūyjobitbin pima, wuya'ōpuruğ gu juy acekawēn ceweju ip. Ibuyxim cuy ip ajukuk. Guyjom paxi Deus ixeyū gubu'un ikērēat kay am. Ixeyū aco'i gutabun kawēn icēmat kay. ²⁶ Kuy bima ibiōgbuk kērēayū kukukat ixeyū o'jat puca buap puxim. Ibiōgbuk kērēayū kukukat bikuyap tag ip jekukum gāsū. Gaxīn ma aco'i guto ip yagūsan. Ibu'un aco'i kuka ip ibiōgbuk kērēayū kukukat a'ō kay nobano'abibubu bewi puca o'kap iat puxim.

3

¹ Amap kabia iba'ore jījā je'e itabucayū be Deus ekawēn tag jeku am adeayū ikērēat gujurūgrūğ puye. Gebum cuy eguy iboap kay. ² Jewekay acā gebum jeedop ip ijodiat. Itabikuku jījā jeedop ip dinheiro kay.

— Soat podi ma oca'ōbuyxi — i je'e ip napa ma. — Ka'ūmgu ocejo'iat ya'ōbuyxiat — i napa ma je'e ip.

Warara'acat ekawēn mukērērēn jeedop ip.

— Ēn xipat cīcā — i'ūmgu je'e ip, warara'acat xipacat ūmūm ma'gu cebe ip.

Kūyjobit gu jeedop ip jebay a'ō kay, jexi a'ō kay dak. Ibuyxim gu ip Deus jukuk. Ixe kay itabucayū dak jukuk ip ibuyxim gu. ³ Abu jukuk ikukpin? Ka'ūma ma. Ya'ōpuruğ ip soat jukuk. Warara'acat muymuyxi jeedop ip. Jewawēwēm gu jeedop ip ikērēat kukap puxim. Dao ma ip etakomamān. Xipacat kay gu jījā jeedop ip. ⁴ Jebureyū tujowat ip cekay itakomaayū be yaoka am. Warēmtağ ma jeku ip. Jewexe yobog cīcāyūm jeedop ip. Deus mucokcok pin gu jeedop ip—jewemucokcok pin acā.

⁵— Ocejū dak Deus ebekitkiyū — i napa ma je'e ip warara'acat pe.

Inaka itaybit gu jeedop ip Deus a'ōbacaap kuk am. Deus bikuyap tag gu jeku ip—jebikuyap tag acā. Ixeyū burem gu juy eguy, ēn pit. ⁶⁻⁷ Ixeyū'in aoyū muğyukukukum—yağuy'ūmayū muğyukukukum. Ixeyū aoyū ikērēat mujurūgrūğ soat em.

— Ikērēat kuğ oceju — i'e'em ip ixeyū aoyū.

Inaka ikērēat mujurūgrūğap epereperem gu ip. Iparara ip Deus ipiat supi'ajoat ocewebe iap puxim. Inaka kūyjobit pin gu ip Deus pe jedaxi Joan. Jewexe ip kawēn icēmat kudadam. Jewexe jewemutaybitbin ip. Inaka itaybit pa'ore cebe ip kawēn icēmān. Imēnpuye imuğyukuku'ukayū ōmōm ixeyū aoyū duk'a be. Warēmtağ imutaybitbin ip.

— Ocekawēn tag cuy epeku eyejuap puxim ipiat'ajojoap kay — i'e'em ip cebe ip napa ma. Imēn aoyū muğyukukukum ip kawēn icēmat tobuxikap puxim. ⁸ Moisés kawēn icēmat muwēnuwēn'uk osunuy Deus a'ōbi kuyje. Janes Moisés a'ō kaygu jījā osunuy, Jambres tak. Kawēn icēmat kay gu jījā osodop ip. Imēnpuxim ixeyū aogokatayū warara'acayū muğyukukukum ixeyū be kawēn icēmat kayap puxim. Yağuy'ūm ip. Jesus kay jetabucap ip o'jepere. Itabut'ūmat co'i ip Deus xe. ⁹ Soat em gu bit ijodiatat guğyukuku ip—xepxep kabia ā. Guyjom soat ijodiatat je'e cebe ip:

— Ajo am eyetaybit? Ka'ūma am ma! — i.

Imēnpuxim kuyjeayū'ūm'ūm o'e Janes pe, Jambres pe dak.

¹⁰ Bekit, etaybit cīcā apēn ōn jekukum iam, apēn ōn warara'acat mutaybitbin iam tak, apēn obikuy Deus bikuyap tag weku am iam tak. Etaybit apēn wetabat Jesus Cristo kay iam, apēn wuypacegēm gu ōn warara'acat kuğ iam tak, apēn ikukpin warara'acat kuğ ōn iam tak, apēn wetaxi ipiat'ajo am iam tak. ¹¹ Itabut'ūmayū juk adi ikērēm okuk. Ipiat cuk adi o'supi'ajoat ip owebe. Ikērēm cīcā juk adi ip okuk Antioquia ka be bima, Icōnio ka be bima dak, Listra ka be bima dak. Ade em cuk adi ipiat osupi'ajojo. Wuykukat Jesus pit odaxijo ixeyū bui bewi. Etaybit iboam. ¹² Jesus Cristo eju mūğ'i wuyeku am wuybikuy bima, itabut'ūmayū ipiat supi'ajoat wuywebe, Deus ekawēn tag wuyeku am wuybikuy bima. ¹³ Biğ ma ip ikērēat gujurūğ xipat'ūmayū—warēmtağ ijodiatat mutaybitbin'ukayū. Warara'acat muğyukukukum ip jeku. Jewemuğyukuku dak ip. ¹⁴ Ēn pit apēn ōn cuk adi emutaybitbin iap tag cuy ejeku—apēn wuybadipyū juk adi emutaybitbin iap tag tak. Etaybit cīcā icēmān oceju juk adi emutaybitbin iam. Imēnpuye ocekawēn kay etabun cīcā juy eguy. ¹⁵ Bekin pin ma Deus ekawēntup coco'uk eguy. Etaybit oxe ekawēn. Ibodup cocom pima wuyetaybit acesop apēn Deus wuydaxijom Jesus Cristo kay wuyetabun puje iam. ¹⁶ Deus a'ōbi kuyjeayū'ūm'ūm ixe ekawēntup o'tupmubararak—soatup. Iboaptup ekawēn xipat cīcā kawēn icēmān wuymutaybit am. Xipat cīcā ikērēat mujurūgrūğ'ukayū muğyucūğ ām ikērēat kay. Xipat cīcā ikērēat mujurūgrūğ'ukayū mubikuy am ikērēat mujurūgrūğap epere am. Xipat cīcā itabucayū mukūyjo am Deus bikuyap tag jeku am. ¹⁷ Ibodupkuğ pima wara'at kay gu je'e ip itabikuku Deus buywatwat'ukayū. Soat kuğ kuy ip. Ibodup kuğ pima, iba'ore gu je'e ixeyū be xipacat muğē ām—iwarururuat muğē ām.

4

¹ Deus etabun gasū òn awēm, Timóteo, Jesus Cristo etabun tak. Ixe Jesus Cristo apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe— itabēgayū be, ce'ū'ūayū be dak. Ixe Cristo waram jajēm. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūgrūg'ukayū be ikērēat ip o'gujurūgrūg iapteim. Xipacat pit je'gūm jebekitkiyū be— xipacat mujurūgrūg'ukayū be xipacat ip o'gujurūgrūg iapteim. ² Soat kukukan je'e ixeyū eju— jebekitkiyū eju. Imēneju Deus ekawēn cuy eguwēnuwēn soat pe. Cekawēn cuy eguwēnuwēn imuwēn pa'ore ewebe bima, imuwēn pa'ore'ūm pima dak. Warēmtağ ma ceku'ibiyū juy egukorēmrem.

— Ikērēat mujurūgrūg'ap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cuy Jesus kay — i juy ece cebe ip.

Eya'òmucanucan cuy ip ixeyū be cūg ma jeku am. Ekpicēgē gu juy ixeyū egutaybitbin.

³ Guyjom kawēn icēmat com ip ibu'un adeayū. Jekpiwan ma ip jewemucocoğ. Warēmtağ ma imutaybitbin'ukayū tomuwā ip jemutaybit am. Ya'ijo pinap acā ip guwēn cebe ip. ⁴ Kawēn icēmat a'ijoap jepere ip. Warēmtağ e'e'ukayū ekawēn kay acā je'e ip— aypapayū'ūm'ūm ekawēn kay acā. ⁵ Ēn pit, Timóteo, aguysan cuy eguy warēmtağ ekuap puxim. Etaxim cuy eguy ipiatpi'ajojom pima. Kawēn idipat cuy eguwēnuwēn soat pe. Deus cuk enaē kapik am cebeam. Imēnpuye soat em cuy ixē beam kapikpiğ eguy.

⁶ Ēn pit gaxīn ma oaoka ip. Apēn kuyje Deus etabutpe wūnca aokakakaap puxim ip oaoka. Gaxīn ma ojem ijodiwi kobe o'jenapōn iap puxim. ⁷ Sorara xipacat puxim òn kapikpiğ Jesus Cristo beam. Pūğpūğ daudau'ukayū'in cedağ gu jedaudaum ip. Ixeyū buxim gu òn pit. Cedağ ma ojekuku—Deus ekawēn tağ. Pūğpūğ ixeyū'in taobu'u e'em ip jedau am. Ixeyū buxim gu òn pit. Obu'u gu oğuy Jesus kay wetabut am. ⁸ Daudauat iwat tumūntuptup mōgmōğ iwūncaat a be soat etabutpe. Soat etabutpe dak wuykukukat Jesus je'e owebe:

— Ēn xipat Deus xe ixē emucūğ kuy buye — i.

Imēn ixē je'e waram jajēm puje—kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be. Wuykukukat cūg cīcā. Ixe wuyekukuap cocom—soat cocom.

— Eyju xipat Deus xe ixē ey mucūğ kuy buye — i je'e warara'acayū be dak—ixē ajēmap wiwi'ukayū be—jekayayū be.

⁹ Bekit, gaxīn ma juy ejot ojom. ¹⁰ Kuy ip o'jēm oxewi oxe osodop'layū. Demas itabiku o'e ijodiat kay jebubun. Imēnpuye opere. O'ju Tessalōnica ka kay. Crescente o'ju Galácia eipi kay. Tito o'ju Dalmácia eipi kay. ¹¹ Lucas acā oxe jeenuy. Marcos cuy etakoy. Ixe juy etojot eweju okay don pima. Ixe xipat cīcā je'e obuywat am Deus ekapikap pe. ¹² Kuy Tíquico oğuju Éfeso ka kay. ¹³ Weekabek cuk osuiwat Trōade ka be. Carpo duk'a be juk osuiwat. Ibo juy etojot don pima. Obubutup tak cuy etuptojot okay ixēemugēğēdup.

¹⁴ Alexandre juy adi ikērēm cīcā okuk—icaat muğēğē'ukat—ferro muğēğē'ukat. Wuykukukat cuy ideida cebe warēmtağ okukapteim. ¹⁵ Ixe wuya'ōxixixixi jījā osunuy. Imēnpuye eday'em'um cuy eguy cekay ixē be ikērēm ekukap puxim.

¹⁶ César ebekitkit wap òn jewedayoyom pima, ka'ūma ma o'e:

— Teku xipat cīcā—ikērēat o'gūgē gu — i.

Soat ma ip oiwat. Ēn pit obu'u Deus pe “Ikērēat kuğ cīcā eyju oxe, Palo epesuiwat puye” i'e am cebe ip. Imēnpuye:

— Bay, etakomām gu juy cekay oiwat ma'gu ip — i òn e'em Deus pe.

¹⁷ Ixeyū ma juk opere. Wuykukukat pit oiwat gu. Oxe ma osunuy. Ixe obuywatwat'uk osunuy owebe Judeu'ūmayū mukūyjo am kawēn idipan—soat em imukūyjo am. Ixe juk odaxijo leão buximayū bui bewi—ika'uat puximayū bui bewi. ¹⁸ Wuykukukat odaxijo ikērēat mujurūgrūg'ukayū bui bewi—soat pui bewi waokaap puxim. Guyjom odujuu soat em jexe onuy am kabi be. Ixe soat ka watwak kukukan je'e.

— Ēn soat podi ma edipap kuğ — i juy ace cebe—wuykukukat pe. Imēn cuy ace cebe.

¹⁹ Kato i juy ece soat pe—Priscila be, Áquila be dak, Onesíforo badippyū be dak. ²⁰ Erasto Corinto ka be omuy. Trófimo juk osuiwat Mileto ka be iwātaxipi buye. ²¹ Ejot cuy okay ihi wap. Éubolo e'em: — Kato — i juy ewebe, Prudente dak, Lino dak, Cláudia dak, soat warara'acayū dak—wuykitpitpiyū.

²² Ēn kawēnwēn wuykukukat eju ewebeam.

— Bay, Timóteo a'òmucanucan cuy eguy soat em — i òn e'em cebe. — Bay, xipan cuy soat itabucayū ejukuk — i òn e'em Deus pe. Ibūrū ma.

TITO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Tito, ijidup mubararaġ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Deus buywatwat'ukat òn. Jesus Cristo emumuġu òn. Ixe omujum Deus emunaëyü mutaybitbit am big ma ip itabut am Jesus kay. Big ma itaybit je'e ip kawën icëmân. Big ma Deus bikuyap taġ jeku ip. ² Ixe bikuyap taġ wuyju jekukum, soat em acesop wuyetait cexe iap wiwim puye.

— Soat em ma ip jeedop oxe itait — io'e Deus ipi muġë'üm awap. Deus napapa'uk ġu. ³ Inuwëġat pin pima Deus kawën idipat o'ġuwëġat soat pe ijodiat pe. Okpot kayayü soat em itait ip jeedop oxe iap ekawën o'ġuwëġat. Òn tak ixe juk omuju iboap ekawën muwën âm ijodiat pe. Iboap ekawën muwënuwën òn Deus a'òbi. Ixe Deus wuydaxiġo'ukat.

⁴ Tito, ijidup mubararaġ òn ewebeaptum. Ēn okpot co'i Jesus Cristo kay wuyetabut puye. — Bay, xipan cuy Tito ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe.

— Yaġuymubabibin cuy eġuy — i òn e'em cebe ip. ⁵ Òn exe bima wuyekapikap cuk aġu'üm ġu. Imënpuye juk òn eiwat Creta be—tip'aweroro be wuyekapikap mu'üm âm. Itabucayü kukukayü juy etaë soat ka be aġokaka be. Ixeyü juy etaë apën cuk ocece ewebe iap taġ. ⁶ Itabucayü kukukat cüġ ma juy jeku soat etabutpe. Püġ kuġ ma jetayxi kuġ jeenuy. Ixe ipotpoyü dak cuy Jesus kay itabun jeedop ip. “Teipotpoyüku warëmtaġ acä jekukum soat em” i wuyjuyü e'em pima, ixe juy etaë ġu itabucayü kukukan. “Teipotpoyüku küyjobit ġu jebay a'ò kay” i'e'em pima juy ixe etaë ġu. Imën cuy itabucayü kukukat jeenuy. ⁷ Itabucayü kukukat Deus ekapikap kuġ. Imënpuye cüġ ma juy jeku ip soat etabutpe jemuyuyap puxim.

— Warara'acat podi ma wa'òbuyxi — i'ümġu juy je'e. Soat em ġu juy itapurug jeku. Ika'o'on ġu juy jeenuy. Dao ġu juy itakomã je'e. Warara'acat muġuykukukum ġu juy jeenuy dinheiro bu am. ⁸ Powatwat cuy tuġuòmòm jeduk'a be. Xipacat kay juy jeenuy. Jewawëwëm cuy jeenuy soat em cüġ ma jeku am. Cüġ ma juy warara'acayü jukuk. Deus ekawën taġ cuy jeku—soat ekawën taġ. Warëmtaġ ġu juy ip jewekuk. ⁹ Kawën icëmät kay jġä juy jeenuy. Cüġ cġcã ma wuywebe iboap ekawën taġ wuyeku am. Iboap ekawën taġ jekukum pima, Jesus emumutaybitbinap taġ tak wuyju jekukum. Iboap ekawën taġ jekukum pima kawën icëmân warara'acat mutaybitbin jeenuy. Ixeyü mucokcokcoġ jeenuy jetabucap epereap puxim cebe ip. Kawën icëmät kay'ümayü dak imuküyjobitbin jeenuy ixeyü aġuymuwarurun am.

¹⁰ Cüġ ma juy jeku ip itabucayü kukukayü, ade opop puye Jesus ekawën kay ibu'u'uayü. Püġpüġ Judeuyü'in itabut o'e Jesus kay. Imënpit:

— Wuyajojoyü'üm'üm ekawën taġ cuy ajeku — i te'e ma e'em ip. Warara'acat muġuykukukum ip ibiwarëmtaġ ma ip kawënwen puye. ¹¹ Ade jebadipyü muba'u'un ip Jesus kay am, warëmtaġ ma ip imutaybitbin puye. Ibisüsün ġu ip warëmtaġ ma imutaybit am. Dinheiro bu ojuy am acä ip imutaybitbin. Imënpuye juy ip eġuymüġ.

¹² — Creta eipi watwat dapxyü — i juk o'e Creta eipi wat ma—Deus ekawën muwënuwën'ukat. — Wuyjuyüm ġu ip o'e—ika'üayüm acä Creta eipi watwat — i juk o'e warara'acayü a'ġo. — Ibukapik'üm ip — i juk o'e. — Jexat o am acä ip itaybit — i juk o'e. Imën Creta eipi wat jebadipyü o'ġuwën. ¹³ Icëmân ixe juk o'e. Napa ġu juk o'e. Imëneju a'òpurug cuy ip eġukorem—imuġuykuku'ukayü ekawën kayayü. Jetabucap epereap puxim ip eġukorëm. Ewebe ip imukorëm puje, big ma ip je'e itabut Jesus kay. ¹⁴ Ibu'u je'e ip jebabut am wuydobuyü'üm'üm ekawën kay—ijodiat ekawën kay—kawën icëmät kay'ümayü ekawën kay. ¹⁵ Xipacat mujurüġrüg'ukayü be xipacat tobuxik put soat pe. Ikërëat mujurüġrüg'ukat pe bit xipacat tobuxik pa'ore soat pe—itabut'ümayü. Itaybit ġu ip apën cedaġ Deus xe iam, apën cedaġ ġu iam tak. Ikërëat kay acä ip ġebum.

¹⁶ — Ocetaybit Deus — i'e'em ip napa ma. Imënpit Deus ebekitkit ekukuap taġ ġu ip jekukum. Soat kay ip itakoma. Küyjobit'üm cġcã ip Deus ekawën kay. Iba'ore cebe ip xipacat mujurüġ âm—püġ em tak ka'üma.

2

¹ Ēn pit, bekit, ixeyü ekukuap taġ ġu juy ejeku. Kawën cüġän cuy Jesus ebekitkiyü eġutaybitbin. Deus ekawën cuy ixeyü eġutaybitbin. ² Aypapayü juy eġuküyo.

— Eyetabikukum ġu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Eyetapurug cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Jewawëwëm cuy epesop cüġ ma eyeku am soat em — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cġcã juy epesop Jesus kay — i juy ece cebe ip. — Ikuġpin cuy warara'acat

epejukuk — i juy ece cebe ip. — Eybu'um gu juy epesop Jesus ekawēn tağ eyeku am — i juy ece cebe ip.

³ Imēntak yabutbucayū juy egukūyjo, bekit.

— Deus kay jījāyū ekukuap tağ cuy epeku — i juy ece cebe ip. — Eybureyū muymuy gu juy — i juy ece cebe ip. — Kawēdi kay gu juy epesop eyka'o'onap puxim — i juy ece cebe ip. — Yaypan'isuayū juy epeğutaybin ixeyū be cūğ ma jeku am — i juy ece yabutbucayū be.

⁴— Xipan cuy eyitop epejukuk — i juy je'e ip. — Xipan cuy ey'iyū epejukuk — i dak.

Imēn yaypan'isuayū awēwēm cuy jeedop ip yabutbucayū.

⁵— Jewawēwēm cuy epesop cūğ ma eyeku am — i juy je'e ip yaypan'isuayū be. — Xipacat mujurūrūğ'ukayūm cuy epesop — i juy je'e ip. — Xipan cuy eyduk'a beayū epejukuk — i juy je'e ip. — Kūyjobin cuy epesop eyitop a'ō kay — i dak je'e ip.

Imēn cuy yaypan'isuayū gūkūyjo ip yabutbucayū. Imēn ip imukūyjo buje, warara'acayū je'e gu:

— Deus ekawēn xipat gu aco'i, cekawēn kayayū cūğ gu jekukum puye — i.

⁶ Imēntak tapupuyū juy egukūyjo—yaypan'isuayū.

— Jewawēwēm cuy epesop cūğ ma eyeku am — i juy ece cebe ip.

⁷ Ēn tak, bekit, xipacat mujurūrūğ'ukan cuy eguy warara'acat pe ekukuap co'i jeku am. Warara'acat mutaybitbin pima juy ağuysan eguy. Kaypatpan gu juy eguy. Deus ekawēn eguwarururun gu juy. Cūğ ma juy cekawēn egutaybitbin. ⁸ Cūğ ma juy kawēnwēn'uk eguy ekay'ūmayū be ekawēn mukērērēnap puxim. Cūğ ma ēn kawēnwēn pima, isūsūn jeedop ip wuymuymuy ām, ekawēnkērē'ūm puye.

⁹ Tei'ūma kapikpik'ukayū dak cuy egukūyjo, bekit.

— Kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay — i juy ece cebe ip. — Eyekariwa bikuyap tağ cuy epeku soat em — i juy ece cebe ip. — Jedede'ukayūm gu juy epesop eyekariwa kay — i juy ece cebe ip. ¹⁰— Eyekariwa bubut cuy epetujupa'um gu—pūğ em tak ka'ūma — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy eyekapikap kuğ epesop — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy epyekapik eyekariwa beam — i juy ece cebe ip. — “Deus ekawēn xipat cīcā ixeyū daxijojo'ukat ekawēn,” i je'e warara'acayū xipan eyekapikap co buje — i juy ece cebe ip.

¹¹ Gasū bit: — Soat kuğ ōn xipan soat taxijo am—eydaxijo am — io'e Deus wuywebe.

Imēnpuye, Tito, imēn cuy Jesus ebekitkit eyawēwē.

¹²— Okpot oe'ū ipiat'ajojoap kay eyeuap puxim — i'e'em Deus wuywebe. — Imēnpuye eyetabut'ūmap cuy epeyerere — i'e'em. — Deus kay'ūmayū emumutabikukunap cuy epeyerere — i'e'em. — Jewawēwēm cuy epesop soat em cūğ ma eyeku am — i dak. — Cedag cuy epesop ijodi etabixe — i dak. — Wekawēn tağ cuy epeku soat em — i dak.

¹³ Imēn cuy ajeku Jesus Cristo ajēmap wiwim pima—wuydaxijojo'ukat ajēmap wiwim pima. Wuycockok cīcā yajēmap wiwi am. Ixe ajēmap puje soat ijodiact je'e:

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi — i. — Ka'ūmgu ixe jo'iat idipat — i je'e ip. Ka'ūmgu yajēmap kabia jo'iat idipat. Idip cīcā je'e. ¹⁴ Ixe Jesus Cristo jekpiwatpin ma oe'ū wuywebe. Wuya'ōmucan am oe'ū wuywebe ikērēat muğēap puxim. Wuymuisun am soat tağ oe'ū. Jebekitkin wuy'e am oe'ū. Wuywebe xipacat mujurūrūğ'ukayūm oe'ū.

¹⁵ Bekit, iboam cuy itabucayū egutaybin. Yawēwēm cuy ip eguy. Ikērēat mujurūrūğ'ukayū pima juy ip egukorēm. Jemupubutbunat gu juy cebe ip.

— Wa'ōbi gu ōn eyawēwēm—Jesus Cristo a'ōbi acā — i juy ece cebe ip.

3

¹ Tito, Jesus ebekitkiyū juy egukūyjo—exeayū.

— Kūyjobin cuy epesop wuyajecuğap a'ō kay—ixē beam kapikpik'ukayū a'ō kay dak — i juy ece cebe ip. — Xipacat muğē ām ixeyū be eydakoy buje, epyekapik cuy cebeam ip — i juy ece cebe ip. ²— Warara'acat epejomuymuy gu juy — i juy ece cebe ip. — Kaba'ūm cuy epesop eyewejeu — i dak. — Xipan cuy soat epejukuk — i dak. — Eya'ōpuruğ gu juy epesop—eya'ōdidim ma — i dak.

³— Warara'acat podi ma oceju bit xipat — i'ūmgu juy ace'e, kuy bima wuyju dak cuk adi wuyağuy'ūm ajop puye.

Kūyjobit'ūm cuk adi ajop warara'acayū a'ō kay—Deus a'ō kay dak. Ikērēat cuk adi ağujurūrūğ'ukayū. Ajo wuyju imuğē pin cīcā iat muğēğēm cuk adi ajop. Wuymucokkok am acā juk adi ajekuku. Ikērēm cuk adi warara'acat ajukuk. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ajop. Wuyetabikuku ajop warara'acat kay. Wuykay itakomama juk adi osodop ip warara'ayū. Wuyju dak ixeyū kay wuyetakomama juk adi ajop. ⁴ Deus pit wuydaxijojo'ukat. Apēn wuykukpin cexe iap o'ğubapuk wuywebe. Apēn xipan wuykukpin iap tak o'ğubapuk wuywebe. ⁵ Iboap mubapuk puje juk wuydaxijo. Ixe juk wuydaxijo xipacat ağujurūrūğ'ukayū puye gu, cūğ ma ajekuku buye gu dak. Ixe juk wuydaxijo, wuykay itabotaidabotbot puye acā. Ibiōğbuk cuk wuymuisun soat tağ. Kuy bima wuyebay

ebekitkin ajop. Gasū bit waram wuykapap puxim Deus ebekitkin acesop. Kuy bima ikērēat kuḡ ajekuku. Gasū bit Deus biōḡbuk wuymuisusun. Wuybinūnisu ḡasū. ⁶Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe. Tacup ḡu osunuy iūm ām wuywebe. O'ḡuōm wuywebe Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye—wuydaxijojo'ukat oe'ū buye. ⁷Ixe jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe cūḡ ma jexe wuyeku am. Deus soat podi ma wuykuḡ xipan. Ixe wuymucūḡcūḡ.

— Cūḡ ma eyju oxē — i'e'em ixe wuywebe. — Soat em epesop oxē eyetait — i'e'em wuywebe.

Iboap wiwim cīcā wuyju. ⁸Icēmān ōn eymutaybitbin.

Kuy ōn awēwē iap cuy eḡuwēnuwēn wuykitpitpiyū be—Deus kay itabun'ibiyū be. Xipacat mujurūḡrūḡ cuy jeedop ip soat em. Xipacat mujurūḡrūḡ pima, warara'acayū buywatwan jeedop ip. Xipat tak je'e Deus xe. ⁹Warara'acayū te'e ma jewa'ōxikxiḡ. Te'e ma ip wuydobuyū'ūm'ūm putet muwēnuwēn. Jewa'ōdawutwun e'em ip. Moisés ekawēn a'ōxikxiḡ e'em ip. Te'e ma wuyju ixeyū ekawēn cocom. Te'e ma ip kawēnwēn. Ecekawēn ḡu juy ixeyū eju. ¹⁰Warara'acayū warēmtaḡ itabucayū mutaybitbin. Itabucayū mubu'u'un ojuy ip ixeyū be wara'at taḡtaḡtaḡ ma jekawēn ām. Ixeyū juy eḡukorēm.

— Warēmtaḡ imutaybitbinap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip.

Warēmtaḡ imutaybitbinap epere'ūm pima, waram cuy ixeyū eḡukorēm. Xepxep em ixeyū eḡukorēm. Warēmtaḡ imutaybitbinap epere'ūm pima, ceweju ḡu juy ip ejeku. ¹¹Etabit ikērēat mujurūḡrūḡxi ip iam. Deus ekawēn kay ḡu jījā ip. Ikērēat mujurūḡrūḡ acā ip. Ixeyū dak itaybit iboam.

¹²Ártemas cuy oḡuju ekay. Ixe mujum'ūm pima, Títiquo juy oḡuju. Ekay yajēm puje, dao juy eju Nicópolis ka kay odopabijuk am. Ibo ka be ihi oḡukap. ¹³Warara'acat a'ōbuywatwat'ukat Zenas je'jēm exewi ḡuyjom, Apolo dak. Ibuipug ḡu juy ixeyū eḡujēm. Iūm pucat cuy eḡūm cebe ip cum pima. ¹⁴Itabucayū mukūyjojom cuy eḡuy.

— Xipacat mujurūḡrūḡ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Eybubut'in cuy epeḡūm ikug'ūmayū be — i dak. — Warēmtaḡ ḡu juy epeku — i dak. — Eybu'um ḡu juy epeyekapik — i juy ece cebe ip.

¹⁵Soat oxēayū kato mujujum ekay. Ōn tak kato mujujum soat pe itabucayū be—wuybureyū be.

— Bay, xipan cuy Titoyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

FILEMOM BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹⁻² Filemom, ijidup mubarararag òn ewebeaptum. Òn Paulo. Daomümmünap'a be òn, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. Wuykitpit Timóteo omuy oxe. Otupmuju ewebeaptum, Filemom, eduk'a be je'aweroro'ukayū beaptum tak—itabucayū beaptum. Otupmuju wuyixī Áfia beaptum tak. Arquipo beaptum tak otupmuju—oweju Jesus Cristo beam kapikpik'ukat peaptum. Ekukpin cīcā ocexe. Ēn kapikpiġ oceweju kawēn idipat muwēnuwēn.

³ Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Ixeyū eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Bay, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em cebe. — Yaguy mubabibin cuy eguy yaguybabi'ūmap puxim — i òn e'em cebe.

⁴⁻⁵ Filemom, soat em warara'acayū e'em owebe: Ixe Filemom itabut cīcā wuykukukat Jesus kay — i. — Ixe xipan Jesus ebekitkit kuġ — i dak.

Imēnpuye òn kawēnwēn Deus eju ewebeam.

— Bay, ěn xipat cīcā — i òn e'em. — Filemom buywatwan cuy eguy — i òn e'em. — Ibadipyū buywatwan tak cuy eguy — i òn e'em cebe.

⁶ Wuyaguywaġòm wuyju e'em, pūġ kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Imēnpuye:

— Bay, ocemutaybin cuy ece ade jījā xipacat pupum eyju Cristo eju müġ'i eyju buye iam — i òn e'em Deus pe.

Big ma juy iboam wuyetaybin ace'e. ⁷ Okitpit, ocokcok cīcā. Wa'òca jījā dak oce, Deus ebekitkit ikukpin exe buye, ěn xipat oxeyū kuġ puye dak. Ēn soat Deus ebekitkit mucokcokġ.

⁸ Obure, cūġ ma kuka o'e owebe “Kūyjobin cuy eguy wa'ò kay” i'e am ewebe, Cristo kay wuyetabut puye.

— Kūyjobin cuy eguy wa'ò kay — i'ümġu òn pit e'em ewebe, ⁹ wuyewewekuġ wuykukpin puye. — Ekpiwan ma ecekūyjobin wa'ò kay, kūyjobit pin pima acā — i òn pit e'em ewebe.

Imēn òn e'em ewebe Cristo a'òbi ma'ġu òn. Daomümmünap'a be òn ġasū, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ¹⁰ Onésimo awēġ muwēn òn ġasū ewebe. Òn daomümmünap'a be bima, ixe Onésimo itabut o'e Jesus kay, Jesus oġuwēn cebe buye. Imēnpuye ixe okpot co'i. ¹¹ Kuy bima ixe Onésimo xipat ġu osunuy exe. Kūyjobit'üm osunuy a'ò kay. ġasū bit xipacan o'e wuyxe.

¹² Ixe ikukpin cīcā oxe. Inaka oġuypit ekay. ¹³ Obikuy oce oxe ma jeenuy am obuywacan edieġ, òn daomümmünap'a be bima.

¹⁴ — “Āġ jeenuy exe ebuywatwat'ukan,” i juy ece owebe — i'ümġu òn pit e'em ewebe.

Obu'u ewebe ixe be obuywacan ebu'u bima. Ebikuy bima acā ixe be obuywacan ece. Ebikuy bima acā oxe jeenuy.

¹⁵ Ixe Onésimo ade kabia ġu osunuy wūy ma ewi. ġasū bit aco'i soat em jeenuy exe ekay cepit puje. ¹⁶ Ewebe tei'ūma kapikpik'ukat osunuy kuy bima. ġasū bit ekipit ma ixe, Cristo kay itabut puye. Ikukpin oxe ma. Exe bit ibodi ma ikukpin je'e ewebe kapikpiġ puye, wuykukukat kay itabut puye dak.

¹⁷ — Paulo obure jījā — i ěn e'em pima, ixe Onésimo juy etujuòm edukā be ewebe odujuòmmap puxim. ¹⁸ Ixe juk adi ebubut'in o'tujupa'am pima, exe cewero bima dak, iboap cuy eġubararak taperadup pe. Ceweroam ġu je'e—weweroam acā. ¹⁹ Guyjom òn ma ixe eweroap oteida ewebe. Paulo òn. Òn ma oteida iaptup mubarararag òn ewebeaptum. Jesus Cristo kay mo etabut eguy kawēn idipat oġuwēn ewebe buye. Imuwēn'üm pima kajuk etabut ġu eguy. Soat em etabēġ eguy Deus xe iap oweju eweroap co'i. Gebum cuy eguy iboap kay. ²⁰ Imēnpuye, okitpit, xipan cuy Onésimo ejukuk wuyetabut wuykukukat kay buye. Xipan cuy etujuòm eduk'a be omucokcok am.

²¹ — Xipan cuy Onésimo ejukuk — i juk oce ewebe, Filemom. — Imēnpit wekawēn podi ma xipan ixe jukuk — i òn e'em owebe ma ijidup mubarararag pima.

²² Gaxīn ma aco'i Deus omudot eykay, “Paulo juy eġudot oce kay,” i'e'em eyju cebe buye. Imēneju:

— Eduk'a juy eyamuxipan owebeap'am oxecap'am — i òn e'em ewebe.

²³ Epafra kato mujujum ewebe. Ixe Epafra tak taomümmün, oweju Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi oeku buye. ²⁴ Obureyū kato io'e ip eywebe soat pe—Marcos, Aristarco dak, Demas tak, Lucas tak.

²⁵ — Ocekukukat, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em Jesus Cristo be. Ibūrū ma.

JUDEUYŪ BEAPTUP CARTADUP

¹ Kuy bima juk adi Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'gudodot ipi kay jekawēn muwēn ām wuydobuyū'ūm'ūm pe—Judeuyū be—kuyje itabucayū be. Soat pucet ġu o'guwēn jekawēn—i'in ā. Ade em ma juk adi o'guwēnuwēn cebe ip. Wara'at taġtaġtag ma o'guwēnuwēn cebe ip. ² Gasū bit jekpot ma o'gudot wuykay jekawēn muwēn ām wuywebe. Jekpot eju Deus soat o'guġē—ipi, kabi dak. Jekpot eju dak koato o'guwēgūn, ihi dak. Ixe juk jekpot o'taē soat kukukan—ipi juayū kukukan, kabi beayū kukukan tak. ³ Deus idipap co'i ipot tak idip. Deus a'ōbuyxi jo'i ma ixe dak ya'ōbuyxi. Deus co'i ma ipot tak. Ixe a'ōbi soat opop jemuyuyap pe—kabi daġat, ipi daġat tak, ixe ya'ōbaca buye. Ikērēat o'ju'uk soat pewi ipi juayū bewi. Soat tag ip o'guisun. Imuisun ip puje, oabik Deus xe kabi be. Oabik Deus aġuywaġōm soat kukukan. Ixe Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuġ.

⁴ Deus jekpot o'jomuy jekawēn tojtjt'ukayū bodiam ya'ōbacaam. O'jomuy ya'ōbuyxian kabi bewi ajēmjemayū bodi ma. Jesus Deus ipot. Imēnpuye:

— Jesus putet soat putet podi ma ibutetpuyxi — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

⁵ — Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus jekawēn tojtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

Waram pima:

— Ōn ma ebay oce, okpot ece'e — i juk o'e Deus jekawēn tojtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

⁶ Deus jekpot mudon pima ipi kay, koapat osunuyiat mudon pima:

— Soat wekawēn tojtjt'ukayū juy je'e okpot pe “Ēn xipat cīcā ocewebe,” i — io'e Deus soat pe.

⁷ Jekawēn tojtjt'ukayū muwēnuwēn pima:

— Wekawēn tojtjt'ukayū mujujum ōn kabido jo'i. Wa'ōbuywatwat'ukayū mujujum ōn daxae jo'i — i'e'em Deus.

⁸ Imēnpit:

— Deus, ēn ma soat taġacat kukukan ecesūy — i'e'em Deus jekpot pe. — Ēn soat kukukat iap i'ūm ġu. Cūġ ma ixeyū kukukan ecesūy — i'e'em cebe—jekpot pe. ⁹ Ajo cūġ ma iap kay jījā ēn, i. Ajo ikērēat iap kay bit etakoma, i. Imēneju kuy juk ōn enaē soat taġacayū kukukan, i. Deus ōn, i. Ebay ōn, i. Kuy juk ōn emuy ebureyū bodi ma a'ōbuyxian, i.

Imēnpuye ecokcok cīcā, i.

Imēn Deus jekpot muwēnuwēn o'e.

¹⁰ Imēntak jekpot o'guwēn: Kariwa, ka'ūmġu bima ēn cuk adi ipi eġuġē, i. Ebum ma juk adi kabi eġuġē, i. ¹¹ Ipi i'ūm, kabi dak i'ūm ma, i. Ēn pit ece'ūm ġu, i. Soat em ma ēn pit etabēġ ecesūy, io'e Deus jekpot pe, i. Ipi iokok je'e, kabi dak. Wuydoti iokokat puxim je'e ip, i. ¹² Wuydoti mu'adabocap puxim ipi eceġu'adabot, kabi dak, i. Wuyju wuydoti iokokat xixxiġ iisuat pu am, i. Imēnpuxim wara'at eipi eceġuġē ijop eipi dieġ, i. Kabi dak wara'at ma eceġuġē ijop tieġ kabi dieġ, i. Jajoren ġu ēn pit. Ibit ma ecesūy soat em ma, i.

Imēn Deus o'e jekpot muwēnuwēn.

¹³ Ekay itakomaayū a'ōbacaap oġu'ūm, i. Kūyjobin jeedop ip a'ō kay, i. Ēn ixeyū kukukan e'emap wiwim pima oxe mabuk ecesūy, i. Xik'i juy eġuy oxe, i.

Imēn Deus o'e jekawēn tojtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā. Pūġ em tak o'e ġu ma jekawēn tojtjt'ukayū be. ¹⁴ Cekawēn tojtjt'ukayū ibiōġbuk acā—kabi bewi ajēmjemayū. Soat ip kapikpiġ Deus peam. Deus ixeyū mujujum ġuyjom taxijo'iyayū buywacam.

2

¹ Imēneju wuyetabun cīcā juy ajop iboap ekawēn kay wuyetabucap epereap puxim. Kuy bima juk adi kawēn icēmat aya'ījojo. Iboap ekawēn kay wuyetabucap epere buje bit, warēmtaġ ma kuka ajeku kobe o'jenapōniat puxim—uhuiat puxim. ² Deus ekawēn tojtjt'ukayū juk adi cekawēn o'guwēnuwēn kuyje—kabi bewi ajēmjemayū. Ixeyū ekawēn icēmat.

— Kūyjobin cuy epesop ixeyū ekawēn kay — i juk o'e Deus kuyjeayū be.

Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be kūyjobit'ūmapteim. Ipiat o'supi'ajojoat jekawēn mupubutbut'ukayū be dak jekawēn mupubutbucapteim. ³ Apēn Deus wuydaxijojom iap soat podi ma idip. Wuybu'u ixe be wuydaxijoan pima bit, wuyenapōn pa'ore ace'e ipiatpi'ajoap puxim. Wuykukukat Jesus koap ma o'e:

— Eyetabun pima, Deus jeydaxijo — i.

Guyjom ixe ekawēn coco'ukayū kuy juk cekawēn o'ḡuwēn wuywebe.

— Içēmān xeku e'em eywebe — i juk o'e ip wuywebe. ⁴ DeuS tak o'e wuywebe:

— Içēmān ip wekawēn muwēnuwēn eywebe — i.

Ixe ja'ōbacaap o'jomōḡmōḡ cebe ip—jekawēn coco'ukayū be. Imēnpuye Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk ip adeayū etabun. Wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk ip adeayū etabun. Ka'ūma ma buk ajojojoiat tak o'ḡubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus jekpiwatpi ma jebiōḡbuk emumuūm o'ḡu'ē'ē'ē cebe ip. Ibiōḡbuk xipacat emumuūm o'ḡu'ē'ē'ē.

⁵ Guyjom Deus wara'at ma ipi ḡuḡē iisuat. Ibo eipim omuyku iap muwēnuwēn oceju eywebe.

— Eyju ma ipi iisuat kukayūm epesop — io'e Deus jekawēn tojtot'ukayū be ḡu—jebekitkit pe acā. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus, soat em ēn ḡebum ijodiakat kay, yopit ma'ḡu ip, i. Ya'ōbuyxi ḡu ip, i. Inaka ēn cekay ip aḡ, i. ⁷ Deus, kuy juk ipi juacayū ejomuy ekawēn tojtot'ukayū josū'iyūm, i. Darem ma ip jeedop ixeyū josū'iyūm, i. Kuy juk ixeyū ejomuy idipap kukayūm ipi kukukat puxim, ya'ōbuyxiayūm tak, i. ⁸ Ixeyū be juk a'ōbacaap eḡūm soat taḡacat kukayūm, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

— Soat taḡacat kukayūm jeedop ip webekitkit — io'e Deus ibodup pe.

Gasū bit ijodiat soat ḡu ikukukan—Deus emumuḡē kukukan. Ixeyū soat kukukan iap ma ajojojo ḡu buk. ⁹ Jesus pit kuy ajojojo. Deus xe ikukpin cīcā osodop ip ipi juacayū. Imēnpuye Deus Jesus o'jomuy jekawēn tojtot'ukayū josū'ian. Darem ma osunuy ixeyū josū'ian ḡuyjom je'ū ām soat peam ipi juayū beam. Gasū bit ka'ūmḡu Jesus co'iat ya'ōbuyxiat. Ka'ūmḡu ixe jo'iat idipat. Ka'ūmḡu ixe jo'iat, ixe oe'ū soat peam puye. ¹⁰ Deus a'ōbi soat kake ipi daḡacat, kabi daḡacat tak. Soat kake ixe dipap mubapuk am soat pe. Ixe ibikuy jījā soat jebekitkit pe jedipap kuk am.

— Okpot pe ipiat'ajo buje acā ipi juacat taxiyo but je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ibikuy osunuy ipiatpi'ajoan jekpot pe. E mukacūcūḡat puxim Jesus cucum koap kabi kay jemudaxijojoyū wap. Ipi juacayū kukukayūm jeedop ip Jesus eju ixe emudaxijojoyū.

¹¹ Ixe Jesus ikērēat uk'uḡ ijodiakat pewi. Imuisusun ip. Ixe ebay cemumisunyū ebay dak. Pūḡ ma ixeyū ebayat. Imēnpuye Jesus isūsūn ḡu “Eyju okitpitpiyū” i'e am ijodiacyū be, jemumisunyū be. ¹² Imēn e'em Deus ekawēntup:

Bay, jemuwēn ḡn okitpitpiyū be, i'e'em Deus pe. Ēn soat podi ma a'ōbaca iam jebibododon oce a'ōkayayū be wa'ījo am, i.

¹³ Wara'atup e'em:

Ḫn pit wetabut oce cekay, i'e'em ixe. Ijocē ma ḡn webekitkit kuḡēn ma juk eḡūm owebeiayū kuḡ, i dak e'em ixe Deus pe.

¹⁴ Deus ebekitkiyū ijodiacyū ijebit taḡ toyteyayū. Imēnpuye Jesus tak ijodian o'e cebuxim ip. Ipi juan o'e ḡuyjom je'ū ām. Oe'ū ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ōbacaap mu'ūm ām. Ibiōḡbuk kērēayū kukukat wuy'ūap mupararurun. ¹⁵ Tei'ūma kapikpik'ukat iparara jījā jekariwa buxim iap puxim wuyju dak wuyparara wuye'ūap puxim. Jesus pit oe'ū wuy-pararap mu'ūm ām. ¹⁶ Jesus ipi juan o'e Deus ekawēn tojtot'ukat taxiyo am ḡu—Abraão naxeḡebitbit taxiyo am acā. Imēntak e'em Deus ekawēntup. ¹⁷ Jesus kuy juk jekitpitpiyū buximan o'e Deus bikuyap taḡ. Ixeyū buximan o'e cekay ip aḡ am paī yobogat puxim. Ixeyū buximan o'e xipan ixeyū kuk am, cedaḡ ma kapik am Deus peam tak. Ixeyū buximan o'e Deus pe ikērēat'ukan ixeyū bewi. ¹⁸ Jesus ipiat o'supi'ajojo wuybuxim. Satanás te'e ma ikērēat muḡēap ojuy osunuy Jesus pe, wuywebe ikērēat muḡēap ojuy buxim. Imēnpuye ixe itaybit wuybuywat am Satanás ikērēat muḡēap ojuy wuywebe bima.

3

¹ Okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop Jesus kay. Eyju okitpitpiyū wuyetabut Jesus kay buye. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acyū be. Deus cuk wynaē jebekitkiyūm. Deus Jesus cuk o'taē wuyepaī yobogan. Imēneju Jesus kay juy ḡebum epesop. ² Deus cuk ixe o'taē jebekitkiyū kay aḡ am. O'taē jebekitkiyū epaīm yobogan. Jesus cedaḡ ma jekapikap kuḡ osunuy ixeyū kay aḡ. Ixe buxim Moisés dak cedaḡ ma jekapikap kuḡ osunuy Deus ebekitkiyū kay aḡ. ³ Uk'a muymuyat uk'a beayū bodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuxim Jesus ya'ōbuyxi Moisés bodi ma. Imēnpuye cedaḡ cīcā wuywebe kūyjobit am Jesus a'ō kay Moisés a'ō kayap podi ma. ⁴ Soat uk'a ijodiat emuamuy'a. Soat pit Deus emumuḡē. ⁵ Moisés cedaḡ ma osunuy jekapikap kuḡ. Cedaḡ ma osunuy Deus ebekitkiyū kuḡ. Jekpiwan ma kapikpik'uk osunuy. Apēn Deus je'e ḡuyjom iap muwēnuwēn'uk osunuy cebe ip Moisés ma. ⁶ Cristo bit Deus ipot. Deus ebekitkit kukukat ixe—wuykukukat. Ixe cedaḡ ma wuykuḡ.

Wuya'õca e'em pima, cebekitkiyũm acesop. Wuycokcoğ ma soat em Deus xe acesop iap wiwim pima dak.

⁷ Imên kuyjeat e'em Deus biõğbuk a'õbi: Gasũ eywebe Deus a'õjo buje, ⁸ Kũyjobin cuy epesop ixe a'õ kay, i. Kũyjobit'ũm cĩcã osodop ip Deus a'õ kay eydobuyũ'ũm'ũm, i. Ya'õ kay gu ip o'e, i. Uk'a'ũmat tag jekukum pima, "Wuyju ikêrêat muğêğem pima dak, Deus ideida gu wuywebe," i te'e ma o'e ip Deus puyxijojom, i.

⁹ Quarenta koato bun wa'õbacaap mubapukpuk'uk oğuy itabutpe ip, i'e'em Deus, i. Imênpit "Xipan gu ên ocekuğ," i napa ma e'e'uk osodop ip owebe eydobuyũ'ũm'ũm, i. "Oceju ikêrêat muğêğem pima dak ên ideida gu ocewebe," i napa ma e'e'uk osodop ip owebe obuyxijojom, i'e'em Deus, i. ¹⁰ Imêneju wetakoma jĩjã juk adi oce cekay ip, io'e Deus, i. Ikêrêat kay acã ip osodop jewaguyguy, i'e'em Deus, i. Itaybit gu ip osodop oem, i. ¹¹ Imêneju wetakoma jĩjã juk adi oce cekay ip, i. "Jeõm gu ip okay jebodoy am—pũğ tak ka'ũma ma," i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Imên Deus e'em.

¹² Okitpitpiyũ, eyday'em'um cuy epesop eyewekay eywebe eyetabucap epereap puxim! Deus kay eybu'u bima soat em itaicat kay, ikêrêat kay acã juy epesop ġebum. Eyetabut gu epesop cekay. Warara'acat a'õ kay acã epesop kũyjobit. Ixe a'õ kay bit kũyjobit gu epesop. ¹³ Soat kabia jewa'õmucanucan cuy epesop eyewemuğyukuap puxim ikêrêat muğêap puxim tak; eyetabut'ũmap puxim tak; eybu'uap puxim tak Deus kay.

— Gasũ ma kũyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus wuydobuyũ'ũm'ũm pe.

— Gasũ — i'e'em Deus wuywebe dak.

Wuywebe "gasũ" i'e'em pima, jewa'õmucanucan cuy epesop eywebe eyetabucap epereap puxim. ¹⁴ Wuyetabun'isum cuk adi wuyetabut cĩcã ajop Cristo kay. Ixe kay wuyetabucap epere'ũm pima ixe bureyũm acesop.

¹⁵ Imên e'em Deus ekawêntup: Gasũ eywebe Deus a'õjo buje, kũyjobin cuy epesop ixe a'õ kay, i. Eydobuyũ'ũm'ũm puxim gu juy epesop kũyjobit'ũmap kuğ, i.

¹⁶ Deus a'õ o'ya'õjojo ip Egĩto eipi bewi Moisés emumujemyũ. Inaka kũyjobit'ũm cĩcã osodop ip ya'õ kay. Oibu'un ip cekay. ¹⁷ Ibun cĩcã Deus itakoma osunuy cekay ip—40 koato bun. Itakoma osunuy ikêrêat mujurũgrũğ'ukayũ kay, uk'a'ũmat tag oe'ũ'ũ'iyayũ kay.

¹⁸ — Ka'ũma'in ma ey'in jeõm okay jebodoy am — i juk o'e Deus cebe ip—kũyjobit'ũmayũ be.

¹⁹ Imêneju wuyetaybit iõm pa'ore o'e cebe ip Deus o'ğuwên ipi iat eipi be, itabut'ũm ip puye iam.

4

¹ Deus kuy juk o'jewa'õmudot wuykay.

— Epeõm cuy okay jebodoy am — i juk o'e wuywebe.

Wuyday'em'um cuy ajop wuyewekay kũyjobit'ũmap puxim—wuyõm'ũmap puxim cekay.

² Wuyju dak kuy kawên idipat aya'õjojo apên wuydobuyũ'ũm'ũm o'ya'õjojo iap puxim. Deus ekawên o'ya'õjojo ip. Imênpit te'e ma o'ya'õjojo ip itabut'ũm puye. ³ Wuyju bit wuyetabut. Imênpuye aceõm Deus kay jebodoy am. Imên cuk Deus o'e:

Wetakoma juk adi oğuy cekay ip, i "Jeõm gu ip jebodoy am oxe," i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Ipi muğê buje, Deus jekapikap o'jepere. Inaka:

— Jeõm gu ip jebodoy am oxe — i juk o'e ixeyũ muwênuwên—kũyjobit'ũmayũ muwênuwên.

⁴ Imên e'em Deus ekawêntup:

Seis kabia kap puje, Deus o'jebodoy jekapikap epere buje, i.

⁵ Waram pima dak imên ma o'e: — Jeõm gu ip jebodoy am oxe—pũğ tak jeõm gu — i.

⁶ Koap kawên idipat o'ya'õjojo'iyayũ oõm gu jebodoy am Deus xe itabut'ũm ip puye. Imênpuye warara'acayũ jeõm jebodoy am cexe.

⁷ — Gasũ ma kũyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus Moisés ebekitkiyũ be—uk'a'ũmat tag jekuku'ukayũ be.

Imênpit kũyjobit'ũm osodop ip. Imênpuye ade koato kap puje Deus wara'at kabia o'ğuweğũn warara'acat mukũyjobinap ojuy.

— Gasũ bit cuy kũyjobin epesop — i ġuto o'e waram warara'acayũ be—Davi ebekitkiyũ be.

Davi dak iboap ma o'ğuwên Deus a'õbi jebekitkit pe. Imên e'em Davi emudupmubararak-tup:

Deus a'õjo buje, kũyjobin cuy epesop ya'õ kay, i.

⁸ Josué Deus ebekitkit o'tujuõm gu jebodoy am Deus xe. Josué be ixeyũ dujuõm puje, Deus kuka juk wara'at kabia o'ğuweğũn gu ixeyũ õmap kabiam. ⁹ Imêneju:

— Epeõm cuy jebodoy am oxe — i mabuk e'em Deus jebekitkit pe.

Cebodoy but cebe ip apên seis kabia kap puje Deus o'jebodoy iap puxim. ¹⁰ Jebodoy am Deus xe wuyôm puje, wuyju dak wuyekapikap acejepere apên Deus jekapikap o'jepere iap puxim.

¹¹⁻¹³ Ga'a juy aôm cekay. Soan cuy ace wuyebodoy am Deus xe! Deus ekawên itaicat puxim, ya'ôbacaat puxim tak. Pajam soat takatkan wuyju—xepxep kadi tûybiban. Pajam wuyju iên'uk'uğ tao bewi. Taobapuk e'em wuyxe iên'uk puje. Deus ekawên paja buxim—xepxep kadi tûybiban puxim. Deus ekawên co buje, apên wuyju jewağuyğuy iap ibapuk e'em wuyxe, apên wuybikuy iap tak. Soat imunêm pa'ore bit Deus pe ijo'ûmap puxim. Soat ibapuk cîcâ cexe cemumugêğeyû. Ixe soat cocom. Ixe wuyekukuap cocom, wuyaguy jojom tak. Ixe be acâ apên cuk adi ajekukukuiap aceğuwên. Imêneju wuydobyuy'ûm'ûm puxim gu juy ajop! Kûyjobin cuy ajop Deus xe wuyôm'ûmap puxim.

¹⁴ Imêneju wuybu'um gu juy ajop wuyetabut am Jesus kay. Wuyetabucap muwênwên wuyju warara'acayû be. Jesus ma ağ wuykay pa' yoboğat puxim. Ixe wuyepa' pa'iyû kukukat puxim—Judeuy' epa'iyû kukukat puxim. Ixe Deus ipot. Warara'acayû pa'iyûbodi ma ixe ya'ôbuyxi. Ixe kuy oajêm Deus topabe kabi be. Ixe kawênwên Deus eju wuywebeam. Imêneju wuybu'um gu juy ajop wuyetabut am ixe kay. Wuyetabun cîcâ ma juy ajop! ¹⁵ Wuyepa' ya'ôpuruğ gu wuykuğ, wuya'ôbaca gu ma'gu wuyju. Ya'ôdidin ma wuykuğ. Itabotaidabotbot wuykay, wuya'ôbaca gu ma'gu. Satanás wuywebe ikêrêat muğêat ojuy soat em. Te'e ma Jesus pe dak ikêrêat muğêat ojuy osunuy. Ixe bit ikêrêat o'ğugê gu—pûğ em tak ka'ûma ma. ¹⁶ Imênpuye wuyşûşun gu juy ajop kawên am Jesus eju. Soat cuy ağuwên cebe. Ixe wuykay ijâ. Ixe soat em wuykuğ xipan. Itabotaidabotbot wuykay. Wuya'ôbaca'um pima, ixe soat em ma wuybuywatwan jeenuy.

5

¹ Wuyju pa' yoboğat taêhêm ijodiakat parakpewi. Deus a'ôbi kapikpig ip jebekitkiyû buywatwan. Ijodiakat emumuûm ûmûm ip Deus pe. Deus etabutpe wûnca ên mupikupig tak ip Deus pe ikêrêat uk am wûnca iwat pewi. ² Ya'ôbaca gu pa'iyû dak. Imênpuye ya'ôpuruğ gu ip jebekitkiyû kuğ—jetaybit'ûmap tomuju ikêrêat mujuruğrûğ'ukayû kuğ—warêmtağ jekuku'ukayû kuğ. Yukpiceğê gu ip ikuğ. Ya'ôdidin ma ip ikuğ. ³ Ya'ôbaca gu pa'iyû dak. Imênpuye Deus etabutpe ip wûnca mupikupig Deus pe ikêrêat uk am jebekitkiyû bewi â gu—jewebewi dak. ⁴ Ijodiakat jewenaêhêm gu pa' yoboğan e'em ip. Imên kuyje Deus Arão o'taê pa' yoboğan.

⁵ Imênpuxim Cristo dak jekpiwatpi gu o'jewenaê pa' yoboğan je'e am. Deus ma ixe o'taê.

— Ên okpot. Ôn ma ebay oce ġasû — i juk o'e Deus cebe.

⁶ Imênpuxim wara'atup e'em Deus ekawêntup:

Ên cuy soat em pa'im eğuy apên Melquisedeque pa' osunuy iap puxim, i.

⁷ Ipi ju bima Jesus kawênwên'uk osunuynuy Deus eju.

— Odaxijom cuy ece — i juk o'e cebe.

Ya'ôberen o'jewawâ cekay jetadi eju. Ibkuy bima iba'ore gu kuka juk o'e Deus pe Jesus daxijo am ce'ûap puxim. Jesus yoboğan pin gu osunuy. Jemucokcok pin gu osunuynuy—jebay mucokcok pin acâ. Kûyjobit osunuynuy Deus a'ô kay. Imêneju soat em Deus ixe ekawên o'jojojo. ⁸ Jesus Deus ipot osunuy. Inaka ipiat'ajojoap tag ma oitaybitbin kûyjobit am Deus a'ô kay iam. ⁹ Jesus ikêrêat kuğ gu. Iisu soat tag. Imênpuye:

— Ewebe acâ ipi watwat daxijo but — i juk o'e Deus cebe. Imênpuye Jesus acâ kûyjobicayû daxijojom—ipi juacat taxijojom. Soat em Deus xe jeedop ip itait cemudaxijojoyû.

¹⁰ — Ên acâ pa' yoboğan eğuy—ipi juacat kay ağ am — i juk o'e Deus Jesus pe. — Apên Melquisedeque pa' osunuy iap puxim ên tak eğuy pa' yoboğan — io'e Deus cebe.

¹¹ Soat ma'gu oceju eymutaybin ojuy apên Jesus Cristo wuyepa' e'em iam. Imênpit iba'ore ocewebe soan eymutaybit am eyetaybin wa'um cîcâ buye kawên iba'arêman.

¹² Kuy bima ma juk eyetabut epesot Cristo kay. Imênpuye cûğ ma kuka o'e eywebe ma itabun'isuayû mutaybin am Deus ekawên. Imênpit warara'acayû ma eymutaybitbin Deus ekawên—kawên ibapukan. Eyetaybit gu buk cekawên pa'arêman. Itabun'isuayû itaybit kawên ibapukan acâ, ikap'isuat kûmti kônkônap puxim. Kûmti kônkôn acâ iat puxim eyju dak. Iên o'ba'oreat puxim eyju, kawên ibapukan acâ eyetaybit puye. ¹³ Ikap'isuayû itaybit gu apên cedağ Deus xe iam, apên cedağ gu iam tak. Ikap'isuayû buxim eyju dak. ¹⁴ Deus bikuyap tag jekuku'ukayû bit itaybit Deus ekawên—kawên iba'arêman. Iên o'o'ukat puxim ip. Itaybit ip ajo xipat Deus xe iam, ajo xipat gu iam tak, jewemukûyjobitbin ip puye, jewawêwem puye dak.

6

¹⁻² Cristo ekawēn'in pit cuy acepere—kawēn ibapukat'in. Kawēn iba'arēmān pit cuy acejekawēn wuyewemutaybit am. Kuy bima juk adi kawēn ibapukan kawēnwēn'uk ajop. Warēmtag wuyekukuap cuy acepere iam kuy juk adi kawēnwēn ajop. Wuyetabun cuy ajop Deus kay iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Acewemubatisasaan cuy iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Warara'acayū jewebumōgmōg wuy'abi jeje Deus pe jebiōgbuk muōm ām wuywebe iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Deus ce'ū'ūayū gutait iam tak cuk adi kawēnwēn'uk ajop. Soat em Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Imēn ma juk adi kawēnwēn'uk ajop kawēn ibapukan. Kawēn iba'arēmān cuy acejekawēn gasū bit wuyewemutaybit am. ³ Acekawēn cuy kawēn iba'arēmān wuywebe—Cristo ekawēn'in. Deus pe wuyemutaybin puje iboam ma acejekawēn.

⁴ Jetabucap o'jepere ip pūgpūgayū. Iba'ore wuywebe waram ixeyū mutabut am Cristo kay. Kuy juk kawēn icēmat o'ya'ījojo ip. Kabi beat emumuūm kuy ip o'jat xipacat. Kuy juk Deus biōgbuk kuḡ o'e ip jewebe. ⁵ Itaybit o'e ip Deus ekawēn xipat cīcā iam, Deus cuk adi xipan ixeyū o'jukuk puye. Deus ja'ōbacaap o'gubapukpukpuk ixeyū etabun. Imēnpuxim ja'ōbacaap gubapuk ipi iisuat muḡem pima. ⁶ Guyjom pit jetabucap ip o'jepere. Korosa eju waram ḡuto Deus ipot pamupaya ojuyayū buxim ip. Ixe ipot waywayway ip soat a'ōpiju. Iba'ore wuywebe waram imutapay ip Jesus kay.

⁷ Deus xipan wuykuḡ. Soat em muba'at muajēmjem kadai mu'aypapan am ku iwat xan. Itabut pinayū iḡo ku buxim—kadai ya'a'e iap puxim. ⁸ Wara'at ku be bit kadai ḡu aypapan—widaoho'ip acā. Wao'ip tak aypapan. Xipat ḡu kadaim. Wu yan ḡu aypapan. Imēnpuye:

— Ojokot ḡu oku xipat'ūm puye — i'e'em ku iwat.

Jeku epererem, xipat'ūm puye. Jetabucap o'jepere'iyayū iḡo ku buxim—wao'ip'epat puxim. Xipat ḡu ip Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajojoat cebe ip. Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom.

⁹ Oburereyū, wa'ōpuruḡsū ma ḡn kawēnwēn eywebe, eykay jījā ḡn puye. Eybu'u ḡu juk adi epesop eyetabut am Jesus kay. Gasū dak biḡ ma juy epesop eyetabun cekay. Ocetaybit Deus xipacat ūmūm eywebe warara'acat pe iūmūmap podi ma, kuy juk ixe eydaxijo buye iam. ¹⁰ Ade em cuk adi eykitpitpiyū buywatwat'uk epesop—itabucayū buywatwat'uk epesop, eyxe ip ikukpin puye. Gasū dak ixeyū buywatwan eyju. Deus yaḡuyba'ūm ḡu je'e eyju ip ibuywatwan iap kay, ixe cūḡ ma buye. Biḡ ma xipacat je'ḡum eywebe ixeyū buywatwacapeim.

¹¹ — Waram Jesus ajēmap wiwim pima, biḡ ma juy xipan epewewekuk — i oceju e'em eywebe. — Biḡ ma juy jwebuywatwan epesop — i oceju e'em eywebe. Imēn cuy epeku eyemumuwiwi bu am.

¹² — Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus wuywebe.

Iboap cuy epejowiwi. Itabucayū buxim cuy eyju dak eyetabun epesop. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop. Xipacat epejat Deus xewi apēn ixe juk o'e iap tag.

¹³⁻¹⁴ — Icēmān ḡn e'em ewebe — i juk o'e Deus Abraão be. — Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e cebe. — Ekpon oḡūm ewebe — i. — Enaxeḡebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e. Imēn i'e buje: — Ja'ōmuwarurun ḡu ḡn — i dak o'e Abraão be. — Wa'ō dag ma oce ewebe — i juk o'e. Ka'ūmḡu Deus podi ya'ōbacaat. Imēnpuye:

— Apēn kuy juk oce iap tag oce wara'acat a'ōbi ḡu—wa'ōbi ma — io'e Deus.

¹⁵ Abraão yukpiceḡē ḡu osunuy jetabucap kuḡ.

— Deus okpon je'ḡum owebe — i juk adi o'e'e jewebe ma.

Imēnpuye ipot o'kap Deus ekawēn tag. Deus ja'ō dag o'ḡum cebe. ¹⁶ Ijodiat “Ja'ōmuwarurun ḡu ḡn” i'e ojuy bima, jebodi ma ya'ōbuyxiat nomuwāwām ibutet mubararak am taperadup pe.

— Ja'ōmuwarurun ḡu ḡn Deus aḡ wuykay buye — i'e'em ijodiat.

Imēn i'e buje, ya'ōxik pa'ore ya'ījojmayū be.

¹⁷ — Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus jebekitkiyū be.

Ixeyū be ma “Ja'ōmuwarurun ḡu ḡn” i'e ojuy osunuy Deus—guyjom jexe dopayū be. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Wa'ō dag ma oce eywebeam, ḡn soat em wetait puye — io'e cebe ip. ¹⁸ — Wa'ō dag ma oce eywebeam — i'e'em Deus.

Ja'ō dag ma e'em soat em. “Apēn cuk adi kuy ma ocece iap tag oce, ḡn soat em aḡ puye” i'e buje, ja'ō dag ma je'e. Deus ja'ōmu'ipi'ūm ḡu. Napapa'uk ḡu. Wuymuḡuykukukum ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Cepiriḡ puje, oakōm'iyayū jedokdog kobexixi baḡbaḡ kay je'ūap puxim. Ixeyū buxim wuyju dak wuyetabut Jesus kay wuye'ūap puxim. Soat em ixe wuya'ōmucanucan. Imēnpuye soat em Deus xe wuyetait acesop iap ajowiwi jījā. ¹⁹ Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuyetabucap kobexixi muycūcūap puxim. Imuycūcūap

muakôm puje, wara'at tagtağtağ ğu cucum. Jecūap pe ma dopdom. Imēnpuxim wuyju dak wara'at kaykaykay ğu wuyetabut—pūğ kay acā—Jesus Cristo kay acā. Soat em wuyju ğebum cekay. Paī yoboğat ômôm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a beat epağo dağwi badiat'a be. Ômôm'uk osunuy kawēn âm Deus eju jebekitkiyū beam. Kabi be bit Jesus oôm. Deus xe nuynuy ğasū kawēnwēn wuywebeam. ²⁰ Jesus o'jeu kabi kay wuyeu'um awap. Koap o'jeu. Kaomūm acejeu cekay. Wuyepaīm o'e yoboğan. Soat em wuyepaīm jeenuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim.

7

¹ Ixe Melquisedeque Salém ka kukukat osunuy. Deus epaī osunuy—soat podi ma ya'ôbacaat epaī. Abraão jepitpin osunuy nopagôğōap tagwi—warara'acat ka kukukayū aokakaap tagwi. Melquisedeque Abraão o'topabijuk e dağ jepin pima.

— Deus cuy xipacat je'ğūm ewebe — io'e Melquisedeque Abraão be.

² Abraão jebubut'in o'ğūm Melquisedeque be. Ade ma o'ğūm cebe. Pūğ ma o'ğūm cebe 10 beat'in. Nopagôğōap pewiat pupu o'ğūm cebe—yaokaka'ibiyū bubutpupu. Ibutet Melquisedeque cedağ ma jebekitkit kuğ iape. Ixe Salém ka kukukat osunuy. Ika butet Salém kaba'um jebekitkit kuğ iape. ³ Wuyetaybit ğu Melquisedeque ebay buten, ixi buten tak, idobuyū'um'um puten tak. Puju ixē o'kap iam tak wuyetaybit ğu, puju oe'ū iam tak.

— Soat em cuy paīm eguy — i juk o'e Deus cebe—Melquisedeque be. Imēn o'e jekpot pe dak.

⁴ Ğebum cuy epesop Melquisedeque ya'ôbuyxi jīā osunuy iap kay. Abraão Judeuyū ebapuk ebika osunuy. Imēnpit jebubut'in o'ğūm cebe. Nopagôğōap tagwiat pupu o'ğūm cebe—idip cīcaat. ⁵ Kuyje Moisés o'e Levi ipotpot pe:

— Judeuyū juy jebubut'in je'ğūm eywebe, eyju ixeyū epaīyū buy — i. — Pūğ ma juy je'ğūm ip eywebe 10 beat'in — i.

Imēntak ibararak opop wuyawēwēap ekawēntup pe. Jebadipyū xewi ibubu'uk osodop ip jebubun, ixeyū dak Abraão naxeğebitbit ma'ğu osodop. ⁶ Melquisedeque bit Levi diwat ğu osunuy. Abraão bit jebubut'in o'ğūm cebe. Pūğ ma o'ğūm cebe 10 beat'in. Nopagôğōap tagwiat pupu o'ğūm cebe. Kuyje:

— Ijop eipi oğūm eipim — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeğebitbit ade jīā ecesūy — i juk o'e cebe. Melquisedeque bit:

— Deus cuy xipan jekuk — io'e cebe—Abraão be.

⁷ Ya'ôbuyxiat jēğ'aecôğcôğ ğu ya'ôbuyxi'umat topabe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. Ya'ôbuyxi'umat pit jēğ'aecôğcôğ ya'ôbuyxiat pe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. ⁸ Ijodiayū jebubut'in iūmūm paīyū be—je'ū'iyū be. Imēnpit Deus ekawēntup e'em: “Melquisedeque je'ū ğu—itabēğ ma jeenuy.” i. Imēnpuyē jebubut'in o'ğūm cebe. ⁹⁻¹⁰ Melquisedeque be Abraão dopabijuk puje, Levi o'kap ğu buk. Inaka:

— Kuy Abraão jebit pe bit osodop kake — i wuyju e'em.

Melquisedeque be Abraão be jebubut'in iūm puje, “Levi dak jebubut'in o'ğūm,” i wuyje e'em, ixe Levi Abraão jebit pe buye. Ğasū dak Levi naxeğebitbit ibubut pupum jebadipyū xewi Moisés a'ôbi. 10 beat pewi pūğ ma ibubum ip.

¹¹ Paīyū kake wuyawēwē âm cedağ ma wuyeku am Deus bikuyap tag. Levi ipotpoyū be bit ya'ômucan pa'ore osodop ip Deus bikuyap tag ceku am ip. Imēnpuyē Deus wara'acat o'jomuy wuyepaīm ixeyū dieğ. Cristo ma o'jomuy. Ixe Cristo paīm o'e apēn Arão paī osunuy iap puxim ğu—apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim acā. Cristo ja'ôbacaap mōğmōğ wuywebe Deus bikuyap tag wuyeku am. ¹² Moisés ekawēn tag paīyūm osodop ip Levi ipotpoyū. Ğasū bit wara'at Deus ebekitkit epaīm o'e Arão naxeğebitbit tieğ. Imēnpuyē kawēn kuyat tag ğu wuyju jekukum ğasū—Moisés ekawēn tag ğu. Kawēn iisuat tag acā wuyju jekukum ğasū—Jesus ekawēn tag.

¹³⁻¹⁴ — Ēn ğasū webekitkiyū epaīm ecesūy yoboğan — i juk o'e Deus wuykukukat Jesus pe.

Ixe Jesus Levi naxeğebit ğu. Wara'at tiwat ma wuykukukat. Judā naxeğebit ixe. Paīyūm ğu osodop ip Judā naxeğebitbit. Judā naxeğebitbit ğu wūnca mupikipik'uk osodop ip Deus etabutpeap ceje—mesa jeje—Levi naxeğebitbit acā. Moisés Judā naxeğebitbit ğu o'taē paīyūm. Levi naxeğebitbit acā o'taē paīyūm.

¹⁵ Apēn cuk adi ocece iap biğ ma ibapuk e'em ğasū. Wara'at o'jebapuk paīm—Melquisedeque buximat. ¹⁶ Ijodiat a'ôbi ğu ixe Jesus paīm o'e ijodiat pabi dağ ğu dak. Ixe Deus ebekitkit epaīm o'e ğasū soat podi ma ya'ôbaca buye; soat em itait jeenuy buye dak. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em webekitkit epaīm cuy eguy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i. Ēn ixeyū epaīm iap i'um ğu, i.

¹⁸ Ibaca'üm osodop ip kawên kuyat tağ jekuku'ukayü—wuyawewēap ekawên tağ jekuku'ukayü. Ixeyü be iba'ore osodop cedag ma jeku am Deus etabutpe ibaca'üm puye. Imēnpuye “Kawên kuyat tağ cuy epeku” i'ümğu e'em Deus gasü bit— “Kawên iisuat tağ cuy epeku” i acā. ¹⁹ Ka'üma ma soat tağ iisuan o'e Moisés ekawên tağ jekukuap tomuju. Imēnpuye soat em Deus xe acesop iap wiwimsü ma osodop ip Moisés ekawên tağ jeku ojuyayü. Deus pit wara'at o'jomuy wuyepaım. Warara'acat emumuwiwi bodi ma wuyemumuwiwi xipat. Imēnpuye soat em ixē xe acesop iap wiwimsü gu wuyju. Iwiwim cica ma. Wuyparara gu kawên am Deus eju, Jesus wuyepaı buye.

²⁰⁻²¹ Jebekitkit epaım Cristo muy buje:

— Apēn cuk adi ocece iap tağ cuy oce, soat em wetait puye — io'e Deus. Jebekitkit epaım Levi naxegebitbit möğ puje bit, imēn gu o'e cebe ip. Jesus muy buje acā “Wa'ö dağ cuy oce, soat em wetait puye” io'e Deus. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Webekitkit epaım cuy eguy soat em,” io'e Deus, i. “Ēn ixeyü epaım iap i'ümğu,” io'e, i. Deus ja'ö o'jewa'öpere cexe ip, i. Ja'ömuwarurun gu Deus pit, i.

Imēn Deus o'e Jesus muwēnuwēn.

²² — Apēn cuk oce iap tağ cuy oce — io'e Deus warara'acayü be gu—Jesus pe acā. Imēnpuye wuyetaybit kawên iisuat kawên kuyat podi ma xipat iam. Deus jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Xipat osunuy ibo ekawēn—kawên kuyat. Kawên iisuat pit kawên kuyat podi ma xipat.

²³ Ade ip osodop Levi naxegebitbit. Oe'ü'ü ip. Ixeyü'inat e'ü buje wara'at ma paım o'e oe'üiat tieğ. ²⁴ Jesus pit soat em itait nuynuy. Warara'acat gu wuyepaım je'e ixē dieğ. Jesus acā soat em jeenuy wuyepaım. ²⁵ Ixe Jesus soat em itait. Soat em ixē kawēnwēn Deus eju jekay itabucayü beam.

— Okayayü buywatwan cuy eguy — i'e'em Deus pe.

Wuywebe cekawēn put Deus eju Jesus kay wuyetabut puye. Imēnpuye Jesus pe wuydaxijo but—itabucayü taxijo but. Gasü ja'öokayayü taxijo but cebe. Guyjom tak taxijo but cebe. Soat em ma ja'öokayayü taxijo but je'e cebe.

²⁶ Jesus ma wuyepaı yobogat. Soat i'e ba'ore wuywebe wuya'öca'üm puye. Ajo wuywebe i'e ba'ore iap Jesus pe bit i'e but. Ixe be wuya'ömuacan put soat em. Ixe soat tağ iisu. Ka'ümğu xipat'umat cebe. Ikêreat kug gu ixē. Ikêreat o'ğugē gu—püğ em tak ka'üma ma. Ikêreat mujurügrüg'ukat puxim gu ixē. Deus ixē o'guyu kabi be soat em tüy am jexe. ²⁷ Warara'acayü pai yobogayü soat kabia wünca ēn mupikipuk'uk osodop ip Deus etabutpe. Iēn mupig pima:

— Ikêreat cuy eju'uk owebewi — io'e ip Deus pe.

Jewebewi i'ukap ojuy bima acā “Ikêreat cuy eju'uk ebekitkiyü bewi” io'e ip Deus pe ixeyü ma. Jesus pit ixeyü buxim gu. Püğ em ma o'jewewim Deus pe. Püğ em ma ixē oe'ü ikêreat uk am soat pewi wuywebewi. Jekpiwan ma o'jaokaat. Waram pit je'ü gu. ²⁸ Moisés ekawên tağ jeku ojuyayü ijodiacaat muymuy'uk osodop jepaım yobogan. Arāo naxegebitbit muymuy'uk osodop ip jepaım yobogan. Soat tağ osodop icēmayü gu ixeyü dak. Deus pit o'jekawēn jekpot pe Moisés pe jekawēgap tomukadi.

— Ēn acā icēmat soat tağ — io'e jekpot pe. — Imēnpuye ēn acā eguy webekitkit epaım yobogan — io'e Jesus pe. — Ēn ixeyü epaım iap i'üm gu — io'e cebe.

8

¹ Jesus wuyepaı yobogat. Ixe Jesus xik'i omuy Deus ba'at kadi kabi be—soat podi ma ya'öbacaat xe. Deus co'i ixē ya'öbaca. Ibom acā oceju eymutaybin ojuy. ² Kuyje badiat'a be Deus nünnyap'a ibuyxi jijaat'a be ömöm'uk osunuy torojo'a be pai yobogat. Jekawēn am Deus eju jebekitkit peam ömöm'uk osunuy. Ijodiat emuamuy'a be ömöm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus pit ijodiacaat emuamuy'a be gu omuy—Deus tüytıyap pe acā. Iboce ma ixē kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

³ Kuyjeayü ijodiat muymuy'uk osodop jemumuım üm am Deus pe wünca ēn mupik am tak cetabixē. Imēnpuxim cuy wuyepaı dak je'ğüm Deus pe. ⁴ Jesus gasü dak ijodi bima, paıdip gu kuka adi o'e warara'acat kuy paıyüm o'e buye. Levi naxegebitbit kuy paıyüm o'e. Jedobuyü'üm'üm ekawên tağ ip jebekitkiyü emumuım ümüm Deus pe—Judeuyü'üm'üm ekawên tağ—kawên kuyat tağ. ⁵ Co'a bictüpe bima Deus Moisés o'ğuktıyo torojo'a muy am. Torojo'a muğēap piğbuk o'ğugē imubapuk am cebe mēnku juy eyamuy iam.

— Cedağ cuy egugē apēn cuk oce ewebe iap tağ — io'e Deus cebe. Jesus jebekitkiyü buywatwan kabi kadiwi. Ijodi dak paıyü ixē buxim jebekitkiyü buywatwan e'em. Jesus pit ixeyü bodi ma wuybuywatwan. ⁶ Jekpot pe bit Deus kapikap o'ğüm xipat cicaap Levi naxegebitbit pe iüm'ibit podi ma. Kuyje Deus jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Ibo ekawēn kawēn idip osodop. Guyjom pit jekawēn o'ğuwēn jekpot pe. Ibo ekawēn kawēn

kuyat podi ma kawēn idip osodop. Ibo ekawēn kay wuyetabun puje, Deus wuymuisusun soat tağ. Wuyetaybit soat em Deus xe acesop iam ibo ekawēn kay wuyetabut puye. Imēneju kuyjeayū bodi ma wuyocokok.

⁷ Deus koap jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Kawēn kuyat soat ekawēn podi ma idip pima, kuka juk wara'at gu o'ğuwēn kawēn iisuat. ⁸ Deus pit jebekitkit o'tobuxik jekawēn mupubutbun. Imēn ma ixē e'em cebe ip:

Gaxīn ma juy kawēn iisuat oğuwen Israel naxegebitbit pe—Judā naxegebitbit pe, i.

⁹ Kuyje juk adi wekawēn oğuwēnuwēn eydobuyū'um'um pe, i. Iboap ekawēn co'i gu gasū bit oğuwēn webekitkit pe—wara'at ekawēn acā, i. Egito eipi bewi eydobuyū'um'um mujēm puje, wekawēn oğuwēn cebe ip imukūyjoap ojuy, i. Imēnpit ip oibu'un wekawēn kay, i. Imēnpuye òn tak obu'un ma oce cekay ip ağ am, i. Imēn Deus e'em, i. ¹⁰ Gaxīn ma juy wara'at kawēn oğuwēn Israel naxegebitbit pe—kawēn iisuat, i. Oguğebu ip wekawēn kay, i. Soat em gebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn tağ jeku am, i. “Deus acā ocekokukat,” i je'e ip soat pe, i. “Teyūku webekitkiyū” i òn tak oce soat pe, i.

¹¹ Soat je'e itaybit òn—ya'òbuyxiayū, ya'òbuyxi'umayū dak—yobogayū, yopīcayū dak, i'e'em Deus, i. Jewemutaybitbin gu jeedop ip Deus e'e am, kuy itaybit ip puye, i. “Ocemutaybin cuy epe'e Deus ekawēn,” i'umgu je'e ip jebureyū be, soat itaybit je'e buye, i. ¹² Gebum gu oce apēn cuk adi warēmtağ oekukuku ip iap kay, i. “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i'umgu oce cebe ip—pūğ em tak ka'uma, gebum gu oce iboap kay buye, i. Deus imēn e'em jebekitkit pe—kuy o'ğuisun'iyayū be.

¹³ Iokokat dao ma i'um. Iisuat pu buje, iokokat kuğ gu ace'e. Imēnpuxim:

— Kawēn kuyat cuy epeyepere — i'e'em Deus gasū bit. — Kawēn iisuat tağ cuy epeku gasū bit — i'e'em wuywebe.

9

¹ Kawēn kuyat tağ jeku ojuyayū “Ēn xipat cīcā” i'e'e'uk osodop ip Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be—ijodiat emuamuy'a be. ² Torojo'a o'yanuy ip wuydobuyū'um'um—koapat'a. Kacūğkadiat'a be lāmpada'a o'yanuy jemūn ceje—ouro muğēğē'a. Mesa dak osunuy iğo'abi be ourom yajuyjuyat. Igo emesa jeje pāo'a mōgmōg'uk osodop ip Deus etabixe yamōgmōg'ibit'a. Kacūğkadiat'a be “Deus tūytūyap'a” io'e wuydobuyū'um'um. ³⁻⁴ Pağo toro i oeku badiat'a exīntabi nomudim—idip cīcāat—iarixiğat. Tōmte'okuatōm mupikupikap osunuy ixē pağo xe—toro'iat xe. Badiat'a be “Deus tūytūyap'a ibuyxiat'a” io'e ip wuydobuyū'um'um. Caixa'a o'yanuy badiat'a be. Igo'a ourom yajuyjuyat'a o'yanuy. Deus ekawēn kukatopa mūn'a o'yanuy iğo'a be—witadopa be ibararak iat mūn'a. Igo'a be itūğ'a'it'it'a buximat'a dak o'yanuy—ouro muğēğē'a'a. Manada dak o'tanuy iğo'a be—pāo'anōmnōm puximata. Arāo ba'ip tak o'yoptūy iğo'a be caixa'a be—kuyje o'yopkobinōjēm'iat'ip. Witadopa dak o'topadop iğo'a be caixa'a be xepxepatopa—yaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop iğodopa be—kawēn kuyat. ⁵ Caixa'a jeje xepxep idip cīcāat piōgbuk osodop. Ceğeba abiwebotbot osodop ip caixa'a ase. Deus nuynuy jebekitkit parake iap kay gebumiap'a o'yanuy. Igo caixa'a jo buje wuyju gebum Deus ikērēat uk'uğ wuywebewi iap kay. Gasū bit o'e gu ocewebe soan eymutaybin am apēgape soat iboap osodop torojo'a be iam.

⁶ Soat xixapan pima, pañyū òmōm'uk osodop ip kacūğkadiat'a be. Soat kabia òmōm'uk ip osodop jekapik am Deus etabutpe. ⁷ Badiat'a be bit pañ yobogat acā òmōm. Pūğ kabia ma òmōm pūğ koato dujukap pujejeje ma. Wūnca doy dujuòmōm'uk osunuy badi toymubapuk am Deus pe.

— Ikērēat cuy eju'uk owebewi ite'um oe'ū buye ikērēat muğēğēap teida am — i'e'em Deus pe. — Ebekitkit pewi dak ikērēat cuy eju'uk ite'um oe'ū buye ikērēat muğēğēap teida am — I'e'em Deus pe. — Itaybit'um pima ip ikērēat o'ğugēğē — i'e'em cebe.

⁸ Badiat'a be pañ yobogat acā oōm iap kay wuyju gebum pima, xipat cīcāat piōgbuk wuymutaybitbin koapat'a torojo'a kake bima iōmpi osodop ip ijodiat badiat'a be—Deus tūytūyap'a ibuyxi jījāap'a be iam. ⁹ Iōmpi osodop ip iap kay gebum pima, wuyetaybit tak apēn gasū bit wuyōmpi gu o'e iam. Kuyje ade wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Ade ma ip iūmūm'uk osodop cebe. Imēnpit soat tağ gu iisu o'e ip, ade ma'gu ip iūmūm. Wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pūğpūğ xat l'opi osodop kuyjeayū be. Pūğpūğ xatī dak tikōnpi osodop cebe ip. Jewewuywuy'uk osodop ip jebabim—Deus ekawēn tağ—kawēn kuyat tağ. Jebacia'abi wuywuy'uk tak osodop ip jebabim. Imēnpit kacūğkadwi acā ip jewesupsup'uk osodop. Deus badiat muisusun'um pima jeweweju acā ip iisu. Deus pe jemuisunap wiwim ip osodop.

¹¹ Gasū bit Cristo kuy osodot. Wuyepaim o'e yobogan. Gasū:

— Xipacat oğum eywebe — i'e'em ixē wuywebe.

Ijodiat emuamuy'a be ġu ixe kawēnwēn Deu eju wuywebeam—ipi juat'a be ġu. Kuyat'a bodi ma ixe nuynuyap'a xipat. Kuyat'a bodi ma ixe nuynuyap'a yadip. ¹² Cristo bode doy ġu o'toydujuōm toymubapuk am Deu etabutpe, biopak toy dak ka'ūma. Ixe o'jedoyekereren korosa be apēn cuk adi ikērēat aġuġēġē iap teida am. Ixe oōm Deu tūytūyap pe apēn kuyje paī yobogat oōm badiat'a be iap puxim. Deu xe soat em acesop iaptei o'teida o'jedoyekereren puye. ¹³ Bode doy mubapukpuk'uk osodop ip Deu etabutpe, biopak toy dak kuyjeayū paīyū. Jebabi daġ ip toymubapukpuk'uk osodop Deu ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ. Jebabi daġ tak ip biopak'it'it ēn pik muwekoykoy'uk osodop ip idibi be. Ibiati sūġsūġsūġ'i o'e ip jebekitkit'abi daġ. Igo ekawēn taġ iisun o'e ip ibiati sūġsūġ'i buje. Inaka kacūġkadiwi acā ip iisu o'e. Badi bit ka'ūma. ¹⁴ Bode doy, biopak toy dak kacūġkadiwi acā wuymuisusun. Cristo doy bit bode doy bodi ma xipat. Biopak toy bodi ma xipat. Ixe doy badi dak wuymuisusun. Cristo o'jedoyekereren wuywebeam iap kay wuyetabun puje, kacūġkadiwi ā ġu wuyisu ace'e. Badi dak wuyisu ace'e. Ixe Cristo ikērēat kuġ ġu osunuy. Pūġ em tak ikērēat o'ġuġē ġu. Deu biōġbuk a'ōbacaap kuġ osunuy—soat em itaicat biōġbuk a'ōbacaap kuġ. O'jeweūm Deu pe je'ū ām wuywebeam. Deu bikuyap taġ oe'ū.

— Bay — io'e Deu pe. — Apēn kuyjeayū muisusun'uk eguy wūnca e'ūap tomuju iap podi ma ipi juayū eguisun we'ū buje — io'e Deu pe—jebay be.

Ixe o'jedoyekereren wuywebeam oe'ū iap kay wuyetabun puje. Deu wuymuisusun waram warēmtaġ ma wuyekuap puxim. Soat taġ wuymuisusun wuywebe kapik am Deu peam—soat em itaicat peam.

¹⁵ Ikērēat mujurūġrūġ'uk ip osodop kawēn kuyat taġ jeku ojuyayū. Cristo bit oe'ū ikērēat uk am ixeyū bewi. Ikērēat muġēġēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye:

— Waram ġuto Deu jekawēn o'ġuwēn eywebe—kawēn iisuat — i'e'em Cristo ijodiatcat pe.

— Soat em epesop oxe xipacap kuġ eye'ū buje — io'e Deu kuyje.

Soat em jeedop ip cexe Deu emunaēyū, Cristo oe'ū buye. Soat em jeedop ip cexe apēn ixe juk adi o'e iap taġ.

¹⁶ “Obubut'in epejat we'ū buje” i'e buje ijodiatcat, ce'ū buje acā ibubum ip. Ce'ū'ūm pima bit ibubum ġu ip. ¹⁷ Itabēġ pima ibubum ġu ip. Ce'ū buje acā ip ibubum. ¹⁸ Imēnpuxim wuydobuyū'ūm'ūm pe wūnca aoka buje acā, kawēn kuyat taġ jekuku'uk ip osodop wuyawēwēap ekawēn taġ. ¹⁹ Koap Moisés Deu pe jawēwēap ekawēn o'ġuwēn jebekitkiyū be. Biopak'it'it o'yaoka. Bode dak o'yaoka. O'toymuwekoy idibi be. Kadaidup o'tupu hissopodup. O'tupmukirik lābum—bōrōbu buximatpum—ibupakpukatpum. O'toymusūġsūġsūġ tupaarakatup taġ—Deu ekawēntup taġ. Jebekitkiyū abi daġ tak o'toymusūġsūġsūġ Deu ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ.

²⁰ — Deu jekawēn o'ġuwēn wuywebe — io'e Moisés jebekitkiyū be. — “Wekawēn taġ cuy epeku,” i juk o'e wuywebe — io'e Moisés. — Ite doy musūġsūġsūġ ōn ey'abi daġ eywebe kūyjobit am Deu a'ō kay — io'e Moisés jebekitkiyū be.

²¹ Imēnpuxim torojo'a jeje dak o'toymusūġsūġsūġ Moisés. Igo'a beat taġ tak o'toymusūġsūġsūġ soat taġ. “Ēn xipat cīcā ocewebe” i'e'em pima jebui be ikuġ iat taġ o'toymusūġsūġsūġ. ²² Wuyawēwēap ekawēn taġ jeku ojuyayū wūnca doy mukereren'uk ip osodop Deu pe jemuisun am. Toymukereren'ūm pima kuka juk Deu ikērēat o'ju'uk ġu cebewi ip. Deu ekawēn taġ toymukereren ip osodop soat muisun am kawēn kuyat taġ.

²³ Imēn jebekitkiyū muisusun'uk osodop ip paīyū apēn kabi beacat jewemuisusunap puxim. Wūnca aokaka'uk ip osodop ijodiatcat muisun am. Kabi kay cumayū muisusunap pit wūnca bodi ma xipat. ²⁴ Imēnpuye torojo'a be ġu Cristo oōm—ijodiat emuamuy'a be ġu—kabi beat'a buximat'a be ġu. Kabi be ma oōm—Deu tūytūyap pe ma. Ibocewi ma ġasū ixe kawēnwēn Deu eju wuywebeam. ²⁵ Judeuyū epaī yobogat ma soat koato ōmōm'uk osunuy badiat'abi be, Deu tūytūyap'a ibuyxiap'a be. Ōmōm'uk osunuy wara'at toy kuġ—wūnca doy kuġ. Deu tūytūyap'a be ōmōm'uk osunuy Deu pe ikērēat ukap ojuy. ²⁶ Cristo bit soat em ġu oōm jewēūm ām Deu pe je'ū ām. Soat koato ġu oe'ū—pūġ em ma. Pūġ em ma o'jedoyekereren ikērēat mujurūġrūġap teida am. Jesus e'ūap wūnca e'ūap co'i bima, ipi muġē ebika ma kuka juk adi je'ū'ū'uk o'e. Ade em kuka adi oe'ū'ū. Pog. Pog. Pog. Pog. Bodimaku kuka adi je'ū'ū'uk o'e. Pūġ em pit o'jebapuk ipi oi'ūm pin pima. Waram tak ġu je'apuk ikērēat uk am ipi juacat pewi. ²⁷ Soat ace'ū pūġ em ma. Wuye'ū buje Deu apēn ijodi bima juk adi ajekukuku iaptei ideida wuywebe soat pe. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūm topibiyū be kūyjobit'ūmapteim. Xipacat pit je'ġūm kūyjobicayū be. ²⁸ Imēnpuxim Cristo jekpiwan ma oe'ū apēn paī wūnca o'yaoka iap puxim. Oe'ū soat pewi ipi watwat pewi ikērēat uk am. Pūġ em ma oe'ū. Waram pit jajēm ijodi. Ikērēat uk am ġu jajēm. Jajēmap wiwimayū daxijo am acā jajēm.

10

¹ Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ jeku ojuyayū itaybitbūt ā ip osodop kawēn icēmān. Itaybitbūt ā ip osodop xipacat ajat iam. Soat taḡ gu iisu ip osodop iboap ekawēn taḡ jeku ojuyayū. Soat koato paīyū wūnca aokaka'uk ip osodop Deus pe ikērēat uk ojuy jebekitkiyū bewi. Deus pit soat taḡ gu ixeyū ja'ōkayayū o'ḡuisun. ² Soat taḡ iisu bima waram kuka adi o'e ip iḡuycūḡ gu oceju ikērēat kuḡ iap kay. Soat taḡ iisu bima, kuka adi wūnca aokakaap ip o'jepere. ³ Imēnpit soat koato wūnca aokaka'uk ip osodop ikērēat eju'uk ebekitkiyū bewi i'e ojuy Deus pe. Yaoka buje:

— Oceisu Deus xe ḡasū bit; ikērēat kuḡ gu oce'e — i'ūmḡu o'e ip. — ḡasū bit guto oceju ikērēat kuḡ — i acā ip o'e.

⁴ Biopak toy bit ikērēat uk'ugḡ gu wuywebewi, bode doy dak.

⁵ Imēnpuye Cristo osodot ijodi. Ixe don pima, o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Ijodiat pe wūnca aokaat pin ḡu ēn, io'e Deus pe. Cebe ip wūnca ūmat pin ḡu dak ēn, io'e. Ojebin pit egūḡe owebe ipi juan, io'e Deus pe. ⁶ Etabun wūnca mupik ip puje, ecokcoḡ gu eguy, io'e. Ijodiat pe wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoḡ gu eguy, io'e. ⁷ Imēnpuye, “Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap taḡ weku am—emucokcok am,” i juk oce ewebe. “Apēn Judeuyū awēwēap ekawēntup omuwēnuwēn iap taḡ weku pin,” i juk oce ewebe. Imēn Cristo o'e jebay be—Deus pe.

⁸ — Ijodiat pe wūnca aokaat pin ḡu ēn, wūnca ūmat pin ḡu dak — i juk o'e Jesus Deus pe. — Wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoḡ gu eguy, etabun wūnca mupik ip puje dak — i juk o'e.

Imēn Jesus o'e kawēn kuyat taḡ ma'ḡu ip imupikupig—Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ.

⁹ — Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap taḡ weku am—emucokcok am — i juk o'e ḡebuje bit. — Kuyjeat puxim wūnca juy epeyaoka owebe ikērēat uk am eywebewi — i'ūmḡu e'em Deus ḡasū bit. — Ikērēat oju'uk eywebewi Cristo oe'ū buye — i acā e'em Deus wuywebewe. Kuyat pit wūnca aokakaap Deus o'ḡu'ūm. Ikērēat uk'ugḡ wuywebewi Cristo oe'ū buye. ¹⁰ Deus bikuyap taḡ jekuku'uk osunuy Jesus Cristo. O'jeweūm Deus pe je'ū ām. Jekpiwatpin ma oe'ū. Pūḡ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Imēnpuye Deus wuymuisusun soat taḡ.

¹¹ Judeuyū epaī ma soat kabia cūḡ'i osunuy jekapikap kuḡ. Soat kabia wūnca mupikupik'uk ip osodop. Iboap kuḡ osunuyunuy soat em. Imēnpit wūnca mupikupikap ikērēat uk ojuy gu. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk gu wūnca mupik puje dak. ¹² Jesus Cristo bit pūḡ em ma oe'ū wūnca e'ūap puxim gu. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū gu. O'jeu Deus kay. Oabik jebay xe—Deus xe. Iba'at kadi oabik. Soat kukukan o'e ixe eju. ¹³ Deus jekpot kay itakomaayū a'ōbacaap ḡu'ūm. Kūyjobin jeedop ip Deus a'ō kay. Cristo omuy jebay xe iboap wiwim. ¹⁴ Pūḡ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Soat ikērēat kuḡ'ūmayū o'ḡuisun soat taḡ. Soat taḡ iisu jeedop ip soat em ma.

¹⁵ Imēn Deus biōḡbuk tak wuymutaybitbin. Imēn koap o'e:

¹⁶ “Ixeyū kabia kap puje wara'at ekawēn oḡuwēn webekitkiyū be kawēn iisuat,” i'e'em Deus, i. Soat em ḡebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn taḡ jeku am, i.

¹⁷ Guyjom imēn o'e:

“ḡebum ḡu oce apēn cuk adi ikērēat o'ḡuḡḡḡe ip iap kay, apēn cuk adi warēmtaḡ ma oekuku ip iap kay dak,” i'e'em, i.

¹⁸ Deus pe wuywebewi ikērēat uk puje, waram pit wūnca aceyaoka ḡu ikērēat uk an. Jesus e'ūap kuy o'e ikērēat ukap teida am.

¹⁹ Imēnpuye, okitpitpiyū, wuyparara ḡu jekawēn ām Deus eju, korosa be Jesus oe'ū wuywebeam puye. Apēn kuyjeayū Deus tūytūyap'a ibuyxi jīāap'a be ōmōmap puxim wuyekawēn put ceweju. ²⁰ Paī yoboḡat acā paḡo daḡwi ōmōm'uk osunuy badiat'abi be kawēn ēm Deus eju. Wuyju bit kawēnwēn Deus eju Jesus e'ūap puye. Ixe Jesus soat em itait. Jesus e isuat e buxim—Deus kayat e buxim. Imēnpuye soat em wuyekawēn put ceweju. ²¹ Jesus wuyepaī yoboḡat. Ixe soat itabucayū kukukat. ²² Imēnpuye juy acekawēn ceweju. Jewexe ḡu juy acekawēn ceweju. Wuyetabun cīcā ma juy acekawēn ceweju.

— Ikērēat kuḡ mabuk ōn — i'ūmḡu juy ace wuywebe ma.

Ixe wuymuisusun soat taḡ idibim jewewuywuyap puxim. Imēnpuye juy acekawēn ceweju. ²³ Deus ja'ō daḡ e'em soat em. Te'e ḡu wuyetabut cekay. Wuyetabucap muwēnuwēn warara'acayū be. Imēnpuye Deus xe acesop soat em iap cuy ajowiwi jīā. ²⁴ ḡebum cuy ajop wuyewewekay wuyewebuywat am, wuykukpin wuyewewekuk am tak, xipan wuyewewekuk am tak. ²⁵ Pūḡpūḡpūḡ oibu'un je'awerom aweromayū xe Deus eju

kawēnwēnap'a be. Ixeyū buxim ġu juy wuyju bit wuybu'un ġu ajop je'awerom. Jewemu-cokkokog pit cuy ajop. Gaxin ma wuykukukat jajēm. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Xipacat pit je'ġūm ja'ō kayayū be. Imēnpuye biġ ma juy jewemucokkokog ajop.

²⁶ Kawēn icēmān wuyetaybit tomukadi wuyukpiwatpin ma wuyju ikērēat muġēġēm. Imēn ibima, apēn kuka ace ikērēat muġēap teida am? Ka'ūma ma. Wuywebewi ikērēat uk pa'ore soat pe wuywebe. ²⁷ Imēnpuye wuyparamam cuy ajop apēn paxi Deus je' wuywebe iap puxim. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Ipiat'ajojom ip jeedop daxa isopat pe—ipararuat pe Deus kay itakomaayū. ²⁸ Moisés a'ō kay kūyjobit'ūmayū o'yaoka ip kuyjeayū. Xepxepayū be, ehapūġayū be dak “Teku ikērēat muġēġēm” i'e buje, pūġ taġ ma ip i'e buje, o'yaoka ip. Itabotaidabotbot ġu o'e ip ixeyū kay, Moisés a'ō kay'ūm puye. ²⁹ Ixeyū buxim ġasū dak pūġpūġpūġ Deus ipot muymuy. Deus kuy juk jekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Okpot o'jedoyekereren eywebeam. Oe'ū eymuisun ojuy — i juk o'e cebe ip. Inaka cekawēn wayway ip.

— Apēġām oe'ū? Ekpot tak ikērēat mujurūġrūġ'ukayū jo'i osunuy — i napa ma e'em ip Deus pe.

Deus biōġbuk xe ikukpin ip. Inaka ibiōġbuk muymuy ip. Moisés muymuy'ukat podi ma Deus muymuy'ukat ipiat supi'ajojo, ixeyū bodi ma ikērēat mujurūġrūġ puye. Karēm ip ipiat supi'ajojo.

³⁰ — Ōn ma oceweik — i juk o'e Deus. — Ōn ma apēn cuk adi oekuku ip iaptei oteida webekitkiyū be — i juk o'e. — Xipacat oġūm xipacat mujurūġrūġ'ukayū be — io'e. — Kūyjobit'ūm ip pima, ipiat osupi'ajoat cebe ip imukūyjo am — io'e Deus. — Kūyjobit pima bit ip, ōn ma ipiat osupi'ajoat cekay itakomaayū be — io'e. Wuyetaybit imēn Deus cuk o'e iam. ³¹ Deus soat em itait. Ixe be ipiat'ajoat puje, iparara jījā je'e ip cekay ixē muymuy'ukayū.

³² Gebum pit cuy epesop apēn cuk adi kuy bima epekukuku iap kay. Kuy bima juk Deus ekawēn epeya'ijojo. Ixe biōġbuk kuy oōm eywebe. Ade em itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajoat eywebe. Inaka eybu'u ġu epesop Jesus kay ipiat'ajojom ma'ġu eyju. ³³ Pūġpūġpūġ eyju'in eymuymuy'uk ip osodop. Adeayū etabun cuk adi ikērēm eykuk ip. Ade em cuk adi ipiat o'supi'ajoat ip eywebe. Eybu'u ġu a'ġu epesop eybureyū badipta am. Eyparara ġu juk adi epesop eyaokaap puxim. ³⁴ Daomūnmūnap'a beayū jom tak cuk adi epeku ibuywat am ip. Itabut'ūmayū be eybubut tujupa'um puje, eybu'u ġu a'ġu epesop eyetabut am Cristo kay. Eycokkok acā a'ġu epesop.

— Ijodiap podi ma xipacap opop ocewebeam — i a'ġu epe'e. — Ibo ikoro jeedop soat em — i a'ġu epe'e. — Soat em ibo kug ajop — i a'ġu epe'e.

³⁵ ġasū dak cuy eya'ōcam epesop. Eya'ōca bima, xipacat cuy epejat. ³⁶ Eyukpiceġēm ġu juy epesop Deus bikuyap taġ eyeku am. Ixe bikuyap taġ eyeku buje, xipacat epejat apēn ixē juk adi o'e'e iap taġ. ³⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Gaxin ma omuykuaiat jajēm, i. Ibum ġu jajēm, i. ³⁸ Webekitkiyū bit itabut jeedop cūġayū, i. Imēnpuye soat em itait jeedop ip oxe, i. Jetabucap epere buje bit, ocokkok ġu oce cekay, i. Imēn e'em Deus ekawēntup. ³⁹ Wuyju bit wuyetabucap acepere ġu. Ipiat'ajojom kay ġu wuyju bit cum. Oitabidaoiat puxim ġu wuyju—jetabun o'jepereiat puxim ġu. Wuyetabut ma. Deus tak wuydaxijojom.

11

¹ Deus kay wuyetabut pima wuyetaybit cīcā wuyemumuwiwi acejat iam. Deus kay wuyetabut pima: — ġasū wuyju ijojom ġu iap ġuyjom acejojo — i wuyju e'em wuyewewebe.

² — Xipat cīcā eyju oxe — io'e Deus kuyjeayū be, itabut ip cekay buye.

³ Wuyetabut cekay bima wuyetaybit Deus ja'ōbi ipi o'ġujurūġ iam. Wuywebe ijo but iap o'ġuġē Deus. Wuywebe ijo ba'orean soat o'ġuġē.

⁴ Deus kay itabut osunuy Abel. Imēnpuye ixē emumuūm Caim emumuūm podi ma xipat osunuy Deus xe.

— Cūġ ma ēn oxe — i juk o'e Deus cebe, itabut jekay cūġe. — Emumuūm xipat oxe — i juk o'e.

Wuyju ġebum pima apēn Abel itabut osunuy iap kay, “Itabucat cūġ ma Deus xe” i wuyju e'em. Imēnpuye Abel e'ū buje dak puk wuymutaybitbin ma itabucat cūġ ma Deus xe iam.

⁵ Deus kay itabut osunuy Enoque. Imēnpuye oe'ū ġu. Deus ixē ita'in ma o'tujuu jewekay. Ibureyū ixē o'tobuxik ġu, Deus kuy o'tujuu buye. Deus icokkok osunuy ixē ekukuap kay i'e'em Deus ekawēntup. ⁶ Wuyetabut'ūm pima, Deus imucokkok pa'ore wuywebe. Wuyju Deus kay bima, wuyetabun cuy ajop Deus kake iap kay; Deus xipacat ūmūm jebikuyap taġ jeku pin cīcāyū be iap kay dak.

⁷ Deus kay itabut osunuy Noé. “Ipi juayū oġu’ūm idibim soat” i’e buje, Deus ekawēn kay itabut osunuy. Muba’at puk o’jojojo ġu. Inaka itabut osunuy Deus ekawēn kay. Kobexixi o’ġuġē jebekitkiyū daxijo am. Kūyjobit ġu osodop ip warara’acayū ipi juacayū Deus a’ō kay iap ibapuk cīcā o’e, Noé kūyjobit puye. Imēneju:

— Cūġ ma ēn oxe, etabut okay buye — io’e Deus cebe.

⁸ Deus kay itabut osunuy Abraão. Deus pe jenaē buje, kūyjobit osunuy ya’ō kay. Deus a’ōbi jeka bewi o’jēm itaybit ġu ma’ġu apoma oju iam.

— Ijop eipi ocepiūm ewebe — i juk o’e Deus cebe.

Ibo eipi kay o’ju. Guyjom je’ġūm cebe iap eipi kay o’ju.

⁹— Ijop eipi oġūm eipim — io’e Deus cebe.

Ibo eipi daġ oeku powatwat puxim. Paġo muġēġē’a be osunuy tūyap ġu buk puye. Tororojo’a be osunuy jekpot eju—Isaque eju. Jenaxeġebit eju dak osunuy—Jacó eju.

— Ijop eipi oġūm eyipim — io’e Deus cebe ip—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak. ¹⁰ Deus emukamuweġūnka wiwim osunuy Abraão—Deus emukamuġēka wiwim—ika’ūm’ēm’ūmatka wiwim.

¹¹⁻¹² Itabut osunuy Abraão Deus kay. Aypa o’e. Ce’ūat puxim jetayxi mu’ukreġ pa’ore osunuy. Je’ū ojuy kuy osunuy. Sara dak yabut o’e—Abraão tayxi. I’ita ba’oreat osunuy. Inaka Abraão itabut osunuy Deus a’ō kay.

— Soat em Deus ja’ō daġ e’em — io’e jewebe ma.

Imēnpuye itayxi o’ġu’ukreġ yabut ma’ġu. Ipotpet o’e Abraão. Ade jījā ip osodop ixē naxeġebitbit. Imuweġūn pa’ore osodop ip kasopta buxim, ka’oririt puxim tak.

¹³ Jetabut cīcāap kuġ ma ip oe’ū’ū—Abraão, Isaque dak, Jacó dak.

— Ijop eipi oġūm eyipim — i mo a’ġu o’e Deus cebe ip.

Inaka ibo eipi o’jat ġu ip. Imēnpit:

— Ijop eipi Deus je’ġūm ocenaxeġebitbit pe apēn ixē o’e iap taġ — io’e ip jewebe ma.

Ipi o’jat ġu ip. Inaka icokcok ip osodop jetabucap kuġ.

— Powatwat acā oceju — io’e ip ibo eipi watwat pe.

Wara’at ka kaykaykay ma ip osodop.

— Eykadujukapkam acā oceju — io’e ip cebe ip. Ibo eipi bit o’jat ġu ip.

¹⁴ “Eykadujukapkam acā oceju” i’e’ukayū jeka kudadam mabuk ip. ¹⁵ Yaġuyepit ġu osodop ip kuy bima o’jēm ip iatka kay. Yaġuyepit pima kuka juk iba’ore ġu o’e cepit am ip.

¹⁶ Wara’atka kay bit ip osodop yaġuyġebu. Kuy o’jēm ip iatka bodi ma xipat iboka. Kabi beatka kay ip osodop yaġuyġebu. Imēneju Deus isūsūn ġu o’e cebuxim ip, “Deus ebekitkiyū oceju cekay ocetabut puye” io’e ip cebe buye. Deus o’sukamubapuk ikam ip.

¹⁷⁻¹⁸ Deus kay itabut osunuy Abraão.

— Ekpon oġūm ewebe — i mo a’ġu o’e Deus cebe. O’kap Abraão ipot. Isaque i ipot putet osunuy.

— Isaque ipotpoyū acā enaxeġebitbiyū oxe—warara’acayū bit ka’ūma — i mo adi a’ġu o’e Deus Abraão be. Inaka:

— Ekpot cuy eyaoka impik am wetabun — i mo adi a’ġu o’e Deus Abraão be okupin cīcā paxi iap co am.

“Ekpot cuy eyaoka” i’e buje, Abraão kūyjobit o’e Deus a’ō kay. Isaque aoka ojuy o’e.

¹⁹— Iba’ore ġu Deus pe waram Isaque’ūm mutait am — io’e jewebe ma Abraão.

Inaka Isaque o’tujupit jeduk’a be, “Eyaoka ġu juy” io’e Deus puye. O’tujupit jeduk’a be ce’ūap tomukadi waram o’jetait’iat puxim.

²⁰ Deus kay itabut osunuy Isaque. Imēnpuye:

— Guyjom Deus xipacat je’ġūm eywebe — io’e Jacó be, Esaū be dak.

²¹ Itabut osunuy Jacó dak Deus kay. Je’ū pinpin puje: — Deus cuy xipacat je’ġūm eywebe — io’e José ipotpoyū be.

— Soat podi ma ēn xipat — io’e Deus pe jektokta’ip kuġ.

²² Itabut osunuy José dak Deus kay. Je’ū pinpin puje: — Israel naxeġebitbit jeejēm Egitto eipi bewi — i mo adi a’ġu o’e. — We’ūap tomukadi ojebit cuy epetujowat oka be imōġ ām witabikūy be — i mo adi a’ġu o’e jekpotpoyū be.

²³ Itabut osodop ip Deus kay Moisés ebay, ixi dak.

— Judeuyū ipotpoyū juy epeyaoka ikap’isum ma — i juk o’e Egitto eipi kukukat—Faraó o’e.

Imēnpit iparara ġu osodop ip ipi kukukat puxim—Faraó buxim. Kūyjobit’ūm osodop ip ixē a’ō kay Moisés ebayū. Ebapūġ kaxi ikap’isuat munēmnēm’uk ip osodop yaokaap puxim. O’ġunēm ip idip cīcā cexe ip puye.

²⁴ Itabut osunuy Deus kay Moisés tak. Yaypan puje ibu’u o’e Faraó daxit’in. Jebadipyū kay pin o’e.

— “Faraó daxit’it ēn”, i’ūmġu juy epe’e owebe, i juk adi o’e Egitto eipi watwat pe.

²⁵ Ibu'u osunuy ikērēat muḡē ām jemucokcok am—pūḡ kabia dak ka'ūma. Ibu'u ḡu bit osunuy ipiatpi'ajo ma jebadipyū eju—Deus ebekitkiyū eju. Ibu'u ḡu osunuy ipiatpi'ajo am Deus mucokcok am.

²⁶ — Soat tarekrek kuḡ pima kuka ocokcok oce—Egito eipi beat kuḡ pima — i juk o'e jeweweju ma. — Deus emunaē mucokcokap ojuy owebe ipiatpi'ajoat puje bit, ibodi ma kuka ocokcok oce — i mo adi a'ḡu o'e jewebe ma. — Guyjom Deus kūyjobicaptei je'ḡūm owebe — i juk o'e jewebe ma.

Ibodei buap wiwim cīcā osunuy soat em ma.

²⁷ Itabut osunuy Moisés Deus kay. Imēnpuye o'jēm Egito eipi bewi. Ipi kukukak etakomaap puxim jeparara pibun ḡu o'jēm Egito eipi bewi. O'jēm Deus kay itabut cīcā buye. Deus cocomap puxim oekukuku ijojom ḡu ma'ḡu. ²⁸ Itabut osunuy Moisés. Imēnpuye apēn kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat o'kap iap epeta o'ḡubapuk Deus a'ōbi. Páscoa i peta butet.

— Ovelha doy juy epetoymōḡ eyduk'a esūḡtabi daḡ kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat pe eyekpot muy'ūap puxim—koopat muy'ūap puxim — i juk o'e Israel naxegebitbit pe.

²⁹ Itabut ip osodop Deus kay Israel naxegebitbit Moisés ixeyū kukukan pima. Imēnpuye iodi o'timudek ip ipipurukat taḡ. Ixe di butet “Tipakpukati” i osunuy. Egito eipi watwat pit timudek ojuy bima, soat ip oap. Oakōm ip. Ka'ūma ma o'jepoyat.

³⁰ Itabut osodop ip Deus kay Israel naxegebitbit Josué ixeyū kukukan pima. Imēnpuye Jericó ka ekorara o'jedu. Duuuuu. O'jedu 7 kabia ika koreren ceku buje ip. ³¹ Itabut osunuy Deus kay Raabe dak yapoan ma'ḡu osunuy. Josué ebekitkit o'ḡuōm jeduk'a be imunēm ān yaokaap puxim. Jericó ka jom oajēm'iyayū o'ḡunēm. Imēnpuye Deus pe ja'ō kay kūyjobit'ūmayū aokaat puje, Raabe o'yaoka ḡu ip Josué ebekitkiyū.

³² Deus kay itabut ip osodop warara'acayū dak. Inaka o'e ḡu owebe itabucayū muwēn ām eywebe: Gideão muwēn ām eywebe, Baraque dak, Sansão dak, Jekté dak, Davi dak, Samuel dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. ³³ Itabut cīcā osodop ip Deus kay. Imēnpuye wara'at tiwatwat eju nopagōḡōm ip o'e. Ade jījā o'yaoka ip. Cūḡ ma oekuku ip Deus etabutpe. Imēnpuye Deus cebe iūm ojuy iap o'jat ip. Deus leão o'tūmyumūḡ jekay itabucacat oap puxim. ³⁴ Waram pima Deus daxa yobogat o'ḡupirēm jekay itabucayū aokaap puxim. O'jenapōn ip pajam jaokaap puxim. Ya'ōbaca'ūm ip osodop. Ya'ōbacaan pit o'e ip Deus a'ōbi. Ade jījā o'yaoka ip itakomaayū nopagōḡōm pima. Ade ma dak o'ḡuyppōḡpōḡpōḡ ip powatwat esorarayū. Soat kaka daḡ owatwatwat ip. ³⁵ Itabut Deus kay osodop ip aoyū. Imēnpuye Deus waram ixeyū ipotpoyū'ūm'ūm o'ḡutait.

Warara'acayū be itakomaayū ipiat o'supi'ajojoat. Oe'ū'ū'ū ip ipiat pibun. Inaka Deus o'jomuymuy ḡu ip jaokaap puxim.

— Oce'ūpi ḡu — io'e ip. — Oceparara ḡu oce'ūap puxim — io'e ip.

Waram acejetait iap wiwim osodop ip. Soat em wuyetait acesop Deus xe iap wiwim osodop ip. ³⁶ Warara'acayū itabucayū o'jowaywayway ip adedeayū etabutpe. Warara'acayū o'yukxabiokaka ip ixemūḡēḡēbum yabi be icaat pum. Warēmtaḡ ma o'ḡuōmōm ip daomūnmūnap'a be. ³⁷⁻³⁸ O'yabuḡbuḡ ip wita'am. Ipidase o'ḡuweka ip kede'am. Pajam tak o'yaoka ip. Tadaybot ma oekuku ip. Mēmē xee kuḡ oekuku ip jedotim, cabra xee kuḡ tak. Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat ixeyū be. Warēmtaḡ cīcā juk adi ixeyū o'jukukuk ip. Kaokokat puxim osodop ip itabut'ūmayū xe. Deus xe bit soat podi ma xipat osodop ip itabucayū.

— Teyūku ikērē jījā — io'e ip itabut'ūmayū ma.

— Eyju soat podi ma xipat oxe — io'e Deus pit cebe ip.

Cenapōnat puxim uk'a'ūmat taḡ oekuku ip, co'a daḡ tak. Jeduk'a be ḡu osodopdop ip—witabikūy be acā.

³⁹ — Xipat eyju oxe eyetabut cīcā okay buye — io'e Deus soat pe ixeyū be. Inaka ijodi bima Deus cebe ip iūm ojuy iap o'jat ḡu ip. ⁴⁰ Deus kuyayū kay ā ḡu osunuy ḡebum. Wuykay dak osunuy ḡebum—ixeyū'ūm'ūm nomujuacayū kay dak. Soat ḡu o'ḡūm ja'ō daḡ kuyayū be. Soat pit je'ḡūm ja'ō daḡ jekay itabucayū be—kuyje itabucayū be—ḡasū itabucayū be dak, guyjom itabut je'e iyayū be dak. Soat je'ḡūm pūḡpūḡ pepepe ma. Soat taḡ wuymuismun je'e kuyjeayū muisunap puxim.

12

¹ — Oceju ma juk adi ocetabut cīcā ocesop Deus kay — i'e'em wuywebe soat ixeyū kuyjeayū. — Eyju dak eyetabun cīcā juy epesop cekay — i'e'em ip wuywebe.

Daudau'ukayū buxim wuyju. Daudau'ukat ipoxiat epereperem jewūnca i'e am. Imēnpuxim ikērēat mujurūḡrūḡap cuy acepere Jesus a'ō kay am. Pa'orem ḡu wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ. Ikērēat mujurūḡrūḡ pima wuybu'u wuyetabut am Jesus a'ō kay. Daudau'ukat taobu'u ḡu jedaudaup epere am. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop Jesus a'ō kay am.

² Gebum cuy ajop Jesus kay! Ixe ma juk adi wuymutabun. Ixe dak wuybuywatwan jeenuy wuyetabucap epereap puxim.

— Korosa be ġu juy oje'ū — i'ūmġu juk o'e. — Warēmtaġ ċiċā ip okuk — i juk o'e jewebe ma. — Inaka korosa be dak obu'u ġu we'ū ām — i juk o'e. — Guyjom ocokcok oġuy webay xe bima, ixe bikuyap taġ cuk adi ojekuk buye — i juk o'e jewebe ma. Oibu'un ġu je'ū ām korosa be warēmtakuġ ma'ġu ip o'jukuk. Imēneju ġasū xik'i omuy Deus xe. Deus eju nuynuy soat kukukan.

³ Gebum cuy epesop apēn cuk adi ixe Jesus ipiat o'sup'i'ajojo iap kay. Itakoma jījā ip osodop cekay ikērēat mujurūgrū'ukayū. Iboap kay juy ġebum epesop eyetabun am eybu'u'up puxim, eyetabucap epereap puxim tak. ⁴ Ikērēat muġēġē'ukayū mukorēmrem ċiċā juk adi epesop. Imēnpuye juk adi ipiat o'sup'i'ajoat ip eywebe. Inaka eyaoka ġu buk ip. ⁵ Deus kawēnwēn eywebe apēn cebayū kawēnwēn jekpotpoyū eju iap puxim. Kawēnwēn eywebe eya'ōmucan am. Imēn ixe e'em:

Okpot, emukūyjobit am wuykukukat ipiatpi'ajoan ewebe bima, eya'ōpicūġ cuy eġuy ya'ō kay, i. Emukūyjo am ixe be emukorēm puje dak, eġuycūġ ġu juy eġuy, i. ⁶ Wuykukukat ipiatpi'ajoan jewe ikukpinayū be cūġ ma jekuap ojuy, i. Jekpotpoyū mukorēmrem imukūyjo am ip, i.

Eyaġuyba'ūm tu iboap ekawēn kay? ⁷ Eyetaxim cuy epesop ipiat'ajojom pima. Ipi-atpi'ajojom pima:

— Wuyebayat ipiatpi'ajojoan ocewebe ocemūkūyjo am cūġ ma wuyekuap ojuy — i juy epe'e eyewewebe.

Deus wuymukorēmrem pima, wuyetaybit Deus wuykuġ jekpotpoyū kukap puxim iam. Soat wuyju ipiatpi'ajojoan wuy'ipotpoyū be cūġ ma ip cekuap ojuy. ⁸ Imukorēmrem'ūm pima wuyetabi kuka ace ite ipocat iap kay.

— Ekpocat tu ite? — i kuka ace cebay be.

Deus tak ipiatpi'ajojoan soat pe jebekitkiyū be imukūyjobit am ip. Imēneju eyemukūyjo am eywebe ipiatpi'ajojoan'ūm pima, Deus ipotpocayū ġu eyju. ⁹ Ijodi ixeyū be wuy-mukorēm puje dak, ibuyxim ma wuyebayū ajukuk. Ixeyū a'ō kayap podi ma juy kūyjobit ajop wuyebayat a'ō kay—kabi beat a'ō kay, wuykay aġat a'ō kay. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, soat em acesop cexe wuyetait. ¹⁰ Wuyebayū ma ipiatpi'ajojoan wuywebe wuy-mukūyjobit am. Ipiatpi'ajojoan ip wuywebe ipiatpi'ajoat pin osodop ip puye. Darem ma ip wuymukorēmrem. Deus pit ipiatpi'ajojoan wuywebe xipan wuykuġap tomuju. Ixe ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuymuisun am. Ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuyisu jejo'ī am. ¹¹ Wuywebe ipiatpi'ajojoan pima, wuycocok ġu wuyju—wuyġuyctūġ acā. Guyjom pit cebay be imukorēm'ibiyū cedaġ ma jekukum, kaba'ūm tak ip warara'acayū eju.

¹² Imēneju iġuyctūġayū juy epesubuywan. Jetabucap kay ibu'u'uyayū juy epeya'ōmucan waram icokcok i'e am ip. ¹³ Cūġat e daġ cuy epeku warēmtaġ ma eyekuap puxim.

¹⁴ Kaba'ūm cuy epesop soat eyxeayū kuġ. Soat taġ eyisun cuy epesop. Soat taġ wuyisu'ūm pima, wuykukukat acejojo ġu. ¹⁵ Deus ibikuy xipan wuykuk am. Imēnpuye jwebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim Deus pe emunuūm pu am. Kadaī icupat jexeat muy'ū'ūm. Imēnpuxim pūġ ma ey'inat jetabut am ibu'u bima, jebureyū dak kuka o'ġubu'un. Imēnpuye jwebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim, eyetabucap epereap puxim. ¹⁶ Jwebuywatwan cuy epesop Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap puxim, aoyū kaykayap puxim tak. Esaū ekuap puxim ġu juy epeku. Esaū kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Jecokcokap kay acā o'e ġebum. Koapat osunuy cebay ipot. Cebay e'ū buje, soat ma kajuk o'jat jebay'ūm pibut, ixe koapat puye. Inaka:

— Pūġ pratom exat'in eġūm owebe — io'e jekitpit pe. — Ēn ma juy soat ejat wuyebay e'ū buje oxat teim — io'e jekitpit pe. — Odieġ Deus xipan jekuk koapat kukap puxim oxat teim — io'e cebe.

¹⁷ Koapat peam tak cebayū kawēnwēn'uk osodop Deus eju kuyjeayū.

— Xipan cuy okpot ejukuk — i'e'e'uk osodop ip Deus pe.

— Owebeam tak cuy ecekawēn Deus eju — io'e Esaū jebay be. — “Xipan cuy okpot ejukuk—koapat ejukuk,” i juy ece cebe — io'e Esaū.

— Iba'ore owebe ġasū bit — io'e cebay bit. — Ekitpit peam kuy juk iboam oce Deus pe — io'e.

Jewa'ōmuwarurun pa'ore o'e Esaū be cedaġ ma jeku am. Cūġat e daġ jepit ojuy jījā o'e. O'tōn iġuyctūġ puye. Inaka cepit pa'ore o'e cebe cūġat e kay, kuy kūyjobit'ūm o'e buye.

¹⁸ Co'a jeje Deus jekawēn muwēnuwēn pima, iparara jījā osodop ip Judeuyū—kuyjeayū. Oajēm ip co'a ikibi be. Sinai'a ikibi be oajēm ip—wuyecoanpucat'a ikibi be. Daxa isop iġo'a akokoreren. Kabidaudau dak oeku. Kabiok tak oeku diġ. Kabidoxixi dak oeku iġo'a daġ. ¹⁹ Parasuy jo'iat a'ō o'ya'ījojo ip. Deus a'ō dak o'ya'ījojo ip. Ixe a'ījojo buye, “Ecekawēn ġu juy ocewebe” io'e kuyjeayū jeparara pibun.

²⁰ — Epeyeu ġu juy co'a kay — io'e. — Eyōhōyū dak cuy epeġuyuat ġu — io'e. — Ceu pinat cuy epeyabuġbuġ wita'am — io'e. — Ojopi eywebe soat pe — io'e cebe ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e Deus a'ījojoayū. ²¹ Ipararuat o'jojojo Moisés.

— Ōn ma okarabakbak oce oparara pibun — io'e co'a daġ pima.

²² Eywebe Deus jekawēn muwēn puje bit, eypararam ġu epesop. Kuy epesot wara'at'a kay co'a kay. Siāo'a kay epesot Jerusalēm ka beat'a kay. Kuy epesot Deus ka be—soat em itaicat ka be—Jerusalēm ka be—kabi beatka be. Tak ġu ip Deus ekawēn tojtot'okayū dopdom iġo ka be—ade jījā ip. Imuweġūn pa'ore wuywebe ade jījā ip puye. ²³ Kuy epesot Deus ebekitkiyū kay—koap itabucayū kay. Awerom ip dopdom Deus ka be. Icockok cīcā ip ibutet ibararak opop kabi beatup pe buye. Kuy epesot Deus kay. Ixe apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iap ideida soat pe ipi juacayū be. Xipacat je'ġūm cūġayū be. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Kuy epesot cedaġ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm piōġbuk kay—soat taġ o'ġuisun'iaiyū'ūm'ūm piōġbuk kay. ²⁴ Kuy epesot Jesus kay. Ixe juk kawēn iisuat o'ġuwēn wuywebe. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam. Apēn Abel o'jedoyekerereniap kay ġebum pima “Eguweik cuy iwago be yaokaap tei” i wuyju e'em Deus pe. Apēn Jesus o'jedoyekerereniap kay ġebum pima bit, “Gasū bit ēn ikērēat uk'uġ ocewebewi soat pewi” i wuyju e'em Deus pe.

²⁵ Imēneju:

— Kūyjobin ġu ace Deus a'ō kay — i'ūmġu juy epe'e.

Ijodi Moisés Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn kuyjeayū be. Kūyjobit'ūm ip osodop. Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip. Gasū bit kabi bewi ma Deus jekawēn muwēnuwēn wuywebe. Kūyjobit'ūm pima kuyjeayū bodi ma kuka ipiat acesupi'ajo. ²⁶ Sinai'a j Jewi cekawēn puje, ixe ja'ōbi ipi o'ġuyxixixi. Gasū bit waram o'jekawēn wuywebe.

— Waram pukto ipi oġuyxixixi — i'e'em wuywebe. — Kabi dak oġuyxixixi — i'e'em. ²⁷ — Waram pukto — i juk adi o'e.

Imēnpuye wuyetaybit jemumuġē ma ġuyxixixi iam. I'uk'uk je'e ip Deus emumuġē soat. Imuyxixixi'ūmayū acā jeedop ip jenuyap pe ma.

²⁸ Deus soat kukukan pima, wuykukukan tak jeenuy. Ixe a'ōbacaap mu'ūm pa'ore soat pe. Imēneju:

— Soat podi ma ēn xipat — i juy ace Deus pe. — Soat podi ma ēn a'ōbaca — i juy ace cebe. Ixe bikuyap taġ cuy ajeku. Ibuyxim cuy ajukuk. Wuypararam cuy ajop ixe buxim. ²⁹ Ixe kay acā wuyetabut—Deus kay acā. Daxa soat mu'ūmap puxim ixe dak ja'ō kay kūyjobit'ūmayū ġu'ūm.

13

¹ Eybu'um ġu juy epesop ikukpin eykitpitpiyū kuk am—Cristo ebekitkiyū. ² Powatwat cuy epeġuōm eyduk'a be. Xipan cuy ip epejukuk. Pūġpūġpūġ kuy juk powatwat o'ġuōm jeduk'a be. Tūybe teyūku powatwat iān o'e ip. Imēnpit Deus ekawēn tojtot'okayū ma juk o'ġuōm ip—kabi watwat. ³ Ġebum cuy epesop daomūnmūnāp'a beayū kay eyju dak cexe epesop iap puxim. Ġebum cuy epesop ipiat'ajojomayū kay eyju dak cexe ip epesop iap puxim.

⁴ Ibuyxim cuy ibumūnmēnat ajukuk. Warara'acat ewebumūn puje juy ibuyxim cuy ip epejukuk. Eytayxi'ūmat eju ġu juy epeyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju ġu juy epeyepo—eyektop eju acā. Deus ipiat supi'ajoat warara'acat itop eju jepopo'ukat pe warara'acat tayxi eju jupopo'ukat pe dak.

⁵ Dinheiro kay jījā ġu juy epesop.

— Ōn pit jeyiwat ġu—pūġ em tak ka'ūma — i'e'em Deus wuywebe. — Ōn pit jeyepere ġu—pūġ em tak ka'ūma — i'e'em wuywebe.

Imēnpuye eycockoġ cuy epesop ajo eyju ikuġiat kay. ⁶ Imēnpuye wuya'ōcam cuy ajop.

— Wuykukukat wuybuywatwan soat em — i juy ace warara'acat pe ipararaayū be. — Wuypararam ġu juy ajeku — i juy ace cebe ip. — Ijodiat o'e ġu kuka wuywebe — i juy ace cebe ip.

⁷ Ġebum cuy epesop kuy bima eykukukayū'ūm'ūm kay. Deus ekawēn cuk adi o'ġuwēnuwēn ip eywebe. Ġebum cuy epesop apēn cūġ ma ip oekuku iap kay, apēn ip jetabucap kuġ oe'ū'ū iap kay dak. Ixeyū'ūm'ūm puxim eyetabun cīcā juy epesop. ⁸ Soat em Jesus Cristo iwaruru ġu e'em. Ibit ma. Kuy bimaap co'i ma gasū dak omuy. Ġuyjom tak imēn ma je'e. ⁹ Eybu'um ġu juy epesop kawēn icēmat taġ jeku am. Iwarum eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ġu juy epesop cūġat e daġwi eyjēmap puxim. Pūġpūġ jewaġuyġuy ip i'opi paxi sujop owebe iap kay. Ibuywatwan ġu ibo bit biġ ma itabut am ip Jesus kay. Wuyju bit cuy ġebum ajop Deus soat em xipan wuykuġ wuya'ōmucanucan iap kay. Iboap kay ġebum pima, biġ ma wuyetabut acesop Jesus kay.

¹⁰⁻¹¹ Paīyū wūnca ěn'in i'o'o'uk osodop ip o'suēnmupikupik ip ien'in torojo'a be kapik'ukayū. Gasū bit i'opi o'e cebe ip wuyju Deus pe iūmūmat'in. Pūg kabia be bit paī yobogat ōmōm badiat'abi be—Deus tūytūyap ibuyxi jīāat'abi be. Wūnca doy dujuōmōm toy mubapuk am Deus etabun Deus pe ikērēat ukap ojuy. Ibiat ěn pit i'opi paī yobogat pe. Ibiat ěn tujowatwan ip jedopdopap etakobe imupik am. ¹² Imēnpuxim Jesus o'jedoyekereren wuywebewi ikērēat uk am. O'jedoyekereren jekay itabucayū muisun am soat taḡ. Itabut'ūmayū juk adi warēmtaḡ ma ixē o'jukuk. Ixē oe'ū ikabogatika etakobe. ¹³ Ixē oibu'un ḡu je'ū ām korosa be warēmtaḡ ma'ḡu ip o'jukuk. Ixē buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop ixē bikuyap taḡ jeku am warēmtaḡ ma'ḡu ip wuykuḡ itabut'ūmayū. ¹⁴ Wuydopdopapka ijodi ḡu. Ikakoro ḡu ijodiatka. Guyjom jeedotka wiwim wuyju. ¹⁵ Imēnpuye:

— ěn soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em Deus pe.

Wūnca mupikupik'uk'ūm ma'ḡu wuyju Deus etabun. Jesus tak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

— ěn ma soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em cebe. — ěn acā ocekekukat — i dak wuyju e'em cebe soat em.

¹⁶ Xipacat muḡēḡēap cuy epeyepere ḡu. Jewebuywatwacap tak cuy epeyepere ḡu. Imēn Deus epeḡcokcoḡ wūnca ūmūm cebe iap puxim.

¹⁷ Kūyjobin cuy epesop eykukukayū a'ō kay. Ixeyū a'ō epeya'ōxik ḡu juy. Apēn cuk adi eykuk ip iap cuy ḡuwēn ip Deus pe. Imēnpuye ibu'u ḡu ip eybuywat am. Aḡ ip eykay eyetabucap epereap puxim. Eyju ixeyū a'ō kay hima, icokkok ip jeybuywatwan. Eyju kūyjobit'ūm pima bit, iḡuycūḡcūḡ je'e ip. Ibo bit jeybuywan ḡu.

¹⁸ Epeyepere ḡu kawēḡap Deus eju ocewebeam. Soat em oceju cedaḡ ma oceku pin Deuse tabun. Imēnpuye:

— Xipat paxī oceju Deus xe? — i'ūmḡu oceju e'em.

Ocetaybit ocebinūnpe ma oceju cūḡ ma cexe iam. ¹⁹ Biḡ ma juy epeyekawēn Deus eju ḡaxīn ma ixē be waram omuypit am eyjo am.

²⁰ Wuykukukat Jesus itabucayū kukukat yobogat ovelha kukuk'ukat puxim. Deus ixē Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram ḡuto o'jetait. Imutait puje:

— Kawēn iisuat taḡ cuy epeku ḡasū bit, okpot o'jedoyekereren eywebeam puye — i juk o'e wuywebe. — Kawēn iisuat taḡ eyeku buje, soat em oxe epesop eyetait — i juk o'e Deus wuywebe.

²¹ Deus wuyagaumubabibin'ukat. Ya'ōbacaap kuḡ'ūm pima, ibikuyap taḡ wuyeku ba'ore wuywebe. Imēnpuye ixē soat xipacat cuy je'ḡūm wuywebe. Ja'ōbacaap cuy je'ḡūm wuywebe ibikuyap taḡ wuyeku am soat em. Jesus Cristo a'ōbi soan cuy je'e wuywebeam jebikuyap taḡ.

— ěn ma soat podi ma edipap kuḡ — i juy acece soat em Jesus Cristo be.

Imēn cuy acece cebe.

²² Okitpitpiyū, itedup otupmubararak eymucokcoḡaptum. Tup ade ḡu otupmubararak. Imēnpuye eyukpiceḡēm ḡu juy epetupco. ²³ Wuykitpit Timóteo o'ḡujēm ip daomūnmūnap'a bewi iam eyetaybit pin ōn. ḡaxīn ma okay yajēm puje, otujowat cuy oweju, eyjom oju buje.

²⁴ Oceju kato mujujum eykukukayū be—soat pe—Jesus a'ōkayayū be. Eykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—Itália eipi watwat.

²⁵ — Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TIAGO EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹ Bekitkit, cartadup mubarararag òn kato i'e am eywebe—Deus ebekitkiyü be—soat ka dagacat pe. Òn Tiago. Deus peam kapikpiğ òn. Wuykukukat peam tak òn kapikpiğ—Jesus Cristo beam.

² Okitpitpiyü, eycockog cuy epesop ipiatpi'ajojom ma'gu eyju. ³ Deus eybuyxijojom big ma eyetabut am cekay. Gebum cuy epesop iboap kay. Ixe kay eyetabut cîcâ bima, eyetaxim epesop ipiatpi'ajo am. ⁴ Ibutn ipiatpi'ajom pima dak cuy eyetaxim epesop. Eyetaxi bima cûğ ma epesop Deus xe. Ikêrêat kuğ gu dak epesop cexe. Soat kukat puxim epesop cexe. ⁵ Cûğ ma eyeku am cexe iam eyetaybit'üm pima, eymutaybinap cuy epejoojuy Deus xewi. Ixe jeymutaybin. Ixe ibu'u gu wuymutaybit am. Tacup gu ixe. Soat em wuyemumuojuy ümüm wuywebe. ⁶ “Omutaybin cuy ece” i'e buje, eyetabun cuy epesop Deus kay.

— Wemumuojuy je'güm xe'e owebe? — i'ümgu juy epe'e cebe.
 “Wemumuojuy je'güm xe'e owebe?” i'e'e'ukat tipodoyat puxim—soat tag kabido timupodoyodoyiap puxim, itabutbüt puye. ⁷⁻⁸ Wara'at tagtagtag ma tipodoyat e'em. Imênpuxim wara'at tagtagtag ma ip jewaguygy itabutbücayü. Warara'acat ixeyü aguymubabi'üm'üm. Soat em jewaguymuwarururun ip— “Wuykukukat wemumuojuy je'güm xe'e owebe?” i'e'e'ukayü—itabutbücayü. Itabut cîcâ gu ip—itabut'üm'üm ma. Imênpuye jemumuojuy je'jat gu ip Deus xewi.

⁹⁻¹¹ Itabucat ibubut kuğ'üm pima, icockok cuy jeenuy ade ibubut kukat co'i Deus xe buye. Guyjom Deus wara'at je'güm cebe ibubun. Ibubut adeat pit dao ma i'üm kada'i'p e'üap co'i. Kaxi cêmcêm. Kaxiepi bima jeditedudum kaxie pibun. Dit at'an. Titip gu e'em. Imênpuxim ibubut adeat je'ü wara'at pu ojuy kapikpiğ cîcâ bima. Imêneju itabucat ibubut ade bima, icockok cuy jeenuy ka'üma kukat co'i Deus xe buye.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima wuycockog acesop—Jesus kay wuyetabucap eper'e'üm pima dak. Wuybuyxijo eper buje:

— Soat em eyetai epesop oxo ma — i je'e Deus wuywebe.
 Imên Deus e'em soat pe—ikukpin jekukayü be—jekay itabucayü be. Imêneju wuycockok wuyju e'em, ipiatpi'ajojom ma'gu wuyju. ¹³ Deus ikêrêat muğêğëan gu wuywebe. Imênpuye:
 — Deus ikêrêat muğëan owebe — i'ümgu juy epe'e.

Warara'acayü ikêrêat muğêğëan wuywebe. Deus pit ka'üma. ¹⁴ Wuyju ma wuybikuy ikêrêat muğê am. Wuykupiwatpin ma wuyju ikêrêat mujurügrüg, ikêrêat muğê pin puye. Imên wuyju jewemuğyukukukum ikêrêat muğê am. ¹⁵ Wuyju ikêrêat muğê pin wuybikuy ikêrêat muğê am puye. Soat em wuyju ikêrêat mujurügrüg. Ikêrêat mujurügrügian acesop. Ikêrêat mujurügrügian pima bit, “Soat em wüy ma juy epesop owi eye'ü buje” i'e'em Deus wuywebe.

¹⁶ Okitpitpiyü, eykukpin cîcâ oxo. Jewemuğyukukukum gu juy epesop. ¹⁷ Wuyebay kaxiaat o'gubapuk, kaxiepiat tak. Kasopta dak o'tamubapuk. Kaxiepiat jearururun, kaxiaat tak: Deus pit jearururun gu. Soat em ma ixe xipacat ümüm wuywebe. Cemumuüm ikêrêat kuğ gu. Xipat soat tag. Soat wuyju ikuğiat ixe emumubapukpuk ma. Soat em ma xipan wuykuğ. Xipat'umat gu iümüm wuywebe—xipacat acâ. ¹⁸ Jekpiwatpin ma ixe wuynaë jebekitkiyüm kawën icemat kay wuyetabun puje. Ixe juk wuynaë warara'acat kukap podi ma wuykukam xipan.

¹⁹ Okitpitpiyü, dao gu juy epeyekawën. Dao gu dak cuy eyetakomân. Dao ma bit cuy epeküyo. Gebum cuy epesop iboap kay. ²⁰ Wuyetakoma bima cûğ gu wuyju jekukum—Deus bikuyap tag gu dak. Imênpuye eyetakomân gu juy epesop. ²¹ Imêneju ikêrêat muğêğëap cuy epeyepere. Warêmtag eyekuap tak cuy epeyepere. Yobogan pin gu juy epesop. Deus bikuyap tag cuy epeku. Ixe wuyemuküyjojom jekawën. Imênpuye eyetabun cuy epesop cekawën kay. Ixe wuydaxijojom jekawën kay wuyetabut pima.

²² Ixe ekawën cocomat gu juy epesop. Cekawën tag cuy epeku. Ya'ijojom acâ bima bit eyju jewemuğyukukukum. ²³ Püğpüğüğ Deus ekawën cocom â. Inaka cekawën tag gu ip jekukum. Ixeyü waroa kukat puxim. ²⁴ Dao ma ip jewejojom waroa be. Jewejo buje waroa muxipanpan ip. Akiju ip cêmcêm. Dao ma ip yağuyba'üm'üm jedopa kay. Imênpuxim Deus ekawën coco'ukayü'in. Dao ma ip cekawën cocom. Cekawën co'isum pit yağuyba'üm'üm ip cekawën kay. Cekawën tag gu dak jekukum ixeyü ma. ²⁵ Warara'acayü bit daodaodao gu Deus ekawën cocom. Jewaguygy ip dopdom cekawën kay. Yağuyba'üm'üm gu ip cekawën co'isum. Soat kabia cekawën cocom ip. Küyjobit cîcâ ip cekawën kay. Ixe ekawën cedağ ma wuymutaybitbin. Soat tag xipat ixe ekawën. Wuya'ômucanucan wuywebe ikêrêat muğêap puxim. Deus ixeyü gucockog soat tag ja'ò dağ ip jekukum puye.

²⁶ Kawēnkērēat epere'um pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Deus kay" i. Kawēnkērēat epere'um pima, jewemuḡuykukukum wuyju. ²⁷ Deus wuyebay. Ixe wuymutaybitbin apēn itabucat cuy jeku iam. Deus kay wuyetabut pima, cebay'umat asubuywan. Itop'um e'ūibit tak asubuywan—muḡduat. Itabut'umat puxim ḡu juy ajeku. Ikērēat tak cuy aḡujurūḡ ḡu—pūḡ em tak ka'uma. Wuyaḡuyisum cuy ajeku. Imēn jekukum pima, cūḡ ma wuyju jekukum Deus xe. Imēn jekukum pima:

— Icēmān eyetabut okay — i'e'em Deus wuywebe.

2

¹ Okitpitpiyū, iwarum ḡu juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. Eyetabut wuykukukat kay—Jesus Cristo kay. Ka'uma ma ixē jo'iat jedipap kuḡat. Imēneju pūḡ pe ma juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. ² Ibutut adeat aco'i jajēm eykay eyju awerom pima. Cekaxima idipat kuḡ ip. Pūmūn kuḡ ip—teiboḡat kuḡ. Ibutut'umat tak aco'i jajēm. Cekamixa teiboḡ ḡu—idip ḡu. ³ Xipan aco'i epejukuk ibubut adeat. Xipan ḡu bit aco'i ibubut'umat epejukuk.

— Xik'i juy abik ya'ōbuyxiat tūyap pe — i aco'i epe'e ibubut adeat pe.

— Cūḡ'i juy eḡuy — i aco'i epe'e ibubut'umat pe. — Xik'i abik ipi ju ma — i aco'i epe'e cebe.

⁴ Imēn ey'e buje iwarum ma eyju ip ikuḡ. Iwarum ip ikuḡ pima, cūḡ ḡu Deus xe.

— Teku ikērēat kuḡ Deus xe — i eyju e'em cekamixa jojoap tomuju ma.

Imēn xipat ḡu Deus xe.

⁵ Okitpitpiyū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Ibutut'umayū o'taē Deus itabut am Jesus kay. Itabut cīcā ip cekay. Imēnpuye ixeyū o'taē soat em top am ip jexe, ixē soat kukukan pima.

— Okayayū acā jeedop oxe ḡn soat kukukan pima — i juk adi o'e Deus kuyje.

Imēn Deus ma ibubut'umayū o'taē top am ip jexe. ⁶ Eyju bit imubuyxi'um'um ip. Ibutut'umayū ḡu ey mudadaybotbon—ibubut adeayū acā. Ixeyū ma ey mukurururḡ ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukat topabe ixeyū ipiat'ajoan eywebe.

⁷ — Ka'umḡu Jesus co'iat xipacat — i wuyju e'em.

— Jesus ebekitkiyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Ibutut adeayū bit Jesus muymuy.

⁸ — Xipan cuy eyxeat epejukuk xipan eyewekukap puxim — i juk o'e wuykukukat.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Soat em iboap ekawēn taḡ jekukum pima, xipan eyju jekukum. Soat ka kukukayū kukukat a'ō daḡ eyju jekukum. ⁹ Cekamixa jojoap tomuju iwarum ijodiakat kuḡ pima bit, ikērēat kuḡ eyju Deus xe. Iwarum ip ikuḡ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum. ¹⁰ Ade opop Deus pe wuyawēwēap ekawēn. Pūḡ ekawēn mupubun puje, wuyukpiwat ma kuka ace Deus xe soat ekawēn mupubutun'ukat puxim. ¹¹ "Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop" io'e iat "Warara'acat epayaoka ḡu juy" i dak o'e. Wara'acat aoka buje yukpiwat ma je'e Deus xe warara'acat tayxi eju cepo'ibit ḡu ma'ḡu. Ixe ikērēat kuḡ Deus xe, pūḡ ekawēn mupubut puje. ¹² Deus ekawēn taḡ cuy ajeku. Ixe ekawēn taḡ wuyeku buje, Deus wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Soat em wuya'ōmucanucan "Eyju ikērēat kuḡ oxe" i'eap puxim wuywebe. Imēnpuye eyekawēntim cuy epeku. Xipan cuy epesop. ¹³ Warara'acat kay wuyetabotaidabotbot'um pima, Deus tak itabotaidabotbot ḡu je'e wuykay. Cekay ip wuyetabotaidabotbot pima bit, "Eyju ikērēat kuḡ oxe," i'umḡu Deus je'e wuywebe— "Wetabotaidabotbot eykay," i acā.

¹⁴ Okitpitpiyū, "Ocetabut Jesus kay" i'eap tomuju acā ḡu Deus wuydaxijojom. Itabut'umat ekukuap co'i wuyju jekukum pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Jesus kay" i. ¹⁵ Toti'um pima, ixaxet'um pima dak, apēn xe'e kuka wuykitpitpiyū ajukuk? Cesaysey'um pima, ixaxet'um pima dak, apēn xe'e kuka wuyixityū ajukuk? ¹⁶ Say'um'um pima, doti'um'um pima dak, te'e ma kuka ace cebe ip:

— Deus cuy xipan jeykuk — i. — Xipan cuy eyesaysum epeku — i dak. — Xipan cuy epeyekōn — i dak.

¹⁷ Xipan'um warara'acat kuḡ pima, te'e ma wuyju e'em "Ocetabut Jesus kay" i—jewe xeweywuyetabut Deus kay.

¹⁸ Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ēn ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuḡ — i.

Ōn pit e'em eywebe:

— Warara'acat itaybit ḡu wuyetabut Jesus kay iam, wuyju xipan warara'acat kuḡ'um pima bit — i. — Itaybit je'e ip wuyetabut cekay iam wuyju xipan warara'acat kuḡ pima — i ḡn e'em eywebe.

¹⁹ Eyetabut pūḡ ma Deus kake iap kay. Imēn xipat cīcā. Ibiōḡbuk kērēayū dak itabut pūḡ ma Deus kake iap kay. Imēnpuye ip ikarabakbak jeparara pibun. ²⁰ Eyaḡuyba'arēm cīcā. Te'e ma wuyju e'em: — Ocetabut Jesus kay — i, xipan warara'acat kuḡ'um pima. Iboap iba'arēm

aco'i eyxe. Imēnpuye Abraão oḡuwēn eywebe eymukūyjo am. ²¹ Ixe Abraão jekpot o'jomōḡ yawajeat'a jeje—wita'a jeje. Isaque o'jomōḡ. Daxa jeje o'jomōḡ Deus etabutpe yaoka am.

— Abraão cūḡ ma oxe — i juk adi o'e Deus Abraão ekūyjobicap co buje.

²² Apēn cuk adi itabut osunuy iap taḡ oeku. Biḡ ma Deus kay itabucap yobog o'e jetabucap taḡ oeku buye. ²³ Deus ekawēntup e'em: Abraão itabut osunuy Deus kay, i. Imēnpuye:

— Cūḡ ma ēn oxe — io'e Deus cebe, i.

Jekpot aoka ojuy bima itabut osunuy Deus ekawēn kay. Imēnpuye:

— Abraão obure — i juk adi o'e Deus.

²⁴ — Ēn cūḡ ma oxe — i'e'em Deus wuywebe wuyetabut puje acā ḡu.

Wuyetabucap taḡ wuyeku buje bit: — Cūḡ ma ēn oxe — i'e'em wuywebe.

²⁵ Imēnpuxim Raabe jetabucap taḡ oeku kuyje yapoan ma'ḡu. Ixe Raabe Josué emumujuy o'ḡunēm jeduk'a be. Guyjom ip o'ḡuju wara'at e daḡ yaokaap puxim. Imēnpuye:

— Cūḡ ma ēn oxe — io'e Deus Raabe be.

²⁶ Wuybiōḡbukbek'ūm pima, te'e ma kuka wuyjebit kuḡ ace. Ace'ū kuka. Imēnpuxim wuyetabucap taḡ jekukum'ūm pima, te'e ma kuka ace: — Ocetabut Jesus kay — i.

3

¹ Okitpitpiyū, warēmtaḡ ma wuyju jekukum pima, xipat ḡu Deus xe. Itabucayū mutaybitbin'ukat warēmtaḡ ma jekukum pima bit, ibodi ma xipat ḡu cexe. Imēneju ade ḡu juy ey'in itabucayū mutaybitbin'ukan je'e. ² Soat wuyju imudopatpan soat kabia. Soat em wuyekawēntip pima bit kuka ikērēat kuḡ ḡu ajop Deus xe. Ka'ūma em wuyekawēnkērē bima wuya'ōbaca kuka ajop ikērēat mujurūḡap puxim. ³ Cavaro biḡe asubigemuōm wuyōhō bi be ixeyū be kūyjobit am wuya'ō kay. Wuyju pinap taḡ cucum ip, ibiḡe yopit ma'ḡu. ⁴ Imēnpuxim kobexixi yobog cīcāat. Imu'abicūḡcūḡap'ip pit yop'it ma. Kabidoxixi kobexixi mujujum. Imēnpit iboap'im acā kobexixi mu'abicūḡcūḡ wuyju pinap taḡ, yop'it ma'ḡu. ⁵ Imēnpuxim wuykō dak ikō'it ma. Inaka wuykōm ma soat em xipan jewemuwēnuwēn wuyju.

Daxae ie'it ma. Inaka yopmupik put yop'ade. Wūy jīā imupikupig yopit ma'ḡu o'jesop. ⁶ Wuykō ikō'it ma. Inaka wuykōm ma wuyju ikērēat mubapukpuḡ soat em. Wuyekawēnkērē bima, wuyaguymukērērēn apēn daxae yopmukērērēnap puxim. Bekin pin ma wuyekawēnkērē. Aypan pima bin ma dak wuyekawēnkērē. Daxa boḡ taḡwiat e buxim wuykō. ⁷ Wuykō muwagōn pa'ore wuywebe wuyekawēnkērēap puxim. Awaydip taḡat'it'it imuwaḡōn put wuywebe. Wasū dak imuwaḡōn put wuywebe, ka'oririt taḡ wururug'ukat tak. Axima dak ibu but wuywebe wuyōhōm. ⁸ Wuykō bit imuwaḡōn pa'ore wuywebe. Wuykō xipat ḡu. Wuyekawēnkērēap cepere ba'ore wuywebe. Wuybu'u bima dak acede ma. Wuyekawēnkērēap xipat ḡu puybu nūydi buxim. ⁹ Wuykōm: — Ēn xipat cīcā — i wuyju e'em wuykukukat pe—wuyebay be—kabi beat pe. Wuykōm: — Wūy ma juy eguy Deus wi ipiat'ajojom — i wuyju e'em warara'acat pe—jebuxim Deus emumuḡē be. ¹⁰⁻¹² Xepxepti ḡu diajēmjem idi'a bewi—pūḡti acā. Tikōjōjēkati diajēmjem pima, tikuati ḡu kuka o'tiajēm. Wuykō bit idi'a buxim ḡu. Okitpitpiyū, murusu'ip taḡwi asāo'a bubum ḡu wuyju. Gudup'ip taḡwi kegebiit'a bubum ḡu dak. Tikuati atibu ḡu tiyuati bewi. “Ēn xipat cīcā” i'e'eap cēmcēm wuybi bewi. “Wūy ma juy eguy Deus wi ipiat'ajojom” i'e'eap tak cēmcēm wuybi bewi. Okitpitpiyū, imēn xipat ḡu jīā.

¹³ Okitpitpiyū, xipacat cuy aḡujurūḡ. Cūḡ ma juy ajeku warara'acat etabutpe. Yobogan pin ḡu juy ajeku. Wuyju cedaḡ jekukum pima, warara'acat je'e “Teyūku itaybit cīcā” i. ¹⁴ Wuyā'ōtarek pima, te'e ma kuka ace “Ocetaybit cīcā” i, yobogan pin pima dak, jewekay acā ḡebum pima dak, wuyetabutkarey warara'acat kay bima dak.

— Dapxi ēn — i'ūmḡu juy ace icēmān e'e'ukat pe.

¹⁵ Wuyetabutkarey warara'acat kay bima, jewekay acā ḡebum pima dak, Deus pe wuy-mutaybitbinap taḡ ḡu wuyju jekukum—Deus kay'ūmat pe wuy-mutaybitbinap taḡ acā. Imēn jekukum pima awaydip taḡ omuyku iat puxim wuyju—ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe wuy-mutaybitbinap taḡ acā. ¹⁶ Wuyetabutkarey bima, jewekay acā ḡebum pima dak, soat pabin ma dak kuka ikērēat aḡujurūḡrūḡ, jewewa'ōxikixiḡ tak kuka ajop. ¹⁷ Deus pe wuy-mutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, ikērēat aceḡujurūḡ ḡu. Wuyaguuyisum cuy ajeku. Kaba'ūm acesop wuyeweweju; wuya'ōpuruḡ ḡu dak warara'acat ajukuk; wuy-mucokcokap kay acā ḡu ḡebum acesop—warara'acat mucokcokap kay dak; warara'acat kay wuyetab-otaidabotbon tak ajop; xipacat tak aceḡujurūḡ; jewexe xipacat kuḡ ḡu ajop warara'acat muḡuykuku ojuy. ¹⁸ Itakomaat mudinudin'ukat kadai daidada'ukat puxim. Taidada'ukat kadai daidadam jeku be guyjom kake i'e am jexan. Imēnpuxim itakomaat mudinudin'ukat itakomaayū mudinudin ixeyū be i'e am cūḡayūm Deus xe.

4

¹ Apēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ? Soat eyju ikērēat kay. Soat em ikērēat kay gebum eyju. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. ² Eybubut ade pin. Ikuḡ ḡu bit. Imēnpuye eyju warara'acat aoka pin ibubut pu ojuy. Eyetabikuku jījā warara'acat pubut kay. Imēnpuit epejat ḡu. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. Eyemukaypinput kuḡ ḡu eyju, Deus xewi iojuyjuy'um puye. ³ Deus xewi iojuyjuy buje dak, epejat ḡu ikērēat muḡē ām epejoojuy buye. Eyju iojuyjuy Deus ekukuap tag ḡu jeku am—eyekupinap tag acā. Eyetabikukuap tomuju ma eyju iojuyjuy Deus xewi. ⁴ Deus cuk epeyepere apēn ayacat jektop o'jepere wara'acat eju jepo am iat puxim. Deus kay'umat purem pima, Deus kay wuyetakomām tak ajop. Eyetaybit ḡu acō'i iboam. Deus kay'umat purem pin pima, Deus kay ḡu dak epesop. ⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe, i. Wuykukpin cīcā cexe, i. Ibikuy jījā wuywebe kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay, i. Wuyju kūyjobit'um pima, Deus itabutkarey wuykay, i. Te'e ma acō'i eyxe bit iboap ekawēn ibararak. ⁶ Warara'acat podi ma Deus pit wuybuywatwan. Imēnpuye Deus ekawēntup e'em:

“Soat podi ma wa'ōbuyxi” i'e'e'ukat kay ḡu Deus, i. “Obuywan cuy ece wa'ōbaca'um puye” i'e'e'ukat puywatwan pit, i.

⁷ Imēneju kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay.

— A'ō kay bit oceju kūyjobit ḡu — i juy epe'e Satanás pe—ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe. Imēn i'e buje, jenapōn eyxewi. ⁸ Deus kay juy epesop. Eyju ixe kay bima, ixe dak eykay je'e. Epeyewemuisun cuy Deus etabutpe. Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere cūḡ ma eyeku am. Eyekawēnkērēap tak cuy epeyepere soat em ma eyetabut am Deus kay. ⁹ Eyju ikērēat kuḡ—ade. Imēnpuye eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop. Epetōtōn cuy. Eybidewayap cuy epeyepere wa am. Eycokcokap tak cuy epeyepere eyḡuycūḡ ey'e am. ¹⁰ “Bay, obuywan cuy ece, wa'ōbaca'um puye” i ey'e buje, Deus jeybuywan. Jeymuisun tak.

¹¹ Okitpitpiyū, epeyewemuymuy ḡu juy. Eykitpit muymuy bima, wuyawēwēap ekawēn mupubutbun tak eyju. “Okitpit ikērēat kuḡ Deus xe” i'e buje, “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i dak eyju e'em. “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i'e buje, iboap ekawēn tag ḡu eyju jekukum—iboap ekawēn mupubutbun acā. ¹² Deus ekawēn acā cūḡ ma wuyawēwēm. Ixe be acā wuydaxijō but. Ixe be acā wuymu'um put. Imēneju:

— Teku ikērēat kuḡ Deus xe — i'umḡu juy ace.

Deus acā itaybit abuyū ikērēat kuḡ iam—wuyju bit ka'ūma.

¹³ Okitpitpiyū, eya'ōpicūḡcūḡ puk wekawēn kay. Te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju.

— Gasū, kuyaje acō'i aceju wara'atka kay — i acō'i eyju e'em eyewewebe. — Ihibun iboka be acesop tarekrek teidadam — i acō'i eyju e'em. — Ade jījā acejat wuyedinheirom — i acō'i eyju e'em.

Imēn te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju. ¹⁴ Wuyetaybit ḡu xipat tu je'bapuk wuywebe kuyaje iam, xipat ḡu xe'e je'bapuk wuywebe iam. Wuyetaybit ḡu puḡūn ace'ū iam. Kabidiḡ puxim wuyju. Tiḡ'ajēm'isum dao ma diḡ'ūm'ūm. Dao ma diḡwatwan. Kabidiḡwacap puxim wuyju dak. Dao ma ace'ū. ¹⁵ Imēneju:

— Deus ibikuy bima acā iboam ace'e kuyaje — i juy epe'e eyewewebe. — Deus ibikuy bima acā, kuyaje buk wuyekapikap kuḡ acesop — i juy epe'e eyewewebe. ¹⁶ — Kuyaje juy iboka be acesop wuyekapikap kuḡ — i te'e ma eyju bit e'em.

Yoboḡan pin eyju. Te'en ma eyju xipan jewemuwēnuwēn. Xipat ḡu iboap. ¹⁷ Xipacat mujurūḡ ām wuyetaybit pima, ikērēat kuḡ acesop imujurūḡ'um pima.

5

¹ Ibubut adeayū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Gasū eybubut ade. Guyjom pit ka'ūma kuḡ epesop. Ipiatpi'ajojom ā epesop. Imēnpuye epeyewawā juy. Wawa juy epesop. ² Eybubut oioroḡ—teiboḡat. Ixiwa'abiit eydoti o'jo'o'o—idip cīcāat. ³ Yoptite opop kuy soat tag eyedinheiro daḡ—isurūḡat tag. Eyeouro daḡ tak yoptite opop. Te'e ma eyju ikuḡ. Yoptiteat cocom pima warara'acat je'e:

— Tacup ma poro teku osunuy — i. — Teku jebubut o'ḡuwaje jemucokcok am acā — i je'e ip. — Ajo xe'e o'ḡūm tadaybotbocayū be? Ka'ūma ma — i je'e ip.

Daxa be wuykupikap puxim ipiat epesupi'ajojo. Eybubut muwajeje'uk epesop. Gasū bit Deus je'e eywebe:

— Ikērēat kuḡ eyju oxo — i.

⁴ Teidadauk ḡu epesop eykat pe kapikpik'ukayū be cekapikaptei ip. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. Deus pe jemāmāmām ip eywebe kapikpik'ukayū jekapikaptei kuḡ'um puye. Imēnpuye eymuymuy ip Deus pe. Deus ixeyū emāmāap cocom.

— Ocekariwa ocemudadaybotbon cīcā — i'e'em ip Deus pe. — Ipiat cuy esupi'ajoat ocekariwa be teidadam'um puye — i'e'em ip cebe—Deus pe.

Ixe Deus soat podi ma ya'ôbacaat. ⁵Ijodi bima eybubut ade juk adi epesop. Eycokcoğ cuk adi epesop soat kuğ puye eybubut kuğ. Eybegbeğ cuk adi epesop ikuat o'o am. Gasü bit Deus jeymuju ipiat'ajojoap kay.

⁶— Ikêrêat kuğ eyju Deus xe — i napa ma juk adi epe'e'e ikêrêat kuğ'umat pe.

Ikêrêat kuğ'umayü aokaka'uk epesop. Ceweikek gu ip osodop.

— Deus pit ipiat supi'ajojoat eywebe — i ðn e'em jebubut kay itabucayü be.

⁷Imêneju eyukpiceğëm gu juy epesop wuykukukat Jesus ajëmap wiwi am, okitpitpiyü. Ixe ajëmap wiwim cuy epesop apën kat iwat jekat peat'a wiwim iat puxim. Kat iwat muba'at ajëmap wiwim. Muba'at ajëmjëm taida buje. Jekat'a op puje waram ajëmjëm. Yukpiceğë gu kat iwat muba'at ajëmap wiwi am. ⁸Ixe buxim eyju dak eyukpiceğëm gu juy epesop wuykukukat Jesus ajëmap wiwi am. Epejowiwi juy. Gaxın ma jajëm. Imêneju eycokcoğ cuy epesop ixe wiwi am.

⁹Okitpitpiyü, jemâmâmâm gu juy epesop eyeweweju Deus pe “Ikêrêat kuğ eyju oxe” i'eap puxim eywebe. Gaxın ma ixe jajëm. Ixe acâ itaybit abuyü ikêrêat kuğ iam. Wuyju bit ka'üma. ¹⁰Okitpitpiyü, gebum cuy epesop Deus ekawën muwënuwën'ukayü'üm'üm kay—kuyjeayü'üm'üm kay. Wuykukukat a'öbi imuwënuwën ip oekuku. Itaxi osodop ip ipiatpi'ajo am. Deus kay jetabucap o'jepere gu ip ipiatpi'ajojom ma'gu ip. Ixeyü'üm'üm ekuuap puxim cuy epekukuku.

¹¹— Icokcok cîcâ ip osodop ipiat kay itaxiyü'üm'üm — i wuyju e'em.

Gebum cuy epesop iboap kay. Jó itaxi osunuy ipiatpi'ajojo am. Deus kay jetabucap o'jepere gu ipiatpi'ajojom ma'gu. Eyetaybit wuykukukat cuk adi ixe o'jukukuk xipan. Soat ibubut oi'üm. Inaka Deus wara'at o'güm cebe oi'ümiat tieğ. Wuykukukat itabotaidabotbot cîcâ wuykay. Ixe xipan wuykuğ wuykukpin cîcâ cexe buye.

¹²Okitpitpiyü, eya'öpicüğcüg cuy epesop wa'ö kay. “Wa'ö dag oce” i'e'em pima, “Deus etabutpe icëmân ðn e'em” i'ümgu juy epe'e.

— Kabi beat etabutpe icëmân ðn e'em — i'ümgu dak cuy epe'e. — Ipi o'güğüiat etabutpe icëmân ðn e'em — i'ümgu dak cuy epe'e.

— Oce gu juy — i juy epe'e'e em'üm pima. — Oce juy — i bit cuy epe'e'e em pima.

icëmân acâ juy epeyekawën eyeweweju. Eya'ö dag cuy epe'e'e soat em. Imën e'em pima, Deus ipiat supi'ajoat gu eywebe.

¹³Wuyju ipiatpi'ajojom pima, Deus eju juy acekawën. Wuykokkok pima dak cuy acebibododon cebe “Soat podi ma ën xipan ocekuğ” i'e am cebe. ¹⁴Wuyewätaxipipi bima itabucayü kukukayü juy atakoy yajëm am wuydukâ be. Iwätaxipiat mu'adaap joojuy ip Deus xewi. Ixepiti juy timöğ ip iwätaxipiat a be Deus pe imu'ada am.

— Wuykukukat Jesus a'öbi oceju timöğmög a be — i juy je'e ip cebe—iwätaxipiat pe.

¹⁵Imën iojuy buje, Deus iwätaxipiat gu'ada wuykukukat Jesus kay itabut ip puye. Wuykukukat Jesus iwätaxipiat gu'ada. Apën cuk adi ikêrêat o'ğujurügrüğ iap ju'uk cebewi—soat ju'uk. ¹⁶Imêneju apën cuk adi ikêrêat agujurügrüğ iap cuy aguwën wuyewewebe. Wuyewebem cuy acekawën Deus eju ixe be wuymu'adam. Deus ja'ôbacaap gubapuk wuywebe wuyju iboap ojujuy cexewi bima, ixe bikuyap tag wuyju jekukum pima dak. ¹⁷Wuybuxim Elias tak ijodian osunuy—Deus ekawën muwënuwën'ukat kuyjeat. Ixe o'jekawën Deus eju.

— Muba'at cuy egudot gu ocekey — io'e Deus pe.

Muba'at oajëm gu Deus ixe ekawën o'ya'ïjojo buye. Ibut cîcâ muba'at'ümap. Muba'at ajëmjëm gu oeku ebapüğ koato. 6 kaxi dak ka'ü gu. ¹⁸O'jekawën ma'guto Deus eju Elias.

— Muba'at cuy waram egudot ocekey — io'e cebe.

Waram guto kabi beat muba'at o'gudot. Kadai waram o'yaypan. Elias puxim wuyju dak cuy wuyemuojuyjuy ajowiwi Deus xewi.

¹⁹Okitpitpiyü, püğ'in ey'in kawën icëmat kayap eperu buje juy ixe epeyawë waram guto küyjobit am kawën icëmat kay. ²⁰Ikêrêat mujurügrüğ'ukat cuy epeğuyypit cedag guiat e dagwi. Imuypit puje, Deus idaxijo. Iguju gu ipiat'ajojoap kay. Ikêrêat ju'uk cebewi. Ade jïjâ ju'uk cebewi. Gebum cuy epesop iboap kay.

Ibürü ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP—KOAPATUP

¹ Õn Pedro. Jesus Cristo emumuju ðn. Ixe onaë owebe Deus a'õbi kawên idipat muwên ãm soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararag ðn eywebeaptum. Eyipi be gu eyju dopdom. Soat eipi dag eyju jepõgpõgpõg—Ponto eipi dag, Galácia eipi dag tak, Capadócía eipi dag tak, Ásia eipi dag tak, Bitínia eipi dag tak. ² Deus wuyebayat. Ixe juk eynaë soat tag eyisu eydop am.

— Teyüku webekitkiyüm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'õ kay küyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'õ kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiõgbuk ixeyü gusun soat tag, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka dag cepõgpõg'ibiyü — i ðn e'em Deus pe. — Ixeyü aguyumbabibin cuy eguy — i ðn e'em cebe.

³ — Ën soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

Ixe Deus waram guto Jesus Cristo o'gutait ce'üap tomukadi. Ixe ja'õbacaap o'guõm wuywebe wuyaguyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cîcã wuykay buye. Imëneju soat em ixe xe wuyetai acesop iap wiwim cîcã wuyju, Deus ja'õ dag e'em soat em puye. ⁴ Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iüm ãm. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuüm pit cekêrën pa'ore ma. Iokog gu ma dak. Ierep gu dak. Iboap ma acejat. Imëneju iboap cuy ajowiwî jîjã. ⁵ Eywebe iümap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em ag eykay. Ixe dak ja'õbacaap muõmõm eywebe. Guyjom Deus apën ixe wuydaxijojom soat em jexe wuydop am iap gubapuk soat ipi juayü be. Iboap wiwim cîcã eyju.

⁶ Iboap kay juy gebum epesop eycockok am. Imënpit ijodi bima darem ma eyguycüg epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat tagwi xipat'ümat jebapukpug eywebe. ⁷ Ouro kay jîjã wuyju. Wuyetabut cîcã Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxixim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat gu ouro ma iam. Ouro buyxijojop puxim Deus ipiatpi'ajojan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'üm put wuywebe. Eybu'u'üm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'gu eyju, eyetabucap imu'üm pa'ore je'e. Eybu'u'üm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imën je'e eywebe Jesus Cristo muajëm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'õbuyxi epesop. ⁸ Ixe Jesus Cristo juk adi epejojjo gu. Inaka ixe ikukpin cîcã eyxe. Gasü dak ixe joom gu eyju. Inaka eyetabut cîcã cekay. Imëneju eycockok cîcã ma. Kabi beacat cockokap co'i eyju dak eycockok. Eycockokap imuwên pa'ore eywebe yobog cîcã eycockokap puye. ⁹ Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imënpuye Deus cuk eydaxijo. Gasü eycockok cîcã eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyü bit püg em tak je'pere gu ma.

¹⁰ Gebum cîcã osodop ip Deus ekawên muwënuwën'ukayü apën Deus ipi juacat idaxijo iap kay—kuyjeayü. Itaybit pin cîcã osodop ip iboam.

— Apën xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayü idaxijo — i'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹ Cristo biõgbuk osunuy cebe ip—jewemuwënuwën ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaë juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'õbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip. Iboap ekawên co buje:

— Abu muwënuwën xe'e Cristo biõgbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puğün xe'e imëgãp je'hapuk? — io'e ip jewebe ma.

¹² — Eyetabëg pima gu ipiat supi'ajojo ip wemunaë be—guyjom acã — i juk adi o'e Deus jekawên muwënuwën'ukayü be.

Imën jekpot o'guwën cebe ip. Kuyjeayü iboap ekawên muwënuwën'uk ip osodop Deus ekawên muwënuwën'ukayü. Gasü dak kawên idipat muwënuwën'ukayü iboap ekawên ma juk adi o'guwënuwën eywebe Ibiõgbuk xipacat a'õbi—kabi kadiwi Deus o'gudot'iat a'õbi. Kabi beacayü dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawên—Deus ekawên tojtjot'ukayü.

¹³ Imëneju eyaguykerem cuy epesop. Deus xipat cîcãat je'güm eywebe waram Jesus Cristo ajëm puje. Yajëmap wiwim cîcã juy epesop. Wara'at kay gu juy gebum epesop—ixë kay acã.

¹⁴ Küyjobin cuy epesop Deus a'õ kay. Deus e'eam eyetaybit'üm pima, juk adi ikêrëat muğëgëm acã epesop. Imën gu juy epeku gasü bit. ¹⁵ Deus ikêrëat kug gu. Soat tag iisu. Ixe juk eynaë soat tag eyisuan jebuximayüm. Imënpuye juy eyaguyisum epeku. Eyekawënkêrëm gu dak cuy epesop. ¹⁶ Imën e'em Deus ekawëntup:

Õn ma ikêrëat ojukuk gu—püg em tak ka'üma ma, i. Imënpuye eyju dak ikêrëat epejukuk gu, i.

¹⁷ — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawēnwēn pima. Ixe Deus pūg tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apēn ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xipacat je'gūm cedağ ma jekuku'ukayū be cedağ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajojoat ikērēat mujurūgrūg'ukat pe bit ikērēat mujurūgrūgapteim. Imēneju ibuyxim cuy ixē epejukuk ijodi bima. ¹⁸ Kuy bima warēmtağ ma juk adi epekukuku eydobuyū'ūm'ūm ekukuap puxim. Ikērēat mujurūgrūg cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxiyoaptei o'teida waram warēmtağ ma eyekuap puxim. Ourom gu o'teida, pratam gu dak. Ouro ikoro gu. Prata dak ikoro gu. Soat em gu teibog ip. ¹⁹ Wuydaxiyoaptei bit teibog cīcā osodop. Wuydaxiyoaptei Cristo e'ūap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayū ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikērēat ukapteim. Idip cīcāat aokaka'uk osodop ip. Iwātaxipi'ūmat acā yaokaka'uk ip osodop. Ikērēat kuğ'ūmat acā. Imēnpuxim Cristo dak oe'ū, ikērēat kuğ gu ma'gu. ²⁰ Ipi muğē awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayū daxiyojo'ukan. Kuyje gu bit ixē o'ğudot ijodi—ğaxīsūn ma. Iba puğ ma ixē o'ğudot ijodi eydaxiyo am. ²¹ Deus ixē o'ğutait ce'ūap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'ōbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imēneju eyetabut cīcā Deus kay. Ixe jojoap wiwim cīcā eyju.

²² Kawēn icēmat kay juk adi epesop kūyjobin. Imēnpuye soat tağ eyisu Deus xe—ikērēat kuğ gu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cīcā eyxe—itabucayū. Jewexe gu juy xipan epewekuk—icēmān. ²³ Koap cuk akap wuyebay wuy mujurūg puje. Wuyebay bit je'ū'ūm ijodiat. Wuyju dak je'ū'ūm ma. Imēn ma koap wuykapap. Gasū bit waram akap Deus ebekitkiyūm. Deus pit je'ū'ūm gu. Wuyju bit guto waram kapkam Deus ebekitkiyūm ixē ekawēn kay wuyetabun pima. Ixe ekawēn itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawēn pit i'ūm gu. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ipi juacayū warēmtaksuğtit puxim, i. Ibun gu titip, i. Warēmtaksuğtit dao ma jedite'ū'ūm, i. Dao ma jeditedudum tak e'em, i. ²⁵ Deus ekawēn pit i'ūmgu—soat em dopdom, i. Ixe ekawēn cuk adi epeya'ijojo kawēn idipat co buje.

2

¹ Ikērēat muğēğēap cuy epewepere. Napa gu dak cuy epe'e. Jewexe gu dak cuy epekuku warara'acat muğuykukuap ojuy. Eyetabutkarey gu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy gu dak cuy epesop. Wuyetabut'ūm pima iboap kuğ ma juk adi ajeku—ikērēat kuğ. Gasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuğ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixē ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap puxim. Ka'ūmgu xipat'ūmap opop ixē ekawēn tağ pit. Apēn wuyxi kūmti wuy muypapanap puxim ixē ekawēn wuy mususun soat tağ. Ixe ekawēn kay juy epesop biğ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxiyo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim gu ma ixē bit soat em itait. Itabut'ūmayū itakoma ixē kay. Xipat gu cexe ip. Deus xe bit ixē soat podi ma xipat. Deus cuk ixē o'taē soat ipi juacayū daxiyo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apēn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetai. Deus eju kawēnwēn'ap'a ma wita'a muğēğē. Cekay itabucayū bit ixē nūynūyap wita'a muğēğē buxim, ixē biōgbuk omuy wuywebe buye. Eyju paīyū. Soat tağ eyisu ikērēat kuğ gu buye. Paīyū buxim eyju dak kapikpiğ Deus peam, ixē biōgbuk a'ōbacaap kuğ. Ixeyū emumuūmap puxim eyemumuūmap tak Deus mucokcoğ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe juk otaē uk'a muymuy'ukayū wita'a naēap puxim—yadeiboğ cīcāat'a naēap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naēap puxim, i. Ixe oğuju Siāo ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iğuycūğ gu jeedop ip jeta bucap kuğ ixē kay itabucayū—icokcoğ ma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

⁷ Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ūmayū bit ka'ūma. Jesus yadeiboğ cīcāat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ūmayū xe bit, ka'ūma. Cekay gu ip. Imēn e'em Deus ekawēntup: Uk'a muymuy'ukayū ibo'a kay gu osodop ip—wita'a kay gu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸ Wara'atup e'em imēn—Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayū, i. Ibo'a bit ixeyū gu'yat—itabut'ūmayū gu'yat, i. Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayū itabut gu ma'gu cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ūmayū ibu'u kūyjobit am Deus a'ō kay. Deus imēn ibikuy osunuy kūyjobit'ūmayū beam.

⁹ Eyju bit Deus emunaēyū apēn kuyje ixē pūğ tiwatwat o'taē iap puxim. Paīyū eyju—soat kukukat pe kapikpiğ'ukayū. Soat tağ eyisu. Deus ebekitkiyū eyju. Ixe juk eynaē, eywebe “Deus idip cīcāat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ūmgu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixe juk eynaē eywebe kabioğ tağ eyekuap epere am kabia dağ eyeku am, idip cīcāat tağ eyeku am.

¹⁰ Kuy bima Deus ebekitkin ñu epesop. Gasũ bit ixe ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Gasũ bit Deus xipan eykuğ.

¹¹ Okitpitpiyũ, ðn jeyawẽ, eykukpin oxo buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jika be'ũmayũ buxim. Ibun ñu ijodi epesop—darem ma. Nopağõğõm pima, ağ'ũm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imẽnpuxim wuyju dak wuyaguybin ma jekukum pima kuka ikẽrẽat muğẽğẽ'ukan ace.

Ikẽrẽat cuy agugẽ ñu i'e'em ðn pit.

¹² Eymuymuy ojuy jĩã ip itabut'ũmayũ.

— Itabucayũ ikẽrẽat mujurũgrũğ — i napa ma e'em ip.

Ixyũ etabutpe bit cuy cedağ epẽkuku. Cedağ ma eyekupaap co buje: — Eyju cedağ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayũ. — Soat podi ma ãn xipat — i dak je'e ip Deus pe ixe ajẽmap kabia be.

¹³ Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kũyjobin cuy epesop ijodiacaat kukukayũ a'õ kay itabut'ũmayũ be Jesus muymuyap puxim. Kũyjobin cuy epesop Cẽsar a'õ kay. Ixe Cẽsar soat kaka wat kukukayũ kukat. ¹⁴ Kũyjobin cuy epesop iecuğap a'õ kay dak. Deus a'õbi Cẽsar juk ixyũ o'jomuy eykukan. Cẽsar a'õbi ipiatpi'ajojoan ip ikẽrẽat mujurũgrũğ'ukayũ be. Xipacat mujurũgrũğ'ukayũ be bit — Xipat cĩcã eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵ Eymuymuy ojuy ip kawẽn icẽmãn itaybit'ũmayũ. Eyju xipacat mujurũgrũğ pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imẽneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurũğ ãm. ¹⁶ Kariwa jebekitkit mujẽmjẽm jẽtabixewi yukpiwatpin ma jekupinap tağ jeku am. Wuyju dak ixyũ buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. "Ocekpiwatpin ma oceku but" i'ũmgu juy epe'e ikẽrẽat muğẽap ojuy. Eyukpiwatpi ñu juy epeku—Deus ukpiwatpi acã. ¹⁷ Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Iukpin cuy itabucayũ epejukuk—eykitpitpiyũ. Icẽmãn cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxin cuy epejukuk soat kaka wat kukayũ kukat.

¹⁸ Kapikpiğ eyekariwa beam pima, kũyjobin cuy epesop ya'õ kay. Soat em cuy kũyjobin epesop eyekariwa a'õ kay—ixeyũ xipan eykuğ pima, warẽmtağ eykuğ pima dak—ya'õdidim eykuğ pima, ya'õpuruğ pima dak. ¹⁹ Warara'acayũ te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap tağ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imẽn Deus cekay iam. Ipiat kuğ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ğũm eywebe. ²⁰ Ikẽrẽat muğẽğẽapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğũm ñu Deus eywebe, eyetaxim ma'gu ipiatpi'ajojom. Xipacat muğẽğẽapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğũm Deus eywebe, eyetaxi ma'gu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaẽ ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboğ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikẽrẽat kuğ ñu ma'gu. Deus cuk eynaẽ ixe ekukuap puxim eyeku ma. ²² Ixe Cristo ikẽrẽat o'jukuk ñu—puğ em tak ka'ũma. Napapa'uk ñu dak osunuy. ²³ Warara'acayũ be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ñu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajoat eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ũmgu o'e jekay itakomaayũ be. — Deus soat em ağ okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — i o'e jewebe ma.

Te'em pit ideida ñu—cũğ ma. ²⁴ Cristo apẽn cuk adi ikẽrẽat agugẽğẽ iap o'guymũğ jewekay korosa be bima. Oe'ũ ikẽrẽat uk am wuywebewi. Oe'ũ ja'õbacaap ãm ãm wuywebe ikẽrẽat muğẽap puxim. Oe'ũ wuywebe cũğ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuyumu'ada tapoa kũybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imẽnpuye waram ñuto wuyetait ace'e wuye'ũap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaoiat puxim. Gasũ bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju eyeku am—eykay ağat kay juk eydujupit.

3

¹ Itoptepayũ awẽm ðn gasũ. Tũ'ũ'ũyũ, kũyjobin cuy epesop eyitopyũ a'õ kay. Ibu'un mabuk ip kũyjobit am Deus ekawẽn kay—kawẽn icẽmat kay. Eyju cedağ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ñu ma'gu cebe ip. Eyju cũğ ma jekukum pima, eyitopyũ je'e jewebe ma:

² — Otayxi warẽmtağ ñu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cũğ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imẽnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³ Jewemudimudim ñu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ñu dak cuy epeyawamusẽm soat pe eyjo am. Ouro muğẽğẽbu kuğ ñu dak cuy epeku ibusopsepatpu kuğ ñu dak, teiboğat kuğ ñu dak eyesay kuğ soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'ũm, ouro muğẽğẽbu dak. Soat em ñu ikoro ip. Kacũğtağ eydipap ma yoboğ ñu Deus xe. Eyekawẽntip pit yoboğ cexe. Kacũğtağ ñu bit cuy epeyewemudim—badi acã. Eya'õ'ũm'ũm pima bit eydip cĩcã epesop Deus xe, eykukput pima dak. ⁵ Imẽn ma oekuku ip kuyjeayũ aoyũ—Deus kay itabucayũ—Deus xewi xipacat wiwi'ukayũ. Xipat osodop Deus xe, jektopyũ a'õ kay kũyjobit ip puye. ⁶ Imẽn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'õ kay juk adi kũyjobit osunuy—Abraão a'õ kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurügrüg pima, Sara iyü buxim epesop eyparara'üm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyäw awēm òn gasü. Tapupuyü, gebum cuy epesop eybuxim gu eytayxiyü ibaca gu iap kay. Imēnpuyē ibuyxim cuy ixeyü epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixē eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap tag jekukum pima. Imēnpuyē ibuyxim cuy ixeyü epejukuk eybu' uap puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸ Amām òn eyawēm gasü. Püg tag ma juy epeyewaguy. Jewaguyccocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekukpin tak cuy epesop eyeweweju. Yobogan pin gu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje:

— Xipat cīcāat oğüm eywebe — i juk o'e eywebe.
Imēnpuyē wara'acat ikērēm eykuğ pima, ikērēm gu eyju bit epejukuk, xipan acā. Eymuy-muy bima dak, eyju bit epejomuymuy gu—xipan acā ixē epeğuwēnuwēn. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycockok pin pima, ikērēm gu juy acekawēn; napa gu dak ace, i.
¹¹ Ikērēat mujurügrügap tak cuy acepere, i. Xipacat acā juy ağıjurüğ, i. Acewa'òdawut gu juy, i. Kaba'üm cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em ağ cūgayü kay xipan ikuk am ip, i. Jeweju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurügrüğ'ukayü kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³ Eyju xipacat mujurüğ pin pima, abu kuka ipiat o'supi'ajoat eywebe? ¹⁴ Itabut'ümayü ma ipiat supi'ajoat eywebe cūğ ma'gu jekukum eyju. Deus pit gaxin ma xipat cīcāat je'ğüm eywebe. Imēnpuyē eycockok cuy epesop. Eypararam gu juy epesop soat puxim. Epeyekuy gu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayü buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apēnpuyē dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisüsün gu juy epesop imuwēğām cebe ip. ¹⁶ Eya'òpurug gu bit cuy ixeyü epeğuküyo iboam—eya'òdidin ma. Ibuyxim ma epeğuküyo ip. Apēn cūğ ma eyxe iap tag cuy epeku eymuymuy ojuyayü mustisün ām. “Cristo ebekitkit tak ikērēat mujurügrüğ” i'e ojuy ip napa ma. Cūğ ma eyju jekukum pima bit, ibisüsün je'e ip eymuymuy ām. ¹⁷ Warara'acayü ipiatpi'ajoan wuywebe bima, xipacat mujurügrüğ ma'gu wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puyē. Ikērēat mujurügrüğapteim ipiatpi'ajoan ip wuywebe bima bit, xipat gu je'e wuywebe. ¹⁸ Gebum cuy epesop apēn Cristo oe'ü iap kay. Ixe ma oe'ü soat peam wuywebeam. Oe'ü ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Püg em ma oe'ü. Waram pit je'ü gu. Xipacat oe'ü xipat'ümayü beam. Oe'ü wuydujowat am Deus kay. Itakomaayü ixē'üm o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram guto ibiöğbuk oòm cebe imutait am ce'üap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹ Jebiöğbuk òm puje, o'kop ipiat'ajoap kay. Kawēn idipat o'ğuwēn ipiatpi'ajoayü be—ibiöğbuk taomünmünayü be. ²⁰ Deus a'ò kay küyjobit'üm osodop ip Noé kobexixi mugēğēm pima. Deus ipi juayü muy'ü pin gu osunuy. Yukpiceğēm ikuğ ip osunuy. Küyjobin i'ep wiwim osunuy. Tübye ip jeküyjobin iān o'e. Imēnpit ade gu küyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oòm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakòmap puxim. Oòm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa dağ. ²¹ Jemubatisasanan pima wuyju gebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuyjubatisasanan wuyju wuyewewuy am gu. Wuyju jemubatisasanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cūğ ma òn Deus xe gasü bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap tag oceku gasü bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima.

Deus wuydaxijojom wuyjubatisasanan pima, ixē waram Jesus Cristo o'ğutait puyē. ²² Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Gasü omuy Deus xe ibaati kadi. Soat ip küyjobit gasü bit ixē Jesus Cristo a'ò kay—Deus ekawēn tojtot'ukayü, kabi beayü dak ya'òbuxiyayü, Deus a'òbacaap kukayü dak.

4

¹ Gebum cuy epesop apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay. Ixe'üm oe'ü wuywe-beam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ümğü juk ixē bit o'e.

Imēnpuyē eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ümğü juy epe'e. Apēn ixē juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay gebum pima, wuybu'u acesop ikērēat kuk am. ² Ijodi eyju bima eybikuyap tag cuk adi epekuku ikērēat mugēğēm. Deus bikuyap tag acā juy epeku gasü bit. ³ Kuy bima itabut'ümayü buxim cuk adi epekuku. Ikērēat acā juk adi epeğugēğē. Aoyü kaykay jījā juk adi epesop. Eyewemucokkok am acā juk adi epekuku. Eyetabikuku jījā dak cuk adi epesop ikērēat kay. Eya'okērē dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadai acā dak cuk adi epesop. Jeweka'op puyxijojom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi

epejukuk jewexe deusayū. Iboap ikērē jījā Deus xe. ⁴ Gasū bit itabut'ūmayū xe eywaru jījā, eybu'u ikērēat mujurūg ām ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikērēm jeku am. Eybu'u yadaodaoat puxim jeku am ceweju ip. Imēnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵ Ixeyū bit apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap gūwēn Deus pe. Deus ideida soat ekukuaptei. Xipacat je'gūm cedağ jekuku'ukayū be. Ipiat pit supi'ajoat warēmtağ jekuku'ukayū be. Imēn ideida cebe ip. Itabēgayū be ideida, ce'ū'ūayū be dak. ⁶ Kuyjeayū'ūm'ūm oe'ū'ū. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyū be apēn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawēn idipat cuk adi o'gūwēn cebe ip itabēğ ip pima. O'gūwēn ixeyū be jebuxim waram gūto itait top am ip Deus xe ce'ūap tomukadi.

⁷ Soat gaxīn ma i'ūm. Imēnpuye jewawēwēm cuy epesop. Xetpin gū juy epesop soat em kawēn ām Deus eju. ⁸ Eykukpin cīcā juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuğ iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykukpin jewewekuğ pima, gēbum gū acesop apēn wuybure juk adi ikērēat o'gūjurūg iap kay. ⁹ Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajēm puje. Māmāmām gū juy ip epejukuk. ¹⁰ Deus xipacat ūmūm wuywebe iwaruat ūmūm. Soat wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um gū juy ajop gasū bit ikuk am. Iboap kuğ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukūyjojom pima, Deus ekawēn cuy aḡuwēn cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imēn wuyju Deus xewiat kuğ pima:

— Ka'ūmḡu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat wuyjojoayū. — Jesus Cristo xipat cīcā, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ēn soat podi ma dipap kuğ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imēn.

¹² Oburereyū, oxe ikukpinayū, ipiatpi'ajojom cīcā eyetabucap puyxijo am pima, eyaḡuybabi'ūm gū juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom gū! — i'ūmḡu juy epe'e eyewewebe.

¹³ Gasū eyju Cristo aḡuywaḡōm ipiat kuğ. Guyjom pit ixē jedipap gūbapuk. Imubapuk puje eyju dak ixē dipap kuğ epesop. Eycokcokap yobaḡ cīcā je'e gēbuje. ¹⁴ Itabut'ūmayū eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy eycokcoḡ epesop. Ixeyū eymuymuy bima, gēbum cuy epesop Deus biōḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay gēbum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka gū. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um gū. Wuyeipi kukat epeya'ōmutorok gū dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērērēn gū dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedağ mā kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acā ipiatpi'ajojom pima bit, eysūsūn gū juy epesop.

— Bay, ocecokcok cīcā Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ḡu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Gaxīn ma Deus ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'gūm cedağ ma oekuku'iaiyū be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be warēm tağ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be. ¹⁸ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Iba'ore xipacat mujurūḡrūḡ'ukat taxijo am, i. Ja'ō kay'ūmat pit Deus idaxijo gū, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat idaxijo gū, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap tağ ipiatpi'ajojom pima, ixē juy wuykuk. Wuyetabun cīcā juy ajop cekay—wuymuḡēat kay. Xipacat mujurūḡrūḡ cuy ajeku. Ixē soat em ja'ō daḡ e'em wuywebeam. Ixē soat em xipan wuykuḡ.

5

¹ Aypapayū, jeyawē ōn gasū, eyju itabucayū kukukayū buye. Eybuxim ōn tak itabucayū kukukat. Apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwēnuwēn ōn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojajo. Guyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap gūbapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, ōn tak ixē jo'i oce odip. ² Deus cuk eynaē jebekitkit kukukayūm. Imēnpuye xipan cuy ixeyū epejukuk ovelhā kukuk'ukat puxim. Eybu'up tomuju gū juy ixeyū epejukuk—eybikuyap tomuju acā juy epejukuk ip. Deus bikuyap tağ cuy ixeyū epejukuk. Dinheiro buap ojuy gū ixeyū epejukuk—ixeyū buywat am acā. ³ Imuohom cīcā gū juy ixeyū epejukuk. Cūḡ ma juy epeku ixeyū dak eyekuap puxim ceku am. ⁴ Cristo wuykukukat yobaḡat ovelhayū kukuk'ukayū kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē aḡuywaḡōm epesop soat kukukayūm. Imēn ma cūḡ ma

eyekukuaptei epejat apēn ijodiayū kukukayū ouro muḡēḡēbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuḡ epesop idip cīcāat kuḡ.

⁵Yaypan'isuayū, ōn jeyawē ḡasū. Kūyjobin cuy epesop aypapuayū a'ō kay. Yoboḡan pin ḡu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus itakoma yoboḡan pinayū kay, i. Yoboḡan pin'ūmayū buywatwan pit soat em, i.

⁶Imēnpuye yoboḡan pin ḡu juy epesop. Deus soat podi ma ya'ōbaca. Eyju yoboḡan pin'ūm pima, Deus jeymuwexat ya'ōbuyxiayūm. Ixe ibikuy bima, ixe jeymuy ya'ōbuyxiayūm—yoboḡayūm. ⁷Soat kay eyaḡuybabi'ūm pima:

— Bay, waḡuymubabin cuy ece waḡuybabi'ūm cīcā buye — i juy epe'e Deus pe. Imēn cuy epe'e cebe, ixe soat em xipan wuykuḡ puye.

⁸Eyaḡuysan cuy epeku. Apēn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ūm ojuy. Imēnpuye aḡ cuy epesop ixe be ey-mubu'unap puxim Jesus kay. ⁹Eya'ōpicūḡcūḡ ḡu juy Satanás a'ō kay—ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ō kay.

— Ap! A'ō kay ḡu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'um ḡu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyū dak ipiatpi'ajojom—soat ka watwat—itabucayū. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaē jejo'ian eydip am, Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat taḡ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'ōmucanucan. Apēn ixe soat podi ma jedipap kuḡ iap ebapuk puje ixe jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ūm'ēm ḡu. ¹¹Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka daḡayū jewaḡuycom jeedop ip kūyjobit ixe a'ō kay. Ka'ūma ma kūyjobit'ūmat jeenuy. Imēn cuy jeenuy.

¹²Tup'ade ḡu ōn tupmubarararaḡ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'ō daḡ e'em. Eymucokcoḡ ojuy ōn. Soat em Deus xipan wuykuḡ Napapa'uk ḡu ixe bit. Icēmān acā e'em wuywebe. Imēnpuye ixe ekawēn taḡ cuy epeku.

¹³Oxeayū kato mujujum eywebe—eykitpitpiyū, itabucayū, Deus emunaēyū, Babilōnia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe. ¹⁴Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Ōn kawēnwēn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyaḡuymubabibin — i ōn e'em cebe.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Simão Pedro òn. Jesus buywatwat'ukat òn. Deus emumuju òn. Cartadup mubarararağ òn soat peaptum—Jesus Cristo kay itabucayü beaptum. Jesus Cristo wuydaxijojo'ukat. Deus co'i ma ixè dak cüğ ma e'em. Ixè juk eymutabun ocemutabunap puxim. Ixè kay wuyetabut pima, teiboğ cïcāat wuyju ikuğ iap puxim. ² Eyju küyjobit e'em Deus a'ò kay, wuykukukat Jesus a'ò kay dak.

— Bay, soat em ebekitkit ağuymubabibin cuy eğuy — i òn e'em Deus pe. — Soat em xipan cuy ixeyü ejukuk — i òn e'em cebe.

³ Deus cuk wuynaē jejo'i wuywebe idipat kuk am, jejo'i xipacat muğē ām tak. Ixè dak cuk ja'òbacaap o'ğūōm wuywebe. Imēnpuye soat em ixè a'ò dag wuyeku but ijodi bima. Ya'ò dag jeku am iba'ore ğu wuywebe, wuyetaybit wuynaēan puye.

⁴ — Ojo'i eyju dak epesop xipacat muğēğē'ukayūm — i juk adi o'e Deus wuywebe. — Ojo'i eyju dak epesop eydipap kuğ — i dak cuk adi o'e wuywebe.

Iboap ekawēn kay wuyetabut pima, wuycokcok cïcā acesop teiboğ cïcāat kukat puxim. Xipat cïcāat tak cuk o'ğūm wuywebe. Ixè emumuūm kuğ pima, ikērēat kay ğu ace'e, ixè ekawēn kay wuyetabut pima dak. Itabut'ūmat buxim ğu aceku. Deus kay'ūmat ağuy dağ ğu dak acesop jewağuyğuy—Deus ağuy dağ acā. ⁵ Imēneju eyetabut pima, xipacat tak cuy epeğūğēğē. Xipacat muğēğēm pima, eyetaybin tak cuy epesop Deus e'e am.

⁶ Eyetaybit Deus e'e am pima, jewawēwēm tak cuy epesop eywebe ikērēat muğēap puxim. Jewawēwēm pima, eybu'um ğu dak cuy epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'gu ip eywebe. Eyetabut am eybu'u'um pima, Deus ağuy dağ tak cuy epeyewağuyğuy. ⁷ Deus ağuy dağ jewağuyğuy bima, eykukpin tak cuy eykitpitpiyü epejukuk. Eykukpin eykitpitpiyü kuğ pima, warara'acat tak cuy eykukpin epejukuk. ⁸ Imēn cuy epekuku. Imēn jekukum pima, eyjoayü je'e:

— Teyüku cedağ ma jekukum itabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye — i. — Warēmtağ ğu ip jekukum itabut cekay buye — i je'e ip.

⁹ Iboap ekawēn tağ jekuku'uk'ūmayü bit itabibacoyat puxim. Ita'ūmat puxim tak ip. Yağuyba'um ip Deus cuk ikērēat o'ju'uk ocwebewi iap kay.

¹⁰ Okitpitpiyü, biğ ma juy Deus a'ò dağ epeku. Biğ ma juy ixè bikuyap tağ epeku. Ixè juk wuynaē, wuynomuwā dak imēn ma wuyeku am. Imēn eyeku buje, epeyepere ğu eyetabucap. ¹¹ Ixè bikuyap tağ eyeku buje: — Epesop cuy okay — i je'e wuykukukat Jesus Cristo eywebe.

Wuydaxijojo'ukat imēn je'e eywebe.

— Soat em soat kukukayūm epesop oweju — i dak je'e eywebe. — Xipat oxè eywebe ixeyü kukuk'ukayūm oweju — i dak je'e eywebe.

¹² Kuy juk eyetaybit epesop kawēn icēmān. Eyetabut cïcā iboap ekawēn kay. In-aka soat em iboap ekawēn oğuwēn eywebe eyağuyba'ūmap puxim. Epeyepere ğu juy ixè ekawēn. ¹³ Wetabēğ pima, cüğ ma owebe waram ixè ekawēn muwēn ām eywebe eyağuyba'ūmap puxim. ¹⁴ Wetaybit ğaxin ma oje'ü iam, wuykukukat Jesus Cristo kuy juk ibapug ma omuküyo buye. ¹⁵ Imēnpuye wa'òbu'u ğu soat em ixè ekawēn muwēn ām eywebe eyağuyba'ūmap puxim we'ü buje.

¹⁶ — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi ocece eywebe. — Guyjom ixè ja'òbacaap ğubapuk soat pe ijo am — i juk adi ocece eywebe. Ocekpiwatpi ğu juk adi iboap oceğuwēnuwēn eywebe. Ocetam ixè soat podi ma ya'òbaca iap ocejojojo. ¹⁷ Deus soat podi ma ya'òbuyxiat—wuyebayat. Soat podi ma ixè idip. Imēnpit:

— Ojo'i ma ēn tak soat podi ma a'òbuyxi — i juk adi o'e Deus jekpot pe. — Ojo'i ma ēn tak soat podi ma edip — i juk adi o'e cebe. Imēn e'em pima, ixè xe juk ocesop cekawēn cocom. Kabi kadiwi juk o'jekawēn.

— Ite okpot ikukpinat — i juk adi o'e ocewebe. — Ocokcok cïcā cekay — i juk adi o'e.

¹⁸ Ocejü ma kabi kadiwiat oceya'jojo wuykukukat Jesus xe bima, co'a jeje bima, Jesus ebapukap'a jeje bima.

¹⁹ Kuy juk ocetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayü'um'um ekawēn kay. Kabi kadiwiat a'jojo buje bit, biğ ma juk ocetabut ocesop. Gebum cuy epesop ixeyü'um'um ekawēn kay. Ixeyü'um'um ekawēn lâmpada buxim—kabiok peat puxim. Kabiam pima kabiada jedae-bapukpuğ. Igoda buxim Jesus Cristo jajēm waram. Ixè ajēmap wiwim pima, ğebum cuy epesop cekawēn muwēnuwēn'ukayü'um'um ekawēn kay. ²⁰ Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayü jekpiwatpi ğu apēn guyjom je'apuk wuywebe iap o'ğuwēnuwēn—püğ em tak ka'ūma. Wuywebe dak wuyukpiwatpi ğu iboap ekawēn muwēn put. Gebum cuy epesop iboap kay.

²¹ Jekpiwatpi ġu juk adi apēn ġeyjom je' bapuk wuywebe iap o' ġuwēnuwēn ip. Deuſ biðġbuk a'ōbi ma o' ġuwēnuwēn ip—Xipat cīcāat a'ōbi.

2

¹ Kuyje Judeuyū parakpe osodop ip jewexe Deuſ ekawēn muwēnuwēn' ukayū. Imēnpuxim ġasū dak warēmtaġ ma eymutaybitbin' ukayū jajēm eykay. Napa ma jeymutaybin ip. Xipat' ūmān ip jeymutaybin. Ja' ūjojo' ukayū ġubu' un ip Jeſuſ kay itabut am. Wuykukukat kuy ikērēat o' ju' uk cebewi ip. Inaka ibu' u je' e ip Deuſ pe ikērēat' uk an jewebewi. Imēnpuye Deuſ dao ma ixeyū ġuju ipiatpi' ajojoap kay. Soat em jeedop ip ipiat' ajojom. ² Adeayū bit ixeyū buxim jekpiwatpi ma jekuku ip ikērēat muġēġēm. Ixeyū ekukuap bima juk adi oekuku' acayū dak napa ma je' e: — Jeſuſ e icēmat e ġu — i. — Jeſuſ ebekitkit tak ikērēat muġēġēm itabut' ūmat co' i — i dak je' e ip napa ma. ³ Jaġuybi ma ip jekawēn eyweju warēmtaġ ma eymutaybin am, eyedinheiro kay jetabikuap tomuju ma. Napa ma je' e ip eywebe.

— Ikērēat kuġ ip oxe — i juk adi o' e Deuſ kuyje ma ixeyū muwēnuwēn. Deuſ itanomudipdip ġu cekay ip. Aġ ma. Soat cocom. Ixeyū ġuju ipiat' ajojoap pe.

⁴ Jekawēn tojtot' ukayū be ikērēat muġē buje, Deuſ ibu' u ġu osunuy ipiatpi' ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ġu o' e cekay ip. Ipiat' ajojoap kay ip o' ġuju. Iboce ma ip taomūnmūn correntebum kabiokbog pe. ġuyjom Deuſ soat ideida apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je' ġūm cedaġ oekuku' iayū be. Ipiat' supi' ajoat warēmtaġ oekuku' iayū be bit. Teidadaap kabia wiwim ip. ⁵ Kuyjeayū be ikērēat muġē buje dak, ibu' u ġu osunuy ipiatpi' ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ġu o' e cekay ip. Muba' atxiri o' ġuajēm ikērēat mujurūġ' ukayū mua pam. Noé acā o' taxijo yakōmap puxim. Ixe Noé xipat' ūmayū mukūyjojom oekukuku muba' at ajēm awap.

— Ikērēat mujurūġ' uġap cuy epeyepere Deuſ pe ey mucūġ ām — i' e' em oekukuku. Ixe badipyū dak o' taxijo. ⁷ beayū o' taxijo.

⁶ — Eyju ikērēat kuġ oxe — i juk adi o' e Deuſ. Sodoma ka watwat pe, Gomorra ka watwat pe dak.

Daxam ip o' ġuap. O' ġuap ip ikērēat mujurūġ' ukayū mutaybit am eyju dak ðn jeymuap ma iam. ⁷ Ló bit o' tujujēm Sodoma ka bewi ce' ūap puxim. Ixe Ló cūġ ma osunuy Deuſ xe. Yaġuybabi' ūm osunuy Sodoma ka watwat ikērēat muġēġēap cocom puye, ibo ka watwat ikērēat kay acā ġebumap cocom puye dak. ⁸ Ixe Ló xipat' osunuy. Soat kabia yukpicēġ osunuy jeka watwat ikērēat muġēġēap cocom puye, cekawēnkērēap cocom puye dak. ⁹ Wuykukukat itaybit cīcā ja' ðkayayū daxijo am ipiatpi' ajoap puxim. Ja' ð kay' ūm cīcāyū be bit ipiat' supi' ajoat. Ixe yaġuyba' ūm ġu ixeyū muju am ipiat' ajojoap kay warēmtaġ ma oekuku ip iap teidadaap kabia be. ¹⁰ Warara' acat podi ma ipiat' supi' ajoat jekpiwatpi ikērēat muġēġē' ukayū be—ja' ð kay' ūmayū be dak.

Ixeyū warēmtaġ ma wuymutaybitbin' ukayū isūsūn ġu ikērēat mujurūġ' ām. Jewexe ip ya' ðbuyxi. Ibuyxin ġu ip Deuſ ekawēn tojtot' ukayū kuġ. Imuymuy acā ip. ¹¹ Warēmtaġ wuymutaybitbin' ukayū bodi ma ya' ðbaca Deuſ ekawēn tojtot' ukayū. Ixeyū bodi ma ya' ðbuyxi dak ip. Inaka warēmtaġ wuymutaybitbin' ukayū muymuy ġu ip Deuſ etabutpe.

— Teyūku xipat' ġu ocexe — i' ūmġu e' em ip Deuſ pe. — Deuſ cuy ipiat' supi' ajoat cebe ip — i bit e' em ip.

¹² Puca kake yaokaam acā—wuyxan acā. Ixeyū warēmtaġ ma wuymutaybitbin' ukayū puca buxim jekpiwan ma jekukum. Itaekat puxim ip jekukum. Jetaybit' ūmap waywayway ip. Puca aokaap puxim Deuſ ixeyū ġu' ūm. ¹³ Apēn cuk adi ipiat' o' supi' ajoat ip warara' acat pe iaptei ideida ip. Ipiat' ajojo am ip ideida. Deuſ ipiat' supi' ajoat cebe ip. Ikērēat muġēġēm ip kabiabun soat etabun. Jemucokcok am ip ikērēat muġēġēm soat em. Isūsūn ġu ip ikērēat mujurūġ' ām soat tabutpe. Iokokat puxim ip ikērēat mujurūġ' xi ip puye. Eyju Jeſuſ oe' ū wuywebeam iap kay wuyēġebup' a o' om pīma, te' e ma ip jekōnkōn eyweju, ikērēat muġēġē ip jemucokcok am puye. Icockok cīcā ip warara' acat muġuyuku am oceju xipat' iam. ¹⁴ Ayacat co' isum ip itabiku cekay. Taobireren' ūma ip xipat' ūmap muġēġēm. Itabutbūcayū muġuykukukum ip. Dinheiro buap kay acā ip ġebum.

— Ipiat' osupi' ajoat eywebe — i juk adi o' e Deuſ ixeyū be.

Cemunēm ām je' e ip iba' ore ipiat' ajoap puxim. ¹⁵ Kawēn cūġat kay ip oibu' un cūġat e daġwi itabidaop puxim. Balaão ekukuap puxim ip jekukum—Beor ipot ekukuap puxim. Ixe Balaão dinheiro bu ojuy oekukuku xipat' ūmap muġēġēapteim. ¹⁶ Deuſ pit jumento o' ġuydeat Balaão mukorēm ām, kūyjobit' ūm puye.

— Kūyjobin cuy eġuy Deuſ a' ð kay — i juk o' e jumento jekukat pe.

Jekukat a' ðm o' jekawēn Deuſ a' ðbi. Imēn Deuſ jumento be Balaão o' ġukorēmat. Jekawēn muwēnuwēn' ukat o' ġukorēmat ikērēat kay imubu' unap ojuy.

¹⁷ Idi' a ti' ūmat puxim warēmtaġ wuymutaybitbin' ukayū. Kabikerereat puxim tak ip—kabido ixikxiġiat puxim. Te' e ma idibi wiwim iap puxim te' e ma dak eyju ixeyū bi bewi

icēmat cēmēmap wiwim. Deus kabiok cīcāatka o'sukanaē tibira jījāat puxim cebeam ip soat em top am ip. ¹⁸ Cedaḡ ḡu ip kawēnwēn eyweju, yobogan pin ip puye, yakpidapi ip e'em puye dak.

— Xipat ma wuyju Deus xe ikērēat muḡēḡēm wuy mucokcok am maḡu wuyju, aoyū kaykay maḡu wuyju — i napa ma e'em ip eywebe. Imēn ikērēat muḡēḡē'ukayū xewi pu'un ojuyacayū muḡuykukukum ip waram ḡuto warēmtaḡ ceku am.

¹⁹ — Warēmtaḡ ma juy ajeku—wuyekupinap taḡ. Deus wuydaxijo ma — i napa ma ip e'em.

Iba'ore cebe ip cedaḡ ma jeku am. Xipacat kay bima, xipacat acā juy aceḡuḡē. Xipat'umat kay bima bit, xipat'umat acā aceḡuḡē. Iba'ore cebe ip cūḡ ma jeku am xipat'umat kay buye. ²⁰ Pūḡpūḡpūḡ ikērēat muḡēḡēap epereperem o'e. Xipacat mu'um ojuyayū ekukuap epereperem ip o'e wuykukukat a'ō kay kūyjobit am—wuydaxijojō'ukat Jesus Cristo a'ō kay. Itabut ip o'e cekay. Imēnpit waram ḡuto oibu'un ya'ō kay. Imēnpuye waram ḡuto ikērēat muḡēḡēm ip o'e. Waram ḡuto itabut'umat ekukuap puxim ip jekukum o'e. Tadaybot ip osodop kuy bima jetabut awap. Waram ḡuto ikērēat mujurūḡ puje bit, ibodi ma ip tadaybotbot o'e. ²¹ Kawēn cūḡan itaybit'um pima, Deus yopit ma kuka juk ipiat o'supī'ajoat cebe ip ce'ū buje, itaybit'um puye. Imēnpit itaybit ip osodop kawēn cūḡan, kuy ip o'ya'ījojo buye. Darem ma ixe ekawēn taḡ oekuku ip—Deus ekawēn taḡ. Ibo ekawēn ikērē ḡu—soat taḡ xipat. Inaka waram ip oibu'un. Deus yoboḡ ma ipiat supī'ajoat cebe ip ce'ū buje, cūḡat a'ō kay ip oibu'un puye. ²² Imēn wuyju e'em:

— Cedadat puje akurice waram jedat o'om — i. — Idibi be dajebaro akōm epere buje, jepitpin kaerep kay waram jewemukotekteḡ kaerep pe — i. Icēmat a'ō kay oibu'un'iaiyū ixeyū buxim.

3

¹ Oburereyū ikukpinayū, ijudup xepxepatup cartadup wemudupmubararaktup eywebeaptup. Ijoptupyū otupmubararak eywebe xipacat kay acā ḡebum am. Kuy otupmubararak eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim waram Jesus Cristo jajēm iap kay. ² Kuyje ma juk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um ixe waram jajēm iap o'ḡukūyjojo—soat taḡ iisuayū'um'um. Gebum cuy epesop ixeyū'um'um ekawēn kay. Gasū dak wuykukukat warara'acayū o'ḡudot jekawēn muwēn ām eywebe. Wuydaxijojō'ukat o'ḡudot ip. Gebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay dak. ³ Āmap kabia bima ikērēat muḡēḡēxiayū jajēm eykay jemucokcok am ikērēat muḡēḡē'ukayū. Iboam cuy ōn eymukūyjojom. Cristo waram jajēm iap ip jowayway.

⁴ — “Waram ḡuto oajēm eykay,” i te'e ma Cristo juk adi o'e eywebe — i napa ma ip je'e eywebe. — Pu iḡuje? — i je'e ip. — Wuyebayū'um'um pit kuy oe'ū'ū. Inaka oajēm ḡu buk — i je'e ip iwayway am. — Gasū soat ibit ma apēn ipi muḡē buje osodop iap co'i ma — i je'e ip Cristo waram jajēm iap wayway am.

⁵ Ja'ōm acā Deus kabi o'ḡujurūḡ, ipi dak. Idibi ma o'timuwexat ipim. Idibi parakpewi ma ipi o'ḡubapuk. ⁶ Idibim tak kuyjeayū o'ḡuap—ipi juayū o'ḡuap. Muba'atxiri o'ḡuajēm soat muap am. ⁷ Gasū dak Deus a'ōbi ma kabi jemōḡap pe opop Deus a'ōbi. Deus a'ōbi ipi dak opop jemōḡap pe ma. Guyjom pit ja'ōm ma'ḡuto idibi ḡu'um daxam. Ja'ōm ma ipi dak ḡu'um. Imu'um puje, ipiat supī'ajoat kūyjobit'umayū be—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Waram Cristo jajēm iap waywayway'ukayū jekpiwan ma yaḡuyba'um iboap ekawēn kay.

⁸ Wuykukukat xe bit pūḡ kabia mil koato jo'i. Mil koato dak pūḡ kabia jo'i cexe. Eyaḡuyba'um ḡu juy cuy epesop iboap kay, oburereyū.

⁹— Ocepit ma eykay — i juk adi a'ḡu o'e wuykukukat.

— Ibun cīcā omuyku — i te'e ma e'em yajēmap waywayway'ukayū bit.

Ixe ibu'u kūyjobit'umayū mu'um ām. Ibikuy soat pe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Imēnpuye ibun omuyku. Yukpiceḡe ḡu wuykuḡ.

¹⁰ Imēnpit wuykukukat jajēm. Uk'a iwat aḡ'um pima ibukurukat ajēmjēm. Imēnpuxim itabut'umayū aḡ'um pima, wuykukukat jajēm. Yajēmap kabia be kabi i'um. Ya'ōkareyat ipararu jījāat pibun ma i'um. Soat kabi beat tak ipik ma. I'um. Ipi dak i'um—soat ipi daḡat tak. ¹¹ Deus imēn soat ḡu'um. Eyetaybit iboam. Imēnpuye ikērēat epeḡuḡe ḡu juy—pūḡ em tak ka'uma. Deus a'ō daḡ acā juy epekuku soat kabia. ¹² Deus pe waram Jesus Cristo mudocap kabia juy epejowiwi. Eywebe i'e but iap cuy epe'e'e. Dao ma kuka a'ḡu oajēm. Ixe ajēm puje, kabi ipik. I'um. Kabi beat iero je'e taxpap pibun.

¹³ — Kabi iisuat oḡuḡe — i juk adi a'ḡu o'e Deus pit. — Ipi dak wara'at oḡuḡe iisuat — i juk adi a'ḡu o'e. — Cedaḡ ma jekuku'ukayū acā jeedop ipi iisuat pe — i juk adi a'ḡu o'e. Iisuat wiwim cīcā wuyju.

¹⁴Oburereyū ikukpinayū, ixe ajēmap kabia wiwim wuyju. Imēnpuye ikērēat epeḡjurūḡ ḡu. Deus a'ō daḡ cuy epekuku soat kabia. Imēn eyeku buje, ikērēat kuḡ ḡu epesop Deus etabun. Eyisun ma epesop itabun. Kaba'ūm cuy epesop ixe eju. ¹⁵Wuykukukatibun ma omuyku warara'acat taxijo pin puye. Yukpiceḡḡe ḡu wuykuḡ. Gebun cuy epesop iboap kay. Wuykitpit ikukpinat Paulo dak cuk imēḡaptup o'tupmubararak eywebeaptum Deus kuy ixe o'ḡutaybin puye. Imēn ixe dak cuk adi eymutaybitbin osunuy. ¹⁶Ixe juk adi wuykukukat jajēm iaptup o'tupmubararak. Pūḡpūḡ ixe emudupmubaraktup peat ekawēn cekawēn pa'arēm. Iba'ore wuywebe wuyekūyjo am. Imēnpuye warēmtaḡ ma itaybit'ūmayū wuymutaybitbin ixe emudupmubararak peat ekawēn—ītabutbūcayū dak. Wara'atup peat ekawēn warēmtaḡ ma ip wuymutaybitbin Deus ekawēntup peat ekawēn. Imēneju ixeyū ma jemujuat ipiat'ajojoap pe. Soat em ipiat'ajojom jeedop ip je'ū buje.

¹⁷Oburereyū, eyju bit eyetabutbūt ḡu. Eyetabut cīcā ma. Yoboḡ cīcā eyju eyetabucap kuḡ. Kuy eyetaybit cedaḡ ḡu wuymutaybitbin'ukayū omuyku iam. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymubu'unap puxim kawēn icēmat kay. Deus a'ō kay'ūm cīcā ip. ¹⁸Biḡ ma juy Jesus Cristo ekawēn taḡ epeku—wuydaxijojo'ukat ekawēn taḡ. Biḡ ma juy cekawēn taḡ epeku biḡ ma ixe be xipan eykuk am. Biḡ ma juy eyetabun cekay.

— Soat podi ma ēn edipap kuḡ — i juy ace wuydaxijojo'ukat pe—wuykukukat Jesus Cristo be.

Imēn ma wuyju e'em cebe ḡasū. Imēn cuy acece soat em cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

¹ Joaoyū oceju. Cartadup mubarararağ oceju Jesus Cristo muwēn ām eywebe. Ixe ekawēn kay wuyetabıt pıma, wuyağuyisum ajeku ijodi bıma. Ixe xe wuyetait acesop wuye'ū buje dak. Ixe itait osunuy ipı mujurūğ awap. Ixe ekawēn cuk adi oceya'ıjojo ijodi bıma. Ocetam cuk adi ocejojo ixē. İcēmān ixē ocejojo ocetam. Ixe eju ma juk adi ocekekuku. ² O'jebapuk ocekey. Cebapuk puje, ocejojo. İmēneju ixē ma oceğuwēn eywebe. Ixe kay itabucayū yağuyisum jekukum gasū. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Ixe wuymuısusun soat em Deus xe wuydop am wuye'ū buje. Wuyebay xe osunuy kuyje. Gasū bıt o'jebapuk ocekey. ³ Apēn cuk adi ocejojo iap muwēnuwēn oceju eywebe. Apēn cuk adi oceya'ıjojo iap tak imuwēnuwēn oceju eywebe. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxım Deus eju jeburerem am. Oceju Deus eju jeburerem. Ixe ipot eju dak oceju jeburerem ma—Jesus Cristo eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxım ixeyū eju jeburerem am. ⁴ İjudup mubarararağ oceju eywebeaptım eymucokcok am. Wuycokcoksū ğu ace'e—wuycokcok cıca ma. Darem ğu dak wuycokcog acesop—soat em ma.

⁵ Deus kabıa buxım e'em. İkērēat kuğ ğu ixē. Ka'ümğū kabıok Deus xe. İkērēat o'jukuk ğu—pūğ em tak ka'ūma. Jesus Cristo juk adi iboap o'ğuwēnuwēn ocewebe. Iboap ekawēn muwēnuwēn ma oceju dak eywebe. ⁶ “Deus eju jeburerem oceju” i wuyju e'em pıma ikērēat mujurūğrūğ ma'ğū wuyju, napa ma wuyju e'em. Cūğ ğu dak wuyju jekukum. ⁷ Deus pıt ikērēat mujurūğrūğ ğu. Ixe kabıa dağ jekuku'ukat puxım. Cedağ ma jekukum. Ixe ekukuap puxım wuyju jekukum pıma, jeburerem kuka ajeku wuyeweweju. Pūğ tağ ma kuka ajeku. Deus ikērēat uk ũğ wuywebewı—soat uk'ug. İ'uk'ug wuywebewı korosa be ipot o'jedoyekereren puye. Jesus Deus ipot. Ixe wuymuısusun soat tağ.

⁸ “İkērēat kuğ ğu ōn pıt” i'e'em pıma, jewemuğyukukukum wuyju. Napa ma wuyju e'em: — İkērēat kuğ ğu ōn pıt — i.

⁹ Apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğıap cuy ağuwēn Deus pe. İmuwēn puje, ixē ikērēat ju'uk wuywebewı. Soat ju'uk ikērēat, ixē soat em apēn cuk adi o'e'e iap tağ e'em puye. Cūğ ma ixē wuykuğ. Ixe wuymuısusun soat tağ wuywebe waram ikērēat kukap puxım.

¹⁰ — Soat ipı juacat ikērēat mujurūğrūğ — i'e'em Deus.

Wuyju e'em pıma:

— Ōn pıt ikērēat mujurūğrūğ ğu — i; — Deus napa ma e'em — i dak wuyju e'em.

İmēn e'em pıma, wuybinünpe ğu Deus ekawēn ōmōm.

2

¹ Bekıtıkıt, cartadup mubarararağ ōn eywebeaptım eywebe ikērēat mujurūğrūğap puxım. Wuywebe ikērēat mujurūğ puje bıt, wuywebeam Jesus Cristo kawēnwēn wuyebayıt eju. Ixe Jesus Cristo soat podı ma cūğ ma. ² İxe ma oe'ū ikērēat muğēğēap teıda am. İmēnpuye Deus ikērēat uk'ug wuywebewı.

— Wuywebewı acā — i'ümğū ōn pıt e'em. — Soat pewı ipı juacayū bewı ixē ikērēat uk'ug — i ōn e'em.

³ Deus ekawēn kay küyjobıt pıma dak, wuyetaybıt ma wuyju Deus bureyū iam. ⁴ İxe ekawēn kay küyjobıt'umat pıt napa ma e'em:

— Deus bure ōn — i.

İcēm ğu e'em küyjobıt'üm puye. ⁵⁻⁶ İxe ekawēn kay küyjobıcaıyū bıt warara'acat kayap podı ma Deus kay ip. Cekawēn kay küyjobın pıma, wuyetaybıt acesop Deus eju müğ'ı wuyju jekukum iam. “Deus eju müğ'ı oceju jekukum” i wuyju e'em pıma, Jesus Cristo ekukuap puxım cuy ajeku. İxe ekukuap puxım jekukum pıma, wuyetaybıt acesop Deus eju müğ'ı wuyju jekukum iam.

⁷ Oburereyū ikukpınayū, apēn cuk adi ocece eywebe iaptup mubarararağ ōn eywebeaptım. Iboap ekawēn kawēn iısuat ğu. Kuy bıma juk adi iboap ekawēn epeya'ıjojo—xıpan cuy epeyewekuk iap ekawēn. ⁸ Iboap ekawēn kawēn iısuat puxım o'e Jesus ekukuap co buje. İxe ekukuap kay ğebum pıma, wuyetaybıt ace'e iboap ekawēn. Iboap ekawēn icēmān. Jesus Cristo iboap ekawēn tağ oekukuku—xıpan soat kuğ ijodıacat kuğ. Jesus kabıa buxım. İxe ekawēn tağ jekuku'ukayū kabıa dağ jekuku'ukayū buxım. İxe ajēm puje, kabıokat kapkam iap puxım, ixē ekawēn tağ jekuku'ukayū ade buye.

⁹ Jekıtıt kay itakomaat napa ma e'em: — Deus ekawēn tağ ōn jekukum — i, ikērēat mujurūğrūğ'uk puye. Kabıok tağ jekuku'ukat puxım ixē. ¹⁰ Wuyxe wuykıtıt ikukpın pıma, Deus ekawēn tağ wuyju jekukum. Soat ekawēn tağ jekuku'ukat kabıa dağ jekuku'ukat puxım. İmēnpuye ikērēat mujurūğrūğan ğu warara'acat pe. ¹¹ Jekıtıt kay itakomaat pıt

kabiok tag jekuku'ukat puxim. Kabiok tag jekuku'ukat itaybit gu poma oju iam. Imēnpuxim jekitpit kay itakomaat warēmtağ jekukum Deus kay küyjobit'üm puye.

¹² Bekitkiyü, eyju'in gaxın ma juk eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum gasü eywebewi Deus ikērēat o'ju'uk puye. O'ju'uk Jesus Cristo oe'ü buye. ¹³ Baybayü, eyju'in cuk kuyje ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyü buye. Ixe Jesus Cristo ipi mujurüğ'isum itabēğ osunuy. Tapupuyü, eyju'in gasü ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum kuy juk ikērēat mujurüğ'ukayü kukukat a'òbacaap epeğu'üm puye—soat podi ma ikērēat kukukat a'òbacaap epeğu'üm.

¹⁴ Warara'acayü ey'in kuy ma eyetabun. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyü buye. Ipi mujurüğ awap ixe itabēğ osunuy. Warara'acayü ey'in kapusukuruy eyetabun. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eya'òbaca buye. Soat em eyju gebum Deus ekawēn kay. Soat podi ma ikērēat kukukat a'òbacaap epeğu'üm—ikērēat mujurüğ'ukayü kukukat a'òbacaap epeğu'üm.

¹⁵⁻¹⁶ Deus kay itakomaayü ibikuy jĵā ikērēat mujurüğ ām. Jeakağ cĵā ip ikērēat kay. Imēnpuye itabikuku jĵā ip ikērēat kay. Yobogañ pin ip adeayü xe. Imēn jekukum pima wuyebayat bikuyap tag gu epeku—itabut'umat ekukuaptag acā. Imēneju eyetabikukum gu juy epesop Deus kay'umayü emumutabikukunap kay. Ixeyü ekukuap puxim gu juy epeku. Ixeyü ekukuap puxim eyeku pin pima, wuyebayat ikukpin gu eyxe. ¹⁷ Itabut'umayü e'e'ap i'üm. Iteyü emumutabikukunap tak i'üm. Deus bikuyap tag jekuku'ukayü bit i'üm gu. Soat em itabēğ jeedop ip Deus xe.

¹⁸ Bekitkit, gaxın ma soat i'üm. Cristo kay itakoma jĵāat omuyku iap awēğ kuy epeyawēğcoco. Cristo kay'umayü kuy o'jebapuk ijodi—ade. Imēnpuye wuyetaybit gaxın ma ipi i'üm iam. Cristo soat kukukan iap kabia omuyku. ¹⁹ Ixeyü Cristo kay'umayü o'jēm wuyxewi. Wuykadiayü gu ip osodop—wuykadi'umayü ma. Imēnpuye o'jēm ip wuyxewi. Wuykadiayü bima kuka adi oibu'un gu ip wuyxe. Ibu'un'üm pima wuyxe ma kuka adi ip osodop. Imēnpit o'jēm ip wuyxewi. Imēnpuye wuyetaybit wuykadi gu teyüku iam.

²⁰ Deus Ibiögbuk xipacat cuk o'guöm eywebe Cristo kay eyetabucap tomuju. Imēnpuye soat eyju eyetaybit kawēn icēmān. ²¹ Kawēn icēmān itaybit'umayü gu eyju. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum eyetaybit puye kawēn icēmān. Napa e'e'ukat pi bewi gu kawēn icēmān cēmcēm. Eyetaybit iboam.

²² Abuyü dapxiyü iap oğuwēn eywebe. “Jesus Deus emunaē gu” i'e'e'ukayü dapxiyü. “Deus Jesus ebay gu” i'e'e'ukayü dapxiyü, “Jesus Deus ipot gu” i'e'e'ukayü dak. Ixeyü Cristo kay itakoma jĵāayü. ²³ Adeayü etabutpe “Wetabut gu Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayü Deus bureyü gu. Adeayü etabutpe “Wetabut Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayü bit Deus burem e'em.

²⁴ Kawēn idipat cuk epeya'ĵojo eyetabut'isum. Iboap ekawēn tag cuy epeku. Iboap ekawēn tåg jekukum pima, Cristo eju müğ'i epekuku soat em—cebay bikuyap tag tak.

²⁵ — Eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima — i juk adi o'e Cristo wuywebe. — Soat em Deus xe eyetait epesop eye'ü buje dak — i juk adi o'e Cristo wuywebe.

²⁶ Itabut'umayü ma eymuğuykukuku ojuy jekukum. Imēnpuye ijudup mubarararağ òn eymuküyoaptum. ²⁷ Eyju bit Deus biögbuk kukayü Cristo Deus biögbuk o'guöm eywebe buye. Ixe biögbuk nuynuy eywebe. Imēnpuye:

— Ocemutaybitbin'ukat cuy eğudot ocekey — i'ümgu juy epe'e'e.
Eywebe dopdop'ukat acā eymutaybitbin soan. Napa gu xeku eymutaybitbin—icēmān.

— Deus biögbuk pe eymutaybitbinap tag cuy epekuku — i òn e'em eywebe.
Cristo eju müğ'i dak cuy epekuku.

²⁸ Bekitkit, soat em cuy Cristo eju müğ'i epekuku. Ixe waram je'hapuk ijodi. Ixe eju müğ'i jekukum pima, wuya'òcam acesop ixe ajēm puje. Wuysüsün gu acesop ixe ajēm puje. Acejemunēm gu cebuxim. ²⁹ Eyetaybit Deus cüğ ma iam. Imēnpuye eyetaybit cüğ ma jekuku'ukayü ixe ebekitkiyü iam.

3

¹ Gebum cuy epesop wuyebayat xe wuykukpin cĵā iap kay. Deus e'em wuywebe:
— Webekitkit eyju — i.

Icēmān Deus ebekitkit wuyju. Deus kay'umayü bit itaybit gu Deus ebekitkit wuyju iam, Jesus Deus ipot iam itaybit'üm ip puye. ² Oburereyü ikukpinayü, gasü wuyju Deus ebekitkit. Wuyetaybit güğün ma apēn guyjom acesop iam. Waram Cristo ebapuk puje bit, ixe jo'ıayüm acesop. Wuyetaybit ace'e apēn ixe omuyku iam, ixe ajojojo buye. Ixe jo'ıayüm acesop ixe ajojojo buye. ³ Cristo jo'i acesop iap wiwim cĵā wuyju. Cristo ikērēat kuğ gu. Ikērēat o'jukuk gu—püğ em tak ka'üma. Soat tag iisu. Imēnpuye wuyju dak wuybu'u ikērēat mujurüğ ām. Wuyağuyisum cuy ajeku.

⁴ Ikêrêat mujurûgrûg'ukat kûyjobit ãu Deus a'õ kay. Ikêrêat mujurûgrûg'ap Deus a'õ kay kûyjobit'umap co'i. ⁵ Cristo o'jebapuk wuykay ikêrêat uk am soat pewi ijodiakat pewi. Eyetaybit iboam. Ixe bit ikêrêat kuã ãu. Ka'umãu ikêrêat cebe. ⁶ Cristo eju mûã'i jekuku'ukat ibun ãu jekukum ikêrêat mujurûgrûg. Ikêrêat mujurûgrûg'ukat pit itabut ãu o'e Cristo kay. Ibu'u jãã mabuk Cristo a'õ daã jeku am.

⁷ Bekitkit, eyday'em'um cuy epesop itabut'umayû be eymuãuykukuap puxim. Cûã ma jekuku'ukayû ma cûã ma Deus xe Cristo buxim. ⁸ Ikêrêat mujurûgrûg'ukayû bit Satanás ebekitkit—ibiõãbuk kêrêayû kukukat ebekitkit. Ixe Satanás ikêrêat mujurûgrûg'uk osunuy ipi mujurûg'isum. Deus ipot osodot ijodi ixe e'eap mu'um am.

⁹ Deus ebekitkit ibun ãu jekukum ikêrêat mujurûgrûg, Deus biõãbuk nuynuy cebe ip puye. Iba'ore cebe ip ibun ikêrêat kuk am Deus ixeyû ebay buye. ¹⁰ Ibabuk cãã wuyxe abuyû Deus ebekitkit iap, abuyû Satanás ebekitkit iap tak. Cûã ãu jekuku'ukayû Deus ebekitkit ãu. Warara'acat kay itakomaayû dak Deus ebekitkit ãu ip.

¹¹ — Xipan cuy epewewekuk — i õn e'em eywebe.

Jesus Cristo kay eyetabut'isum cuk iboap ekawên epaya'ãjojo. ¹² Caim ekukuap puxim ãu juy ajeku. Ixe Caim ikêrêat mujurûgrûg'ukayû kukukat ebekit osunuy—Satanás ebekit. Ixe jekitpit'um o'yaoka. Caim ma cekawênkêrê osunuy. Ikitpit pit cekawêntip osunuy. Imênpuye Caim itabutkarey o'e jekitpit kay. Imênpuye o'yaoka.

¹³ Okitpitpiyû, itabut'umayû itakoma eykay bima, “Pênpuye xe'e itakoma ip wuykay?” i'umãu juy epe'e eyewewebe. ¹⁴ Ipiat'ajojoap kay cumayû ekukuap puxim ãu wuyju jekukum. Wuyãuyisum ma wuyju jekukum. Wuyxe warara'acat ikukpin—itabucat. Imênpuye wuyetaybit aceju ãu ipiat'ajojoap kay iam. Ikêrêat warara'acat kukuk'ukat pit yaãuyisum ãu jekukum. Imênpuye ixe je'ju ipiat'ajojoap kay. ¹⁵ Jekitpit kay itakomaat ikêrêat kuã Deus xe wara'acat o'yaokaiait co'i. Ikêrêat mujurûg'ap epere'um pima, warara'acat o'yaokaiait yaãuyisum ãu jekukum ijodi. Eyetaybit iboam. Deus xe ãu jeenuy je'û buje dak. ¹⁶ Cristo oe'û wuy'e'ûap puxim. Imênpuye wuyetaybit Cristo xe wuykukpin cãã iam. Wuyju dak wuybu'un ãu juy ajop wuy'e'û am warara'acat e'ûap puxim—itabucat e'ûap puxim ixeyû ikukpin wuyxe buye. ¹⁷ Wuyju dak wuyetabotaidabothon cuy ajop ibubut'umayû kay—itabucayû kay—wuykitpitpiyû kay. Wuybubut ade bima, i'in cuy aãum ixeyû be. Ium am wuybu'u bima bit, te'e ma wuyju e'em “Deus ikukpin ocexe” i. ¹⁸ Bekitkit, warara'acat puywan'um pima, te'e ma kuka ace cebe ip “Eyukukpin oxo” i. Icêmãn warara'acat ikukpin wuyxe bima, xipan cuy ixeyû ajukuk, wuybubut'in tak cuy aãum cebe ip.

¹⁹ Xipan warara'acat kuã pima, wuyetaybit kawên icêmat taã wuyju jekukum iam. Imênpuye:

— Kawên icêmat taã paxi juk adi oceku? — i'umãu ace'e Deus pe cetabutpe bima.

Imênpuye wuypararam ãu ajop ixe etabixe bima. ²⁰ Ikêrêat mujurûg'ap puxe dak, “Oceju ikêrêat kuã Deus xe” i wuyju em wuywebe ma. Deus pit wuyetaybicap podi ma itaybit. Ixe itaybit teyûku ibu'u o'e ip ikêrêat mujurûg'ap am iam. Imênpuye:

— Oceju ikêrêat kuã Deus xe,” i'umãu juy ace. Wuypararam ãu juy ajop Deus etabutpe.

²¹ Oburereyû ikukpinayû, ikêrêat kuã paxi wuyju iap kay wuyãuykororeren'um pima, wuy'õcam cuy ajop Deus etabixe. ²² Ixe xewi wuyemukaypinut acejat. Ixe ekawên kay kûyjobit pima, kuka wuyemuojuyju acejat cexewi ixe bikuyap taã jekukum pima dak.

²³ — Eyetabun cuy epesop okpot kay—Jesus Cristo kay — i'e'em Deus wuywebe. — Ikukpin cuy epewewekuk — i dak. Imên Deus e'em wuywebe. Imên Cristo dak cuk adi o'e wuywebe. ²⁴ Deus ekawên kay kûyjobicat Deus eju mûã'i jekukum. Deus tak jekukum mûã'i ceweju ip—jebekitkiyû eju. Ixe jebiõãbuk o'gũm wuywebe. Wuyetaybit Deus soat em jekukum mûã'i wuyweju iam ibiõãbuk nuynuy wuywebe buye.

4

¹ Oburereyû ikukpinayû, wuymuãuykukuku'ukayû omuy soat kaka daã—ade. Imênpuye soat ekawên kay bit eyetabun ãu juy epesop— “Deus biõãbuk omuy ocewebe” i'e'e'ukayû ekawên kay. Koap eya'õpicũãcũã cãã juy epesop ixeyû ekawên kay.

— Deus ekawên taã paxi ite wuymutaybitbin—cekawên taã ãu xe'e? — i juy epe'e eyewewebe.

— Deus biõãbuk omuy ocewebe — i'e'em ip napa ma.

² Eyetaybit put abuyû ixeyû'in Deus a'õbi wuymutaybitbin iam, abuyû ixeyû'in jekipwatpi wuymutaybitbin iam tak. “Jesus Deus emunaê” i'e'e'ukayû Deus a'õbi wuymutaybitbit'ukayû, “Jesus ijodian o'e” i'e'e'ukayû dak. Deus biõãbuk omuy ixeyû be. ³ “Jesus ijodian ãu o'e” i'e'e'ukayû bit Deus a'õbi ãu wuymutaybitbin—ja'õbi acã. Deus biõãbuk nuynuy ãu cebe ip. Cristo kay itakoma jããat a'õbi ixeyû wuymutaybitbin. “Gaxin ma Cristo kay'um cããat omuyku” iap awêã kuy juk epewawêãcoco. Kuy ijodi ma omuy.

⁴ Bekitkit, Deus ebekitkiyū eyju bit. Cristo kay'ūm cīcāat itabut'ūmayū kukat. Ixe ya'ōbaca. Deus biōgbuk pit ixe bodi ma ya'ōbaca—eywebeat. Imēneju jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ōbacaap kuy epeḡu'ūm. ⁵ Apēn itabut'ūmayū e'e am ma ip kawēnwēn soat em jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Itabut'ūmayū ixe'yū ekawēn kay jījā, itabut'ūmayū kukat kadī ip puye. ⁶ Wuyju bit Deus kadiayū. Deus bure'yū wuyekawēn coco'uk. Deus bure'ūmayū bit wuyekawēn coco'uk gu. Imēneju wuyetaybit abuyū Deus biōgbuk a'ōbi icēmān wuymutaybitbin iam, abuyū cedaḡ gu wuymutaybitbin iam tak.

⁷ Oburereyū ikukpinayū, Deus ibikuy wuywebe xipan jewekuk am. Imēnpuye xipan cuy acewekuk. Xipan warara'acat kukuk'ukayū Deus ebekitkit. Deus bure'yū ixe'yū. ⁸ Deus xe soat ijodiāt ikukpin. Jekpiwatpi ma wuykay. Imēnpuye ikukpin warara'acat kuḡ'ūm pima Deus burem gu kuka ace. ⁹ Wuykay jekpot mudot puje, Deus jexe wuykukpinap o'gubapuk wuywebe. Pūḡ ma Deus ipot. O'ḡudot ijodi wuykay soat em wuyetait wuydop am cexe wuye'ū buje. Imēneju wuyetaybit wuykukpin cīcā Deus xe iam. ¹⁰ Wuyxe Deus ikukpin gu osunuy kuyje. Ixe xe bit wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ḡudot wuykay. O'ḡudot ikērēat uk am wuywebewi. Deus ikērēat uk'ug wuywebewi ipot oe'ū buye. Oe'ū ikērēat muḡēḡeap teida am.

¹¹ Oburereyū ikukpinayū, Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak xipan cuy acewekuk. ¹² Wuywebe Deus ijo ba'ore. Xipan jewekuḡ pima, Deus wuyweju mūḡ'i jekukum. Deus wuyweju mūḡ'i jekukum pima, xipan warara'acat ajukuk apēn Deus xipan wuykuḡ iap puxim. ¹³ Deus cuk jebiōgbuk o'ḡuōm wuywebe. Imēnpuye wuyetaybit Deus eju mūḡ'i wuyju jekukum iam, ixe wuyweju mūḡ'i jekukum iam tak. ¹⁴ Deus ipot e'eap cuk adi ocejojojo. Imēnpuye:

Deus jekpot o'ḡudot wuydaxijo am—soat taxijo am ipi watwat taxijo am — i oceju e'em soat pe.

¹⁵ Wuybisūn'ūm pima “Jesus Deus ipot” i'e am warara'acayū be, soat em Deus jekukum wuyweju; wuyju dak soat em jekukum ceweju—Deus eju. ¹⁶ Deus jekpot o'ḡudot wuydaxijo am. Imēnpuye wuyetaybit Deus xe wuykukpin cīcā iam. Wuyetabut tak Deus xe wuykukpin cīcā iap kay.

Soat ipi watwat ikukpin Deus xe. Xipan warara'acat kuḡat Deus eju mūḡ'i jekukum. Deus tak jekukum mūḡ'i ceweju. ¹⁷ Deus eju mūḡ'i jekukum pima ixe buxim wuyju dak xipan warara'acat ajukuk. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be ikērēat muju rūḡrūḡ'ukayū be. Ipiat'ajoan pima wuypararam ḡu acesop ixe etabixe. Wuya'ōcam acesop cetabixe. Ijodi bima Cristo ekukuap puxim wuyju dak jekukum puye, wuya'ōcam acesop cetabixe. ¹⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuypararam ḡu kuka ace Deus etabixe. Deus buxim ikukpin warara'acat kuḡ pima bit, wuypararaap ajukuk ḡu wuywebe. Wuyparara bima bit: — Ipiat supi'ajoat xe'e Deus wuywebe? — i kuka ace wuywebe ma.

Wuyparara bima, iba'ore wuywebe Deus puxim warara'acat kuk am ikukpin.

¹⁹ Kuyje Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak ḡasū wuyxe Deus ikukpin cīcā, warara'acayū dak ikukpin wuyxe. ²⁰ Warara'acat kay itabucat kay wuyetakoma bima, napa ma wuyju e'em:

— Deus ikukpin oxē — i.

Ka'ūma ma Deus o'jojojo buk. Deus ma ijojom ḡu wuyju. Wuyxeacat pit ijojom soat em. Wuyxe wuyemumujojōyū ikukpin'ūm pima, iba'ore wuywebe ikukpin wuyemumujojō'ūm kuk am.

²¹ — Deus ikukpin eyxe bima, xipan cuy eykitpitpiyū dak epejukuk — i juk adi o'e'e Cristo wuywebe.

5

¹ Jesus Deus emunaē iap kay itabucayū Deus ebekitkiyū. Wuyxe bekitkiyū ebay ikukpin pima, ixe ebekitkiyū dak ikukpin ma wuyxe. ² Wuyxe Deus ikukpin pima, ixe ekawēn taḡ jekukum pima dak, wuyetaybit acesop wuyxe Deus ebekitkiyū ikukpin iam. ³⁻⁴ Soat pe Deus ebekitkit pe Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm put. Wuyju itabut'ūmayū a'ōbacaap mu'ūmu'ūm Jesus kay wuyetabut puye. Iba'ore gu wuywebe kūyjobit am ya'ō kay, ixe a'ōbacaap kuḡ puye. Deus wuyxe ikukpin pima, cekawēn taḡ ajeku. Deus ikukpin wuyxe bima, “Ocebu'u ixe ekawēn kay kūyjobit am,” i'ūmḡu kuka ace. ⁵ Abu be Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm put? Jesus Deus ipot iap kay itabucayū be acā.

⁶ Jesus Deus emunaē ma. Ixe Jesus oajēm Deus bikuyap taḡ jeku am. Imēnpuye soat em kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye idibi be o'jewemubatisanat. Oe'ū korosa be. O'jedoyekereren korosa be soat em wuydop am Deus xe. Soat em ma Deus emunaē osunuy. Je'ū buje dak Deus emunaē osunuy. ḡasū dak Deus emunaē. ⁷⁻⁸ Ixe Jesus oajēm wuymutaybit am “Ōn Deus ipot” iam. Wuyetaybit ixe Deus ipot iam apēn ixe idibi be

o'jewemubatisanat iap kay ġebum pima, apĕn ixē o'jedoyekerereren iap kay dak. Cewē-mubatisanap acā ġu wuymutaybitbin icēmān Jesus Deus ipot iam. Cedoyekerererenap tak iboam wuymutaybitbin. Deus biōġbuk tak wuymutaybitbin Jesus Deus ipot iam. Ixē biōġbuk icēmān e'em wuywebe. ⁹ Ijodiacat Jesus Deus ipot iap muwĕnuwĕn wuywebe. Wuyetabut ixeyū ekawĕn kay. Deus tak Jesus okpot iap o'ġuwĕnuwĕn wuywebe. Ijodiacayū e'eap podi ma icēmān Deus e'em. Imĕnpuyē wuyetabun cuy ajop ixē ekawĕn kay. ¹⁰ Deus o'e:

— Jesus okpot icĕmat — i.

Ixē ipot kay itabucat e'em jewebe ma:

— Cūġ ma o'e owebe wetabut am Deus ipot kay — i.

Deus kay itabut'umat pit napa ma e'em: — Deus dapxi — i. Tūibe Deus dapxi iān e'em itabut'umat, Deus e'eap kay itabut'um puyē— “Jesus okpot” i'e'eap kay itabut'um puyē.

¹¹ — Eyaġuyisum epeku ijodi bima okpot oe'ū eywebeam puyē — i'e'em Deus soat pe wuywebe. — Soat em eyetai epesop oxe eye'ū buje dak — i'e'em wuywebe.

¹² Ipot kay itabucayū ma yaġuyisum jekukum ijodi. Soat em Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Itabut'umayū bit yaġuyisum ġu jekukum ijodi. Soat em Deus wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje dak.

¹³ Eyetabut Deus ipot kay. Imĕnpuyē eyaġuyisum eyju jekukum ijodi bima. Eye'ū buje dak soat em eyetai epesop Deus xe. Ijudup mubarararaġ ōn iboam eymutaybit am. ¹⁴ Deus eju wuyju kawĕnwĕn. Ixē bikuyap taġ cexewi iojuyju bima, ixē wuyekawĕn cocom. Wuyetaybit iboam. Imĕnpuyē wuyparara ġu kawĕn ām ceweju. Ijudup mubarararaġ ōn eymutaybit am iboam. ¹⁵ Wuyetaybit ixē soat em wuyekawĕn cocom iam. Wuyekawĕn cocom cexewi wuyju iojuyju bima. Imĕnpuyē wuyetaybit ixē xewi wuyemukaypin ajat iam.

¹⁶⁻¹⁷ Wuykitpit pe ikĕrĕat mujurūġ puje, acekawĕn cuy Deus eju ixē beam. Deus iboap ju'uk cebewi ikĕrĕat. Ixē soat em itait jeenuy Deus xe ce'ū buje. Cūġ ġu wuyju jekukum pima ikĕrĕat mujurūġrūġ wuyju Deus xe. Pūġ pit ikĕrĕat jījā Deus xe ikĕrĕat mujurūġrūġap. Wara'at podi ma ikĕrĕ cexe. Wuybure iboap muġĕġĕm pima, ikĕrĕat muġĕġĕm pima, “Epeyekawĕn cuy Deus eju ixē beam,” i'ūmġu ōn e'em eywebe. Iboap muġĕġĕxiat soat em ipiatpi'ajojom jeenuy. Deus wi wūy ma jeenuy ce'ū buje dak.

¹⁸ Deus ebekitkiyū ibun ġu ikĕrĕat mujurūġrūġ Deus ipot aġ ip cekay buye. Ikĕrĕat mujurūġrūġ'ukayū kukukat pe Deus ebekitkit kuk pa'ore, Deus ipot aġ ip cekay buye.

¹⁹ Wuyetaybit Deus a'ō kay wuyju iam. Warara'acayū bit ikĕrĕat mujurūġrūġ'ukayū kukukat a'ō kay acā— itabut'umayū.

²⁰ Wuyju acā wuyetaybit Deus ipot kuy oajĕm ijodi iam. Ixē juk adi wuymutaybitbin oeku apĕn Deus omuyku iam. Imĕnpuyē wuyetaybit apĕn Deus omuyku iam. Ixē acā Deusat. Soat em Deus eju mūġ'i wuyju jekukum—cūġat eju. Ixē ipot eju dak mūġ'i wuyju jekukum—Jesus Cristo eju. Ixē acā Deusat. Ixē eju mūġ'i jekuku'ukayū yaġuyisum jekukum ijodi. Soat em itait jeedop ip Deus xe ce'ū buje dak.

²¹ Bekitkiyū, eyetabun ġu juy epesop Deus pabi kuġ ojuyacat kay!

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP IPIDASEATUP

¹ Tūū, ijudup mubarararag òn ewebeaptum, e'iyū beaptum tak. Jesus kay itabucayū kukukat òn. Eykukpin oxe. Warara'acayū xe dak eykukpin—soat xe. ² Eykukpin ocexe, wuyju kawēn icēmat kay buye. Soat em wuyju ġebum iboap ekawēn kay. Wuyaġuyba'ūm ġu iboap ekawēn kay. Soat em iboap ekawēn taġ ajeku.

³— Bay, xipan cuy wuykuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—Deus ipot pe. — Etabotaidabotbon cuy eġuy wuykay — i òn e'em cebe. — Wuyaġuymubabibin cuy eġuy — i òn e'em cebe.

Wuyju kawēn icēmat taġ jekukum pima, imēn ip wuykuġ, xipan warara'acat kuġ pima dak.

⁴ E'iyū ekukuap awēġ oyawēġtobuxik. Pūġ ġu ixeyū'in kawēn icēmat taġ jekukum—wuyebay be wuyawēwēap ekawēn taġ. Ocokcok cīcā oce ixeyū awēġtobuxik puje.

⁵— Tū'ū ikukpinat, xipan cuy epeyewekuk — i òn e'em ewebe.

Iboap ekawēn kawēn iisuat ġu—kawēn kuyat. Kuy bima xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn aya'ġojo—Jesus kay wuyetabun'isum. ⁶ Xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn kuy epeya'ġojo Jesus Cristo kay eyetabun'isum. Xipan jewekuġ pima Deus ekawēn taġ tak kuka ajeku.

⁷ Wuymuġuykuku'ukayū o'jepōġpōġpōġ soat kaka daġ.

— Jesus Cristo ijodian ġu o'e — i'e'em ip.

Imēn e'e'ukat wuymuġuykukuku'ukat. Cristo kay itakoma jġā ip. ⁸ Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuġuykukuap puxim. Ixeyū be eymuġuykuku buje, eyekapikaptei epejat ġu Deus xewi. Eymuġuykuku'ūm pima bit, Deus jeymucoccoġ cīcā eywebe eyekapikaptei ūm puje—soatei ūm puje.

⁹ Cristo be wuymutaybitbinap kay'ūmayū ma Deus bikuyap taġ ġu jekukum—wara'at taġ acā. Deus bure ġu ip. Itabut ġu ip Deus kay. Cristo be wuymutaybitbinap taġ jekuku'ukat pit pūġ taġ ma jekukum Deus eju. Deus tak pūġ taġ ma jekukum ixeyū eju. Deus ixeyū bure e'em. ¹⁰ Cristo ekawēn imutaybitbin'ūmat a'ō kay ġu juy epesop. Ixeyū juy epeġuōm ġu eyduk'a be, eykay yajēm puje ip.

— Deus xipan cuy jeykuk — i'ūmġu dak cuy epe'e cebe ip eyxewi ijēm puje.

¹¹ Wuyduk'a be ixeyū muōm puje, wuyju dak ixeyū bureyūm kuka acesop ikērēat muġēġēm.

¹² Soat muwēn pīn puk òn eywebe. Imēnpit obu'u oce soat muwēn ām eywebe taperadup pe. Cu ojuy bit a'ġu òn eyka be eyjom kawēn ām eyweju. Kawēnwēn pima, wuycocokkap yobog'je'e.

¹³ Ekibit iyū kato mujujum eywebe. Ekibit tak Deus emunaē. Ijudup mubarararag òn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KANOMŨMATUP

¹ Gaio, ijudup mubarararag òn ewebeaptum. Jesus kay itabucayã kukukat òn. Ekukpin oxe icemat a'ò kay wuyetabut puye.

² Obure ikukpinat, ewebeam òn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy Gaio ejukuk iwātaxipinap puxim — i òn e'em cebe.

Wetaybit etabut cīcã Jesus kay iam, kuy juk awēg oyawēgtobuxik puye. ³ Wuykitpitpiyū'in oajēm okay—exewiayū. Awēg ip o'yawēgmuwēn owebe.

— Gaio soat em kawēn icemat tag jekukum — i juk o'e ip owebe. — Cūg ma ixē jekukum — i juk o'e ip owebe.

Ocokcok cīcã oce awēgtobuxik puje. ⁴ Ebekitkiyū kawēn icemat tag jekukum iap awēg tobuxik puje, soat podi ma ocokcok oce.

⁵ Obure, ekukpin oxe. Ēn xipan wuykitpitpiyū kug wara'at ka watwat ma'gu ip. Cūg ma ewebe xipan ixeyū kuk am.

⁶ — Gaio juk adi xipan cīcã oceuk — i juk o'e ip itabucayū—exewi oajēmiayū.

Exewi waram ijēm pin pima wara'atka kay iju am, ibuibibuḡ gu juy ip eḡuju. Imēn cūg ma Deus xe, Deus peam kapikpīg ip puye. ⁷ Cēmcēm ip Cristo muwēn ām acā. Itabut'ūmayū ḡu iūmūm cebe ip ibubun—itabucayū acā. ⁸ Imēneju ixeyū buywan cuy ace—wuyju ma, itabucayū. Kawēn icemat muwēn ām ip cum. Ibuywatwan pima, Deus xe wuyju dak kawēn icemat muwēnuwēnat puxim cum ḡu ma'gu wuyju ixeyū eju.

⁹ Carta yopīcat kuy otupmujū ekay exe itabucayū beaptum. Diótreres pit itabucayū kukat ojuy o'e warara'acayū xe—itabucayū xe. Ixe Diótreres kūyjobit'ūm wa'ò kay. ¹⁰ Imēnpuye apēn ixē Diótreres cuk adi xipan ḡu wawēg o'ḡuwēnuwēn iap oḡuwēn eywebe eykay wajēm puje, apēn ixē juk adi ocemuymuy iap tak oḡuwēn eywebe. Omuyumuy ā ḡu ixē bit. Warara'acayū kug tak xipan ḡu. Wuykitpiyū ajēm puje, ḡuōm ḡu jedukā be. ḡuōmat ḡu dak ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Gujēmjēm tak ip ya bewi.

¹¹ Obure ikukpinat, xipat'ūmat ekukuap puxim ḡu juy ejeku—xipacat ekukuap puxim acā. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū Deus ebekitkiyū e'em. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū bit cebekitkiyū ḡu.

¹² Soat wuyjuyū e'em:

— Demétrio xipat cīcã — i.

— Kawēn icemat tag ixē jekukum soat em — i'e'em ip.

— Ixe xipat cīcã — i oceju dak e'em.

Eyetaybit icēmān oceju e'em iam.

¹³ Soat muwēn pin puk òn eywebe. Imēnpit obu'u soat muwēn ām taperadup pe. ¹⁴ Gaxīn ma a'ḡu òn cu ojuy eyka be eyjom. Acejekawēn cuy wuyeweweju.

¹⁵ — Gaio juy eyaḡuymubabin yaḡuybabi'ūmap puxim — i òn e'em Deus pe.

Kato'i o'e ewebe ebureyū. Kato'i juy ece wuybureyū be—iboceayū be—exeayū be. Ijudup mubarararag òn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JUDAS EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

¹ Õn Judas. Jesus Cristo buywatwat'ukat òn. Tiago kitpit òn. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Deus cuk eynaè jebekitkiyùm. Ixe Deus wuyebayat. Ixe xe eykukpin cìcã. Jesus Cristo dak soat em ağ eykay xipan eykuk am.

² Kawênwên òn Deus eju eywebeam.

— Bay — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eguy ebekitkit kay — i òn e'em cebe. — Ixeyü ağıymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe. — İkukpin cuy ixeyü ejukuk — i òn e'em cebe.

Kuy a'gu ixe xipan eykuğ. Inaka kawênwên òn ceweju big ma ixe be xipan eykuk am.

³⁻⁴ Oburereyü ikukpinayü, kuy juk cartadup mubararak ojuy oğuy eywebeaptum—Deus eydaxijojom apèn cuk odaxijo iap puxim iaptup. Imênpit Deus kay itabut'ümayü oajèm wuykay. Ajojojo'üma ip yajèm puje. Iba'arèm ma ip oajèm. Cekawênwarun ma ip.

— Deus xipacat je'ğüm wuywebe soat em ikêrêat mujurügrüğ ma'gu wuyju — i napa ma e'em ip wuywebe.

Imên ip Deus xipacat ümüm wuywebe iap ekawên muwarururun, ikêrêat mujurügrüğxi ip puye. Jesus Cristo acã wuykukukat. Soat podi ma ixe itaybit wuymutaybin am.

— Eykukukat gu ocekkukat pit — i'e'em ip, Jesus Cristo kay'üm ip puye.

Imên e'em Deus ekawëntup:

Deus ixeyü guju ipiat'ajojoap kay ikêrêat kuğ puye, i. “Xipat gu eyju oxe” i je'e Deus cebe ip, i.

Iboap kuyje ma ibararak osodop Deus ekawëntup pe. Deus cuk adi eymutabun Jesus Cristo kay. Ixe ebekitkiyü eyju gaşü. Ipi'üm puje dak ixe ebekitkiyüm epesop. Imêneju apèn Deus wuydaxijojom iaptup gu otupmubararak eywebeaptum. Eybu'üm gu juy epesop eyetabut am Jesus kay iaptup acã otupmubararak. Eyday'em'um cuy epesop Deus kay'ümayü be eymubu'unap puxim iaptup otupmubararak.

⁵ Kuyje Deus Israel naxeğebitbit o'taxijo. O'tujujèm ip Egito eipi bewi. Itabut'ümayü bit o'ğuy'ü'ü. Warara'acayü dujujèm puje o'ğuy'ü'ü. Kuy eyetaybit iboam. Inaka xipat eywebe soat em ma ğebum am iboap kay. Imênpuje waram iboap oğuwên eywebe. ⁶ Püğpüğ Deus ekawên tojtot'ukayü'in Deus co'i i'e pin ip o'e.

— Deus co'i oca'öbuxi — i napa ma ip o'e.

Jewexe ip Deus co'i osodop ya'öbuyxi. Imêneju Deus ixeyü o'guju ipiat'ajojoap kay. Kabiokboğ pe ip o'guju. Taomünmün ip dopdom kabiokboğ pe. İjèm pa'ore ip. Jesus Cristo ajèm puje ipiat supi'ajo cebe ip. Ğebum cuy epesop ixeyü kay—jewexe Deus co'i ya'öbuyxiayü kay. ⁷ Sodoma ka watwat ikêrêat mujurügrüğxi ip osodop, Gomorra ka watwat tak, ibo ka xeatka watwat tak. Jewenün'o'ok ip osodop ağokatkayü. Powatwat kay dak osodop ip tün'o am. Nün'o'oxi ip osodop. Deus ipiat o'supi'ajojoat Sodoma ka watwat pe apèn cuk adi ipiat o'supi'ajojoat jekawên tojtot'ukayü xipat'ümayü be iap puxim. Daxabog pe ip o'guju soat em ipiat'ajo am. O'guju warara'acat mutaybit am ipiat osupi'ajojoat soat ikêrêat mujurügrüğ'ukayü be iam. Ğebum cuy epesop iboap kay.

⁸ Gaxın ma eykay oajëmiayü kuyjeayü buxim soat em ikêrêat mujurügrüğ—Deus kay'ümayü. Jebinünpe ip ikêrêat muğëğëm warêmtaksuğat cocom jexey jo'iat pe buye. Deus soat podi ma ya'öbaca iap waywayway acã ip, ya'ö kay'üm puye ip. Kabi beacat muymuy dak ip—idip cìcãayü muymuy. ⁹ İmên gu juk adi oeku Miguel. Deus ekawên tojtot'ukayü kukukat putet Miguel i omuy. İbiöğbuk kërëayü kukukat jewa'öxikxiğ o'e Miguel eju abu wuy'in Moisés'üm jebit jokot iam. Jewa'öxikxiğ pima:

— Õn pit jemukorèm gu — io'e Miguel. — Okukukat cuy jemukorèm — i acã o'e Miguel.

İbiöğbuk kërëayü kukukat o'jomuyuy gu Miguel. ¹⁰ İxeyü Deus kay'ümayü bit jetaybit'ümap muymuy ip. Jekpiwatpi ma itaybit ip soan itaekat puxim. Jetaybicap gu'umat ip.

¹¹ Karem gu ipiat supi'ajojo ip. Caim e dağ ip jekukum. Balaão buxim xipacap o'ğudopat ip ikêrêat kay jÿjã ip dinheiro bu pinap tomuju ma. Kÿyjobit'üm cìcã ip Deus a'ö kay Coré buxim. Imênpuje Deus o'gu'üm ip. ¹² Te'e ma ip je'awerorom eyweju Jesus oe'ü iap kay ğebumiat'a o am. İokokat puxim ip eyparakpe. İsüsün gu ip püğxirim ma jeka'on ma soat etabutpe. Warara'acat kay gu ip ğebum—jewekay acã. Warara'acat kuğ gu ip xipan—jewekuğ acã. Kabikerereat puxim ip—muba'at'umat puxim—kabido emumukap puxim. Ya'a'e'umat'ip puxim tak ip—ya'a'eat ekaxi be ya'a'e'gu iat'ip puxim. Yop'uk'ukat'ip puxim tak ip. Tÿybi'uk'ukat puxim ip—yope'uat puxim. ¹³ Tipodoyboğat puxim ip. Tipodoy iokokat muymügmüğ ka'oririt eju. Imênpuxim isüsün'üma ikêrêat mujurügrüğ ip soat etabutpe. Te'e ma ip jekukum kasopta te'e ma jedaekuku'ukata buxim. Deus kabiokat o'ğuxipan ixeyü dopdop am. Kabiokboğ pe ma jeedop ip soat em.

¹⁴⁻¹⁵ Kuyje ma Enoque ixeyū o'ḡuwēn—Deus kay'ūmayū o'ḡuwēn. Kuy ma ixeyū o'ḡuwēn ixeyū kap awap ma. Ixe Enoque Adāo naxeḡebit osunuy. Adāo ipotpet o'e. Ixe ipot ipotpet o'e. Ixe ipotpet o'e. 6 be ipotpet ibima, Enoque o'jebapuk.

— Xeyūku Deus kay'ūm cīcāyū — i juk adi o'e Enoque kuyje ixeyū muwēnuwēn. — Isūsūn ḡu ip ikērēat mujurūḡ am Deus etabutpe — i juk adi o'e. — Cekawēnkērē jījā ip — i juk adi o'e. — Deus muymuyxi ip — i juk adi o'e. — Imēneju wuykukukat omuyku jekawēn tojtotjot'ukayū eju—adeayū eju—soat taḡ iisuayū eju — i juk adi o'e. — Yajēm puje, “Eyju ikērēat kuḡ oxe,” i je'e Deus jekay'ūmayū be — i juk adi o'e. — Deus jekay'ūmayū ḡuju ipiat'ajojoap pe — i juk adi o'e Enoque.

¹⁶ Ixeyū Deus kay'ūmayū jetakomaap pibun ma jenuycaw ma ip kawēnwēn. Soat em ip warara'acat muymuy. Jewemucokcokḡ ma ip jekukum. Jeweweju ma e'em ip:

— Xipat ōn — i.

— Xipat ēn — i'e'em ip warara'acat pe jebubut ūmap ojuj.

¹⁷⁻¹⁸ Wuykukukat a'ōbi jekuku'ukayū kay juk eyemukūyjojo Jesus Cristo emumujuyū.

— Amap kabia bima itabut'ūmayū jebapuk eykay—jewemucokcok'ukayū — i juk adi o'e ip eywebe eyemukūyjojom eywaywayway'ukayū.

Imēn o'e ip eywebe kuy bima—ixeyū ajēm awap ma. Gebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay, oburereyū. ¹⁹ Ixeyū Deus kay'ūmayū Jesus kayayū mubu'u'un jebureyū kay cewejak'ūm ām. Deus bikuyap taḡ ḡu ip jekukum—jebikuyap taḡ acā. Deus biōḡbuk kuḡ ḡu ip.

²⁰ Oburereyū, kuy juk eyetabut Jesus Cristo kay. Biḡ ma juy eyetabun epesop cekay ḡasū bit. Ixe kay wuyetabucap soat podi ma xipat. Kawēnwēn cuy epesop Deus eju ixe biōḡbuk a'ōbacaan. ²¹ Eybu'um ḡu juy epesop Deus pe eykukan xipan. Wuykukukat Jesus Cristo itabotaidabotbot wuykay. Ixe wuydujuu jewekay. Soat em ixe xe acesop. Iboap cuy epejowiwi jījā.

²² Pūḡpūḡayū soat em jewaḡuymuwarururun, itabutbūt ā buye. Eya'ōpuruḡ ḡu juy ip epejukuk—eya'ōdidim ma. ²³ Ixeyū juy epetaxijo daxaboḡ pe ijuap puxim. Warara'acayū isūsūn ḡu ikērēat mujurūḡ ām. Iokokat puxim ip. Te'e ma ip jewemucokcokḡ. Ixeyū dak cuy eya'ōpuruḡ ḡu epejukuk—eya'ōdidim ma. Eyetakomām cuy epesop ixeyū emuḡēḡē kay eywebe dak ixeyū buxim ikērēat muḡēap puxim.

²⁴ Deus itaybit cīcā wuya'ōmubacan am wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Ixe wuydujuu jeka kay soat em wuynuy ām jexe. Ikērēat kuḡ ḡu ajop ḡebuje bit. Soat taḡ wuyisu acesop. Soat em wuycokcok acesop ixe xe. Ixe xe acesop iap soat podi ma idip.

²⁵ — Ēn acā Deusat — i juy acece cebe. — Ka'ūmḡu wara'at — i dak cuy acece cebe. — Ēn acā wuydaxijojo'ukat, Jesus Cristo kay oacetabut puye, ocekukukat kay — i juy acece cebe. — Soat podi ma ēn xipat ocexe — i dak. — Soat podi ma ēn a'ōbuyxi jījā — i dak. — Soat podi ma ēn a'ōbacaap kuḡ — i dak. — Soat podi ma ēn soat kukukat — i dak cuy acece cebe—Deus pe.

Imēn ma o'e'e ip kuyje, ipi muḡē awap. Gasū dak imēn ma wuyju e'em. Soat em ma juy imēn acece cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO BE DEUS O'GUBAPUKIAPTUP

¹ Deus apên gaxin ma juy je'bapuk iap o'guwên Jesus Cristo be ixé be iboap muwên âm jebuywatwat'ukat pe—João be. Deus a'ôbi Jesus Cristo iboap o'gubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawên tojotjot'ukat o'guju João kay. Kabi bewiat o'guju cekay. O'guju imukûyjo am apênape cexey jo'ian ixé be warara'acayû mukûyjo am iboam. ²Deus jekawên o'guwên ixé João be. Jesus Cristo kawên icêmat o'guwên cebe. João soat o'jojoiap o'guwênwên, soat o'ya'ïjoiap tak o'guwênwên. Iboap ekawên ibararak opop ijudup pe. ³Ijudup coco'ukayû icokcok je'e. Apên gaxin ma je'bapukiaptup peat ekawên a'ïjojo'ukayû dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawên kay kûyjobicayû dak icokcok je'e. Gaxin ma je'bapuk apên ibararak ijudup pe iap tag.

⁴ Õn João. Õn ijudup mubarararağ Ásia eipi watwat peaptum—7 beatka watwat peaptum—Jesus kay itabucayû beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyû ejukuk — i òn e'em cebe. — Ebekitkiyû ağıymubabibin cuy eguy — i òn e'em cebe.

Ixe Deus itait gasû. Kuyje dak itait osunuy. Gaxin ma jeedot guto wuykay. 7 be omuy ibiôgbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyû juy xipan jeykuk. Eyağuy mubabibin cuy jeedop ip. ⁵⁻⁶ Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyağuy mubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icêman e'em. Ixe koam o'jetait je'ûap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'ôbuyxi soat ka kukat a'ôbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cîcâ. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'û ikêrêat uk am wuywebewi.

— Païyû buxim Deus peam epeyekapikpik—webay beam — i juk adi o'e wuywebe.

Ixe soat em ma soat ipi juayû kukan jeenuy. Imên puye:

— Ka'ûmğû omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixé Jesus Cristo be soat em ma. — Ka'ûma ma ejo'iat omuy ya'ôbacaat — i dak cuy acece cebe.

Imên cuy acece soat em ma.

⁷ Ağ cuy epesop. Kabikerereat tağ ixé Jesus omuyku. Soat ma ixé jojo. O'ya'ôxamutok'iyâyû dak ixé jojo ma. Soat tiwatwat jeetôtôn ixé dobuxik puje. Jeetôtôn ip jéguycûğap pibun. Imên ma juy jeedop ip. Imên je'e.

⁸ — Soat ka'ûm pima òn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ûm puje dak òn pit kake. Ka'ûma kake bimaat òn. Soat'ûm pimaat tak òn ma — i'e'em wuykukukat Deus.

Ixe Deus soat podi ma ya'ôbaca. Itait gasû. Kuyje dak itait osunuy. Gaxin ma jeedot guto wuykay.

⁹ Õn João—eywağo. Eybuxim òn tak Jesus eju müğî jekukum. Eybuxim òn tak ipiat'ajojom. Õn tak soat kukukan oğuy Jesus eju ixé soat kukukan pima. Õn tak eybuxim wukpiceğê ğu wetabucap kuğ. Tip'aweroro be juk adi oğuy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawên cuk adi oğuwênwên puye—Jesus ekawên cuk adi oğuwênwên puye—kawên icêmat. ¹⁰ Muto'o bima wuykukukat puje juk adi ocewağuy—wuykukukat ekabia be. Deus biôgbuk cuk adi wağuyda. Ya'ôberenat'a'ô oya'ïjojo onôğpikadiwi jededem—parasuy jo'iat'a'ô.

¹¹ — Gaxin ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'ô. — Ibdop cuy etupmuju Jesus kay itabucayû beaptum—7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum—Éfeso ka watwat peaptum, Esmirna ka watwat peaptum tak, Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹² Korepên'i oce abu paxi kawênwên oweju iam. 7 be lamparina'a mûn ojojo—ouro müğêğê. ¹³ Cepidase ip ijodiat co'iat cûğ'i osunuy. Jesay kuğ osunuy iberenat kuğ. Ouro müğêğêbu kuğ osunuy jekûmpi dağ. ¹⁴ Yaoparut o'yanuy lâ buxim—kabidigpu buxim—aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵ Suisossep o'suinuy bronze buxim—icaat puxim—daxa be o'jeieerotiat puxim—o'ğusopsupiat puxim. Ixe a'ô ya'ôboğ osunuy ti'acap'a'ô buxim. Jororoh. Cororogiat puxim. ¹⁶ Kasopta kuğ osunuy jeba'at kadi—7 beata kuğ. Ibi bewi jekawên cêmcêm osunuy. Payao buxim osodop cekawên—xepxep kadi ma tûybibat puxim. Topasop o'topanuy kaxicuğat kaxi jo'i.

¹⁷ Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'ûat puxim. I'at puje o'jewebumôğ wabi jeje iba'at kadi. — Epararam ğu juy eguy — io'e owebe. — Ka'ûma kake bimaat òn. Soat i'ûm puje dak òn acâ ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸ — Soat em ma òn wetabêğ. Kuy juk adi we'û ojop. Gasû bit ocetai waram. Waram pit oje'û ğu. Wa'ôbi ma ijodiact je'û'ûm. Wa'ôbi ma ce'û'üyâyû dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹ — Gaxin ma ejojoiaptup cuy etupmubararak,

ğasû jebapukpuğ ewebe iaptup tak, ğuyjom je'bpuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰ — Kasopta kuğ òn oba'at kadi—7 beata — io'e owebe. — Lamparina mûn tak 7 be opop. Iboap ejojojo kuy — io'e owebe. — Apêğap ibo iam pit etaybit ğu. Iboam pit òn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mûn Jesus kay itabucayû buxim—7 beatka watwat puxim—Deus ekawên tojtjot'ukayû buxim — io'e.

Imên onôğpikadiat o'jekawên owebe—Jesus o'jekawên owebe.

2

¹ — Cartadup cuy etupmubararak Éfeso ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — io'e owebe onôğpikadiat.

Òn ma kasopta kuğ oba'at kadi. 7 beata kuğ òn. Lamparina'a mûn pidase òn cûğcûğ—7 beayû pidase—ouro muğêğeyû pidase. Jeyawê òn. ² Wetaybit cûğ ma juk adi epekuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikpik cîcâ iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'umayû kay ğu jîâ dak eyju. Jewexe Jesus emumujûyû dak cuk adi epesubuuyjijo—“Jesus a'òbi oceju kawên idipat muwênuwên eywebe” i napa ma e'e'ukayû. Eyetaybit napa ma e'em ip iam. ³ Itabut'umayû juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ğu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴ Imênpit soat ğu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cîcâ oğuy eyxe. Gasû bit ka'uma. Okukpinsû ma eyxe ğasû bit. Imên xipat ğu. ⁵ Gebum cuy epesop apên koap pima okukpin cîcâ eyju okuk iap kay—apên ğasû bit eyju okukpin ğu iap kay dak. Warêmtağ ma okukap cuy epeyepere. Waram ğuto okukpin cîcâ juy epesop okuğ. Eywebe warêmtağ ma okukap epere'um pima bit, òn ma ojoj eykay. Apên wuyju lamparina'a mûn muwedewedem wara'at muym am tûyap pe iap puxim eyju ğu webekitkiyûm epesop. Jeymuwedewede òn. Warara'acayû ma ojomuy webekitkiyûm eydieğ. ⁶ Obuxim eyju dak Nicolai a'òkayayû ekawên kay'um cîcâ. Iboap xipat oxe.

⁷ Deus biôğbuk imên Jesus a'òkayayû awêwêm. Eyetaybin pin eyawêwê am pima, eya'òpicûğcûğ cuy epesop.

Imên ma òn Éfeso ka watwat kukukat awêwêm — i juk o'e owebe onôğpikadiat—Jesus. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixê beaptum — i juk o'e owebe.

⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'umğu bimaat òn. Soat i'um puje dak òn ma oğuy. Kuy juk ade we'û ojop. Gasû bit ocetait waram. Jeyawê òn. ⁹ Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydadaybot iam tak. Deus xe bit soat kuğ eyju. Jewexe Judeuyû eymuymuy. “Judeuyû oceju—Deus ebekitkiyû” i napa ma e'em ip. Satanás a'ò kayayû ixeyû bit. ¹⁰ Eypararam ğu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiôğbuk kêrêayû kukukat ipiat supi'ajojoat eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'ò kayayû warêmtağ ma jeymuôm daomûnmûnap'a be. Inaka ibun ğu ipiat epesupi'ajojo—10 kabia ma. Wa'ò dağ cuy epeku soat em. Eye'û buje dak, wa'ò dağ cuy epeku. Wa'ò dağ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetait. Soat em eyetait oxe iap idip cîcâ ipi kukukat a dağat puxim—coroa buxim. ¹¹ Deus biôğbuk imên Jesus a'ò kayayû kukukat awêwêm. Eyetaybin pin eyawêwêam pima, eya'òpicûğcûğ cuy epesop.

Wa'ò kay jîâayû bit waram je'û ğu. Waram warara'acayû e'û buje, je'û ğu ip.

Imên ma òn Esmirna ka watwat kukukat awêwêm — i juk o'e owebe onôğpikadiwiat—Jesus. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixê beaptum — i juk o'e owebe.

¹² — Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — i juk o'e owebe onôğpikadiwiat—Jesus.

Òn ma payao kuğ—xepxep kadi tûybibiat kuğ. Jeyawê òn. ¹³ Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'ò kayayû parakpe eyju. Wa'ò kay acâ eyju bit kûyjobit. Itakomaayû Antipas o'yaoka eyka be—Satanás a'ò kayayû dopdopap ka be. Ixe Antipas cedağ ma juk adi omuwênuwên. Eyju bit cuk adi eybu'u ğu epesop eyetabut am okay ixê a'ğu ip o'yaoka ma. ¹⁴ Imênpit soat ğu eyekukuap xipat oxe. Pûğpûğ ey'in Balaão emumutaybitbinap tağ jekukum. Ixe Balaão o'jekawên Balaque be. “Warêmtağ cuy Israel naxegebitbit eğutaybin ixeyû be ikêrêat muğê am,” io'e Balaap Balaque be. Imênpuye “Xipat eywebe deusbaroyû wap iênmôğ'ibitên o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am—warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵ Ixe buxim pûğpûğ ey'in Nicolai a'ò kayayû emumutaybitbinap tağ jekukum, warêmtağ ma'ğu ip imutaybitbin. ¹⁶ Ikêrêat mujurûrûğap cuy epeyepere. Ceperê'um pima bit, ğaxin ma ojoj eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyû eju nopagôğôm oce—warêmtağ imutaybitbinayû eju. Yaokakam ip oce wekawên—payao buximan—xepxep kadi tûyan.

¹⁷ Deus biôğbuk imên Jesus kay itabucayû kukukat awêwêm. Eyetaybit pin eyawêwêam pima, eya'òpicûğcûğ cuy epesop.

Wa'ō kay jīāyāyū be manada otaūm ixatam ip tamunēm'ibita. Karatūg'a buximat'a dak oyaūm soat pe ixeyū be yarucat'a—yadeiboḡat'a. Ibutet iisuat ibararak opop iḡo'a be. Ka'ūma ma itaybit ixē buten. Yabuat acā itaybit je'e ixē buten.

Imēn ma ōn Pērgamo ka watwat kukukat awēwēm — io'e Jesus owebe—onōḡpikadiwiat. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

¹⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus.

Deus ipot ōn. Wetasop daxae buxim. Wui suisopsep bronze buxim—o'ḡusopsep ip iat puxim. Jeyawē ōn. ¹⁹ Wetaybit cūḡ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cīcā eyxe. Eyetabut cīcā ixē kay. Kapikpiḡ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajojom ma'ḡu. Koap pimaap podi ma ḡasū dak eyju xipacat mujurūḡrūḡ. ²⁰ Imēnpit soat gu eyekukuap xipat oxe. Jezabel warēmtaḡ ma obuywatwat'ukayū mutaybitbin. E iekērēat taḡ webekitkit muykukum. Ixē napa ma e'em "Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn," i. Webekitkit muḡuykukukum ixē ayacat. "Xipat eywebe warara'acat taxyi eju jepo am, warara'acat itop eju dak," i napa ma e'em cebe ip. "Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am," i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeḡujēm ḡu eyxewi. Āḡ jeenuy jekpiwan. ²¹ Ibuten ma ipiat osupi'ajoat ḡu cebe. Tūybe ḡasū paxi ikērēat mujurūḡrūḡap jepere iān oce. Ixē bit ibu'u jeperem. ²² Imēneju ixē ayacat ōn ma ojojok kama jo'iat pe. Ijoce ipiat supi'ajojo jīā ceweju o'jepo'iaiyū dak. Ixeyū be ikērēat mujurūḡrūḡap epe'e'um pima, ipiat'ajojom cīcā jeedop ip. ²³ I'yū dak oyaokaka—ya'ōkayayū. Ixeyū aoka buje, Jesus a'ō kayayū itaybit je'e Deus itaybit apēn ijodiakat jewaḡuyḡuy iam. Apēn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei bit ōn ma oteida soat pe.

²⁴ Warara'acat'in ey'in pit warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ḡu juk adi epe-sop—Tiratira ka watwat'in. Satanás pabi kuḡ ḡu buk eyju. Ixē babi kukayū soat ḡu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixē babi kuk am. ²⁵ Wajēmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawēn taḡ cuy epeku. Wara'at ekawēn ḡu bit oḡuwēn eywebe iboap ekawēn taḡ eyeku am. ²⁶⁻²⁸ "Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece," i juk o'e webay owebe. "Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju," i oce wa'ō kay jīāyāyū be. Ya'ōca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'um kūyjobit'ūmayū a'ōbacaap ḡu'um ip itīḡ'a kakaap puxim. "Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju," i oce wa'ō kay jīāyāyū be—amap kabia wiwim pima wa'ō dag jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip—kasopta—wa'ō kay jīāyāyū be. ²⁹ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ma ōn Tiatira ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3

¹ Cartadup cuy etupmubararak Sardes ka watwat kukukat peaptum—Jesus kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jesus.

Ōn ma Deus biōḡbuk kuḡ—7 beayū kuḡ. Kasopta kuḡ tak ōn—7 beata kuḡ. Jeyawē ōn. Ōn wetaybit warēmtaḡ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em "Sardes ka watwat itabut cīcā Jesus kay," i. Ōn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. ² Ce'ūat puxim ḡu juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyaḡuysan cuy epeku. Eybu'um ḡu juy epesop cekawēn taḡ eyeku am. Soat ḡu bit xipat Deus xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit iboam. ³ Gebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ijojoiap kay dak. Kawēn icēmat cuk adi epeya'ijojo. Gebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Kūyjobin cuy epesop iboap ekawēn kay. Ikērēat mujurūḡrūḡap pit cuy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju aḡ'um pima ojet eykay. Ibukuruk puxim ojet eykay. Eyetaybit ḡu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴ Pūḡpūḡ pit ey'in ikērēat o'jukuk ḡu Sardes ka watwat'in. Ixeyū bit yaḡuyisuyū. Cesay isuyū buxim ip. Ixeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuḡ—iisuat kuḡ. "Cedaḡ ip oxe" i'e'em Deus cebe ip puye. ⁵ Wa'ō kay jīāyāyū jesay irucat kuḡ jeku. Ixeyū butet oju'uk ḡu soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pewi. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iḡodup pe. "Teyūku webekitkit," i oce webay be, ixē ekawēn tojtjot'ukayū be dak.

⁶ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷ — Cartadup cuy etupmubararak Filadēfia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuḡ ḡu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuḡ ōn—Davi bubun osunuyiat kuḡ. Iju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomudip'uk ḡu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomudip ḡu. Jeyawē ōn. ⁸ Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'ūm'ūm ma. Owebe eymutaybitbinap taḡ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'gukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹ Eya'ōpicuḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Satanās a'ō kayayū napa ma e'em "Judeuyū ocejū—Deus ebekitkit," i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēḡ'aecōḡcōḡ eywap. Itaybit je'e ip eykukpin cīcā oxē iam. ¹⁰ "Eyukpiceḡḡēm ḡu juy epesop okay eyetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu eyju," i juk oce eywebe. Eyukpiceḡḡēm ḡu okay juk adi epesop. Imēnpuyē ipiat osupi'ajoaat soat ipi daḡacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpī'ajojom pima. ¹¹ Gaxīn ma oajēm eykay. Xīpat cīcāat kuḡ eyju—wa'ō kay jīāaptei kuḡ. Iboap cuy epeguxipan cīcā warara'acat pe tujupa'umap puxim. ¹² Wa'ō kay jīāayū a'ōmucanucan cuy oḡuy. Deus eju kawēnwēnap'a beat'ip puxim jeedop ip—warara'acat'ip mucemucemap'ip puxim. Waram pit jejem ḡu ip Deus xewi. Deus putet osubutetmubararak cebe, Deus ka butet tak. Jerusalēm i ika butet—ika isuatka butet. Iboka sukakop Deus xewi. Obutet iisuat tak osubutetmubararak cebe.

¹³ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybit pin yawēwēm pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ōn Filadēfia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

¹⁴—Cartadup cuy etupmubararak Laodicēia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jesus.

"Imēn cuy jeenuy" i ōn e'em. Imēnpuyē "Amēm" i obutet. Soat em wa'ō daḡ ōn e'em. Soat em icēmān ōn e'em. Deus pe soat muḡēap awap kuy juk kake oḡuy. Jeyawē ōn. ¹⁵⁻¹⁶ Wetaybit warēmtaḡ cīcā eyju jekukum iam. Taxīpat puxim ḡu eyju—icukat puxim ḡu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukḡḡūnat puxim tak. Okukpin ḡu eyju okuḡ. Warēmtaḡ ḡu dak eyju okuḡ. Xīpat ma kuka juk o'e warēmtaḡ okuḡ pima, ikukpin okuḡ pima dak. Imēnpit okukpin ḡu eyju okuḡ. Imēnpuyē ḡaxīn ma ipiat osupi'ajoaat eywebe, iko'ōmat o buje jedadacap puxim. ¹⁷ "Soat kuḡ oceju bit," i te'e ma eyju e'em. "Ocebubut ade oceju bit," i te'e ma eyju e'em, "Xīpat cīcā oceju," i dak, "Soat kake ocexe," i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ḡu eyju tadaybocat puxim iam. Iokokat puxim eyju—iḡēm puxim—ibisōat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'umat puxim tak. Ita'umat puxim tak eyju. ¹⁸ Ōn pit jeyawē. Ouro juy epejat oxewi—iwekoykey'umat. Iboap kuḡ pima icēmān ibubut adeayūm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuōm ām eyesay'ūmap puxim, eysūsūnap puxim. Posūḡ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imōḡ ām xīpan eyecoot am. ¹⁹ Oxe ikukpinayū bit oḡukorēm cedaḡ'um jekukum pima. Ipiat osupi'ajoaat cebe ip waram ḡuto cūḡ ma ceku am ip. Imēnpuyē juy wa'ō kay epe'e waram. Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere. ²⁰ Ya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Taḡtaḡtaḡ'i ōn e'em xīntabi be. Wa'ījojoat pe tomudip'uk puje, oōm tuk'a be. Jekōnkōn'uk oḡuy ixe eju. Ixe dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju. ²¹ "Epabik cuy oxē—wabikbikap pe" i oce wa'ō kay jīāayū be. Ixeyū buxim ōn tak cuk adi oḡuy webay a'ō kay kūyjobit. Imēnpuyē ḡasū ōn xik'i webay xe—yabikbikap pe.

²² Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēm pima, xīpan cuy epeya'ōpicūḡ.

Imēn ōn Laodicēia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

4

¹ Gebuje wara'at ma ojojoho wexey jo'iat. Kabi beat exīntabi ojojoho ikoce. Waram parasuy jo'iat a'ō oya'ījojo—kuy oya'ījojoiat'a'ō ma. Waram ḡuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apēn ḡuyjom jebapuk iap oḡubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

² Deus biōḡbuk waḡuyda ḡebuje bit. Iboce yabikbikap osunuy—idip cīcāat kabi be. Pūḡ xik'i osunuy cebe. ³ Ixe dopa topasopsep o'topanuy wita'a buxim—yadi cīcāat'a buxim—jaspe'a buxim, sardōnio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokoreren konopsanobu o'jebueku. Ibusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴ Idip cīcāat akokoreren warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'ōbuyxiayū osodop ixeyū jeje kaxikxik'i—24 beat ceje. Jesay irucat kuḡayū osodop ip. Ouro muḡḡḡē kuḡ tak ip osodop jabi jeje—idip cīcāat kuḡ. ⁵ Yabikbikap pewi xiririkiat cēmēm'uk osunuy, tūmūn'a'ō dak, poroḡiat tak. Wexiktak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. Ixeyū jojom pima wuyju gebum

Deus biõgbuk kay—7 beayũ kay. ⁶ Iodi buximati o'tinuy yabikbikap wap—vidro mugẽgẽ. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadipdip tak osodop ip itabẽgayũ yabikbikap akokoreren—idip cĩcaat akokoreren. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip—cewap, yakpidakadi. ⁷ Pũg ixeyũ'in leão buxim osunuy. Wara'at ixeyũ'in biopak puxim osunuy—agokatkat yobogat puxim. Wara'at ixeyũ'inat topa agokatkat topa buxim o'topanuy. Wara'at ixeyũ'in dace buxim osunuy—pupumat puxim. ⁸ Soat ip cegebabe osodop. ⁶ be o'cegebado ip. Soat tag itate ip osodop—badi, kacũgkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima dag tak ibu'u em gu ip jebibododon, kabiam tak. Imẽn ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'õbaca, i'e'em ip jebibododon. Soat tag iisu, i. Soat tag iisu, i. Soat tag iisu, i jebibododon ip. Ipi ka'ũm pima itait osunuy, i. Gaxĩ dak itait, i. Gaxĩ ma jeedot waram wuykay, i.

Imẽn ip ibibodo.

⁹—En pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deus pe jebibododon ebadipdip itabẽgayũ. — En pit soat podi ma a'õbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — En pit soat podi ma xipan ocekuğ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabẽgat peam, ¹⁰ 24 beayũ aypapayũ pig'i at'an ip cewap—yabikbikap cejeat wap.

— En pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mõgmõg ip yabikbikap cejeat wap—idip cĩcaat—ouro mugẽgẽ. Imõgmõg ip cewap “En acã ocekkukat” i'e am cebe.

¹¹ Imẽn ip jebibododon cebe:

En acã soat kukukat, i. En acã Deusat, i. En cuk soat egugẽ, i. Soat kake a'õbin ma, i. En ipi juacat mutaicin, i. En soat podi ma edipap kuğ, i. Soat podi ma a'õbuyxi, i. En acã soat podi ma a'õbacaap kuğ, i.

Imẽn ip jebibododon cebe—yabikbikap cejeat pe.

5

¹ Gebuje taperadup otupcoco tup'amũnmũnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otup-coco—iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuymũgmũg ap osodop serabu jo'ian. ⁷ em o'tupmuymũgmũg ip. ² Deus ekawẽn tojtjot'ukat tak ojojojo ya'õbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ũma ma — io'e ixex ya'õberen.

³ Imẽnipit itaybicat ka'ũmgu osunuy. Kabi be ka'ũmgu. Ipi ju dak ka'ũmgu. Ipi diotpe dak ka'ũmgu. Ka'ũma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴ Otõn cĩcã ka'ũmgu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵ Imẽnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa gu! Ak'i juy ece. Judã diwat pe iba'ore gu tupmuywut am — io'e. — Ixe acã itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — ⁷ beat imuywut put ixex be — io'e owebe. — Ixe leão buxim ya'õca. Ya'õbuyxi jĩjã ixex Davi naxegebit — io'e owebe.

⁶ Gebuje mẽmẽ ojojojo—ovelha. Cũg'i osunuy yabikbikap pidase. Ebadipdip itabẽgayũ ixex akokoreren osodop ya'õbuyxiayũ dak. Kuy bima ce'ũ osunuyiat puxim osunuy. ⁷ be osodop yakanasyũ. Ita dak ⁷ be ma o'sutanuy. ⁷ be itateat puxim Deus biõgbuk—soat ka kay imujumayũ. ⁷ Mẽmẽ o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui bewi iba'at kadiatup. ⁸ Tupu buje ebadipdip itabẽgayũ pig'i o'at ipi ju mẽmẽ wap. Ya'õbuyxiayũ dak pig'i o'at ip cewap ya'õbuyxi jĩjã cexex ip puyex. Soat ip harpa'a kuğ osodop yamuyde am. Wa'e buximat kuğ tak ip osodop—ouro mugẽgẽ kuğ. Topapũ osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawẽnwẽn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹ Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imẽn ibibodo ip:

Kuy juk e'ũ eguy, i. Pũg gu juk etaxijo e'ũap puyex soat tiwatwayũ'in, soat a'õm kawẽnwẽn'ukayũ'in tak, soat iwarururuayũ'in tak, soat kaka dagayũ'in tak, i. Imẽnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰ A'õbi ma soat eipi juayũ kukukayũm jeedop ip Deus eju, i. Paiyũ buxim kapikpig jeedop ip Deus peam—ocekkukat peam, i. Imẽn ip ibibodo.

¹¹ Waram guto oceak. Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ oya'õjojo. De'at gu ip osodop—kiiii iãn. Imuweğũn pa'ore osodop io. Ade jĩjã ma ip. Kacũgcũg'i ip osodop yabikbikap akokoreren. Ebadipdip itabẽgayũ akokoreren tak, ya'õbuyxiayũ akokoreren tak. ¹² Ya'õberen o'jebibododon ip. Imẽn ibibodo ip:

Ovelha buxim oe'ũiat soat podi ma jedipap kuğ, i. Soat podi ma ja'õbacaap kuğ, i. Soat podi ma xipacap kuğ, i. Soat podi ma jeyaybitbicap kuğ, i. Soat podi ma ja'õcaap kuğ, i. Soat podi ma ja'õbuyxiap kuğ, i. Soat podi ma jedipap kuğ, i. Soat kayap podi ma oceccokok Cekay, io'e ip jebibodo be.

Imẽn ibibodo ip.

¹³ Soat ma ip jebibododon o'e ġebuġe bit wa'õpju—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ipi diotpeacayū dak, tibog cīcāti daġacayū dak—soat kakeayū. Imēn ibibodo ip:

Soat podi ma ēn pit xipāt, i. Soat podi ma ēn pit a'õbuyxi, i. Soat podi ma ēn pit edip, i. Soat podi ma ēn pit a'õbaca, i. Imēn cuy acece ewebe soat em, i. Soat em tak wuybu'um ġu acesop imēn i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe—mēmē—ovelha buxim oe'ūiat pe.

¹⁴— Imēn cuy ace — i o'jede ebadipdip itabēġayū.

Ya'õbuyxiayū dak piġ'i o'at'at ip topabe—aypapayū. Piġ'i o'at'at ip “Soat podi ma ēn xipāt” i'e am cebe.

6

¹ Mēmē tupmuymūġmūġap o'ġuywut wetabutpe. Koapat o'ġuywut. 7 be osodop ip tupmuymūġmūġap.

— Ejot cuy — io'e ya'õberen ebadipdipayū'in—itabēġayū'in.

Nobano a'õ buxim o'ya'õnuy ya'õpuruġ.

² Waram ġuto oceak. Cavaro ojojojo irucat. Yakpi jejeat daruk kuġ oeku. Ixe xeat ouro muġēġē o'jomōġ ya be—ipi kukukat abeat—idip cīcāt. O'ġēm soat a'õbacaap mu'ūmu'ūm. Soat a'õbacaap mu'ūm ām o'ġēm.

³ Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Xepxep o'ġuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabēġayū'in ebadipdipayū'in.

⁴ Wara'at osodot cavaro ipakpukat. Ixe xeat ja'õbacap o'ġūm yakpi jejeat pe.

— A'õbi nopagōġōm je'e ip jeweweju ipi daġacayū — io'e cexeat yakpi jejeat pe. Ka'ūma ip kaba'ūm je'e wara'at eju. — A'õbi jenopagōġōm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ġūm cebe yoboġat.

⁵ Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebaḡūġ kuy o'ġuywut.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēġayū'in.

Waram ġuto oceak. Wara'at ojojojo cavaro iokat. Yakpi jejeat imupesarurunap kuġ oeku jebui be. ⁶ Wuya'ġjoiat oya'ġjojo. Ebadipdip itabēġayū parakpewi oya'ġjojo.

— Pūġ litrom trigodadei tadeibog cīcā je'e—pūġ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Ebaḡūġ litrom cevadadadei dak tadeibog cīcā je'e—pūġ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Oliveira'a xepti bit etimukērērēn ġu juy — io'e. — Uva'abidi dak etimukērērēn ġu juy — io'e.

⁷ Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Ebaḡūġ mabuk opop imuywut'ūmat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēġayū'in.

⁸ Ġebuġe waram ġuto oceak. Cavaro ipekpukat ojojojo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn cebe ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūġ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopagōġōm ip epeġuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeġuap ip, awaydip taġan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹ Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Ebadipdip o'ġuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōġbuk ojojojo wūnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū ġuk ixeyū o'yaoka Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip puye, cekawēn taġ oekuku ip puye dak. ¹⁰ Ya'õberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'õbaca — io'e ip. — Soat taġ eisu — io'e ip ya'õberen. — Icēmān e'e ukat ēn. Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puġūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'õberen.

¹¹ Iboceat cesay o'ġūm cebe ip soat pe—irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹² Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. 6 be o'ġuywut kuy. Pūġ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puje ipi o'jexixi jīā ma. Xaxiepiat iok o'e paġo iokat puxim—mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³ Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim—yakicat'a muy'at'acap puxim—kabidoxixi be yamuy'at'acap puxim. ¹⁴ Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeawede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jediptūyap pewi soat.

¹⁵ Ġebuġe soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm—iecuġapyū dak, sorarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'õcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpiwatpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daġ, co'a binūnpe dak. ¹⁶ Te'e ma ip o'jewāwā ya'õberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocemunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocemunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocemunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷— Mēmē itakoma jījā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7

¹ Gebuje Deus ekawēn tojtjot'ukayū ojojojo ebadipdipayū. Kacūgcūg'i osodop ip ipi'abi dag. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixikixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tibogcīcāti kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ² Wara'at ojojojo gebuje bit Deus ekawēn tojtjot'ukat. Kaxi jēmjemap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuḡ jebui be—teku soat em itaicat ebekit iam imubararakap kuḡ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipyū be—Deus ekawēn tojtjot'ukayū be—ebadipdipayū be. Deus kuy juk ja'ōbacaap o'gūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'guju ipi mukērērēn ām, tibogcīcāti mukērērēn ām tak.

³ — Deus buywatwat'ukayū dopa'a ocetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm pima bit, ipi epegukērērēn ḡu, tibogcīcāti dak epetmukērērēn ḡu, tūmūn'ip'ip tak epeyopmukērērēn ḡu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴ Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ḡuwēn owebe—o'topa'amubararak ip iap. Tak ḡu o'topa'amubararak ip—ade jījā ma—144,000 be. Kīiīān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip—Israel naxeḡebitbiyū'in. ⁵⁻⁸ 12,000 be o'topa'amubararak ip Judā diwatwat'in; 12,000 be Rubem diwatwat'in tak; 12,000 be Gade diwatwat'in tak; 12,000 be Aser diwatwat'in tak; 12,000 Naftali diwatwat'in tak; 12,000 be Manassés diwatwat'in tak; 12,000 be Simeão diwatwat'in tak; 12,000 be Levi diwatwat'in tak; 12,000 be Issacar diwatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diwatwat'in tak; 12,000 be José diwatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diwatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹ Waram ḡuto oceak. Tak ḡu wuyjuyū io'e kīiī. Ade jījā osodop ip. Imuweḡūn pa'ore ma osodop ip, ade jījā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiwatwat'in tak, soat iwaruruyū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuḡ—irucat kuḡ. Kosunano kuḡ osodop ip jebui be.

¹⁰ — Deus acā wuydaxijjom — io'e ip ya'ōberen. — Mēmē dak wuydaxijjom — io'e ip. Ixe ma xik'i jabikbikap pe — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Deus ekawēn tojtjot'ukayū dak kacūgcūg'i osodop ip yabikbikap akokoreren—ya'ōbuyxiayū dak, ebadiidip itabēḡayū dak. Piḡ'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xipat” i'e am Deus pe.

¹² O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xipat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuḡ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xipat cīcā ēn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ, i. Soat podi ma jebacaap kuḡ tak, i. Imēn ma ixe ḡasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³ — Abuyū suteyū cesayrurucayū? — i juk o'e owebe ya'ōbuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴ — Bay'a, ōn ma wetaybit ḡu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyū ipiat'ajjom cīcā juk adi osodop — io'e owebe. — Inaka ibu'u ḡu o'e ip kūyjobit am Jesus a'ō kay — io'e. — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabut ip. Imēnpuye soat tag iisu ip doti iwuy'isuat puxim. Soat tag ip ikērēat kuḡ ḡu — io'e owebe. ¹⁵ — Imēnpuye ip kacūgcūg'i Deus abikbikap wap ḡasū — io'e owebe. — Deus buywatwan ip kabiam, kabioḡ tak — io'e. — Deus xe ip nuynuy ḡasū. Yabikbikap peat soat em aḡ cekay ip xipat'umat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶ — Waram pit irem ḡu ip. Soat em ibeḡbeḡ ma. Ihipuruḡ ḡu dak ip jeedop. Kajepi kuḡ cīcā ḡu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷ — Mēmē ma ixeyū kukukan jeenuy apēn ōhō iwat xipan jeōhōyū kukap puxim. Ixeyū idujowat wuymutaicinapti kay tikōn ām. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetōn ḡu — io'e owebe.

8

¹ Gebuje mēmē wara'at o'guywut tupmuyūmūḡmūḡap. Amap o'guywut. 7 be o'guywut kuy. Ka'ūmḡu wara'at o'e. Kuy oi'ūm. Darem ma ip osodop mūḡ kabi beacayū—meia hora ma. ² Deus ekawēn tojtjot'ukayū ojojojo gebuje—7 beayū—Deus xe kacūgcūg'iyayū. Jexeat parasy jo'iat o'ḡūm cebe ip. Pūḡ pepepe ma o'ḡūm cebe ip.

³ Wara'at oajëm tòmte'okuatòm mupikupikap'a kay Deus ekawën tojtjot'ukat—caixa'a kay. Cüg'i osunuy iboce. Tòmte'okuatòm mün'a kuğ oajëm—ouro muğëğë'a'a kuğ. Iboceat tòmte'okuatòm o'tòmüm cebe tòm'ade.

— Deus ebekitkit kawënwën ceweju soat ip — io'e cebe iboceat. Ixeyü ekawën cuy eguwekoy tòmte'okuatòm eju tòmupikupikap'a be ouro muğëğë'a'a be Deus abikbikap wap — io'e cebe.

⁴ O'tömuwekoy Deus ebekitkit ekawën eju. O'tömupik. Tòmte'okuatömtiğ o'jedigeu Deus kay cekawën tojtjot'ukat pui bewi—Deus wap cüg'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawën tak o'jeu cekay tiğ eju. ⁵ Deus ekawën tojtjot'ukat daxa o'jat tòmte'okuatòm mupikupikap'a bewi. Tòmte'okuatòm mün'a o'yamunopapün daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, porogiat o'e soat tağ ipi dağ. Porogiat o'e soat tağ ya'öpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat tağ ipi dağ. Ipi dak o'jexixi jjiã. Tümün'a'ö o'jedede soat tağ ipi dağ.

⁶ Gebuje Deus ekawën tojtjot'ukayü parasuy jo'iat o'jat imuyde am—7 beayü.

⁷ Koapat jeparasuy jo'iat o'guyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju—ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'guy'at ipi kay. Ade o'ğupik ipi'in. Püg eipi o'ğupik ebapüg eipiyü'in. Xepxep pit o'jeiepepyat ipi'umat eipi. Tümün'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Püg'ip'ip'ip o'yopmupik ebapügayü'ip'in. Xepxep pit o'jeiepepyat ipik'umat'ip. Kap'iidip tak o'tipik soatip. Ka'üma ma o'jedipepyat.

⁸ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawën tojtjot'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuaköm tibogcicaati be. Apikipiğ pima o'yamuaköm. Ti'ade o'jediewexaxat toy. Püği o'jediewexat toy. Xepxepi bit idibi mabuk o'tinuy. O'jediewexat gu toy. ⁹ Tibogcicaati dağayü oap ade—idibi tiyuati dağacayü. Püg'üm oe'ü ebapügayü'in. Tak gu kobexixi dak o'ğuyubagbagbag. Ade jjiã. Kiiiän. Püg ma o'ğuybagbagbag ebapügayü'in—tibogcicaati adopa dağat.

¹⁰ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawën tojtjot'ukat. Ebapüg o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi tabogata. Tasop o'tanuy wexiktak puxim. Idibi be o'taaköm. Püği be o'taaköm ebapüğiayüdi be. Idi'a'a be dak o'taaköm. Püği'a be o'taaköm ebapüğiayüdi'a be. ¹¹ Tacupata i igoda butet omuy—kasopta butet. Ixeda aköm puje idibi dak ticup o'e püg kadi. Püği ticup o'e ebapügayüdi'in. Ade oap ipi watwat tikön puje. Oap ipi ticup pibun.

¹² Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawën tojtjot'ukat. Ebadipdip o'e ip imuydedem kuy. Püg kadi kaxiepiat o'sutamukërerën. Kaxiaat tak o'sutamukërerën ip püg kadi. Kasopta dak o'sutamukërerën ip püg kadi. Imënpuye kaxiepipü ma o'e kaxi takërë buye. Kaxiamat tak yopit ma kabiam o'e. Kasopta dak yopit ma kabiam o'e. Kabiok oeku ebadipdip hora bima kabia bun. Kabiok oeku ebadipdip hora bima ixima bun.

¹³ Waram guato oceak. Dace ocegebaa'ijojo. Um cica jepupupum oeku. Ya'öberen ixex dace o'jewawã.

— Karem gu ipi juayü! — io'e ya'öberen. — Ipiatpi'ajojom cica jeedop ip — io'e ya'öberen. — Karem gu ipi juayü — io'e. — Ipiat'ajojom cica jeedop ip — io'e. — Warara'acat gasü jeparasuy jo'iat guayde Deus ekawën tojtjot'ukayü — io'e. — Ebapügayü mabuk jeparasuy jo'iat guayde — io'e. — Ixeyü be imuyde buje, ipiat supi'ajo jjiã ipi juayü — io'e ixex dace.

9

¹ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawën tojtjot'ukat. Pügpoğbi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ojojomo—kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chave o'güm ixex be iküybioreğ cicaatküy domudip'ukap echave. ² Kasopta jo'iat iğo küy o'suküynomudip'uk ibo echavem. Iküynomudip'uk puje, o'tiğcëm iküy bewi. Waën yobogät peatiğ puxim o'tiğcëm. Iğodig kaxi o'ğupinëm tiğboğ cica buye. Soat tağ o'e kabiok. ³ Aröxëkxëk co'iyayü o'kop ixex diğ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tögatapi osodop Deus a'öbi.

⁴ — Kap'iidip cuy epetimukërerën gu — io'e kabi beat cebe ip—aröxëkxëk co'iyayü be. — Tümün'ip'ip tak cuy epeyopmukërerën gu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukërerën gu kadai — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'ümayü kay acä juy epeju — io'e. — Ixeyü be acä juy ipiat epesupi'ajoat — io'e cebe ip—aröxëkxëk co'iyayü be. ⁵ — Gasü bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajojoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixeyü aröxëkxëk co'iyayü tögatapi osodop ip dat puxim. ⁶ Deus ebekitkit'ümayü be ipiat o'supi'ajojoat ip dat tögatapi jo'i 5 kaxi bima—topa'a bararuk'ümayü be. Imënpuye je'üap kudadam ip jeeku. Inaka je'üap ip tobuxik gu. Je'ü ojuy ma'gu ip jeeku. Inaka ce'ü ba'ore je'e ip.

⁷ Ixeyü aröxëkxëk co'iyayü cavaroyü buxim osodop ip—jenopagöğöm cumayü buxim—icaat kuğ ip jewebe. Jadağat kuğ ip oeku ouro muğëğë jo'iat kuğ. Ağokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸ Ayacat adap puxim ip o'yadapto. Leão nüy buxim o'tüydop ip.

⁹ Icaat kuḡ oeku ip jekūm'a eju—ferro muḡēḡē kuḡ. Carro jenopaḡōḡōḡap kay daodaodao ma cucum iap a'ō buxim o'cegeba a'ōnuy—cavaroyū imupuxikpuxigiap a'ō buxim. ¹⁰ Dat puxim ip oeku tōḡtapiat kuḡ jekpu be. Jenōḡtapian ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan topa'a bararuk'ūmayū be. ⁵ kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan cebe ip. ¹¹ Ixeyū kukukat ikūybioreḡ cīcāatkūy beayū kukukat osunuy. Ixe butet Abadom i omuy Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm. Apoliāo i omuy ibutet Grego a'ōm. Ibutet wuyumu'um'um'ukat iape wuya'ōm.

¹² Kuy pūḡ o'kap ipararu jījāat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'guyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. ⁶ be o'e ip imuydedem kuy. Tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewiat'a'ō oya'ījojo—ouro muḡēḡē'a bewiat'a'ō—Deus abikbikap wapat'a'ō. ¹⁴ Ixe a'ō o'jekawēn ixe Deus ekawēn tojtjt'ukat pe—imuyde isuat pe.

— Eburyū juy eḡuwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomūnmūn — io'e. — Taomūnmūn ip omuy Eufratesdi xe—tibogati xe — io'e.

¹⁵ Kabi beat a'ōbi ixeyū Deus ekawēn tojtjt'ukayū soat kuḡ ip osodop jebui be. Soat kuḡ ip osodop pūḡ yaoka am ebapūḡayū'in—ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be ḡu jeeju ip ixeyū aoka am, wara'at kaxi be ḡu dak, wara'at kabia be ḡu dak, wara'at ehora be ḡu dak. Deus pe “Epeju” i'e buje acā jeeju ip ixeyū aoka am. Ixeyū ebadipdipayū o'ḡuwekap. ¹⁶ Pebūrū ixeyū esorarayū iap awēḡ oyawēḡtobuxik kuy. Tak'um ip osodop—ade jījā. Kiiiān. 200,000,000 be ip osodop—cavaro akpi jejeayū—nopagōḡō'ukayū. ¹⁷ Sorarayū ḡhōyū ojojoo wexey jo'iat pe cavaroyū. Ixeyū akpi jejeayū dak ojojoo. Soat yakpi jejeayū icaat kuḡ ip osodop jekūm'a eju. Pūḡpūḡ ikūm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim—yadeiboga'ta buxim—safira'a buxim. Warara'acat ipekuk osunuy enxofrenōm puxim. Cavaro'a leāo'a buxim o'yanuy. Ibi daḡwi diḡ cēmcēm o'e daxadiḡ, enxofrenōmtiḡ tak. Daxa dak cēmcēm o'e ibi bewi. ¹⁸ Ade jījā ipi watwat oap ip cavaro bi daḡwi iḡēm'ibit pibun—daxae pibun, daxadiḡ pibun tak, enxofrenōmtiḡ pibun tak. Pūḡ'um oe'ū ebapūḡayū'in. Xepxep o'jepoyat. Imēn ma ip oap. Xere'ūma ipi watwat oap. Ade jījā. ¹⁹ Cavaroyū ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jēm ian, jedoaybu bean tak. Ipiat o'supi'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'ī.

²⁰ Cavaroyū ipiatpi'ajojoanap eper buje, jemumugē kay jetabucap o'jepere ḡu ip—o'jepoyat'iaiyū. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumugē kay jījā. Jemumugē kay jījā ip osodop—ouro muḡēḡē kay, prata muḡēḡē kay dak, bronze muḡēḡē kay dak, wita'a muḡēḡē kay dak, ip muḡēḡē kay dak. Ibiōḡbuk kērēayū kay dak ip osodop. Ixeyū emumugēḡē be ijo ba'ore, cekūyjo ba'ore dak ip, cexiḡxiḡ pa'ore dak ip. Inaka tūybe iteyū deusyū iān o'e ip. Oe'ū'ū ḡu ip arōxēkxēk co'iaiyū nūy pibun, cavaro nūy pibun tak. Imēnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumugēḡē kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹ Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ḡu ip. Oibu'un ḡu ip ikērēat muḡēḡēm.

10

¹ Gebuje wara'at ojojoo Deus ekawēn tojtjt'ukat—ya'ōbacaat. Kabi kadiwi kom pima ojojoo. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanobu o'jebueku yakokorenen. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'topanuy. Ixe dao daxae iecūḡat puxim o'taonuy—isopat puxim. ² Livrodup kuḡ osunuy jebui be—tup'īcatup kuḡ—tupayaatup kuḡ. Jei o'suimōḡ tībōḡ cīcāati be jedoat kadiat i. Jedao'ūḡat kadiat i bit o'suimōḡ ipi be. ³ Ya'ōberen o'jewāwā leāo ewāwāap puxim. Cewāwā buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'ōbu ya'ōberen. O'jepaw ya'ōberen. ⁴ Cepaw isum apēn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubararak. Kabi beat pit o'jekawēn owebe.

— Apēn 7 be xiririkpaw'iat o'e owebe iaptup ḡu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ḡu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵ Gebuje o'jebaepacūḡ kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukat jeba'at kadi—tibog cīcāati be cūḡ'iat—ipi be cūḡ'iat—kuy ojojooiat. ⁶ O'jekawēn Deus a'ōpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ū ḡu ixe bit. Ixe juk kabi o'ḡugē, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ḡugē, soat ipi juacat tak. Tibog cīcāati dak o'timugē, soat tidagacat tak.

— Gaḡū bit ibun ḡu jeku — io'e Deus a'ōpiju. ⁷ — “Soat je'bapuk obikuyap taḡ,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayū be—jekawēn muwēnuwēn'ukayū be — io'e owebe. — Apēn Deus ibikuy osunuy iap iba'arēm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawēn tojtjt'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apēn ibikuy osunuy iap taḡ—kanomūmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸ Kabi kadiwiat a'ō waram oya'ījojo. Waram o'jekawēn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu—tup'īcatup—Deus ekawēn tojtjt'ukat pui bewi—ipi be cūḡ'iat pui bewi—tibog cīcāati be cūḡ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹ Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupūm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'e eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'e — io'e.

¹⁰ Otupu ibui bewi tup'icatup, tupayaatup. Otupkūn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkūn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹ — Waram tak cuy apēn Deus adeayū idaxijo iap ekawēn cuy eguwēnuwēn soat pe — io'e owebe. — "Ixe soat tiwatwayū'in idaxijo pin," i juy ece, "soat ka watwayū'in tak, soat eipi watwayū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak," i juy ece soat pe — io'e owebe.

11

¹ Gebuje kabi beat imuwegūngūnap'ip o'yopūm owebe.

— Deus eju kawēnwēnap'a juy eyamuwegūn—yabogāt'a — io'e owebe. — Wūnca mupikupikap'a dak cuy eyamuwegūn—caixa'a — io'e. — Pebūrū paxi e'em "Ēn xipāt cīcā," i Deus pe cewēju kawēnwēnap'a be? Ixeyū dak cuy eguwegūn — io'e owebe. ² — Kacūgkadiat pit cuy eguwegūn gu—yakokorerenayū yanaxinōm — io'e. — "Wekawēn kay'ūmayū jeōm oweju kawēnwēnap'a naxinōm pe," i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warēmtağ ma jeku ip Deus ka dağ—ikērēat kuğ guiat ka dağ — io'e owebe. ³ — Xepxepayū oğuju wekawēn muwēn ām — io'e. — Ikurususucat kuğ jeku ip jesay kuğ oceguycūğ eykay eyju warēmtağ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cīcā jeedop ip Deus ekawēn muwēnuwēn—1,260 kabia bun — io'e.

⁴ Ixeyū xepxepayū oliveira'ip puxim wekawēn muwēnuwēn'ukayū. Lamparina'a mūn puxim tak ip—ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim. ⁵ Warara'acayū warēmtağ ixeyū xepxepayū kuk ojuy bima, daxa cēmcēm ikōmbie dağwi yaoka am. Imēnpuye je'ū ip warēmtağ ikuk ojuyayū. ⁶ Ixeyū a'ōbi muba'at ajēmjēm gu Deus ekawēn muwēnuwēn ip pima. Deus a'ōbacaap kuğ ip xepxepayū. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'ōbi. Ja'ōbi ip warēmtaksuğat ġudot ipi juayū mu'ūm ām, ku beacat mu'ūm ām tak, ku muypī'ūm ām. Imudot pin pima, ip ġudot.

⁷ Deus ekawēn muwēn eperē isum yoboğ cīcāt jajēm ipararu jījāat. Jajēm ikūybioreğ cīcāt kūy bewi. Jebacacan je'e xepxepayū eju. Xepxepayū a'ōbacaap gu'ūm ipararu jījāat. Yaoka ip. ⁸ Ixeyū'ūm'ūm jebit po'i jeedop akidağ ikabogaatka be—korosa be ixeyū kukukat o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay gebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuğ — i wuyju e'em. — Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuğ — i dak.

⁹ Ibun'ūma jeak ip adeayū ixeyū'ūm'ūm jebit kay—ebapūğ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'ūm'ūm kay—soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an ġu ip.

— Ixeyū'ūm'ūm cuy epejokot ġu — i je'e ip soat.

¹⁰ Icockok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'ūm'ūm oe'ū iap kay—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm oe'ū iap kay. Peta ġuğē ip jecockokap pibun ma. Iūmūmap je'ġūm ip jewewebe jecockokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'supī'ajoat ipi watwat kay—ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icockok je'e ip xepxepayū'ūm'ūm e'ūap kay.

¹¹ Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuğ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'āy. O'āy'āy ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹² Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—waram o'jetait'iyāy be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay gebuje bit. Kabikererereat tag ip o'jeu.

¹³ Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūğ kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak ġu oap ip ipi exixi buje. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Iparara jījā o'e ip o'jepoyat'iyāy.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun. — Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴ Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Ağ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebapūğ jeedop ip.

¹⁵ Gebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. 7 be kuy imuydem o'e. Ka'ūmġu wara'at. O'e kuy.

— Gasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e gasū — io'e ip. — Soat em ixē soat kukukan jeenuy. Puğūn xe'e ixē soat kukukan iap i'ūm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵ Segemoxixi bit idibi o'timujēm jekōmbie dagwi. Idixidi buxim o'timujēm. O'timujēm wūy jīā ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶ Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeḡ idibi ōm ām seḡemoxixi kōmbie dagwiati ōm ām. ¹⁷ Imēnpuye seḡemoxixi itakoma jīā o'e ayacat kay. O'ju nopagōḡōm ām ixe uktakyū eju—soat eju—Deus ekawēn kay kūyjobicayū eju—Jesus ekawēn taḡ jekuku'ukayū eju—kawēn icēmat taḡ jekuku'ukayū eju. ¹⁸ Segemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cūḡi osunuy ka'ūma kuḡ ma—ibuipuk ma.

13

¹ Gebuje ipararu jīāat ojojō. Tibog cīcāati bewi jehum o'e kapurūḡ kay. 7 be ya'a. 10 be yakanasūyū. Ouro muḡēḡē kukukuḡ osunuy soat akanasū dag warara'acat kukuk'ukat adagat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a dag. ² Ixe ipararu jīāat leopardo buxim osunuy—wida buxim. Ixe i urso i buxim—widabaro i buxim. Leão bi buxim o'subinuy. Segemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm ipararu jīāat pe. Jabikbikap tak o'ḡūm cebe. Imēnpuye seḡemoxixi jo'i o'e ya'ōca. Kūyjobit o'e ip seḡemoxixi a'ōkayayū ipararu jīāat a'ō kay dak. ³ Pūḡ'a werowero kuḡ o'yanuy ipararu jīāat'a. Ce'ūat'a jo'i o'yanuy. Werowero bog pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ū ḡu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi dagacat. Itabēḡbēḡ o'e ip yajojom. Kūyjobit ip o'e ya'ō kay oe'ū ḡu buye. ⁴ Segemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm ipararu jīāat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cīcā osodop seḡemoxixi kay. Ipararu jīāat a'ō kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jīāat ja'ōbacaap kuḡ — i te'e ma o'e ip. — Ka'ūma be ma ixe a'ōbacaap mu'ūm put — i te'e ma o'e ip.

Tūybe seḡemoxixi Deus iān o'e ip.

⁵ Segemoxixi o'jekawēn ipararu jīāat pe.

— Deus cuy ejomuymuy — io'e cebe. — Ekawēnkērēm cuy eḡuy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejeku ipi dagayū paraktaḡ — io'e cebe.

⁶ Imēnpuye ipararu jīāat Deus o'jomuymuy jīā. Deus o'subutetmuymuy. Deus nuynuyap tak o'jomuymuy jīā. Kabi beayū dak o'jomuymuy jīā.

⁷ — Deus ebekitkit eju juy nopagōḡōm eḡuy — io'e seḡemoxixi cebe. — Eḡubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jīāat pe.

Segemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm cebe soat tiwatwat'in ya'ō kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Soat ip kūyjobit o'e ya'ō kay.

⁸ Imēnpuye jewemuḡyukukum ip je'e ipi juacayū. Tūybe Deus iān je'e ip ipararu jīāat pe.

— Ēn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apēn wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutetet ḡu ip—abuyū Deus xe itait jeedop iaptup pe. Iḡodup pe osodop ḡu ibutet ipi muḡē'isum ma.

⁹ Iboam eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. ¹⁰ Taomūnmūn ijuubit taomūn ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imēnpuye yukpiceḡēm ḡu juy jeedop ip Deus ebekitkit jetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu ip. Itabut cīcā juy jeedop ip cekay.

¹¹ Gebuje wara'at ojojō ipararu jīāat. Xepxep osodop ip ḡasū. Ipi bewi o'jēm badiwi. Xepxep akanasū o'yakanasūnuy. Cordeiro'it'it akanasū jo'i. Segemoxixi ekawēn co'i o'jekawēn kawēnkērē. ¹² Ya'ōbaca jīā osunuy koapat ipararu jīāat a'ōbacaap co'i. Ja'ōbacaap mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jīāat etabutpe.

— Koapat ipararu jīāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayū be. — Werowero pibun oe'ū pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imēnpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jīāat a'ōbi. ¹³ Wuywebe imuḡē ba'oreap mubapukpuḡ oekuku koapat ipararu jīāat. Ja'ōbacaan daxa o'ḡukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ḡukopkop soat etabutpe ixeyū mutabut am jewekay. ¹⁴ Soat ipi juayū o'ḡuḡyukukuku iba'oreap o'ḡubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jīāat etabutpe.

— Koapat ipararu jīāat puximat cuy epeḡuḡē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ḡuḡēiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e. — Oe'ū ḡuiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e.

Imēnpuye ixe buximat o'ḡuḡē ip wita'am. ¹⁵ Kanomūmat ipararu jīāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imēnpuye o'jetait koapat puximat—wita'a muḡēḡē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ūmayū dak yaoka but o'e cebe.

¹⁶⁻¹⁷ — Obutet cuy epesubutetmubararak eybūnū'a be eyba'at kadī, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubararak'ūm pima, wenūmero ma epeḡubararak eydopa'a be, eybūnū'a be dak — io'e.

Imên ixé o'e soat pe ipi juayû be—ya'ôbuyxiayû be, ya'ôbuyxi'ûmayû be dak; yopîcayû be, kariwayû be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayû be, tei'ûma kapikpik'ukayû be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'ûm pima, ibûnû'a bararak'ûm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixé butet ibararak'ûm pima, ibutet enúmero ibararak'ûm pima dak.

¹⁸ Wuyetaybitbicap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixé enúmero imuwegûn put kuka o'e wuywebe. Agokatkat putet co'i ixé enúmero. Ixe enúmero 666.

14

¹ Deus omukûyjojom mabuk osunuy apên jebapuk âmap kabia be iam. Apên jebapuk âmap kabia bima iap cocom mabuk oguy wexey jo'iat pe. Mêmê buxim oe'ûiat ojojojo. Cûg'i osunuy co'a bicûgpe—Sião'a bicûgpe—Jerusalém ka beat'a bicûgpe. Adexiri osodop ixé eju—144,000 beayû. Mêmê butet ibararak osodop topa'a be ip. Ixe ebay butet tak ibararak osodop topa'a be ip. ² Kabi kadiwiat'a'ô dak oya'îjojo. Ya'ôboğ o'ya'ônuy ti'acac'a'ô jo'i. Ya'ôpurug tak o'ya'ônuy xiririkiat'a'ô jo'i. Ya'ôdip cîcâ dak o'ya'ônuy adedeayû jebubut'uk muydedem pimaap a'ô buxim—harpa muydedem ip pimaap a'ô buxim. ³ Ixeyû 144,000 beayû pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacûgçûg'i osodop ip jebibododon, ebadipdip itabêğayû wap tak, 24 beayû ya'ôbuyxiayû wap tak. Ka'ûma be ma itaybit put ibo pibodom. 144,000 beayû be acâ itaybit put—Deus emudaxijojoyû be acâ—ipi ju oekuku'iyayû be acâ. ⁴ Ixeyû 144,000 beayû o'jewemukêrêren gu—pûğ em tak ka'ûma. Soat tağ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo gu bukiat puxim. Mêmê badiptatam oekuku ip soat tağ. Deus ixeyû o'taxijo kûyjobit'ûmayû parakpewi—ipi juacayû parakpewi. Ixeyû ma koam o'jewekak Deus kay soat em jedop am cexe. Mêmê kay dak o'jewekak ip soat em jedop am cexe. ⁵ Napapa'uk gu ip osodop. Soat tağ ip iisu.

⁶ Gebuje wara'at ojojojo Deus ekawên tojtjt'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawên idipat muwên âm soat pe ipi juayû be—soat iwarururuayû be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ôm kawênwên'ukayû be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawên idipat i'ûm gu. Soat em itabucayû ibo muwênwên jeedop. I'ûm gu cekawên—kawên idipat.

⁷ — Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ôberen um cîcâat. — “Deus soat podi ma ya'ôbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Gaxîn ma ixé Deus ideida soat pe apên ipi dağ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xipacat je'gûm xipacayû be. Ipiat supi'ajoat ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ên xipat,” i juy epe'e'e Deus pe — io'e. — Ixe Deus kabi o'ğujurûğ, ipi dak — io'e. — Tiboğ cîcâati dak o'timujurûğ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurûğ — io'e.

⁸ Wara'at Deus ekawên tojtjt'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium.

— Babilônia ka watwat puximayû a'ôbacaap oi'ûm — io'e. — Ikêrêat muğêğê'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat tayxi eju jepopo'ukap puxim ikêrêat muğêğê'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Gasû bit ixeyû a'ôbacaap oi'ûm — io'e.

⁹⁻¹⁰ Wara'at Deus ekawên tojtjt'ukat ojojojo—soat tağ iisuayû. Ebpûğ ip um oekuku eium.

— Ipararu jîjâat pe “Ên xipat cîcâ” i'e'e'ukayû ipiat supi'ajojo jîjâ—ixé jo'iat pe “Ên xipat cîcâ” i'e'e'ukayû dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayû dak ipiat supi'ajojo jîjâ—ibutet pararak ibûnû'a beayû dak — io'e. — Deus itakoma jîjâ je'e ixeyû kay. Ibatobaidabotbot gu je'e ixeyû kay—pûğ kay dak ka'ûma. Iba'ore je'e cebe ip jenapôn âm ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jîjâ ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawên tojtjt'ukayû etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat tağ iisuayû etabutpe. Mêmê etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹ — Ixeyû beaptig tedigeumum soat em daxadig. Ka'ûmgu kabi dağ tig'ûmat. Soat em ma tigteğ e'em. Iximabun, kabiabun tigteğ e'em — io'e. — Ixeyû be ipiatpi'ajojoap tak i'ûm gu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak—ipararu jîjâat pe “Ên xipat” i'e'e'ukayû, ixé jo'iat pe imên i'e'e'ukayû dak—topa'a be ibutet pararakayû — io'e.

¹² Apên ibutet pararak ibûnû'a beayû ipiat supi'ajojo jîjâ iap kay gebum pima, yukpiceğem gu juy jeedop ip jetabucap kuğ Deus ebekitkiyû—Deus a'ô kay kûyjobicayû—Jesus kay jetabucap kukayû.

¹³ Gebuje kabi kadiwiat'a'ô oya'îjojo.

— Pûğpûğ xipacayû'in mabuk yaoka ip gasû itakomaayû jetabucap epere'ûmayû, ipararu jîjâat putet mubararakan ibu'u'uyayû — io'e. — Icocok ip jeedop o'yaoka ma'gu ip — io'e. — Iboap cuy eğubararak taperadup pe — io'e.

— Icêmân ên e'em — i Deus biðgbuk o'jede. — Icocok cîcâ ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cîcâ ip wuykukukat peam — io'e cebe—kabi beat pe. — Ce'û buje bit ip

jeebodoy — io'e. — Kapikap kay ġu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'um ip — io'e. — Xipan cīcā ip o'jekapikpik iapteim tak ip idujuu jeweju — io'e cebe.

Imēn Deuſ biōġbuk o'jede kabi kadiwiat'aō wa'ōpju.

¹⁴ Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oguy wexey jo'iat pe. Aġokatkat co'iat ojojjo. Xik'i osunuy kabikerereat ceje. Ouro muġēġē kuġ jabe osunuy. Pēġap kuġ osunuy jebui be—tūybibiat kuġ.

¹⁵ Deuſ ekawēn tojtjt'ukat o'jēm Deuſ eju kawēnwēnap'a bewi. O'jewāwā ya'ōberen kabikerereat cejeat pe.

— Epēġām cuy etiaptakat soat eipi daġatip, kuy o'taop puye — io'e ya'ōberen. — Gasū ma juy etiaptakat — io'e.

¹⁶ Imēnpuye cococo'i o'e. Tiptakatkan o'e jepēġām kabikerereat cejeat. Jepēġap o'ġuyco. Soat eipi daġatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷ Gebuje wara'at ojojjo Deuſ ekawēn tojtjt'ukat. Ixe dak o'jēm Deuſ eju kawēnwēnap'a bewi—kabi beat'a bewi. Ixe dak pēġap kuġ osunuy tūybibiat kuġ.

¹⁸ Ibocewi wara'at Deuſ ekawēn tojtjt'ukat o'jēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a xewi. Ixe daxa kukuk'ukat osunuy tōmte'okuatōm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewāwā ya'ōberen jebure be—pēġap kukat pe.

— Epēġām cuy uva'adot eyadot'aġobidakat — io'e. — Soat eipi daġatip pe juy eyadot'aġobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'ōberen.

¹⁹ Imēnpuye cocococo'i o'e. Yaġobidakatkan oeku soat eipi daġ uvadip taġ. Pereh. O'jepere. O'yamōġ yamucakcakcakap'a be yabidi'uk am. Deuſ ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be apēn ip uva'a mucakcakcaġ iap puxim. ²⁰ Ikaboġatka etakobe yamucakcakcaġ ip osodop. Xere ġu o'yabidijēm uva'abidi. Yamucakcakcakap'a bewiapti kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy buxim. Xere ġu toy o'toyjēm. Kiii iān toy. 3000 quilometrom o'toyjēm. Toydibida pūġ metro ipidase dak o'jedoyeku—Deuſ ekawēn kay kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy.

15

¹ Gebuje wara'at ipararuat ojojjo kabi be yobogāt. O'jebapuk omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. 7 be ojojjo Deuſ ekawēn tojtjt'ukayū. Omukūyjojoap iba'arēm mabuk osunuy oxe. Yobog osunuy. Ipararu jījāat osunuy. Warēmtaksuġat kuġ ip oekuku—āmap kuġ. Ipi kay ixik puje Deuſ jetakomaap ġu'ūm.

— Eyju ma warēmtaksuġat epejoxik kūyjobit'ūmayū be — io'e Deuſ cebe ip. — Wa'ōbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyū acā ojoxikat wetakoma eykay iap mabupuk am soat pe kūyjobit'ūmayū be — io'e Deuſ cebe ip—7 beayū be.

² Gebuje iodi buximat ojojjo—vidro muġēġē. Vidro iwekoykey osunuy daxa eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jījāat aō kay'ūmayū dak ojojjo—ixe jo'iat aō kay'ūmayū dak—jebutet enūmero kukat kukat aō kay'ūmayū. Kacūġcūġ'i ip osodop iodi buximat xe—vidro muġēġē xe. Harpa'a muydedem ip osodop—Deuſ emuaūm muydedem. ³ Moisés bibodom ip o'jebibododon—wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mēmē buxim oe'ūiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ēn acā Deusat, i. Ēn soat podi ma a'ōbacaap kuġ, i. Yobog cīcā eġuġēġēiat, i. Ocekokok cīcā ġebum am emumuġē kay, i. Ēn soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cūġ ma ēn ocekug, i. Icēmān acā ēn e'em, i. ⁴ Abu ibuyxim ġu ekuġ? Soat ma ibuyxim ekuġ, i. Abu kuka i'e pin ġu “Ēn soat podi ma a'ōbaca” i? Soat ma imēn i'e pin, i. Ēn acā ikērēat kuġ ġu, i. Soat taġ eisu, i. Soat tiwatwat jajēm “Ēn xīpat cīcā” i'e am ewebe, i. Soat em cūġ ma ēn wuykuġ iap cocom soat ipi juacayū, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵ Cebibododon epere buje, Deuſ eju kawēnwēnap'a oyajojo. Xīntabi ekoce buje oyajojo. Tororojo o'yanuy ibo'a be—Deuſ nuynuyap cīcāap'a. ⁶ 7 beayū o'jēm Deuſ eju kawēnwēnap'a bewi Deuſ ekawēn tojtjt'ukayū. Warēmtaksuġat kuġ ip osodop ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cesaysopsepat kuġ ip osodop irucat kuġ, iarixiġsūġat kuġ. Ouro muġēġē kuġ ip osodop jekūm'a eju. ⁷ Pūġ ebadipdip itabēġayū'in bacia'a jo'iat'a o'yaūmūm soat pe 7 beayū be—ouro muġēġē'a. Soat ip yakūġ pūġpūġpūġ jebui wedim. Yanopapūn ip o'yadot Deuſ etakomaap kuġ—soat em itaicat etakomaap kuġ. ⁸ Deuſ soat podi ma jedipap kuġ iaptiġ o'jedipepōġpōġ soat'abi daġ Deuſ eju kawēnwēnap'abi daġ, Deuſ soat podi ma ja'ōbacaap kuġ iaptiġ tak. Soat iōm pa'ore ip osodop badiat'abi be 7 be Deuſ ekawēn tojtjt'ukayū be warēmtaksuġat xikap epere'ūm pima—ipiatpi'ajojoan epere'ūm pima.

16

¹ Gebuje Deus eju kawēnwēnap'abi oya'ŕjojo. O'jekawēn ya'ōberen 7 be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay—Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Epeju — io'e.

² Koapat o'ju Deus ekawēn tojtjt'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imēnpuye weroweropi o'jebak cebe ip—topa'a be ipararu jīāat putet kukayū be—ixe jo'iat a'ō kayayū be dak. Ipi jīā osodop, ierep cīcā dak, iohe gu dak. Kuy pūg ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³ Gebuje wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tibog cīcāati be tiyuati be. Imēnpuye o'jediewexat. Ce'ūatoy buxim o'e. Imēnpuye idibi daḡacat oap soat. Soat ip oap idibi daḡayū'ūm'ūm. Kuy xepxepayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay—tiyu'umati kay. Idi'a daḡ tak o'tidi. Imēnpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat. ⁵ Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Deus eju gebuje bit. Ixe idibi kukukat osunuy—soati kukukat. Ixe ekawēn oya'ŕjojo.

— Ēn ikērēat kuḡ ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e Deus pe. — Cūḡ ma ěn ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eguy — io'e. ⁶ — Kūyjobit'ūmayū ma juk adi ebekitkiyū'ūm'ūm o'yaoka. O'toymukereren ip. Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Gasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenapteim — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ḡasū exewi — io'e Deus pe.

⁷ Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, ěn acā Deusat — io'e. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ēn cedaḡ ma ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūḡ cīcā ewebe ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebaḡayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

⁸ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹ Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jīā, ixe warēmtaksuḡati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpi ikērēat muḡēḡēap o'jepere ḡu ip. “Ēn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jīā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadipipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

¹⁰ Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jīāat abikbikap pe—idip cīcāat pe. Imēnpuye kabiokbog o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokbog o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹ Deus o'jomuymuy jīā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi beacat kukukat o'jomuymuy jīā ip ipiat'ajo ip puye, werowero kuḡ ip puye dak—soat tag ipi jīāat kuḡ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikērēat muḡēḡēm. O'jēm'ūma ip e iekērēate daḡwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹² Gebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be—tibogati be—Eufrestesti be. Imēnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat tag e o'jeeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem—kaxi jēmap pewiacat peapem. ¹³ Ebaḡūḡ ibiōḡbuk kērēayū dak ojojjo. Muo buxim ip osodop. Pūḡ o'jēm segemoxixi kōmbie daḡwi. Wara'at o'jēm ipararu jīāat kōmbie daḡwi. Wara'at o'jēm jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kōmbie daḡwi. ¹⁴ Ixeyū ibiōḡbuk kērēayū wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ. Ixeyū ebaḡayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopagōḡō ām. Nopagōḡōm ip j'e'e. Nopagōḡōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap gubapak soat pe.

¹⁵ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajēm — i'e'em. — Adeayū aḡ'ūm pima oajēm'tujupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icokkok ip j'e'e wajēmap wīwi'ukayū—jewemukērērēn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip j'e'e wajēm puje — i'e'em. — Isūsūn gu ip j'e'e — i'e'em Cristo.

¹⁶ Ixeyū ibiōḡbuk kērēayū soat ka kukukayū o'ḡu'awero ip pūḡka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm—Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷ Gebuje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen—Deus abikbikap xeat.

— Kuy o'e, io'e.

¹⁸ Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririkpawiat o'jepaw ya'ōpuruḡ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Poroḡiat tak o'jede ya'ōpuruḡ. Ipi dak o'jexixi jīā. Puje buk a'ḡu o'jebapak iboap? Ka'ūma ma. Gasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ḡu iboap ka'ūmḡu. Soat podi ma ipararuat o'jebapak gebuje. ¹⁹ Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi

buje. Ebpapūgkam o'jekaewexat. Deus soat eipi dagatka dak o'sukamu'um. Deus o'jegebu Babilônia ka watwat kay. Ikērēat mujurūgrūgxiayū kay o'jegebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'supij'ajoat cebe ip. Jetakomaap mu'um puje acā oibu'un ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'umayū be. ²⁰ Pa'um. O'jepa'um soat tip'aweroro. Pa'um. Co'a dak o'jeaepa'um. ²¹ Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūgpūgta tapoxi jījā o'tadop—40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be—kūyjobit'umayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuḡat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuyumyū jījā ip.

17

¹ Gebuje 7 beayū'in oajēm okay—Deus ekawēn tojtot'ot'ukayū'in—bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apēn Deus iboka sukamu'um cīcā iap cuy oḡubapuk ewebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe—ti'adeati xe — io'e. — Ikērēat muḡēgēm cīcā ip ibo ka watwat — io'e. — Apēn yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tūybe Deusat iān e'em ip — io'e. — Imēnpuye Deus ibo ka sukamu'um cīcā — io'e owebe. ² — Ikērē jījāat o'ḡuḡē ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayū—yapoat co'iyū eju — io'e. — Ixe adeayū be ikērēat o'ḡujurūḡat apēn itabut'umayū jebureyū muka'o'on iap puxim — io'e. — Imēnpuxim ibo ka watwat tak ade kūyjobit'umayū be ikērēat o'ḡujurūḡat — io'e owebe.

³ Gebuje okpiwan ḡu juk ocewaḡuy. Deus hiōḡbuk cuk waḡuyda. Deus ekawēn tojtot'ot'ukat odujowat uk'a'ūmat pe. Ayacat ojojoo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jījāat akpi jeje—ipakpukat akpi jeje. Deus muymuyap ekawēn ibararak osunuy ixe daḡ soat taḡ. 7 be ya'a o'yanuy. 10 be yakanasū o'yakanasūnūy. ⁴ Ayacat esay ipakpusk osunuy. Ouro muḡēgēbu kuḡ osunuy soat taḡ jesay daḡ. Wita'a kuḡ tak osunuy—yadeibog cīcāat'a kuḡ. Pérola'a kuḡ tak osunuy yadeibog cīcāat'a kuḡ. Bacia'a buximat'a kuḡ osunuy jebui be—ouro muḡēgē'a kuḡ. Yanopapūn o'yanuy xipat'ūmap kuḡ, wuymusūsūnup kuḡ tak, ixe aḡokatkayūxi jījā buye. ⁵ Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ūma ma itaybit apēnape ibutet iam. Babilônia ka ikabogatka i ikabutet osunuy. Aḡokatkayū xiayū kukat i dak ibutet osunuy. Xipat'ūmayū kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewaḡuy mukērērērēn'ukat i dak ibutet osunuy. Ebpapūgputet ibutet. ⁶ Ayacat ika'oat puxim icokkok osunuy ade Deus ebekitkiyū'um'um o'toymkereren puye. Ixe ayacat ojojoo. Ayacat ixeyū'um'um o'yaoka, Jesus kay jījā ip puye, jetabucap o'jepere ḡu ip puye. Oparara jījā ojeku ixe jo buje.

⁷ — Pēnpuye eparara ixe buxim? — io'e owebe Deus ekawēn tojtot'ot'ukat. — Ajo iba'arēm exe iam cuy ḡn jemukūyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixe ayacat iam tak ḡn jemukūyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jījāat iam tak ḡn jemukūyjo — io'e. — Apēnape subo iam tak ḡn jemukūyjo—ayacat kuḡ jekpi jeje iam — io'e. — Apēnape 7 be ya'aat iam tak ḡn jemukūyjo — io'e. — Apēnape 10 be yakanasūat iam tak ḡn jemukūyjo — io'e owebe. ⁸ — Ixe ipararu jījāat kuy bima itait osunuy. Gasū bit itait ḡu o'e. Gašin ma ixe jeejēm ikūybioreḡ cīcāatkūy bewi. Imēnpit Deus ixe ḡu'um — io'e. — Abuyū soat em itait jeedop Deus xe iaptup pe ibutet pararak'umayū iparara jījā je'e ipararu jījāat co buje — io'e. — Ibutetpararak ḡu ip ipi muḡē'isum ma — io'e. — Ixe ipararu jījāat itait osunuy kuy bima. Gasū bit itait ḡu o'e. Waram ḡuto jebapuk — io'e.

⁹ — Itaybit cīcāat acā itaybit e'em apēnape ojojoo iam—yaḡuybabiāt acā — io'e owebe. — 7 be ya'aat puxim 7 be ma co'a dak. Ayacat xik'i iḡo'a jeje—7 beat'a jeje. Ika kukayū buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰ — 5 be ixeyū'in ibaca'um o'e ip. Ka'ūma ma kūyjobit ixeyū a'ō kay gasū bit — io'e. — Pūḡ ma ixeyū'in ya'ōbacaat gasū — io'e. — Adeayū ixe a'ō kay o'e kūyjobit — io'e. — Wara'at ixeyū'in oajēm ḡu buk adeayū kukukan. Ixe ajēm puje bit, darem ma adeayū kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹ — Ipararu jījāat kanomūm adeayū kukukan je'e—kuy bima itait osunuyiat—gasū itait ḡu iat — io'e. — 7 beayū nomukadi ixe dak adeayū kukukan je'e. Deus ixe dak ḡu'um — io'e owebe.

¹² — 10 beat yakanasū eyakanasūjoo — io'e. — Ixeyū yakanasūyū 10 beayū buxim ika kukukayū buxim. Adeayū kukukayūm ḡu buk o'e ip. Guyjom acā je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayūm ip jeedop ipararu jījāat eju—pūḡ hora ma — io'e owebe. ¹³ — Jawaḡuyocom ip 10 beayū. Imēnpuye ja'ōbacaap umūm ip ipararu jījāat pe. Imēnpuye ixeyū a'ōbi jeku ipararu jījāat — io'e owebe. ¹⁴ — Ixeyū 10 beayū nopagōḡōm ip je'e mēmē buxim oe'ūiat eju. Mēmē nopagōḡōm je'e ixeyū a'ōbacaap mu'um am — io'e. — Nopagōḡōm je'e jemunomuwayū eju, jemunaēyū eju—ja'ōkayayū eju. Ixeyū a'ōbacaap ḡu'um mēmē. Ixe soat podi ma ya'ōbacaat. Adeayū kukayū kukat ixe. Imēnpuye ixeyū a'ōbacaap ḡu'um — io'e owebe.

¹⁵ — Idibi dak cuk etijojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtot'ot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa daḡ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayū buxim tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū buxim tak — io'e owebe. ¹⁶ — 10 be

yakanasuat tak cuk ejojojo — io'e owebe. — Ixeyü yakanasüyü itakoma jeedop ip ayacaw kay—agokatkayüxi kay. Ipararu jÿjãat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'üm suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'üm ën suën'o ip. Cepoyat ip ðupik daxa be — io'e. ¹⁷ — Deus ixeyü o'gubikuy jebikuyap tag jeku am. Ixeyü o'gubikuy jewa'uyco am jeweweju. Imënpuye Deus bikuyap tag yaoka ip. Imënpuye "Wuya'öbacaap cuy agüm ipararu jÿjãat pe," i je'e ip jewewebe ika kukukayü. "Wuya'öbi juy ixeyü ku" i je'e ip jewewebe ma. Imën ma soat jebapuk apën cuk adi Deus o'e'e iap tag — io'e owebe.

¹⁸ — Ixe ayacat—ejojojoiat—ikabogatika buxim — io'e owebe. — Adeayü kukukayü emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayü kukukayü cucum ibo ka be ikërëat mügë ãm — io'e owebe Deus ekawën tojtjot'ukat.

18

¹ Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawën tojtjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'öbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imënpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'gukabia.

² — O'suka'üm cãcã ma — io'e ya'öberen. — Babilônia ka o'suka'üm cãcã ma — io'e. — Kuy bima ya'öbacaayü cucu'uk ip osodop ibo ka be — io'e. — Gasü bit ibiögbuk kërëayü acã o'jepoyat ibo ka be, axiküy ikërë jÿjãayü dak — io'e. — Wasüyü dak o'jepoyat ibo ka be—io'bit'umat — io'e. ³ — Ibo ka watwat ikërëat o'gujurügrügät soat ka watwat pe wuybureyü muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpiwatpin ma ikërëat mügëgë'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayü dak ikërëat mujurügrüg'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrek kukukayü dak jewemukariwawan'uk ip osodop ixeyü ikërëat mügëgë'aptei bubum — io'e.

⁴ Wara'at'a'ö dak oya'ÿjojo kabi kadiwiat'a'ö.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejëm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyü buxim ðu juy epesop — io'e. — Ixeyü burem ðu juy epesop ikërëat mujurügrüg — io'e. — Ixeyü eju ikërëat mujurügrüg pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe apën ipiat supi'ajoat ixeyü be iap co'i — io'e. ⁵ — Ibo ka watwat xipat'umap mügëgëxi. Imu'awero buje, kabi tæg kuka o'e xipat'umap — io'e. — Deus o'jegebu apën cuk adi ikërëat o'gujurügrüg ip iap kay — io'e. ⁶ — Apën ip cuk adi warëmtag eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timugë eywebe tikögaptim. Tipi jÿjãati juy epetimugë cebe ip tikögaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapün ixeyü muka'onaptim — io'e. ⁷ — Ipiat cuy epesupi'ajoat cebe ip, idip cãcã ip osodop jewexe iaptem — io'e. — Epegu'üyücügçüg cuy ip teibog cãcãat pupu'uk ip osodop iaptem — io'e. — "Soat küg ön ika kukukat co'i," i te'e ma o'e ip jewebe ma. "Itayxibuk ðu ön," i te'e ma o'e. "Ipiat osupi'ajo ðu—püg em tak ka'üma ma," i te'e ma o'e jewebe ma. "Oguyçüg ðu juy oce," i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸ Te'e ma imën cuk adi o'e'e — io'e. — Imënpuye püg kabiam ma soat ipiat je'babuk cebe—warëmtaksu'gi. Iwãtaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'babuk cebe wuykukukat ya'öca buye. Ixe wuykukukat Deusat—soat podi ma ya'öbacaat. Wuykukukat apën ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e.

Imën Deus ekawën tojtjot'ukat ya'öberen o'e owebe.

⁹ Babilônia ka pikpigaptig co buje, iguyçüg cãcã je'e ika kukukayü—igo ka watwat puxim jemucokcok am ikërëat mujurügrüg'ukayü—yapoat eju jepopo'ukayü buximayü. Jeetön ip ibo ka pikpigaptig co buje. ¹⁰ Wüy ma ip jeedop kacügçüg'i ikapikap cocom. Wuywebe dak xe'je imën iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cãcã opop ip pikpig! — i je'e ip tigçocoayü. — Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikabog cãcãatkam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'üm pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit püg hora ma o'sukamu'üm — i je'e ip.

¹¹ Ibo ka pikpigaptig cocom pima, iguyçüg cãcã je'e ip tarekrek küg topibiyü dak. Ka'ümgu o'e tarekrek pupu'ukayü, oipik ip puye. Imënpuye cewebuhat pu ba'ore o'e ip. Ka'ümgu ip o'e ibubut pupuayü. Imënpuye jeetön ip. ¹² Imën je'e ip tötön:

— Abu xe'e gasü je'jat wuyeuoro, wuyepрата dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e gasü yadeibogat'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e paço je'jat wuyxewi—iarixigat, ipakpukat tak, lä ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e gasü soat'ip yopu wuyxewi—ip warëmtaksu'gat'ip? — io'e. — Abu xe'e gasü marfim mügëgë je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteibog cãcãat'ip mügëgë je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e gasü icaat mügëgë je'jat wuyxewi—bronze mügëgë, ferro mügëgë dak, mármore mügëgë dak? — i'e'em ip tötön. ¹³ — Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi—canela? — io'e ip. — Abu xe'e gasü tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tömpu wuyxewi pã'o'änöm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi uva'abidi, oliveira xepi dak? — i. — Abu xe'e tömpu wuyxewi trigonöm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e gasü gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu

xe'e carro je'jat wuyxewi cawaro imupuxikpuxigat? i. — Abu xe'e wuyjuyū je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i.

Imēn je'e ip tarekrek kuḡ topibiyū jewewebe. Imēn je'e ip tōtōn pima jebubut pupu'ukayū'ūm'ūm oipik puye. ¹⁴ Imēn je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'ūm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'ūm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuḡ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Gasū bit soat oi'ūm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ḡu — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵ Ibo ka be ip o'jekariwawan. Gasū bit wūy wi ma ip o'e ikadig cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewāwā ip. Jeetōn tak ip.

¹⁶ — Tadaybotbot cīcā ip opop pikpiḡ ibo ka watwat'ūm'ūm — i je'e ip. — Karem ip oipik — i je'e ip. — Kuy bima teiboḡ cīcāat kuḡ oekuku ip jesay kuḡ—paḡo iadixigat kuḡ — i. — Ipakpukḡḡūnāt kuḡ tak oekuku ip, ipakpukat kuḡ tak, lā muḡēḡē kuḡ tak — i je'e ip. — Ouro muḡēḡē kuḡ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a muḡēḡē kuḡ tak ip oekuku jemujoipin am, pérola'a muḡēḡē kuḡ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸ — Soat o'jepa'ūm pūḡ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'ūm — i je'e ip.

Ibo ka wi wūy ma dak ip osodop ibo ka pikpiḡagtipig cocom kobexixi kukuk'ukayū, kobexixi dag cucu'ukayū dak, kobexixi mudidimiyū dak, kobexixi bewi yajēm'ibiyū be tarekrek ūmūm'ukayū dak.

— Ibo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tig cocom pima. — Ka'ūmḡu aḡoka iboka jo'iatka ikadip cīcāatka — io'e ip.

¹⁹ Jebabim ip o'jewa'amudididig ka'winōm jeḡuyucḡap mubapuk am. O'tōn cīcā ip iḡuycūḡ cīcā buye.

— Tadaybot cīcā ip opop pikpiḡ ibo ka watwat'ūm'ūm — io'e ip. — Karem ip oipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayū ibo ka watwat cedinheiroboḡ cīcā buye — io'e ip. — Pūḡ hora ma oi'ūm soat. Soat ibo ka watwat pubut oipik pūḡ hora ma — io'e ip.

²⁰ — “Eyju bit eycockoḡ cuy epesop,” i ōn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokcoḡ cuy epesop,” i ōn e'em Deus ebekitkiyū be, Deus emumujuyū be dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak. “Eycokcoḡ cuy epesop, Deus ipiat o'supi'ajoat ibo ka watwat pe ikērēm cīcā ip osodopdopdopiaptim,” i ōn e'em. “Apēn ip cuk adi ikērēm eykukapteim ipiat o'supi'ajoat cebe ip,” i ōn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹ Gebuje Deus ekawēn tojotjot'ukat wita'a o'yabu ya'ōbacaat. Yaboḡ cīcāat'a o'yabu—tūmūntata mucakcacakap'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apēn iḡo'a oyaxik iap co'i Deus tak Babilōnia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ḡu ibo ka — io'e. ²² — Waram pit harpa muydede'ukat'a'ō aceya'ḡjo ḡu ibo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'ō dak aceya'ḡjo ḡu — io'e. — Tūmūn'uk'uk muydede'ukat'a'ō aceya'ḡjo ḡu, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'ō dak — io'e. — Warēm'taksuḡ pikpiḡ'ukat acetobuxik ḡu ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ḡjo ḡu tūmūntata mucakcacakap'a'ō dak ibo ka be — io'e. ²³ — Waram acejojo ḡu lamparina'ae ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ḡjo ḡu jewebumūn'isuayū icok-cokap'a'ō ibo ka be — io'e. — Ibo ka beayū kariwawayū warara'acat podi ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka daḡayū muḡuykukuk'uk ip osodop jebukay-pacam ma — io'e. ²⁴ — Deus pit ipiat o'supi'ajoat Babilōnia ka watwat pe jekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm aokakaapteim—jebekitkiyū'ūm'ūm aokakaapteim—soat kaka watwat'ūm'ūm aokakaapteim — io'e.

19

¹ Iboap tomukadi, ya'ōberenat'a'ō oya'ḡjo ade jīā kabi beacayū a'ō.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip. — Deus acā wuydaxijojo'ukat — io'e ip. — Soat podi ma jedipap kuḡ ixe — io'e ip. — Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ — io'e ip. ² — Ixe cūḡ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e ip. — Cedaḡ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'supi'ajoat aḡokatkiyūxiat pe, soat ipi juayū be ikērēat o'ḡujurūḡrūḡat puye—ikērēat mujurūḡrūḡxi ma jewaḡuy mukērērērēnat puye dak — io'e ip. — Deus ipiat o'supi'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayū'ūm'ūm o'yaokaat puye — io'e ip.

³ Waram ḡuto o'jewāwā ip ya'ōberen.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip ya'ōberen. — Apēn soat em kapiktig jediḡeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilōnia ka watwat puximayū — io'e ip.

⁴ — Imēn cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayū—ya'ōbuyxiayū.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabēḡayū dak.

O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip Deus wap: — Ocecokcok cīcā ekay — i'e'em cebe. Jabikbikap ceje xik'iat wap o'jēḡ'aecōḡcōḡ ip.

⁵ Deus abikbikap pewi o'ya'ōajēm.

— “Deus xipat cîcâ,’ i juy epe’e,” i òn e'em soat ixè buywatwat'ukayû be, soat kaka dagayû be dak — io'e Deus xeat. — “Deus xipat cîcâ,’ i juy epe’e,” i òn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayû be—ya'òbuyxiayû be, ya'òbuyxi'ûmayû be dak — io'e.

⁶ Gebuje wara'at'a'ò oya'òyojo. Adeayû e'awero buje iap'a'ò buxim o'ya'ònuy. Ti'acap'a'ò buxim tak o'ya'ònuy—ya'òboğ cîcâat'a'ò buxim. Konêkonêk'iat'a'ò buxim tak o'ya'ònuy ya'òpurug.

— Gasû bit ocekukukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixe acâ Deusat ocexe — io'e ip. — Ixe soat podi ma ya'òbacaat — io'e ip. — Imênpuye: “Deus xipat cîcâ,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸ Mêmê buxim oe'ûiat gaxîn ma jewebumûn — io'e ip. — Ixe wadip kuy o'jewemuxipan jewebumûn âm ceweju — io'e ip. — Imênpuye wuycockog cîcâ juy ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumûnap esay—pağo iarixigat mugêgê, isopsupat mugêgê, iwekoykey'îmat mugêgê — io'e ip. — Imênpuye juy acewemucokcoğ! — io'e ip. (Iwadip pağo iarixigat kuğ soat Deus ebekitkiyû idipat mugêgê m iape).

⁹ — Deus emunomuwayû icokkok cîcâ — io'e waram Deus ekawên tojtjot'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwâ ip jekôn âm mêmê buxim oe'ûiat ewebumûnap epeta be — io'e. — Icokkok cîcâ ip iaptup cuy etupmubararak — io'e owebe. — Deus ma imên cuk omukûyjojo — io'e owebe Deus ekawên tojtjot'ukat.

¹⁰ Ixe be omukûyjo buje ocêg'aecôgçôg cewap soat podi ma a'òbuyxi ên i'e am cebe. — Owap pit cuy ecêg'aecôgçôg gu — io'e owebe. — Ebuxim ma òn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitpitpiyû buxim tak — io'e. — Jesus ekawên kay jîjâayû buxim òn tak kawên icêmat kay jîjâayû buxim — io'e owebe. — Deus wap acâ juy ecêg'aecôgçôg “Soat podi ma a'òbuyxi ên” i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawên icêmat muwênuwên oekukuku. Gasû dak Deus ekawên muwênuwên'ukayû icokkok cîcâ iboap ekawên muwên âm, kawên icêmat cebe ip puye.

¹¹ Gebuje kabi ikoce otobuxik. Cawaro ojojojo irucat. Cawaro akpi jejeat ojojojo irucat akpi jejeat. Ixe butet soat em ja'ò dag jekuku'ukat i osunuy. Icêmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxepetet osunuy. Ixe cûğ ma ipiat'ajoan kûyjobit'ûmayû be. Cedağ ma nopagôğôm jekay itakomaayû eju. ¹² Ixe eta itasop o'sutanuy daxanabôê buxim. Ade ouro mugêgê kuğ osunuy ya dag ika kukukat puxim. Ibutet ibararak osunuy topa'a be. Ixe acâ itaybit jebuten. Warara'acayû bit itaybit gu. ¹³ Iekabek kuğ osunuy. Toy kuğ osunuy iekabek soat tağ. Ixe butet Deus ekawên i osunuy. ¹⁴ Ixe nomuju oekuku ip sorarayû kabi beayû. Cawaroyû akpi jeje ip oekuku ixeyû dak—irucayû akpi jeje. Cesay kuğ ip osodop irucat kuğ—iarixigat mugêgê kuğ—xipat cîcâat kuğ. ¹⁵ Ibi bewi payao cêmcêm osunuy yobogat, tûyibiat. Ixem payaom Deus a'òkay'ûmayû a'òbacaap o'gu'ûm. Ya'òpurug ixeyû kukukan jeenuy—icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'òbaca ixè. Kûyjobit'ûmayû aokam jetakomaap mubapak puje. Ixeyû'ûm'ûm toy toy'ade je'e uva'a mucakcakcakap'a bewiati buxim. ¹⁶ Ixe butet ibararak opop jeekabek tağ jedao dag tak. Ika kukukayû kukukat i ibutet. Ya'òbuyxiayû kukukat i dak ibutet. Xepxepetet osunuy.

¹⁷ Gebuje Deus ekawên tojtjot'ukat ojojojo. Cûğ'i osunuy kaxiepiat eta be. Ya'òberen o'jewawâ soat wasüyû kay—umayû kay—igêmat'o'ò'ukayû kay.

— Epesot cuy — io'e ya'òberen cebe ip, wasüyû be. — Epeye'awero juy peta be—Deus emumuğu be—yobogat pe — io'e cebe ip—igêmat'o'ò'ukayû be. ¹⁸ — Epesot cuy ika kukukayû'ûm'ûm ên o am, sorarayû kukukayû'ûm'ûm ên o am tak, sorarayû'ûm'ûm ên o am tak, cawaroyû'ûm'ûm ên o am tak, cawaroyû akpi jeje oekuku'iyayû'ûm'ûm ên o am tak — io'e cebe ip—wasüyû be. — Epesot cuy soat'ûm'ûm ên o am—tei'ûm kapikpik'ukayû'ûm'ûm ên o am, ja'òbi kapikpik'ukayû'ûm'ûm ên o am tak; ya'òbuyxiayû'ûm'ûm ên o am, yopîcayû'ûm'ûm ên o am tak — io'e cebe ip—wasüyû be.

¹⁹ Ibocewi waram guto ipararu jîjâat ojojojo. Ixe ipararu jîjâat o'je'awero ika kukukayû eju, ixeyû a'òkayayû eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopagôğôm âm cawaro irucat akpi jejeat eju, ixè a'òkayayû eju dak. O'jenopagôğôm cîcâ ip. ²⁰ Cawaro akpi jejeat o'e jîjâ ipararu jîjâat pe. O'taomûn. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'taomûn. Ipararu jîjâat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapakpuk'ukat o'taomûn. Jedopa'a dag ipararu jîjâat putet kukayû o'ğuykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapakpuğ puye. Ipararu jîjâat pe “Èn xipat cîcâ” i te'e ma i'e'e'ukayû o'ğuykukuku. Ipararu jîjâat o'joxik daxabog pe, enxofre nôm sop pe. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'joxik ibo be. Itabêğ ma ip o'joxik ibo be. ²¹ Cawaro irucat akpi jejeat ixik'ibiyû a'òkayayû dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijêm'ibin. Wasüyû o'subibu'u'un iên.

20

¹ Gebuje Deus ekawên tojtjot'uk ojojojo wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chavebog kuğ osunuy jebui be—ikûybioreğ cîcâatkûy nomudip'ukap kuğ. Corrente bu kuğ tak osunuy ibupoxi jîjâatpu kuğ. ² Ixe Deus ekawên tojtjot'ukat segemoxixi o'ğukirik—ibiðgbuk

kêrêayû kukukat o'gukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'gukirik ade koato tûy âm—1000 be koato tûy âm. ³ Imukirik puje o'joxik ikûybioreg cîcâatkûy be. Chavem tak o'sukûymomodip. O'sukûymuyumûgmûg tak ijêmap puxim waram soat ka dağayû muğuykukukuap puxim. Jeejêm gu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixexê gujêm darem ma tûy âm.

⁴ Gebuje yabikbikapyû ojojoo idip cîcâayû. Ixeyû jeje kaxikxik'iyayû dak ojojoo. Deus ja'ôbacaap o'gûm cebe ip.

— Apên ipi juayû juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'ôbi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epegûm cedağ ma jekuku'ukayû be, — io'e. — Ipiat pit cuy epesupi'ajoat warêmtağ jekuku'ukayû be — io'e Deus.

Jesus kay jîjâ osodop iyayû'um'um piôğbuk tak ojojoo. Kuy juk itakomaayû ixeyû'um'um o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawên muwênuwên osodop puye—kawên icêmat muwênuwên osodop puye—Deus ekawên muwênuwên osodop puye. Ipararu jîjâat wap tak o'jêg'aecôğcôğ gu ip—pûğ em tak ka'ûma. Ixe buximat wap tak o'jêg'aecôğcôğ gu ip. Ibutet tak o'subutetmubararakat gu jedopa'a be, jebûnû'a be dak ka'ûma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayû kukukayûm jeedop ip 100 koato bun. ⁵ Imên Deus Jesus kay jîjâ osodop iyayû'um'um gutait waram. Warara'acayû'um'um pit waram gutait 1000 koato kap puje acâ—kûyjobit'umayû'um'um. ⁶ Icocok jeedop ip Deus emumutaityû—koam o'gutait'iyayû. Xipat cîcâat kuğ ip jeedop—Deus xewiat kuğ. Waram kûyjobit'umayû e'û buje, ixeyû bit je'û gu. Deus buywatwat'ukayûm ip jeedop pa' buxim—Cristo buywatwat'ukayûm tak. Cristo eju adeayû kukukayûm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷ 1000 koato kap puje Deus Satnaás gujêmat daomûnmûnap'a bewi—ikûybioreg cîcâatkûy bewi. ⁸ Ixe Satanás jeeju soat ka dağayû muğuykukukum. Gogue a'ôkayayû guğuykukuku. Magogue a'ôkayayû dak guğuykukuku. Soat ka watwat gu'awero. Nopağôğô âm Deus a'ôkayayû eju ip gu'awero. Tûğ em tak ma jeedop ip. Ka'oririt co'iân ip jeedop adeap kuğ. Imuwêğûn pa'ore ma ip jeedop ade jîjâ buye. ⁹ Jepôğpôğ ip soat ka dağ Satanás a'ôkayayû. Deus ebekitkiyû ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakukpinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imênpit daxa jeekop kabi kadiwi yaoka ojuyayû mupik am. Soat ixeyû gu'um Satanás a'ôkayayû. ¹⁰ Deus ibiôğbuk kêrêayû kukukat joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe—enxofre nôm sop pe. Adeayû muğuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jîjâat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak. Ipiat'ajojom cîcâ ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoop i'um gu cebe ip.

¹¹ Gebuje yabikbikap ojojoo idip cîcâat, yobogağ, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojoo. Ipi o'jenapôn itabixewi, kabi dak. Ijojoo gu ip osodop gêuje bit. ¹² Oe'û'û'iyayû ojojoo gêuje—yobogağayû'um'um, ka'ûmaayû'um'um tak. Kacûğcûğ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebubutupyû o'tupmupaya livrodupyû. Wara'atup o'tupmupaya gêuje. Soat em itait jeedop ip Deus xe iyayû butet kukatup o'tupmupaya. Apên ijodi bima juk adi oekuku ip iap ibararak osunuy ibodup pe. Deus o'teida soat pe oe'û'û'iyayû be apên ijodi bima juk adi oekuku ip iaptem. Xipacat o'gûm cedağ ma oekuku'iyayû be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikêrêm oekuku'iyayû be. ¹³ Kuy juk tiyuati be oakôm'iyayû'umm'um tak o'jebapuk kabi beat wap—yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be o'jokot ip'iyayû'um'um tak o'jebapuk cewap—kuy juk ipiat'ajojoop pe o'joxik ip iyayû'um'um tak. Xipacat o'gûm cedağ ma oekuku'iyayû be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikêrêm oekuku'iyayû be. ¹⁴ Deus wuyumy'û'ûap o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe. Ce'û'û'iyayû dak o'joxik ibo be. Daxaboğ pe ixeyû xikap xepxep em wuye'ûap co'i. ¹⁵ Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'umayû bit o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe.

21

¹ Gebuje kabi iisuat ojojoo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'um—kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'um. ² Ikaisuatka dak osukajojo—Jerusalém ka. Ôn, João, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi—Deus xewi. Ikadip cîcâ o'sukadap apên ayacat jewemudipidim jewebumûn âm iap co'i. ³ Yabikbikap cejeat o'jekawên ya'ôberen.

— Gasû bit Deus jemumugêgêyû xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyûm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyû xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acâ ocetabut ên acâ Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴ — Itadisup ip itônâp etadi. Ka'umğu je'e wuye'û'ûap — io'e. — Wuyguyçûğap tak ka'umğu je'e. Wuytônâp tak ka'umğu je'e. Ipiat'ajojoop tak ka'umğu je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit oi'um kuy — io'e.

⁵ — Gasû bit ôn soat oğuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apên cuk adi eya'jjojoiaptup cuy etupmubararak iboap ekawên icêman puye — io'e owebe. — Soat je'apuk iboap ekawên tağ. Imênpuye cûğ ma eywebe eyetabut am iboap ekawên kay — io'e owebe. ⁶ — Soat

kuy ogugē — io'e. — Soat ka'üm pima ðn kuy kake. Soat i'üm puje dak ðn pit kake — io'e. — Ka'üma kake bimaat ðn. Soat'üm pimaat tak ðn ma — io'e owebe. — Tideihem gu idibi otiüm ibipurukayü be—wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷ — Xipat cîcâat ogüm wa'okay jÿäayü be — io'e. — ðn acâ Deusat oguy cexe ip. Okpotpoyüm ip jeedop — io'e. ⁸ — Wa'ö kay'ümayü küyjobit'ümayü bit daxabog pe ip jeedop iodi jo'iat pe—ikêrêat muğêgêap epere'ümayü—jetabucap o'jepere'iyü dak, kawên icêmat muwarururun'ukayü dak, warara'acat aokaka'ukayü dak, aoyüxiayü dak, ibukaypacayü dak, deusbaroyü kay itabucayü dak, dapxiyü dak — io'e. — Daxabog pe ip jeedop soat em—enxofre nôm sop pe — io'e. — Deus pe ixe'yü xik puje ibo be waram je'ü'üap je'e cebe ip — io'e.

⁹ Gebuje wara'at oajêm okay Deus ekawên tojtjt'ukayü'in—7 beayü'in—bacia'a jo'iat kukayü'in—warêmtaksugat kukayü'in—âmâm o'joxik iat kukayü'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip ogubapuk ewebe—mêmê buxim oe'üiat eju jewebumünat — io'e.

¹⁰ Waram guto Deus biögbuk waguyda. Deus ekawên tojtjt'ukat odujuu co'a jeje—um cîcâat'a jeje. Jerusalém ka o'sukamubapuk owebe—ikaisuatka—soat tag ikaisuatka—Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹ — Deus soat podi ma ja'öbacaap kuğ — i'e'em ibo ka jojo'ukayü. Ikasopsup o'sukadop Deus dipap kuğ.

Ikasopsup o'sukadop wita'it'it'a buxim—yadeibog cîcâat'a buxim—jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadop cristal'a buxim. ¹² Korara osodop ika akokorenen—yobogat—um cîcâat. 12 be osodop ip korara exîntabi. 12 beayü iğo exîntabi wiwi'ukayü osodop—Deus ekawên tojtjt'ukayü. Israel ipotpoyü butet ibararak osodop xîntabi be 12 beayü butet. ¹³ Ebapüğ osodop ip püğ kadi xîntabi. Ebapüğ osodop ip kaxi jêmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebapüğ. Kaxi'at'acap joregat kadi dak ebapüğ ma. Kaxijêmap joregat kadi dak ebapüğ ma. ¹⁴ Ibo ka ekorara o'gugê ip 12 beat'a jeje wita'a jeje. Ibo'a be mêmê buxim oe'üiat emumujuyü butet ibararak osodop—12 beayü butet.

¹⁵ Deus ekawên tojtjt'ukat imuwegüğünap'ip kuğ osunuy jebui be—oweju kuy o'jekawêniat. Ouro muğêgê'ip kuğ osunuy. Ibo'ip kuğ osunuy ika muwegün âm, ika exîntabi muwegün âm tak, cekorara muwegün âm tak. ¹⁶ Ibo ka soat kadi jeweka'abiwegüğün o'sukadop. Ixe'im Deus ekawên tojtjt'ukat o'sukamuwegün. Püğ kadi 2,200 quilometro o'sukadop. Ika'a bicüğkadi ika'a'öxakadiwi dak ibuğün ma o'sukadop. ¹⁷ Korara dak o'guwegün. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'guwegün. Pebürü metro osunuy iap o'guwên owebe Deus ekawên tojtjt'ukat. ¹⁸⁻²⁰ Ibo ka soat tag ikaisu o'sukadop. Ouro muğêgêka o'sukadop—iwekoykey'ümat muğêgêka. Ikaxiriruk o'sukadop widro buxim. Ixe ekorara jaspe'a muğêgê osunuy. Korara o'jomuymuy ip wita'a dağ—12 beat'a dağ. Iğo'a dağ yadeibog cîcâat'a o'yamuymuy ip ya'cat'a yamudim am. Koam jaspe'a o'yamuy ip. Jaspe'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju ágata'a o'yamuy ip. Ágata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardônio'a o'yamuy ip. Sardônio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibürü'a ip o'yamuy ya'cat'a 12 beat'a. Idip cîcâ korara osodop yamuy buje. ²¹ Xîntabi pérola'a muğêgê osodop 12 be. Püğpüğpüğ xîntabi püğ'a ma imuğêgê osunuy pérola'a ma. Ika ukpibu ouro muğêgê osunuy—iağuat. Ixiriruk osunuy widro buxim.

²² Deus eju kawênwênap'a dobuxik gu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi ma ya'öbaca. Mêmê buxim oe'üiat tak iğo ka be nuynuy. Imênpuye ya'ümğu Deus eju kawênwênap'a. ²³ Kaxi gu iğo ka mukabiaham. Kaxiaat tak ka'üma. Deus jedipam ma ikamukabiaham, mêmê dak. Lâmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mêmê dipap tak. ²⁴ Jekukum ip je'e ibo kabia dağ soat ka dağayü. Ibo ka ekabia soat ipi juayü gukabia.

— Deus ocebodi ma ya'öbuyxiat—mêmê buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'öbuyxi osodop'iyü. — Deus ocebodi ma ya'öbacaat mêmê buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'öca osodop'iyü.

²⁵ Kabia bun ibo ka exîntabi ikoce. Soat em ma ikoce. Nomudip gu ma ip, kabiok gu buye. Soat em kabia. ²⁶ Ja'öbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ên ocebodi ma a'öbuyxi, mêmê buxim oe'üiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ên ocebodi ma a'öbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teibogat. Soat je'güm ip Deus pe, mêmê buxim oe'üiat pe dak. ²⁷ Soat tag iisu'ümat pit jeöm gu ibo ka be. Wuysüsugat muğêgê'ukat tak ka'üma ma. Napapa'ukat tak ka'üma ma. Mêmê buxim oe'üiat pubutup pe ibutet pararakayü acâ jeöm—soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayü acâ.

22

¹ Wuymutaicinapti dak o'timubapak owebe Deus ekawên tojtjot'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijêmjêm, mêmê buxim oe'üiat abikbikap pewi dak. ² Ixedi jediekukum ika ukpibu dag. Wuymutaicinap'ip opop tiwäbu dag, jodiwinâbudaku. 12 em pûg koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyuðup soat ka dağayü mu'ada'adaaptup. ³ Deus xe ikêrêat pit opop gu ibo ka be—pûg tak ka'üma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mêmê buxim oe'üiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayü soat em je'e cebe: — Ên soat podi ma xipat — i.

⁴ Mêmê buxim oe'üiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip. ⁵ Kabiok gu je'e ibo ka be. Lamparina'a kuğ gu dak jeedop ip ibo ka watwat. Kaxie dak ka'üma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiah'a'ukan jeenuy. Ixe eju adeayü kukukayüm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷ Gebuje Deus ekawên tojtjot'ukat o'jekawên oweju.

— “Gaxîn ma guto waram oajêm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawên pit icêmân — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawên kay — io'e. — Deus jekawên muwênuwên'ukayü mutaybitbin apên guyjom je'bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawên tojtjot'ukat o'ğudot emutaybit am apên gaxîn ma je'bapuk iam — io'e. — Icockok jeedop ip iju dup peat ekawên kay küyjobicayü dak — io'e.

⁸ Òn João. Òn ma juk soat iboap ojojojo. Soat iboap oya'ïjojo. Soat co epere buje, ocêg'aecôgçôg pin cuk Deus ekawên tojtjot'ukat wap—soat cuk adi iboap o'ğubapuk owebe iat wap. “Ên xipat cîcâ” i'e am cebe ocêg'aecôgçôg.

⁹ — Owap pit cuy ecêg'aecôgçôg gu! — i bit o'e owebe. — Òn tak ebure ma, wuykitpitpiyü bure dak — io'e. — Deus ekawên muwênuwên òn eybuxim — io'e. — Pûg tağ ma wuyju küyjobit ijudup peat ekawên kay — io'e owebe. — Deus wap acâ ecêg'aecôgçôg “Ên xipat cîcâ” i'e am cebe — io'e. ¹⁰ — Gaxîn ma soat je'bapuk ijudup peat ekawên tağ ma — io'e. — Imênpuye ebu'um gu juy eguy apên guyjom je'bapuk iap muwên âm itaybit'ümayü be — io'e. ¹¹ — Apên ip jekukum gasü iap puxim jeeku ip ipi juayü. Ikêrêat mujurügrüğ ma jeedop ip ikêrêat mujurügrüğ'ukayü. Ikêrêat kay acâ jeedop ip gebum ikêrêat kay gebumayü. Xipacat muğêğêm pit jeedop ip xipacat muğêğê'ukayü. Soat tağ iisu jeedop ip soat tağ iisuayü — io'e owebe.

¹² — “Eya'öpïcügçüg cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Gaxîn ma guto oajêm,” i'e'em. “Wetaybit cîcâ eyekukuam,” i'e'em. “Apên ipi dag pima juk adi oekuku ip iaptei òn ma oteida soat pe ipi juayü be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oğüm xipacayü be,” i'e'em. “Ipiat pit osupi'ajoat xipat'ümayü be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³ — Soat ka'üm pima òn kuy kake. Soat i'üm puje dak òn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'üma kake bimaat òn. Soat'üm pimaat tak òn ma. Koapat òn. Kanomümat tak òn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴ Icockok jeedop ip jesay iuwuywuyat kukayü—iisuat kukayü.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi gu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeôm cuy okay ikabogatka exîntabi dağwi,” i je'e eywebe. ¹⁵ Wüy ma ikabogatka wi jeedop ip ikêrêat muğêğêap epere'ümayü bit, ibukaypacayü dak, ikêrêat muğêğê'ukayü dak, wara'acat o'yaoka'ibiyü dak, deusbaroyü kay itabucayü dak, napapa'ukayü dak, warara'acat muğuykukuku'ukayü dak — io'e.

¹⁶ — Jesus òn — i'e'em. — Òn cuk wekawên tojtjot'ukat oğudot eymuküjyo am apên guyjom je'bapuk iam — i'e'em. — Okay itabucayü muküjyo am oğudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeğebit òn — i'e'em. — Kasopta buxim òn—tasopata buxim—kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷ — Ejot cuy! — i'e'em Deus biôğbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawêntup coco'ukayü dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikôn pinayü wuymutaicinapti idikôn. Tidei'üma idikôn ip.

¹⁸ João òn. Ijoptup ekawên coco'ukayü oyawê gasü. Kaypatpan gu òn e'em. Icêmân òn e'em. Apên Deus warêmtaksuğpi supi'ajoat küyjobit'ümayü be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawên iboap ekawên muacokcoğ pima, Deus imên ma ipiat supi'ajoat eywebe — i òn e'em eywebe.

¹⁹ Ijudup ekawên'in imuwên pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaicinap'a. Epeôm gu ikaisuatka be—Deus ka be. Apên ibo ka ikadip cîcâ iap ibararak opop ijudup pe.

²⁰ — Gaxîn ma guto oajêm waram — i'e'em soat iboap o'ğuwêniat. — Oajêm ma — i'e'em ixe—Jesus e'em.

— Imên cuy jajêm — i òn tak e'em.

— Ejot cuy! — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹ — Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyü ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus pe. Ibürü ma.